ΠΡΑΚΤΙΚΑ

ΤΩΝ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΕΩΝ

ΤΗΣ

ΒΟΥΛΗΣ

ΚΑΤΑ ΤΗΝ

ΠΡΩΤΗΝ ΣΥΝΟΔΟΝ

ΤΗΣ

ΕΚΤΗΣ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ.

ΤΟΜΟΣ ΤΡΙΤΟΣ.

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ.

ΕΚ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ.

1860.

002
ΠΡΒ
ΠΕΡ. ΕΤ.
ΣΥΝ. Α-Β
1859 - 1860
Τ.3

ΠΡΑΚΤΙΚΑ

ΤΩΝ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΕΩΝ

ΤΗΣ

ΒΟΥΛΗΣ

ΤΗΣ Α΄ ΣΥΝΟΔΟΥ ΤΗΣ Τ΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΠΓ΄

Τῇ 3 Μαΐου 1860.

Συμπληρωθείσης τῆς Βουλῆς περὶ τὴν μεσημβρίαν, ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προτεραίας καὶ ἐπεκυρώθησαν.

Προέβη ἐν πρώτοις ἡ Βουλὴ, διὰ τὴν ἀπουσίαν τοῦ ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν, εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἀναπλήρ. πιστώσεως ἐκ δρχ. 62,000 ἐπὶ τοῦ διὰ τὸ 1859 εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης ὑπουργείου, ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ ὁποίου γενομένης ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Λ. Λογοθέτην καὶ Ν. Ἀθανασίου, συνήχθη κατὰ τὸ ὦδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη αὐτὴν πλειψηφεῖ διὰ ψήφων 81.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἐξῆς ζητήματος.

« Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν ἀρχὴν τοῦ νομοσχεδίου, περὶ ἀναπληρωτ. πιστώσεως δρχ. 62,000 ἐπὶ τοῦ διὰ τὸ 1859 προϋπολογισμοῦ τοῦ ὑπουργείου τῆς Δικαιοσύνης, ναὶ ἢ ὄχι ;»

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Κωνστ. Θεοδώρου	Ν	Δημ. Γιαννούλης	
Ἰω. Σωτηριάδης	Ν	Γ. Ν. Καΐρης	Ν
Ἀντώνιος Βενιζέλος		Νικόλαος Π. Ἀθανασίου	Ν

Δημήτριος Τσάκρης	Ἰωάν.ης Ζάχος . . . . .
Ἀνδρίας Δανόπουλος . . . N	Γεώργιος Περωτῆς . . . N
Ἰωάννης Βλάσσης . . . . N	Α. Κοντόσταυλος . . . . N
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς . . N	Ἰωάννης Μπαλάφας . . N
Γεώργιος Α. Ράλλης . . .	Γεώργιος Μιχαὴλ . . . . N
Γεώργιος Σκοῦφος	Ἀνδρέας Δελιγιάννης . . . N
Σταῦρος Βλάχος . . . . N	Κωνστ. Πλαπούτας . . . .
Ἰωάν. Καραγιαννόπουλος . .	Ἀ. Ἀντωνόπουλος . . . .
Ἀθανάσιος Ἴσκος . . . . N	Πέτρος Δελιγιάννης . . . N
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς . .	Ποθητὸς Ῥεβελάκης . . . .
Φίλων Φίλωνος . . . . . N	Κωνστ. Κυπριάδης . . . . N
Λεωνίδας Λογοθέτης . . . N	Ἰωάννης Δελιγιάννης . . N
. . . . .	Σταῦρος Καμπερόπουλος . . N
Γεώργιος Γεροβασάσης . .	Ἀνδρέας Νοταρᾶς . . . . N
Λεωνίδας Πετροπουλάκης . N	Ἀρις. Μεντσελόπουλος . . N
Θ. Τσανετάκης . . . . . N	Ἐμμανουὴλ Τσοῦχλος . . .
Ἰωάννης Σαράκας . . . . N	Χαράλ. Α. Χριστόπουλος . N
Ἀθανάσιος Παπαθανασίου . N	Ν. Χ. Παναγιώτου . . . .
Ἐλευθέριος Καλογερᾶς . . .	Δημήτριος Σακελλαράκης . N
Ν. Παπαμιχαλόπουλος . . .	Σ. Κοπανίτσας . . . . .
Σταματ. Μήτσας . . . . N	Ἐμμ. Μελετόπουλος . . .
Ἀνδρέας Ζέρβας	Ν. Λεώπουλος . . . . . N
Γ. Κ. Βελῆς . . . . . N	Λουκᾶς Στεφάνου . . . .
Δημήτριος Ζῶτος	Νῖκος Βουλπιώτης . . . . N
Γ. Γιολδάσης . . . . . N	Β. Ρ. Παλαμίδης . . . .
Ἰωάννης Χατσόπουλος . N	Α. Ἀλεξανδρόπουλος . . . N
Ἀύσανδρος Βιλαέτης . . . N	Ἰω. Ν. Ταμπακόπουλος . .
Ἀνδρέας Αὐγερινός	Γ. Ν. Ῥεβελιώτης . . . .
Νικόλαος Σισίνης . . . . N	Δημήτριος Φιλάρετος . . .
Αὐγερινὸς Πετραλιᾶς . . . N	Μελέτιος Χ. Μελέτης . . . N
Γεώργιος Διαμάντης . . .	Νικόλαος Δικαῖος . . . . N
Ἀναγνώστης Δημητρίου . . N	Δημ. Σακελλαριάδης . . . N
Γ. Δελένδας . . . . . N	Ἐπαμιν. Δελιγιώργης . . .
Σ. Μαρκιζίνης . . . . . N	Π. Τσιμπο ράκης . . . . N
Ν. Βαρβαρῆγος	Ἀλέξανδρος Κουμουνδοῦρος . N
Θ. Α. Ζαΐμης . . . . . N	Παναγιώτης Παπατσώνης . N
Ἀσημάκης Χαραλάμπης . .	Σπ. Ἀντωνόπουλος . . . . N
Λεωνίδας Ν. Πετιμεζᾶς . . N	Ἰω. Προβελέγιος . . . . N
Χ. Θεοχαρόπουλος	Ἰω. Ταταράκης . . . . .
Γρηγόριος Κορριωτάκης . . N	Σ. Βαρότσης . . . . .

Ἐμμ. Ναυπλιώτης	Γεώργιος Μπάστας. . . . N
Κωνστ. Κρίσπης . . . . N	Ἰωάννης Μανιώτης . . . N
Νικόλαος Τσαβέλλας . . . N	Ἰωαννης Δοσλίδης . . . N
Ν. Κανακῆς . . . . . N	Κωνστ. Πλατύς . . . . .
Α. Παπαδημητριάδης . . . N	Ἀν. Ρενουάρδος . . . . . N
Θ. Μιχελόπουλος	Μιχαὴλ Σολωμὸς . . . . .
Παν. Μ. Ἰατρὸς . . . . . N	Γεώργιος Ναύτης . . . . N
Κίμων Χριστοβούλου . . .	Ἰωάννης Σαγρέδος . . . . N
Στέφανος Α. Δούκας . . .	Παναγ. Ψάθης . . . . . N
Ἰωάννης Κατσάκος . . . N	Ἀντ. Ἀρμάος . . . . .
Δημ. Κουμουνδουράκης . . N	Γρηγ. Μανοῦσος . . . . .
Βενετσάνος Κυβέλος . . . N	Ἀθαν. Διαμαντόπουλος . .
Νικόλαος Πιεράκος . . . N	Δημ. Πολυχρονόπουλος . . N
Χ. Χριστόπουλος	Δημ. Βότσαρης . . . . .
Π. Κανελλόπουλος . . . N	Γεώργ. Ι. Σ άϊκος . . . .
Νικόλαος Μοσχούλης . . . N	Νικόλ. Πιπί.ος . . . . . N
Π. Ἀργυρόπουλος	Κωνστ. Δουζίνας . . . . .
Ν. Πανουργιᾶς	Ἀνδρ. Γ. Κουντουριώτης . .
Εὐθ. Κεχαγιᾶς.	Δημ. Βουδούρης . . . . .
Κωνσταντῖνος Βλάμης . . N	Ἀντών. Τσαμαδὸς . . . . N
Βενιζέλος Ῥοῦφος	Π. Χ. Πέτρου . . . . .
Ἀνδρέας Χ. Λόντος . . . N	Εὐαγ. Βαλατσὸς . . . N
Π. Καλαμογδάρτης.	Σ. Σκουμπουρδῆς . . . . .
Κωνστ. Κωνστάκης . . . N	Εὐαγ. Κοντογιάννης . . .
Ἀνάργυρος Α. Χ. Ἀναργύρου N	Αὐγερινὸς Ἀδερωφ . . . . N
Νικόλαος Γκίνης . . . . N	Ἀ. Μάντσαρης . . . . .
Ἀθαν. Μησυρλῆς . . . . N	Δημ. Κριεζώτης . . . . .

Δεκτοῦ δὲ γενομένου τοῦ μοναδικοῦ ἄρθρου δι' ἀναζήτησεως, ἐπανελήφθη ἡ αὐτὴ καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου ψηφοφορία, τῶν ἰδίων ἐπιτηρούντων ψηφολεκτῶν, τὸ αὐτὸ καταδείξασα ἀποτέλεσμα. Ἔχει δὲ τὸ σύναλον οὕτως·

ΟΘΩΝ κτλ.

« Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀποφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Χορηγεῖται εἰς τὸ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης ὑπουργεῖον ἀναπληρωτικὴ πίστωσις δραχμῶν ἑξήκοντα δύω χιλιάδων, ἀριθμοῦ 62,000 ἐπὶ τοῦ διὰ τὸ 1859 ἔτος εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ αὐτοῦ, ἀνήκουσα εἰς μὲν τὸ 6 ἄρθρον τοῦ Δ'. Κεφαλαίου « Α-

ποζημίωσις μαρτύρων » κατὰ δραχ. 60,000, εἰς δὲ τὸ 7 ἄρθρον τοῦ αὐτοῦ κεφαλαίου κατὰ δραχ. 2,000.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς νόμος τοῦ Κράτους ».

Ἀναγγελθέντος εἶτα, ὅτι ἀντικείμενον τῆς παρούσης εἶναι ἡ ἐξακολούθησις τῆς ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐσόδων συζητήσεως, παρελθὼν ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργὸς, ἀνέγνω α) νομοσχέδιον περὶ παραχωρήσεως δημητριακῶν καρπῶν εἰς τοὺς ἀπόρους κατοίκους διαφόρων ἐπαρχιῶν καὶ β) περὶ ἀναπληρωτ. πιστώσεως ἐκ δρ. 56,664 ἐπὶ τοῦ διὰ τὸ 1860 εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης ὑπουργείου μετὰ τῶν ἐπ' αὐτῶν ἐκθέσεων, ἔχοντα οὕτω·

Πρὸς τὴν Βουλήν.

Κύριοι !

«Διατεταγμένος ὑπὸ τοῦ Βασιλέως, ὑποβάλλω εἰς τὴν ὑμετέραν συζήτησιν τὸ ἐγκλειστον νομοσχέδιον, κατὰ τὸ ὁποῖον χορηγεῖται τῷ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργείῳ ἀναπληρωτικὴ πίστωσις δρ. 56,664 διὰ τὸ 1860.

Ἐν τῇ παρασυναπτομένῃ ἐκθέσει τοῦ ἀρμοδίου Ὑπουργοῦ ἐπὶ τὸ εὐκρινέστερον ἐκτίθενται αἱ ἀνάγκαι, ὧν ἡ προκειμένη πίστωσις σκοπεῖ τὴν θεραπείαν. Πέπεισμαι δ' ὅτι καὶ ὑμεῖς, Κύριοι, θ' ἀναγνωρίσητε τὴν προτεινομένην ἀνάγκην, καὶ προθυμοποιήσεσθε εἰς τὴν τοῦ νομοσχεδίου παραδοχήν.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 30 Ἀπριλίου 1860.

Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς
Α. ΚΟΥΜΟΥΝΔΟΥΡΟΣ.

Ο Θ Ω Ν κ. τ. λ.

Τὸ ἐπόμενον νομοσχεδίων ὑποβληθήτω εἰς τὴν Βουλὴν παρὰ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοῦ, ὡς ἔχει, καὶ ὑποστηριχθήτω ὑπ' αὐτοῦ τε καὶ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργοῦ κατὰ τὴν ἐνώπιον αὐτῆς συζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 2 Μαΐου 1860.

Ο Θ Ω Ν,

Μ. ΠΟΤΛΗΣ, Α. ΚΟΥΜΟΥΝΔΟΥΡΟΣ.

Ψηφισάμενοι ὁμοῥώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν.

Ἄρθρον μοναδικόν.

Χορηγεῖται εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Δικαιοσύνης ἀναπληρω-

τικὴ πίστωσις δραχμῶν πεντήκοντα ἓξ χιλιάδων ἑξακοσίων ἑξήκοντα τεσσάρων, ἀρ. 56,664 διὰ τὴν χρῆσιν τοῦ 1860, ἐπὶ τῶν ἑξῆς κεφαλαίων καὶ ἄρθρων τοῦ εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ὑπουργείου τούτου.

Κεφ.	Α'.	Ἄρθρ.	3.	Προσωπικὸν Ἐφετείων ..	δρ.	540.
»	»	»	4.	» Πρωτοδικείων	»	2700.
»	»	»	5.	» Εἰρηνοδικείων	»	6240.
»	Β.	»	1.	Ὑλικὸν Ὑπουργείου	»	2000.
»	»	»	3.	» Ἐφετείων	»	1800.
»	»	»	4.	» Πρωτοδικείων	»	1000.
»	»	»	5.	» Εἰρηνοδικείων	»	384.
Κεφ.	Δ'.	Ἄρθρ.	2.	ἀποζημιώσεις ἐνόρκων	»	15000.
»	Ε.	»	4.	ἔξοδα κλεισμένων χρήσεων	»	27000.

Τὸ ὅλον.... Δρ. 56,664.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, δημοσιευθήτω διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, καὶ ἐκτελεσθήτω ὡς νόμος τοῦ Κράτους.»

Πρὸς τὴν Βουλήν !

Κύριοι !

«Πλεονασάσης τῆς ὑπηρεσίας, τοῦ τε Ἐφετείου Ναυπλίας καὶ τῶν Πρωτοδικείων παρίσταται ἀνάγκη, κατὰ τὴν γνωμοδότησιν τῶν παρ' Ἐφέταις Κυρίων Εἰσαγγελέων, νὰ προστεθῶσιν εἴς τε τὸ Ἐφετεῖον καὶ τινα Πρωτοδικεῖα ἓξ γραφεῖς, ἵνα μὴ ἐκ τῆς ἐλλείψεως ταύτης προσκόπτῃ ἡ ὑπηρεσία τῶν εἰρημένων δικαστηρίων καὶ κατὰ συνέπειαν βλάπτωνται τὰ συμφέροντα τῶν διαδίκων· δι' ὃ διὰ τοῦ ὑποβαλλομένου νομοσχεδίου ζητεῖται πίστωσις δι' ἓξ γραφεῖς, ἕνα διὰ τὸ Ἐφετεῖον καὶ πέντε διὰ τὰ Πρωτοδικεῖα, ἀνὰ δραχμὰς 60 ἕκαστον κατὰ μῆνα, διὰ τοὺς ὑπολειπομένους μόνον ἐννέα μῆνας τοῦ ἔτους.

Διὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ 1860 ἐζητήθη πίστωσις πρὸς σύστασιν τεσσάρων εἰρηνοδικείων Δ'. τάξεως, ἀλλὰ κατὰ τὸ 1859 λόγοι ὑπηρεσίας καὶ τὸ συμφέρον τῶν δικαζομένων προύκάλεσαν τὴν σύστασιν ὀκτὼ τοιούτων, ἤτοι τῆς Ὠλενείας, Ἰδομένης, Προσχίου, Ἐλατείας, Ὀλυμπίων, Μονεμβασίας, Σελλασίας καὶ Τροπαίων ἡ Ἐλευσῖνος· ὅθεν ἀπὸ τῶν προϋπολογισμῶν τοῦ 1860, ὡς προείρηται, λείπει ἡ ἀπαιτουμένη πίστωσις διὰ τὴν μισθοδοσίαν τοῦ προσωπικοῦ καὶ τὰ γραφικὰ ἔξοδα τῶν ὑπολοίπων τεσσάρων εἰρηνοδικείων, σημειωθεῖσα εἰς τὸ ὑπο-

βαλλόμενον νομοσχέδιον εἰς τὸ Κεφάλαιον Α. ἀρθρ. 5 καὶ εἰς τὸ Κεφαλ. Β'. ἀρθρ. 5.

Προσληφθείσης καὶ τῆς ἑτέρας πλευρᾶς τοῦ καταστήματος τοῦ ὑπουργείου, ἣν πρότερον κατεῖχε τὸ ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν ὑπουργεῖον, τὸ ἐτήσιον ἐνοίκιον αὐτοῦ ἀνεβιβάσθη εἰς δραχμὰς τρεῖς χιλιάδας ἑκατόν, ἐνῷ ὁ διὰ τὸ ἔτος 1860 προϋπολογισμὸς διέλαβε μόνον δύο χιλιάδας ἑκατόν, ὥστε ὑπολείπονται χίλιαι δραχμαὶ πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ ὅλου ἐνοικίου· διὰ ταύτας λοιπὸν καὶ δι' ἄλλας χιλίας, αἵτινες θέλουν χρησιμεύσει εἰς συμπλήρωσιν τῆς Βιβλιοθήκης τοῦ ὑπουργείου, εἰς βιβλιοδέτησιν πολλῶν νομικῶν συγγραμμάτων καὶ εἰς προμήθειαν ἀναγκαίας ἀποσκευῆς ζητεῖται ἡ ἀναπληρωτικὴ πίστωσις τῶν 2000 δρ. Ἡ ὑπηρεσία τῶν παρὰ τοῖς Ἐφετείοις Εἰσαγγελιῶν πρὸς ταχυτέραν διεξαγωγὴν αὐτῆς δεῖται τῆς προσθήκης ἑνὸς γραφέως εἰς ἑκάστην· ὅθεν διὰ τὴν μισθοδοσίαν τούτων, διὰ τὴν ἀγορὰν τοῦ Γαλλικοῦ νομικοῦ Συγγράμματος τῆς Δαλλόζ πρὸς χρῆσιν τοῦ Ἐφετείου Ναυπλίας, καὶ δι' ἀνανέωσιν τῆς ἀποσκευῆς τοῦ ἐνταῦθα Ἐφετείου σημειοῦται ἡ ἐκ δραχ. 1800 πίστωσις.

Λῆξάσης τῆς πενταετοῦς ἐνοικιάσεως τοῦ καταστήματος τοῦ Πρωτοδικείου Πατρῶν ὁ ἰδιοκτήτης αὐτοῦ ἐζήτησεν ἐγκαίρως τὴν ἐκκένωσιν τῆς οἰκίας του, ἢ τὴν ἐπὶ πεντήκοντα δραχμὰς κατὰ μῆνα αὔξησιν τοῦ ἐνοικίου, παραχωρῶν πρὸς χρῆσιν τοῦ αὐτοῦ δικαστηρίου καὶ δύω ἕτερα δωμάτια, ἅπινα δὲν εἶχον συμπεριληφθῆ εἰς τὴν πρώτην ἐνοικίασιν καὶ τὰ ὁποῖα θεωροῦνται λίαν ἀναγκαῖα πρὸς ἀναπόθεσιν τῶν ὑπερπλεονασάντων ἀρχείων· μὴ δυνηθεισῶν τῶν ἐκεῖσε δικαστικῶν ἀρχῶν νὰ εὕρωσιν ἄλλην κατάλληλον οἰκίαν μὲ ἔλαττον ἐνοίκιον, τὸ ὑπουργεῖον ἠναγκάσθη νὰ παραδεχθῆ τὴν ζητηθεῖσαν αὔξησιν· ἐκ τούτου λοιπὸν καὶ δι' ἀγορὰν ἀποσκευῆς τοῦ αὐτοῦ πρωτοδικείου ζητεῖται ἡ πίστωσις τῶν δραχμῶν 1000.

Κατὰ τὴν σύνταξιν τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ 1860 ὁ προκάτοχός μου δὲν ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν τὴν αὔξησιν τῆς ἀποζημιώσεως τῶν ἐνόρκων, ψηφισθέντος ἀκολούθως τοῦ περὶ τούτου νόμου· διὸ καὶ κατὰ τὸ 1859 ἐψηφίσθη ὁμοία ἀναπληρωματικὴ πίστωσις τῆς ἤδη ζητουμένης.

Αἱ διὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ καὶ δι' ἰδικῶν νόμων ψηφισθεῖσαι πιστώσεις διὰ τὴν χρῆσιν τοῦ 1858 δὲν ἐξήρκεσαν πρὸς τελείαν ἀποπληρωμὴν τῶν ἐξόδων τῶν ἀναγομένων εἰς τὰς μαρτυρικὰς ἀποζημιώσεις, τὸ ζητούμενον δὲ διὰ τοῦ ὑποβαλλομένου νομοσχεδίου ποσὸν τῶν δραχ. 27,000 ὁρίλεται εἰς

πτωχοὺς δικαστικοὺς κλητῆρας ἐνεργήσαντας ποινικὴν ὑπηρεσίαν κατὰ τὸ 1858. Ὁ προκάτοχός μου δὲν συμπεριέλαβε τὸ εἰρημένον ποσὸν εἰς τὸν τοῦ 1861 προϋπολογισμόν, διὰ νὰ μὴ βραδύνῃ ἐπὶ πολὺ ἡ πληρωμή, καὶ οὕτως ἀδικοῦνται δυστυχεῖς οἰκογενειάρχαι οἵτινες ἐκ μόνης τῆς ἐργασίας των ἀποζῶσι.

Παρακαλεῖται ἡ Βουλὴ ἵνα ἐπιψηφίσῃ τὸ ὑποβαλλόμενον νομοσχέδιον ὡς ἔχει.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 31 Μαρτίου 1860.

Ὁ ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης
Μ. ΠΟΤΑΠΣ.»

Πρὸς τὴν Βουλήν.

Κύριοι!

Ἡ κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος μικρὰ καὶ πολλαχοῦ ὅλως ἀνεπαρκὴς εἰς τὰς ἀνάγκας τῶν κατοίκων παραγωγὴ δημητριακῶν καρπῶν, συνοδευθεῖσα κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς συγκομιδῆς καὶ ἐκ θυελλῶν καὶ ἄλλων θεομηνιῶν, τοσαύτην εἰς τινα μέρη στενοχωρίαν ἐπήνεγκεν, ὥστε αἱ διοικητικαὶ ἀρχαὶ εἶδεώρησαν ἀπολύτως ἀναγκαίαν τὴν συνδρομὴν τῆς Κυβερνήσεως, συστήσασαι αὐτῇ τὴν βοήθειαν τῶν ἀπόρων καὶ στερουμένων τῆς προμηθείας σπορᾶς καὶ τροφῆς, διὰ χορηγήσεως καρπῶν ἐκ τῶν δημοσίων ἀποθηκῶν, ἐπὶ ἀποδόσει αὐτῶν κατὰ τὴν συγκομιδὴν τοῦ τρέχοντος ἔτους, εἴτε εἰς εἶδος, εἴτε εἰς χρήματα.

Ἡ Κυβέρνησις, πεισθεῖσα περὶ τῆς ἀνάγκης αὐτῆς πανταχόθεν βεβαιουμένης, εἶδεώρησεν ἴδιον προνοίας κυβερνητικῆς νὰ προέλθῃ εἰς συνδρομὴν τῶν ὡς ἀνωτέρω ἀπόρων καταστάντων γεωργῶν, καὶ νὰ ἀναλάβῃ τὴν εὐθύνην ἐν ἀπουσίᾳ τῶν Βουλῶν· διὸ καὶ διὰ πράξεως τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου ἀπὸ 9 Σεπτεμβρίου π. ε. ἐπετράπη εἰς τὸ ἐφ' οὗ προΐσταμαι ὑπουργεῖον ἡ μέχρι πεντακισχιλίων κοιλῶν χορήγησις ἐκ τῶν δημοσίων ἀποθηκῶν καρπῶν εἰς τοὺς αἰτοῦντας.

Ἀλλ' ἐπειδὴ αἱ ἐξακολουθοῦσαι νὰ ὑποβάλλωνται αἰτήσεις τῶν ἀρχῶν ἀπέδειξαν, ὅτι ἡ τῶν πέντε χιλιάδων κοιλῶν πίστωσις ἦτο ὅλως ἀνεπαρκὴς εἰς θεραπείαν τῶν ἀπολύτων ἀναγκῶν τῶν στερουμένων· καὶ ἐπειδὴ ἡ Βουλὴ δὲν εἶχεν εἰσέτι καταρτισθῆ καὶ ὁ κατάλληλος πρὸς σπορὰν χρόνος παρῆρχετο, ὑπέβαλον καὶ πάλιν εἰς τὸ ὑπουργικὸν συμβούλιον πρότασιν περὶ τῆς αὐξήσεως τοῦ ποσοῦ τῆς πιστώσεως αὐτῆς, προτιμήσας ν' ἀναλάβω τὴν εὐθύνην παρὰ νὰ μείνωσιν αἱ ἀνάγκαι τῶν κατοίκων ἀθεράπευτοι, τὸ δὲ ὑπουργικὸν συμβούλιον, διὰ πράξεώς του ἀπὸ 25 9βρίου π.ε. προσέθεσε δέκα ἔτι χιλιάδας κοιλῶν

Ἐκ τῆς πιστώσεως δὲ τῶν 15,000 τούτων κοιλῶν ἐχορηγήθησαν εἰς μὲν τὰς ἡνωμένας ἐπαρχίας Βονίτσης, Βάλτου καὶ Ξηρομέρου, σίτου κοιλὰ 4109
εἰς τὴν τοῦ Μεσολογγίου 480
εἰς τὴν τῆς Λοκρίδος 1600
εἰς τὴν τῆς Χαλκίδος 170
καὶ εἰς τὴν τῆς Κορινθίας 1300

Τὸ ὅλον . 7659
Ὥστε ὑπολείπονται διαθέσιμα εἰσέτι . . . 7341

15,000

Τὰ ἑπτακισχίλια περίπου ταῦτα κοιλὰ πρόκειται νὰ διατεθῶσιν ἤδη ἐπὶ ἀποδόσει εἰς εἶδος ἢ χρήματα, ὡς καὶ διὰ τοὺς λοιποὺς ἐγένετο, ὑπὲρ τῶν κατοίκων τῶν ἐπαρχιῶν Οἰτύλου καὶ Γυθείου, διατελούντων ἐν τελείᾳ στερήσει τροφῆς, ὡς οἱ κύριοι βουλευταὶ τῶν ἐπαρχιῶν αὐτῶν ἐπανειλημμένως μᾶς παρέστησαν, καὶ αἱ ἁρμόδιαι ἀρχαὶ διὰ τῶν ἐσωκλείστων ἐκθέσεών των ἐπανέλαβον, ἐπικαλούμεναι τὴν ταχεῖαν συνδρομὴν τῆς Κυβερνήσεως, πρὸς ἀποτροπὴν συνεπειῶν σπουδαίων, εἰς τὰς ὁποίας ὠθεῖ κατ' ἀνάγκην ἡ σιτοδεία.

Ὑποβάλλων ἑπομένως πρὸς νομιμοποίησιν τῆς ἐπὶ πιστώσει χορηγίας ταύτης τῶν δεκαπέντε χιλιάδων κοιλῶν ἐκ τῶν δημοσίων ἀποθηκῶν σίτου εἰς τὴν ἐπιψήφισιν τῆς Βουλῆς τὸ ἐσώκλειστον νομοσχέδιον, κατὰ διαταγὴν τοῦ Βασιλέως, πέποιθα ὅτι ἡ Βουλὴ, συμμεριζομένη τοὺς προκαλέσαντας αὐτὸ λόγους, θέλει ἐπισπεύσει τὴν ἐπιψήφισίν του.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 29 Ἰανουαρίου 1860.

Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς
Α. ΚΟΥΜΟΥΝΔΟΥΡΟΣ.

Ο Θ Ω Ν κτλ.

Τὸ ἐπόμενον νομοσχέδιον θέλει ὑποβληθῆ εἰς τὴν Βουλὴν ὑπὸ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ καὶ ὑποστηριχθῆ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 29 Ἰανουαρίου 1860.

Ο Θ Ω Ν,

Α. ΚΟΥΜΟΥΝΔΟΥΡΟΣ.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν·

Ἄρθρον 1. Ἐπιτρέπεται εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργεῖον νὰ χορηγήσῃ ἐπὶ πιστώσει δημητριακοὺς καρποὺς μέχρι δεκαπέντε χιλιάδων κοιλῶν εἰς τοὺς ἔχοντας ἀνάγκην ἀπόλυτον καὶ ὁμολογουμένην γεωργοὺς καὶ ἄλλους κατοίκους τοῦ Βασιλείου.

Ἄρθρον 2. Ὁ ἔπαρχος καὶ ὁ οἰκονομικὸς ἔφορος ἑκάστης ἐπαρχίας ἀπούσαντες τὴν γνώμην τῶν δημάρχων, τῶν εἰδικῶν παρέδρων, τῶν δημοτικῶν συμβούλων, καὶ ἴσου ἀριθμοῦ μᾶλλον φορολογουμένων, σχηματίζουσι τὸν κατάλογον τῶν κατοίκων, εἰς οὓς δέον νὰ χορηγηθῶσι δημητριακοὶ καρποὶ καὶ ὁρίζουσι τὸ εἰς ἕκαστον ἄτομον δοτέον ποσὸν καὶ εἶδος, κατὰ λόγον τῆς ἀνάγκης αὐτοῦ.

Ἄρθρον 3. Ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ καταλόγου τούτου γίνεται εἰς ἕκαστον ἡ παράδοσις τῶν καρπῶν, διαταγῇ τοῦ οἰκονομικοῦ ἐφόρου λαμβάνοντος παρ ἑκάστου χρεωστικὸν ὁμόλογον.

Ἄρθρον 4. Οἱ χορηγητέοι εἰς τοὺς γεωργοὺς καὶ λοιποὺς δημητριακοὶ καρποὶ ὑπολογίζονται εἰς χρήματα ἐπὶ τῇ βάσει τῶν κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς χορηγίας ἰσχυόντων δεκαπενθημέρων πρωτοκόλλων περὶ τῆς τιμῆς τῶν σιτηρῶν, ἵνα πληρωθῶσι πρὸς τὸ δημόσιον ἀτόκως μέχρι τῆς α Σεπτεμβρίου, ἐὰν οἱ λαβόντες αὐτοὺς δὲν τοὺς ἐπιστρέψωσιν εἰς εἶδος κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς συγκομιδῆς τῶν ὁμοειδῶν καρπῶν τοῦ τρέχοντος ἔτους.

Αἱ περὶ καταδιώξεως τῶν πρὸς τὸ δημόσιον καθυστερούντων διατάξεις ἐφαρμόζονται καὶ εἰς τὴν παροῦσαν περίστασιν, ἐν περιπτώσει καθυστερήσεως.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, δημοσιευθήσεται διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθήσεται ὡς νόμος τοῦ Κράτους.»

Ἁπάντων εἶτα ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργὸς εἰς τοὺς χθὲς ἐπὶ τῆς εὐθέσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐσόδων τοῦ 1861 ἀγορεύσαντας, ἐξέθηκεν, ὅτι καὶ μετὰ τὰς δύω χθὲς ἀγορεύσεις, νομίζει, ὅτι δὲν εὑρίσκεται εἰς τὴν ἀνάγκην τοῦ νὰ εἴπῃ πλειότερα παρ' ὅσα ἤθελεν εἴπει διορθόνων παραράματά τινα τῆς εὐθέσεως τῆς ἐπιτροπῆς, διότι μ' ὅλην τὴν φιλολογικὴν ἀξίαν καὶ καλλιέπειαν μὲ τὴν ὁποίαν ἐκοσμεῖτο ὁ λόγος τοῦ πρώτου ἀγορεύσαντος, ὁμολογεῖ, ὅτι δὲν περιεῖχε τίποτε θετικὸν, τίποτε πραγματικὸν, ἐφ' οὗ ὤφειλεν ἡ Κυβέρνησις ν' ἀπαντήσῃ. Καὶ ἀληθῶς τί ἄλλο ἠκούσατε παρὰ τὰς στερεοτύπους ἐκείνας μομφὰς, τὰς ὁποίας οὐδὲν πρακτικὸν περιστα-

τικὸν συνώδευε; Ἀλλ' εἰς μορφὰς ἀορίστους καὶ εἰς λέξεις τετορνευμένας δὲν ἔχει ἀνάγκην ν' ἀπαντήσῃ, διότι ἀπὸ τοῦ ῥήματος τούτου συζητοῦνται γεγονότα καὶ πράγματα καὶ οὐχὶ ἱστορικαὶ ἀναμνήσεις. Ἀλλὰ δὲν εἶναι ἀρά γε ἀτυχὴς ὁ τόπος αὐτὸς, διότι ἐκτὸς τῶν ξένων, οἵτινες μετὰ τοσαύτης πικρίας καταφέρονται ἐναντίον του, ἔχει καὶ τὰ ἀγνὰ αὐτοῦ τέκνα, τὰ ὁποῖα ἀπὸ εὐγενῆ, ὁμολογεῖ, ὁρμώμενα αἰσθήματα καὶ ἀπὸ τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ νὰ ἴδωσι τὴν πατρίδα των ὄλῃθῶς εὐδαιμονοῦσαν, ἀρνοῦνται εἰς αὐτὴν πᾶν καλὸν, πᾶσαν, ἔστω καὶ τὴν ἐλαχίστην, πρόοδον καὶ τὴν παριστῶσιν ὡς τόπον δυστυχιῶν, ὡς τόπον ἀπελπισίας; Ἀλλ' ἐρωτῶ, ὑπάρχει ἐν τῷ κόσμῳ ὅλῳ εἷς τόπος, ὅπου ὅλαι αἱ εὐγενεῖς ἰδέαι καὶ ἀρχαὶ ἐνυπάρχουσι καὶ ἐν τῇ κοινωνίᾳ καὶ ἐν τῇ Κυβερνήσει ὡς ἐν Ἑλλάδι; Ἐν Ἑλλάδι ὑπάρχει πλήρης ἀνεξιθρησκεία καὶ οἱ Ἑβραῖοι αὐτοὶ ἐνεργοῦσιν ἐν πλήρει ἐλευθερίᾳ τὰ τῆς θρησκείας των; ἐν Ἑλλάδι ὁ τύπος ἀπολαύει τοσαύτης ἐλευθερίας, ἐνῷ πολλάκις ἐξωκύλλει καὶ μέχρις ἀκολασίας; Ἐν Ἑλλάδι ἔχομεν τὸ τόσον φιλελεύθερον ὁρκωτικὸν σύστημα· ἐν Ἑλλάδι οὐδὲν προνόμιον, οὐδεμία διάκρισις, οὐδὲν πρόσκομμα εἰς τὴν ἐξάσκησιν τῶν ἀστυκῶν καὶ πολιτικῶν δικαιωμάτων τοῦ πολίτου· ἐν Ἑλλάδι τέλος ἐπὶ κεφαλῆς ὅλων αὐτῶν τῶν πλεονεκτημάτων ἔχομεν τὸ Σύνταγμα, τὸ ὁποῖον καλεῖ ἡμᾶς ἐνταῦθα οὐχὶ ὡς μίαν δύναμιν συμβουλευτικὴν, ἀλλὰ δυναμένην καὶ νὰ τροπολογήσῃ, καὶ νὰ προτείνῃ νόμους καὶ νὰ ἐκλέγῃ καὶ δικάσῃ τὴν κυβερνητικὴν πορείαν. Τοιαύτη λοιπὸν οὖσα ἡ Ἑλλὰς εἶναι δυνατὸν νὰ ἦναι ἡ ἑστία ὅλων τῶν δυστυχιῶν, ὅλων τῶν κακῶν, ὥστε νὰ μὴ πράττωμεν ἄλλο τι ἢ νὰ κακίζωμεν τὸν τόπον αὐτὸν καὶ νὰ καταρώμεθα τὴν στιγμὴν τῆς γεννήσεώς του; Δὲν λέγει, ὅτι ὁ τόπος αὐτὸς εἶναι ὁ πρῶτος, ἀλλ' οὔτε καὶ ὁ τελευταῖος. Εἶναι βέβαιον, ὅτι ὡς νέοι καὶ ἄπειροι ὑποπίπτομεν εἰς σφάλματα, ἅτινα εἶναι ἀποτέλεσμα τῆς ἀπειρίας μας, ἀλλὰ πρέπει διὰ τοῦτο καὶ ν' ἀρνώμεθα πᾶν καλὸν καὶ νὰ λέγωμεν ὅτι εὑρισκόμεθα ὁποῖοι εἴμεθα καὶ πρὸ 40 ἐτῶν; Εἴμεθα λοιπὸν ὑπερβολικοί, ἀλλ' ἡ ὑπερβολὴ αὕτη μᾶς ἁρμόττει, διότι ὁ τόπος αὐτὸς κατὰ τὰ αἰσθήματα καὶ τὰς ἀρχὰς δικαίως δύναται νὰ καταταχθῇ μεταξὺ τῶν πρώτων.

Τὸ καθῆκον αὐτοῦ, ἐξηκολούθησε λέγων, ὡς ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν εἶναι νὰ ὁμιλήσῃ περὶ μόνων οἰκονομικῶν ἀντικειμένων, ἀλλ' ἂς τῷ ἐπιτραπῇ νὰ ἀπαντήσῃ καὶ εἰς ἄλλα

τινὰ τεθέντα χθὲς ζητήματα. Ὑπὸ τὸν ἐνθουσιασμὸν τῆς τέρπνῆς εὐγλωττίας του ὁ χθὲς πρῶτος ἀγορεύσας κατήγγειλε τὴν Κυβέρνησιν καὶ ὡς ἀπομονόνουσαν τὸ ἔθνος ἐξωτερικῶς. Τὸ ἔθνος ἡμῶν εἶναι πλάσμα οὐ μόνον τῶν μεγάλων θυσιῶν τῶν πατέρων μας καὶ πολλῶν ἐξ ὑμῶν, ἀλλὰ καὶ τῆς συνδρομῆς ὁλοκλήρου τῆς Εὐρώπης. Ἡ Εὐρώπη ἦλθε νὰ δώσῃ χεῖρα εἰς τὸν πολιτισμὸν τῆς Ἀνατολῆς, τὸν ὁποῖον ἀντιπροσωπεύομεν ἡμεῖς καὶ τὸ παρὸν καὶ τὸ μέλλον τοῦ πολιτισμοῦ τῆς ἀνατολῆς ἐξακολουθεῖ δι' ἡμῶν. Πᾶσα ἐπομένως διαίρεσις, πᾶσα προτίμησις εἶναι καὶ ἀντιπολιτικὴ καὶ ἀγνώμων. Καὶ ὅτι μὲν εἶναι ἀντιπολιτικὴ, ἀρκεῖται ν' ἀναφέρῃ μίαν ῥῆσιν ἐνδόξου πολιτικοῦ τῆς Ἀγγλίας, τοῦ Κλαρενδώνος, εἰπόντος, ὅτι αἱ διαιρέσεις τῆς Ἑλλάδος ἐβλαψαν καιρίως τὸν τόπον αὐτόν. Γνωρίζετε δὲ καὶ πάντες ὑμεῖς ὁποίων ἀτόπων ἀφορμὴ ὑπῆρξαν ἡ διαίρεσις καὶ ὁ χωρισμός. Ἠδύναντο ἴσως προσωπικά τινα συμφέροντα νὰ εὕρωσιν ὑποστήριξιν ἐν τῇ διαιρέσει; οὐχὶ ὅμως καὶ τὰ γενικὰ συμφέροντα τῆς πατρίδος καὶ διὰ τοῦτο πρώτη ἡ Εὐρώπη ἔδοσε τὸ παράδειγμα τῆς παύσεως τῶν διαιρέσεων ἀπέναντι τῆς Ἑλλάδος καὶ ἡ Ἑλλὰς ὤφειλε ν' ἀκολουθήσῃ τὸ παράδειγμα αὐτὸ ἀπέναντι τῆς Εὐρώπης καὶ κατ' αὐτὸν ἡ τοιαύτη πολιτικὴ εἶναι ἡ μόνη συμφέρουσα τῇ πατρίδι ἡμῶν καὶ ἡ μόνη στηρίζουσα τὴν πρόοδον καὶ προαγωγήν της. Ἂν τὴν πολιτικὴν αὐτὴν τὴν θεωρεῖτε ὑμεῖς κακὴν, εἰπατέ το.

Δευτέρα ἀποδοθεῖσα εἰς τὴν Κυβέρνησιν μομφὴ εἶναι ἡ ἐγκατάλειψις τοῦ ἀγῶνος, ζήτημα πολὺ μεγάλον, μεγάλον, διότι συνδέεται μὲ τὴν ἀγνωμοσύνην τοῦ ἔθνους πρὸς τοὺς ἄνδρας ἐκείνους, οἵτινες ἐθυσίασαν τὰ πάντα· μεγάλον, διότι συνδέεται μὲ τὸ μέλλον τοῦ ἔθνους, καθ' ὅσον ἀγνώμονες δειχθέντες πρὸς τοὺς ἀγωνιστὰς δὲν δυνάμεθα ν' ἀπαιτήσωμεν τίποτε πλέον ἐν ὥρᾳ ἀνάγκης ἀπὸ τοὺς δυναμένους νὰ ὑπηρετήσωσι τὴν πατρίδα· μεγάλον τέλος, διότι καὶ ἄδικον καὶ σκληρὸν εἶναι ν' ἀρνώμεθα τὸν ἄρτον εἰς τοὺς θυσιάσαντας καὶ ζωὴν καὶ περιουσίαν ὑπὲρ τοῦ ἔθνους. Ἐνδιαφερόμεθα λοιπὸν πάντες εἰς τὸ ζήτημα αὐτό. Ἀλλ' ἐρωτῶ, εἰς τὸ μεγάλον αὐτὸ ζήτημα, εἰς τὴν μεγάλην τῷ ὄντι αὐτὴν ἰδέαν, ἡ Ἑλληνικὴ κυβέρνησις, καὶ λέγων κυβέρνησιν ἐννοεῖ πάντας τοὺς περιελθόντας εἰς τὰ πράγματα, ὅλοι οὗτοι οἱ ἄνδρες, ἐδείχθησαν τόσον ἀδιάφοροι καὶ ἀγνώμονες; Καὶ εἶναι μὲν ἀληθὲς, ὅτι εἰς τὴν ἐκτίμησιν τῶν δικαιωμάτων ἠδύνατο νὰ

ληφθῇ ὡς βάσις μία καλλιτέρα μέθοδος, δυναμένη ν' ἀκριβῇ ὅλα ὅλων ἐν γένει τὰ δικαιώματα καὶ τὰς ἀπαιτήσεις, καὶ τότε μόνον ἠθέλαμεν ἔχει μίαν ἰσότητα, ἀλλ' ἰσότητα ἐν τῇ ἀρνήσει, διότι ὁ προϋπολογισμὸς τοῦ Κράτους οὔτε ἦτο, οὔτε ἔσεται ἱκανὸς πρὸς ἱκανοποίησιν ὅλων τῶν δικαιωμάτων καὶ ἀπαιτήσεων. Τὸ ἀποτέλεσμα λοιπὸν ἤθελεν εἶσθαι ἡ ἄρνησις καὶ ἡ ἄρνησις αὐτὴ, ἴσως εἶπε τις, ἦτο προτιμοτέρα. Ἀλλ' ἡ Κυβέρνησις ἐδείχθη ἀληθῶς ἀδιάφορος εἰς τὸν ἀγῶνα; Ὄχι· ἀπαντῶ, διότι αἱ ὑπὲρ τοῦ ἀγῶνος μέχρι τοῦδε θυσίαι τοῦ ἔθνους ἀναβαίνουσιν εἰς **12** ἑκατομμύρια, καὶ ὅταν ἓν ἔθνος μικρὸν καὶ πτωχὸν ὡς ἡ Ἑλλὰς δαπανᾷ τοσοῦτον ποσὸν, δὲν ἤμεψε μὲν ἐντελῶς τὸν ἀγῶνα, ἔπραξεν ὅμως ὅ,τι ἠδύνατο νὰ πράξῃ, ὀφείλει δὲ νὰ συμπληρώσῃ τὸ ἔργον του.

Ὁ βουλευτὴς Τριφυλλίας ὁμιλῶν χθὲς περὶ προϋπολογισμοῦ καὶ θέλων ν' ἀποδείξῃ τὸ ἐσφαλμένον τῶν βάσεών του, δὲν ἀνέγνω δυστυχῶς ἀριθμοὺς ὑπάρχοντας ἐν αὐτῇ τῇ συνοδευούσῃ τὸν προϋπολογισμὸν ἐκθέσει, μολονότι καὶ ἂν δὲν ὑπῆρχον ἠδύνατο νὰ ζητήσῃ πληροφορίας. Τί σᾶς εἶπεν ὁ βουλευτὴς οὗτος; Ὅτι τὰ ἔξοδα ηὔξησαν διὰ τῆς αὐστηρᾶς καταδιώξεως. Ἀλλ' εἶναι ἀληθὲς τοῦτο; Τὰ καθυστερούμενα ἀναβαίνουσιν εἰς **60** ἑκατομμύρια, ἐξ αὐτῶν δὲ εἰσεπράχθησαν **1,200,000** εἰς τὰς κλεισμένας χρήσεις, καὶ **500,000** εἰς τὸ **1858**. Τὸ ποσὸν λοιπὸν αὐτὸ συνετέλεσεν εἰς τὴν αὔξησιν τῶν ἐσόδων;

Εἶπε πρὸς τούτοις ὁ βουλευτὴς, ὅτι καὶ ἡ αὔξησις τῶν τελωνιακῶν εἰσπράξεων συνετέλεσεν εἰς τὴν αὔξησιν τῶν ἐσόδων. Ἀλλὰ τί ἤθελε διὰ τούτου νὰ εἴπῃ; Τί ἄλλο σημαίνει ἡ τῶν τελων. εἰσπράξεων αὔξησις, εἰμὴ τὴν αὔξησιν τῶν προσόδων τοῦ τόπου καὶ τῆς κινήσεως τοῦ ἐμπορίου του, καὶ ὅτι εἰς τοῦτο συνετέλεσαν τὰ ληφθέντα ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως μέτρα καὶ ἡ τακτοποίησις τῆς ὑπηρεσίας; Ἀλλ' εἶπεν ὁ βουλευτὴς Τριφυλλίας, ὅτι ἡ Βουλὴ καθ' ἡμέραν ἐξελέγχει τοὺς ὑπαλλήλους τῆς κυβερνήσεως. Τί ὅμως ἐξάγεται ἐκ τῶν γινομένων τακτικῶν ἀνακρίσεων; Θέλει φέρει εἰς ἄλλην ἡμέραν τὴν ἔκθεσιν ἑνὸς τῶν μᾶλλον ἀξιοτίμων ἐπιθεωρητῶν, τοῦ Κ. Ζώτου, περὶ ἑνὸς ἐφόρου κατηγορηθέντος ὑπὸ τοῦ βουλευτοῦ Τριφυλλίας, καθ' ἣν ἀποδεικνύεται τὸ ἀβάσιμον καὶ ἀνύπαρκτον τῶν κατηγοριῶν. Τί λοιπὸν σημαίνει τοιοῦτος ἔλεγχος, στηριζόμενος ἐπὶ ἐσφαλμένων πληροφοριῶν;

Παρουσιάζων ἐνώπιον τῆς Βουλῆς τὸν προϋπολογισμὸν ἔθε-

ώρησε καθῆκόν του νὰ ἐξηγήσῃ καθαρῶς τὴν κατάστασιν τοῦ τόπου. Ἐνόμισεν, ὅτι διὰ νὰ ψηφίσητε ἔργον τέλειον καὶ σύμφωνον μὲ τὰς ἀνάγκας τοῦ τόπου, ἔπρεπε νὰ γνωρίζητε καὶ ποία ἡ παραγωγή του, καὶ ποῖαι αἱ ἀνάγκαι σας, καὶ ἔπρεπε νὰ γνωρίζητε τοῦτο, διότι παρατηρεῖ μὲ λύπην του, ὅτι τὰ ἔξοδα ἐν Ἑλλάδι λαμβάνουν ἐπίτασίν τινα, τὴν ὁποίαν ἀγνοεῖ ἂν θέλῃ παρακολουθήσει ἡ αὔξησις τῶν ἐσόδων, καὶ τὴν ὁποίαν προκαλεῖ ἡ ἀνάγκη τῆς ὑπηρεσίας, ἐφ' ἧς μ' ὅλας τῆς κυβερνήσεως τὰς προσπαθείας ὑπῆρξεν ἀδύνατον νὰ ἐπιφέρωσι πλειοτέρας ἐλαττώσεις. ὡς δύνανται νὰ μαρτυρήσωσι καὶ δύο ἀξιότιμοι συνάδελφοί του, οἵτινες συνειργάσθησαν μετ' αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ καὶ μετὰ τῶν ὁποίων δὲν ἔχει πλέον τὴν τιμὴν νὰ παρακάθηται. Τοιαύτη εἶναι ἡ κατάστασις τοῦ προϋπολογισμοῦ, ἐν ᾧ πλεῖσται τῶν ἀναγκῶν μας εἰσὶν ἀθεράπευτοι. Ὅταν λοιπὸν τὸ παρὸν εἶναι τοιοῦτον, τὸ δὲ μέλλον τοιοῦτον ἐπίσης προαναγγέλλεται, ὤφειλε νὰ ἐκθέσῃ καὶ τὸ παρὸν καὶ τὸ μέλλον, διὰ ν' ἀποκρούσῃ συγχρόνως καὶ ὑπὸ τὸν ἔλεγχον τῆς αὐστηρᾶς ἐν τῇ Βουλῇ ἀντιπολιτεύσεως ὅλας τὰς ἀπευθυνθείσας συκοφαντίας, ὅτι τὸ ἔθνος εἶναι στάσιμον καὶ ὅτι ἡ κυβέρνησίς του ἀφίνει νὰ κατασπαταλῶνται τὰ δημόσια ἔσοδα. Ὤφειλε λοιπὸν ν' ἀποδείξῃ τὸ ἐναντίον. Ἰδοὺ ὁ σκοπὸς τῆς ἐκθέσεως. Ἀλλ' εἶπε διὰ τῆς ἐκθέσεως τὴν ἀλήθειαν; ἢ ὅσα εἶπεν δὲν ἐμπεριέχουτιν ὑπερβολάς; Ἰδοὺ τί λέγει ἡ εἰσηγητικὴ ἐπιτροπή σας ἢ μᾶλλον οἱ συλλέξαντες τὰς πληροφορίας. Καὶ πρῶτον οἱ συντάκται τῆς ἐκθέσεως δὲν ἐδικαιοῦντο πολὺ, ἔχοντες εἰς χεῖρας τὸν προϋπολογισμὸν ἀπὸ τὰς **20** Φεβρουαρίου, νὰ μεμφθῶσιν ἡμᾶς διὰ τὴν βραδεῖαν ὑποβολὴν τοῦ προϋπολογισμοῦ, ὅταν διὰ μόνην τὴν σύνταξιν τῆς ἐκθέσεώς των αὐτοὶ ἐδαπάνησαν δέκα ἡμέρας. Δευτέρα αὐτῶν παρατήρησις εἶναι, ὅτι μία μόνη ὁδὸς ὑπάρχει ἐν Ἑλλάδι. Ἐπεθύμει πολὺ νὰ ἦναι μᾶλλον ἀνεπτυγμένη ἡ ἔκθεσις. Ἡ ἔκθεσις προσπαθεῖ νὰ πείσῃ τὸν κόσμον, ὅτι ἄλλη ὁδὸς ἐκτὸς ἐκείνης τῆς Τριπόλεως δὲν κατεσκευάσθη. Ἀλλὰ δὲν κατεσκευάσθη ἡ ὁδὸς Θηβῶν, ἡ ὁδὸς Μεγάρων καὶ δὲν κατασκευάζεται ἡ τῆς Κορίνθου; Ὅταν δὲ σᾶς ἔλεγε χθὲς ὁ βουλευτὴς Τριφυλλίας, ὅτι **3000** μόνον δραχμαὶ ἐδαπανήθησαν διὰ τὴν ὁδὸν αὐτὴν, ὤφειλε νὰ λάβῃ καλλιτέρας πληροφορίας, διότι ἤθελεν ἰδεῖ ὅτι ἐδαπανήθησαν μέχρι τοῦδε ἀπὸ τὸ δημόσιον **59,000**. Εἰς τὴν Σπάρτην, εἰς τὰς Καλάμας, εἰς τὴν Μεγαλόπολιν κατασκευάζονται ἐπίσης ὁδοί. Εἶναι

λοιπὸν ὑπερβολὴ τὰ λεγόμενα, διότι ἡ Κυβέρνησις πράττει ὅ,τι εἶναι δυνατὸν, ἀφ' οὗ μάλιστα καὶ τῶν ἀναγκαίων μηχανικῶν στερεῖται. Ἐὰν δὲν πιστεύωσιν, ὅτι διὰ δημόσια ἔργα ἐδαπανήθησαν πέντε ἑκατομμύρια, ἂς προσφύγωσι εἰς τὰ δημόσια λογιστικὰ βιβλία. Δὲν ἠδύνατο λοιπὸν νὰ πιστεύσῃ, ὅτι ἐπὶ γεγονότων ἤθελεν ἐπέλθῃ μία τοσοῦτον καταφανὴς ἄρνησις, ὅταν μάλιστα ὁ συντάκτης τῆς ἐκθέσεως γνωρίζῃ, ὅτι καὶ εἰς τὴν ἐπαρχίαν του κατασκευάζονται γέφυραι.

Τρίτη μοιρὴ εἶναι, ὅτι ἡ κυβέρνησις δὲν ἔλαβε πρόνοιαν περὶ τῶν ἐθνικῶν δοσκῶν. Τὸ παράπονον αὐτὸ, ὅπερ ἐγγίζει εἰς τὸ τίρμα του, παραδέχεται ὡς δίκαιον ἐκ μέρους ἐπαρχιῶν τινων τῆς Στερεᾶς, διότι εἰς ὅλην τὴν λοιπὴν Ἑλλάδα αἱ ἐθνικαὶ δοσκαὶ εἰσὶν εἰς τὴν διάκρισιν τοῦ τυχόντος.

Ἐνταῦθα δὲ κρίνει ἀναγκαῖον νὰ παρατηρήσῃ, ὅτι κατὰ τυπογραφικὸν βέβαια λάθος ἡ ἔκθεσις ἀναφέρει, ὅτι τὸ ὑπουργεῖον τοῦ **1855** ὑπέβαλεν ἀπολογισμούς, ἐν ᾧ ὑπεβλήθησαν καὶ κατὰ τὸ **1856** καὶ **1857**.

Διαλυθείσης, λέγει ἡ ἐπιτροπὴ, τῆς ὁροφυλακῆς, ἐπῆλθεν οἰκονομία μάλιστα εἰς τὰς δαπάνας καὶ οὐχὶ αὔξησις· ἀλλ' ἡ ὁροφυλακὴ δὲν διελύθη, μετεποιήθη εἰς τακτικὸν στρατὸν καὶ ἡ μεταποίησις αὕτη ηὔξησε τὴν δαπάνην.

Ἡ διὰ δημόσια ἔργα ὑπολογιζομένη κατὰ τὸ **1861** δαπάνη ὑπερτρεῖ, λέγει ἡ ἐπιτροπὴ, τὴν τοῦ **1852**, ἀλλὰ κατὰ μόνας δραχ. **767,769** καὶ οὐχὶ κατὰ δραχ. **1,050,891**, ὡς ἐσφαλμένως ὑπελογίσθη ἐν τῷ προϋπολογισμῷ. Ἀλλὰ τὰ ὑπὲρ τῆς ἀτμοπλοϊκῆς ἑταιρίας δαπανώμενα εἶναι ἔξοδα διὰ δημόσια ἔργα, ναὶ ἢ ὄχι; Τὰ διὰ τὴν οἰνοποιΐαν, εἶναι δαπάνη δι' ἔργα κοινωφελῆ: τὰ διὰ τὴν ἐξόρυξιν τῶν πορθμῶν τοῦ Εὐρίπου εἶναι διὰ κοινωφελῆ ἔργα, ἢ διὰ μισθοδοσίαν ὑπαλλήλων; Ἐὰν ἡ ἐπιτροπή σας ὑπελόγιζεν ἀκριβέστερον τὰ ἔξοδα ταῦτα, ἤθελεν ἰδῇ, ὅτι ἀναβαίνουσιν εἰς **1,200,000** καὶ οὐχὶ εἰς **1,050,891**, ὡς ὑπολογίζονται ἐν τῷ προϋπολογισμῷ. Εἰς ἕν τινα δὲ ἀμφιβάλλει, εἶναι ἕτοιμος νὰ προσφέρῃ πᾶσαν ἐπίσημον ἀπόδειξιν.

Ὁ αὐτὸς δ'ἐσφαλμένος ὑπολογισμὸς ἐπεκράτησε καὶ εἰς τὰς συντάξεις. Ἡ ἔκθεσις θέλουσα ν'ἀναιρέσῃ τοὺς ὑπολογισμούς του, προσέθηκεν εἰς τὰς παλαιὰς συντάξεις καὶ **84,000** δραχ. διὰ χορηγήματα ἀπέναντι παλαιῶν ἀπαιτήσεων. Ἀλλ' ἡ προσθήκη αὕτη δὲν εἶναι ἀκριβὴς, ἡ δὲ αὔξησις τῶν συντάξεων ἀπὸ τοῦ

1852 ἀναβαίνει εἰς **900,000** δρ. καὶ οὐχὶ εἰς **196,870** ὡς ἐσφαλμένως ὑπολογίζει ἡ ἔκθεσις.

Τελευταῖον δὲ ἐπέρχονται τὰ ἔξοδα τοῦ ὑπουργείου τῶν ναυτικῶν, τὸ ὁποῖον ἐδαπάνησε διὰ τὴν κατασκευὴν πλοίων ἓν ἑκατομμύριον. Κατασκευάζεται δὲ ἤδη καὶ τὸ μέγα ἀτμόπλοιον, τοῦ ὁποίου ἡ περαίωσις ἐλπίζετο μέχρι τοῦ Αὐγούστου, καὶ ἤδη εἶναι βέβαιον, ὅτι θέλει ἐπιβαρύνει τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ **1861**. Ἐὰν δὲ ἐξέταζεν ἡ ἐπιτροπὴ τοὺς ἀπολογισμούς, ἤθελεν ἰδεῖ, ὅτι τὰ ἔξοδα τοῦ εἴδους αὐτοῦ ηὔξησαν κατὰ **400,000** δρ. ἀπὸ τοῦ **1852**.

Νομίζει λοιπὸν, ὅτι ὡς ἀποτέλεσμα τῆς συζητήσεως θέλει ἐξαχθῆ, ὅτι τὸ ἔθνος ηὔξησε γιγαντιαίως καὶ τὴν γιγαντιαίαν αὐτὴν αὔξησιν ἠκολούθησεν ἡ αὔξησις τῶν εἰσπράξεων, τὸ ὁποῖον καταδεικνύει τὴν καλὴν οἰκονομικὴν διαχείρισιν· ὅτι τὰ περισσεύματα ἐδαπανήθησαν εἰς ἔργα κοινωφελῆ καὶ δημόσια· ὅτι ὁ προϋπολογισμὸς τῶν ἐξόδων ηὔξησε συνεπείᾳ ἐκτελέσεως νόμων καὶ ἐκπληρώσεως ἀναγκῶν, ἃς δὲν ἠδυνάμεθα ν' ἀποφύγωμεν. Ἐν μέγα ποσὸν θέλετε ἀπαντήσει εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν ὡς καὶ εἰς τὸν τοῦ ὑπουργείου τῶν ναυτικῶν, καὶ τὸ μέγα αὐτὸ ποσὸν προέρχεται ἀπὸ τὴν ὑπερτίμησιν τῶν τροφίμων, ἥτις ἐπιβαρύνει τὸ δημόσιον, τὸ ὁποῖον δαπανᾷ διὰ τὴν τροφοδοσίαν τοῦ στρατοῦ τῆς ξηρᾶς καὶ τοῦ Β. ναυτικοῦ. Ἐν ἑτερονποσὸν αὐξάνει τὰ ἔξοδα τοῦ **1861**, προερχόμενον ἀπὸ ἓν χρέος ἱερὸν, ὑπαγορευόμενον ἀπὸ τὴν ὑπερτίμησιν. Καὶ εἶναι μὲν εὔκολον νὰ λέγωμεν « ἐλαττώσατε τὸν ἀριθμὸν τῶν ὑπαλλήλων », ἀλλ' ἡ πραγματοποίησις εἶναι ἀδύνατος. Ἐνῷ δὲ εἶχε καὶ αὐτὸς ἐν μέρει τὴν ἰδέαν περὶ τῆς ἀμελείας ὑπαλλήλων τινῶν, ὅταν ὅμως ἐσχάτως ἀνέγνω γάλλον τινα συγγραφέα, εἶδεν, ὅτι ἡ κατάστασις τῶν ὑπαλλήλων τῆς Ἑλλάδος εἶναι πολὺ καλλιτέρα τῆς τῶν ἄλλων μερῶν. Ὑπῆρχεν εἰς τὸν κλάδον τῶν κτημάτων ἠλαττωμένος ὁ ἀριθμὸς τῶν ὑπαλλήλων, ἀποτέλεσμα δὲ ὑπῆρξεν ἡ μὴ ἐφαρμογὴ τοῦ νόμου τῶν προικοδοτήσεων καὶ διὰ τοῦτο φοβεῖται μάλιστα μὴ ἀντὶ ἐλαττώσεως ἀναγκασθῇ ἐκ τῆς ὑπηρεσίας νὰ ζητήσῃ αὔξησιν τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ὑπαλλήλων.

Δὲν εἶναι δὲ, παρατηρεῖ τελευταῖον, ἀκριβὴς ἡ ἰδέα, ὅτι τὰ ἔσοδα ηὔξησαν ἐκ τῆς ὑπερτιμήσεως τῶν προϊόντων, διότι ἡ ὑπερτίμησις οὐδεμίαν ἔχει ἐπιρροὴν ἐπὶ τοῦ ποσοῦ τῶν φόρων, προσδιοριζομένων ἐκ τῶν προτέρων καὶ μὴ τροποποιουμένων ἐκ τῆς ὑπερτιμήσεως·

Περαίνων τὸν λόγον του, ἐλπίζει, ὅτι ἱκανοποίησε τὴν περιέργειαν τῆς Βουλῆς χωρὶς νὰ φανῇ ὑπερβολικὸς εἰς τὰς ἰδέας του, καὶ ἑπομένως πιστεύει, ὅτι καὶ οἱ ἐναντίοι δὲν πρέπει νὰ καταφεύγωσιν εἰς ὑπερβολάς, ἀρνούμενοι ὅ,τι καλὸν ὑπάρχει ἐν τῷ τόπῳ.

Ἀντέταξεν ὁ εἰσηγητὴς εἰπών, ὅτι βεβαίως τῷ εἶναι δυσχερὲς ν' ἀπαντήσῃ ἐξ ἀπροόπτου ἐπὶ οἰκονομικῶν ἀντικειμένων καὶ ἰδίως ἐπὶ ἀριθμῶν πρὸς ἄνδρα διευθύνοντα τὸ ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν ἐπὶ πενταετίαν ἤδη, ἐξησκημένον εἰς τὰ τῆς ὑπηρεσίας καὶ ἔχοντα ὑπὲρ ἑαυτοῦ ὅλα τὰ βοηθητικὰ στοιχεῖα. Μολονταῦτα θέλει παρακολουθήσει τὸν Κ. ὑπουργὸν εἰς ὅλα του τὰ πρὸς ἀνασκευὴν τῆς ἐκθέσεως τῆς ἐπιτροπῆς ἐπιχειρήματα, καὶ πέποιθεν ὅτι θέλει εὐτυχήσει νὰ λύσῃ τὰς διεγερθείσας ἀπορίας τῆς Βουλῆς καὶ νὰ ἱκανοποιήσῃ τὴν εἰσηγητικὴν ἐπιτροπὴν καταδεικνύων ποῦ κεῖται ἡ ἀλήθεια. Εἰς τὰς σκέψεις της ἡ ἐπιτροπὴ δὲν ἐπηρεάσθη ποσῶς ἀπὸ πλαγίαν τινὰ σκέψιν ἢ ἀπὸ προσωπικὴν αἰτίαν, ἐπηρεάσθη μόνον ἀπὸ τὴν ἐκπλήρωσιν τοῦ καθήκοντός της, ἀπὸ τὴν ἀνεύρεσιν τῆς ἀληθείας. Εἶπεν ὁ ὑπουργός, ὅτι ἀτυχὴς εἶναι ὁ τόπος οὗτος, ὅστις ἔχει πρὸς τοῖς ἄλλοις καὶ τὰ ἰδιά του τέκνα παρουσιάζοντα τὴν ὡραίαν αὐτὴν πατρίδα μας ὡς τόπον δυστυχημάτων, καὶ ὅτι δὲν πρέπει νὰ εἴμεθα ὑπερβολικοὶ καθ' ὅσον ἡ ὑπερβολὴ μᾶς βλάπτει, ὅταν δὲν περιοριζώμεθα εἰς τὴν ἀλήθειαν. Ναί, κύριε ὑπουργέ, τὴν ἀλήθειαν ἐπιζητοῦμεν, τὴν ἀλήθειαν ἐπιδιώκομεν. Ἀγαπῶμεν τὴν ὡραίαν πατρίδα μας, τὴν πατρίδα αὐτήν, ὑπὲρ ἧς ἐθυσιάσαμεν γονεῖς, οἰκείους καὶ φίλους· ὑπὲρ ἧς προσεφέρομεν ὁλοκαύτωμα περιουσίας κολοσσιαίας καὶ κατέστημεν σήμερον γυμνοί, ρακενδῦται, ἀνέστιοι. Ἐπιδιώκομεν τὴν δόξαν καὶ τὸ μεγαλεῖον τῆς πατρίδος μας· ἕνεκα τούτου ἐπιζητοῦντες τὴν ἀλήθειαν καταδεικνύομεν τὰς ἐλλείψεις, προκαλοῦντες τὴν ἀπαιτουμένην διόρθωσιν. Δὲν μᾶς λανθάνει, ὅτι τοιαύτη διαγωγὴ ἐπάγει καταδιώξεις καὶ καθ' ἡμῶν αὐτῶν καὶ κατὰ τῶν οἰκείων μας. Ἀλλὰ τὸ κατ' αὐτὸν δὲν θέλει παύσει ὑποστηρίζων τὸ ἀληθές, καὶ ἂν πρόκηται νὰ γίνῃ θῦμα τῶν πεποιθήσεών του. Εἰς τοιαύτην περίστασιν ἀντὶ τῆς σιωπῆς προτιμᾷ νὰ πατήσουν ἄλλοι ἐπὶ τοῦ πτώματός του, καὶ νὰ φέρουν εἰς πέρας ὅ,τι συντελεῖ ὑπὲρ τῆς δυναστείας καὶ τοῦ μεγαλείου τοῦ ἔθνους. Εἶπεν ὁ ὑπουργός, ὅτι ἡ ἀγόρευσις τοῦ βουλευτοῦ Τριφυλλίας δὲν θέτει ζήτημα πρακτικόν,

ἐφ' οὗ ὀφείλει ν' ἀπαντήσῃ ἡ Κυβέρνησις. Ἀλλ' ἡ ἀγόρευσις τοῦ ἐντίμου φίλου του Κ. Διαμαντοπούλου ἦτον σπουδαία, ἦτον εἰκὼν ἀληθὴς τῶν πραγμάτων, λόγος πολιτικός. Τοῦτο δὲ ἀποδεικνύει καὶ ἡ ἀπάντησις τοῦ ὑπουργοῦ ἐλθόντος ν' ἀνασκευάσῃ εἰδικὰ μέρη τοῦ λόγου αὐτοῦ. Παρετήρησεν ὁ ὑπουργός, ὅτι ἡ ἐπιρροὴ τῶν Δυνάμεων ἔβλαψε τὸν τόπον ἐπαγαγοῦσα τὴν διαίρεσιν καὶ τὸν χωρισμόν, κατὰ τὴν ἰδέαν τοῦ ἐνδόξου διπλωμάτου Κλάρενδων, καὶ ὅτι ἕνεκα τούτου ἡ Ἑλλὰς ἐξ ἴσου θεωροῦσα ἁπάσας τὰς Δυνάμεις, εἰς οὐδεμίαν ἐξαιρετικῶς κλίνει. Δὲν εἶναι ἴσως τῆς παρούσης ὥρας νὰ ἐξετάσῃ ποίαν πολιτικὴν ἡ Ἑλλὰς πρέπει ν' ἀκολουθήσῃ, καὶ παρατηρεῖ μόνον, ὅτι ἤθελε δεχθῇ τὴν ἀρχὴν ταύτην, ἐὰν ἦτον πράγματι ἀληθής, καὶ φεύγοντες τὴν προσέγγισιν δυνάμεών τινων, δὲν προσηγγίζομεν εἰς ἄλλην. Ὁ ὑπουργὸς εἶπεν, ὅτι εἶναι ζήτημα μέγα, τὰ δικαιώματα τοῦ ἀγῶνος, καὶ διὰ ν' ἀμειρθοῦν ὅλοι εἶναι ἀδύνατον, ὥστε τοιαύτη ἀπαίτησις ἰσοδυναμεῖ ἐπὶ τοῦ παρόντος μὲ ἀπόλυτον ἄρνησιν. Ἐν ἄλλαις λέξεσιν, ἦλθεν ὁ Κ. ὑπουργὸς νὰ χύσῃ καὶ σήμερον ἓν δάκρυ ἀγονον ἐπὶ τοῦ ἀγῶνος· ἦλθε κατὰ τὸ σύνηθες νὰ μᾶς παρηγορήσῃ μὲ κενὰς ἐλπίδας, ἐνῷ οἱ κεκμηκότες ἀγωνισταὶ, αἱ χῆραι καὶ τὰ ὀρφανά των δὲν τρέφονται μὲ τὸ δάκρυά μας, ἀλλὰ πεινοῦν καὶ μᾶς ζητοῦν ἄρτον. Εἶναι λυπηρόν, εἶναι ἀπάνθρωπον νὰ διατελοῦν εἰς τοιαύτην οἰκτρὰν κατάστασιν οἱ χύσαντες τὸ αἷμά των ὑπὲρ τῆς πατρίδος καὶ ἁγιάσαντες τὸν ἀγῶνα διὰ τοιούτων θυσιῶν καὶ βασάνων. Συνομολογεῖ μετὰ τοῦ Κ. ὑπουργοῦ, ὅτι δὲν δύναται τὸ ἔθνος νὰ ἀποτίσῃ τὰς ὑποχρεώσεις του ἐπὶ τοῦ παρόντος διὰ τῆς ἀπονομῆς ποσοτήτων ἱκανῶν νὰ θεραπεύσωσι τὰς ἀνάγκας ταύτας. Ἀλλὰ δὲν ἠδυνάμεθα νὰ δώσωμεν τοὐλάχιστον ὅ,τι ἔχομεν ἀναλόγως πρὸς ὅλους; Τοῦτο ἀπαιτεῖ τὸ δίκαιον, τοῦτο ἀπαιτεῖ τὸ συμφέρον μας, ἤτοι τὸ παρὸν καὶ τὸ μέλλον τῆς πατρίδος. Ἀλλὰ δυστυχῶς δὲν γίνεται τοῦτο, καὶ καλοῦνται ἐκ διαλειμμάτων εἰς αἰμοιδὴν οἱ διατελοῦντες εἰς ὑψηλοτέραν περιωπήν. Αἱ ἐξαιρέσεις αὗται εἶναι ἀπελπιστικαί. Διὰ τῶν μονομερῶν τούτων μέτρων ἀποδίδεται μὲν δικαιοσύνη εἰς εὐαρίθμους τινας, ἀλλ' ἐκ τούτου μάλιστα ἐπέρχεται ἀδικία πρὸς τοὺς λοιποὺς, οἵτινες γυμνητεύοντες καταρῶνται τὴν στιγμὴν τῆς ὑπάρξεώς των.

Ὁ ὑπουργὸς προσέθηκεν, ὅτι διὰ τῆς ἐκθέσεώς της ἡ εἰσηγητικὴ ἐπιτροπὴ δὲν ἔπρεπε νὰ αἰτιάται ἄλλων ἐπὶ τῇ

ἀναβολῇ τοῦ προϋπολογισμοῦ, ὁροῦ ἐπὶ δέκα ἡμέρας δὲν κατώρθωσεν αὕτη νὰ συντάξῃ τὴν ἔκθεσίν της. Ἀντικρούων τὴν ἰδέαν ταύτην παρατηρεῖ, ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ λαβοῦσα τὸν προϋπολογισμὸν μόλις τὴν 8ην Μαρτίου, ἐπεξειργάσθη αὐτὸν περιστατωμένως, διῆλθε τοσαῦτα κονδύλια καὶ ἐντὸς ἑνὸς μηνὸς εἰσήγαγε τὴν ἔκθεσίν της ἐπὶ τῆς ὑπουργικῆς ἐκθέσεως καὶ ἐπὶ τῶν ἐσόδων. Τί ἠθέλατε νὰ πράξῃ ἐπὶ τόσων ἐξόδων στηριζομένων ἐπὶ νόμων ἢ ἐπὶ ἀναγκῶν τῆς ὑπηρεσίας; Ἄλλως τε καὶ τὰ ἔσοδα αὐτὰ ὡς καὶ ἡ γενικὴ ἔκθεσις τοῦ ὑπουργοῦ παρεῖχεν εἰς τὴν ἐπιτροπὴν οὐχὶ μικρὸν ἐνασχόλησιν. Ἔπρεπε νὰ διέλθῃ ὅλα ταῦτα ἐπιπολαίως; Προκειμένης τῆς ἐξελέγξεως τοῦ προϋπολογισμοῦ, ἡ πρώτη ἀναφυομένη ἰδέα εἶναι, ὅτι ἡ ἐξέτασις παντὸς μέτρου περικλειομένου, παντὸς φόρου καὶ πάσης δαπάνης προτεινομένης σκοπὸν ἔχει νὰ ὁρίσῃ βασίμως τὴν ἀξίαν τοῦ μέτρου, τὴν ἀκρίβειαν τοῦ πόρου καὶ τὴν ἀνάγκην τῆς δαπάνης. Διὰ νὰ μὴν ἰσοδυναμῇ ἐπομένως ἡ ἐξέλεγξις μὲ ἁπλῆν ὁμολογίαν τῆς ὑπουργικῆς θελήσεως ἀπαιτεῖται ὁ ἀνάλογος χρόνος. Ἀλλὰ τὰ μέλη τῆς ἐπιτροπῆς σας ἐν διαστήματι τῶν ἡμερῶν, καθ' ἃς ἐπεξειργάζοντο τὸν προϋπολογισμόν, εἶχον τὸ καθῆκον νὰ μελετήσωσι καὶ ἄλλα σπουδαῖα νομοσχέδια εἰσηγμένα εἰς τὴν Βουλήν· οἷον, τὸ περὶ νέου φορολογικοῦ συστήματος, τὸ περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Πανεπιστημίου, τὸ περὶ γραμματοσήμου, τὸ περὶ στρατιωτικῆς ποινικῆς νομοθεσίας, τὸ περὶ ναυτιλιακῶν τελῶν κτλ., ἐξ ὧν τινὰ μὲν συζητηθέντα ἤδη ἐπεψηφίσθησαν, ἕτερα δὲ παρεσκευάσθησαν εἰς συζήτησιν. Καὶ μεθ' ὅλα ταῦτα ἡ ἐπιτροπή σας διπλασιάσασα τοὺς ἀγῶνάς της, κατέβαλεν ἰδιάζουσαν προσπάθειαν νὰ ἐκπληρώσῃ τὴν ἐντολήν της μὲ ὅσην τῇ ἐπέτρεπεν ἀκρίβειαν τὸ στενὸν τοῦ χρόνου.

Τυπογραφικὸν λάθος ἐτόμισεν ὁ Κ. ὑπουργὸς τὸ μέρος ἐκεῖνο τῆς ἐκθέσεως τῆς ἐπιτροπῆς, ἐν τῷ ὁποίῳ γίνεται λόγος περὶ δημοσίων ὁδῶν, καὶ διϊσχυρίσθη, ὅτι δὲν κατεσκευάσθη μόνη ἡ ἀπὸ Τριπόλεως εἰς τοὺς Μύλους Ναυπλίας ἄγουσα καὶ αἱ ὀλίγαι πέριξ τῆς πρωτευούσης, ἀλλὰ καὶ ἡ τῶν Μεγάρων, τῶν Θηβῶν, τῶν Καλαμῶν, Κορίνθου, Σπάρτης κλπ. Ἀλλ' ἡ ἐπιτροπή, συγκειμένη ὑπὸ προσώπων ἀνηκόντων εἰς διαφόρους ἐπαρχίας καὶ νομοὺς, ἐπέφερεν ἐπὶ τῆς καταστάσεως τῶν ὁδῶν παρατηρήσεις στηριζομένας ἐπὶ τῶν πραγμάτων καὶ οὐχὶ ἐπὶ λόγων κενῶν, διὸ δὲν παρέλειψε πᾶν τὸ γενόμενον. Ἡ ὁδὸς Μεγάρων, περὶ ἧς ἐποίησε λόγον ὁ ὑπουργὸς, πρῶτον ἀποτελεῖ

μέρος τῶν ὀλίγων πέριξ τῆς πρωτευούσης ὁδῶν, τὰς ὁποίας ἀνεγνώρισεν ἡ ἐπιτροπὴ, καὶ δεύτερον κατεσκευάσθη πρὸ δεκαπενταετίας. Ἡ ὁδὸς Θηβῶν, ἀποτελοῦσα ἐπίσης μέρος τῶν πέριξ τῆς πρωτευούσης, δὲν κατηρτίσθη μέχρι τοῦδε, καίτοι ἀρξαμένης τῆς κατασκευῆς πρὸ δεκαπέντε ἐνιαυτῶν. Ἡ ὁδὸς Καλαμῶν εἶναι εἰς τὴν ἀλλοιοτέραν κατάστασιν, καὶ ἀπορεῖ πῶς προέβη ὁ Κ. ὑπουργὸς νὰ ἐπιδείξῃ τοιαύτην ὡς ἔργον σπουδαῖον, ἐν ᾧ καθὸ Μεσσήνιος γνωρίζει ἐξ ἰδίας πείρας ὅτι ἡ ὁδὸς αὕτη διατελεῖ εἰς τὴν πλέον ἀθλίαν κατάστασιν, ἐξ οὗ προκύπτει νὰ διακόπτεται πολλάκις ἐν ὥρᾳ χειμῶνος ἡ μεταξὺ Καλαμῶν καὶ Νησίου συγκοινωνία ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας, ἂν καὶ τὸ διάστημα δὲν εἶναι πλειότερον τῶν 1 1|2 ὥρας. Θέλει ἀπορήσει βεβαίως ἡ Βουλὴ πληροφορουμένη ὅτι συνέβη πολλάκις νὰ μεταβαίνωμεν ἀπὸ Νησίου εἰς Καλάμας διὰ λέμβων, ἤτοι νὰ ποντοπορῶμεν διὰ ξηρᾶς. Συνομολογεῖ ὅτι ἐγένοντο γέφυραί τινες ἐν Μεσσηνίᾳ, ἀλλὰ θέλει συνομολογήσει ἐπίσης ὁ Κ. ὑπουργὸς ὅτι ἐφέτος μόνη ἡ Μεσσηνία ἀριθμεῖ ἓξ θύματα δι' ἔλλειψιν τῶν ἀπαιτουμένων γεφυρῶν. Θέλετε καὶ ἄλλα; Ἐκ τοῦ Πύργου τῆς Ἠλείας δὲν δύναταί τις, ἐν καιρῷ χειμῶνος, νὰ ὁδοιπορήσῃ ἐπὶ τῆς ἀγούσης εἰς Πάτρας ὁδοῦ πλέον τῆς ἡμισείας ὥρας· ἡ μεταξὺ Αἰτωλίας καὶ Τριχωνίας γέφυρα τοῦ Ἀλάμπεη, ἡ συνδέουσα τὴν δυτικὴν Ἑλλάδα εἶναι ἐγγὺς νὰ καταστραφῇ καὶ οὐδεμία περὶ ἐπισκευῆς της φροντὶς ἐλήφθη, ἐνῷ συνέπεια θέλει εἶσθαι τὸ νὰ δαπανηθῶσι βραδύτερον περισσότερα. Διὰ νὰ μὴ ἀπασχολῇ τὴν Βουλὴν παραλείπει νὰ φέρῃ πλειότερα παραδείγματα· δὲν δύναται ὅμως νὰ παρασιωπήσῃ ὅτι πρὸ τριετίας ὑπάρχει νόμος ἐψηφισμένος περὶ κατασκευῆς διαφόρων ἐθνικῶν ὁδῶν, ἀλλ' ὁ νόμος οὗτος μένει νεκρὸς, καίτοι ἐγκαίρως δοθείσης πιστώσεως ἐκ δραχμῶν ἑνὸς ἑκατομμυρίου τριακοσίων χιλιάδων. Διὰ τί ἐγκαταλείπεται ἡ πραγματοποίησις τοῦ σπουδαίου τούτου ἔργου; Ἠρίθμησεν ὁ Κ. ὑπουργὸς τὴν κατασκευὴν διαφόρων ὁδῶν, ἀλλ' ἦτον ἀκριβὲς ἐὰν μᾶς ἔλεγεν ὅτι αἱ ὁδοὶ αὗται ἐσχεδιαγραφήθησαν μόνον, διότι μέχρις αὐτοῦ προέβη ἡ ἐργασία, καὶ τοῦτο εἰς ὀλίγα μέρη. Συνεστήθη τηλέγραφος· τὰς ἐξ αὐτοῦ ὠφελείας οὐδεὶς ἀρνεῖται, ὅθεν ἡ Βουλὴ πᾶσα τὸν ἐπεψήφισε προθύμως. Ἡ Βουλὴ δὲν ἀρνεῖται ποτὲ τὴν ἐπιψήφισιν νομοσχεδίων εἰσαγομένων ἀπὸ τὴν Κυβέρνησιν καὶ ἀφορώντων ἔργα κοινωφελῆ, ἀλλ' ἡ Κυβέρνησις ὀφείλει ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει νὰ προτιμᾷ μεταξὺ τῶν ἐγκρινομένων ἔργων τὴν κατὰ σειρὰν ἐκτέλεσιν τῶν παραγωγικωτέρων καὶ ἀναγκαιοτέρων. Τί μᾶς ὠ-

ρείαι ἡ διὰ τοῦ ἠλεκτρισμοῦ ἀνταπόκρισις μετὰ τῆς Σύρου, ὅταν αἱ ὁδοί μας εἶναι εἰς τοιαύτην κατάστασιν, ὥστε νὰ μὴ δυνάμεθα νὰ μεταβῶμεν μίαν ὥραν μακρὰν τῶν δήμων μας; Τὰ μέλη τῆς εἰσηγητικῆς ἐπιτροπῆς τοσοῦτον συγκαθάνθησαν τὴν Ἔλλειψιν τῆς συγκοινωνίας, ὥστε μιᾷ φωνῇ τῷ συνέστησαν νὰ ζητήσῃ διὰ τοῦ ἐντονωτέρου τρόπου τὴν κατασκευὴν τῶν ἀναγκαίων δημοσίων ὁδῶν, καὶ νὰ παραστήσῃ ὅτι ἡ Βουλὴ ἑτοίμως θέλει χορηγήσει πάντα τὰ πρὸς τοῦτο μέσα. Ἡ Ἑλλὰς ἕνεκα τῆς γεωγραφικῆς θέσεως καὶ τῆς γεωλογικῆς καταστάσεώς της εἶναι τόπος ναυτικὸς συναίμα καὶ γεωργικός. Διὰ νὰ ἔλθωσι δὲ ἀνάλογα ἀποτελέσματα τῆς ἀπανταχοῦ τοῦ Κράτους ἀναπτυσσομένης ἀτομικῆς ἐνεργείας, ἔχει ἀνάγκην τῆς Κυβερνητικῆς συνδρομῆς κατ' ἀμφοτέρους τοὺς κλάδους τούτους. Ὀρθῶς ποιοῦσα ἡ Κυβέρνησις ἔλαβε νομοθετικὴν πρόνοιαν περὶ τῆς ἐν μέρει ἀνακουφίσεως τῶν ναυτιλιακῶν τελῶν, ἀλλ' ἡ ναυτιλία μας, διὰ νὰ λάβῃ ζωήν, ἔχει ἀνάγκην καὶ ναυτικῆς τραπέζης. Ἐκτὸς τούτου τὸ συμφέρον καὶ τῆς ναυτιλίας καὶ τοῦ ἐξωτερικοῦ ἐμπορίου μας ἀπαιτοῦσι νὰ ὀργανισθῇ ὁ προξενικὸς ἡμῶν κλάδος, καὶ ἰδίως ὁ κατὰ τὴν ἀνατολήν, ἵνα διὰ συντόνου καὶ καταλλήλου ἐπιτηρήσεως ἐκλείψωσι τὰ παράπονα τῶν ἐμπορευομένων διὰ παρεμβαλλόμενα προσκόμματα κλπ., παράπονα τὰ ὁποῖα πολλάκις ἀντήχησαν ἀπὸ τοῦ βήματος τῆς Βουλῆς. Ἐπὶ τοῦ κλάδου τούτου, πηγῆς δημοσίων ὠφελειῶν, ἀπαιτεῖται ἡ σύντονος τῆς Κυβερνήσεως προσοχή, τοσούτῳ μᾶλλον, ὅσον ἡ Ἑλλὰς εἶναι ὡς ἐκ τῆς θέσεώς της ὁ σύνδεσμος καὶ ὁ σταθμὸς τοῦ ἐμπορίου τῆς Ἀνατολῆς καὶ Δύσεως. Ἐπίσης ἀξία τῆς ἰδιαζούσης προσοχῆς τῆς Κυβερνήσεως καθίσταται καὶ ἡ γεωργία, ὡς στρεφομένη τῶν πρὸς ἀνάπτυξιν της πρωτίστων μέσων, διότι εἰς τὴν συμφέρουσαν ἀνταλλαγὴν τῶν προϊόντων ἔχει ἰσχυρότατον πρόσκομμα τὴν ἔλλειψιν τῆς συγκοινωνίας, καθ' ἃ προεξέθεσε καὶ καθ' ἃ ἐν τῇ ἐκθέσει τῆς ἐπιτροπῆς λεπτομερῶς ἐκτίθεται. Ἡ ἐπιτροπὴ ἀπελπισθεῖσα ἐκ τῆς ταχίστης κατασκευῆς ὁδῶν, τῷ ἀνέθεσε νὰ παραστήσῃ τὴν ἀνάγκην τῆς ἐπὶ τοῦ παρόντος κατασκευῆς γεφυρῶν καὶ τῆς ἐπιδιορθώσεως τῶν ἐρθαρμένων διὰ νὰ ἐξασφαλισθῶσιν οἱ διαβαίνοντες καὶ παύσωσι τὰ ἐτήσια λυπηρὰ παραδείγματα τῶν θυμάτων. Πρὸς τούτοις ἡ γεωργία ἔχει ἀπόλυτον ἀνάγκην τῆς κτηνοτροφίας καὶ ἡ Κυβέρνησις ὀφείλει νὰ ἐπιστήσῃ τὴν προσοχήν της ἐπὶ τοῦ σημαντικοῦ τούτου βραχίονος ταύτης. Περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου πραγματευομένη ἡ ἔκθεσις τῆς ἐπιτροπῆς, παριστᾷ ὅτι τὰ

πρὸς κτηνοτροφίαν μέσα καθ' ὅλην σχεδὸν τὴν Πελοπόννησον ἐκλείπουσι καὶ ἡ γεωργία εἰς ὑπερόγκους ὑποβάλλεται δαπάνας, διότι δὲν ἐλήφθη φροντὶς νὰ προσδιορισθῇ ἀνάλογον μέρος ἐθνικῶν γαιῶν εἰς νομὴν κατὰ τὰς ἐχούσας ἀνάγκην κοινότητας. Ὁ Κ. ὑπουργὸς πρὸς ἀντίκρουσιν εἶπεν, ὅτι ὅλαι αἱ ἐθνικαὶ γαῖαι μένουν ἐλεύθεραι πρὸς νομήν. Ἀλλὰ τὰ πράγματα δὲν ἐπιβεβαιοῦσι τοὺς λόγους του, διότι εἰς τὸν δῆμον Παμίσου π. χ. ὑπῆρχε θέσις τις ἐθνικὴ, εἰς ἣν οἱ γεωργοὶ Νησίου ἔβοσκον τοὺς ἀροτῆράς των βόας. Μέρος ἱκανὸν τῆς γῆς ταύτης διέθεσεν ὁ Κ. ὑπουργὸς εἰς πραγματοποίησιν γραμματίου προικίσεως, παραραθεισῶν τῶν ἐπανειλημμένων κατὰ τῆς τοιαύτης παραχωρήσεως ἀναφορῶν τῶν δυστυχῶν γεωργῶν, οἵτινες ἐκ τούτου ὑπάγονται ἤδη εἰς βαρυτάτην δαπάνην. Ἐὰν ἠδύνατο νὰ εἰσχωρήσῃ εἰς τὰ σπλάγχνα τῆς ὑπηρεσίας, πόσα ἄλλα τοιαῦτα παραδείγματα δὲν ἤθελε φέρει; Ὁ ὑπουργὸς βεβαιοῖ διὰ τῆς ἐκθέσεώς του ὅτι ἡ Κυβέρνησις ἐφρόντισε νὰ καταστήσῃ εὔκολον τὴν συγκοινωνίαν καὶ νὰ ἐκτείνῃ τὴν εὐπορίαν κτλ. Εἰς ἀπόδειξιν δὲ τούτων φέρει τὴν κατασκευὴν δημοσίων ὁδῶν, τὴν κάθαρσιν λιμένων, τὴν ἀποξήρανσιν τελμάτων κτλ. Ἡ ἐπιτροπὴ ἀπαντᾷ πρὸς ταῦτα, ὅτι τὰ πράγματα δυστυχῶς δὲν συνάδουν μὲ τὰ ἐξιστορούμενα, διότι πρῶτον ἡ συγκοινωνία, ὡς προεξέθεσεν, εἶναι εἰς δυσάρεστον κατάστασιν. Ἀλλ' εἶναι ἀρά γε ἀληθὲς ὅτι ἐκαθαρίσθησαν λιμένες; Πολλοῦ γε καὶ δεῖ, μολονότι ἐψηφίσθησαν καὶ δαπάναι εἰς προμήθειαν βυθοκόρων. Ἐπὶ τοῦ ὑπουργείου Μαυροκορδάτου ἐκαθαρίσθη πρὸ πενταετίας μέρος τοῦ λιμένος Πειραιῶς, κατὰ τὴν αὐτὴν δ' ἐποχὴν ἤρξατο καὶ ἡ ἐξόρυξις τοῦ πορθμοῦ Εὐρίπου, ἀποπερατωθεῖσα ἐπὶ τῆς πρωθυπουργίας Βούλγαρη. Ταῦτα εἶναι ἔργα ἄλλων, τὰ ὁποῖα δὲν δύναται νὰ οἰκειοποιηθῇ τὸ ἐνεστὼς ὑπουργεῖον. Καὶ ἡ Σύρος, καὶ ἡ Ὕδρα, καὶ αἱ Πέτσαι καὶ τὸ Ναύπλιον, καὶ αἱ Πάτραι καὶ ὅλαι αἱ τοιαῦται ἐμπορικώτεραι πόλεις ἔχουσιν ἀπόλυτον ἀνάγκην τῆς καθάρσεως τῶν λιμένων των· ἀλλ' ἐγένετο τί; Οὐχί. Ὡς πρὸς δὲ τὴν ἀποξήρανσιν ἑλῶν καὶ τελμάτων ἀγνοεῖ ἂν ἐγένετο τοιαύτη. Ἦτον καλὸν νὰ κατωνομάζοντο τὰ ἀποξηρανθέντα ἕλη καὶ τέλματα, νὰ ἐγνωστοποιεῖτο πῶς διετέθησαν καὶ τίνες αἱ ἐκ τούτων ὠφέλειαι, ἰδίως δὲ ἂν τὸ ποσὸν τῶν γαιῶν τούτων διατελῇ ἅπαν εἰς τὴν κυριότητα τοῦ δημοσίου, ἢ πόσον καὶ ἐπί τινι λόγῳ περιῆλθεν εἰς ἰδιωτικὴν κυριότητα. Ἐντεῦθεν δὲ λαμβάνων ἀφορμὴν παρατηρεῖ συμφώνως μὲ τὴν ἔκθεσιν τῆς ἐπιτροπῆς, ὅτι εἶναι ἐπάναγκες νὰ σκε-

φθῇ ἡ Κυβέρνησις καὶ προτείνῃ ὁριστικόν τι μέτρον, κατὰ τὰς ἐθνικὰς ἀποφάσεις, περὶ διαθέσεως τῆς δημοσίου ταύτης περιουσίας ἵνα μετάσχωσι τῶν ὠφελημάτων πάντες οἱ Ἕλληνες οἱ ζυμώσαντες τὴν γῆν αὐτὴν μὲ τὸ αἷμά των, διότι εἶναι λυπηρὸν νὰ νέμωνται τινὲς ὡς κύριοι καὶ νὰ προσαυξάνωσιν εἰς τὴν κυριότητά των ἀπεράντους ἐκτάσεις ἐθνικῶν γαιῶν, οἱ δὲ σεβόμενοι ὡς ἱερὰν τὴν δημοσίαν περιουσίαν νὰ μένωσιν ἁπλοῖ θεαταὶ τῆς τοιαύτης σπατάλης. Ἄνδρες γενόμενοι κύριοι 100 μόλις στρεμμάτων διὰ προικοκτησίας, ἔχουσιν ἤδη εἰς τὴν κυριότητά των διὰ τῆς καταπατήσεως ἀπεράντους γαίας, ἐν αἷς ἀνήγειρον χωρία, ἕτεροι δὲ μένουν ἀποκεκλεισμένοι ὡς οἱ Παρίαι. Τὸ χείριστον εἶναι, ὅτι ἐπὶ τῶν γαιῶν τούτων ἔκαμον καὶ σποραδικὰς ἐμφυτεύσεις πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ νὰ περιέλθωσιν εἰς τὴν κυριότητά των δι' ἐκτιμήσεως ἐν περιστάσει. Ὅ,τι δὲ λέγει, προσφέρεται νὰ τὸ ἀποδείξῃ ἐν ἀνάγκῃ καὶ διὰ τῶν πραγμάτων. Κατὰ τὴν ἔκθεσιν τοῦ Κ. ὑπουργοῦ, τὰ καθυστερήματα τῶν δημοσίων εἰσόδων προέρχονται ἀπὸ ἀγορὰν ἐθνικῶν γαιῶν καὶ φθαρτῶν κτημάτων καὶ ἀπὸ ἐνοικιάσεις προσόδων. Οἱ λόγοι τοὺς ὁποίους προτείνει εἰς δικαιολόγησιν τῆς καθυστερήσεως εἶναι ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἰσχυροί. Ἀλλ' ἡ καθυστέρησις ἤθελεν ἴσως ἐλαττωθῇ ἂν ἐπετρέπετο ἡ διὰ φαλαγγιτικῶν γραμματίων ὁλοσχερὴς ἢ μερικὴ κατὰ προαίρεσιν τοῦ ὀφειλέτου πληρωμὴ τοῦ χρέους καὶ οὐχὶ ἡ κατὰ τὸν ἰσχύοντα νόμον πληρωμὴ τοῦ 1/5 μόνου. Ἐκτὸς ἐὰν ὀφείλεται τινὲς ἐξ ἀνεξαρτήτων αἰτιῶν, ὡς ὁμολογεῖ καὶ ὁ Κ. ὑπουργός, δὲν δύνανται νὰ ἀποτίσουν τὸ χρέος των, ὑπάρχουν ἴσως καὶ ἄλλοι, οἵτινες γενόμενοι κύριοι δημοσίων κτημάτων ἢ ἀποκτήσαντες τοιαῦτα διὰ καθυστερήσεων ἐκ δημοσίων προσόδων, εὐποροῦν ἤδη. Πρὸς τοὺς τοιούτους ἐκ δυστροπίας καθυστεροῦντας ὀφείλει ἡ Κυβέρνησις νὰ φανῇ αὐστηρά. Ἐν γένει δὲ φρονεῖ ἡ ἐπιτροπή σας ὅτι πρέπει τέλος πάντων νὰ ἐνασχοληθῇ τὸ ὑπουργεῖον εἰς τὴν ἐξακρίβωσιν τῶν καθυστερημάτων καὶ τῶν αἰτιῶν, διὰ νὰ ληφθῇ ἓν ὁριστικὸν μέτρον, διότι οὐδαμῶς ὠφελεῖ νὰ παρίσταται ἐν τοῖς δημοσίοις βιβλίοις μέγα ποσὸν ἑκατομμυρίων καθυστερούμενον, νὰ μὴν εἶναι δὲ γνωστὸν τὸ ἐξ αὐτῶν εἰσπράξιμον. Ὁ λογιστικὸς νόμος τοῦ 1852 ἐκανόνισε τὸ λογιστικόν μας σύστημα παρέχων τὰς δεούσας ἐγγυήσεις περὶ τῆς εἰσπράξεως καὶ διαθέσεως τῶν προσόδων· ἀλλὰ, διὰ νὰ εἶναι ἀποτελεσματικαί, ἀπαιτεῖται ἡ ἀκριβὴς αὐτοῦ ἐφαρμογή. Δυστυχῶς ὅμως πολλαὶ αὐτοῦ διατάξεις μένουν νεκραί. Ἄρθρον ῥητὸν τοῦ νόμου

τούτου ὁρίζει ὅτι πᾶσα αἴτησις πιστώσεως πρὸς ἐκτέλεσιν ἔργου ἀπαιτεῖται νὰ συνοδεύηται μὲ προϋπολογισμὸν καὶ σχεδιογράφημα ὅταν ἡ δαπάνη ὑπερβαίνῃ τὰς τρισχιλίας δραχμάς. Ἡ διάταξις αὕτη δὲν εἶναι ἄσκοπος· ἀλλὰ ἐκτελεῖται; Οὐχί. Ἑτέρα διάταξις ὁρίζει ὅτι πᾶσα αἴτησις περὶ συμπληρωτικῆς πιστώσεως πρέπει νὰ καταδεικνύῃ καὶ τὴν πηγὴν τῆς πληρωμῆς. Γίνεται τοιοῦτον τί; Οὐχί. Ὁ ἔλεγχος καὶ ἡ δημοσιότης, αἱ κατὰ τὴν ἔκθεσιν τοῦ Κ. ὑπουργοῦ δύω αὗται ἄγκυραι καλῆς οἰκονομικῆς διαχειρίσεως ἐκλείπουσιν ἐναντίον τῆς διατάξεως τοῦ λογιστικοῦ νόμου, διότι ἀπῃτεῖτο νὰ ἦσαν εἰσηγμένοι εἰς τὴν Βουλὴν οὐχὶ μόνον ὁ ἀπολογισμὸς τοῦ 1857, ἀλλὰ καὶ ὁ τοῦ 1858 μετὰ τῆς προσωρινῆς οἰκονομικῆς καταστάσεως τοῦ 1859, διὰ νὰ φέρωμεν ἐγκαίρως τὸν νομοθετικὸν ἔλεγχον ἐπ' αὐτῶν καὶ κρίνωμεν ἐκ τῶν ἀποτελεσμάτων τῶν ἐγγυτέρων ἐτῶν περὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ 1861. Ἄλλως τί ὠφελεῖ ἡ ἐξέλεγξις τῶν ἀπολογισμῶν τοῦ 1855 καὶ 1856 κατὰ τὸ 1860; Οὔτε εἰς τὴν νομοθετικὴν ἐξέλεγξιν τῶν ἀποτελεσμάτων τῶν ἐτῶν τούτων ὠφελεῖ ἡ ἐξώρας εἰσαγωγή των, οὔτε εἰς τὴν κρίσιν τῆς Βουλῆς περὶ τῶν προϋπολογισμῶν τῶν προσεχῶν ἐτῶν συντελεῖ. Ἡ ἐπιτροπή σας ἀντέκρουσε λόγους τινὰς ἐμπεριεχομένους εἰς τὴν ὑπουργικὴν ἔκθεσιν περὶ τῶν αἰτιῶν τῶν προκαλεσάντων τὴν αὔξησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ κατὰ δραχ. 1,300,000 πλείονας τῶν τοῦ 1852. Ὁ Κ. ὑπουργὸς ἀπαντῶν εἰς τὰς παρατηρήσεις τῆς ἐπιτροπῆς, ἀπεκάλεσε τὸ ἐξαγόμενόν της λογιστικὰ λάθη, ἐμμένων εἰς τὴν ὑποστήριξιν τῆς ἐκθέσεώς του. Ἡ ἐπιτροπή σας εἰς τὴν ἐξέτασιν τοῦ προϋπολογισμοῦ καὶ εἰς τὰς σκέψεις της δὲν ἐπηρεάσθη ἀπὸ πλαγίαν σκέψιν, ἀλλ' ἐφρόντισε νὰ ἐκπληρώσῃ τὸ καθῆκόν της εἰλικρινῶς καὶ πιστῶς, ἀνταποκρινομένη εἰς τὴν ἐντολήν σας. Οὐδεμία πολιτικὴ ἰδέα τὴν ἐπηρέασεν, ἀλλὰ μόνη ἡ ἀλήθεια ἐξηγμένη ἐκ τῶν πραγμάτων. Ἡ ὑπουργικὴ ἔκθεσις ἀναφέρει καὶ ὁ ὑπουργὸς ὑπεστήριζεν ὅτι αἱ συντάξεις τοῦ 1858 ὑπερτέρησαν κατὰ ἓν ἑκατομμύριον τὰς τοῦ 1852, ἀλλὰ τοῦτο δὲν εἶναι ἀκριβές, διότι ἡ αὔξησις αὕτη περιορίζεται εἰς μόνας δραχμὰς 196,000, ὡς προκύπτει ἐκ τῶν ἑξῆς. Ὁ κατὰ τὸ 1852 προϋπολογισμὸς τοῦ ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν ὑπολογίζει ἐπὶ τοῦ κεφαλ. Γ', διὰ συντάξεις δραχ. 407,901· ὁ τοῦ ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν ἐπὶ τῶν κεφαλαίων γ'. ς' ί. δρχ. 18,779· ὁ τοῦ ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης ἐπὶ τοῦ κεφ. ιά. 1,320· ὁ τοῦ ἐπὶ τῶν ναυτικῶν ἐπὶ τοῦ κεφ. ιε. 5,714· ὁ τοῦ ἐπὶ

τῶν στρατιωτικῶν ἐπὶ τῶν κεφαλ. 17 καὶ 21 δραχ. 567,199, τὸ ὅλον δραχ. 1,030,913. Ὁ προϋπολογισμὸς τοῦ 1858 τοῦ ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν, εἰς τὸ ὁποῖον συνεκεντρώθησαν ὅλαι αἱ ἀνωτέρω συντάξεις, προϋπολογίζει δραχ. 1,227,783. Ἡ διαφορὰ λοιπὸν μεταξὺ τῶν προϋπολογισθεισῶν συντάξεων τῶν δύω τούτων ἐτῶν εἶναι κατὰ μόνας δραχ. 196,870 καὶ οὐχὶ κατὰ δρχ. 1,014,197, ὡς ἐσφαλμένως ἐκτίθεται ἐν τῇ ὑπουργικῇ ἐκθέσει καὶ ὁ ὑπουργὸς ὑπεστήριξεν. Ἀπορεῖ πῶς ὁ ὑπουργὸς διϊσχυρίσθη ὅτι αἱ συντάξεις τοῦ 1852 ἔφθασαν εἰς δραχ. 213,587, ἐνῷ, κατὰ τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ ἔτους τούτου, μόναι αἱ πληρονόμεναι ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν προϋπελογίσθησαν εἰς δραχμὰς 407,000, ἐξ ὧν μόναι δύνανται ν' ἀφαιρεθῶσι δραχ. 84,000, ὑπολογισθεῖσαι τότε διὰ χορηγήματα ἀπέναντι παλαιῶν ἀπαιτήσεων καὶ μὴ περιλαμβανόμεναι εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ 1858 μεταξὺ τῶν συντάξεων. Εἶπεν ὁ Κ. ὑπουργὸς ὅτι ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τοῦ 1859 δὲν περιλαμβάνεται μεταξὺ τῶν συντάξεων καὶ ὁ μισθὸς τῆς φάλαγγος· ἀλλὰ τοῦτο δὲν ἔχεται ἀληθείας, διότι, ἐὰν λάβητε ὑπ' ὄψιν τὸν προϋπολογισμὸν τοῦτον, θέλετε ἰδεῖ ὅτι ἐπὶ τοῦ κεφ. γ'. προϋπολογίζονται διὰ στρατιωτικὰς συντάξεις δραχ. 822,541, εἰς τὰς ὁποίας συμπεριλαμβάνεται καὶ ὁ μισθὸς τῶν φαλαγγιτῶν, κατὰ τὸν νόμον, μὴ συμπεριληφθεὶς εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ ὑπουργείου τῶν στρατιωτικῶν. Προϋπολογίζονται καὶ εἰς τὸ 1859 ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ κεφαλαίου τοῦ ὑπουργείου τῶν οἰκονομικῶν διὰ στρατιωτικὰς συντάξεις δραχ. 893,325, ἐν αἷς, κατὰ τὸ φύλλον τῆς λεπτομερείας, συμπεριλαμβάνονται δραχ. 357,468 διὰ μισθὸν τῆς φάλαγγος. Εἰς τὴν ὑπουργικὴν ἔκθεσιν ὡς λόγος αὐξήσεως τῶν ἐξόδων τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ 1861 προβάλλεται καὶ ἡ δι' ἀγορὰν ὅπλων δαπανηθεῖσα ποσότης δραχ. 500,000· ἀλλ' ἡ δαπάνη αὕτη δὲν εἶναι αἰτία διαρκοῦς αὐξήσεως τῶν ἐξόδων καὶ ἐπιβαρύνει μόνον τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ 1858 ἢ 1859, ἐπὶ τοῦ ὁποίου διὰ συμπληρωτικῆς πιστώσεως ἐδόθη. Ἡ ὑπουργικὴ ἔκθεσις περιέχει ὡς λόγον αὐξήσεως καὶ ὅτι μετὰ τὴν διάλυσιν τῆς ὁροφυλακῆς οἱ μὴ ἀφεθέντες ὁροφύλακες κατετάχθησαν εἰς τὴν ἐπικουρικὴν χωροφυλακήν. Ἡ ἐπιτροπή σας παρετήρησε διὰ τῆς ἐκθέσεώς της ὅτι ἐκ τοῦ μέτρου τούτου οὐδεμία ἐπήγασεν αὔξησις δαπάνης, ἐπειδὴ εἰς μισθὸν τῆς ἐπικουρικῆς χωροφυλακῆς προϋπελογίσθησαν μόναι δραχμ. 41,000, ἐνῷ εἰς συντήρησιν τῆς ὁροφυλακῆς, ἐφ' ὅσον ὑφίστατο, προϋπελογίζετο δαπάνη 1,012,200 δραχμῶν ὡς δύ-

ναται νὰ πληροφορηθῇ ἕκαστος ἐκ τῆς ἀναγνώσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ 1852. Ἐκ τούτου λοιπὸν συνάγεται ὅτι ἡ διάλυσις τῆς ὁροφυλακῆς καὶ ἡ εἰς τὴν χωροφυλακὴν κατάταξις τῶν μὴ ἀφεθέντων οὐχὶ μόνον δὲν αὔξησε τὸ προϋπολογισθὲν κατὰ τὸ 1852 ποσὸν εἰς συντήρησιν τῆς χωροφυλακῆς καὶ ὁροφυλακῆς, ἀλλ' ἐπέφερε καὶ σημαντικὴν ἐλάττωσιν τῆς δαπάνης. Ἀπέναντι τούτων ὁ ὑπουργὸς διϊσχυρίσθη σήμερον ἀπὸ τοῦ βήματος, ὅτι ἡ ἐλάττωσις αὐτὴ δὲν ἐπέφερεν ἐλάττωσιν καὶ τοῦ ὁλικοῦ ποσοῦ τοῦ προϋπολογισμοῦ, διότι ηὐξήθη ἡ δύναμις τοῦ τακτικοῦ στρατοῦ, ἐπαγαγοῦσα αὔξησιν δαπάνης. Ἐπὶ τούτων ἀπαντᾷ ὅτι, ἐὰν ἡ αὔξησις τῆς δυνάμεως τοῦ στρατοῦ ἀπερρόφα τὸ οἰκονομηθὲν ποσὸν ἐκ τῆς διαλύσεως τῆς ὁροφυλακῆς, δὲν ἔπεται καὶ ὅτι ἐπεβάρυνεν ἐπαισθητῶς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ Κράτους, διότι τὸ 1852 εἰς μισθὸν τοῦ τακτικοῦ στρατοῦ ὑπελογίσθησαν δραχ. 1,197,476, εἰς μισθὸν δὲ ὁροφυλακῆς 1,812,209, τὸ ὅλον δι' ἀμφότερα τὰ σώματα δραχ. 2,209,685. Τὸ δὲ ἔτος 1858, ὅτε δὲν ὑπῆρχεν ἡ ὁροφυλακὴ ὡς διαλυθεῖσα τῷ 1855, ὑπελογίσθησαν εἰς μισθὸν τοῦ στρατοῦ δραχ. 2,085,453, ὥστε ὑπάρχει μεταξὺ τῶν δύω τούτων προϋπολογισμῶν ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ἀντικειμένου διαφορὰ οἰκονομίας ἐκ δραχ. 121,232. Ἐὰν δὲ λάβῃ τις ὑπ' ὄψιν τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ 1861, ἐν ᾧ περιλαμβάνονται καὶ αἱ αὐξήσεις τῶν μισθῶν τῶν ἀξιωματικῶν, θέλει ἰδεῖ ὅτι κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο ὑπολογίζονται εἰς μισθὸν στρατοῦ δραχ. 2,495,007, αἵτινες ὑπερτεροῦσι τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ 1852 κατὰ δραχ. 285,322, ἀλλὰ τὸ ποσὸν τοῦτο δὲν εἶναι ἰσχυρὸς λόγος δικαιολογῶν τὴν κατὰ 6,300,000 αὔξησιν τῶν ἐξόδων τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ 1861 ἀπὸ τῶν τοῦ 1852. Ἐπίσης δὲν δύναται νὰ ἐπιβαρύνῃ τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ 1861 ἡ δι' ἐλικοκινήτων ἀντικατάστασις τῶν ἱστιοφόρων, καθὼς καὶ ἡ πρὸς κατασκευὴν τοῦ μεγαλειτέρου ἀτμοπλοίου δαπάνη, διότι ἐπιβαρύνονται μόνοι οἱ προϋπολογισμοί, ἐφ' ὧν ἐδόθησαν αἱ πιστώσεις, καὶ δὲν παρίσταται αἰτία διαρκοῦς αὐξήσεως ἐξόδων καὶ κατὰ τὸ 1861. Ἀντιτάττουσα ἡ ἐπιτροπή σας εἰς τὴν ὑπουργικὴν ἔκθεσιν, παρετήρησεν ὅτι ἡ διὰ τὰ δημόσια ἔργα ὑπολογιζομένη τοῦ 1861 δαπάνη ἀληθῶς ὑπερτερεῖ τὴν τοῦ 1852, ἀλλὰ κατὰ μόνας δραχ. 767,769 καὶ οὐχὶ κατὰ δραχ. 1,050,891, ὡς ἀναφέρει ἡ ὑπουργικὴ ἔκθεσις· διότι τὸ 1852 ὑπελογίσθη ἐπὶ τῶν κεφαλαίων, 15, 18, 20 καὶ 21 τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν δαπάνη ἐκ δραχ.

19,130· ἐπὶ τοῦ κεφαλ. ζ'. ἡ. τοῦ τῆς δικαιοσύνης δραχμ. 10,500· ἐπὶ τῶν έ. ς'. καὶ ζ'. τοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν δραχμ. 195,500· ἐπὶ τοῦ 16 τῶν στρατιωτικῶν 156,486, ἐπὶ τοῦ δ'. τῶν ναυτικῶν 2,000, τὸ ὅλον δραχ. 337,616. Τὸ 1861 ὑπολογίζονται ἐπὶ τῶν κεφ. 11, 12 καὶ 14 τοῦ ὑπουργείου τῶν οἰκονομικῶν δραχ. 41,050· ἐπὶ τοῦ γ'. καὶ έ. τοῦ τῆς δικαιοσύνης, 4,335· ἐπὶ τῶν έ. ς'. ζ'. ἡ. ί. καὶ ιά. τοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν 820,000· ἐπὶ τοῦ 4 τῶν στρατιωτικῶν 115,000· ἐπὶ τοῦ κεφ. έ. τοῦ τῶν ναυτικῶν 75,000, τὸ ὅλον δραχμαὶ 1,105,385. Ἡ αὔξησις λοιπὸν εἶναι κατὰ δρ. 767,969 καὶ οὐχὶ ὑπὲρ τὸ ἑκατομμύριον. Δὲν εἶναι δὲ ἀληθὲς ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ παρέλειψε καὶ τὴν δαπάνην τῆς συστῆσεως τοῦ τηλεγράφου, διότι μεταξὺ τῶν δραχ. 832,385, τὰς ὁποίας περιέχουσι τὰ ἀνωτέρω ἐκτεθέντα κεφάλαια τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν ἐμπεριλαμβάνονται αἱ ἐν τῷ προϋπολογισμῷ ὑπολογισθεῖσαι ὑπὸ τὸ κεφαλ. ιά δραχ. 43,220 εἰς σύστασιν νέων τηλεγραφικῶν γραμμῶν. Ἔπρεπε νὰ μᾶς εἴπῃ μᾶλλον ὁ ὑπουργὸς, ὅτι τὰ ἔξοδα ηὔξησαν διὰ διαφόρους ἄλλας αἰτίας. Π. χ. τὸ ὑλικὸν τῶν ὑπηρεσιῶν τῶν διαφόρων κλάδων τοῦ ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν, τὸ μὴ ὁριζόμενον διὰ νόμου, ἀλλὰ κανονιζόμενον κατὰ τὰς ἀπαιτήσεις τῆς ὑπηρεσίας ηὐξήθη ἐπαισθητῶς. Τὸ 1856 ὑπελογίσθη ποσὸν ἐκ δραχμ. 86,096, κατὰ τὰ ἑπόμενα δὲ ἔτη, καὶ μάλιστα κατὰ τὸ 1861, φθάνει ὁ προϋπολογισμὸς περὶ τὰς δραχμ. 180,000. Τὸ ὑλικὸν τοῦ ὑπουργείου τῶν οἰκονομικῶν καὶ τοῦ γεν. λογιστηρίου, τὸ μὲν 1852 ὑπελογίσθη εἰς δραχμ. 9,000, τὸ 1855 εἰς 10,500, τὸ δὲ 1861 ἔφθασεν εἰς δραχμ. 19,700, ὥστε ηὐξησε περὶ τὰς δραχ. 9,500. Τὸ ὑλικὸν τῶν ταμιῶν κατὰ τὸ 1851, ὅτε εἶχε τεθῇ εἰς ἐνέργειαν ὁ περὶ ταμιῶν νόμος, ὑπελογίσθη εἰς δραχ. 7,184, τὸ δὲ 1861 εἰς δρ. 13,500, ὥστε ηὐξήθη καὶ τὸ ποσὸν τοῦτο κατὰ δραχ. 6,316. Τὸ κεφάλαιον τῶν ἐξόδων τῶν ἐμμέσων εἰσπράξεων τὸ μὲν 1352 ὑπελογίσθη εἰς δραχ. 266,100, τὸ 1854, κατὰ τὸν ἀπολογισμὸν, ἐδαπανήθησαν 233,371.89, τὸ δὲ 1861, 319,000, ὥστε, ἐὰν ἀφαιρέσωμεν ἀπὸ τοῦ ἔτους 1861 τὴν αὔξησιν τῶν ὑπολογιζομένων πληρωτέων εἰς τοὺς δήμους ποσοστῶν ἐπὶ τῶν φόρων τῶν οἰκοδομῶν καὶ ἐπιτηδευμάτων, θέλομεν ἐξαγάγει ὅτι διὰ τὸ ἔτος 1861, ὡς καὶ διὰ τὰ ἐγγὺς προηγούμενα, ὑπελογίσθησαν ποσὰ αὐξήσαντα ἐπαισθητῶς τὸν προϋπολογισμόν. Ἀρκεῖ πρὸς ἀπόδειξιν ὅτι ἐνῷ τὸ 1854 καὶ 1855 ὑπελογίσθησαν εἰς ὑλικὸν διὰ τὸν φόρον τῶν ζώων δραχ. 1,200, τὸ ἔτος

1860 καὶ 1861· ὑπελογίσθησαν δραχ. 4,000, τοὐτέστι δραχ. 2800 περισσότερον κατ' ἔτος. Πόθεν προέρχονται αἱ τελευταῖαι αὗται αὐξήσεις; Αὐτὰ εἶναι τὰ κεφάλαια τῶν εὐνοιῶν κλπ., διότι ἐκ τῶν περισσευμάτων διατηρεῖται πλῆθυς ὑπεραρίθμων ὑπαλλήλων ἐντὸς τοῦ ὑπουργείου, καὶ δωρεαὶ καὶ ἀμοιβαὶ δίδονται ἐναντίον τῶν διατάξεων τοῦ Συντάγματος. Πόσα ἆρά γε καλύπτει ἡ ὑπηρεσία μυστήρια; Καταπαύων τὸν λόγον παρατηρεῖ ὅτι ἡ ἐπιτροπή σας ἔχει τὴν συνείδησιν ἐλευθέραν ὅτι ἐξεπλήρωσε τὸ καθῆκόν της, ἐφ' ὅσον τῇ ἐπέτρεπον ὁ χρόνος καὶ τὰ μέσα· ἐξεπλήρωσε καθῆκον ἁγνοῦ σεβασμοῦ πρὸς τὸ συμφέρον τῆς πατρίδος καὶ τοῦ θρόνου, καὶ ἂν ἡ ἔκθεσις δὲν ἦτον ἔμπνευσις ἀπολύτου εἰλικρινείας, δὲν ἤθελεν ἀξιωθῇ τῆς ὑπογραφῆς ὅλων τῶν μελῶν τῆς ἐπιτροπῆς σας, μεταξὺ τῶν ὁποίων ὑπάρχουν καὶ τρεῖς πρώην ὑπουργοί· δὲν ἤθελεν ἐπιδοκιμασθῇ ὑπὸ σπουδαίων τὸν χαρακτῆρα, γαληνιαίων καὶ φίλων τοῦ Κ. ὑπουργοῦ τέλος τῶν πλείστων ὄντων. Ἀλλὰ « φίλος μὲν ὁ Πλάτων, φιλτάτη δὲ ἡ ἀλήθεια. » Ἔρχεται στιγμὴ, καθ' ἣν ἡ ὑπομονὴ ἐξαντλεῖται, καὶ τὸ αἴσθημα ὑπερεκχειλίζει· στιγμὴ καθ' ἣν ὁ ἄνθρωπος λέγει « ἀρκεῖ ἡ παράβλεψις, πρέπει νὰ διορθωθοῦν αἱ ἐλλείψεις. » Τοῦτο ἔπραξεν ἡ ἐπιτροπή σας καταδείξασα τὰς ἐλλείψεις καὶ ἐπιζητοῦσα τὴν ἁρμοδίαν διόρθωσίν των.

Ἐπέφερεν ἄλλος, ὅτι δὲν εἶχε σκοπὸν νὰ λάβῃ μέρος εἰς τὴν προκειμένην συζήτησιν, ἐπειδὴ ὅμως παρενεβλήθη τὸ ζήτημα περὶ καταστάσεως τῆς πατρίδος, ἐνόμισε καθῆκον ἄφευκτον νὰ λαλήσῃ. Εἶναι φυσικὸν, ὁσάκις γίνεται λόγος περὶ πατρίδος, νὰ μὴ μένουν ἀνάλγητοι οἱ ὑπὲρ αὐτῆς μοχθήσαντες καὶ παθόντες, οὐδὲ νὰ μένωσι σιωπηλοὶ πρὸς τὴν τύχην της. Ἀπόμαχοι τῆς πατρίδος οἱ ὀλίγοι ἔτι περιλειπόμενοι ἀγωνισταὶ, δὲν δυνάμεθα νὰ βλέπωμεν ἀδιαφόρως τὸ πικρὸν ἐνεστώς της, καὶ κάλλιον ν' ἀποθάνῃ τις παρὰ νὰ σιωπήσῃ ἐν μέσῳ τῶν παθημάτων της. Πρὶν κλείσωμεν τοὺς ὀφθαλμοὺς μετ' ὀλίγον, θέλομεν νὰ μάθωμεν παρ' ὑμῶν τί ἔγεινεν ἡ πατρὶς, ἣν σᾶς ἐδώκαμεν ἀγνὴν, ἐλευθέραν καὶ ἄμωμον. Ἡμεῖς σᾶς ἐκληροδοτήσαμεν μίαν ἀνεξαρτησίαν· τί καλὸν ἐγένετο ἀπὸ τότε; Καθ' ἣν στιγμὴν ἐπῆλθεν ἡ εἰρήνη ἀμείβουσα τοὺς ἀγῶνάς μας, τὸ ψεῦδος, ἡ ταπείνωσις, ἡ μικρότης ἦσαν ξένα εἰς τὴν πατρίδα καὶ αἴσθημα τιμῆς καὶ πατρίδος, αὐτὰ ἦσαν τὸ γνώρισμα παντὸς Ἕλληνος. Ἦλθε περίστασις τις ζητήσασα νὰ στηλιτεύσῃ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην, καὶ νὰ διακηρύξῃ ὅτι τὰ παθηκαϊὴ διαίρεσις ἔφερον τότε μεγάλα εἰς τὸν τόπον κακά. Ἀλλ' ἡ ἠθικὴ ἐκείνη κατάστασις ἀνύ-

ψωσε μίαν Βασιλείαν καὶ εἴλκυσε τὰς συμπαθείας καὶ τὰ συμφέροντα τῆς Εὐρώπης ἁπάσης. Ἐπῆλθεν ἀκολούθως πολιτική τις διάφορος, ἥτις ἐνέκρωσε πᾶν αἴσθημα εὐγενές, ἥτις ἐμάρανε τὴν πατρίδα καὶ μᾶς κατεβίβασεν εἰς τὴν μικρὰν καὶ ἄγονον αὐτὴν θέσιν. Εἶναι ψεῦδος ὅτι ἀρτίως ἔτι ἔστρεψεν ἡ Εὐρώπη τὰβλέμματά της εἰς τὴν Τουρκίαν; Εἶναι ψεῦδος, εἰπέτε, ὅτι μᾶς ἐθεώρησεν ἔθνος ἀνάξιον ἐλπίδων καὶ μέλλοντος; Ποῖος ἔφερε τὸ ἀποτέλεσμα τοῦτο; Μία πολιτικὴ ξένη. Ἦλθεν ἡ Ἀντιβασιλεία, διάδοχος τόσων ἐλπίδων καὶ θυσιῶν, καὶ πρῶτον ἔργον της ἦτον νὰ πέμψῃ πρὸς ἀνταμοιβὴν εἰς τὴν λαιμητόμον τοὺς ἥρωας ἐκείνους, οἵτινες ἔπλασαν τὸ παρὸν, καὶ τὸ σκληρότερον ἔτι νὰ τοὺς πέμψῃ μὲ στίγμα ἀνοσίων λῃστῶν! Εἶπεν ἡ Εὐρώπη οἱ ἕλληνες εἶναι φύσει ἐλεύθεροι, εἶχον καὶ ἐπὶ Τουρκίας τὰ δικαιώματά των, πρέπει νὰ λάβουν συνταγματικὴν βασιλείαν. Ἀλλὰ τί ἔπραξεν ἡ Ἀντιβασιλεία; Ἠρκέσθη νὰ μᾶς δώσῃ σύστημα δημοτικὸν, νὰ μᾶς φιλοδωρήσῃ τὰ ἐπαρχιακὰ συμβούλια καὶ τὸ δικαίωμα τῶν ἐνόρκων, καὶ νὰ μᾶς εἴπῃ ἀρκοῦν, βαθμηδὸν θέλουν ἔλθει τὰ ἄλλα. » Τί ἔφερεν ἐν τούτοις τὸ σύστημα τὸ δημοτικόν; τὸ σύστημα τοῦτο μᾶς ἐξηχρείωσε μέχρις ἑνὸς καὶ ἐταπείνωσε τὴν πατρίδα. Ῥίψατε ἓν βλέμμα καὶ θέλετε ἰδεῖ ὅτι καθ' ὅλον τὸ διάστημα τοῦτο ποτὲ δὲν ἐξελέχθησαν, ἐκτὸς ὀλίγων, δήμαρχοι οἱ ἐκλεκτοὶ τοῦ λαοῦ, καὶ ἐπὶ εἴκοσι πολλάκις ἔτη μένουσιν ἐπὶ τῶν δημοτικῶν τὰ αὐτὰ πρόσωπα. Ἔχομεν ἐπαρχιακὰ συμβούλια, καὶ ποῖος εἶναι ὁ προορισμός των; Ἔρχονται νὰ συντάξωσι τὸν κατάλογον τῶν ἐνόρκων, νὰ ἐγκρίνουν ἁπλῶς πράξεις τινὰς τῶν ἐπάρχων, καὶ νὰ διαλύωνται ὡς νὰ ἐξετελέσθη ἡ ἐντολή των. Ὅσον δ' ἀφορᾷ τὸ ὁρκωτικὸν σύστημα, ἔχει ἀνάγκην νὰ εἴπῃ ὅτι οἱ ἔνορκοι ἐκλέγονται πάντοτε ἀπὸ τὴν διοικητικὴν ἐξουσίαν. Καὶ ὡς νὰ μὴ ἀρκῇ ὁ ἐμπαιγμὸς οὗτος, διεθέσαν εἰς τοιοῦτον τρόπον τὸ πρᾶγμα ὥστε καὶ ὁ διατηρῶν σπινθῆρα τινὰ αἰσθήματος νὰ μὴ δύναται νὰ λάβῃ μέρος εἰς τὴν ὁμήγυριν τῶν ἐνόρκων· ὥστε ὅλα τὰ μέσα μετεχειρίσθησαν διὰ νὰ μὴν ὑπάρχῃ ἐν πράγματι ὁρκωτικὸν σύστημα. Ἰδοὺ λοιπὸν δικαιώματα γελοῖα καθ' ἑαυτὰ καὶ ἀνύπαρκτα! Τί ἄλλο ἔμενεν ἐν μέσῳ τόσου ἐμπαιγμοῦ καὶ ἀμηχανίας; Ὁ Τύπος. Ἀλλὰ πρὸ πολλοῦ ἤδη ὅ,τι καὶ ἂν γράψῃ, ὅ,τι καὶ ἂν σκεφθῇ τις εἶναι κολάσιμον, καὶ ὁ ἐκφράσας τὴν ἁπλουστέραν ἀλήθειαν κηρύττεται ἐχθρὸς τῶν καθεστώτων ἢ ἀποστάτης, ὥστε καὶ τὸ πολύτιμον

αὐτὸ κτῆμα, τὸν Τύπον, ἐγγίζουν νὰ τὸν καταστήσουν γελοῖον. Ἐπέρχεται τελευταῖον ὡς ἔσχατον ἄπυλον ἡ Βουλή, ἀλλ' ἂς ἰδωμεν καὶ τὴν θέσιν τοῦ ἀνωτάτου τούτου κοινοβουλευτικοῦ Σώματος. Ὑπῆρξε Βουλή τις, ἡ τῆς ἀ. περιόδου, τῆς ὁποίας εἶχε τὴν τιμὴν ν' ἀποτελῇ μέρος. Ἀγνοεῖ πῶς θέλει τὴν δικάσῃ ἡ Ἱστορία, ἀλλ' ἦτον Βουλὴ θελήσεως καὶ ἐνεργείας. Εἴχομεν τότε ἀπέναντι ἡμῶν ἄνδρα λίαν σπουδαῖον διὰ τὴν μεγαλόνοιαν καὶ τὰς πολιτικὰς σχέσεις του. Πιστεύετε ὅτι τότε ὀκτὼ ἡμέρας ἐνδιετρίψαμεν ἐπὶ μόνης τῆς ἀρχῆς τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ Κράτους; Πιστεύετε ὅτι τὸ κατεπεῖγον δὲν ἦτον γνωστὸν εἰς ἐκεῖνο τὸ Σῶμα; Πιστεύετε ὅτι ἀναπληρωτικαὶ πιστώσεις δὲν ἤρχοντο; Θέλετε καὶ ἄλλο νὰ μάθητε; Ἀπὸ τῆς 8 ὥρας συνηρχόμεθα πάντες, καὶ ὑπουργικοὶ καὶ ἀντιπολιτευόμενοι, εἰς τὸ βουλευτήριον οὐχὶ κατά τινα ὑποχρέωσιν, ἀλλ' ἐκ συναισθήσεως καὶ φιλοτιμίας, ὥστε ὁ ἀνὴρ ἐκεῖνος ὁ ἐπωνομασθεὶς κολοσσὸς δὲν ἠδυνήθη νὰ κάμψῃ τὴν τότε ἀντιπολίτευσιν, ἡ δὲ Βουλὴ ἔδειξεν ὅλον τὸ μεγαλεῖον τοῦ χαρακτῆρός της. Ἀλλὰ τότε δὲν ἤρχετο ἔκθεσις, τὴν ὁποίαν νὰ μὴ μελετῶμεν ἐν πάσῃ ἀκριβείᾳ καὶ προσοχῇ, ἐνῷ ἤδη δὲν λαμβάνομεν ὑπ' ὄψιν ἔστω καὶ τὴν σπουδαιοτέραν ἔκθεσιν. Πόθεν ἡ μεταβολὴ αὕτη; Ἀπὸ τὴν ἀθυμίαν ἥτις κατέχει τὰ πνεύματα, ἀπὸ τὴν ἀηδίαν ἐξ ἧς κατεχόμεθα, διότι λέγομεν « πρὸς τί τοῦτο; » Τότε καὶ ἀντιπολίτευσις καὶ συμπολίτευσις πραισκεπτόμεθα τί θέλομεν προτείνει αὔριον καὶ μία ἐπασχόλησις μᾶς κατεῖχε, πῶς θέλομεν ὑποστηρίξει γενναιοτέρας ἀρχάς. Ἤδη μόλις ἐρχόμεθα εἰ, τὴν Βουλὴν περὶ τὴν 1 μ. μ., καὶ ἀρκούμεθα νὰ φανῶμεν παρόντες διὰ νὰ λαμβάνωμεν, ὡς μᾶς ἀποδίδουν, τὴν μηνιαίαν ἀποζημίωσιν. Ἡ Βουλὴ ἐπομένως δὲν ἔχει πρὸ πολλοῦ τὴν οἰκείαν θέσιν, καὶ τὸ σύνταγμά μας, τὸ ἀντιπροσωπικὸν σύστημα, δὲν κινεῖται εἰμὴ νὰ δίδῃ πιστώσεις καὶ οὐδὲν ἄλλο. Ἡ Ἐθνοσυνέλευσις ἐθέσπισεν ἱερὰς τινὰς διατάξεις ἀφορώσας τὸν κλῆρον, τὴν διανομὴν τῆς ἐθνικῆς γῆς καὶ τὴν ἐξέτασιν τοῦ ἐξωτερικοῦ δανείου. Παρῆλθον ἔκτοτε 15 ἐνιαυτοί· ἐτόλμησεν εἰς ἐξ ἡμῶν νὰ ἐρωτήσῃ τί ἔγεινε περὶ τούτων; Ἡ Βουλὴ ἀπέχει τοῦ νὰ ἐγγίσῃ τοιαῦτα ζητήματα, ἡ Κυβέρνησις τὴν ἐνισχύει εἰς τοῦτο, ἄρα καὶ πταίει πασιφανῶς. Ἀλλὰ καὶ ἡμεῖς πολιτευόμενοι κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον, ποῖον δικαίωμα ἔχομεν διὰ νὰ λεγώμεθα ὅτι ἀντιπροσωπεύομεν τὴν πατρίδα; Βλέπετε ὅτι ἡ Εὐρώπη συνενωμένη ἀνακηρύττει σήμερον τὰ δικαιώματα τῶν λαῶν, ὅτι ἐπιλαμβάνεται τῆς καταστάσεως

τῶν ἐν Τουρκίᾳ ὁμογενῶν μας καὶ κατακρίνει τὴν πολιτικὴν ἥτις καταπιέζει τοὺς ἀδελφούς ἡμῶν. Ἀλλ' ἐνῷ σιγῶμεν ἡμεῖς ἰδοὺ πρὸς τὸ ἀντικείμενον τοῦτο, ἐνῷ μόλις καὶ ἀσθενῶς ἀντηχεῖ φωνή τις ἐφημερίδος περὶ τούτου, τί ἔκαμεν ἡ Κυβέρνησις; παρεπονέθη ποτὲ κατὰ τῆς τοιαύτης πολιτικῆς; ἐζήτησε νὰ ἀνακουρίσῃ τὰ παθήματα τῶν ὁμογενῶν μας, ἐνῷ καὶ δικαίωμα καὶ καθῆκον εἶχεν; Ἀντὶ τούτου κινεῖται ἡ Εὐρώπη ὁλόκληρος, καὶ ἡ Ἑλλὰς ἡσυχάζει! Καὶ ἐν τούτοις δὲν εἶναι μόνον καθῆκόν μας, ἀλλὰ καὶ μέγα συμφέρον νὰ μὴ μένωμεν ἀπαθεῖς εἰς τὴν περίστασιν ταύτην, διότι ἄνευ τοῦ συμφέροντος τούτου ἡ Ἑλλὰς δὲν εἶναι τίποτε. Καὶ ὅμως σιωπῶμεν, ὡς εἶπε, διὰ αὐτὸν ἢ ἐκεῖνον τὸν λόγον ἢ διότι, ὡς λέγουν, ἐπιβάλλει σιγὴν ξένη τις πολιτική. Ἠθικῶς λοιπὸν δὲν δύνανται νὰ ἐγκαυχηθῶσιν ὅτι προήγαγον τὴν πατρίδα, διότι ἡ κατάστασίς μας δὲν εἶναι φαινόμενον προαγωγῆς, ἀλλ' ἐσχάτης ὀπισθοδρομήσεως. Λέγουν ὅμως ὅτι ὑλικῶς τοὐλάχιστον οἱ πόροι μας ηὔξησαν, καὶ πόρους ἐννοοῦν τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ Κράτους. Ἂς ἴδωμεν ποῖα τὰ μέτρα τῆς Κυβερνήσεως ὑπὲρ τῆς ὑλικῆς μας προαγωγῆς. Καὶ πρῶτον ποῖα εἶναι τὰ κυβερνητικὰ μέτρα τὰ ὑπὲρ τῆς Ἑλληνικῆς ἐμπορίας ληφθέντα; Κατὰ δυστυχίαν οὐδέν, καὶ μετὰ τριάκοντα ἐνιαυτοὺς μόλις ἔχουν νὰ μᾶς ἐπιδείξωσιν ἓν δασμολόγιον, τὸ μόνον ἔργον, τὸ ὁποῖον πρὸ ὀλίγου κατώρθωσαν νὰ φέρωσιν ὑπὲρ τοῦ ἐμπορίου. Κατ' ἀναλογίαν λοιπὸν δὲν βλέπει ἥτι δυνάμεθα νὰ περιμείνωμεν ἄλλο τι μέτρον ὑπὲρ τῆς ἐμπορίας πρὶν ἢ παρέλθωσιν ἄλλοι τριάκοντα ἐνιαυτοί, καὶ δι' αὐτῆς τῆς γιγαντώδους ταχύτητος θὰ ἐπιβραδύνῃ ἡ ἐμπορία. Ἂς ἴδωμεν ἤδη τὴν ναυτιλίαν. Ποῖα μέσα ἐμψυχώσεως παρεχώρησαν εἰς αὐτήν; Τὴν κοινὴν πίστιν ἢ τὴν μεταφορὰν ἐγχωρίων προϊόντων πρὸς ὠφέλειαν τῆς φυσικῆς ἐνεργείας της; Τίποτε κατὰ δυστυχίαν, τίποτε, καὶ ὅ,τι ἐγένετο διὰ τὸ ἐμπόριον, ὅ,τι κατωρθώθη διὰ τὴν ναυτιλίαν εἶναι καθαρῶς ἔργον τῶν ἀτόμων. Τὸ ἔθνος ἄρα δύναται νὰ εἴπῃ εἰς τὴν Κυβέρνησιν· « ἀφοῦ δὲν συνεισέφερες ὑπὲρ τοῦ ἐμπορίου μου καὶ τῆς ναυτιλίας, ἀμφιβάλλω ἂν θέλῃς τὴν πρόοδόν των. » Ἀλλ' ἐὰν ἐξετάσωμεν τὴν γεωργίαν, ἡ κατάστασις αὐτῆς εἶναι εἰς πολὺ χείρονα θέσιν παρ' ὅ,τι ἦτον ἐπὶ Τουρκοκρατίας. Καὶ ἀληθῶς, τὸ **1812**, ὅτε ἡ Ἑλλὰς ἐστέναζεν ὑπὸ τὴν δουλείαν, τὰ σιτηρὰ ἡμῶν ἐξήρχοντο εἰς τὴν Ἑπτάνησον ἢ ἐπωλοῦντο εἰς τὰς ἀγορὰς τῆς Ἱσπανίας, ἐνῷ σήμερον πολιορκούμεθα ἐκ τῆς πείνης καὶ ἀποθνήσκομεν ἐκ τῆς σιταδείας. Ἐκ τούτου διαζώμεθα νὰ ζητῶμεν ἐλάτ-

τωσιν τελῶν, διὰ νὰ λάβωμεν ἄρτον ἐκ ξένης χώρας. Ἀλλ' εἶναι εἰς θέσιν τοὐλάχιστον νὰ σᾶς εἴπῃ ἡ Κυβέρνησις, ἐὰν δὲν ἠδυνήθημεν νὰ σᾶς δώσωμεν πλούτη καὶ βιομηχανίαν, δυνάσθε ὅμως νὰ ἦσθε ἐπίζηλοι διὰ τὴν στρατιωτικὴν πρόοδον καὶ ἀκμήν σας; Δὲν ἤθελε νὰ τὸ εἴπῃ, ἀλλ' εἶναι βέβαιον ὅτι ὀλίγοι ἐχθροὶ ὄν ἔλθουν, θέλουν μᾶς συνταράξει ἐντὸς τοῦ ἐδάφους μας, διότι ὁ στρατὸς ἡμῶν ἠλαττώθη, διότι ἐπωλήσαμεν τὰ ὅπλα μας πρὸς συντήρησιν, διότι κατέστρεψαν ἐπὶ τόσα ἔτη τοὺς μαχητάς μας, καὶ τοὺς κατέστρεψαν ὑπὸ τὸ στίγμα λῃστῶν, καὶ ἔρχονται ἀκολούθως ἐνώπιόν μας καὶ ἐγκαυχῶνται διὰ τὸ κατόρθωμα! Ἐσταμάτησαν ποτὲ ὅμως διὰ νὰ ἐξετάσωσιν ἑαυτούς· ποῦ τρέχομεν; διὰ τί ἐν μέσῳ τοῦ μικροῦ πληθυσμοῦ μας νὰ φονευθῶσι 200 ἄνδρες ἐρέτος, 500 πέρυσι καὶ πολὺ πλειότεροι πρίν; Εἶναι θλιβερόν· πόθεν προέρχεται ἡ αἰτία; Δυστυχῶς ποτὲ δὲν διενοήθησαν τὸ τοιοῦτον, καὶ ὅμως προέρχεται ἀπὸ τὸ ψευδὲς τοῦ δημοτικοῦ μας συστήματος, ἀπὸ τὴν ὑπαλληλίαν ἐν γένει, ἣν ἀφῆκαν θρασεῖαν καὶ ἀχαλίνωτον. Εἶναι δυνατὸν νὰ ἀναρῶνται 200 300 λῃσταὶ ἐτησίως εἰς τὴν Ἑλλάδα; Εἶναι δυνατὸν τὸ εὐγενὲς καὶ ἥμερον τοῦτο κλίμα νὰ παράγῃ τόσον ἀλλότριον προϊόν; Ὄχι· δὲν ἐγένετο ὁ Ἕλλην λῃστὴς εἰς τὰς ἡμέρας πολιτικῆς ἀναρχίας, δὲν κατέβαινεν εἰς τὸν βίον τοῦτον, ὅτε ἔζωνε ξίφος πολεμιστοῦ περὶ τὴν ὀσφύν, ἀλλὰ τὸν σπρώχνουσιν ἤδη σκληροὶ καὶ ἄδικοι λειτουργοί. Ἂς λέγουν ὅμως εἰς τὴν αἰτίασιν ταύτην, ἂν οἱ ὑπάλληλοι πταίουν, εἶναι ἀφορμὴ τοῦτο νὰ αἰτιᾶσθε τὴν Κυβέρνησιν; Ἐλησμόνησαν ὅμως ὅτι ἁπλῆ ἡ ἀποστολὴ ἐλεγκτῶν τῆς ὑπαλληλίας καὶ ἡ διαμοιβὴ ἀγόνων ἐγγράφων δὲν εἶναι ἀπόδειξις ὅτι ἡ Κυβέρνησις ἐνεργεῖ κατὰ τὸ δίκαιον καὶ τὸ πρέπον. Οὕτω π. χ. διὰ τί δὲν ἐξέτασε ποτὲ ἡ Κυβέρνησις, πῶς, ἐνῷ ὁ δεῖνα καὶ ὁ δεῖνα λαμβάνουσι θέσιν ἐπάρχου, μετὰ τριετῆ ἀμφοτέρων ὑπηρεσίαν ὁ μὲν ἐξέρχεται μὲ περιουσίαν μεγάλην, ὁ δὲ χωρὶς ἐπενδύτην; Ἠρώτησαν ποτὲ πόθεν προέρχεται τοῦτο; Ἄλλος ἐν ὑποθέσει διατελεῖ ἐν τῷ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργείῳ, καὶ ἐνῷ δὲν ἔχει ἴχνος περιουσίας, πῶς τὸν διατηρεῖ ἡ Κυβέρνησις ὅταν πᾶσαν ἐσπέραν σπαταλᾷ χιλιάδας δραχμῶν εἰς τὸν Φαραώ; Τοῦτο σημαίνει ὅτι ἐπιθυμοῦν αὐτὴν τὴν κατάστασιν, ὅτι δὲν τοὺς λυπεῖ ἡ ἠθικὴ αὐτὴ ἐξαχρείωσις. Ὅταν δὲ ἔρχωνται καὶ μᾶς λέγουν, ὅτι ὁ Ἕλλην εὐημερεῖ σήμερον ὡς ὁ Βρεττανὸς ἢ ὁ Γάλλος, ὀφείλομεν καὶ ἡμεῖς νὰ εἴπωμεν τὰς ἀληθείας ταύτας διὰ νὰ φωτισθῶσιν οἱ κυβερνῶντες. Ἐκτὸς τούτου παρεγνωρι-

σθη σκληρῶς ὁ ἀγὼν καὶ δὲν ἀπεδόθη εἰς τοὺς ὑπὲρ αὐτοῦ παθόντας ἡ δέουσα ἀμοιβή. Διὰ τί τοῦτο; διότι, μᾶς λέγουσιν, ἂν ἡ Κυβέρνησις ἀντήμειβε πάντας, οὔτε τὰ ἄτομα ἤθελεν ὠφελήσει τὸ ἀνεπαρκὲς τοῦ ποσοῦ καὶ τὸ δημόσιον ἤθελεν ἐξαντλήσει τοὺς πόρους του. Ἀλλ' ἐρωτᾷ· ἡμεῖς μόνοι ἀνεκτήσαμεν τὴν ἐλευθερίαν μας, ὥστε νὰ σκεπτώμεθα κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον; Καὶ ἡ Ἀμερικὴ εἶχε τοὺς τυράννους της, τοὺς ὁποίους ἀπέκρουσεν ἐκ τῆς γῆς της, διότι οὐδεὶς λαὸς ἐγειρόμενος δὲν χαίρει τὴν ἐλευθερίαν, ἢ ἂν ἀποτύχῃ, τὴν χάνει ἕνεκα τῆς διαφθορᾶς του. Μετὰ τὴν ἐλευθέρωσιν τῆς Ἀμερικῆς ὁ μέγας Βάσιγκτων εἶπεν· « ἀπεκτήσαμεν τὴν ἐλευθερίαν, ὀφείλομεν νὰ λάβωμεν μέτρα πρὸς διατήρησίν της, διότι ἄλλως ἡ ἐλευθερία μας εἶναι ὄνειρον. » Μετὰ δὲ τὸ προοίμιον τοῦτο ἐπρότεινεν ἴσην διανομὴν τῆς ἐθνικῆς γῆς, καὶ ἡ γῆ τῶν αἱμάτων των διενεμήθη πρὸς ὅλους. Παρ' ἡμῖν ἐμορφώθησαν οἰκογένειαι ὡς ἐν τῇ ἀριστοκρατικῇ Ἀγγλίᾳ; Ἔλαβε τὰ δικαιώματά του ὁ λαὸς ὡς ἐν τῇ δημοκράτιδι Ἀμερικῇ; Οὐδὲ τὸ ἕν οὐδὲ τὸ ἄλλο ἐγένετο, καὶ πρηχθὲς ἔτι ἀγωνιστὴς γνωστὸς διὰ τὰ ἄθλα καὶ τὰς θυσίας του ἠναγκάσθη νὰ πωλήσῃ τὸ ὅπλον αὐτοῦ διὰ νὰ λάβῃ ἄρτον ὀλίγων ἡμερῶν. Ἰδοὺ οἱ λόγοι, δι' οὓς ὁ ἀγὼν ἐξυβρίσθη, κατεπατήθη καὶ μᾶς χλευάζουν σήμερον ἐπιφωνοῦντες πατρίς! κόκκαλα καὶ θυσίαι! Ἀλλ' ἀπό τινος χρόνου τοὐλάχιστον ἐράνη ὅτι πονοῦμεν διὰ τὴν παραγνώρισιν τῶν κοινῶν δικαιωμάτων, καὶ διὰ τοῦτο κατὰ τὴν ἐνεστῶσαν σύνοδον ὑπεμνήσαμεν εἰς τὴν Κυβέρνησιν τὴν ἐκπλήρωσιν τοῦ ἐ. ἰ. καὶ ιά. ψηφίσματος. Μεταξὺ τούτων ὁ ἔντιμος βουλευτὴς Μεσολογγίου ἐζήτησε τὴν πραγματοποίησιν τῶν ὑπὲρ τοῦ ἀγῶνος ψηφισμάτων τῆς ἐθνικῆς Συνελεύσεως, πάντες δὲ ἐζητήσαμεν νὰ ἐξέλθῃ ἡ Κυβέρνησις ἀπὸ τὴν ἐπισφαλῆ αὐτῆς θέσιν καὶ νὰ δείξῃ τέλος ὅτι ἔρχεται εἰς ἀμοιβὴν τοῦ ἀγῶνος. Τὸ ζήτημα τοῦτο εἶναι ἀντικείμενον σπουδαῖον διὰ τὸ παρελθόν, εἶναι ἡ ἠθικὴ ἱκανοποίησίς του, διότι ἐξύβρισις εἶναι νὰ μένουν εἰς λήθην οἱ δημιουργήσαντες τὸ παρελθὸν τοῦτο, καὶ ἤδη νὰ περιφρονῶνται αἱ οἰκογένειαί των, νὰ μένουν εἰς ἐσχάτην ἀπελπισίαν τὰ τέκνα των καὶ νὰ ψωμοζητοῦν οἱ τοσαῦτα ὑπὲρ τοῦ ἔθνους προσενεγκόντες. Ἐσχάτως ἔτι εἶδε τὴν σύζυγον τοῦ μακαρίτου Παναγ. Μπόταση, τὸν ὁποῖον ἐγνώρισεν ἄλλοτε ἀντιπρόεδρον τοῦ Ἐκτελεστικοῦ, τὴν ἀδελφὴν αὐτὴν τοῦ Ὁρλὼφ, καὶ σύζυγον ἐπὶ τέλους τοῦ Ἀναστασίου Τσαμαδοῦ, ἥτις δύω ἤδη ἐνιαυτοὺς ταλαιπωρεῖται ἀπὸ θύρας εἰς θύραν ζητοῦσα ἄρτον ὑπάρξεως, καὶ

τίποτε δὲν τὴν δίδουν, τίποτε δὲν τὴν ὑπεσχέθησαν, διότι, λέγουν, δὲν ἀπέκτησε τέκνα, ὡς ἂν ἦτον λόγος καὶ τοῦτο νὰ παβλεφθῇ γυνὴ τοσοῦτον ἐπίσημος! Ἡ χήρα τοῦ ἀοιδίμου Κολανδρούτσου, ἀφοῦ ἀπηύδησε καὶ αὐτὴ ζητοῦσα βοήθειαν, ἐπώλησε τελευταῖον τῆς κεφαλῆς της τὸ κάλυμμα διὰ νὰ φύγῃ καὶ ταφῇ εἰς τὴν γωνίαν τοῦ οἴκου της! Ἀποθνήσκει σχεδὸν ὁ Κανέλλος Δελιγιάννης καὶ ὡς ἐπὶ τοῦ τάφου του ἔρχονται νὰ τῷ δώσουν βοήθειαν! Ἀποθνήσκει ὁ Κουντουριώτης, καὶ τότε ἐνθυμοῦνται πόσα τῷ χρεωστεῖ ἡ πατρίς! Δὲν ἔχει, τὸ κατ' αὐτὸν ἀξιώσεις ὑπερηράνους, ἀλλ' ὡς ἀγωνιστὴς γηραιὸς λέγει, ὅτι ἡ παρελθοῦσα γενεὰ εἰργάσθη, ἔδωκεν εἰς τοὺς ἄλλους πατρίδα καὶ ἡ ἐπελθοῦσα γενεὰ τὴν ἠδίκησε. Μεθ' ὅλα ὅμως ταῦτα τί ἠμποροῦμεν νὰ πράξωμεν; Οὐδὲν ἄλλο ἢ νὰ ἀνακηρύττωμεν τὴν κατάστασίν μας, νὰ ἐκφράζωμεν παρρησίᾳ τοὺς πόνους μας, νὰ ἐκθέτωμεν διαρρήδην τὰς ἰδέας καὶ πεποιθήσεις μας. Εἰς σᾶς ἀπόκειται νὰ κάμητε ἔντιμον θέμα τὸ ἐνεστὼς, διότι ἡ καταστασίαρμας εἶναι κατάστασις δούλου, καὶ ἐρχόμενοι εἰς πλήρη ἐνότητα, νὰ ζητήσητε τὴν θεραπείαν τόσων κακῶν.

Μετὰ ταῦτα ὁ πρόεδρος ἀναβαλὼν ἐπὶ τὴν αὔριον τὴν ἐξακολούθησιν τῆς αὐτῆς συζητήσεως, διέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ ὥραν 5 μ. μ.

Ὁ Πρόεδρος
Α. Χ. ΛΟΝΤΟΣ. Οἱ Γραμματεῖς
Χ. Α. Χρηστόπουλος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΠΔ'.

Τῆς 4 Μαΐου 1860.

Συμπληρωθείσης τῆς Βουλῆς περὶ τὴν μεσημβρίαν, ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης καὶ ἐπεκυρώθησαν.

Παρελθὼν ὁ εἰσηγητὴς τῆς ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ συνοικισμοῦ τῶν Ψαρριανῶν ἐπιτροπῆς, ἀνέγνω ἔκθεσιν ἐπ' αὐτοῦ, ἔχουσαν οὕτω·

Πρὸς τὴν Βουλήν.

Κύριοι!

« Διὰ τοὺς ἐν τῇ αἰτιολογικῇ ἐκθέσει τῶν ὑπουργῶν ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ τῶν Οἰκονομικῶν ἐκτιθεμένους λόγους, ἡ εἰσηγητικὴ τῶν τμημάτων ἐπιτροπὴ συνίστησιν εἰς τὴν Βουλὴν τὴν

ἐπιψήφισιν τοῦ νομοσχεδίου περὶ παρατάσεως τῆς ἰσχύος τῶν διατάξεων τοῦ ἀπὸ 20 Μαρτίου 1857 ΝΗ'. νόμου, περὶ συνοικισμοῦ τῶν Ψαριανῶν εἰς Ἐρέτριαν.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 3 Μαΐου 1860.

Ἡ εἰσηγητικὴ ἐπιτροπὴ

Ν. Β. Γκίνης, Ἀ Ρενουάρδος,
Ἀναργ. Α. Χ. Ἀναργύρου, Ἰω. Προβελέγιος,
Κ. Θεοδώρου, Ὁ εἰσηγητὴς
Ν. Ἀθανασίου.»

Παρελθόντες ἐπίσης καὶ οἱ εἰσηγηταὶ ἐπὶ τῶν νομοσχεδίων περὶ ἀναπληρωτ. πιστώσεων ἐκ δρ. 70,000 ἐπὶ τοῦ διὰ τὸ 1859 εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργείου, ὁμοίως ἐκ δραχ. 26,325 τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ περὶ μηνιαίας συντάξεως τοῦ ὑποστρατήγου Κ. Δελιγιάννη, ἀνέγνωσαν τὰς ἐπ' αὐτῶν ἐκθέσεις, ἐχούσας οὕτω·

Πρὸς τὴν Βουλήν.

Κύριοι!

«Ἐπειδὴ ἡ ἐκ δραχ. 70,000 ἀναπληρωτικὴ πίστωσις ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργείου διὰ τὸ ἔτος 1859 πράκειται νὰ θεραπεύσῃ ἀνάγκας κατεπειγούσας τῆς ὑπηρεσίας, ἡ εἰσηγητικὴ ἐπιτροπὴ μὴν ἔχουσα ἀντίρρησίν τινα, γνωμοδοτεῖ εἰς τὴν Βουλὴν περὶ τῆς παραδοχῆς τοῦ ὑποβληθέντος νομοσχεδίου, ἀρορῶντος τὴν ἀνωτέρω πίστωσιν.

Ἀθῆναι, τῇ 4 Μαΐου 1860.

Ἡ εἰσηγητικὴ ἐπιτροπὴ

Γ. Περωτὴς, Α. Νοταρᾶς,
Κ. Βλάμης, Γ. Μιχαὴλ,
Η. Κανελλόπουλος, Ὁ εἰσηγητὴς
Θ. Τσανετάκης.»

Πρὸς τὴν Βουλήν.

Κύριοι!

«Ἡ ἐκ τῶν τμημάτων εἰσηγητικὴ ἐπιτροπὴ λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὸ καθυποβληθὲν νομοσχέδιον περὶ ἀναπληρωτικῆς πιστώσεως ἐκ δραχμῶν 26,325 παρὰ τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑ-

πουργοῦ, καὶ ἐκτιμῶσα τοὺς λόγους τῆς συνοδευούσης αὐτὸ αἰτιολογικῆς ἐκθέσεως, συνίστησιν αὐτὸ εἰς τὴν ἐπιψήφισιν καὶ παραδοχὴν τῆς Βουλῆς,

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 4 Μαΐου 1860.

Ἡ Ἐπιτροπὴ

Ἰω. Καραγιαννόπουλος, Σ. Καμπερόπουλος,
Ἀθανάσιος Ἴσκος, Δ. Σακελλαριάδης,
Ὁ εἰσηγητὴς
Ἰω. Δουλίδης.»

Πρὸς τὴν Βουλήν.

Κύριοι!

«Μετ' εὐχαριστήσεως εἶδεν ἡ εἰσηγητικὴ ἐπιτροπὴ τὸ παρὰ τοῦ ὑπουργείου ὑποβληθὲν εἰς τὴν Βουλὴν νομοσχέδιον περὶ χιλιοδράχμου μηνιαίας συντάξεως τοῦ γηραιοῦ ἀγωνιστοῦ ὑποστρατήγου Κανέλλου Δελιγιάννη. Προτείνουσα δὲ εἰς τὴν Βουλὴν τὴν ταχείαν ἐπιψήφισιν αὐτοῦ, ἐπαναλαμβάνει, ὠφελουμένη τῆς περιστάσεως, τὴν καὶ πρὸ ὀλίγου ἔτι διατρανωθεῖσαν παρὰ τῆς Βουλῆς ἐπιθυμίαν, τοῦ νὰ ἴδῃ τάχιστα εἰσαγόμενον γενικώτερον νόμον συμπεριλαμβάνοντα ἅπαντας τοὺς ἀγωνιστάς, τῶν ὁποίων τὰ δυστυχήματα, ἕνεκα τῆς ἐλλείψεως τῶν πρὸς διατροφὴν τῶν μέσων, ἐβρηνήθησαν τοσάκις ἀπὸ τὰ νομοθετικὰ Σώματα.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 4 Μαΐου 1860.

Ἡ Ἐπιτροπὴ

Χ. Α. Χρηστόπαυλος, Δ. Πολυχρονόπουλος,
Ἀσημ. Χαραλάμπης, Δ. Τσόκρης,
Ν. Πιεράκος, Ὁ εἰσηγητὴς
Σ. Κοπανίτσας.»

Λαβών τις ἐν πρώτοις τὸν λόγον ἐξέθηκεν ὅτι ὁ βουλευτὴς Κ. Βιλαέτης, ὑβρίζων χθὲς κατὰ τὴν συνήθειάν του καὶ Θεὸν καὶ ἀνθρώπους, δὲν παρέλειψεν οὔτε αὐτὸν τὸν γενικὸν γραμματέα τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργείου, διότι δὲν ἐδέχθη νὰ παρανομήσῃ ἐπί τινος ὑποθέσεως κατὰ τὰς διαθέσεις αὐτοῦ καὶ ἄλλων, καὶ ἐνόμισεν, ὅτι διὰ τῆς καταφορᾶς του ἠδύνατο νὰ παρασύρῃ καὶ τὴν Βουλήν, ἐν ᾧ περὶ τοῦ ὑπαλλήλου αὐτοῦ

ἡ κοινὴ γνώμη ἔχει ἐσχηματισμένην πεποίθησιν καὶ ἐπομένως ἦτον ὅλως ἀπρεπὲς καὶ ἀνοίκειον νὰ κατηγορήσῃ ὑπάλληλον ἀπόντα, μὴ δυνάμενον ν' ἀπολογηθῇ καὶ πολλὰ προσόντα τιμιότητος καὶ ἱκανότητος ἔχοντα ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ.

Παρετήρησεν ἕτερος ὅτι ἐδόθη εἰς τὸ γραφεῖον τῆς Βουλῆς ἀναφορὰ ἐκ μέρους κατοίκων τινων τῆς Πρωτευούσης, παραπονουμένων κατὰ τοῦ ἐπιβληθέντος αὐτοῖς ὑπερόγκου φόρου διὰ τὴν κατασκευὴν τῶν πεζοδρομίων καὶ παρακαλεῖ τὴν Βουλὴν νὰ ἐπιληφθῇ τῆς συζητήσεως τοῦ ἀντικειμένου τούτου, ὅπερ θεωρεῖ λίαν σπουδαῖον διὰ τὰ μεγάλα καὶ δίκαια παράπονα τὰ ὁποῖα διεγείρει.

Παρατηρήσας δὲ ὁ πρόεδρος, ὅτι τὸ σάββατον ὡρίσθη ὡς ἡμέρα συζητήσεως τῶν ἀναφορῶν καὶ ὅτι ἐπομένως τὴν ἡμέραν ἐκείνην θέλει συζητηθῇ καὶ ἡ περὶ ἧς ὁ λόγος ἀναφορά, ἀνήγγειλεν ὡς ἀντικείμενον τῆς συνεδριάσεως τὴν ἐξακολούθησιν τῆς χθεσινῆς συζητήσεως. Λαβὼν δέ τις τὸν λόγον ἐξεθηκεν ὅτι μετὰ τὰς χθεσινὰς δύω ἀγορεύσεις τοῦ εἰσηγητοῦ καὶ τοῦ βουλευτοῦ Ἠλείας ἡ θέσις αὐτοῦ εἶναι εὐκολωτάτη, διότι δὲν ἔχει ἀνάγκην νὰ διατρέξῃ τὰ περιστατικά, ἅτινα ἀνεπτύχθησαν, οὔτε νὰ ὑπερασπισθῇ τὴν ἔκθεσιν τῆς ἐπιτροπῆς, τὴν ὁποίαν ἠσπάσθη ὁλόκληρος ἡ Βουλὴ ὡς ἀπ' αὐτῆς ἀποῤῥέουσαν. Θέλει λοιπὸν περιορισθῇ ν' ἀπαντήσῃ εἰς τὰς κατὰ τῆς ἀγορεύσεώς του ἀντιῤῥήσεις τοῦ ὑπουργοῦ. Εἶπεν ὁ ὑπουργὸς εἰς τὴν χθεσινὴν ἀγόρευσίν του, ὅτι δὲν ἐνόησα τὴν ἔκθεσιν τοῦ ὑπουργείου, ὅτι δὲν ἐγνώριζον οὔτε νὰ τὴν ἀναγνώσω, θέλων οὔτω νὰ μὲ χλευάσῃ. Καὶ ἀληθῶς οὔτε νὰ τὴν ἀναγνώσω ἤξευρον, οὔτε νὰ τὴν ἐνοήσω ἠδυνήθην, ἀλλὰ θέλω ἀποδείξει ὅτι καὶ αὐτὸς ὁ ὑπουργὸς ἐπλανήθη ὑποθέτων ὅτι τὴν ἐννόησεν. Ὑπάρχει ἐν τῇ ὑπουργικῇ ἐκθέσει στήλη, ἐν ᾗ σημειοῦνται τὰ ἔτη καὶ τὰ ἐντὸς ἑκάστου αὐτῶν βεβαιωθέντα ποσὰ ἐξ ἀμέσων φόρων, καὶ ἐκ τῆς ὁποίας καταφαίνεται, ὡς λέγει καὶ ὁ ὑπουργὸς, ὅτι τὸ ἔτος 1858, τὸ ὁποῖον ἐλήφθη ὡς βάσις εἰς τὴν σύνταξιν τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ 1861, ὑπῆρξε τὸ δυστυχέστερον, αἱ δὲ τελωνιακαὶ εἰσπράξεις ἠλαττώθησαν καθ' ἓν ἑκατομμύριον, καὶ μολαταῦτα, λέγει ὁ ἴδιος ὑπουργὸς ἐν τῇ ἰδίᾳ του ἐκθέσει, ὅτι αἱ ὅλαι εἰσπράξεις τοῦ ἔτους 1858 ὑπερέβησαν ἐκείνας τῶν λοιπῶν ἐτῶν, ἐκτὸς τοῦ ἔτους 1857. Ἐν ᾧ λοιπὸν μᾶς λέγει ἡ ὑπουργικὴ ἔκθεσις, ὅτι τὸ ἔτος 1858 ὑπῆρξε τὸ δυστυχέστερον, σχετικῶς βέβαια πρὸς τὰ παρελθόντα ἔτη, μᾶς διαβεβαιοῖ συγχρόνως ὅτι ὑπῆρξε καὶ τὸ εὐτυχέστερον ἐκτὸς τοῦ 1857, αἱ δὲ τελωνιακαὶ εἰσ-

πράξεις τοῦ 1858, ὑπῆρξαν ὑπέρτεραι ὅλων τῶν παρελθόντων ἐτῶν καὶ διπλάσιαι τοῦ 1853. Τίς λοιπὸν δύναται νὰ ἐννοήσῃ ἔκθεσιν τοιαύτην, γέμουσαν ἀντιῤῥάσεων;

Εἶπεν ὁ ὑπουργὸς ὅτι ὡς βάσιν τοῦ ὑπὸ συζήτησιν προϋπολογισμοῦ ἔλαβε τὸ 1858. Ἀλλ' αὐτὸς ὑποθέτων λανθασμένον ὁλόκληρον τὸν παράγραφον αὐτοῦ τῆς ἐκθέσεως, λαμβάνει ὡς βάσιν τὸ ἔτος 1857, τὸ ὁποῖον ἦτο τὸ εὐτυχέστερον. Κατὰ τὸ ἔτος αὐτὸ προϋπελογίσθησαν 18 περίπου ἑκατομμύρια, εἰσεπράχθησαν δὲ 21 ἑκατομμύρια, ἀλλὰ τὸ εἰσπραχθὲν ἐντὸς τοῦ 1857 ποσὸν δύναται νὰ θεωρηθῇ τακτικὴ παραγωγή; Ὄχι βεβαίως, διότι πρέπει ν' ἀφαιρέσωμεν τὴν μεγάλην κίνησιν τοῦ ἐμπορίου, τὰς τελωνιακὰς εἰσπράξεις, καὶ ὅ,τι μᾶς ἔφερεν ἡ ναυτιλία, ἥτις ἦτο τότε εἰς τὴν ἀκμήν της, τὸ ποσὸν ἐπίσης τῆς ἐκτάκτου παραγωγῆς καὶ τὸ ἐκ τῆς ὑπερτιμήσεως τῶν προϊόντων. Μετὰ δὲ τὴν ἀφαίρεσιν τῶν ποσῶν αὐτῶν, τὸ ἀποτέλεσμα καταντᾷ πάλιν εἰς 18 ἑκατομμύρια. Ἀλλ' εὑρισκόμεθα σήμερον εἰς τὰς εὐτυχεῖς ἐκείνας περιστάσεις τοῦ 1857, ὥστε νὰ προϋπολογίσωμεν μίαν αὔξησιν ἀπὸ 5 ἑκατομμύρια; Ποῖον εἶδος παραγωγῆς ἀνεπτύχθη ἐπὶ τοσοῦτον; Ὑποστηρίζει λοιπὸν ὅτι θέλομεν ἔχει ἓν ἔλλειμμα ἐκ 5 ἑκατομμυρίων. Ἴσως ὁ Κ. ὑπουργὸς γνωρίζει τὰς μυστηριώδεις καὶ ἀποκρύφους ἀφορμὰς τῆς προϋπολογιζομένης αὐξήσεως, ἀλλὰ τὰς ἀφορμὰς ταύτας δὲν ἔπρεπε νὰ τὰς ἀποκρύπτῃ, ὤφειλε μάλιστα νὰ μᾶς ἐκθέσῃ ὅλον τὸ μυστήριον διὰ νὰ μορφώσωμεν καὶ ἡμεῖς τὴν πεποίθησίν μας. Καὶ μολαταῦτα θέλετε ἴσως ἀκούσει τὸν ὑπουργὸν μετ' ὀλίγον λέγοντα, ὅτι ψευδόμεθα.

Ὅσα ἀπὸ τοῦ ῥήματος τούτου ἐῤῥέθησαν ὠνόμασε χθὲς ὁ ὑπουργὸς σκληρὰν ἀντιπολίτευσιν καὶ τὴν ἔκφρασιν ταύτην δὲν παραδέχεται, οὐχὶ διότι δὲν σέβεται καὶ δὲν ἐκτιμᾷ τὴν ἀντιπολίτευσιν, ἀλλὰ διότι ἀπέναντι τοιαύτης ὑπουργικῆς ἀνωμαλίας δὲν δύναται νὰ ὑπάρξῃ ἀντιπολίτευσις. Ἡ ἀντιπολίτευσις εἶναι σύστημα ἰδεῶν καὶ ἀρχῶν ἀπέναντι ἑνὸς ἄλλου συστήματος, τὸ ὁποῖον ὑπερασπίζεται καὶ προστατεύει ἡ Κυβέρνησις. Πῶς δύναται λοιπὸν νὰ ὑπάρξῃ συστηματικὴ ἀντιπολίτευσις, ἀφ' οὗ καὶ τὸ ὑπουργεῖον οὔτε σύστημα, οὔτε ἀρχὰς ὑπερασπίζεται; Αὐτόματος ἕνωσις ψήφων καὶ ἰδεῶν ἀποτελεῖται ἐντὸς τοῦ περιβόλου τούτου, καὶ ὁ σκοπὸς τῆς τοιαύτης ἑνώσεως εἶναι εἷς, ὁ σκοπὸς τὸν ὁποῖον ἔχει ἡ Βουλὴ καὶ τὸ ἔθνος ὁλόκληρον, ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ Συντάγματος, καὶ ἂν ἐπομένως τὸ ὑπουργεῖον θεωρῇ ἀντιπολίτευσιν τὸν σκοπὸν τοῦτον, ἀντιπολι-

πείσονται τότε αὐτὸ τὸ σύνταγμα, ἡ Βουλὴ καὶ τὸ ἔθνος ὁλόληρον.

Ἡ ἀγόρευσίς του, εἶπεν ὁ ὑπουργὸς, δὲν περιεῖχε τίποτε πραγματικὸν, τίποτε θετικὸν, καὶ τοῦτο δύναται νὰ εἶναι ἀληθὲς, ἂν καὶ τὸ Σύνταγμα ἡμῶν δὲν ἔχῃ πρακτικὸν ἀποτέλεσμα. Λί ἐν τῇ Βουλῇ ἀγορεύσεις πολλὰ καὶ μεγάλα θέλουσιν ἔχει ἀποτελέσματα, ἂν ὁ ὑπουργὸς παρουσιάσῃ τὰ ὁποῖα ζητοῦμεν ἔγγραφα καὶ μᾶς θέσῃ οὕτως εἰς θέσιν ν' ἐξελέγξωμεν τὰς πράξεις του.

Ηδίκησεν αὐτὸν ὁ ὑπουργὸς εἰπὼν ὅτι δὲν εὑρίσκει τίποτε καλὸν ἐν τῷ τόπῳ, ἐνῷ ὁ πρῶτος αὐτοῦ λόγος δὲν ἦτο ἄλλο ἢ ὕμνος τῶν πλεονεκτημάτων τοῦ τόπου πλήρους φυσικῆς καλλονῆς καὶ θελγήτρων, ἐντὸς τοῦ ὁποίου καθεκάστην ἀναπτύσσεται ἡ εὐφυΐα καὶ περικλείοντος ὅλα τὰ στοιχεῖα τοῦ πατριωτισμοῦ καὶ τῆς προόδου, μαραινόμενα ὅμως ὑπὸ τὸ δικαλυτικὸν σύστημα, τὸ ὁποῖον μᾶς διέπει.

Ἀποστρέφεται καὶ οὗτος τὰς φατρίας, αἵτινες διαιροῦσι τὴν οἰκίαν, τὴν πόλιν, τὸν φίλον ἀπὸ τοῦ φίλου, τὸν ἀδελφὸν ἀπὸ τοῦ ἀδελφοῦ. Ἀλλὰ διαφέρουσιν αἱ φατρίαι τῶν πολιτικῶν κομμάτων καὶ διὰ τοῦτο αἱ φατρίαι γεννῶνται ὅπου δὲν ὑπάρχουσι κόμματα. Τὸ πολιτικὸν κόμμα εἶναι προϊὸν τῆς ἀναλύσεως καὶ τῆς συζητήσεως, εἰς τὰ ὁποῖα ὀφείλουσι τὰ ἔθνη καὶ ἡ ἀνθρωπότης ὁλόκληρος τὴν πρόοδόν της, οὐδὲν δὲ κακὸν προέκυψεν οὐδέποτε ἐκ τῶν κομμάτων, ἐκ τῆς πάλης τῶν ὁποίων γεννᾶται πάντοτε ἡ ἀλήθεια, διότι νικᾷ πάντοτε τὸ κόμμα τὸ πρεσβεῦον τὴν ἀλήθειαν. Εἰς τὴν Κίναν καὶ τας Ἰνδίας, αἵτινες μένουσιν ἀκίνητοι ὡς τὰ ὄρη των, οὐδεμία ὑπάρχει πρόοδος, διότι πᾶσα ἀνάλυσις καὶ συζήτησις λείπει καὶ ἑπομένως οὔτε κόμμα νὰ ὑπάρξῃ δύναται. Τὰ πολιτικὰ κόμματα ἐξομοιοῦνται μὲ τὰ συστήματα τῆς ἐπιστήμης, ἥτις ὀφείλει τὴν προαγωγήν της εἰς τὰ διάφορα μερικὰ συστήματα, ἐκ τῆς πάλης τῶν ὁποίων προέκυψεν ἡ ἀλήθεια.

Ἐνόμισεν ὁ ὑπουργὸς ὅτι ἐπιθυμεῖ τὴν μονομερῆ ἐπέμβασιν τῶν Δυνάμεων καὶ τὸν ἐμέμφθη διὰ τοῦτο. Ἀλλ' εἰς κανὲν μέρος τοῦ λόγου του δὲν φαίνεται τὸ τοιοῦτον. Ὑπεστήριξε μόνον ὅτι δὲν ἁρμόζει εἰς ἡμᾶς νὰ περιοριζώμεθα εἰς μόνας τὰς χρηματικὰς μετὰ τῶν δυνάμεων δοσοληψίας μας, καὶ ὅτι ἂν τὸ ὑπουργεῖον περιεποιεῖτο πλειότερον τὴν εὐνομίαν, ἂν ἐφρόντιζε περὶ τῆς ἐσωτερικῆς τοῦ τόπου προαγωγῆς, τὸ ἔθνος ἡμῶν, τὸ γέμον τοσούτων ἄλλων πλεονεκτημάτων καὶ φυσικῶν καλλονῶν, ἤθελε κατέχει ἄλλην παρὰ τὴν ὁποίαν κατέχει σήμερον

θέσιν, αἱ δὲ Ἀθῆναι ἠδύναντο ν' ἀποκατασταθῶσιν ὁ διπλωματικὸς περίβολος, ἐν ᾧ ἤθελον ἄρχεσθαι αἱ περὶ τῶν ἀνατολικῶν ὑποθέσεων συζητήσεις. Ἀλλ' ὁ ὑπουργὸς ἐκαυχήθη ὅτι τὸ σημερινὸν ὑπουργεῖον κατώρθωσε τὴν ἀπομάκρυνσιν πάσης ξένης ἐπεμβάσεως. Ἀλλὰ τοῦτο δὲν εἶναι δυστυχῶς ἀληθὲς, διότι ἐπὶ τῶν ἡμερῶν αὐτοῦ ἔλαβε χώραν ἡ δεινοτέρα τῶν ἐπεμβάσεων, ἡ ὑπὸ κομισαρίων δηλ. ἐξέλεγξις τῶν οἰκονομικῶν μας πραγμάτων, κατάστασις ταπεινοτικωτέρα καὶ ἐκείνης τῆς κατοχῆς, καθόσον ἓν ἔθνος ὑποκύπτον εἰς ἀνωτέραν βίαν δὲν προσβάλλεται ἠθικῶς, ἐνῷ ἐξελεγχόμενον ὁμοιάζει τῷ χρεωκόπῳ ἐμπόρῳ, τοῦ ὁποίου οἱ δανεισταὶ ἐπιλαμβάνονται καὶ τῆς περιουσίας καὶ τῶν βιβλίων του.

Εἶπεν ὁ ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν ὅτι τὰ δικαιώματα τοῦ ἔθνους, αἱ ἐκδουλεύσεις του, δὲν ἔχουν παρὰ φιλολογικὴν ἀξίαν καὶ διὰ τοῦτο ἐθεώρησε τὸν λόγον τοῦ ἀγορεύοντος ὡς μνημεῖον ἱστορικὸν τῆς Καρχηδόνος ἢ τῶν Φοινίκων· ἀλλὰ θέλει ἔλθῃ ἡμέρα, καθ' ἣν τὰ δικαιώματα ταῦτα θέλουν χρησιμεύσει ὡς πιστωτικὰ ἔγγραφα καὶ τίτλοι, δυνάμει τῶν ὁποίων θέλομεν ἀπαιτήσει τὴν ἁρπαγεῖσαν περιουσίαν τῶν πατέρων ἡμῶν.

Τελευταῖον ὀφείλει νὰ εἴπῃ ὀλίγας λέξεις καὶ ὡς πρὸς τὴν ὑπὸ τοῦ ὑπουργοῦ ἐπιρριφθεῖσαν κατ' αὐτοῦ μομφὴν, ὡς ὑποστηρίξαντος τὴν ὑπὸ τοῦ συναδέλφου του κατὰ τοῦ ἐφόρου Τριφυλλίας γενομένην κατηγορίαν. Ἀλλὰ πρὸ τούτου χρεωστεῖ ν' ἀπονείμῃ τὸν πρέποντα ἔπαινον εἰς τὸν ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργὸν, ὅστις, ἅμα τῷ καταγγέλθησαν ἀξιοποινοί τινες πράξεις τοῦ μοιράρχου Μεσσηνίας, ἀνδρὸς ὑπηρετήσαντος πάντοτε πιστῶς τὴν Κυβέρνησιν καὶ καθ' οὗ οὐδέποτε οὐδεμία ἄλλοτε ἐγένετο κατηγορία, μετέθεσεν ἀμέσως αὐτὸν εἰς Μεσολόγγιον καὶ τότε διέταξε τὴν ἀνάκρισιν. Ἔπραξε δηλαδὴ ὡς τίμιος στρατιωτικὸς καὶ ὡς καλὸς ὑπουργός. Ἀλλὰ τί ἔπραξεν ὁ ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν; Σωρεία ἀναφορῶν διαφόρων πολιτῶν καὶ τῆς δημοτικῆς ἀρχῆς ὑπῆρχεν ἐνώπιόν του κατὰ τοῦ ἐφόρου, ὁ ἔπαρχος ἐπισήμως κατήγγειλε ῥητὰς καταχρήσεις καὶ παρανομίας αὐτοῦ, ἐξαιτούμενος τὴν ἀποστολὴν ἐπίτηδες ἀνακριτικοῦ ὑπαλλήλου, ὑποσχόμενος νὰ πληρώσῃ αὐτὸς τὴν δαπάνην τῆς μεταβάσεώς του καὶ ἀναδεχόμενος πᾶσαν εὐθύνην διὰ τὰς καταγγελίας του καὶ μολαταῦτα ὁ ὑπουργὸς οὐδ' ἐπέπληξε κἂν τὸν ὑπάλληλόν του. Ὅταν δ' ἐγένετο ἡ ἐπερώτησις ἐν τῇ Βουλῇ, καὶ ἀφοῦ ἐπαύθη ὁ ἔπαρχος, τότε προεκάλεσε τὸν ἐπιθεωρητὴν Ζῶτον νὰ μεταβῇ εἰς Τριφυλλίαν καὶ ἐνερ-

γήσῃ ἀνακρίσεις. Ὁ Κ. Ζῶτος τίμιος μὲν καὶ ἱκανὸς ὑπάλληλος, ἀλλ' ὑπάλληλος οἰκονομικὸς, ἔχων ὡς προηγούμενον τὰς ἐνεργείας τοῦ ὑπουργοῦ, μεταβὰς εἰς Τριφυλλίαν ἐν ἀγνοίᾳ τοῦ τόπου καὶ τῶν τοπικῶν σχέσεων, ἐξέθεσε βεβαίως εἰς τὸν ὑπουργὸν τὰ πράγματα ὅπως τὰ παρέστησαν αὐτῷ ὁ ἔφορος καὶ οἱ φίλοι καὶ σχετικοὶ αὐτοῦ.

Ἀντέταξεν ἕτερος ὅτι ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας ἀσχολούμεθα εἰς μίαν σπουδαίαν συζήτησιν, ἀντικείμενον ἔχουσαν τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ 1861. Ἀλλ' ἐπικαλεῖται τὴν μαρτυρίαν ὅλων, ἐὰν ἡ γινομένη συζήτησις ἔχῃ ἀληθῶς ἀντικείμενον τὴν ἔρευναν τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ 1861, ἢ τὴν ἐξέτασιν τῆς πολιτικῆς μας πορείας καὶ τῆς διοικήσεως τοῦ Κράτους. Ἐκτὸς δὲ τούτου ἔχομεν καὶ μίαν ἔκθεσιν τῆς εἰσαγγελικῆς ἐπιτροπῆς, ἥτις ἐπιγράφεται μὲν καὶ αὐτὴ «ἔκθεσις ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐσόδων τοῦ Κράτους» ἀλλὰ καὶ πάλιν ἐρωτᾷ ἂν αὕτη περιστρέφεται εἰς τὰ ἔσοδα ἢ εἰς τὰ ἔξοδα τοῦ Κράτους. Κατ' αὐτὸν ἡ συζήτησις ἔπρεπε νὰ περιορισθῇ εἰς τὰ ἔσοδα καὶ ἐπίστευε κατὰ συνέπειαν ὅτι καὶ ἡ ἐπιτροπὴ καὶ ἡ Βουλὴ ἤθελον ἐπιστήσει τὴν προσοχὴν τῆς Κυβερνήσεως ἐπὶ τῶν διαφόρων πόρων τοῦ Κράτους καὶ ἐπὶ τοῦ καταθλιπτικοῦ φόρων τινῶν. Ἀλλὰ δὲν λέγει καὶ ὅτι κακῶς ἔπραξεν ἡ Βουλὴ, προβᾶσα εἰς τὴν συζήτησιν τῶν ἐξόδων, εἰς τὴν ὁποίαν βεβαίως ἤθελεν ἔλθη κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων.

Πιστεύει ἀδιστάκτως ὅτι πολὺ σᾶς ἐψύχρανε καὶ ἐλύπησε τὴν καρδίαν σας ἡ ἐξιςόρησις τῆς πολιτικῆς ἡμῶν καταστάσεως καὶ διὰ τοῦτο ὀφείλομεν νὰ ἐξετάσωμεν ἂν ἀληθῶς ὑπάρχῃ τοιαύτη. Ἐκ προοιμίων δὲ λέγει ὅτι οὔτε ἀγγελικὴν, οὔτε ὡς τὴν περιέγραψαν παραδέχεται τὴν κατάστασιν ἡμῶν. Ἡ συζήτησίς μας εἶναι ἀληθῶς σοβαρὰ καὶ σπουδαία, οὐχὶ ὅμως καὶ ἀμέτοχος πολιτικοῦ σκοποῦ. Ὁ πρῶτος ἀγορεύσας χθὲς σᾶς εἶπεν ὅτι ἡ κακὴ πολιτικὴ ἡμῶν κατάστασις ἀπεμόνωσε τὴν Ἑλλάδα. Ἀλλὰ εἶναι ἄραγε ἀληθὲς τοῦτο; Ὄχι· ἡ Ἑλλὰς δὲν ἀπεμονώθη, οὔτε θέλει ἀπομονωθῇ. Ἐὰν λάβητε ὑπ' ὄψιν τὴν ἀνέγερσιν τοῦ καταστήματος, ἐν ᾧ συνεδριάζετε, θέλετε ἰδῇ οὐχὶ τὴν ἀπομόνωσιν, ἀλλὰ τὴν συνδρομὴν ἁπάσης τῆς ἑλληνικῆς φυλῆς εἰς τὴν ἀνέγερσιν αὐτοῦ. Ὀλίγα μόνον βήματα ἔξωθεν τοῦ πανεπιστημίου θέλετε ἀπαντήσει ἀνεγειρόμενον ἕτερον μέγα οἰκοδόμημα, τὴν Ἀκαδημίαν, τὸ ὁποῖον δὲν παρίστᾷ βεβαίως τὴν ἀπομόνωσιν. Ἡ ἀνέγερσις τοιούτων καταστημάτων ἐν τῇ Πατρίδι ἡμῶν τῇ συνδρομῇ τῶν ἁπανταχοῦ ὁμογενῶν

ἐμφαίνει ὅτι τὸ αὐτὸ αἴσθημα πρὸς ἕνα τελικὸν σκοπὸν συσφίγγει πάντας τοὺς Ἕλληνας. Ἔχετε ἓν Παρθεναγωγεῖον, ἓν Ἀστεροσκοπεῖον, τὸ Ἀμαλίειον ὀρφανοτροφεῖον καὶ ἕτερον, τὸ τοῦ Χατσηκώστα λεγόμενον, ἅτινα ὅλα ἀνηγέρθησαν καὶ συντηροῦνται διὰ τῶν ὁμογενῶν καὶ τὰ ὁποῖα ἀνακηρύττουσι τὸν σύνδεσμον τῆς Ἑλληνικῆς φυλῆς, τὰ δὲ πολλὰ καὶ πλούσια παρὰ διαφόρων ὁμογενῶν κληροδοτήματα, πρὸς ἐκπαίδευσιν τῆς Ἑλληνικῆς νεολαίας, καὶ πρὸς συντήρησιν τῶν φιλανθρωπικῶν καταστημάτων ἐπιβεβαιοῦσι μᾶλλον τοῦτο. Ἀλλ' αἱ πέτραι μόνον αὐταὶ, μόνα αὐτὰ τὰ ξύλα καὶ τὰ χρήματα μαρτυροῦσι τὸν σύνδεσμον τῆς ἑλληνικῆς φυλῆς; Ἔχετε ἐκτὸς αὐτῶν καὶ 1500 νέους ἐκ τῆς δούλης Ἑλλάδος σπουδάζοντας εἰς τὰ σχολεῖα σας, καὶ τοῦτο μαρτυρεῖ πλειότερον, ὅτι ἡ Ἑλλὰς δὲν εἶναι μεμονωμένη. Ἀλλ' εὑρίσκεται τάχα εὐρωπαϊκῶς μεμονωμένη ἡ Ἑλλάς; Λυπεῖσθε, διότι ἡ Ἑλλὰς δὲν παρακάθηται σήμερον εἰς τὰ συμβούλια τῆς Εὐρώπης διὰ ν' ἀποφασίζῃ τὰς τύχας τοῦ κόσμου; Εἶθε ὀλίγον ἀλαζόνες τοιαῦτα φρονοῦντες καὶ μολοταῦτα μία ὁμοφροσύνη δύναται νὰ μᾶς φέρῃ καὶ εἰς τὴν θέσιν αὐτήν.

Ἐπειδὴ δὲ αἱ γενικαὶ παρατηρήσεις τῶν ἀγορευσάντων εἵλκυσαν τὴν προσοχήν του, διότι ἐν αὐταῖς εὑρίσκεται ἡ κατάκρισις τῆς πολιτικῆς ἡμῶν καταστάσεως, εἰς αὐτὰς μόνας θέλει ἀπαντήσει, μὴ ἐπεμβαίνων εἰς τοὺς ἀριθμοὺς, οἵτινες εἰσὶν ἀλάνθαστοι καὶ δὲν ἐπιθυμεῖ νὰ ὑπῆρχεν ἡ φαινομένη αὕτη διαφωνία μεταξὺ ὑπουργοῦ καὶ ἐπιτροπῆς. Κατέκριναν δ' ὅλης τῆς αὐστηρότητος τὴν ἐσωτερικὴν τοῦ Κράτους διοίκησιν καὶ κατὰ συνέπειαν τὸ δημοτικὸν καὶ ὁρκωτικὸν ἡμῶν σύστημα. Κατέκριναν δ' ἐπίσης τὴν Κυβέρνησιν καὶ διότι οὔτε μία ὁδὸς κατεσκευάσθη. Παραδέχεται καὶ αὐτὸς ὅτι δὲν ὑπάρχουσιν αἱ ὁδοὶ ὅλαι αἱ ἀπαιτούμεναι εἰς τὴν συγκοινωνίαν τοῦ Κράτους, οὔτε αἱ γέφυραι ὅλαι αἱ πρὸς ἀσφαλῆ διάβασιν τοῦ πολίτου ἀναγκαιοῦσαι. Ἀλλ' ἦτο ἄρα γε δυνατὸν νὰ περαιωθῇ τὸ μέγα τοῦτο ἔργον ἐντὸς μιᾶς, δύω καὶ πέντε βουλευτικῶν περιόδων; Οἱ πλείστοι ἐξ ὑμῶν ἔχετε δωκεδαετίαν ἤδη, καθ' ἣν βουλεύεσθε ἐνταῦθα περὶ τῶν συμφερόντων τοῦ Κράτους καὶ ἐπικαλεῖται τὴν μαρτυρίαν σας ἐὰν δὲν ἐψηφίσατε πάντοτε ἱκανὰ ποσὰ διὰ τοιαῦτα ἔργα. Δυστυχῶς ὅμως εἴτε δι' ἔλλειψιν μηχανικῶν εἰδημόνων, εἴτε δι' ἔλλειψιν προσοχῆς πολλὰ τοιαῦτα ἔργα, διὰ τὰ ὁποῖα ἱκανὰ ποσὰ ἐδαπανήθησαν, κατεστράφησαν τὸ ἐπόμενον ἔτος. Ἂν διὰ τοῦτο νομίζετε ὅτι πρέπει νὰ κατηγορήσητε τὸν ὑπουργὸν, δύνασθε νὰ τὸ πρά-

ξητε, ἀλλὰ νομίζει ὅτι ὁ ὑπουργὸς εἶναι ἀθῶος, διότι δὲν ἐξαρτᾶται ἀπ' αὐτοῦ ἡ καλὴ ἢ κακὴ τοῦ ἔργου διεξαγωγή. Ἂς ἐπιστήσωμεν λοιπὸν τὴν προσοχὴν τοῦ ὑπουργοῦ ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου αὐτοῦ τῶν δημοσίων ἔργων, οὐχὶ ὅμως καὶ νὰ λέγωμεν ὅτι ἡ ἐσωτερικὴ ἡμῶν διοίκησις ὑπάρχει κακὴ, ὅτι ὁ τόπος αὐτὸς δὲν ἔχει κανὲν καλὸν, καὶ ἂν τυχὸν νὰ ἴδῃ τοὺς λέγοντας ταῦτα εἰς τὰς ἕδρας τῶν ὑπουργῶν, τὰς πλήρεις ὀδύνης κατά τινα ῥῆσιν τοῦ βουλευτοῦ Καλαβρύτων, ἤθελε τότε ἐκ τῶν πραγμάτων πληροφορηθῇ ἂν καὶ εἰς δέκα ἔτη ἤθελον δυνηθῇ νὰ πραγματοποιήσωσιν ὅσα σήμερον ἀπαιτοῦν. Ἀλλὰ καὶ ὁλόκληρον τὸν προϋπολογισμὸν ἐὰν ἐξαντλήσωμεν εἰς τοιαῦτα ἔργα, καὶ τότε δὲν θέλομεν δυνηθῇ νὰ κατορθώσωμεν διὰ μιᾶς ὅλων αὐτῶν τὴν πραγματοποίησιν. Θέλετε νὰ ἰδῆτε πραγματοποιημένας τὰς ἀπαιτήσεις σας; Ζητήσατε τρεῖς μόνας ὁδοὺς, τρεῖς γεφύρας κατ' ἔτος ἀλλὰ καλῶς κατεσκευασμένας καὶ καθ' ὁλοκληρίαν περαιωμένας. Μετὰ τὴν περαίωσιν δ' αὐτῶν ζητήσατε ἑτέρας τόσας καὶ οὕτως ἐν ἀναλόγῳ χρονικῷ διαστήματι, θέλετε εὐτυχήσει νὰ ἰδῆτε καὶ τὸ Κράτος ὅλον συγκοινωνοῦν δι' ὁδῶν καὶ τὰς γεφύρας ἀπανταχοῦ καθιστῶσας εὔκολον τὴν διάβασιν τοῦ πολίτου. Ἐὰν ὅμως διὰ τοιούτων μέσων ζητῆτε νὰ μεμφθῆτε τὸ ὑπουργεῖον διὰ πολιτικοὺς σκοποὺς, πιστεύσατε ὅτι οὕτω θέλει ἀληθῶς κατορθώσει ὅ,τι σήμερον ἀποδίδετε εἰς τὴν Κυβέρνησιν, τὴν ἀπομόνωσιν δηλ. τοῦ ἔθνους. Ἀλλ' ὄχι, δὲν συμμερίζονται πάντες τὰς ἰδέας ταύτας καὶ κατὰ τοῦτο ἂς ὁμολογήσωμεν χάριτας εἰς τὴν ἐπιτροπὴν, ἥτις διὰ τῆς ἐκθέσεώς της ὁμολογοῦσα τὴν μεγάλην πρόοδον τοῦ ἔθνους, ἐφελκύει συγχρόνως καὶ τὴν προσοχὴν τῆς Κυβερνήσεως ἐπί τινων ἀντικειμένων, ἀνάγκην ἐχόντων βελτιώσεως. Ἐὰν λοιπὸν οἱ λόγοι τῆς ἐπιτροπῆς εἰσὶν ἀληθεῖς, τότε βεβαίως ὀφείλομεν νὰ ὁμολογήσωμεν ὅτι ἄνευ κυβερνητικῆς μερίμνης δὲν ἠδυνάμεθα νὰ προοδεύσωμεν.

Ὁμολογεῖ ὅτι ἡ Κυβέρνησις δὲν εἶναι ἀγγελική, ἀλλὰ τίνες ἄλλοι συγκροτοῦσι τὴν Κυβέρνησιν παρ' ἡμεῖς αὐτοί; Δύνασθε λοιπὸν νὰ εἰπῆτε ὅτι πάντες οἱ κατὰ καιροὺς κυβερνήσαντες τὴν Ἑλλάδα ἦσαν προδόται καὶ μόνοι σεῖς εἶσθε ἀληθεῖς προστάται τῶν συμφερόντων της; Ἐὰν τὸ καλὸν δὲν εἶναι πλῆρες, ἀποδόσατε τὴν ἐλλειψιν εἰς τὴν δυστυχίαν μας ἢ καὶ εἰς τὴν ἀπειρίαν μας ὡς εἶπε χθὲς καὶ ὁ ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν. Ἂν ὅμως ζητῆτε Ἀγγέλους νὰ σᾶς κυβερνήσωσι, ματαιοπονῆτε, διότι οἱ ἄγγελοι κατοικοῦσι τοὺς οὐρανούς, ἐπὶ τῆς γῆς δὲ

κατοικοῦσιν ἄνθρωποι μόνον. Τὰ τέκνα ἡμῶν, λαμβάνοντα καλλιτέραν ἀνατροφὴν καὶ πλειοτέραν παιδείαν εὐτυχήσωσι νὰ ἔχωσι καὶ καλλιτέραν διοίκησιν.

Ἔρχεται ἤδη ν' ἀπαντήσῃ εἰς μίαν τῶν παρατηρήσεων ἑνὸς τῶν στενωτέρων του φίλων, τοῦ βουλευτοῦ Ἠλείας, ὅστις πρὸς τοῖς ἄλλοις κατέκρινε καὶ τὸν δημοτικὸν νόμον καὶ τὸ ὁρκωτικὸν σύστημα. Ἀλλ' ἂν καλῶς ἐνόησεν, ὁ βουλευτὴς Ἠλείας σκοπὸν εἶχε νὰ προσβάλῃ οὐχὶ τὸν δημοτικὸν νόμον, διότι ὁ νόμος εἶναι καλὸς, ἀλλὰ τὴν κακὴν αὐτοῦ ἐφαρμογὴν καὶ τότε ὤφειλε νὰ καταδείξῃ τὰ τρωτὰ μέρη τοῦ νόμου καὶ τὰ μέσα πρὸς ἀποφυγὴν τοῦ κακοῦ. Ἐπίσης καὶ ὡς πρὸς τὸ ὁρκωτικὸν σύστημα, τοὺς κορπποὺς τοῦ ὁποίου γευόμενοι πρὸς Ζῶετίας ἤδη, δοξάζομεν τὸν Θεὸν, πιστεύει ὅτι σκοπὸν δὲν εἶχε νὰ κατακρίνῃ τὸ σύστημα, ἀλλὰ τὸν τρόπον ἴσως τῆς ἐκλογῆς τῶν προσώπων καὶ ἂς ἐνθυμηθῇ ὅτι ἐν ὁρκωτὸν δικαστήριον ἔστειλε προχθὲς εἰς τοὺς κόλπους τῆς οἰκογενείας του ἕνα ἀξιότιμον συντάκτην ἐφημερίδος, τὸν ὁποῖον ἡ ἐλαστικότης τοῦ περὶ τύπου νόμου παρέπεμψεν εἰς τὸ κακουργιοδικεῖον.

Ἂς εἴμεθα λοιπὸν μετριώτεροι εἰς τοὺς λόγους μας καὶ συνεπέστεροι πρὸς τὴν ἀλήθειαν καὶ ἂς μὴ διατεινώμεθα παραφερόμενοι ὅτι οὐδὲν καλὸν ἐγένετο ἐν τῷ τόπῳ. Δὲν θέλει βεβαίως ν' ἀποτείνῃ συμβουλὰς εἰς οὐδένα, ἀλλὰ νομίζει, ὅτι ἀφ' οὗ τὰ πάντα ἐρρέθησαν, ἀφ' οὗ οὐδεμία μᾶς διέφυγε παρατήρησις, ὀφείλομεν ἤδη νὰ προβῶμεν εἰς τὸ ἔργον μας, καθ' ὅσον ὀλίγαι μᾶς μένουσιν εἰσέτι ἡμέραι κοινοβουλευτικῆς ζωῆς καὶ ἐντὸς αὐτῶν πρέπει νὰ δώσωμεν τοὐλάχιστον τὸν προϋπολογισμόν. Αἱ γενικαὶ θεωρίαι ἀπερρόφησαν εἰς μάτην ἱκανὸν χρόνον καὶ ὁ χρόνος μᾶς εἶναι πολύτιμος.

Ἐξέθηκεν ἕτερος ὅτι ἡ πατρικὴ παραίνεσις τοῦ βουλευτοῦ Ἀττικῆς, ὅπως προβῶμεν εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ, θεωροῦντες ξένην τοῦ ἀντικειμένου πᾶσαν συζήτησιν ἐπὶ ἄλλων ἀντικειμένων, ἔστω καὶ σχετιζομένων πρὸς τὴν πορείαν τῆς Κυβερνήσεως, ἠδύνατο ἴσως νὰ εὕρῃ ἠχὼ καὶ εἰς τὴν καρδίαν του, ἐὰν δὲν διετέλει ὑπὸ τὴν ἐντύπωσιν τῶν χθὲς λεχθέντων, καὶ πρὸ πάντων ἐὰν δὲν εἶχε τὴν ἀδιακρισίαν νὰ ἀναγνώσῃ τὴν ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ ἔκθεσιν τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ, διὰ τῆς ὁποίας διαβεβαιῶν οὗτος ὅτι «ὁ προϋπολογισμὸς ἐμπεριλαμβάνει πᾶσαν κυβερνητικὴν ἐνέργειαν» προκαλεῖ, καὶ ὀρθῶς κατ' αὐτὸν, τὴν ἐξέλεγξιν τῆς Βουλῆς ἐπὶ τῆς ἐνεργείας αὐτῆς καὶ τὴν ἐκτίμησίν της ἐπὶ τῆς πορείας

τῆς Κυβερνήσεως. ἤθελεν ἐπομένως εἶσθαι παράλειψις τοῦ σπουδαιοτέρου τῶν καθηκόντων μας, ἐὰν δὲν ἐπελαμβανόμεθα συζητήσεως εἰς ἣν τοσοῦτον βαρβάλαιως προεκλήθημεν καὶ ἀπορεῖ πῶς ὁ ἔντιμος βουλευτὴς Ἀττικῆς, ὁ θερμὸς οὗτος θιασώτης τοῦ κοινοβουλευτικοῦ συστήματος, παραγνωρίζων τὸ καθῆκον αὐτὸ, ἀποπειρᾶται ἤδη νὰ μᾶς ἀποτρέψῃ τῆς ἐκπληρώσεώς του, ἐπιδεικνύων ἡμῖν ὡς ξίφος τοῦ Δαμοκλέους τὸ μικρὸν ὑπολειπόμενον χρονικὸν διάστημα μέχρι τῆς λήξεως τῆς συνόδου σχετικῶς πρὸς τὸν ὄγκον τῆς ὑπολειπομένης ἐργασίας. Δὲν πιστεύει ἄρα ἡ Βουλὴ, ὅτι δικαιότερον πρὸς τὸ Σῶμα τοῦτο ἤθελε πράξει ὁ εἰρημένος βουλευτὴς, ἐὰν μὲ τὸν ἴδιον τρόπον τῆς συγκινητικῆς ἀγορεύσεώς του ἔπειθε τὸ ὑπουργεῖον νὰ παρουσιάσῃ τὸν προϋπολογισμὸν κατὰ τὸν πρῶτον, δεύτερον ἢ τρίτον μῆνα τῆς συνόδου, ἐνῷ μόλις κατὰ τὸν πέμπτον ἐπαρουσιάσθη καὶ ἔθετεν οὕτω τὴν εὐθύνην τῆς βραδύτητος ὅπου ἔδει;

Ἐν τῇ Ἁγίᾳ Γραφῇ καὶ τοῖς ἀρχαίοις ἑλληνικοῖς συγγράμμασιν ἀναφέρονται δύω ἄνδρες, οἵτινες καταληφθέντες ὑπὸ βαθέως καὶ διαρκοῦς ὕπνου καὶ ἐξυπνήσαντες μετὰ πολλῶν ἐτῶν παρέλευσιν, ἠπόρουν πρὸς ὅσα ἔβλεπον καὶ δὲν ἠλύναντο νὰ τὰ σχετίσωσι πρὸς ὅσα πρὶν ἡ κοιμηθῶσιν εἶχον πρὸ ὀφθαλμῶν. Ὑπὸ τοιούτου ὕπνου ὑποθέτει ὅτι κατελήφθη καὶ οὗτος χθὲς, διότι ἡ μεταξὺ τοῦ λόγου τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ καὶ ἐκείνου τοῦ βουλευτοῦ Ἠλείας διαφορὰ ὑπῆρχε τοσαῦτον μεγάλη καὶ τοσοῦτον χάσμα ἐνυπῆρχε μεταξὺ τῆς περιγραφῆς τοῦ πρώτου καὶ τῆς ἐξιστορήσεως τοῦ δευτέρου, ἀμφοτέρων τὰ ἴδια πράγματα καὶ τὴν αὐτὴν κατάστασιν περιγραφόντων, ὥστε μόνον χρονικὸν διάστημα βαρουχείου ὕπνου μεταξὺ τῶν δύω ἀγορεύσεων τῷ ἐφάνη ὅτι ἠδύνατο νὰ παρέξῃ διέξοδον εἰς τὰς κρίσεις μας. Ἂν λοιπὸν ἡ Βουλὴ τῷ χορηγῇ ἐπ' ὀλίγον τὴν προσοχήν της, θέλει προσπαθήσει νὰ πληρώσῃ τὸ χάσμα αὐτὸ, ἀκολουθῶν μεσαίαν καὶ μετρίαν ὁδὸν μεταξὺ τῶν ἄκρων τῶν δύω ἀγορεύσεων. Καὶ πραγματικῶς τοῦ μὲν ὑπουργοῦ ὁ λόγος τῷ ἐφάνη περιγραφὴ ὡραίου τινὸς ὀνείρου, ὡραίας τινος φαντασμογορίας καὶ ἀνθηρᾶς, ἰδανικῆς ὅμως καταστάσεως, τοῦ δ' ἐντίμου βουλευτοῦ Ἠλείας, ἡφαίστειος πατριωτικὴ ἔκρηξις, θερμαίνουσα μὲν κατὰ τὴν διάρκειάν τις τὴν καρδίαν μας, κατακαίουσα ὅμως ἐνταυτῷ ἀνιλεῶς πᾶν ὅ,τι θίγει.

Ὁ ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν διὰ νὰ θαμβώσῃ τὴν βουλευτικὴν ὅρασίν μας, διὰ νὰ σκοτίσῃ τὸν νοῦν τοῦ νομοθέτου καὶ διὰ ν' ἁρπάσῃ τὴν ἀπόφασίν μας, ἐπειράθη νὰ μεθύσῃ τὴν φιλοτιμίαν μας καὶ τὸν κακῶς ἐννοούμενον πατριωτισμόν μας, ζητῶν ν' ἀποδείξῃ τὴν σημερινὴν τῶν πραγμάτων κατάστασιν, ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ ὁποίου ἀποτελεῖ μέρος ὑπουργεῖου, ὡς ἀνεπίδεκτον ψόγου ἢ μομφῆς οἱασδήποτε καὶ ἐντελῶς ἀνταποκρινομένην εἰς τὰς ἐλπίδας καὶ τοὺς ῥεμβασμοὺς ἐκείνους, οἵτινες εἶναι ἀχώριστοι ἀπὸ τὰς καρδίας μας. Κατὰ τοῦ ἐπιτηδείου αὐτοῦ τεχνάσματος καὶ τῆς ἐμμέσου ἀποπείρας πρὸς διαφθορὰν τῆς κρίσεώς μας ὀφείλει ν' ἀντιταχθῇ. Καὶ βεβαίως ἡ μὴ εἰλικρινὴς αὕτη καὶ ἐπιζήμιος τακτικὴ δὲν εἶναι ἐκείνη, τὴν ὁποίαν ἠκολούθησαν οἱ σπουδαῖοι τῆς Ἀγγλίας ἄνδρες, οἵτινες πρὸ ἑνὸς καὶ ἡμίσεως αἰῶνος ἠγέρθησαν κατὰ τῶν κοινωνικῶν καὶ πολιτικῶν ἐλλείψεων καὶ ἐλαττωμάτων, ἅτινα ἐχαρακτήριζον τὴν ἐποχὴν ἐκεί ἠν. Ἡ πατριωτικὴ τοὐναντίον ἐξέλεγξις τῶν δημοσίων πραγμάτων ἐκ μέρους τῶν ἀνδρῶν ἐκείνων ὑπῆρξεν ἡ πρώτη ἀφορμὴ τῶν πολιτικῶν μεταρρυθμίσεων καὶ τῶν καταπληκτικῶν ἐκείνων ἠθικῶν τε καὶ ὑλικῶν προόδων, αἵτινες τοσοῦτον ἀφειδῶς κινοῦσι σήμερον τὸν θαυμασμὸν παντὸς καὶ τοῦ ἧττον ὀξύνοος παρατηρητοῦ. Ἂν οἱ δημόσιοι ἐκεῖνοι ἄνδρες τῆς Ἀγγλίας ἠκολούθουν ἔκτοτε τὸ σύστημα τοῦ ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν, κολακεύοντες τὴν ἐθνικὴν φιλαυτίαν καὶ συμβιβάζόμενοι πρὸς τὰ διαπραττόμενα ἀτοπήματα, ἀντὶ νὰ ἐξιλέγχωσιν αὐστηρῶς τὴν κατάστασιν τῶν δημοσίων πραγμάτων, ἡ Ἀγγλία ἤθελεν εἶσθαι βεβαίως ἄλλη παρ' οἷα σήμερον. Ἡ ἀνάγνωσις τοῦ συγγράμματος τοῦ διασημοτέρου τῶν ἱστοριογράφων, τοῦ Μακωλέϋ, δύναται νὰ πείσῃ περὶ τούτου πάντα ἀναγνώσαντα τὸ σύγγραμμα τοῦτο, ἔστω καὶ τὸν μᾶλλον σκεπτικόν.

Ὁ βουλευτὴς Ἠλείας ἐξ ἄλλου ὑπακούων εἰς ὦθησιν, ἥτις δικαίως ἐξηγείται ἀπὸ τὰ παράπονα τῆς κοινωνίας, ἅτινα ἂν καὶ ὑπερβολικῶς ἐσκιαγραφήθησαν παρ' αὐτοῦ οὐχ' ἧττον ὅμως βασίζονται εἰς τὸν πολιτικὸν μαρασμὸν, ὅστις βεβαίως δὲν διαφεύγει τὴν προσοχὴν καὶ τοῦ πλέον ἐπιπολαίου παρατηρητοῦ, εἰς τὴν κοινωνίαν τὴν ὑποκώφως πάσχουσαν καὶ τὴν μαραμένην κατάστασιν, εἰς ἣν εὑρισκόμεθα, ἐξιστόρησε τὸ παρόν μας μὲ τρόπον, ὅστις δὲν ἤθελε βεβαίως εὑρῃ ἠχὼ εἰς τὸ ἀκροατήριόν του, ἐὰν ἡ περιγραφή του ἦτο ἐντελῶς ἐλλειπὴς ἀκριβείας. Εὐχαριστεῖται διότι αἱ περὶ τὰ οἰκονομικὰ ἀσχολίαι τοῦ ὑπουργοῦ καὶ ἡ ξηρὰ μελέτη τῶν ἀριθμῶν τοῦ προϋπολογισμοῦ δὲν

ἐξήραναν καὶ τὴν φαντασίαν του. Ἀφ' οὗ ὅμως ὁ λόγος τοῦ ὑπουργοῦ μετεῖχε ποιήσεως, εἶναι ἄρα παράδοξον, διότι ὁ λόγος τοῦ βουλευτοῦ Ἠλείας δὲν ἔμεινε πάντη ξένος ἑνὸς ὕφους σατυρικοῦ; Ἡ ἀλήθεια λοιπόν, ἐπαναλαμβάνει νὰ εἴπῃ, ἐνυπάρχει μεταξὺ τῶν δύω. Δὲν θέλομεν νὰ φανῶμεν ἄδικοι πρὸς τοὺς ὑπουργούς, ἀναιροῦντες βεβαίως τὰς καλὰς προθέσεις των, δὲν δυνάμεθα ὅμως καὶ ψευδόμενοι ἀπὸ τοῦ βήματος τούτου ν' ἀναγνωρίσωμεν ὅτι αἱ προθέσεις αὗται ἀρκοῦσι καὶ ὅτι αἱ προσπάθειαί των ἀνταπεκρίθησαν εἰς τὴν δίψαν τῆς κοινωνίας μας πρὸς τὰς βελτιώσεις καὶ τὴν πρόοδον. Ἡ κοινωνία βαδίζει, οἱ δὲ ὑπουργοὶ ἕρπουσιν. Ἡ κοινωνία τρέχει, οἱ δὲ ὑπουργοί, ὡς οἱ γυμναζόμενοι στρατιῶται, ὑψοῦσι τὸν πόδα των διὰ νὰ τὸν θέσωσι πάλιν ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ σημείου, βαδίζουσι δηλ. τὸ σημειωτὸν λεγόμενον βῆμα τοῦ στρατιώτου. Διατί δὲ ἀδημονοῦσιν, ἂν ὀλίγοι τινες, ἐκτιμῶντες τὴν πραγματικὴν κατάστασίν μας, ἀναγνωρίζουσι θαρραλαίως ὅτι ταπεινὴ ἐποχή, νωθρὰ πολιτικὴ πορεία, σμικρύνουσα τὰ πάντα, δὲν θέλει εἰμὴ νομοθέτας νάνους καὶ ὑπουργοὺς πυγμαίους; Τὰ δύω ταῦτα εἰσὶν ἀλληλέγγυα· θέλομεν τὴν ἀνύψωσιν τοῦ ἀναστήματος τῶν πρώτων, ἵνα φέρωμεν καὶ τὸ μεγαλεῖον τῶν δευτέρων.

Ἐπιλαμβανόμενος ἤδη τοῦ προκειμένου ζητήματος, κατόπιν τοσούτων εὐγλώττως ἀγορευσάντων ἐπ' αὐτοῦ, ὀλίγας μόνον γενικὰς θέλει φέρει παρατηρήσεις. Ὁ ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν μακρυνόμενος ἀπὸ τὴν πορείαν, τὴν ὁποίαν ὡς μόνην ὀρθὴν ὑπέδειξεν ἡμῖν ὁ βουλευτὴς Ἀττικῆς, οὐ μόνον δὲν περιωρίσθη εἰς τὸ ξηρὸν πραγματικὸν μέρος τοῦ προϋπολογισμοῦ, ἀλλ' ἔθιξεν, ἂν καὶ ἐλαφρῶς, καὶ τὸ ζήτημα τῶν μετὰ τῶν ξένων δυνάμεων σχέσεών μας. Θέλει ἄραγε ἀπορήσει ὁ βουλευτὴς Ἀττικῆς, διότι καὶ οὗτος θ' ἀκολουθήσει τὸν ὑπουργὸν εἰς τὴν πορείαν του αὐτὴν, καὶ διότι θέλει πατήσει ἐπὶ ἐλάφους, ἐφ' οὗ πᾶν βῆμα πρέπει νὰ γίνεται μετὰ προσοχῆς ἴσως καὶ λεπτότητος;

Ὁ ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν ἀπέδωκεν εἰς μερίδα τινὰ τοῦ Σώματος τούτου τάσιν εἰς τὸ νὰ βλέπῃ εὐχαρίστως διαιρεσίν τινα εἰς τὰς σχέσεις καὶ εἰς τὴν πολιτικὴν τῶν μεγάλων Δυνάμεων, ἐνῷ τὸ ὑπουργεῖον θαρραλαίως ἀποκροῦον πᾶσαν ἐπὶ τῶν πραγμάτων ξένην ἐπέμβασιν, τείνει πρὸς μίαν καὶ μόνην πολιτικὴν, πολιτικὴν ἀδιαιρέτου ἑνώσεως καὶ μοναδικῆς ἐπὶ τῶν πραγμάτων μας ἐνεργείας καὶ κατὰ τοῦτο οὐ μόνον δὲν πείθεται, ὅτι ἐξέθεσεν ἀκριβῶς τὰ πράγματα, ἀλλὰ δὲν εἶναι καὶ μακρὰν

τοῦ νὰ πιστεύσῃ, ὅτι ἡ ἀνεξαρτησία, ἐφ' ἧς τοσοῦτον ὑπερηφάνως ἐπερείδεται τὸ ὑπουργεῖον ὑπάρχει μόνον κατ' ἐπίδειξιν καὶ κατ' αὐτὸν δὲν εἶναι δύσκολον ν' ἀποδείξῃ τις, ἐὰν ἦτο ἀντικείμενον τῆς προκειμένης συζητήσεως, ὅτι ὀλίγα μέτρα, ἔξω καὶ ἀφορῶντα πρόσωπα, ἐλήφθησαν ἀνεξαρτήτως τῶν ἠθικῶν ἐκείνων πιέσεων καὶ τοῦ φόβου, ὅστις ἂν καὶ ἀβάσιμος δὲν θέλει ἐξαλειφθῇ εἰμὴ ὅταν, δικαίως, πατριωτικῶς καὶ ἐντίμως, ῥυθμίζοντες τὰ τοῦ δανείου καὶ τὰ ἄλλα ἀντικείμενα τῆς μετὰ τῶν ξένων πολιτικῆς συναφείας μας, φθάσωμεν εἰς πραγματικὴν ἀνεξαρτησίαν, ἀνάλογον εἰς τὸ ἀγέρωχον τῶν αἰσθημάτων μας καὶ τῆς συνειδήσεώς μας. Ἡ διπλωματοφοβία, ἡ ἀσθένεια ἐκείνη τῶν μικρῶν ἐπικρατειῶν παρ' ἡμῖν δὲν εἶναι πλέον ξένης ἐνεργείας ἢ πιέσεως ἀποτέλεσμα, ἀλλ' ἀδυνάτου συνειδήσεως καὶ ἀείποτε ταλαντευομένης πορείας.

Κατὰ τὴν ἀγόρευσίν του ὁ ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν ἀνέφερεν εὐάρεστον μὲν κατὰ μέγα μέρος, κατ' αὐτὸν ὅμως ἐδανικὴν σειρὰν δημοσίων ἔργων, ἃ μηδεμίαν πρακτικὴν ὠφέλειαν παρεχόντων, ἢ εἰς προγενεστέρας ἐποχὰς ἀνηκόντων. Ἠμπορῶ ἀπηριθμημένως καὶ ὁδοὺς καὶ ἄλλα εὐεργετικὰ ἔργα τοῦ σημερινοῦ ὑπουργείου, ἀλλ' αὐτὸς προκαλεῖ τὸν ὑπουργὸν ν' ἀναφέρῃ τὰ ὀνόματα δύω πόλεων, συνδεθεισῶν δι' ὁδοῦ μὴ ὑπαρξάσης πρὸ πολλῶν ἐτῶν. Ἡ μεταξὺ Ἀθηνῶν καὶ Μεγαρίδος ὁδὸς ὑπάρχει πρὸ δεκαετίας, διότι κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην ἐπὶ τεθρίππου μετέβη εἰς τὴν πρωτεύουσαν τῆς Μεγαρίδος. Ἡ τῶν Θηβῶν πρὸ περισσοτέρων ἀκόμη ἐτῶν ὑπῆρξε μνημεῖον ἀκατανοήτων περιπετειῶν, διότι ποτὲ μὲν ἡ ἔλλειψις μιᾶς γεφύρας, ποτὲ δὲ ἡ ἔλλειψις τῆς δεούσης ἐπιτηρήσεως, κατέστησαν τὴν ὁδὸν αὐτὴν καὶ τότε καὶ ἤδη ἄχρηστον. Εἶναι ἀληθὲς ὅτι τὰ βουλευτικὰ Σώματα ἀφειδῶς ἐψήφισαν καὶ ποσὰ καὶ νόμους πρὸς πραγματοποίησιν πολλῶν ὁδῶν, ἀλλ' ἃς μᾶς ἀναφέρῃ ὁ ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν πόσαι ἐξ αὐτῶν ἐπραγματοποιήθησαν, χορηγοῦσαι πραγματικὴν ὠφέλειαν εἰς τὸν λαόν. Εἶναι τάχα ἀνάγκη ν' ἀναφέρωμεν τὴν σειρὰν τῶν θλιβερῶν ἐκείνων συμβάντων, τὰ ὁποῖα πληγώνουσι τὰς καρδίας μας, ἕνεκα τῆς ἐλλείψεως γεφυρῶν, ἐλλείψεως περὶ ἧς τοσάκις ἐνταῦθα ἐγένετο λόγος; Ὁ ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν ἐμφαντικῶς σᾶς ἀνέφερε μεταξὺ τῶν ἔργων τοῦ ὑπουργείου καὶ τὴν ἀνόρυξιν τοῦ πορθμοῦ τοῦ Εὐρίπου. Ἀλλ' ἕως πότε κατεδικάσθημεν ν' ἀκούωμεν μέχρι κόρου τὸ ἴδιον ἔργον ἀπὸ διαφόρους γενεὰς ὑπουργείων ἀναφιρόμενον καὶ κατὰ τὸ 1860 οἰκειοποιούμενον

καὶ παρὰ τοῦ σημερινοῦ ὑπουργείου; Ἡ ἔνοχλησις τοῦ ἔργου τοῦτου χρονολογεῖται ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τοῦ ὑπουργείου Μαυροκορδάτου, ἐπερατώθη δὲ ἐπὶ τῆς πρωθυπουργίας τοῦ Βούλγαρη καὶ ἐγκαινιάσθη μόνον ἐπὶ τοῦ σημερινοῦ ὑπουργείου, τὸ ὁποῖον ἑπομένως δὲν δύναται νὰ οἰκειοποιῆται τὸ ἔργον αὐτό, διότι διὰ τοσαύτης ταχτικῆς ἀδικοῦντες τὸν Περικλέα δύνανται οἱ ὑπουργοὶ νὰ οἰκειοποιηθῶσι καὶ τὸ μεγαλοπρεπὲς ἐκεῖνο ἔργον, τὸν Παρθενῶνα. Πρέπει λοιπὸν καὶ εἰς τὸν πραγματικὸν ἡμῶν βίον διὰ τοιούτων ἀναμνήσεων καὶ ἔργων προγονικῶν νὰ τριφώμεθα;

Ὁ ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν εἰς δ' ἄχυσιν τῆς καρδίας του εὑρισκόμενος, μᾶς ἀνέφερε χθὲς λίαν περιπαθῶς ὅτι ὁ καταρτισμὸς τοῦ προϋπολογισμοῦ εἶναι τὸ μαρτυρολόγιον τῶν ὑπουργῶν καὶ ὅτι αἱ ὀδύναι τοῦ τοκετοῦ εἶναι μεγάλαι καὶ ὑπερβολικαί, αἱ δὲ δυσκολίαι περὶ τὸ κατατάττειν τὰς διαφόρους δαπάνας ἐντὸς τοῦ ὡρισμένου ὑλικοῦ ποσοῦ εἶναι μεγάλαι καὶ σχεδὸν ἀνυπέρβλητοι, διότι ἡ πληθὺς τῶν ἀναγκῶν μας εἶναι πολὺ ἀνωτέρα τῶν ἐθνικῶν προσόδων μας. Ἀλλ' ἂς τῷ ἐπιτρέψῃ ὁ ὑπουργὸς νὰ εἴπῃ μετὰ θάρρους, ὅτι πιστεύει μὲν εἰς τὰς ὀδύνας τῆς δυστοκίας ταύτης, δὲν πιστεύει ὅμως καὶ εἰς τὰ αἴτια. Φρονεῖ ὅτι τὸ σύμπλεγμα τῶν ἀριθμῶν, τὸ ὁποῖον ἀποτελεῖ παρ' ἡμῖν τὸν προϋπολογισμόν, δὲν εἶναι εἰλικρινὴς παράστασις τῶν ἀληθῶν δαπανῶν μας. Πιστεύει ἀκλονήτως ὅτι πλησίον τοῦ μονοτόνου τούτου προϋπολογισμοῦ, τοῦ ἐμπεριέχοντος τὰς τακτικὰς καὶ ἐνιαυσίους δαπάνας, αἵτινες διὰ τῆς μονιμότητός των δὲν ἀπαιτοῦσι μεγάλην κοινοβουλευτικὴν ἐξέλεγξιν, ὑπάρχει παράλληλος, ἀνώμαλος προϋπολογισμός, ὁ χειμαρρὸς ἐκεῖνος τῶν ἐκτάκτων καὶ ἀναπληρωτ. πιστώσεων, ὑπὸ τῶν ὁποίων καταποντίζονται κατ' ἔτος τὰ βουλευτικὰ Σώματα καὶ αὐξάνοντι ἄνευ τῆς ἀπαιτουμένης ἐξελέγξεως καὶ κατὰ φρενοτρόπιον σχεδὸν τῶν διαφόρων ὑπουργῶν αἱ δαπάναι μας, διαφεύγουσαι διὰ τὸ ἀόριστον καὶ ἀλληπάλληλον τῆς ἐνώπιον τῶν Βουλῶν προσαγωγῆς των καὶ τὸν πλέον ἀκούραστον προσοχήν μας. Πιστεύει λοιπὸν ὅτι ὁ προϋπολογισμὸς εἶναι τὸ μαρτυρολόγιον τῶν ὑπουργῶν, ἀλλ' ὁμολογεῖ ὅτι καὶ αἱ ἔκτακτοι καὶ ἀναπληρωτ. πιστώσεις εἶναι ἡ ἀκμὴ καὶ ἡ ναυτίασις τῶν βουλευτικῶν Σωμάτων, αἱ δὲ δυσκολίαι πρὸς τὸν καταρτισμὸν τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐξηγοῦνται ἐκ τῆς δυσκολίας πρὸς τὴν ἐκλογὴν τῶν ποσῶν, ἅτινα θέλουσιν ἀποτελέσει τὸν προϋπολογισμόν ἢ θέλουσι ζητηθῆ διὰ τῆς ἀνωμάλου ὁδοῦ τῶν πιστώσεων.

Ἤθελε βεβαίως ἀδικήσει τὸν ἔντιμον εἰσηγητὴν καὶ ὁλόκληρον τὸν ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐπιτροπὴν, ἂν ἐπελαμβάνετο τοῦ πραγματικοῦ καὶ ἀριθμητικοῦ μέρους τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐσόδων, τὸ ὁποῖον μετὰ τοσαύτης ὀρθότητος καὶ παρρησίας ἀνέπτυξε. Παραίνων διὰ τοῦτο ἐντεῦθεν τὸν λόγον του δικαιοῦται νὰ ἐλπίζῃ ὅτι ἐπέτυχε ἕως νὰ πληρώσῃ τὸ μέγα χάσμα, τὸ ὑπάρχον μεταξὺ τοῦ ποιητικοῦ ὁ εἶρος τοῦ ὑπουργοῦ καὶ τοῦ πεζοτυπώτου ἐκείνου λόγου τοῦ βουλευτοῦ Πλαίας. Ἐνώπιον εἶπεν εἰσέτι αἱ τελευταῖαι αὐτοῦ λέξεις: «πλημμελὴς διοικητικὴ πορεία μᾶς ἔφερεν εἰς καταστροφὴν κατάστασιν.» Τὸ ἀπηνὲς τοῦτο συμπέρασμα δύναται βεβαίως νὰ διαψεύσωσιν, οὐχ ἧττον ὅμως ἀντιπροσωπεύει τὰς ἀνυποφόρους ἕως εὐχάς μας πρὸς βελτίωσιν τῆς καταστάσεώς μας, ἐλπίδας πρὸς τὴν πρόοδον καὶ ῥεύματισμοὺς πρὸς ἀνόρθωσιν, ἅτινα χαρακτηρίζουσι κοινωνίαν ἀδιαφιλονεικήτως ὀργώσαν πρὸς τὴν κατάστασιν ἐκείνην τῶν πραγμάτων, ἥτις μόνη δύναται νὰ πραγματοποιήσῃ τὸ ἐριστὸν παρὸν καὶ νὰ προπαρασκευάσῃ μεγαλεῖον μέλλον, τὸ ὄνειρον ἐκεῖνο πάσης πατριωτικῆς καρδίας καὶ ἂν κρίνῃ μὲ τὸ ψυχρὸν αἷμα τοῦ νομοθέτου τὸ πρῶτον, πιστεύομεν ὅτι ἡ καρδία του ὄχι ὀλιγώτερον εὐθυμίας ἄλλης συμμετέχει τῶν εὐγενῶν ὀνειροπολήσεων τῶν μετὰ τοῦ δευτέρου σχετιζομένων.

Διαβεβαιοῦσι δὲ τὸν ὑπουργὸν ὅτι οὐδεὶς ἐξ ἡμῶν προτίθεται νὰ φέρῃ προσκόμματα εἰς τὴν ἐπιψήφισιν τοῦ προϋπολογισμοῦ, ἐπίσης ὅμως ἀδιστάκτως λέγει, ὅτι ἡ μὴ ἐξέλεγξις δι' ἀποχρώσης συζητήσεως τῶν διαφόρων αὐτοῦ ποσῶν, ἤθελε δικαιώσῃ τὰς κατηγορίας, αἵτινες τοσάκις ἀπευθύνθησαν κατὰ τῆς ἀπειθείας καὶ τῆς ἀπαθείας μας πρὸς τὰ οἰκονομικά, ἀπαθείας καὶ ἀπειθείας αἵτινες δικαιοῦσαι τοὺς μεμφομένους τὴν κοινοβουλευτικὴν διαγωγήν μας, ἔφερον τὴν ὑπαρξιν καὶ ξένης ἀκόμη ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ ἔθνους μας, ἥτις ἂν καὶ εὐτυχῶς δὲν ὑπάρχει πλέον, πρέπει ὅμως νὰ μᾶς παροτρύνῃ εἰς τὴν ἀκριβῆ ἐκπλήρωσιν τοῦ σοβαρωτέρου τῶν κοινοβουλευτικῶν καθηκόντων μας.

Ἐπέρασεν ὁ εἰσηγητὴς, ὅτι μεθ' ὅσα ἐλαβε τὴν τιμὴν νὰ εἴπῃ χθὲς δὲν ἔχει σήμερον πολλὰ νὰ προσθέσῃ. Χθὲς ἐκπληρῶν πιστῶς καθῆκον εἰσηγητοῦ τῆς ἐπιτροπῆς, περιωρίσθη εἰς τὴν ὑποστήριξιν τῆς ἐκθέσεώς της καὶ ἀπέρυγε νὰ θίξῃ ἢ πολὺ λεπτῶς ἔθιξε τὸ πολιτικὸν ζήτημα, τὸ ὁποῖον πολὺ ἀπροσδοκήτως ἐπραγματεύθησαν οἱ βουλευταὶ Τριφυλίας καὶ Ἤλιδος. Χθὲς ὁ

Κ. ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν καὶ σήμερον ὁ ἔντιμος βουλευτὴς Ἀττικῆς, εἶπαν, ὅτι προκειμένης τῆς συζητήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ, ἀναρμοδίως παρενεβλήθη ἡ ἐξωτερικὴ τοῦ ὑπουργείου πολιτική, εἰς ἣν περιστρέφεται ἤδη ἡ συζήτησις. Δὲν ἔχει σχέσιν ὁ προϋπολογισμὸς μὲ τὴν ἐσωτερικὴν καὶ ἐξωτερικὴν πολιτικήν μας; Ἀναρμοδίως παρενεβλήθη τὸ ζήτημα; Ὄχι, ὅλα σχετίζονται. Ὁ προϋπολογισμὸς εἶναι τὸ σύνολον τῆς κυβερνητικῆς ἐνεργείας· ἡ ἐξωτερικὴ πολιτικὴ ὁδὸς τῶν ἐθνῶν ἔχει πολλὴν ἐπιρροὴν ἐπὶ τῶν φόρων καὶ δαπανῶν των. Θέλετε λοιπὸν νὰ μὴ ἔλθωμεν εἰς τὴν ἐξέτασιν τῆς ἐξωτερικῆς πολιτικῆς σας; Μᾶς διαφιλονεικεῖτε τὸ δικαίωμα, τὸ καθῆκον τοῦτο; Ὅταν μᾶς ἀφαιρεθῇ τὸ δικαίωμα τῆς τοιαύτης ἐξελίξεως, μᾶς ἀφαιρεῖται τὸ πᾶν, διότι, προκειμένου νὰ ἐξετάσωμεν τὴν ἠθικὴν καὶ ὑλικὴν κατάστασίν μας, ὀφείλομεν νὰ εἰσέλθωμεν εἰς τὴν ἐξέτασιν τῆς ἐσωτερικῆς διοικήσεως καὶ τῆς ἐξωτερικῆς πολιτικῆς. Τὸ ἐμπόριον, ἡ ναυτιλία, αὐταὶ αἱ δύω πηγαὶ πλούτου παντὸς ἔθνους, καὶ μάλιστα τῆς Ἑλλάδος, συνδέονται ὡς πρὸς τὴν κατάστασίν των στενότατα μὲ τὴν ἐξωτερικὴν πολιτικὴν πορείαν. Πολλάκις ἔθνη παρέλειψαν οὐσιώδεις ἐσωτερικοὺς πόρους λόγῳ ἐξωτερικῆς ἀνάγκης, πολλάκις δασμὸς ἐμπορικὸς ἐγένετο αἰτία ῥήξεως ἐθνῶν. Ἐξετάζοντες λοιπὸν τὴν ἐξωτερικὴν πολιτικήν σας, μανθάνομεν ποίαν ἐξωτερικὴν ὑποστήριξιν ἔχει τὸ ἐμπόριον μας, ποίαν ἡ Ἑλληνικὴ ναυτιλία, ἡ διατρανώσασα τὴν εὐκλειαν τῆς Ἑλλάδος καὶ ἡ ὑποσχομένη μεγάλα εἰς τὸ μέλλον. Εἶπεν ὁ βουλευτὴς Ἀττικῆς, πῶς θέτομεν εἰς ἀμφιβολίαν τὴν ἐξωτερικὴν θέσιν μας, ἐνῷ τοσαῦται συνδρομαὶ ὁμογενῶν πρὸς ἀνέγερσιν διαφόρων κοινωφελῶν καταστημάτων καταδεικνύουσι τὸν σύνδεσμον τῆς μεγάλης ἑλληνικῆς φυλῆς. Οὐδεὶς ἀρνεῖται τὰ αἰσθήματα καὶ τὰς γενναίας συνδρομὰς τῶν ὁμογενῶν μας, ἀλλ' ἠθελήσαμεν νὰ μάθωμεν ποία ἡ ὑπὲρ αὐτῶν πολιτικὴ τῆς Κυβερνήσεως, καθ' ὅσον εἶναι ἀπαραίτητον τοῦτο εἰς τὴν προαγωγὴν καὶ τὸ μεγαλεῖον τῆς πατρίδος. Ὁ βουλευτὴς Τριφυλίας ὀρθῶς σᾶς εἶπεν, ὅτι θεωρεῖ τὴν ὕπαρξιν τῶν κομμάτων ἀναγκαίαν εἰς τὴν προαγωγὴν τῆς πατρίδος. Ναί, τὰ κόμματα ἀναπτύσσουν διαφόρους ἀρχὰς καὶ ἰδέας, τὰ κόμματα γεννοῦν τὴν ἁμιλλαν καὶ τὴν κοινωνικὴν τοῦ τόπου εὐημερίαν, τὰ κόμματα εἶναι ἡ δράσις, ἡ κίνησις, ἡ ζωὴ τῶν ἐθνῶν, εἶναι ὁ παλμὸς τῆς καρδίας των. Ἀφαιρεῖτε τὰ κόμματα; ταπεινοῦσθε δὲ μᾶς, περιέρχεσθε εἰς ὕπνον. Τὰ κόμματα ἀνέδειξαν τὰς Ἀθήνας, τὰ κόμματα προήγαγον τὴν

φιλοσοφίαν, εἰς ἣν χρεωστεῖ τὸ ἠθικὸν μεγαλεῖον της ἡ ἀνθρωπότης. Συνομολογεῖ μετὰ τοῦ βουλευτοῦ Ἀττικῆς ὅτι δὲν εἶναι δίκαιον νὰ κακίζωμεν τὴν Κυβέρνησιν διὰ τὴν μὴ κατάρτισιν ὅλων τῶν ἐθνικῶν ὁδῶν· ἀλλ' ἡμεῖς δὲν ἐζητήσαμεν τὰ ἀδύνατα· ἐζητήσαμεν νὰ μᾶς λέγουν ἀλήθειαν, νὰ μὴ παραμυθῶνται τὰ πράγματα, καὶ ὅταν ἔχωσιν ἐνταῦθα, νὰ εἶναι προμελετημένοι, νὰ μᾶς παρουσιάζουν ἀκριβῆ τῶν πραγμάτων εἰκόνα. Ἐὰν, ὡς εἶπεν ὁ ὑπουργός, εἶναι καλὸν τῷ ὄντι νὰ παρίστανται ὑπερβολικῶς ὡς ἀθλία ἡ κατάστασίς μας, οὐχ ἧττον ἐπιζήμιον εἶναι καὶ τὸ νὰ φέρωνται εἰς τὸν περίβολον τοῦτον ἐπίσημοι πληροφορίαι μὴ ἀκριβεῖς. Ἡ πολύφυλλος ὑπουργικὴ ἔκθεσις κατεδείχθη γύψ· ὅτι δὲν στηρίζεται εἰς τὰ πράγματα. Τί ἐνόμισαν; Ὅτι γύψος διέλθει ἀδρόχους ποσὶ τὰ ὑπ' αὐτῶν ἐκτεθέμενα; Τοῦτο ἂς χρησιμεύσῃ εἰς τὸ μέλλον παράδειγμα μελέτης καὶ σαφείας τῶν Κ. ὑπουργῶν. Κἂν τινες ἐκτὸς τοῦ περιβόλου τούτου θέλουν νὰ παραμορφώνουν τὰς πράξεις καὶ τὴν διαγωγήν μας, ἐὰν τινες συνειθίσαντες νὰ εὑρίσκουν ὑποστήριξιν εἰς τὴν ῥαδιουργίαν καὶ συκοφαντίαν, τεκταίνωνται πολλὰ καθ' ἡμῶν, ἡμεῖς ἀδιαφοροῦμεν. Ἀφ' ἡμῶν ἀπέχει μακρὰν ἡ ῥαδιουργία καὶ κακοβουλία· ἡμεῖς θέλομεν ὑποστηρίξει μεθ' ὅλης τῆς παῤῥησίας ἀπὸ τοῦ βήματος τούτου τὰς πεποιθήσεις μας, καὶ θέλομεν ζητήσει ἐντὸς τῶν νομίμων ὁρίων πᾶν ὅτι ἀπαιτεῖται εἰς τὴν εὐημερίαν τοῦ θρόνου καὶ τῆς Πατρίδος. Εἰς ἄλλους δέδοται τὸ κακὰ βουλεύεσθαι καὶ ῥαδιουργεῖν.

Κλεισθείσης ἐνταῦθα τῆς συζητήσεως, ἀναγνώσθησαν τὰ ἄρθρα 1, 2, 3 καὶ 4 τοῦ α. Κεφαλ. τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐσόδων, τὰ ὁποῖα ἐγένοντο δεκτὰ δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως, ἔχοντα οὕτω·

« Κεφάλ. Α'. *Ἄμεσοι φόροι*

Ἄρθρ. 1. Ἔγγειος φόρος καὶ δικαίωμα ἐπικαρπίας · 7987000
» 2. Φόρος ἐπὶ τῶν μελισσίων. 60000
» 3. Ἔγγειος φόρος 3 τοῖς 0/0 25000
» 4. Φόρος ἐπὶ τῶν ζώων . . . . . 1400000 »

Ἐπὶ δὲ τοῦ 5 ἄρθρου παρετήρησέ τις, ὅτι ὁ φόρος τῶν ἐπιτηδευμάτων κατέστη ἐπαχθέστατος, διότι καὶ εἰς τὰ χωρία, ὅπου ἓν καφενεῖον κερδίζει 25 δραχ. ἐτησίως πληρόνεται φόρος ἐπιτηδεύματος 25 δραχμὰς καὶ εἰς τὴν Πρωτεύουσαν πληρόνει ἐπίσης τὸ καφενεῖον τῆς *ὡραίας Ἑλλάδος* τὸν αὐτὸν φόρον, δραχ. 25. Ὁ φόρος λοιπὸν εἶναι πάντη ἄνισος, διὸ συνίστησιν εἰς τὸν ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργὸν νὰ φέρῃ νόμον διορθοῦντα τὴν τοιαύτην ἀνωμαλίαν.

Ἀπήντησεν ἄλλος, ὅτι δὲν εἶναι ἀκριβῆ τὰ λεχθέντα, ἐπειδὴ ὁ καφενεπώλης τῶν Ἀθηνῶν πληρώνει φόρον ἀναλόγως τοῦ πληθυσμοῦ τῆς πρωτευούσης, ὁ δὲ τοῦ Μενιδίου π. χ. ἀναλόγως τοῦ πληθυσμοῦ τοῦ χωρίου· ἄλλως, ἂν ἦτον ὡς εἶπεν ὁ προαγορεύσας, θὰ εὑρισκόμεθα τῷ ὄντι εἰς τὴν λυπηροτέραν ἀνωμαλίαν. Ὅ,τι δὲ θεωρεῖ ἐλαττωματικὸν εἰς τὸν νόμον εἶναι, ὅτι καὶ ἡ *ὡραία Ἑλλὰς* τῆς Πρωτευούσης πληρώνει τὸν αὐτὸν φόρον μὲ τὸ κατὰ τὴν συνοικίαν, φρ' εἰπεῖν, τοῦ Θησείου εὐτελὲς καφενεῖον, τὸ ὁποῖον εἶναι προφανῶς ἄτοπον, καὶ πρέπει νὰ διορθωθῇ ἐν τῷ νόμῳ.

Ἀντιπόντος δὲ τοῦ πρὸ αὐτοῦ, ὅτι ὡς ἐνεργεῖται ὁ νόμος δὲν στηρίζεται ἐπὶ τοῦ πληθυσμοῦ, διότι τὸ ἐμπόριον τοῦ Ναυπλίου π. χ. ὁποῖον εἶναι δεκάκις τοῦ ἐν τῷ Κρανιδίῳ δὲν πληρώνει ἀναλόγως τοῦ πληθυσμοῦ· καὶ ὅτι, ἀφοῦ ἀνεγνώρισεν ὁ προαγορεύσας ὅτι τὸ καφενεῖον τῆς *ὡραίας Ἑλλάδος* πληρώνει τὸν αὐτὸν φόρον μὲ τὸ ἐν τῇ συνοικίᾳ τοῦ Θησείου κείμενον, συνωμολόγησε τὴν ἀνισότητα τῆς φορολογίας, ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα, παρεδέχθη καὶ τὸ 5 ἄρθρον δι' ἀναστάσεως, ἔχον ὡς ἑπεται·

«Ἄρθρον 5. Φόρος ἐπιτηδευμάτων 360,000.»

Ἀναγνωσθέντος δὲ καὶ τοῦ 6 ἄρθρου, παρετήρησέ τις, ὅτι καὶ εἰς τὸν φόρον τῶν οἰκοδομῶν δὲν τηρεῖται δικαιοσύνη, διότι ὁ μὲν ἔχων μικρὰν οἰκίαν καὶ διαζόμενος νὰ τὴν ἐνοικιάσῃ ὑποβάλλεται εἰς πληρωμὴν φόρου, ὁ δὲ ἔχων μεγαλοπρεπῆ μέγαρα δὲν πληρώνει τίποτε, διότι κατοικεῖ εἰς αὐτά. Ἢ πρέπει λοιπὸν νὰ καταργηθῇ δι' ὅλους ὁ φόρος ἢ νὰ πληρώνουν καὶ οἱ ἐνοικοῦντες εἰς τὰς ἰδιοκτησίας αὐτῶν οἰκίας, τὸ ὁποῖον εἶναι πολὺ δικαιότερον, καθ' ὅσον οἱ ἄνθρωποι οὗτοι ὄντες πλούσιοι, δὲν ἔχουν ἀνάγκην νὰ τὰς δώσωσι εἰς ἐνοίκιον.

Ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργός, ὅτι ἀμφότεροι τῷ ὄντι οἱ νόμοι, ὁ ἐπὶ τῶν οἰκοδομῶν καὶ τῶν ἐπιτηδευμάτων, ἔχουν οὐσιώδεις ἐλλείψεις, αἵτινες ἐπηρεάζουν μάλιστα καὶ τὰς δημοσίας προσόδους. Διὸ ἐναπολείπεται νὰ εἰσαγάγῃ εἰς τὴν Βουλὴν ἄλλους διορθόνοντας τὰς ἐλλείψεις ταύτας.

Ἐπὶ τούτοις ἐγένετο δεκτὸν καὶ τὸ 6 ἄρθρον δι' ἀναστάσεως, ἔχον ὡς ἑξῆς·

«Φόρος οἰκοδομῶν ..... 290,000.»

Γενομένης δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ α. κεφαλαίου, ἀναβαίνοντος εἰς 1 012,200 δραχμάς, ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Γ. Πλακούταν καὶ Η. Ἰατρόν, ἐνηχθη, κατὰ τὸ προσηρτημένον ἐνταῦθα τῆς ψηφοφορίας

πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὸ σύνολον αὐτοῦ διὰ ψήφων 74 κατὰ 1.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ εἴδους ζητήματος·

«Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὸ Κεφάλ. α. τοῦ πίνακος τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐσόδων διὰ τὸ 1861, ναὶ ἢ ὄχι;

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ

Κωνσταντῖνος Θεοδώρου	. . .	Ἀλέξανδρος Βιλαέτης	. . . .
Ἰωάννης Σωτηριάδης	. . . N	Ἀνδρέας Λύγερινός	. . .
Ἀντώνιος Βενιζέλος	. . . N	Νικόλαος Σισίνης	. . . . N
Δημ. Γιαννούλης	. . . . .	Λύγερινός Πετραλιᾶς	. . . N
Γ. Ν. Καΐρης	. . . . . N	Γεώργιος Διαμάντης	. . . N
Νικόλαος Π. Ἀθανασίου	. . N	Ἀναγνώστης Δημητρίου	. . N
Δημήτριος Τσόκρης	. . . .	Γαστ. Δελίγιαδας	. . . . .
Ἀνδρέας Ἀνδρόπουλος	. . . N	Σπ. Μαρκιζίνης	. . . . .
Ἰωάννης Βλάσσης	. . . . N	Ν. Βυζηκρῆγος	. . . . .
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς	. . N	Θρασύβουλος Α. Ζαΐμης	. . .
Γεώργιος Α. Ῥάλλης	. . . N	Ἀστεμάκης Χαραλαμπης	. N
Γεώργιος Σκοῦφος	. . . N	Λεωνίδας Ν. Πετιμεζᾶς	. N
Σταῦρος Βιάχος	. . . . N	Χαρίλαος Θεοχαρόπουλος	.
Ἰω. Καραγιαννόπουλος	. . N	Γρηγόριος Κορφιωτάκης	. N
Ἀθανάσιος Ἴσκος	. . . . .	Ἰωάννης Ζάριος	. . . . N
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς	. . N	Γεώργιος Περωτᾶς	. . . . N
Φίλων Φίλωνος	. . . . .	Α. Κοντόσταυλος	. . . . N
Λεωνίδας Λογοθέτης	. . .	Ἰωάννης Μπαλάφας	. . . N
. . . . .		Γεώργιος Μιχαήλ	. . . N
Γεώργιος Γεροδανάσης	. . .	Ἀνδρέας Δελιγιάννης	. . . N
Λεωνίδας Πετροπουλάκης	. N	Γ. Πλακούτας	. . . . . N
Θ. Τσανετάκης	. . . . . N	Α. Ἀντωνόπουλος	. . . . .
Ἰωάννης Σαφάκας	. . . .	Πέτρος Δελιγιάννης	. . . .
Ἀθανάσιος Παπαθανασίου	. .	Πυθητὸς Ῥεβελάκης	. . . .
Ἐλευθέριος Καλογερᾶς	. .	Κωνσταντῖνος Κυπριάδης	N
Ν. Παπαμιχαλόπουλος	. . N	Ἰωάννης Δελιγιάννης	. . . N
Σταμάτιος Μήτσας	. . . N	Σταῦρος Καμπερόπουλος	. . N
Ἀνδρέας Ζέρβας	. . . . O	Ἀνδρίας Νοταρᾶς	. . . . N
Γεώργιος Βελῆς	. . . . . N	Ἀριστείδης Μεντσελόπουλος	N
Δημήτριος Ζῶτος	. . . .	Ἐμμανουὴλ Τσοῦχλος	. . .
Γεωργούλας Γιολδάσης	. .	Χαραλ. Α. Χρηστόπουλος	. N
Ἰωάννης Χατζόπουλος	. .	Νικόλαος Χ. Παναγιωτου	. .

Δημήτριος Σακελλαράκης . .	Π. Αργυρόπουλος . . . . .
Σπυρίδων Κοπανίτσας . . N	Νάκος Πανουριᾶς . . . . .
Ἐμμανουὴλ Μελετόπουλος . N	Εὐθύμιος Κεχαγιᾶς . . . N
Νικόλαος Θ. Λεώπουλος . .	Κωνσταντῖνος Βλάμης . . N
Λουκᾶς Στεφάνου	Βενιζέλος Ῥοῦφος . . . .
Νῖκος Βουλπιώτης	Ἀνδρέας Χ. Λάντος . . .
Β. Ρ. Παλαμίδης	Παναγιώτης Καλαμογδάρτης. N
Α. Ἀλεξανδρόπουλος . . . N	Κωνσταντῖνος Κωνστάκης . N
Ἰω. Ν. Ταμπακόπουλος . . N	Ἀνάρ. Α. Χ. Ἀναργύρου . . .
Γ. Ν. Ῥεβελιώτης	Ν. Γκίνης . . . . .
Δημήτριος Φιλάρετος . . .	Ἀθανάσιος Μησυρλῆς . . . N
Μελέτιος Χ. Μελέτης . . N	Γεώργιος Μπάστας . . . N
Νικόλαος Δικαῖος . . . . N	Ἰωάννης Μανιώτης . . . N
Δημ. Σακελλαριάδης . . . N	Ἰωάννης Δουλίδης . . . . N
Ἐπαμιν. Δελιγεώργης . . .	Κωνσταντῖνος Πλατύς . . .
Παν. Τσιμπουράκης . . . N	Ἀντώνιος Ῥενουάρδος . . . N
Ἀλέξανδρος Κουμουνδοῦρος . N	Μιχαὴλ Σολωμός . . . .
Παναγιώτης Παπατσώνης . N	Γεώργιος Ναύτης . . . .
Σπήλιος Ἀντωνόπουλος . .	Ἰωάννης Σαγρέδος . . . . N
Ἰωάννης Πρωτελέγιος . . . N	Παναγιώτης Ψάλης . . . N
Ἰωάννης Ταταράκης . . .	Ἀντώνιος Ἀρμάος . . . . N
Σπυρ. Βαρότσης	Γρηγόριος Μανοῦσος . . .
Ἐμμ. Ναυπλιώτης	Ἀδαμ. Διαμαντόπουλος . .
Κωνστ. Κρίσπης . . . . N	Δημ. Πολυχρονόπουλος . . N
Νικόλαος Τσαβέλλας . . . N	Δημήτριος Βότσαρης . . .
Νικόλαος Καναβός . . .	Γεώργιος Ι. Στάϊκος . . . .
Α. Παπαδημητριάδης . . .	Νικόλαος Πιπῖνος . . . . N
Θ. Μιχαλόπουλος . . . . N	Κωνστ. Δουζίνας . . . . N
Παν. Μ. Ἰατρὸς . . . N	Ἀνδρέας Γ. Κουντουριώτης .
Κίμων Χριστοδούλου . . .	Δημήτριος Βαμβούρης . . .
Στέφανος Α. Δούκας	Ἀντώνιος Τσαμαδὸς . . . N
Ἰωάννης Κατσάκος	Πέτρος Χ. Πέτρος . . . .
Δημήτριος Κουμουνδουράκης. N	Εὐαγγέλης Βαλατσός . . . N
Βενετσάνος Κυβέλος . . . N	Σ. Σκουμπουρδῆς . . . .
Νικόλαος Πιτράκος . . .	Εὐαγγέλης Κοντογιάννης . .
Χ. Χριστόπουλος	Αὐγερινὸς Ἀβέρωφ . . . . N
Π. Κανελλόπουλος . . . . N	Α. Μάντσαρης . . . . .
Νικόλαος Μοσχούλας . . . N	Δημήτριος Κριεζώτης . . .

Ἀναγνωσθὲν δ' ἐγένετο δεκτὸν δι' ἀναστάσεως τὸ 1 ἄρθρον τοῦ 6'. κεφαλαίου, ἔχον οὕτω·

ΚΕΦ. Β'. *Ἔμμεσοι φόροι.*

« Ἄρθρον 1 Τέλη τελωνιακὰ . . . . . 4,600,000.»

Ἐπὶ δὲ τοῦ 2 ἄρθρου παρετήρησέ τις, ὅτι ὁ ἐπὶ τῶν δικαστικῶν ἐπιβαλλόμενος φόρος τοῦ χαρτοσήμου εἶναι βαρὺς, καὶ διὰ τοῦτο πολλοὶ, καίτοι πλούσιοι, ὀρκίζονται ψευδῶς καὶ λαμβάνουν ἀποδεικτικὸν πενίας, ἐκ τούτου δὲ συμβαίνουσι πολλαὶ καταχρήσεις, καὶ οἱ πτωχοὶ δὲν κατορθόνουν πολλάκις νὰ λάβωσι τοιοῦτον ἀποδεικτικόν. Καλὸν λοιπὸν εἶναι νὰ σμικρυνθῇ ὁ τοιοῦτος φόρος, ἐπειδὴ τότε οἱ πλούσιοι δὲν θὰ καταδέχωνται νὰ λαμβάνουν πιστοποιητικὸν πενίας, καὶ θέλει ἔχει πλειοτέρας ἀπολαυὰς τὸ δημόσιον, οἱ δὲ πτωχοὶ δὲν θ' ἀποκλείωνται ὑπὸ τῶν ἰσχυρῶν καὶ πλουσίων.

Ἀπαντήσαντος δὲ τοῦ ὑπουργοῦ, ὅτι ἐγκαίρως ἤδη ἐζητήθησαν πληροφορίαι περὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν τοιούτων πενήτων καὶ περὶ τοῦ δαπανωμένου εἰς τὰ δικαστήρια χαρτοσήμου, ἵνὰ γένῃ ἡ δέουσα θεραπεία· ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα παρεδέχθη τὸ 2 ὡς καὶ 3 ἄρθρον τοῦ κεφαλαίου δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως, ὡς παρεδέχθη καὶ τὸ σύνολον αὐτοῦ, ἀναβαῖνον εἰς 7,040,000 δραχμὰς, διὰ ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν, ὑπὸ τῶν αὐτῶν ἐπιτροπηθείσης ψηφολεκτῶν, παμψηφεὶ διὰ ψήφων 77, κατὰ τὸ προσαρτώμενον ἐνταῦθα τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον. Ἔχουσι δὲ τὰ παραδεχθέντα ἄρθρα ὡς ἀκολούθως·

« 2. Χαρτόσημον . . . . . 2,000,000.»
« 3. Διάφορα δικαιώματα . . . . . 440,000.»

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν
ἐπὶ τοῦ ἕξης ζητήματος·

« Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὸ Κεφάλ. Β'. τοῦ πίνακος τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐσόδων τοῦ 1861, ναὶ ἢ ὄχι; »

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Κωνστ. Θεοδώρου	Ἰωάννης Βλάσσης . . . . N
Ἰωάννης Σωτηριάδης . . . N	Δημήτριος Καλλιφρονᾶς . . N
Ἀντώνιος Βενιζέλος . . . N	Γεώργιος Α. Ῥάλλης . . N
Δημήτριος Γιαννούλης . . .	Γεώργιος Σκοῦφος . . . N
Γ. Ν. Καΐρης . . . . . N	Σταῦρος Βλάχος . . . . N
Νικόλαος Π. Ἀθανασίου . . N	Ἰωάννης Καρτσιανόπουλος .
Δημήτριος Τσόκρης . . . . N	Ἀθανάσιος Ἴσκος . . . . .
Ἀνδρέας Δανόπουλος . . . N	Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς . . N

Φίλων Φίλωνος	Κωνστ. Κυπριαδῆς . . . Ν
Λεωνίδας Λογοθέτης . . .	Ἰω. Δελιγιάννης . . . Ν
. . . . .	Σταῦρος Καμπερόπουλος . Ν
Γεώργιος Γερθανάσης . . .	Ἀνδρέας Νοταρᾶς . . . Ν
Δεων. Πετροπουλάκης . . Ν	Ἀριστ. Μεντσελόπουλος . Ν
Θ. Τσανετάκης . . . . . Ν	Ἐμμανουὴλ Τσοῦχλος . . .
Ἰωάν. Σαφάκας	Χαρ. Α. Χρηστόπουλος . . Ν
Α. Παπαθανασίου	Ν. Χ. Παναγιώτου . . . .
Ἐλευθέριος Καλογερᾶς. . . Ν	ἀημ. Σακελλαράκης. . . .
Ν. Παπαμιχαλόπουλος . . .	Σ. Κοπανίτσας . . . . .
Σταμάτιος Μήτσας . . . Ν	Ἐμ. Μελετόπουλος . . . Ν
Ἀνδρέας Ζέρβας.	Ν. Λεώπουλος . . . . .
Γ. Κ. Βελῆς . . . . . Ν	Λουκᾶς Στεφάνου . . . . .
Δημ. Ζῶτος . . . . . Ν	Νίκος Βουλπιώτης. . . .
Γ. Γιολδάσης . . . . . Ν	Β. Ρ. Παλαμίδης. . . .
Ἰωάννης Χατσόπουλος. . . Ν	Α. Ἀλεξανδρόπουλος . . . Ν
Λύσανδρος Βιλαέτης . . . Ν	Ι. Ν. Ταμπακόπουλος . .
Ἀνδρέας Αὐγερινός.	Γ. Ν. Ῥεβελιώτης . . . .
Νικόλ. Σισίνης . . . . . Ν	Δημ. Φιλάρετος . . . . .
Αὐγερινὸς Πετραλιᾶς . . . Ν	Μελέτιος Χ. Μελέτης . .
Γεώργιος Διαμάντης . . Ν	Νικόλαος Δικαῖος . . . . Ν
Ἀναγνώστης Δημητρίου. . .	δημ. Σκελλαριάδης . . . Ν
Γκα Δελένδας	Ἠπαμιν. Δελιγεώργης . . Ν
Σπ. Μαρκεζίνης . . . . . Ν	Π. Τσιμπουράκης . . . . Ν
Ν. Βαρβασῆγος	Ἀλέξανδρος Κουμουνδοῦρος . Ν
Θρασύβουλος Α. Ζαΐμης . . Ν	Παναγιώτης Παπατσώνης . Ν
Ἀσημάκης Χαραλάμπης . . Ν	Σπ. Ἀντωνόπουλος . . . .
Λεων. Ν. Πετιμεζᾶς	Ἰω. Προβελέγιος . . . . Ν
Χαρίλαος Θεοχαρόπουλος . .	Ἰω. Ταταράκης . . . . .
Γρηγ. Κορφιωτάκης	Σ. Βαρότσης . . . . .
Ἰωάννης Ζάρκος	Ἐμμ. Ναυπλιώτης . . . .
Γεώργιος Περωτῆς . . . . Ν	Κωνστ. Κρίσπης . . . . Ν
Ἀλέξανδρος Κοντόστεργλος . Ν	Νικ. Τσαβέλλας . . . . . Ν
Ἰωάννης Μπαλάφας . . . Ν	Ν. Καναβός . . . . . Ν
Γεώργιος Μιχαήλ . . . . Ν	Α. Παπαδημητριάδης . . .
Ἀνδρέας Δελιγιάννης . . . Ν	Θ. Μιχαλόπουλος . . . . Ν
Γ. Πλαπούτας . . . . . Ν	Παν. Θ. Ἰατρός . . . . . Ν
Α. Ἀντωνόπουλος . . .	Κίμων Χριστοδούλου . . . Ν
Πέτρος Δελιγιάννης	Στέφανος Α. Δούκας . . . .
Ποθητὸς Ῥεβελάκης . . .	Ἰωάννης Κατσάκος . . . .

Δημ. Κουμουνδουράκης . . Ν	Μιχαὴλ Σολωμός . . . . .
Βενετσ. Κυβέλος . . . . Ν	Γεώργιος Ναύτης . . . . .
Νικόλαος Πιεράκος . . . Ν	Ἰωάννης Σαγρέδος . . . Ν
Χ. Χριστόπουλος	Παναγιώτης Ψάθης . . . Ν
Π. Κανελλόπουλος . . . Ν	Ἀντώνιος Λεμάης . . . . Ν
Νικόλ. Μοσχούλας . . . Ν	Γρηγόριος Μανούσος . . .
Π. Ἀργυρόπουλος	Ἀθαμ. Διαμαντόπουλος .
Νάκος Πανουριᾶς	Δημ. Πολυχρονόπουλος . . Ν
Εὐθ. Κεχαγιᾶς . . . . Ν	Δημ. Βότσαρης . . . . .
Κωνστ. Βλάμης . . . . . Ν	Γεώργιος Ι. Στάϊκος . . . .
Βενιζέλος Ῥοῦφος	Νικόλαος Πιπῖνος . . . . Ν
Ἀνδρέας Χ. Λόντος . . . Ν	Κωνστ. Δουζίνας . . . . .
Περικλῆς Καλαμογδάρτης . Ν	Ἀνδρέας Γ. Κουντουριώτης .
Κωνστ. Κωνστάκης . . . Ν	Δημήτριος Βουδούρης . . .
Ἀναργ. Α. Χ. Ἀναργύρου . Ν	Ἀντώνιος Τσαμαδὸς . . . Ν
Νικόλαος Γκίνης	Πέτρος Χ. Πέτρου . . . .
Ἀθαν. Μησυρλῆς . . . . Ν	Εὐαγγέλης Βαλατσὸς . . Ν
Γεώργιος Μπάστας . . . Ν	Σ. Σκουμπουρδῆς . . . . .
Ἰω. Μανιώτης . . . . . Ν	Εὐαγγέλης Κοντογιάννης . .
Ἰω. Δουλίδης . . . . . Ν	Αὐγερινὸς Ἀβέρωφ . . . Ν
Κωνστ.. Πλατύς	Ἀναγ. Μάντσαρης . . . .
Ἀν. Ῥεσουάρδος	Δημήτριος Κριεζώτης . . .

Ἀναγνωσθέντα δὲ κατὰ σειρὰν καὶ τὰ διάφορα ἄρθρα τῶν κεφαλαίων Γ΄. Δ΄. Ε. Στ΄ καὶ Ζ΄. ἐγένοντο δεκτὰ δι΄ εἰδικῆς ἑκάστου ἀναστάσεως, ὡς καὶ τὸ σύνολον ἑκάστου τῶν Κεφαλαίων παρεψηφίσθη διὰ ψηφοφορίας κατ΄ ὀνομαστικὴν κλῆσιν διὰ ψήφων 77, κατὰ πρωτόκολλα ὅμοια τῷ προηγηθέντι ἔχουσι δ΄ οὕτω

« Κεφ. Γ.	Δημόσια καταστήματα.	
1	Νομισματοκοπείον	
1α	Ταχυδρομείων	300000
1β	Τηλεγραφείου	
3	Τυπογραφείων	4700
» Δ'.	Δημόσια νομήματα καὶ κτήματα.	
1	Μεταλλεῖα καὶ ὀρυκτά	576750
2	Ὕδατα θερμά	6000
3	Ἁλικαί	723000
4	Ἰχθυοτροφεῖα	183075
5	Δάση	334300
6	Ἐλαιῶνες	300050
7	Συκαμινῶνες καὶ ἀμπελῶνες	264075
8	Περιβόλια καὶ ἄλλα κτήματα	271650
9	Κτήματα διοικούμενα δι' ἐπιστασίας	36930
10	Δημόσια κτίρια καὶ ἐργοστάσια	60340
11	Καθυστεροῦντα ἐξ ἔθν. κτημάτων κατὰ τὸν νόμον ΣΝΗ'	
» Ε'.	Ἐκποιήσεις ἐθνικῶν κτημάτων.	
1α	Χρεωλύσια καὶ τόκοι προικοκτησιῶν	
1β	Χρέη ἐκ προικοκτ. ἀναγνωσθέντα κατὰ τὸν νόμον ΣΗΕ'	289120
2	Δεκαετεῖς πιστώσεις προικοκτησιῶν	
3	» » φθαρτῶν κτημάτων	39170
4	Ὁλικὴ τιμὴ προικοκτησιῶν	
5	ὁμ. ὁμ. φθαρτῶν κτημάτων	100000
6	Ἑπταετεῖς δόσεις γηπέδων κατὰ τὸν νόμον ΣΠΖ'	2700
7	Οἰκόπεδα πλατείας Σπάρτης	10000
» Γ'.	Διάφορα εἰσοδήματα.	
1	Τόκοι ὑπερημερίας	140000
2	Πρόσοδοι κτημάτων κατακυρωθέντων τῷ δημοσίῳ	2920
3	Χρέη ἀναγνωσθέντα κατὰ τὸν Νόμον ΣΛΒ'	180000
4	Ποινικὰ ἐργοστάσια	
5	Ἀπόληψις ποινικῶν ἐξόδων	43000
6	» ἐξόδων προκαταβληθέντων εἰς πολιτικὰς δίκας	16000
7	» ἐξόδων ἀπαριθμήσεως ζώων κλπ	25000
8	Μερίσματα μετοχῶν τῆς τραπέζης	85000
9	Τυχηρὰ εἰσοδήματα	48800
10	Ἐπιστροφαὶ χρημάτων (κενόν)	
11	Ἔσοδα ἐγκαταλειπομένων προικοκτησιῶν (κενόν)	
12	Μερίσματα μετοχῶν εἰς διαφόρους ἑταιρίας (κενόν)	
» Ζ'.	Ἐκκλησιαστικὰ εἰσοδήματα.	
1	Ἐκποιήσεις ἀκινήτων μοναστηριακῶν κτημάτων (κεν.)	
2	Πωλητεῖς ἐνοικιάσεις ἀκινήτων μονασ. κτημάτων	92090
3	Μονοετεῖς » »	124485
4	Ἐκκλησιαστικοὶ τόκοι ὑπερημερίας	7250
5	Διάφορα ἐκκλησιαστικὰ ἔσοδα	11825
6	Καθυστεροῦντα ἐξ ἐκκλησ. κτημ. κατὰ τὸν νόμον ΣΝΗ'	1020 »

Ἀναγνωσθέντος δὲ καὶ τοῦ 1 ἄρθρου τοῦ Η. κεφ. ἐξήθηκέ τις ἵνα ἀπὸ τοῦ 1833 χρονολογεῖται τὸ κονδύλιον τῶν κλεισμένων χρήσεων χωρὶς νὰ γνωρίζωμεν ἀπὸ ποίων ὀφειλετῶν εἰσπράττει ἐκ διαλειμμάτων τὸ δημόσιον. Διὸ προτείνει νὰ μὴ ἐπιτρέψωμεν νὰ εἰσπραχθῇ οὔτε λεπτὸν ἐκ τοῦ κονδυλίου τούτου ἕως οὗ μᾶς φέρῃ ὁ ὑπουργὸς ἐν τῇ ἀρχῇ τῆς προσεχοῦς συνόδου κατάλογον τῶν ὀφειλετῶν ἀπὸ τοῦ 1833 κατὰ νομὸν, ἐπαρχίαν, χωρίον, ὄνομα ὀφειλέτου καὶ αἰτίαν τῆς καθυστερήσεως, διότι ἄλλους μὲν τῶν ὀφειλετῶν τούτων καταδιώκει ἀπηνῶς τὸ δημόσιον, ἄλλους δὲ ἀφίει ἀκαταζητήτους, τὸ δὲ χειρότερον, τὰ καθυστερήματα ταῦτα εἶναι ἓν τῶν ἰσχυροτέρων ὅπλων, τὰ ὁποῖα μετακειρίζεται ἡ Κυβέρνησις κατὰ τὰς δημοτικὰς καὶ βουλευτικὰς ἐκλογάς. Πρὸς τούτοις δὲ ὅλαι αἱ εἰσπράξεις αὗται ἐνεργοῦνται ὑπὸ ὑπαλλήλων, πολλοὶ τῶν ὁποίων εἶναι ὑπόλογοι πρὸς τὸ δημόσιον διὰ πολλὰς χιλιάδας δραγμῶν, καταδηλωθέντες δι' ἀποφάσεως τοῦ ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου. Νὰ μᾶς φέρῃ λοιπὸν ἐντὸς τῆς αὐτῆς ἐποχῆς κατάλογον τῶν ὑπαλλήλων τούτων, ἤτοι πόσοι καὶ ποῖοι εἶναι ὑπόλογοι, διὰ ποῖα ποσὰ, καὶ ἂν διατηροῦνται εἰς τὰς θέσεις των ἀφοῦ ἐξηλέγχθησαν κακῆς πίστεως, διότι ἐνδεχόμενον εἶναι νὰ σφετερισθῶσι καὶ ἄλλας μεγαλειτέρας ποσότητας πρὸς βλάβην μεγίστην τοῦ δημοσίου. Διὰ τῆς προσαγωγῆς δὲ τῶν καταλόγων τούτων ὁ νῦν ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργὸς θέλει ἐκπληρώσει ἓν τῶν πατριωτικωτέρων καθηκόντων του.

Εἰπόντος δὲ ἄλλου, ὅτι τότε πρέπει νὰ μᾶς φέρῃ ὁ ὑπουργὸς σημείωσιν τῶν χρεῶν ἀπὸ τοῦ 1828, ἀφ' ἧς ἐποχῆς ἦλθεν ὁ Κυβερνήτης, ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα, παρεδέχθη τὰ ἄρθρα 1 καὶ 2 τοῦ Η'. κεφαλαίου δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως, ὡς καὶ τὸ Κεφάλαιον αὐτὸ διὰ ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν. Ἔχουσι δ' οὕτω·

«Κεφ. Η. Ἔσοδα κεκλεισμένων χρήσεων.

1 Δημόσια	1,541,440
2 Ἐκκλησιαστικὰ	20,600. »

Προέβη ἔπειτα ἡ Βουλὴ εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ περὶ κυρώσεως τῶν ἐσόδων τοῦ 1861 νομοσχεδίου, τοῦ ὁποίου ἀναγνωσθέντα τὰ ἄρθρα 1 καὶ 2 ἐγένοντο δεκτὰ δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως.

Γενομένης δὲ ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Ν. Καναβοῦν, καὶ Γ. Πλαπούταν καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν, συνήχθη κατὰ τὸ ὦδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρω-

τάκολλον· ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη καὶ τὸ σύνολον διὰ ψήφων 79. Ἔχει δ' οὕτω·

ΟΘΩΝ κτλ.

« Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπερασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθ. 1. Ἡ εἴσπραξις τῶν ἀμέσων καὶ τῶν ἐμμέσων φόρων τῶν ἀπὸ δημόσια κτήματα καὶ νομήματα προσόδων, καὶ ὅλων ἐν γένει τῶν δημοσίων ἐσόδων, ἅτινα εἰδικώτερον ἀπαριθμοῦνται ἐν τῷ συναμμένῳ γενικῷ πίνακι τῶν ἐσόδων, καὶ τοῖς προσηκοτημένοις εἰς αὐτὸν ἀναλυτικοῖς φύλλοις, θέλει ἐνεργεῖσθαι διὰ τὸ ἔτος 1861 δυνάμει τῶν ὑπαρχόντων νόμων καὶ Β. διαταγμάτων, καὶ τῶν περί τινων ἐσόδων ἐκδοθησομένων νόμων.

Ἄρθρ. 2. Τὰ ἔσοδα τῆς χρήσεως 1861 προϋπολογίζονται εἰς δραχμὰς εἴκοσι τρία ἑκατομμύρια καὶ διακοσίας ἐννενήκοντα, ἀριθ. 23,000,290, κατὰ τὰ εἰδικώτερον ἐν τῷ τῶν ἐσόδων πίνακι διαλαμβανόμενα.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, δημοσιευθήτω διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθήτω ὡς νόμος τοῦ Κράτους. »

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος·

« Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὸ σύνολον τοῦ νομοσχεδίου περὶ κυρώσεως τῶν ἐσόδων τοῦ 1861, ναὶ ἢ ὄχι; »

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Κωνς. Θεοδώρου	Σταῦρος Βλάχος . . . . . Ν
Ἰωάν. Σωτηρικλῆς . . . . . Ν	Ἰω. Καρογιαννόπουλος . .
Ἀντώνιος Βενιζέλος . . . . Ν	Ἀθανάτιος Ἴσκος . . . . .
Δημ. Γιαννούλης	Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς . . Ν
Γ. Ν. Καΐρης . . . . . Ν	Ἥλιος Φίλωνος . . . . .
Νικόλ. Π. Ἀθανασίου . . Ν	Δεωνίδας Λογοθέτης . .
Δημήτριος Τσάκρης . . . Ν	. . . . .
Ἀνδρέας Δανόπουλος . . . Ν	Γεώργιος Γερουβανάσης . . .
Ἰωάννης Βλάσσης . . . . Ν	Δεωνίδας Πετροπουλάκης . Ν
Δημήτριος Καλλιτρονᾶς . . Ν	Θ. Τσαννετάκης . . . . .
Γεώργιος Α. Ράλλης. . . . Ν	Ἰωάννης Σαράκας . . . .
Γεώργιος Σκοῦφος . . . . Ν	Α. Παπαθανασίου . . . .

Ἐλευθέριος Καλογερᾶς . . Ν	Δημ. Σακελλαράκης . . . .
Ν. Παπαμιχαλόπουλος . .	Σ. Κοτανίτσας . . . . . Ν
Σταμάτιος Μήτσας . . . Ν	Ἐμμ. Μελετόπουλος . . .
Ἀνδρέας Ζέρβας	Ν. Λεώπουλος. . . . .
Γεώργιος Βελῆς . . . . Ν	Λουκᾶς Στεφάνου . . . .
Δημήτριος Ζώτος . . . . Ν	Νῖκος Βουλπιώτης . . . .
Γ. Γιολδάσης	Β. Ρ. Παλαμίδης . . . .
Ἰωάννης Χατσόπουλος . . Ν	Α. Ἀλεξανδρόπουλος . . .
Λύσανδρος Βιλαέτης . . Ν	Ἰω. Ν. Ταμπακόπουλος . . Ν
Ἀνδρέας Αὐγερινός	Γ. Ν. Ῥεβελιώτης . . . .
Νικόλαος Σισίνης . . . . Ν	Δημήτριος Φιλάρετος . . .
Αὐγερινὸς Πετραλιᾶς . . Ν	Μελέτιος Χ. Μελέτης . . Ν
Γεώργιος Διακάντης . . . Ν	Ν. Δικαῖος . . . . . Ν
Ἀναγνώστης Δημητρίου . .	Δ. Σακελλαριάδης . . . . Ν
Γεωρ. Δελέδας . . . . Ν	Ἐμμ. Δελιγεώργης . . . Ν
Σπ. Μαρκεζίνης . . . . Ν	Π. Τσιμπουράκης . . . . Ν
Ν. Βαρβαρῆγος	Ἀλ. Κουμουνδοῦρος . . . Ν
Θρασύβουλος Α. Ζαΐμης . . Ν	Παναγ. Παπατσώνης . . . Ν
Ἀσημάκης Χαραλάμπης . . Ν	Σπ. Ἀντωνόπουλος . . . .
Ἀσων. Ν. Πετιμεζᾶς . . . Ν	Ἰω. Προβελέγγιος . . . . Ν
Χαρ. Θεοχαρόπουλος . . . Ν	Ἰω. Ταταράκης . . . . .
Γρηγόριος Κορφιωτάκης . .	Σ. Βαρότσης . . . . .
Ἰωάννης Ζάρκος	Ἐμμ. Ναυπλιώτης . . . .
Γεώργιος Περωτῆς . . . . Ν	Κωνστ. Κρίσπης . . . . Ν
Α. Κοντόσταυλος . . . . Ν	Νικόλαος Τσαβέλλας . . . Ν
Ἰωάννης Μπαλάφας . . . Ν	Ν. Καναβός. . . . . Ν
Γεώργιος Μιχαλᾶ . . . . Ν	Α. Παπαδημητριάδης. . .
Ἀνδρέας Δελιγιάννης . . Ν	Θ. Μιχαλόπουλος . . . . Ν
Γ. Πλαπούτας . . . . . Ν	Παν. Μ. Ἰατρός . . . . . Ν
Γ. Α. Ἀντωνόπουλος . . .	Κύμων Χριστοδούλου . . . Ν
Πέτρος Δελιγιάννης	Στέφανος Α. Δούκας . . .
Ποθητὸς Ῥεβελάκης . . . Ν	Ἰωάννης Κατσάκος . . .
Κωνστ. Κυπριάδης . . . Ν	Δημ. Κουμουνδουράκης . . Ν
Ἰωάννης Δελιγιάννης . . . Ν	Βενιτσάνος Κυβέλος . . . Ν
Σταῦρος Καμπερόπουλος . Ν	Νικόλαος Πιεράκος . . . Ν
Ἀνδρέας Ναταρᾶς. . . . Ν	Χ. Χριστόπουλος . . . .
Ἀριστ. Μεντσελόπουλος . . Ν	Π. Καναλλόπουλος . . . Ν
Ἐμμανουὴλ Τσοῦχλος . . .	Νικόλαος Μοσχούλας . . Ν
Χαράλ. Α. Χρηστόπουλος . Ν	Π. Ἀργυρόπουλος . . . .
Ν. Χ. Παναγιώτου	Ν. Πανουσιᾶς . . . . .

Βύθ. Κεχαγιᾶς	Ν	Ἀντ. Ἀρμάος	Ν
Κωνσταντῖνος Βλάμης	Ν	Γρηγόριος Μανοῦσος	
Βενιζέλος Ῥοῦφος		Ἀδαμ. Διαμαντόπουλος	
Ἀνδρέας Χ. Λόντος	Ν	Δημ. Πολυχρονόπουλος	Ν
Παναγ. Καλαμογδάρτης	Ν	Δημ. Βότσαρης	
Κωνστ. Κωνστάκης	Ν	Γεώργιος Ι. Σταΐκος	
Ἀνάργυρος Α. Χ. Ἀναργύρου	Ν	Νικόλαος Πιπῖνος	Ν
Νικόλαος Γκίνης		Κωνστ. Δουζίνας	
Ἀθανάσιος Μητυρλῆς	Ν	Ἀνδ. Γ. Κουντουριώτης	
Γεώργιος Μπάστας	Ν	Δημήτριος Βουδούρης	
Ἰωάννης Μανιώτης	Ν	Ἀντώνιος Τσαμαδός	Ν
Ἰω. Δουλίδης	Ν	Πέτρος Χ. Πέτρος	
Κωνστ. Πλατύς		Εὐαγγέλης Βαλατσός	
Ἀν. Ῥενουάρδος		Σ. Σκουμπουρδῆς	
Μιχαὴλ Σιλωμὸς		Εὐαγγέλης Κοντογιάννης	
Γεώργιος Ναύτης		Αὐγερινὸς Ἀβέρωφ	Ν
Ἰωάννης Σαγρέδος	Ν	Ἀναγν. Μάντσαρης	
Παναγιώτης Ψάθης	Ν	Δημ. Κριεζώτης	

Μετὰ ταῦτα ὁ πρόεδρος ἀναγγείλας ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης θέλει εἶσθαι ἡ συζήτησις διαφόρων νομοσχεδίων, ἐφ' ὧν ἀνεγνώσθησαν αἱ ἐκθέσεις, διέλυσε τὴν συνεδρίασιν ἐν ὥρᾳ 4 Μ. Μ.

Ὁ Πρόεδρος
Α. Χ. ΛΟΝΤΟΣ,

Οἱ Γραμματεῖς
Χ. Α. Χρηστόπουλος

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΠΕ'

Τῆς 5 Μαΐου 1860.

Πλήρους γενομένης τῆς Βουλῆς περὶ τὴν μεσημβρίαν, ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προπαρελθούσης συνεδριάσεως καὶ ἐπεκυρώθησαν.

Παρελθόντες οἱ εἰσηγηταὶ ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ στρατιωτικῆς ποινικῆς νομοθεσίας καὶ ἐπὶ τοῦ περὶ ἀναπληρωτικῆς πιστώσεως ἐκ δρ. 75,600 διὰ τὴν ἐπιχορήγησιν τῶν γερουσιαστῶν, ἀνέγνων τὰς ἐπ' αὐτῶν ἐκθέσεις, ἐχούσας οὕτω·

Πρὸς τὴν Βουλήν!

Κύριοι!

«Τὸ ὑποβληθὲν περὶ στρατιωτικῆς ποινικῆς νομοθεσίας νομοσχέδιον προτίθεται νὰ συμπληρώσῃ τὸ μέχρι τοῦδε ὑπάρχον ὡς πρὸς ταύτην παρ' ἡμῖν κενόν. Εἰσαχθὲν δὲ ἐν τῇ Βουλῇ μετὰ τῶν ὁπλίων ἔτυχεν ἐν τῇ Γερουσίᾳ τροποποιήσεων ἀποκαθιστησῶν εὐχερεστέραν τήν τε ἐπεξεργασίαν καὶ συζήτησιν αὐτοῦ.

Ἡ ἐπιτροπή σας μετὰ πολλῆς τῆς ἐπιστασίας μελετήσασα αὐτὸ λαμβάνει τὴν τιμὴν νὰ συστήσῃ εἰς τὴν ὑμετέραν παραδοχὴν τήν τε ἀρχὴν καὶ τὸ σύνολον αὐτοῦ, τὰ δὲ καθέκαστα αὐτοῦ μετὰ τῶν ἑπομένων τροπολογιῶν καὶ παρατηρήσεων.

Τὸ ἄρθρον 14 νὰ τροπολογηθῇ ἐπὶ τέλους ὡς ἑξῆς « συμπράττει ὁσάκις καλεῖται ὑπ' αὐτοῦ », καθότι οὕτω, συμφώνως μὲ τὸ πνεῦμα αὐτὸ τοῦ ἄρθρου, διαδηλοῦται ὁ σκοπὸς τοῦ νὰ ἦναι ἡ σύμπραξις αὕτη ὑποχρεωτικὴ εἰς μόνον τὸν διαρκῆ Βασιλικὸν ἐπίτροπον.

Τὸ ἄρθρον 17 § 5 νὰ τροπολογηθῇ ὡς ἑξῆς· « ἕνεκα ὡρισμένου κωλύματος ἐγκεκριμένου δι' αἰτιολογημένης ἀποφάσεως τοῦ ὑπουργοῦ. »

Τὸ ἄρθρον 18 § 2 νὰ τροπολογηθῇ ὡς ἑξῆς· « ὁ ῥοὺμαρχος δι' αἰτιολογημένης ἐκθέσεώς του ἀναπληροῖ προσωρινῶς τὸν κωλυόμενον κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ 7 ἄρθρου. »

Τὸ ἄρθρον 21 νὰ τροπολογηθῇ ὡς ἑξῆς· « ἐκ πλαγίου δὲ μέχρι τοῦ τετάρτου συμπεριλαμβανομένου καὶ αὐτοῦ. »

Τὸ ἄρθρον 27 νὰ τροπολογηθῇ ὡς ἑξῆς· « ὁσάκις καθίσταται ἐφικτὸν προεδρεύεται ἐπίσης ὑπὸ στρατηγοῦ ἢ ἀντιστρατήγου, ἢν ἐλλείψει τούτων ὑπὸ ὁμοιοβάθμου τοῦ πολεμικοῦ ναυτικοῦ. »

Τὸ ἄρθρον 40 § 2 νὰ τροπολογηθῇ τιθεμένου ἀντὶ τοῦ « δύνανται ὅμως κτλ. » τοῦ ἑξῆς· « διαπάττουσι δὲ τὴν εἰς τὸν ἰδιοκτήτην ἀπόδοσιν τῶν κατασχεθέντων πραγμάτων ἢ πειστηρίων ὁσάκις ταῦτα δὲν πρέπει νὰ δημευθῶσι κατὰ τὸν νόμον ἢ δὲν πρόκειται νὰ χρησιμεύσωσιν ὡς πειστήρια ἐν ἄλλῃ δίκῃ· » καθότι οὕτως ἡ ἀφαιρετία τοῦ δύνανται μεταβαίνει εἰς ὑποχρέωσιν, ἡ δὲ ἐν μιᾷ τῶν ὁρισθεισῶν δύο περιπτώσεων μὴ ἀπόδοσις αὐτῶν θέλει ἀναφέρεται αἰτιολογημένως ἀρκούντως ἐν τῇ ἀποφάσει τῇ μὴ διατασσούσῃ τὴν ἀπόδοσιν.

Τὸ ἄρθρον 41 νὰ τροπολογηθῇ ὡς ἑξῆς· « ἡ δὲ πολιτικὴ δίκη, αὐδόλως ἐπηρεαζομένη ἀπὸ τῆς ἐκβάσεως τῆς ποινικῆς, ἀνα-

βάλλεται μέχρι τῆς ὁριστικῆς ἀποφάσεως ταύτης, ἔτι καὶ ὅταν ἐκινήθη πρὸ τῆς ποινικῆς. »

Τὸ ἄρθρον **43** νὰ τροπολογηθῇ ὡς ἐξῆς· « εἰς τὴν ἀρμοδιότητα τῶν διαρκῶν στρατοδικείων ὑπάγονται, ἐξαιρουμένων τῶν ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ, τῶν ἐν τῷ τετάρτῳ τμήματι τοῦ παρόντος βιβλίου προβλεπομένων περιπτώσεων καὶ τῶν ἐν τοῖς ἄρθροις **84** καὶ **93** τοῦ Συντάγματος ἀναφερομένων κολασίμων πράξεων, πάντα τὰ λοιπὰ πλημμελήματα καὶ κακουργήματα ὅσα πράττουσι . . . » Τῆς προτεινομένης ταύτης τροπολογίας γνωστὸς οὐσιαστικὸς ἐκ περιουσίας, περιττὴν κρίνομεν ὅλως πᾶσαν ἀνάπτυξιν αὐτῆς.

Τὸ ἄρθρον **46** νὰ τροπολογηθῇ διαγραφομένου τοῦ ἐν αὐτῷ § **5** τοῦ ἄρθρου **238**, ὡς μὴ προβλέποντος πράξεις, ἀλλὰ τὴν ἐφαρμογὴν ποινῶν.

Τὸ ἄρθρον **47** νὰ τροπολογηθῇ ὡς ἐξῆς· « ὅταν τις ὑπαγόμενος εἰς τὴν ἀρμοδιότητα τοῦ στρατοδικείου καταδιώκηται διὰ κακούργημα ἢ πλημμέλημα ὑπαγόμενον εἰς αὐτήν, ἐνταυτῷ δὲ καὶ δι' ἕτερον κακούργημα ἢ πλημμέλημα τῆς ἀρμοδιότητος τῶν κοινῶν δικαστηρίων, δικάζει πρῶτον τὸ εἰς ὃ ὑπάγεται ἡ βαρυτέρα πρᾶξις δικαστήριον, ἐπὶ πράξεων δὲ τιμωρουμένων μὲ τὸ αὐτὸ εἶδος τῆς ποινῆς δικάζει πρῶτον τὸ στρατοδικεῖον. »

« Ἐὰν ἡ ἀπόφασις τοῦ πρώτου δικάσαντος δικαστηρίου ἦναι καταδικαστική, τὸ μετὰ ταῦτα δικάζον δικαστήριον ἐπιβάλλει μὲν τὴν ὑπὸ τοῦ παραβιασθέντος νόμου ὁριζομένην ποινήν, μετριαζομένην ὅμως ἀναλόγως τῆς βαρύτητος τῆς προηγηθείσης ποινῆς, συμφώνως πρὸς τὸ πνεῦμα τοῦ **109** ἄρθρου τοῦ ποιν. νόμου, ἐπὶ τοσοῦτον ὥστε ἐπ' οὐδεμιᾷ περιπτώσει ἡ μετριαζομένη αὕτη ποινή, προστιθεμένη εἰς τὴν ὑπὸ τοῦ πρώτου δικάσαντος δικαστηρίου ἐπιβληθεῖσαν, νὰ μὴν ὑπερβαίνῃ τὸν ἀνώτατον ὅρον τῆς ὑπὸ τοῦ νόμου ἐπιβαλλομένης ποινῆς, ἐπὶ δὲ διαφόρου εἴδους ποινῶν τὸν ἀνώτατον ὅρον τῆς βαρυτέρας. »

« Μετὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς πρότερον ἐπιβληθείσης ποινῆς ἄρχεται ἡ ἐκτέλεσις τῶν μετὰ ταῦτα ποινῶν. » — Κατὰ μειοψηφίαν πρέπει νὰ διαγραφῇ τὸ ἐδάφιον τοῦτο.

« Ἐὰν δὲ αἱ διαφόρου ἀρμοδιότητος πράξεις ἦναι συναφεῖς — ἄρθ. **34** τῆς κοινῆς ποιν. διονομίας — καὶ μία ἐξ αὐτῶν προβλέπηται καὶ τιμωρῆται ὑπὸ τοῦ παρόντος νόμου, δικάζει περὶ ὅλων τὸ στρατιωτικὸν δικαστήριον ὁσάκις ὁ χωρισμὸς αὐτῶν ἦναι ἐπιβλαβὴς εἰς τὴν διερεύνησιν, ἄλλως τὰ κοινὰ δικαστήρια. τ-

ρούμενων καὶ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων **60—62** τοῦ παρόντος νόμου. »

Τὸ ἄρθρον **57** § **6'**. νὰ τροπολογηθῇ διὰ τῆς προσθήκης τῶν λέξεων « καὶ ἂν δὲν προϋτάθη ἐνώπιον τοῦ στρατοδικείου. »

Τὸ ἄρθρον κατὰ τὴν γνώμην πλειοψηφίας νὰ τροπολογηθῇ τεθεμένου ὡς τρίτου λόγου ἀναιρέσεως « καὶ διὰ παραβίασιν τύπου διαδικαστικοῦ ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος διατεταγμένου. »

Τὰ ἄρθρα **68** καὶ **76** ὁρίζοντα περὶ ἀνακριτικῶν ὑπαλλήλων, μεθοδικώτερον ἂν προστεθῶσιν ὡς ἐδάφια τοῦ ἄρθρου **67** γενικῶς περὶ τοῦ τίνες οἱ ἀνακριτικοὶ ὑπάλληλοι ὁρίζοντος, διὰ δὲ τῆς τοιαύτης προσθήκης ἐπέρχεται ἡ τροπολογία τοῦ ἄρθρου **67**.

Τὸ ἄρθρον **77** νὰ τροπολογηθῇ ὡς ἐξῆς· « τὴν εἰς τὴν κατοικίαν τοῦ φυγοστράτου » διαγραφομένων τῶν λέξεων « ἐν τῷ τόπῳ. »

Τὸ ἄρθρον **82** νὰ τροπολογηθῇ, ὡς ἐξῆς· § **2**. « Ἐὰν ὁ ὑπουργὸς διέταξε τὴν σύλληψιν αὐτοῦ διατάττει συγχρόνως καὶ τὴν ἔναρξιν τῆς ἀνακρίσεως » ἀντὶ τοῦ ἐν τῷ ἄρθρῳ « ἐὰν δὲ συνελήφθη . . » § **3**. « Ἐν περιπτώσει δὲ καθ' ἣν ὁ ὑποπτος δὲν συνελήφθη καὶ οὔτε ἐν τῇ μηνύσει ἐκτίθενται ὡρισμένα γεγονότα οὔτε ἀλλοθεν ἐξάγονται τοιαῦτα, οὔτε ἡ εἰς τὸν καταμηνυόμενον ἀποδιδομένη πρᾶξις εἶναι κολάσιμος, ὁ ὑπουργὸς ὀφείλει ἐντὸς τῆς προμνησθείσης προθεσμίας ν' ἀπορρίψῃ τὴν μήνυσιν δι' αἰτιολογημένης πράξεώς του· ἐὰν ὅμως κατόπιν προκύψωσιν ὡρισμένα γεγονότα προνοούμενα ὑπὸ ποινικοῦ τινος ὅρου, ἢ δοθῇ περὶ αὐτῶν νέα μήνυσις ἐμπεριέχουσα τοιαῦτα γεγονότα, ὁ ὑπουργὸς ἐκδίδει τὴν πρὸς ἀνάκρισιν διαταγήν. »

Τὸ ἄρθρον **87** νὰ τροπολογηθῇ, διαγραφομένης τῆς λέξεως τῶν « αὐτῶν » καὶ τεθεμένων τῶν λέξεων « τῶν ἐνόρκως ἐξεταθέντων. »

Τὸ ἄρθρον **90** § **2** νὰ τροπολογηθῇ προστιθεμένων μετὰ τὴν λέξιν *εἰσηγητοῦ* τῶν λέξεων « καὶ δημοσιεύεται διὰ τινος ἐφημερίδος. »

Τὸ ἄρθρον **92** νὰ τροπολογηθῇ ὡς ἐξῆς· « πρὸς ἀποφυγὴν ἀποδράσεως, συννοήσεως μετὰ συνενόχων ἢ ἐξαφανίσεως τῶν ἀποδείξεων, οὐδεὶς, ἐκτὸς τῶν ἐπιτεταγμένων τὴν εὐταξίαν τῶν φυλακῶν, ἐπιτρέπεται νὰ προσέλθῃ εἰς τὸν ὑπὸ ἀνάκρισιν ἔτι ὄντα φυλακισμένον, ἂν δὲν ἦναι παρὼν εἰς τὴν

ἐπιστατῶν καὶ ἂν δὲν ἔλαβε τὴν πρὸς τοῦτο τοῦ εἰσηγητοῦ ἄδειαν ἐπιθεωρημένην καὶ ὑπὸ τοῦ Βασιλικοῦ ἐπιτρόπου.»

Τὸ **99** ἄρθρον νὰ διαγραφῇ, καθόσον ἡ ἀξιοπρέπεια καὶ ἡ τιμὴ παντὸς στρατιωτικοῦ ἀπαιτεῖ ν' ἀποπλύνηται πᾶσα διὰ τῆς ὑπὸ ἀνάκρισιν θέσεως ἀποδοθεῖσα αὐτῷ προσβολὴ ὑπὸ δικαστικῆς ἀποφάσεως θεωρουμένης ὡς ἀληθοῦς, καὶ νὰ μὴ ἐναπομένῃ οὔτε ἴχνος ὑποψίας περὶ τῆς ἐνοχῆς του ἐπικαλυφθείσης δῆθεν διὰ τῆς ἀπὸ τῆς ὑπουργικῆς εὐνοίας ἀπορρεούσης ὑπουργικῆς περὶ τῆς ἀθωότητός του πράξεως.

Τὸ ἄρθρον **110** § **5** νὰ τροπολογηθῇ διαγραφομένης τῆς λέξεως «ἐπὶ σκοπῷ» καὶ νὰ γραφῶσιν αἱ κατόπιν λέξεις ὡς ἑξῆς· «παρεμποδίζοντες τὴν ἐνέργειαν τῆς δικαιοσύνης» καθόσον ἄλλως ἁπλῶς ὑποτιθέμενος σκοπὸς ἄνευ παρεμποδίσεως πολλάκις θέλει ὑποτεθῇ ὡς βάσις εἰς τὸ νὰ ἐπιβληθῇ ἢ ὄχι ἐλαφρὰ ποινὴ ἢ μέχρι δύω ἐτῶν δικάσειαν δυναμένη νὰ ὁρισθῇ ὡς ἔγκλουσα, ἐνῷ κατὰ τὴν τροπολογίαν ταύτην ἀπαιτεῖται καὶ τὸ *γεγονὸς*, ἡ *παρεμπόδισις*, νὰ ἐπέλθῃ.

Τὸ ἄρθρον **111** νὰ τροπολογηθῇ προστιθεμένης τῆς λέξεως «ἀρμοδίαν» πρὸ τῆς λέξεως «δικαστικήν.»

Τὸ ἄρθρον **114** § **2** νὰ τροπολογηθῇ ὡς ἑξῆς· «Διὰ ταύτην δὲ καὶ μόνην τὴν πρᾶξιν τὸ στρατοδικεῖον δύναται νὰ καταδικάσῃ τὸν κατηγορούμενον ἐν τῇ αὐτῇ συνεδριάσει εἰς φυλάκισιν μὴ ὑπερβαίνουσαν τὰ δύω ἔτη.» ἡ τροπολογία αὕτη εἶναι ἁπλῶς γραμματική, καθόσον θεωροῦμεν ἀνάρμοστον ν' ἀποδοθῇ ἡ δύναμις τῇ παθητικῇ ἐνεργείᾳ, ἐνῷ αὕτη ἐνυπάρχει εἰς τὴν ἐνέργειαν τοῦ δικαστηρίου, εἰς τὴν καταδικαστικὴν ἀπόφασιν καὶ ὄχι εἰς τὸν καταδικαζόμενον.

Τὸ ἄρθρον **115** νὰ διαγραφῇ καθὼ περιττὸν ὡς συνταυτιζόμενον μὲ τὸ ἄρθρον **131**.

Τὸ ἄρθρον **120** νὰ τροπολογηθῇ ὡς ἑξῆς· «ἡ κατὰ τὴν ἀνάκρισιν ἔνορκος κατάθεσις τοῦ μάρτυρος» ἀντὶ τῆς λέξεως «ἐξομολόγησις.»

Τὸ ἄρθρον **125** νὰ τροπολογηθῇ τιθεμένης τῆς λέξεως «ἀποσυρομένου» ἀντὶ τῆς λέξεως «μὴ παρόντος.»

Τὸ ἄρθρον **126** § **3** νὰ τροπολογηθῇ προστιθεμένης τῆς λέξεως «ἐλαφρυντικὰς» μετὰ τὰς λέξεις «ὅσοι ἢ ὅσαι.»

Εἰς τὸ ἄρθρον **128** φαίνεται ὅτι κατὰ λάθος τυπογραφικὸν ἐτέθησαν εἰς αἰτιατικὴν πτῶσιν ἀντὶ ὀνομαστικῆς αἱ λέξεις «αὐδεμίαν ποινὴν» ὅθεν καὶ ἀντ' αὐτῶν πρέπει νὰ τεθῶσιν ὡς ἑξῆς· «αὐδεμία ποινή.»

Τὸ ἄρθρον **135** νὰ τροπολογηθῇ ὡς ἑξῆς· «ἡ δὲ ἐκτέλεσις τῆς εἰς *θάνατον* καταδικαστικῆς ἀποράσεως ἀναστέλλεται» ἤτοι προστιθεμένης τῆς λέξεως «εἰς θάνατον,» καθόσον εἶναι ἄδικον νὰ μὴ ἐπιμετρηθῇ ὁ χρόνος τῆς φυλακίσεως τοῦ κατηγορηθέντος μόνον, διότι ὑπάρχουσι καὶ ἄλλαι κατηγορίαι κατ' αὐτοῦ, ἡ δὲ θάνατον ἐπιβαλοῦσα καταδικαστικὴ ἀπόφασις ἀναγκαίως πρέπει ν' ἀναβάλληται, καθότι πολλάκις τὸ συμφέρον τῆς πολιτείας ἔγκειται ἐν τῇ ἀποδείξει τῆς δευτέρας κολασίμου πράξεως.

Τὸ ἄρθρον **145** νὰ τροπολογηθῇ προστιθεμένων εἰς τὸ τέλος τοῦ ἄρθρου τῶν ἑξῆς· «καὶ προσλαμβάνων δύω μάρτυρας ὁσάκις τοῦτο εἶναι ἐφικτόν.»

Τὸ ἄρθρον **163** νὰ τροπολογηθῇ προστιθεμένης τῆς λέξεως «δικαστικὴν» μετὰ τὰς λέξεις «εἰς τὴν ἀρμοδίαν.»

Τὸ ἄρθρον **166** § **1** νὰ τροπολογηθῇ ἀφαιρουμένης τῆς προθέσεως πρὸ ἀπὸ τῆς λέξεως «προανάκρισιν.»

Ὁ § **4** νὰ τεθῇ εἰς τὸ αὐτὸ ἄρθρον ὡς τελευταῖον ἐδάφιον αὐτοῦ, καθότι μεθοδικώτερον, ἀφοῦ ὁρισθῶσι τὰ ἐπὶ τῇ ἀνακοπῇ, νὰ ἐπέλθῃ ἡ διάταξις ἡ προβλέπουσα τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν δὲν λάβει χώραν ἀνακοπή.

Τὸ ἄρθρον **192** νὰ τροπολογηθῇ θετομένου περὶ τὸ τέλος αὐτοῦ ἀντὶ τοῦ «τεσσάρων μηνῶν» τὸ «ἓξ μηνῶν μέχρι . . .»

Τὸ ἄρθρον **198** νὰ μετατεθῇ ὑπὸ τὸ κεφάλαιον δεύτερον· καθότι οὔτε κατασκοπία εἶναι οὔτε ἀποπλάνησις.

Ὁ ὑπὸ τὸ κεφάλαιον πέμπτον στοιχεῖον Δ'. τίτλος νὰ τροπολογηθῇ τιθεμένης καὶ τῆς λέξεως «λειποταξία» ὥστε ὁ τίτλος καταρτισθήσεται ὡς ἑξῆς· «Αὐτομολία εἰς τὸν ἐχθρὸν ἢ λειποταξία ἐπὶ παρουσίᾳ τοῦ ἐχθροῦ.»

Εἰς τὸ ἄρθρον **240** φαίνεται, ὅτι κατὰ τυπογραφικὸν λάθος ἐτέθη εἰς γενικὴν πληθυντικὴν ἀντὶ τῆς γενικῆς ἑνικῆς, ἡ λέξις ῥήξις, ὅθεν καὶ πρέπει νὰ τροπολογηθῇ ὡς ἑξῆς· «διὰ ῥήξεως» ἀντὶ «διὰ ῥήξεων».

Εἰς τὸ ἄρθρον **229** φαίνεται ὅτι κατὰ τυπογραφικὸν λάθος ἐτέθη τὸ *η* ὡς ἄρθρον ἀντὶ διαζευτικοῦ συνδέσμου, ὅθεν καὶ πρέπει νὰ τεθῇ ὡς ἑξῆς· «τοῦ ἐχθροῦ ἢ τῶν ἐπαναστατῶν.»

Τὸ ἄρθρον **255** § **1** νὰ τροπολογηθῇ ὡς ἑξῆς· «Τιμωρεῖται μὲ δύω ἕως ἓξ μηνῶν φυλάκισιν. . .»

Τὸ ἄρθρον 261 § 6'. νὰ τροπολογηθῇ ὡς ἑξῆς· «κρατήσιν τριῶν ἡμερῶν μέχρι δύω μηνῶν.»

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 5 Μαΐου 1860.

Ἡ Ἐπιτροπὴ

Ἰω. Δεληγιάννης, Χ. Α. Χρηστόπουλος,
Κ. Κυπριάδης, Ἰω. Καραγιαννόπουλος,
Δ. Κουμουνδουράκης.

Ὁ Εἰσηγητὴς
Ι. Ν. Ταμπακόπουλος.»

Πρὸς τὴν Βουλήν.

Κύριοι!

«Ἡ ἐκ τῶν τμημάτων εἰσηγητικὴ ἐπιτροπὴ προτείνει τὴν ἐπιψήφισιν τοῦ ὑποβληθέντος παρὰ τοῦ ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν εἰς τὴν Βουλὴν νομοσχεδίου ἀναπληρωτικῆς πιστώσεως ἐκ δραχ. 75,600 ἐπὶ τῶν ἐξόδων τῆς χρήσεως 1860 ὡς ἀφορώσης τὴν πληρωμὴν τῆς ἐπιχορηγήσεως τῶν Κ.Κ. Γερουσιαστῶν κατὰ τὸν ἀρτίως ψηφισθέντα νόμον.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 5 Μαΐου 1860.

Τὰ μέλη τῆς ἐπιτροπῆς

Νῖκος Βουλπιώτης, Ἰω. Μανιώτης,
Δύγερ. Ἀβέρωφ, Στ. Καμπερόπουλος,
Κ. Κοΐσπης, Δ. Παπαδημητριάδης,

Ὁ εἰσηγητὴς
Ν. Δικαῖος.»

Παρελθὼν δὲ καὶ ὁ εἰσηγητὴς ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ καταργήσεως τοῦ 16 ἄρθρου τοῦ περὶ μισθοδοσίας τῶν ὑπαλλήλων νομοσχεδίου, ἀνέγνω ἔκθεσιν ἐπ' αὐτοῦ, ἔχουσαν ὡς ἕπεται·

Πρὸς τὴν Βουλήν.

Κύριοι!

«Ἡ εἰσηγητικὴ ἐπιτροπὴ σας ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ τῆς ἰσχύος τοῦ νόμου ΦΑΣ'. περὶ αὐξήσεως τοῦ μισθοῦ τῶν ὑπαλλήλων, παρατηρεῖ ὅτι ὁ νόμος οὗτος μετὰ ἐκτεταμένην καὶ ἐμβριθῆ συζήτησιν ἐν τῇ Γερουσίᾳ, κατεδείχθη ἀνεπαρκὴς καὶ ἐλλιπὴς

ὡς μὴ προνοῶν ὑπὲρ ὅλων τῶν ὑπηρεσιῶν καὶ ὡς μὴ γενομένης τῆς αὐξήσεως συμφώνως μὲ τὸ δίκαιον. Ἐπειδὴ δὲ ἡ ἐν αὐτῇ συζήτησις τοῦ εἰρημένου νόμου ἐγένετο κατὰ τὰς τελευταίας ἡμέρας τῆς λῆξάσης συνόδου καὶ περιόδου, ἐθεωρήθη ἀναγκαῖον νὰ ἐπιψηφισθῇ διὰ τὰς προσθήκας τοῦ ἄρθρου 16, δι' οὗ ἡ διάρκεια τοῦ νόμου περιωρίσθη εἰς ἓν μόνον ἔτος, ἐπὶ τῷ τέλει τοῦ νὰ προσπαθήσῃ ἡ Κυβέρνησις κατὰ τὸ χρονικὸν τοῦτο διάστημα ν' ἀναθεωρήσῃ καὶ καταστήσῃ αὐτὸν γενικώτερον καὶ δικαιότερον. Ὁ νόμος οὗτος ἐπανῆλθεν ἐν τῇ Βουλῇ τὸν ὁποῖον παρεδέξατο παμψηφεὶ οὕτω τροπολογηθέντα, καθ' ὅσον κατὰ τὴν πρώτην ἐν αὐτῇ συζήτησιν καὶ ἡ εἰσηγητικὴ ἐπιτροπή της καὶ πολλοὶ τῶν κυρίων βουλευτῶν, εἰς μάτην ἐπρότειναν καὶ ὑπεστήριξαν τροπολογίας τινὰς πρὸς διόρθωσιν τοῦ νόμου. Τελευταῖον ἡ Κυβέρνησις ἀναγνωρίζουσα τὴν ὀρθότητα τῆς ὡς εἴρηται τροπολογίας ἐκύρωσε μὲ τὴν ἐνιαύσιον διάρκειαν τὸν νόμον τοῦτον καὶ ἐξετέλεσεν αὐτόν.

Τοιαύτης οὖσης τῆς καταστάσεως τοῦ ἀπὸ 28 Μαΐου 1859 ΦΑΣ'. νόμου, ἀπορεῖ ἡ ἐπιτροπή σας, διὰ ποῖον λόγον τὸ ὑπουργεῖον, ἀντιφάσκον εἰς τὰ ὑπ' αὐτοῦ τούτου παραδεδεγμένα, προτείνει νὰ καταστα θῇ ὁ νόμος οὗτος διαρκής· ἐπιδιώκει δὲ τὴν ἐπίτευξιν τούτου διὰ τρόπου πλαγίου, διότι ἡ κατάργησις τοῦ 16 ἄρθρου πλαγία ὁδὸς ὑπὲρ τῆς ὁριστικότητος τοῦ εἰρημένου νόμου πρέπει νὰ θεωρηθῇ, ἐὰν διὰ τοῦ παρόντος νομοσχεδίου πρόκειται νὰ ἐπιτευχθῇ πρακτικόν τι ἀποτέλεσμα, διότι ἄλλως ἡ ἁπλῆ κατάργησις τοῦ ἄρθρου 16 δὲν δύναται νὰ δώσῃ ζωὴν εἰς τὸν ἐκπνεύσαντα ἤδη ΦΑΣ'. νόμον παρερχομένης τῆς ἐνιαυσίου διαρκείας.

Οὕτως ἐχόντων τῶν προηγουμένων τοῦ νομοσχεδίου, οὐτινος ἡ συζήτησις πρόκειται, καὶ ἀμφιβόλου τοῦ πράγματος ἐξεταζομένου ἡ ἐπιτροπή σας ἠδύνατο δικαίως, νὰ προέλθῃ εἰς τὸ μέτρον νὰ προτείνῃ τὴν ἀπόρριψιν αὐτοῦ. Ἔχουσα ὅμως ὑπ' ὄψιν της τὰς ἀναποφεύκτους ἀνάγκας τῶν ὑπαλλήλων, ὑπὲρ τῆς ἱκανοποιήσεως τῶν ὁποίων πρὸς τὸ συμφέρον τῆς ὑπηρεσίας πάντες ὀφείλομεν νὰ προνοῶμεν κατὰ τὴν ἁρμοδιότητα ἑκάστου, καὶ μὴν ἐπιθυμοῦσα νὰ παρεμβάλῃ προσκόμματα εἰς τὴν ἐνέργειαν τῆς Κυβερνήσεως, ὁσάκις τοῦτο εἶναι ἐρικτόν, ἐθεώρησεν ἀναγκαῖον νὰ ἔλθῃ εἰς τὸ μέτρον νὰ προτείνῃ εἰς τὴν Βουλὴν τὴν τροπολογίαν τοῦ μοναδικοῦ ἄρθρου, ἐξ οὗ σύγκειται τὸ παρὸν νομοσχέδιον, ὡς ἀκολούθως·

«Ἡ διάρκεια τοῦ ἀπὸ 28 Μαΐου 1859 ΦΛΣ'. νόμου παρατείνεται μέχρι τῆς 31 Δεκεμβρίου τοῦ ἔτους 1860.»

Διὰ τῆς τροπολογίας ταύτης, ἡ ἐπιτροπή σας ὁρονεῖ ὅτι ἀφ' ἑνὸς αἴρεται πᾶν πρόσκομμα εἰς τὴν ἐνέργειαν τῆς Κυβερνήσεως, ἀφ' ἑτέρου δὲ δίδεται εἰς αὐτὴν ὁ ἀπαιτούμενος ὑλικὸς καιρὸς διὰ νὰ καταρτίσῃ νόμον περὶ αὐξήσεως τοῦ μισθοῦ τῶν ὑπαλλήλων, ἱκανοποιοῦντα κατὰ τὸ δίκαιον ἁπάσας τὰς ὑπηρεσίας.

Μετὰ τὰ ἐκτεθέντα, προτείνει εἰς τὴν ἐπιψήφισιν τῆς Βουλῆς τὸ παρὸν νομοσχέδιον τροπολογηθὲν ὡς ἀνωτέρω.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 5 Μαΐου 1860.

Ἡ Ἐπιτροπὴ

Π. Ἀργυρόπουλος, Ἀ. Δεληγιάννης,
Ν. Παπαμιχαλόπουλος. Σ. Α. Βαρότσης,
Ἀ. Ζέρβας,

Ὁ εἰσηγητὴς

Ν. Θ. Λεώπουλος.»

Λαβὼν μετὰ ταῦτα τὸν λόγον ἐξέθηκέ τις, ὅτι πρό τινων ἡμερῶν ἔλαβεν ἀπὸ τὸν δῆμον Κλείτορος τῆς ἐπαρχίας Γόρτυνος, ἣν ἔχει τὴν τιμὴν ν' ἀντιπροσωπεύῃ, ἔκθεσίν τινα ἐπὶ χαρτοσήμου, ὑπογεγραμμένην παρ' 132 δημοτῶν, δι' ἧς ἐκθέτουσιν ὅλα τὰ διατρέξαντα κατὰ τὴν ἐνέργειαν τῆς δημοτικῆς ἐκλογῆς τοῦ δήμου των, ἥτις ἐπὶ πενταετίαν ἤδη ἀναβάλλεται σκανδαλωδῶς. Διὰ τῆς ἐκθέσεως ταύτης ἀποδίδουσι ῥητὰς ἀξιοποίνους πράξεις εἴς τε τὸν γενικὸν γραμματέα τοῦ ὑπουργείου τῶν ἐσωτερικῶν Κ. Δεληγιάννην καὶ εἴς τινας ἄλλους διοικητικοὺς ὑπαλλήλους. Ἀλλ' αὐτὸς δὲν ἔχει νὰ ἐπέμβῃ εἰς τὰ τῆς κατηγορίας καὶ ἡ εὐθύνη μένει εἰς τοὺς ὑπογράψαντας τὴν ἔκθεσιν, οἵτινες διὰ τοῦ τελευταίου παραγράφου αὐτῆς τὸν ὑποχρεοῦσι νὰ φέρῃ εἰς γνῶσιν τοῦ Σώματος ὑπ' ἰδίαν εὐθύνην των τὴν ἔκθεσιν ταύτην. Πρὸ τριῶν ἑπομένως ἡμερῶν παρεκάλεσε τὸν πρόεδρον νὰ τὴν φέρῃ εἰς γνῶσιν τῆς Βουλῆς· ἀλλ' ἐπειδὴ ἄλλαι σπουδαῖαι ἐργασίαι ἠδύναντο νὰ ἐμποδίσωσι τὸν πρόεδρον νὰ τὴν ὑποβάλῃ ταχέως, τὰ δὲ ἀναφερόμενα πρόσωπα τὸν βιάζουσι δι' ἐπιστολῶν των νὰ ἐπιταχύνῃ, ἐκπληρῶν τὸ πρὸς τοὺς ἐντολεῖς αὐτοῦ καθῆκον, ἀνέλαβε νὰ παρουσιάσῃ τὴν ἀναφοράν, καὶ ἂν ἡ Βουλὴ ἐγκρίνῃ, εἶναι ἕτοιμος νὰ τὴν ἀναγνώσῃ.

Ἐπέφερεν ὁ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργός, ὅτι ὁ προαγορεύσας ἐπέδειξε πρῶτον εἰς τὸν Κ. Δεληγιάννην τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος ἔγγραφον, ἀκολούθως δὲ τὸ ἔφερε καὶ εἰς αὐτόν, ὅστις ἐπὶ τῇ ἐπιμόνῳ αἰτήσει τοῦ Κ. Δεληγιάννη, καὶ γνωρίζων τὸ ψευδὲς τῶν κατ' αὐτοῦ ἐπιῤῥιπτομένων μομφῶν, ὑπεχρέωσε τὸν προαγορεύσαντα νὰ καταθέσῃ τὸ ἔγγραφον εἰς μίαν ἀρχήν, ἵνα δυνηθῇ νὰ λάβῃ ἀντίγραφον ὁ κατηγορούμενος καὶ καταμηνύσῃ τοὺς συκοφάντας.

Παρετήρησεν ἄλλος, ὅτι τὸ ἔγγραφον τοῦτο, αὕτη ἡ λεγομένη ἀναφορὰ δὲν πρέπει βεβαίως νὰ γίνῃ ἀντικείμενον συζητήσεως, καὶ τὴν γνώμην ταύτην βλέπει συμμεριζομένους πολλοὺς τῶν βουλευτῶν. Ἡ ἔκθεσις αὕτη δὲν ἀποτείνεται εἰς τὴν Βουλήν, ἐνῷ δὲ φέρει τὴν ἐπιγραφὴν «πρὸς τοὺς Κυρίους Π. Δεληγιάννην καὶ Γ. Πλαπούταν» εἶναι γεγραμμένη ἐπὶ χαρτοσήμου, καὶ διὰ τοῦ ἀλλοκότου τούτου ἐγγράφου ἀποδίδονται ἀξιόποινος πρᾶξις ἐναντίον προσώπου ἐντίμου καὶ ἀνωτέρου πάσης ὑπονοίας. Περιέχει δὲ τὸ ἔγγραφον τοῦτο ἐντολὴν εἰς τοὺς ῥηθέντας δύω βουλευτὰς νὰ τὸ διακοινώσουν εἰς τὴν Βουλὴν ἢ νὰ τὸ καταθέσουν εἰς τὸ γραφεῖον. Ἂν ἀναδέχωνται τὴν ἐντολὴν ταύτην, δύνανται νὰ φέρωσιν ἐπερώτησιν, καὶ οὐχὶ νὰ παρουσιάζουν εἰς τὴν Βουλὴν ἔγγραφον ἀποτεινόμενον εἰς αὐτοὺς καὶ γεγραμμένον ἐνταυτῷ ἐπὶ χαρτοσήμου. Τὸ νὰ λέγουν δὲ συνόμα ὅτι δὲν ἀναδέχονται τὴν εὐθύνην, τοῦτο ἐξασθενεῖ ἔτι μᾶλλον τὴν θέσιν των, διότι, ὡς γνωστόν, ὁ ἐντολοδόχος μετέχει τῆς αὐτῆς μὲ τὸν ἐντολέα εὐθύνης. Δὲν δύναται δὲ τὸ ἔγγραφον τοῦτο οὐδ' εἰς τὴν ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν ἐπιτροπὴν νὰ παραπεμφθῇ διὰ τοὺς αὐτοὺς λόγους, δι' οὓς, ὡς εἶπε, δὲν δύναται καὶ νὰ ἀναγνωσθῇ ἐνώπιον τῆς Βουλῆς. Ὁ ἀνωτέρω βουλευτὴς ἐποίησε λόγον καὶ περὶ δημοτικῆς τινος ἐκλογῆς πρὸ πέντε ἐτῶν ἀναβαλλομένης. Πρόκειται περὶ τῆς ἐκλογῆς τοῦ δήμου Κλείτορος τῆς Γορτυνίας, περὶ ἧς ἔμελλε ν' ἀποφασίσῃ τὸ ὑπουργεῖον τῷ 1858, ἀλλ' ἀνεβλήθη ἡ περὶ αὐτῆς ἀπόφασις, διότι, ὡς ἐπληροφορήθη τὸ ὑπουργεῖον, δὲν εἶχον μετάσχει τῆς ἐκλογῆς οἱ δημοτικοὶ σύμβουλοι, ἀπόντες εἰς ἐργασίας των. Καθ' ὅλην δὲ τὴν διερεύνησιν ταύτην τῆς ἐκλογῆς ἀπέσχε νὰ λάβῃ μέρος τὸ ἤδη κατηγορούμενον πρόσωπον, καὶ μόνος ὁ Κ. Κυκλείδης εἰργάσθη ἐπ' αὐτῆς μετὰ τοῦ τότε ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργοῦ, ὥστε δὲν εἶναι γενναῖον νὰ διαστρέφωνται κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον τὰ πράγματα καὶ νὰ πληγόνηται ἡ ὑπόληψις ἐντίμων προσώπων. Ὡς πρὸς δὲ τὰ περὶ διορθοκίας

λεγόμενα ἰδού τί συνέβη. Ὁ Δημήτριος Βούκουρας, γαμβρὸς τοῦ Κ. Πλαπούτα, ἐπρόκειτο νὰ συμφιλιωθῇ μετά τινος Ἀντωνάκου, ὑποψηφίου δημάρχου τοῦ δήμου Κλείτορος· ἀλλὰ διὰ νὰ γίνῃ ἡ συμφιλίωσις, ἔπρεπε νὰ τῷ πληρώσῃ ὁ Ἀντωνάκος 5,000 δραχ. καὶ νὰ τῷ δώσῃ ἐγγύας πολιτικῆς πίστεως. Διὰ τὸ πρῶτον τῷ ἐνεχείρισε συναλλαγματικήν, διὰ τὸ δεύτερον, πιστοποιητικὸν ὁμορροσύνης καὶ πίστεως. Ἡ πρᾶξις αὕτη ἔφθασεν εἰς τὰς ἀκοὰς τοῦ γεν. γραμματέως καὶ ὡς ἦτον ἐπόμενον ἐλύπησε τὴν καρδίαν του. Ἔγραψε λοιπὸν νὰ γίνῃ ἐνέργεια, ὥστε νὰ ληφθῇ ὀπίσω τὸ γραμμάτιον καὶ ἡ πιστοποίησις· κατεβλήθη πρὸς τοῦτο ὑπὸ τοῦ γραμματέως τῆς Νομαρχίας Θεοφανίδου καὶ ἄλλων ἡ ἀπαιτουμένη προσπάθεια, ἐλήφθη τὸ ἔγγραφον καὶ ἐξηφανίσθη, διότι ἐπροξένει τῷ ὄντι αἴσχος. Τὸ ἔγγραφον τοῦτο σταλὲν πρὸς τὸν Κ. Δελιγιάννην ἀπὸ τὸν διαβρακατίσαντα τὴν ὑπόθεσιν Φανόπουλον, ἐτρίσθη παρὰ τοῦ εἰρημένου Κ. Δελιγιάννη ἐνώπιον τοῦ ἐκδότου τὸ συνάλλαγμα Ἀντωνάκου, ἐπιπληχθέντος μάλιστα διὰ τὴν ἀπάτην, εἰς ἣν περιέπεσε. Εὐτυχῶς ὑπάρχει ἐπιστολὴ τοῦ μνησθέντος Φανοπούλου γράφοντος πρὸς τὸν Κ. Δελιγιάννην ὅτι κακῶς ἔπραξεν δοὺς τὸ συνάλλαγμα εἰς τὸν ἐκδότην, διότι οὕτως ἀποφεύγει τὴν φιλίαν τοῦ Βούκουρα, ὅτι θέλει μετανοήσῃ καὶ δὲν πρέπει νὰ μπδενίσῃ τὸ γράμμα τοῦ Ἀντωνάκου. Μεθ' ὅλα δὲ ταῦτα ἔρχονται νὰ προσβάλουν τὴν ὑπόληψιν ἀνθρώπου, ὅστις, ὅσα καὶ ἂν λέγῃ ἡ κακοβουλία τινῶν, εἶναι ἄξιος τῆς ὑπολήψεως πάντων καὶ ἀποζῇ διὰ τῆς ἱκανότητος καὶ ὑπηρεσίας του. Πρὸ ὀκτὼ ἤδη ἡμερῶν κυκλοφορεῖ ἀπὸ οἰκίας εἰς οἰκίαν τὸ πολυώδυνον αὐτὸ ἔγγραφον, καὶ εὐχαρίστησε πολλοὺς ἐμπαθεῖς καὶ ἀνεκίνησε τὴν χολὴν τῶν εὐερεθίστων. Ἀλλ' ὁ Κ. Δελιγιάννης ἐζήτησε νὰ κατατεθῇ εἰς μίαν ἀρχήν, διὰ νὰ φέρῃ εἰς τὴν θέσιν τοῦ ὑποδείκτου τοὺς αὐτουργοὺς συκοφαντίας, ἢ νὰ ὑποστῇ αὐτὸς τὴν πλέον παραδειγματικὴν τιμωρίαν, μολονότι παρῆλθον ἤδη πέντε ἔτη καὶ κατὰ τὸν νόμον παρεγράφη ἡ ὑπόθεσις.

Ἐξέθηκεν ἕτερος, ὅτι ἀναγκάζεται νὰ δώσῃ ἐξήγησίν τινα εἰς τὴν Βουλήν, ἐπειδὴ ἀνεμίχθη καὶ τὸ ἰδικόν του ὄνομα εἰς τὴν προκειμένην ὑπόθεσιν· ἡ ἐξήγησις δὲ αὕτη εἶναι ἡ ἑξῆς: Πρὸ πολλῶν ἡμερῶν ὁ συνάδελφός του Κύριος Πλαπούτας τῷ ἐγνωστοποίησεν ὅτι ἔλαβεν ἐπιστολήν, πρὸς ἀμφοτέρους ἐπιγραφομένην, πολυαρίθμων κατοίκων τοῦ δήμου Κλείτωρος τῆς ἐπαρχίας Γορτυνίας, παραπονουμένων κατὰ τῶν προσκομμάτων τινα, ἐπὶ ὁλόκληρα ἤδη ἔτη, παρεμβαλλόντων εἰς τὴν ἐκπε-

ραίωσιν τῆς δημοτικῆς ἐκλογῆς των, καὶ ἐξαιτουμένων νὰ παρουσιάσωμεν τὸ ἔγγραφόν των αὐτὸ εἰς τὴν Βουλήν. Ὁ Κ. Πλαπούτας προσέθηκεν ὅτι τὸ ἔγγραφον περιέχει καὶ τινας ἐκφράσεις καθαπτομένας τῆς ὑπολήψεως ἀνωτέρου ὑπαλλήλου, τοῦ γενικοῦ γραμματέως τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν, εἶχε δὲ τὴν πεποίθησιν ὅτι ἦσαν ὑπόχρεοι νὰ ἐνεργήσωσιν ἀφεύκτως τὴν ὑπὸ τῶν ῥηθέντων πολιτῶν διδομένην αὐτοῖς ἐντολήν. Ὁ Κ. Πλαπούτας τῷ ἔδοσεν ἐπὶ τέλους ν' ἀναγνώσῃ μόνον τὴν περὶ ἧς ὁ λόγος ἐπιστολὴν καὶ ἔλαβεν αὐτὴν ἀμέσως πάλιν. Τῷ παρέστησε τότε ὅτι ἐντὸς τοῦ ἐγγράφου τούτου, περιέχοντος πράγματα προσβάλλοντα τὴν τιμὴν ὑπαλλήλου ἀνωτέρου, ἐγνωσμένου ἐξ ἐναντίας διὰ τὴν τιμιότητά του, πράγματα τὰ ὁποῖα δὲν πιστεύει ὅτι ἔλαβον χώραν ἐκ μέρους αὐτοῦ, οὔτε δύναται νὰ χαρακτηρίσῃ ἄλλως ἢ ὡς ἐκ τῶν συκοφαντιῶν ἐκείνων τὰς ὁποίας πολυετὴς πεῖρα αὐτοῦ τοῦ ἰδίου εἰς τὴν δημόσιον ὑπηρεσίαν τὸν ἐδίδαξεν ὅτι πολλὰ εὐκόλως ἐκφενδονίζονται δυστυχῶς κατὰ τῶν ἀνωτέρων ὑπαλλήλων· ὅτι, τοιαῦτα περιέχοντος τοῦ ἐγγράφου, οὔτε ὁ ἀγορεύων ποτὲ βεβαίως ἀναδέχεται νὰ τὸ εἰσαγάγῃ εἰς τὴν Βουλήν, οὔτε αὐτὸν συμβουλεύει νὰ πράξῃ τοῦτο. Καθ' ὅσον δὲ ἀφορᾷ τὴν πεποίθησίν του ὅτι ἦσαν ὑπόχρεοι νὰ ἐκπληρώσωσι τὴν ἐντολήν, τῷ παρέστησεν ὅτι ὁ βουλευτὴς ἀφοῦ ἐκλεχθῇ δὲν ὑπόκειται δουλικῶς εἰς τοὺς ἐκλογεῖς του καὶ ἀκόμη ὀλιγώτερον εἰς ὀλίγους κατοίκους ἑνὸς δήμου, ἀλλ' εἶναι βουλευτὴς ὅλης τῆς Ἑλλάδος καὶ ἀπὸ κανένα δὲν ἔχει νὰ λαμβάνῃ διαταγάς. Κατὰ δὲ δευτέραν συνέντευξιν περὶ τοῦ αὐτοῦ ἀντικειμένου ὁ συνάδελφός του Κ. Πλαπούτας ἐπειδὴ ἐφαίνετο ἐπιμένων εἰς τὴν ἰδέαν ὅτι εἶχεν οὗτος τοὐλάχιστον τὴν ὑποχρέωσιν νὰ ἐκπληρώσῃ τὴν ἐντολήν, διότι δὲν ἠδύνατο, ὡς ἔλεγε, νὰ μὴν ἐνεργήσῃ τι, τῷ παρέστησεν ὅτι δύναται κάλλιστα, χωρὶς νὰ εἰσαγάγῃ εἰς τὴν Βουλὴν ἔγγραφον ὅπερ προξενήσει σκάνδαλον, νὰ ἐκθέσῃ εἴτε κατ' ἰδίαν πρὸς τὸν ἁρμόδιον ὑπουργὸν εἴτε καὶ δι' ἐπερωτήσεως ἁπλῆς εἰς τὴν Βουλήν, ὡς συνήθως γίνεται, μόνον τὸ ἱστορικὸν τῆς δημοτικῆς ἐκλογῆς καὶ ζητήσῃ νὰ ἐνεργηθῇ αὐστηρῶς ὁ νόμος· μὲ τοσοῦτον δὲ περισσοτέραν πεποίθησιν τῷ ἔδωκε τὴν συμβουλὴν ταύτην καθ' ὅσον καὶ αὐτὸς χωρὶς παντελῶς οὔτε εἰς ἐπερώτησιν νὰ προσφύγῃ ἐξέθεσε πρό μικροῦ εἰς τὸν Κ. ὑπουργὸν τῶν Ἐσωτερικῶν περιστατικόν τι ἀφορῶν ἑτέραν δημοτικὴν ἐκλογὴν τῆς ἐπαρχίας του καὶ ἔλαβε παρ' αὐτοῦ ἀμέσως τὴν ὑπόσχεσιν ὅτι θέλει ἐκδώσει εὐθὺς διαταγὴν σύμφωνα μὲ τὸν νόμον, ὅπερ

καὶ ἔπραξεν, ὡς ἐπληροφορήθη. Δυστυχῶς μεθ' ὅλα ταῦτα ὁ συνάδελφός του δὲν ἐπείσθη, ἀλλ' εἰσήγαγεν εἰς τὴν Βουλὴν τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος ἔγγραφον, ὅπερ ἄλλως τε, ὡς ὀρθῶς ὁ προαγορεύσας βουλευτὴς Ναυπλίας παρετήρησε, δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ μήτε ὡς ἀναφορὰ μήτε ὡς ἐπιστολὴ ἁπλῆ, ἐπειδὴ αἱ ἀναφοραὶ διευθύνονται πρός τινα Ἀρχὴν καὶ αὐτὸ τὸ ἔγγραφον διευθύνεται πρὸς τὸν Κύριον Πλαπούταν καὶ τὸν ἀγορεύοντα, οἵτινες καίτοι Βουλευταὶ δὲν ἀποτελοῦσιν ἀρχήν, ἀποτελεῖ τοιαύτην ἡ Βουλὴ ἐν σώματι· δὲν εἶναι δὲ καὶ οὔτε ἁπλῆ ἐπιστολὴ ἐπειδὴ εἶναι ἐπὶ χαρτοσήμου γεγραμμένη. Παύει τὸν λόγον ἐπαναλαμβάνων ὅτι εἶχεν ἀνάγκην νὰ δώσῃ τὴν ἐξήγησιν ταύτην εἰς τὴν Βουλὴν ὅπως διακριθῇ καθαρῶς ἡ θέσις του εἰς τὴν πρακειμένην περίστασιν.

Ἐξέθηκεν ἄλλος, ὅτι δὲν ἐννοεῖ πῶς διϊσχυρίζονται τινὲς ὅτι ἡ Βουλὴ δὲν εἶναι ἁρμοδία νὰ ἐπιληφθῇ τῆς ὑποθέσεως. Ὅταν ἡ Βουλὴ ἔχῃ τὸ δικαίωμα νὰ ἐξελέγχῃ τὸν ὑπουργὸν, δὲν ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἐξετάσῃ τὴν διαγωγὴν ἑνὸς ὑπαλλήλου; Εἰς τὸν ἰδιώτην ἐπιτρέπεται νὰ ἀναφέρῃ εἰς τὴν Βουλὴν τὴν ὑπόθεσίν του, καὶ δὲν ἐπιτρέπεται τοῦτο εἰς δύω Βουλευτάς; ἐκτὸς τούτου, ὅταν δὲν ἐπιλαμβάνεσθε τῆς καθ' ἑνὸς ὑπαλλήλου κατηγορίας, πιστεύσατε ὅτι δὲν τὸν ὠφελεῖτε. Ὅταν τὸ ἠθικὸν ἑνὸς δημοσίου ὑπαλλήλου τεθῇ εἰς ἀμφιβολίαν, ὅταν δὲν ἔχῃ παρὰ τὸν μισθόν του καὶ δαπανᾷ πολλαπλάσια, ἡ Βουλὴ ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἐπιληφθῇ τῆς ἐξελέγξεως τοιούτου προσώπου. Ἔχει μάλιστα καθῆκον, διότι δὲν πρόκειται περὶ μικροῦ ὑπαλλήλου, ἀλλὰ περὶ προτώπου διευθύνοντος ὁλόκληρον ὑπουργεῖον. Παρουσιάζεται ἓν ἔγγραφον, καὶ παρουσιάζεται μάλιστα ὑπὸ βουλευτοῦ, πρόκειται δὲ περὶ ἀνωτέρου ὑπαλλήλου, καὶ λέγετε ὅτι δὲν πρέπει νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν; Ὁ βουλευτὴς δὲν εἶναι ὑπόχρεως νὰ τὸ εἰσαγάγῃ κατὰ τύπους, καὶ ἀδιάφορον θεωρεῖ ἂν εἶναι γεγραμμένον ἐπὶ ἐνσήμου ἢ ἁπλοῦ χάρτου. Ἡ Βουλὴ πρέπει νὰ ἀποβλέψῃ εἰς τὴν οὐσίαν, πρέπει νὰ ἐξετάσῃ τὴν κατηγορίαν. Δὲν γνωρίζει τὸ περιεχόμενον τοῦ ἐγγράφου, ἐρρέθη ὅμως ὅτι Ἀντωνάκος τις ἔδωκε χρήματα εἰς τὸν Βούκουραν. Ἐπὶ τῇ ὑποθέσει ταύτῃ, ποῖος ὁ λόγος τόσης ἀνησυχίας; διὰ τί ἐξανίστανται οἱ οἰκεῖοι τοῦ περὶ οὗ πρόκειται ὑπαλλήλου; Ἄλλως τε, ἀφοῦ ἐσχίσθη τὸ ἔγγραφον, δὲν ὑφίσταται καὶ κατηγορία. Μολαταῦτα, ἐπειδὴ ἡ κατηγορία ἐγένετο, πρέπει νὰ ἐξετασθῇ ἐνδελεχῶς τὸ περιεχόμενον τοῦ ἐγγράφου, τοῦ ὁποίου ἀναλαμβάνει τὴν ὑποστήριξιν. Ἂς διορισθῇ λοιπὸν, κατ' ἀναλογίαν τῶν

παρ' ἡμῖν προηγουμένων, ἐπιτροπή τις, εἰς ἣν νὰ ἀνατεθῇ ἡ ἐξέτασις τῆς ὑποθέσεως διὰ νὰ μᾶς φέρῃ τὴν ἐπ' αὐτῆς γνώμην της.

Ἀντέτυξεν εἰπὼν ἄλλος, ὅτι λυπεῖται ἀναγκαζόμενος νὰ ἔλθῃ εἰς μίαν συζήτησιν προσωπικὴν, ἥτις δὲν ἔπρεπε νὰ παρουσιασθῇ παντάπασιν ἐνώπιον τῆς Βουλῆς, ἀλλ' αἴτιοι τούτου εἶναι οἱ παραβιάζοντες τὴν συνταγματικὴν τάξιν καὶ λησμονοῦντες τὴν κοινοβουλευτικὴν νομολογίαν. Ὁ κανονισμὸς ἡμῶν καὶ τὰ συνταγματικὰ ἔθιμα ὁρίζουσιν, ὅτι ἡ Βουλὴ ἐξελέγχει τοὺς ὑπουργοὺς δι' ἰδίας πράξεις των ἢ διὰ τὴν διαγωγὴν τῶν ὑπ' αὐτοὺς ὑπαλλήλων, καὶ τοῦτο γίνεται ἢ δι' ἐπερωτήσεως ἢ διὰ τακτικῆς πρὸς τὸ Σῶμα ἀναφορᾶς. Σήμερον ὅμως τί βλέπομεν; Διευθύνεται ἓν ἔγγραφον πρὸς τοὺς δύω βουλευτὰς Γορτυνίας, καὶ τὸ ἔγγραφον τοῦτο εἶναι ἐπιστολὴ, ἀλλ' ἐπιστολὴ γεγραμμένη ἐπὶ ἐνσήμου χάρτου! Τοιοῦτον λοιπὸν ἔγγραφον οὔτε γνώρισμα ὁριστικὸν ἔχει, οὔτε ὑποδοχῆς δύναται νὰ ἀξιωθῇ. Ἂν ὁ παρουσιάσας αὐτὸ συνεμερίζετο τὰ γραφόμενα, ἠδύνατο νὰ φέρῃ τὴν δέουσαν ἐπερώτησιν. Αὐτὴ ἦτον ἡ συνταγματικὴ τάξις, καὶ ὄχι ἐπὶ τῇ βάσει πλαγίων ἐγγράφων νὰ ἔρχωνται νὰ ἐπιῤῥίπτωσι μομφὰς κατὰ προσώπων ἀνωτέρων πάσης μομφῆς, κατὰ προσώπων γνωστῶν διὰ τὴν ἱκανότητα καὶ τιμιότητά των. Δὲν πρόκειται λοιπὸν περὶ τοῦ γεν. γραμματέως, διότι τὸν γνωρίζουσι πάντες· πρόκειται περὶ συνταγματικοῦ ζητήματος, ἂν δηλονότι δύνανται νὰ φέρουν τινὲς καὶ νὰ καταθέτουν εἰς τὴν Βουλὴν ἰδιαιτέρας ἐπιστολὰς, καὶ νὰ μᾶς λέγουν « ἀποφασίσατε » ἔγγραφον τοιοῦτον εἰς τὴν φύσιν αὐτοῦ καὶ διὰ τοιούτων εἰσαχθὲν μέσων, ἐναντίον τῶν συνταγματικῶν ἐθίμων καὶ νομολογιῶν, πρέπει νὰ εἴπῃ ἡ Βουλὴ ὅτι τὸ ἀποῤῥίπτει, καὶ ἂν τὸ ἀναδέχηται ὁ εἰσαγαγὼν, δύναται νὰ τὸ φέρῃ ὡς ἐπερώτησιν. Δὲν θέλει νὰ εἴπῃ τι εἰς τὸν βουλευτὴν Ἠλείας, ἀλλ' εἶναι ἀνοίκειον νὰ ἐπιῤῥίπτωνται μομφαὶ ἀόριστοι ἐναντίον ἀνωτέρων ὑπαλλήλων τοῦ Κράτους, καὶ νὰ κατεξετάζηται τὸ ἦθος καὶ ἡ διάνοιά των. Μολαταῦτα, ἐπειδὴ εἶναι συγγενὴς τοῦ συκοφαντουμένου προσώπου, προκαλεῖ τὸν βουλευτὴν Ἠλείας νὰ ἐξηγηθῇ.

Ζητοῦντος δὲ τοῦ βουλευτοῦ Ἠλείας νὰ λάβῃ τὸν λόγον, ἡ Βουλὴ ἀποποιουμένη νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν τὸ μνησθὲν ἔγγραφον αὐτὸ ἀπεφήνατο ὅτι κηρύττει κεκλεισμένην τὴν περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου συζήτησιν.

Λαβὼν μετὰ ταῦτα τὸν λόγον παρετήρησεν ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκο-

νομικῶν ὑπουργὸς, ὅτι τὸ κοινοβουλευτικὸν βῆμα εἶναι τῷ ὄντι θεῖον δῶρον, καὶ εἴδατε ὅτι πρὸ ὀλίγου ἀνέλαμψεν ἐξ αὐτοῦ ἡ παραγνωρισθεῖσα τιμὴ καὶ ἡ ἀθωότης. Ἀλλὰ μετὰ τὴν ἀνωτέρω ἱκανοποίησιν ἑνὸς τῶν ἀξιολογωτέρων ὑπαλλήλων τοῦ Κράτους, πρόκειται κατά τινα σύμπτωσιν νὰ ἱκανοποιηθῇ καὶ ἡ ἀθωότης καὶ εἰλικρίνεια ἄλλου ἀξιοτίμου ὑπαλλήλου. Πρὸ ὀλίγου ἐβρίφθησαν ἀμφιβολίαι τινες κατὰ τῆς διαγωγῆς τοῦ Οἰκονομικοῦ ἐφόρου Τριφυλίας, καθ' οὗ ἀπεδόθησαν διάφοροι κατηγορίαι. Τὸ ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν ἀπέστειλεν ἕνα τῶν καλλιτέρων του ὑπαλλήλων, τὸν Κ. Ζῶτον, διὰ νὰ ἐνεργήσῃ ἀνακρίσεις, οὗτος δὲ μεταβὰς ἐπιτοπίως, ὑπέβαλεν εἰς ἀνακρίσεις τὸν οἰκονομικὸν ἔφορον, μετὰ τὸ ἀποτέλεσμα τῶν ὁποίων ἐξερράσθη σαφῶς περὶ τῆς ἀθωότητος τοῦ κατηγορουμένου. Καταθέτει λοιπὸν ὅλα τὰ λαβόντα χώραν εἰς τὴν ὑπόθεσιν ταύτην ἔγγραφα, ἵνα τὰ διέλθῃ ἡ Βουλὴ καὶ πεισθῇ περὶ τοῦ ἀνυποστάτου τῶν ἀποδοθεισῶν εἰς τὸν Ἔφορον Κιταράκον κατηγοριῶν. Ἂς τῷ συγχωρηθῇ δὲ νὰ εἴπῃ μόνον, ὅτι ὁ Κ. Ζῶτος κλείων τὴν ἔκθεσίν του, φέρει ῥητῶς ὡς συμπέρασμα, ὅτι ὁ μνησθεὶς οἰκονομικὸς ἔφορος πιθανὸν νὰ εἶναι κατά τι ἀπότομος, οὐδέποτε ὅμως δύναται νὰ τὸν κατηγορήσῃ τις ἐπὶ ἀδρανείᾳ, εἴτε ἐπὶ ἀνικανότητι ἢ καταχρήσει. Πεποιθὼς λοιπὸν ὅτι συνεπείᾳ τῶν ἀνακρίσεων τοῦ Κ. Ζώτου, τὴν τιμιότητα καὶ ἀμεροληψίαν τοῦ ὁποίου οὐδεὶς δύναται νὰ ἀμφισβητήσῃ, θέλει ἀναλάμψει ἀπὸ τοῦ βήματος τούτου καὶ ἡ ἀθωότης τοῦ εἰρημένου ἐφόρου.

Ἐπέφερεν ἄλλος, ὅτι ὁ συνάδελφος αὐτοῦ βουλευτὴς Τριφυλίας, φέρων τὴν περὶ τῆς διαγωγῆς τοῦ ἀνωτέρω Ἐφόρου ἐπερώτησίν του, δὲν ὡρμήθη ἐξ ἰδίων πληροφοριῶν, ἀλλ' ἐστηρίχθη εἰς ἐπίσημα ἔγγραφα τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργείου. Μεταξὺ αὐτῶν ὑπάρχει ἐπίσημος ἔκθεσις τοῦ ἐπάρχου, ζητοῦντος νὰ σταλῇ ἀνακριτὴς δι' ἐξόδων του ἵνα ἐξέλθῃ τὴν διαγωγὴν τοῦ ἐφόρου, καὶ λέγοντος μάλιστα, ὅτι εἶναι ἕτοιμος νὰ ὑποστῇ τὴν ποινὴν συκοφάντου, ἂν δὲν ἀποδειχθῶσι ἔτσιμοι ὅλαι αἱ κατὰ τοῦ Ἐφόρου κατηγορίαι. Ἐκ τῶν ἐπισήμων τούτων ἐγγράφων ἤντλησεν ὁ συνάδελφός του τὴν ἐπερώτησιν, καὶ ἐξ αὐτῶν ὁρμώμενος τὸν ὑπεστήριξε καὶ ὁ ἀγορεύων. Ὁ ἤδη ἀνακρίνας τὸν Ἔφορον Κ. Ζῶτος, τοῦ ὁποίου ὁ χαρακτὴρ δὲν ἔχει ἀνάγκην συστάσεως, μετέβη πρὸς τοῦτο εἰς τόπον ὅπου οὐδένα ἐγνώριζεν, ὅπου ὁ Ἔφορος διατελεῖ ἐν ἐνεργείᾳ καὶ δὲν ἦτον ἀσφαλὲς νὰ προσέλθωσιν ἐναντίον αὐτοῦ καταθέσεις. Ὁ Κ. Ζῶτος μάλιστα μὴ ἔχων ποῦ νὰ καταλύσῃ, προσέφυγεν εἰς τὴν

οἰκίαν τοῦ κατηγορουμένου. Τελευταῖον μένει εἰς τὸν συνάδελφόν του ἡ ἐπιφύλαξις ν' ἀπαντήσῃ ὅταν ἐπανέλθῃ, καθ' ὅσον ὁ ἀγορεύων, οὐδὲ τὰ κατατεθέντα ἔγγραφα ἔχει καιρὸν νὰ διέλθῃ.

Ἀναγγελθέντος ἔπειτα ὅτι ἀντικείμενον τῆς παρούσης εἶναι ἡ συζήτησις τοῦ περὶ συντάξεως τοῦ ὑποστρατήγου Κανέλλου Δελιγιάννη νομοσχεδίου, λαβών τις τὸν λόγον ἐπὶ τῆς ἀρχῆς, ἐξεθηκεν, ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ συνιστᾷ ὁμοφώνως τὸ νομοσχέδιον εἰς τὴν ἐπιψήφισιν τῆς Βουλῆς, διότι ἔρχεται νὰ παρηγορήσῃ περὶ τὸ τέρμα τοῦ βίου του ἕνα τῶν περιδόξων πρωταθλητῶν τῆς πατρίδος, νὰ ἀνταποκριθῇ εὐγενῶς εἰς τὰς ὑπὲρ τοῦ ἀγῶνος συστάσεις τοῦ κοινοβουλίου, καὶ νὰ χρησιμεύσῃ ὁ πρόδρομος τῆς ταχείας ἱκανοποιήσεως ἐκείνων, οἵτινες ὡς ἐκ νεκρῶν ἐγείραντες τὴν πατρίδα, παρέδωκαν τὴν μνήμην των εἰς τὴν Ἱστορίαν. Ὑπὸ τὴν ἱερὰν λοιπὸν αὐτὴν ἔποψιν ὀφείλεται ἔπαινος εἰς τὸ ὑπουργεῖον, διότι ἱκανοποιεῖ ἕνα πρόμαχον τῆς ἐλευθερίας, καὶ δίδει, οὕτως εἰπεῖν, τὴν ἐγγύησιν τῆς ταχίστης ἱκανοποιήσεως καὶ τῶν ἄλλων. Πρὸ ὀλίγου ἔτι εἶδε χήραν τινά· ἦτον ἡ χήρα τοῦ ἀοιδίμου Διαμάντη Ὀλυμπίου, ἥτις ὠχρὰ, ἀπεγνωσμένη καὶ ἔνδακρυς, ἠγνόει ποῦ νὰ στρέψῃ τὸ βῆμα καὶ πόθεν νὰ οἰκονομήσῃ τὰ μέσα, δι' ὧν νὰ ἐπανέλθῃ τοὐλάχιστον εἰς τὰ τέκνα της. Εὑρίσκεται εἰς καλλιτέραν θέσιν ἡ χήρα τοῦ ἀοιδίμου Π. Βότσαρη; Ἔχει τὰ πρὸς συντήρησιν μέσα ἡ χήρα τοῦ Βαρνακιώτου; Δὲν εἶναι ἀξία τῆς μερίμνης μας ὡς οἰκογένειαι τοῦ Δελιγιώργη καὶ Μανσόλα, καὶ ἐν γένει δὲν πρέπει νὰ σπεύσωμεν εἰς παρηγορίαν τῶν ἀτυχῶν οἰκογενειῶν τοῦ Πέτρου Καψάλη, τοῦ Παπανικολῆ, τοῦ ἀειμνήστου Ἀκούρου, τοῦ Γιαννάκη Ἴσκου, καὶ τόσων ἄλλων, τῶν ὁποίων, ὡς τέκνον τῆς νεωτέρας ἐποχῆς, δὲν δύναται νὰ δώσῃ σημείωσιν ἀκριβῆ; Τὰ ὀνόματα λοιπὸν ταῦτα συσταίνων εἰς τὴν Κυβέρνησιν, ἐπικαλεῖται τὴν ἔκφρασιν τῆς Βουλῆς, διὰ νὰ ληφθῇ ταχίστη καὶ ἀνάλογος ὑπὲρ αὐτῶν πρόνοια.

Καὶ ἄλλων δὲ εἰπόντων, ὅτι ἐκτὸς τῶν εἰρημένων ὑπάρχουσι πολλοὶ ἄλλοι τὰ ἱερώτερα κεκτημένοι δικαιώματα, ὑπὲρ ὧν δὲν πρέπει νὰ ἀναβληθῇ πλέον ἡ δέουσα ἱκανοποίησις, ἡ Βουλὴ ἀπεφάνθη νὰ συσταθῇ θερμότατα εἰς τὴν Κυβέρνησιν ἵνα λάβῃ ταχίστην πρόνοιαν καὶ ὑπὲρ τῶν λοιπῶν.

Ἐπὶ τούτοις ἐγένετο ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου μυστικὴ, κατὰ τὸν κανονισμὸν, ψηφοφορία ὑπὸ τοῦ ἑτέρου τῶν ἀντιπροέδρων καὶ τῶν ψηφολεκτῶν Χ. Θεοχαροπούλου καὶ Ν. Καναβοῦ. Προσερχόμενοι δὲ κατὰ σειρὰν οἱ βουλευταὶ, ἔρριπτον εἰς τὴν

μιαν κάλπην λευκὸν, εἰς δὲ τὴν ἑτέραν μέλανα κύαμον. Γενομένης δὲ τῆς διαλογῆς, συνήχθη ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν ἀρχὴν τοῦ νομοσχεδίου διὰ ψήφων 100 κατὰ 1.

Οὕτω δὲ ἀναγνωσθέντα ἐγένοντο δεκτὰ δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως τὰ ἄρθρα 1 καὶ 2 τοῦ νομοσχεδίου.

Ἐπαναληφθείσης δὲ ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ψηφολέκτας ὁμοίας καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου μυστικῆς ψηφοφορίας, συνήχθη ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη καὶ τὸ σύνολον τοῦ νομοσχεδίου διὰ ψήφων 73 κατὰ 2. ἔχει δ' οὕτως·

ΟΘΩΝ κτλ.

«Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρον 1.

Χορηγεῖται σύνταξις χρηματικὴ ἐκ δραχμῶν χιλίων ἀριθ. 1000 κατὰ μῆνα εἰς τὸν κύριον Κανέλλον Δελιγιάννην ὑποστράτηγον.

Ἄρθρον 2.

Ἡ σύνταξις αὕτη θέλει συμψηφίζεσθαι πρὸς τὰς στρατιωτικὰς ἀποδοχάς, τὰς ὁποίας ὁ κύριος Κανέλλος Δελιγιάννης λαμβάνει.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.»

Προέβη ἔπειτα ἡ Βουλὴ εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ νομοσχεδίου περὶ παρατάσεως τῆς ἰσχύος τοῦ περὶ συνοικισμοῦ τῶν Ψαριανῶν νόμου, καὶ γενομένης ἐπὶ τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Γεώργ. Περωτὴν καὶ Δ. Κριεζώτην, συνήχθη κατὰ τὸ προσαρτώμενον ἐνταῦθα τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν ἀρχὴν αὐτοῦ παμψηφεὶ διὰ ψήφων 82.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος·

«Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν ἀρχὴν τοῦ νομοσχεδίου περὶ συνοικισμοῦ τῶν Ψαριανῶν,

ναὶ ἢ ὄχι;»

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ

Κωνστ. Θεοδώρου	N	Ἰωάννης Χατσόπουλος	N
Ἰωάννης Σωτηριάδης	N	Ἀλέξανδρος Βιλαέτης	
Ἀντώνιος Βενιζέλος	N	Ἀνδρέας Αὐγερινὸς	N
Δημήτριος Γιαννούλης		Νικόλαος Σισίνης	N
Γ. Ν. Καΐρης	N	Αὐγερινὸς Πετραλιᾶς	
Νικόλαος Π. Ἀθανασίου	N	Γεώργιος Διαμάντης	N
Δημήτριος Τσόκρης		Ἀναγνώστης Δημητρίου	
Ἀνδρέας Δανόπουλος	N	Γαστ. Δελένδας	N
Ἰωάννης Βλάσσης	N	Σπ. Μαρκεζίνης	
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς	N	Ν. Βαρβαρῆγος	N
Γεώργιος Α. Γάλλης	N	Θρασύβουλος Α. Ζαΐμης	N
Γεώργιος Σκοῦφος		Ἀσημάκης Χαραλάμπης	N
Σταῦρος Βλάχος	N	Λεων. Ν. Πετιμεζᾶς	
Ἰω. Καραγιαννόπουλος	N	Χαρίλαος Θεοχαρόπουλος	N
Ἀθανάσιος Ἴσκος		Γρηγόριος Κορριωτάκης	
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς		Ἰωάννης Ζάρκος	
Φίλων Φίλωνος	N	Γεώργιος Περωτὴς	N
Λεωνίδας Λογοθέτης	N	Α. Κοντόσταυλος	N
		Ἰωάννης Μπαλάφας	N
Γεώργιος Γεροθανάσης		Γεώργιος Μιχαὴλ	N
Λεωνίδας Πετροπουλάκης		Ἀνδρέας Δελιγιάννης	N
Θ. Τσαννετάκης	N	Γ. Πλαπούτας	N
Ἰωάννης Σαράκας	N	Ἀντ. Ἀντωνόπουλος	
Α. Παπαθανασίου	N	Πέτρος Δελιγιάννης	N
Ἐλευθέριος Καλογερᾶς		Ποθητὸς Ῥεβελάκης	
Ν. Παπαμιχαλόπουλος	N	Κωνστ. Κυπριάδης	N
Χατζήστης Μήτσας	N	Ἰωάννης Δελιγιάννης	N
Ἀνδρέας Ζέρβας	N	Σταῦρος Καμπερόπουλος	N
Γ. Κ. Βελῆς	N	Ἀνδρέας Νοταρᾶς	
Δημήτριος Ζῶτος		Ἀριστείδης Μεντσελόπουλος	N
Γ. Ἰω. Γιολδάσης	N	Ἐμμανουὴλ Τσοῦχλος	

Χαρ. Α. Χρηστόπουλος . . N	Νικόλαος Μοσχούλας . . .
Ν. Χ. Παναγιώτου	Π. Αργυρόπουλος . . . . .
Δημήτριος Σακελλαράκης . . N	Ν. Πανουριᾶς . . . . .
Σ. Κοπανίτσας	Εὐθύμιος Κεχαγιᾶς . . . N
Ἐμμαν. Μελετόπουλος . . .	Κωνσταντῖνος Βλάμης . . .
Ν. Θ. Λεώπουλος	Βενιζέλος Ῥοῦφος . . . . .
Λουκᾶς Στέφανος	Ἀνδρέας Χ. Λόντος . . . N
Νῖκος Βουλπιώτης . . . . N	Παναγιώτης Καλαμογδάρτης N
Β. Ρ. Παλαμίδης	Κων. Κωνστάκης . . . . N
Α. Ἀλεξανδρόπουλος . . . N	Ἀνάργυρος Α. Χ. Ἀναργύρου N
Ἰ. Ν. Ταμπακόπουλος. . . N	Ν. Β. Γκίνης . . . . .
Γ. Ν Ῥεβελιώτης	Ἀθανάσιος Μπουρλῆς . . .
Δημήτριος Φιλάρετος . . .	Γεώργιος Μπάστας . . . N
Μελέτιος Χ. Μελέτης . . N	Ἰωάννης Μανιώτης . . . . N
Ν. Δικαῖος	Ἰω. Δουλίδης . . . . . N
Δ. Σακελλαριάδης . . . N	Κωνστ. Πλατύς. . . . .
Ἐπαμινώνδας Δελιγεώργης .	Ἀντ. Ῥενουάρδος . . . . N
Η. Τσιμπουράκης . . . . N	Μιχαὴλ Σολωμὸς . . . . N
Ἀλέξανδρος Κουμουνδοῦρος . N	Γεώργιος Ναύτης . . . .
Παναγιώτης Παπατσώνης .	Ἰωάννης Σαγρέδος . . . . N
Σπ. Ἀντωνόπουλος	Παναγιώτης Ψάθης . . . N
Ἰω. Προβελέγιος	Ἀντ. Ἀριμᾶς . . . . . N
Ἰω. Ταταράκης . . . . . N	Γρηγ. Μανοῦσος . . . . .
Σ. Βαρότσης . . . . . N	Ἀδαμ. Διαμαντόπουλος . . N
Ἐμμαν. Ναυπλιώτης . . . N	Δημ. Πολυχρονόπουλος . . N
Κων. Κρίσπης . . . . . N	Δημήτριος Βότσαρης . . .
Νικόλαος Τσαβέλλας . . .	Γεώργιος Ι. Σταΐκος . . .
Ν. Καναβός . . . . . N	Νικόλ. Πιπῖνος . . . . . N
Α. Παπαδημητριάδης . . .	Κωνστ. Δουζίνας . . . . N
Θ. Μιχαλόπουλος	Ἀνδρέας Γ. Κουντουριώτης . N
Παν. Μ. Ἰατρὸς	Δημήτριος Βουδούρης . . . N
Κίμων Χριστοδούλου . . . N	Ἀντώνιος Τσαμαδὸς. . . . N
Στέφανος Α. Δούκας . . .	Πέτρος Χ. Πέτρος . . . .
Ἰωάννης Κατσάκος	Εὐαγγέλης Βαλατσὸς . . .
Δημ. Κουμουνδουράκης . . N	Σ. Σκουμπουρδῆς . . . . N
Βενετσάνος Κυβέλος . . .	Εὐαγγέλης Κοντογιάννης . .
Νικόλαος Πιεράκος	Αὐγερινὸς Ἀβέρωφ . . . . N
Χ. Χριστόπουλος	Α. Μάντσαρης . . . . . N
Π. Κανελλόπουλος . . . . N	Δημήτριος Κριεζώτης . . . N

Ἀναγνωσθὲν δ' ἐγένετο δεκτὸν τὸ μοναδικὸν ἄρθρον τοῦ νομοσχεδίου δι' ἀναστάσεως.

Ἐπαναληφθείσης δὲ ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ψηφολέκτας ὁμοίας καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου ψηφοφορίας συνήχθη ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη καὶ τὸ σύνολον παμψηφεὶ διὰ ψήφων 74 ἔχει δ' ὡς ἑρεῖς·

Ο Θ Ω Ν κ.τ.λ.

« Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν.

Ἄρθρον μοναδικόν.

Ἡ ἰσχὺς τῶν διατάξεων τοῦ ἀπὸ 20 Μαρτίου **1847** ΝΗ'. νόμου περὶ συνοικισμοῦ τῶν Ψαριανῶν εἰς Ἑρέτριαν παρατείνεται ἐπὶ πέντε ἔτη, ἀρχόμενα ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθείς, θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς νόμος τοῦ Κράτους. »

Ἐπελήφθη δὲ ἡ Βουλὴ καὶ τῆς συζητήσεως τοῦ περὶ ἀναπληρωτικῆς πιστώσεως ἐκ δραχμῶν 70,000 νομοσχεδίου ἐπὶ τοῦ διὰ τὴν χρῆσιν τοῦ **1859** προϋπολογισμοῦ τοῦ τῶν ἐπὶ Οἰκονομικῶν ὑπουργείου. Γενομένης δ' ἐπὶ τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Δ. Πολυχρονόπουλον καὶ Ἰ. Καραγιαννόπουλον, συνήχθη, κατὰ τὸ προσαρτώμενον ἐνταῦθα τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν ἀρχὴν αὐτοῦ παμψηφεὶ διὰ ψήφων 72.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἐξῆς ζητήματος·

« Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν ἀρχὴν τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἀναπληρ. πιστώσεως ἐκ δραχ. 70,000, ναὶ ἢ ὄχι; »

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Κων. Θεοδώρου . . . . N	Ἰωάννης Βλάσσης . . . . N
Ἰωάννης Σωτηριάδης . . . N	Δημήτριος Καλλιφρονᾶς . . N
Ἀντώνιος Βενιζέλος	Γεώργ. Α. Ῥάλλης . . . N
Δημ. Γιαννούλης	Γεώργιος Σκοῦρος . . . .
Γ. Ν. Καΐρης . . . . . N	Σταῦρος Βλάχος . . . . N
Νικόλαος Π. Ἀθανασίου . N	Ἰω. Καραγιαννόπουλος . . N
Δημήτριος Τσόκρης	Ἀθανάσιος Ἴσκος . . . . .
Ἀνδρέας Δρανόπουλος . . .	Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς . . .

Φίλων Φίλωνος	Κωνστ. Κυπριάδης . . . N
Λεωνίδας Λογοθέτης . . . N	Ἰωάν. Δελιγιάννης . . . .
. . . . .	Σταῦρος Καμπερόπουλος . N
Γεώργιος Γεροθανάσης . .	Ἀνδρέας Νταρᾶς . . . .
Λεωνίδας Πετροπουλάκης . N	Ἀριστείδης Μεντσελόπουλος. N
Θ. Τσαννετάκης . . . . N	Ἐμμανουὴλ Τσοῦχλος . . .
Ἰωάννης Σαφάκας . . . . N	Χαράλ. Α. Χρηστόπουλος . N
Α. Παπαθανασίου . . . . N	Ν. Χ. Παναγιώτου . . . .
Ἐλευθέριος Καλογερᾶς . . .	Δημ. Σακελλαράκης . . . N
Ν. Παπαμιχαλόπουλος . .	Σ. Κοπανίτσας. . . . .
Σταμάτιος Μήτσας . . . N	Ἐμμ. Μελετόπουλος . . .
Ἀνδρέας Ζέρβας . . . . N	Ν. Λεώπουλος . . . . .
Γεώργιος Βελῆς . . . . N	Λουκᾶς Στεφάνου . . . .
Δημήτριος Ζῶτος . . . . N	Νῖκος Βουλπιώτης . . . . N
Γεώργιος Γιολδάσης . . . N	Β. Ρ. Παλαμίδης . . . . .
Ἰωάννης Χατσόπουλος . . N	Α. Ἀλεξανδρόπουλος . . . N
Λύσανδρος Βιλαέτης . . . N	Ἰω. Ν. Ταμπακόπουλος . . .
Ἀνδρέας Αὐγερινός . . . . N	Γ. Ν. Ῥεβελιώτης . . . .
Νικόλαος Σισίνης . . . . N	Δημήτριος Φιλάρετος . . .
Αὐγερινὸς Πετραλιᾶς . . N	Μελέτιος Χ. Μελέτης . . N
Γεώργιος Διαμάντης . . . N	Νικόλαος Δικαῖος . . . . N
Ἀναγνώστης Δημητρίου . .	Δημ. Σακελλαριάδης . . . N
Γασ. Δελένδας . . . . . N	Ἐπαμ. Δελιγιώργης . . . .
Σπ. Μαρκεζίνης . . . . N	Π. Τσιμπουράκης . . . .
Ν. Βαρβαρῆγος . . . . . N	Ἀλέξανδρος Κουμουνδοῦρος . N
Θρασύβουλος Α. Ζαΐμης . . N	Παναγιώτης Παπατσώνης . .
Ἀσημάκης Χαραλάμπης . .	Σπ. Ἀντωνόπουλος . . . .
Λεων. Ν. Πετιμεζᾶς . . . N	Ἰω. Προβελέγιος . . . . N
Χαρίλαος Θεοχαρόπουλος . .	Ἰω. Ταταράκης . . . . . N
Γρηγόριος Κορφιωτάκης . .	Σ. Βαρότσης . . . . . N
Ἰωάννης Ζάρκος	Ἐμμ. Ναυπλιώτης . . . . N
Γεώργιος Περωτὴς . . . N	Κωνστ. Κρίσπης . . . . N
Α. Κοντόσταυλος . . . . N	Νικόλαος Τσαβέλλας . . .
Ἰωάννης Μπαλάφας . . . N	Νικόλαος Καναβὸς . . . .
Γεώργιος Μιχαὴλ. . . . . N	Α. Παπαδημητριάδης . . .
Ἀνδρέας Δελιγιάννης . . . N	Θ. Μιχαλόπουλος . . . . .
Γ. Πλαπούτας	Παν. Μ. Ἰατρὸς . . . . .
Ἀντ. Ἀντωνόπουλος . . .	Κίμων Χριστοδούλου . . . N
Πέτρος Δελιγιάννης . . .	Στέφανος Α. Δούκας . . .
Ποθητὸς Ῥεβελάκης . . .	Ἰωάννης Κατσάκος . . . .

Δημ. Κουμουνδουράκης . . N	Μιχαὴλ Σολωμός . . . . N
Βενετσάνος Κυβέλος . . . N	Γεώργιος Ναύτης . . . . .
Νικόλαος Πιεράκος . . . N	Ἰωάννης Σαγρέδος . . . . N
Χ. Χριστόπουλος	Παναγιώτης Ψάθης . . . N
Π. Κανελλόπουλος	Ἀντ. Λρμάος . . . . . N
Νικόλαος Μοσχούλας . . .	Γρηγ. Μανοῦσος. . . . .
Π. Ἀργυρόπουλος	Ἀδαμ. Διαμαντόπουλος . .
Ν. Πανουριᾶς	Δημ. Πολυχρονόπουλος . . N
Εὐθ. Κεχαγιᾶς	Δημήτριος Βάτσαρης . . .
Κωνσταντῖνος Βλάμης . . .	Γεώργιος Ι. Στάϊκος . . . .
Βενιζέλος Ῥοῦφος	Νικόλαος Ηιπῖνος . . . . N
Ἀνδρέας Χ. Λόντος . . . N	Κωνστ. Δουζίνας . . . . N
Παναγ. Καλαμογδάρτης . . N	Ἀνδρ. Γ. Κουντουριώτης . .
Κωνστ. Κωνστάκης . . . N	Δημήτριος Βουδούρης . . .
Ἀνάργ. Χ. Ἀναργύρου . . N	Ἀντώνιος Τσαμαδὸς . . .
Νικόλαος Γκίνης	Πέτρος Χ. Πέτρος . . . .
Ἀθανάσιος Μητυρλῆς . . .	Εὐαγγέλης Βαλατσὸς . . . N
Γεώργιος Μπάστας . . . N	Σ. Σκουμπουρδῆς . . . . N
Ἰωάννης Μανιώτης	Εὐαγγέλης Κοντογιάννης . .
Ἰωάννης Δουλίδης . . . . N	Αὐγερινὸς Ἀβέρωφ . . . N
Κωνστ. Πλατύς	Α. Μάντσαρης . . . . .
Ἀν. Ῥενουάρδος . . . . N	Δημήτριος Κρεμζώτης . . .

Ἀναγνωσθέντα δ' ἐγένοντο δεκτὰ δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως τὸ 1, 2 καὶ 3 ἄρθρα τοῦ νομοσχεδίου.

Ἐπαναληφθείσης εἶτα ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ψηφολέκτας ὁμοίας καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν, συνήχθη ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη καὶ τὸ σύνολον διὰ ψήφων 83, ἔχον ὡς ἕπεται·

ΟΘΩΝ κτλ.

«Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀπερασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρον 1. Χορηγεῖται εἰς τὸ ἐπὶ Οἰκονομικῶν ὑπουργεῖον ἀναπληρωτικὴ πίστωσις ἐκ δραχμῶν ἑβδομήκοντα χιλιάδων ἐπὶ τῶν ἐξόδων τοῦ εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργείου τῆς χρήσεως 1859 καταλογιζομένων ὡς ἑξῆς·

Εἰς ἀποζημιώσεις Βουλῶν . . . . . δρ.	5,000
Εἰς γενικὴν ὑπηρεσίαν	1,000
Εἰς ἔξοδα διοικήσεως κλπ	64,000
Τὸ ὅλον . . . . . δρ.	70,000

Ἄρθρον 2. Ἡ ἐν τῷ ἄρθρῳ 1 ἀναπληρωτικὴ πίστωσις θέλει καταλογισθῆ εἰς τὰ οἰκεῖα κεφάλαια καὶ ἄρθρα τοῦ εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργείου τῆς χρήσεως 1859 κατὰ τὸν ὧδε προσηρτημένον πίνακα.

Ἄρθρον 3. Τὰ ἔξοδα δι' ἃ χορηγεῖται ἡ ἀνωτέρω ἀναπληρωτικὴ πίστωσις θέλουσι πληρωθῆ ἐκ τῶν ἐσόδων τοῦ προϋπολογισμοῦ τῆς χρήσεως 1859.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, δέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.»

Πίναξ ἀναπληρωτικῆς πιστώσεως ἐπὶ τοῦ εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργείου τῆς χρήσεως 1859 ψηφισθέντος διὰ τοῦ ἀπὸ 9 Ἰουνίου 1858 ΥΠΘ' νόμου.

Προϋπολογ. Κεφάλ.	Προϋπολογ. Ἄρθρον	Ὁρισμὸς ὑπηρεσιῶν καὶ ἐξόδων	Πίστωσις ἀναπληρωτική. Κατ' Ἄρθρ.	Κατὰ κεφ.
		ΜΕΡΟΣ Γ'.		
5		Ἀποζημ. Βουλῶν		
	1	Βουλή	5000	5000
		ΜΕΡΟΣ Δ'.		
7		Γενικὴ ὑπηρεσία. Ταμεῖα		
	3	Ἔξοδα ὑπηρεσίας ταμείων	1000	1000
				6000
		ΜΕΡΟΣ Ε'.		
11		Ἔξοδα διοικήσεως Ἐμμισοι φόροι		
	7	Ἀποδοχαὶ χαρτοσήμου	50000	
13		Δημόσια νομίσματα.		
	12	Ἔξοδα καλλιεργείας ἁλικῶν	4000	
	13	Ὁμοίως μετακομιδῆς ἁλάτων	10000	64000
			Τὸ ὅλον . .	70000

Τελευταῖον προέβη ἡ Βουλὴ καὶ εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἀναπληρωτικῆς πιστώσεως ἐκ δραχμῶν 26,325 ἐπὶ τοῦ διὰ τὸ 1860 προϋπολογισμοῦ τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν, ἐφ' ᾧ ἐγένετο ἐπὶ τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Δ. Πολυχρονόπουλον καὶ Ἰω. Καραγιαννόπουλον, ἐξ ἧς συνήχθη, κατὰ τὸ προσαρτώμενον ἐνταῦθα τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν ἀρχὴν αὐτοῦ διὰ ψήφων 73 κατὰ 1.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἐξῆς ζητήματος·

«Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν ἀρχὴν τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἀναπληρωτικῆς πιστώσεως ἐκ δραχ. 26.325 τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν ναὶ ἢ ὄχι;»

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Κωνσταντῖνος Θεοδώρου	Ν	Ἰωάννης Σαφάκας	Ν
Ἰωάννης Σωτηριάδης		Ἀθανάσιος Παπαβασιλείου	Ν
Ἀντώνιος Βενιζέλος	Ν	Ἐλευθέριος Καλογερᾶς	Ν
Δημ. Γιαννούλης		Ν. Παπαμιχαλόπουλος	
Γ. Ν. Καΐρης		Σταμάτιος Μήτσας	Ν
Νικόλαος Π. Ἀθανασίου		Ἀνδρέας Ζέρβας	Ο
Δημήτριος Τσάκρης		Γεώργιος Βελῆς	Ν
Ἀνδρέας Δανόπουλος	Ν	Δημήτριος Ζῶτος	
Ἰωάννης Βλάσσης	Ν	Γεωργούλας Γιολδάσης	Ν
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς	Ν	Ἰωάννης Χατσόπουλος	Ν
Γεώργιος Σκοῦφος		Λύσανδρος Βιλαέτης	
Σταῦρος Βλάχος	Ν	Ἀνδρέας Λύγερινός	
Ἰω. Καραγιαννόπουλος	Ν	Νικόλαος Σισίνης	
Ἀθανάσιος Ἴσκος		Αὐγερινὸς Πετραλιᾶς	Ν
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς	Ν	Γεώργιος Διαμάντης	Ν
Φίλων Φίλωνος		Ἀναγνώστης Δημητρίου	Ν
Λεωνίδας Λογοθέτης	Ν	Γασ. Δελένδας	Ν
. . . . .		Σπ. Μαρκεζίνης	
Γεώργιος Γεροβασάσης		Ν. Βαρβαρῆγος	Ν
Λεωνίδας Πετροπουλάκης	Ν	Θρασύβουλος Α. Ζαΐμης	
Γεώργιος Α. Ῥάλλης		Ἀσημάκης Χαραλάμπης	
Θ. Τσαννετάκης		Λεωνίδας Ν. Πετιμεζᾶς	Ν

Χαρίλαος Θεοχαρόπουλος		Ἰω. Ταταράκης	Ν
Γρηγόριος Καρριωτάκης		Σ. Βαρότσης	Ν
Ἰωάννης Ζάρκος		Ἐμμαν. Ναυπλιώτης	Ν
Γεώργιος Περωτὴς	Ν	Κωνστ. Κρίσπης	
Α. Κοντόσταυλος	Ν	Νικόλαος Τσαβέλλας	
Ἰωάννης Μπαλάρας	Ν	Ν. Καναβὸς	Ν
Γεώργιος Μιχαὴλ	Ν	Α. Παπαδημητριάδης	
Ἀνδρέας Δελιγιάννης	Ν	Θ. Μιχαλόπουλος	
Γ. Πλαπούτας		Παν. Μ. Ἰατρὸς	
Α. Ἀντωνόπουλος		Κίμων Χριστοδούλου	Ν
Πέτρος Δελιγιάννης		Στέφανος Λ. Δούκας	
Παθητὸς Ῥεβελάκης		Ἰωάννης Κατσάκος	
Κωνσταντῖνος Κυπριάδης	Ν	Δημ. Κουμουνδουράκης	Ν
Ἰωάννης Δελιγιάννης		Βενετσάνος Κυβέλος	Ν
Σταῦρος Καμπερόπουλος	Ν	Νικόλαος Πιτσάκος	Ν
Ἀνδρέας Νοταρᾶς		Χ. Χριστόπουλος	
Ἀριστείδης Μεντσελόπουλος	Ν	Π. Κανελλόπουλος	Ν
Ἐμμανουὴλ Τσοῦχλος		Νικόλαος Μοτσούλας	Ν
Χαρ. Α. Χρηστόπουλος	Ν	Π. Ἀργυρόπουλος	
Ν. Χ. Παναγιώτου		Ν. Πανουριᾶς	
Δημήτριος Σκιελλαράκης	Ν	Εὐθ. Κεχαγιᾶς	Ν
Σ. Κοπανίτσας		Κωνσταντῖνος Βλάμης	
Ἐμμ. Μελετόπουλος		Βενιζέλος Ῥοῦφος	
Ν. Λεώπουλος		Ἀνδρέας Χ. Λόντος	Ν
Ἀουκᾶς Στεράνου		Π. Καλαμογδάρτης	Ν
Νίκος Βουλπιώτης		Κωνστ. Κωνστάκης	Ν
Β. Ρ. Παλαμίδης	Ν	Ἀν. Α. Χ. Ἀναργύρου	Ν
Α. Ἀλεξανδρόπουλος	Ν	Νικόλαος Γκίνης	
Ἰω. Ν. Ταμπακόπουλος		Ἀθανάτιος Μπουρλῆς	Ν
Γ. Ν. Ῥεβελιώτης		Γ. Μπάστας	Ν
Δημήτριος Φιλάρετος		Ἰωάννης Μανιώτης	Ν
Μελέτιος Χ. Μελέτης	Ν	Ἰωάννης Δουλίδης	Ν
Ν. Δικαῖος	Ν	Κωνστ. Πλατύς	
Δ. Σκιελλαριάδης		Ἀν. Ῥενουάρδος	Ν
Ἐπαμιν. Δελιγεώργης		Μιχαὴλ Σολωμὸς	Ν
Π. Τσιμπουράκης	Ν	Γεώργιος Ναύτης	
Ἀλέξανδρος Κουμουνδοῦρος	Ν	Ἰωάννης Σαγρέδος	Ν
Παναγιώτης Παπατσώνης	Ν	Παναγιώτης Ψάθης	Ν
Σπ. Ἀντωνόπουλος		Ἀντ. Ἀρμάος	
Ω. Προβελέγιος	Ν	Γρηγ. Μανοῦσος	

Ἀδαμ. Διαμαντόπουλος	Ν	Ἀντώνιος Τσαμαδὸς	
Δημ. Πολυχρονόπουλος	Ν	Πέτρος Χ. Πέτρου	
Δημήτριος Βότσαρης		Εὐαγγέλης Βαλατσὸς	Ν
Γεώργιος Ι. Στάϊκος		Σ. Σκουμπουρδῆς	Ν
Νικόλ. Πιπῖνος	Ν	Εὐαγγέλης Κοντογιάννης	
Κωνστ. Δουζίνας	Ν	Αὐγερινὸς Ἀδέρωφ	Ν
Ἀνδρέας Γ. Κουντουριώτης		Α. Μάντσαρης	Ν
Δημήτριος Βουδούρης	Ν	Δημήτριος Κριεζώτης	

Ἀναγνωσθέντος δὲ τοῦ 1 ἄρθρου, παρατήρησέ τις, ὅτι, καθ' ἃς ἔχει πληροφορίας, δυνάμει τῆς πιστώσεως ταύτης πρόκειται νὰ δοθῶσιν 20,000 δραχ. εἰς τοὺς κατὰ τὸ Κράτος ἱερεῖς διὰ νὰ σημειοῦν τὰς γεννήσεις καὶ ἀποβιώσεις· διενεμήθησαν δὲ, ὡς μανθάνει, καὶ 800 πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον βιβλία. Ἀλλ' ἀφοῦ ὑπάρχει ἐκδεδομένος ὁ περὶ ληξιαρχικῶν βιβλίων νόμος, τὸ ἤδη λαμβανόμενον μέτρον θέλει εἶσθαι καθαρὰ ἀντιπολίτευσις ἐναντίον τοῦ νόμου τούτου, καὶ ἐρωτᾷ τί θέλει γίνεσθαι εἰς τὰ δικαστήρια ὅταν τὰ ληξιαρχικὰ βιβλία ἔρχωνται εἰς ἀντίφασιν πρὸς τὰ βιβλία τῶν ἱερέων; Ἂν λοιπὸν ἐλλείπωσιν ἐκ τῶν ληξιάρχων 5 ἢ 10 ὀνόματα ἀνὰ πᾶν χωρίον, δὲν εἶναι τοῦτο λόγος νὰ γίνῃ ἡ ἀνωτέρω δαπάνη καὶ νὰ ἐπέλθῃ ἐνταυτῷ ἔλλειψις ἐνότητος ἐνεργείας.

Καὶ ἄλλος δέ τις ἐπέφερεν, ὅτι δὲν ἐννοεῖ πῶς τὸ μὲν νομοσχέδιον ἐπιγράφει τὴν ζητουμένην πίστωσιν ἐξαιρέσεις καὶ συνδρομαὶ ἡ δὲ ἔκθεσις ἀναφέρει ὅτι θέλει διατεθῇ εἰς ἀπαρίθμησιν τῶν κατοίκων τοῦ Κράτους. Ἐπειδὴ δὲ ὁ νόμος καὶ οὐχὶ ἡ ἔκθεσις ἰσχύει, δύναται αὔριον ὁ ὑπουργὸς νὰ συνδράμῃ ἐκ τοῦ ποσοῦ τούτου δημοσιογράφον τινὰ ὁμόφρονα ἢ νὰ κάμῃ ἄλλην τινὰ ἀνάλογον χρῆσιν. Ἄλλως τε ἡ ἀπαρίθμησις τοῦ πληθυσμοῦ ἐπιβαρύνει ἀποκλειστικῶς διά τε τῆς ἐργασίας καὶ τῆς δαπάνης μόνον τοὺς δήμους, ὥστε δὲν ἀπαιτεῖται νὰ δαπανήσῃ τι τὸ δημόσιον. Διὸ προτείνει τὴν μὴ παραδοχὴν τῆς πιστώσεως.

Ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργὸς, ὅτι ἐνταῦθα δὲν πρόκειται, ὡς νομίζει ὁ κατὰ πρῶτον ἀγορεύσας, περὶ συντάξεως ληξιαρχικῶν βιβλίων, τὸ δὲ ὑπὸ συζήτησιν νομοσχέδιον δὲν ἔχει σχέσιν τινὰ πρὸς τὸν νόμον ἐκεῖνον. Τῶν ληξιάρχων ἡ ἐντολὴ εἶναι τὸ νὰ ἐγγράφωσι διαρκῶς τὴν αἰωνίαν τοῦ πληθυσμοῦ κίνησιν, διὰ δὲ τῆς ζητουμένης πιστώσεως πρόκειται νὰ μάθωμεν ποῖος εἶναι ὁ ἤδη πληθυσμὸς τῶν κατοίκων. Δὲν πρέπει δὲ νὰ θεωρῇ ἀδιάφορον ὁ κατὰ πρῶτον ἀγορεύσας ἂν αἱ

ἔχει τοῦδε γενόμεναι σημειώσεις δὲν εἶναι ἀκριβεῖς, καθ' ὅσον ἡ ὑπηρεσία ἔχει ἀνάγκην ἀκριβεστάτης περὶ τούτου σημειώσεως, καὶ διὰ τοῦτο ἐτέθη τὸ ἐν τῷ νομοσχεδίῳ ποσὸν ἵνα ἀνατεθῇ εἰς εἰδικὰ πρόσωπα ἡ ἀπαρίθμησις τῶν κατοίκων, τὰ ὁποῖα νὰ φέρουν ἀκρίβειαν τοῦ ἤδη πληθυσμοῦ σημείωσιν. Ὡς πρὸς δὲ τὴν ἔνστασιν τοῦ βουλευτοῦ Ἐρμιονίδος, παρατηρεῖ ὅτι τὸ κεφάλαιον τοῦ προϋπολογισμοῦ ἔχει τὸν τίτλον «Ἐφεδρεία καὶ συνδρομαί» ἀλλὰ τὸ ἄρθρον ἐπιγράφεται «εἰδικὴ ἀπαρίθμησις», ὥστε ἡ ἀμφιβολία τοῦ βουλευτοῦ δὲν εἶναι εὔλογος. Ἐὰν δὲ τὸ ὑπουργεῖον θέλῃ νὰ διατηρήσῃ ἐφημερίδας, δὲν ἔχει ἀνάγκην τοῦ προκειμένου κονδυλίου, ἀφοῦ μάλιστα δὲν ἀρνεῖται ὅτι ἔχει ἐφημερίδα, ὡς εἶναι τοῦτο πρὸ πολλοῦ καθιερωμένον παρ' ἡμῖν καὶ ὡς γίνεται εἰς ἅπασαν τὴν Εὐρώπην, διὰ νὰ φωτίζῃ τὴν κοινὴν γνώμην καὶ δίδῃ τὰς ἀναγκαίας ἐξηγήσεις.

Ἐπανέλαβεν ὁ κατὰ πρῶτον ἀγορεύσας, ὅτι ἡ ζητουμένη δαπάνη εἶναι περιττή, ἄσκοπος καὶ σκανδαλώδης δι' οὓς ἀνέφερε λόγους. Καὶ λέγει μὲν ὁ ὑπουργὸς, ὅτι θέλει χρησιμεύσει ἵνα δοθῇ ἀκριβὴς τοῦ πληθυσμοῦ ἀπαρίθμησις, ἀλλὰ προκληπτικῶς βεβαιοῖ ὅτι τὰ ἀποσταλησόμενα πρόσωπα καὶ ἐν ἔτος ἂν ἐνδιατρίψουν εἰς τόπον τινὰ, ἐὰν θέλουν κατορθώσει νὰ εὕρουν τὸν ἀληθῆ ἀριθμόν. Ἄλλως τε ὑπάρχει δημοτολόγιον ἀνὰ πάντα δῆμον, ἐν ᾧ σημειοῦται ὁ πληθυσμὸς, καὶ ἂν ἐλλείπωσιν ἐξ αὐτῶν 5 ἢ 10 ὀνόματα, οὐδεμία βλάβη. Διὸ συμπεραίνει ὅτι ἐπὶ τοῦ προκειμένου πρέπει νὰ συνεννοηθῇ ὁ ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης ὑπουργὸς μετὰ τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν τοῦ ἤδη προκαλοῦντος τὴν νέαν αὐτὴν ἀπαρίθμησιν, διὰ νὰ μὴ οὐδετερωθῇ ὁ περὶ ληξιάρχων νόμος, ὅστις ἂν ἔχῃ ἐλλείψεις, δύναται νὰ διορθωθῇ.

Ἐπέμενεν ἄλλος, ὅτι ἀρτίως ἔτι ἀποτελῶν μέρει τοῦ ὑπουργείου, εἶναι εἰς γνῶσιν ὅτι ἡ ζητουμένη πίστωσις θέλει χρησιμεύσει ἁπλῶς καὶ καθαρῶς εἰς ἀκριβῆ ἀπαρίθμησιν τῶν κατοίκων τοῦ Κράτους, οὐχὶ δὲ, ὡς εἶπεν ὁ βουλευτὴς Ἄργους. καὶ εἰς ἀγορὰν ἢ διανομὴν βιβλίων. Ἐπειδὴ οἱ παρ' ἡμῖν ληξίαρχοι στεροῦνται ἔτι τῆς ἀναγκαίας εἰς τὸ ἔργον τοῦτο πείρας, τινὲς δὲ μάλιστα δὲν γνωρίζουν καὶ γράμματα, τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν ἐνόμισε καλὸν νὰ ἀποταθῇ εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργεῖον, τὸ ὁποῖον δ' εὐθυνε τότε ὁ ἀγορεύων, καὶ νὰ ζητήσῃ ὥστε νὰ προσκληθῶσιν οἱ ἐφημέριοι διὰ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου νὰ σημειώνωσι τακτικῶς τὰς γεννήσεις καὶ ἀποβιώσεις πρὸς ἐξέλεγξιν τῆς ἀκριβείας τῶν ληξιαρχικῶν βιβλίων. Κατὰ συνέπειαν παρεκάλεσε τὴν Ἱερὰν Σύνοδον νὰ διατάξῃ περὶ τούτου τοὺς ἐφημερίους τοῦ Κράτους. Τοῦτο δὲ ἦτον ἁπλοῦν διοικητικὸν μέτρον μὴ ἀντιτιθέμενον ποσῶς εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ περὶ ληξιαρχικῶν βιβλίων νόμου, καὶ ἐπομένως ἐν πάσῃ περιπτώσει δὲν δύναται νὰ ἰσχύῃ εἰμὴ ὁ νόμος καὶ οὐχὶ αἱ ἁπλαῖ σημειώσεις τῶν ἐφημερίων. Ἂν γένει δὲ ἴσως ὁ νόμος οὗτος ἔχει ἐλλείψεις, αἵτινες τὸν καθιστοῦν ἀνεφάρμοστον, καὶ ὡς πρὸς τοῦτο δύναται νὰ ἐπιστηθῇ ἡ προσοχὴ τοῦ ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης ὑπουργείου διὰ νὰ φέρῃ τὰς ἀναγκαίας τροποποιήσεις. Εἶναι λυπηρὸν ἀφοῦ παρῆλθαν 26 ἤδη ἔτη μετὰ τὴν παγίωσιν τῶν πραγμάτων νὰ μὴ ἔχωμεν ἔτι ἀκριβῆ σημείωσιν τοῦ πληθυσμοῦ τοῦ Κράτους, καὶ διὰ τοῦτο ὅτε συνεστήθη τὸ γραφεῖον τῆς δημοσίου οἰκονομίας, ἐπόμενον ἦτον νὰ ἐκτιμήσῃ πρώτην τὴν ἔλλειψιν ταύτην ὁ ἐπιστατήσας τὴν διεύθυνσίν του. Διὰ τὸν λόγον τοῦτον ἀπευθύνθη εἰς τὸ ὑπουργικὸν συμβούλιον ζητῶν πίστωσιν 30,000 δραχμῶν ἵνα κατορθωθῇ ἡ ἀκριβὴς ἀπαρίθμησις τῶν κατοίκων, τὸ δὲ ὑπουργεῖον ἐπέκρινεν 20,000. Δὲν πρόκειται δὲ πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον νὰ σταλῶσι πρόσωπα ἐκ τῆς πρωτευούσης, ἀλλ' οἱ ἐπιστατημένοι ἤδη τὴν ἀπαρίθμησιν θέλουν προσλάβει διὰ τῆς ἀνωτέρω δαπάνης βοηθοὺς ἀνὰ πᾶν χωρίον διὰ νὰ τοὺς συνδράμωσιν εἰς τὸ ἔργον. Δι' ὅλα ταῦτα ἡ πίστωσις εἶναι ἀπολύτως ἀναγκαία.

Προσέθηκε δὲ καὶ ὁ ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης ὑπουργὸς ὅτι ἐκ τῶν λεχθέντων ἐνόησεν ἡ Βουλὴ ὅτι δὲν πρόκειται ἐνταῦθα εἰμὴ περὶ δαπάνης συντελούσης νὰ κατορθωθῇ μία τις πλήρης ἀπαρίθμησις τοῦ ὅλου πληθυσμοῦ τῶν κατοίκων. Ἐπειδὴ ὅμως ἐγένετο λόγος καὶ περὶ ληξιαρχικῶν βιβλίων, τὰ ὁποῖα περιέλαβε καὶ ὁ ἀστικὸς νόμος, παρατηρεῖ ὅτι δὲν συντάσσονται ταῦτα πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς στατιστικῆς, καὶ τοῦτο μάλιστα ἤθελεν εἶσθαι ἀδύνατον, διότι εἰς τὰ βιβλία ταῦτα καταγράφονται αἱ ἀπὸ τοῦδε λαμβάνουσαι χώραν γεννήσεις, καὶ αὗται δὲ πάλιν οὐχὶ ἀκριβῶς, αἱ δὲ προηγηθεῖσαι παραλείπονται. Ἡ ἐπίσημος πιστοποίησις τῆς ὥρας καὶ ἡμέρας τῆς γεννήσεως, τοῦ γάμου καὶ τῆς τελευτῆς ἑκάστου ἀφορᾷ πολλάκις μεγάλα συμφέροντα, καὶ ἀπ' αὐτῆς ἐξαρτῶνται μάλιστα τὰ κληρονομικὰ δικαιώματα. Ἡ σύνταξις τῶν βιβλίων τούτων ἠδύνατο νὰ ἀνατεθῇ ἢ εἰς τὸν Κλῆρον ἢ εἰς ἄλλην τινὰ ἀρχήν. Ἐθεωρήθη δμως ὅτι ὁ Κλῆρος δὲν εἶναι εἰς θέσιν νὰ γνωρίζῃ πάντοτε τὴν ἡμέραν τῆς γεννήσεως, ἀλλὰ τὴν τῆς βαπτίσεως μᾶλλον, καθὼς δὲν γνωρίζει τὴν τῆς τελευτῆς ἀλλὰ τῆς ἐκφορᾶς τοῦ ἀποβιώσαντος, μόνον δὲ εἰς τὴν πρᾶξιν τοῦ γάμου συμπίπτει τὸ συμ-

φέρον τῆς θρησκείας καὶ πολιτείας. Ἐκτὸς τούτου ἠδύναντο νὰ περιπέτουν οἱ κληρικοὶ καὶ εἰς λάθη, ἐννοεῖ δ' ἕκαστος πόσον ἤθελεν εἶσθαι λυπηρὸν νὰ σύρωνται εἰς τὰ δικαστήρια οἱ λειτουργοὶ τοῦ ὑψίστου. Διὰ τοὺς λόγους τούτους ἀνετέθη ἡ σύνταξις τῶν βιβλίων εἰς τὴν δημοτικὴν ἀρχήν. Δὲν ὑπάρχει δὲ οὐδεμία ἔλλειψις ὡς πρὸς τὸν τρόπον τῆς τηρήσεως τῶν βιβλίων, καὶ πᾶσα τοιαύτη προέρχεται ἐκ τῆς ἀπειρίας τῶν ἐπιφορτισμένων προσώπων, τὰ ὁποῖα ὅμως θέλουν ἐξοικειωθῆ ἑβδομηδὸν καὶ μὲ τὴν ὑπηρεσίαν ταύτην. Μάλιστα εἰς τὸν ὑποβληθησόμενον νέον δημοτικὸν νόμον πρέπει νὰ προστεθῆ ὅτι οἱ δήμαρχοι πάντες πρέπει νὰ γνωρίζουν γράμματα, μολονότι καὶ περὶ τούτου προέβλεψεν ὁ περὶ ληξιάρχων νόμος, ὁρίτας ὅτι ὅπου δὲν γνωρίζει ὁ δήμαρχος γράμματα τὰ χρέη τοῦ ληξιάρχου ἀνατίθενται εἰς ἄλλον. Ὁ νόμος λοιπὸν ὡς ἔχει εἶναι καλός, τὸ δὲ νὰ κρατῆται σημείωσις καὶ ὑπὸ τῶν ἱερέων, τοῦτο δὲν φέρει κἀνὲν πρόσκομμα εἰς τὸν νόμον. Ἐπίσης δέ, ἂν ἡ διοικητικὴ ἀρχὴ νομίζῃ ὅτι πρὸς πλειοτέραν βεβαιότητα δύναται ἰδιαιτέρως νὰ ποιῇ χρῆσιν καὶ τῶν σημειώσεων τῶν ἱερέων, τοῦτο οὐδεὶς δύναται νὰ ἐμποδίσῃ, ἐννοεῖται ὅμως ὅτι τοιαῦται σημειώσεις δὲν ἔχουν τὴν ἐλαχίστην δικαστικὴν ἐπισημότητα.

Ἐπὶ τούτοις ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα παρεδέχθη τὸ 1 καὶ 2 ἄρθρον τοῦ νομοσχεδίου δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως.

Γενομένης δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Ἰω. Καραγιαννόπουλον καὶ Ἀντ. Ῥενουάρδον, συνήχθη κατὰ τὸ ὧδε προταρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη καὶ τὸ σύνολον τοῦ νομοσχεδίου παμψηφεὶ διὰ ψήφων 100, ἔχον οὕτως·

Ο Θ Ω Ν κ.τ.λ.

«Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρον 1. Χορηγεῖται εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργεῖον ἀναπληρωτικὴ πίστωσις δραχ. εἰκοσιεξ χιλιάδων τριακοσίων εἰκοσιπέντε, ἀριθ. 26,325 ἐπὶ τοῦ διὰ τὸ ἔτος 1860 εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ αὐτοῦ, ὑπὸ τὸ Κεφ. Ε'. ἄρθρον 5 «Βραβεῖα καὶ συνδρομαὶ πρὸς ἐμψύχωσιν τῆς βιομηχανίας.»

Ἄρθρον 2. Ἐκ τῆς πιστώσεως τῶν 100,000 δραχμῶν, ἥτις ἐχορηγήθη διὰ τοῦ γενικοῦ προϋπολογισμοῦ διὰ τὸ ἔτος 1861

ἐπὶ τοῦ εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ αὐτοῦ ὑπουργείου, ὑπὸ τὸ Κεφ. Ζ'. ἄρθρον 1 «ἐπισκευὴ δημοσίων ὁδῶν» μεταφέρονται εἰς τὸ ἄρθρον 2 τοῦ αὐτοῦ κεφαλαίου δραχμαὶ τριάκοντα χιλιάδες ἀριθ. 30,000, προοριζόμεναι εἰς κατασκευὴν γεφύρας ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ Νέδας μεταξὺ Τριπολίας καὶ Ὀλυμπίας.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, δημοσιευθήτω διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, καὶ ἐκτελεσθήτω ὡς νόμος τοῦ Κράτους.»

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἐξῆς ζητήματος·

«Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὸ σύνολον τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἀναπληρωτ. πιστώσεως ἐκ δρ. 26325 ἐπὶ τοῦ διὰ τὸ 1860 προϋπολογισμοῦ τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν, ναὶ ἢ ὄχι;»

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Κωνσταντῖνος Θεοδώρου . . N	Γεώργιος Γεροθανάσης . . .
Ἰωάννης Σωτηριάδης	Λεωνίδας Πετροπουλάκης . N
Ἀντώνιος Βενιζέλος . . . N	Θ. Τσαννετάκης . . . . .
Δημ. Γιαννούλης	Ἰωάννης Σαφάκας . . . . N
Γ. Ν. Καΐρης . . . . . N	Ἀθανάσιος Παπαθανασίου . N
Νικόλαος Π. Ἀθανασίου . N	Ἐλευθέριος Καλογερᾶς . . N
Δημήτριος Τσάκρης	Ν. Παπαμιχαλόπουλος . . N
Ἀνδρέας Δανόπουλος	Σταμάτιος Μήτσας . . . N
Ἰωάννης Βλάσσης . . . . N	Ἀνδρέας Ζέρβας . . . . .
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς . N	Γεώργιος Βελῆς . . . . . N
Γεώργιος Δ. Ῥάλλης	Δημήτριος Ζῶτος . . . . N
Γεώργιος Σκεῦφος	Γεωργούλας Γιολδάσης . N
Σταῦρος Βλάχος	Ἰωάννης Χατσόπουλος . . N
Ἰω. Καραγιαννόπουλος . N	Λύσανδρος Βιλαέτης . . .
Ἀθανάσιος Ἴσκος	Ἀνδρέας Λύγερινός . . .
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς . . .	Νικόλαος Σισίνης . . . . N
Φίλων Φίλωνος . . . . . N	Λύγερινὸς Πετραλιᾶς . . N
Λεωνίδας Λογοθέτης	Γεώργιος Διαμάντης . . . N
. . . . .	Ἀναγνώστης Δημητρίου . .

Γαε. Δελένδας . . . . . N	Ἐπαμιν. Δελιγεώργης . . . N
Σπ. Μαρκεζίνης . . . . . N	Παν. Τσιμπουράκης . . . N
Ν. Βαρβαρῆγος . . . . . N	Ἀλέξανδρος Κουμουνδοῦρος . N
Θρασυβουλος Α. Ζαΐμης . . N	Παναγιώτης Παπατσωνης . .
Ἀσημάκης Χαραλάμπης . .	Σπήλιος Ἀντωνόπουλος . . .
Λεωνίδας Ν. Πετιμεζᾶς . N	Ἰωάννης Πρωϊσλέγιος . . . N
Χαρίλαος Θεοχαρόπουλος . .	Ἰωάννης Ταταράκης . . N
Γρηγόριος Κορφιωτάκης . .	Σπυρ. Βαρότσης . . . . . N
Ἰωάννης Ζάρκος	Ἐμμ. Ναυπλιώτης . . . . N
Γεώργιος Περωτῆς . . . . N	Κωνστ. Κρίσπης . . . . N
Α. Κοντόσταυλος . . . N	Νικόλαος Τσαρέλλας . . . N
Ἰωάννης Μπαλάρας . . . N	Νικόλαος Καναρόης . . . . N
Γεώργιος Μιχαήλ . . . . N	Α. Παπαδημητριάδης . . . N
Ἀνδρέας Δελιγιάννης . . . N	Θ. Μεγαλόπουλος . . . . N
Γ. Πλαπούτας	Παν. Μ. Ἰατρός . . . . . N
Α. Ἀντωνόπουλος	Κίμων Χριστοδούλου . . . N
Πέτρος Δελιγιάννης . . . N	Στέφανος Α. Δούκας . . . N
Ποθητὸς Ῥεβελάκης	Ἰωάννης Κατσάκος . . . . N
Κωνσταντίνος Κυπριάδης . N	Δημήτριος Κουμουνδουράκης N
Ἰωάννης Δελιγιάννης . . . N	Βενετσάνος Κυβέλος . . . N
Σταῦρος Καμπεράπουλος . . N	Νικόλαος Πιεράκος . . . . N
Ἀνδρέας Νοταρᾶς	Χ. Χριστόπουλος . . . . N
Ἀριστείδης Μεντσελόπουλος N	Π. Κανελλόπουλος . . . . N
Ἐμμανουὴλ Τσοῦχλος . . .	Νικόλαος Μοσχούλας . . . N
Χαράλ. Α. Χρηστόπουλος . N	Π. Ἀργυρόπουλος . . . . .
Νικόλαος Χ. Παναγιώτου . .	Νάκος Πανουριᾶς . . . .
Δημήτριος Σακελλαράκης . . N	Κύθυμιος Κεχαγιᾶς . . . N
Σπυρίδων Κοπανίτσας . . .	Κωνσταντῖνος Βλάμης . . N
Ἐμμανουὴλ Μελετόπουλος . N	Βενιζέλος Ῥοῦφος . . . . .
Νικόλαος Θ. Λεώπουλος . . N	Ἀνδρέας Χ. Λόντος . . . N
Λουκᾶς Στεφάνου . . . . N	Παναγιώτης Καλαμογδάρτης N
Νίκος Βουλπιώτης . . . . N	Κωνσταντῖνος Κωνστάκης . N
Β. Ρ. Πτελαμίδης	Ἀν. Ἀνδρ. Χ. Ἀναργύρου . . N
Α. Ἀλεξανδράπουλος . . . N	Νικόλαος Γκίνης . . . . N
Ἰω. Ν. Ταμπακόπουλος . . N	Ἀθανάσιος Μησυρλῆς . . . N
Γ. Ν. Ῥεβελιώτης	Γεώργιος Μπάστας . . . . N
Δημήτριος Φιλάρετος . . .	Ἰωάννης Μανιώτης . . . . N
Μελέτιος Χ. Μελέτης . . . N	Ἰωάννης Δουλίδης . . . . N
Ν. Δικαῖος . . . . . N	Κωνσταντῖνος Πλατύς . . .
Δ. Σκαλλαριάδης . . . . N	Ἀντώνιος Ῥενουάρδος . . . N

Μιχαὴλ Σολωμός . . . . N	Κωνσταντῖνος Δουζίνας . . N
Γεώργιος Ναύτης . . . . N	Ἀνδρέας Γ. Κουντουριώτης . N
Ἰωάννης Σχινᾶς . . . . N	Δημήτριος Βουδούρης . . . N
Παναγιώτης Ψάθης . . . . N	Ἀντώνιος Τσαμαδός . . . N
Ἀντώνιος Ἀριάς . . . . N	Πέτρος Χ. Πέτρης . . . .
Γρηγόριος Μανοῦσος	Εὐαγγέλης Βαλατσός . . . N
Ἀδαμ. Διαμαντόπουλος . . N	Σ. Σκουμπουρδῆς . . . . N
Δημ. Πολυχρονόπουλος . . N	Εὐαγγέλης Κοντογιάννης . N
Δημήτριος Βότσαρης . . N	Αὐγερινὸς Ἀδέρωφ . . . . N
Γεώργιος Ι. Σταῖκος	Α. Μάντσαρης . . . . . N
Νικόλαος Πιπῖνος . . . . N	Δημήτριος Κριεζώτης . . N

Μετὰ τοῦτο παρετήρησέ τις, ὅτι ἐπειδὴ διεδόθησαν πολλὰ ἐπὶ τῆς γενομένης περὶ τῶν σιτηρῶν συζητήσεως καὶ παρεξηγήθη ἡ εἰλικρίνεια, ἐξ ἧς ἡ συζήτησις αὕτη ὑπηγορεύθη, παρακαλεῖ τὸν πρόεδρον νὰ γνωστοποιήσῃ εἰς τὸν ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργὸν ὅτι προτίθεται νὰ ζητήσῃ παρ' αὐτοῦ ἀ) τὴν κατάθεσιν τῶν περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου ἀναφορῶν τῶν Νομαρχῶν καὶ ἐπάρχων, καὶ β) τί μέτρον ἐπρότεινε περὶ τούτου τὸ γραφεῖον τῆς δημοσίου οἰκονομίας.

Τελευταῖον ὁ πρόεδρος ἀναγγείλας ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης θέλει εἶσθαι ἡ ἀνάγνωσις διαφόρων ἐκθέσεων καὶ ἡ συζήτησις τοῦ περὶ μισθοδοσίας τῶν ὑπαλλήλων νομοσχεδίου, διέλυσε τὴν συνεδρίασιν ἐν ὥρᾳ 4 Μ. Μ.

Ὁ πρόεδρος

Α. Χ. ΛΟΝΤΟΣ,

Οἱ γραμματεῖς

Χ. Α. Χρηστόπουλος

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΠΣ'.

Τῆς 7 Μαΐου 1860.

Συμπληρωθείσης τῆς Βουλῆς περὶ τὴν μεσημβρίαν, ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προτεραίας καὶ ἐπεκυρώθησαν.

Ἀνεγγελθέντος, ὅτι ἀντικείμενον τῆς παρούσης εἶναι ἡ συζήτησις ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ αὐξήσεως τῆς μισθοδοσίας τῶν ὑπαλλήλων, ἐγένετο ἐπὶ τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Λ. Λογοθέτην καὶ Στ. Δούκαν, ἐξ ἧς συνήχθη κατὰ τὸ ᾠδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη αὐτὴν παμψηφεὶ διὰ ψήφων 89.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν.

ἐπὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος.

« Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν ἀρχὴν τοῦ νομοσχεδίου περὶ τῆς αὐξήσεως τοῦ μισθοῦ τῶν ὑπαλλήλων, ναὶ ἢ ὄχι ;

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Κωνσταντῖνος Θεοδώρου	Ν	Σταμάτιος Μήτσας	Ν
Ἰωάννης Σωτηριάδης		Ἀνδρέας Ζέρβας	Ν
Ἀντώνιος Βενιζέλος		Γεώργιος Βελῆς	Ν
Δημ. Γιαννούλης		Δημήτριος Ζῶτος	Ν
Γ. Ν. Καΐρης	Ν	Γ. Γιολδάσης	Ν
Νικόλαος Π. Ἀθανασίου	Ν	Ἰωάννης Χατσόπουλος	Ν
Δημήτριος Τσύκρης	Ν	Λύσανδρος Βιλαέτης	
Ἀνδρέας Δανόπουλος	Ν	Ἀνδρέας Αὐγερινός	Ν
Ἰωάννης Βλάσσης	Ν	Νικόλαος Σισίνης	
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς	Ν	Αὐγερινὸς Πετραλιᾶς	Ν
Γεώργιος Α. Ῥάλλης		Γεώργιος Διαμάντης	Ν
Γεώργιος Σκοῦφος		Ἀναγνώστης Δημητρίου	Ν
Σταῦρος Βλάχος	Ν	Γασ. Δελένδας	Ν
Ἰωάννης Καραγιαννόπουλος	Ν	Σπ. Μαρκεζίνης	Ν
Ἀθανάσιος Ἴσκος	Ν	Ν. Βαρβαρῆγος	
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς	Ν	Θρασύβουλος Α. Ζαΐμης	Ν
Φίλων Φίλωνος	Ν	Ἀσημάκης Χαραλάμπης	Ν
Λεωνίδας Λογοθέτης	Ν	Α. Ν. Πετιμεζᾶς	Ν
		Χαρίλαος Θεοχαράπουλος	
Γεώργιος Γερουβανάτης		Γρηγόριος Κορφιωτάκης	
Λεωνίδας Πετροπουλάκης	Ν	Ἰωάννης Ζάρκος	
Θ. Τσανετάκης	Ν	Γεώργιος Περωτῆς	Ν
Ἰωάννης Σαράκας	Ν	Α. Κοντόσταυλος	Ν
Α. Παπαθανασίου	Ν	Ἰωάννης Μπαλάφας	Ν
Ἐλευθέριος Καλογερᾶς		Γεώργιος Μιχαήλ	Ν
Ν. Παπαμιχαλόπουλος		Ἀνδρέας Δελιγιάννης	Ν

Γ. Πλαπούτας	Ν	Παν. Μ. Ἰατρὸς	Ν
Ἀντ. Ἀντωνόπουλος		Κίμων Χριστοδούλου	Ν
Πέτρος Δελιγιάννης	Ν	Στέφανος Α. Δούκας	
Ποθητὸς Ῥεβελάκης		Ἰωάννης Κατσάκος	
Κωνστ. Κυπριάδης	Ν	Δημ. Κουμουνδουράκης	
Ἰωάννης Δελιγιάννης	Ν	Βενετσάνος Κυβέλος	Ν
Σταῦρος Καμπερόπουλος		Νικόλαος Πιερράκος	Ν
Ἀνδρέας Νοταρᾶς	Ν	Χ. Χριστόπουλος	
Ἀριστείδης Μεντσελόπουλος		Π. Κανελλόπουλος	
Ἐμμανουὴλ Τσοῦχλος		Νικόλαος Μοσχούλας	Ν
Χαράλ. Α. Χριστόπουλος	Ν	Π. Ἀργυρόπουλος	Ν
Ν. Χ. Παναγιώτου		Νάκος Πανουριᾶς	
Δημ. Σακελλαράκης	Ν	Εὐθύμιος Κεχαγιᾶς	Ν
Σ. Κοπανίτσας		Κωνσταντῖνος Βλάμης	Ν
Ἐμμ. Μελετόπουλος	Ν	Βενιζέλος Ἰούρος	
Ν. Θ. Λεώπουλος	Ν	Ἀνδρέας Χ. Λόντος	Ν
Λουκᾶς Στεφάνου		Παναγ. Καλαμογδάρτης	Ν
Νῖκος Βουλπιώτης	Ν	Κωνσταντῖνος Κωνστάκης	Ν
Ρ. Παλαμίδης	Ν	Ἀνάργυρος Α. Χ. Ἀναργύρου	Ν
Α. Ἀλεξανδρόπουλος	Ν	Νικόλαος Γκίνης	Ν
ω Ν. Ταμπακόπουλος	Ν	Ἀθανάσιος Μησυρλῆς	
Γ. Ν. Ῥεβελιώτης		Γεώργιος Μπάστας	Ν
Δημήτριος Φιλάρετος		Ἰωάννης Μανιώτης	Ν
Μελέτιος Χ. Μελέτης	Ν	Ἰωάννης Δουλίδης	Ν
Νικόλαος Δικαῖος	Ν	Κωνσταντῖνος Πλατὺς	
Δημ. Σακελλαριάδης	Ν	Ἀντώνιος Ῥενουάρδος	Ν
Ἐπαμιν. Δελιγιώργης		Μιχαὴλ Σολωμὸς	Ν
Π. Τσιμπουράκης		Γεώργιος Ναύτης	Ν
Ἀλέξανδρος Κουμουνδοῦρος		Ἰωάννης Σαγρέδος	Ν
Παναγ. Παπατσώνης		Παναγιώτης Ψάθης	
Σπ. Ἀντωνόπουλος	Ν	Ἀντώνιος Ἀρμάος	
Ἰωάννης Προβελέγιος	Ν	Γρηγόριος Μανοῦσος	
Ἰωάννης Ταταράκης	Ν	Ἀδαμ. Διαμαντόπουλος	Ν
Σ. Βαρότσης	Ν	Δημ. Πολυχρονόπουλος	
Ἐμμ. Ναυπλιώτης	Ν	Δημήτριος Βότσαρης	
Κωνστ. Κρίσπης		Γεώργιος Ι. Στάϊκος	
Νικόλαος Τσαβέλλας	Ν	Νικόλαος Πιπῖνος	Ν
Νικόλαος Καναβός	Ν	Κωνστ. Δουζῖνας	Ν
Α. Παπαδημητριάδης	Ν	Ἀνδρέας Γ. Κουντουριώτης	
Θ. Μιχαλόπουλος	Ν	Δημήτριος Βουδούρης	Ν

Ἀντώνιος Τσαμαδὸς . . . Ν	Εὐαγγέλης Κοντογιάννης . .
Πέτρος Χ. Πέτρος	Αὐγερινὸς Ἀβέρωφ . . . .
Εὐαγγέλης Βαλατσὸς . . . Ν	Λ. Μάντσαρης . . . . Ν
Σ. Σκουμπουρδὴς	Δημήτριος Κριεζώτης . . .

Ἀναγνωσθεῖσα εἶτα ἡ ἐπὶ τοῦ μοναδικοῦ ἄρθρου τοῦ νομοσχεδίου ἐπιφερομένη ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς τροπολογία, ἐγένετο δεκτὴ δι' ἀναστάσεως πρὸς ἀντικατάστασιν τοῦ ἄρθρου, ἔχουσα οὕτως·

« Ἄρθρον 1. Ἡ διάρκεια τοῦ ἀπὸ 28 Μαΐου 1859 ΦΑΣ'. νόμου παρατείνεται μέχρι τῆς 31 Δεκεμβρίου τοῦ ἔτους 1860 ».

Ἐπαναληφθείσης ἀκολούθως καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου τῆς αὐτῆς ψηφοφορίας, ὑπὸ τοὺς ἰδίους ψηφολέκτας, ἐξήχθη τὸ αὐτὸ ἀποτέλεσμα. Ἔχει δὲ τὸ σύνολον οὕτως·

ΟΘΩΝ κτλ.

« Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρον μοναδικόν.

Ἡ διάρκεια τοῦ ἀπὸ 28 Μαΐου 1859 ΦΑΣ'. νόμου παρατείνεται μέχρι τῆς 31 Δεκεμβρίου τοῦ ἔτους 1860.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς νόμος τοῦ Κράτους. »

Παρελθὼν ὁ ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν ὑπουργὸς ἀνέγνω ἀντὶ τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν νομοσχέδιον περὶ ἐκτάκτου πιστώσεως ἐκ δρ. 50,000 ἐπὶ τοῦ διὰ τὸ 1860 εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργείου καὶ ἕτερον περὶ ἀναπλ. πιστώσεως ἐκ δρ. 200,334 ἐπὶ τοῦ διὰ τὸ 1859 προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργείου, μετὰ τῶν ἐπ' αὐτῶν ἐκθέσεων, ἔχοντα οὕτω·

Πρὸς τὴν Βουλήν.

Κύριοι !

« Ἡ δυσχερὴς οἰκονομικὴ κατάστασις εἰς ἣν περιέστη ὁ γερουσιαστὴς καὶ Ἀντιναύαρχος Κύριος Α. Γ. Κριεζῆς, ὑπηγόρευσε τῇ Κυβερνήσει τὸ μέτρον, ἵνα σπεύσῃ τὴν ἀρωγήν της ἐνὶ τῶν διασημοτέρων πρωταγωνιστῶν ὑπὲρ τῆς ἐθνικῆς παλιγγενεσίας ἡμῶν, ἄνευ πρακτικῆς ζημίας τοῦ δημοσίου. Ἐπὶ τούτῳ δὴ ἐνεκρίθη διὰ τοῦ ἀπὸ 5 τοῦ ἐνεστῶτος Β. διατάγματος ἵνα ἐκ τοῦ

δημοσίου ταμείου χορηγηθῇ αὐτῷ προκαταβολὴ 50,000 δραχμῶν, ἀποδοθησομένη τῷ δημοσίῳ διὰ τῆς κατὰ μῆνα κρατήσεως 500 δραχμῶν ἐκ τῶν ἀποδοχῶν τοῦ Κ. Α. Κριεζῆ.

Πρὸς πραγματοποίησιν λοιπὸν τῆς προκαταβολῆς ταύτης λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ ὑποβάλω, κατὰ διαταγὴν τοῦ Βασιλέως, εἰς τὴν ὑμετέραν δοκιμασίαν τὸ συναπτόμενον νομοσχέδιον, κατὰ τὸ ὁποῖον χορηγεῖται τῷ ὑπὸ τὴν ἐμὴν διεύθυναιν ὑπουργείῳ ἔκτακτος πίστωσις δραχμῶν 50,000 ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους καὶ διὰ τοῦ ὁποίου ὁρίζονται τὰ ἀναγκαῖα ἐξασφαλιστικὰ τοῦ δημοσίου μέτρα.

Διατελῶ δὲ, Κύριοι, ἀκράδαντον ἔχων τὴν πεποίθησιν ὅτι διὰ τοὺς ἐκτιθέντας λόγους ἀσμένως παραδέξεσθε τὸ νομοσχέδιον αὐτό.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 7 Μαΐου 1860.

Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργὸς.
Α. ΚΟΥΜΟΥΝΔΟΥΡΟΣ.

Ο Θ Ω Ν κτλ.

Τὸ ἐπόμενον νομοσχέδιον ὡς ἔχει, ὑποβληθήτω εἰς τὴν Βουλὴν ὑπὸ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοῦ καὶ ὑποστηριχθήτω ὑπ' αὐτοῦ τε καὶ τοῦ τῶν Ναυτικῶν.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 7 Μαΐου 1860.

Ο Θ Ω Ν

ΑΘ. Λ. ΜΙΑΟΥΛΗΣ, Α. ΚΟΥΜΟΥΝΔΟΥΡΟΣ.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν.

Ἄρθρον 1. Χορηγεῖται τῷ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργείῳ ἔκτακτος πίστωσις δραχ. πεντήκοντα χιλιάδων ἀριθ. 50,000, ταξομένη ὑπὸ Κεφ. 20 « Προκαταβολαὶ » τοῦ διὰ τὸ ἔτος 1860 εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ αὐτοῦ ὑπουργείου.

Ἄρθρον 2. Τὸ ἀνωτέρω ποσὸν προκαταβληθήσεται τῷ γερουσιαστῇ καὶ Ἀντιναυάρχῳ Α. Γ. Κριεζῇ, ἐπὶ κρατήσει δραχμῶν πεντακοσίων ἀριθ. 500 κατὰ μῆνα ἐκ τῶν ἀποδοχῶν αὐτοῦ μέχρι τελείας ἐξοφλήσεως. Ἐὰν δ' ἐπὶ τοῦ τεταρτημορίου τῶν ἀποδοχῶν αὐτοῦ ἤθελον ἐπέλθει κατασχέσεις τρίτων τινῶν, τὸ δημόσιον, λαμβάνον συμμέτρως τὸ ἀναλογοῦν αὐτῷ ἐκ τοῦ κατασχεθέντος ὑπὸ τρίτων τεταρτημορίου, θέλει κρατεῖ αὐτοδικαίως ἐκ τῶν λοιπῶν τριῶν τεταρτημορίων τῶν μνηθεισῶν

ἀποδοχῶν τὸ πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ μηνιαίου ποσοῦ τῶν πεντακοσίων δραχμῶν ὑπόλοιπον μέρος.

Ἄρθρον 3. Πρὸς ἐξασφάλισιν τοῦ δημοσίου διὰ τὴν προκειμένην προκαταβολὴν ἐγγραφήσεται δυνάμει τοῦ παρόντος νόμου ὑποθήκη ἐπὶ τῶν κτημάτων τοῦ Α. Γ. Κριεζῆ, ἀσφαλίζουσα τὴν ἀπαίτησιν τοῦ δημοσίου. Πρὸ τῆς ἐγγραφῆς δὲ τῆς ὑποθήκης δὲν θέλει χορηγηθῆ αὐτῷ ἡ προκαταβολή.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, δημοσιευθήτω διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθήτω ὡς νόμος τοῦ Κράτους.»

Πρὸς τὴν Βουλήν.

Κύριοι.

«Κατὰ διαταγὴν τοῦ Βασιλέως, ὑποβάλλω εἰς τὴν Ὑμετέραν συζήτησιν τὸ συναπτόμενον νομοσχέδιον, διὰ τοῦ ὁποίου χορηγεῖται εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργεῖον ἀναπληρωτικὴ πίστωσις δραχ. 200,334, ἐπὶ τοῦ διὰ τὸ ἔτος 1859 εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ αὐτοῦ.

Τὸ νομοσχέδιον αὐτὸ συνοδεύει ἡ προσήκουσα ἔκθεσις τοῦ ἁρμοδίου Ὑπουργοῦ, εἰς τὴν ὁποίαν ἐκτίθενται σαφῶς οἱ λόγοι, ἐξ ὧν ὑπαγορεύεται ἡ ἀνάγκη χορηγίας τῆς πιστώσεως ταύτης. Οὕτω δὲ ἀπαλλάσσομαι τῆς ἀνάγκης νὰ φέρω ἐκτενῆ τὸν λόγον ἐπὶ τοῦ προκειμένου, πεποιθὼς ὅτι οἱ λόγοι αὐτοὶ ἀρκοῦσι πρὸς τὸν καταρτισμὸν τῆς πεποιθήσεώς σας

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 7 Μαΐου 1860.

Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργὸς
Α. ΚΟΥΜΟΥΝΔΟΥΡΟΣ.

Ο Θ Ω Ν κτλ.

Τὸ ἑπόμενον νομοσχέδιον, ὡς ἔχει, ὑποβληθήτω εἰς τὴν Βουλὴν ὑπὸ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοῦ, καὶ κατὰ τὴν συζήτησιν ὑποστηριχθήτω ὑπ' αὐτοῦ τε καὶ τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 7 Μαΐου 1860.

Ο Θ Ω Ν,

Α. Γ. ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ. Α. ΚΟΥΜΟΥΝΔΟΥΡΟΣ.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρον μόνον.

Χορηγεῖται εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργεῖον ἀναπληρωτικὴ πίστωσις δραχμῶν διακοσίων χιλιάδων τριακοσίων τριάκοντα τεσσάρων ἀριθ. 200,334, τασσομένη ὑπὸ τὰ διάφορα κεφάλαια καὶ ἄρθρα τοῦ διὰ τὸ ἔτος 1859 εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ αὐτοῦ κατὰ τὸν συνημμένον πίνακα.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, δημοσιευθήτω διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, καὶ ἐκτελεσθήτω ὡς νόμος τοῦ Κράτους.»

Προβάσης εἶτα τῆς Βουλῆς εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἀναπληρωτικῆς πιστώσεως ἐκ δρ. 75,600 ἐπὶ τοῦ διὰ τὸ 1860 εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργείου, ἐγένετο ἐπὶ τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Α. Λογοθέτην καὶ Π. Ἰατρὸν, ἐξ ἧς συνήχθη, κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη αὐτὴν διὰ ψήφων 75 κατὰ 1.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος·

« Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν ἀρχὴν τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἀναπληρωτ. πιστώσεως δρ. 75600 ἐπὶ τοῦ διὰ τὸ 1860 εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ὑπουργ. τῶν Ἐσωτερ. ναὶ ἢ ὄχι;

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Κωνσταντῖνος Θεοδώρου . . N	Γεώργιος Α. Ῥάλλης . . .
Ἰωάννης Σωτηριάδης . . .	Γεώργιος Σκοῦφος . . . . .
Ἀντώνιος Βενιζέλος	Σταῦρος Βλάχος . . . . N
Δημ. Γιαννούλης	Ἰω. Καραγιαννόπουλος . . N
Γ. Ν. Καΐρης . . . . . N	Ἀθανάσιος Ἴσκος . . . . N
Νικόλαος Π. Ἀθανασίου . N	Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς . . N
Δημήτριος Τσάκρης . . . N	Φίλων Φίλωνος . . . . . N
Ἀνδρέας Δανόπουλος . . .	Λεωνίδας Λογοθέτης . . . N
Ἰωάννης Βλάσσης . . . . N	. . . . .
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς . .	Γεώργιος Γερουθανάσης . . .

Ἀεωλίδας Πετροπουλάκης	N	Ἀριστείδης Μεντσελόπουλος	
Θ. Τσανετάκης	N	Ἐμανουὴλ Τσοῦχλος	
Ἰωάννης Σαφάκας	N	Χαράλ. Α. Χρηστόπουλος	N
Ἀθανάσιος Παπαθανασίου	N	Νικόλαος Χ. Παναγιώτου	
Ἐλευθέριος Καλογερᾶς	N	Δημήτριος Σακελλαράκης	N
Ν. Παπαμιχαλόπουλος	N	Σπυρίδων Κοπανίτσας	
Σταμάτιος Μήτσας	N	Ἐμμανουὴλ Μελετόπουλος	N
Ἀνδρέας Ζέρβας	O	Νικόλαος Θ. Λεώπουλος	
Δημήτριος Ζῶτος		Λουκᾶς Στεφάνου	
Γεώργιος Βελῆς	N	Νῖκος Βουλπιώτης	N
Γεωργούλας Γιολδάσης	N	Β. Ρ. Παλαμίδης	N
Ἰωάννης Χατσόπουλος		Α. Ἀλεξανδρόπουλος	
Λύσανδρος Βιλαέτης		Ἰω. Ν. Ταμπακόπουλος	
Ἀνδρέας Λύγερινός		Γ. Ν. Ῥεβελιώτης	
Νικόλαος Σισίνης		Δημήτριος Φιλάρετος	
Λύγερινὸς Πετραλιᾶς	N	Μελέτιος Χ. Μελέτης	N
Γεώργιος Διαμάντης		Νικόλαος Δικαῖος	N
Ἀναγνώστης Δημητρίου	N	Δημ. Σακελλαριάδης	N
Γασ. Δελένδας	N	Ἐπαμιν. Δεληγεώργης	N
Σπ. Μαρκεζίνης	N	Παν. Τσιμπουράκης	
Ν. Βαρβαρῆγος		Ἀλέξανδρος Κουμουνδοῦρος	
Θρασύβουλος Α. Ζαΐμης	N	Παναγιώτης Παπατσώνης	
Ἀσημάκης Χαραλάμπης		Σπήλιος Ἀντωνόπουλος	
Ἀεωλίδας Ν. Πετιμεζᾶς	N	Ἰωάννης Προβελέγγιος	N
Χαρίλαος Θεοχαρόπουλος		Ἰωάννης Ταταράκης	N
Γρηγόριος Κορφιωτάκης		Σπυρ. Βαρότσης	N
Ἰωάννης Ζάρκος		Ἐμμ. Ναυπλιώτης	N
Γεώργιος Περωτής	N	Κωνστ. Κρίσπης	N
Α. Κοντόσταυλος	N	Νικόλαος Τσαβέλας	
Ἰωάννης Μαλάμος	N	Νικόλαος Καναβός	
Γεώργιος Μιχαὴλ	N	Α. Παπαδημητριάδης	N
Ἀνδρέας Δεληγιάννης	N	Θ. Μιχαλόπουλος	
Γ. Πλαπούτας	N	Παν. Μ. Ἰατρός	N
Α. Ἀντωνόπουλος		Κίμων Χριστοδούλου	
Πέτρος Δεληγιάννης	N	Στέφανος Α. Δούκας	N
Ποθητὸς Ῥεβελάκης	N	Ἰωάννης Κατσάκος	
Κωνσταντῖνος Κυπριάδης		Δημήτριος Κουμουνδουράκης	
Ἰωάννης Δεληγιάννης	N	Βενετσάνος Κυβέλος	N
Σταῦρος Καμπερόπουλος		Νικόλαος Πιεράκος	N
Ἀνδρέας Νοταρᾶς		Χ. Χριστόπουλος	

Π. Κανελλόπουλος	N	Ἰωάννης Σαγρέδος	N
Νικόλαος Μοσχούλας	N	Παναγιώτης Ψάθης	
Π. Ἀργυρόπουλος		Ἀντώνιος Ἀρμάος	
Νάκος Πανουριᾶς		Γρηγόριος Μανοῦσος	
Εὐθύμιος Κεχαγιᾶς		Ἀδαμ. Διαμαντόπουλος	N
Κωνσταντῖνος Βλάμης		Δημ. Πολυχρονόπουλος	N
Βενιζέλος Ῥοῦφος		Δημήτριος Βότσαρης	
Ἀνδρέας Χ. Λόντος	N	Γεώργιος Ι. Σταΐκος	
Παναγιώτης Καλαμογδάρτης	N	Νικόλαος Πιπῖνος	N
Κωνσταντῖνος Κωνστάκης	N	Κωνστ. Δουζίνας	
Ἀνάργυρος Α. Χ. Ἀναργύρου	N	Ἀνδρέας Γ. Κουντουριώτης	
Νικόλαος Γαΐνης		Δημήτριος Βουθούρης	N
Ἀθανάσιος Μισυρλῆς		Ἀντώνιος Τσαμαδὸς	N
Γεώργιος Μπάστας	N	Πέτρος Χ. Πέτρος	
Ἰωάννης Μανιώτης	N	Εὐαγγέλης Βαλατσὸς	N
Ἰωάννης Δουλίδης	M	Σ. Σκουμπουρδῆς	
Κωνσταντῖνος Πλατύς		Εὐαγγέλης Κοντογιάννης	
Ἀντώνιος Ρενουάρδος	N	Λύγερινὸς Ἀβέρωφ	N
Μιχαὴλ Σολωμός	N	Α. Μάντσαρης	N
Γεώργιος Ναύτης	N	Δημήτριος Κριεζώτης	

Δεκτῶν δὲ γενομένων δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως τῶν ἄρθρων 1 καὶ 2 τοῦ νομοσχεδίου, ἐπανελήφθη ἡ αὐτὴ καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου ψηφοφορία ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Α. Λογοθέτην καὶ Α. Πετιμεζᾶν, τὸ αὐτὸ καταδείξασα ἀποτέλεσμα· ἔχει δὲ τὸ σύνολον οὕτως·

Ο Θ Ω Ν κτλ.

α Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1. Χορηγεῖται εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργεῖον ἀναπληρωτικὴ πίστωσις ἐκ δραχ. 75,600, ἑβδομήκοντα πέντε χιλιάδων ἑξακοσίων, ἐπὶ τῶν ἐξόδων τοῦ εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργείου τῆς χρήσεως 1860, καταλογισθησομένων ἐπὶ τοῦ Κεφ. 5 ἄρθρ. 2 « Ἀποζημίωσις Γερουσίας ».

Ἄρθρ. 2. Τὰ ἔξοδα, δι' ἃ χορηγεῖται ἡ ἀνωτέρω ἀναπληρωτικὴ πίστωσις θέλουσι πληρωθῆ ἐκ τῶν ἐσόδων τοῦ προϋπολογισμοῦ τῆς χρήσεως 1860.

Ὁ παρὼν νόμος, ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερου-

σίας, καὶ παρ' ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, δημοσιευθήτω διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθήτω ὡς νόμος τοῦ Κράτους. »

Παρελθὼν ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς, ἀνέγνω τὰς ὑπὸ τῆς Γερουσίας ἐπενεχθείσας τροπολογίας ἐπὶ τοῦ περὶ γραμματοσήμου νομοσχεδίου, ἐκτεθειμένας εἰς τὴν ἔκθεσιν αὐτοῦ, ἔχουσαν οὕτω·

Πρὸς τὴν Βουλήν.

Κύριοι!

« Τὸ περὶ συμπληρώσεως καὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου περὶ γραμματοσήμου νομοσχέδιον ἐψηφίσατο καὶ ἡ Γερουσία ἐν τῇ κατὰ τὴν 3 ε. μ. συνεδριάσει της, ἀφοῦ ἐτροποποίησε τὸ ἄρθρον 8 αὐτοῦ, καὶ ἐπήνεγκεν εἰς τὰ ἄρθρα 14 καὶ 16 τὴν διόρθωσιν, ἣν ὑπηγόρευεν ἡ γενομένη τροποποίησις ἐν τῷ ἄρθρῳ ἐκείνῳ, ὡς προκύπτει ἐκ τῶν συναπτομένων πρακτικῶν τῆς διαληφθείσης συνεδριάσεως.

Αἱ τροποποιήσεις αὗται, τὰς ὁποίας παρεδέχθη καὶ ἡ Κυβέρνησις, ἔχουσιν ὡς ἑρεξῆς·

Ἀπὸ τοῦ ἄρθρου 8 ἀπηλείφθη καθ' ὁλοκληρίαν ὁ β'. παράγραφος ὁ διαλαμβάνων περὶ τῶν μὴ ὑποκειμένων εἰς ταχυδρομικὸν τέλος ἡμιεπισήμων ἐγγράφων καὶ ἀντικατεστάθησαν αἱ ἐν τῷ ἄρθρῳ τούτῳ λέξεις «τὰ ἐπίσημα ἔγγραφα» διὰ τῶν «τὰ ἔγγραφα τῆς δημοσίας ὑπηρεσίας», καὶ αἱ λέξεις «τῶν ἐπισήμων καὶ ἡμιεπισήμων ἐγγράφων» διὰ τῶν λέξεων «τῶν ἐγγράφων τούτων.»

Ἐν τῷ ἄρθρῳ 14 ἀντικατεστάθησαν αἱ λέξεις «ἐντὸς ἐπισήμων ἢ ἡμιεπισήμων ἐγγράφων» διὰ τῶν λέξεων «ἐντὸς ἐγγράφων τῆς δημοσίας ὑπηρεσίας».

Ἐν δὲ τῷ ἄρθρῳ 16 ἀντικατεστάθησαν αἱ λέξεις «ἢ διὰ τῶν ἐπισήμων ἢ ἡμιεπισήμων ἐγγράφων» διὰ τῶν λέξεων «ἢ διὰ τῶν ἐγγράφων τῆς δημοσίας ὑπηρεσίας». Ἰδοὺ δὲ πλήρη τὰ τροποποιηθέντα ἄρθρα.

«Ἄρθρον 8. Δὲν ὑπόκεινται εἰς ταχυδρομικὸν τέλος τὰ ἔγγραφα τῆς δημοσίας ὑπηρεσίας.

Διὰ Β. διατάγματος θέλουσι προσδιορισθῇ οἱ ἐξωτερικοὶ τύποι τῶν ἐγγράφων τούτων.

Ἄρθρον 14. Ἀπαγορεύεται εἰς ὅλους τοὺς ὑπαλλήλους νὰ ἐγκλείωσιν ἰδιωτικὰ γράμματα ἐντὸς ἐγγράφων τῆς δημοσίας ὑπηρεσίας.

Ἡ παράβασις τιμωρεῖται μὲ πρόστιμον δραχ. 20 καὶ ἐν ὑποτροπῇ μὲ πρόστιμον δραχ. 50 ἐπιβαλλόμενον παρὰ τῆς γεν. διευθύνσεως τῶν ταχυδρομείων, τὰ δὲ γράμματα παραδίδονται πρὸς τοὺς ἐπιγραφομένους. Ὁ τρὶς ὑποπεσὼν εἰς τὴν παράβασιν ταύτην ἀποπέμπεται τῆς ὑπηρεσίας.

Ἄρθρον 16. Ἀπαγορεύεται ἡ ἀποστολὴ χρημάτων, τραπεζικῶν γραμματίων, ἢ ἄλλων πολυτίμων εἰδῶν, διὰ τῶν συνήθων ἢ συστημένων γραμμάτων, ἢ διὰ τῶν ἐγγράφων τῆς δημοσίας ὑπηρεσίας. Ἐὰν ἐναντίον τῆς ἀπαγορεύσεως ταύτης ἀποσταλῶσι χρήματα, τραπεζικὰ γραμμάτια, ἢ ἄλλα πολύτιμα εἴδη καὶ ἀπολεσθῶσιν, ἡ ἀπώλεια αὐτῶν δὲν παρέχει δικαίωμα ἀποζημιώσεως κατὰ τοῦ δημοσίου· μόνος ὁ ἀποστείλας γράμματα ἐπὶ συστάσει, ἐν περιπτώσει ἀπωλείας αὐτῶν, οἱουδήποτε βάρους καὶ ἂν ὦσι, δικαιοῦται νὰ λάβῃ ἀποζημίωσιν δραχ. 25, ἐὰν ἡ ἀπώλεια δὲν προῆλθεν ἐξ ἀνωτέρας βίας. Ἡ ἀποζημίωσις καταβάλλεται παρὰ τοῦ δημοσίου κατὰ τοὺς ἐν ἰσχύϊ ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου ὁρισμούς, ἀποδίδεται δὲ εἰς αὐτὸ παρὰ τοῦ αἰτίου τῆς ἀπωλείας.»

Τὸ νομοσχέδιον τοῦτο, οἷον ἐτροποποιήθη ὑπὸ τῆς Γερουσίας, λαμβάνομεν τὴν τιμὴν νὰ εἰσαγάγωμεν αὖθις κατὰ διαταγὴν τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως εἰς τὴν Βουλὴν καὶ νὰ παρακαλέσωμεν αὐτὴν νὰ ἐπισπεύσῃ τὴν ἐπιψήφισιν του.

Ἀθήνησι, 7 Μαΐου 1860.

Οἱ Ὑπουργοὶ

Ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν
Α. Γ. ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ.

Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν
Α. ΚΟΥΜΟΥΝΔΟΥΡΟΣ.»

Ἀνέγνω ἐπίσης καὶ ἕτερον νομοσχέδιον περὶ συστάσεως τηλεγραφείων καὶ ἔκθεσιν ἐπ' αὐτοῦ, ἔχοντα οὕτω·

Πρὸς τὴν Βουλήν.

Κύριοι!

«Ἡ εἰσαγωγὴ τοῦ μέσου τῆς τηλεγραφικῆς συγκοινωνίας ἀπήτησε, ὡς γνωστὸν, τὴν σύστασιν ἠλεκτρικῶν γραμμῶν ὑποβρυχίων τε καὶ ἐναερίων καὶ συνεπήγαγε τὴν ἀνάγκην νὰ καταστα θῶσι μέχρι τοῦδε τηλεγραφεῖα ἐν Ἀθήναις, ἐν Πειραιεῖ, ἐν Σύρῳ, ἐν Πάτραις καὶ ἐν Αἰγίῳ.

Ἐπόμενον λοιπὸν εἶναι νὰ νομοθετηθῶσι θέσεις τηλεγραφητῶν, κλητήρων καὶ φυλάκων, ὧν οἱ μὲν θέλουσιν ἀσχολεῖσθαι εἰς τὴν μεταβίβασιν τῶν τηλεγραφημάτων, καὶ τὴν λοιπὴν ὑπηρεσίαν

ἐν γένει, οἱ δὲ εἰς τὰ κλητορικὰ ἔργα παρὰ τοῖς τηλεγραφείοις, καὶ οἱ τελευταῖοι εἰς τὴν φύλαξιν τῶν γραμμῶν καὶ εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῶν μικρῶν ἐπισκευῶν αὐτοῦ.

Ἐκτὸς τούτου ἡ εἰς ἀνάπτυξιν τῆς προκειμένης ὑπηρεσίας καὶ αἱ μετὰ τῶν ξένων τηλεγραφικῶν διοικήσεων σχέσεις, αἵτινες προϊόντος τοῦ χρόνου θέλουσι προσῆ εἰς αὔξησιν, ἕνεκα τοῦ ἐλπιζομένου πολλαπλασιασμοῦ τῶν τηλεγραφικῶν ὁδῶν, ἀπαιτοῦσι νὰ καταστα θῇ κεντρικὴ τηλεγραφικὴ διεύθυνσις καὶ νὰ διορισθῇ εἷς διευθυντὴς, ἵνα συμβοηθούμενος ὑπὸ τῶν ἀναγκαίων ὑπαλλήλων, διευθύνῃ τὴν τηλεγραφικὴν ὑπηρεσίαν ἐν γένει.

Ὅθεν πρὸς θεραπείαν τῶν ἀναγκῶν τούτων τῆς προκειμένης ὑπηρεσίας, παρεσκευάσθη τὸ ἀπαιτούμενον νομοσχέδιον, τὸ ὁποῖον κατὰ διαταγὴν τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ εἰσαγάγω εἰς τὴν συζήτησιν καὶ ἐπιψήφισίν Σας.

Αἱ διατάξεις τοῦ νομοσχεδίου, συγκειμένου ἐξ ἄρθρων ἐννέα, εἰσὶν ἀρκούντως σαφεῖς, διὸ καὶ περιορίζομαι νὰ παρατηρήσω, ὅτι καὶ ἐκ τῆς φύσεως τοῦ πράγματος δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ προσδιορισθῇ ἐκ τῶν προτέρων ὁ ἀριθμὸς τῶν τηλεγραφείων καὶ τὰ μέρη, ἔνθα ἤθελεν ὑπαγορεύσει ἡ ἀνάγκη καὶ τὸ συμφέρον τῆς ὑπηρεσίας νὰ καταστα θῶσι τοιαῦτα. Διὰ τοῦτο δὲ ἡ σύστασις τῶν τηλεγραφείων ἀνατίθεται ὑπὸ τοῦ νομοσχεδίου εἰς τὴν ἁρμοδιότητα Β. διατάγματος. Διὰ τοὺς αὐτοὺς δὲ λόγους προσδιορίζεται ὁ ἀνώτατος ὅρος τῶν παρ' ἑκάστῳ τηλεγραφείῳ διοριστέων τηλεγραφητῶν, ἐπιτρέπεται ὁ διορισμὸς κλητήρων παρὰ τοῖς τηλεγραφείοις, καὶ φυλάκων τῶν ἠλεκτρικῶν γραμμῶν εἰς ἀριθμὸν ἀνάλογον τῆς ἀνάγκης. Προσέτι δὲ ἐπιτρέπεται νὰ καταστα θῇ κεντρικὴ διεύθυνσις τῆς τηλεγραφικῆς ὑπηρεσίας μετὰ τοῦ ἀναγκαίου προσωπικοῦ.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 6 Μαΐου 1860.

Ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς
Α. Γ. ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ.

Ο Θ Ω Ν κτλ.

Τὸ ἐπόμενον νομοσχέδιον θέλει εἰσαχθῇ, ὡς ἔχει, εἰς τὴν Βουλὴν ὑπὸ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργοῦ καὶ ὑποστηριχθῇ ὑπ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 6 Μαΐου 1860.

Ο Θ Ω Ν,

Α. Γ. ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀποφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν.

Ἄρθρον 1.

Πρὸς ἐκτέλεσιν τῆς ὑπηρεσίας τῶν συσταθεισῶν ἤδη καὶ συσταθησομένων ἠλεκτρικῶν γραμμῶν, καθίστανται τηλεγραφεῖα ἐν Ἀθήναις, ἐν Πειραιεῖ, ἐν Σύρῳ, ἐν Πάτραις καὶ ἐν Αἰγίῳ· δύνανται δὲ νὰ καταστα θῶσι τοιαῦτα διὰ Β. διατάγματος καὶ ὅπου ἀλλαχοῦ ἀπαιτήσει ἡ ἀνάγκη.

Ἄρθρον 2.

Τὰ τηλεγραφεῖα διαιροῦνται διὰ Β. διατάγματος κατὰ λόγον τῆς σημαντικότητος καὶ τῆς διαρκείας τῆς ὑπηρεσίας αὐτῶν εἰς τρεῖς τάξεις.

Ἄρθρον 3.

Οἱ τηλεγραφηταὶ διαιροῦνται ὡσαύτως εἰς τρεῖς τάξεις, καὶ τῶν μὲν τῆς πρώτης τάξεως ὁ μισθὸς προσδιορίζεται εἰς δραχ. 250 κατὰ μῆνα, τῶν δὲ τῆς δευτέρας εἰς 200 καὶ τῶν τῆς τρίτης εἰς 160.

Ἄρθρον 4.

Εἰς τὰ τῆς πρώτης τάξεως τηλεγραφεῖα δύνανται νὰ διορισθῶσι τέσσαρες τηλεγραφηταί, εἰς τὰς τῆς δευτέρας ἕως τρεῖς καὶ εἰς τὰ τῆς τρίτης ἕως δύο.

Δύνανται προσέτι νὰ διορισθῶσι παρ' ἑκάστῳ τηλεγραφείῳ εἷς ἢ πλείονες κλητῆρες, ἀναλόγως τῆς ἀνάγκης τῆς ὑπηρεσίας.

Ὁ μηνιαῖος μισθὸς τῶν κλητήρων προσδιορίζεται ἀπὸ δραχ. 40 μέχρι 60.

Ἄρθρον 5.

Πρὸς προφύλαξιν τῶν ἠλεκτρικῶν γραμμῶν διορίζονται φύλακες ἐφιππoι ἢ πεζοί, εἰς ἀριθμὸν ἀνάλογον τῆς ἀνάγκης.

Ὁ μισθὸς τῶν μὲν πεζῶν προσδιορίζεται ἀπὸ δρ. 50 μέχρις 60 κατὰ μῆνα, τῶν δ' ἐφίππων ἀπὸ δρ. 100 ἕως 120· εἰς ἕκαστον δὲ τῶν τελευταίων προκαταβάλλονται ἅπαξ ἐκ τοῦ δημοσίου δραχ. 150 διὰ τὴν ἀγορὰν ἵππου καὶ ἱπποσκευῆς, αἵτινες θέλουσι κρατεῖσθαι ἐκ τοῦ μισθοῦ των κατὰ τὰ κανονισμένα περὶ ἐφίππου χωροφυλακῆς.

Ἄρθρον 6.

Διορίζονται προσέτι εἰς διευθυντὴς μὲ βαθμὸν τμηματάρχου ά. ἢ β'. τάξεως, δύω γραμματεῖς, ὧν ὁ μὲν ἔχων βαθμὸν ὑπουργικοῦ γραμματέως ά. τάξεως, ὁ δὲ β'. τάξεως, εἰς γραφεὺς, ἔχων βαθμὸν καὶ μισθὸν ὑπουργικοῦ γραφέως καὶ εἷς κλητήρ.

Ἄρθρον 7.

Οἱ γραφεῖς, οἱ κλητῆρες καὶ οἱ φύλακες διορίζονται παρὰ τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργοῦ.

Ἄρθρον 8.

Ὁσάκις ἀνατίθεται εἰς ὑπαλλήλους τῆς τηλεγραφικῆς ὑπηρεσίας ἡ διεύθυνσις τῆς κατασκευῆς ἢ ἐπισκευῆς τῶν ἠλεκτρικῶν γραμμῶν, ἢ ἐπιθεώρησις αὐτῶν, ἢ ἄλλη τις ἔκτακτος ἀποστολὴ ἕνεκα τῆς τηλεγραφικῆς ὑπηρεσίας, χορηγεῖται λόγῳ ἐξόδων διαμονῆς ἐκτὸς τῆς ἕδρας των, ἀποζημίωσις εἰς μὲν τὸν διευθυντὴν δραχ. 5 τὴν ἡμέραν, εἰς τὸν γραμματέα ἀ. τάξεως καὶ τοὺς τηλεγραφητὰς ἀ. τάξεως δρ. 3 καὶ εἰς τὸν γραμματέα β'. τάξεως καὶ τοὺς τηλεγραφητὰς β'. καὶ γ'. τάξεως δρ. 2.

Διὰ τὰ ἔξοδα ὁδοιπορίας αὐτῶν χορηγεῖται ἀποζημίωσις, διὰ πᾶσαν ταχυδρομικὴν ὥραν ἀποστάσεως, εἰς μὲν τὸν διευθυντὴν δρ. 2, εἰς τοὺς γραμματεῖς δὲ καὶ τηλεγραφητὰς ἓν γένει δραχμῶν 1 καὶ 1/2.

Ὁσάκις δὲ ἐξέρχονται τῆς ἕδρας των δι' ὑπηρεσίαν, καὶ διατρέχοντες ἀπόστασιν μεγαλειτέραν τῆς ἡμισείας ὥρας, ἐπανέρχονται ἐντὸς τῆς ἡμέρας εἰς τὴν ἕδραν των, χορηγεῖται ἀποζημίωσις εἰς μὲν τὸν διευθυντὴν δρ. 5 καὶ εἰς τοὺς γραμματεῖς καὶ τηλεγραφητὰς ἓν γένει δρ. 3.

Διὰ τὰς ἐπὶ ἀτμοκινήτων διαπορθμεύσεις των ἔχουσι δικαίωμα ἅπαντες εἰς ναῦλον ἀ. θέσεως καὶ ἀποζημιώσεως δρ. 8 δι' ἑκάστην ἡμέραν πλοῦ.

Ἄρθρον 9.

Ὁ ἀριθμὸς τῶν τε φυλάκων τῶν ἠλεκτρικῶν γραμμῶν καὶ τῶν παρ' ἑκάστῳ τηλεγραφείῳ κλητήρων προσδιορίζεται διὰ Β. διατάγματος.

Ἐπίσης διὰ Β. διατάγματος θέλουσι κανονισθῆ τὰ καθήκοντα ἑνὸς ἑκάστου τῶν ἐν τῷ παρόντι νόμῳ μνημονευομένων δημοσίων ὑπαλλήλων καὶ ὑπηρετῶν.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς ὑπό τε τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.»

Παρελθὼν ὁ εἰσηγητὴς τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ συμβάσεως μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Τουρκίας διὰ τὴν σύστασιν τηλεγραφικῶν γραμμῶν, ἀνέγνω ἔκθεσιν ἐπ' αὐτοῦ, ἔχουσαν οὕτω·

Πρὸς τὴν Βουλήν.

«Ἡ εἰσηγητικὴ ἐπιτροπὴ τῶν τμημάτων τῆς Βουλῆς ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ τῆς ἰσχύος ὡς νόμου τῆς μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Τουρκίας συμβάσεως τὴν τηλεγραφικὴν συγκοινωνίαν ἀφορώσης, διεπεξελθοῦσα μετ' ἐπιστασίας τό τε νομοσχέδιον καὶ τὴν περὶ ἧς ὁ λόγος ὡς ἄνω σύμβασιν, καὶ πεισθεῖσα, ὅτι ἡ σύμβασις αὕτη ἀφορῶσα τὴν ἐπέκτασιν τῆς τηλεγραφικῆς συγκοινωνίας τῆς Ἑλλάδος μετὰ τῆς Ὀθωμανικῆς Αὐτοκρατορίας καὶ τῆς λοιπῆς Εὐρώπης, πραγματοποιεῖ τὸν σκοπὸν τῆς συστάσεως τοῦ μέσου τούτου τῆς συγκοινωνίας, καὶ κατ' οὐδὲν ἀντίκειται εἰς τὰ συμφέροντα τοῦ Κράτους, συνίστησιν εἰς τὴν Βουλὴν τὴν ἐπιψήφισιν τοῦ νομοσχεδίου.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 7 Μαΐου 1860.

Ἡ εἰσηγητικὴ ἐπιτροπὴ

Κ. Κωνστάκης,	Π. Δεληγιάννης,
Ι. Σωτηριάδης,	Ν. Βαρβαρῆγος,

Ὁ Εἰσηγητὴς
Κ. Κυπριάδης.»

Ἐπιληφθείσης εἶτα τῆς Βουλῆς τῆς συζητήσεως τῶν τροπολογιῶν, τῶν ἐπὶ τοῦ περὶ γραμματοσήμου νομοσχεδίου ὑπὸ τῆς Γερουσίας ἐπενεχθεισῶν καὶ μυδιμιᾶς ὑπαρχούσης ἀντιρρήσεως, ἐγένετο ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ νομοσχεδίου, ὡς ἐτροπολογήθη, ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν, ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Λ. Πετιμεζᾶν καὶ Ν. Παπαμιχαλόπουλον, ἐξ ἧς συνήχθη κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη αὐτὸ διὰ ψήφων 81 κατὰ 1, ἔχει δὲ τὸ σύνολον οὕτως·

Ο Θ Ω Ν κτλ

«Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν.

Ἄρθρον 1. Πᾶν γράμμα ἀποστελλόμενον διὰ τοῦ ταχυδρομείου ἀπὸ ἑνὸς εἰς ἄλλο μέρος τοῦ Βασιλείου, ὑπόκειται, ἄνευ διακρίσεως ἀποστάσεως, εἰς ταχυδρομικὸν τέλος λεπτῶν 20, ὅταν ἔχῃ βάρος μέχρι 15 γραμμαρίων· λεπτῶν 40, ὅταν ἔχῃ βάρος πλειόνων μὲν τῶν 15 οὐχὶ δὲ καὶ τῶν 30 γραμμαρίων· λεπτῶν 60, ὅταν ἔχῃ βάρος πλέον μὲν τῶν 30 οὐχὶ δὲ καὶ

τῶν 60 γραμμαρίων, καὶ λεπτῶν 80, ὅταν ἔχῃ βάρος πλειόνων μὲν τῶν 60, οὐχὶ δὲ καὶ τῶν 100 γραμμαρίων.

Γράμμα, τοῦ ὁποίου τὸ βάρος ὑπερβαίνει τὰ 100 γραμμάρια, ὑπόκειται εἰς ταχυδρομικὸν τέλος λεπτῶν 80 δι' ἑκάστην ἑκατοντάδα γραμμαρίων ἢ κλάσμα ἑκατοντάδος.

Γράμματα ἀποστελλόμενα διὰ τοῦ ταχυδρομείου ἀπὸ ἑνὸς εἰς ἄλλο μέρος τῆς αὐτῆς πόλεως ὑπόκεινται εἰς τὰ ἥμίση τῶν ἀνωτέρω ταχυδρομικῶν τελῶν.

Γράμματα ἀποστελλόμενα ἐπὶ συστάσει ὑπόκεινται εἰς διπλάσιον ταχυδρομικὸν τέλος.

Ἄρθρον 2. Τὰ δείγματα τῶν ἐμπορευμάτων ἀποστελλόμενα ἐντὸς περικαλυμμάτων ἀστραγίστως καὶ ὑπὸ κινητὴν ταινίαν διευκολύνουσαν τὴν ἐξέλεγξιν, ὑπόκεινται εἰς τὰ ἥμίση τῶν ὡρισμένων τελῶν ἐπὶ τῶν γραμμάτων.

Ἄρθρον 3. Ἕκαστον ἀντίτυπον ἐφημερίδος ἢ περιοδικοῦ συγγράμματος, ἀποστελλόμενον ὑπὸ κινητὴν ταινίαν καλύπτουσαν τὸ πολὺ τὸ τρίτον τῆς ἐπιφανείας αὐτοῦ καὶ ὑπὸ ἰδίαν ἐπιγραφὴν, ὑπόκειται εἰς ταχυδρομικὸν τέλος 1 λεπτοῦ, ὅταν ἔχῃ βάρος μέχρις 30 γραμμαρίων, 2 λεπτῶν ὅταν ἔχῃ βάρος πλειόνων μὲν τῶν 30 οὐχὶ δὲ καὶ τῶν 50 γραμμαρίων, καὶ οὕτω καθεξῆς αὐξανομένου τοῦ ταχυδρομικοῦ τέλους κατὰ ἓν λεπτὸν ἀνὰ πᾶσαν εἰκοσάγραμμον αὔξησιν ἢ κλάσμα αὐτῆς.

Ἐφημερίδες ἢ περιοδικὰ συγγράμματα, ἀποστελλόμενα ἐν δέσμῃ, ἀλλ' ὑπὸ ταινίαν διευκολύνουσαν τὴν ἐξέλεγξιν τοῦ περιεχομένου, ὧν τὸ βάρος ὑπερβαίνει τὰ 100 γραμμάρια ὑπόκεινται εἰς ταχυδρομικὸν τέλος λεπτῶν 10 δι' ἑκάστην ἑκατοντάδα γραμμαρίων ἢ κλάσμα ἑκατοντάδος.

Δέσμη ἐφημερίδων ἢ περιοδικῶν συγγραμμάτων βάρους πλέον τῶν 1000 γραμμαρίων δὲν εἶναι δεκτή.

Ἄρθρον 4. Ἔντυπα καταλόγων, προγραμμάτων, εἰδοποιήσεων, ἐγκυκλίων, τιμολογίων, μουσικῆς καὶ λοιπῶν τοιούτου εἴδους, ἀποστελλόμενα ἐπίσης ὑπὸ κινητὴν ταινίαν καὶ ὑπὸ ἰδίαν ἐπιγραφὴν ὑπόκεινται εἰς ταχυδρομικὸν τέλος 4 λεπτῶν, ὅταν ἔχωσι βάρος μέχρι 10 γραμμαρίων, 6 λεπτῶν ὅταν ἔχωσι βάρος πλέον μὲν τῶν 10 οὐχὶ δὲ καὶ τῶν 15 γραμμῶν, καὶ οὕτω καθεξῆς αὐξανομένου τοῦ ταχυδρομικοῦ τέλους κατὰ λεπτὰ 2 ἀνὰ πᾶσαν πενταγραμμον αὔξησιν ἢ κλάσμα αὐτῆς.

Τὰ ἀνωτέρω ἔντυπα, ὧν τὸ βάρος ὑπερβαίνει τὰ 50 γραμμάρια, ὑπόκεινται εἰς ταχυδρομικὸν τέλος λεπτῶν 20 διὰ πᾶσαν πεντηκοστὴν γραμμαρίων ἢ κλάσμα αὐτῆς.

Ἄρθρον 5. Βιβλία ἐν γένει χαρτόδετα, ἢ βιβλιοδετημένα, καθὼς καὶ ἔντυπα πρωτόκολλα δεδεμένα ἢ ἄδετα, μέχρι τῶν 100 γραμμαρίων βάρους, ὑποβάλλονται εἰς ταχυδρομικὸν τέλος λεπτῶν 10, πλέον δὲ τῶν 100 μέχρι τῶν 200 γραμμαρίων εἰς ταχυδρομικὸν τέλος λεπτῶν 20, αὐξανομένου τοῦ ταχυδρομικοῦ τέλους κατὰ 10 λεπτὰ δι' ἑκάστην ἑκατοντάδα γραμμαρίων, ἢ κλάσμα ἑκατοντάδος.

Ἡ ἀποστολὴ τῶν ἐν τῷ ἀνωτέρω ἐδαφίῳ γίνεται βαθμηδὸν καθόσον τὸ ἐπιτρέπει ἡ ἀνάγκη τῆς ὑπηρεσίας.

Ἄρθρον 6. Εἰς τὸ βάρος τῶν ἐφημερίδων καὶ λοιπῶν ἐν τοῖς ἄρθροις 2—5 μνημονευομένων δειγμάτων καὶ ἐντύπων συμπεριλαμβάνονται καὶ αἱ ταιναῖαι, οἱ δώμιγγες καὶ τὰ σφραγίσματα.

Ἄρθρον 7. Ἀπαγορεύεται νὰ ἐγκλείωνται ἐν δείγμασιν ἐν ἐντύποις παντὸς εἴδους, ἢ ἐν δέσμαις δειγμάτων ἢ ἐντύπων, γράμματα, ἢ σημειώσεις ἐπέχουσαι τόπον ἀλληλογραφίας. Ἐὰν δὲ περιέχωσι τοιαῦτα, δὲν ἀποστέλλονται, ἀλλ' ἐνεργοῦνται τὰ ἐν τοῖς ἐδαφίοις 3 καὶ 4 τοῦ ἄρθρου 9 ὁριζόμενα.

Ἄρθρον 8. Δὲν ὑπόκεινται εἰς ταχυδρομικὸν τέλος τὰ ἔγγραφα τῆς δημοσίας ὑπηρεσίας.

Διὰ Βασιλικοῦ διατάγματος θέλουσι προσδιορισθῆ οἱ ἐξωτερικοὶ τύποι τῶν ἐγγράφων τούτων.

Ἄρθρον 9. Τὰ ταχυδρομικὰ τέλη προπληρόνονται δι' ἐπιθέσεως γραμματοσήμου ἐπὶ τῶν διὰ τοῦ ταχυδρομείου εἰς τὰ διάφορα μέρη τοῦ Βασιλείου ἀποστελλομένων γραμμάτων, δειγμάτων καὶ ἐντύπων παντὸς εἴδους.

Ἡ ἐπίθεσις τοῦ γραμματοσήμου γίνεται παρὰ τοῦ ἀποστέλλοντος αὐτά.

Γράμματα, δείγματα καὶ ἔντυπα μὴ φέροντα γραμματόσημον, ἢ φέροντα τοιοῦτον κατωτέρας ἀξίας, τὰ ὁποῖα ἤθελον εὑρεθῆ ἐν τοῖς ταχυδρομικοῖς κιβωτίοις, δὲν ἀποστέλλονται, ἀλλ' ἐπιστρέφονται εἰς τὸν ἀποστείλαντα, ἂν, ἐξ οἱουδήποτε σημείου ὑπάρχοντος ἐπ' αὐτῶν καθίσταται γνωστὸς· εἰδοποιεῖται συγχρόνως οὗτος περὶ τοῦ αἰτίου τοῦ κωλύοντος τὴν ἀποστολήν, καὶ προσκαλεῖται νὰ ἐπιθέσῃ τὸ γραμματόσημον ἢ νὰ συμπληρώσῃ αὐτό. Εἰς ἐναντίαν δὲ περίστασιν ἐκτίθενται εἰς τὸ ταχυδρομικὸν γραφεῖον, ἐν ᾧ κατετέθησαν, ὁλόκληρον τριμηνίαν πρὸς ἐπιστροφὴν, δημοσιευομένων κατὰ τὸ τέλος ἑκάστου μηνὸς τῶν

ἐπιγραφῶν αὐτῶν διά τινος τῶν ἐν τῷ νομῷ, ἢ ἐν ἐλλείψει διά τινος τῶν ἐν τῇ πρωτευούσῃ τοῦ Κράτους ἐκδιδομένων δημοσιωτέρων ἐφημερίδων, πρὸς γνῶσιν τῶν ἀποστελλόντων αὐτά.

Ἐὰν δὲ καθ' ὅλον τὸ τρίμηνον διάστημα δὲν ζητηθῶσι, πέμπονται πρὸς τὴν γενικὴν διεύθυνσιν τῶν ταχυδρομείων, ὅπου κατατίθενται ἐν τοῖς ἀχρήστοις, καὶ καταστρέφονται ἀφοῦ παρέλθῃ ἐπὶ ματαίῳ ἑτέρα τριμηνία.

Ἐξαίρεσις τῆς ἀνωτέρω διατάξεως γίνεται ἐπὶ ἓν ἔτος ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου, ὡς πρὸς τὰ γράμματα, δείγματα καὶ ἔντυπα, τὰ φέροντα γραμματόσημον κατωτέρας ἀξίας. Τοῦτα ἀποστέλλονται κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο, ἀλλὰ καταβάλλεται ὑπὸ τῶν ἐπιγραφομένων τὸ ἐλλεῖπον μέν, ἂν τοῦτο ἦναι ἴσον τῷ ἡμίσει τοῦ ὅλου ἐννόμου τέλους ἢ ἔλαττον αὐτοῦ, τὸ διπλάσιον δὲ τοῦ ἐλλείποντος, ἂν τοῦτο εἶναι μεῖζον τοῦ ἡμίσεως τοῦ ὅλου ἐννόμου τέλους.

Ἄρθρον 10. Τὰ διευθυνόμενα εἰς ξένα Κράτη, ὡς καὶ τὰ ἀπὸ τούτων ἀποστελλόμενα γράμματα εἰς οἱονδήποτε ταχυδρομεῖον τῆς Ἑλλάδος καὶ ἂν παραδοθῶσι πρὸς ἀποστολὴν ἢ διανομήν, ὑπόκεινται εἰς ταχυδρομικὸν τέλος λεπτῶν 20, ὅταν ἔχωσι βάρος μέχρι τῶν 15 γραμμαρίων, λεπτῶν 40 ὅταν ἔχωσι βάρος πλέον μὲν τῶν 15 οὐχὶ δὲ καὶ τῶν 30, λεπτῶν 60 ὅταν ἔχωσι βάρος πλέον μὲν τῶν 30 οὐχὶ δὲ καὶ τῶν 45 γραμμαρίων, καὶ οὕτω καθεξῆς αὐξανομένου τοῦ ταχυδρομικοῦ τέλους κατὰ λεπτὰ 20 ἀνὰ πᾶσαν δεκαπεντάγραμμον αὔξησιν ἢ κλάσμα αὐτῆς.

Αἱ παντὸς εἴδους ἐφημερίδες, τὰ περιοδικὰ συγγράμματα, τὰ βιβλία, αἱ εἰδοποιήσεις καὶ λοιπὰ τοιαῦτα, καθὼς καὶ τὰ δείγματα τῶν ἐμπορευμάτων, ὑπόκεινται εἰς τὰ αὐτὰ τέλη, τὰ ἐν τοῖς ἄρθροις 2, 3, 4 καὶ 5 ὡρισμένα.

Γράμματα δὲ, δείγματα ἐμπορευμάτων καὶ ἔντυπα παντὸς εἴδους, διευθυνόμενα ἐξ Ἑλλάδος εἰς τὰ ἐν τε τῇ Τουρκικῇ ἐπικρατείᾳ καὶ ἐν ταῖς ἡνωμέναις Ἡγεμονίαις τῆς Δακίας ἑλληνικὰ ταχυδρομικὰ γραφεῖα, ἢ ἀπὸ τούτων εἰς τὴν Ἑλλάδα, ὡς ἐπίσης καὶ τὰ διευθυνόμενα ἀπὸ τοῦ ἑνὸς εἰς τὸ ἕτερον τῶν ταχυδρομικῶν τούτων γραφείων, καὶ μετακομιζόμενα διὰ ταχυδρόμων κατὰ ξηρὰν διατρεχόντων δημοσίᾳ δαπάνῃ, ἢ ἐκτελούντων τὴν ὑπηρεσίαν ταύτην ἐπὶ κομίστροις καταβαλλομένοις ὑπὸ τῆς Ἑλληνικῆς ταχυδρομικῆς ὑπηρεσίας εἰς τὴν τῆς Τουρκίας ἢ τῶν Ἡγεμονιῶν ὑποβάλλονται εἰς πρόσθετα ταχυδρομικὰ τέλη,

ἴσα πρὸς τὰ ἐν τοῖς προηγουμένοις παραγράφοις τοῦ παρόντος ἄρθρου ὁριζόμενα ἐπὶ τῇ μετακομιδῇ αὐτῶν ἀπὸ τῶν μεθορίων τῆς Ἑλλάδος μέχρι τοῦ ἀνήκοντος Ἑλληνικοῦ ταχυδρομικοῦ γραφείου, καὶ τ' ἀνάπαλιν, ὡς καὶ ἀπὸ τοῦ ἑνὸς εἰς τὸ ἕτερον τῶν ταχυδρομικῶν τούτων γραφείων.

Ἄρθρον 11. Τῶν διευθυνομένων ἐκτὸς τοῦ Κράτους γραμμάτων, δειγμάτων καὶ ἐντύπων τὰ ταχυδρομικὰ τέλη, ἑλληνικά τε καὶ ξένα, προπληρόνονται δι' ἐπιθέσεως γραμματοσήμου, ὅταν ταῦτα ὑπάκεινται εἰς προτληρωμὴν ταχυδρομικῶν τελῶν, κατὰ τὰς ταχυδρομικὰς συμβάσεις, ἢ ὅταν δὲν ὑπάρχῃ ταχυδρομικὴ σύμβασις ἢ ὅταν κατὰ ταύτας ὑπάρχῃ προαιρετικὴ ἡ προπληρωμὴ καὶ θέλωσιν οἱ ἐπιστέλλοντες νὰ πληρώνωσι ταῦτα.

Περὶ μὲν τῶν ὑπαγομένων εἰς τὰς δύω πρώτας κατηγορίας γραμμάτων, ἐντύπων κτλ. καὶ μὴ φερόντων γραμματόσημον, ἢ φερόντων τοιοῦτον ἀξίας ἥττονος, ἐνεργοῦνται αἱ διατάξεις τῶν ἐδαφίων 3 καὶ 4 τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ παρόντος νόμου· τὰ δὲ εἰς τὴν κατηγορίαν τῆς προαιρετικῆς προπληρωμῆς ὑπαγόμενα καὶ φέροντα γραμματόσημον ἀξίας ἥττονος ἀποστέλλονται ὡς ἀπλήρωτα, καὶ εἰσπράττεται τὸ ὅλον ἔννομον τέλος ἀπὸ τοὺς ἐπιγραφομένους.

Ἄρθρον 12. Ἡ ἐπίθεσις τοῦ γραμματοσήμου ἐπὶ τῶν ἐκ τῆς ἀλλοδαπῆς κομιζομένων γραμμάτων καὶ λοιπῶν, τῶν ἐπιβεβαρυμένων μὲ τέλη, γίνεται διὰ τῶν ὑπαλλήλων τοῦ ταχυδρομικοῦ γραφείου τῆς παραδόσεως διά τε τὸ ξένον καὶ τὸ ἑλληνικὸν τέλος.

Τὰ ταχυδρομικὰ γραφεῖα τῆς ἀνταλλαγῆς, λαμβάνοντα τοιαῦτα γράμματα καὶ λοιπὰ ἀνήκοντα εἰς ἄλλα ταχυδρομικὰ γραφεῖα, τὰ παραπέμπουσιν εἰς αὐτὰ δι' ἰδιαιτέρου φύλλου εἰδοποιήσεως.

Ἄρθρον 13. Διὰ Β. διατάγματος κανονισθήσεται τὸ εἶδος καὶ τὸ σχῆμα τοῦ γραμματοσήμου, ὁ ἔλεγχος τῆς ἐκτυπώσεως καὶ διαχειρίσεως αὐτοῦ, ὁ τρόπος τῆς πωλήσεως καὶ τὸ μέσον τῆς διαγραφῆς τοῦ γραμματοσήμου, τοῦ ὁποίου ἐγένετο χρῆσις, καὶ προσδιορισθήσεται τὸ ποσοστὸν τὸ λόγῳ προμηθείας χορηγητέον εἰς τοὺς πωλητὰς τοῦ γραμματοσήμου δημοσίους ὑπαλλήλους καὶ ἰδιώτας, ὡς καὶ ἡ ἀντιμισθία τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων ἄλλων κλάδων, ἢ ἰδιωτῶν τῶν ἐπιφορτισμένων ἢ ἐπιφορτισθησομένων ταχυδρομικὴν ὑπηρεσίαν· τὸ ποσοστὸν δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ τὰ 5 τοῖς 0/0, ἡ δὲ ἀντιμισθία τὰς δραχ. 50 κατὰ μῆνα.

Ἄρθρον 14. Ἀπαγορεύεται εἰς ὅλους τοὺς ὑπαλλήλους νὰ ἐγκλείωσιν ἰδιωτικὰ γράμματα ἐντὸς ἐγγράφων τῆς δημοσίας ὑπηρεσίας.

Ἡ παράβασις τιμωρεῖται μὲ πρόστιμον δραχ. 20, καὶ ἐν ὑποτροπῇ μὲ πρόστιμον δραχ. 50, ἐπιβαλλόμενον παρὰ τῆς γενικῆς διευθύνσεως τῶν ταχυδρομείων. Τὰ δὲ γράμματα παραδίδονται πρὸς τοὺς ἐπιγραφομένους. Ὁ τρὶς ὑποπεσὼν εἰς τὴν παράβασιν ταύτην ἀπομένεται τῆς ὑπηρεσίας.

Ἄρθρον 15. Ταχυδρομικὸς ὑπάλληλος ἀποστείλας γράμματα, δείγματα καὶ ἔντυπα οἱουδήποτε εἴδους, κατὰ παράβασιν τῶν διατάξεων τοῦ νόμου, τιμωρεῖται μὲ χρηματικὴν ποινὴν δραχ. 50 μέχρι 200, ἐφαρμοζομένων καὶ τῶν ὁρισμῶν τοῦ ἄρθρ. 24 τοῦ ποινικοῦ νόμου.

Ἄρθρον 16. Ἀπαγορεύεται ἡ ἀποστολὴ χρημάτων, τραπεζικῶν γραμματίων, ἢ ἄλλων πολυτίμων εἰδῶν διὰ τῶν συνήθων ἢ συστημένων γραμμάτων, ἢ διὰ τῶν ἐγγράφων τῆς δημοσίας ὑπηρεσίας. Ἐὰν ἐναντίον τῆς ἀπαγορεύσεως ταύτης ἀποσταλῶσι χρήματα, τραπεζικὰ γραμμάτια, ἢ ἄλλα πολύτιμα εἴδη καὶ ἀπολεσθῶσιν, ἡ ἀπώλεια αὐτῶν δὲν παρέχει δικαίωμα ἀποζημιώσεως κατὰ τοῦ δημοσίου. Μόνος ὁ ἀποστείλας γράμματα ἐπὶ συστάσει, ἐν περιπτώσει ἀπωλείας αὐτῶν, οἱουδήποτε βάρους καὶ ὥστε, δικαιοῦται νὰ λάβῃ ἀποζημίωσιν δραχ. 25, ἐὰν ἡ ἀπώλεια δὲν προῆλθεν ἐξ ἀνωτέρας βίας. Ἡ ἀποζημίωσις καταβάλλεται παρὰ τοῦ δημοσίου κατὰ τοὺς ἐν ἰσχύϊ ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου αὐτοῦ ὁρισμούς· ἀποδιδεται δὲ εἰς αὐτὸ παρὰ τοῦ αἰτίου τῆς ἀπωλείας. »

Ἄρθρον 17. Ἀπαγορεύεται εἰς τοὺς ταχυδρόμους νὰ μετακομίζωσιν ἄλλα γράμματα ἢ πράγματα, πλὴν τῶν ταχυδρομικῶν φακέλλων. Ὁ παραβάτης τιμωρεῖται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 14 τοῦ παρόντος νόμου.

Ἄρθρον 18. Ὅστις μεταχειρισθῇ γραμματόσημον, τοῦ ὁποίου ἐγίνετο χρῆσις, ἢ πωλήσῃ τοιοῦτον, τιμωρεῖται μὲ χρηματικὴν ποινὴν δραχ. 50 — 500, ἐφαρμοζομένου ἐν ὑποτροπῇ τοῦ ἄρθρου 111 τοῦ ποινικοῦ νόμου. Ὁ παραβάτης, ἐὰν ἦναι ὑπάλληλος, ἀποπέμπεται τῆς ὑπηρεσίας.

Ἄρθρον 19. Ὅστις κατασκευάζει ἀθεμίτως γραμματόσημον, ἢ τίθησι τοιοῦτον εἰς κυκλοφορίαν, τιμωρεῖται, κατὰ τὸ ἄρθρον 51 τοῦ ἀπὸ 14 Αὐγούστου 1836 νόμου περὶ χαρτοσήμου.

Ἄρθρον 20. Ὁ περὶ γραμματοσήμου ἀπὸ 17 Μαΐου 1855

ΣΠΟ'. νόμος καὶ ἅπασαι αἱ ἀντιβαίνουσαι εἰς τὸν παρόντα νόμον διατάξεις ἀκυροῦνται.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς ὑπό τε τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῇ καὶ ἐκτελεσθῇ ὡς νόμος τοῦ Κράτους. »

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν.

ἐπὶ τοῦ ἕξης ζητήματος·

«Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν τροπολογίαν τῆς Γερουσίας ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ γραμματοσήμου, ναὶ ἢ ὄχι ;»

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Κωνσταντῖνος Θεοδώρου	Ν	Γεώργιος Βελῆς	Ν
Ἰωάννης Σωτηριάδης	Ν	Δημήτριος Ζώτος	Ν
Ἀντώνιος Βενιζέλος	Ν	Γεωργούλας Γιοβάϊνης	Ν
Δημ. Γιαννούλης	Ν	Ἰωάννης Χαττόπουλος	
Γ. Ν. Καΐρης	Ν	Ἀλέξανδρος Βιλαέτης	
Νικόλαος Π. Ἀθανασίου	Ν	Ἀνδρέας Αὐγερινὸς	
Δημήτριος Τσόκρης		Νικόλαος Σισίνης	Ν
Ἀνδρέας Δανόπουλος		Αὐγερινὸς Πετραλιᾶς	Ν
Ἰωάννης Βλάτσης	Ν	Γεώργιος Διαμάντης	
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς		Ἀναγνώστης Δημητρίου	Ν
Γεώργιος Α. Ῥάλλης		Γαστ. Δελένδας	Ν
Γεώργιος Σκοῦρος	Ο	Σπ. Μαικιζίνης	Ν
Σταῦρος Βλάχος	Ν	Ν. Βλεβαρῆγος	
Ἰω. Καραγιαννόπουλος		Θρασύβουλος Α. Ζαΐμης	
Ἀθανάσιος Ἴσκος	Ν	Ἀσημάκης Χαραλάμπης	Ν
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς	Ν	Ἀεωνίδας Ν. Πετιμεζᾶς	Ν
Φίλων Φίλωνος	Ν	Χαρίλαος Θεοχαρόπουλος	
Ἀεωνίδας Λογοθέτης	Ν	Γρηγόριος Κορφιωτάκης	Ν
		Ἰωάννης Ζάρος	
Γεώργιος Γεροθανάσης		Γεώργιος Περωτῆς	
Ἀεωνίδας Πετροπουλάκης	Ν	Α. Κοντόσταυλος	Ν
Θ. Τσαννετάκης	Ν	Ἰωάννης Μπαλάρας	Ν
Ἰωάννης Σαράκας	Ν	Γεώργιος Μιχαὴλ	Ν
Ἀθανάσιος Παπαθανασίου	Ν	Ἀνδρέας Δελιγιάννης	Ν
Ἐλευθέριος Καλογερᾶς		Γ. Πλακούτας	
Ν. Παπαμιχαλόπουλος	Ν	Α. Ἀντωνόπουλος	
Σταμάτιος Μήτσας	Ν	Πέτρος Δελιγιάννης	Ν
Ἀνδρέας Ζέρβας	Ν	Πολυτὸς Ῥαΐζακάκης	Ν

Κωνσταντῖνος Κυπριάδης . N	Δημ. Κουμουνδουράκης . . .
Ἰωάννης Δελιγιάννης . . . N	Βενετσάνος Κυβέλος . . . N
Σταῦρος Καμπερόπουλος . . N	Νικόλαος Πιεράκος . . . . N
Ἀνδρέας Νοταρᾶς	Χ. Χριστόπουλος . . . .
Ἀριστείδης Μεντσελόπουλος N	Π. Κανελλόπουλος . . . . N
Ἐμμανουὴλ Τσοῦχλος . . .	Νικόλαος Μοσχούλης . . . N
Χαρὰλ. Α. Χριστόπουλος . . N	Π. Ἀργυρόπουλος . . . .
Νικόλαος Χ. Παναγιώτου . .	Νάκος Πανουριᾶς . . . . .
Δημήτριος Σ. Κελλαράκης . . N	Εὔθυμιος Κεχαγιᾶς . . . N
Σπυρίδων Κοπανίτσας . . .	Κωνσταντῖνος Βλάμης . . .
Ἐμμανουὴλ Μελετόπουλος . N	Πενιζέλος Ῥοῦφος . . . .
Νικόλαος Θ. Λεώπουλος . .	Ἀνδρέας Χ. Λόντος . . . N
Λουκᾶς Στεράϊου	Παναγ. Καλαμογδάρτης . . N
Νῖκος Βουλπιώτης . . . . N	Κωνσταντῖνος Κωνστάκης . N
Β. Ρ. Παλαμίδης	Ἀνάργυρος Α. Χ. Ἀναργύρου N
Α. Ἀλεξανδρόπουλος . . .	Νικόλαος Γκίνης . . . . N
Ἰω. Ν. Ταμπακόπουλος . .	Ἀθανάσιος Μησυρλῆς . . .
Γ. Ν. Ῥεβελιώτης	Γεώργιος Μπάστας . . . N
Δημήτριος Φιλάρετος . . .	Ἰωάννης Μανιώτης . . . . N
Μελέτης Χ. Μελέτης . . . N	Ἰωάννης Δουλίδης . . . . N
Νικόλαος Δικαῖος . . . . N	Κωνσταντῖνος Πλατύς . . .
Δημ. Σακελλαριάδης . . . N	Ἀντώνιος Ῥενσάρδος . . N
Ἐπαμινώνδας Δελιγεώργης .	Μιχαὴλ Σολωμὸς . . . . N
Παναγ. Τσμπουράκης . . .	Γεώργιος Ναύτης . . . . N
Ἀλέξανδρος Κουμουνδοῦρος .	Ἰωάννης Σαγρέδος . . . . N
Παναγιώτης Παπατσώνης . .	Παναγιώτης Ψάθης . . . . N
Σπήλιος Ἀντωνόπουλος . .	Ἀντώνιος Ἀρμάος . . . . N
Ἰωάννης Προβιλέγιος . . . N	Γρηγόριος Μανοῦσος . . .
Ἰωάννης Ταταράκης . . . N	Ἀβάμ. Διαμαντόπουλος . . N
Σπυρίδων Βαρότσης . . . N	Δημ. Πολυχρονόπουλος . . .
Ἐμμ. Ναυπλιώτης . . . . N	Δημήτριος Βότσαρης . . . .
Κωνστ. Κρίσπης . . . . N	Γεώργιος Ι. Στάϊκος . . .
Νικόλαος Τσαβέλλας . . .	Νικόλαος Πιπῖνος . . . . N
Νικόλαος Κανακός	Κωνσταντῖνος Δουζίνης . .
Α. Παπαδημητριάδης . . .	Ἀνδρέας Γ. Κουτουριώτης . N
Θ. Μιχαλόπουλος . . . . N	Δημήτριος Βουδούρης . . N
Πανν. Μ. Ἰατρὸς . . . . N	Ἀντώνιος Τσαμαδὸς . . . N
Κίμων Χριτοδούλου . . . N	Πέτρος Χ. Πέτρος . . . .
Στέφανος Α. Δούκας . . . N	Εὐαγγέλης Βαλατσός . . .
Ἰωάννης Κατσάκος	Σ. Σκουμπουρδῆς . . . .

Εὐαγγέλης Κοντογιάννης . .	Α. Μάντσαρης . . . . . N
Αὐγερινὸς Ἀβέρωφ . . . N	Δημήτριος Κριεζώτης . . .

Ἐνταῦθα ὁ πρόεδρος διέκοψεν ἐπὶ ἡμίσειαν ὥραν τὴν συνεδρίασιν, ἵνα συνερχόμενα τὰ τμήματα, ἐκλέξωσιν εἰσηγητὰς ἐπὶ τῶν διαφόρων νομοσχεδίων.

Ἐπανελθόντων δὲ τῶν ΚΚ. βουλευτῶν, ἡ Βουλὴ προέβη εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ περὶ στρατ. ποινικῆς νομοθεσίας νομοσχεδίου, ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ ὁποίου ἐγένετο ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Π. Ἰατρὸν καὶ Π. Ῥεβελιάκην, ἐξ ἧς συνήχθη κατὰ τὸ προσαρτώμενον ἐνταῦθα τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν ἀρχὴν αὐτοῦ παμψηφεὶ διὰ ψήφων 73.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν.

ἐπὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος.

« Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν ἀρχὴν τοῦ περὶ στρατιωτικῆς ποινικῆς νομοθεσίας νομοσχεδίου, ναὶ ἢ ὄχι ; »

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Κωνσταντῖνος Θεοδώρου . N	Θ. Τσανετάκης . . . . . N
Ἰωάννης Σωτηριάδης	Ἰωάννης Σαφάκας . . . . N
Ἀντώνιος Βενιζέλος	Ἀθανάσιος Παπαθανασίου . N
Δημ. Γιαννούλης	Ἐλευθέριος Καλογερᾶς . . N
Γ. Ν. Καΐρης . . . . . N	Ν. Μαυρομιχαλόπουλος . N
Νικόλαος Π. Ἀθανασίου . . N	Στεμάτιος Μήτσας . . . N
Δημήτριος Τσόκρης . . . N	Ἀνδρέας Ζέρβας . . . . N
Ἀνδρέας Δανόπουλος . . .	Γεώργιος Βελῆς . . . . .
Ἰωάννης Βλάσσης . . . . N	Δημήτριος Ζῶτος . . . . .
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς . .	Γεωργούλας Γιαλδάσης . . . . .
Γεώργιος Α. Ῥάλλης . . .	Ἰωάννης Χατσόπουλος . . . . .
Γεώργιος Σκοῦφος	Λύσανδρος Βιλαέτης . . . . .
Σταῦρος Βλάχος . . . . N	Ἀνδρέας Αὐγερινός . . . . .
Ἰω. Καραγιαννόπουλος . . N	Νικόλαος Σισίνης . . . . .
Ἀθανάσιος Ἴσκος . . . . . N	Αὐγερινὸς Πετραλιᾶς . . . . . N
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς . . N	Γεώργιος Διαμάντης . . . . .
Φίλων Φίλωνος . . . . N	Ἀναγνώστης Δημητρίου . . . . N
Λεωνίδας Λογοθέτης . . . N	Γασ. Δελένδας . . . . . N
. . . . .	Σπ. Μαρκεζίνης . . . . . N
Γεώργιος Γεροθανάσης . . .	Ν. Βαρβαρῆγος . . . . .
Λεωνίδας Πετροπουλάκης . N	Θρασύβουλος Λ. Ζαΐμης . . . .

Ἀσημάκης Χαραλάμπης	. .	Σπύλιος Ἀντωνόπουλος	. .
Λεωνίδας Ν. Πετιμεζᾶς	. . N	Ἰωάννης Προβελέγιος	. . . N
Χαρίλαος Θεοχαράπουλος	. .	Ἰωάννης Ταταράκης	. . . N
Γρηγόριος Κοφινιωτάκης	. .	Σπυρ. Βαρότσης	. . . . N
Ἰωάννης Ζάρκος	. . . . .	Ἐμμ. Καυπλιώτης	. . . N
Γεώργιος Περιωτής	. . . . N	Κωνστ. Κρίσπης	. . . N
Α. Κοντόσταυλος	. . . . N	Νικόλαος Τσαβέλας	. . . .
Ἰωάννης Μπαλάφας	. . . N	Νικόλαος Καναβός	. . . .
Γεώργιος Μιχαήλ	. . . . N	Α. Παπαδημητριάδης	. . . N
Ἀνδρέας Δεληγιάννης	. . . N	Θ. Μιχαλόπουλος	. . . .
Γ. Πλαπούτας	. . . . . N	Παν. Μ. Ἰατρός	. . . . N
Α. Ἀντωνόπουλος	. . . .	Κίμων Χριστοδούλου	. . .
Πέτρος Δεληγιάννης	. . . N	Στέφανος Α. Δούκας	. . . N
Ποθητός Ῥιβελάκης	. . . N	Ἰωάννης Κατσάκος	. . . .
Κωνσταντῖνος Κυπριάδης	. N	Δημήτριος Κουμουνδουράκης	.
Ἰωάννης Δεληγιάννης	. . .	Βενετσάνος Κυβέλος	. . . N
Σταῦρος Καμπερόπουλος	. .	Νικόλαος Πιεράκος	. . . N
Ἀνδρέας Νοταρᾶς	. . . .	Χ. Χριστόπουλος	. . . .
Ἀριστείδης Μεντσελόπουλος	.	Π. Κανελλόπουλος	. . . . N
Ἐμμανουὴλ Τσοῦχλος	. . .	Νικόλαος Μοχούλας	. . . N
Χρυσ. Α. Χριστόπουλος	. N	Π. Ἀργυρόπουλος	. . . . .
Νικόλαος Χ. Παναγιώτου	. .	Νάκος Πανουριᾶς	. . . . .
Δημήτριος Σακελλαράκης	. N	Εὐθύμιος Κεχαγιᾶς	. . . .
Σπυρίδων Κοπανίτσας	. . .	Κωνσταντῖνος Βλάμης	. . .
Ἐμμανουὴλ Μελετόπουλος	. N	Βενιζέλος Ῥοῦφος	. . . . .
Νικόλαος Θ. Ἀτσόπουλος	. .	Ἀνδρέας Χ. Λόντος	. . . N
Λουκᾶς Στεφάνου	. . . .	Παναγιώτης Καλαμογδάρτη	N
Νῖκος Βουλπιώτης	. . . . N	Κωνσταντῖνος Κωνστάκης	. N
Β. Ρ. Παλαμίδης	. . . . N	Ἀνάργυρος Χ. Ἀναργύρου	. N
Α. Ἀλεξανδρόπουλος	. . .	Νικόλαος Γκίνης	. . . . .
Ἰω. Ν. Ταμπακόπουλος	. .	Ἀθανάσιος Μισυρλῆς	. . .
Γ. Ν. Ῥιβελιώτης	. . . .	Γεώργιος Μπάστας	. . . N
Δημήτριος Φιλάρετος	. . .	Ἰωάννης Μανιώτης	. . . N
Μελέτιος Χ. Μελέτης	. . . N	Ἰωάννης Δουλίδης	. . . . N
Νικόλαος Δικαῖος	. . . . N	Κωνσταντῖνος Πλατὺς	. . .
Δημ. Σακελλαριάδης	. . . N	Ἀντώνιος Ῥενουάρδος	. . N
Ἐπαμειν. Δεληγιώργης	. . . N	Μιχαὴλ Σολωμὸς	. . . . N
Παν. Τσιμπουράκης	. . . .	Γεώργιος Ναύτης	. . . N
Ἀλεξ. Κουμουνδοῦρος	. . .	Ἰωαννης Σαγρέδος	. . . N
Παναγ. Παπατσώνης	. . .	Παναγιώτης Ψάθας	. . . .

Ἀντώνιος Ἀρμάος	. . . .	Δημήτριος Βουδούρης	. . . N
Γρηγόριος Μανοῦσος	. . . .	Ἀντώνιος Τσαμοδὸς	. . . N
Ἀδαμ. Διαμαντόπουλος	. . N	Πέτρης Χ. Πέτρος	. . . .
Δημ. Πολυχρονόπουλος	. . N	Εὐαγγέλης Βαλαετσὸς	. . . N
Δημήτριος Βότσαρης	. . . .	Σ. Σκουμπουρδὴς	. . . . .
Γεώργιος Ι. Στάϊκος	. . . .	Εὐαγγέλης Κοντογιάννης	. .
Νικόλαος Πιπῖνος	. . . . N	Λύγερινὸς Ἀβέρωφ	. . . N
Κωνστ. Δουζίνας	. . . .	Α. Μάντσαρης	. . . . . N
Ἀνδρέας Γ. Κοντουριώτης	.	Δημήτριος Κριεζώτης	. . .

Προσελθών εἰς τῶν βουλευτῶν ἀνέγνω κατὰ τὴν περὶ τούτου προηγηθεῖσαν ἀπόφασιν τῆς Βουλῆς ἀναφορὰν κατοίκων τινῶν τῆς πρωτευούσης, παραπονουμένων διὰ τὸ ἐπαχθὲς τῆς ἐπιβαλλομένης αὐτοῖς φορολογίας πρὸς κατασκευὴν τῶν πεζοδρομίων.

Προκειμένου δὲ νὰ συζητηθῇ ἡ ἀναφορὰ αὕτη, παρετηρήθη, ὅτι ἀπόντος τοῦ ἀρμοδίου ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργοῦ δὲν δύναται νὰ προβῇ τὸ Σῶμα, ἐφ' ᾧ ἀνεβλήθη ἐπὶ τὴν προσεχῆ δευτέραν ἡ συζήτησις, ἵνα παρευρεθῇ εἰς αὐτὴν καὶ ὁ μνησθεὶς ὑπουργός.

Οὕτως ἐπανῆλθεν ἡ Βουλὴ εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ περὶ στρατιωτικῆς ποινικῆς νομοθεσίας νομοσχεδίου, καὶ ἀναγνωσθέντα τὰ ἄρθρα 1—13 ἐγένοντο δεκτὰ δι' εἰδικῆς ἕκαστον ἀναστάσεως, μηδεμιᾶς ὑπαρχούσης παρατηρήσεως.

Ἀναγνωσθέντος δὲ τοῦ 14 ἄρθρου μετὰ τὴν ἐπ' αὐτοῦ γνώμην τῆς ἐπιτροπῆς, προτεινούσης νὰ προστεθῶσιν εἰς τὸ τέλος τοῦ ἄρθρου καὶ αἱ λέξεις «ὡσάκις καλεῖται ὑπ' αὐτῶν», ὁ λαβών τις τὸν λόγον ἰσχυρίσθη, ὅτι πρέπει νὰ ψηφισθῇ τὸ νομοσχέδιον, ὅπως ἔχει, καθότι ἡ περὶ τὴν ὑπηρεσίαν εἰδικότης τοῦ τακτικοῦ εἰσηγητοῦ εἶναι ἀπολύτως ἀναγκαία, θεωρουμένου τούτου εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην ὡσανεὶ κατέχοντος τὴν θέσιν ἀντεισαγγελέως, ἤτοι ἀντεισηγητοῦ· τὴν γνώμην ταύτην ὑπεστήριξε καὶ ὁ ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης, ὁ δὲ εἰσηγητὴς ἀντιφρούων τὴν γνώμην ταύτην καὶ ὑποστηρίζων τὴν τροπολογίαν τῆς ἐπιτροπῆς εἶπεν ὅτι ὁ εἰδικὸς ἐπίτροπος ἢ εἶναι ἀναγκαῖος ἢ ὄχι· ἂν τὸ δεύτερον ἂς λείψῃ παντάπασιν, ἂν τὸ πρῶτον πρέπει νὰ ἐναπομένῃ εἰς τὴν ἐλευθέραν καὶ ἀκώλυτον κρίσιν του ἡ ἀνατιθεμένη ὑπηρεσία, καθότι ἄλλως ὑπὸ τὸν εἰδικὸν εἰσηγητὴν θέλει ἐνεργεῖ πάντοτε ὁ τακτικὸς εἰσηγητής, ὅπερ ἀντιφατικόν.

Ἐπὶ τούτοις ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως ὅπως ἔχει τὸ ἄρθρον, ἀποβαλοῦσα τὴν τροπολογίαν.

Δεκτῶν δὲ γενομένων δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως καὶ τῶν ἄρθρων 15 καὶ 16, ἀνεγνώσθη τὸ ἄρθρον 17 καὶ ἡ ἐπὶ τοῦ τελευταίου αὐτοῦ ἐδαφίου τροπολογία τῆς ἐπιτροπῆς, ἔχουσα οὕτως· « ἕνεκα ὡρισμένου κωλύματος ἐγκεκριμένου δι' ἠτιολογημένης ἀποράσεως τοῦ ὑπουργοῦ ». Ἡ δὲ Βουλὴ παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὸ ἄρθρον ὡς ἐτροπολογήθη, συμφωνήσαντος καὶ τοῦ ὑπουργοῦ, ἔχον οὕτως·

« Ἄρθρ. 17. Πᾶς διοικητὴς στρατιωτικοῦ σώματος καὶ καταστήματος τοῦ Βασιλείου ὀφείλει ν' ἀποστείλῃ πρὸς τὸν ὑπουργὸν τῶν Στρατιωτικῶν κατάλογον ὅλων τῶν ὑπ' αὐτὸν ἀξιωματικῶν μετὰ τῶν παρατηρήσεών του· ὁ δὲ ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν συντάσσει ἐκ τῶν καταλόγων τούτων γενικὸν πίνακα, περιλαμβάνων ἐν αὐτῷ τοὺς δυναμένους νὰ ἐκπληρώσωσιν ἔργα στρατοδίκου, σημείων αὐτοὺς κατὰ τὴν τάξιν τοῦ βαθμοῦ καὶ τῆς ἀρχαιότητος ἑκάστου, καὶ ὑποβάλλει αὐτὸν εἰς τὴν ἔγκρισιν τοῦ Βασιλέως.

Ὁ ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν διαιρεῖ τὸν ἐγκριθέντα γενικὸν πίνακα εἰς δύο πίνακας, ἐγγράφων ἑκάστοτε, κατὰ τὰς μεταβαθμεύσεις τοῦ προσωπικοῦ, τοὺς ἐν τῇ περιφερείᾳ ἑκάστου στρατοδικείου σταθμεύοντας ἐν τῷ οἰκείῳ πίνακι.

Ὁ γενικὸς πίναξ μεταρρυθμίζεται, ἐγκρίσει τοῦ Βασιλέως, κατὰ τὰς συμβαινούσας ἐν τῷ στρατῷ μεταβολὰς τοῦ προσωπικοῦ καὶ τῶν βαθμῶν· ὁ δὲ ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν μεταφέρει τὰς μεταρρυθμίσεις ταύτας εἰς τοὺς ἰδιαιτέρους πίνακας.

Εἰς τὸ γραφεῖον ἑκάστου τῶν στρατιωτικῶν δικαστηρίων ἐκτίθεται ὁ διὰ τὴν ὑπηρεσίαν αὐτοῦ ἰδιαίτερος πίναξ.

Ὁ ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν διορίζει, κατὰ τὸ 6 ἄρθρον τοῦ παρόντος νόμου, τοὺς στρατοδίκας, λαμβάνων αὐτοὺς ἀλληλοδιαδόχως ἐκ τῶν ἰδιαιτέρων πινάκων, κατὰ τὴν σειρὰν τῆς σημειώσεως τοῦ βαθμοῦ καὶ τῆς ἀρχαιότητος ἑκάστου τῶν ἀξιωματικῶν, οὐδενὸς ἀπαλλασσομένου, ἐκτὸς κατ' αἴτησιν αὐτοῦ ἕνεκα ὡρισμένου κωλύματος, ἐγκεκριμένου δι' ἠτιολογημένης ἀποφάσεως τοῦ ὑπουργοῦ. »

Ὡσαύτως παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὸ ἄρθρον 18 κατὰ τὴν τροπολογίαν τῆς ἐπιτροπῆς, μεθ' ἧς καὶ ὁ ὑπουργὸς συνεφώνησεν, ἔχον οὕτως·

« Ἄρθρον 18. Ἐὰν ἐκ τυχαίου κωλύματος ὁ πρόεδρος ἢ στρατοδίκης τις δὲν δύναται νὰ λάβῃ μέρος εἴς τινα δίκην, ὁ ὑ-

πουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν, καὶ, ὅπου οὗτος δὲν εἶναι παρών, ὁ φρούραρχος τῆς ἕδρας τοῦ στρατοδικείου, κατ' αἴτησιν τοῦ παρὰ τῷ στρατοδικείῳ Β. ἐπιτρόπου, ἀναπληροῖ προσωρινῶς τὸν κωλυόμενον δι' ἠτιολογημένης πράξεώς του δι' ἄλλου ὁμοιοβάθμου, λαμβανομένου κατὰ τάξιν ἀρχαιότητος ἐκ τοῦ προηγουμένου πίνακος.

Κωλυομένου δὲ τοῦ Β. ἐπιτρόπου καὶ ἀντεπιτρόπου, τοῦ εἰσηγητοῦ καὶ ἀντεισηγητοῦ, τοῦ γραμματέως καὶ ὑπογραμματέως, ὁ ὑπουργὸς τῶν στρατιωτικῶν, καὶ ὅπου οὗτος δὲν εἶναι παρών, ὁ Φρούραρχος δι' ἠτιολογημένης ἐκθέσεώς του ἀναπληροῖ προσωρινῶς τὸν κωλυόμενον κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ 7 ἄρθρου ».

Ἐγένοντο εἶτα δεκτὰ δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως τὰ μὲν ἄρθρα 19 καὶ 20 κατὰ τὸ νομοσχέδιον, τὸ δὲ 21 κατὰ τὴν τροπολογίαν τῆς ἐπιτροπῆς, συναινέσαντος καὶ τοῦ ὑπουργοῦ, ἔχον οὕτως·

« Ἄρθρ. 21. Συγγενεῖς ἐξ αἵματος ἢ ἐκ κηδεστείας, κατὰ μὲν εὐθεῖαν γραμμὴν ὅλων τῶν βαθμῶν, ἐκ πλαγίου δὲ μέχρι τοῦ τετάρτου συμπεριλαμβανομένου καὶ αὐτοῦ δὲν δύνανται νὰ ὦσι μέλη τοῦ αὐτοῦ στρατοδικείου, οὐδὲ νὰ ἐκπληρώσωσι καθήκοντα Βασιλικοῦ ἐπιτρόπου, εἰσηγητοῦ ἢ γραμματέως ».

Παρεδέχθη ὡσαύτως ἡ Βουλὴ δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως καὶ κατὰ τὸ νομοσχέδιον τὰ ἄρθρα 22, 23, 24, 25 καὶ 26. τὸ δὲ 27 κατὰ τὴν τροπολογίαν τῆς ἐπιτροπῆς, μεθ' ἧς καὶ ὁ ὑπουργὸς συνεφώνησεν· ἔχει δὲ τὸ ἄρθρον 27 οὕτως·

« Ἄρθρον 27. Ἐπὶ ἀναθεωρήσεως ἀποφάσεως στρατοδικείου προεδρευθέντος ὑπὸ στρατηγοῦ ἢ ἀντιστρατήγου, τὸ ἀναθεωρητικὸν δικαστήριον, ὁσάκις καθίσταται ἐφικτόν, προεδρεύεται ἐπίσης ὑπὸ στρατηγοῦ ἢ ἀντιστρατήγου, ἢ ἐν ἐλλείψει τούτων ὑπὸ ὁμοιοβάθμου τοῦ πολεμικοῦ ναυτικοῦ· ἄλλως ἐφαρμόζεται ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 25. Κατὰ τὴν πρώτην περίπτωσιν ὁ τακτικὸς πρόεδρος τοῦ ἀναθεωρητικοῦ συνεδριάζει ὡς δικαστής, ὁ δὲ νεώτερος κατὰ τὴν ἀρχαιότητα καὶ, ἐν ἴσῃ ἀρχαιότητι, ὁ νεώτερος κατὰ τὴν ἡλικίαν τῶν δύω ταγματαρχῶν, δὲν λαμβάνει μέρος εἰς τὴν δίκην. »

Ἐπίσης παρεδέχθη δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως τὰ μὲν ἄρθρα 28—39 κατὰ τὸ νομοσχέδιον, τὸ δὲ 40 κατὰ τὴν γνώμην τῆς ἐπιτροπῆς, μεθ' ἧς καὶ ὁ ὑπουργὸς συνεφώνησεν· ἔχει δὲ τὸ ἄρθρον οὕτως·

« Ἄρθρ. 40. Τὰ στρατιωτικὰ δικαστήρια δικάζουσι μόνον

περὶ τῶν ἀξιοποίνων πράξεων, καὶ οὐδέποτε περὶ τῶν πολιτικῶν ἀπαιτήσεων, ἐκτὸς τῆς περιπτώσεως τοῦ 59 ἄρθρου τοῦ παρόντος νόμου.

Διατάττουσι δὲ τὴν εἰς τὸν ἰδιοκτήτην ἀπόδοσιν τῶν κατασχεθέντων πραγμάτων ἢ πειστηρίων, ὁπόταν ταῦτα δὲν πρέπει νὰ δημευθῶσι κατὰ τὸν νόμον, ἢ δὲν πρόκειται νὰ χρησιμεύσωσιν ὡς πειστήρια ἐν ἄλλῃ δίκῃ ».

Ἀναγνωσθέντος δὲ τοῦ ἄρθρου 41 μετὰ τῆς ἐπ' αὐτοῦ γνώμης τῆς ἐπιτροπῆς, προτεινούσης νὰ προστεθῶσιν αἱ λέξεις « μηδόλως ἐπηρεαζομένη ἀπὸ τῆς ἐκδάσεως τῆς ποινικῆς, ἀναβάλλεται μέχρι τῆς ὁριστικῆς ἀποφάσεως ταύτης, ἔτι καὶ ὅταν ἐκινήθη πρὸ τῆς ποινικῆς ».

Παρετήρησέ τις, ὅτι ἡ διὰ τῆς τροπολογίας προστιθεμένη διάταξις ὑπάρχει ἐν τῇ πολιτικῇ ἡμῶν νομοθεσίᾳ, καὶ ἐπομένως θεωρεῖ περιττὴν τὴν ἐν τῷ ποινικῷ τούτῳ νόμῳ προσθήκην της. Ἐκτὸς δὲ τούτου θεωρεῖ προτιμότερον τὸ κείμενον τοῦ νομοσχεδίου, διότι ἐν αὐτῷ προβλέπεται οὐ μόνον ἡ περίπτωσις, καθ' ἣν ἡ πολιτικὴ ἀγωγὴ ἐκινήθη πρὸ τῆς ποινικῆς, ἀλλὰ καὶ διαρκούσης αὐτῆς.

Ἀπήντησεν ὁ εἰσηγητής, ὅτι ἐκ τῶν λόγων τοὺ ὁ προηγορεύσας φαίνεται, ὅτι δὲν εἶναι ἐναντίος εἰς τὴν οὐσίαν τῆς προστιθεμένης διατάξεως, ἀλλὰ θεωρεῖ μόνον περιττὴν αὐτήν, ὡς ὑπάρχουσαν ἐν τῇ πολιτικῇ ἡμῶν νομοθεσίᾳ· ἀλλὰ τὸ περιττὸν δὲν βλάπτει. Ὡς πρὸς τὸ ὃν δὲ μέρος τῆς τροπολογίας, νομίζει, ὅτι εἰς τὰς λέξεις *ἔτι καὶ ὅταν* συμπεριλαμβάνονται ἀμφότεραι αἱ περιπτώσεις, ὧν ποιεῖται μνείαν τὸ νομοσχέδιον. Μὴ ἐπιμένων ὅμως εἰς τὸ μέρος τοῦτο, νομίζει ἀναγκαίαν τὴν προσθήκην τῶν λέξεων « μηδόλως ἐπηρεαζομένης κτλ. »

Παρατηρήσαντος δὲ καὶ ἑτέρου μέλους τῆς ἐπιτροπῆς, ὅτι διὰ τῆς περὶ ἧς ὁ λόγος προσθήκης ἡ ἐπιτροπὴ ἤθελε νὰ διασαφήσῃ, ὅτι τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ποινικῆς δίκης δὲν δύναται νὰ ἐμποδίσῃ τὸν παθόντα ἀπὸ τοῦ νὰ ζητήσῃ πολιτικὴν ἀποζημίωσιν· ἐπήνεγκεν ὁ ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης, ὅτι αἱ γενικαὶ ἀρχαὶ τῆς πολιτικῆς ἡμῶν νομοθεσίας ἐπικρατοῦσι καὶ ἐπὶ τῆς ποινικῆς στρατιωτικῆς νομοθεσίας καὶ διὰ τοῦτο θεωρεῖ μάταιον τὸ νὰ προστεθῇ ἐνταῦθα μία διάταξις, ἐνυπαρχούσα ἐν τῇ πολιτικῇ δικονομίᾳ, ὅπου εἶναι καὶ ἡ οἰκεία τῆς διατάξεως ταύτης θέσις, καθ' ὅσον ἐνταῦθα νομοθετοῦμεν οὐχὶ περὶ πολιτικῶν δικῶν, ἀλλὰ περὶ ἐγκλημάτων τοῦ στρατοῦ. Ἄλλως ἔπρεπε

νὰ θέσωμεν καὶ ἄλλας διατάξεις τῆς πολιτικῆς νομοθεσίας, αἵτινες ἐλλείπουσι· νομίζει διὰ ταῦτα ὀρθότερον νὰ μείνῃ τὸ ἄρθρον ὡς ἔχει ἐν τῷ νομοσχεδίῳ.

Ἐπενεγκόντος δὲ τοῦ εἰσηγητοῦ, ὅτι ἀφ' οὗ καὶ ὁ ὑπουργὸς συμφωνῇ ὡς πρὸς τὴν οὐσίαν τῆς τροπολογίας μὲ τὴν γνώμην τῆς ἐπιτροπῆς, ἡ δὲ ἀπάλειψις προτείνεται μόνον, διότι θεωται περιττὴ ἡ προτεινομένη προσθήκη, ἡ ἐπιτροπὴ οὐδόλως ἐπιμένει εἰς τὸ νὰ συμπεριληφθῇ ἡ τροπολογία εἰς τὸν νόμον, καθότι ἀρκοῦντα νομίζει τὰ πρακτικὰ πρὸς ἐξήγησιν τῆς τοιαύτης τοῦ ἄρθρου ἐννοίας ὁμοιοτρόπως καὶ ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου παραδεχομένης, διότι τὰ κατὰ τὴν συζήτησιν ἑνὸς νόμου πρακτικὰ εἶναι τὸ μόνον καὶ ἀπαραίτητον νόμιμον μέσον πρὸς ἀνεύρεσιν τοῦ πνεύματος τοῦ νόμου.

Ἐπὶ τούτοις ἡ Βουλὴ παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὸ ἄρθρον κατὰ τὸ νομοσχέδιον ὡς καὶ τὸ ἑπόμενον 42.

Ἀνεγνώσθη εἶτα τὸ ἄρθρον 43 καὶ ἡ ἐπ' αὐτοῦ ἑπομένη γνώμη τῆς ἐπιτροπῆς·

« Τὸ ἄρθρον 43 νὰ τροπολογηθῇ ὡς ἑξῆς· ἐκτὸς τὴν ἀρμοδιότητα τῶν διαρκῶν στρατοδικείων ὑπάγονται, ἐξαιρουμένων τῶν ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ, τῶν ἐν τῷ τετάρτῳ τμήματι τοῦ παρόντος βιβλίου προβλεπομένων περιττώσεων καὶ τῶν ἐν τοῖς ἄρθροις 84 καὶ 93 τοῦ Συντάγματος ἀναφερομένων κολασίμων πράξεων, πάντα τὰ λοιπὰ πλημμελήματα καὶ κακουργήματα ὅτα πράττουσι . . . » Τῆς προτεινομένης ταύτης τροπολογίας γνωστῆς οὔσης ἐκ περιουσίας, περιττὴν κρίνομεν ὅλως πᾶσαν ἀνάπτυξιν αὐτῆς ».

Ἐπὶ ταύτῃ δὲ παρατηρήσαντος τοῦ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης ὑπουργοῦ, ὅτι καθὼς ἡ θέσις τοῦ στρατοῦ εἶναι ἐξαιρετικὴ, οὕτω καὶ αἱ ἀφορῶσαι αὐτὸν ποιναὶ διατάξεις πρέπει νὰ ἦναι ἐξαιρετικαὶ καὶ προκαλέσαντος τὸν εἰσηγητὴν ν' ἀναπτύξῃ τὴν τροπολογίαν του· λαβὼν οὗτος τὸν λόγον ἐξέθηκεν, ὅτι ἡ τροπολογία τῆς ἐπιτροπῆς εἶναι εὐχαριστοτάτη, καθ' ὅσον ὑποθέτει, ὅτι καὶ τὸ Σύνταγμα εἶναι ὑφ' ὅλων μεμελετημένον καὶ δὲν ἔχει ἀνάγκην ἐξηγήσεων. Τὸ ἄρθρον 84 τοῦ Συντάγματος ὁμιλεῖ περὶ τοῦ τρόπου τῆς δίκης τῶν ὑπουργῶν καὶ διὰ τοῦτο ἡ ἐπιτροπὴ θέλει, ὥστε καὶ ὁ ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν νὰ δικάζηται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ Συντάγματος. Ἐπίσης δὲ θέλει, ὥστε καὶ τὰ πολιτικὰ ἐγκλήματα ὡς καὶ τὰ τοῦ τύπου

νὰ δικάζωνται ὑπὸ τῶν ἐνόρκων κατὰ τὸ ἄρθρον 93 τοῦ Συντάγματος καὶ οὐχὶ ὑπὸ τῶν στρατοδικείων. Καὶ καθ' ὅσον μὲν ἀφορᾷ τὸν ὑπουργόν, δὲν πιστεύει νὰ ὑπάρχῃ οὐδεμία ἀντίρρησις· καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὰ πολιτικὰ καὶ τὰ τοῦ τύπου ἐγκλήματα ἰσχυρίζονται οἱ τὰ ἐναντία φρονοῦντες, ὅτι τὸ ἄρθρον 93 τοῦ Συντάγματος δὲν δύναται νὰ ἐφαρμοσθῇ καὶ ἐπὶ τοῦ στρατοῦ, διότι τὸ Σύνταγμα διὰ τοῦ ἄρθρου αὐτοῦ δὲν ἔπραξεν ἄλλο τι εἰμὴ νὰ μεταφέρῃ εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τῶν κακουργιοδικείων τὰ πρὸ τοῦ Συντάγματος ὑπὸ τῶν πλημμελειοδικείων δικαζόμενα πολιτικὰ καὶ τὰ τοῦ τύπου ἐγκλήματα, ἐνῷ τὰ ὑπὸ τοῦ στρατοῦ πραττόμενα τοιαῦτα ἐγκλήματα ἐδικάζοντο πάντοτε ὑπὸ τῶν στρατοδικείων καὶ ταῦτα δὲν εἶχε βεβαίως σκοπὸν τὸ Σύνταγμα νὰ τὰ μεταφέρῃ εἰς τὰ κακουργιοδικεῖα. Αὐτὸς ὅμως νομίζει, ὅτι τὸ Σύνταγμα ἐν τῷ ἄρθρῳ 93 ὁρίζει τὰ εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τῶν κακουργιοδικείων ὑπαγόμενα ἐγκλήματα ὑφ' οἱουδήποτε καὶ ἂν πραχθῶσι, καθ' ὅσον ἡ θέσις τοῦ αὐτουργοῦ δὲν δύναται νὰ μεταβάλῃ τὸν χαρακτῆρα τῆς πράξεως. Ἀλλὰ, λέγουν, τὸ ἄρθρον 95 τοῦ Συντάγματος διατάσσει, ὅτι τὰ περὶ στρατοδικείων θέλει κανονίσει εἰδικὸς νόμος. Ἰδοὺ λοιπόν, ἀπαντᾷ, ὁ εἰδικὸς αὐτὸς νόμος καὶ ὁ νόμος αὐτὸς δὲν πρέπει νὰ καταστρέψῃ τὴν διάταξιν τοῦ Συντάγματος, ἄλλως θέλετε ἔχει ἓν καὶ τὸ αὐτὸ ἔγκλημα, δικαζόμενον ὁτὲ μὲν ὑπὸ κακουργιοδικείου, ὁτὲ δὲ ὑπὸ στρατοδικείου.

Ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης ὑπουργὸς, ὅτι καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν περὶ ὑπουργοῦ διάταξιν τοῦ Συντάγματος, οὐδεὶς δύναται ν' ἀμφιβάλλῃ, ὅτι καὶ ὁ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργὸς ὑπάγεται εἰς αὐτήν. Καθ' ὅσον ὅμως ἀφορᾷ τὰ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 93 προβλεπόμενα ἐγκλήματα, συνδιάζων τις τὰ ἄρθρα 92, 93 καὶ 95 τοῦ Συντάγματος, ἐξάγει, ὅτι ταῦτα δὲν ὑπάγονται εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τῶν κακουργιοδικείων. Τὸ ἄρθρον 92 λέγει, ὅτι τὸ ὁρκωτικὸν σύστημα διατηρεῖται, ἔχον δηλ. τὴν αὐτὴν ἔκτασιν ἁρμοδιότητος, οἵαν εἶχε καὶ πρὸ τοῦ Συντάγματος. Ἔρχεται ἑπομένως τὸ ἄρθρον 93, τὸ ὁποῖον λέγει, ὅτι τὰ πολιτικὰ ἐγκλήματα καὶ τὰ τοῦ τύπου δικάζονται ὑπὸ τῶν ἐνόρκων. Σκοπὸν λοιπὸν εἶχε τὸ Σύνταγμα νὰ μεταφέρῃ εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τῶν κακουργιοδικείων μόνα τὰ ὑπὸ τῶν πλημμελειοδικείων πρότερον δικαζόμενα ἐγκλήματα, ἐνῷ τὰ ὑπὸ τοῦ στρατοῦ πραττόμενα ἐδικάζοντο ὑπὸ τῶν στρατοδικείων καὶ τὰ περὶ τῶν στρατοδικείων τὸ ἄρθρον 95 λέγει, ὅ-

τι θέλει κανονίσει εἰδικὸς νόμος. Ἔπειτα λοιπὸν, ὅτι ταῦτα δὲν ὑπήχθησαν εἰς τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 93. Καὶ ξένοι δὲ νομοθεσίαι τὴν αὐτὴν καθιέρωσαν ἐξαίρεσιν ἐπὶ τῶν περὶ ὧν ὁ λόγος ἐγκλημάτων διὰ τὸν στρατόν.

Καλὸν βεβαίως εἶναι νὰ ἐπεκτείνωμεν τὰς πολιτικὰς ἐλευθερίας, ἀλλ' εἰς τρόπον ὥστε νὰ μὴ ἀποβαίνωσιν ἐπιβλαβεῖς εἰς τὴν πολιτείαν, ἐνῷ ἂν παραδεχθῶμεν τὴν προτεινομένην τροπολογίαν θέλομεν ἔχει ἐπιβλαβεῖ συνεπείας. Ὁ νομοθέτης ὑπήγαγεν εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τῶν κακουργιοδικείων τὰ περὶ ὧν ὁ λόγος ἐγκλήματα, διότι ἤθελεν ὥστε τὰ ἐγκλήματα ταῦτα νὰ ἐξετάζωνται ὑπὸ τὴν ἐποψιν τῶν ἐπικρατουσῶν πολιτικῶν περιστάσεων. Ἐὰν ἡ ἀρχὴ αὐτὴ εἶναι ὀρθὴ καὶ σύμφωνος πρὸς τὰς ἀρχὰς μιᾶς συνταγματικῆς πολιτείας, εἶναι ὅμως ἀσυμβίβαστος πρὸς τὴν στρατιωτικὴν πειθαρχίαν, καθ' ἣν ὁ στρατὸς δὲν πρέπει ν' ἀναμιγνύεται εἰς πολιτικὰ ἀντικείμενα. Ὑποθέσατε, πχ., ὅτι στρατιῶται τινὲς γράφουσι διὰ τοῦ τύπου κατὰ τῶν ἀνωτέρων των. Ἐὰν λοιπὸν ἐδικάζοντο ὑπὸ δικαστῶν ἐνόρκων, ἤθελον ἴσως ἀθωωθῇ καὶ ἑπομένως δὲν ἠδύνατο νὰ ὑπάρξῃ στρατὸς ἄνευ πειθαρχίας. Ἐκτὸς δὲ τούτου παραδεχόμενοι τὴν τροπολογίαν τῆς ἐπιτροπῆς, δυνάσθε νὰ παραλείψητε ἐντελῶς τὴν ἐπιψήφισιν τοῦ νομοσχεδίου, διότι καταστρέφεται ὅλη ἡ συρραφὴ τοῦ νόμου, ἐὰν ἔχουσα τὴν διάταξιν τοῦ ὑπὸ συζήτησιν ἄρθρου.

Ἐπανέλαβεν ὁ εἰσηγητὴς, ὅτι ὁ ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης κατ' ἀρχὰς μὲν ἤθελησε ν' ἀντικρούσῃ τὴν ἐπιτροπὴν διὰ τῶν διατάξεων αὐτοῦ τοῦ Συντάγματος, ἀλλ' ἀκολούθως μετέβαλεν ὕφος, στηριχθεὶς ἰδίως εἰς τὴν ἐξαιρετικὴν κατάστασιν τοῦ στρατοῦ καὶ διὰ τοῦτο εἶπεν, ὁ στρατιώτης πρέπει νὰ στερῆται πολιτικῶν τινων δικαιωμάτων. Ἀλλ' οὕτω διὰ τοῦ τελευταίου μέρους τῆς ἀγορεύσεώς του κατέστρεψε πᾶν ὅ,τι εἶπε κατὰ τῆς τροπολογίας, στηριζόμενος εἰς τὰς διατάξεις τοῦ Συντάγματος, διότι ὁ στρατιώτης καθὸ πολίτης δὲν ἔπαυσε τοῦ νὰ ἦναι τοιοῦτος καὶ στρατιώτης γινόμενος καὶ ἑπομένως δὲν πρέπει νὰ στερῆται οὐδενὸς πολιτικοῦ δικαιώματος ἄνευ καταδικαστικῆς ἀποφάσεως. Ἐὰν δὲ διὰ τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου πράξεις τινὲς κολάσιμοι χαρακτηρίζωνται ὡς καθαρῶς στρατιωτικαί, δὲν ἔπεται ὅτι καὶ τὰ πολιτικὰ ἐγκλήματα πρέπει νὰ ὑπαχθῶσιν εἰς τὸ στρατοδικεῖον, διότι περὶ αὐτῶν προσηκόντως ἐρεῖ τὸ Σύνταγμα, χωρὶς νὰ ἔχῃ βεβαίως σκοπὸν νὰ

ἐξαιρέσῃ τὸν στρατὸν, καθόσον εἰς κάνὲν μέρος τοῦ Συντάγματος δὲν φαίνεται διάκρισις μεταξὺ πολίτου καὶ στρατιώτου. Μόνον ὅταν ὑπάρχουσι μισθοφόροι στρατιῶται, γίνονται διακρίσεις τοιαῦται, εἰς πᾶν δὲ ἄλλο μέρος τοιαύτη διάκρισις θεωρεῖται ἀσέβεια κατὰ τῆς πολιτείας, ἀσέβεια κατὰ τῆς ἐλευθερίας. Ἡμεῖς δὲ ὀφείλομεν νὰ εἴμεθα πλειότερον τῶν ἄλλων ζηλωταὶ εἰς τὰς ἐλευθερίας μας καὶ νὰ μὴ παραδειγματιζώμεθα ἐκ τῶν ἄλλων ἐθνῶν, διότι τὰ ξένα ἔθνη μᾶς μεταδίδουσιν ἤδη τὴν κληρονομίαν τῶν προγόνων μας.

Τὰ πολιτικὰ πλημμελήματα, λέγει ὁ ὑπουργὸς, θεωροῦνται ὡς τοιαῦτα κατὰ τὰς ἐπικρατούσας ἰδέας. Ἀλλ' αὐτὸς νομίζει, ὅτι τὰ πλημμελήματα εἶναι πάντοτε τοιαῦτα καὶ μόνον τὰ ἐγκλήματα ἴσως κρίνονται κατὰ τὰς ἐπικρατούσας ἰδέας. Ἀλλ' ἂς ὑποθέσωμεν διὰ μίαν στιγμὴν ὅτι λ.χ. εἰς αὐτὸ τὸ πρότυπον ἔθνος τῶν συνταγματικῶν ἐλευθεριῶν, εἰς τὴν Ἀγγλίαν, ὑπάρχει ἐπικρατοῦσα μία ἰδέα. Δύνασθέ ποτε νὰ ὑποθέσητε, ὅτι ὁ στρατιώτης θέλει ἔχει ἰδέαν ἐναντίαν; Ὁ στρατὸς καθὸ τοιοῦτος ὀφείλει ὑποταγὴν εἰς τοὺς νόμους τοῦ Κράτους, ἀπεριόριστον πίστιν πρός τε τὸν ἀνώτατον ἄρχοντα καὶ τὴν πατρίδα, καὶ νὰ ἦναι ἕτοιμος εἰς τὸ νὰ χύσῃ τὸ αἷμά του ὑπὲρ τῶν ἐλευθεριῶν καὶ τῆς τιμῆς τῆς πατρίδος του· καλῶς δὲ θεωρούμενος εἶναι τὸ φυτώριον τῆς ἐθνοφυλακῆς, διότι ἡ στρατιωτική του θητεία οὐδὲν ἄλλο πρέπει νὰ ἦναι ἢ ἓν στρατιωτικὸν σχολαστικὸν χρονικὸν διάστημα, καθὸ ὁ στρατιώτης ἐκπαιδευόμενος στρατιωτικῶς μεταβαίνει μετὰ τὴν λῆξίν του εἰς τὰς τάξεις τῆς ἐθνοφυλακῆς, ἥτις εἶναι ἡ ἀληθὴς καὶ γνησία παντὸς ἐλευθέρου ἔθνους δύναμις.

Ἐπέφερεν ὁ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν ὑπουργὸς, ὅτι διὰ νὰ ἁπλοποιήσωμεν τὸ ζήτημα, τὸ ὁποῖον εἶναι ἐκ τῶν σπουδαιοτέρων, πρέπει νὰ τὸ ὑποδιαιρέσωμεν εἰς δύο· α) ἂν ἦναι σύμφωνον πρὸς τὸν θεμελιώδη νόμον, τὸ Σύνταγμα, καὶ β) ἂν ἡ φερομένη διάταξις αὕτη εἶναι καλὴ ἢ κακή. Θέλει λοιπὸν νὰ λυθῇ πρὸ πάντων ἂν δὲν ἀντίκειται πρὸς τὸ Σύνταγμα, διότι καὶ ὡς πολίτης καὶ ὡς στρατιώτης δὲν ἀνέχεται κατὰ συνείδησιν νὰ καθιερωθῇ διάταξις ἀντιβαίνουσα πρὸς τὰς ἀρχὰς τοῦ Συντάγματος. Ἐὰν διέλθῃ τις τὰ ἄρθρα 92, 93 καὶ 95 αὐτοῦ, παρατηρεῖ, ὅτι ἡ προκειμένη διάταξις δὲν ἀντίκειται ποσῶς εἰς τὸ Σύνταγμα. Ὅτε ἡ ἐθνοσυνέλευσις ἠσχολεῖτο εἰς τὴν σύνταξιν τῶν διατάξεων αὐτοῦ, ἔφαιτα τακτικῶς εἰς

τὰς συνεδριάσεις ἐκείνου τοῦ Σώματος καὶ κατέβαλεν ἰδιαιτέραν προσοχὴν εἰς τὰ στρατιωτικὰ κυρίως ζητήματα. Ἰδοὺ τί ἐνθυμεῖται τότε. Ὅτε διὰ τοῦ ἄρθρου 92 καθιέρωσεν ἡ ἐθνοσυνέλευσις τὴν διατήρησιν τοῦ ὁρκωτικοῦ συστήματος, ὡρμήθη εἰς τοῦτο μόνον διότι ἤθελε νὰ εἴπῃ καὶ διὰ τοῦ Συντάγματος, ὅτι τὸ ὡραῖον τοῦτο σύστημα διατηρεῖται, δὲν ἐνόησεν ὅμως νὰ φέρῃ καὶ τὸν στρατὸν εἰς τὴν δικαιοδοσίαν ταύτην. Καὶ τῷ ὄντι, ἂν ῥίψῃ τις ἓν βλέμμα εἰς τὰ ἑπόμενα 93 καὶ 95 ἄρθρα, βλέπει πασιφανῶς, ὅτι ἡ Ἐθνοσυνέλευσις δὲν ὑπῆγαγε καὶ τὸν στρατὸν εἰς τὴν δικαιοδοσίαν ταύτην, διότι ἄλλως ἦτον ἀδύνατον νὰ μὴ κάμῃ μνείαν περὶ τούτου καὶ ν' ἀφήσῃ τοιοῦτον χάσμα ἐν τῷ νόμῳ. Διὰ νὰ φέρωμεν λοιπὸν τὸν στρατιώτην εἰς τὸ ὁρκωτικὸν δικαστήριον, εἴμεθα ἐκτὸς τοῦ Συντάγματος, διότι μόνη ἡ σειρὰ τῶν ἄρθρων 92, 93 καὶ 95 δεικνύει, ὅτι εἰδικὸς νόμος θέλει κανονίσει τὰ περὶ τούτου. Ἤδη, ἀφοῦ ἡ φερομένη διὰ τοῦ νομοσχεδίου διάταξις δὲν ἀντίκειται πρὸς τὸ Σύνταγμα, μένει νὰ ἴδωμεν καὶ ἂν ἀπολύτως ἡ διάταξις αὕτη εἶναι καλὴ ἢ κακή. Ἂν καὶ ὁ στρατὸς ἡμῶν παρουσιάζῃ τὸν πλέον εὐάρεστον τύπον τῆς πειθαρχίας καὶ στρατιωτικῆς συμπεριφορᾶς, εἶναι δυνατὸν ὅμως, εἴτε ἐξ ἐπιδείξεως, ἢ καὶ ἐν πείσματι, νὰ εὑρεθῶσι καὶ στρατιῶται, οἵτινες νὰ προσβάλουν τοὺς ἀνωτέρους των· ἂν δὲ εἰς περιστάσεις τοιαύτας παραπέμπωνται εἰς τὰ ὁρκωτικὰ δικαστήρια, τότε ἡ στρατιωτικὴ πειθαρχία καταστρέφεται καὶ ἄνευ πειθαρχίας στρατὸς δὲν ὑπάρχει. Ἀφοῦ δὲ ἔθνη τοσοῦτον φιλελεύθερα, τὸ Βέλγιον καὶ ἡ Σαρδηνία, ἔχοντα φῶτα καὶ πεῖραν ἀνωτέραν ἡμῶν καὶ εἰς τὸν συνταγματικὸν βίον τεθραμμένα, ἀνεγνώρισαν, ὅτι ἡ προκειμένη διάταξις ἐνῷ δὲν ἀδικεῖ κατ' οὐδὲν τὸ ὅλον τῆς κοινωνίας, εἶναι ἄφευκτος διὰ τὴν στρατιωτικὴν πειθαρχίαν, δὲν πρέπει νὰ διστάσωμεν καὶ ἡμεῖς εἰς τὴν παραδοχὴν ὁμοίας διατάξεως. Ἐκ τοὐναντίου, τὸ Βάδεν ἀπὸ ἄκρατον πνεῦμα ἐλευθερίας ἠθέλησε νὰ καθιερώσῃ ἀντίθετον ἐπὶ τοῦ στρατοῦ ἀρχὴν, καὶ εἴδομεν, ὅτι διέτρεξε τὸν ἔσχατον κίνδυνον, ὥστε ἠναγκάσθη τῷ 1848 ἑτέρας τινὰς δύναμις νὰ ἐπέμβῃ διὰ νὰ ἐπαναφέρῃ τὴν τάξιν. Εἰς τοιαύτην θέσιν πέποιθεν ὅτι δὲν θέλομεν ἡμεῖς εὑρεθῆ, ἀλλ' ἐννοεῖ, ὅτι δὲν πρέπει κακῶς ἐννοουμένη ἐλευθερία νὰ ἐξασθενήσῃ τὴν σωτηριωδεστέραν δύναμιν τοῦ ἐθνικοῦ στρατοῦ, τὴν πειθαρχίαν.

Ἀπήντησεν ὁ εἰσηγητὴς, ὅτι ὡς πρὸς τὸ πρῶτον ζήτημα, τὸ 93 ἄρθρον τοῦ Συντάγματος εἶναι γενικὸν, καὶ ἀφορῶν

μόνων πράξεις, δὲν ἔρχεται εἰς διάκρισιν τάξεων ἢ προσώπων. Τὸ δὲ 103 ἄρθρον αὐτοῦ ὁρίζον, ὅτι ὅλοι οἱ νόμοι καὶ τὰ διατάγματα, καθ' ὅσον ἀντιβαίνουσιν εἰς τὸ Σύνταγμα, καταργοῦνται, δεικνύει τοὐναντίον, ὅτι ἡ φερομένη διάταξις δὲν εἶναι συνταγματική, ὡς καταργουμένου τοῦ περὶ τούτου προϋπάρχοντος περὶ τοῦ στρατοῦ διατάγματος. Εἶναι τῷ ὄντι ἱστορικὸν γεγονός, ὅτι τῷ 1818 ἄλλη τις δύναμις ἠναγκάσθη νὰ ἐπαναφέρῃ τὴν τάξιν εἰς τὸ Δουκάτον τοῦ Βάδεν· ἀλλὰ τῷ 1818 ἐπεκράτουν πολιτικαὶ ἰδέαι ὅλως διάφοροι, αἵτινες ἀπὸ τῆς Γαλλίας ἀναβλυζόμεναι, συνεταράττον ὁλόκληρον τὴν Γερμανίαν, μάλιστα δὲ τὸ Βάδεν, τὸ ὁποῖον πρὸ τῶν πυλῶν τῆς Γαλλίας κείμενον ἀπερρόφα πρῶτον τοὺς ἐμπρηστικοὺς ἐκείνους σπινθῆρας καὶ τοὺς μετέδιδεν εἰς τὴν Γερμανίαν. Ἡ συντάραξις λοιπὸν τοῦ Δουκάτου ἀγνοεῖ ἂν προῆλθεν ἐκ διατάξεως ἐλευθερωτέρας, ἢ ἀπὸ λόγους ἄλλους ἐκείνης τῆς ἐποχῆς.

Ἐπὶ τούτοις ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα δὲν παρεδέχθη τὴν ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 43 τροπολογίαν τῆς ἐπιτροπῆς, μὴ ἀναστάσα. Παρεδέχθη δὲ τὸ ἄρθρον κατὰ τὸ νομοσχέδιον, ὡς καὶ τὸ ἑπόμενον 44, δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως.

Προσελθὼν ὁ ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ Κράτους διὰ τὸ 1861 εἰσηγητὴς τῆς ἐπιτροπῆς, ἀνέγνω ἔκθεσιν ἐπ' αὐτοῦ, ἔχουσαν οὕτω·

Πρὸς τὴν Βουλήν.

«Ἡ ἐπιτροπή σας μετὰ τὰς ἐν τῇ ἐκθέσει της ἐπὶ τῶν ἐσόδων τοῦ κράτους γενικὰς παρατηρήσεις της, οὐδὲν ἔχει γενικῶς νὰ παρατηρήσῃ ἐπὶ τῶν ἐξόδων, εἰμὴ, ὅτι ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τοῦ 1861, προσδιορίζονται οἱ μισθοὶ συμφώνως μὲ τὸ προσῴτως εἰσαχθὲν εἰς τὴν ἐπιψήφισιν τῆς Βουλῆς νομοσχέδιον.

Πρὸ τῆς κυρώσεως τοῦ νόμου δὲν εἶναι βεβαίως ἀκριβὴς ἡ ὑπολογιζομένη δαπάνη, ὡς ὑποκειμένη εἰς τροποποιήσεις συμφώνως μὲ τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ μισθοῦ τῶν ὑπαλλήλων γενησομένης ἀποφάσεως· ἕνεκα τούτου ἠδύνατο, ὀρθῶς ποιοῦσα ἡ ἐπιτροπή σας, νὰ προτείνῃ τὴν ἀπάλειψιν τῶν ὑπολογιζομένων δαπανῶν εἰς μισθούς, μὴ στηριζομένους ἐπὶ νόμων. Ἔχουσα ὅμως ὑπ' ὄψιν, ὅτι ὁπωσδήποτε ἡ ἀρχὴ τῆς αὐξήσεως τοῦ μισθοῦ τῶν ὑπαλλήλων διακαλογημένη ἀποχρώντως ὑπὸ τῆς ὑπερτιμήσεως τῶν τροφίμων κτλ. ἀνεγνωρίσθη ἤδη ὑπὸ τῶν σωμάτων, ἐὰν δὲ τυχὸν ὁ κυρωθησόμενος νόμος τροποποιήσῃ τὰ ὑπολογιζόμενα ποσὰ δαπανῶν εἰς μισθοὺς διαφόρων θέσεων, οὐδαμῶς βλάπτει, καθ' ὅσον αἱ πληρωμαὶ θέλουσι γίνει ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ κυρωθησομένου νόμου, παρεδέχθη ὡς ἔχουσιν ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τὰ ὑπολογιζόμενα ποσὰ εἰς μισθοὺς ὑπαλλήλων. Ἐννοεῖται ἐν τούτοις οἰκοθεν ὅτι δὲν θέλει γίνει χρῆσις οὐδ' ὁβολοῦ τῶν χορηγουμένων ἐπὶ τούτῳ πιστώσεων πρὸ τῆς κυρώσεως τοῦ κανονίσοντος τοὺς μισθοὺς νόμου.

Μετὰ τὴν παρατήρησιν ταύτην μεταβαίνουσα εἰς τὴν ἔκθεσιν τῶν εἰδικῶν σκέψεών της ἐπὶ τῶν προϋπολογισμῶν τῶν ἐξόδων τῶν διαφόρων ὑπουργείων, ἄρχεται ἀπὸ τοῦ ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν κατὰ τὴν παραδεχθεῖσαν ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως τάξιν.

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ.

ΚΕΦ. 1. Ἄρθρ. 1. *Ἀπόδοσις εἰς λογαριασμὸν τῆς ἐτησίας προκαταβολῆς τῶν τριῶν Δυνάμεων.*

Ἐκ τῆς γενομένης κατὰ τὴν ἐνεστῶσαν βουλευτικὴν σύνοδον συζητήσεως ἐπὶ τῆς ζητηθείσης πιστώσεως **1,005,120** εἰς πληρωμὴν ἀπέναντι ἐξωτερικοῦ χρέους, γινώσκει ἡ Βουλὴ ὅτι αἱ τρεῖς ἐγγυήτριαι Δυνάμεις ἀπῄτησαν τὴν ἐτησίαν ἀπόδοσιν τοσαύτης ποσότητος ἀπέναντι τῶν παρ' Αὐτῶν γενομένων προκαταβολῶν· ἕνεκα τούτου ὁ προϋπολογισμὸς τοῦ **1861** προνοεῖ περὶ τοιαύτης πιστώσεως, μὴ ἐμπεριλαμβανομένης εἰς τοὺς προϋπολογισμοὺς τῶν παρελθόντων ἐτῶν. Μεταξὺ τῶν μελῶν τῆς ἐπιτροπῆς σας κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ ἄρθρου τούτου ἀνεφύησαν δύω γνῶμαι, ἐξ ὧν ἡ μὲν μία ἦτο νὰ ἀπαλειφθῇ τὸ ποσὸν τοῦτο ἀπὸ τὸν προϋπολογισμὸν καὶ νὰ δοθῇ ἀκολούθως διὰ συμπληρωτικῆς πιστώσεως, ὅταν τὸ ὑπουργεῖον προσαγάγῃ καὶ τὰ ἔγγραφα τῆς τελευταίας διαπραγματεύσεως περὶ τοῦ κανονισμοῦ τῆς ἀποτίσεως τοῦ χρέους τούτου, διὰ νὰ γνωρίζῃ ἡ Βουλὴ ὑπὸ ποίους ὅρους καὶ ἐπὶ ποίαις βάσεσι γίνεται ἡ πληρωμή· ἡ δὲ ἑτέρα γνώμη, πεποιθυῖα ὅτι ἐν δέοντι θέλουσι παρακατατεθῇ τὰ ἔγγραφα ταῦτα, ἦτον, ὅτι ἡ Βουλὴ δὲν δύναται νὰ ἀρνηθῇ τὴν ἐπιψήφισιν τοῦ ποσοῦ τούτου, ἀφοῦ συμπεριελήφθη εἰς τὸν προϋπολογισμόν, διότι ἡ τοιαύτη ἄρνησις, εἰ καὶ ὑπὸ ὅρον γινομένη, ἐνδέ-

χεται νὰ ἔχῃ συνεπείας ἐπιζημίους παραγνωριζομένων τῶν περὶ ἀναγνωρίσεως καὶ ἀποτίσεως τοῦ χρέους διαθέσεων τοῦ ἔθνους· ἐπεκράτησε δ' ἐπὶ τέλους ἡ τελευταία αὕτη γνώμη.

ΚΕΦ. Β'. Ἄρθρ. 2. *Χορηγήματα ἀπέναντι παλαιῶν ἀπαιτήσεων.*

Ἡ ἐπιτροπή σας ἐκ τοῦ ἄρθρου τούτου λαμβάνουσα ἀφορμὴν παρατηρεῖ, ὅτι εἶναι καὶ δίκαιον καὶ συμφέρον νὰ ἐκκαθαρισθῶσι τέλος πάντων αἱ παλαιαὶ ἀπαιτήσεις κατὰ τὰς περὶ τούτου ἐθνικὰς ἀποφάσεις, καὶ ληφθῇ ὁριστικὸν καὶ γενικὸν μέτρον ἀναλόγως τῶν οἰκονομικῶν μέσων τοῦ Κράτους· διότι εἶναι ἄδικον ν' ἀποζημιῶνται τινες ἐκ διαλειμμάτων, νὰ στερῶνται ἕτεροι πάσης ἐθνικῆς παραμυθίας καὶ νὰ φέρωνται εἰς ἀπελπισίαν ὡς ἐκ τῶν ἐξαιρετικῶν περί τινων προσώπων μέτρων. Ἄλλως δὲ ἡ γενικὴ ἐκκαθάρισις τῶν τοιούτων ἀπαιτήσεων θέλει καταστήσει ἴσως ἧττον δαπανηρὰν τὴν ἱκανοποίησιν τῶν ἀπαιτήσεων τούτων.

ΚΕΦΑΛ. 3. Ἄρθρον 5. *Περίβαλψις ὑπαλλήλων.*

Ἡ ἐπιτροπή σας ὁμοφώνως ἀνεγνώρισε καὶ ἀναγνωρίζει ὅτι ἡ δικαιοσύνη ἀπαιτεῖ νὰ λαμβάνῃ τὸ Κράτος πρόνοιαν περὶ τῶν ἐφ' ὡρισμένον τινα χρόνον ὑπηρετησάντων αὐτό, καὶ ἐκ γήρατος ἢ ἄλλης τινὸς σωματικῆς βλάβης καταστάντων ἀνικάνων ὑπαλλήλων· ἀλλὰ φρονεῖ ὅτι πρὸς ἄρσιν δικαίων ἐγειρομένων παραπόνων καὶ πρὸς ἀποφυγὴν ἀδικημάτων, εἶναι δίκαιον νὰ κανονισθῶσι διὰ νόμου αἱ ὑποχρεώσεις τοῦ δημοσίου καὶ τὰ δικαιώματα τῶν ὑπαλλήλων. Ἐκ τούτου ἀνεφύησαν κατὰ τὴν ἐξέτασιν τούτου μεταξὺ τῶν μελῶν τῆς ἐπιτροπῆς σας δύω γνῶμαι, ἐξ ὧν ἡ μὲν μία ἦτον, ὅτι πρέπει νὰ ἀπαλειφθῇ τὸ εἰς περίβαλψιν ὑπαλλήλων προϋπολογιζόμενον ποσὸν καὶ νὰ συστηθῇ εἰς τὴν Κυβέρνησιν νὰ προκαλέσῃ νόμον περὶ τῶν πολιτικῶν συντάξεων διὰ νὰ ὑπαχθῶσιν εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν συνταξιούχων πάντες οἱ δικαιούμενοι, καὶ μὴ δίδωνται ἐξαιρετικῶς εἰς τινας περιβάλψεις ἀποδιδόμεναι πολλάκις εἰς εὐνοίας καὶ ἀντικείμεναι εἰς τὴν ῥητὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρ. 54 τοῦ Συντάγματος· ἡ δὲ ἑτέρα γνώμη ἡ πλειονοψηφήσασα ἦτον, ὅτι τὸ ἐν τῷ προϋπολογισμῷ ὑπὸ τὸ ἄρθρον τοῦτο σημειούμενον ποσὸν δὲν εἶναι δίκαιον ν' ἀπαλειφθῇ καὶ μετὰ τὴν ἐπιψήφισιν νόμου περὶ συντάξεων, διότι ἀπαιτεῖται νὰ ἔχῃ τὸ ὑπουργεῖον εἰς τὴν διάθεσίν του ποσόν τι εἰς προσωρινὴν περίβαλψιν τῶν ὑπαλλήλων ἐκείνων, οἵτινες δὲν ἀπέκτησαν μὲν διὰ τοῦ χρόνου τὰ προσόντα συνταξιούχου, καθίστανται δὲ δι' ἄλλας ἐξαιρετικὰς περιστάσεις ἄξιοι τῆς δημοσίας περιβάλψεως· σημειωτέον ἐν τούτοις, ὅτι καὶ οἱ τὴν τελευταίαν γνώμην ἔχοντες φρονοῦν ἀναγκαῖον νὰ ὁρισθῶσι κανόνες τινὲς τῶν τοιούτων προσωρινῶν περιβάλψεων καὶ οὐχὶ νὰ γίνωνται ἀνωμάλως καὶ ἁπλῶς καὶ ὡς ἔτυχε.

Κεφάλ. 6. Ϛ'.) Ἄρθρ. 1. Προσωπικὸν τοῦ Ὑπουργείου.

Διὰ τοῦ ἄρθρου τούτου προϋπολογίζεται εἰς μισθὸν τῶν κεντρικῶν ὑπαλλήλων δαπάνη ἐκ δραχ. **117,000**, ἥτις ὑπερτερεῖ τὴν πέρυσιν ὑπολογισθεῖσαν κατὰ δραχ. **27,560**. Ἡ διαφορὰ αὕτη προέρχεται ἐκ τῆς ὁριζομένης διὰ τοῦ εἰσαχθέντος εἰς τὴν Βουλὴν νομοσχεδίου αὐξήσεως τῶν μισθῶν τῶν ὑπαλλήλων καὶ ἐξ ἄλλων ἐννόμων αἰτιῶν· ἀλλ' ἡ ἐπιτροπή σας φρονεῖ, ὅτι πρέπει νὰ ἐκπεσθῶσιν ἐκ τοῦ ἄρθρου τούτου δραχμαὶ **1,440**, ὑπολογιζόμεναι κατὰ τὸ φύλλον τῆς λεπτομερείας, (Σελὶς 42) δι' ἐνδεχομένους προβιβασμούς, τὴν δὲ γνώμην της ταύτην στηρίζει εἰς τὸ ὅτι αἱ τάξεις τῶν διαφόρων θέσεων εἶναι ἀρκούντως συμπεπληρωμέναι ἀναλόγως τῶν οἰκονομικῶν μας πόρων, καὶ κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ νόμου. Παραδεχομένης δὲ τῆς γνώμης τῆς ἐπιτροπῆς περιορίζεται τὸ διὰ τοῦ ἄρθρου **1** ὑπολογιζόμενον ποσὸν εἰς δραχμὰς **115,560**.

Ἄρθρον 2. Προσωπικὸν τοῦ γενικοῦ Λογιστηρίου.

Διὰ τῶν ἀνωτέρω ἐκτεθέντα λόγον ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ, ἵνα ἐκ τοῦ ὑπολογιζομένου ποσοῦ δραχ. **47,000** εἰς μισθὸν τοῦ προσωπικοῦ τοῦ γενικοῦ Λογιστηρίου ἐκπεσθῶσι δραχμαὶ **1,160** ὡς προτεθειμέναι κατὰ τὸ **42** φύλλον τῆς λεπτομερείας δι' ἐνδεχομένους προβιβασμούς· ἐὰν δὲ ἡ Βουλὴ ἐγκρίνῃ τὴν ἔκπτωσιν ταύτην, θέλει περιορισθῇ τὸ ὑπολογιζόμενον ποσὸν εἰς δραχ. **45,840**.

Ἄρθρον **4**. Ἔξοδα γραφείου τοῦ Ὑπουργείου.

Διὰ τοῦ ἄρθρου τούτου προϋπολογίζεται εἰς ἔξοδα γραφείου τοῦ ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν δαπάνη ἐκ δραχμῶν **16,700**, ἐν αἷς, κατὰ τὸ φύλλον λεπτομερείας, σελὶς **44**, περιλαμβάνεται καὶ ἡ ἀντιμισθία ἐκτάκτου βοηθοῦ διὰ τὴν ὑπηρεσίαν

τῶν ναυτικῶν χορηγημάτων ἐκ δραχμῶν 1,200. Ἐγένετο ὑπό τινων ἡ παρατήρησις, ὅτι ἡ ὑπηρεσία τοῦ ὑπαλλήλου τούτου οὖσα διαρκὴς παριστᾷ τὴν ἀνάγκην τῆς προσθήκης ἑνὸς ἔτι ὑπαλλήλου εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν, ἐὰν τυχὸν τὸ νενομισμένον προσωπικὸν δὲν ἐπαρκῇ. Τὸ νὰ συνιστῶνται ὅμως ἔμμισθοι θέσεις ἄνευ νόμου ἀντίκειται εἰς τὸ 27 ἄρθρον τοῦ Συντάγματος. Μόνον ἔκτακτος καὶ οὐχὶ διαρκὴς ἀνάγκη δύναται νὰ δικαιολογήσῃ τὴν χορήγησιν ἀναλόγου πιστώσεως ἐφ' ὡρισμένον χρόνον, εἰς δὲ τὴν κατηγορίαν ταύτην δὲν ὑπάγεται ἡ διαρκὴς ἐνασχόλησις ὑπαλλήλου εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῶν ναυτικῶν χορηγημάτων.

Κεφάλ. 9. « Ἔξοδα κλεισμένων χρήσεων ».

Κατὰ τὸν λογιστικὸν νόμον, ἄρθρ. 65, 66 καὶ 67, τὰ πληρωτέα ὑπόλοιπα ἑκάστης κλεισθείσης χρήσεως πρέπει νὰ μεταφέρωνται εἰς τὸν οἰκεῖον ἀπολογισμόν· περὶ δὲ τῶν χρεῶν τῶν ἀποδεδειγμένων ἀποχρώντως καὶ μὴ συμπεριειλημμένων εἰς τὰ πληρωτέα ὑπόλοιπα κατὰ τὸν ἀπολογισμὸν τῆς κλεισθείσης χρήσεως, ἀπαιτεῖται ἀναπληρωτικὴ ἐπὶ τῆς τρεχούσης πίστωσις· ἐκ τούτου ἕπεται, ὅτι τὸ ὑπολογιζόμενον ποσὸν ἐκ δραχμῶν 17,666 εἰς πληρωμὴν ἐξόδων κεκλεισμένων χρήσεων φέρεται ἀτάκτως ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ 1861. Τὸ ποσὸν τοῦτο ἀφορᾷ πληρωμὴν δικαιωμάτων ἀνεγνωρισμένων καὶ προερχομένων ἐκ τῶν ἐτῶν 1844 καὶ ἑπομένων μέχρι τοῦ 1857. Ὁ Νόμος ὁ λογιστικὸς ζητήσας νὰ φέρωνται τὰ τοιαῦτα πληρωτέα ὑπόλοιπα εἰς τοὺς ἀπολογισμοὺς τῶν οἰκείων ἐτῶν, ἢ ἐν ἐλλείψει τούτου νὰ ζητῆται εἰδικὴ ἀναπληρωτικὴ πίστωσις ἐπὶ τῆς χρήσεως τοῦ ἔτους ἐκείνου, καθ' ὃ γίνεται ἡ πληρωμή, σκοπὸν ἔχει νὰ ὑποβάλῃ ταῦτα εἰς τὸν νομοθετικὸν ἔλεγχον ὡς ἔξοδα οὐχὶ ὑπολογιζόμενα, ἀλλὰ γενόμενα καὶ ἔχοντα ἀνάγκην τῆς νομοθετικῆς ἀναγνωρίσεως. Ὁ σκοπὸς ὅμως οὗτος δὲν ἐκπληροῦται, ὅταν εἰς τὰ ὑπολογιζόμενα ἔξοδα ἔτους τινὸς παρεισάγωνται καὶ τὰ πληρωτέα ὑπόλοιπα ἄλλων χρήσεων, διότι, ὡς εἶναι ἑπόμενον, δὲν συνοδεύονται μὲ τὰ στοιχεῖα ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα διευκολύνουν τὴν νομοθετικὴν ἐξέλεγξιν· ἄλλως εἶναι ἐπιζήμιον νὰ ζητῆται κατὰ τὸ 1861 πίστωσις εἰς πληρωμὴν δαπανῶν γενομένων πρὸ δεκαπενταετίας, διότι ἡ καθυστέρησις δικαιολογημένων πληρωμῶν ἐπὶ τοσαῦτα ἔτη βλάπτει τὸν δημοσίαν

πίστιν· ἕνεκα τούτου καὶ πέρυσιν ἡ ἐπιτροπὴ τοῦ προϋπολογισμοῦ παρετήρησεν, ὅτι πρέπει νὰ καταβάλληται πᾶσα προσπάθεια νὰ ἐκκαθαρίζωνται καὶ πληρόνωνται ἐγκαίρως τὰ τοιαῦτα ἔξοδα. Ἐκ τῶν σκέψεων τούτων ὁρμωμένη ἡ ἐπιτροπή Σας προτείνει ν' ἀπαλειφθῇ τὸ σημειούμενον ποσὸν ἐκ δραχ. 17666 εἰς πληρωμὴν ἐξόδων κλεισθεισῶν χρήσεων καὶ νὰ ζητηθῇ ἀναπληρωτικὴ μὲν πίστωσις περὶ ἐκείνων τῶν πληρωτέων ὑπολοίπων τῶν κλεισθειτῶν χρήσεων, τῶν ὁποίων οἱ ἀπολογισμοὶ ὑπεβλήθησαν εἰς τὴν Βουλὴν καὶ εἰς τοὺς ὁποίους δὲν συμπεριελήφθησαν ταῦτα, νὰ σημειωθῶσι δὲ εἰς τοὺς οἰκείους ἀπολογισμοὺς τὰ πληρωτέα ὑπόλοιπα τῶν χρήσεων ἐκείνων, τῶν ὁποίων οἱ ἀπολογισμοὶ δὲν ὑπεβλήθησαν μέχρι τοῦδε εἰς τὴν Βουλήν.

ΚΕΦΑΛ. 11. *Ἄρθρον* 4,

Προσωπικὸν τυπογραφείου καὶ λιθογραφείου.

Ἡ ἐπιτροπή Σας παρατηρεῖ ὅτι ἡ ἐργασία τοῦ τυπογραφείου δὲν ἀνταποκρίνεται ὁλοσχερῶς εἰς τὰς γενομένας δαπάνας, καθ' ὅσον ἔλαβεν ἀφορμὴν πολλάκις νὰ παρατηρήσῃ, ὅτι σπουδαίων ἐγγράφων ἡ τύπωσις καθυστέρησεν ἐπὶ πολὺν χρόνον, ὡς ἡ ἐκτύπωσις τοῦ ὑπὸ συζήτησιν προϋπολογισμοῦ γενομένη μετὰ ἕνα μῆνα. Ὅθεν ἐφελκύει ἐπὶ τούτου καὶ ἤδη τὴν σύντονον προσοχὴν τοῦ Κ. ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν.

ΚΕΦΑΛ. 13. Ἄρθρον 1. *Προσωπικὸν τῶν δασῶν.*

Εἰς τὸ ὑπολογιζόμενον ποσὸν ἐκ δραχ. 151,200 εἰς μισθὸν τοῦ προσωπικοῦ τῶν Δασῶν ἐμπεριλαμβάνεται καὶ ὁ μισθὸς ὑπεραρίθμων δασοφυλάκων 45· διότι, ἐνῷ μόνοι ἑκατὸν ὑπάρχουσι νομοθετημένοι, ὁ προϋπολογισμὸς αὐξάνει τὸν ἀριθμὸν αὐτῶν εἰς 145· ἡ ἐπιτροπή σας φρονεῖ, ὅτι ἐὰν ἡ ἀνάγκη τῆς ὑπηρεσίας ἀπαιτῇ τὴν κατὰ 45 ἢ καὶ πλείονας δασοφύλακας αὔξησιν τοῦ προσωπικοῦ τῆς δασοφυλακῆς, οὐδεμία ὑπάρχει ἀντίρρησις νὰ χορηγηθῇ ἡ ἀπαιτουμένη πίστωσις ἀφοῦ συμφώνως μὲ τὴν διάταξιν 27 τοῦ Συντάγματος νομοθετηθῇ ἡ προσθήκη. Καὶ τὸ 1858 ἐγένετο ὑπὸ μελῶν τῆς ἐπιτροπῆς παρατήρησις, καὶ κατὰ τό 1859 ἡ πλειοψηφία τῆς ἐπιτροπῆς ἐπρότεινε νὰ πραγματοποιηθῇ ἡ χορηγουμένη πίστωσις εἰς μισθὸν τῶν δασοφυλάκων τότε, ὅταν ἡ θέσις αὐτῶν νομοθετηθῇ, ἂν ὑπαγορεύηται ὑπὸ τῆς ἀνάγκης· ἀλλὰ νόμος τοιοῦτος δὲν εἰσήχθη, ἡ δὲ χορηγουμένη πίστωσις διατίθεται εἰς ἐκτάκτους

δασοφύλακας· ἐκ τούτου διττὴ ἀνερὶν μεταξὺ τῶν μελῶν τῆς ἐπιτροπῆς Σας γνώμη, ἐξ ὧν ἡ μὲν ἦτο ν' ἀπορριφθῇ τὸ εἰς μισθὸν τῶν 45 δασοφυλάκων ὑπολογιζόμενον ποσὸν, ἡ δὲ ἑτέρα ἦτο νὰ μείνῃ ὡς ἔχει ἐν τῷ προϋπολογισμῷ, καὶ νὰ εἰσαχθῇ ἐγκαίρως νόμος κανονίζων εἰς τὸ μέλλον τὴν δαπάνην ταύτην.

ΚΕΦΑΛ. 16. Ἄρθρον 2. *Ἀντιμισθία δικηγόρων.*

Τὸ εἰς ἀντιμισθίαν δικηγόρων ὑπολογισθὲν τὸ 1860 ποσὸν εἰς δραχμὰς 55,000 ὑπολογίζεται τὸ 1861 εἰς δραχ. 57200, τουτέστι κατὰ δραχ. 2200 ὑπέρτερον. Ἡ ἐπιτροπὴ ἀπέχουσα νὰ διαφιλονεικήσῃ τὴν ἀνάγκην τῆς τοιαύτης αὐξήσεως, περιορίζεται μόνον νὰ παρατηρήσῃ κατὰ μειονοψηφίαν ὅτι αἱ θέσεις δημοσίων δικηγόρων πρέπει νὰ νομοθετηθῶσι συμφώνως μὲ τὸ ἄρθρον 27 τοῦ Συντάγματος, καθόσον ὁ διορισμὸς τῶν ἐμμίσθων τούτων δημοσίων παρὰ τοῖς δικαστηρίοις δικηγόρων γίνεται δι' εἰδικῶν Βασιλικῶν διαταγμάτων καὶ ἑπομένως κατατάττονται οὗτοι εἰς τὴν τάξιν τῶν *δημοσίων ὑπαλλήλων*, ἐὰν δὲ τυχὸν δὲν συμφέρῃ εἰς τοὺς τοιούτους νὰ ἀπομακρυνθῶσι καὶ πάσης ὑπερασπίσεως ἰδιωτικῶν συμφερόντων ἀπέναντι ἰδιωτῶν δύναται νὰ περιληφθῇ εἰς τὸν νόμον διάταξις ἐπιτρέπουσα τὴν τοιαύτην ὑπεράσπισιν.

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ.

ΚΕΦΑΛ. 4. Ἄρθρον 2.

Τὸ ἄρθρον τοῦτο περιέχει αὔξησιν τοῦ ἐπεψηφισμένου διὰ τὸ 1860 ποσοῦ κατὰ δραχμὰς 12,000, ἐξ ὧν αἱ μὲν ἓξ προϋπολογίζονται εἰς περίθαλψιν ὑπαλλήλων, αἱ δὲ ἄλλαι εἰς ἔκτακτον χορήγησιν τοῦ ἐν Παρισίοις Πρέσβεως· ἐπὶ τούτου ἐδιχογνώμησεν ἡ ἐπιτροπή Σας, ἐμμενάντων μελῶν τινων εἰς τὴν ἀπάλειψιν τοῦ ὑπολογιζομένου εἰς περίθαλψιν ὑπαλλήλων ποσοῦ ὡς καὶ εἰς τὴν ἔκτακτον ἐπιχορήγησιν τοῦ ἐν Παρισίοις Πρέσβεως. Οἱ λόγοι τῶν ὑποστηριξάντων τὴν ἀπάλειψιν τοῦ εἰς περίθαλψιν ὑπαλλήλων ὑπολογιζομένου ποσοῦ, ὡς καὶ τῶν ὑποστηριξάντων τὸ ἀντίθετον ἐξετέθησαν ἀνωτέρω εἰς τὰς ἐπὶ τοῦ Κεφαλ. 3 ἄρθρου 4 *Περίθαλψις ὑπαλλήλων* τοῦ *ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν* σκέψεις τῆς ἐπιτροπῆς σας· ὅθεν καθίσταται ἐνταῦθα περιττὴ ἡ ἐπανάληψις. Καθόσον δ' ὀφορᾷ τὸ ὑπολογιζόμενον ποσὸν δραχ. 6000 εἰς ἔκτακτον

ἐπιχορήγησιν τοῦ ἐν Παρισίοις Πρέσβεως, παρετηρήθη ὑπό τινων ὅτι τοιαύτη δαπάνη μὴ ὑποστηριζομένη ὑπὸ προφανοῦς ἀνάγκης δὲν εἶναι δίκαιον νὰ ἐπιψηφισθῇ· οἱ δὲ ὑποστηρίζοντες τὸ ἀντίθετον ἀντέταξαν ὅτι δὲν εἶναι δίκαιον νὰ γίνῃ ἡ ἀπάλειψις, διότι ἡ Κυβέρνησις θέλει δαπανήσει ἀναντιρρήτως τὸ ποσὸν τοῦτο ἐὰν παραστῇ ἀνάγκη.

ΚΕΦ. 5. *Ἔξοδα κλεισμένων χρήσεων.*

Ἡ ἐπιτροπή Σας προτείνει τὴν ἀπάλειψιν τοῦ ἐκ δρ. 10,497: 25 σημειουμένου ἐν τῷ προϋπολογισμῷ ποσοῦ εἰς πληρωμὴν ἐξόδων κλεισμένων χρήσεων, φέρουσα εἰς ὑποστήριξιν τῆς γνώμης της τοὺς λόγους τοὺς ἐκτεθέντας ἐπὶ τοῦ ὁμοίου 9 Κεφαλαίου τοῦ ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν.

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ.

Κεφάλ. Α. ἄρθρον 5. *Προσωπικὸν Εἰρηνοδικῶν.*

Ἡ ἐπιτροπή Σας ἔχουσα ὑπ' ὄψιν, ὅτι τὰ Εἰρηνοδικεῖα εἶναι ἡ πρώτη ἠθικὴ τροφὴ τοῦ λαοῦ, φρονεῖ κατὰ πλειονοψηφίαν καλὸν νὰ αὐξηθῇ ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν ἀναλόγως τῶν ἀναγκῶν καὶ τῆς ἀποστάσεως τῶν μερῶν ὡς π. χ. εἰς Ἄργος, Φυγαλίαν, Φουρνᾶ τοῦ δήμου Τυμφρηστοῦ κτλ. Πρὸ πάντων δ' ἀπαιτεῖται προσοχὴ εἰς τὴν ἐκλογὴν καταλλήλου προσωπικοῦ.

Κεφάλαιον 3. *Φυλακαὶ ὑποδίκων.*

Ἡ ἐπιτροπὴ δὲν δύναται νὰ παρίδῃ τὴν ἀθλιεστάτην κατάστασιν εἰς ἣν διατελοῦσιν αἱ ἐξεταστικαὶ φυλακαί, ἐν αἷς πολλάκις προφυλακίζονται καὶ ἄνθρωποι, ἀποδεικνύμενοι κατόπιν ἀθῷοι. Εἶναι λυπηρὸν καὶ ἐπιβλαβὲς νὰ ἐγκλείωνται εἰς τὰ αὐτὰ δωμάτια ἀνάμικτοι παῖδες, ἄνδρες, ὑπόδικοι καὶ κατάδικοι ἐπὶ διαφόροις ἐγκλήμασιν. Ὅθεν καθίσταται ἀναγκαῖον νὰ ἐπιστήσῃ τὸ ὑπουργεῖον τὴν προσοχήν του ἐπὶ τῆς βελτιώσεως τῆς καταστάσεως τῶν φυλακῶν, ὡς καὶ ἐπὶ τῆς τροφῆς καὶ συντηρήσεως τῶν ἐν αὐταῖς κρατουμένων, οὔσης ἀθλιεστάτης. Ἡ τροφὴ δὲν ἦθελε γεννᾷ βεβαίως παράπονα, ἐὰν αἱ ὡρισμέναι ἐπιθεωρήσεις ἐγίνοντο ἀκριβεῖς καὶ οὐχὶ μόνον τυπικαί.

Κεφάλ. 5. ἄρθρον 1. *Ἐπισκευαὶ δικαστηρίων.*

Ἡ ἐπιτροπὴ ἔχουσα ὑπ' ὄψιν τὴν ἀθλιότητα τῶν εἰς καταστήματα δικαστηρίων χρησιμευουσῶν οἰκιῶν, φρονεῖ ἀναγκαῖον

νὰ ληφθῇ πρόνοια περὶ τῆς ὅσον οἷόν τε ταχίστης κατασκευῆς δημοσίων καταστημάτων. Ἔτι δὲ συνιστᾷ ἡ ἐπιτροπὴ νὰ ληφθῇ πρόνοια ὅπως διὰ τοῦ καταλλήλου ἀριθμοῦ καὶ προσωπικοῦ τῶν δικαστῶν καταστῶσιν ἐνήμερα τὰ δικαστήρια, διότι ἡ βραδύτης τῆς ἀπονομῆς τῆς δικαιοσύνης δὲν ἀπέχει τῆς ἀρνήσεως αὐτῆς.

Ἄρθρον 3. *Ἔξοδα προπαρασκευῆς νομοσχεδίων.*

Πρὸ πολλῶν ἐτῶν εἶναι διωρισμένη ἐπιτροπὴ εἰς προπαρασκευὴν νομοσχεδίων, καὶ ἀνάλογον ἐψηφίσθη πάντοτε πρὸς ἀντιμισθίαν τῶν μελῶν της ποσόν· ἐν τῷ διαστήματι δὲ τούτῳ ἐγένετο βεβαίως ὑπ' αὐτῆς πᾶν ὅ,τι ἦτο δυνατὸν νὰ γένῃ ἢ θέλει ἀποπερατωθῇ ἐντὸς τοῦ ἔτους. Ἕνεκα τούτου φρονεῖ ἡ ἐπιτροπή Σας, κατὰ πλειονοψηφίαν, ὅτι πρέπει ν' ἀπαλειφθῇ ὡς περιττὴ ἡ ἐκ δραχ. 13,900 εἰς προπαρασκευὴν νομοσχεδίων ὑπολογιζομένη δαπάνη. Ἐὰν δὲ ἡ διωρισμένη ἐπιτροπὴ δὲν ἐπεράτωσε τὰς ἐργασίας της, τότε δύναται νὰ γίνῃ διὰ νόμου συμβούλιον εἰδικόν, διὰ νὰ δικαιολογῶσι τὰς δαπάνας τ' ἀποτελέσματα τῶν ἐργασιῶν του.

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ.

ΚΕΦΑΛ. Β'. *Προσωπικὸν Νομαρχείων.*

Διὰ τοῦ ἄρθρου τούτου ὑπολογίζεται εἰς μισθὸν προσωπικοῦ τῶν Νομαρχείων δαπάνη ἐκ δραχ. **159,600**, ὑπερτερουσῶν τὰς ὑπολογισθείσας τὸ **1860** κατὰ δραχ. **44,400**. Ἡ αὔξησις τῶν μὲν δραχ. **21,600** προέρχεται ἐκ τῆς αὐξήσεως τοῦ μισθοῦ τῶν ὑπαλλήλων, κατὰ τὸ εἰσαχθὲν εἰς τὴν Βουλὴν νομοσχέδιον, ἡ δὲ τῶν λοιπῶν **22,800** προέρχεται ἐκ τῆς προσθήκης **10** λογιστῶν εἰς τὸ προσωπικὸν τῶν Νομαρχείων, περὶ ὧν, κατὰ τὴν ἔκθεσιν τοῦ Κ. ὑπουργοῦ, θέλει εἰσαχθῇ εἰς τὰς Βουλὰς προπαρασκευασθὲν ἤδη νομοσχέδιον. Ἐπειδὴ πρέπει νὰ ὑπολογίζωνται μόναι αἱ δαπάναι αἱ ἀπαιτούμεναι εἰς μισθοὺς νενομοθετημένων οὐχὶ δὲ καὶ νομοθετησομένων δημοσίων θέσεων, ὡς οὐσῶν ἀβεβαίων πρὸ τῆς καταρτίσεως τοῦ νόμου, διὰ ταῦτα ἡ ἐπιτροπή σας κατὰ πλειονοψηφίαν προτείνει τὴν ἀπάλειψιν τοῦ ποσοῦ τούτου ἐκ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ **1861**· ἐὰν δὲ προσεχῶς νομοθετηθῶσιν αἱ θέσεις αὗται δύναται τὸ ὑπουργεῖον μετὰ τὴν κύρωσιν τοῦ νόμου νὰ ὑποβάλῃ εἰς τὰς Βουλὰς συμπληρωτικὴν αἴτησιν **πιστώσεως** ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ οἰκείου

ἔτους. Παραδεχομένης τῆς γνώμης τῆς ἐπιτροπῆς περιορίζεται εἰς δραχ. **136,800** τὸ ὑπολογιζόμενον ποσὸν δαπάνης εἰς προσωπικὸν τῶν Νομαρχείων.

ΚΕΦΑΛ. Γ'. Ἄρθρον 1. *Γενικὰ μέτρα ἀσφαλείας.*

Διὰ τοῦ ἄρθρου τούτου ὑπολογίζεται εἰς γενικὰ μέτρα ἀσφαλείας δαπάνη ἐκ δραχ. **120,000**, τουτέστιν ἐκ δραχ. **20,000** πλειόνων τῶν ὑπολογισθεισῶν τὸ **1852**, ὅτε ἐπεπόλαζεν ἡ λῃστεία· μολονότι ἡ ἐπιτροπή σας λαμβάνουσα ὑπ' ὄψιν τὴν κατάστασιν τῆς δημοσίου ἀσφαλείας κατὰ τὸ ἔτος **1852** καὶ **1860**, καὶ στηριζομένη εἰς τὸ ὅτι ἡ λῃστεία ἤδη σχεδὸν ἐξέλιπεν ἠδύνατο νὰ προτείνῃ τὴν κατὰ τὸ ἥμισυ ἐλάττωσιν τῆς ὑπολογισθείσης διὰ τὸ **1861** δαπάνης, μ' ὅλον τοῦτο ἀπέχει νὰ ἐπιφέρῃ τοιαύτην γνώμην ὁρμωμένη ἀπὸ τὴν ἀρχὴν τοῦ νὰ χορηγηθῶσιν εἰς τὴν Κυβέρνησιν πάντα τὰ πρὸς παγίωσιν τῆς δημοσίου ἀσφαλείας μέσα.

Ἄρθρον 2. *Ποινικὰ ἐργοστάσια.*

Διὰ τοῦ ἄρθρου τούτου ὑπολογίζονται δραχ. **9,000** εἰς ἐφαρμογὴν τοῦ σχεδίου τῶν ἐν Μεθώνῃ ἀνεγερθησομένων σωφρονιστικῶν φυλακῶν, εἰσαγωγὴν ἐν αὐταῖς τάξεως καὶ ἠθικοποίησιν τῶν καταδίκων, ἔτι δὲ καὶ εἰς μισθὸν λογιστοῦ καὶ ἐπιστάτου ἐπὶ τῶν ἔργων. Μέλη τινὰ τῆς ἐπιτροπῆς σας ἐπρότειναν τὴν ἀπάλειψιν τῆς δαπάνης ταύτης ἀ. διότι ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ σχεδίου τῶν ἐγειρομένων φυλακῶν εἶναι ἀνατεθειμένη εἰς ἀξιωματικὸν τοῦ μηχανικοῦ πληρονόμενον ἐκ τοῦ ἁρμοδίου κεφαλαίου, β'. διότι πρὶν ἐγερθῶσιν αἱ φυλακαὶ εἶναι ἄτοπον νὰ δαπανᾶται ποσὸν εἰς εἰσαγωγὴν τάξεως καὶ ἠθικοποίησιν τῶν ἐν αὐταῖς καθειρχθησομένων· καὶ γ'. διότι ὁ λογιστὴς καὶ ὁ ἐπὶ τῶν ἔργων ἐπιστάτης δύνανται καταλληλότερον νὰ πληρώνωνται ἀπὸ τὸ εἰς ἀνέγερσιν τῶν καταστημάτων ὡρισμένον ποσὸν, ὡς τοῦτο γίνεται καὶ ἐπὶ ἄλλων δημοσίων ἔργων· ἕτερα δὲ μέλη τῆς ἐπιτροπῆς σας ἐνέμειναν εἰς τὴν μὴ ἀπάλειψιν.

ΚΕΦΑΛ. Δ'. Ἄρθρον 1. *Δημόσιοι ἰατροί.*

Σωτήριον ὑπάρχει τὸ διὰ νόμου πρὸ πολλῶν ἐτῶν ληφθὲν μέτρον διορισμοῦ ἰατρῶν παρ' ἐπαρχίαις, καὶ συνιστᾷ ἡ ἐπιτροπὴ νὰ καταβληθῇ πᾶσα προσπάθεια ἵνα διορισθῶσι τοιοῦτοι καὶ εἰς ὅσας τυχὸν δὲν ὑπάρχουσιν.

Ἄρθρον 3. *Δημόσια λουτρά.*

Ἡ ἐπιτροπὴ παρατηρεῖ ὅτι εὐχῆς ἔργον εἶναι νὰ τεθῶσιν εἰς ἐνέργειαν τὰ ἰαματικὰ ὕδατα, ἅπερ περιέχει ἡ Ἑλλὰς εἰς τοὺς κόλπους της, προτιμωμένης τῆς διὰ συνεταιρισμοῦ ἀπαιτουμένης κατασκευῆς τῶν ἀναγκαίων καταστημάτων ὡς καὶ τῆς συντηρήσεως αὐτῶν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε.

Τὸ δενδροκομεῖον Ἀθηνῶν ὠφέλησεν ἀναντιρρήτως τὸν τόπον συντελέσαν εἰς τὴν ἔκτασιν τῆς δενδροφυτείας, ἀλλὰ στερεῖται ἐλέγχου ἐπὶ τῶν εἰσπραττομένων ἐσόδων· εἶναι ὅθεν ἀνάγκη τὸ ὑπουργεῖον νὰ ἐπιστήσῃ ἐπὶ τούτου τὴν προσοχήν του, ὑποβάλλον τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος κατάστημα εἰς ἔλεγχον ἀκριβῆ.

Ἄρθρον 2. *Γεωργικὸν σχολεῖον ἐν Τιρύνθῳ.*

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου τούτου ἡ περυσινὴ ἐπιτροπὴ ὑπέβαλε διὰ τῆς ἐκθέσεώς της τὰ ἑξῆς· «Μετὰ τὴν γενομένην ἐν τῇ Βουλῇ εἰδικῶς συζήτησιν περὶ τῆς καταστάσεως τῆς ἐν Ἑλλάδι γεωργίας καὶ τὴν ἀπόφασιν αὐτῆς, περιττὸν κρίνομεν νὰ ἐπαναλάβωμεν τὰ αὐτὰ ἐν τῇ ἐκθέσει ἡμῶν, περιοριζόμεθα μόνον νὰ ὑπομνήσωμεν τὴν ἀνάγκην συστάσεως πρακτικῶν τῆς γεωργίας σχολείων, εἷς τινας τοῦ Κράτους ἐπαρχίας.» Συμμεριζομένη ἡ ἐπιτροπή σας τῶν παρατηρήσεων τούτων, δὲν ἀρνεῖται ὅτι θεωρητικὰ σχολεῖα τῆς γεωργίας εἶναι συντελεστικὰ εἰς τὴν ἀνάπτυξίν της· ἀλλ' ὡς ἐκ τῆς ἐπιστώσης καταστάσεως τῶν κατοίκων συντελεστικώτερα ὑπάρχει ἐπὶ τοῦ παρόντος ἡ εἷς τινας τῶν γεωργικωτέρων ἐπαρχιῶν τοῦ Κράτους σύστασις πρακτικῶν σχολείων. Πρὸς τοῦτο δὲ λαμβάνει τὸ ὑπουργεῖον διὰ τοῦ ὑπὸ συζήτησιν προϋπολογισμοῦ μέρος πιστώσεως, διότι ἐν τῷ προϋπολογισμῷ ὑπολογίζεται δαπάνη πολλῷ ἀνωτέρα τῶν ἀναγκῶν τοῦ ἐν Τιρύνθῳ γεωργικοῦ σχολείου.

Ἄρθρον 3, «*Σχολεῖον τῶν τεχνῶν.*»

Εἷς τῶν προορισμῶν τῆς συστάσεως τοῦ Πολυτεχνείου ἦτον καὶ ὁ καταρτισμὸς ἀρχιτεκτόνων, ἀλλ' ἤδη ὁ σκοπὸς οὗτος ἀπέτυχεν ἐντελῶς, μὴ διδασκομένου τοιούτου μαθήματος, ἐνῷ ἡ Πατρὶς ἀπόλυτον ἔχει ἀνάγκην σχηματισμοῦ ἀρχιτεκτόνων· οὐχ' ἧττον δὲ παρίσταται ἀνάγκη καὶ γεωμετρῶν, διὰ τὴν ἔλλειψιν τῶν ὁποίων πολλὰ δημόσια καὶ ἰδιωτικὰ συμφέροντα προσβάλλονται· φρονεῖ λοιπὸν ἡ ἐπιτροπή σας ὅτι εἶναι ἀνάγκη νὰ δοθῇ εἰς τὸ κατάστημα τοῦτο ὥθησις πρακτικωτέρας τάσεως.

Ἄρθρον 4 «*Χορηγίαι ὑποτρόφων.*

Διὰ νὰ ὑπάρχῃ διάδοσις τῶν τεχνῶν καθ' ὅλα τὰ μέρη τοῦ Βασιλείου, εἶναι ἀνάγκη, ἵνα οἱ ὑπότροφοι λαμβάνωνται ἐπὶ τῇ βάσει συναγωνισμοῦ ἀναλόγως ἀπὸ τοὺς διαφόρους Νομούς.

Ἄρθρον 5. *Βραβεῖα καὶ συνδρομαὶ πρὸς ἐμψύχωσιν τῆς βιομηχανίας.*

Τὸ ἄρθρον τοῦτο ὑπερτερεῖ τὸ διὰ τὸ 1860 ὑπολογισθὲν ποσὸν κατὰ δραχ. 10,000. Ἡ αὔξησις αὕτη προέρχεται ἐκ διαφόρων αἰτιῶν καὶ ἰδίως ἡ τῶν 5,000 δραχμῶν ἐκ τῆς ἀπαιτουμένης δαπάνης εἰς συλλογὴν στατιστικῶν πληροφοριῶν περὶ τοῦ πληθυσμοῦ τῶν κατοίκων τῆς Ἑλλάδος· διότι ὁ νόμος περὶ ληξιαρχικῶν βιβλίων, μὴ ἐφαρμοζόμενος ἀκριβῶς καὶ ἀπανταχοῦ τοῦ Κράτους ὡς ἐκ τῶν διατάξεών του, δὲν παρέχει τὰ ἀπαιτούμενα στοιχεῖα ἀκριβείας εἰς καταρτισμὸν πίνακος τοῦ πληθυσμοῦ τῶν κατοίκων τοῦ Βασιλείου καὶ ἑπομένως ἀπαιτεῖται εἰδικὴ δαπάνη εἰς ἀντιμισθίαν ἀνδρῶν ἐνασχοληθησομένων ἐπιτοπίως εἰς συλλογὴν τῶν ἀναγκαίων πληροφοριῶν. Ἐντεῦθεν λαμβάνουσα ἡ ἐπιτροπή σας ἀφορμὴν παρατηρεῖ, ὅτι διὰ νὰ μὴν ἐπέρχωνται δαπάναι περιτταὶ καὶ διὰ νὰ μὴ διακινδυνεύωσι κληρονομικὰ καὶ ἄλλα συμφέροντα, τὰ ὁποῖα προτίθεται νὰ ἐξασφαλίσῃ ὁ περὶ ληξιαρχῶν νόμος, εἶναι ἀνάγκη νὰ ἀναθεωρηθῇ ὅσον τάχιστα, ἀφοῦ αἱ διατάξεις τοῦ ἐν ἰσχύϊ περὶ ληξιαρχῶν νόμου εἶναι δυσεκτέλεστοι.

Διὰ τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου προνοεῖται καὶ δαπάνη δραχ. 1000, ἀπαιτουμένη εἰς ἀνακάλυψιν καὶ ἐξέτασιν μεταλλείων καὶ ὀρυκτῶν, ἐνῷ περὶ τοῦ αὐτοῦ ἀντικειμένου γίνεται πρόνοια ἐν τῷ κεφαλαίῳ 13 ἄρθρῳ 5 τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν, διὰ τοῦ ὁποίου προϋπολογίζονται Δραχ. 16,000. Ἡ σύγχυσις αὕτη τῆς ὑπηρεσίας, ἡ παρὰ δύω διαφόρων ὑπουργείων πρόνοια περὶ ἑνὸς καὶ τοῦ αὐτοῦ ἔργου δὲν ἔχει συνεπείας εὐαρέστους, διότι, ἢ θέλουσι γίνεσθαι δαπάναι περιτταὶ ἐκ τῆς ἀσχέτου ἐνεργείας τῶν ὑπουργείων Οἰκονομικῶν καὶ Ἐσωτερικῶν, ἢ θέλει ἐπέρχεσθαι ἀκηδεία ὑπολαμβάνοντος τοῦ ἑνὸς ὑπουργείου ὅτι θέλει ἐνεργήσει τὸ ἕτερον· ὡς ἐκ τῆς φύσεως τῶν καθηκόντων ἡ ἀνακάλυψις καὶ ἐξέτασις τῶν μεταλλείων καὶ ὀρυκτῶν ἀνήκεται ἀναντιρρήτως εἰς τὸ παρὰ τῷ ὑπουργείῳ τῶν Ἐσωτερικῶν γραφεῖον τῆς δημοσίου οἰκονομίας, ἡ δ' ἐνέργεια τοῦ ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν ἀντιπροσωπεύοντος καὶ δια-

χειριζομένου τὴν δημοσίαν περιουσίαν ἐπέρχεται μετὰ τὴν ἀνακάλυψιν ὀρυκτολογείου ἢ μεταλλείου. Ἐκ τούτων ὁρμωμένη ἡ ἐπιτροπή σας ἠδύνατο νὰ συστήσῃ τὴν συγχώνευσιν ἢ τὴν ἐλάττωσιν τῶν ἐν τοῖς ὑπουργείοις Οἰκονομικῶν καὶ Ἐσωτερικῶν ὑπολογιζομένων δαπανῶν εἰς ἀνακάλυψιν καὶ ἐξέτασιν μεταλλείων καὶ ὀρυκτῶν, ἀλλ' ἐπηρεαζομένη ἀπὸ τὴν ἰδέαν τοῦ νὰ μὴ φέρῃ τὸ ἐλάχιστον πρόσκομμα εἰς τὴν πορείαν τῆς Κυβερνήσεως περιορίζεται εἰς μόνας τὰς ἀνωτέρω παρατηρήσεις της.

Ἄρθρον 9. «Διεύθυνσις τῶν κατ' ἐπαρχίας ταχυδρομείων.»

Ὁμολογουμένου ὄντος τοῦ ὠρελίμου τῶν ταχυδρομικῶν σταθμῶν κατὰ τὰ μέρη τὰ κατάλληλα, δὲν δύναται ἡ ἐπιτροπή σας νὰ παρίδῃ, ὅτι εἶναι ἀναγκαία καὶ ἡ σύστασις ταχυδρομικοῦ σταθμοῦ ἐν τῇ πρωτευούσῃ τῆς ἐπαρχίας Ὀλυμπίας, Ἀνδριτσαίνῃ, διότι ἐκτὸς τῆς ἀπαιτήσεως τῆς ταχυδρομικῆς συγκοινωνίας τοῦ μέρους τούτου, διέρχονται ἐκεῖθεν τετράκις τῆς ἑβδομάδος τὰ ταχυδρομεῖα Πύργου καὶ Κυπαρισσίας· ἄλλως δ' ἐν Ἀνδριτσαίνῃ ὑπῆρχεν ἀνέκαθεν σταθμός.

Ἄρθρον 13. «Ἀποξήρανσις ἑλῶν καὶ τελμάτων.»

Τὸ ἐδάφιον 2 τοῦ ἄρθρου τούτου, κατὰ τὸ φύλλον τῆς λεπτομερείας, προνοεῖ περὶ δαπάνης δραχμῶν 20,000 εἰς ἔμφραξιν ῥηγμάτων εἰς ποταμοὺς καὶ χειμάῤῥους κτλ. Ἡ ἐπιτροπή σας παρατηρεῖ ὅτι τοιαύτη ἐργασία ἀπαιτεῖται καὶ ἐπὶ τῶν χειμάῤῥων τῶν διερχομένων διὰ τῶν πόλεων Καλαμῶν καὶ Καλαβρύτων, καὶ ἐπαπειλούντων τὴν καταστροφήν των, ὡς γνωρίζει ἤδη τὸ ὑπουργεῖον, καθ' ἃς ἔχει πληροφορίας ἡ ἐπιτροπή σας, ἔτι δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ διερχομένου παρὰ τὸ χωρίον Κεράσοβον τῆς ἐπαρχίας Μεσολογγίου, ὅστις τὸ 1849 μεταβολῶν κοίτην, ἔφερε σημαντικὰς ζημίας εἴς τε τὸ χωρίον Κεράσοβον καὶ τὸ παρακείμενον Ζευγαράκιον· προτείνει ὅθεν ν' αὐξηθῇ κατὰ δραχ. 10,000 διὰ νὰ ἐπαρκέσῃ εἰς τὰς ἀναγκαίας ἐργασίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'.

Ἄρθρον 3. «Κατασκευὴ δημοσίων οἰκοδομῶν.»

Εἰς ἀνέγερσιν τῶν Βουλευτικῶν καταστημάτων ὑπολογίζονται κατὰ τὸ φύλλον τῆς λεπτομερείας δραχμαὶ 50,000 μόνον· φρονεῖ δὲ ἡ ἐπιτροπή σας ὅτι δὲν ἀπομακρύνεται τῶν αἰσθημάτων τῆς Βουλῆς, ἐὰν ἐκφράσῃ ὅτι ἐπιθυμεῖ ν' ἀνεγερθῶσιν ὅσον τάχιστα τὰ καταστήματα ταῦτα διὰ νὰ μὴ χρησιμεύσῃ εἰς συνεδριάσεις τῶν

Βουλῶν μέρος καταστήματος προωρισμένου εἰς θεραπείαν ἄλλης ὑψηλῆς ἀνάγκης καὶ ἀνεγειγερμένου τῇ γενναίᾳ συνδρομῇ ὁμογενῶν. Ἐκ τῶν σκέψεων τούτων ὁρμωμένη ἡ ἐπιτροπή σας προτείνει ν' αὐξηθῇ κατὰ 40 ἔτι χιλιάδας δραχμὰς ἡ ὑπολογιζομένη δαπάνη.

ΚΕΦΑΛ. Ζ'. Ἐπισκευαὶ δημοσίων ὁδῶν καὶ γεφυρῶν.

Ἄρθρον 1.

Κατὰ τὴν θέσιν Μάτεσι τοῦ Ἀλφειοῦ ποταμοῦ ὑπῆρχεν ἄλλοτε γέφυρα, διευκολύνουσα τὴν συγκοινωνίαν τῶν ἐπαρχιῶν Γορτυνίας, Ἠλείας καὶ Ὀλυμπίας· ἐπαναλαμβάνουσα ἡ ἐπιτροπή σας τὴν περὶ τούτου σύστασιν τῆς περυσινῆς ἐπιτροπῆς συνιστᾷ τὴν ἀνέγερσιν τοιαύτης γεφύρας κατὰ τὴν θέσιν ταύτην ὡς καὶ τὴν ἐπιδιόρθωσιν τῶν μεταξὺ Αἰτωλίας καὶ Τριχωνίας πολυτίμων γεφυρῶν Ἀλαμπέη, δι' ὧν συγκοινωνεῖ ὅλη ἡ δυτικὴ Ἑλλάς. Ἡ ἐργασία αὕτη εἶναι κατεπείγουσα, διότι ἂν δὲν ληφθῇ ταχίστη πρόνοια θέλουσιν ἀπαιτηθῇ μετὰ παρέλευσιν χρόνου μεγάλα χρηματικὰ ποσὰ εἰς ἀνακαίνισίν της· ἔτι δὲ παρίσταται ἀνάγκη καὶ τῆς ἐπισκευῆς τῆς κατὰ τὸν δῆμον Ἀγραίων γεφύρας καλουμένης τοῦ Μανόλη. Διὰ νὰ πραγματοποιηθῶσι δὲ ταῦτα εἶναι ἴσως ἀνάγκη τῆς αὐξήσεως τοῦ ἐν τῷ προϋπολογισμῷ ὑπολογισθέντος ποσοῦ εἰς ἐπισκευὴν δημοσίων ὁδῶν· ὅθεν ἡ ἐπιτροπή Σας δὲν διστάζει νὰ Σᾶς προτείνῃ τὴν αὔξησιν τῆς αἰτουμένης πιστώσεως τῶν δραχ. 100,000 εἰς 120000.

Κατασκευὴ δημοσίων ὁδῶν.

Πρὸς ἀποπεράτωσιν τῆς κατασκευῆς τῆς ἐκ Τριπόλεως εἰς Μύλους Ναυπλίας ὁδοῦ εἶναι ἀνάγκη κατασκευῆς προκυμαίας εἰς Μύλους· ὅθεν συνιστᾷ τοῦτο ἡ ἐπιτροπή σας.

ΚΕΦ. Η'. Ἄρθρ. 2.

Κάθαρσις λιμένων.

Ἀσμένως ἡ ἐπιτροπὴ συνιστῶσα τὴν παραδοχὴν τῆς πρὸς κάθαρσιν λιμένων αἰτουμένης πιστώσεως, δὲν δύναται νὰ παρασιωπήσῃ, ὅτι ἀπαιτεῖται νὰ ἐπιστηθῇ ἡ προσοχὴ τῶν λιμεναρχῶν εἰς τὸ νὰ μὴ ῥίπτωνται εἰς τοὺς λιμένας τὰ ἔρματα τῶν πλοίων, ἐξ ὧν προέρχεται ἡ παραγέμισις αὐτῶν καὶ ματαιοῦνται τὰ πρὸς κάθαρσιν γινόμενα ἔξοδα.

ΚΕΦ. Θ'. Ἄρθρ. 1.

Γενικαὶ βοήθειαι.

Εὐχαρίστως ἡ ἐπιτροπή σας εἶδε τὴν χορηγουμένην εἰς τὸν δῆμον Ἑρμουπόλεως συνδρομὴν ἐκ δραχ. 2158 εἰς πληρωμὴν τοῦ ἑνὸς τετάρτου τῆς πρὸς συντήρησιν ἑνὸς ἀποσπάσματος πυροσβεστῶν ἀπαιτουμένης ἐτησίας δαπάνης. Ἀλλ' ἐντεῦθεν λαμβάνουσα ἀφορμὴν συνιστᾷ ἐπανειλημμένως εἰς τὴν Κυβέρνησιν ὅτι ἀπαιτεῖται νὰ λαμβάνῃ ὑπ' ὄψιν τὰς μεγάλας καὶ προφανεῖς ἀνάγκας δήμων τινῶν τοῦ Κράτους, μὴ ἐπαρκούντων ἐκ τῶν ἰδίων αὐτῶν μέσων πρὸς θεραπείαν των καὶ νὰ χορηγῇ ἐκ τῶν ἐσόδων ἀνάλογον συνδρομήν, ὡς π. χ. εἰς τὴν κοινότητα τῆς πόλεως Καρπενησίου, εἰς τὴν τοῦ Πύργου, τῆς Τριπόλεως καὶ ἄλλων μερῶν διὰ τὴν κατασκευὴν ὑδραγωγείων, τῶν ὁποίων ἀπόλυτον ἀνάγκην ἔχουσιν αἱ πόλεις αὗται.

Ἄρθρ. 2. *Ἰδιαίτεραι βοήθειαι.*

Ἐκ τῶν διὰ τοῦ ἄρθρου τούτου ὑπολογιζομένων δραχμῶν εἰς ἰδιαιτέρας βοηθείας διατίθενται δραχμαὶ περὶ τὰς 50000 εἰς μηνιαίας τακτικὰς περιθάλψεις ἀτόμων. Ἡ ἐπιτροπή σας φέρουσα τοῦτο εἰς γνῶσιν τῆς Βουλῆς, κρίνει περιττὸν νὰ ἐπαναλάβῃ ὅσα περὶ τῶν τοιούτων περιθάλψεων ἐξέθηκεν ἐπὶ τοῦ Κεφαλ. 3, ἄρθρ. 5 τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν.

Ἐκ τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου 2 πληρώνονται καὶ συνδρομαὶ ἐφημερίδων κατὰ τὸ φύλλον λεπτομερείας (σελ. 138). Ἐπειδὴ τὰ ἄρθρα τοῦ προϋπολογισμοῦ κατὰ τὴν λογιστικὴν τάξιν ἀπαιτεῖται νὰ περιέχωσι δαπάνας ὑπηρεσιῶν τῆς αὐτῆς φύσεως, αἱ δὲ συνδρομαὶ αἱ διδόμεναι πρὸς τὰς ἐφημερίδας οὐδεμίαν σχέσιν ἔχουσι μὲ τὰς γινομένας βοηθείας εἰς ἄτομα, ἔχοντα δικαιώματα εἰς τοιαύτην ἐθνικὴν πρόνοιαν, φρονεῖ ἡ ἐπιτροπὴ κατὰ πλειονοψηφίαν, ὅτι εἶναι κατάλληλον νὰ ὁρισθῇ δι' εἰδικοῦ ἄρθρου ἐκ τοῦ ποσοῦ τῶν βοηθημάτων ποσὸν ἀνάλογον εἰς συνδρομὴν ἐφημερίδων, διὰ νὰ μὴν ἀπορρέωσιν αὗται τὰς χορηγουμένας πιστώσεις διὰ βοηθείας προσωρινάς. Ὅθεν προτείνει ἵνα περιορισθῇ εἰς δραχμὰς 90000 τὸ διὰ τοῦ ἄρθρου 2 ὑπολογιζόμενον ποσὸν εἰς βοηθείας, νὰ προστεθῇ δὲ ἄρθρ. 3 ἐκ δρ. 8000 ὑπὸ τὸν τίτλον «συνδρομὴ ἐφημερίδων.»

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ.

ΚΕΦ. Β'. Ἄρθρ. 6.

Ἐκκλησιαστικαὶ ἐξωτερικαὶ δαπάναι.

Εἰς ἐκκλησιαστικὰς ἐξωτερικὰς δαπάνας ὑπελογίσθη ἐφέτος ποσὸν κατὰ δραχ. 9126 ἔλαττον τοῦ ὑπολογισθέντος κατὰ τὸ 1860· ἡ ἐπιτροπή σας φρονεῖ ὅτι ὄχι μόνον ἐλάττωσις δὲν ἔπρεπε νὰ γίνῃ, ἀλλὰ τοὐναντίον ἔπρεπε ν' αὐξηθῇ τὸ ποσὸν τοῦτο, ὡς συντελοῦν εἰς τὴν ἐνότητα τοῦ γένους καὶ παρέχον ἀπείρους τἀσφαλείας. Ἐὰν δὲ τυχὸν οἱ οἰκονομικοὶ πόροι ἀπῄτουν ἐλάττωσιν τῶν δαπανῶν, τὸ ἐθνικὸν συμφέρον ἀπῄτει καὶ ἀπαιτεῖ νὰ γίνωσιν ἐπὶ ἄλλων κεφαλαίων καὶ ἄρθρων τοῦ προϋπολογισμοῦ, τῶν ὁποίων ἡ ἐλάττωσις εἶναι ἐφικτὴ ἄνευ βλάβης τῆς ὑπηρεσίας.

ΚΕΦ. Γ'. Ἄρθρ. 1.

Προσωπικὸν Πανεπιστημίου.

Εἰς τὸ ἄρθρον τοῦτο περιλαμβάνεται δαπάνη δραχ. 8640 εἰς ἀντιμισθίαν τεσσάρων βοηθῶν, ἑνὸς φαρμακοποιοῦ καὶ δύω ὑπηρετῶν παρὰ τῷ καταστήματι τῆς Ἀστυκλινικῆς· ἀλλὰ παρατηρεῖ ἡ ἐπιτροπὴ ὅτι πρὸς πλήρη ἐπιτυχίαν τοῦ σκοποῦ τῆς συστάσεως τοῦ καταστήματος τούτου ἀνάγκη εἶναι νὰ δώσῃ τὸ ὑπουργεῖον πλείονα ἐνίσχυσιν διὰ τῶν ἀναλόγων δαπανῶν, διότι τὸ κατάστημα τοῦτο στερεῖται τῶν μέσων πρὸς θεραπείαν οὐσιωδεστάτων ἀναγκῶν.

Ἄρθρ. 3. *Περιθάλψεις.*

Περὶ τοῦ ὑπολογιζομένου ποσοῦ 2000 δραχ. εἰς περιθάλψεις, ἡ ἐπιτροπή σας κρίνει περιττὸν νὰ ἐπαναλάβῃ τὰς παρατηρήσεις τὰς ὁποίας ἔφερεν ἐπὶ τοῦ Κεφ. 3 ἄρθρου 5 τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν.

Ἄρθρον 11. «*Προσωπικὸν Γυμνασίων.*

Καὶ ἐφέτος ἡ ἐπιτροπή Σας ἐπαναλαμβάνει τὰς πολλάκις γενομένας παρατηρήσεις περὶ συστάσεως Γυμνασίων ἐν Καλάμαις, Σπάρτῃ καὶ Χαλκίδι. Εἶναι δίκαιον νὰ λάβῃ τὸ ὑπουργεῖον σύντονον πρόνοιαν περὶ τούτου πρὸς ἐπέκτασιν τῆς ἐκπαιδεύσεως διὰ τῆς διευκολύνσεως τῶν μέσων.

Ἄρθρον 16. «*Περιθάλψεις Καθηγητῶν Γυμνασίων.*»

Ἡ ἐπιτροπή σας μὴ ἐπαναλαμβάνουσα τὰς ἐπὶ ἡμίσων ἄρθρων

σκέψεις της περιορίζεται νὰ παρατηρήσῃ, ὅτι ἡ ἐκ τῆς ἐνισχύσεως τῆς διδασκαλίας ὠφέλεια ἀπαιτεῖ νὰ ἐφαρμοσθῶσιν αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 118 καὶ 119 τοῦ περὶ ὀργανισμοῦ τῶν ἑλληνικῶν σχολείων καὶ γυμνασίων Β. διατάγματος, ἐφ' ὅσον τὰ μέσα τοῦ Κράτους ἐπιτρέπουσι τοῦτο· διότι ἔχοντες ὑπ' ὄψιν οἱ πολυετῶς καὶ εὐδοκίμως διδάσκοντες, ὅτι δὲν θέλουσι μείνει ἄνευ ἀμοιβῆς οὔτε αἱ χῆραι καὶ τὰ τέκνα αὐτῶν ἄνευ προστασίας, θέλουσι προσηλοῦσθαι ἀποκλειστικῶς εἰς τὸ διδασκαλικὸν ἔργον καὶ φέρει τοὺς ποθουμένους καρπούς.

Ἄρθρον 18. « *Προσωπικὸν Ἑλληνικῶν σχολείων.* »

Ἡ ἐπιτροπὴ, ἔχουσα ὑπ' ὄψιν ὅτι πολλὰ ἑλληνικὰ Σχολεῖα ἔχουσιν ἕνα μόνον διδάσκαλον μὴ ἐπαρκοῦντα εἰς τὴν ἐκπαίδευσιν τῶν συρρεόντων νέων, συνιστᾷ, ὅτι ἀπαιτεῖται νὰ γίνῃ φροντὶς περὶ τῆς ἐκ διαλειμμάτων συστάσεως Σχολαρχείων καθ' ἁπάσας τὰς πρωτευούσας τῶν ἐπαρχιῶν τοῦ Κράτους, συγχρόνως δὲ ἐπὶ τῇ παραστάσει ἑνὸς μέλους της συνιστᾷ ἡ ἐπιτροπὴ νὰ δοθῇ καὶ συνδρομὴ εἰς τὸν ἐξ ἰδίων συντηροῦντα Ἑλληνικὸν σχολεῖον δῆμον Ἀρακυνθίων.

Ἄρθρον 24. « *Ἐπιθεώρησις.* »

Ἡ ἐπιτροπὴ παρατηρεῖ ὅτι εἶναι ἀνάγκη, ὥστε ἡ καθιερωθεῖσα ἀρχὴ τῶν ἐπιθεωρητῶν νὰ ἐξακολουθήσῃ ἐντονώτερον διὰ τὴν ἐν γένει ἐκπαίδευσιν καὶ ὄχι διὰ τὰ δημοτικὰ σχολεῖα μόνον.

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΩΝ.

Κεφ. Θ'. Ἄρθρον 1. « *Δαπάνη Στρατοδικείων* »

Τὸ ἄρθρον τοῦτο ὑπολογίζει δαπάνην ἐκ δραχ. 16,100, ἐνῷ τὸ 1860 ὑπελογίσθησαν μόνον δραχ. 10,000. Ἡ αὔξησις τῶν δραχ. 6,100 προέρχεται κατὰ τὴν εἰδικὴν ὑπουργικὴν ἔκθεσιν, ἐκ τῆς ἀνάγκης τῆς εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ στρατοῦ παραδοχῆς τελειοδιδάκτων τοῦ Πανεπιστημίου ὡς δοκίμων, καὶ ἐκ τῆς ἐν τῷ ὑπουργείῳ τῶν Στρατιωτικῶν προσλήψεως ἑνὸς νομομαθοῦς. Ἡ ἐπιτροπὴ ἀναγνωρίζουσα τὴν ἀνάγκην ταύτην οὐδεμίαν φέρει ἀντίρρησιν, ἀλλὰ παρατηρεῖ ὅτι ἀπαιτεῖται νὰ νομοθετηθῶσι προηγουμένως αἱ θέσεις αὗται συμφώνως μὲ τὸ ἄρθρον 27 τοῦ Συντάγματος. Ὅθεν προτείνει νὰ δοθῇ ἡ προτεινομένη πίστωσις αὐξήσεως τῶν 6,100, ἀλλὰ νὰ μὴ γείνῃ χρῆσις τοῦ ποσοῦ αὐτοῦ πρὸ τῆς νομιμοποιήσεως τῶν θέσεων.

Κεφάλ. 12. « *Ἔξοδα κλεισμένων χρήσεων.* »

Τὸ ἐν τῷ κεφαλαίῳ τούτῳ σημειούμενον ποσὸν ἐκ δραχμ.

8,351:15 προτείνει ἡ ἐπιτροπὴ ν' ἀπαλειφθῇ διὰ τοὺς λόγους, οὓς ἐξέθεσεν ἐπὶ τοῦ ὁμοίου 9 Κεφαλαίου τοῦ ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν.

Κεφάλ. 13. « *Χωροφυλακή.* »

Ὑπὸ τὸ Κεφάλαιον τοῦτο καταχωροῦνται ἐν συνόλῳ ὅλαι αἱ ἐκ δραχ. 1,802,870.97 ὑπολογιζόμεναι δαπάναι διὰ τὴν χωροφυλακήν. Αἱ δαπάναι αὗται οὐσιαδιαφόρου φύσεως· πρέπει νὰ ἀποτελῶσιν ἴδια ἄρθρα κατὰ τὴν λογιστικὴν τάξιν· ὅθεν ἡ ἐπιτροπὴ σας προτείνει νὰ τροποποιηθῇ τὸ Κεφάλ. 13. συμφώνως μὲ τὸ φύλλον τῆς λεπτομερείας ὡς ἑξῆς·

Ἄρθρον 1 « Μισθὸς » δραχ.	966,008.97
Ἄρθρον 2 Ἔξοδα γραφείου »	6,912
Ἄρθρον 3. Τροφαί	11,680
Ἄρθρον 4. Νομή	72,270
Ἄρθρον 5. Στρατωνισμός	6,000
Ἄρθρον 6. Ἀποζημίωσις ἵππων, μετακομίσεις καὶ ὁδοιπορίαι	10,000
Τὸ ὅλον	1,802,878.97

Κεφάλ. 14. « *Λοιχος πυροσβεστῶν.* »

Διὰ τὸν αὐτὸν λόγον προτείνει ἡ ἐπιτροπή Σας, ἵνα τὸ ἐν συνόλῳ ὑπολογιζόμενον ποσὸν ἐκ δραχ. 47,857.75 εἰς συντήρησιν τοῦ λόχου τῶν πυροσβεστῶν διανεμηθῇ συμφώνως μὲ τὸ φύλλον τῆς λεπτομερείας εἰς ἄρθρα, τροποποιουμένου τοῦ 14 Κεφαλαίου ὡς ἑξῆς·

Ἄρθρ. 1. Μισθοί	δραχ.	34,139
Ἄρθρ. 2. Τροφή	»	8,968:05
Ἄρθρ. 3. Νομή	»	3,285
Ἄρθρ. 4. Ἱματισμός	»	5,978:70
Ἄρθρ. 5. Ὁπλισμός	»	158:10
Ἄρθρ. 6. Ἱππασκευή	»	360
Ἄρθρ. 7. Στρατωνισμός	»	1,848:60
Ἄρθρ. 8. Ἔξοδα γραφείου	»	1,120
Τὸ ὅλον	Δραχ.	55,857:75
Ἀφαιρουμένων τῶν εἰς λογαριασμὸν ἄλλων ἀρχῶν δαπανωμένων	Δραχ.	8,000
Μένει ὑπόλοιπον	»	47,857:75

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΝΑΥΤΙΚΩΝ.

Ὁ προϋπολογισμὸς τοῦ ὑπουργείου τούτου οὐδεμίαν ἀφορμὴν εἰδικῆς παρατηρήσεως ἔδωκεν εἰς τὴν ἐπιτροπήν.

Ἐὰν γείνωσι δεκταὶ αἱ ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς ἐπενεχθεῖσαι προσθαφαιρέσεις εἴς τινα κεφάλαια καὶ ἄρθρα τοῦ προϋπολογισμοῦ, τότε τὰ ἔξοδα τοῦ Κράτους ἐλαττοῦνται μὲν κατὰ δραχμὰς 75,370 καὶ 70 λεπτά, αὐξάνουσι δὲ ἑτέρωθεν κατὰ δραχμὰς 70,000 διὰ τὴν ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς προταθεῖσαν προσθήκην δημοσίων ἔργων, ἐπομένως τὸ σύνολον τῶν ἐξόδων ὑπολογίζεται εἰς δραχμὰς 22,994,821:30, καὶ ὑπάρχει τροπολογητέον τὸ μὲν 1 ἐδάφιον τοῦ 1 ἄρθρου ὡς ἑφεξῆς·

« Τὰ διὰ τὸ ἔτος 1861 ἔξοδα προσδιορίζονται εἰς δραχμὰς εἴκοσι δύω ἑκατομμύρια ἐννεακοσίας ἐννενήκοντα τέσσαρας χιλιάδας, ὀκτακοσίας εἴκοσι μίαν καὶ τριάκοντα λεπτά. » Ὁ δὲ 9 § τοῦ 2 ἐδαφίου ὡς ἑφεξῆς·

« Εἰς τὴν γενικὴν ὑπηρεσίαν τῶν ὑπουργείων ἤτοι τοῦ Βασιλ. Οἴκου καὶ τῶν ἐξωτερικῶν σχέσεων . . . . . Δραχ. 896,502:75
Τοῦ ὑπουργείου τῆς δικαιοσύνης . . . . . » 1,602,665
Τοῦ ὑπουργείου τῶν ἐσωτερικῶν . . . . » 3,149,054
Τοῦ ὑπουργείου τῶν στρατιωτικῶν . . . . » 6,030,342:55
» τῶν ἐκκλησιαστικῶν . . . . » 1,414,741
» τῶν ναυτικῶν . . . . . » 2,131,958
» τῶν οἰκονομικῶν . . . . . » 1,073,746
Τὸ ὅλον . . . . Δραχ. 16,299,009:30

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 7 Μαΐου 1860.

Ἡ Ἐπιτροπὴ

Γ. Καλλιφρονᾶς πρόεδρος,
Γ. Διαμάντης,
Α. Αὐγερινὸς,
Ν. Θ. Λεώπουλος,
Ι. Χατζόπουλος,
Χ. Χριστόπουλος,
Ι. Ν. Ταμπακόπουλος,
Α. Σ. Δανόπουλος,
Χ. Θεοχαρόπουλος,
Α. Ἀλεξανδρόπουλος,
Ι. Καραγιαννόπουλος.»

Ὁ εἰσηγητὴς
Σ. Κ. Ἀντωνόπουλος.»

Παρετήρησεν ἀκολούθως, ὅτι προχθὲς ἀπηύθυνεν εἰς τὸν ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργὸν ἐπερώτησίν τινα περὶ τῆς δημοτικῆς ἐκλογῆς τοῦ δήμου Παμίσου, δι' ἣν ὡρίσθη ἡμέρα συζητήσεως ἡ σημερινὴ, ὁ δὲ ὑπουργὸς παρὼν, ὑπεσχέθη νὰ προσαγάγῃ καὶ τὰ ἔγγραφα. Ἐπειδὴ δὲ οὐδὲν ἐγένετο καὶ θεωρεῖ ἄτοπον τὴν τοιαύτην ὑπεκφυγὴν, παρακαλεῖ νὰ ὁρισθῇ ὡς ἡμέρα συζητήσεως ἡ προσεχὴς τρίτη, νὰ συστηθῇ δὲ εἰς τὸ προεδρεῖον νὰ ζητήσῃ καὶ τὴν προσαγωγὴν τῶν ἐγγράφων.

Εἰπὼν δὲ ὁ Πρόεδρος, ὅτι θέλει συνεννοηθῆ μετὰ τοῦ ὑπουργοῦ διὰ νὰ προσαχθῶσι τὰ ἔγγραφα, διέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ ὥραν 4 Μ. Μ.

Ὁ πρόεδρος
Α. Χ. ΛΟΝΤΟΣ.

Ὁ Γραμματεὺς
Χ. Α. Χριστόπουλος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΠΖ'.

Τῆς 9 Μαΐου 1860.

Συμπληρωθείσης τῆς Βουλῆς περὶ τὴν μεσημβρίαν, ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προτεραίας καὶ ἐπεκυρώθησαν.

Ἀνήγγειλαν τὰ τμήματα κατ' ἀλφαβητικὴν τάξιν ὅτι ἐξελέξαντο εἰσηγητάς, ἐπὶ μὲν τοῦ νομοσχεδίου περὶ διανομῆς 5000 κοιλῶν ἀραβοσίτου, τοὺς Ν. Μασχούλαν, Α. Ἴσκον, Δ. Σακελλαριάδην, Β. Πελαμίδην, Κ. Θεοδώρου, Α. Μάντσαρην καὶ Π. Παπατσώνην· ἐπὶ δὲ τοῦ περὶ πολιτ. ὑπηρεσιῶν τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ στρατοῦ καὶ τοῦ ναυτικοῦ, τοὺς Γ. Βελὴν, Στ. Μήτσαν, Γ. Πλαπούταν, Στ. Βλάχον, Α. Πετροπουλάκην, Δ. Βουδούρην καὶ Ἰω. Σωτηριάδην· ἐπὶ τοῦ περὶ ἐκτάκτου πιστώσεως 50000 δραχ. ἐκτὸς τοῦ Γ. τοὺς Στ. Βαρότσην, Ν. Βαρβαρῆγον, Ν. Καναβὸν, Γ. Σκοῦφον, Α. Λογοθέτην καὶ Δ. Ζῶτον· ἐπὶ τοῦ περὶ ἀναπλ. πιστώσεως ἐκ δραχ. 200324 τοῦ ὑπουργείου τῶν ἐσωτερικῶν, ἐκτὸς τοῦ Γ'. καὶ Στ'. τοὺς Θ. Μιχαλόπουλον, Μ. Σολωμὸν, Α. Λέρωφ, Γ. Ν. Καΐρην καὶ Γ. Μιχαὴλ· ἐπὶ τοῦ περὶ συστάσεως τηλεγραφείων, τοὺς Α. Χ. Ἀναργύρου, Π. Ῥεβελάκην, Στ. Δοῦκα, Κίμωνα Χριστοδούλου καὶ Α. Γεωργαντᾶν· καὶ ἐπὶ τοῦ περὶ ἀναπληρ. πιστώσεως ἐκ δραχ. 56664 τοῦ ὑπουργείου τῆς Δικαιοσύνης, τὸ μὲν Β'. τὸν Ἀντ. Βενιζέλον, τὸ δὲ Ζ'. τὸν Α. Ῥενουάρδον.

Παρελθὼν ὁ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς ἀνέγνω ἔκθεσίν τε καὶ νομοσχέδιον περὶ συστάσεως σιδηροδρόμων, ἔχοντα οὕτω·

Πρὸς τὴν Βουλήν.

Κύριοι!

Ἡ Ἑλλὰς, ὡς ἐκ τῆς γεωγραφικῆς αὐτῆς θέσεως, πανταχόθεν περιβρεχομένη ὑπὸ τῆς θαλάσσης, ἥτις εἶναι καὶ ἡ μόνη ὁδὸς, δι' ἧς συγκοινωνεῖ μὲ τὰ λοιπὰ τοῦ κόσμου μέρη, συναισθάνεται ὁσημέραι ζωηρότερον τὴν χρείαν τῆς τακτοποιήσεως καὶ βελτιώσεως τῶν ἐσωτερικῶν τῆς συγκοινωνίας μέσων. Δι' αὐτῶν θέλουσι συνενωθῆ τὰ μεσόγεια μὲ τὰ παράλια· αἱ τε δημόσιαι καὶ ἰδιωτικαὶ γαῖαι θέλουσιν ὑπερτιμηθῆ· τὰ ἐγχώρια προϊόντα θέλουσι πολλαπλασιασθῆ, εὐκόλως κυκλοφορούντα καὶ ἐξοδευόμενα· ἡ περὶ τὰς τιμὰς ἀνωμαλία τῶν ὁμοειδῶν προϊόντων κατὰ διαφόρους ἐπαρχίας τοῦ Κράτους θέλει ἐκλείψει, καὶ ἡ ἀγοραία τιμὴ τῶν πραγμάτων ἐν τῷ τόπῳ τῆς καταναλώσεως θέλει, σμικρυνομένων τῶν ἀποστάσεων, προσεγγίσει πρὸς τὴν τιμὴν αὐτῶν ἐν τῷ τόπῳ τῆς παραγωγῆς.

Ἡ Ἑλλὰς, καὶ δάση ἐκτεταμένα ἔχουσα, τὰ ὁποῖα δύνανται νὰ χορηγήσωσιν ἄφθονον ὕλην εἴς τε τὴν ναυτιλίαν καὶ τὰς ἄλλας τέχνας, καὶ ὀρυκτῶν πολυτίμων εὐμοιροῦσα, προσέτι δὲ καὶ γαίας ἀκαλλιεργήτους μεγάλης ἐκτάσεως κεκτημένη, καὶ ὕλη πολλὰ καὶ βαλτώδεις τόπους, τῶν ὁποίων ἡ ἀνάγκη τῆς ἀποξηράνσεως θέλει καταστῆ ἀναπόφευκτος ἅμα αἱ καλλιεργήσιμοι ἐκείναι γαῖαι καλλιεργηθῶσι, δὲν θέλει δυνηθῆ νὰ ἐκμεταλλεύσῃ καὶ χρησιμοποιήσῃ ἅπαντα ταῦτα τὰ στοιχεῖα τοῦ φυσικοῦ αὐτῆς πλούτου, ἄνευ μέσων συγκοινωνίας.

Διὰ τῆς βελτιώσεως αὐτῶν θέλουσι συντηρεθῆ τὰ διάφορα τοῦ Κράτους μέρη πρὸς ἄλληλα, καὶ διὰ τῆς συγκοινωνίας τῶν κατοίκων θέλει ἔτι μᾶλλον παγιωθῆ ἡ δημόσιος ἀσφάλεια, ἡ νόμιμος ταξις καὶ ἐθνικὴ ἑνότης.

Πρὸς τούτοις δὲ οἱ δημόσιοι πόροι, οἱ συναυξάνοντες ἀεὶποτε μετὰ τοῦ ἐθνικοῦ πλούτου καὶ τῆς ἐθνικῆς εὐημερίας, θέλουσιν ἐπαισθητῶς πολλαπλασιασθῆ, καὶ οὕτως ἡ Κυβέρνησις θέλει δυνηθῆ νὰ ἐπαρκέσῃ εἰς τὰς πολλὰς καὶ παντοίας ἀνάγκας εἶνους ὀργῶντος εἰς τὸν πολιτισμόν.

Ἀλλὰ, πρὸς ἐπίτευξιν τοῦ σκοποῦ τῆς ἐσωτερικῆς συγκοινωνίας, τρεῖς κυρίως ὑπάρχουσι τρόποι ἐκεῖ, ὅπου ἡ ὑδρογραφικὴ τῆς χώρας κατάστασις καθ' ὅλα ἀνέφικτον τὴν δι' ὕδατος συγκοινωνίαν.

1) Αἱ συνήθεις ἁμαξιτοὶ ὁδοί.
2) Οἱ ἱπποσιδηρόδρομοι, καὶ
3) Οἱ ἀτμοσιδηρόδρομοι.

Καὶ τὸν μὲν πρῶτον τρόπον τῆς ὁδοποιΐας διέπει ὁ νόμος τῆς 2 Σεπτεμβρίου 1852, καθ' ὃν πάντες οἱ ὑπερβάντες τὸ 18 ἔτος τῆς ἡλικίας των ὑπόκεινται εἰς τὴν προσωπικὴν ἐργασίαν τῆς ὁδοποιΐας. Δυστυχῶς ὅμως, τὸ σύστημα τοῦτο δὲν παρήγαγε μέχρι τῆς σήμερον τὰ ἐξ αὐτοῦ προσδοκώμενα ἀποτελέσματα. Ἐν Γαλλίᾳ, ὡς καὶ ἀλλαχοῦ τῆς Εὐρώπης, τὸ σύστημα τοῦτο, ὅπερ ἐπεκράτησεν ἐπὶ μικρὸν χρόνον, πρὸ πολλοῦ κατηργήθη, θεωρηθὲν ὡς σύστημα φορολογίας ἄνισον, καθόσον συχνάκις δημόται καὶ κάτοικοι πενέστατοι, ἀλλὰ πατέρες δύο καὶ τριῶν τέκνων, ὑπεβάλλοντο εἰς φόρον βαρύτερον τοῦ ἐπιβαλλομένου εἰς τοὺς εὐπορωτέρους πολίτας. Καὶ δεύτερον καθότου αἱ χρονοτριβαὶ, αἱ πηγάζουσαι ἐκ τῆς μεταβάσεως τῶν πολιτῶν ἀπὸ τοῦ τόπου τῆς κατοικίας των εἰς τὸν τόπον ὅπου ἐξετελοῦντο τὰ ἔργα, καὶ ἡ ἀνασχόλησις τῶν ὑποκειμένων εἰς τὴν προσωπικὴν ἐργασίαν εἰς ἔργα, ἀλλότρια τοῦ κυρίου αὐτῶν ἐπαγγέλματος, ἦσαν τόσαι ζημίαι, αἵτινες συμψηφιζόμεναι μὲ τὰς ὠφελείας, ἃς ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ συστήματος τούτου ἀπολαμβάνει τὸ δημόσιον.

Ἄλλως δὲ, ὑπάρχει ὁμολογούμενον, ὅτι καὶ ἐπὶ τῶν ὁδῶν τῶν διὰ προσωπικῆς ἐργασίας κατασκευαζομένων, ἀπαιτοῦνται διάφορα τεχνικὰ ἔργα· οἷον κατασκευὴ γεφυρῶν, θραῦσις τῶν ἀπαντωμένων βράχων, ἀνέγερσις ξηροτοίχων κλπ. ἡ δ' ἐκτέλεσις τῶν τεχνικῶν τούτων ἔργων χρήζει ἀδρῶν προκαταβολῶν καὶ μηχανικῶν ἐπιτηδείων, ἤτοι τῆς ἀμέσου συνδρομῆς τῆς Κυβερνήσεως. (*) Ὥστε ἀδύνατον νὰ εὐοδωθῇ τὸ ἔργον τῆς ὁδοποιΐας, ἐὰν δὲν συμπροσδεύσωσι μετ' αὐτῆς καὶ τὰ τεχνικὰ ἔργα.

Ὡς ἐκ τούτων ἀποδείχθη, ὅτι ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ συστήματος τῆς προσωπικῆς ἐργασίας οὐδόλως καθίστατο ἐρικτὰ ἡ σύγχρονος ὁδοποιΐα εἰς ἅπαντα τὰ μέρη τοῦ κράτους, καθότι ἦτον ἀδύνατον ἡ Κυβέρνησις νὰ ἐπαρκέσῃ εἰς τὸν σύγχρονον ἐκτέλεσιν τῶν τεχνικῶν ἔργων καθ' ὅλον τὸ Κράτος διὰ τῶν ἰδίων αὐτῆς μηχανικῶν.

Πλὴν δὲ τούτου, πολλοὶ ἰσχυρίζοντο ἐν Γαλλίᾳ, ὅτι κράτος, ἐξελθὸν ἐκ μακροχρονίων πολέμων, βεβαρυμένον μὲ χρέη, καὶ ἐνδεὲς χρημάτων, δὲν δύναται ν' ἀποκτήσῃ μέσα συγκοινω-

(*) Ὅρα ἄρθρον 6 τοῦ Νόμου τῆς 2 Σεπτεμ. 1852 περὶ ὁδοποιΐας.

νίας, ἄνευ προσωπικῆς ἐργασίας. Ἀλλ' οἱ προτείνοντες τὸ ἐπιχείρημα τοῦτο ἐλησμόνουν τὴν ὀρθοτάτην παρατήρησιν τοῦ περιωνύμου Τυργότου, ὅτι ἡ πρὸς ὁδοποιΐαν ἀπαιτουμένη δαπάνη διπλασιάζεται καὶ τριπλασιάζεται ἕνεκα τῆς βραδύτητος καὶ ἀτελείας τῶν ἐκτελουμένων ἔργων, καὶ τῆς ἀπωλείας τοῦ χρόνου, ἣν συνεπάγει τὸ σύστημα τῆς προσωπικῆς ἐργασίας.

Ἀλλὰ, καὶ ἂν ὑποθέσωμεν ὅτι ὁ νομοθέτης, ἀναγνωρίζων τὰ ἐλαττώματα τοῦ ἐν ἰσχύϊ συστήματος, ἀποφασίσῃ, ὡς ἐγένετο τοῦτο ἐν Γαλλίᾳ, νὰ ἐπιβαρύνῃ τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ Κράτους καὶ τῶν Νομῶν μὲ τὴν δαπάνην τῆς κατασκευῆς τῶν ἐθνικῶν καὶ ἐπαρχιακῶν ὁδῶν, πάλιν δὲν θέλομεν δυνηθῆ νὰ δώσωμεν, εἰς τὰς παρούσας περιστάσεις τῆς Ἑλλάδος, τὴν ποθουμένην λύσιν εἰς τὸ προκείμενον ζήτημα, καθότι οἱ δημόσιοι πόροι καὶ τὰ μέσα τῆς ἐκτελέσεως, τὰ ὁποῖα κέκτηται ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις, ὁμολογουμένως εἰσὶν ἀνεπαρκῆ πρὸς θεραπείαν τῆς γενικωτέρας ταύτης ἀνάγκης τῆς ἡμετέρας κοινωνίας.

Ζητεῖται λοιπόν, τίς ὁ τρόπος, δι' οὗ ἡ Κυβέρνησις δύναται, χωρὶς νὰ προσεπιβαρύνῃ τὸν προϋπολογισμὸν αὐτῆς, δραστηρίως νὰ συντελέσῃ εἰς τὴν βελτίωσιν τῶν μέσων τῆς συγκοινωνίας.

Καθ' ἡμᾶς οὐδεμία ἄλλη ὑπάρχει πρακτικωτέρα λύσις τοῦ προκειμένου ζητήματος, ἢ ἡ σύστασις ἑταιριῶν. Δι' αὐτῶν ἅπασα ἡ δαπάνη τῆς κατασκευῆς, ἐπισκευῆς καὶ συντηρήσεως τῶν ἐντελεστέρων τῆς συγκοινωνίας μέσων θέλει ἐπιβαρύνει τὰ ἰδιωτικὰ κεφάλαια. Ναὶ μέν, ὑπὸ τὸ σύστημα τῶν ἑταιριῶν, οἱ ὁδοιπόροι καὶ τὰ ἐμπορεύματα ὑποβάλλονται εἰς διατίμησιν, δυνάμει τῆς ὁποίας αἱ ἑταιρίαι κατὰ μικρὸν καὶ βαθμηδὸν ἀποζημιοῦνται, ὁλοσχερῶς ἀνακτῶσαι μέχρι τῆς λήξεως τοῦ παραχωρηθέντος αὐταῖς προνομίου, τὰ πρὸς κατασκευὴν καταβληθέντα κεφάλαια· ἀλλ' ἡ θυσία αὕτη εἶναι μικρὰ ἀπέναντι τῶν πραγματικῶν δυσχερειῶν, ἐξόδων καὶ κινδύνων, οὓς συνεπάγεται ἡ ἔλλειψις, ἢ ἡ ἀτέλεια τῶν μέσων τῆς συγκοινωνίας· ὑπάρχει δὲ ἀναμφισβήτητον, ὅτι ἡ Ἀγγλία δὲν ἀπέκτησε μέσα συγκοινωνίας, εἰμὴ ἀφ' ἧς, παραδεχθεῖσα τὸ σύστημα τῶν διοδίων, ἀπηλλάγη τῆς πρὸς ὁδοποιΐαν ἐπιβαλλομένης πρότερον εἰς τοὺς κατοίκους προσωπικῆς ἐργασίας.

Δοθέντος λοιπὸν ὅτι ἡ Κυβέρνησις ὀφείλει νὰ ἐμψυχώσῃ διὰ παντὸς τρόπου τὸ πνεῦμα τοῦ συνεταιρισμοῦ, ὅπως μεταδοθῇ μὲν ἡ ζωή, ἡ κίνησις καὶ ἡ ἐνέργεια ἀπὸ τοῦ κέντρου εἰς τὴν περιφέρειαν, ἀπαλλαχθῇ δὲ αὕτη τῶν ὑπερμέτρων ἀπαιτήσεων τῶν τὰ πάντα παρ' αὐτῆς προσδοκώντων, ἐρχόμεθα νὰ ἐξετάσωμεν ὁποτέρος τῶν δύο τρόπων, τῶν ἀτμοσιδηροδρόμων ἢ ἱπποσιδηροδρόμων, εἶναι ὁ προσφορώτερος καὶ μᾶλλον εὐπραγματοποίητος εἰς τὴν σημερινὴν κατάστασιν τῆς Ἑλλάδος.

Ἂν πρώτως σπεύδομεν νὰ ὁμολογήσωμεν, ὅτι οἱ ἀτμοσιδηρόδρομοι εἶναι ὁ ἐντελέστερος τῆς συγκοινωνίας τρόπος ὑπὸ τὴν διττὴν ἔποψιν τῆς ταχύτητος καὶ τῆς ἐκ ταύτης πηγαζούσης οἰκονομίας τῶν ἐξόδων, εἰς μακρὰς μάλιστα ἀποστάσεις. Δυστυχῶς ὅμως, πρὸς σύστασιν αὐτῶν, ἀπαιτοῦνται μεγάλαι δαπάναι καὶ μεγάλα κεφάλαια, τὰ ὁποῖα οὐδεμία ἑταιρία ἀποφασίζει νὰ καταβάλῃ, ἐὰν δὲν ἔχῃ τὴν βεβαιότητα ἀναλόγου ἀποζημιώσεως. Ἀλλ' ὅπως ἀποζημιωθῇ προσηκόντως ἡ τὴν ἀτμοσιδηροδρομίαν ἀναλαμβάνουσα ἑταιρία, ἀνάγκη ὁ μὲν πληθυσμὸς νὰ ἦναι μέγας, ἡ δὲ κυκλοφορία τῶν ἀνθρώπων καὶ τῶν πραγμάτων ζωηρά, ἡ δὲ κατανάλωσις ἀντικειμένων μικροῦ μὲν ὄγκου, μεγάλης δὲ ἀξίας, νὰ ὑπάρχῃ ὁπωσοῦν ἀνεπτυγμένη. Ἀλλὰ τὰ στοιχεῖα ταῦτα, διὰ τῆς ὑπάρξεως τῶν ὁποίων ἐξασφαλίζονται αἱ ἀτμοσιδηροδρομικαὶ ἐπιχειρήσεις δὲν ἐμορφώθησαν εἰσέτι παρ' ἡμῖν. Τωόντι ὁ μὲν πληθυσμὸς τοῦ Κράτους, σχετικῶς πρὸς τὴν χωρικὴν αὐτοῦ ἔκτασιν, εἶναι ὑποδεέστερος τοῦ τῶν ἄλλων ἐπικρατειῶν τῆς δυτικῆς Εὐρώπης, καὶ ἐνῷ ἐν μὲν τῇ Βαυκρίᾳ καὶ Ἑλβετίᾳ εἶναι 58 κατοίκων κατὰ τετραγωνικὸν χιλιόμετρον, ἐν δὲ τῇ Γαλλίᾳ, ἧς ὁ εἰδικὸς πληθυσμός, ἐλάσσων τοῦ τῆς Ἀγγλίας, τοῦ Βελγίου καὶ τῆς Σαξωνίας, ὑπολογίζεται εἰς 67 κατοίκους, ὁ τῆς Ἑλλάδος εἰδικὸς πληθυσμὸς δὲν ὑπερβαίνει τοὺς 24 κατὰ τετραγωνικὸν χιλιόμετρον· ἡ δὲ ἐσωτερικὴ αὐτῆς κίνησις, κυκλοφορία καὶ κατανάλωσις ὑπάρχουσι λίαν εἰσέτι περιωρισμέναι. Αἱ μετοχαὶ τῶν σιδηροδρομικῶν ἑταιριῶν τῆς Σαρδηνίας καὶ Ἑλβετίας, ὧν ὅ τε πληθυσμὸς ἐστὶν ἀνώτερος τοῦ ἡμετέρου καὶ ἡ ἐσωτερικὴ κίνησις καὶ ἐμπορικὴ κυκλοφορία ζωηροτέρα, ἐξέπεσον τελευταῖον κατωτέρω τῆς ὀνομαστικῆς αὐτῶν ἀξίας καθ' 1|10 τοὐλάχιστον, πολλῷ δὲ μᾶλλον τοῦτο θέλει συμβῆ ἐν Ἑλλάδι, ὅπου ἡ δαπάνη τῆς κατασκευῆς ἀτμοσιδηροδρόμων οὐδεμίαν ἔχει ἀναλογίαν πρὸς τὰς ἐνδεχομένας εἰσπράξεις. Ἕνεκα τῶν προεκτεθέντων λόγων δὲν δυνάμεθα νὰ πιστεύωμεν, ὅτι ἀτμοσιδηροδρομικαὶ ἐπιχειρήσεις δύνανται, εἰς τὴν σημερινὴν κατάστασιν τῆς Ἑλλάδος, νὰ εὐδοκιμήσωσιν, ἐξαιρουμένης μόνης ἴσως τῆς ἀπὸ Ἀθηνῶν εἰς Πειραιᾶ ἀγούσης ὁδοῦ.

Τωόντι ἐὰν θελήσωμεν νὰ προσδιορίσωμεν τὴν μέσην δαπά-

νην τῆς κατασκευῆς τῶν ἁτμοσιδηροδρόμων κατὰ χιλιόμετρον ἐν ταῖς διαφόροις τῆς Εὐρώπης ἐπικρατείαις, θέλομεν ἀναγνωρίσει ὅτι (α) αὕτη

ἐν μὲν τῇ Ἀγγλίᾳ εἶναι	518,450	φρ.
ἐν δὲ τῇ Γαλλίᾳ »	392,739	»
ἐν δὲ τῷ Βελγίῳ »	271,125	»
ἐν δὲ τῇ Αὐστρίᾳ »	247,424	»
ἐν δὲ τῇ Πρωσσίᾳ »	211,446	»

Ἐννοεῖται δὲ ὅτι τὰ μεγάλα ταῦτα ἔξοδα τῆς κατασκευῆς τῶν ἁτμοσιδηροδρόμων ἔσονται μεγαλείτερα παρ' ἡμῖν, ὅπου τὸ πλεῖστον μὲν καὶ τιμιώτερον ὑλικὸν τοῦ σιδήρου καὶ τῆς πρώτης ξυλείας θέλει μεταχθῆ ἐκ τῆς ἀλλοδαπῆς ἐπὶ βαρεῖᾳ δαπάνῃ, ἡ δ' ἐκτέλεσις στερεᾶς, ἀσφαλοῦς καὶ εὐπρεποῦς σιδηρᾶς ὁδοῦ θέλει ἀναγκαίως ἀνατεθῆ εἰς μηχανικοὺς καὶ ἄλλους πρωτεργάτας ξένους, ἀδρῶς μισθοδοτουμένους.

Πλὴν δὲ τούτου, παρατηρητέον, ὅτι καὶ ἡ χρῆσις τῆς ὁδοῦ ἅπαξ ἀποπερατωθείσης, χρήζει σχετικῶς παρ' ἡμῖν μείζονος δαπάνης· καθότι οὐ μόνον τὸν ὀγκώδη καὶ δυσμετακόμιστον λιθάνθρακα ἐκ τῆς ἀλλοδαπῆς πρέπει νὰ προσπορισθῶμεν, ἀλλὰ καὶ τὰς ἁτμαμάξας καὶ τὰ παντὸς εἴδους ὀχήματα, καὶ τὰ ἀναγκαιοῦντα πρὸς ἐπισκευὴν τῆς ὁδοῦ ὄργανα, προσκαλοῦντες συνάμα ἔξωθεν τὸ πλεῖστον τοῦ ἐνεργητικοῦ καὶ ἐπιτηρητικοῦ προσωπικοῦ, τοῦ ἀπαιτουμένου πρὸς καλὴν διεύθυνσιν τῆς δι' ἁτμοῦ σιδηροδρομίας καὶ πρὸς διατήρησιν τῆς ὁδοῦ. Ἐὰν εἰς τὰ ἀνωτέρω προσθέσωμεν καὶ τὰς ἀνωμαλίας τοῦ Ἑλληνικοῦ ἐδάφους, καὶ τὴν πληθὺν τῶν κοιλάδων καὶ τῶν ξηρῶν ποταμῶν, αἵτινες διατέμνουσι τὴν Ἑλληνικὴν χώραν, θέλομεν ἔτι μᾶλλον κατανοήσει, ὅτι ἡ ἐκτέλεσις διαφόρων τεχνικῶν ἔργων, οἷον ἡ κατασκευὴ παμπόλλων γεφυρῶν, ἡ διάτρησις ὀρέων, ἡ ἰσοπεδωσις κοιλάδων κλπ., θέλει καταστήσει ἔτι μᾶλλον δαπανηρὸν τὸν τρόπον τοῦτον τῆς ἐσωτερικῆς συγκοινωνίας.

Κατὰ τὰς στατιστικὰς πληροφορίας περὶ σιδηροδρόμων, τὰς δημοσιευθείσας ἐν Γαλλίᾳ κατὰ διαταγὴν τοῦ ἁρμοδίου ὑπουργείου, ὁ ἐλάχιστος ὅρος τῶν ἀκαθαρίστων εἰσπράξεων ἀπὸ τοῦ **1841** κατὰ χιλιόμετρον εἶναι 25,704 φρ. ἡ δὲ καθαρὰ αὐτῶν πρόσοδος ὑπολογίζεται εἰς τὰ 40—50 0/0 τῶν ἀκαθαρίστων εἰσπράξεων.

Ἐὰν ἤδη ἐφαρμώσωμεν τὴν δι' ἁτμοῦ σιδηροδρομίαν εἰς τὴν

(α) Στατιστικὴ τῶν σιδηροδρόμων τῆς Γαλλίας τοῦ 1856.

ὁδὸν, ἥτις, μετὰ τὴν ἀπὸ Ἀθηνῶν εἰς Πειραιᾶ, κατέχει τὴν δευτέραν θέσιν ὡς πρός τε τὴν κίνησιν τῶν ἀνθρώπων καὶ τῶν πραγμάτων, δηλαδὴ τὴν ἄγουσαν ἀπὸ τῶν Μύλων τῆς Ναυπλίας εἰς Τρίπολιν, θέλομεν ἀναγνωρίσει ὅτι πρὸς πλήρη καταρτισμὸν σιδηρᾶς ὁδοῦ, συνενούσης τὰ δύο ταῦτα σημεῖα, τὰ ἀπέχοντα 60 περίπου χιλιόμετρα ἀπ' ἀλλήλων, ἀπαιτεῖται δαπάνη τοὐλάχιστον ἑνὸς καὶ εἴκοσιν ἑκατομμυρίων δραχμῶν, ἤτοι 350,000 δρ. κατὰ χιλιόμετρον. Ἐπὶ τῇ ὑποθέσει δὲ, ὅτι αἱ ἐτήσιαι εἰσπράξεις τῆς ὁδοῦ ταύτης θέλουσιν ἀναβιβασθῆ εἰς τὸ ποσὸν, ὅπερ εἰσέπραττον ἐν Γαλλίᾳ οἱ σιδηροῖ δρόμοι κατὰ τὸ **1841** (πρᾶγμα ὅλως ἀπίθανον), δηλαδὴ 25 περίπου χιλιάδας δραχμῶν κατὰ χιλιόμετρον, ἡ ὁλικὴ εἴσπραξις ἔσεται 1,500,000. Ἐκ τούτων ἐκπίπτοντες 60 τοῖς 0/0 δι' ἔξοδα ἀπαιτούμενα ὅπως τεθῇ εἰς ἐνέργειαν ἡ ὁδὸς, ὑπολείπεται περίσσευμα 600,000 δραχ. καθαρᾶς προσόδου, δι' οὗ ἀσφαλῶς ἤθελεν ἀποζημιωθῆ ἡ ἐπιχειρήσουσα τὸν ἁτμοσιδηρόδρομον ἑταιρία· καθότι τὸ πρὸς τὰ καταβληθέντα κεφάλαια ἀνάλογον κέρδος ἤθελεν εἶσθαι 3 περίπου τοῖς 0/0 μόνον, ἐν ἄλλαις λέξεσι, τὸ μὲν κέρδος ἤθελεν εἶσθαι ἐλάχιστον, οὐδὲν δὲ περίσσευμα ἤθελεν ὑπολειφθῆ πρὸς ἀπόσβεσιν τοῦ καταβληθέντος κεφαλαίου, κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ παραχωρηθέντος προνομίου. Οὕτω δὲ τὸ ἀνεπαρκὲς τῶν εἰσπράξεων ἤθελε καὶ πάλιν ἐπιβαρύνει τὸ δημόσιον, καθόσον τὸ δημόσιον ἐγγυᾶται εἰς τὰς ἑταιρίας κατώτατόν τινα ὅριον κέρδους.

Εἶναι λοιπὸν δυνατὸν ὑπὸ τοιούτους ὅρους, δηλαδὴ ἐπὶ προσδοκίᾳ κέρδους 3 μόνον τοῖς 0/0 ἐπὶ τῶν καταβληθέντων κεφαλαίων νὰ συστηθῶσι καὶ εὐοδωθῶσι βιομηχανικαὶ ἐπιχειρήσεις παρ' ἡμῖν, ὅπου τὰ κεφάλαια ἀποφέρουσιν ἀσυγκρίτως ἀνώτερα κέρδη; Ἀλλὰ καὶ τούτου δοθέντος, ὅτι συνέστη τοιαύτη ἑταιρία, εἶναι δυνατόν ποτε νὰ παραδεχθῶμεν ὅτι αἱ εἰσπράξεις τῆς μεταξὺ Μύλων καὶ Τριπόλεως ὁδοῦ θέλουσιν ἀναβιβασθῆ εἰς τὸ τετραπλοῦν ποσὸν τοῦ 1,500,000 δραχμῶν, ἐξ ὧν νὰ ἐξαχθῆ τὸ καθαρὸν κέρδος τῶν 5 ἐπὶ τοῖς 0/0;

Διὰ τοὺς ἀνωτέρω λόγους, φρονοῦμεν ὅτι τὸ σύστημα τῶν ἱπποσιδηροδρόμων εἶναι τὸ μᾶλλον κατάλληλον εἰς τὰς πτωχὰς περιστάσεις τοῦ τόπου, δυνάμενον ἐν μέρει νὰ πραγματοποιηθῇ καὶ δι' Ἑλληνικῶν κεφαλαίων, καὶ διὰ προσωπικοῦ, τὸ ὁποῖον δὲν εἴμεθα ἀναγκασμένοι νὰ ζητήσωμεν ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ ἐπὶ ἀδροτάτῃ δαπάνῃ.

Κατὰ τὸ σύστημα τοῦτο τὸ τελειοποιοῦν τὰ τῆς συγκοινωνίας μέσα καὶ λόγῳ ταχύτητος τῆς ὁδοιπορίας καὶ οἰκονο-

μίας τῶν ἐσόδων, ἀντὶ μὲν ἀτμοῦ, γίνεται χρῆσις ἐμψύχων δυνάμεων, αἱ δὲ σιδηραῖ ὁδοὶ παρίστανται, οὕτως εἰπεῖν, ὑπὸ τὴν ἀρχικωτέραν καὶ ἀτελεστέραν αὐτῶν μορφήν, χρήζουσαι, πρὸς κατασκευὴν καὶ συντήρησιν αὐτῶν, ἁπλουστέρων μὲν ἐπιστημονικῶν καὶ τεχνικῶν δυνάμεων, ἐλάσσονος δὲ δαπάνης. Τοῦτο δὲ καθότι ἡ μέση δαπάνη πρὸς κατασκευὴν ἀτμοσιδηροδρόμων κατὰ χιλιόμετρον ἀναβιβάζεται εἰς 250—300.000 φρ. ἐνῷ ἡ τῶν ἱπποσιδηροδρόμων, ἀνεξαρτήτως τοῦ ἐξόδου τῆς ἰσοπεδώσεως καὶ διὰ μίαν μόνην ὁδὸν τῆς σιδηροδρομικῆς γραμμῆς, δὲν ὑπερβαίνει τὰς 25.000 φρ. Ἕπεται λοιπὸν ὅτι ἡ τοιαύτη ὁδός, ἧς ἡ δαπάνη εἶναι ἀσυγκρίτως κατωτέρα τοῦ ἀτμοσιδηροδρόμου, δύναται νὰ διατηρηθῇ καὶ δι' ὀλιγωτέρων εἰσπράξεων. Ἐὰν ἤδη παραβάλωμεν τοὺς ἱπποσιδηροδρόμους πρὸς τὰς συνήθεις ὁδούς, θέλομεν πάλιν ἀναγνωρίσει τὰ πρακτικὰ αὐτῶν πλεονεκτήματα· καθότι ὁ αὐτὸς ἵππος ἐπὶ ἱπποσιδηροδρόμου σύρει ἑξάκις μεγαλείτερον βάρος ἢ ἐπὶ ἁμαξιτῆς· ἐπειδὴ δὲ ἐπὶ τῶν ἱπποσιδηροδρόμων διανύομεν ἀπόστασιν 16—20 χιλιομέτρων καθ' ὥραν, ἕπεται ὅτι τὸ εἶδος τοῦτο τῶν ὁδῶν, παραβαλλόμενον πρὸς τὰς συνήθεις ἁμαξιτάς, εἶναι σχετικῶς καὶ οἰκονομικώτερον καὶ ταχύτερον· ὥστε οἱ ἱπποσιδηρόδρομοι, ἢ οἱ Ἀμερικανικοὶ σιδηρόδρομοι, ἁρμόζοντες μάλιστα εἰς χώραν ἀραιὰν ἔχουσαν πληθυσμὸν καὶ μέτριον πλοῦτον, δύνανται ἐπωφελῶς νὰ πραγματοποιηθῶσι παρ' ἡμῖν, ὡς τοῦτο ἐγένετο καὶ ἐν τῇ Βορείῳ Ἀμερικῇ, συντελέσαντες δραστηρίως εἰς τὴν ὑλικὴν προαγωγὴν τῆς εὐδαίμονος ἐκείνης χώρας.

Ἐκ τοιούτων ὁρμώμενοι πεποιθήσεων, συνετάξαμεν νομοσχέδιον περὶ συστάσεως ἱπποσιδηροδρόμων, τοῦ ὁποίου πολλὰς μὲν διατάξεις ἠρύσθημεν ἐκ τῶν δύο δημοσιευθέντων νόμων κατὰ τὰ ἔτη 1855 καὶ 1857 περὶ συστάσεως ἀτμοσιδηροδρόμου ἀπὸ Ἀθηνῶν εἰς Πειραιᾶ, ἄλλας δὲ πάλιν ἐπὶ τὸ σκοπιμώτερον συνεπληρώσαμεν ἢ μετερρυθμίσαμεν.

Ἄρθρ. 1. Τὸ ἄρθρον τοῦτο εἶναι ὅμοιον μὲ τὸ ἄρθρον 1 τοῦ νόμου τῆς 22 Νοεμβρίου 1855.

Ἄρθρ. 2. Ὁ ἀνώτατος ὅρος τῆς διαρκείας τοῦ ἀποκλειστικοῦ δικαιώματος τοῦ ἱπποσιδηροδρόμου ὡρίσθη εἰς 65 μόνον ἔτη ἀντὶ τῶν 75 τῶν ὑπὸ τοῦ νόμου τοῦ 1857 ὁριζομένων· καὶ τοῦτο, καθότι αἱ πρὸς κατασκευὴν ἱπποσιδηροδρόμου δαπάναι εἰσὶν ἀσυγκρίτως κατώτεραι τῶν διὰ τὴν κατασκευὴν ἀτμοσιδηροδρόμου ἀπαιτουμένων· ὥστε ἀποκλειστικὸν δικαίωμα 65 ἐτῶν κατ' ἀνώτατον ὅρον ὁριζόμενον ἐξασφαλίζει ἀρκούντως

τὰς τοιαύτας ἐπιχειρήσεις. Πρὸς τούτοις διὰ τοῦ ἐδαφίου 3 ἀντὶ τοῦ ἐκ τῶν προτέρων προσδιορισμοῦ τοῦ ποσοῦ, ὅπερ ὀφείλει νὰ καταθέσῃ ὁ ἐργολάβος λόγῳ ἐγγυήσεως, εἰσήχθη καταλληλότερον σύστημα, καθ' ὃ τὸ λόγῳ ἐγγυήσεως καταβαλλόμενον ποσὸν καθίσταται εὐμετάβλητον, ὁριζόμενον ἑκάστοτε διὰ Β. διατάγματος ἀναλόγως τῆς ἐκτάσεως καὶ τῆς σπουδαιότητος τῆς ὁδοῦ· ὡς ἐλάχιστος δὲ ὅρος τῆς ὑπὸ τοῦ ἐργολάβου γινομένης καταβολῆς εἰς τὴν ἐθνικὴν Τράπεζαν ἢ εἰς τὸ κεντρικὸν ταμεῖον ὡρίσθη τὸ ποσὸν τῶν χιλίων δραχμῶν κατὰ χιλιόμετρον.

Ἄρθρ. 3. Ἐν τῷ ἄρθρῳ τούτῳ ἐδαφίῳ α. ἀπαριθμοῦνται οἱ ὅροι, ἐφ' ὧν διὰ Β. διατάγματος προκαλεῖται ὁ συναγωνισμός. καὶ τοῦτο ὅπως οἱ ἐργολάβοι προσέρχωνται εἰς τὸ στάδιον τοῦ διαγωνισμοῦ ἔχοντες πλήρη γνῶσιν τῶν τε δικαιωμάτων, ἅτινα ἀπονέμονται αὐτοῖς, καὶ τῶν ὑποχρεώσεων, τὰς ὁποίας πρόκειται ν' ἀναλάβωσι. Τὸ δὲ Β. διάταγμα τὸ προκαλοῦν τὸν διαγωνισμὸν ὁρίζει, πλὴν τῶν ἄλλων, καὶ τὰς προθεσμίας, ἐντὸς τῶν ὁποίων ὁ ἐργολάβος ὀφείλει ν' ἀρχίσῃ τὰς ἐργασίας, ν' ἀποπερατώσῃ αὐτὰς, καὶ θέσῃ εἰς πλήρη ἐνέργειαν τὸν ἱπποσιδηρόδρομον. Ἀληθὲς ὅτι αἱ προθεσμίαι αὗται νομοθετικῶς ὡρίζοντο ὑπὸ τοῦ νόμου τοῦ 1855, ἀλλ' ἡ περὶ τοῦτο διαφορὰ ἐξηγεῖται ἀποχρώντως ἐκ τοῦ ὅτι ὁ νόμος ἐκεῖνος εἶχεν ὑπ' ὄψιν ὡρισμένην ὁδὸν τὴν μεταξὺ Ἀθηνῶν καὶ Πειραιῶς, ἐνῷ τὸ προκείμενον νομοσχέδιον περιέχει ὁρισμοὺς γενικωτέρους, καὶ ὡς ἐκ τούτου αἱ προθεσμίαι ἔπρεπε νὰ μεταβάλλωνται ἀναλόγως τῆς δυσχερείας τοῦ ἐκτελεσθησομένου ἔργου.

Διὰ τὸν αὐτὸν δὲ λόγον, οὐδόλως ὁρίζονται ὑπὸ τοῦ νομοσχεδίου αἱ διὰ τὴν μεταφορὰν τῶν ἀνθρώπων καὶ τῶν πραγμάτων τιμαί, καθότι αὗται θέλουσιν ἀκριβέστερον κανονισθῆ μετὰ τὸ πέρας τοῦ διαγωνισμοῦ· ὅπως δὲ προληφθῇ ἡ ἀφορμὴ ἀσυμφωνίας ἐπιζημίου μεταξὺ τῶν ἐργολάβων καὶ τῆς Κυβερνήσεως, ὁρίζεται διὰ τοῦ ἐδαφίου δ. τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου, ὅτι τὸ Β. διάταγμα τὸ προκαλοῦν τὸν διαγωνισμὸν θέλει προσέτι προσδιορίζει καὶ ἑτέρας τινὰς ὑποχρεώσεις τῶν ἐργολάβων, ἀφορώσας τὰς σχέσεις αὐτῶν πρὸς τὴν γενικὴν διεύθυνσιν τῶν ταχυδρομείων, τὸ στρατιωτικὸν καὶ ναυτικὸν, τὰς ὀφειλομένας ὑπὸ τοῦ ἐργολάβου ἀποζημιώσεις διὰ τὴν τυχὸν ἀπώλειαν ἢ βλάβην τῶν μεταφερομένων πραγμάτων, τὴν περίστασιν, καθ' ἣν ὁ ἐργολάβος ἤθελε παύσει ἐκπληρῶν τοὺς μερικοὺς ἢ γενικοὺς

δρους τῆς συμφωνίας, καὶ τὸ ἐφορευτικὸν δικαίωμα τῆς Κυβερνήσεως.

Ἄρθρ. 4. Διὰ τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου τούτου ἐξασφαλίζεται ἡ τε ἔναρξις καὶ ἀποπεράτωσις τοῦ Ἱπποσιδηροδρόμου καὶ ἡ χρῆσις αὐτοῦ, ὑπ χρεωμένου πρὸς πάντα ταῦτα τοῦ ἐργολάβου ἐντὸς ὡρισμένων προθεσμιῶν.

Ἐὰν δ' ἕνεκα μὴ ἐκπληρώσεως τῶν εἰρημένων ὑποχρεώσεων, τὰ ἀκίνητα κτήματα, τὰ κτίρια καὶ ἄλλα ἔργα ἐκτεθῶσιν εἰς πλειστηριασμὸν, κατὰ τὸν πλειστηριασμὸν τοῦτον, ὅστις διὰ πολλοῦ χρόνου εἰσέτι ἔσεται λίαν περιωρισμένος παρ' ἡμῖν, δύναται νὰ παρουσιασθῇ καὶ ἡ Κυβέρνησις ὡς ἀγοραστής.

Ἄρθρ. 5. Αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου τούτου εἰσὶ κατὰ μέγα μέρος αἱ αὐταὶ μὲ τὰς τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ νόμου τοῦ 1855. ἡ δ' ἐφαρμογὴ τοῦ δικαιώματος τῆς ἀναγκαστικῆς ἐκποιήσεως κανονίζεται ὑπὸ τῶν ἑπομένων ἄρθρων 6 καὶ 7.

Ἄρθρ. 6. Τὸ ἄρθρον τοῦτο εἶναι ὅμοιον σχεδὸν μὲ τὸ ἄρθρον 5 τοῦ νόμου τοῦ 1855 μὲ μόνην τὴν διαφορὰν, ὅτι ἡ προθεσμα τῶν 8 ἡμερῶν, ἐντὸς τῆς ὁποίας ἐκκαλεῖται ἡ ἀπόφασις τοῦ νομάρχου εἰς τὸ ὑπουργεῖον, δίδεται εἰς ἀμφότερα τὰ μέρη, τόν τε κύριον τοῦ κτήματος καὶ τὸν ἐργολάβον.

Ἄρθρ. 7. Τὸ ἄρθρον τοῦτο παραπέμπει εἰς τὰς περὶ ἐκποιήσεως καὶ ἐκτιμήσεως διατάξεις τοῦ ἄρθ. 2 τοῦ νόμου ΥΙΕ. ἀπὸ 10 Ἰουνίου 1857.

Ἄρθρ. 8. Τὸ ἄρθρον τοῦτο ὅμοιον σχεδὸν μὲ τὸ ἄρθρ. 7 τοῦ νόμου τοῦ 1855 διαφέρει κατὰ τοῦτο αὐτοῦ, ὅτι χάριν τοῦ ὀφειλομένου σεβασμοῦ εἰς τὴν ἰδιοκτησίαν προστέθη ἡ διάταξις, ὅτι ἐὰν ἐκ τῆς παρόδικῆς χρήσεως τῆς γῆς ἢ τοῦ κτήματος καθίσταται ἀνωφελὴς ἡ χρῆσις αὐτῶν, ὁ ἐργολάβος ὑποχρεοῦται ν' ἀποκτήσῃ αὐτὰ ἀποζημιῶν τὸν ἰδιοκτήτην.

Ἄρθρ. 9. Ἡ ἐξαιρετικὴ αὕτη διάταξις τῆς ἀπὸ τῶν τελωνιακῶν δασμῶν ἀπαλλαγῆς τοῦ ἀναγκαιοῦντος ὑλικοῦ, τῶν ὀχημάτων, τῶν ἀμαξῶν, τῶν μηχανῶν καὶ ἐν γένει τῶν παντὸς εἴδους ἐργαλείων τῶν εἰς τὴν σύστασιν καὶ τὴν κατὰ πρῶτον πλήρη ἐνέργειαν τῶν Ἱπποσιδηροδρόμων ὡρισμένων, εἰσῆχθη λόγῳ ἐμψυχώσεως τῶν Ἱπποσιδηροδρόμων καὶ τῆς ἀνακουφίσεως τῶν ἐργολάβων ἀπὸ τῶν προκαταρκτικῶν δαπανῶν τῶν τοιούτων ἐπιχειρήσεων.

Ἄρθρ. 10. Διὰ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου τούτου ἐπιτρέπεται εἰς τὸν ἐργολάβον ἡ ἐκποίησις τῶν ἀχρήστων κατασκευῶν γε-

πέδων, οἰκοπέδων ἢ κτιρίων τοῦ Ἱπποσιδηροδρόμου καὶ τῶν παραρτημάτων αὐτοῦ.

Ἄρθρ. 11. Ἡ περιοριστικὴ αὕτη διάταξις ἐτέθη πρῶτον μὲν ὅπως ἀπαγορευθῇ εἰς τοὺς ἐργολάβους ἡ χρῆσις δυνάμεως ἀσθενεστέρας τῆς τῶν ἵππων, καὶ δεύτερον, καθότι τὸ παραχωρούμενον προνόμιον ἀφορᾷ μόνον τὴν Ἱπποσιδηροδρομίαν, ὥστε προϊόντος τοῦ χρόνου δύναται νὰ συγχωρηθῇ ἐπὶ τῶν αὐτῶν γραμμῶν πρὸς βελτίωσιν τῶν μέσων τῆς συγκοινωνίας ἡ χρῆσις δυνάμεως δραστηριωτέρας, ἤτοι τῆς τοῦ ἀτμοῦ.

Ἄρθρ. 12 καὶ 13. Τὰ ἄρθρα ταῦτα εἰσὶν ὅμοια μὲ τὰ ἄρθρα 12 καὶ 13 τοῦ νόμου τοῦ 1855.

Ἄρθρ. 14. Διὰ τοῦ ἄρθρου τούτου ἀνατίθεται εἰς τὸν ἐργολάβον ἡ ἀστυνομία τῆς ὁδοῦ καθόσον ἀφορᾷ τὴν συντήρησιν καὶ χρῆσιν αὐτῆς καὶ συμφώνως πρὸς τὸν ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν ἐκδοθησόμενον κανονισμόν. Καθόσον δ' ἀνάγεται εἰς τὰ ἀστυνομικὰ τῶν καθήκοντα, οἱ ὑπάλληλοι τῶν Ἱπποσιδηροδρόμων περιβάλλονται τὴν ἰδιότητα δημοσίου ὑπαλλήλου, καὶ ὁ νομάρχης δύναται συμφώνως πρὸς τὰς περὶ τούτου διατάξεις τῆς Γαλλικῆς νομοθεσίας νὰ παύσῃ αὐτούς, ἀφοῦ ἀκούσῃ τὰς ἀντιρρήσεις τοῦ ἐν Ἑλλάδι διευθυντοῦ τοῦ Ἱπποσιδηροδρόμου. (α)

Ἄρθρ. 15. Τὸ ἄρθρον τοῦτο κατ' οὐδὲν διαφέρει τοῦ ἄρθρου 15 τοῦ νόμου τοῦ 1855.

Ἄρθρ. 16. Διὰ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου τούτου πληρέστερον ἐξασφαλίζεται ἡ χρῆσις τοῦ παραχωρηθέντος ἀποκλειστικοῦ δικαιώματος.

Ἄρθρ. 17. Διὰ τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου τούτου διακρίνονται αἱ ἐπεκτάσεις τοῦ Ἱπποσιδηροδρόμου ἀπὸ τῶν κλάδων τῆς κυρίας ὁδοῦ· καὶ περὶ μὲν τῶν πρώτων ὁρίζεται, ὅτι τὸ ἀπονεμηθησόμενον προνόμιον εἰς τὰς ἐπεκτάσεις θέλει ἔχει τὴν αὐτὴν διάρκειαν, ἥτις ἐδόθη καὶ εἰς τὴν κυρίαν ὁδὸν, περὶ δὲ τῶν δευτέρων τὸ προνόμιον συντελευτᾷ μὲ τὸ τῆς κυρίας ὁδοῦ.

Ἄρθρ. 18. Τὸ ἄρθρον τοῦτο εἶναι ὅμοιον μὲ τὸ ἄρθρον 18 τοῦ νόμου τοῦ 1855.

Ἄρθρ. 19. Περὶ τοῦ ἐδαφίου δ'. τοῦ ἄρθρου τούτου παρατηροῦμεν, ὅτι πρὸς πλειοτέραν ἀσφάλειαν τῶν ἐργολάβων ἡ ἐκτίμησις γίνεται ὑπὸ πραγματογνωμόνων παρὰ τοῦ ἁρμοδίου δικαστηρίου διοριζομένων.

(a) Décret du 27 Mars-19 avril 1852 sur la police du personnel.

Ἄρθρ. 20. Ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου τούτου ἐλήφθη ἐκ τοῦ νόμου τῆς 10 Ἰουνίου 1857 (ἄρθρ. 3 καὶ 4), ἐλαττωθέντος μόνον τοῦ κατωτάτου ὅρου τοῦ τόκου, ὃν ἐγγυᾶται τὸ δημόσιον εἰς τοὺς ἐργολάβους, ἀπὸ 5 εἰς 4 ἐπὶ τοῖς 0|0, καὶ τοῦτο ὅπως προληφθῶσιν αἱ ἐπὶ προσδοκίᾳ βεβαίου κέρδους τολμηραὶ μέν, ἀλλ' ἐπιζήμιοι ἀπόπειραι ἐπισφαλῶν ἐπιχειρήσεων.

Ἄρθρ. 21. Τὸ ἄρθρον τοῦτο εἶναι ὅμοιον μὲ τὸ ἄρθρον 4 τοῦ νόμου τοῦ 1857.

Ἄρθρ. 22. Τέλος διὰ τοῦ ἄρθρου τούτου ἐπιτρέπεται εἰς τὴν Κυβέρνησιν νὰ λαμβάνῃ κατ' ἀνώτατον ὅρον τὸ πεμπτημόριον τῶν μετοχῶν, εἰς ἃς ἤθελε διαιρεθῇ τὸ μετοχικὸν τῆς ἑταιρίας κεφάλαιον, ὑποβαλλομένη ὡς ἐκ τούτου εἰς τὰς αὐτὰς ὑποχρεώσεις, εἰς ἃς ὑπόκεινται πάντες οἱ λοιποὶ μέτοχοι.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 9 Μαΐου 1860.

Οἱ Ὑπουργοί

Ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν
Α. Γ. ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ,

Ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν
Α. ΚΟΥΜΟΥΝΔΟΥΡΟΣ.

Ο Θ Ω Ν κτλ.

Τὸ ἐπόμενον νομοσχέδιον θέλει εἰσαχθῇ ὡς ἔχει εἰς τὴν Βουλὴν ὑπὸ τῶν Ἡμετέρων ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργῶν καὶ ὑποστηριχθῇ ὑπ' αὐτῶν κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἀθήνησι τῇ 19 Μαΐου 1860.

Ο Θ Ω Ν.

Α. ΚΟΥΜΟΥΝΔΟΥΡΟΣ, Α. Γ. ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν·

Ἄρθρον 1.

Τῇ Βασιλικῇ ἐγκρίσει δύναται νὰ παραχωρηθῇ εἰς ἰδιώτην ἢ ἑταιρίαν δικαίωμα ἀποκλειστικὸν πρὸς σύστασιν ἱπποσιδηροδρόμων ἐπὶ τῇ βάσει τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος νόμου.

Ἄρθρον 2.

Διὰ τοῦ Β. διατάγματος, τοῦ παραχωροῦντος τὸ ἀποκλειστικὸν δικαίωμα, προσδιορίζεται καὶ ἡ διάρκεια αὐτοῦ, ἥτις δὲν δύναται νὰ ᾖναι ἀνωτέρα τῶν 65 ἐτῶν.

Πρὸ τῆς ἐκδόσεως τοῦ Β. διατάγματος ὁ ἐργολάβος ὀφείλει

νὰ καταθέσῃ εἰς τὴν ἐθνικὴν τράπεζαν ἢ εἰς τὸ Κεντρικὸν ταμεῖον, λόγῳ ἐγγυήσεως τῆς ἐκπληρώσεως τῶν διὰ τοῦ ἄρθρου 4 ἐπιβαλλομένων αὐτῷ ὑποχρεώσεων, ποσὸν, τὸ ὁποῖον δὲν δύναται νὰ ᾖναι κατώτερον τῶν χιλίων δραχμῶν κατὰ χιλιόμετρον· ἡ κατάθεσις θέλει γίνει εἰς μετρητά, ἢ εἰς μετοχὰς τῆς ἐθνικῆς τραπέζης.

Ἄρθρον 3.

Ἡ παραχώρησις τῆς κατασκευῆς ὡρισμένου ἱπποσιδηροδρόμου γίνεται προηγουμένου συναγωνισμοῦ.

Τὸ Β. διάταγμα, τὸ ὁποῖον θέλει προκαλεῖ αὐτὸν,

α) Γνωστοποιεῖ τὴν διεύθυνσιν τῆς γραμμῆς τοῦ ἱπποσιδηροδρόμου δι' ὅλων τῶν διαμέσων σημείων· τὸ εἶδος τῆς κατασκευῆς τοῦ ἱπποσιδηροδρόμου· τὰ μετακομιστικὰ μέσα, καὶ τὰ σχέδια τῶν ἐπὶ τῆς γραμμῆς σταθμῶν καὶ φυλακείων.

β) Προσδιορίζει·

1. Τὰς προθεσμίας, ἐντὸς τῶν ὁποίων ὁ ἐργολάβος ὀφείλει ν' ἀρχίσῃ, νὰ ἀποπερατώσῃ καὶ θέσῃ εἰς πλήρη ἐνέργειαν τὸν ἱπποσιδηρόδρομον.

2. τὸν ἐλάχιστον ὅρον τῶν καθεκάστην ἀναχωρήσεων καὶ τῆς ταχύτητος τῆς κινήσεως.

Τὰ ἀφορῶντα τὰς σχέσεις τῆς ἐργολαβίας πρὸς τὴν γενικὴν διεύθυνσιν τῶν ταχυδρομείων, τὰς ὑποχρεώσεις της ὡς πρὸς τὸ στρατιωτικὸν καὶ ναυτικόν· τὰς ὀφειλομένας ὑπὸ τοῦ ἐργολάβου ἀποζημιώσεις διὰ τὴν τυχὸν ἀπώλειαν ἢ βλάβην τῶν μεταφερομένων πραγμάτων· τὴν περίστασιν καθ' ἣν ὁ ἐργολάβος ἤθελε παύσει ἐκπληρῶν τοὺς γενικοὺς ἢ μερικοὺς ὅρους τῆς συμφωνίας, καὶ τὸ ἐφορευτικὸν τῆς Κυβερνήσεως δικαίωμα.

Ἄρθρον 4.

Ἐὰν ὁ ἐργολάβος δὲν ἀρχίσῃ τὰς ἐργασίας, ἢ δὲν ἀποπερατώσῃ αὐτὰς καὶ θέσῃ εἰς πλήρη ἐνέργειαν τὸν ἱπποσιδηρόδρομον κατὰ τὰς ὡρισμένας προθεσμίας, θέλει κηρύττεσθαι δι' ἀποφάσεως τοῦ ἁρμοδίου Νομάρχου ἔκπτωτος τοῦ παραχωρηθέντος εἰς αὐτὸν δικαιώματος· καὶ τὸ μὲν λόγῳ ἐγγυήσεως κατατεθειμένον ποσὸν μεταβαίνει αὐτοδικαίως καὶ ἄνευ διατυπώσεώς τινος εἰς τὴν πλήρη κυριότητα τοῦ δημοσίου, τὰ δὲ πρὸς σύστασιν τοῦ ἱπποσιδηροδρόμου ληφθέντα τυχὸν ἀκίνητα κτήματα καὶ ἀνεγερθέντα κτίρια καὶ ἄλλα ἔργα, ἡ Κυβέρνησις ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἐκθέσῃ, ὅπως εὑρίσκονται, εἰς πλειστηριασμὸν διὰ

λογαριασμὸν τοῦ ἐργολάβου, ὑπὸ τὸν ὅρον τοῦ νὰ ἀναδεχθῶσι καὶ φέρωσιν εἰς πέρας τὸν ἱπποσιδηρόδρομον οἱ ἀγορασταί.

Κατὰ τὸν πλειστηριασμὸν τοῦτον τὸ δημόσιον δύναται νὰ παρουσιασθῇ ὡς ἀγοραστής.

Καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῶν ἐργασιῶν ὁ ἐργολάβος ἐξακολουθεῖ νὰ λαμβάνῃ παρὰ τῆς ἐθνικῆς τραπέζης ἢ παρὰ τοῦ δημοσίου τοὺς κανονισμένους τόκους τοῦ κατατεθέντος ποσοῦ. Τεθέντος δὲ εἰς ἐνέργειαν τοῦ ἱπποσιδηροδρόμου, ἐπιστρέφεται εἰς τὸν ἐργολάβον τὸ ῥηθὲν ποσόν.

Ἄρθρον 5.

Οἱ ἱπποσιδηρόδρομοι χαρακτηρίζονται ἔργα δημοσίας ἀνάγκης, ἑπομένως οἱ ἐργολάβοι δικαιοῦνται νὰ ἀπαιτήσωσι τὴν ἀναγκαστικὴν ἐκποίησιν ἐκείνων τῶν γηπέδων καὶ οἰκοπέδων, τὰ ὁποῖα ἤθελον κριθῆ ἀναγκαῖα·

1. Εἰς τὸν ἱπποσιδηρόδρομον, εἰς τὸ περίφραγμα αὐτοῦ καὶ εἰς τοὺς οἰκίσκους τῶν ἐπιστατῶν καὶ ὁδοφυλάκων.

2. Εἰς τὴν σύστασιν κτιρίων καὶ καταστημάτων κατὰ τοὺς σταθμοὺς καὶ τὰς ἐπιβατηρίους καὶ ἀποβατηρίους θέσεις.

3. Εἰς τὴν τυχὸν κατασκευὴν ὁδῶν ἐπὶ τῷ σκοπῷ τοῦ νὰ τεθῶσιν εἰς συνάφειαν καὶ ἄλλα μέρη μετὰ τῶν ἱπποσιδηροδρόμων.

Ἄρθρον 6.

Περὶ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ δικαιώματος τῆς ἐκποιήσεως εἰς τὰς περιπτώσεις τὰς ἐνδιαλαμβανομένας εἰς τὸ προηγούμενον ἄρθρον, ἀποφασίζει ὁ Νομάρχης, ἀκούων τὴν γνώμην πενταμελοῦς ἐπιτροπῆς, διοριζομένης παρ' αὐτοῦ καὶ συγκειμένης ἐξ ἑνὸς μηχανικοῦ, ἑνὸς δικηγόρου, ἑνὸς ἰδιοκτήτου, ἑνὸς ἐμπόρου, καὶ τοῦ δημάρχου τοῦ δήμου, εἰς τὴν περιφέρειαν τοῦ ὁποίου κεῖται τὸ κτῆμα. Δύνανται δ' ἀμφότερα τὰ μέρη νὰ ἐκκαλέσωσι τὴν ἀπόφασιν τοῦ Νομάρχου εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν, ἐντὸς ὀκτὼ ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἐπιδόσεως τῆς ἀποφάσεως τοῦ Νομάρχου.

Ἄρθρον 7.

Αἱ περὶ ἐκποιήσεως καὶ ἐκτιμήσεως διατάξεις τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ΥΙΕ. νόμου ἀπὸ 10 Ἰουνίου 1857 ἰσχύουν καὶ διὰ τὸν ἱπποσιδηρόδρομον.

Ἄρθρον 8.

Πλὴν τοῦ δικαιώματος τῆς ἀναγκαστικῆς ἐκποιήσεως παραχωρεῖται εἰς τοὺς ἐργολάβους καὶ δικαίωμα παροδικῆς χρήσεως ξένων γαιῶν καὶ κτημάτων πρὸς ἐξόρυξιν χωμάτων, λίθων, χαλίκων, καὶ ἄμμου καὶ πρὸς σύστασιν διαμέσων ὁδῶν διὰ μετακόμισιν τοῦ ὑλικοῦ.

Ἡ ἀποζημίωσις διὰ τὴν παροδικὴν χρῆσιν τῶν ἰδιωτικῶν γαιῶν καὶ κτημάτων γίνεται ἀπαραλλάκτως ὡς καὶ διὰ τὴν ἀναγκαστικὴν ἐκποίησιν· ὡς μέτρον δὲ εἰς τὸν προσδιορισμὸν τῆς ἀποζημιώσεως λαμβάνεται ἡ ἐκ τῆς χρήσεως ἐλάττωσις τῆς ἀξίας αὐτῶν. Ἐὰν δὲ ἀποδειχθῇ, ὅτι ἐκ ταύτης καθίσταται ἀνωφελὴς ἡ χρῆσις τῆς γῆς ἢ τοῦ κτήματος, ὁ ἐργολάβος ὑποχρεοῦται ν' ἀποκτήσῃ αὐτὰ ἀποζημιῶν τὸν ἰδιοκτήτην κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ Νόμου ΥΙΕ. ἀπὸ 10 Ἰουνίου 1857.

Ἄρθρον 9.

Ἡ ξυλεία, ὁ σίδηρος καὶ πᾶν ἐν γένει τὸ πρὸς κατασκευὴν τοῦ ἱπποσιδηροδρόμου ἀναγκαῖον ὑλικόν, πρὸς δὲ, τὰ ὀχήματα, αἱ φορτηγοὶ ἅμαξαι, αἱ ἀκίνητοι καὶ κινηταὶ μηχαναί, οἱ ἵπποι καὶ ἐν γένει τὰ παντὸς εἴδους ἐργαλεῖα τὰ προσδιωρισμένα εἰς τὴν σύστασιν καὶ τὴν κατὰ πρῶτον πλήρη ἐνέργειαν τοῦ ἱπποσιδηροδρόμου, ἀπαλλάσσονται τῆς πληρωμῆς παντὸς τέλους κατὰ τὴν εἰς τὸ Κράτος εἰσαγωγήν των.

Ἄρθρον 10.

Διὰ Β. διατάγματος δύναται νὰ ἐπιτραπῇ εἰς τὸν ἐργολάβον ἡ ἀπαλλοτρίωσις τῶν εἰς τὸν ἱπποσιδηρόδρομον ἢ τὰ παραρτήματά του ἀνηκόντων γηπέδων, οἰκοπέδων ἢ κτιρίων.

Ἄρθρον 11.

Οἱ ἐργολάβοι ἱπποσιδηροδρόμων ὀφείλουσιν ἀποκλειστικῶς νὰ μεταχειρίζωνται ἵππους πρὸς μεταφορὰν ἀνθρώπων καὶ πραγματειῶν. Χρῆσις ἄλλης φυσικῆς δυνάμεως δὲν συγχωρεῖται.

Ἄρθρον 12.

Πλὴν τῶν διὰ τοῦ κανονισμοῦ τοῦ ἱπποσιδηροδρόμου καὶ ἐξ ἄλλων ἀστυνομικῶν διατάξεων ἀπηγορευμένων πραγματειῶν, ὅλων τῶν λοιπῶν τὴν μεταφορὰν ὀφείλει νὰ διευκολύνῃ ὁ ἐργολάβος, ἄνευ διακρίσεως προσώπων, ἐπιφυλαττομένων ὅμως τῶν δικαιωμάτων τῆς Κυβερνήσεως διὰ τὴν στρατιωτικὴν, ναυτικὴν καὶ ταχυδρομικὴν ὑπηρεσίαν (ἄρθρ. 3.)

Ἄρθρον 13.

Τὰς μεταξὺ τοῦ ἐργολάβου καὶ τῶν ἰδιωτῶν περὶ ἐφαρμογ

γῆς τοῦ τιμολογίου διαφορὰς, λύει δι' ἀποφάσεώς του ὁ Νομάρχης, ἐπιφυλαττομένης τῆς προσφυγῆς εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν.

Ἄρθρον 14.

Ἀνατίθεται εἰς τὸν ἐργολάβον νὰ ἐνεργῇ δι' ἰδίων ὑπαλλήλων ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῆς Κυβερνήσεως, τὴν ἀστυνομίαν τῆς ὁδοῦ, καθόσον ἀφορᾷ τὴν συντήρησιν καὶ χρῆσιν αὐτῆς. Οἱ ὑπάλληλοι οὗτοι διαφροντίζουσιν αὐτὴν κατὰ τὸν ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν ἐπὶ τῇ βάσει τῶν κειμένων νόμων ἐκδοθησόμενον κανονισμόν· ἔχουσι δὲ, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὰ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ ἀστυνομικὰ αὐτῶν καθήκοντα, τὴν ἰδιότητα δημοσίων ὑπαλλήλων, ὁρκιζόμενοι πρὶν ἀναλάβωσι τὰ καθήκοντά των τὸν τῆς ὑπηρεσίας ὅρκον ἐνώπιον τοῦ ἁρμοδίου εἰρηνοδίκου. Ὁ ἁρμόδιος Νομάρχης δύναται, ἀνάγκης τυχούσης, νὰ παύσῃ τοὺς ὑπαλλήλους τούτους καὶ ἀφοῦ ἀκούσῃ προηγουμένως τὰς ἀντιρρήσεις τοῦ ἐν Ἑλλάδι διευθυντοῦ τοῦ ἱπποσιδηροδρόμου.

Ἄρθρον 15.

Ὁ ἐργολάβος ὀφείλει νὰ διατηρῇ τὸν ἱπποσιδηρόδρομον καὶ τὰ διαμετακομιστικὰ μέσα διηνεκῶς εἰς τοιαύτην κατάστασιν, ὥστε ἡ μεταφορὰ νὰ γίνηται ἀσφαλῶς καὶ συμφώνως πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς ἐπιχειρήσεως· δύναται δὲ νὰ ὑποχρεωθῇ εἰς τοῦτο διοικητικῶς.

Ἄρθρον 16.

Δι' ἄλλων ἐργολάβων σύστασις δευτέρου ἱπποσιδηροδρόμου, ἔχοντος τὴν αὐτὴν μὲ τὸν πρῶτον διεύθυνσιν καὶ ἑνοῦντος τὰ αὐτὰ μέρη, δὲν συγχωρεῖται καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τοῦ ἀποκλειστικοῦ δικαιώματος.

Ἄρθρον 17.

Ὁ ἐργολάβος δύναται κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ παραχωρηθέντος αὐτῷ προνομίου, τῇ Βασιλικῇ ἐγκρίσει, νὰ ἐπεκτείνῃ τὸν ἱπποσιδηρόδρομον καὶ νὰ συστήσῃ καὶ κλάδους τῆς κυρίας ὁδοῦ, ἐφαρμοζομένων εἰς τοὺς νέους τούτους ἱπποσιδηροδρόμους ὅλων τῶν ὅρων τοῦ παρόντος νόμου, πλὴν τοῦ περὶ διαρκείας τοῦ ἀποκλειστικοῦ δικαιώματος, τὸ ὁποῖον διὰ μὲν τὰς ἐπεκτάσεις τῶν ὁδῶν θέλει διαρκεῖ ὅσον καὶ τὸ παραχωρηθὲν προνόμιον εἰς τὴν κυρίαν ὁδὸν, διὰ δὲ τοὺς κλάδους, θέλει συντελευτᾷ μὲ τὸ τῆς κυρίας ὁδοῦ, καὶ δὲν δύναται νὰ ἐπεκταθῇ πέραν αὐτοῦ ἄνευ νόμου.

Ἄρθρον 18.

Ἂν ὁ ἐργολάβος τοῦ ἱπποσιδηροδρόμου δὲν θελήσῃ νὰ ἐπιχειρήσῃ, ἔχων τὴν προτίμησιν ἐπὶ ἴσοις ὅροις, τὴν ἐπέκτασιν τῆς ὁδοῦ ἢ τὴν σύστασιν κλάδων, δύναται ἡ τοιαύτη ἐπιχείρησις νὰ παραχωρηθῇ εἰς ἄλλους· ὁ ἐργολάβος ὑποχρεοῦται τότε, καθ' ὅσον αἱ ἀνάγκαι τῆς κινήσεως τοῦ ἱπποσιδηροδρόμου τὸ ἐπιτρέπουσι, καὶ καθ' ὅσον ἤθελε συμφωνήσει ἰδιαιτέρως μὲ τοὺς ἐργολάβους τῶν προσθέτων ὁδῶν, νὰ συγχωρῇ εἰς τούτους νὰ ἐνεργῶσι τὴν μεταφορὰν οἱ ἴδιοι διὰ τοῦ ἱπποσιδηροδρόμου του, καὶ προσέτι νὰ ἀνεγείρωσιν ἐπ' αὐτοῦ δι' ἰδίων ἐξόδων τὰ ἀναγκαῖα καταστήματα.

Διὰ τὴν ἐκ τῆς ὑποχρεώσεως ταύτης ἐνδεχομένην ζημίαν καὶ βλάβην λαμβάνει παρὰ τῶν εἰρημένων ἐργολάβων πλήρη ἀποζημίωσιν. Τὸ ποσὸν αὐτῆς προσδιορίζεται, ἐν ἐλλείψει ἑκουσίου συμβιβασμοῦ, ὑπὸ τοῦ Νομάρχου καὶ τεσσάρων πραγματογνωμόνων, διοριζομένων τῶν μὲν δύο ὑπὸ τοῦ ἐργολάβου τοῦ παλαιοῦ ἱπποσιδηροδρόμου, τῶν δὲ ἄλλων ὑπὸ τοῦ ἐργολάβου τοῦ νέου ἱπποσιδηροδρόμου.

Ἄρθρον 19.

Λήξάσης τῆς διαρκείας τοῦ ἀποκλειστικοῦ δικαιώματος, ὁ ἱπποσιδηρόδρομος μεθ' ὅλων τῶν ἀκινήτων παραρτημάτων αὐτοῦ, τιθέμενος ὑπὸ τοῦ ἐργολάβου εἰς καλὴν κατάστασιν, μεταβαίνει αὐτοδικαίως εἰς τὴν πλήρη κυριότητα τῆς Κυβερνήσεως, ἀναλαμβανούσης τὴν ἐνέργειάν του ἢ ἀπ' εὐθείας, ἢ δι' ἐνοικιάσεως πρὸς ὄφελος τοῦ δημοσίου.

Τὰ λοιπὰ μετακομιστικὰ μέσα, ἤτοι μηχανὰς, ἁμάξας, ἵππους καὶ ἄλλα κινητὰ, θέλει προσαποκτήσει ἡ Κυβέρνησις κατ' ἐκτίμησιν πραγματογνωμόνων, διοριζομένων ὑπὸ τοῦ ἁρμοδίου δικαστηρίου.

Ἄρθρ. 20.

Εἰς τοὺς ἐργολάβους ἱπποσιδηροδρόμων δύναται νὰ ἐξασφαλισθῇ τόκος μέχρι 4 τοῖς 0|0 ἐπὶ τοῦ ἀναγκαίου πρὸς τὴν σύστασιν αὐτῶν κεφαλαίου. Ἐπομένως, ἐὰν αἱ εἰσπράξεις, μετὰ τὴν ἀπ' αὐτῶν ἀφαίρεσιν τῆς πρὸς συντήρησιν καὶ χρῆσιν τῶν ἱπποσιδηροδρόμων ἀπαιτουμένης δαπάνης, δὲν ἀποφέρωσι κέρδος ἴσον τῷ 4 0|0, ἡ Κυβέρνησις ἀναπληροῖ τὸ ἐλλεῖπον.

Ἄρθρ. 21.

Πρὸς ἀπάλειψιν τῶν χάριν πληρωμῆς τόκων τυχὸν καταβο-

λῶν, δικαιοῦται ἡ Κυβέρνησις νὰ λαμβάνῃ τὸ πλεονάζον τοῦ καθαροῦ κέρδους τῶν 4 τοῖς 0|0 ἐπὶ τῶν εἰσπράξεων τῶν ἐρεξῆς ἐτῶν, μέχρι συμπληρώσεως τοῦ καταβληθέντος ποσοῦ μετὰ τοῦ τόκου αὐτοῦ, λογιζομένου πρὸς 4 τοῖς 0|0.

Ἄρθρ. 22.

Ἐφ' ἑκάστης ἐργολαβίας ἱπποσιδηροδρόμων ἡ Κυβέρνησις δικαιοῦται καὶ δύναται νὰ λαμβάνῃ κατ' ἀνώτατον ὅρον τὸ πεμπτημόριον τῶν μετοχῶν, εἰς ἃς διῃρέθη τὸ μετοχικὸν τῆς ἑταιρίας κεφάλαιον, ὑποβαλλομένη ὡς ἐκ τούτου εἰς τὰς αὐτὰς ὑποχρεώσεις, εἰς ἃς ὑπόκεινται πάντες οἱ λοιποὶ μέτοχοι.

Ὁ παρὼν νόμος, ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.»

Παρακατέθεσεν ἐπομένως ὁ αὐτὸς ὑπουργὸς καὶ τὰ ἀφορῶντα τὴν ἐκλογὴν Παμίσου ἔγγραφα, ὑποσχεθεὶς ἐπὶ τῇ αἰτήσει τοῦ βουλευτοῦ Μεσσήνης νὰ φέρῃ αὔριον καὶ τὰ πρακτικὰ τῆς ἐκλογῆς.

Παρετήρησέ τις, ὅτι μεταξὺ τῶν σπουδαιοτέρων ἔργων τὰ ὁποῖα ὁ Βασιλικὸς λόγος ὑπεσχέθη, εἶναι καὶ τὸ περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ πανεπιστημίου νομοσχέδιον, τὸ ὁποῖον μᾶς ὑπεβλήθη, καὶ ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἀνεγνώσθη μάλιστα ἔκθεσις λίαν ἐμβριθὴς τῆς ἐπιτροπῆς. Ἐπειδὴ ὅμως ἡ συζήτησις τοῦ νομοσχεδίου τούτου οὐδ' ἐγένετο οὐδὲ φαίνεται ὅτι μέλλει νὰ γίνῃ, παρακαλεῖ νὰ μᾶς εἴπῃ ὁ ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν κτλ. ὑπουργὸς ἂν τὸ νομοσχέδιον τοῦτο θέλει συζητηθῆ ἢ ὄχι.

Ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργὸς ὅτι μεταξὺ τῶν ἄλλων καὶ αἱ διάφοραι ἐργασίαι, αἱ ἐπισχολήσασαι τὴν Βουλὴν, ἐμπόδισαν καὶ τὴν συζήτησιν τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος νομοσχεδίου. Ἐπειδὴ ὅμως καὶ ὁ συντάξας καὶ εἰσαγαγὼν τὸ νομοσχέδιον ὑπουργὸς παρητήθη, ἔχει ἀνάγκην ἀναλόγου χρόνου ὅπως μελετήσῃ καὶ αὐτὸς τὸ νομοσχέδιον καὶ ζητήσῃ ἐν ἀνάγκῃ καὶ τὴν γνώμην τοῦ πανεπιστημίου. Ἄλλως τὸ ὑπουργεῖον δὲν ἀπέσυρε τὸ νομοσχέδιον καὶ σκοπὸν μάλιστα ἔχει νὰ τὸ συζητήσῃ ἐντὸς τῆς παρούσης συνόδου, ἐὰν τοῦτο εἶναι δυνατὸν, καθ' ὅσον ἔχομεν ἀντικείμενα μᾶλλον κατεπείγοντα.

Ἐπέφερεν ἄλλος, ὅτι δὲν θέλει νὰ ἐξετάσῃ τοὺς λόγους δι' οὓς ὁ ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργὸς δὲν δέχεται νὰ ἔλθῃ ἀμέσως εἰς συζήτησιν τοῦ νομοσχεδίου. Εἶναι δὲ μάλιστα

βέβαιος καὶ μεθ' ὅσα εἶπεν ὁ Κ. ὑπουργὸς, ὅτι ἡ Κυβέρνησις δὲν θέλει υἱοθετήσει τὸ νομοσχέδιον, ἂν καὶ κατὰ τὴν εἰς τὸ ὑπουργικὸν Συμβούλιον συζήτησίν του τέσσαρα μέλη αὐτῆς τὸ παρεδέχθησαν. Δὲν εἶναι δὲ βάσιμος ὁ λόγος ὅτι θέλει συμβουλευθῆ τὴν γνώμην τοῦ πανεπιστημίου, ἐπειδὴ ὁ περὶ οὗ ὁ λόγος ὀργανισμὸς συνεζητήθη ὑπὸ δωδεκαμελοῦς ἐπιτροπῆς καθηγητῶν καὶ ἄλλων λογίων, μεταξὺ τῶν ὁποίων ἠριθμεῖτο καὶ ὁ νῦν ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργός. Οὐ μόνον δὲ τοῦτο, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τοῦ πολυκρότου ζητήματος περὶ ἰσοβιότητος τῶν καθηγητῶν ἐπρατιμήθη ὡς καὶ εἰς ἄλλα, ἡ γνώμη αὐτοῦ τοῦ νῦν ὑπουργοῦ. Ἄλλως δὲν εἶναι καὶ ἄφευκτον τὸ νὰ ὑποβάλληται ἀναγκαίως πᾶσα διάταξις τοῦ ὀργανισμοῦ εἰς τὴν συζήτησιν καὶ ἀπόφανσιν τοῦ πανεπιστημίου. Δὲν συμμερίζεται δὲ τὴν ἰδέαν ὅτι ἡ συζήτησις τοῦ νομοσχεδίου δὲν *κατεπείγει*, διότι ἐν ὥσῳ τὸ πανεπιστήμιον δὲν λάβῃ τὸν ὁριστικὸν ὀργανισμόν του, δὲν πρέπει νὰ περιμένωμεν ἀνάλογον αὐτοῦ πρόοδον, καὶ ἀπόδειξις ὅτι ὁ ἀριθμὸς τῶν φοιτητῶν ἤρχισεν ἤδη νὰ ἀραιοῦται. Ἀφοῦ δὲ παρῆλθεν ἓν τέταρτον ἤδη αἰῶνος ἀφότου τὸ πανεπιστήμιον μένει ἄνευ ὀργανισμοῦ, εἶναι καιρὸς νὰ ἐπισπεύσωμεν πλέον, διότι ἂν δὲν τὸ ἀνυψώσωμεν εἰς τὴν περιωπήν του, δὲν θέλει λάβει ὅλον τὸ ὕψος καὶ τὸν προορισμόν του.

Παρετήρησεν ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργὸς, ὅτι κατὰ τὴν ἐν ὑπουργικῷ Συμβουλίῳ συζήτησιν τοῦ νομοσχεδίου τὰ μέλη τῆς Κυβερνήσεως πειθόμενα εἰς τὰς ἐπιμόνους παρατηρήσεις τοῦ προαγορεύσαντος πρώην ἐντίμου συναδέλφου των, ἐσυμφώνησαν εἰς τὴν παραδοχὴν τοῦ νομοσχεδίου καὶ δὲν ἔχουν αἰτίαν νὰ μεταβάλωσι τὴν πεποίθησίν των. Ὁ ἤδη ἀναλαβὼν τὴν διεύθυνσιν τῶν ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργὸς εἰσέτι δὲν ἐξέφρασεν ἄλλην ἐν τῷ ὑπουργικῷ Συμβουλίῳ γνώμην, καὶ ἐπομένως ἕως τώρα φρονοῦμεν περὶ τοῦ νομοσχεδίου ὅ,τι καὶ ἐπὶ τῆς ὑπουργείας τοῦ βουλευτοῦ Καλαβρύτων.

Προσέθηκεν ὁ ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργὸς, ὅτι βεβαίως δὲν ἐξηρτᾶτο ἀπὸ αὐτὸν νὰ ἐπισπεύσῃ τὴν συζήτησιν τοῦ νομοσχεδίου, διότι ὁ καιρὸς τῆς Βουλῆς ἀπερίφραστο ἐξ ἑτέρων μᾶλλον κατεπειγόντων ἀντικειμένων. Ἐκτὸς ὅμως τούτου, ὁσάκις γίνεται ἀντικατάστασις ὑπουργοῦ, εἶναι δίκαιον νὰ δίδεται εἰς τὸν διάδοχον ἀνάλογος καιρὸς ἵνα μελετήσῃ ἔργον

προεισαχθὲν ὑπὸ τοῦ προκατόχου του. Καὶ εἶναι μὲν ἀληθὲς ὅτι ὁ προαγορεύσας πρώην ὑπουργὸς τῶν ἐκκλησιαστικῶν συνέστησεν ἐπιτροπὴν πρὸς ἐξέτασιν τοῦ νομοσχεδίου, ἀλλ' ἐπὶ τῶν διατάξεων αὐτοῦ ἐξέφραζεν ἕκαστον μέλος τὴν γνώμην του, ὁ δὲ ὑπουργὸς παρεδέχετο οἵαν ἐπροτίμα, καὶ διὰ τοῦτο δὲν δύναται νὰ εἴπῃ ὅτι ἐγένοντο πάντοτε δεκταὶ αἱ ἰδέαι του· τοὐναντίον πολλάκις ἐπροτιμήθησαν διατάξεις ἄλως ἀντίθετοι πρὸς τὴν γνώμην του. Καὶ εἶναι μὲν τὸ περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ πανεπιστημίου νομοσχέδιον ἔργον βεβαίως ἐπιτυχές, ἀλλὰ δὲν ἕπεται διὰ τοῦτο καὶ ὅτι πρέπει νὰ παραδεχθῇ ὅλας τὰς διατάξεις αὐτοῦ. Διὸ δὲν εἶναι ἄδικον νὰ σκεφθῇ καὶ ὁ νῦν ὑπουργὸς ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου καὶ νὰ συμβουλευθῇ μάλιστα ὡς ὁ προκάτοχός του καὶ τὴν γνώμην ἄλλων. Ἐν γένει δὲ ἡ ἐπιθυμία τοῦ ὑπουργοῦ εἶναι νὰ συζητηθῇ τὸ νομοσχέδιον χωρὶς νὰ ζητήσῃ διὰ πλαγίου τινος τρόπου ν' ἀποφύγῃ τὴν συζήτησιν.

Ἐπανέλαβεν ὁ βουλευτὴς Καλαβρύτων ὅτι πρέπει τότε νὰ συζητηθῇ τὸ νομοσχέδιον ἐντὸς τῆς συνόδου ταύτης, καθ' ὅσον μάλιστα ἔχει μέγα συμφέρον εἰς τοῦτο ἡ Κυβέρνησις. Ἀφοῦ διὰ τοῦ Β. λόγου ὑπεσχέθη τὸ ὑπουργεῖον τὴν εἰσαγωγὴν τόσων νόμων, καὶ οὔτε ὁ περὶ δήμων νόμος, οὔτε ὁ περὶ ἀπογραφῆς, οὔτε ὁ περὶ ἐκποιήσεως τῶν φθαρτῶν κτημάτων εἰσήχθη, μόνον δὲ τὸ ὑπὸ συζήτησιν περὶ στρατιωτικῆς ποινικῆς νομοθεσίας καὶ τὸ περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ πανεπιστημίου νομοσχέδιον εἰσήχθησαν, ἔχει μέγα συμφέρον ἡ Κυβέρνησις νὰ ἐπιψηφισθῶσιν αὐτὰ τοὐλάχιστον διὰ νὰ δείξῃ ὅτι ἐκτελεῖ μέρος τῶν ὅσα διὰ τοῦ Β. λόγου ὑπεσχέθη.

Εἰπόντος δὲ ἄλλου, ὅτι ἂν τὸ ὑπουργεῖον ἀνακαλῇ τὸ νομοσχέδιον, εἶναι ἕτοιμος νὰ τὸ υἱοθετήσῃ αὐτός, παρετηρήθη ὅτι ἐὰν τὸ ὑπουργεῖον προφθάσῃ, θέλει ἔλθῃ καὶ εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ νομοσχεδίου τούτου.

Προσελθὼν ὁ εἰσηγητὴς ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἀναπληρωτικῆς πιστώσεως ἐκ δραχ. 50,000 εἰς προκαταβολὴν τοῦ γερουσιαστοῦ καὶ ἀντιναυάρχου Κ. Κριεζῆ, ἀνέγνω ἔκθεσιν ἐπ' αὐτοῦ, ἔχουσαν οὕτω·

Πρὸς τὴν Βουλήν.

« Ἡ ἐκ τμημάτων εἰσηγητικὴ ἐπιτροπὴ ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν τὸ ὑποβληθὲν ὑπὸ τῶν Κυρίων ὑπουργῶν ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν καὶ τῶν Οἰκονομικῶν νομοσχέδιον, δι' οὗ χορηγεῖται ἀναπληρωτικὴ πίστωσιν δραχ. 50,000, ἐπὶ τοῦ διὰ τὸ 1860 προϋπολογισμοῦ τοῦ ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν ὅπως χρησιμεύσῃ τὸ ποσὸν τοῦτο εἰς προκαταβολὴν τῷ Γερουσιαστῇ καὶ Ἀντιναυάρχῳ Κυρίῳ Α. Γ. Κριεζῇ.

Ἐπειδὴ εἰς τὸ μέτρον τοῦτο προῆλθεν ἡ Κυβέρνησις ἕνεκα τῶν Οἰκονομικῶν δυσχερειῶν εἰς ἃς περιέπτη ὁ διάσημος οὗτος πρωταγωνιστής, ἡ ἐπιτροπὴ δὲν διστάζει ποσῶς ν' ἀσπασθῇ τὴν πρόνοιαν ταύτην καὶ νὰ συστήσῃ ἀσμένως εἰς τὴν ἐπιψήφισιν τῆς Βουλῆς τὸ προκείμενον νομοσχέδιον.

Ἀθήνησι 9 Μαΐου 1860.

Ἡ ἐπιτροπή.

Ν. Α. Βαρβαρῆγος,	Ν. Καναβὸς,
Σ. Α. Βαρότσης,	Α. Λογοθέτης,
Ἰω. Προβελέγγιος,	Α. Ν. Πετιμεζᾶς,

Ὁ εἰσηγητὴς

Δημ. Ζῶτος.»

Προσελθὼν καὶ ὁ ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ διαθέσεως τῶν ἐθνικῶν εἰσηγητὴς ἀνέγνω ἔκθεσιν ἐπ' αὐτοῦ, ἔχουσαν ὡς ἕπεται·

Πρὸς τὴν Βουλήν.

« Ἡ εἰσηγητικὴ ἐπιτροπὴ τῶν τμημάτων ἀνελπίστως εἶδεν, ὅτι καὶ κατὰ τὸ 1860 καλεῖται ἡ Βουλὴ νὰ ψηφίσῃ τὸν παλαιὸν περὶ τοποθετήσεως τῶν ζώων νόμον, ὅστις ὡς ἄδικος καὶ ἐπιβλαβὴς ἀπεκρούσθη ἐπὶ εἰκοσιπενταετίαν εἰς τὰ 4|5 τῆς ἐπικρατείας, ἐπεκράτησε δὲ μετὰ πολλὰς ἀνωμαλίας εἰς τὸ 1|5 αὐτῆς, καὶ πιέζει μὲν δεινῶς τὰς κοινότητας καὶ τοὺς κατοίκους, ἁφαιρῶν αὐτοῖς δικαιώματα κεκτημένα καὶ σεβαστά, βλάπτει δὲ καιρίως τὰ συμφέροντα τοῦ Κράτους, ὑποθάλπων τὸν νομαδικὸν βίον, ὅστις ἀντίκειται εἰς τὴν ἐπίδοσιν τοῦ πολιτισμοῦ καὶ διακωλύει τὴν πρόοδον τῆς γεωργίας.

Ἐνώπιον τοιούτων ἐθνικῶν συμφερόντων εὑρεθεῖσα ἡ ἐπιτροπὴ ἐνόμισεν, ὅτι τότε μόνον θέλει ἐκπληρώσει εὐσυνειδότως τὴν ἀνατεθεῖσαν αὐτῇ παρὰ τῆς Βουλῆς ἐντολήν, ὅταν, ἐπιμόνως ἐργασθεῖσα, ὑποβάλῃ εἰς τὴν Βουλὴν τὴν ἀπειράκις ὑποσχεθεῖσαν μεταρρύθμισιν τῶν περὶ τοποθετήσεως διατάξεων τοῦ παλαιοῦ νόμου, ὅστις κατεδίκασε τὸν τόπον εἰς στασιμότητα καὶ φθοράν.

Πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον συνέταξε πέντε ἄρθρα ἀντὶ τῶν ἄρθρων 20—26 τοῦ ἀπὸ 28 Φεβρουαρίου 1857 περὶ φόρου

ἐπὶ τῶν ζώων νόμου. Συνιστᾷ δὲ εἰς τὴν Βουλὴν τὴν παραδοχὴν αὐτῶν διὰ τοὺς ἑξῆς λόγους·

Ὡς πρὸς τὸ **1.** ἄρθρον.

Τὸ σύστημα τῆς τοποθετήσεως καταγεται ἐκ τῆς ἀδίκου ἀρχῆς, ἥτις κατὰ τὴν πρώτην σύστασιν τοῦ βασιλείου ἐπενοήθη, «ὅπου φύεται χόρτον, ἡ γῆ ἐθνική». Τῆς ἀρχῆς ταύτης συνέπεια ὑπῆρξεν ὁ φόρος βοσκῆς. Ἀλλὰ τῇ προτάσει τοῦ συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, ἅμα συστηθέντος τῷ **1836**, ὁ φόρος κατηργήθη, ἔμεινεν ὅμως ἡ τοποθέτησις, ἥτις ποῦ μὲν οὐδαμῶς ἐφημόσθη, ποῦ δὲ εἰκονικῶς, εἰς ὀλίγας δὲ μόνον ἐπαρχίας πράγματι κατέθλιψεν.

Εἶναι γνωστὸν ὅτι καθ' ὅλας τὰς νήσους τοῦ Αἰγαίου, τὸν νομὸν τῆς Εὐβοίας, τὴν Ἀττικὴν καὶ τὴν Μεγαρίδα, τὴν ἐπαρχίαν τῶν Κραββάρων καὶ ὁλόκληρον τὴν Πελοπόννησον δὲν γίνεται τοποθέτησις, ἀλλ' αἱ Κοινότητες ἐναδελφικῇ ὁμονοίᾳ νέμονται τὰς θερινὰς καὶ χειμερινὰς βοσκάς, ἀπολαμβάνουσαι τὴν ἐκ τῆς ἀναπτύξεως τῆς κτηνοτροφίας καὶ τῆς γεωργίας ὠφέλειαν. Μόνον εἰς τὰς λοιπὰς ἐπαρχίας τῆς ἀνατολικῆς καὶ δυτικῆς Ἑλλάδος, κατ' ἐξαίρεσιν αἱ κοινότητες κατεδικάσθησαν εἰς ὑποδεέστερον σύστημα διοικήσεως, στερηθεῖσαι δικαιωμάτων, πρὸ τῆς ἐπαναστάσεως μετὰ πολλῆς εὐλαβείας διατηρηθέντων διὰ τοῦ κοινοτικοῦ συγήματος, τῆς κρηπίδος ταύτης τοῦ ἐθνισμοῦ ἐν χρόνοις δουλείας.

Διὰ τοὺς λόγους τούτους ἡ ἐπιτροπὴ τὸ ἄδικον βλέπουσα τῆς εἰρημένης ἀρχῆς, ἀπέκρουσε τὴν ἐν τῷ εἰσαχθέντι νομοσχεδίῳ ὑποκρυπτομένην ἰδέαν «ὅπου γίνεται τοποθέτησις, ἡ γῆ ἐθνική.»

Ἵνα μὴ τυχὸν ἐφαρμοσθῇ δὲ ἡ τοποθέτησις καὶ ὅπου ἕως τώρα δὲν ἐγένετο, ἐπὶ τῇ ἀξιώσει, ὅτι ὑπάρχει γῆ ἐθνική, ἡ ἐπιτροπὴ περιώρισε τὴν ἰσχὺν τοῦ παρόντος νόμου μόνον ὅπου μέχρι τοῦδε ἐγίνετο τοποθέτησις. Ὅθεν συνέταξε τὸ ἑπόμενον ἄρθρον·

«Ἄρθρον **1.** Αἱ μέχρι τοῦδε διὰ τοποθετήσεως διανεμόμεναι ἐθνικαὶ καὶ κοινοτικαὶ βοσκαὶ ἀπονέμονται εἰς τὸ ἑξῆς πρὸς τοὺς κτηνοτρόφους κατὰ τοὺς ἑπομένους ὁρισμούς, μὴ παραβλαπτομένων ἐκ τούτου τῶν κεκτημένων δικαιωμάτων.»

Ὡς πρὸς τὸ **2** ἄρθρον.

Παρεκτὸς τῆς προειρημένης ἀδικίας τὸ προκείμενον νομοσχέδιον φέρει τὸ ῥιζικὸν ἐλάττωμα, ὅτι ὑποβάλπει τὸν νομαδικὸν βίον, ἐξ αἰτίας τοῦ ὁποίου τὸ Κράτος τόσους χρόνους

μαστίζεται ἀπὸ τὴν λῃστείαν, πολλὰ μέχρι τοῦδε πρὸς καταδίωξιν αὐτῆς δαπανήσαν ἑκατομμύρια. Ἐπέφερε δὲ τὸ σύστημα τοῦτο, ὅπου ἐπεκράτησε, παντελῆ μαρασμὸν εἰς τὴν γεωργίαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν τῶν χωρίων, ἅτινα κατέστησαν ἕνεκα τούτου πενέστατα καὶ ἐστέρησε τὴν Στερεὰν Ἑλλάδα πολλῶν ἀγαθῶν τοῦ πολιτισμοῦ διὰ τὸν ἀδιάκοπον κλονισμὸν τῆς κοινῆς ἀσφαλείας.

Ὁ περὶ τοποθετήσεως νόμος εἶναι οὕτω πως συντεταγμένος καὶ ἐξ ἀνάγκης ἐφαρμόζεται μὲ τοιοῦτον τρόπον, ὥστε, ἂν καὶ ὑπάρχῃ ἐν αὐτῷ ἡ διάταξις, ὅτι εἰς τοὺς σκηνίτας κτηνοτρόφους ἀπονέμεται βοσκὴ ὅταν μονίμως κατοικήσωσιν, μ' ὅλα ταῦτα καὶ σκηνῖται εἶναι καὶ πάντων τῶν κατοίκων προτιμῶνται. Πρὸς τοὺς σκηνίτας ὁ νόμος ἅπαξ μόνον ἔπρεπε ν' ἀπευθύνῃ τὴν προτροπὴν νὰ κατοικήσωσι μονίμως. Ἀλλ' ἡμεῖς ἐπὶ εἰκοσιπενταετίαν κατ' ἔτος ψηφίζομεν ὅτι οἱ μονίμως οἰκισθέντες σκηνῖται ἀπολαμβάνουσι δικαίωμα βοσκῆς. πῶς ὅμως δύναται νὰ ὀνομασθῇ μόνιμος κάτοικος ὁ σκηνίτης; Ἀρκεῖ νὰ ὀνομασθῇ μόνιμος κάτοικος ὁ ἔχων ἐπί τινος ῥάχεως σκηνὴν ἀπροσπέλαστον, μόνον καὶ μόνον διότι ἐνεγράφη εἰς δῆμον τινα, χωρὶς νὰ κατοικήσῃ ἔν τινι χωρίῳ, χωρὶς νὰ ἐγείρῃ οἰκίαν καὶ χωρὶς νὰ γίνῃ οὕτω κατορθωτὴ ἡ μετοχὴ αὐτοῦ εἰς τὰ κοινὰ βάρη; Ἐκ τούτου αἱ ἀρχαὶ **25** ἤδη ἔτη τοποθετοῦν τοὺς σκηνίτας καὶ τοὺς μὴ μονίμως κατοικοῦντας οὐδαμοῦ.

Διὰ αὐτὸν τὸν λόγον ἡ ἐπιτροπὴ ἐνόμισε πρέπον νὰ ἐξαλείψῃ τὴν κατηγορίαν τῶν σκηνιτῶν καὶ νὰ μὴ ἀσχημίσῃ διὰ τῆς διατάξεως ταύτης τοὺς νόμους πολιτισμένου ἔθνους. Πάντες κατὰ τοὺς κειμένους νόμους δύνανται ν' ἀποκατασταθῶσιν εἰς ὁντινα δῆμον θελήσωσι καὶ εἰς ὅ,τι χωρία ἐκλέξωσι, κατὰ δὲ τὸν νόμον τοῦ **1836**, ἄρθ. **12**, δύνανται οἱ σκηνῖται νὰ σχηματίσωσι καὶ ἰδιαίτερα χωρία. Πρὸς ἐπίτευξιν δὲ τοῦ σκοποῦ τούτου τοῦ νομοθέτου, ὡς κύρωσις ἐτέθη ἐν τῷ **2** ἄρθρῳ ἡ διάταξις ὅτι οἱ μὴ μόνιμοι κάτοικοι τῶν χωρίων ἀγοράζουσι τὴν βοσκὴν ἐν δημοπρασίᾳ.

Ὅθεν τὸ ἄρθρον **2** ἔχει ὡς ἑφεξῆς·

«Ἄρθρον **2.** Ἐν τῇ περιφερείᾳ ἑκάστης κοινότητος λαμβάνουσι βοσκὴν οἱ συναποτελοῦντες τὴν κοινότητα μόνιμοι κάτοικοι αὐτῆς, ἐν δὲ ταῖς ἐθνικαῖς βοσκαῖς οἱ κάτοικοι τοῦ χωρίου ἐν τῇ περιφερείᾳ τοῦ ὁποίου κεῖνται. Ἐὰν δὲ ὑπάρχῃ περίσ-

σευμα διατίθεται διὰ δημοπρασίας εἰς ὄφελος μὲν τῆς κοινότητος ἐὰν ἦναι κοινοτική, εἰς ὄφελος δὲ τοῦ δήμου ἐὰν ἦναι ἐθνική.»

Ὡς πρὸς τὰ ἄρθρα 3, 4 καὶ 5.

Τὰ ἄρθρα ταῦτα διαλαμβάνουσι τὸν τρόπον τῆς ἐκτελέσεως τοῦ ἄρθρου 2 καὶ ὁρίζουσι τὴν χρῆσιν τῶν εἰσπραττομένων.

Τὴν ἐκτέλεσιν κατεστήσαμεν ἁπλουστάτην, τὸ δὲ ἐκπλειστηρίασμα προωρίσαμεν εἰς τὴν ἐκτέλεσιν δημωφελῶν ἔργων, καὶ ἰδίως εἰς προαγωγὴν τῶν μέσων τῆς συγκοινωνίας, τῆς ἀρθόνου ταύτης πηγῆς τῆς εὐημερίας καὶ τοῦ πλούτου, ἐφ' ᾗ ὁ νεώτερος πολιτισμὸς δικαίως ἐγκαυχᾶται.

Τὰ ἄρθρα ταῦτα ἔχουσιν ὡς ἑξῆς·

«Ἄρθρ. 3. Πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ προηγουμένου ἄρθρου ἑκάστη κοινότης διορίζει τετραμελῆ ἐπιτροπὴν διὰ συμβολαιογραφικῆς πράξεως, ἢ δι' ἐκθέσεως γινομένης ἐνώπιον τοῦ δημάρχου. Ἡ ἐπιτροπὴ αὕτη μετὰ τοῦ εἰδικοῦ παρέδρου ὁρίζει τὴν ἀναγκαιοῦσαν εἰς τὴν κοινότητα βοσκὴν καὶ τὴν τυχὸν πλεονάζουσαν.

Ἐπὶ δὲ βοσκῶν ἐθνικῶν, τὸ ἔργον τοῦτο ἐκπληροῖ ἐπιτροπὴ συγκειμένη ἐκ τοῦ προέδρου τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου, δύο συμβούλων ἐκλεγομένων παρὰ τοῦ συμβουλίου, καὶ δύο ἐκ τῶν κατοίκων τοῦ χωρίου, ἐκλεγομένων κατὰ τὰ προεκτεθέντα.

«Ἄρθρον 4. Ἡ δημοπρασία ἐνεργεῖται παρὰ τῶν εἰρημένων ἐπιτροπῶν καὶ τοῦ δημάρχου ἐν τῇ πρωτευούσῃ τοῦ δήμου, τῶν μὲν θερινῶν βοσκῶν τὸν Ἀπρίλιον, τῶν δὲ χειμερινῶν τὸν Σεπτέμβριον. Ὑπόκειται δὲ ἡ δημοπρασία εἰς τὴν ἔγκρισιν τοῦ ἐπάρχου ἀκούσαντος προηγουμένως καὶ τὴν γνωμοδότησιν τῆς ἐνεργησάσης τὴν δημοπρασίαν ἐπιτροπῆς.

Ὁ Ἔπαρχος ἀποφαίνεται ἐντὸς πέντε ἡμερῶν ἀφ' ἧς λάβῃ παρὰ τοῦ δημάρχου τὰ πρακτικά, σιωπήσας δὲ θεωρεῖται ὡς ἐγκρίνας τὴν γνωμοδότησιν τῆς ἐπιτροπῆς.

Ἀκυρωθείσης τῆς δημοπρασίας, γίνεται ἐπανάληψις αὐτῆς· τρίτη ὅμως δημοπρασία δὲν ἐπιτρέπεται.»

«Ἄρθρον 5. Τὸ ἐκπλειστηρίασμα διατίθεται ἐπὶ μὲν κοινοτικῆς βοσκῆς πρὸς θεραπείαν τῶν ἀναγκῶν τῆς κοινότητος, κατὰ πρότασιν τῆς ἐν τῷ 1 ἐδαφίῳ τοῦ ἄρθρου 3 ἐπιτροπῆς, προστιθεμένου εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ Δήμου εἰδικοῦ παραρτήματος, ἐπὶ δὲ ἐθνικῆς κατὰ τοὺς περὶ διαχειρίσεως τῆς δημοτικῆς περιουσίας νόμους πρὸς ἐκτέλεσιν δημωφελῶν ἔργων, καὶ ἰδίως εἰς ἀνάπτυξιν τῶν μέσων τῆς συγκοινωνίας ἐν τῷ δήμῳ.»

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 8 Μαΐου 1860.

Τὰ μέλη τῆς ἐπιτροπῆς

Δημ. Ζῶτος, Ἰω. Χατζόπουλος,
Δ. Λογοθέτης, Κ. Κρίσπης,
Ε. Κεχαγιᾶς,

Ὁ Εἰσηγητὴς
Ε. Δηλιγιώργης.»

Ἐρωτήσαντός τινος διὰ τί ἀναβάλλεται ἐπὶ τοσοῦτον τὸ πρὸ 2 1|2 μηνῶν εἰσαχθὲν περὶ ἀγορᾶς σιτηρῶν νομοσχέδιον· ἀπήντησέ τις, ὅτι πολλὰ τῶν ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου τούτου μελῶν τῆς ἐπιτροπῆς, ἔχοντα τὴν ἐξέλεγξιν καὶ ἄλλων σπουδαίων νομοσχεδίων, δὲν ἠδυνήθησαν νὰ ἀσχοληθῶσι καὶ εἰς τοῦτο. Ἤδη ὅμως, περαιωθέντος τοῦ περὶ στρατιωτικῆς ποινικῆς νομοθεσίας νομοσχεδίου, ἡ ἐπιτροπὴ θέλει ἐπιληφθῆ καὶ τῆς ἐξελέγξεως τοῦ περὶ ἀγορᾶς σιτηρῶν νομοσχεδίου.

Ἀκολούθως ἀναγγελθέντος ὅτι ἀντικείμενον τῆς παρούσης εἶναι ἡ ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως τοῦ περὶ στρατιωτικῆς ποινικῆς νομοθεσίας νομοσχεδίου, ἀναγνωσθὲν τὸ 45 ἄρθρον αὐτοῦ ἐγένετο δεκτὸν δι' ἀναστάσεως κατὰ τὸ νομοσχέδιον, ὡς ἐπίσης ἐγένετο δεκτὸν καὶ τὸ 46 ἄρθρον κατὰ τὴν τροπολογίαν τῆς ἐπιτροπῆς, καθ' ἣν ἐξοβελίζονται αἱ λέξεις α καὶ 5.»

Ἀναγνωσθέντος δὲ καὶ τοῦ 47 ἄρθρου, ὁ ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης ὑπουργὸς εἶπεν, ὅτι δέχεται τὴν ἐπ' αὐτοῦ τροπολογίαν τῶν δύω πρώτων ἐδαφίων, οὐχὶ δὲ καὶ τὸ ἀρχόμενον ἀπὸ τῶν λέξεων «ἐὰν δὲ αἱ διαφόρου ἁρμοδιότητος πράξεις εἶναι συναφεῖς κτλ.» διότι μεταξὺ τῆς λέξεως «συναφεῖς» καὶ τῆς παρακατιούσης «ἐπιβλαβὴς» ὑπάρχει ἀντίφασις.

Ἐπὶ τούτοις ἐγένετο δεκτὸν δι' ἀναστάσεως καὶ τὸ ἄρθρον 47 κατὰ τὴν ἀνωτέρω γνώμην τοῦ ὑπουργοῦ, ἔχον ὡς ἑπεται.

«Ἄρθρ. 47. Ὅταν τις ὑπαγόμενος εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τοῦ στρατοδικείου καταδιώκηται διὰ κακούργημα ἢ πλημμέλημα ὑπαγόμενον εἰς αὐτὴν, ἐνταυτῷ δὲ δι' ἕτερον κακούργημα ἢ πλημμέλημα τῆς ἁρμοδιότητος τῶν κοινῶν δικαστηρίων, δικάζει πρῶτον τὸ εἰς ὃ ὑπάγεται ἡ βαρυτέρα πρᾶξις δικαστήριον, ἐπὶ πράξεωνδὲ τιμωρουμένων μὲ τὸ αὐτὸ εἶδος τῆς ποινῆς δικάζει πρῶτον τὸ στρατοδικεῖον.

Ἐὰν ἡ ἀπόφασις τοῦ πρώτου δικάσαντος δικαστηρίου ἦναι καταδικαστική, τὸ μετὰ ταῦτα δικάζον δικαστήριον ἐπιβάλλει μὲν τὴν ὑπὸ τοῦ παραβιασθέντος νόμου ὁριζομένην

ποινήν, μετριαζομένην ὅμως ἀναλόγως τῆς βαρύτητος τῆς προεπιβληθείσης ποινῆς, συμφώνως πρὸς τὸ πνεῦμα τοῦ 109 ἄρθρου τοῦ ποιν. νόμου, ἐπὶ τοσοῦτον ὥστε ἐπ' οὐδεμιᾷ περιπτώσει ἡ μετριαζομένη αὕτη ποινὴ προστιθεμένη εἰς τὴν ὑπὸ τοῦ πρώτου δικάσαντος δικαστηρίου ἐπιβληθεῖσαν, νὰ μὴν ὑπερβαίνῃ τὸν ἀνώτατον ὅρον τῆς ὑπὸ τοῦ νόμου ἐπιβαλλομένης ποινῆς, ἐπὶ δὲ διαφόρου εἴδους ποινῶν τὸν ἀνώτατον ὅρον τῆς βαρυτέρας.

Μετὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς πρότερον ἐπιβληθείσης ποινῆς ἄρχεται ἡ ἐκτέλεσις τῶν μετὰ ταῦτα ποινῶν.

Ἐὰν δὲ αἱ διαφόρου ἀριθμοδιότητος πράξεις ὦσι συναφεῖς (ἄρθρ. 34 τῆς κοινῆς ποινικῆς δικονομίας) καὶ μία ἐξ αὐτῶν προβλέπηται καὶ τιμωρῆται ὑπὸ τοῦ παρόντος νόμου, δικάζει περὶ ὅλων τὸ στρατιωτικὸν δικαστήριον, ἄλλως, τὰ κοινὰ δικαστήρια, τηρουμένων καὶ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 60—62 τοῦ παρόντος νόμου.

Δύνανται ὅμως νὰ χωρισθῶσιν αἱ δίκαι, ἐὰν ἐκ τῆς ἑνώσεως τῆς διαδικασίας αὐτῶν προκύπτῃ ἀναβολή, φέρουσα κίνδυνον ἐξαφανίσεως τῶν ἀποδείξεων. »

Ἀναγνωσθέντα δὲ καὶ τὰ ἄρθρα 48—57, ἐγένοντο δεκτὰ δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως κατὰ τὸ νομοσχέδιον.

Ἀναγνωσθέντος δὲ καὶ τοῦ 58 ἄρθρου μετὰ τῆς ἐπ' αὐτοῦ τροπολογίας τῆς ἐπιτροπῆς, ἀποφαινομένης νὰ προστεθῶσιν εἰς τὸν 6'. § καὶ αἱ λέξεις «καὶ ἂν δὲν προϋτάθη ἐνώπιον τοῦ στρατοδικείου» ἐπρότεινέ τις ἡ ἐν ἀρχῇ τοῦ ἄρθρου λέξις «ἀκυρώσεως» ν' ἀντικατασταθῇ διὰ τῆς λέξεως «ἀναθεωρήσεως» καθιερωθείσης ὀλίγον ἀνωτέρω, ἡ δὲ ἐν τῷ δ'. ἐδαφίῳ λέξις «τύπου» νὰ τεθῇ ἐν τέλει τοῦ ἐδαφίου μετὰ τῆς λέξεως «οὐσιώδους» διότι τὸ πνεῦμα τοῦ νόμου καὶ ἡ δικαιοσύνη ἀπαιτεῖ νὰ εἶναι ἡ διάταξις αὕτη εὐρυτέρα, καὶ τέλος νὰ γίνῃ δεκτὴ καὶ τῆς ἐπιτροπῆς ἡ τροπολογία οὕτω· «ὡσάκις δὲ προτείνεται λόγῳ ὕλης, καὶ ἂν δὲν προϋτάθη ἐνώπιον τοῦ στρατοδικείου.»

Ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης ὑπουργός, ὅτι ἀποδεχόμενος τὰς ἀνωτέρω τροπολογίας, δὲν συναινεῖ μόνον ν' ἀντικατασταθῇ ἡ λέξις «ἀκυρώσεως» διὰ τῆς λέξεως «ἀναθεωρήσεως» διότι τὸ ἀναθεωρητικὸν δικαστήριον δὲν ἀναθεωρεῖ, ἀλλὰ διατάσσει τὴν ἀναθεώρησιν, ἥτις γίνεται ἐνώπιον ἄλλου δικαστηρίου.

Οὕτω δὲ ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὸ ἄρθρον 58 κατὰ τὰς ἀνωτέρω τροπολογίας δι' ἀναστάσεως, μὴ μεταβληθείσης μόνον τῆς λέξεως «ἀκυρώσεως». Ἔχει δ' ὡς ἑρεῖς·

«Ἄρθρ. 58. Λόγοι ἀκυρώσεως τῶν ἀποφάσεων τῶν στρατοδικείων εἶναι μόνον οἱ ἑξῆς·

α') Ἡ σύνθεσις τοῦ στρατοδικείου παρὰ τὰ ἐν τῷ παρόντι νόμῳ διατεταγμένα·

β') Ἡ ἀναρμοδιότης· ὡσάκις δὲ προτείνεται λόγῳ ὕλης, καὶ ἂν δὲν προϋτάθη ἐνώπιον τοῦ στρατοδικείου·

γ') Ἡ ἐσφαλμένη ἑρμηνεία καὶ ἡ κακὴ ἐφαρμογὴ τοῦ ποινικοῦ νόμου·

δ') Ἡ παράβασις ἢ παράλειψις ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος διατεταγμένου οὐσιώδους τύπου·

ε) Ἡ παράλειψις τοῦ στρατοδικείου εἰς τὸ ν' ἀποφασίσῃ ἐπί τινος τοῦ κατηγορουμένου ἢ τοῦ βασιλικοῦ ἐπιτρόπου αἰτήσεως, ἀφορώσης τὴν ἐξάσκησιν νομίμου τινὸς δικαιώματος αὐτοῦ. »

Ἀναγνωσθέντα δὲ καὶ τὰ ἄρθρα 59—68, ἐγένοντο δεκτὰ κατὰ τὸ νομοσχέδιον δι' εἰδικῆς ἕκαστον ἀναστάσεως.

Ἐπὶ δὲ τοῦ ἄρθρου 69 ἐπρότεινέ τις νὰ ἐξαλειφθῇ ἡ περίοδος «προσκαλοῦσι τοὺς ἐξεταθέντας νὰ ὑπογράψωσιν εἰς τὴν ἔκθεσιν, καὶ ἂν δὲν δύνανται ἢ ἀρνῶνται νὰ ὑπογράψωσι, γίνεται περὶ τούτου μνεία ἐν αὐτῇ» καθ' ὅσον, εἶπε, περὶ ὅλων τούτων γίνεται κατωτέρω μνεία ἐν τῷ 75 ἄρθρῳ, καὶ εἶναι τακτικώτερον νὰ περιορισθῶμεν εἰς μόνην τὴν γενικὴν αὐτοῦ διάταξιν. Ἐπίσης δὲ παρατηρεῖ ὅτι τὸ ὑπὸ συζήτησιν ἄρθρον ἀναφέρει μὲν ὅτι γίνονται ἀνακριτικαὶ πράξεις πρὸς βεβαίωσιν τοῦ σώματος τοῦ ἐγκλήματος, ἀλλὰ δὲν λέγει καὶ τοῦ ἐγκλήματος, ἐνῷ ἐν περιπτώσει φόνου π. χ. σῶμα ἐγκλήματος εἶναι τὸ πτῶμα, ἀλλ' ὄχι βεβαίως καὶ ἔγκλημα, διότι τὸ πτῶμα δύναται νὰ εἶναι συνέπεια φόνου, ἀλλὰ καὶ ἁπλοῦ θανάτου. Τοὐναντίον ἡ βεβαίωσις τοῦ ἐγκλήματος συνεπάγεται καὶ τὸ σῶμα τοῦ ἐγκλήματος. Ἐπεθύμει λοιπὸν νὰ ἐξηγηθῇ ἂν ἡ λέξις ἐγκλήματος παρελείφθη λόγῳ ἀξιοπρεπείας.

Ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης ὑπουργός, ὅτι δέχεται μὲν τὴν ἀπάλειψιν τῆς περιόδου «προσκαλοῦσι τοὺς ἐξεταθέντας νὰ ὑπογράψωσι κτλ.» ἐν πρὸς τὴν δευτέραν δὲ παρατήρησιν τοῦ προαγορεύσαντος πρέπει νὰ μείνῃ τὸ ἄρθρον ὡς ἔχει, καθ' ὅσον ἡ κυρίως ἀνάκρισις γίνεται μετὰ τὴν πρὸς τοῦτο διαταγήν.

Ἐπὶ τούτοις ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὸ ἄρθρον 69 δι' ἀναστάσεως, παραλειφθείσης τῆς περιόδου «προσκαλοῦσι τοὺς ἐξεταθέντας νὰ ὑπογράψωσιν εἰς τὴν ἔκθεσιν, καὶ ἂν δὲν δύναται ἢ ἀρνῶνται νὰ ὑπογράψωσι, γίνεται περὶ τούτου μνεία ἐν αὐτῇ.»

Ἐπὶ δὲ τοῦ 70 ἄρθρου παρετήρησέ τις, ὅτι δὲν θεωρεῖ νόμιμον νὰ συλλαμβάνηταί τις καὶ τίθεται εἰς κράτησιν διὰ πλημμέλημα ἐπ' αὐτοφώρῳ, καθ' ὅσον εἰς περιστάσεις τοιαύτας οὐδεὶς δύναται νὰ συλληφθῇ καὶ μείνῃ πλέον τῶν 24 ὡρῶν.

Ἀντεῖπεν ὁ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης ὑπουργός, ὅτι μέχρι τοῦδε, κατὰ τὴν στρατιωτικὴν νομοθεσίαν, ἐφυλακίζετο καὶ ὁ ἐπὶ πλημμελήματι κατηγορούμενος, ὥστε ἡ προκειμένη διάταξις εἶναι ἐλαφροτέρα τῆς προϋπαρχούσης.

Ἐπὶ τούτοις ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὸ 70 ἄρθρον κατὰ τὸ νομοσχέδιον, ὡς καὶ τὰ ἑπόμενα 71, 72, 73, 74, 75 καὶ 76 δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως.

Ἀναγνωσθέντος δὲ τοῦ 77 ἄρθρου μετὰ τῆς ἐπ' αὐτοῦ γνώμης τῆς ἐπιτροπῆς, προτεινούσης νὰ ἀντικατασταθῇ ἡ ἐν τῷ ά. ἐδαφίῳ φράσις «τὴν ἐν τῷ τόπῳ τῆς κατοικίας τοῦ φυγοστράτου» διὰ τῶν λέξεων «τὴν εἰς τὴν κατοικίαν τοῦ φυγοστράτου» Ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα παρεδέχθη τὸ ἄρθρον κατὰ τὴν ἀνωτέρω γνώμην τῆς ἐπιτροπῆς δι' ἀναστάσεως. Παρεδέχθη δὲ κατὰ τὸ νομοσχέδιον καὶ τὰ ἄρθρα 78, 79 καὶ 80 δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως.

Ἐπὶ δὲ τοῦ 81 ἄρθρου παρετήρησέ τις, ὅτι εἶναι περιττὰι αἱ λέξεις «τῶν ἐφετῶν» ἐπειδὴ τότε θέλουν γίνεσθαι καὶ ἔξοδα καὶ ἀναβολαὶ μάταιαι, ἵνα στέλληται πρῶτον ὁ προσανακριθεὶς εἰς τὸν εἰσαγγελέα τῶν ἐφετῶν, ὁπουδήποτε καὶ ἂν εἶναι, διὰ νὰ παραπεμφθῇ ὅπου ἀνήκει.

Ἡ δὲ Βουλὴ παρεδέχθη τὸ ἄρθρον δι' ἀναστάσεως μὲ τὴν ἀπάλειψιν τῶν λέξεων «τῶν ἐφετῶν».

Ἀναγνωσθέντος δὲ καὶ τοῦ 82 ἄρθρου μετὰ τῆς ἐπ' αὐτοῦ γνώμης τῆς ἐπιτροπῆς, παρετήρησέ τις, ὅτι ἀναγνωρίζει τὴν ὀρθότητα τοῦ πρώτου μέρους τῆς τροπολογίας, ζητούσης ἅμα τῇ συλλήψει νὰ διατάσσηται καὶ ἡ ἀνάκρισις. Ἀλλ' ὅταν πρόκειται περὶ ἀπορρίψεως τῆς μηνύσεως, δὲν πρέπει νὰ θέσωμεν τριήμερον προθεσμίαν ἀλλὰ νὰ μείνῃ ἡ ἐν τῷ νομοσχεδίῳ προθεσμία τῶν 15 ἡμερῶν, καθ' ὅσον ὁ μὲν ὑπουργὸς ἔχει εὐθύνην διὰ τὴν ἀπόρριψιν τῆς μηνύσεως, ὁ δὲ κατηγορούμενος δὲν διατελεῖ ὑπὸ φυλάκισιν.

Εἰπόντος δὲ τοῦ εἰσηγητοῦ, ὅτι ἡ τοιαύτη πρᾶξις τοῦ ὑπουργοῦ δὲν εἶναι ὁριστική, καὶ ὅτι ἡ μακροτέρα τῶν τριῶν ἡμερῶν προθεσμία ἠδύνατο νὰ εἶναι ἐπιβλαβὴς εἰς τὴν τιμὴν τοῦ ἀξιωματικοῦ· ἀντέταξεν ὁ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργὸς, ὅτι ἡ μακροτέρα προθεσμία ἐνῷ δὲν προσβάλλει τὸν

ἀξιωματικὸν, διευκολύνει τὸν ὑπουργὸν εἰς τὴν ἀπόφασίν του.

Ἐπὶ τούτοις ἡ Βουλὴ παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὸ 82 ἄρθρον κατὰ τὴν τροπολογίαν τῆς ἐπιτροπῆς, μεταβληθεισῶν μόνον τῶν λέξεων «ἐντὸς τῆς προμνησθείσης προθεσμίας» εἰς «ἐντὸς δεκαπενθημέρου προθεσμίας.» Ἔχει δὲ τὸ ἄρθρον ὡς ἑπεται·

«Ἄρθρ. 82. Ἡ καταδίωξις τῶν ὑπαγομένων εἰς τὰ στρατοδικεῖα πράξεων δὲν συγχωρεῖται ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος τῆς διαδικασίας, εἰμὴ κατὰ ῥητὴν πρὸς ἀνάκρισιν διαταγὴν τοῦ ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν, τὴν ὁποίαν οὗτος ἐκδίδει ἐπὶ τῶν ὑποβληθέντων αὐτῷ ἐγγράφων, ἢ καὶ ἐξ ἐπαγγέλματος.

Ἐὰν ὁ ὕποπτος συνελήφθη ἤδη, ἡ εἰρημένη διαταγὴ ἐκδίδεται ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν ἀπὸ τῆς παραλαβῆς τῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 80 σταλέντων ἐγγράφων. Ἐὰν ὁ ὑπουργὸς διέταξε τὴν σύλληψιν αὐτοῦ, διατάττει συγχρόνως καὶ τὴν ἔναρξιν τῆς ἀνακρίσεως.

Ἐν περιπτώσει δὲ καθ' ἣν ὁ ὕποπτος δὲν συνελήφθη καὶ οὔτε ἐν τῇ μηνύσει ἐκτίθενται ὡρισμένα γεγονότα οὔτε ἄλλοθεν ἐξάγονται τοιαῦτα, οὔτε ἡ εἰς τὸν καταμηνυομένον ἀποδιδομένη πρᾶξις εἶναι κολάσιμος, ὁ ὑπουργὸς ὀφείλει ἐντὸς δεκαπενθημέρου προθεσμίας ν' ἀπορρίψῃ τὴν μήνυσιν δι' αἰτιολογημένης πράξεώς του· ἐὰν ὅμως κατόπιν προκύψωσιν ὡρισμένα γεγονότα προηγούμενα ὑπὸ ποινικοῦ τινος ὅρου, ἢ δοθῇ περὶ αὐτῶν νέα μήνυσις ἐμπεριέχουσα τοιαῦτα γεγονότα, ὁ ὑπουργὸς ἐκδίδει τὴν πρὸς ἀνάκρισιν διαταγήν.»

Ἀναγνωσθέντα δὲ καὶ τὰ ἄρθρα 83—91, ἐγένοντο δεκτὰ δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως, μεταβληθεισῶν μόνον, κατὰ τὴν γνώμην τῆς ἐπιτροπῆς, τῶν ἐν τῷ ἄρθρῳ 87 λέξεων «τῶν αὐτῶν μαρτύρων,» εἰς «τῶν ἐνόρκως ἐξετασθέντων μαρτύρων» καὶ προτεθείσης ἐν τῷ ἄρθρῳ 90 μετὰ τὰς λέξεις «καὶ εἰς τὸ γραφεῖον τοῦ εἰσηγητοῦ» τῆς φράσεως «καὶ δημοσιεύσεως διά τινος ἐφημερίδος.»

Ἀναγνωσθὲν δὲ τὸ 92 ἄρθρον ἐγένετο δεκτὸν κατὰ τὴν ἐπὶ τοῦ ά. παραγράφου τροπολογίαν τῆς ἐπιτροπῆς, ἀφ' ἧς παρελείφθησαν μόνον ὡς περιττὰι αἱ λέξεις «ἐπιθεωρημένην καὶ ὑπὸ τοῦ Β. ἐπιτρόπου.» Ἔχει δὲ ὁ τροπολογηθεὶς παράγραφος οὕτω, γενομένου κατὰ τὰ ἄλλα δεκτοῦ τοῦ ἄρθρου κατὰ τὸ νομοσχέδιον.

«Ἄρθρ. 92. Πρὸς ἀπουσίαν ἀποδράσεως, συνεννοήσεως μετὰ συνενόχων ἢ ἐξαφανίσεως τῶν ἀποδείξεων, οὐδεὶς, ἐκτὸς τῶν ἐξαιρετεμμένων τὴν εὐταξίαν τῶν φυλακῶν, ἐπιτρέπεται

νὰ προσέλθῃ εἰς τὸν ὑπὸ ἀνάκρισιν ἔτι ὄντα φυλακισμένον, ἂν δὲν ἦναι παρὼν εἷς τῶν ἐπιστατῶν καὶ ἂν δὲν ἔλαβε τὴν πρὸς τοῦτο τοῦ εἰσηγητοῦ ἄδειαν. »

Γενομένου δὲ δεκτοῦ δι' ἀναστάσεως καὶ τοῦ 93 ἄρθρου κατὰ τὸ νομοτχέδιον, παρετήρησέ τις ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ 94 ἄρθρου, ὅτι ἀντὶ τῶν λέξεων «ἐὰν πρόκειται νὰ καταδιωχθῇ νόθευσις ἢ πλαστογραφία» ἤθελεν εἶσθαι σαφέστερον ἂν ἐτίθετο «ἐὰν πρόκειται νὰ γίνῃ ἀνάκρισις ἕνεκα νοθεύσεως ἢ πλαστογραφίας». Ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὸ ἄρθρον δ' ἀναστάσεως κατὰ τὴν ἀνωτέρω τροπολογίαν.

Ἀναγνωσθέντα δὲ καὶ τὰ ἄρθρα 95—98 ἐγένοντο δεκτὰ δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως κατὰ τὸ νομοσχέδιον.

Ἀναγνωσθέντος δὲ τοῦ 99 ἄρθρου μετὰ τῆς ἑπομένης γνώμης τῆς ἐπιτροπῆς·

« Τὸ 99. ἄρθρον νὰ διαγραφῇ, καθ' ὅσον ἡ ἀξιοπρέπεια καὶ ἡ τιμὴ παντὸς στρατιωτικοῦ ἀπαιτεῖ ν' ἀποπλύνηται πᾶσα διὰ τῆς ὑπὸ ἀνάκρισιν θέσεως ἀποδοθεῖσα αὐτῷ προσβολὴ ὑπὸ δικαστικῆς ἀποφάσεως θεωρουμένης ὡς ἀληθοῦς, καὶ νὰ μὴ ἐναπομένῃ οὔτε ἴχνος ὑπονοίας περὶ τῆς ἐνοχῆς του ἐπικαλυφθείσης δῆθεν διὰ τῆς ἀπὸ τῆς ὑπουργικῆς εὐνοίας ἀπορρεούσης ὑπουργικῆς περὶ τῆς ἀθωότητός του πράξεως. »

Παρετήρησεν ὁ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργὸς, ὅτι τὸ ἄρθρον τοῦτο θεωρεῖ ἀναγκαῖον νὰ συζητηθῇ, διότι, ὁμολογεῖ, δὲν ἔχει οὐδ' αὐτὸς ἐσχηματισμένην πλήρη πεποίθησιν, ἂν καὶ ἐσυζητήθη πολυειδῶς καὶ ἤκουσεν ἐπ' αὐτοῦ διαφόρους γνώμας. Εἰς τὸν Γαλλικὸν νόμον, ὅστις ἐχρησίμευσεν ὡς βάσις τοῦ νομοσχεδίου, ἐπικρατεῖ ἄλλη τις ἀρχή, ἀπόκειται δηλ. εἰς τὸν ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργὸν νὰ ἀποφασίζῃ ἂν πρέπει νὰ ἀθωωθῇ ὁ ὑπὸ ἀνάκρισιν διατελῶν, ἢ νὰ παραπεμφθῇ εἰς δίκην, ἢ καὶ νὰ ἐξακολουθήσῃ ἡ ἀνάκρισις· ἀλλὰ τότε ὁ ὑπουργὸς ἤθελεν ἀναλάβει καθήκοντα δικαστοῦ, τὸ ὁποῖον δὲν θεωρεῖ εὔλογον. Ἀφ' ἑτέρου ὅμως ἡ παντελὴς τοῦ ἄρθρου διαγραφὴ ἀφίνει εἰς ἀμφίβολον θέσιν τὴν τύχην τοῦ ἀξιωματικοῦ. Μεταξὺ τῶν δύω τούτων ἄκρων ἐθεωρήθη ὅτι δύναται νὰ προτιμηθῇ μέσος τις ὅρος, καθ' ὃν καὶ ἡ ὁριστικότης τῆς ἀποφάσεως τοῦ ὑπουργοῦ νὰ ἐκλείψῃ καὶ εἰς τὸν ἀναχριθέντα νὰ δίδηται τὸ δικαίωμα τοῦ νὰ ζητῇ τὴν ὁριστικὴν ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ ἐκδίκασίν του, δι' νὰ ἀποδειχθῇ ἡ ἀθωότης του, καὶ παύσῃ πᾶσα τῆς τύχης αὐτοῦ ἐκκρεμότης. Ἐπὶ τούτῳ φέρει τὴν ἑξῆς ἐπὶ τοῦ ἄρθρου τροπολογίαν. Ἐπειδὴ ὅμως οὐχ' ἧττον δὲν ἐσχημάτισεν

μάτισεν ὁριστικήν τινα πεποίθησιν ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου, ἐπιθυμεῖ νὰ γίνῃ ἡ δέουσα ἐπ' αὐτοῦ συζήτησις, καθ' ὅσον προκειμένου νὰ διατάξῃ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου, ἐπιθυμεῖ νὰ ἔχῃ καθαρὰν τὴν συνείδησίν του. Ἰδοὺ ἡ τροπολογία.

« Ἄρθρ. 99. Ἐὰν ὅ,τι εἰσηγητὴς γνωμοδοτῇ καὶ ὁ βασιλικὸς ἐπίτροπος ἐκ συμφώνου προτείνῃ ὅτι δὲν ὑπάρχουσι παντάπασιν ἐνδείξεις κατὰ τοῦ ὑπὸ ἀνάκρισιν διατελοῦντος, ὁ ὑπουργὸς τῶν στρατιωτικῶν δύναται δι' αἰτιολογημένης πράξεως αὐτοῦ καὶ ἐντὸς τῆς εἰς τὸ προηγούμενον ἄρθρον ὁριζομένης προθεσμίας νὰ ἀποφασίσῃ ὅτι δὲν ὑπάρχει νόμιμος ἀφορμὴ νὰ γίνῃ κατηγορία, καὶ νὰ διατάξῃ ἐνταυτῷ τὴν ἀπόλυσιν τοῦ ὑπὸ ἀνάκρισιν διατελοῦντος, ἐὰν αὐτὸς εἶναι προφυλακισμένος. Ἡ ἀπόφασις αὕτη τοῦ ὑπουργοῦ δὲν προδικάζει εἰς οὐδεμίαν περίπτωσιν τὴν κατ' αὐτοῦ πολιτικὴν ἀγωγὴν περὶ ἀποζημιώσεως, οὐδ' ἐμποδίζει τὴν ἐκ νέου καταδίωξιν αὐτοῦ ἕνεκα τῆς αὐτῆς πράξεως, ἐὰν ἀνακαλυφθῶσι νέαι ἀποδείξεις. Ἐπὶ τῶν ἀποδείξεων τούτων ὁ ὑπουργὸς τῶν στρατιωτικῶν πράττει κατὰ τὸ ἄρθρον 82 καὶ ἑπόμενα τοῦ παρόντος νόμου. Ἡ εἰρημένη ἀπόφασις κοινοποιεῖται εἰς τὸν Β. ἐπίτροπον, καὶ δι' αὐτοῦ εἰς τὸν εἰσηγητὴν καὶ τὸν ἀπολυομένον, καὶ καταχωρεῖται εἰς ἐπὶ τούτῳ ἐν τῷ ὑπουργείῳ κρατούμενον βιβλίον.

Ἐὰν ὅμως ὁ ἀπολυόμενος ζητήσῃ ἐντὸς 8 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς εἰς αὐτὸν κοινοποιήσεως τῆς ἀποφάσεως τοῦ ὑπουργοῦ δι' ἀναφορᾶς του τὴν εἰς δίκην εἰσαγωγήν του, ὁ ὑπουργὸς διατάττει αὐτήν. »

Παρετήρησεν ὁ εἰσηγητὴς, ὅτι μετὰ τὸ 43 ἄρθρον τοῦ νομοσχεδίου τὸ μᾶλλον οὐσιῶδες εἶναι τὸ προκείμενον, δι' ὃ καὶ ὁ ὑπουργὸς ἐν ὅλῃ τῇ εἰλικρινείᾳ εἶπεν ὅτι δὲν ἐσχημάτισεν ὁριστικὴν ἐπ' αὐτοῦ πεποίθησιν. Ἐπειδὴ δὲ μ' ὅλην τὴν καλὴν διάθεσιν ἣν ἔχει ἡ Βουλὴ, δὲν θέλομεν δυνηθῇ νὰ ἀποφανθῶμεν ἀμέσως, προτείνει νὰ ἀναβληθῇ ἐπὶ τὴν αὔριον ἡ συζήτησις τοῦ ἄρθρου τούτου, ἵνα σκεφθῶμεν ἐπ' αὐτοῦ ὡριμώτερον, νὰ προχωρήσωμεν δὲ ἤδη εἰς τὴν συζήτησιν τῶν λοιπῶν.

Συναινεσάσης δὲ τῆς Βουλῆς, ἀνεβλήθη ἡ τοῦ ἄρθρου τούτου συζήτησις, μεθ' ὃ ἀναγνωσθέντα τὰ ἄρθρα 100—109, ἐγένοντο δεκτὰ δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως.

Ἀναγνωσθέντος εἶτα τοῦ ἄρθρου 110 μετὰ τῆς ἐπ' αὐτοῦ τροπολογίας τῆς ἐπιτροπῆς, προτεινούσης νὰ διαγραφῶσι μὲν αἱ λέξεις *ἐπὶ σκοπῷ*, αἱ δὲ κατόπιν λέξεις νὰ γραφῶσιν οὕτω « παρεμποδίζοντες τὴν ἐνέργειαν τῆς δικαιοσύνης ». Παρετή-

ρησέ τις ὅτι ἡ γνώμη τῆς ἐπιτροπῆς τῷ φαίνεται λίαν αὐστηρά, διότι κατ' αὐτὴν καὶ τυχαῖος θόρυβος δύναται νὰ τιμωρηθῇ μὲ φυλάκισιν δύω ἐτῶν, ἐνῷ κατὰ τὸ νομοσχέδιον ἀπαιτεῖται καὶ σκοπὸς παρεμποδίσεως τῆς ἐνεργείας τῆς δικαιοσύνης.

Ἀπήντησεν ὁ εἰσηγητὴς ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ διὰ τῆς προτεινομένης τροπολογίας μακρὰν τοῦ νὰ θέλῃ νὰ ἐπιβληθῇ ποινὴ αὐστηρά, ζητεῖ μάλιστα νὰ μετριάσῃ τὸ αὐστηρὸν τῆς ποινῆς, διότι κατὰ τὸ νομοσχέδιον καὶ ὁ ἐλάχιστος ψιθυρισμὸς δύναται νὰ ἐκληφθῇ ὡς ἐπὶ σκοπῷ παρεμποδίσεως γενόμενος καὶ οὕτω νὰ ἐπιβληθῇ δεκτὴ φυλάκισις, ἐνῷ κατὰ τὴν τροπολογίαν ἀπαιτεῖται καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ θορύβου, ἡ παρεμπόδισις δηλ. τῆς ἐνεργείας τῆς δικαιοσύνης.

Ἐπανέλαβεν ὁ πρὸ τοῦ εἰσηγητοῦ ἀγορεύσας ὅτι κατὰ τὸ κοινὸν δίκαιον, ἄρθρον **183** τῆς ποινικῆς δικονομίας, ὁ ἁπλοῦς θόρυβος τιμωρεῖται μὲ ἁπλῆν μόνον κράτησιν, θεωρούμενος ὡς πταῖσμα, ἐνῷ γινόμενος ἐπὶ σκοπῷ παρεμποδίσεως θεωρεῖται πλημμέλημα καὶ τιμωρεῖται μὲ αὐστηροτέραν ποινήν. Ἐὰν λοιπὸν ἀφαιρέσωμεν τὴν λέξιν *ἐπὶ σκοπῷ*, τότε καὶ ὁ ἁπλοῦς θόρυβος θέλει θεωρεῖσθαι ὡς πλημμέλημα, καθ' ὅσον μάλιστα ἐν τῷ **2** § γίνεται λόγος περὶ τῶν διὰ λόγου ἢ σχημάτων δεικνυόντων τὴν ἐπιδοκιμασίαν ἢ ἀποδοκιμασίαν. Δυνάμεθα λοιπὸν ἐν τῷ ἐδαφίῳ αὐτῷ νὰ προσθέσωμεν καὶ τὴν λέξιν *θορυβούντων* καὶ ν' ἀφήσωμεν τὸ ἐδάφιον **5** ὡς ἔχει, ὥστε ἐνταῦθα μὲν νὰ ἐννοῆται ὁ ἐπὶ σκοπῷ παρεμποδίσεως γινόμενος θόρυβος, ἐν δὲ τῷ § **2** ὁ ἁπλοῦς θόρυβος.

Προτείναντος δὲ ἑτέρου νὰ τροπολογηθῇ ἡ πρώτη περίοδος τοῦ ἐδαφίου **5** οὕτως· «Ἐὰν ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ γίνωσιν ἐπὶ σκοπῷ θόρυβοι, παρεμποδίζοντες τὴν ἐνέργειαν κτλ.» ὥστε νὰ ὑπάρχῃ καὶ ὁ σκοπὸς καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τῆς παρεμποδίσεως· ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὸ ἄρθρον **110** κατὰ τὰς ἀνωτέρω δύω τροπολογίας τοῦ βουλευτοῦ Ἀττικῆς καὶ τοῦ βουλευτοῦ Κέας.

Ὡσαύτως παρεδέχθη δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως τὸν μὲν ἄρθρον **111** μὲ τὴν προσθήκην τῆς λέξεως *δικαστικὴν* μεταξὺ τῶν λέξεων *ἁρμοδίαν ἀρχὴν*, κατὰ τὴν γνώμην τῆς ἐπιτροπῆς, τὰ δὲ ἄρθρα **112** καὶ **113** κατὰ τὸ νομοσχέδιον.

Ὡσαύτως δὲ παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως καὶ τὸ ἄρθρον **114** κατὰ τὰς ἐπὶ τοῦ § **2** ἐπιφερομένας γραμματικὰς μεταβολάς, μεθ' ὧν καὶ ὁ ὑπουργὸς συνεφώνησεν, ἐχουσῶν ὡς ἑρεξῆς· «Διὰ

ταύτην δὲ καὶ μόνην τὴν πρᾶξιν τὸ στρατοδικεῖον δύναται νὰ καταδικάσῃ τὸν κατηγορούμενον κλπ.»

Ἀπορρίψασα εἶτα τὴν περὶ ἀπαλείψεως τοῦ ἄρθρου **115** γνώμην τῆς ἐπιτροπῆς, παρεδέχθη δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως τὰ ἄρθρα **115**, **116**, **117**, **118** καὶ **119** κατὰ τὸ νομοσχέδιον.

Ἐπὶ δὲ τοῦ ἄρθρου **120** ἀναγνωσθείσης καὶ τῆς γνώμης τῆς ἐπιτροπῆς, προτεινούσης τὴν ἀντικατάστασιν τῆς λέξεως *ἐξομολόγησις* διὰ τοῦ *ἔνορκος κατάθεσις τοῦ μάρτυρος*, παρετήρησέ τις ὅτι ἐὰν μὲν πρόκειται νὰ παραληρθῇ εἰς μόνος μάρτυς, τὸ κακὸν δὲν εἶναι τοσοῦτο μέγα· ὅπως ὅμως εἶναι τὸ ἄρθρον συντεταγμένον ὑποτίθεται ὅτι καὶ πλειότεροι μάρτυρες ἐὰν ἐλλείπωσιν ἢ καὶ εἷς μόνος ἐὰν ἐξετασθῇ, τὸ δικαστήριον δύναται νὰ διατάξῃ τὴν πρόσδον τῆς δίκης, ἀρκούμενον εἰς μόνην τὴν ἀνάγνωσιν τῶν καταθέσεων. Νομίζει λοιπὸν ὅτι πρέπει ν' ἀφήσωμεν εἰς τὸν κατηγορούμενον τὴν ἐκλογὴν τοῦ νὰ ζητῇ τῆς δίκης τὴν πρόσδον, παραιτούμενος τοῦ ἐλλείποντος ἢ τῶν ἐλλειπόντων μαρτύρων καὶ οὐχὶ εἰς τὸ δικαστήριον.

Ἀντεῖπεν ὁ εἰσηγητὴς ὅτι καθ' ἣν ἀκολουθεῖ τάξιν τὸ νομοσχέδιον, αἱ καταθέσεις γίνονται ἔνορκοι καὶ διὰ τοῦτο ἡ ἐπιτροπὴ προτείνει ἀντὶ τῆς λέξεως *ἐξομολόγησις* τὰς λέξεις *ἔνορκος κατάθεσις*. Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὴν παρατήρησιν τοῦ βουλευτοῦ Κέας, παρατηρεῖ ὅτι τὸ ἄρθρον δὲν λέγει ὅτι προχωρεῖ πάντοτε τὸ δικαστήριον καὶ τοι ἐλλείποντός τινος τῶν μαρτύρων, ἀλλ' ὅτι δύναται νὰ διατάξῃ τὴν πρόσδον τῆς δίκης, τὸ δὲ ἄρθρον **123** λέγει ὅτι διακόπτεται ἡ δίκη ἐὰν ἐλλείπῃ οὐσιώδες τις μάρτυς καὶ ἑπομένως οἱ φόβοι τοῦ προαγορεύσαντος δὲν δύνανται νὰ εἶναι πραγματικοί.

Ἐπήνεγκεν ἕτερος ὅτι δὲν παραδέχεται τὴν τροπολογίαν τῆς ἐπιτροπῆς, καθ' ὅσον δύναται νὰ γενῇ ἀνάγκη ν' ἀναγνωσθῇ καὶ ἀνώμοτός τις μαρτυρία. Ἐπίσης δὲ δὲν συμφωνεῖ καὶ μετὰ τῆς γνώμης τοῦ βουλευτοῦ Κέας, διότι ἐὰν παραδεχθῶμεν τὸ νὰ μένῃ εἰς τὴν θέλησιν τοῦ κατηγορουμένου νὰ ζητῇ ἢ ὄχι τῆς δίκης τὴν πρόσδον, θέλουσιν ἀπαντᾶσθαι μυρία προσκόμματα καὶ στρεψοδικίαι ἐκ μέρους τοῦ κατηγορουμένου πρὸς ἀναβολὴν τῆς δίκης, ἐὰν προβλέπῃ ὅτι τὸ ἀποτέλεσμα θέλει εἶσθαι κατ' αὐτοῦ. Θεωρεῖ διὰ ταῦτα προτιμότερον τὸ κείμενον τοῦ νομοσχεδίου, τὸ ὁποῖον συμφωνεῖ καὶ μὲ τὸ κοινὸν δίκαιον.

Ἐπανέλαβεν ὁ κατὰ πρῶτον ἀγορεύσας ὅτι κατὰ τὸ κοινὸν δίκαιον, δύναται νὰ προβῇ ἡ δίκη, παραιτουμένου τοῦ εἰσαγγελέως τῶν ἐλλειπόντων μαρτύρων, ἀλλὰ τότε δὲν λαμβάνονται

οὐδόλως ὑπ' ὄψιν οὔτε αἱ ἐγγραφοι αὐτῶν καταθέσεις, ἐν ᾧ ἐνταῦθα ἀναγινώσκονται αἱ καταθέσεις. Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὰ προσκόμματα, τὰ ὁποῖα δύναται νὰ παρεμβάλῃ ὁ κατηγορούμενος, ὑποκρίπτων ἕνα μάρτυρα, ὁ εἰσαγγελεὺς δύναται νὰ ματαιώσῃ τὴν στρεβλοδικίαν αὐτὴν τοῦ κατηγορουμένου, παραιτούμενος τῆς μαρτυρίας αὐτοῦ. Ὡς πρὸς δὲ τὸ ἄρθρον 123 παρατηρεῖ ὅτι ἡ ἐκτίμησις ἐὰν ὁ ἐλλείπων μάρτυς εἶναι οὐσιώδης μένει εἰς τὸ δικαστήριον, τὸ ὁποῖον δύναται νὰ εἴπῃ ὅτι δὲν τὸν θεωρεῖ οὐσιώδη καὶ οὕτω νὰ διατάξῃ τῆς δίκης τὴν πρόοδον.

Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὴν τροποποίησιν τῆς ἐπιτροπῆς, νομίζει ὅτι δι' αὐτῆς δὲν δίδεται πλειοτέρα ἐγγύησις, διότι καὶ εἰς τὴν διὰ χειραψίας μαρτυρίαν ἐν περιπτώσει ψευδορκίας ἐπιβάλλεται ἡ αὐτὴ ποινὴ καὶ διὰ τοῦτο βλέπομεν ὅτι αἱ ἔγγραφοι μαρτυρίαι εἶναι πάντοτε σύμφωνοι μὲ τὰς διὰ χειραψίας.

Ἐπέτυχεν ὁ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης ὑπουργὸς ὅτι τὸ πρακτέον ζήτημα λύεται ὑπὸ τοῦ νομοσχεδίου κατὰ τὸ κοινὸν δίκαιον, ἀφίνοντος εἰς τὴν κρίσιν τοῦ δικαστηρίου τὴν ἐκτίμησιν ἐὰν ὁ ἐλλείπων μάρτυς εἶναι οὐσιώδης ἢ ὄχι. Ὑπάρχει ὅμως ἐν τῷ νόμῳ ἐλαστικότης τις, ἥτις δύναται νὰ εἶναι πολλάκις ὠφέλιμος καὶ εἰς τὸν κατηγορούμενον. Ὑποθέσατε π. χ. ὅτι εἷς μάρτυς, ὢν ἀξιωματικός, διαμένει εἰς ὑπηρεσίαν μακρὰν τῆς ἕδρας τοῦ δικαστηρίου ἢ ὅτι ἕνεκα ὑπηρεσίας σπουδαίας δὲν ἔδρας τοῦ δικαστηρίου ἢ ὅτι ἕνεκα ὑπηρεσίας σπουδαίας δὲν δύναται νὰ μεταβῇ ἐγκαίρως διὰ νὰ ἐξετασθῇ καὶ οὕτως ἀναβάλλεται ἡ δίκη ἐπὶ πολλοὺς μῆνας, ὁ δὲ κατηγορούμενος μένει ἐν ταῖς φυλακαῖς. Ἐν περιπτώσει λοιπὸν τοιαύτῃ διατί νὰ μὴ δύναται τὸ δικαστήριον νὰ διατάξῃ τὴν πρόοδον τῆς δίκης; Διὰ τὸν λόγον μάλιστα αὐτὸν αἱ καταθέσεις δίδονται ἐνόρκως, αἱ δὲ ἀνώμοτοι κατὰ τὸ νομοσχέδιον δὲν λαμβάνονται ὑπ' ὄψιν εἰμὴ εἰς σπανίας περιστάσεις καὶ διὰ τοῦτο νομίζει καλὸν νὰ μείνῃ ὡς ἔχει τὸ νομοσχέδιον.

Ἐπὶ τούτοις ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὸ ἄρθρον 120 ὡς καὶ τὰ ἑπόμενα 121, 122, 123 καὶ 124 κατὰ τὸ νομοσχέδιον.

Παρεδέχθη ὡσαύτως δι' ἀναστάσεως τὸν ἄρθρον 125, μεταβληθείσης μόνον τῆς λέξεως *μὴ παρόντος* εἰς *ἀπουσιομένου* κατὰ τὴν γνώμην τῆς ἐπιτροπῆς.

Ἀνεγνώσθη εἶτα τὸ ἄρθρον 126 μετὰ τῆς γνώμης τῆς ἐπιτροπῆς, προτεινούσης νὰ προστεθῇ μετὰ τὰς λέξεις *δεῖνα ἢ δεῖνα τοῦ γ'. § ἡ λέξις ἐλαφρυντικαί,*

Ἀλλὰ παρατηρήσαντος τοῦ ὑπουργοῦ τῆς δικαιοσύνης ὅτι ἐν τῷ § γ'. λαμβάνονται ὑπ' ὄψιν ὅλαι αἱ περιστάσεις αἱ ἐγουσαι ἐπιρροὴν καὶ εἰς τὸν καταλογισμὸν καὶ εἰς τὴν καταμέτρησιν τῆς ποινῆς, καὶ ὅτι ἑπομένως ἀπλοῦται ὅλως περιττὴ ἡ προσθήκη τῆς λέξεως, ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα παρεδέχθη δι' ἐιδικῆς ἀναστάσεως τὸ ἄρθρ. 126 ὡς καὶ τὰ ἑπόμενα 127, 128, 129, 130, 131, 132, 133 καὶ 334 κατὰ τὸ νομοσχέδιον, μεταβληθείσης μόνον τῆς ἐν τῷ ἄρθρῳ 128 κατὰ τυπογραφικὸν λάθος αἰτιατικῆς *αἰδεμίαν ποινὴν* εἰς ὀνομαστικήν.

Παρεδέχθη εἶτα δι' ἀναστάσεως τὸ ἄρθρον 135, προστεθισῶν, μετὰ τὰς λέξεις *ἡ δὲ ἐκτέλεσις* τῆς, τῶν λέξεων, *εἰς θάνατον* κατὰ τὴν γνώμην τῆς ἐπιτροπῆς, μεθ' ἃς καὶ ὁ ὑπουργὸς συνεφώνησε.

Δεκτῶν εἶτα γενομένων κατὰ τὸ νομοσχέδιον τῶν ἄρθρων 136, 137, 138 καὶ 139, παρετήρησέ τις ἐπὶ τοῦ 140 ὅτι, ἐπειδὴ κατὰ τὸ ἄρθρον ἡ αἴτησις ἀνακρίσεως γίνεται καὶ παρὰ τῷ δεσμοφύλακι, θεωρεῖ ἀναγκαῖον νὰ σημειωθῇ ἐνταῦθα ὅτι ἡ αἴτησις γίνεται *συντασσομένης πρὸς τοῦτο ἐκθέσεως* πρὸς ἀποφυγὴν παντὸς ἀτοπήματος.

Κἀπόντος δὲ τοῦ εἰσηγητοῦ ὅτι θεωρεῖ περιττὴν τὴν προσθήκην, διότι ἐννοεῖται ὅτι ἡ αἴτησις θέλει γίνεσθαι ἐγγράφως καὶ διότι ὁ δεσμοφύλαξ ὡς ὑπαξιωματικὸς ὢν ὑποτίθεται ὅτι γνωρίζει γράμματα, ἡ Βουλὴ παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὸ ἄρθρον 140 ὡ, καὶ τὰ ἑπόμενα 141, 142, 143 καὶ 144 κατὰ τὸ νομοσχέδιον.

Παρεδέχθη δὲ ἑπομένως τὸ μὲν ἄρθρον 145 μὲ τὴν ἐν τῷ τέλει προσθήκην τῶν λέξεων *καὶ προσλαμβάνων δύω μάρτυρας ὡρίκις τοῦτο εἶναι ἐφικτὸν* κατὰ τὴν γνώμην τῆς ἐπιτροπῆς, μεθ' ἃς καὶ ὁ ὑπουργὸς συνεφώνησε, τὰ δὲ ἄρθρα 146 μέχρι τοῦ 162 κατὰ τὸ νομοσχέδιον.

Ὡσαύτως παρεδέχθη τὸ μὲν ἄρθρον 163 μὲ τὴν προσθήκην τῆς λέξεως *δικαστικὴν* μεταξὺ τῶν λέξεων *ἀρμοδίαν ἀρχὴν* κατὰ τὴν γνώμην τῆς ἐπιτροπῆς, τὰ δὲ ἄρθρα 164 καὶ 165 κατὰ τὸ νομοσχέδιον.

Ἐπὶ δὲ τοῦ ἄρθρου 166 ἀναγνωσθείσης τῆς ἑπομένης γνώμης τῆς ἐπιτροπῆς.

« Τὸ ἄρθρον 166 § 1 νὰ τροποποιηθῇ ἀφαιρουμένης τῆς προθέσεως *πρὸ* ἀπὸ τῆς λέξεως « προανάκρισιν ».

Ὁ § 4 νὰ τεθῇ εἰς τὸ αὐτὸ ἄρθρον ὡς τελευταῖον ἐδάφιον αὐτοῦ, καθότι μεθοδικώτερον, ἀφοῦ ὁριοθῶσι τὰ ἐπὶ τῇ ἀνα-

κοπῆ, νὰ ἐπέλθῃ ἡ διάταξις ἡ προβλέπουσα τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν δὲν λάβει χώραν ἡ ἀνακοπή. »

Ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὸ ἄρθρον κατὰ τὴν ἀνωτέρω τροπολογίαν, τελέντος τοῦ § 4 *μὴ γενομένης κτ.λ.* μεταξὺ τῶν δύω τελευταίων ἐδαφίων.

Ἀκολούθως παρεδέχθη δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως τὰ ἄρθρα 167 μέχρι 172 κατὰ τὸ νομοσχέδιον, τὸ δὲ ἄρθρον 173 κατὰ τὰς ὑπὸ τῶν βουλευτῶν Κέας καὶ Ἀττικῆς προταθείσας τροπολογίας, ἔχον οὕτως·

« Ἄρθρον 173. Αἱ πρὸς τοὺς κατηγορουμένους καὶ μάρτυρας κλήσεις καὶ κοινοποιήσεις ἐπιδίδονται ὑπὸ χωροφυλάκων ἢ ὑπηρετῶν τῆς δημοσίας δυνάμεως, ἄνευ οὐδεμιᾶς δαπάνης καὶ κατὰ τὰ ἄρθρα 190 καὶ 191 τῆς ποινικῆς δικονομίας, συντασσομένης ἐκθέσεως περὶ τῆς ἐπιδόσεως. »

Ἐπὶ δὲ τοῦ ἄρθρου 174 προτείναντός τινος νὰ παραγράφηται τὸ ἔγκλημα τῆς φυγοστρατείας κτλ. μετὰ 10ετίαν ὡς ἄλλα τὰ ἄλλα ἐγκλήματα, νὰ ὑποχρεοῦται δὲ μόνον εἰς τὴν συμπλήρωσιν τῆς στρατιωτικῆς του ὑπηρεσίας· ἀντιπαρετήρησεν ὁ εἰσηγητὴς, ὅτι ἡ προκειμένη τοῦ ἄρθρου διάταξις στηρίζεται εἰς τὸν ὀρθὸν λόγον, διότι κατὰ τὸν νόμον ἕκαστος ὑποχρεοῦται εἰς στρατιωτικὴν ὑπηρεσίαν μέχρι τῆς συμπληρώσεως τοῦ 45 ἔτους τῆς ἡλικίας του καὶ ἑπομένως ὁ φυγόστρατος καὶ λειποτάκτης ὑποτίθεται ὅτι μέχρι τοῦ 45 ἔτους πράττει καθ' ἑκάστην τὸ ἔγκλημα τῆς φυγοστρατείας, ἡ δὲ παραγραφὴ δὲν δύναται νὰ ἀρχίσῃ εἰμὴ μετὰ τὸ 15 ἔτος, ὅτε παύει τὸ ἔγκλημα.

Ἐνταῦθα ἐπὶ τῇ προτάσει πολλῶν, ὁ πρόεδρος ἀνέβαλε ἐπὶ τὴν αὔριον τὴν ἐξακολούθησιν τῆς συζητήσεως.

Παρελθόντες δὲ οἱ εἰσηγηταὶ ἐπὶ τῶν νομοσχεδίων περὶ ἀναπληρωτικῆς πιστώσεως ἐκ δραχμῶν 219,494:1|00 ἐπὶ τοῦ διὰ τὸ 1860 εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργείου καὶ περὶ πολιτικῶν ὑπηρεσιῶν τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ στρατοῦ καὶ τοῦ ναυτικοῦ, ἀνέγνων τὰς ἐπ' αὐτῶν ἐκθέσεις, ἐχούσας οὕτω·

Πρὸς τὴν Βουλήν.

Κύριοι!

« Τὸ ὑπ' ἐξέτασιν εἰς τὴν συζήτησιν τῆς Βουλῆς νομοσχέδιον ἀναπληρωτικῆς πιστώσεως Δρ. 219,494:01 ἐπὶ τοῦ δ.ά τὸ 1860 προϋπολογισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν, ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν ἡ ἐκ τῶν τμημάτων εἰσηγ. ἐπιτροπή.

Ἡ πίστωσις αὕτη ἀνήκει εἰς 6 κεφάλαια τοῦ προϋπολογισμοῦ καὶ δικαιολογεῖται ἀποχρώντως ἐκ τῆς αἰτιολογικῆς ἐκθέσεως τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ, προκύπτουσι δὲ τὰ πλεῖστα ποσὰ ἐκ νόμων μετὰ τὴν κύρωσιν τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ 1860 προκληθέντων, οἷοι εἰσὶν ὁ ἀπὸ 17 Μαρτίου 1859 ΦΙ'. οἱ ἀπὸ 22 καὶ ἀπὸ 28 Μαΐου 1859 ΦΔ'. καὶ ΦΑΤ'., καὶ ἐκ τῆς ἀναγκης αὐτῆς τῆς ὑπηρεσίας.

Ἡ σπουδαιοτέρα πασῶν τῶν δαπανῶν ἐστὶν ἡ ἐκ δραχμῶν 108,000 ἐπὶ τοῦ κεφαλαίου 16 « ἐκτέλεσις δικαστικῶν ἀποφάσεων » ἀλλ' ἡ δαπάνη αὕτη μέλλουσα νὰ χρησιμεύσῃ πρὸς πληρωμὴν πιστωτῶν τοῦ Κράτους δυνάμει δικαστικῶν ἀποφάσεων δικαιωθέντων εἶναι ἀπαραίτητος.

Διὰ τοὺς λόγους τούτους ἡ ἐπιτροπὴ συνίστησιν εἰς τὴν Βουλὴν τὴν παραδοχὴν τοῦ νομοσχεδίου.

Ἀθήνησι, τῇ 9 Μαΐου 1860.

Ἡ ἐπιτροπὴ

Ν. Δικαῖος, Γ. Α. Περρωτῆς,
Α. Πετραλιᾶς, Γ. Μιχαήλ. »
Ι. Καραγιαννόπουλος.

Πρὸς τὴν Βουλήν.

Κύριοι!

« Ἐπειδὴ διὰ τοῦ ὑποβληθέντος ὑπὸ τῶν κυρίων ὑπουργῶν τῶν Ναυτικῶν καὶ τῶν Στρατιωτικῶν, νομοσχεδίου, λαμβάνεται πρόνοια περὶ τῶν πολιτικῶν ὑπηρεσιῶν τῶν στρατιωτικῶν καὶ τῶν ναυτικῶν ἀξιωματικῶν, περὶ ὧν δὲν γίνεται μνεία εἰς τοὺς ὑπάρχοντας νόμους περὶ καταστάσεως τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ στρατοῦ καὶ τοῦ ναυτικοῦ, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὸ δικαίωμα τῆς συντάξεως αὐτῶν, εἰς τὴν κατηγορίαν δὲ ταύτην ὑπάγονται ἄνδρες τοῦ ἀγῶνος, ἐν οἷς ἀναντιῤῥήτως συμπεριλαμβάνονται καὶ οἱ ἀξιωματικοὶ τῆς φάλαγγος, ἡ ἐκ τῶν τμημάτων εἰσηγητικὴ ἐπιτροπὴ μὴ ἔχουσα νὰ φέρῃ ἀντίῤῥησίν τινα ἐπὶ τοιούτου μέτρου, συνίστησεν εἰς τὴν Βουλὴν τὴν παραδοχὴν τοῦ νομοσχεδίου.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 9 Μαΐου 1860.

Ἡ ἐπιτροπὴ

Σταῦρος Βλάχος, Σταμ. Μήτσας,
Ἰω. Σωτηριάδης, Α. Πετροπουλάκης. »
Γ. Κ. Βελῆς,

Μετὰ ταῦτα ὁ πρόεδρος διέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ ὥραν 4 μ. μ.

Ὁ Πρόεδρος
Α. Χ. ΛΟΝΤΟΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Χ. Α. Χρηστόπουλος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΠΗ'.

τῆς 10 Μαΐου 1860.

Συμπληρωθείσης τῆς Βουλῆς περὶ τὴν μεσημβρίαν, ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προτεραίας καὶ ἐπεκυρώθησαν.

Ἐξέθηκεν ἐν πρώταις ὁ βουλευτὴς Μεσσήνης ὅτι πρὸ πολλῶν ἡμερῶν ἀπηύθυνε πρὸς τὸν ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργὸν ἐπερώτησιν περὶ τῆς δημοτικῆς ἐκλογῆς Παμίσου, ἡ δὲ Βουλὴ ὥρισεν ὡς ἡμέραν τῆς συζητήσεως τὸ παρελθὸν Σάββατον. Ἐπειδὴ ὅμως τὴν ἡμέραν ἐκείνην δὲν εἶχον παρακατατεθῆ τὰ ζητηθέντα ἔγγραφα, ἡ Βουλὴ ἀνέβαλε τὴν συζήτησιν ἐπὶ τὴν σήμερον. Ἀλλὰ δυστυχῶς δὲν βλέπει τὸν ὑπουργὸν καὶ ἀγνοεῖ ποῦ ν' ἀποδώσῃ τὴν τοιαύτην τοῦ ὑπουργοῦ ὑπεκφυγήν. Μὴ θέλων δὲ νὰ παραβιάσῃ τὴν συζήτησιν ἀπόντος τοῦ ὑπουργοῦ, παρακαλεῖ τὴν Βουλὴν νὰ ὁρίσῃ ῥητὴν ἡμέραν, καθ' ἣν καὶ μὴ ἐμφανισθέντος τοῦ ὑπουργοῦ νὰ προβῇ εἰς τὴν ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου συζήτησιν.

Ἡ δὲ Βουλὴ παραδεχθεῖσα τὴν πρότασιν τοῦ βουλευτοῦ Μεσσήνης ὥρισεν ὡς ἡμέραν συζητήσεως τὴν αὔριον.

Μετὰ ταῦτα προέβη ἡ Βουλὴ εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ περὶ ἐκτάκτου πιστώσεως 50,000 δραχμῶν νομοσχεδίου εἰς προκατα βολὴν τοῦ ἀντιναυάρχου Α. Γ. Κριεζῆ, ἐγένετο ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ ὁποίου αὐτοῦ μυστικὴ ψηφοφορία ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τοῦ πρεσβυτέρου τῶν βουλευτῶν Κ. Ἰω. Βλάσση ὡς ἀντιπροέδρου καὶ τῶν ψηφολεκτῶν Ν. Παπαμιχαλοπούλου καὶ Ν. Καναβοῦ, καὶ προσερχόμενοι οἱ βουλευταὶ, ἔρριπτον εἰς τὴν μίαν κάλπην μέλανα, εἰς δὲ τὴν ἑτέραν λευκὸν κύαμον. Γενομένης δὲ τῆς διαλογῆς, συνήχθη ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν ἀρχὴν αὐτοῦ διὰ ψήφων 72 κατὰ 20.

Ἀναγνωσθέντος εἶτα τοῦ ἄρθρου 1, λαβὼν τὸν λόγον ἐξέθηκέ τις ὅτι προτιθέμενος νὰ προτείνῃ ῥιζικὴν ἐπὶ τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου τροπολογίαν, θεωρεῖ ἀναγκαῖον νὰ προτάξῃ ὀλίγας τινὰς παρατηρήσεις πρὸς δικαιολόγησιν τῆς ἰδέας του,

καθ' ὅσον πιστεύει ὅτι δὲν ὑπάρχει δειλία μᾶλλον ἀνανδρος παρὰ τὸ νὰ σιωπᾷ τις φοβούμενος μὴ παρεξηγηθῇ.

Παρατηρεῖ λοιπὸν ὅτι τὸ νομοσχέδιον ὅπως ἐπαρουσιάσθη, σκοπὸν ἔχον νὰ περιβάλῃ γηραιὸν καὶ ἔνδοξον ἀγωνιστὴν, εἶναι οὐ μόνον εὐεργετικὸν, ἀλλὰ καὶ λίαν σπουδαῖον διὰ τὰς συνεπείας του, διότι δι' αὐτοῦ καὶ ἡ εὐθύνη τῶν ὑπουργῶν ἀκρωτηριάζεται, καὶ ἡ τῶν νομοθετικῶν Σωμάτων ἀνεξαρτησία οὐσιωδῶς προσβάλλεται. Ἀντὶ λοιπὸν νὰ δανείσωμεν τὸ ζητούμενον ποσὸν εἰς τὸν ἀντιναύαρχον Κ. Κριεζῆν, αὐτὸς προτείνει νὰ χαρισθῇ, διότι τοιουτοτρόπως μίαν μόνον θέλομεν ἔχει συνέπειαν, τὴν ἀπὸ τοῦ δημοσίου ταμείου ἀφαίρεσιν 50,000 δραχ. ἐνῷ παραδεχόμενοι τὸ νομοσχέδιον, θέλομεν ἔχει, ὡς εἶπε, δύο ἀληθρίους συνεπείας. Ὑποθέσατε ὅτι τὸ ὑπουργεῖον μεταβάλλεται καὶ ὅτι ὁ νέος ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν ὑπουργὸς, ἐξασκῶν τὸ δικαίωμα τῆς ὑπουργικῆς εὐθύνης, θέλει νὰ διορίσῃ ἄλλον ὡς ἐπιθεωρητὴν τοῦ στόλου. Σκεπτόμενος ὅμως ὅτι θέλει περιορίσει τὰς ἀποδοχὰς τοῦ Κ. Κριεζῆ εἰς τὸ ποσὸν, τὸ ὁποῖον κατὰ τὸ ὑπὸ συζήτησιν νομοσχέδιον θέλει κρατεῖ τὸ δημόσιον πρὸς ἐξόφλησιν τοῦ πρὸς αὐτὸ χρέους τοῦ Κ. Κριεζῆ, καὶ ὅτι ἐπομένως θέλει τοῦ στερήσει καθ' ὁλοκληρίαν τὰ μέσα τῆς συντηρήσεώς του, δὲν θέλει ἄρα ἀναγκαιοῦσθαι τοῦ νὰ πραγματοποιήσῃ τὴν θέλησίν του ἐκ τῆς σελίδος ταύτης; Καὶ τοιουτοτρόπως δὲν ἀκρωτηριάζεται ἡ εὐθύνη τοῦ ὑπουργοῦ διὰ τοῦ περὶ οὗ πρόκειται δανείου, τὸ ὁποῖον κατ' αὐτὸν ἀντίκειται εἰς τὸ συνταγματικὸν πνεῦμα πολιτείας συνταγματικῶς διοικουμένης; Ἀλλ' ἐκτὸς τούτου, ὅταν εἷς νομοθέτης εὑρίσκεται ὑπὸ τὸ βάρος μιᾶς τοιαύτης ὀφειλῆς πρὸς τὸ δημόσιον, δύναται νὰ διασώζῃ τὴν ἀνεξαρτησίαν ἐκείνην, τὴν ὁποίαν ἀπαιτεῖται νὰ ἔχῃ ὁ νομοθέτης; Σκεφθῆτε λοιπὸν ὁποίων ὀδυνηρῶν συνεπειῶν ἀρχὴν πρόκειται νὰ καθιερώσωμεν διὰ τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου, καὶ διὰ τοῦτο τὴν ἰδέαν ταύτην τῶν χρηματικῶν δοσοληψιῶν μεταξὺ Κυβερνήσεως καὶ νομοθετῶν, ἐπολέμησε καὶ ἄλλοτε παρουσιασθεὶς ἐν τῇ Βουλῇ. Κατὰ τὸ 1851 ἡ Κυβέρνησις ἕνεκα πολιτικῶν περιστάσεων ἠναγκάσθη νὰ διακόψῃ τὰς ἐργασίας τῶν βουλευτικῶν Σωμάτων, πολλοὶ δὲ τῶν Κ. Κ. Γερουσιαστῶν, στερηθέντες τῆς γερουσιαστικῆς των ἀποζημιώσεως, περιῆλθον εἰς μεγάλας χρηματικὰς ἀνάγκας, ἐκ τῶν ὁποίων ὁρμώμενος ὁ ἔξοχος πολιτικὸς ἀνὴρ, ὁ πρεσβεύων τότε τῆς Κυβερνήσεως, ἄρπαξ, κακῶς κατ' αὐτὸν ποιῶν, νὰ δοθῶσι χρηματικαὶ περιθάλψεις εἰς τοὺς Γερουσιαστὰς καὶ τὸ μέτρον τοῦτο, ἂν καὶ μὲ-

τρον σκληρᾶς ἀνάγκης, ἐπαλέμησε παρουσιασθὲν εἰς τὴν Βουλὴν δι' ἀναπληρωτικῆς πιστώσεως. Ἀφ' οὗ λοιπὸν τὸ τοιοῦτον μέτρον ἠναγκάσθη νὰ πολεμήσῃ ἄλλοτε καὶ νὰ πολεμήσῃ συγχρόνως καὶ τὸν πραγματοποιήσαντα τὸ μέτρον αὐτὸ, μεθ' οὗ τὸν συνέδεε συγχρόνως πολιτικὴ φιλία, πῶς ἠδύνατο νὰ σιωπήσῃ σήμερον χωρὶς νὰ δείξῃ δειλίαν; Καὶ μολαταῦτα πρὸ δύω εἰσέτι ὡρῶν, ἔχων ὑπ' ὄψιν τὰς οἰκονομικὰς ἀνάγκας τοῦ ἐνδόξου ἀγωνιστοῦ καὶ ἀντιναυάρχου Κ. Κριεζῆ, ἐσκέπτετο ἐὰν ὤφειλε νὰ λάβῃ τὸν λόγον. Πεισθεὶς ὅμως ὅτι ἡ σιωπή του ἤθελεν εἶσθαι πολιτικὸν πλημμέλημα, καὶ ὅτι τὸ ὑπουργεῖον πρὸ ἅπαντος εἰς τὸ προκείμενον μέτρον, ἀφ' οὗ ἐστάθμισε τὴν οἰκονομικὴν τοῦ δημοσίου ταμείου κατάστασιν, ἐνόμισεν ὅτι, ἀντὶ νὰ ἀνοίξῃ δανειστικὴν τράπεζαν ἡ Κυβέρνησις εἰς ἕνα ἀγωνιστὴν, ἠδύνατο νὰ τῷ δωρήσῃ τὸ ποσὸν αὐτὸ, χωρὶς νὰ καθιερωθῇ μία ἄλλη ἀρχὴ, ἥτις οὔτε εἰς τὴν ὕψωσιν τοῦ ἀξιώματος ἑνὸς νομαθέτου, οὔτε εἰς τὴν ἡσυχίαν τῆς Κυβερνήσεως ἤθελε συντελέσει.

Τὸ νομοσχέδιον σκοπὸν βεβαίως μόνον ἔχει τὴν περίβαλψιν ἑνὸς ἀγωνιστοῦ, ἀλλ' ἡμεῖς ὀφείλομεν νὰ τὸ ἐξετάσωμεν καὶ ὑπὸ τὴν ἔποψιν τῆς ἐπιρροῆς, τὴν ὁποίαν τὸ δι' αὐτοῦ προτεινόμενον μέτρον δύναται νὰ ἔχῃ ἐπὶ τοῦ ἤδη κλονιζομένου πολιτεύματος ἡμῶν καὶ πιστεύει ὅτι, ἐχόντες νὰ ἐκλέξητε μεταξὺ προτάσεως γενναίας καὶ τοῦ στενοῦ μέτρου τοῦ νομοσχεδίου, οὐδόλως θέλετε διστάσει νὰ ῥίψητε ὑπὲρ τῆς προτάσεως τὴν λευκὴν ὑμῶν ψῆφον, ἀφ' οὗ αἱ οἰκονομικαὶ ὑμῶν περιστάσεις μᾶς ἐπιτρέπουσι δωρεὰν τοιαύτην.

Παρατηρήσαντος δέ τινος ὅτι, ἀφ' οὗ ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν ἀρχὴν τοῦ νομοσχεδίου, τὸ δὲ νομοσχέδιον πραγματεύεται περὶ δανείου καὶ οὐχὶ δωρεᾶς, δὲν δυνάμεθα πλέον νὰ παραδεχθῶμεν πρότασιν, ὅλως ἀνοικείαν εἰς τὴν παραδεχθεῖσαν ἀρχὴν καὶ ὅτι ἐκτὸς τούτου ἡ Βουλὴ κατὰ τὸ Σύνταγμα δὲν δύναται νὰ φέρῃ πρότασιν ἀφορῶσαν αὔξησιν τῶν ἐξόδων τοῦ προϋπολογισμοῦ· ἡ Βουλὴ, μηδενὸς ὑποστηρίζοντος τὴν πρότασιν τοῦ βουλευτοῦ Ὕδρας, παρεδέχθη τὸ ἄρθρον 1 δι' ἀναστάσεως κατὰ τὸ νομοσχέδιον.

Ἀναγνωσθέντος δὲ τοῦ ἄρθρου 2 παρετήρησεν ὁ τὴν ἀνωτέρω πρότασιν ἀπευθύνας, ὅτι, ἀφ' οὗ ὁ περὶ οὗ πρόκειται γηραιὸς ἀγωνιστὴς περιῆλθεν εἰς τὴν σκληρὰν ἀνάγκην τοῦ νὰ ζητήσῃ δάνειον παρὰ τῆς Κυβερνήσεως πρὸς θεραπείαν τῶν μεγάλων αὐτοῦ ἀναγκῶν, εἶναι ἄσπλαγχνον νὰ τοῦ κρατῶμεν 500 δραχ.

κατὰ μῆνα πρὸς ἀπόσβεσιν τοῦ χρέους του, ἐνῷ ἐνδέχεται, παυσαμένου τῆς θέσεως τοῦ ἐπιθεωρητοῦ, νὰ περιορισθῶσιν αἱ ἀποδοχαί του εἰς μόνην τὴν γερουσιαστικὴν ἀποζημίωσιν καὶ διὰ τοῦτο προτείνει νὰ περιορισθῇ ἡ κράτησις εἰς 150 μόνον δραχ. κατὰ μῆνα. Οὕτω δὲ ἀφίνομεν εἰς τὸν ἀγωνιστὴν καὶ νομοθέτην αὐτὸν τὴν γερουσιαστικὴν τοιαύτην ἀποζημίωσιν πρὸς διατροφὴν τῆς οἰκογενείας του καὶ ἂς μάθῃ τὸ ὑπουργεῖον ὅτι ὑπάρχουσιν οἰκογένειαι, θυσιάσασαι μεγάλας περιουσίας κατὰ τὸν ὑπὲρ ἐλευθερίας ἀγῶνα καὶ μεγάλα ἔχουσαι δικαιώματα, αἵτινες, ὡς ἄλλοτε ὁ Μιθριδάτης ἐτρέφετο διὰ δηλητηρίων καὶ ἰοβόλων χόρτων, τρέφονται σήμερον ἐκ τῶν δακρύων τῆς ἀπελπισίας των.

Ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργὸς ὅτι εὑρισκόμενος ἐν τῷ ἄλλῳ περιβόλῳ κατὰ τὴν πρώτην ὁμιλίαν τοῦ προαγορεύσαντος, περιορίζεται νὰ παρατηρήσῃ μόνον ὅτι ἡ Κυβέρνησις συντάττουσα τὸ προκείμενον νομοσχέδιον ἦτο μακρὰν πάσης ἄλλης ἰδέας καὶ παρεδέχθη μόνον ὅ,τι παρ' αὐτῆς ἐζητήθη, νομίζουσα ὅτι ὤφειλε νὰ τείνῃ ἀρωγὸν χεῖρα εἰς ἕνα ἀγωνιστὴν οἷος ὁ ἀντιναύαρχος Κριεζῆς. Διὰ νὰ ἐκλείψῃ ὅμως πᾶσα ἐναντία ἰδέα καὶ διὰ νὰ δείξῃ ἡ Κυβέρνησις τὴν εἰλικρίνειαν τῆς ἐνεργείας της ἐπὶ τοῦ προκειμένου παραδέχεται ὥστε αἱ 500 δραχ. νὰ κρατῶνται, ἐνόσῳ αἱ ἀποδοχαὶ τοῦ Κ. Κριεζῆ μένουσιν οἷαι εἰσὶ σήμερον, ὅταν δὲ τυχὸν αἱ ἀποδοχαὶ του περιορισθῶσιν εἰς μόνην τὴν γερουσιαστικὴν ἐτησίαν ἀποζημίωσιν, νὰ ἐλαττοῦται ἡ κράτησις εἰς τὸ 1/4 αὐτῆς δι' ὅλον τὸ ἔτος. Προτείνει ἐπομένως νὰ προστεθῶσιν εἰς τὸ τέλος τοῦ ἄρθρου τὰ ἑξῆς· «καθ' ἣν δὲ περίπτωσιν αἱ ἀποδοχαὶ τοῦ ἀντιναυάρχου Κ. Κριεζῆ δὲν ὑπερβαίνουσι τὴν γερουσιαστικὴν ἀποζημίωσίν του, ἡ κράτησις θέλει περιορίζεσθαι ἐπὶ μόνου τοῦ ἑνὸς τετάρτου τῆς ἐτησίας ἀποζημιώσεώς του.»

Παρατηρηθέντος δὲ ὅτι ἐν περιπτώσει καθ' ἣν αἱ ἀποδοχαὶ τοῦ Κ. Κριεζῆ θέλουν εἶσθαι 700 δραχμαὶ π. χ. ἐκτὸς τοῦ 1/4 τῶν 500, θέλουν κρατεῖσθαι καὶ αἱ περιπλέον 200 δραχμαί· ἐπρότεινέ τις πρὸς ἀποφυγὴν πάσης ἀμφιβολίας νὰ κρατῆται ἐν γένει τὸ 1/4 τῶν ἀποδοχῶν του, ἐσαεὶ ἀδιακόπως καὶ ἂν εἶναι αὐταί.

Προσθέντος δὲ τοῦ προτείναντος τὸν περιορισμὸν τῆς κρατήσεως εἰς δραχ. 150, ὅτι διὰ τῆς προτάσεώς του ἤθελε νὰ μὴ δίδεται ἡ ἀποζημίωσις τοῦ νομοθέτου πρὸς ἐξόφλησιν δανείων χορηγουμένων ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως· ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα

παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὸ ἄρθρον 2 μὲ τὴν ὑπὸ τοῦ ὑπουργοῦ γενομένην προσθήκην, ὡς καὶ τὸ ἑπόμενον 3 κατὰ τὸ νομοσχέδιον.

Ἐπαναληφθείσης δὲ τῆς αὐτῆς καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου μυστικῆς ψηφοφορίας, συνήχθη ἐκ τῆς διαλογῆς ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη καὶ τὸ σύνολον διὰ ψήφων 82 κατὰ 16. Ἔχει δὲ τὸ σύνολον οὕτως·

Ο Θ Ω Ν κτλ.

« Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν.

Ἄρθρον 1. Χορηγεῖται τῷ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργείῳ ἔκτακτος πίστωσις δραχ. πεντήκοντα χιλιάδων ἀριθ. 50,000, ταστομένη ὑπὸ Κεφ. 20 « Προκαταβολαὶ » τοῦ διὰ τὸ ἔτος 1860 εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ αὐτοῦ ὑπουργείου.

Ἄρθρον 2. Τὸ ἀνωτέρω ποσὸν προκαταβληθήσεται τῷ γερουσιαστῇ καὶ ἀντιναυάρχῳ Α. Γ. Κριεζῇ, ἐπὶ κρατήσει δραχμῶν πεντακοσίων ἀριθ. 500 κατὰ μῆνα ἐκ τῶν ἀποδοχῶν αὐτοῦ μέχρι τελείας ἐξοφλήσεως. Ἐὰν δ' ἐπὶ τοῦ τεταρτημορίου τῶν ἀποδοχῶν αὐτοῦ ἤθελον ἐπέλθει κατασχέσεις τρίτων τινῶν, τὸ δημόσιον, λαμβάνον συμμέτρως τὸ ἀναλογοῦν αὐτῷ ἐκ τοῦ κατασχεθέντος ὑπὸ τρίτων τεταρτημορίου, θέλει κρατεῖ αὐτοδικαίως ἐκ τῶν λοιπῶν τριῶν τεταρτημορίων τῶν μνησθεισῶν ἀποδοχῶν τὸ πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ μηνιαίου ποσοῦ τῶν πεντακοσίων δραχμῶν ὑπόλοιπον μέρος. Καθ' ἣν δὲ περίπτωσιν αἱ ἀποδοχαὶ τοῦ ἀντιναυάρχου Κ. Κριεζῆ δὲν ὑπερβαίνουσι τὴν γερουσιαστικὴν ἀποζημίωσίν του, ἡ κράτησις θέλει περιορίζεσθαι ἐπὶ μόνου τοῦ ἑνὸς τετάρτου τῆς ἐτησίας ἀποζημιώσεώς του.

Ἄρθρον 3. Πρὸς ἐξασφάλισιν τοῦ δημοσίου διὰ τὴν προκειμένην προκαταβολὴν ἐγγραφήσεται δυνάμει τοῦ παρόντος νόμου ὑποθήκη ἐπὶ τῶν κτημάτων τοῦ Α. Γ. Κριεζῆ, ἀσφαλίζουσα τὴν ἀπαίτησιν τοῦ δημοσίου. Πρὸ τῆς ἐγγραφῆς δὲ τῆς ὑποθήκης δὲν θέλει χορηγηθῇ αὐτῷ ἡ προκαταβολή.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, δημοσιευθήτω διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθήτω ὡς νόμος τοῦ Κράτους. »

Προσελθὼν ἐνταῦθα ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργὸς ἀνέγνω ἔκθεσίν τε καὶ νομοσχέδιον περὶ ἐκτάκτου πιστώσεως ἐκ δραχ. 30,000 δι' ἀγορὰν γραμματοσήμου, ἔχοντα οὕτως·

Πρὸς τὴν Βουλήν.

Κύριοι!

« Ἐπιψηφισθέντος ἤδη παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας τοῦ περὶ γραμματοσήμου νόμου, παρουσιάζεται ἡ ἀνάγκη τοῦ νὰ χορηγηθῇ ἡ ἀπαιτουμένη πίστωσις διὰ τὴν πληρωμὴν τῶν ἐξόδων τῆς τυπώσεως τοῦ γραμματοσήμου.

Πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον λαμβάνω τὴν τιμὴν, κατὰ διαταγὴν τοῦ Βασιλέως, νὰ ὑποβάλω εἰς τὴν ἐπιψήφισίν Σας νομοσχέδιον ἐκτάκτου πιστώσεως ἐκ δραχμῶν 30,000 ἐπὶ τῶν ἐξόδων τοῦ εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργείου τῆς χρήσεως 1860.

Τὰ ἔξοδα ταῦτα ὑπελογίσθησαν ὡς ἑξῆς·

Δι' ἀγορὰν μηχανῶν, μητρῶν, πλακῶν . . . . δραχ.	15000
Διὰ χάρτην . . . . . »	7000
Δι' ὑλικὸν τῆς ὑπηρεσίας ταύτης . . . . . »	6000
Δι' ὁδοιπορικὰ κλπ. ἔξοδα τοῦ ἐπίτηδες ἀποσταλησομένου εἰς Βιέννην ἢ Παρισίους διὰ νὰ διδαχθῇ τὴν ἐκτύπωσιν γραμματοσήμου »	2000
Τὸ ὅλον δραχ.	30000

Δὲν ἀμφιβάλλω ὅθεν ποσῶς ὅτι καὶ ὑμεῖς κατανοοῦντες τὸ κατεπείγον τῆς προκειμένης ὑπηρεσίας, καθόσον κατὰ τὴν 1 Ἰανουαρίου 1861 κατὰ τὸν νόμον, τὸ γραμματόσημον θέλει εἰσθαι εἰς πλήρη ἐνέργειαν, θέλετε εὐαρεστηθῆ νὰ ἐπισπεύσητε τὴν ἐπιψήφισιν τῆς προκειμένης πιστώσεως.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 9 Μαΐου 1860.

Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργὸς
Α. ΚΟΥΜΟΥΝΔΟΥΡΟΣ.

Ο Θ Ω Ν κτλ.

Τὸ ἑπόμενον νομοσχέδιον, περὶ ἐκτάκτου πιστώσεως θέλει ὑποβληθῆ εἰς τὴν ἐπιψήφισιν τῆς Βουλῆς παρὰ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ καὶ ὑποστηριχθῆ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 9 Μαΐου 1860.

Ο Θ Ω Ν

Α. ΚΟΥΜΟΥΝΔΟΥΡΟΣ. »

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρον μοναδικόν.

Χορηγεῖται εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργεῖον ἔκτακτος πίστωσις δραχμῶν τριάκοντα χιλιάδων ἀριθ. 30,000 ἐπὶ τοῦ εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν τῆς χρήσεως 1860 καταλογισθησομένη ὑπὸ τὸ κεφάλαιον 21 «Ἔξοδα ἐκτυπώσεως γραμματοσήμου.»

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.»

Προβάσης εἶτα τῆς Βουλῆς εἰς τὴν ἐξακολούθησιν τῆς ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 174 τῆς ποινικῆς στρατιωτικῆς νομοθεσίας συζητήσεως, λαβὼν τὸν λόγον ἐξέθηκέ τις ὅτι, ἡ ποινικὴ δικονομία καὶ ὁ ποινικὸς νόμος περιέχουσι διατάξεις περὶ τῆς παραγραφῆς τῶν διαφόρων ἐγκλημάτων, προσδιοριζομένου τοῦ χρόνου αὐτῆς εἰς 10 καὶ 20 ἔτη. Τοιαύτην παραγραφὴν πρόκειται καὶ ἐνταῦθα νὰ καθιερώσωμεν ἐπὶ τῶν εἰς τὴν ἀρμοδιότητα τῶν στρατοδικείων ὑπαγομένων κακουργημάτων. Ἀλλ' εἰδική τις διάταξις τοῦ ὑπὸ συζήτησιν ἄρθρου προσδιορίζει ἰδιαίτερον χρόνον παραγραφῆς διὰ τὴν φυγοστρατίαν, λειποταξίαν καὶ αὐτομολίαν, ἀρχομένης ἀφ' οὗ ὁ κατηγορούμενος συμπληρώσει τὸ 45 ἔτος τῆς ἡλικίας του. Ἐὰν λοιπὸν ὑποθέσητε ἕνα κληροῦχον 18ετῆ, ὑποπεσόντα εἰς τὸ ἔγκλημα τῆς φυγοστρατείας, ὁ δυστυχὴς οὗτος θέλει περιμείνει 27 μὲν ἔτη διὰ νὰ ἀρχίσῃ ἡ παραγραφὴ τοῦ ἐγκλήματός του καὶ ἕτερα 10 ἢ 20 ἔτη διὰ τὴν παραγραφὴν, 47 ὁλόκληρα ἔτη διὰ νὰ παραγραφῇ τὸ ἐλαφρὸν τῆς φυγοστρατείας του ἔγκλημα, ἐν ᾧ τὸ κακούργημα τοῦ τρομερωτέρου λῃστοῦ παραγράφεται εἰς 10 ἢ 20 μόνον ἔτη. Ἐκτὸς δὲ τούτου συλλαμβανόμενος ἐν οἱαδήποτε ἡλικίᾳ ὑποχρεοῦται καὶ νὰ ὑπηρετήσῃ, ὥστε καὶ ἐννενηκοντούτης ὑποβάλλεται εἰς τὴν ὑποχρέωσιν αὐτήν.

Θεωρεῖ λοιπὸν δρακόντειον τὴν τοῦ ἄρθρου διάταξιν, καθ' ὅσον μάλιστα ἡ στρατιωτικὴ ὑπηρεσία εἶναι δικαίωμα, καὶ δικαίωμα ἱερόν, καὶ οὐχὶ ὑποχρέωσις. Πῶς δύνασθε λοιπὸν νὰ θεωρήσητε τὴν ἐγκατάλειψιν ἑνὸς δικαιώματος ὡς τὸ μεγαλήτερον κακούργημα καὶ νὰ τιμωρήσητε τὸν φυγόστρατον αὐστηρότερον παρὰ τὸν τρομερώτερον λῃστήν; Τοιουτοτρόπως δὲν θέλετε κατορθώσει ἄλλο τι παρὰ τὸ νὰ μὴν ἐπανέρχωνται πλέον

εἰς τὴν πατρίδα των οἱ ἕνεκα γνωστῶν ὑμῖν ἀφορμῶν δραπετεύοντες κληροῦχοι, οἵτινες δὲν εἶναι ὀλίγοι.

Πρὸς ἀποφυγὴν λοιπὸν τοῦ τοιούτου ἀτοπήματος προτείνει τὴν ἑπομένην ἐπὶ τοῦ ἄρθρου τροπολογίαν· «Ἀλλ' ἡ παραγραφὴ τοῦ ἀξιοποίνου τῆς φυγοστρατείας καὶ λειποταξίας ἄρχεται ἀφ' ἧς ἡμέρας ἔλαβε χώραν ἡ κλήρωσις ἢ ἡ λειποταξία καὶ μετὰ δεκαετίαν παύει πᾶσα καταδίωξις ἢ ὑποχρέωσις εἰς ὑπηρεσίαν στρατιωτικήν.

Παύει ἐπίσης πᾶσα καταδίωξις ἕνεκα φυγοστρατείας ἢ λειποταξίας, ἐὰν ἄλλος ἀνεδέχθη νὰ ἐκπληρώσῃ τὴν ὑπηρεσίαν ἐν τῷ στρατῷ διὰ λογαριασμὸν τοῦ φυγοστράτου ἢ λειποτάκτου.» Προσέθηκε δὲ ὅτι ὡς πρὸς τὴν αὐτομολίαν νὰ ὑπόκειται εἰς τὰς κοινὰς παραγραφάς.

Ἀντεῖπεν ἕτερος ὅτι ἤθελεν εἶσθαι τόλμημα δι' αὐτὸν νὰ λάβῃ τὸν λόγον ἐπὶ ἀντικειμένου, ἐφ' οὗ ἠγόρευσαν τοσοῦτοι νομομαθεῖς βουλευταί. Ἐπειδὴ ὅμως παρετήρησεν ὅτι κατὰ τῆς λειποταξίας, αὐτομολίας καὶ ἰδίως τῆς φυγοστρατείας ἠθέλησαν νὰ προσδιορισθῶσι ποιναὶ ἐξ ἀναλογίας τῶν κοινῶν ἐγκλημάτων, ἐθεώρησεν ἀναγκαῖον νὰ εἴπῃ ὀλίγας λέξεις πρὸς εὐκολωτέραν ἐκ τοῦ ζητήματος διέξοδον. Πρὸς τοῦτο δὲ ὀφείλομεν νὰ ἐξετάσωμεν τρία τινα, α.) ἐὰν πρέπει νὰ ὑπάρξῃ τακτικὸς στρατὸς β'.) ἐὰν ὁ στρατὸς πρέπει νὰ διαιρῆται εἰς διάφορα σώματα καὶ γ'.) ὁποῖα τὰ καθήκοντα ἑκάστου σώματος. Καὶ καθόσον ἦν ἀφορᾷ τὸ πρῶτον, οὐδεὶς βέβαια ὁ ἀντιλέγων εἷς πρὸς δὲ τὸ δεύτερον, ὑπάρχει βεβαίως ἀναγκαία ἡ διαίρεσις, καθ' ὅσον καὶ ἡ ὑπηρεσία τοῦ στρατοῦ εἶναι διάφορος, καθήκοντα δὲ αὐτοῦ εἶναι ἡ ὑπεράσπισις τοῦ Βασιλέως καὶ τῆς πολιτείας κατὰ τῶν ἐπαναστατῶν, ἡ τήρησις τῶν συνόρων πρὸς ἀπόκρουσιν ἐπιθέσεων, ἡ ἐφαρμογὴ τῶν νόμων, ἡ ἐξασφάλισις τῆς ἰδιοκτησίας καὶ τὰ τοιαῦτα. Ἐπειδὴ ὅμως καὶ οἱ στρατιῶται ὡς ἄνθρωποι δύνανται νὰ ὑποκύψωσιν εἰς διαφόρους ἀξιοποίνους πράξεις, καθ' ὅσον μὲν ἀφορᾷ τὰ κοινὰ ἐγκλήματα, ταῦτα τιμωροῦνται ἐξ ἀναλογίας τῶν ὑπὸ τοῦ ποινικοῦ νόμου προβλεπομένων ποινῶν, ὁσάκις ὅμως ὁ στρατιώτης ὑπόκειται εἰς ἔγκλημα φέρον τὸν χαρακτῆρα μιᾶς κοινῆς ἀξιοποίνου πράξεως, ἀνάγκη νὰ τιμωρῆται καὶ διὰ αὐστηροτέρας ποινῆς. Περὶ τοιούτων λοιπῶν ἐγκλημάτων προκειμένου ἐνταῦθα, ὀφείλομεν νὰ φανῶμεν αὐστηροί, διότι ὅταν οἱ ὑποχρεούμενοι νὰ ὑπερασπίσωσι στρατιωτικῶς τὴν πατρίδα δραπετεύσωσι, τότε θέλομεν μείνει ἄνευ στρατιωτῶν. Θέλοντες δὲ νὰ φανῶμεν ἐπιεικεῖς, ὁμοιάζο-

μεν μὲ τὸν πατέρα ἐκεῖναν, ὅστις, ἂν ἔλειπον τὰ τέκνα του ἐξοκέλλοντα εἰς πράξεις ἀτόπους, τὰ ἀρίνει ἀτιμώρητα καὶ οὕτω τὰ ἐνθαρρύνει εἰς τὴν κακοήθειαν.

Τὰ κοινὰ ἐγκλήματα παραγράφονται μετὰ 10ετίαν, διότι ὁ νομοθέτης ὑπέθεσεν ὅτι μετὰ δέκα ἔτη δὲν θὰ ὑπάρχωσι πλέον πρόχειρα τὰ μέσα της ἀποδείξεως τοῦ ἐγκλήματος, ἀλλ' ἡ φυγοστρατεία, ἡ λειποταξία καὶ ἡ αὐτομολία εἶσιν ἐγκλήματα αὐταπόδεικτα. Παρακαλεῖ ἐπομένως τὴν Βουλὴν νὰ παραδεχθῇ τὸ ἄρθρον ὡς ἔχει ἐν τῷ νομοσχεδίῳ.

Ἐπήνεγκεν ὁ εἰσηγητὴς ὅτι τὸ ζήτημα εἶναι ἂν τὸ ἄρθρον πρέπει νὰ μείνῃ ὡς κεῖται ἐν τῷ νομοσχεδίῳ, ἢ νὰ μεταβληθῇ κατὰ τὴν τροπολογίαν τοῦ βουλευτοῦ Ἐρμιονίδος καὶ κατ' αὐτὸν τὸ νομοσχέδιον ἔχει καλῶς. Κατὰ τὴν ἐπὶ τοῦ ἄρθρου συζήτησιν ἀνεπτύχθησαν διάφοροι ἰδέαι, ἐκ τῶν ὁποίων ἐξάγεται ὅτι, ἐπειδὴ ὁ πολίτης κληρούμενος ὑποχρεοῦται νὰ ὑπηρετήσῃ ὡρισμένον τινὰ χρόνον, ἅμα ἀποφύγῃ τὴν ὑποχρέωσιν ταύτην διὰ τῆς φυγοστρατείας, τῆς λειποταξίας ἢ τῆς αὐτομολίας, ἐξακολουθεῖ νὰ ἐπαναλαμβάνῃ καθ' ἑκάστην τὸ ἔγκλημα ἐνόσῳ λείπει ἀπὸ τὰς τάξεις του καὶ κατὰ συνέπειαν δὲν δύναται ν' ἀρχίσῃ ἡ παραγραφὴ παρ' ἀρ' οὗ παύσῃ τὸ ἔγκλημα, ὁ δὲ χρόνος τῶν 45 ἐτῶν δὲν ἐτέθη τυχαίως, διότι ὁ χρόνος αὐτὸς ὡρίσθη ὑπὸ τοῦ περὶ στρατιωτικῆς θητείας νομοσχεδίου καὶ ἐπομένως ἐὰν νεώτερος νόμος ἐλαττώσῃ τὸν χρόνον τῶν 45 ἐτῶν, θέλει κατὰ συνέπειαν ἐλαττωθῇ καὶ ἐνταῦθα.

Ἐπήνεγκεν ὁ ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης ὑπουργὸς ὅτι ἐὰν τὸ ὑπὸ συζήτησιν ἄρθρον δὲν διελάμβανεν ἄλλο τι εἰμὴ ὅτι αἱ παραγραφαὶ τῆς κοινῆς ποινικῆς νομοθεσίας ἐφαρμόζονται καὶ ἐνταῦθα, οὐδὲν τῶν ἐγκλημάτων περὶ ὧν πρόκειται ἤθελε παραγράφεσθαι, διότι, ὡς ἀπεδείχθη, τὰ ἐγκλήματα ταῦτα ἐξακολουθοῦσιν ἐπαναλαμβανόμενα καθ' ἑκάστην καὶ τοιαύτη ἀρχ. ἡ ἐπικράτει καὶ ἐν Γαλλίᾳ μεχρισοῦ συζητουμένου τοῦ νόμου, εἰς ὃν στηρίζεται καὶ τὸ προκείμενον νομοσχέδιον, ἀπεφασίσθη νὰ καθιερωθῇ ἡ παραγραφὴ καὶ ἐπὶ τῶν ἐγκλημάτων αὐτῶν. Δύο λοιπὸν συστήματα παραγραφῆς ἐπροτάθησαν, καὶ κατὰ μὲν τὸ ἓν ἡ παραγραφὴ ἄρχεται ἀπὸ τοῦ τέλους τῆς ὑπηρεσίας, κατὰ δὲ τὸ ἕτερον, τὸ ὁποῖον παρεδέχθη καὶ ἡ γαλλικὴ νομοθεσία, ἡ παραγραφὴ δὲν ἤρχετο παρ' ἀρ' οὗ ὁ φυγόδικος καθίστατο ἀνίκανος πρὸς ὑπηρεσίαν καὶ ὁ χρόνος αὐτὸς ἐν Γαλλίᾳ ὡρίσθη εἰς τὸ 47 ἔτος τῆς ἡλικίας. Τὸ σύστημα λοιπὸν αὐτὸ παρεδέχθη καὶ ὁ ὑπουργὸς τῶν στρατιωτικῶν, διότι ἄλλως οἱ φυγόστρατοι μένοντες μακρὰν τῆς πατρίδος των 10 ἢ 12 ἔτη ἤθελον ἀποφεύγει τὴν τιμωρίαν καὶ ὁ χρόνος αὐτὸς δὲν ἦτο ἱκανὸς νὰ ἐξασφαλίσῃ τὰ περὶ στρατολογίας διατάξεις τοῦ νόμου. Ἀφ' οὗ δὲ τὸ σύστημα αὐτὸ ἐπροτίμησεν ἡ στρατιωτικωτάτη Γαλλία, πολὺ περισσότερον ἔπρεπε νὰ παραδεχθῶμεν ἡμεῖς, οἵτινες, ἀσυνείθιστοι εἰσέτι εἰς τὸν στρατιωτικὸν βίον, ἔχομεν ἀνάγκην πλειοτέρας αὐστηρότητος. Θεωρεῖ ἐπομένως καλὸν νὰ μείνῃ τὸ ἄρθρον ὡς ἔχει.

Προσέθηκεν ἕτερος ὅτι ὡς πρὸς τὸ ὑπὸ συζήτησιν ἀντικείμενον ἐπείσθη καὶ αὐτὸς ἐκ τῶν γενομένων ἀγορεύσεων, ὅτι τὸ ἄρθρον πρέπει νὰ μείνῃ ὡς ἔχει, καθ' ὅσον μάλιστα διὰ τῆς λέξεως *ἀξιοποίνου* ἐννοεῖ τὴν παραγραφήν, ὅταν δὲν ἐξεδόθῃ ἀπόφασις. Ἔρχεται ὅμως νὰ κάμῃ ἄλλην τινὰ παρατήρησιν ἐπὶ τοῦ πρώτου μέρους τοῦ ἄρθρου, ἐν ᾧ ἀναφέρονται τὰ ἄρθρα 5, 549 καὶ 550 τῆς ποινικῆς δικονομίας, τὰ ὁποῖα πραγματεύονται περὶ τῆς παραγραφῆς τῶν ποινικῶν ἀποφάσεων μόνον, οὐχὶ δὲ καὶ περὶ τῆς παραγραφῆς τοῦ ἀξιοποίνου τῶν πράξεων. Προτείνει ἐπομένως νὰ τροπολογηθῇ τὸ πρῶτον μέρος τοῦ ἄρθρου ὡς ἀκολούθως·

« Αἱ διατάξεις τῆς κοινῆς ποινικῆς δικονομίας περὶ παραγραφῆς τῶν ποινικῶν ἀποφάσεων (ἄρθρα 5, 549 καὶ 550) καὶ αἱ διατάξεις τοῦ κοινοῦ ποινικοῦ νόμου περὶ παραγραφῆς τοῦ ἀξιοποίνου (ἄρθρα 119—122) ἐφαρμόζονται καὶ ἐπὶ τῆς ποινικῆς διαδικασίας τῶν κακουργημάτων, πλημμελημάτων καὶ παραπτωμάτων τῶν ὑπαγομένων κτλ.» κατὰ τὸ νομοσχέδιον.

Συμφωνήσαντος δὲ καὶ τοῦ ὑπουργοῦ μετὰ τῆς ἀνωτέρω τροτολογίας, ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὸ ἄρθρον ὡς ἐτροπολογήθη.

Ἀκολούθως παρεδέχθη δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως καὶ κατὰ τὸ νομοσχέδιον τὰ ἄρθρα 175—197, ἀπορρίψασα τὴν ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 192 γνώμην τῆς ἐπιτροπῆς, προτεινούσης τὴν μεταβολὴν τῶν 4 μηνῶν εἰς ἓξ.

Παραδεχθεῖσα εἶτα ἡ Βουλὴ νὰ μετατεθῇ τὸ ἄρθρον 198 ὑπὸ τὸ κεφάλαιον δεύτερον κατὰ τὴν ἐπομένην γνώμην τῆς ἐπιτροπῆς·

« Τὸ ἄρθρον 198 νὰ μετατεθῇ ὑπὸ τὸ κεφάλαιον δεύτερον, καθότι οὔτε κατασκοπία εἶναι οὔτε ἀποπλάνησις.»

Παρεδέχθη τὸ ἄρθρον αὐτὸ ὡς καὶ τὰ ἑπόμενα 199, 200, 201, 202, 203, 204 καὶ 205 δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως κατὰ τὸ νομοσχέδιον.

Ἀναγνωσθέντα δὲ καὶ τὰ ἄρθρα 206—227, ἐγίνοντο δεκτὰ κατὰ τὸ νομοσχέδιον δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως.

Ἀναγνωσθέντος δὲ τοῦ 228 ἄρθρου, παρετήρησεν ὁ εἰσηγητὴς, ὅτι ἡ ἐπιγραφὴ «Λυτομολία εἰς τὸν ἐχθρὸν ἢ ἐπὶ παρουσίᾳ τοῦ ἐχθροῦ» δὲν ἔχει καλῶς, διότι μετὰ τὴν λέξην *αὐτομολία* πλεονάζουσιν αἱ λέξεις *εἰς τὸν ἐχθρὸν*, ἐλλείπει δ' ἐκ τῆς ἐπιγραφῆς καὶ ἡ περὶ λειποταξίας ἰδία, ἐνῷ καὶ περὶ ταύτης γίνεται λόγος. Διὸ νὰ τροποποιηθῇ ὡς ἐρεῖς· «αὐτομολία, καὶ λειποταξία ἐπὶ παρουσίᾳ τοῦ ἐχθροῦ» νὰ ἐξαλειφθῶσι δὲ καὶ ἐκ τοῦ κειμένου τοῦ ἄρθρου αἱ λέξεις «εἰς τὸν ἐχθρὸν» διὰ τὸν αὐτὸν λόγον.

Οὕτω δὲ ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὸ ἄρθρον κατὰ τὴν τροπολογίαν ταύτην δι' ἀναστάσεως.

Ἀναγνωσθὲν δ' ἐγένετο δεκτὸν δι' ἀναστάσεως καὶ τὸ 229 ἄρθρον, διορθωθείσης τῆς φράσεως «τοῦ ἐχθροῦ ἢ τῶν ἐπαναστατῶν» εἰς «τοῦ ἐχθροῦ ἢ τῶν ἐπαναστατῶν.»

Ἀναγνωσθέντα δὲ καὶ τὰ ἄρθρα 230—254, ἐγένοντο δεκτὰ δι' εἰδικῆς ἕκαστον ἀναστάσεως, διορθωθεισῶν τῶν ἐν τοῖς ἄρθροις 234 καὶ 235 λέξεων *πολεμοφόλια* εἰς *πολεμεφόδια*, καὶ μεταβληθείσης τῆς ἐν τῷ ἄρθρῳ 240 γενικῆς πληθυντικῆς «διὰ ῥήξεων» εἰς «διὰ ῥήξεως.»

Ἀναγνωσθέντος δὲ καὶ τοῦ 255 ἄρθρου, μετὰ τῆς ἐπ' αὐτοῦ γνώμης τῆς ἐπιτροπῆς, περιοριζούσης τὴν ποινὴν μέχρις ἓξ μηνῶν· ὁ μὲν εἰσηγητὴς παρετήρησεν ὅτι ὁ ῥέρων ἄνευ δικαιώματος παράσημα κτλ. στρατιωτικὸς ἐμφαίνει κουρότητα μὴ προξενοῦσαν βλάβην τινὰ, καὶ διὰ τοῦτο ἡ ἐπιτροπὴ ἠλάττωσε τὴν ποινήν.

Ἀλλ' ὁ ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης ὑπουργὸς ἀπήντησεν, ὅτι ἡ πρᾶξις εἶναι ἀπάτη, καὶ ὁ προσφεύγων εἰς τοιαῦτα μέσα στρατιωτικὸς εἶναι ἀνάξιος νὰ φέρῃ στέμμα. Διὸ δὲν συμφωνεῖ εἰς τὴν ἐλάττωσιν τῆς ποινῆς.

Ἐπὶ τούτοις ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὸ ἄρθρον δι' ἀναστάσεως κατὰ τὸ νομοσχέδιον, ὡς καὶ τὰ ἑπόμενα 256—265 δι' εἰδικῆς ἕκαστον ἀναστάσεως.

Περαιωθέντος ἐνταῦθα τοῦ νομοσχεδίου, ἡ Βουλὴ ἐπανῆλθεν εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ ἀναβληθέντος 99 ἄρθρου, ἐφ' οὗ ὑπέβαλε χθὲς τροπολογίαν ὁ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργός.

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου τούτου λαβὼν τὸν λόγον ἐξέθηκεν ὁ ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης ὑπουργὸς, ὅτι ὁ ἐν ἰσχύϊ γαλλικὸς στρατιωτικὸς νόμος εἶχε προορισθῇ νὰ ἐφαρμόζηται ἐν καιρῷ πολέμου, διὰ

ἐθεωρήθη καὶ ἐν Γαλλίᾳ προσωρινὸς, ἂν καὶ διήρκεσεν ὑπὲρ τὰ 60 ἔτη. Ὡς νόμος λοιπὸν πολέμου καθιέρωνε τὴν ἄμεσον εἰς δίκην εἰσαγωγὴν καὶ τὴν ἐκτέλεσιν. Κατόπιν ὅμως, εἰς ἡμέρας εἰρήνης, ὁ νόμος οὗτος ἐφαίνετο ἄδικος, καὶ μάλιστα ὅτε ὁ κατηγορούμενος ἀπεδεικνύετο, πάντῃ ἀθῶος. Διὰ τοῦτο ἐπεκράτησεν ἐν Γαλλίᾳ, εἰς περιπτώσεις προφανοῦς ἀθωότητος, νὰ μὴ δίδεται ἄδεια τῆς εἰς τὸ ἀκροατήριον τοῦ στρατοδικείου εἰσαγωγῆς τῆς ὑποθέσεως. Ἡ τελευταία δὲ αὕτη νομολογία μετεβλήθη ἐσχάτως εἰς νόμον, καθ' ὃν ἀπόκειται εἰς τὸν ἀνώτερον στρατιωτικὸν διοικητὴν νὰ ἀποφαίνηται περὶ τῆς ἀπολύσεως τοῦ κατηγορουμένου, ἀλλ' ἡ πρᾶξις αὕτη τοῦ ἀνωτέρου στρατιωτικοῦ διοικητοῦ δὲν ἔχει χαρακτῆρα τελεσιδικίας, καὶ παρουσιαζομένων νέων ἀποδείξεων, ἡ κατηγορία ἀνανεοῦται. Ἐπὶ τοῦ προκειμένου καὶ τὸ ὑπὸ συζήτησιν νομοσχέδιον ἔτεινεν εἰς τὰ ἴχνη τοῦ Γαλλικοῦ νόμου, ἀλλ' ἐν τῇ Γερουσίᾳ ὑπέστη κατὰ τοῦτο τροποποίησιν, τὴν ὁποίαν αὐτὸς δὲν νομίζει τόσον ὀρθήν. Κατὰ συνέπειαν δὲ τῆς διατάξεως τοῦ 99 ἄρθρου εὑρισκόμεθα εἰς τὸ δίλημμα ἢ νὰ μὴ δύνανται οἱ κατηγορηθέντες ν' ἀποπλύνωσι τὸν ῥύπον, ἐὰν δὲν εἰσαχθῶσιν εἰς τὸ ἀκροατήριον, ἢ νὰ περιβάλωμεν τὸν ὑπουργὸν τῶν στρατιωτικῶν μὲ δικαστικὰ χέρη. Καὶ εἶναι μὲν ἀληθὲς ὅτι ἀστραλίζομεν τὴν πρᾶξιν ταύτην μὲ ἐγγυήσεις τινὰς, τὴν γνωμοδότησιν τοῦ εἰσηγητοῦ καὶ τὴν τοῦ Β. ἐπιτρόπου, ἀλλ' οὐχ ἧττον ὁ ὑπουργὸς ὡς καὶ ὁ Β. ἐπίτροπος εἶναι πρόσωπα τῆς διοικητικῆς ἐξουσίας καὶ ὄχι δικασταί. Ἄλλως τε ὁ ὑπουργὸς ὑποτίθεται ὅτι δύναται νὰ ἔχῃ καὶ ἐπιρροήν τινα ἐπὶ τῶν τοιαύτης φύσεως ὑποθέσεων ὡς ὄντων ὑπαλλήλων τῶν διενεργούντων προσώπων. Αὐτὰ λοιπὸν σκεφθεὶς ὁ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργὸς, ἔφερεν ἐπὶ τοῦ ἄρθρου τροπολογίαν, τὴν ὁποίαν ἀσπάζεται ὡς συγκερνῶσαν τὰς δύω ἀντιθέτους ἀρχάς. Κατ' αὐτὴν ὅταν δὲν φαίνεται οὔτε ἔνδειξις ἐνοχῆς τοῦ κατηγορουμένου καὶ ἀποφαίνωνται περὶ τούτου ὅ,τε εἰσηγητὴς καὶ ὁ Β. ἐπίτροπος, τότε ὁ ὑπουργὸς δύναται νὰ ἀπολύσῃ διὰ πράξεώς του τὸν κατηγορούμενον ἀξιωματικὸν, ἀλλ' ἡ πρᾶξις αὕτη τοῦ ὑπουργοῦ δὲν εἶναι ἀμετάκλητος, καὶ δοθεισῶν νέων ἀποδείξεων, ἀνανεοῦται ἡ δίκη. Ἀφ' ἑτέρου δὲ ἂν ὁ κατηγορούμενος νομίζῃ ὅτι τὸ συμφέρον του ἢ ἡ τιμή του τὸ ἀπαιτεῖ, δύναται νὰ ζητήσῃ, καὶ μετὰ τὴν ἀθωωτικὴν πρᾶξιν τοῦ ὑπουργοῦ, τὴν εἰς δίκην εἰσαγωγήν του. Κατ' αὐτὸν ἑπομένως τὸν τρόπον συμβιβάζονται καὶ τὰ δικαιώματα τοῦ κατηγορουμένου καὶ τὰ τῆς κοινωνίας.

Διὸ ὑποστηρίζει τὴν τροπολογίαν τοῦ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργοῦ.

Ἀπήντησεν ὁ εἰσηγητὴς, ὅτι ἡ Βουλὴ ἔχει ἀνὰ χεῖρας καὶ τὸ κείμενον τοῦ νομοσχεδίου, καὶ τὴν περὶ ἀπαλείψεως τοῦ ἄρθρου γνώμην τῆς ἐπιτροπῆς καὶ τελευταῖον τὴν ὑπὸ τοῦ ὑπουργοῦ τῶν στρατιωτικῶν ἐπενεχθεῖσαν τροπολογίαν. Ὅλα ταῦτα ἔχουσα ὑπ' ὄψιν καὶ ἡ ἐπιτροπὴ, ἐσκέφθη σπουδαίως ἐπὶ τοῦ προκειμένου ζητήματος, καὶ δὲν ἠδυνήθη νὰ εὕρῃ ἄλλο ἢ τὴν ἀπάλειψιν τοῦ ἄρθρου, ἣν καὶ ἐκ πρώτης ἀρχῆς ἐπρότεινε, διότι ποτὲ καὶ δι' οὐδένα λόγον δὲν πρέπει εἰς τὸν ἀρχηγὸν τῆς ἐκτελεστικῆς ἐξουσίας νὰ ἀποδίδωται καὶ δικαστικὴ ἐξουσία καὶ νὰ συγχέωνται αἱ δύω αὗται ἀρχαί. Συγχέονται δὲ ἀριδήλως ὅταν ὁ ὑπουργὸς αὐτὸς ἀποφαίνεται περὶ ἀπολύσεως τοῦ κατηγορουμένου, ἀφοῦ μάλιστα ἡ προανάκρισις ἤρχισεν. Ἀλλὰ καὶ ἡ εἰσαχθεῖσα τροπολογία δὲν μεταβάλλει ποσῶς τὴν οὐσίαν, καὶ διαφέρει μόνον ὅτι, κατ' αὐτὴν, δὲν ὑπάρχει εἰς τὴν ἀπόφασιν τοῦ ὑπουργοῦ ὁριστικότης, καὶ ὅτι ἐπιτρέπεται εἰς τὸν ἀπολυθέντα νὰ δικασθῇ, ὁσάκις ἤθελε τὸ ζητήσει. Ἀλλὰ τὸ τελευταῖον τοῦτο μέτρον εἶναι ὀρθόν; Ὄχι βέβαια, διότι ἡ πρέπει εἰς πᾶσαν περίστασιν νὰ προσέρχηται ὁ κατηγορούμενος ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου, ἢ περιττὸν νὰ προσέλθῃ ὅλως, διότι πρέπει νὰ ἔχῃ ἰσχύν τινα ἡ πρᾶξις τοῦ ὑπουργοῦ. Ἂν δὲ δὲν ἔχῃ οὐδεμίαν ἰσχὺν, τότε πάλιν εἰς τί δύναται νὰ χρησιμεύσῃ; Δὲν πρέπει δὲ νὰ ἐξαρτᾶται ἀπὸ τῆς ἰδιωτικῆς θελήσεως τὸ νὰ εἰσάγηται, καὶ μετὰ τὴν ἀπόφασιν τοῦ ὑπουργοῦ, εἰς δίκην ὁ κατηγορούμενος. Ἀλλ' ἂν ὁ ἀπολυθεὶς ἀξιωματικὸς ζητήσῃ τὴν εἰς δίκην εἰσαγωγήν του, δύω τινα θέλουν συμβῆ ἄτοπα· ἢ νὰ τὸν καταδικάσῃ τὸ δικαστήριον καὶ διαψεύσῃ τὴν ἀπόφασιν τοῦ ὑπουργοῦ, ἢ νὰ ἀθῳώνῃ πάντοτε τοὺς προσερχομένους, διὰ νὰ μὴ προσβάλλῃ τὴν ὑπουργικὴν πρᾶξιν, τοῦτο δὲ τὸ κακὸν θέλει παύσει μόναν ὅταν ὁ ὑπουργὸς φέρῃ τὸν περὶ ἰσοδιότητος τῶν δικαστῶν νόμον. Ἔπειτα, ἀφοῦ παραδέχεσθε ὅτι δύναται νὰ εὑρεθῇ ἀξιωματικὸς, ὅστις ἐκτὸς τῆς ὑπουργικῆς ἀποφάσεως νὰ ζητήσῃ ν' ἀποφανθῇ περὶ αὐτοῦ καὶ τὸ δικαστήριον, ἀφοῦ παραδέχεσθε τὴν λεπτότητα τῆς συναισθήσεως ταύτης, δι' ἣν ὁ ἀξιωματικὸς χάριν τῆς φιλοτιμίας του δύναται νὰ ζητήσῃ καὶ τὴν ἀπόφασιν τοῦ δικαστηρίου, διὰ τί δὲν γενικεύετε τὴν συναίσθησιν ταύτην; διὰ τί δὲν τὴν ἐπιβάλλετε εἰς ὅλους; Ἐκτὸς τούτου, τίς ἐγγυᾶται ὅτι αὔριον δύναται νὰ ἔλθῃ εἰς ἄλλος ὑπουργὸς ξένος στρατιωτικῶν μὴ ἔχων τὴν ἀβροότητα καὶ εὐσυγ-

ειδησίαν τοῦ νῦν ὑπουργοῦ, καὶ διὰ τὰ προσωπικὰ πάθη τοῦ ἄλλους μὲν τῶν ἀξιωματικῶν νὰ ἀπαλλάττῃ, ἄλλους δὲ νὰ παραπέμπῃ κατ' ἀρέσκειαν εἰς τὸ δικαστήριον; Ἡ δὲν ἀρκεῖ τάχα ὅτι ὁ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργὸς ἐπιτρέπει τὴν ἔναρξιν τῆς ἀνακρίσεως; Διὰ ὅλα ταῦτα ἡ ἐπιτροπή σας μὴ δεχομένη τὴν τροπολογίαν τοῦ ὑπουργοῦ, προτείνει τὴν ἐξοβέλισιν τοῦ ἄρθρου.

Ἀντεῖπεν ὁ ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης ὑπουργὸς, ὅτι ἡ ἀδεια ἣν δίδει πρὸς καταδίωξιν ὁ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργὸς εἶναι ὡς ἡ ἐνέργεια τοῦ εἰσαγγελέως, ὅστις ἂν ἰδῇ ὅτι ἡ κατηγορία εἶναι βάσιμος, ἐνεργεῖ τὴν εἰσαγωγήν της. Καὶ ἐνταῦθα λοιπὸν ἐνεργεῖ ὁ ὑπουργὸς ὡς εἰσαγγελεὺς ἓν καθῆκον καὶ δὲν διατάσσει κατ' ἀρέσκειαν ὅ,τι θέλει, ἀλλ' ἀποφασίζει τὴν καταδίωξιν τοῦ κατηγορουμένου ὅταν βλέπῃ ὅτι ὑπάρχουν τοὐλάχιστον ἐνδείξεις πρὸς ὑποστήριξιν τῆς κατηγορίας, καὶ δὲν δύναται ὡς ὁ εἰσαγγελεὺς νὰ γνωρίσῃ ποῖον θέλει εἶσθαι τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἀνακρίσεως, τὸ ὁποῖον πολλάκις ἀνακαλύπτεται τὴν τελευταίαν ἡμέραν. Ἡ ὀρθωτέρα τοῦ ζητήματος λύσις ἤθελεν εἶσθαι βεβαίως ἡ παρὰ τοῦ εἰσηγητοῦ τῆς ἐπιτροπῆς προσβευομένη, ὅτι δηλ. πρέπει νὰ ἀποφαίνηται ἐπὶ τῆς κατηγορίας ῥητὴ ἀπόφασις τοῦ δικαστηρίου. Ἀλλ' ἡ ἀπόλυτος αὕτη ἀρχὴ δὲν εἶναι δεκτικὴ συγκεράσεως, καὶ δὲν δυνάμεθα ν' ἀπολύσωμεν ἐκεῖνον τὸν ὁποῖον καὶ ὁ παραπέμπων καὶ ὁ κατηγορῶν καὶ πάντες θεωροῦσιν ἀθῶον, ὡς μὴ ὑπάρχοντος οὐδενὸς λόγου κατηγορίας; Ἔπειτα, ὅταν δὲν ὑπάρχει λόγος κατηγορίας, διὰ τί ἡ εἰς ἀνωφελῆ δίκην ἐπασχόλησις τόσων προσώπων; διὰ τί ἡ πρόσκλησις μαρτύρων καὶ ἡ ἐκκρεμότης τῆς τύχης τοῦ κατηγορουμένου; Τὸ ν' ἀπολύῃ λοιπὸν ὁ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργὸς δι' ἀποράσεώς του ὅσους οὐδεμία ἔνδειξις ἐπιβαρύνει θέλει εἶσθαι μία ἐξουσία εὐεργετικὴ διὰ τοὺς στρατιωτικούς, καὶ θέλουν δέχεσθαι ἀσμένως τὴν ἀπόφασιν τοῦ ὑπουργοῦ, οὐδὲ θέλει εἶσθαι ἀπαραίτητον νὰ δικάζωνται πάντοτε, ὡς τοῦτο γίνεται μάλιστα καὶ ἐν τῇ Γαλλίᾳ. Οὐχ ἧττον ὅμως χάριν ἐξασφαλίσεως εἰς τὸ μέλλον ἀφίνεται εἰς τὸν κατηγορούμενον τὸ δικαίωμα τοῦ νὰ ὑποστῇ, ἐὰν τὸ ζητήσῃ, δικαστικὸν ἀγῶνα καὶ προκαλέσῃ δικαστικὴν ἀπόφασιν ἐπὶ τῆς κατ' αὐτοῦ κατηγορίας.

Ἐπέφερεν ἄλλος, ὅτι δὲν πρέπει νὰ λύωμεν πάντοτε καταφατικῶς τὸ ζήτημα, ὅτι ἡ ἀνάκρισις ἅπαξ διαταχθεῖσα, πρέπει ἀφεύκτως νὰ φέρῃ τὸν ἀνακρινόμενον εἰς δημοσίαν συνεδρίασιν, διότι σκοπὸς τοῦ νόμου δὲν εἶναι νὰ τὸν δικάσωμεν εἰς πᾶσαν

περίστασιν ἐν ὅλῃ τῇ παραταξει ἐπισήμου στρατοδικείου, ἀλλὰ νὰ ἐξαγάγῃ ἰδία ὁ εἰσαγγελεὺς διὰ διαφόρων ἀνακρίσεων ἂν πρέπει νὰ εἰσαχθῇ ἢ ὄχι εἰς τὸ στρατοδικεῖον. Ὅταν λοιπὸν διὰ πάσης ἐρεύνης καὶ ἐπιμελείας διαλυθῶσι τὰ νέφη τῶν ἀμφιβολιῶν καὶ ἀναδειχθῇ πασιφανῶς ἡ ἀθωότης τοῦ κατὰ ὃν ἐρωμένου, ἂν δὲν τὸν ἀπολύσωμεν ἀπ' εὐθείας, θέλει τὸν ἐπισκιάζει ὁπωσδήποτε τὸ νέφος ὅτι ἐκάθησεν εἰς τὴν ἕδραν τῶν διὰ βαρέα ἐγκλήματα κατηγορουμένων. Ἀλλ' ἐπὶ τοῦ προκειμένου μᾶς μένει εἰς διασταγμός, ὅτι δὲν ἔχομεν τὸ διάμεσον ὄργανον, τὸ δικαστικὸν συμβούλιον, τὸ ὁποῖον εἰς τὰς πολιτικὰς δίκας ἀποφαίνηται, καὶ εὑρισκόμεθα εἰς τὸ δίλημμα ἢ νὰ κόψῃ ὁ ὑπουργὸς τὸν γόρδιον δεσμὸν ἢ νὰ τὸν παραπέμψῃ εἰς δίκην καὶ ἂν δὲν ἦταν αὐτὸς ὁ σκοπός μας. Ὁ ὑπουργὸς ὅμως ἐν τῇ λεπτότητι αὐτοῦ ὀπισθοδρομεῖ καὶ δὲν θέλει νὰ ἀναλάβῃ οὐδ' ἐπὶ στιγμὴν δικαστικὴν ἐξουσίαν. Δυνάμεθα ὅμως νὰ φθάσωμεν εἰς λύσιν τοῦ ζητήματος ἂν λάβωμεν ὑπ' ὄψιν ὅτι τῷ **1856** ἐν Γαλλίᾳ ἐξεδόθησαν διατάξεις τροποποιοῦσαι τὴν κοινὴν ποινικὴν δικονομίαν αἵτινες καθιέρωσαν, ὅτι ὁ ἀνακριτὴς, γνωμοδοτοῦντος καὶ τοῦ εἰσαγγελέως ὅτι δὲν ὑπάρχει ἀφορμὴ παραπομπῆς, ἀπολύει ἄνευ διατυπώσεως ἄλλης τὸν κατηγορούμενον, καὶ τοιουτοτρόπως οὔτε τὸ Συμβούλιον ἀποφαίνεται, οὔτε εἰς τὸ ἀκροατήριον εἶναι ἀνάγκη νὰ παραπεμφθῇ ὁ κατηγορούμενος. Ἀναλόγως λοιπὸν καὶ ἐνταῦθα ὁ εἰσαγγελεὺς, ὅστις δὲν εἶναι εἰμὴ ἀνακριτὴς, δύναται νὰ εἴπῃ ὅτι ὁ κατηγορούμενος δὲν εἶναι παραπεμπτέος εἰς δίκην, συμφωνεῖ μετ' αὐτοῦ ὁ Β. ἐπίτροπος, ἤτοι ὁ εἰσαγγελεὺς, καὶ ἐπερχόμενος ὁ ὑπουργὸς, βεβαιόνει τὸ πόρισμα τῶν δικαστικῶν αὐτῶν προσώπων χωρὶς νὰ ἀποφαίνηται ἀπ' εὐθείας αὐτός. Ἄλλως τε καὶ μετὰ τὴν ἀπόφασιν ταύτην δὲν εἶναι δεδικασμένη ἡ ὑπόθεσις, καὶ σταματᾷ μόνον ὡς μὴ ὑπαρχόντων γεγονότων ἱκανῶν νὰ διατυπώσωσι κατηγορίαν, ἥτις δύναται πάλιν ν' ἀνανεωθῇ ὅταν παρουσιασθῶσι νέοι λόγοι κατηγορίας. Διὸ τὸ ἄρθρον **99** τοῦ νομοσχεδίου δύναται νὰ μείνῃ ὡς ἔχει, μεταβαλλομένης μόνον, ἐν τῷ πρώτῳ παραγράφῳ, τῆς λέξεως *νὰ ἀποφασίζῃ* εἰς *νὰ ἀποφαίνηται*, καὶ ἐξοβελιζομένης τῆς λέξεως *ὁριστικῶς*, προστιθεμένης δ' ἐν τέλει τοῦ ἄρθρου καὶ τοῦ ἐδαφίου τῆς ὑπὸ τοῦ ὑπουργοῦ τῶν στρατιωτικῶν παρουσιασθείσης τροπολογίας, καθ' ἣν δύναται ὁ ἀπολυόμενος, ἂν τὸ ζητήσῃ, νὰ παραπεμφθῇ εἰς δίκην.

Ἐξέθηκεν ὁ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργὸς, ὅτι σκοπὸς τοῦ προκειμένου ζητήματος εἶναι ἀ.) νὰ ἐκλείψῃ ἀπὸ τοῦ ὑπουργοῦ

ἡ δικαστικὴ ἐξουσία, καὶ β'.) ἡ ἐκκρεμότης τῆς τύχης τοῦ ἀξιωματικοῦ, ἐκ τοῦ διπλοῦ δὲ τούτου σκοποῦ ὑπηγορεύθη ἡ τροπολογία του. Ἀλλ' ὁ εἰσηγητὴς τῆς ἐπιτροπῆς ἀπέδειξεν ἕνα κίνδυνον, ὅτι δηλ. τὸ δικαστήριον ἔχον ὑπ' ὄψιν τὴν ἀπόφασιν τοῦ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργοῦ, χαριζόμενον εἰς αὐτὸν θέλει ἐκδίδει ὁμοίαν ἀπόφασιν. Ἀλλ' ὁ κίνδυνος, νομίζει, ποτὲ δὲν εἶναι μέγας ἂν ὁ ἀθῶος ἀπολυθῇ ἢ καὶ αὐτὸς ὁ ἔνοχος ἔτι, ἡ δὲ μεγάλη τοῦ δικαστηρίου σπουδὴ πρέπει νὰ εἶναι τὸ νὰ μὴ καταδικασθῇ ὁ ἀθῶος. Διέφυγεν ὅμως τὴν προσοχὴν τοῦ εἰσηγητοῦ τῆς ἐπιτροπῆς ἄλλος τις κίνδυνος σπουδαιότερος, ὅτι ἐνῷ ὁ ὑπουργὸς ἐκκαθαρίζων τὰς ὑποθέσεις, θέλει παραπέμπει μέρος αὐτῶν, τοῦτο δύναται νὰ ἐμπνέῃ τὴν ἰδέαν εἴς τε τὸν εἰσηγητὴν καὶ τὸν Β. ἐπίτροπον, ὅτι ἀφοῦ ὁ ὑπουργὸς παρέπεμψεν αὐτὸν ἢ ἐκείνον εἰς δίκην, σημαίνει ὅτι τοὺς θεωρεῖ ἐνόχους, καὶ θέλουν ἐπηρεάζεσθαι ἐκ τῆς τοιαύτης προκαταλήψεως. Ποῖος εἶναι τότε μεγαλείτερος κίνδυνος; Ὁ ὑπὸ τοῦ εἰσηγητοῦ τῆς ἐπιτροπῆς προτεινόμενος ἢ ὁ ἀνωτέρω; Ἡ δὲ λεπτότης τῆς συναισθήσεως τῶν ἀξιωματικῶν δὲν εἶναι ἐπιχείρημα λίαν σπουδαῖον, διότι ὁ ἀθῶος δὲν διατρέχει κανένα κίνδυνον μετὰ τὴν ὑπὸ τοῦ ὑπουργοῦ ἀπόλυσίν του, μόνον δὲ ὁ ἔχων ἀνησυχίας δύναται νὰ κάμῃ χρῆσιν τοῦ δικαιώματος τοῦ νὰ ζητήσῃ τὴν εἰς δίκην εἰσαγωγήν του. Διὰ ταῦτα ἂν ἡ τροπολογία του δὲν λύῃ καθ' ὁλοκληρίαν τὸ ζήτημα, τοὐλάχιστον τὸ προσεγγίζει κατὰ πολύ.

Παρετήρησεν ἄλλος, ὅτι τὸ ὑπὸ τὴν σκέψιν ἡμῶν ζήτημα εἶναι τῷ ὄντι ἐκ τῶν σπουδαιοτέρων, καὶ διὰ νὰ ἐμβατεύσωμεν εἰς αὐτὸ, πρέπει νὰ ἴδωμεν ἐν πρώτοις ποία ὡς πρὸς τοῦτο ἡ παρ' ἡμῖν κοινὴ νομοθεσία. Κατ' αὐτὴν, ἀφοῦ εἰσαχθῇ ὁ πολίτης εἰς τὴν ἀνάκρισιν, πρῶτον ἐχέγγυον ἔχει ὅτι τρεῖς δικασταὶ, τὸ συμβούλιον, λαμβάνουν ὑπ' ὄψιν ἅπασαν τὴν ἀνάκρισιν καὶ ἀποφαίνονται ἂν εἶναι ἢ ὄχι παραπεμπτέος εἰς δίκην ὁ κατηγορούμενος. Μετὰ δὲ τοῦτο ἐπέρχεται καὶ ἄλλη ἐγγύησις, ἡ τῆς ἀνακοπῆς, ὅτε πάλιν πέντε δικασταὶ ἀποφαίνονται περὶ τῆς τύχης τοῦ πολίτου. Ἀλλ' ἐπὶ τῆς δίκης στρατιωτικοῦ ἀνακριτὴς μὲν εἶναι ὁ εἰσηγητὴς, εἰσαγγελεὺς δὲ ὁ Β. ἐπίτροπος. Οὗτοι διέρχονται ὅλα τὰ περιστατικὰ τῆς κατηγορίας, σχηματίζουν τὴν πεποίθησιν, ὅτι δὲν ὑπάρχουσιν ἀποχρῶντες λόγοι καὶ ἀποφαίνονται ν' ἀπολυθῇ ὁ κατηγορούμενος. Κατὰ τὴν Γαλλικὴν νομοθεσίαν ἡ ἔκθεσις αὐτῶν παραπέμπεται, ὡς εἴρηται, εἰς τὸν ἀνώτατον στρατιωτικὸν δικαστ

κτλν, παρ' ἡμῖν δὲ εἰς τὸν ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργὸν παρὰ τοῦ ὑπαίου ζητοῦμεν ν' ἀποφαίνηται περὶ τῆς εἰς δίκην παραπομπῆς ἢ μὴ τοῦ κατηγορουμένου. Ἀλλ' ἐπέρχεται τελευταίος τις ὅρος λίαν σπουδαῖος, ὅτι ἂν ὁ ὑπουργὸς, ἀποδεχθεὶς τὴν γνώμην τοῦ εἰσηγητοῦ καὶ τοῦ Β. ἐπιτρόπου, ἀπολύσῃ τὸν κατηγορούμενον, ἀποκλείεται εἰς πάντα νὰ φέρῃ νέους λόγους κατηγορίας καὶ ν' ἀγανεωθῇ ἡ ὑπόθεσις· ὥστε μεθ' ὅλας τὰς προηγηθείσας πράξεις ὁ στρατιωτικὸς εὑρίσκεται ἁπλῶς εἰς τὸ σημεῖον τοῦ ὅτι παύει πρὸς καιρὸν ἡ περαιτέρω ἀνάκρισις. Ποία λοιπὸν ἡ θεραπεία; Κατὰ τὴν τροπολογίαν τοῦ ὑπουργοῦ, μένει εἰς τὸν ἀξιωματικὸν τὸ δικαίωμα νὰ ζητήσῃ νὰ δικασθῇ διὰ νὰ λάβῃ μίαν ἀπόφασιν ἀθωώσεως. Ἀλλ' εἶναι τοῦτο μέτρον νὰ καθιερωθῇ διὰ νόμου; ἀριθμεῖ, ἀφοῦ καὶ εἰσηγητὴς καὶ Β. ἐπίτροπος καὶ ὁ ὑπουργὸς ἀπεφάνθησαν ὑπὲρ τοῦ κατηγορουμένου, νὰ τῷ λέγωσιν ἔπειτα « ὕπαγε μόνος, κρούσε τὴν θύραν τοῦ δικαστηρίου καὶ ζήτησε νὰ δικασθῇς; » Συμπεραίνει λοιπὸν, ὅτι προτιμότερον ἦτον νὰ παραδεχώμεθα ὁριστικὴν τὴν ὑπὲρ αὐτοῦ ἀπόφασιν τοῦ εἰσηγητοῦ, τοῦ Β. ἐπιτρόπου καὶ τοῦ ὑπουργοῦ.

Εἰπόντος δέ τινος, ὅτι τοιαύτη ἦτον κατ' ἀρχὰς ἡ τοῦ ἄρθρου διάταξις, ἀλλ' ἐν τῇ Γερουσίᾳ ἐθεωρήθη, ὅτι εἶναι ἐπισφαλὲς τὸ τοιοῦτον δικαίωμα καὶ ἡ ἔκθεσις τοῦ εἰσηγητοῦ καὶ Β. ἐπιτρόπου δὲν εἶναι ἀπόφασις· ἐπέφερεν ἄλλος, ὅτι δὲν εἶχε σκοπὸν νὰ λάβῃ οἱανδήποτε μέρος εἰς τὸ ζήτημα, ἐπειδὴ ὅμως ἀμφισβητεῖται εἰσέτι, ἀναγκάζεται νὰ εἴπῃ καὶ αὐτὸς, ὅτι ἡ τροπολογία τοῦ ὑπουργοῦ ἢ ὡς τὴν διετύπωσεν ὁ βουλευτὴς **Κ.** Ῥάλλης συμφωνεῖ πλησιέστατα μὲ τὰς ἀπαιτήσεις τῆς δικαιοσύνης. Ἓν τέκνον τῆς Γαλλίας, ὁ φιλάνθρωπος Ῥοζὲ, μεταξὺ τῶν ἄλλων σπουδῶν του ἠσχολήθη νὰ εὕρῃ τὸ μέσον, δι' οὗ καὶ τὴν ἐλευθερίαν τοῦ πολίτου ὅσον τὸ δυνατὸν νὰ ἐξασφαλίσῃ καὶ τὸ ἀπέραντον τῶν ἀνακρίσεων νὰ συντέμῃ. Μεταξὺ δὲ διαφόρων ἄλλων διατάξεων ἐπρότεινεν ἐν ὅλῃ τῇ ἰσχύϊ τῆς πεποιθήσεώς του, ὅτι ὁσάκις δὲν ὑπάρχουσιν ἀποδείξεις κατὰ τοῦ κατηγορουμένου πολίτου, εἶναι περιττὸν νὰ παραπέμπηται εἰς τὸ συμβούλιον ἡ ὑπόθεσις, καὶ ἂν ὁ ἀνακριτὴς ἢ ὁ εἰσαγγελεὺς συμφωνήσουν εἰς τὴν ἀπόλυσίν του, ἡ πρᾶξις αὕτη ἔχει ἰσχὺν δικαστικῆς ἀποφάσεως. Ἡ εὐεργετικὴ αὕτη διάταξις εἰσήχθη ἀκολούθως εἰς τὸν στρατὸν τῆς Γαλλίας· διὰ τί νὰ μὴν εἰσαχθῇ καὶ εἰς τὸν ἡμέτερον, ἀφοῦ ἐπίστις ἀνακριτὴς μὲν εἶναι ὁ εἰσηγητὴς, εἰσαγγελεὺς δὲ ὁ Β. ἐπί-

τροπος, οἵτινες θέλουν ἀποφαίνεσθαι ἐπὶ τῆς ἀληθοῦς θέσεως τοῦ κατηγορουμένου; Εἶναι δὲ τῷ ὄντι λίαν ὑπέρογκον δικαίωμα τὸ ν' ἀποφαίνηται ὁ ὑπουργὸς περὶ τῆς ἀπολύσεως τοῦ κατηγορουμένου, διότι ἂν εἷς ὑπουργὸς ἐκ πνεύματος ἀτιμωρησίας ὁρμώμενος, θελήσῃ νὰ ἐπενεργῇ ἐπὶ τὸν εἰσηγητὴν καὶ τὸν Β. ἐπίτροπον, ἡ κοινωνία διατρέχει τὸν μέγαν κίνδυνον τοῦ νὰ μὴ τιμωρῆται ὁ ἀδικῶν στρατιωτικός. Εἶναι λοιπὸν πολὺ τολμηρὸν νὰ δεχθῶμεν τοῦτο, καὶ καλῶς πράττων ὁ ὑπουργὸς δὲν ἠθέλησε νὰ δεχθῇ τοιοῦτον δικαίωμα. Ἐτέθη ὅμως διὰ τοῦ τελευταίου ἑδαφίου τῆς τροπολογίας, ὅτι ἐπιτρέπεται εἰς τὸν ἀπολυθέντα στρατιωτικὸν νὰ ζητήσῃ, ἂν θέλῃ, τὴν εἰς δίκην εἰσαγωγήν του, καὶ τοῦτο δικαίως ἐξέπληξε τὸν βουλευτὴν Ἀττικῆς, μὴ δυνάμενον νὰ συμβιβάσῃ, πῶς διευκολύνουν τὸν στρατιωτικὸν νὰ δικασθῇ, ἀφοῦ τὸν ἐκρύττουν ἀθῶον καὶ τῷ λέγουν « εἶσαι ἐλεύθερος. » Ἀλλ' ἡ στρατιωτικὴ δικαιοσύνη διαφέρει πολὺ τῆς ἀστυκῆς καὶ πολλάκις ἐπὶ ὑποναίας ἁπλῆς στρατιωτικοῦ, συγκροτίζεται ἐπιτροπὴ ἵνα ἀποφανθῇ περὶ ταύτης. Εἰς δὲ τὸ ναυτικὸν, ὅταν πλοίαρχος ναυαγήσῃ, δικάζεται καὶ ζητεῖ νὰ δικασθῇ καὶ ἂν ἡ ἐλαχίστη ὑπόνοια δὲν τὸν ἐπιβαρύνῃ ὡς πρὸς τὸ ναυάγιον. Καὶ ἐντεῦθεν λοιπὸν ὅταν εἷς ἀξιωματικὸς, ἀφοῦ ἀπολυθῇ παρὰ τοῦ εἰσηγητοῦ, τοῦ Β. ἐπιτρόπου καὶ τοῦ ὑπουργοῦ, εἴπῃ « δὲν ἀρκοῦμαι, θέλω νὰ δικασθῶ » ἡ αἴτησις αὕτη τὸν τιμᾷ καὶ ἐξέρχεται ἐκ τῆς κατηγορίας μὲ τὸ μέτωπον ὑψηλὸν, ὁ δὲ κύκλος τῶν συναδέλφων του τὸν δέχεται ἀσμενέστερον.

Ἐπανέλαβεν ὁ εἰσηγητὴς, ὅτι κακῶς ἐθεώρησεν εἷς τῶν προαγορευσάντων ὅτι ἡ ἀπόφασις, καὶ ἀθωωτικὴ οὖσα, συνεπάγεται κηλίδα, διότι ποτὲ ἀθωωτικὴ ἀπόφασις δὲν ἐπιβρίπτει κηλίδα, καὶ ἀλλοίμονον εἰς τὴν κοινωνίαν, ἥτις περιέπιπτεν εἰς τὰς χεῖρας εἰσαγγελέως, ὅστις παραπέμπων μὲ τὸ παραμικρὸν εἰς ἀνάκρισιν, ἤθελεν ἐγκολάπτει κηλίδας εἰς πάντα πολίτην. Ἐπὶ τοῦ προκειμένου ὅλη ἡ δυσκολία εἶναι τῷ ὄντι ὅτι λείπει τὸ σύστημα τῶν συμβουλίων, ὡς ἀνέπτυξε λίαν εὐγλώττως ὁ βουλευτὴς **Κ.** Ῥάλλης. Μὴ ὑπάρχοντος λοιπὸν τοῦ συστήματος τούτου, ποίαν θέλομεν εὕρει διέξοδον; νὰ συγχωνεύσωμεν τὴν δικαστικὴν μὲ τὴν διοικητικὴν ἐξουσίαν; Τὸ δικαίωμα τοῦτο δὲν δύναται οὐδὲ πρέπει νὰ ἔχῃ ὁ ὑπουργὸς κατὰ τὸ σύστημα τῆς πολιτείας ἡμῶν, καὶ ἂν τυχὸν νομοθετηθῇ, ἡ τοιαύτη παραχώρησις θέλει εἶσθαι προϊὸν αὐθαιρέτου πλειοψηφίας. Ὅταν δὲ ἀναγνωρίσωμεν ὅτι ὁ ὑπουργὸς εἶναι νὰ παραδέχηται τὴν

γνωμοδότησιν τοῦ εἰσηγητοῦ καὶ τοῦ Β. ἐπιτρόπου, διὰ τὸν αὐτὸν δυνητικὸν λόγον δύναται καὶ νὰ μὴ τὴν παραδεχθῇ, ἐνταῦθα δὲ δὲν πρέπει νὰ ἐξετάσωμεν τί συμφέρει εἰς τὸν κατηγορούμενον ἢ τὸν ὑπουργόν, ἀλλὰ τί συμφέρει εἰς τὸ δίκαιον.

Δὲν εἶναι λοιπὸν ἰσχυρὸν ἐπιχείρημα ὅτι ὁ ὑπουργὸς θέλει ἀκολουθήσει τὴν γνωμοδότησιν τοῦ εἰσηγητοῦ καὶ τοῦ Β. ἐπιτρόπου, διότι, ἀφοῦ *δύναται* νὰ τὴν ἀκολουθήσῃ, σημαίνει ὅτι καὶ *δύναται* νὰ μὴ τὴν ἀκολουθῇ. Τὸ μόνον ἰσχυρὸν ἐπιχείρημα, ὃ προετάχθη κατὰ τῆς γνώμης τῆς ἐπιτροπῆς εἶναι τὸ ἐπιχείρημα τοῦ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργοῦ, εἰπόντος, ὅτι ἂν εἶναι κίνδυνος νὰ ἐπηρεάζῃ ὁ ὑπουργὸς πρὸς ἀθῴωσιν, εἶναι πολὺ μεγαλείτερος τὸ νὰ ἐπηρεάζῃ εἰς καταδίκην τοῦ ἀθῴου. Ἀλλὰ τὸ ἐπιχείρημα τοῦτο, ὅσον ἰσχυρὸν καὶ ἂν φαίνεται, λαμβάνεται ἀπὸ τὸ πνεῦμα τοῦ ἀντιλέγοντος, διαστρεφομένης τῆς ἰδέας αὐτοῦ, διότι μεταξὺ τῆς μιᾶς καὶ τῆς ἄλλης περιστάσεως δὲν ὑπάρχει καμμία σχέσις, καὶ εἶναι ὅλως διαφορετικὰ τὰ προκαλοῦντα τὴν μίαν ἢ τὴν ἄλλην περίστασιν.

Ἐπὶ τούτοις ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα πρῶτον ἂν παραδέχηται τὴν περὶ ὁλοσχεροῦς ἀπαλείψεως τοῦ 99 ἄρθρου γνώμην τῆς ἐπιτροπῆς, δὲν παρεδέχθη ταύτην μὲ ἀναστάσα.

Ἐρωτηθεῖσα ἔπειτα ἐπὶ τῆς τροπολογίας τοῦ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργοῦ, εἰς ἣν συνεχώνευσε καὶ τὴν ἰδικήν του ὁ βουλευτὴς Ἀττικῆς, παρεδέχθη αὐτὴν δι' ἀναστάσεως, ἔχουσαν οὕτω·

«Ἄρθρον 99. Ἐὰν ὅ τε εἰσηγητὴς γνωμοδοτῇ καὶ ὁ Β. ἐπίτροπος ἐκ συμφώνου προτείνῃ ὅτι δὲν ὑπάρχουσι παντάπασιν ἐνδείξεις κατὰ τοῦ ὑπὸ ἀνάκρισιν διατελοῦντος, ὁ ὑπουργὸς τῶν στρατιωτικῶν δύναται δι' αἰτιολογημένης πράξεως αὐτοῦ, καὶ ἐντὸς τῆς εἰς τὸ προηγούμενον ἄρθρον ὁριζομένης προθεσμίας νὰ ἀποφασίσῃ ὅτι δὲν ὑπάρχει νόμιμος ἀφορμὴ νὰ γίνῃ κατηγορία, καὶ νὰ διατάξῃ ἐνταυτῷ τὴν ἀπόλυσιν τοῦ ὑπὸ ἀνάκρισιν διατελοῦντος, ἐὰν αὐτὸς εἶναι προφυλακισμένος. Ἡ ἀπόφασις αὕτη τοῦ ὑπουργοῦ δὲν προδικάζει εἰς οὐδεμίαν περίπτωσιν τὴν κατ' αὐτοῦ πολιτικὴν ἀγωγὴν περὶ ἀποζημιώσεως, οὐδ' ἐμποδίζει τὴν ἐκ νέου καταδίωξιν αὐτοῦ ἕνεκα τῆς αὐτῆς πράξεως, ἐὰν ἀνακαλυφθῶσικατ' αὐτοῦ νέαι ἀποδείξεις. Ἐπὶ τῶν ἀποδείξεων τούτων ὁ ὑπουργὸς τῶν στρατιωτικῶν πράττει κατὰ τὰ ἄρθρα 82 καὶ ἑπόμενα τοῦ παρόντος νόμου. Ἡ εἰρημένη ἀπόφασις κοινοποιεῖται εἰς τὸν Β. ἐπίτροπον, καὶ δι' αὐτοῦ εἰς τὸν εἰσηγητὴν καὶ

τὸν ἀπολυόμενον, καὶ καταχωρεῖται εἰς ἐπὶ τούτῳ ἐν τῷ ὑπουργείῳ κρατούμενον βιβλίον.

Ἐὰν ὅμως ὁ ἀπολυόμενος ζητήσῃ ἐντὸς ὀκτὼ ἡμερῶν ἀπὸ τῆς εἰς αὐτὸν κοινοποιήσεως τῆς ἀποφάσεως τοῦ ὑπουργοῦ δι' ἀναφορᾶς του τὴν εἰς δίκην εἰσαγωγήν του, ὁ ὑπουργὸς διατάττει αὐτήν.»

Γενομένης δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ νομοσχεδίου ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Δ. Δογοθέτην καὶ Π. Βιλάλην, συνήχθη κατὰ τὸ προσαρτώμενον ἐνταῦθα τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὸ σύνολον αὐτοῦ παρ' ψηφοι διὰ ψήφων 82, ἔχον ὡς ἕπεται·

ΟΘΩΝ κ.τ.λ.

«Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τὴν Γερουσίαν, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

ΒΙΒΛΙΟΝ ΠΡΩΤΟΝ.

Ὀργανισμὸς τῶν στρατιωτικῶν δικαστηρίων.

Γενικαὶ διατάξεις.

Ἄρθρον 1. Ἡ στρατιωτικὴ ποινικὴ δικαιοσύνη ἀσκεῖται·

α) Ὑπὸ στρατοδικείων

β') Ὑπὸ ἀναθεωρητικοῦ δικαστηρίου.

Ἀστυνομικὰ δικαστήρια συνίστανται μόνον εἰς τὰς ὑπὸ τοῦ παρόντος νόμου προβλεπομένας περιπτώσεις.

ΤΜΗΜΑ ΠΡΩΤΟΝ.

Στρατιωτικὰ διαρκῆ δικαστήρια κατὰ τοπικὰς περιφερείας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΠΡΩΤΟΝ.

Διαρκῆ στρατοδικεῖα.

Ἄρθρον 2. Καθ' ὅλον τὸ Βασίλειον τῆς Ἑλλάδος συνίστανται δύω διαρκῆ στρατοδικεῖα.

Ἡ ἕδρα καὶ ἡ περιφέρεια τῆς δικαιοδοσίας ἑκάστου αὐτῶν ὁρίζονται ὑπὸ τοῦ Βασιλέως.

Ἄρθρον 3. Πᾶν διαρκὲς στρατοδικεῖον συγκροτεῖται ἐξ ἑνὸς προέδρου, ἔχοντος βαθμὸν συνταγματάρχου ἢ ἀντισυνταγματάρχου, καὶ ἐξ στρατοδικῶν· ἤτοι·

Δύω ταγματαρχῶν,
Δύω λοχαγῶν,
Ἑνὸς ὑπολοχαγοῦ, καὶ
Ἑνὸς ἀνθυπολοχαγοῦ.

Ἄρθρον 4. Παρ' ἑκάστῳ διαρκεῖ στρατοδικείῳ διορίζονται εἷς Βασιλικὸς ἐπίτροπος, εἷς εἰσηγητὴς καὶ εἷς γραμματεύς.

Δύνανται δὲ νὰ διορισθῶσι καὶ εἷς ἢ πλείονες Βασιλικοὶ ἀντεπίτροποι, ἀντεισηγηταὶ, ὑπογραμματεῖς καὶ γραφεῖς.

Ἄρθρον 5. Οἱ Βασιλικοὶ ἐπίτροποι καὶ ἀντεπίτροποι ἐκτελοῦσι τὰ τοῦ εἰσαγγελέως καθήκοντα, οἱ εἰσηγηταὶ καὶ ἀντεισηγηταὶ τὰ τοῦ ἀνακριτοῦ, οἱ δὲ γραμματεῖς, ὑπογραμματεῖς καὶ γραφεῖς τὴν γραφικὴν ὑπηρεσίαν.

Ἄρθρον 6. Οἱ Πρόεδροι τῶν διαρκῶν στρατοδικείων διορίζονται ὑπὸ τοῦ Βασιλέως, οἱ δὲ στρατοδίκαι ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν στρατιωτικῶν· ἅπαντες δὲ, ἐκ τῶν ἐν ἐνεργείᾳ ἀξιωματικῶν τοῦ στρατοῦ τῆς ξηρᾶς οἱουδήποτε ὅπλου.

Οἱ στρατοδίκαι διορίζονται ἐκ τῶν ὑπηρετούντων ἐν τῇ φρουρᾷ τῆς ἕδρας τοῦ στρατοδικείου, δύνανται δὲ νὰ ἀντικατασταθῶσι δι' ἄλλων, μετὰ ἐνιαύσιον δικαστικὴν ὑπηρεσίαν ἢ καὶ πρότερον, ἐὰν παύσωσι νὰ ὑπηρετῶσιν ἐν τῇ φρουρᾷ ταύτῃ.

Ἄρθρον 7. Οἱ Βασιλικοὶ ἐπίτροποι καὶ εἰσηγηταὶ λαμβάνονται ἐκ τῶν ἐν ἐνεργείᾳ ἢ διαθεσιμότητι ἀνωτέρων ἀξιωματικῶν ἢ λοχαγῶν· οἱ δὲ Βασιλικοὶ ἀντεπίτροποι καὶ ἀντεισηγηταὶ ἐκ τῶν λοχαγῶν καὶ κατωτέρων ἀξιωματικῶν. Γραμματεὺς στρατοδικείου δύναται νὰ διορισθῇ καὶ μὴ στρατιωτικός.

Ἅπαντες οἱ προαιρημένοι διορίζονται ὑπὸ τοῦ Βασιλέως.

Ἀναλόγως τῶν ἀναγκῶν τῆς ὑπηρεσίας, ὁ Ὑπουργὸς τῶν στρατιωτικῶν διορίζει ἕνα ἢ δύω ὑπογραμματεῖς καὶ γραφεῖς.

Ὁ μισθὸς τοῦ γραμματέως προσδιορίζεται εἰς δραχμὰς ἑκατὸν ἑβδομήκοντα κατὰ μῆνα, τοῦ δὲ ὑπογραμματέως εἰς δραχμὰς ἑκατὸν εἴκοσι.

Τὰ τῆς γραφικῆς ὑπηρεσίας τῶν στρατοδικείων ἔξοδα παραχωροῦνται, κατ' ἔγκρισιν τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν, ἐκ τοῦ σχετικοῦ κεφαλαίου τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου τούτου.

Ἄρθρον 8. Ἡ κατὰ τὸ 3 ἄρθρον τοῦ παρόντος νόμου σύνθεσις τοῦ στρατοδικείου διατηρεῖται ἢ τροποποιεῖται ἀναλόγως τοῦ βαθμοῦ τοῦ κατηγορουμένου κατὰ τὸν ἑπόμενον πίνακα:

Κατηγορούμενος	Πρόεδρος	Στρατοδίκαι
Στρατιώτης μέχρις ἀνθυπολοχαγοῦ συμπεριλαμβανομένου καὶ αὐτοῦ.	Συνταγματάρχης ἢ Ἀντισυνταγματάρχης	2. Ταγματάρχαι 2. Λοχαγοί 1. Ὑπολοχαγὸς 1. Ἀνθυπολοχαγὸς
Ὑπολοχαγὸς	Συνταγματάρχης ἢ Ἀντισυνταγματάρχης	2. Ταγματάρχαι 3 Λοχαγοί 1. Ὑπολοχαγὸς
Λοχαγὸς	Συνταγματάρχης	2. Ἀντισυνταγματ. 3. Ταγματάρχαι 1. Λοχαγὸς
Ταγματάρχης	Ὑποστράτηγος	2. Συνταγματάρχα. 2. Ἀντισυνταγματ. 2. Ταγματάρχαι
Ἀντισυνταγματάρχης	Ὑποστράτηγος	1. Ὑποστράτηγος 3. Συνταγματάρχαι 2. Ἀντισυνταγματ.
Συνταγματάρχης	Ἀντιστράτηγος ἢ Ὑποστράτηγος	4. Ὑποστράτηγοι 2. Συνταγματάρχα

Κατηγορουμένου ὑποστρατήγου ἢ ἀντιστρατήγου, ὁ πρόεδρος διορίζεται ἐκ τῶν ἐχόντων ἀνώτερον τοῦ ὑποδίκου βαθμὸν· κατηγορουμένου δὲ στρατηγοῦ, μὴ ὑπάρχοντος ἰσοβάθμου, ἐκ τῶν τοῦ ἀμέσως κατωτέρου βαθμοῦ.

Οἱ δικασταὶ λαμβάνονται εἰς τὴν πρώτην περίπτωσιν ἐξ ὅλων τῶν ἀνωτέρων τοῦ ὑποδίκου βαθμῶν, συμπληροῦνται δὲ ἐκ τῶν ἰσοβάθμων· κατηγορουμένου δὲ ἀντιστρατήγου, καὶ ἐκ τῶν τοῦ ἀμέσως ἑπομένου βαθμοῦ.

Κατηγορουμένου στρατηγοῦ, οἱ δικασταὶ λαμβάνονται, μὴ ὑπαρχόντων ἰσοβάθμων, ἐκ τῶν τοῦ ἀμέσως κατωτέρου βαθμοῦ, οἱ δὲ λοιποὶ πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ δικαστηρίου ἀπαιτούμενοι, ἐκ τῶν τοῦ ἑπομένου.

Ἄρθρον 9. Ἐπὶ δίκης κατὰ στρατηγοῦ, ἀντιστρατήγου, ὑποστρατήγου ἢ συνταγματάρχου, οἱ στρατηγοί, ἀντιστράτηγοι καὶ ὑποστράτηγοι καλοῦνται ὡς δικασταὶ κατὰ τὴν σειρὰν τῶν βαθμῶν καὶ τὴν τάξιν τῆς ἀρχαιότητος αὐτῶν, οὐδενὸς ἀπαλλασσομένου, ἰσχύοι, κατ' αἴτησιν αὐτοῦ, ἕνεκα

κωλύματος ἐγκριθέντος ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν δι' αἰτιολογημένης ἀποφάσεως αὐτοῦ.

Ὁ πρόεδρος διορίζεται ἐκ τῶν εἰρημένων ἀνευ διακρίσεως ἀρχαιότητος.

Ἄρθρ. 10. Μὴ ὑπάρχοντος, κατὰ τὴν περίπτωσιν τοῦ προηγουμένου ἄρθρου, τοῦ ἀπαιτουμένου ἀριθμοῦ τῶν στρατηγῶν, ἀντιστρατήγων καὶ ὑποστρατήγων ἐν τῷ στρατῷ τῆς ξηρᾶς, καλοῦνται καὶ οἱ τούτοις ὁμοιόβαθμοι τοῦ πολεμικοῦ ναυτικοῦ κατὰ τὴν τάξιν τῆς ἀρχαιότητος αὐτῶν, καὶ, τούτων μὴ ἐξαρκούντων, προσλαμβάνονται οἱ ἀμέσως ἑπόμενοι ἐκ τοῦ στρατοῦ τῆς ξηρᾶς καὶ ἐκ τοῦ πολεμικοῦ ναυτικοῦ. Ἐὰν δὲ καὶ οὗτοι δὲν ἐξαρκῶσιν, ἀναπληροῦνται οἱ ἐλλείποντες ἐξ ἀντισυνταγματαρχῶν.

Ἐπὶ δίκης κατὰ στρατηγοῦ ἢ ἀντιστρατήγου, τὰ ἔργα τοῦ Β. ἐπιτρόπου δύναται νὰ ἐκπληρώσῃ καὶ ὑποστράτηγος. Τὰ δὲ τοῦ εἰσηγητοῦ καὶ συνταγματάρχης ἢ ἀντισυνταγματάρχης.

Ἄρθρ. 11. Ἐπὶ δίκης κατ' ἀξιωματικῶν ἢ ὑπαξιωματικῶν τῆς οἰκονομίας καὶ ὑγείας τοῦ στρατοῦ, καὶ κατὰ παντὸς ἄλλου ἐξομοιουμένου διὰ νόμου μὲ στρατιωτικόν, τὸ στρατοδικεῖον συγκροτεῖται συμφώνως μὲ τὸ 8 ἄρθρον τοῦ παρόντος νόμου, κατὰ τὸν βαθμὸν εἰς ὃν ἀντιστοιχεῖ κατὰ Βασιλικὸν διάταγμα, ἡ τάξις τοῦ κατηγορουμένου.

Ἄρθρ. 12. Συγκατηγορουμένων ἀνωτέρων καὶ κατωτέρων βαθμῶν στρατιωτικῶν, τὸ στρατοδικεῖον συγκροτεῖται δι' ὅλους, ὅπως ὁ νόμος διατάττει διὰ τὸν τοῦ ἀνωτέρου βαθμοῦ κατηγορούμενον.

Ἄρθρ. 13. Ἐὰν ἕνεκα τοῦ βαθμοῦ τοῦ κατηγορουμένου, στρατοδίκης τις ἀντικαθίσταται δι' ἄλλου, οἱ λοιποὶ στρατοδίκαι καὶ εἰσηγηταὶ μένουσιν οἱ αὐτοί, ἐξαιρουμένης τῆς περιπτώσεως τοῦ 10 ἄρθρου τοῦ παρόντος νόμου.

Ἄρθρ. 14. Ὁ Βασιλικὸς ἐπίτροπος πρέπει νὰ ἦναι τοὐλάχιστον ὁμοιόβαθμος μὲ τὸν κατηγορούμενον, ἐξαιρουμένης τῆς περιπτώσεως τοῦ 10 ἄρθρου. Ὁσάκις δὲ διορίζεται εἰδικὸς Βασιλικὸς ἐπίτροπος διά τινα δίκην, ὁ παρὰ τῷ διαρκεῖ στρατοδικείῳ Βασιλικὸς ἐπίτροπος ἢ ἀντεπίτροπος συμπράττει μετ' αὐτοῦ.

Ἄρθρ. 15. Ἐπὶ δίκης αἰχμαλώτων τὸ στρατοδικεῖον συγκροτεῖται κατὰ τὰ ἀνωτέρω εἰρημένα, ἀναλόγως τῆς ἐξομοιώσεως τῶν βαθμῶν αὐτῶν μὲ τοὺς βαθμοὺς τῶν Ἑλλήνων στρατιωτικῶν.

Ἄρθρ. 16. Δικαζομένου μὴ στρατιωτικοῦ καὶ μὴ ἐξομοι-

ουμένου μὲ στρατιωτικόν, τὸ στρατοδικεῖον συγκροτεῖται κατὰ τὰ ἐν τῷ 3 ἄρθρῳ τοῦ παρόντος νόμου ὡρισμένα, ἐκτὸς ἐὰν, ἕνεκα τοῦ βαθμοῦ συγκατηγορουμένου τινὸς στρατιωτικοῦ, ἀπαιτῆται ἄλλη σύνθεσις τοῦ στρατοδικείου.

Ἄρθρ. 17. Πᾶς διοικητὴς στρατιωτικοῦ σώματος καὶ καταστήματος τοῦ Βασιλείου ὀφείλει ν' ἀποστείλῃ πρὸς τὸν Ὑπουργὸν τῶν Στρατιωτικῶν καταλόγους ὅλων τῶν ὑπ' αὐτὸν ἀξιωματικῶν μετὰ τῶν παρατηρήσεών του· ὁ δὲ Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν συντάσσει ἐκ τῶν καταλόγων τούτων γενικὸν πίνακα, περιλαμβάνων ἐν αὐτῷ τοὺς δυναμένους νὰ ἐκπληρώσωσιν ἔργα στρατοδίκου, σημειῶν αὐτοὺς κατὰ τὴν τάξιν τοῦ βαθμοῦ καὶ τῆς ἀρχαιότητος ἑκάστου, καὶ ὑποβάλλει αὐτὸν εἰς τὴν ἔγκρισιν τοῦ Βασιλέως.

Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν διαιρεῖ τὸν ἐγκριθέντα γενικὸν πίνακα εἰς δύω πίνακας, ἐγγράφων ἑκάστοτε, κατὰ τὰς μεταβαθμίσεις τοῦ προσωπικοῦ, τοὺς ἐν τῇ περιφερείᾳ ἑκάστου στρατοδικείου σταθμεύοντας ἐν τῷ οἰκείῳ πίνακι.

Ὁ γενικὸς πίναξ μεταρρυθμίζεται, ἐγκρίσει τοῦ Βασιλέως, κατὰ τὰς συμβαινούσας ἐν τῷ στρατῷ μεταβολὰς τοῦ προσωπικοῦ καὶ τῶν βαθμῶν· ὁ δὲ Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν μεταφέρει τὰς μεταρρυθμίσεις ταύτας εἰς τοὺς ἰδιαιτέρους πίνακας.

Εἰς τὰ γραφεῖα ἑκάστου τῶν στρατιωτικῶν δικαστηρίων ἐκτίθεται ὁ διὰ τὴν ὑπηρεσίαν αὐτοῦ ἰδιαίτερος πίναξ.

Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν διορίζει, κατὰ τὸ 6 ἄρθρον τοῦ παρόντος νόμου, τοὺς στρατοδίκας, λαμβάνων αὐτοὺς ἀλληλοδιαδόχως ἐκ τῶν ἰδιαιτέρων πινάκων, κατὰ τὴν σειρὰν τῆς σημειώσεως τοῦ βαθμοῦ καὶ τῆς ἀρχαιότητος ἑκάστου τῶν ἀξιωματικῶν, οὐδενὸς σπαλλασσομένου, ἐκτὸς κατ' αἴτησιν αὐτοῦ ἕνεκα ὡρισμένου κωλύματος, ἐγκεκριμένου δι' αἰτιολογημένης ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ.

Ἄρθρ. 18. Ἐὰν ἐκ τυχαίου κωλύματος ὁ πρόεδρος, ἢ στρατοδίκης τις, δὲν δύναται νὰ λάβῃ μέρος εἰς τινα δίκην, ὁ Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν, καὶ, ὅπου οὗτος δὲν εἶναι παρών, ὁ φρούραρχος τῆς ἕδρας τοῦ στρατοδικείου, κατ' αἴτησιν τοῦ παρὰ τῷ στρατοδικείῳ Β. ἐπιτρόπου, ἀναπληροῖ προσωρινῶς τὸν κωλυόμενον δι' αἰτιολογημένης πράξεως του δι' ἄλλου ὁμοιοβάθμου, λαμβανομένου κατὰ τάξιν ἀρχαιότητος ἐκ τοῦ προηγουμένου πίνακος.

Κωλυομένου δὲ τοῦ Β. ἐπιτρόπου καὶ ἀντεπιτρόπου, τοῦ

εἰσηγητοῦ καὶ ἀντεισηγητοῦ, τοῦ γραμματέως καὶ ὑπογραμματέως, ὁ Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν, καὶ ὅπου οὗτος δὲν εἶναι παρὼν, ὁ Φρούραρχος δι' αἰτιολογημένης ἐκθέσεώς του ἀναπληροῖ προσωρινῶς τὸν κωλυόμενον κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ 7 ἄρθρου.

Ἄρθρ. 19. Ἐὰν ἐν τῇ φρουρᾷ, ὅπου ἐδρεύει τὸ στρατοδικεῖον, δὲν εὑρίσκεται ὁ κατὰ τὸ ἄρθρον 8 ἀπαιτούμενος ἀριθμὸς τῶν στρατηγῶν, ἀντιστρατήγων, ὑποστρατήγων, τῶν ἀνωτέρων ἀξιωματικῶν καὶ τῶν λοχαγῶν πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ στρατοδικείου, ὁ Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν καλεῖ τοὺς ὁμοιοβαθμους αὐτῶν κατὰ τὴν τάξιν τῆς ἀρχαιότητος ἐκ τῶν ὑπαρχόντων ἐν τῇ περιφερείᾳ τοῦ στρατοδικείου, καὶ τούτων μὴ ἐξαρκούντων, ἐκ τῶν τῆς περιφερείας τοῦ ἑτέρου στρατοδικείου.

Ὁσάκις δὲ καὶ οὕτω δὲν ὑπάρχει ὁ ἀπαιτούμενος ἀριθμὸς τῶν ἀνωτέρων τοῦ βαθμοῦ τοῦ ὑποδίκου ἀξιωματικῶν, προσλαμβάνονται οἱ ὁμοιοβαθμοι μὲ αὐτὸν, κατὰ σειρὰν ἀρχαιότητος, καὶ πρῶτον ἐκ τῆς φρουρᾶς, ἐν ἐλλείψει δὲ, ἐκ τῶν λοιπῶν, ὡς ἀνωτέρω, περιφερειῶν, καὶ τούτων μὴ ἐξαρκούντων, καλοῦνται οἱ τοῦ ἀμέσως ἑπομένου βαθμοῦ, ἐπιφυλαττομένης καὶ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 10.

Ἄρθρ. 20. Ἅπαντες οἱ ἐν τοῖς στρατοδικείοις ὑπηρετοῦντες πρέπει νὰ ἦναι πολῖται Ἕλληνες καὶ νὰ ὑπερέβησαν τὸ 25 ἔτος τῆς ἡλικίας των.

Ἄρθρ. 21. Συγγενεῖς ἐξ αἵματος ἢ ἐκ κηδεστίας, κατὰ μὲν εὐθεῖαν γραμμὴν ὅλων τῶν βαθμῶν, ἐκ πλαγίου δὲ μέχρι τοῦ τετάρτου συμπεριλαμβανομένου καὶ αὐτοῦ, δὲν δύνανται νὰ ἦναι μέλη τοῦ αὐτοῦ στρατοδικείου, οὐδὲ νὰ ἐκπληρώσωσι καθήκοντα Βασιλικοῦ ἐπιτρόπου, εἰσηγητοῦ ἢ γραμματέως.

Ἄρθρ. 22. Οὐδεὶς δύναται νὰ δικάσῃ ἢ νὰ ἐνεργήσῃ τὰ τοῦ εἰσηγητοῦ καὶ τοῦ γραμματέως ἔργα·

α') Ἐὰν ἦναι συγγενὴς τοῦ κατηγορουμένου εἰς ἀνιόντα ἢ κατιόντα βαθμὸν, ἢ μέχρι τετάρτου ἐκ πλαγίου βαθμοῦ, συμπεριλαμβανομένου καὶ αὐτοῦ, ἢ κηδεστὴς μέχρι τοῦ δευτέρου βαθμοῦ, ἢ σύζυγος, ἂν καὶ διεζευγμένος·

β') Ἐὰν κατεμήνυσε τὴν ὑπὸ δίκην πρᾶξιν, ἢ διέταξε τὴν ἀνάκρισιν αὐτῆς·

γ') Ἐὰν ἐντὸς τῶν προηγουμένων πέντε ἐτῶν παρέστη ὡς παθὼν, ὡς ἰδιώτης κατήγορος, ὡς πολιτικῶς ἐνάγων, ἢ ἐτέθη ὑπὸ ἀνάκρισιν εἰς ποινικὴν κατὰ τοῦ κατηγορουμένου ὑπόθεσιν.

δ') Ἐὰν ἐγνωμοδότησε προηγουμένως διοικητικῶς, ἢ ἐνήργησε

γησεν ὡς μέλος ἑτέρου στρατιωτικοῦ δικαστηρίου ἐπὶ τῆς ὑπὸ δίκην πράξεως·

ε') Ἐὰν κατέθεσεν ὡς μάρτυς περὶ αὐτῆς.

Τὰ ἐδάφια α', γ' καὶ ε', ἐφαρμόζονται καὶ εἰς τὸν Β. ἐπίτροπον.

Ἄρθρ. 23. Πᾶς μὴ στρατιωτικὸς γραμματεὺς, ὑπογραμματεὺς καὶ γραφεὺς στρατιωτικοῦ δικαστηρίου δίδει πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ὑπηρεσίας του, ἐνώπιον τοῦ προέδρου τοῦ παρ' ᾧ ὑπηρετεῖ στρατοδικείου, τὸν ὅρκον τοῦ δημοσίου ὑπαλλήλου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

Ἀναθεωρητικὸν δικαστήριον.

Ἄρθρ. 24. Καθ' ὅλον τὸ Βασίλειον τῆς Ἑλλάδος συγκαίνεται ἓν ἀναθεωρητικὸν δικαστήριον, τοῦ ὁποίου ἡ ἕδρα ὁρίζεται ὑπὸ τοῦ Βασιλέως.

Ἄρθρ. 25. Τὸ ἀναθεωρητικὸν δικαστήριον συγκροτεῖται ἐξ ἑνὸς προέδρου ἐκ τῶν ὑποστρατήγων, καὶ ἐκ τεσσάρων δικαστῶν, ἑνὸς συνταγματάρχου, ἑνὸς ἀντισυνταγματάρχου καὶ δύω ταγματαρχῶν, λαμβανομένων ἐξ οἱουδήποτε ὅπλου τοῦ στρατοῦ τῆς ξηρᾶς, ἐξ ἑνὸς Β. ἐπιτρόπου ἐκ τῶν ἀνωτέρων ἀξιωματικῶν τοῦ στρατοῦ, καὶ ἑνὸς γραμματέως.

Ἅπαντες οἱ ἀνωτέρω διορίζονται ὑπὸ τοῦ Βασιλέως.

Ὁ μισθὸς τοῦ γραμματέως προσδιορίζεται εἰς δραχμὰς ἑκατὸν ὀγδοήκοντα κατὰ μῆνα.

Τὰ τῆς γραφικῆς ὑπηρεσίας ἔξοδα προσδιορίζονται καὶ χορηγοῦνται κατὰ τὸ 7 ἄρθρον τοῦ παρόντος νόμου.

Ἄρθρ. 26. Ἐν περιπτώσει τυχαίου κωλύματος δικαστοῦ τινος, ὁ ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν ἀναπληροῖ προσωρινῶς τὸν κωλυόμενον δι' ἄλλου, κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 18 καὶ 19 τοῦ παρόντος νόμου. Πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον συντάσσει καὶ διὰ τὸ ἀναθεωρητικὸν δικαστήριον, κατὰ τὸ 17 ἄρθρον τοῦ αὐτοῦ νόμου, ἰδιαίτερον πίνακα.

Κωλυομένου τοῦ προέδρου, ὁ ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν καλεῖ πρὸς ἀναπλήρωσιν αὐτοῦ ἕνα ἐκ τῶν ὁμοιοβάθμων κατὰ τάξιν ἀρχαιότητος.

Ὁ ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν ἀναπληροῖ προσωρινῶς δι' ἄλλου καὶ τὸν κωλυόμενον Βασιλικὸν ἐπίτροπον ἢ γραμματέα.

Ἄρθρ. 27. Ἐπὶ ἀναθεωρήσεως ἀποφάσεως στρατοδικείου προεδρευθέντος ὑπὸ στρατηγοῦ ἢ ἀντιστρατήγου, τὸ ἀναθεωρητικὸν δικαστήριον ὁσάκις καθίσταται ἑρκτὸν προεδρεύεται ἐπίσης ὑπὸ στρατηγοῦ ἢ ἀντιστρατήγου, ἢ ἐν ἐλλείψει τούτων,

ὑπὸ ὁμοιοβάθμων τοῦ πολεμικοῦ ναυτικοῦ· ἄλλως ἐφαρμόζεται ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 25. Κατὰ τὴν πρώτην περίπτωσιν ὁ τακτικὸς πρόεδρος τοῦ ἀναθεωρητικοῦ συνεδριάζει ὡς δικαστὴς, ὁ δὲ νεώτερος κατὰ τὴν ἀρχαιότητα καὶ, ἐν ἴσῃ ἀρχαιότητι, ὁ νεώτερος κατὰ τὴν ἡλικίαν τῶν δύω ταγματαρχῶν δὲν λαμβάνει μέρος εἰς τὴν δίκην.

Ἄρθρ. 28. Ἅπαντες οἱ ἐν τῷ ἀναθεωρητικῷ δικαστηρίῳ ὑπηρετοῦντες πρέπει νὰ ἦναι πολῖται Ἕλληνες, καὶ νὰ ὑπερέβησαν τὸ τριακοστὸν ἔτος τῆς ἡλικίας των.

Τὰ ἄρθρα 21, 22 καὶ 23 τοῦ παρόντος νόμου ἐφαρμόζονται καὶ εἰς τὸ ἀναθεωρητικὸν δικαστήριον.

ΤΜΗΜΑ ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

Στρατιωτικὰ δικαστήρια ἐν περιπτώσει ἐκστρατείας, ἀποκλεισμοῦ καὶ πολιορκίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΠΡΩΤΟΝ.

Στρατοδικεῖα καὶ ἀναθεωρητικὰ δικαστήρια παρὰ τῷ ἐν ἐκστρατείᾳ στρατῷ.

Ἄρθρ. 29. Ἐκστρατεύοντος ἐκτὸς τοῦ Κράτους τοῦ στρατοῦ, ὁ γενικὸς αὐτοῦ ἀρχηγὸς, καθὼς καὶ πᾶς ἀρχηγὸς σώματος στρατοῦ ἐνεργοῦντος μεμονωμένως ἢ ἀνεξαρτήτως, συσταίνει δύω στρατοδικεῖα καὶ ἓν ἀναθεωρητικὸν δικαστήριον.

Τὸ στρατοδικεῖον συγκροτεῖται κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 3, 4, 5, 7 ἐδ. ά, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 20, 21 καὶ 22 τοῦ παρόντος νόμου. Τὸ δὲ ἀναθεωρητικὸν, κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 21, 22, 25 § ά, 27 καὶ 28 τοῦ αὐτοῦ νόμου.

Ἄρθρ. 30. Ὁ πρόεδρος, τὰ μέλη καὶ ὁ γραμματεὺς τοῦ στρατοδικείου καὶ τοῦ ἀναθεωρητικοῦ δικαστηρίου λαμβάνονται ἐκ τῶν ὑπηρετούντων ἐν τῷ στρατῷ, παρ' ᾧ συσταίνονται τὰ στρατιωτικὰ ταῦτα δικαστήρια.

Διορίζονται δὲ καὶ ἀναπληροῦνται, κατὰ τὴν διαφορὰν τῶν περιπτώσεων, ὑπὸ τοῦ γενικοῦ ἀρχηγοῦ τοῦ στρατοῦ, ἢ ὑπὸ τοῦ ἀρχηγοῦ τοῦ μεμονωμένως ἢ ἀνεξαρτήτως ἐνεργοῦντος σώματος τοῦ στρατοῦ.

Ἄρθρ. 31. Ἐὰν δὲν ὑπάρχῃ ἐν τῷ στρατῷ ὁ πρὸς συγκρότησιν τοῦ στρατοδικείου ἀπαιτούμενος ἀριθμὸς ἀξιωματικῶν τοῦ προσήκοντος βαθμοῦ, καλοῦνται πρὸς ἀναπλήρωσιν τῶν

ἐλλειπόντων ἀξιωματικοὶ ἐκ τῶν κατωτέρων βαθμῶν, κατὰ τὴν σειρὰν τοῦ βαθμοῦ καὶ κατὰ τὴν τάξιν τῆς ἀρχαιότητος αὐτῶν, οὐχὶ ὅμως καὶ πλείονες τῶν τριῶν κατωτέρων τοῦ βαθμοῦ τοῦ κατηγορουμένου.

Ἐὰν δὲ κατὰ τὴν αὐτὴν περίπτωσιν καθίσταται ἀδύνατος ἡ συγκρότησις τοῦ στρατοδικείου, ὁ Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν, ἐπὶ τῇ ἀναφορᾷ τοῦ ἐν ἐκστρατείᾳ ἀρχηγοῦ, ἀποστέλλει τὸν ἐλλείποντα ἀριθμὸν ἀξιωματικῶν, κατὰ τὸ 19 ἄρθρον τοῦ παρόντος νόμου, ἢ διατάσσει τὴν εἰς δίκην εἰσαγωγὴν τοῦ κατηγορουμένου εἰς ἓν τῶν πλησιεστέρων διαρκῶν στρατοδικείων.

Ἄρθρ. 32. Ἐὰν δὲν ὑπάρχῃ ἐν τῷ στρατῷ ὁ πρὸς συγκρότησιν τοῦ ἀναθεωρητικοῦ δικαστηρίου ἀπαιτούμενος ἀριθμὸς ἀξιωματικῶν τοῦ προσήκοντος βαθμοῦ, συγκροτεῖται τοῦτο ἐκ τριῶν δικαστῶν, δυναμένων νὰ ληφθῶσι, τοῦ μὲν προέδρου ἐκ τῶν συνταγματαρχῶν ἢ ἀντισυνταγματαρχῶν, τῶν δὲ δύω μελῶν ἐκ τῶν ταγματαρχῶν, ἢ, ἐν ἐλλείψει, ἐκ τῶν λοχαγῶν τοῦ αὐτοῦ στρατοῦ οἱουδήποτε ὅπλου.

Τὰ ἔργα τοῦ Β. ἐπιτρόπου δύνανται νὰ ἐκτελεσθῶσι παρ' ἑνὸς λοχαγοῦ· ὁ πρόεδρος δὲ, ὁσάκις εἶναι δυνατὸν, πρέπει νὰ ἦναι τοὐλάχιστον ὁμοιόβαθμος μὲ τὸν κατηγορούμενον.

Ἄρθρ. 33. Κατηγορουμένου στρατηγοῦ, ἀντιστρατήγου ἢ ὑποστρατήγου, διοικήσαντος στρατὸν ἢ στρατιωτικὸν σῶμα, διὰ πρᾶξιν ἐκτελεσθεῖσαν διαρκούσης τῆς διοικήσεώς του, οἱ ὑπὸ τὰς διαταγὰς τοῦ κατηγορουμένου ὑπηρετήσαντες κατὰ τὴν εἰρημένην διοίκησιν ἀντιστράτηγοι καὶ ὑποστράτηγοι δὲν δύνανται νὰ λάβωσι μέρος εἰς τὴν κατ' αὐτοῦ δίκην.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

Στρατιωτικὰ δικαστήρια ἐν περιπτώσει ἀποκλεισμοῦ ἢ πολιορκίας.

Ἄρθρ. 31. Ἐν περιπτώσει ἀποκλεισμοῦ ἢ πολιορκίας φρουρίου ὑπὸ ἐχθρῶν ἢ ὑπὸ ἐνόπλων ἐπαναστατῶν, ὁ ἀνώτερος ἐν τῷ φρουρίῳ στρατιωτικὸς ἀρχηγὸς συσταίνει, ἐὰν δὲν ὑπάρχωσιν ἐν αὐτῷ στρατιωτικὰ δικαστήρια, δύω στρατοδικεῖα καὶ ἓν ἀναθεωρητικόν· ἐὰν δὲ ὑπάρχωσι, συμπληρόνει τὸν ἐλλείποντα ἀριθμὸν αὐτῶν.

Ἡ σύστασις αὐτῶν κοινοποιεῖται διὰ τῆς ἡμερησίας διαταγῆς, τὰ δὲ ἔργα των παύουν, διαλυομένου τοῦ ἀποκλεισμοῦ ἢ τῆς πολιορκίας, ἐκτὸς ὡς πρὸς τὴν ἐκδίκασιν τῶν πλημ-

μελημάτων καὶ κακουργημάτων, περὶ τῶν ὁποίων εἶχεν ἤδη διαταχθῆ κατὰ τὰ ἄρθρα 147 καὶ 148 ἡ εἰς δίκην εἰσαγωγὴ τῶν κατηγορουμένων.

Ἄρθρ. 35. Ὁ εἰρημένος ἀρχηγὸς διορίζει καὶ ἀναπληροῖ ἅπαντα τὰ μέλη τῶν στρατοδικείων, καλῶν πρὸς τοῦτο πάντα ἀξιωματικὸν ἐν ἐνεργείᾳ τοῦ ὑπὸ τὰς διαταγάς του στρατοῦ, καὶ, ἐν ἐλλείψει τούτων, πάντα ἐν διαθεσιμότητι, ἀδείᾳ, ἐφεδρείᾳ, ἀποστρατείᾳ ἢ ἐν ἀργίᾳ, ἐκτὸς τῶν δι' ἀπολύσεως ἢ προσκαίρου παύσεως ἐν ἀργίᾳ τεθέντων, αὐτόθι εὑρισκόμενον ἀξιωματικόν.

Οἱ ἐκ τῆς ἀποστρατείας καλούμενοι ὡς δικασταὶ δίδουσι πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῶν καθηκόντων αὐτῶν τὸν στρατιωτικὸν ὅρκον.

Ἐὰν δὲ δὲν ὑπάρχῃ ὁ ἀπαιτούμενος ἀριθμὸς ἀξιωματικῶν τοῦ προσήκοντος βαθμοῦ, καλοῦνται πρὸς συμπλήρωσιν οἱ κατώτεροι μὲν, πλησιέστεροι δὲ, κατὰ βαθμὸν ἀξιωματικοί, ἢ ὑπαξιωματικοὶ ἐν ἐλλείψει ἀξιωματικῶν.

Ἄρθρ. 36. Ὁ εἰρημένος ἀρχηγὸς συγκροτεῖ καὶ τὸ ἀναθεωρητικὸν δικαστήριον, διορίζων καὶ ἀναπληρῶν ἅπαντα τὰ μέλη αὐτοῦ κατὰ τὸ α' καὶ β' ἐδάφιον τοῦ προηγουμένου ἄρθρου.

Μὴ ὑπάρχοντος δὲ τοῦ ἀπαιτουμένου ἀριθμοῦ τῶν ἀξιωματικῶν, συγκροτεῖται τοῦτο κατὰ τὸ 32 ἄρθρον τοῦ παρόντος νόμου· ὁ πρόεδρος ὅμως δύναται νὰ ληφθῇ, ἐν ἐλλείψει ἀνωτέρων, καὶ ἐκ τῶν ταγματαρχῶν.

Ἄρθρ. 37. Αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 3, 4, 5, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 20, 21 καὶ 22 τοῦ παρόντος νόμου ἐφαρμόζονται καὶ εἰς τὰ ἐν ἀποκλεισμῷ ἢ πολιορκίᾳ φρουρίου στρατοδικεῖα. Αἱ δὲ τῶν ἄρθρων 25 § 1, 27 καὶ 28 τοῦ αὐτοῦ νόμου, εἰς τὸ αὐτόθι συστηνόμενον ἀναθεωρητικὸν δικαστήριον.

ΤΜΗΜΑ ΤΡΙΤΟΝ.

Στρατιωτικὰ ἀστυνομικὰ δικαστήρια.

Ἄρθρ. 38. Εὑρισκομένου στρατοῦ ἐπὶ ξένης χώρας, ὁ διοικητὴς τῆς παρὰ τῷ γενικῷ ἀρχηγῷ τοῦ στρατοῦ χωροφυλακῆς, καὶ ὁ παρά τινι τμήματι στρατοῦ ἀνώτερος κατὰ τὸν βαθμὸν ἀξιωματικὸς τῆς χωροφυλακῆς, ἀνεξαρτήτως τῶν ἀστυνομικῶν καθηκόντων, ἅτινα τοῖς ἐπιβάλλονται ἀπὸ τοὺς στρατιωτικοὺς κανονισμοὺς, ἔχουσι καὶ τὴν ὑπὸ τοῦ παρόντος νόμου ὁριζομένην δικαιοδοσίαν.

Ἄρθρ. 39. Ὁ εἰρημένος διοικητὴς τῆς χωροφυλακῆς ἐξασκεῖ τὴν ἑαυτοῦ δικαιοδοσίαν, εἴτε ὁ ἴδιος προσωπικῶς, εἴτε διὰ τῶν ὑπ' αὐτὸν ἀξιωματικῶν τῆς χωροφυλακῆς, ἐφ' ὅλης τῆς ὑπὸ τοῦ στρατοῦ, παρ' ᾧ διατελεῖ, κατεχομένης χώρας τῶν πλαγίων καὶ τῶν ὄπισθεν τοῦ στρατοῦ μερῶν.

Πᾶς ἀξιωματικὸς τῆς χωροφυλακῆς ἐξασκεῖ τὴν δικαιοδοσίαν αὐτοῦ εἰς ὃ τμῆμα στρατοῦ εἶναι προσκολλημένος, εἰς τὰ πλάγια καὶ εἰς τὰ ὄπισθεν τοῦ τμήματος μέρη.

Ὁ διοικητὴς τῆς χωροφυλακῆς, καθὼς καὶ ὁ παρ' ἑκάστῳ τμήματι προσκολλημένος ἀξιωματικὸς τῆς χωροφυλακῆς, δικάζουσι μόνοι των, προσλαμβάνοντες καὶ ἕνα γραμματέα, ἐκλεγόμενον παρ' αὐτῶν ἐκ τῶν ὑπαξιωματικῶν τῆς χωροφυλακῆς.

ΒΙΒΛΙΟΝ ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

Ἁρμοδιότης τῶν στρατιωτικῶν δικαστηρίων.

Γενικοὶ ὁρισμοί.

Ἄρθρ. 40. Τὰ στρατιωτικὰ δικαστήρια δικάζουσι μόνον περὶ τῶν ἀξιοποίνων πράξεων, καὶ οὐδέποτε περὶ τῶν πολιτικῶν ἀπαιτήσεων, ἐκτὸς τῆς περιπτώσεως τοῦ 59 ἄρθρου τοῦ παρόντος νόμου.

Διατάττουσι δὲ τὴν εἰς τὸν ἰδιοκτήτην ἀπόδοσιν τῶν κατασχεθέντων πραγμάτων ἢ πειστηρίων, ὁσάκις ταῦτα δὲν πρέπει νὰ δημευθῶσι κατὰ τὸν νόμον, ἢ δὲν πρόκειται νὰ χρησιμεύσωσιν ὡς πειστήρια ἐν ἄλλῃ δίκῃ.

Ἄρθρ. 41. Πᾶσα ἐκ τινος ἀξιοποίνου πράξεως πολιτικὴ ἀγωγὴ εἰσάγεται εἰς τὰ τακτικὰ πολιτικὰ δικαστήρια τοῦ Βασιλείου. Ἀναβάλλεται δὲ ἡ πολιτικὴ δίκη μέχρι τῆς ὁριστικῆς ἀποπερατώσεως τῆς ποινικῆς, εἴτε αὐτὴ ἐκινήθη πρὸ τῆς ποινικῆς δίκης, εἴτε καὶ διαρκούσης αὐτῆς.

Ἄρθρ. 42. Ἡ πειρατεία καὶ ναυταπάτη, ὑπὸ στρατιωτικῶν πραττομένη, δικάζεται κατὰ τὸν ἀπὸ 30 Μαρτίου 1845 περὶ ναυταπάτης καὶ πειρατείας νόμον.

Δὲν ὑπάγονται ὡσαύτως εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τῶν στρατιωτικῶν δικαστηρίων αἱ ὑπὸ τῶν στρατιωτικῶν πραττόμεναι παραβάσεις τῶν νόμων περὶ τελωνείων, δημοσίων ἢ δημοτικῶν ῥόρων, δασῶν καὶ δημοσίων ὁδῶν.

ΤΜΗΜΑ ΠΡΩΤΟΝ.

Ἀρμοδιότης τῶν στρατιωτικῶν δικαστηρίων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΠΡΩΤΟΝ.

Ἀρμοδιότης τῶν διαρκῶν στρατοδικείων ἐν καιρῷ εἰρήνης.

Ἄρθρ. **43.** Εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τῶν διαρκῶν Στρατοδικείων ὑπάγονται πάντα τὰ πλημμελήματα ἢ κακουργήματα, ἐξαιρουμένων τῶν ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ καὶ τῶν ἐν τῷ τετάρτῳ τμήματι τοῦ παρόντος βιβλίου προβλεπομένων περιπτώσεων, ὅσα πράττουσιν·

α') Οἱ παντὸς βαθμοῦ ἀξιωματικοί, ὑπαξιωματικοί, μουσικοί, στρατιῶται καὶ μαθητευόμενοι παῖδες στρατοῦ·

Οἱ ἀξιωματικοὶ καὶ ὑπαξιωματικοὶ τῆς οἰκονομίας καὶ τῆς ὑγείας τοῦ στρατοῦ·

Οἱ διὰ νόμου μὲ στρατιωτικοὺς ἐξομοιούμενοι·

Ἅπαντες δὲ ἐφ' ὅσον διατελοῦσιν ἐν ἐνεργείᾳ ἢ εἶναι ἐγγεγραμμένοι εἰς τοὺς ἐλέγχους τοῦ στρατοῦ ὡς παρόντες, ἢ εἶναι ἀπεσπασμένοι εἰς εἰδικήν τινα στρατιωτικὴν ὑπηρεσίαν·

β') Οἱ στρατιῶται, νεοσύλλεκτοι κληροῦχοι, ἀντικαταστάται, ἐθελονταὶ καὶ οἱ μὲ στρατιωτικοὺς ἐξομοιούμενοι, νοσηλευόμενοι εἰς στρατιωτικὰ ἢ πολιτικὰ νοσοκομεῖα, ἢ ὁδοιποροῦντες ὑπὸ φύλαξιν δημοσίας δυνάμεως, ἢ κρατούμενοι εἰς κοινὰ ἢ στρατιωτικὰ καταστήματα ἢ φυλακάς·

γ') Οἱ ἐπ' ἀδείᾳ εἰς τὰς οἰκογενείας αὐτῶν παραλειπόμενοι νεοσύλλεκτοι κληροῦχοι, οἱ ἐν ἀορίστῳ ἀδείᾳ ἀποστελλόμενοι ὑπαξιωματικοὶ καὶ στρατιῶται καὶ οἱ ἐν ἐφεδρείᾳ διατελοῦντες, ἀφ' ἧς κατ' ἀνωτέραν διαταγὴν συνέλθωσι πρὸς ἐκτέλεσιν στρατιωτικῶν γυμνασίων ἢ ἐπιθεωρήσεων.

δ') Οἱ αἰχμάλωτοι τοῦ πολέμου.

Ἄρθρ. **44.** Εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τῶν διαρκῶν στρατοδικείων ὑπάγονται μόνον διὰ τὰ ἐν τῷ δευτέρῳ τμήματι τοῦ τετάρτου βιβλίου τοῦ παρόντος νόμου ἀναφερόμενα πλημμελήματα καὶ κακουργήματα·

α') Οἱ ἐν τῷ α ἐδαφίῳ τοῦ προηγουμένου ἄρθρου κατονομαζόμενοι, ἐφ' ὅσον διατελοῦσιν ἀπεσπασμένοι εἰς εἰδικήν τινα πολιτικὴν ὑπηρεσίαν·

β') Οἱ λειποτάκται·

γ') Οἱ στρατιωτικοὶ παντὸς βαθμοῦ, οἱ τῆς οἰκονομίας καὶ ὑγείας τοῦ στρατοῦ ἀξιωματικοὶ καὶ ὑπαξιωματικοὶ καὶ πάντες οἱ ἐξομοιούμενοι μὲ στρατιωτικούς, ὁσάκις εἶναι ἀπόντες ἐπ' ἀδείᾳ ἢ διατελοῦσιν ἐν ἐφεδρείᾳ ἢ δὲν εἶναι μὲν εἰς ἐνέργειαν, λαμβάνουσιν ὅμως ἀποδοχὰς καὶ μένουσιν εἰς τὴν διάθεσιν τῆς Κυβερνήσεως.

Ἄρθρ. **45.** Οἱ νεοσύλλεκτοι κληροῦχοι ἢ ἐθελονταὶ καὶ ἀντικαταστάται ὑπάγονται εἰς τὰ αὐτὰ στρατοδικεῖα, ἀφ' ἧς λάβωσι διαταγὴν πορείας ἕως ὅτου φθάσωσιν εἰς τὸ στρατιωτικὸν σῶμα, πρὸς ὃ διευθύνονται, ἢ συνεωλιῶσιν εἰς ἴδιον στρατιωτικὸν ἀπόσπασμα, ἀλλὰ μόνον διὰ φυγοστρατείαν, ἐπιφυλαττομένων τῶν περιπτώσεων τοῦ β' καὶ γ' ἐδαφίου τοῦ **43** ἄρθρου τοῦ παρόντος νόμου.

Ἄρθρ. **46.** Οἱ ἀξιωματικοὶ καὶ ὑπαξιωματικοὶ τῆς χωροφυλακῆς καὶ οἱ χωροφύλακες ὑπάγονται εἰς τὰ στρατιωτικὰ δικαστήρια μόνον διὰ τὰ πλημμελήματα καὶ κακουργήματα τὰ προβλεπόμενα καὶ τιμωρούμενα ὑπὸ τοῦ β' τμήματος τοῦ τετάρτου βιβλίου τοῦ παρόντος νόμου, ἐξαιρέσει τῶν ἄρθρων **238** § **4**, **240**, **250** καὶ **252** § **3**.

Ἄρθρ. **47.** Ὅταν τις ὑπαγόμενος εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τοῦ Στρατοδικείου καταδιώκηται διὰ κακούργημα ἢ πλημμέλημα ὑπαγόμενον εἰς αὐτήν, ἐν ταὐτῷ δὲ καὶ δι' ἕτερον κακούργημα ἢ πλημμέλημα τῆς ἁρμοδιότητος τῶν κοινῶν δικαστηρίων, δικάζει πρῶτον τὸ εἰς ὃ ὑπάγεται ἡ βαρυτέρα πρᾶξις δικαστήριον, ἐπὶ πράξεων δὲ τιμωρουμένων μὲ τὸ αὐτὸ εἶδος τῆς ποινῆς δικάζει πρῶτον τὸ στρατοδικεῖον.

Ἐὰν ἡ ἀπόφασις τοῦ αὐτοῦ δικάσαντος δικαστηρίου ἦναι καταδικαστική, τὸ μετὰ ταῦτα δικάζον δικαστήριον ἐπιβάλλει μὲν τὴν ὑπὸ τοῦ παραβιασθέντος νόμου ὁριζομένην ποινήν, μετριαζομένην ὅμως ἀναλόγως τῆς βαρύτητος τῆς προεπιβληθείσης ποινῆς συμφώνως πρὸς τὸ πνεῦμα τοῦ ἄρθρου **109** τοῦ ποινικοῦ νόμου, ἐπὶ τοσοῦτον ὥστε ἐπ' οὐδεμιᾷ περιπτώσει ἡ μετριαζομένη αὕτη ποινὴ προστιθεμένη εἰς τὴν ὑπὸ τοῦ πρώτου δικάσαντος δικαστηρίου ἐπιβληθεῖσαν νὰ μὴν ὑπερβαίνῃ τὸν ἀνώτατον ὅρον τῆς ὑπὸ τοῦ νόμου ἐπιβαλλομένης ποινῆς, ἐπὶ δὲ διαφόρου εἴδους ποινῶν τὸν ἀνώτατον ὅρον τῆς βαρυτέρας.

Μετὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς πρότερον ἐπιβληθείσης ποινῆς ἄρχεται ἡ ἐκτέλεσις τῶν μετὰ ταῦτα ποινῶν.

Ἐὰν δὲ αἱ διαφόρου ἁρμοδιότητος πράξεις ὦναι συναφεῖς (ἄρθρ.

34 τῆς κοινῆς ποινικῆς δικονομίας) καὶ μία ἐξ αὐτῶν προβλέπεται καὶ τιμωρεῖται ὑπὸ τοῦ παρόντος νόμου, δικάζει περὶ ὅλων τὸ στρατιωτικὸν δικαστήριον, ἄλλως, τὰ κοινὰ δικαστήρια, τηρουμένων καὶ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 60—62 τοῦ παρόντος νόμου.

Δύνανται ὅμως νὰ χωρισθῶσιν αἱ δίκαι, ἐὰν ἐκ τῆς ἑνώσεως τῆς διαδικασίας αὐτῶν προκύπτῃ ἀναβολή, φέρουσα κίνδυνον ἐξαφανίσεως τῶν ἀποδείξεων.

Ἄρθρον 48. Οἱ εἰς τὰ στρατιωτικὰ δικαστήρια ὑπαγόμενοι εἰσάγονται εἰς δίκην ἢ εἰς τὸ στρατοδικεῖον, ἐν τῇ περιφερείᾳ τοῦ ὁποίου ἐξετελέσθη ἡ ἀξιόποινος πρᾶξις, ἢ εἰς τὸ στρατοδικεῖον τοῦ τόπου τῆς συλλήψεως τοῦ ἐγκαλουμένου ἢ τῆς φρουρᾶς τοῦ στρατιωτικοῦ σώματος ἢ ἀποσπάσματος, εἰς ὃ ἀνήκει οὗτος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

Ἁρμοδιότης τῶν ἐν περιπτώσει ἐκστρατείας στρατοδικείων καὶ τῶν διαρκῶν στρατοδικείων ἐν καιρῷ πολέμου.

Ἄρθρον 49. Εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τῶν ἐν ἐκστρατείᾳ στρατοδικείων ὑπάγονται δι' ἅπαντα τὰ πλημμελήματα καὶ κακουργήματα·

α') Οἱ ὑπαγόμενοι εἰς τὰ διαρκῆ στρατοδικεῖα ἐν καιρῷ εἰρήνης.

β') Οἱ ὑφ' οἱανδήποτε ἰδιότητα ὑπηρετοῦντες παρὰ τοῖς ἐπιτελείοις τοῦ στρατοῦ, παρὰ τῇ στρατιωτικῇ οἰκονομίᾳ καὶ παρὰ πάσῃ ἄλλῃ ὑπηρεσίᾳ αὐτοῦ.

γ') Οἱ τροφοπῶλαι καὶ παντοπῶλαι, οἱ κάπηλοι ἢ ἔμποροι, αἱ πλύτραι, οἱ ὑπηρέται καὶ πάντες οἱ κατ' ἄδειαν τῆς ἁρμοδίας στρατιωτικῆς ἀρχῆς ἀκολουθοῦντες τὸν στρατόν.

Ἄρθρον 50. Ἐπὶ ἐχθρικῆς χώρας ὑπάγονται εἰς τὰ εἰρημένα στρατοδικεῖα πάντες ἀνεξαιρέτως οἱ ὡς αὐτουργοὶ ἢ συνεργοὶ κατηγορούμενοι καὶ ἐν ταύτῃ διατελοῦντες διὰ τὰς ἐν τῷ δευτέρῳ τμήματι τοῦ τετάρτου βιβλίου τοῦ παρόντος νόμου ὁριζομένας πράξεις.

Ἄρθρον 51. Ἐπὶ ἑλληνικῆς χώρας καὶ ἀπέναντι τοῦ ἐχθροῦ ὄντος τοῦ ἑλληνικοῦ στρατοῦ, τὰ διαρκῆ στρατοδικεῖα δικάζουσι·

α') Τοὺς ἀλλοδαπούς, διὰ πάσας τὰς εἰς τὸ προηγούμενον ἄρθρον ὁριζομένας καὶ ἐν τῇ περιφερείᾳ τοῦ στρατοῦ ἐκτελεσθείσας ἀξιοποίνους πράξεις.

β') Πάντα αὐτουργὸν ἢ συνεργὸν τῶν ὑπὸ τῶν ἄρθρων 193, 194, 195, 196, 197, 239, 240, 241, 242, 243 καὶ 244 τοῦ παρόντος νόμου τιμωρουμένων καὶ ἐν τῇ αὐτῇ περιφερείᾳ ἐκτελουμένων πράξεων.

Ἄρθρον 52. Εἰς τὰ παρὰ τοῖς μεμονωμένως ἢ ἀνεξαρτήτως ἐνεργοῦσι σώμασι στρατοδικεῖα εἰσάγονται·

Οἱ ἀποτελοῦντες μέρος τῶν σωμάτων τούτων στρατιωτικοὶ μέχρι τοῦ λοχαγοῦ, συμπεριλαμβανομένου καὶ αὐτοῦ, καὶ οἱ κατὰ βαθμὸν μὲ αὐτοὺς ἐξομοιούμενοι.

Οἱ ἀνώτεροι τοῦ λοχαγοῦ ἀξιωματικοὶ καὶ οἱ τούτοις ἐξομοιούμενοι τίθενται εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ γενικοῦ ἀρχηγοῦ τοῦ στρατοῦ, ὅστις εἰσάγει αὐτοὺς εἰς δίκην εἰς τὰ παρὰ τῷ στρατῷ αὐτοῦ στρατοδικεῖα, ἢ, διακεκομμένης οὔσης τῆς μετὰ τοῦ γενικοῦ ἀρχηγοῦ συγκοινωνίας, τίθενται εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν, ὅστις τοὺς παραπέμπει εἰς τὸ πλησιέστερον διαρκὲς στρατοδικεῖον.

Ἄρθρον 53. Εἰς τὰ παρὰ τῷ στρατῷ τοῦ γενικοῦ ἀρχηγοῦ στρατοδικεῖα εἰσάγονται·

α') Ὁ ἐπὶτος τῶν ἐν τῷ 2 παραγράφῳ τοῦ προηγουμένου ἄρθρου περιλαμβανομένων, καὶ οἱ ἐν τῷ 1 παραγράφῳ αὐτοῦ ἀναφερόμενοι, ἐὰν δὲν ἐσυστήθησαν τὰ αὐτόθι μνημονευόμενα στρατοδικεῖα· διακεκομμένης δὲ οὔσης τῆς μετὰ τοῦ γενικοῦ ἀρχηγοῦ συγκοινωνίας, τίθενται καὶ οὗτοι εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν, κατὰ τὸ 2 ἐδάφιον τοῦ προηγουμένου ἄρθρου.

β') Οἱ στρατιωτικοὶ καὶ οἱ τούτοις ἐξομοιούμενοι, οἱ ὑπηρετοῦντες ἐν τῷ στρατῷ τοῦ γενικοῦ ἀρχηγοῦ.

γ') Οἱ στρατιωτικοὶ καὶ οἱ τούτοις ἐξομοιούμενοι, οἵτινες δὲν ἀποτελοῦσι μέρος ἀποσπάσματος ἢ σώματός τινος στρατοῦ.

δ') Οἱ στρατηγοὶ παντὸς βαθμοῦ καὶ οἱ τούτων τάξιν ἔχοντες, οἵτινες ὑπηρετοῦσιν ἐν τῷ στρατῷ· δύναται ὅμως ὁ γενικὸς ἀρχηγός, ἐὰν τὸ κρίνῃ ἀναγκαῖον, νὰ θέσῃ αὐτοὺς εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν· κατὰ τὴν περίπτωσιν δὲ ταύτην εἰσάγονται οὗτοι εἰς δίκην εἰς τὸ πλησιέστερον διαρκὲς στρατοδικεῖον.

Ἄρθρον 54. Πᾶς ὑπαγόμενος εἰς τὰ στρατιωτικὰ παρὰ τῷ στρατῷ δικαστήρια μὴ στρατιωτικὸς καὶ μὴ ἐξομοιούμενος μὲ στρατιωτικὸν εἰσάγεται εἰς τὸ πλησιέστερον τοῦ τόπου τῆς πράξεως ἢ τῆς συλλήψεως τοῦ κατηγορουμένου παρὰ τῷ στρατῷ στρατοδικεῖον, κατὰ τὸ 48 ἄρθρον τοῦ παρόντος νόμου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΡΙΤΟΝ.

Ἁρμοδιότης τῶν στρατοδικείων ἐν περιπτώσει ἀποκλεισμοῦ ἢ πολιορκίας φρουρίου.

Ἄρθρον 55. Εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τῶν ἐν ἀποκλεισμένοις ἢ πολιορκουμένοις φρουρίοις στρατοδικείων ὑπάγονται οἱ ἐν τοῖς ἄρθροις 49 καὶ 50 τοῦ παρόντος νόμου ἀναφερόμενοι διὰ τὰς αὐτόθι προβλεπομένας ἀξιοποίνους πράξεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΕΤΑΡΤΟΝ.

Γενικοὶ ὁρισμοὶ ἐπὶ τῶν τριῶν προηγουμένων κεφαλαίων.

Ἄρθρον 56. Τῶν ὑπὸ τῶν στρατοδικείων ἐκδιδομένων ὁριστικῶν ἀποφάσεων δύναται νὰ ζητηθῇ ἀναθεώρησις ἐνώπιον τοῦ ἀναθεωρητικοῦ δικαστηρίου.

ΤΜΗΜΑ ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

Ἁρμοδιότης τοῦ ἀναθεωρητικοῦ δικαστηρίου.

Ἄρθρον 57. Πᾶν ἀναθεωρητικὸν δικαστήριον δικάζει περὶ τῆς ἐνώπιον αὐτοῦ προσφυγῆς κατὰ τῶν ὁριστικῶν ἀποφάσεων παντὸς στρατοδικείου τῆς περιφερείας αὐτοῦ.

Ἄρθρον 58. Λόγοι ἀκυρώσεως τῶν ἀποφάσεων τῶν στρατοδικείων εἶναι μόνον οἱ ἑξῆς·

α) Ἡ σύνθεσις τοῦ στρατοδικείου παρὰ τὰ ἐν τῷ παρόντι νόμῳ διατεταγμένα·

β) Ἡ ἀναρμοδιότης· ὡσάκις δὲ προτείνεται λόγῳ ὕλης, καὶ ἂν δὲν προὐτάθη ἐνώπιον τοῦ στρατοδικείου.

γ) Ἡ ἐσφαλμένη ἑρμηνεία καὶ ἡ κακὴ ἐφαρμογὴ τοῦ ποινικοῦ νόμου·

δ) Ἡ παράβασις ἢ παράλειψις ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος διατεταγμένου οὐσιώδους τύπου·

ε) Ἡ παράλειψις τοῦ στρατοδικείου εἰς τὸ ν' ἀποφασίσῃ ἐπί τινος τοῦ κατηγορουμένου ἢ τοῦ Βασιλικοῦ ἐπιτρόπου αἰτήσεως, ἀφορώσης τὴν ἐξάσκησιν νομίμου τινὸς δικαιώματος αὐτοῦ.

ΤΜΗΜΑ ΤΡΙΤΟΝ.

Ἁρμοδιότης τῶν ἀστυνομικῶν στρατιωτικῶν δικαστηρίων.

Ἄρθρον 59. Εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τῶν ἀστυνομικῶν στρατιωτικῶν δικαστηρίων ὑπάγονται·

α) Οἱ τροφοπῶλαι, οἱ παντοπῶλαι, οἱ κάπηλοι, οἱ ἔμποροι, αἱ πλύτραι, οἱ ὑπηρέται καὶ πάντες οἱ κατ' ἄδειαν τῆς ἁρμοδίας στρατιωτικῆς ἀρχῆς ἀκολουθοῦντες τὸν στρατόν.

β) Οἱ ἐν τοῖς ἄρθροις 661—666 τοῦ κοινοῦ ποινικοῦ νόμου διαλαμβανόμενοι.

γ) Οἱ μὴ ἀξιωματικοὶ αἰχμάλωτοι τοῦ πολέμου· ἅπαντες δὲ εἰς τὰς ἑξῆς περιπτώσεις·

1. Διὰ πᾶν πταῖσμα προβλεπόμενον ὑπὸ τοῦ κοινοῦ ποινικοῦ ἢ ἄλλου νόμου·

2. Διὰ πᾶν πλημμέλημα τιμωρούμενον ὑπὸ τοῦ νόμου, κατ' ἀνώτατον ὅρον μὲ ἑξάμηνον φυλάκισιν καὶ μὲ διακοσίων δραχμῶν χρηματικὴν ποινήν, ἢ μὲ μίαν ἐκ τῶν ποινῶν τούτων·

3. Δι' αἰτήσεις ἀποζημιώσεων ἕνεκα παραβάσεων ὑπαγομένων εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τῶν ἀστυνομικῶν στρατιωτικῶν δικαστηρίων, εἰσαγομένας κατὰ τὴν ποινικὴν ἐκδίκασιν τῶν παραβάσεων τούτων καὶ μὴ ὑπερβαινούσας τὰς 150 δραχμάς.

Κατὰ τῶν ἀποφάσεων τῶν ἀστυνομικῶν στρατιωτικῶν δικαστηρίων δὲν συγχωρεῖται οὐδεμία προσφυγή.

ΤΜΗΜΑ ΤΕΤΑΡΤΟΝ.

Ἁρμοδιότης ἐν περιπτώσει συναιτιότητος καὶ συνεργείας.

Ἄρθρον 60. Συναίτιοι καὶ συνεργοὶ κακουργήματος, πλημμελήματος ἢ πταίσματος ὑπαγόμενοι, τινὲς μὲν εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τῶν στρατιωτικῶν δικαστηρίων, τινὲς δὲ εἰς τὴν τῶν κοινῶν, εἰσάγονται ἅπαντες εἰς τὰ κοινὰ δικαστήρια, ἐπιφυλαττομένων τῶν ῥητῶς ὑπὸ τοῦ παρόντος νόμου ἐξαιρουμένων περιπτώσεων.

Ἄρθρον 61. Εἰς τὰ στρατιωτικὰ δικαστήρια εἰσάγονται, ἄνευ διακρίσεως, οἱ συναίτιοι καὶ συνεργοὶ κακουργήματός τινος ἢ πλημμελήματος.

α) Ἐὰν ἅπαντες ὦσι στρατιωτικοὶ ἢ ἐξομοιούμενοι μὲ στρατιωτικούς, ἂν καὶ διὰ τὴν θέσιν των κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς πράξεως εἷς ἢ πλείονες ἐξ αὐτῶν ἐξαιροῦνται τῆς στρατιωτικῆς δικαιοδοσίας·

β) Ἐὰν τὸ κακούργημα ἢ πλημμέλημα ἐπράχθη παρ' ἑλληνικῷ στρατῷ, ἐπὶ ξένης χώρας εὑρισκομένῳ·

γ) Ἐὰν τὸ κακούργημα ἢ πλημμέλημα ἐπράχθη παρὰ τῷ

ἑλληνικῷ στρατῷ ἐπὶ τῆς ἡμεδαπῆς εὑρισκομένῳ ἀπέναντι τοῦ ἐχθροῦ.

Ἄρθρον 62. Ἐὰν ἐπὶ πολεμικοῦ πλοίου, ἢ ἐν τοῖς πολεμικοῖς νεωρίοις, ναυστάθμοις καὶ καταστήμασι τοῦ πολεμικοῦ ναυτικοῦ, ἢ ἐν τῇ περιφερείᾳ τῶν πολεμικῶν λιμένων πραχθῇ ἀξιόποινος πρᾶξις, τῆς ὁποίας οἱ συναίτιοι καὶ συνεργοί, ἄλλοι μὲν ὑπάγονται εἰς τὴν ναυτικὴν καὶ ἄλλοι εἰς τὴν στρατιωτικὴν δικαιοδοσίαν, ὑπάγονται ἅπαντες ἀνεξαιρέτως εἰς τὰ ναυτοδικεῖα.

Ἐὰν ὅμως δὲν ἐξετελέσθη εἰς τοὺς εἰρημένους τόπους, ἢ ἐξετελέσθη μὲν εἰς αὐτοὺς, ἀλλ' εὑρισκομένους ἐντὸς περιφερείας πολιορκουμένης θέσεως, τὰ στρατοδικεῖα καθίστανται ἁρμόδια διὰ πάντας τοὺς εἰρημένους συναιτίους καὶ συνεργούς.

ΤΜΗΜΑ ΠΕΜΠΤΟΝ.

Αἴτησις ἀναιρέσεως ἐνώπιον τοῦ Ἀρείου Πάγου.

Ἄρθρον 63. Ἐπ' οὐδεμιᾷ περιπτώσει συγχωρεῖται νὰ γένῃ αἴτησις ἀναιρέσεως κατ' ἀποφάσεως στρατοδικείου ἢ ἀναθεωρητικοῦ δικαστηρίου ὑπὸ τῶν ὑπαγομένων εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τῶν στρατοδικείων κατὰ τὰς περιπτώσεις τῶν ἄρθρων **49, 50, 51** καὶ **55** τοῦ παρόντος νόμου.

Ἄρθρον 64. Οἱ μὴ περιλαμβανόμενοι ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ δύνανται, ἐὰν κατεδικάσθησαν, νὰ ζητήσωσι τὴν ἀναίρεσιν ἀποφάσεως στρατοδικείου τινὸς ἢ ἀναθεωρητικοῦ δικαστηρίου ἐνώπιον τοῦ Ἀρείου Πάγου, ἀλλὰ μόνον δι' ὑπέρβασιν καθηκόντων καὶ ἀναρμοδιότητα τῶν στρατοδικῶν παρὰ τὰ διὰ τῶν ἄρθρων **43—48** τοῦ παρόντος νόμου διατεταγμένα.

Ἡ περὶ ἀναιρέσεως αἴτησις εἶναι ἀπαράδεκτος, ἐὰν γένῃ πρὶν ἀποφασίσῃ τὸ ἀναθεωρητικὸν δικαστήριον, ἐὰν ἐζητήθη ἀναθεώρησις, ἢ πρὶν παρέλθῃ ἡ διὰ τὴν αἴτησιν ταύτην νόμιμος προθεσμία.

Ἄρθρον 65. Αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων **46—50, 60** ἐδ. **3, 62—64, 502—510** καὶ **481** τῆς κοινῆς ποινικῆς δικανομίας ἰσχύουσιν ἐφ' ὅσον ἐφαρμόζονται καὶ ἐπὶ τῶν ἀποφάσεων τῶν στρατιωτικῶν δικαστηρίων.

Τὴν ἐπανάληψιν δὲ τῆς ἀνακρίσεως δύναται νὰ ζητήσῃ ὅ,τε καταδικασθεὶς καὶ ὁ παρὰ τῷ στρατοδικείῳ Βασιλικὸς ἐπίτροπος.

ΒΙΒΛΙΟΝ ΤΡΙΤΟΝ.

Διαδικασία ἐνώπιον τῶν στρατιωτικῶν δικαστηρίων.

ΤΜΗΜΑ ΠΡΩΤΟΝ.

Διαδικασία ἐνώπιον τῶν στρατοδικείων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΠΡΩΤΟΝ.

Διαδικασία ἐνώπιον τῶν διαρκῶν δικαστηρίων ἐν καιρῷ εἰρήνης.

Α.

Ἀνάκρισις.

Ἄρθρον 66. Σκοπὸς τῆς στρατιωτικῆς ἀνακρίσεως εἶναι ἡ βεβαίωσις τῶν κακουργημάτων καὶ πλημμελημάτων, ἡ συνάθροισις τῶν ἀποδείξεων, ἡ ἀνακάλυψις τῶν ἐνόχων καὶ ἡ παράδοσις αὐτῶν εἰς τὴν ἀρχὴν τὴν ἐπιτετραμμένην τὴν ἐνώπιον τῶν στρατιωτικῶν δικαστηρίων καταδίωξιν αὐτῶν.

Ἄρθρον 67. Ὑπὸ τὴν ἀνωτέραν διεύθυνσιν τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν ἐνεργοῦσι τὴν προανάκρισιν·

α) Οἱ παρὰ τοῖς φρουραρχείοις εἰσηγηταί, καὶ ὅπου δὲν ὑπάρχουσι τοιοῦτοι, οἱ ὑπασπισταὶ τῶν φρουραρχείων·

β') Οἱ παρὰ τοῖς συντάγμασι, τάγμασι καὶ λοιποῖς σώμασι τοῦ στρατοῦ εἰσηγηταί·

γ') Οἱ ἀξιωματικοὶ τῆς χωροφυλακῆς, καὶ, ὅπου δὲν ὑπάρχουσι τοιοῦτοι, οἱ αὐτόθι διοικοῦντες ὑπαξιωματικοὶ αὐτῆς·

δ') Οἱ διοικηταὶ στρατιωτικῶν σταθμῶν ἢ ἀποσπασμάτων·

ε) Οἱ παρὰ τοῖς διαρκέσι στρατοδικείοις εἰσηγηταὶ καὶ ἀντεισηγηταί, ἐν περιπτώσει ἐπ' αὐτοφώρῳ κακουργήματος ἢ πλημμελήματος.

Ἄρθρον 68. Οἱ φρούραρχοι, οἱ διοικηταὶ στρατιωτικῶν σωμάτων ἢ καταστημάτων ἔχουσι τὸ δικαίωμα νὰ ἐνεργῶσιν αὐτοπροσώπως τὰς πρὸς βεβαίωσιν τῶν ἀξιοποίνων πράξεων καὶ πρὸς ἀνακάλυψιν τῶν ἐνόχων ἀνακριτικὰς πράξεις, ἢ νὰ προσκαλῶσι τοὺς ἐν τῷ α', β', γ' καὶ δ' ἐδαφίῳ τοῦ προηγουμένου ἄρθρου διαλαμβανομένους νὰ ἐνεργήσωσιν αὐτὰς ἐντὸς τῆς ἁρμοδιότητός των.

Ἄρθρον 69. Οἱ ἐπὶ τῆς προανακρίσεως, λαβόντες μήνυσίν τινα ἢ ἔγκλησιν, ἐπιχειροῦσιν ἕκαστος ἐντὸς τῆς ἁρμοδιότητός του καὶ ἄνευ ἀναβολῆς, πάσας τὰς ἀναγκαίας πρὸς βεβαίωσιν τοῦ σώματος τοῦ ἐγκλήματος καὶ τῆς καταστάσεως

τῶν τόπων ἀνακριτικὰς πράξεις· συντάττουσι τὰς περὶ τούτων ἐκθέσεις, ἐξετάζουσι τοὺς αὐτόθι παρευρεθέντας καὶ ἅπαντας τοὺς δυναμένους νὰ δώσωσι πληροφορίας περὶ τοῦ γεγονότος γείτονας, ὑπηρέτας ἢ καὶ συγγενεῖς· κατάσχουσιν ὅπλα, πράγματα, ἔγγραφα, πειστήρια καὶ ἐν γένει πᾶν ὅ,τι δύναται νὰ χρησιμεύσῃ εἰς ἀνακάλυψιν τῆς ἀληθείας, ὑπὲρ ἢ κατὰ τοῦ ἀνακρινομένου, συμμορφούμενοι μὲ τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων **152 § 2** καὶ **3, 153, 154, 169, 172 — 174** τῆς κοινῆς ποινικῆς δικονομίας.

Ἄρθρον **70.** Ἐν περιπτώσει ἐπ' αὐτοφώρῳ πλημμελήματος ἢ κακουργήματος, πᾶς στρατιωτικὸς ἢ μὴ στρατιωτικὸς ἀνακριτικὸς ὑπάλληλος δύναται νὰ ἐνεργήσῃ τὴν σύλληψιν πάντων τῶν ὑπαγομένων εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τῶν στρατοδικείων· συντάττων δ' ἔκθεσιν περὶ τῆς συλλήψεως, περιέχουσαν καὶ τὴν σημείωσιν τοῦ ὀνόματος καὶ ἐπωνύμου, τοῦ βαθμοῦ καὶ τῶν χαρακτηριστικῶν τῶν συλληφθέντων, παραδίδει αὐτοὺς ἄνευ ἀναβολῆς εἰς τὴν στρατιωτικὴν ἀρχήν.

Ἄρθρον **71.** Ἐξαιρουμένης τῆς ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ ὁριζομένης περιπτώσεως, οὐδεὶς τῶν ὑπαγομένων εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τῶν στρατοδικείων, ἐν ἐνεργείᾳ διατελῶν, δύναται νὰ συλληφθῇ ἐπὶ πλημμελήματι ἢ κακουργήματι ἄνευ ῥητῆς διαταγῆς τοῦ ἀνωτέρου αὐτοῦ.

Ἄρθρον **72.** Ἐὰν πρὸς βεβαίωσιν πλημμελήματος ἢ κακουργήματος, ἢ πρὸς σύλληψιν τινὸς ὑπαγομένου εἰς τὴν στρατιωτικὴν δικαιοδοσίαν, πρόκειται, ἐκτὸς τῆς περιπτώσεως τῆς ἐπ' αὐτοφώρῳ πράξεως, νὰ εἰσέλθῃ ἡ στρατιωτικὴ ἀρχὴ εἴς τι πολιτικὸν κατάστημα, ἀπευθύνει αὕτη τὰς πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον αἰτήσεις της πρὸς τὴν ἁρμοδίαν πολιτικὴν ἢ δικαστικὴν ἀρχήν, ἥτις ὀφείλει νὰ παραδεχθῇ αὐτάς, καὶ, ἐν περιπτώσει συγκρούσεως δικαιοδοσίας, νὰ ἐξασφαλίσῃ τὴν σύλληψιν τοῦ ζητουμένου ὑπόπτου.

Ἐὰν τὸ κατάστημα ἀνήκῃ εἰς τὸ πολεμικὸν ναυτικόν, ἡ στρατιωτικὴ ἀρχὴ ἀπευθύνει τὰς αἰτήσεις αὐτῆς πρὸς τὴν ναυτικὴν ἀρχήν.

Ἄρθρον **73.** Τὰς αὐτὰς πρὸς τὴν στρατιωτικὴν ἀρχὴν αἰτήσεις ἀπευθύνει ἡ δικαστικὴ καὶ ναυτικὴ ἀρχή, ἐὰν πρόκειται νὰ εἰσέλθῃ αὕτη εἴς τι στρατιωτικὸν κατάστημα πρὸς βεβαίωσιν κακουργήματος ἢ πλημμελήματος, ἢ πρὸς σύλληψιν τινὸς ὑπαγομένου εἰς τὴν κοινὴν ἢ τὴν ναυτικὴν δικαιοδοσίαν, ἡ δὲ στρατιωτικὴ ἀρχὴ ὀφείλει νὰ παραδεχθῇ τὰς αἰτήσεις αὐτῶν,

καὶ, ἐν περιπτώσει συγκρούσεως δικαιοδοσίας, νὰ ἐξασφαλίσῃ τὴν σύλληψιν τοῦ ζητουμένου ὑπόπτου.

Ἄρθρον **74.** Οἱ ἐπὶ τῆς ἀνακρίσεως στρατιωτικοὶ δὲν δύνανται νὰ εἰσέλθωσιν εἰς ἰδιωτικὴν οἰκίαν πρὸς ἐπιχείρησιν ἀνακριτικῆς πράξεως, ἐὰν δὲν συμπεριλάβωσι μεθ' ἑαυτῶν τὸν εἰρηνοδίκην ἢ τὸν πάρεδρον αὐτοῦ, ἢ τὸν δήμαρχον, τὸν δημαρχικὸν ἢ εἰδικὸν πάρεδρον ἢ τὸν ἀστυνόμον.

Ἄρθρον **75.** Πᾶν φύλλον ἐκθέσεως τῶν ἐπὶ τῆς στρατιωτικῆς ἀνακρίσεως ὑπογράφεται παρ' αὐτῶν καὶ τῶν συμπραττόντων προσώπων, ἐὰν δέ τις τούτων δὲν δύναται ἢ δὲν θέλῃ νὰ ὑπογράψῃ, γίνεται περὶ τούτου μνεία εἰς τὴν ἔκθεσιν.

Ἄρθρον **76.** Ἐπὶ κακουργημάτων ἢ πλημμελημάτων ὑπαγομένων εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τῶν στρατοδικείων, ἐν ἐλλείψει παντὸς ἐπὶ τῆς προανακρίσεως στρατιωτικοῦ, οἱ κατὰ τὰ ἄρθρα **17** καὶ **18** τῆς κοινῆς ποινικῆς δικονομίας ἀνακριτικοὶ ὑπάλληλοι καὶ οἱ δι' εἰδικοῦ νόμου τὸ δικαίωμα τῆς ἀνακρίσεως ἔχοντες ἐνεργοῦσι τὰς πρὸς βεβαίωσιν τοῦ πράξαντος καὶ τῆς πράξεως ἀνακρίσεις.

Ἄρθρον **77.** Ἡ περὶ φυγοστρατείας μήνυσις γίνεται ὑπὸ τοῦ διοικοῦντος τὸν σταθμὸν τῶν νεοσυλλέκτων τοῦ νομοῦ, ἐν ᾧ κληροῦται ὁ φυγόστρατος. Ἐν τῇ μηνύσει σημειοῦται ὁ χρόνος, καθ' ὃν ὁ φυγόστρατος ὤφειλε νὰ ῥθάσῃ εἰς τὴν ὁρισθεῖσαν θέσιν του, καὶ συνάπτεται·

α) Ἀντίγραφον τῆς ἐκθέσεως τῆς βεβαιούσης τὴν εἰς τὴν τὴν κατοικίαν τοῦ φυγοστράτου κοινοποίησιν τῆς προσκλήσεως αὐτοῦ εἰς τὴν στρατιωτικὴν ὑπηρεσίαν·

β) Ἀντίγραφον τῶν ἐγγράφων τῶν βεβαιούντων τὴν μὴ ἄφιξιν τοῦ καταμηνυομένου εἰς τὴν θέσιν του, καὶ

γ) Ἡ ἔκθεσις τῶν περιστάσεων τῆς φυγοστρατείας.

Ἐὰν ὁ μηνυόμενος ἦναι ἐθελοντὴς ἢ ἀντικαταστάτης, συνάπτονται καὶ ἀντίγραφα τῶν ἐγγράφων τῆς ὑποχρεώσεως αὐτοῦ εἰς τὴν στρατιωτικὴν ὑπηρεσίαν.

Ἄρθρον **78.** Ἡ περὶ λειποταξίας μήνυσις γίνεται παρὰ τοῦ διοικοῦντος τὸ στρατιωτικὸν σῶμα ἢ ἀπόσπασμα, εἰς ὃ ὁ καταμηνυόμενος ἀνήκει, συνάπτεται δὲ ἐν τῇ μηνύσει·

α) Τὸ ἀπόσπασμα τοῦ μητρώου τοῦ στρατιωτικοῦ σώματος, εἰς ὃ ἀνήκει ὁ μηνυόμενος·

β) Ὁ κατάλογος τῶν ὅπλων καὶ ἄλλων πραγμάτων, τὰ ὁποῖα τυχὸν ἔλαβε μεθ' ἑαυτοῦ, καὶ

γ) Ἡ ἔκθεσις τῶν περιστάσεων τῆς λειποταξίας.

Ἄρθρον 79. Αἱ διατάξεις τῶν προηγουμένων ἄρθρων δὲν καταργοῦσι τὰ παρὰ τῶν νόμων καὶ διαταγμάτων ἐπιβαλλόμενα εἰς τὴν χωροφυλακὴν καὶ εἰς τὰς στρατιωτικὰς ἀρχάς, κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ὑπηρεσίας αὐτῶν, καθήκοντα.

Ἄρθρον 80. Τὰ ἔγγραφα καὶ αἱ ἐκθέσεις τῶν ἐπὶ τῆς ἀνακρίσεως στρατιωτικῶν διαβιβάζονται διὰ τῶν προϊσταμένων αὐτῶν, ἄνευ ἀναβολῆς, πρὸς τὸν ὑπουργὸν τῶν Στρατιωτικῶν, τῶν δὲ τακτικῶν ἀνακριτικῶν ὑπαλλήλων διαβιβάζονται πρὸς αὐτὸν διὰ τοῦ παρ' Ἑφέταις εἰσαγγελέως.

Ἄρθρον 81. Ἐὰν ὁ ἐκ τῆς προανακρίσεως ἐνοχοποιούμενος ὑπάγεται εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τῶν τακτικῶν δικαστηρίων, ὁ ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν ἀποστέλλει αὐτόν, ἐὰν συνελήφθη, καὶ τὰ ἔγγραφα τῆς προανακρίσεως πρὸς τὸν ἁρμόδιον εἰσαγγελέα.

Ἄρθρον 82. Ἡ καταδίωξις τῶν ὑπαγομένων εἰς τὰ στρατοδικεῖα πράξεων δὲν συγχωρεῖται ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος τῆς διαδικασίας, εἰμὴ κατὰ ῥητὴν πρὸς ἀνάκρισιν διαταγὴν τοῦ ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν, τὴν ὁποίαν οὗτος ἐκδίδει ἐπὶ τῶν ὑποβληθέντων αὐτῷ ἐγγράφων, ἢ καὶ ἐξ ἐπαγγέλματος.

Ἐὰν ὁ ὕποπτος συνελήφθη ἤδη, ἡ εἰρημένη διαταγὴ ἐκδίδεται ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν ἀπὸ τῆς παραλαβῆς τῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 80 σταλέντων ἐγγράφων. Ἐὰν ὁ ὑπουργὸς διέταξε τὴν σύλληψιν αὐτοῦ, διατάττει συγχρόνως καὶ τὴν ἔναρξιν τῆς ἀνακρίσεως.

Ἐν περιπτώσει δὲ καθ' ἣν ὁ ὕποπτος δὲν συνελήφθη καὶ οὔτε ἐν τῇ μηνύσει ἐκτίθενται ὡρισμένα γεγονότα οὔτε ἀλλοθεν ἐξάγονται τοιαῦτα, οὔτε ἡ εἰς τὸν καταμηνυόμενον ἀποδιδομένη πρᾶξις εἶναι κολάσιμος, ὁ ὑπουργὸς ὀφείλει ἐντὸς δεκαπενθημέρου προθεσμίας ν' ἀπορρίψῃ τὴν μήνυσιν δι' αἰτιολογημένης πράξεώς του· ἐὰν ὅμως κατόπιν προκύψωσιν ὡρισμένα γεγονότα προνοούμενα ὑπὸ ποινικοῦ τινος ὅρου, ἢ δοθῇ περὶ αὐτῶν νέα μήνυσις ἐμπεριέχουσα τοιαῦτα γεγονότα, ὁ ὑπουργὸς ἐκδίδει τὴν πρὸς ἀνάκρισιν διαταγήν.

Ἄρθρον 83. Ἡ τῆς ἀνακρίσεως διαταγὴ μετὰ τῶν ἐκθέσεων, ἐγγράφων, πειστηρίων καὶ κατασχεθέντων πραγμάτων, πέμπεται πρὸς τὸν Βασιλικὸν ἐπίτροπον τοῦ ἁρμοδίου στρατοδικείου, ὅστις διευθύνει αὐτὰ ἄνευ ἀναβολῆς πρὸς τὸν εἰσαγγελέα.

Ἐὰν ὁ εἰσαγγελεὺς σύνοιδεν ἑαυτῷ αἰτίαν τινὰ ἐξαιρέσεως (ἄρθρ. 21 καὶ 22), ὀφείλει νὰ προσκαλέσῃ ἄνευ ἀναβολῆς τὸν ἀντεισαγγελέα πρὸς ἀναπλήρωσιν του· ἐξαιρουμένου δὲ τούτου, ἀναφέρει πρὸς τὸν Β. ἐπίτροπον τοὺς λόγους τῆς ἐξαιρέσεως ἀμφοτέρων. Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν, καὶ ὅπου οὗτος δὲν εἶναι παρών, ὁ φρούραρχος, ἐπὶ τῇ ἀναφορᾷ τοῦ Β. ἐπιτρόπου, ἀναπληροῖ προσωρινῶς δι' ἄλλου τὸν ἐξαιρούμενον.

Ἕως οὗ ἀναλάβῃ τὰ ἔργα του ὁ ἀναπληρωτὴς, ὁ εἰσαγγελεὺς ὀφείλει νὰ ἐπιχειρῇ ὅλας τὰς κατεπειγούσας ἀνακριτικὰς πράξεις ἢ καὶ νὰ λαμβάνῃ ἅπαντα τὰ κατὰ τὴν ἀνάκρισιν συντηρητικὰ μέτρα.

Ἄρθρον 84. Ὁ εἰσαγγελεὺς ἐξετάζει τὸν ἀνακρινόμενον περὶ τοῦ ὀνόματος καὶ ἐπωνύμου, τῆς ἡλικίας, τῆς θρησκείας καὶ τοῦ ἐπαγγέλματος αὐτοῦ· ἐὰν δὲ ἦναι στρατιωτικὸς, περὶ τοῦ βαθμοῦ καὶ τοῦ σώματος εἰς ὃ ἀνήκει, καὶ τέλος περὶ τῆς ἀποδιδομένης εἰς αὐτὸν πράξεως καὶ τῶν περιστατικῶν αὐτῆς· ἐπιδεικνύει πρὸς αὐτὸν πάντα τὰ κατ' αὐτοῦ ἔγγραφα ἢ πειστήρια καὶ τὸν προσκαλεῖ νὰ ἐκφρασθῇ, ἂν ἀναγνωρίζῃ αὐτά.

Ἕκαστος τῶν ἀνακρινομένων ἐξετάζεται κατ' ἰδίαν· δύναται δὲ ὁ εἰσαγγελεὺς νὰ φέρῃ αὐτοὺς εἰς ἀντιπαράστασιν.

Ἡ ἔκθεσις τῆς ἐξομολογήσεως ἑκάστου τῶν ἀνακρινομένων ἀναγινώσκεται πρὸς αὐτὸν καὶ ἐρωτᾶται, ἐὰν ἅπασαι αἱ ἀπαντήσεις ἦναι πιστῶς καὶ ἀκριβῶς γεγραμμέναι, ἐὰν ἦναι ἀληθεῖς καὶ ἐὰν ἐπιμένῃ εἰς αὐτάς.

Ἡ περὶ τούτου ἀπάντησις αὐτοῦ ἀναφέρεται ἐν τῇ ἐκθέσει, ἥτις προσυπογράφεται ὑπὸ τοῦ εἰσαγγελέως, ὑπὸ τοῦ γραμματέως καὶ τοῦ ἀνακρινομένου· ἐὰν δὲ οὗτος ἀγνοῇ ἢ ἀποποιῆται νὰ ὑπογράψῃ, γίνεται μνεία τούτου ἐν τῇ ἐκθέσει.

Ἀναγινώσκονται ἐπίσης πρὸς τὸν ἀνακρινόμενον καὶ αἱ τῆς ἀνακρίσεως ἐκθέσεις.

Ἄρθρον 85. Ὁ εἰσαγγελεὺς καλεῖ τοὺς μάρτυρας διὰ χωροφύλακος, ἢ διά τινος ὑπηρέτου τῆς δημοσίας δυνάμεως. Ἐπὶ τῆς ἐξετάσεως τῶν μαρτύρων ἐφαρμόζονται αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 112, 113, 114, 115, 116, 118, 119, 122, 125, 126, 127, 128, 129, 130, 131, 132, 133 καὶ 199 τῆς κοινῆς ποινικῆς δικονομίας.

Οἱ μάρτυρες, ἐκτὸς τῶν ἐνδιαλαμβανομένων εἰς τὸ ἄρθρον 114 καὶ 122 τῆς κοινῆς ποινικῆς δικονομίας, κατὰ τὴν προανάκρισιν καὶ ἀνάκρισιν ὁρίζονται ἐπὶ τοῦ ἱεροῦ Εὐαγγελίου, πρὸν ἢ

ἀρχίσῃ ἡ ἐξέτασις, ὅτι θέλουν ὁμιλήσει ἀρόῤῥως καὶ ἀπαθῶς καὶ ὅτι θέλουν εἰπεῖ τὴν ἀλήθειαν καὶ μόνην τὴν ἀλήθειαν.

Ἐὰν ὁ μάρτυς ἦναι ἀρχιερεύς, ἱερεύς, ἢ ἱεροδιάκονος, ἐφαρμόζεται ἡ διάταξις τοῦ ΚΓ' ἄρθρου τοῦ καταστατικοῦ τῆς ἱερᾶς Συνόδου.

Ἐὰν ὁ μάρτυς προσβύτης θρησκείαν τινὰ ἀναγνωρισμένην παρὰ τῆς Κυβερνήσεως, ἢ καὶ μόναν ἀνεκτήν, παρὰ τῇ ὁποίᾳ νενόμισται ἢ εἴθισται ἰδιαίτερός τις τοῦ ὁρκίζεσθαι τρόπος, ἔχει κῦρος καὶ οὗτος εἰς τὴν ποινικὴν δίκην.

Ὁ εἰσηγητὴς δύναται ν' ἀναθέσῃ τὴν ἐξέτασιν τῶν ἐκτὸς τοῦ τόπου τῆς ἀνακρίσεως διαμενόντων μαρτύρων, ὡς καὶ πᾶσαν ἄλλην ἀνακριτικὴν πρᾶξιν ἐπιχειρητέαν ἐπίσης ἐκτὸς τοῦ τόπου τῆς ἀνακρίσεως, εἰς τοὺς στρατιωτικοὺς ἢ δικαστικοὺς ἀνακριτικοὺς ὑπαλλήλους τοῦ τόπου, ἔνθα διαμένουσιν οἱ μάρτυρες ἢ πρόκειται νὰ γίνῃ ἡ ἀνακριτικὴ πρᾶξις, παρακαλῶν αὐτοὺς νὰ ἐνεργήσωσι τὴν ζητουμένην ἀνακριτικὴν πρᾶξιν καὶ ν' ἀποστείλωσι πρὸς αὐτὸν τὴν ἔκθεσιν.

Ἄρθρον **86.** Τὰ ἄρθρα **195, 196** καὶ **197** §. **2** τῆς κοινῆς ποινικῆς δικονομίας ἰσχύουσι καὶ διὰ τοὺς ἐνώπιον τοῦ εἰσηγητοῦ κλητευομένους.

Ἐὰν ὅμως ὁ μάρτυς ἦναι στρατιωτικὸς ἢ ναυτικὸς μέχρι τοῦ βαθμοῦ τοῦ ὑπαξιωματικοῦ, συμπεριλαμβανομένου καὶ αὐτοῦ, ἀντὶ προστίμου ἐπιβάλλεται κατ' αὐτοῦ πειθαρχικὴ ποινή.

Ἄρθρον **87.** Ἐὰν οἱ μάρτυρες ἐξετάσθησαν ὑπό τινος τῶν στρατιωτικῶν ἢ τῶν κοινῶν ἀνακριτικῶν ὑπαλλήλων πρὸ τοῦ δοθῇ ἡ κατὰ τὸ ἄρθρον **82** διαταγὴ ἀνακρίσεως, ὁ εἰσηγητὴς δύναται νὰ μὴ ἐπαναλάβῃ τὴν ἐξέτασιν τῶν ἐνόρκως ἐξετασθέντων μαρτύρων. Τὸ αὐτὸ ἰσχύει καὶ διὰ τὰς λοιπὰς ἀνακριτικὰς πράξεις.

Ἄρθρον **88.** Ἐὰν ὁ ὑπὸ ἀνάκρισιν διατελῶν δὲν συνελήφθη, ὁ εἰσηγητὴς δύναται νὰ ἐκδώσῃ κατ' αὐτοῦ κλῆσιν πρὸς ἐμφάνισιν, ἢ ἔνταλμα συλλήψεως.

Ὁ Βασιλικὸς ἐπίτροπος διευθύνει τὴν κλῆσιν ἢ τὸ ἔνταλμα εἰς τὸν στρατιωτικὸν διοικητὴν τοῦ τόπου, ὅπου εὑρίσκεται ὁ ἀνακρινόμενος, ὁ δὲ στρατιωτικὸς διοικητὴς ἐνεργεῖ τὴν ἐκτέλεσίν των.

Μετὰ τὴν ἐξομολόγησιν τοῦ ἀνακρινομένου, ὁ εἰσηγητὴς δύναται νὰ ἐκδώσῃ κατ' αὐτοῦ ἔνταλμα φυλακίσεως, ἐπὶ τῇ ἐπιδείξει τοῦ ὁποίου ὁ δεσμοφύλαξ δέχεται τὸν ἀνακρινόμενον ἐν τῇ φυλακῇ τῶν ὑποδίκων τῆς ἕδρας τοῦ στρατοδικείου, ἢ ν' ἀτρήσῃ ἐλεύθερον τὸν συλληφθέντα, ἐξακολουθῶν τὴν ἀνάκρισιν,

ἐπὶ κακουργημάτων ὅμως διατάττεται πάντοτε ἡ προφυλάκισις.

Πάσης παρὰ τοῦ εἰσηγητοῦ διαταττομένης φυλακίσεως ἢ ἀπολύσεως τοῦ ἀνακρινομένου προηγεῖται ἡ γνωμοδότησις τοῦ Βασιλικοῦ ἐπιτρόπου.

Ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως τοῦ ἐνταλματος τῆς φυλακίσεως κρατεῖται τὸ ἥμισυ τοῦ ὅλου τῶν ἀποδοχῶν παντὸς ἐν ἐνεργείᾳ ἀξιωματικοῦ, ἅτινα τῷ ἀποδίδονται μετὰ τὴν κατὰ τὰ ἄρθρα **99** καὶ **130** ἀθῴωσιν ἢ ἀπόλυσιν αὐτοῦ.

Ἄρθρον **89.** Ἐὰν ὁ ὑπὸ ἀνάκρισιν διατελῶν, μὴ ὢν ὕποπτος φυγῆς, ἦναι ἀπὼν καὶ ἀγνοῆται ὁ τόπος τῆς διαμονῆς του, ὁ εἰσηγητὴς, ἀντὶ τῆς κλήσεως, ἐκδίδει κατ' αὐτοῦ κλητήριον ἐπίκριμα.

Ὁσάκις δὲ ὁ ὑπὸ ἀνάκρισιν διατελῶν εἶναι ἀπὼν ἢ φυγᾶς, καὶ πρόκειται νὰ συλληφθῇ, ὁ εἰσηγητὴς ἐκδίδει, ἀντὶ τοῦ ἐνταλματος συλλήψεως, καταχετήριον.

Ἄρθρον **90.** Ἡ κλῆσις ἀναφέρει ἐν γένει τὴν ὑπὸ ἀνάκρισιν ἀξιόποινον πρᾶξιν, ὁρίζει τὴν ἡμέραν καὶ ὥραν τῆς ἐμφανίσεως τοῦ κλητευομένου, χρονολογεῖται, σφραγίζεται καὶ ὑπογράφεται.

Τὸ κλητήριον ἐπίκριμα φέρει τὰ ἀνωτέρω, προσέτι δὲ τὴν διαταγὴν τοῦ νὰ ἐμφανισθῇ ὁ κλητευόμενος ἐντὸς ἑνὸς μηνὸς ἐνώπιον τοῦ εἰσηγητοῦ, καὶ τοιχοκολλᾶται δι' ἐπιμελείας τοῦ Βασιλικοῦ ἐπιτρόπου εἴς τε τὴν τελευταίαν κατοικίαν τοῦ κατηγορουμένου καὶ εἰς τὸ γραφεῖον τοῦ εἰσηγητοῦ καὶ δημοσιεύεται διά τινος ἐφημερίδος. Παρελθούσης ἐπὶ ματαίῳ τῆς προθεσμίας ταύτης, ἐκδίδεται κατὰ τοῦ ἀνακρινομένου κατασχετήριον.

Τὸ ἔνταλμα συλλήψεως περιέχει τὸ ὄνομα καὶ ἐπώνυμον καὶ τὴν ἀκριβῆ περιγραφὴν τοῦ συλληφθησομένου, τὸν νόμιμον λόγον δι' ὃν ἐκδίδεται, φέρει τὴν σφραγῖδα τῆς ἀρχῆς καὶ τὴν ὑπογραφὴν τοῦ ἐκδίδοντος αὐτὸ ὑπαλλήλου.

Τὸ κατασχετήριον περιέχει προσέτι ἀκριβῆ περιγραφὴν τοῦ συλληφθησομένου κατὰ τὸ ἀνάστημα, τὴν μορφὴν, τὴν γλῶσσαν, τὰ ἐνδύματα καὶ ἄλλα ἐξωτερικὰ διακριτικὰ σημεῖα αὐτοῦ, καὶ πρόσκλησιν πρὸς ὅλας τὰς στρατιωτικὰς καὶ πολιτικὰς ἀρχὰς περὶ τε τῆς συλλήψεως αὐτοῦ, ἅμα εὑρεθέντος, καὶ παραδόσεως αὐτοῦ εἰς τὸν ἐκδόντα τὸ κατασχετήριον ἀνακριτικὸν ὑπάλληλον. Τὸ κατασχετήριον τοιχοκολλᾶται εἰς τὰ ἀνωτέρω περὶ κλητηρίου ἐπικρίματος ὁρισθέντα μέρη. Κατὰ τὰ λοιπὰ ἰσχύουσιν αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων **215** καὶ **219** τῆς κοινῆς ποινικῆς δικονομίας, καὶ τοῦ ἄρθρ. **88** §δ. **2** τοῦ παρόντος νόμου.

Τὸ ἔνταλμα φυλακίσεως διαλαμβάνει ὅσα καὶ τὸ ἔνταλμα συλλήψεως, ἀλλὰ σημειόνει ἀκριβῶς τὸ πρακείμενον πλημμέλημα ἢ κακούργημα, καὶ τὴν ἐφαρμοστέαν διάταξιν τοῦ ποινικοῦ νόμου.

Κατὰ τὰ λοιπὰ ἰσχύουσιν αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων **212**, **218**, **224** καὶ **227** τῆς κοινῆς ποινικῆς δικονομίας.

Ἄρθρον **91**. Ὁ Βασιλικὸς ἐπίτροπος εἰδοποιεῖ τὸν ὑπουργὸν τῶν στρατιωτικῶν περὶ πάντων τῶν ἐκδοθέντων ὑπὸ τοῦ εἰσηγητοῦ ἐνταλμάτων συλλήψεως, φυλακίσεως καὶ κατασχετηρίων, ὡς καὶ περὶ πάσης κατὰ τὸ ἄρθρον **88** ἀπολύσεως.

Ἄρθρον **92**. Πρὸς ἀποφυγὴν ἀποδράσεως, συνεννοήσεως μετὰ συνενόχων, ἢ ἐξαφανίσεως τῶν ἀποδείξεων, οὐδεὶς, ἐκτὸς τῶν ἐπιτετραμμένων τὴν εὐταξίαν τῶν φυλακῶν, ἐπιτρέπεται νὰ προσέλθῃ εἰς τὸν ὑπὸ ἀνάκρισιν ἔτι ὄντα φυλακισμένον, ἂν δὲν εἶναι παρὼν εἷς τῶν ἐπιστατῶν, καὶ ἂν δὲν ἔλαβε τὴν πρὸς τοῦτο τοῦ εἰσηγητοῦ ἄδειαν.

Ἡ ἄδεια ὅμως αὕτη δὲν δύναται νὰ μὴ δοθῇ ἐν περιπτώσει ἀσθενείας τοῦ ὑποδίκου εἰς τὸν ἰατρὸν αὐτοῦ· μετὰ δὲ τὴν πρώτην ὑπὸ τοῦ εἰσηγητοῦ γενομένην ἐξομολόγησιν τοῦ ὑποδίκου, εἰς τοὺς ἀνιόντας καὶ κατιόντας, σύζυγον, ἀδελφοὺς ἢ συγγενεῖς ἐξ ἀγχιστείας μέχρι τοῦ δευτέρου βαθμοῦ, καὶ εἰς τὸν δικηγόρον αὐτοῦ, χωρὶς βλάβην τῶν λοιπῶν κανονισμῶν τῶν φυλακῶν.

Ὁ εἰσηγητὴς δύναται ν' ἀρνηθῇ τὴν ἄδειαν, ἐὰν ἔγεινε κατάχρησις τῆς πρότερον δοθείσης, ἢ ἐὰν ἅπαντες οἱ συναίτιοι καὶ συνεργοὶ εἰσέτι δὲν συνελήφθησαν.

Ὁ ὑπόδικος δύναται ἐπίσης νὰ λάβῃ καὶ στείλῃ ἐπιστολάς, ἀφοῦ ὅμως ὁ εἰσηγητὴς ἀναγνώσῃ αὐτὰς καὶ δώσῃ τὴν ἐπὶ τούτου ἄδειαν, δὲν δύναται δὲ οὗτος ν' ἀποποιηθῇ αὐτὴν δι' ἀναφορᾶς πρὸς ἀρχήν τινα τοῦ Βασιλείου.

Ἄρθρον **93**. Ἐὰν ἐκ τῆς ἀνακρίσεως προκύψωσιν ἐνδείξεις συνενοχῆς ἢ συνεργείας κατ' ἄλλων ὑπαγομένων εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τῶν στρατοδικείων, ὁ εἰσηγητὴς διὰ τοῦ Βασιλικοῦ ἐπιτρόπου ἀναφέρει περὶ τούτων πρὸς τὸν ὑπουργὸν τῶν στρατιωτικῶν, ὅστις ἐνεργεῖ κατ' αὐτῶν κατὰ τὸ **82** ἄρθρον τοῦ παρόντος νόμου. Ἐὰν δὲ οἱ ὕποπτοι συνενοχῆς ἢ συνεργείας δὲν ὑπάγωνται εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τῶν στρατιωτικῶν δικαστηρίων, ὁ Βασιλικὸς ἐπίτροπος ἀναφέρει, ἄνευ ἀναβολῆς, περὶ τούτων πρὸς τὸν ὑπουργὸν τῶν στρατιωτικῶν, καὶ οὗτος παραπέμπει τὴν ὑπόθεσιν εἰς τὴν ἁρμοδίαν ἀρχήν.

Ἄρθρον **94**. Ἐὰν πρόκειται νὰ γίνῃ ἀνάκρισις ἕνεκα νοθεύσεως ἢ πλαστογραφίας δημοσίου ἢ ἰδιωτικοῦ ἐγγράφου, ἐνεργοῦνται τὰ ἐν τοῖς ἄρθροις **316**, **318** καὶ **319** τῆς κοινῆς ποινικῆς δικονομίας.

Ἄρθρον **95**. Ἐὰν, διαρκούσης ποινικῆς τινος ἀνακρίσεως, προσβληθῇ παρεμπιπτόντως ἔγγραφόν τι ὡς πλαστὸν ἢ νενοθευμένον, ὁ εἰσηγητὴς ἐνεργεῖ τὰ πρὸς ἐξέλεγξιν τῆς γνησιότητος ἢ μὴ τοῦ ἐγγράφου κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων **318** καὶ **319** τῆς κοινῆς ποινικῆς δικονομίας.

Τοιαύτη περὶ ἀποδείξεως διαδικασία εἶναι περιττὴ, ὁπόταν τὸ ἔγγραφον διὰ ξύσματος ἢ δι' ἄλλου προφανοῦς τρόπου ἦναι ἐπὶ τοσοῦτον ἠλλοιωμένον, ὥστε δύναται νὰ γνωρισθῇ ἐκ πρώτης ὄψεως ἡ μὴ γνησιότης αὐτοῦ.

Ἄρθρον **96**. Ἐὰν κατὰ τὴν πρὸς ἐξέλεγξιν τῆς γνησιότητος τοῦ ἐγγράφου διαδικασίαν ἀναφανῶσιν ἐνδείξεις ἐνοχῆς καθ' ὡρισμένου προσώπου, ἐνεργεῖται ἁρμοδίως ἡ καταδίωξις τοῦ προσώπου τούτου· ἀναβάλλεται δὲ ἡ ἐκδίκασις τῆς κυρίας ποινικῆς δίκης μέχρι τέλους τῆς κατὰ τῶν ὑπόπτων διαδικασίας, ἐὰν τὸ ὡς πλαστὸν προσβαλλόμενον ἔγγραφον ἦναι ἀναγκαῖον πρὸς ἀπόφασιν τῆς κυρίας ὑποθέσεως.

Ἄρθρον **97**. Ὁ Βασιλικὸς ἐπίτροπος δύναται ἐν πάσῃ στάσει τῆς ἀνακρίσεως νὰ λαμβάνῃ γνῶσιν αὐτῆς, καὶ νὰ κάμνῃ οἱασδήποτε κρίνει προτάσεις (réquisitions).

Β'.

Εἰσαγωγὴ εἰς δίκην καὶ συγκάλεσις τοῦ στρατοδικείου.

Ἄρθρον **98**. Μετὰ τὸ πέρας τῆς ἀνακρίσεως, ὁ εἰσηγητὴς πέμπει τὰ ἔγγραφα μετὰ τῆς ἐκθέσεως καὶ γνωμοδοτήσεώς του πρὸς τὸν Βασιλικὸν ἐπίτροπον, οὗτος δὲ ἄνευ ἀναβολῆς, καὶ, τὸ βραδύτερον, ἐντὸς πέντε ἡμερῶν ἀπὸ τῆς παραλαβῆς τῶν ἐγγράφων, ὑποβάλλει αὐτὰ μετὰ τῶν προτάσεών του πρὸς τὸν ὑπουργὸν τῶν στρατιωτικῶν, ὅστις ἐντὸς ἄλλων ὀκτὼ ἡμερῶν, τὸ βραδύτερον, ἐκδίδει διαταγὴν πρὸς εἰσαγωγὴν εἰς δίκην τοῦ κατηγορουμένου, ἢ διατάττει περαιτέρω ἀνάκρισιν, ἐὰν ἡ γενομένη ἦναι ἐλλειπής.

Ἄρθρον **99**. Ἐὰν ὅ,τε εἰσηγητὴς γνωμοδοτῇ καὶ ὁ Βασιλικὸς ἐπίτροπος ἐκ συμφώνου προτείνῃ, ὅτι δὲν ὑπάρχουσι παντάπασιν ἐνδείξεις κατὰ τοῦ ὑπὸ ἀνάκρισιν διατελοῦντος, ὁ ὑπουργὸς τῶν στρατιωτικῶν δύναται δι' ἠτιολογημένης πράξεως αὐτοῦ, καὶ ἐντὸς τῆς εἰς τὸ προηγούμενον ἄρθρον ὁριζομένης

προθεσμίας, νὰ ἀποφασίσῃ ὅτι δὲν ὑπάρχει νόμιμος ἀφορμὴ νὰ γίνῃ κατηγορία, καὶ νὰ διατάξῃ ἐν ταὐτῷ τὴν ἀπόλυσιν τοῦ ὑπὸ ἀνάκρισιν διατελοῦντος, ἐὰν οὗτος ἦναι προφυλακισμένος.

Ἡ ἀπόφασις αὕτη τοῦ ὑπουργοῦ δὲν προδικάζει εἰς οὐδεμίαν περίπτωσιν τὴν κατ' αὐτοῦ πολιτικὴν ἀγωγὴν περὶ ἀποζημιώσεως, οὐδ' ἐμποδίζει τὴν ἐκ νέου καταδίωξιν αὐτοῦ ἕνεκα τῆς αὐτῆς πράξεως, ἐὰν ἀνακαλυφθῶσι κατ' αὐτοῦ νέαι ἀποδείξεις. Ἐπὶ τῶν ἀποδείξεων τούτων ὁ ὑπουργὸς τῶν στρατιωτικῶν πράττει κατὰ τὰ ἄρθρα 82 καὶ ἑπόμενα τοῦ παρόντος νόμου.

Ἡ εἰρημένη ἀπόφασις κοινοποιεῖται εἰς τὸν Βασιλικὸν ἐπίτροπον καὶ δι' αὐτοῦ εἰς τὸν εἰσηγητὴν καὶ καταχωρεῖται εἰς ἐπὶ ταύτῳ ἐν τῷ ὑπουργείῳ κρατούμενον βιβλίον.

Ἐὰν ὅμως ὁ ἀπολυόμενος ζητήσῃ ἐντὸς ὀκτὼ ἡμερῶν ἀπὸ τῆς εἰς αὐτὸν κοινοποιήσεως τῆς ἀποφάσεως τοῦ ὑπουργοῦ δι' ἀναφορᾶς του τὴν εἰς δίκην εἰσαγωγήν του, ὁ ὑπουργὸς διατάττει αὐτήν.

Ἄρθρον 100. Ἡ περὶ τῆς εἰς δίκην εἰσαγωγῆς διαταγὴ πέμπεται μεθ' ὅλων τῶν ἐγγράφων πρὸς τὸν Βασιλικὸν ἐπίτροπον.

Ὁ Βασιλικὸς ἐπίτροπος ὀφείλει ἄνευ ἀναβολῆς καὶ τρεῖς ἡμέρας τοὐλάχιστον πρὸ τῆς δικασίμου, ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος, νὰ κοινοποιήσῃ πρὸς τὸν κατηγορούμενον τὴν διαταγὴν τῆς εἰς δίκην εἰσαγωγῆς αὐτοῦ, σημείων καὶ τὴν πρᾶξιν τοῦ κακουργήματος ἢ πλημμελήματος, δι' ἣν κατηγορεῖται, μετὰ τῆς συνοπτικῆς ἐκθέσεως τῶν κυριωτέρων περιστατικῶν αὐτῆς, τὸ κείμενον τοῦ ἐφαρμοστέου ἄρθρου τοῦ ποινικοῦ νόμου καὶ τὰ ὀνόματα καὶ ἐπώνυμα τῶν ἐξετασθησομένων μαρτύρων· εἰδοποιεῖ δὲ, ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος, τὸν κατηγορούμενον, ὅτι ἐὰν δὲν ἐκλέξῃ τὸν ἐνώπιον τοῦ στρατοδικείου ὑπερασπιστὴν αὐτοῦ, ὁ πρόεδρος θέλει τῷ διορίσει τοιοῦτον· περὶ τῆς εἰδοποιήσεως ταύτης συντάσσεται ἔκθεσις.

Ἄρθρον 101. Ὁ ὑπερασπιστὴς λαμβάνεται ἐκ τῶν στρατιωτικῶν ἢ ἐκ τῶν δικηγόρων. Κατ' ἄδειαν δὲ τοῦ προέδρου τοῦ στρατοδικείου, δύναται ὁ κατηγορούμενος ν' ἀναθέσῃ τὴν ὑπεράσπισίν του εἰς τινα τῶν συγγενῶν ἢ φίλων του.

Ἄρθρον 102. Ὁ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν ὑπουργὸς, ἐν τῷ περὶ τῆς εἰς δίκην εἰσαγωγῆς ἐγγράφῳ, διατάττει καὶ τὴν ἄνευ ἀναβολῆς συγκάλεσιν τοῦ στρατοδικείου καὶ εἰδοποιεῖ περὶ τούτου τὸν πρόεδρον.

Ὁ Βασιλικὸς ἐπίτροπος εἰδοποιεῖ τὸν πρόεδρον περὶ τῆς ἡμέρας καὶ ὥρας καθ' ἣν ἐκλητεύθη ὁ κατηγορούμενος νὰ δικασθῇ, ὁ δὲ πρόεδρος συγκαλεῖ ἐπὶ ταύτῳ τὸ στρατοδικεῖον.

Ἄρθρον 103. Μετὰ τὴν κοινοποίησιν τῆς διαταγῆς τῆς εἰς δίκην εἰσαγωγῆς, ὁ κατηγορούμενος δύναται νὰ συγκοινωνῇ ἐλευθέρως μετὰ τοῦ ὑπερασπιστοῦ αὐτοῦ, νὰ λαμβάνῃ γνῶσιν ἐντὸς τοῦ γραφείου ὅλων τῶν ἐγγράφων τῆς ἀνακρίσεως, καὶ ἀντίγραφα αὐτῶν, ἂν θέλῃ, δι' ἐξόδων του. Δὲν συγχωρεῖται ὅμως χάριν τούτου ἀναβολὴ τῆς συνεδριάσεως τοῦ στρατοδικείου.

Γ'.

Διαδικασία ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ καὶ ἀπόφασις.

Ἄρθρον 104. Ὁ κατηγορούμενος ὀφείλει νὰ προτείνῃ πρὸ τῆς ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ συνεδριάσεως, ἐπὶ ποινῇ ἀποκλείσεως, ἐγγράφως καὶ δι' ἀναφορᾶς του πρὸς τὸν Πρόεδρον, τὴν ἐξαίρεσιν παντὸς μέλους τοῦ στρατοδικείου, τοῦ Βασιλικοῦ ἐπιτρόπου καὶ τοῦ γραμματέως.

Ἡ περὶ ἐξαιρέσεως αἴτησις πρέπει νὰ περιλαμβάνῃ ὡρισμένως τοὺς λόγους τῆς ἐξαιρέσεως καὶ τὰ μέσα τῆς βεβαιώσεως αὐτῶν.

Ὁ Πρόεδρος κοινοποιεῖ τὴν περὶ ἐξαιρέσεως αἴτησιν εἴς τε τὸν ἐξαιρούμενον, διὰ νὰ ἐξηγηθῇ περὶ αὐτῆς, καὶ εἰς τὸν Βασιλικὸν ἐπίτροπον, ἢ, ἐξαιρουμένου καὶ τούτου, εἰς τὸν Βασιλικὸν ἀντεπίτροπον.

Ἐὰν δὲ ὁ κατηγορούμενος προτείνῃ τὴν ἐξαίρεσιν τοῦ προέδρου, οὗτος πέμπει τὴν περὶ ἐξαιρέσεως ἀναφορὰν εἰς τὸν Βασιλικὸν ἐπίτροπον, ἵνα προσκαλέσῃ τὸν κατὰ τὸ ἄρθρον 18 τοῦ παρόντος νόμου ἀναπληρωτήν τοῦ προέδρου. Τὸ δικαστήριον συμπληρούμενον ὅπως τὸ 18 ἄρθρον ὁρίζει, ἀποφασίζει ἐν τῷ δωματίῳ τῶν διασκέψεων ἐπὶ τῆς αἰτήσεως τῆς ἐξαιρέσεως, ἐν ἀπουσίᾳ τοῦ ἐξαιρουμένου, ἀφ' οὗ ἀκούσῃ τὸν Βασιλικὸν ἐπίτροπον, τὸν κατηγορούμενον καὶ τὸν συνήγορόν του.

Ἡ περὶ τούτου ἀπόφασις ἀπαγγέλλεται ἐν δημοσίᾳ συνεδριάσει.

Ἄρθρον 105. Ἐὰν πρὸς ἐκδίκασιν τῆς περὶ ἐξαιρέσεως αἰτήσεως δὲν ἦναι δυνατὸν νὰ συμπληρωθῇ τὸ δικαστήριον ἐξ ὁμοιοβάθμων ἀξιωματικῶν ἐκ τῶν παρόντων ἐν τῇ ἕδρᾳ τοῦ στρατοδικείου, δικάζεται ἡ περὶ ἐξαιρέσεως αἴτησις ὑπὸ τριῶν μόνον δικαστῶν, εἰ καὶ ὅλων ἀναπληρωτικῶν. Οἱ δικασταὶ οὗτοι λαμβάνονται, ἐν ἐλλείψει ὁμοιοβάθμων, κατὰ σειρὰν ἐκ τῶν ἑπομένων βαθμῶν· δὲν ἐπιτρέπεται δὲ ἡ ὑπὸ τοῦ κατηγορουμένου ἐξαίρεσις αὐτῶν.

Ἄρθρον 106. Πᾶς πρόεδρος, στρατοδίκης, Βασιλικὸς ἐπίτροπος ἢ γραμματεὺς, συνειδὼς ἑαυτῷ αἰτίαν τινὰ ἐξαιρέσεως,

ὀφείλει νὰ φανερώσῃ αὐτὴν εἰς τὸ δικαστήριον· τοῦτο δὲ συμπληρούμενον κατὰ τὰ ἀνωτέρω εἰρημένα, ἀκούσαν καὶ τὴν γνώμην τοῦ Βασιλικοῦ ἐπιτρόπου, ἀποφασίζει ἐν συμβουλίῳ ἂν πρέπει ὁ ἐξαιρούμενος νὰ κάμῃ ἀποχὴν ἢ μὴ τῆς ἐκτελέσεως τῶν καθηκόντων του.

Ἄρθρον **107**. Γενομένης δικτῆς τῆς περὶ ἐξαιρέσεως αἰτήσεως, ὁ ἐξαιρεθεὶς ἀπέχει τῆς ἐκτελέσεως τῶν ἔργων του κατὰ τὴν προκειμένην ὑπόθεσιν· ἐὰν ὅμως ἀπορριφθῇ ἡ περὶ ἐξαιρέσεως αἴτησις τοῦ κατηγορουμένου, καταδικάζεται διὰ τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως ὁ αἰτήσας τὴν ἐξαίρεσιν εἰς τὴν πληρωμὴν τῶν ἐξόδων, καὶ, κατὰ τὰς περιστάσεις, εἰς κράτησιν μιᾶς μέχρι τριῶν ἡμερῶν· ἐὰν δὲ ἦναι ἀξιωματικός, καὶ εἰς πρόστιμον εἴκοσι μέχρις ἑκατὸν δραχμῶν.

Ἄρθρον **108**. Τὸ στρατοδικεῖον συνέρχεται κατὰ τὴν ἐν τῷ **102** ἄρθρῳ ὁρισθεῖσαν ἡμέραν καὶ ὥραν· ἐπὶ τῆς τραπέζης αὐτοῦ κατατίθενται ἀντίτυπα τοῦ παρόντος νόμου, τοῦ κοινοῦ ποινικοῦ νόμου καὶ τῆς κοινῆς ποινικῆς δικονομίας.

Αἱ συνεδριάσεις γίνονται δημοσίως, ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος τῆς διαδικασίας, ἐκτὸς ὅταν ἡ δημοσιότης ἠθέλεν εἶσθαι ἐπιβλαβὴς εἰς τὰ χρηστὰ ἤθη ἢ εἰς τὴν κοινὴν εὐταξίαν. Κατὰ τὴν περίστασιν ταύτην, τὸ στρατοδικεῖον διατάττει νὰ γένῃ ἡ συζήτησις κεκλεισμένων τῶν θυρῶν, δι' ἠτιολογημένης ἀποφάσεώς του, ἀπαγγελλομένης πάντοτε δημοσίως.

Ἄρθρον **109**. Ὁ πρόεδρος διατηρεῖ τὴν ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ εὐταξίαν.

Ἄρθρον **110**. Οἱ ἀκροαταὶ εἰσέρχονται ἄνευ ὅπλων καὶ ῥάβδων, καὶ ἵστανται ἀσκεπεῖς καὶ ἐν σιωπῇ.

Ὁ πρόεδρος διατάττει τὴν ἀπὸ τοῦ ἀκροατηρίου ἀποχώρησιν τῶν δεικνυόντων διὰ λόγου ἢ σχημάτων ἐπιδοκιμασίαν ἢ ἀποδοκιμασίαν τῶν λεγομένων ἢ γινομένων ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ ἢ θορυβούντων.

Ἀπειθούντων δὲ, ὁ πρόεδρος διατάττει τὴν σύλληψιν καὶ φυλάκισιν αὐτῶν μέχρι δεκαπέντε τὸ πολὺ ἡμερῶν ἐν τῇ στρατιωτικῇ φυλακῇ, ἐὰν ὦσι στρατιωτικοί, καὶ ἐν τῇ πολιτικῇ φυλακῇ, ἐὰν ὦσι πολιτικοί.

Ἡ περὶ τούτου ἀπόφασις τοῦ Προέδρου γράφεται εἰς τὰ πρακτικά, καὶ, ἐπὶ τῇ ἐπιδείξει ἐπικυρωμένου ἀποσπάσματος αὐτῆς, οἱ δεσμοφύλακες δέχονται τοὺς καταδικασθέντας εἰς τὴν φυλακήν.

Ἐὰν ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ γίνωσιν ἐπὶ σκοπῷ θόρυβοι παρεμποδίζοντες τὴν ἐνεργείαν τῆς δικαιοσύνης, οἱ ἔνοχοι τοιούτων θο-

ρύβων, οἱοιδήποτε καὶ ἂν ὦσι, δικάζονται παραχρῆμα καὶ ἐν τῇ αὐτῇ συνεδριάσει ὑπὸ τοῦ στρατοδικείου, καὶ καταδικάζονται εἰς φυλάκισιν μὴ ὑπερβαίνουσαν τὰ δύω ἔτη.

Ἐάν τις τῶν ἀκροατῶν ἢ τῶν μαρτύρων προσβάλῃ δι' ἔργου ἢ ἐξυβρίσῃ ἢ ἀπειλήσῃ διὰ λόγου ἢ διὰ σχημάτων τὸ στρατοδικεῖον ἢ τινα τῶν συγκροτούντων αὐτό, καταδικάζεται ἐν τῇ αὐτῇ συνεδριάσει ὑπὸ τοῦ στρατοδικείου, ἐὰν μὲν ἦναι στρατιωτικὸς οἱουδήποτε βαθμοῦ ἢ τάξεως, ἢ ἐξομοιοῦται μὲ στρατιωτικὸν, εἰς τὰς ὑπὸ τοῦ παρόντος νόμου ἐπιβαλλομένας ποινὰς κατὰ πλημμελημάτων ἢ κακουργημάτων πραττομένων κατ' ἀνωτέρου ἐν ὑπηρεσίᾳ· ἄλλως δὲ, εἰς τὰς ὁριζομένας ὑπὸ τοῦ κοινοῦ ποινικοῦ νόμου ποινάς.

Ἄρθρον **111**. Ἐὰν ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ πραχθῶσιν ἄλλα παρὰ τὰ εἰς τὸ προηγούμενον ἄρθρον προβλεπόμενα πλημμελήματα ἢ κακουργήματα, οἱ μὲν ὑπαγόμενοι εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τοῦ στρατοδικείου ἔνοχοι αὐτῶν δικάζονται παραχρῆμα ἐν τῇ αὐτῇ συνεδριάσει, οἱ δὲ μὴ ὑπαγόμενοι εἰς αὐτὴν παραπέμπονται, κατὰ διαταγὴν τοῦ προέδρου, εἰς τὴν ἁρμοδίαν δικαστικὴν ἀρχὴν μετὰ τῆς ἐκθέσεώς του περὶ τῶν γενομένων πράξεων καὶ τῶν καταθέσεων τῶν μαρτύρων.

Ἄρθρον **112**. Κατὰ διαταγὴν τοῦ προέδρου ὁ κατηγορούμενος φέρεται ἐνώπιον τοῦ στρατοδικείου ὑπὸ φυλακὴν, ἐλεύθερος καὶ ἄνευ ἁλύσεων, συνοδευόμενος ὑπὸ τοῦ συνηγόρου αὐτοῦ. Ὁ πρόεδρος τὸν ἐρωτᾷ περὶ τοῦ ὀνόματος, ἐπωνύμου, ἡλικίας, ἐπαγγέλματος, τόπου διαμονῆς καὶ γεννήσεως, περὶ τοῦ βαθμοῦ του καὶ τοῦ σώματος εἰς ὃ ἀνήκει. Κἂν ὁ κατηγορούμενος ἀποποιῆται ν' ἀπαντήσῃ εἰς ταῦτα, ἡ διαδικασία προβαίνει ἀκωλύτως.

Ἄρθρον **113**. Ἐὰν ὁ κατηγορούμενος ἀρνῆται νὰ παρουσιασθῇ ἐνώπιον τοῦ στρατοδικείου, εἷς τῶν ὑπαλλήλων τῆς δημοσίας δυνάμεως, κατὰ διαταγὴν τοῦ προέδρου, προσκαλεῖ αὐτὸν ἐν ὀνόματι τοῦ νόμου νὰ ὑπακούσῃ εἰς τὴν δικαιοσύνην. Τῆς προσκλήσεως ταύτης καὶ τῆς ἀπαντήσεως τοῦ κατηγορουμένου συντάσσεται ἔκθεσις ὑπὸ τοῦ ἐνεργήσαντος τὴν διαταγὴν τοῦ προέδρου. Ἐὰν ὁ κατηγορούμενος δὲν ὑπακούσῃ εἰς τὴν πρόσκλησιν, ὁ πρόεδρος δύναται νὰ διατάξῃ τὴν διὰ βίας προσαγωγήν του εἰς τὸ ἀκροατήριον, ἢ ἀναγνωσθείσης ἐν συνεδριάσει τῆς ἐκθέσεως τῆς ἀντιστάσεως αὐτοῦ εἰς τὸ νὰ ἐμφανισθῇ, νὰ διατάξῃ τὴν πρόοδον τῆς διαδικασίας καὶ ἐν ἀπουσίᾳ τοῦ κατηγορουμένου, ἐπὶ παρουσίᾳ ὅμως τοῦ κατὰ τὰ ἄρθρα **101** καὶ **102** ὑπερασπιστοῦ αὐτοῦ.

Μετὰ τὸ τέλος πάσης συνεδριάσεως ὁ γραμματεὺς τοῦ στρατοδικείου ἀναγινώσκει πρὸς τὸν μὴ ἐμφανισθέντα κατηγορούμενον τὰ πρακτικὰ τῆς συζητήσεως, καὶ κοινοποιεῖ πρὸς αὐτὸν ἀντίγραφον πάσης προτάσεως τοῦ Βασιλικοῦ ἐπιτρόπου, καὶ ὅλων τῶν ἐκδοθεισῶν ἀποφάσεων, αἵτινες θεωροῦνται ὡς ἐκδοθεῖσαι κατ' ἀντιμωλίαν.

Ἄρθρον **114**. Ὁ Πρόεδρος δύναται νὰ διατάξῃ τὴν ἀπὸ τοῦ ἀκροατηρίου ἀποχώρησιν καὶ τὴν εἰς φυλακὴν μεταγωγὴν τοῦ διὰ κραυγῶν ἢ θορύβων ταράττοντος, ἢ ἐμποδίζοντος τὴν τακτικὴν ἐνέργειαν τῆς δικαιοσύνης κατηγορουμένου, ἡ δὲ διαδικασία ἐξακολουθεῖ μέχρι τέλους, ὡς ἐπὶ παρουσίᾳ αὐτοῦ, παρόντος ὅμως τοῦ κατὰ τὰ ἄρθρα **101** καὶ **102** ὑπερασπιστοῦ.

Διὰ ταύτην δὲ καὶ μόνην τὴν πρᾶξιν τὸ στρατοδικεῖον δύναται νὰ καταδικάσῃ τὸν κατηγορούμενον ἐν τῇ αὐτῇ συνεδριάσει εἰς φυλάκισιν μὴ ὑπερβαίνουσαν τὰ δύω ἔτη.

Ἐὰν ὁ κατηγορούμενος στρατιωτικὸς ἢ ἐξομοιούμενος μὲ στρατιωτικὸν προσβάλῃ δι' ἔργου, ἐξυβρίσῃ ἢ ἀπειλήσῃ διὰ λόγου ἢ διὰ σχημάτων τὸ στρατοδικεῖον ἢ τινα τῶν συγκροτούντων αὐτό, καταδικάζεται ἐν τῇ αὐτῇ συνεδριάσει εἰς τὰς ὑπὸ τοῦ παρόντος νόμου ἐπιβαλλομένας ποινὰς κατὰ πλημμελημάτων ἢ κακουργημάτων, πραττομένων κατ' ἀνωτέρου ἐν ὑπηρεσίᾳ. Ἐὰν ὅμως ὁ κατηγορούμενος δὲν ἦναι στρατιωτικός, οὔτε ἐξομοιοῦται μὲ στρατιωτικόν, καταδικάζεται εἰς τὰς ὁριζομένας ὑπὸ τοῦ κοινοῦ ποινικοῦ νόμου ποινάς.

Ἐὰν ὁ κατηγορούμενος καταδικασθῇ διὰ τὴν πρᾶξιν ἕνεκα, τῆς ὁποίας εἰσήχθη εἰς δίκην, μετὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐπιβληθείσης αὐτῷ ποινῆς ἄρχεται ἡ ἐκτέλεσις τῶν ὑπὸ τοῦ παρόντος ἄρθρου ἐπιβαλλομένων ποινῶν.

Ἄρθρον **115**. Πᾶσαν καταδικαστικὴν ἀπόφασιν, ἐκδοθεῖσαν κατὰ τὰ ἄρθρα **110**, **111** καὶ **114**, ἀναγινώσκει ὁ γραμματεὺς πρὸς τὸν καταδικασθέντα καὶ τὸν εἰδοποιεῖ συγχρόνως, ὅτι ἔχει τὸ δικαίωμα ἐντὸς **24** ὡρῶν νὰ ζητήσῃ τὴν ἀναθεώρησιν τῆς ἀποφάσεως. Ὁ γραμματεὺς συντάσσει ἔκθεσιν περὶ τούτου, ἐν ᾗ συνυπογράφει καὶ ὁ καταδικασθείς. Ἐὰν δὲ οὗτος δὲν δύναται ἢ δὲν θέλῃ νὰ ὑπογράψῃ, γίνεται περὶ τούτου μνεία ἐν τῇ ἐκθέσει· τὰ πάντα δὲ ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος.

Ἄρθρον **116**. Ὁ γραμματεὺς ἀναγινώσκει κατ' ἐντολὴν τοῦ προέδρου τὴν διαταγὴν τῆς εἰς δίκην εἰσαγωγῆς τοῦ κατηγορουμένου, τὴν κατὰ τὸ ἄρθρον **98** ἔκθεσιν τοῦ εἰσηγητοῦ, καὶ πᾶν ἄλλο ἐκ τῶν τῆς ἀνακρίσεως ἐγγράφων, τοῦ ὁποίου πρέπει ἀναγκαίως νὰ λάβῃ γνῶσιν τὸ στρατοδικεῖον.

Ὁ πρόεδρος γνωστοποιεῖ μετὰ ταῦτα εἰς τὸν κατηγορούμενον τὴν πρᾶξιν δι' ἣν κατηγορεῖται, καὶ τὸν εἰδοποιεῖ ὅτι ἔχει ὑπὸ τοῦ νόμου τὸ δικαίωμα νὰ ἐκφράσῃ πᾶν ὅ,τι συντελεῖ εἰς ὑπεράσπισίν του· πρὸς δὲ τὸν συνήγορον τοῦ κατηγορουμένου παρατηρεῖ, ὅτι χρεωστεῖ νὰ μὴ λέγῃ τι ἀντιβαῖνον εἰς τὴν συνείδησίν του καὶ εἰς τὸ πρὸς τοὺς νόμους ὀφειλόμενον σέβας, καὶ νὰ φυλάττῃ τὴν προσήκουσαν κοσμιότητα καὶ μετριότητα εἰς τὰς ἐκφράσεις του.

Ἄρθρον **117**. Ἡ περὶ ἀναρμοδιότητος τοῦ Στρατοδικείου ἔνστασις δὲν ἐπιτρέπεται εἰμὴ πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἐξετάσεως τῶν μαρτύρων· δικάζεται δὲ παραχρῆμα.

Ἀπορριφθείσης τῆς ἐνστάσεως τῆς ἀναρμοδιότητος, τὸ Στρατοδικεῖον προβαίνει εἰς τὴν ἐκδίκασιν τῆς ὑποθέσεως· ὁ κατηγορούμενος ὅμως δύναται νὰ ζητήσῃ τὴν ἀναθεώρησιν τῆς περὶ ἀρμοδιότητος ἀποφάσεως, καθὼς καὶ πάσης ἄλλης προδικαστικῆς ἢ παρεμπιπτούσης ἀποφάσεως, συγχρόνως μὲ τὴν περὶ ἀναθεωρήσεως αἴτησιν κατὰ τῆς ὁριστικῆς ἀποφάσεως τοῦ Στρατοδικείου.

Μετὰ τὴν περὶ ἀναρμοδιότητος ἔνστασιν καὶ μόνον πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἐξετάσεως τῶν μαρτύρων, προτείνεται ὑπὸ τοῦ κατηγορουμένου ἢ ἕνεκα τῶν λόγων τῆς ἐξαιρέσεως τοῦ εἰσηγητοῦ ἀκυρότης τῶν κατὰ τὴν ἀνάκρισιν πράξεων αὐτοῦ. Ἐὰν τὸ Δικαστήριον εὕρῃ αὐτὴν δεδικαιολογημένην, ἀκυρόνει τὰς ῥηθείσας πράξεις, ἐκτὸς τῶν συντηρητικῶν μέτρων, τῶν κατεπειγουσῶν καὶ τῶν μὴ δυναμένων νὰ ἀναπληρωθῶσιν ἀνακριτικῶν πράξεων, διατάττει δὲ, ἐὰν ᾖ ἀναγκαία, τὴν ἐνώπιόν του κλήτευσιν τῶν ὑπὸ τοῦ εἰσηγητοῦ ἐξετασθέντων μαρτύρων, τῶν ὁποίων ἡ κατάθεσις ἠκυρώθη· ἐὰν δὲ ἀπορρίψῃ τὴν αἴτησιν, καταδικάζει τὸν προτείναντα εἰς τὴν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου **107** ὁριζομένην ποινήν.

Ἄρθρον **118**. Ἅπαντα τὰ προδικαστικὰ καὶ παρεμπίπτοντα ἢ περὶ ἀρμοδιότητος ζητήματα ἀποφασίζονται κατὰ πλειονοψηφίαν.

Ἄρθρον **119**. Ὁ πρόεδρος τοῦ στρατοδικείου ἔχει τὴν ἀνωτάτην διεύθυνσιν τῶν συζητήσεων, καὶ ὀφείλει νὰ καταβάλλῃ πᾶσαν ἐπιμέλειαν, εἴτε ὑπὲρ, εἴτε κατὰ τοῦ κατηγορουμένου, καὶ νὰ μεταχειρίζηται πρὸς τοῦτο ὅλα τὰ παρὰ τοῦ Βασιλικοῦ ἐπιτρόπου ἢ τοῦ κατηγορουμένου προβαλλόμενα μέσα. Συγχρόνως χρεωστεῖ ν' ἀποῤῥίπτῃ ὅλας τὰς προτάσεις, αἵτινες, μὴ δυνάμεναι νὰ παραγάγουν κἀνὲν λόγου ἄξιον ἀποτέλεσμα πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς δίκης, ἠμποροῦν μόνον νὰ ἐπιφέρωσιν ἀνωφελῆ

πράτασιν τῶν συζητήσεων. Ἐὰν δὲ ὁ προτείνων δὲν εὐχαριστηθῇ, ἀποφασίζει τὸ δικαστήριον.

Ἄρθρον 120. Μὴ ἐμφανισθέντος τινὸς τῶν μαρτύρων, τὸ στρατοδικεῖον δύναται νὰ διατάξῃ τὴν πρόσδον τῆς δίκης· ἀναγινώσκεται δὲ ἡ κατὰ τὴν ἀνάκρισιν ἐξομολόγησις τοῦ μάρτυρος.

Τὰ ἄρθρα 379, 380, 381 καὶ 382 τῆς κοινῆς ποινικῆς δικονομίας ἰσχύουσι κατὰ τῶν κλητευθέντων καὶ μὴ ἐμφανισθέντων μαρτύρων. Ἐὰν ὅμως ὁ μάρτυς ἦναι στρατιωτικὸς ἢ ναυτικὸς ἀπὸ τοῦ βαθμοῦ τοῦ ὑπαξιωματικοῦ καὶ κατωτέρω, ἀντὶ τῆς χρηματικῆς ποινῆς ἐπιβάλλεται κατ' αὐτοῦ πειθαρχικὴ ποινή.

Ἄρθρον 121. Ἐὰν ἐκ τῆς συζητήσεως προκύψωσιν ἀποχρῶσαι ἐνδείξεις ψευδομαρτυρίας κατά τινος τῶν μαρτύρων, ὁ πρόεδρος δύναται, κατ' αἴτησιν τοῦ Βασιλικοῦ ἐπιτρόπου ἢ τοῦ κατηγορουμένου, ἢ καὶ ἐξ ἐπαγγέλματος, νὰ διατάξῃ τὴν σύλληψιν αὐτοῦ, καὶ ἐνεργεῖ ἢ ἀναθέτει τὴν ἀνάκρισιν εἰς ἕνα τῶν στρατοδικῶν, ἂν ὁ μάρτυς ὑπάγεται εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τῶν στρατοδικείων. Μετὰ τὸ πέρας τῆς ἀνακρίσεως ὑποβάλλονται πρὸς τὸν Ὑπουργὸν τῶν Στρατιωτικῶν τὰ ἔγγραφα, ὡς καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων στρατιωτικῶν ποινικῶν ὑποθέσεων. Ἐὰν ὅμως ὁ μάρτυς δὲν ὑπάγεται εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τῶν στρατοδικείων, ὁ πρόεδρος τοῦ στρατοδικείου συντάσσει ἔκθεσιν περὶ τῆς ψευδορκίας, καὶ ἀποστέλλει αὐτὴν καὶ τὸν συλληφθέντα ὕποπτον πρὸς τὸν πλησιέστερον τῆς ἕδρας τοῦ στρατοδικείου εἰσαγγελέα.

Τὰ αὐτὰ πράττονται καὶ ὅταν, διαρκούσης τῆς συζητήσεως, διεγερθῇ ὑποψία κατά τινος ἀνθρώπου ὡς πλαστογράφου· ἀναβάλλεται ἡ ἐκδίκασις τῆς κυρίας ποινικῆς δίκης μέχρι τοῦ τέλους τῆς κατὰ τοῦ ὑποπτου διαδικασίας, ἐὰν τὸ ὡς πλαστὸν προσβαλλόμενον ἔγγραφον ἦναι ἀναγκαῖον πρὸς ἀπόφασιν τῆς κυρίας ὑποθέσεως. Ὅταν ὅμως ὁ αὐτουργὸς τῆς πλαστογραφίας ἦναι ἄγνωστος, ἢ ἀπέθανεν, ἢ ὅταν ἡ κατηγορία παρεγράφη, τὸ δὲ ὡς πλαστὸν προσβαλλόμενον ἔγγραφον ἦναι ἀναγκαῖον πρὸς ἀπόφασιν τῆς κυρίας δίκης, τὸ στρατοδικεῖον ἐνεργεῖ κατὰ τὰ ἄρθρα 95 καὶ 96 τοῦ παρόντος νόμου.

Ἄρθρον 122. Τὰ ἄρθρα 377, 378, 383, 384, 385, 386, 387, 388, 389, 390, 391, 392, 393, 133 καὶ 166 τῆς κοινῆς ποινικῆς δικονομίας ἐφαρμόζονται ἀναλόγως καὶ κατὰ τὴν ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ τοῦ στρατοδικείου διαδικασίαν.

Ἄρθρον 123. Ἡ ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ διαδικασία δὲν διακόπτεται, ἐκτὸς κατὰ τὰ πρὸς ἀναψυχὴν τῶν δικαστῶν, τῶν μαρτύρων καὶ τῶν κατηγορουμένων ἀναγκαῖα διαλείμματα.

Ἡ διαδικασία δύναται προσέτι νὰ διακοπῇ ἐπὶ τῶν ἑξῆς περιπτώσεων·

α.) Ἐὰν δὲν ἐνεφανίσθη οὐσιώδης μάρτυς·

β') Ἐὰν διετάχθη ἡ σύλληψις μάρτυρος οὐσιώδους ἐπὶ ὑπονοίᾳ ψευδορκίας, ἢ κατὰ τὴν περίστασιν τοῦ τελευταίου ἐδαφίου τοῦ ἄρθρου 121 τοῦ παρόντος νόμου·

γ') Ἐὰν ἦναι ἀνάγκη νὰ ἐξακριβωθῇ οὐσιώδές τι γεγονός.

Περὶ τῆς διακοπῆς ἀποφασίζει τὸ στρατοδικεῖον κατὰ πλειονοψηφίαν, καὶ ἂν ἡ διακοπὴ διαρκέσῃ ὑπὲρ τὰς 48 ὥρας, ἡ ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ διαδικασία ἄρχεται ἐκ νέου.

Ἄρθρον 124. Ὁ πρόεδρος ἐξετάζει τὸν κατηγορούμενον καὶ τοὺς μάρτυρας.

Ὁ Βασιλικὸς ἐπίτροπος ὑποβάλλει τὰς προτάσεις του, καὶ ἀναπτύσσει τὰς πρὸς ὑποστήριξιν τῆς κατηγορίας ἀποδείξεις.

Ὁ κατηγορούμενος καὶ ὁ συνήγορός του ἐκθέτουσι τὴν ἀπολογίαν.

Ὁ Βασιλικὸς ἐπίτροπος ἐπαναλαμβάνει τὸν λόγον, ἂν θεωρῇ τοῦτο ἀναγκαῖον, ἀλλ' ὁ κατηγορούμενος καὶ ὁ συνήγορός του ἔχουσι πάντοτε τελευταῖοι τὸν λόγον.

Ὁ πρόεδρος ἐρωτᾷ τὸν κατηγορούμενον ἂν ἔχῃ νὰ προσθέσῃ τι ὑπὲρ αὐτοῦ, καὶ κηρύττει μετὰ ταῦτα τὸ τέλος τῆς συζητήσεως.

Ἄρθρον 125. Ὁ πρόεδρος διατάττει μετὰ ταῦτα τὴν ἀπὸ τοῦ ἀκροατηρίου ἀποχώρησιν τοῦ κατηγορουμένου, καὶ οἱ δικασταὶ μεταβαίνουσιν εἰς τὸ δωμάτιον τῶν διασκέψεων, ἢ ἅπαντες οἱ ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ ἀπέρχονται κατὰ διαταγὴν τοῦ προέδρου, καὶ οἱ δικασταὶ διασκέπτονται ἐν ταῖς ἕδραις αὐτῶν μόνοι, ἀποσυρομένου τοῦ Βασιλικοῦ ἐπιτρόπου καὶ τοῦ γραμματέως, ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὰ τῆς δίκης ἔγγραφα. Οἱ δικασταὶ δὲν δύνανται νὰ λάβωσιν οὐδενὸς εἴδους συγκοινωνίαν μετά τινος, οὔτε ν' ἀποχωρισθῶσι πρὸ τῆς ἐκδόσεως τῆς ἀποράσεώς των.

Ὁ πρόεδρος συλλέγει τὰς ψήφους, ἀρχόμενος ἀπὸ τῆς ψήφου τοῦ ἔχοντος τὸν κατώτερον βαθμὸν στρατοδίκου καὶ δίδων τελευταῖος τὴν ψῆφόν του.

Ἄρθρον 126. Ὁ Πρόεδρος θέτει τὰ ζητήματα κατὰ τὴν ἑπομένην σειρὰν δι' ἕκαστον τῶν κατηγορουμένων ἰδίως·

α) Ὁ κατηγορούμενος εἶναι ἔνοχος τῆς πράξεως δι' ἣν κατηγορεῖται;

β) Ἡ πρᾶξις αὕτη ἐξετελέσθη ὑπὸ τοῦ κατηγορουμένου μετὰ τῆς δεινὰ ἢ δεινὰ ἐπιβαρυντικῆς περιστάσεως;

γ') Ἡ πρᾶξις αὕτη ἐξετελέσθη μὲ τὰς θείνα ἢ δείνα περιστάσεις, ἐχούσας κατὰ τὸν νόμον ἐπιρροὴν εἰς τὸν καταλογισμὸν καὶ εἰς τὴν ἐπιμέτρησιν τῆς ποινῆς;

Τὰ περὶ ἐπιβαρυντικῶν ἢ ἐλαφρυντικῶν περιστάσεων ζητήματα τίθενται, καὶ ἐὰν μόναν ἐκ τῆς ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ διαδικασίας ἀνεφάνησαν. Ἐὰν δὲ ὁ κατηγορούμενος ἦναι νεώτερος τῶν 14 ἐτῶν, ὁ πρόεδρος θέτει καὶ τὸ ζήτημα « Ὁ κατηγορούμενος ἐξετέλεσε τὴν πρᾶξιν μετὰ διακρίσεως; »

Ἄρθρον 127. Τὰ εἰρημένα ζητήματα δὲν ἀποφασίζονται κατὰ τοῦ κατηγορουμένου, εἰμὴ διὰ τῆς πλειονοψηφίας πέντε ψήφων κατὰ δύω.

Ἄρθρον 128. Κηρυχθέντος ἐνόχου τοῦ κατηγορουμένου, τὸ στρατοδικεῖον ἀποφασίζει περὶ τῆς ἐφαρμογῆς τῆς ποινῆς.

Ὁσάκις ὁ νόμος μετριάζει τὴν ποινὴν, λόγῳ ἐλαφρυντικῶν περιστάσεων ἐν γένει, τὸ στρατοδικεῖον ἀποφασίζει περὶ αὐτῶν δι' ἀπολύτου πλειονοψηφίας.

Ἡ ποινὴ καταγινώσκεται διὰ τῆς πλειονοψηφίας πέντε ψήφων κατὰ δύω. Ἐὰν δὲ οὐδεμία ποινὴ ἔχῃ ὑπὲρ ἑαυτῆς τοιαύτην πλειονοψηφίαν, ἐφαρμόζεται ἡ μᾶλλον εὐνοϊκή.

Τὸ ἄρθρον 456 τῆς καινῆς ποινικῆς δικονομίας ἰσχύει καὶ διὰ τὰ στρατοδικεῖα.

Ἄρθρον 129. Ὁ ἔνοχος πολλῶν ἀξιοποίνων πράξεων τιμωρεῖται κατὰ τὰ ἄρθρα 109 καὶ 110 τοῦ κοινοῦ ποινικοῦ νόμου.

Ἄρθρον 130. Ἡ ἀπόφασις ἀπαγγέλλεται ἐν δημοσίᾳ συνεδριάσει, ἀναγινώσκοντος τοῦ Προέδρου τὸ αἰτιολογικὸν καὶ διατακτικὸν αὐτῆς καὶ εἰς τὴν περίπτωσιν καθ' ἣν ἡ συζήτησις γίνεται κεκλεισμένων τῶν θυρῶν. Μὴ ἀναδειχθέντος ἐνόχου τοῦ κατηγορουμένου, τὸ στρατοδικεῖον ἀποφαίνεται τὴν αθώωσίν του, ὁ δὲ πρόεδρος διατάττει τὴν ἀπόλυσίν του ἀπὸ τῆς φυλακῆς, ἐὰν δὲν κρατῆται δι' ἄλλον λόγον.

Ἐὰν ἡ ὑπὸ τοῦ κατηγορουμένου ἐκτελεσθεῖσα πρᾶξις δὲν τιμωρῆται ὑπὸ τοῦ νόμου, τὸ στρατοδικεῖον ἀποφαίνεται τὴν ἀπὸ τῆς ποινικῆς καταδιώξεως ἀπόλυσιν αὐτοῦ, ὁ δὲ πρόεδρος διατάττει τὴν ἀπόλυσιν τοῦ κατηγορουμένου ἀπὸ τῆς φυλακῆς μετὰ παρέλευσιν τῆς πρὸς ἀναθεώρησιν τῆς ἀποφάσεως προθεσμίας.

Ἄρθρον 131. Οἱ ἀθωωθέντες ἢ ἀπολυθέντες δὲν δύνανται νὰ καταδιωχθῶσιν ἐκ νέου ἕνεκα τῆς αὐτῆς πράξεως.

Ἄρθρον 132. Ἡ καταδικαστικὴ ἀπόφασις διατάττει καὶ τὴν

ἀπὸ τοῦ καταδικασθέντος ἀφαίρεσιν τῶν διακριτικῶν σημείων καὶ παρασήμων, ὁσάκις κατὰ τὸν νόμον στερεῖται τούτων ὁ καταδικασθείς.

Ὡσαύτως διατάττει κατὰ τὰς ῥητῶς ὑπὸ τοῦ νόμου προνοουμένας περιπτώσεις τὴν δήμευσιν τῶν κατασχεθέντων καὶ τὴν εἰς τὸν ἔχοντα δικαίωμα ἢ τὸ δημόσιον ἀπόδοσιν παντὸς πράγματος κατασχεθέντος, ἢ κατὰ τὴν δίκην παρουσιασθέντος πειστηρίου, καὶ τέλος ἐπιβάλλει ἀλληλεγγύως τὰ ἔξοδα τῆς δίκης εἰς βάρος τῶν καταδικασθέντων. Ὁ κατηγορούμενος δύναται νὰ καταδικασθῇ εἰς τὰ ἔξοδα καὶ εἰς τὴν περίπτωσιν τοῦ τελευταίου ἐδαφίου τοῦ 126 ἄρθρου τοῦ παρόντος νόμου.

Τὰ ἔξοδα ἐκκαθαρίζονται ὑπὸ τοῦ προέδρου τοῦ στρατοδικείου διὰ πράξεως αὐτοῦ, ἥτις εἶναι ἐκτελεστή. Πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ὁ εἰσηγητὴς καὶ πᾶς ἐπὶ τῆς ἀνακρίσεως συνάπτει εἰς τὰ ἔγγραφα κατάλογον τῶν κατὰ τὴν ποινικὴν διατίμησιν ἐξόδων.

Ἄρθρον 133. Ἡ ἀπόφασις κάμνει μνείαν τῆς ἐκπληρώσεως τῶν ἐν τῇ γ'. ὑποδιαιρέσει τοῦ πρώτου τμήματος τοῦ τρίτου βιβλίου τοῦ παρόντος νόμου διαγραφομένων διατυπώσεων.

Δὲν ἀναφέρει δὲ οὔτε τοῦ κατηγορουμένου τὰς ἀπαντήσεις, οὔτε τὰς ἐξομολογήσεις τῶν μαρτύρων· περιλαμβάνει τὰς γενομένας ἀποφάσεις ἐπὶ παντὸς προδικαστικοῦ ἢ παρεμπίπτοντος ζητήματος· κάμνει μνείαν, ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος τῆς διαδικασίας·

α') Τῶν ὀνομάτων καὶ τῶν βαθμῶν τῶν δικαστῶν·

β') Τοῦ ὀνόματος, τοῦ ἐπωνύμου, τῆς ἡλικίας, τοῦ ἐπαγγέλματος καὶ τῆς κατοικίας ἑκάστου κατηγορουμένου·

γ') Τῆς πράξεως δι' ἣν κατηγορήθη·

δ') Τῆς ὁρκοδοσίας τῶν μαρτύρων·

ε') Τῶν προτάσεων τοῦ Βασιλικοῦ ἐπιτρόπου·

ς') Τῶν τεθέντων εἰς διάσκεψιν ζητημάτων καὶ τῶν περὶ αὐτῶν ἀποφάσεων, καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν δι' ἑκάστην αὐτῶν ψήφων·

ζ') Τοῦ κειμένου τοῦ ἐφαρμοσθέντος νόμου·

η') Τῆς δημοσιότητος τῶν συνεδριάσεων ἢ τῆς ἀποφάσεως περὶ τῆς συζητήσεως κεκλεισμένων τῶν θυρῶν·

θ') Τῆς ἐν δημοσίᾳ συνεδριάσει γενομένης ὑπὸ τοῦ προέδρου ἀπαγγελίας τῆς ἀποφάσεως.

Ἡ ἀπόφασις γράφεται ὑπὸ τοῦ γραμματέως, καὶ ὑπογράφεται

ται παραχρῆμα ὑπὸ τοῦ προέδρου, τῶν στρατοδικῶν καὶ τοῦ γραμματέως.

Ἄρθρον **134**. Κατὰ διαταγὴν τοῦ Βασιλικοῦ ἐπιτρόπου, παρόντος αὐτοῦ καὶ ἐνώπιον τῆς στρατιωτικῆς φυλακῆς ἐν ὅπλοις, ἀναγινώσκει ὁ Γραμματεὺς πρὸς τὸν κατηγορούμενον τὴν ἀπόφασιν· ἐν περιπτώσει δὲ καταδίκης, μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν αὐτῆς ὁ Βασιλικὸς ἐπίτροπος εἰδοποιεῖ τὸν καταδικασθέντα ὅτι ἔχει ὑπὸ τοῦ νόμου τὸ δικαίωμα νὰ ζητήσῃ ἐντὸς **24** ὡρῶν τὴν ἀναθεώρησιν τῆς ἀποφάσεως. Ὁ γραμματεὺς συντάσσει περὶ τούτων ἅπαντων ἔκθεσιν ὑπογραφομένην ὑπὸ τοῦ Βασιλικοῦ ἐπιτρόπου καὶ τοῦ γραμματέως.

Ἄρθρον **135**. Ἐὰν ἐκ τῆς ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ διαδικασίας προκύψωσιν ἐνδείξεις περὶ ἄλλων ἀξιοποίνων πράξεων τοῦ κατηγορουμένου, τὸ στρατοδικεῖον, μετὰ τὴν ἀπόφασιν ἐπὶ τῆς πράξεως δι' ἣν οὗτος κατηγορήθη, παραπέμπει τὴν ὑπόθεσιν, κατ' αἴτησιν τοῦ Βασιλικοῦ ἐπιτρόπου ἢ καὶ ἐξ ἐπαγγέλματος, πρὸς τὸν ὑπουργὸν τῶν στρατιωτικῶν, ὅπως γένῃ, ἐὰν ὑπάρχῃ ἀφορμή, ἀνάκρισις τῶν ἀνακαλυφθεισῶν πράξεων· ἡ δὲ ἐκτέλεσις τῆς εἰς θάνατον καταδικαστικῆς ἀποφάσεως ἀναστέλλεται.

Ἐὰν ὅμως ὁ κατηγορούμενος ἀπολύηται τῆς πρώτης κατηγορίας, τὸ στρατοδικεῖον διατάττει νὰ μένῃ ὑπὸ φύλαξιν μέχρι τῆς ἀποφάσεως ἐπὶ τῶν ἄλλων πράξεων.

Ἄρθρον **136**. Ἡ πρὸς τὸν καταδικασθέντα χορηγουμένη προθεσμία τῶν **24** ὡρῶν, πρὸς αἴτησιν ἀναθεωρήσεως τῆς ἀποφάσεως, ἄρχεται ἀπὸ τῆς λήξεως τῆς ἡμέρας καθ' ἣν ἐγένετο πρὸς αὐτὸν ἡ ἀνάγνωσις τῆς ἀποφάσεως. Ἡ αἴτησις τῆς ἀναθεωρήσεως γίνεται ὑπὸ τοῦ καταδίκου ἢ ὑπὸ τοῦ συνηγόρου αὐτοῦ παρὰ τῷ γραμματεῖ τοῦ στρατοδικείου ἢ τῷ δεσμοφύλακι τῆς φυλακῆς, ἐν ᾗ κρατεῖται ὁ κατάδικος.

Ἄρθρον **137**. Ἐν περιπτώσει ἀπολύσεως τοῦ κατηγορουμένου, ὁ Βασιλικὸς ἐπίτροπος δὲν δύναται νὰ ζητήσῃ τὴν ἀναθεώρησιν τῆς ἀποφάσεως, εἰμὴ μόνον διὰ τὸν ἐν τῷ ἄρθρῳ **480**, ἐδαφίῳ **1**, τῆς κοινῆς ποινικῆς δικονομίας ἀναφερόμενον λόγον. Ἐν περιπτώσει δὲ ἀθωώσεως, ὁ Βασιλικὸς ἐπίτροπος δὲν δύναται νὰ ζητήσῃ τὴν ἀκύρωσιν τῆς περὶ ἀθωώσεως διαταγῆς τοῦ Προέδρου καὶ τῶν πρὸ αὐτῆς ἀποφάσεων, εἰμὴ ὑπὲρ τοῦ νόμου, καὶ τηρουμένων ἀπαραμειώτων τῶν δικαιωμάτων τοῦ ἀθωωθέντος.

Καταδικαστικῆς οὔσης τῆς ἀποφάσεως, ὁ Βασιλικὸς ἐπίτροπος δύναται νὰ ζητήσῃ ἀναθεώρησιν διὰ τοὺς ἐν τῷ ἄρθρῳ **58** διαλαμβανομένους λόγους.

Ἡ τοῦ Βασιλικοῦ ἐπιτρόπου ἀναθεωρήσεως αἴτησις γίνεται ἐν τῇ ὁρισθείσῃ ὑπὸ τοῦ προηγουμένου ἄρθρου προθεσμίᾳ καὶ παρὰ τῷ γραμματεῖ τοῦ στρατοδικείου· ἀλλ' ἡ ὑπὲρ τοῦ νόμου ἀναθεώρησις γίνεται καὶ μετὰ τὴν εἰρημένην προθεσμίαν.

Ἄρθρον **138**. Ἡ τῆς ἀναθεωρήσεως αἴτησις ἀναστέλλει τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἀποφάσεως, ἐκτὸς ἐὰν ἐγένετο ὑπὲρ τοῦ νόμου.

Μὴ γενομένης τοιαύτης αἰτήσεως καὶ μὴ ἐπιτρεπομένης κατὰ τὸ ἄρθρ. **63** τοῦ παρόντος νόμου τῆς πρὸς ἀναίρεσιν αἰτήσεως ἐνώπιον τοῦ Ἀρείου Πάγου, ἡ ἀπόφασις ἐκτελεῖται ἐντὸς **24** ὡρῶν ἀπὸ τῆς λήξεως τῆς πρὸς αἴτησιν τῆς ἀναθεωρήσεως προθεσμίας.

Ἄρθρον **139**. Ἀπορριφθείσης τῆς πρὸς ἀναθεώρησιν αἰτήσεως, καὶ μὴ ἐπιτρεπομένης κατὰ τὸ ἄρθρον **63** τοῦ παρόντος νόμου τῆς ἐνώπιον τοῦ Ἀρείου Πάγου αἰτήσεως ἀναιρέσεως, ἡ καταδικαστικὴ ἀπόφασις ἐκτελεῖται ἐντὸς **24** ὡρῶν μετὰ τὴν παραλαβὴν τῆς ἀπορριπτούσης τὴν αἴτησιν τῆς ἀναθεωρήσεως ἀποφάσεως.

Ἄρθρον **140**. Ἡ ἐνώπιον τοῦ Ἀρείου Πάγου αἴτησις ἀναιρέσεως, ὁσάκις ἐπιτρέπεται κατὰ τὸ **64** ἄρθρον τοῦ παρόντος νόμου, πρέπει νὰ γίνῃ ὑπὸ τοῦ καταδικασθέντος ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν ἀπὸ τῆς πρὸς αὐτὸν κοινοποιήσεως τῆς ἀποφάσεως τοῦ ἀναθεωρητικοῦ δικαστηρίου. Ἂν ὅμως δὲν ζητήθῃ ἀναθεώρησις, ἡ τριήμερος προθεσμία πρὸς αἴτησιν ἀναιρέσεως τῆς ἀποφάσεως τοῦ στρατοδικείου ἄρχεται ἀπὸ τῆς λήξεως τῆς πρὸς αἴτησιν ἀναθεωρήσεως προθεσμίας.

Ἡ αἴτησις ἀναιρέσεως γίνεται παρὰ τῷ γραμματεῖ τοῦ στρατιωτικοῦ δικαστηρίου ἢ παρὰ τῷ δεσμοφύλακι τῆς φυλακῆς, ἐν ᾗ κρατεῖται ὁ κατάδικος.

Ἄρθρον **141**. Ὁσάκις κατὰ τὸ **64** ἄρθρον τοῦ παρόντος νόμου ἐπιτρέπεται αἴτησις ἀναιρέσεως, ἐὰν τοιαύτη δὲν ἔγεινεν, ἡ καταδικαστικὴ ἀπόφασις ἐκτελεῖται ἐντὸς **24** ὡρῶν μετὰ παρέλευσιν τῆς πρὸς ἀναίρεσιν προθεσμίας, καὶ ἂν ἐζητήθη ἀναίρεσις, ἐντὸς **24** ὡρῶν μετὰ τὴν παραλαβήν, τῆς ἀπορριψάσης τὴν αἴτησιν ἀποφάσεως.

Ἄρθρον **142**. Ὁ Βασιλικὸς ἐπίτροπος ἀναφέρεται πρὸς τὸν Ὑπουργὸν τῶν Στρατιωτικῶν διὰ πᾶσαν περὶ ἀπορρίψεως ἀπόφασιν τοῦ ἀναθεωρητικοῦ δικαστηρίου ἢ τοῦ Ἀρείου Πάγου, ὡς καὶ διὰ πᾶσαν ἀπόφασιν τοῦ στρατοδικείου, κατὰ τῆς ὁποίας δὲν ἔγεινεν αἴτησις ἀναθεωρήσεως ἢ ἀναιρέσεως, καὶ ἐξαιτεῖται τὴν ἐκτέλεσιν αὐτῆς.

Ἄρθρον **143**. Ἡ ἐκτέλεσις τῆς ἀποφάσεως τῶν στρατοδικείων

γίνεται κατὰ διαταγὴν τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν, ἐπιμελείᾳ τοῦ Βασιλικοῦ ἐπιτρόπου καὶ παρόντος τοῦ γραμματέως, συντάσσοντος περὶ τῆς ἐκτελέσεως ἔκθεσιν, ἥτις προσαρτᾶται εἰς τὸ πρωτότυπον τῆς ἀποράσεως. Ἐν τῷ περιθωρίῳ δὲ τῆς ἀποφάσεως γίνεται ῥητῶς μνεία περὶ τῆς ἐκτελέσεως αὐτῆς.

Ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν μετὰ τὴν ἐκτέλεσιν ὁ Βασιλικὸς ἐπίτροπος πέμπει ἀντίγραφον τῆς ἀποφάσεως πρὸς τὴν διοίκησιν τοῦ στρατιωτικοῦ σώματος, εἰς ὃ ἀνήκει ὁ καταδικασθείς, καὶ ἂν οὗτος εἶχεν Ἑλληνικὸν ἢ ξένον παράσημον, στέλλει ἀντίγραφον τῆς ἀποφάσεως καὶ πρὸς τὸν ἐπὶ τοῦ Βασιλικοῦ Οἴκου Ὑπουργόν.

Πᾶν ἀντίγραφον καταδικαστικῆς ἀποφάσεως φέρει καὶ τὴν σημείωσιν τῆς ἐκτελέσεώς της.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

Διαδικασία παρὰ τοῖς ἐν ἐκστρατείᾳ ἢ ἐν ἀποκλεισμῷ ἢ πολιορκίᾳ στρατοδικείοις.

Ἄρθρον **144.** Αἱ διατάξεις τοῦ προηγουμένου κεφαλαίου ἐφαρμόζονται καὶ εἰς τὴν διαδικασίαν ἐνώπιον τῶν ἐν ἐκστρατείᾳ καὶ ἐν ἀποκλεισμῷ ἢ πολιορκίᾳ στρατοδικείων μὲ τὰς ἑπομένας τροποποιήσεις·

Ἄρθρον **145.** Πᾶς ἐπὶ τῆς ἀνακρίσεως στρατιωτικὸς δύναται, ἐν τῇ περιπτώσει τῶν ἄρθρων 72 καὶ 74 τοῦ παρόντος νόμου, νὰ εἰσέλθῃ εἰς καταστήματα πολιτικὰ καὶ εἰς ἰδιωτικὰς οἰκίας καὶ μὴ συνοδευόμενος ὑπὸ τῶν ἐν τοῖς ῥηθεῖσιν ἄρθροις μνημονευομένων πολιτικῶν ὑπαλλήλων, ὅταν δὲν ὑπάρχῃ ἐπιτοπίως οὐδεὶς ἐξ αὐτῶν, ποιῶν μνείαν τούτου ἐν τῇ ἐκθέσει καὶ προσλαμβάνων δύω μάρτυρας ὁσάκις τοῦτο εἶναι ἐφικτόν.

Ἄρθρον **146.** Ἡ διαταγὴ τῆς ἀνακρίσεως ἐκτὸς τῆς περιπτώσεως τῶν ἄρθρων 198 καὶ 199 δίδεται·

Ὑπὸ τοῦ γενικοῦ ἀρχηγοῦ, διὰ τοὺς ὑπαγομένους εἰς τὰ στρατοδικεῖα τοῦ ὑπ' αὐτὸν στρατοῦ·

Ὑπὸ τοῦ ἀρχηγοῦ τῶν μεμονωμένως ἢ ἀνεξαρτήτως ἐνεργούντων σωμάτων τοῦ στρατοῦ, διὰ τοὺς ὑπαγομένους εἰς τὰ στρατοδικεῖα τῶν σωμάτων τούτων·

Ὑπὸ τοῦ ἀνωτέρου ἀρχηγοῦ τοῦ ἀποκλεισμένου ἢ πολιορκουμένου φρουρίου, διὰ τοὺς ὑπαγομένους εἰς τὰ στρατοδικεῖα αὐτοῦ.

Ἄρθρον **147.** Ἡ διαταγὴ περὶ τῆς εἰς δίκην εἰσαγωγῆς καὶ

περὶ τῆς συγκλήσεως τοῦ στρατοδικείου δίδεται ὑπὸ τοῦ ἐκδόντος καὶ τὴν περὶ ἀνακρίσεως διαταγήν.

Ἄρθρον **148.** Ἡ εἰς τὸ ἀκροατήριον εἰσαγωγὴ τῆς δίκης δύναται νὰ γένῃ κατ' εὐθεῖαν καὶ ἄνευ προηγουμένης ἀνακρίσεως, φυλαττομένων ὅμως τῶν ἄρθρων 100 κ.ἑπ. τοῦ παρόντος νόμου.

Ἄρθρον **149.** Οἱ ἐν τῷ 116 ἄρθρῳ τοῦ παρόντος νόμου ἀναφερόμενοι ἀρχηγοὶ διατάττουσι τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἀποφάσεων τῶν στρατοδικείων· δύνανται δὲ νὰ ἀναστείλωσι τὴν ἐκτέλεσιν αὐτῶν· ἀναφέρονται ὅμως ἀμέσως περὶ τούτου πρὸς τὸν Ὑπουργὸν τῶν Στρατιωτικῶν.

Ἄρθρον **150.** Τὰ ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ τῶν ἐν ἐκστρατείᾳ καὶ ἀποκλεισμῷ ἢ πολιορκίᾳ στρατοδικείων πραττόμενα πλημμελήματα ἢ κακουργήματα δικάζονται παραχρῆμα ἐν τῇ αὐτῇ συνεδριάσει, οἱασδήποτε εἶναι ὁ ἔνοχος αὐτῶν, καὶ ἂν ἄλλως δὲν ὑπάγεται εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τῶν στρατοδικείων τούτων.

ΤΜΗΜΑ ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

Διαδικασία ἐνώπιον τοῦ ἀναθεωρητικοῦ στρατοδικείου.

Ἄρθρον **151.** Γενομένης αἰτήσεως ἀναθεωρήσεως κατ' ἀποφάσεως Στρατοδικείου τινός, ὁ παρ' αὐτῷ Βασιλικὸς ἐπίτροπος ὀφείλει, ἄνευ οὐδεμιᾶς βραδύτητος, ν' ἀποστείλῃ πρὸς τὸν Βασιλικὸν ἐπίτροπον τοῦ ἀναθεωρητικοῦ δικαστηρίου ἀντίγραφον ἐπικυρωμένον τῆς ἀποφάσεως μετὰ τῶν ἐγγράφων τῆς διαδικασίας, τῶν πρακτικῶν καὶ τῆς πρὸς ἀναθεώρησιν αἰτήσεως. Ἐὰν δὲ εἰς τὸ γραφεῖον τοῦ στρατοδικείου ἐδόθη καὶ ἰδιαίτερον ἔγγραφον πρὸς ἀνάπτυξιν τῶν περὶ ἀναθεωρήσεως λόγων, ἐπισυνάπτεται καὶ τοῦτο.

Ἄρθρον **152.** Ὁ παρὰ τῷ ἀναθεωρητικῷ Βασιλικὸς ἐπίτροπος ἀποστέλλει παραχρῆμα τὴν δικογραφίαν εἰς τὸ γραφεῖον τοῦ ἀναθεωρητικοῦ, ὅπου μένει κατατεθειμένη ἐπὶ 24 ὥρας.

Ὁ ὑπερασπιστὴς τοῦ κατηγορουμένου δύναται νὰ λάβῃ γνῶσιν αὐτῆς ἐν τῷ γραφείῳ καὶ νὰ παρουσιάσῃ, πρὸ τῆς ἀποφάσεως, οἱαςδήποτε πρὸς τὸ συμφέρον τῆς ὑπερασπίσεως ἀναφορὰς, ὑπομνήματα καὶ ἔγγραφα.

Ὁ γραμματεὺς σημειοῖ τὴν χρονολογίαν τῆς παρουσιάσεως, καὶ τὸ εἶδος παντὸς παρουσιασθέντος ὑπὸ τοῦ κατηγορουμένου καὶ ὑπὸ τοῦ Βασιλικοῦ ἐπιτρόπου ἐγγράφου εἰς ἐπὶ τούτῳ διατηρουμένην βιβλίον τοῦ γραφείου.

Ἄρθρον **153.** Εἴκοσι τέσσαρας ὥρας μετὰ τὴν παρακατάθεσιν τῆς δικογραφίας, ὁ πρόεδρος τοῦ ἀναθεωρητικοῦ δικαστηρίου

διευθύνει αὐτὴν εἰς ἕνα τῶν δικαστῶν διὰ νὰ κάμῃ τὴν εἰσήγησιν τῆς ὑποθέσεως.

Ἄρθρον **154.** Ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν ἀπὸ τῆς παρακαταθέσεως τῆς δικαγραφίας, τὸ ἀναθεωρητικὸν δικαστήριον ἀποφασίζει περὶ τῆς ὑποθέσεως.

Ἄρθρον **155.** Ὁ εἰσηγητὴς δικαστὴς ἐκθέτει τοὺς προτεινομένους λόγους ἀκυρώσεως τῆς ἀποφάσεως καὶ τὰς παρατηρήσεις αὐτοῦ, χωρὶς ὅμως νὰ ἐκφράζῃ τὴν γνώμην του.

Μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τῆς ἐκθέσεως, ὁ συνήγορος τοῦ κατηγορουμένου λαμβάνει τὸν λόγον, ἀλλὰ δὲν τῷ ἐπιτρέπεται ἡ συζήτησις ἐπὶ τῆς οὐσίας τῆς ὑποθέσεως.

Ὁ Βασιλικὸς ἐπίτροπος ἀπαντᾷ ἐπὶ τῶν λόγων τῶν διαλαμβανομένων εἰς τὴν ἀναθεωρήσεως αἴτησιν, εἰς τὸ κατὰ τὸ ἄρθρον **151** τοῦ παρόντος νόμου ἰδιαίτερον ἔγγραφον, καὶ ἐπὶ τῶν προταθέντων εἰς τὸ ἀκροατήριον λόγων, προτείνει οἱουσδήποτε κρίνει ἐξ ἐπαγγέλματος λόγους, καὶ τελευταῖον ἐκθέτει τὰς αἰτήσεις του.

Ὁ συνήγορος τοῦ κατηγορουμένου δύναται νὰ κάμῃ παρατηρήσεις ἐπὶ τῶν λόγων καὶ τῶν αἰτήσεων τοῦ Βασιλικοῦ ἐπιτρόπου.

Ἄρθρον **156.** Οἱ δικασταὶ μεταβαίνουσιν εἰς τὸ δωμάτιον τῶν διασκέψεων, ἢ, ἀπερχομένων πάντων τῶν ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ, κατὰ διαταγὴν τοῦ προέδρου, μένουσιν εἰς τὰς ἕδρας αὐτῶν, καὶ, ἀπόντος τοῦ Βασιλικοῦ ἐπιτρόπου καὶ τοῦ γραμματέως, ἀποφασίζουσιν ἄνευ διακοπῆς κατ' ἀπόλυτον πλειονοψηφίαν περὶ ἑκάστου ἰδίως τῶν προβληθέντων λόγων περὶ ἀναθεωρήσεως.

Ὁ πρόεδρος συλλέγει τὰς ψήφους ἀρχόμενος ἀπὸ τὸν κατωτέρου βαθμοῦ δικαστήν· ὁ εἰσηγητὴς δικαστὴς ὅμως δίδει πάντοτε πρῶτος τὴν ψῆφόν του· ἡ ἀπόφασις πρέπει νὰ ἦναι ἠτιολογημένη, καὶ, ἐν περιπτώσει ἀκυρώσεως, νὰ περιέχῃ τὸ κείμενον τοῦ παραβιασθέντος ἢ κακῶς ἐφαρμοσθέντος νόμου. Ἀπαγγέλλεται δὲ ἐν δημοσίᾳ συνεδριάσει ὑπὸ τοῦ προέδρου, ὅστις ὑπογράφει τὸ πρωτότυπον μετὰ τῶν δικαστῶν καὶ τοῦ γραμματέως.

Ἄρθρον **157.** Ἀπορριφθείσης τῆς πρὸς ἀναθεώρησιν αἰτήσεως, ὁ Βασιλικὸς ἐπίτροπος στέλλει ἐπικυρωμένον ἀντίγραφον τῆς ἀποφάσεως τοῦ ἀναθεωρητικοῦ μεθ' ὅλων τῶν ἐγγράφων τῆς δίκης πρὸς τὸν Βασιλικὸν ἐπίτροπον τοῦ ἐκδόντος τὴν ἀπόφασιν στρατοδικείου, καὶ ἀναφέρει συγχρόνως περὶ τούτου πρὸς τὸν ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν ὑπουργόν.

Ἄρθρον **158.** Ἐὰν τὸ ἀναθεωρητικὸν ἀκυρώσῃ τὴν ἀπόφασιν ἕνεκεν ἀναρμοδιότητος, παραπέμπει τὴν ὑπόθεσιν εἰς τὸ ἁρμόδιον δικαστήριον· ἐὰν δὲ ἀκυρώσῃ δι' ἄλλον λόγον, παραπέμπει τὴν δίκην εἰς τὸ ἕτερον μὴ δικάσαν περὶ τῆς ὑποθέσεως στρατοδικεῖον.

Ὁσάκις δὲ ἀκυρώσῃ διαδοχικῶς διὰ παράβασιν τύπων τὴν ἐπὶ τῆς αὐτῆς δίκης ἀπόφασιν ὅλων τῶν ὑπαρχόντων διαρκῶν στρατοδικείων, ἡ δίκη παραπέμπεται καὶ αὖθις εἰς ἓν ἐκ τῶν δικασάντων τὴν αὐτὴν ὑπόθεσιν, τὸ ὁποῖον δικάζει, ἀφ' οὗ προηγουμένως ἀντικατασταθῶσι δι' ἄλλων οἱ προδικάσαντες δικασταί. Ἀντικαθίστανται δὲ παρὰ τοῦ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπουργοῦ ἢ τοῦ ἁρμοδίου ἀρχηγοῦ τοῦ στρατοῦ, ἢ τοῦ Φρουράρχου, δι' ἄλλων ὁμοιοβάθμων, κατὰ τὰ ἄρθρα **17—19, 30** καὶ **35** τοῦ παρόντος νόμου· ὁ Βασιλικὸς ἐπίτροπος ὅμως καὶ ὁ γραμματεὺς μένουσιν οἱ αὐτοί. Αἱ παρὰ τῶν Στρατοδικείων τούτων ἐκδιδόμεναι ἀποφάσεις ὑπόκεινται εἰς ἀναθεώρησιν.

Ἄρθρον **159.** Ὁσάκις τὸ ἀναθεωρητικὸν δικαστήριον ἀκυρώσῃ ἀπόφασίν τινος τῶν στρατοδικείων ἕνεκα παραλειφθείσης παραθέσεως τοῦ ἀνήκοντος ἄρθρου τοῦ ποινικοῦ νόμου, ἢ ἕνεκεν ἐσφαλμένης ἑρμηνείας ἢ κακῆς ἐφαρμογῆς τοῦ ποινικοῦ νόμου, δὲν παραπέμπει τὴν ὑπόθεσιν εἰς ἄλλο στρατοδικεῖον, ἀλλὰ διὰ τῆς αὐτῆς ἀποφάσεώς του παρατίθησιν, ἑρμηνεύει καὶ ἐφαρμόζει τὰ ἀνήκοντα ἄρθρα τοῦ ποινικοῦ νόμου. Ἂν δὲ ἡ παρὰ τοῦ στρατοδικείου βεβαιωθεῖσα πρᾶξις δὲν τιμωρῆται ὑπὸ τοῦ νόμου, ἀπολύει ἐντελῶς τὸν καταδικασθέντα.

Ἄρθρον **160.** Ὁ παρὰ τῷ ἀναθεωρητικῷ Βασιλικὸς ἐπίτροπος πέμπει πρὸς τὸν Βασιλικὸν ἐπίτροπον τοῦ στρατοδικείου, τοῦ ὁποίου ἡ ἀπόφασις ἠκυρώθη, ἀντίγραφον ἐπικυρωμένον τῆς ἀκυρωτικῆς ἀποφάσεως, ἥτις, ἐπιμελείᾳ τοῦ Βασιλικοῦ ἐπιτρόπου, γράφεται εἰς τὸ περιθώριον τῆς ἀκυρωθείσης.

Ἄρθρον **161.** Ὁ παρὰ τῷ ἀναθεωρητικῷ Βασιλικὸς ἐπίτροπος πέμπει ἄνευ ἀναβολῆς ἀντίγραφον τῆς ἀποφάσεως τοῦ ἀναθεωρητικοῦ μετὰ τῶν ἐγγράφων τῆς δίκης πρὸς τὸν Βασιλικὸν ἐπίτροπον τοῦ στρατοδικείου, εἰς ὃ παραπέμπεται ἡ δίκη.

Ἐὰν ἡ ἀπόφασις ἠκυρώθη δι' ἀναρμοδιότητα τῶν στρατιωτικῶν δικαστηρίων, τὰ ῥηθέντα ἔγγραφα μετὰ τοῦ ἀντιγράφου τῆς ἀποφάσεως καὶ τοῦ κατηγορουμένου πέμπονται εἰς τὸν ἁρμόδιον εἰσαγγελέα· εἰδοποιεῖται δὲ περὶ τούτου ὁ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργός.

Ἄρθρον **162.** Ἐὰν ἡ ἀπόφασις ἀκυρωθῇ διὰ παράβασιν τύπου,

ἡ διαδικασία ἐπαναλαμβάνεται ἀπὸ τῆς πρώτης ἀκύρου πράξεως, ἡ δὲ συζήτησις τῆς ὑποθέσεως γίνεται ἐκ νέου.

Ἄρθρον **163.** Αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων **101, 104—110** τοῦ παρόντος νόμου ἐφαρμόζονται καὶ εἰς τὸ ἀναθεωρητικὸν δικαστήριον. Ἐὰν δὲ ὁ κατηγορούμενος δὲν ἔχῃ συνήγορον, διορίζει αὐτὸν ὁ πρόεδρος τοῦ ἀναθεωρητικοῦ.

Ἐν τῇ περιπτώσει τοῦ ἄρθρου **111** ἡ δίκη παραπέμπεται πάντοτε εἰς τὴν ἀρμοδίαν δικαστικὴν ἀρχὴν κατὰ τὰ ἐν τῷ τέλει τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου ὡρισμένα.

Τὸ ἀναθεωρητικὸν ἀποφασίζει πάντοτε κατὰ πλειονοψηφίαν, κατὰ τὸ ἄρθρον **156** τοῦ παρόντος νόμου.

ΤΜΗΜΑ ΤΡΙΤΟΝ.

Διαδικασία ἐνώπιον τῶν ἀστυνομικῶν στρατιωτικῶν δικαστηρίων.

Ἄρθρον **164.** Τὰ ἀστυνομικὰ δικαστήρια ἐπιλαμβάνονται τῆς δίκης διὰ τῆς ὑπὸ τῆς στρατιωτικῆς ἀρχῆς παραπομπῆς, ἢ διὰ τῆς ἐγκλήσεως τοῦ παθόντος.

Ἐν περιπτώσει ὅμως ἐπ' αὐτοφώρῳ πράξεως, ἢ καὶ ἐν κατεπειγούσῃ περιπτώσει ἐνεργοῦσιν ἐξ ἐπαγγέλματος.

Ἄρθρον **165.** Οἱ κατηγορούμενοι φέρονται ἐνώπιον τοῦ ἀστυνομικοῦ δικαστηρίου, τὸ ὁποῖον δικάζει δημοσίως.

Ὁ παθὼν ἐκθέτει τὰς αἰτήσεις του,

Οἱ μάρτυρες ὁρκίζονται,

Ὁ κατηγορούμενος ὑπερασπίζεται.

Ἡ αἰτιολογημένη ἀπόφασις ὑπογράφεται ὑπὸ τοῦ δικαστοῦ καὶ τοῦ γραμματέως, καὶ ἐκτελεῖται ἐπὶ τῷ οὕτως ὑπογεγραμμένῳ σχεδίῳ τῆς ἀποφάσεως.

ΤΜΗΜΑ ΤΕΤΑΡΤΟΝ.

Διαδικασία κατ' ἐρήμην, καὶ κατὰ φυγοδίκων καὶ ἀπόντων.

Α'.

Διαδικασία κατ' ἐρήμην.

Ἄρθρον **166.** Ἐὰν ὁ ἐπὶ πλημμελήματι κατηγορούμενος καὶ κατὰ τὴν ἀνάκρισιν μὴ προφυλακισθεὶς δὲν ἐμφανίζεται μετὰ τὴν γενομένην εἰς αὐτὸν κατὰ τὸ ἄρθρον **100** κοινοποίησιν, δικάζεται κατ' ἐρήμην, κατὰ τὰ ἄρθρα **106—111** καὶ **116—133** καὶ **135** τοῦ παρόντος νόμου.

Ἡ ἀπόφασις, ἐκδιδομένη κατὰ τοὺς συνήθεις τύπους, κατα-

γωρεῖται εἰς τὴν διαταγὴν τῆς ἡμέρας τοῦ φρουραρχείου, παρ' ᾧ ἑδρεύει τὸ στρατοδικεῖον, τοιχοκολλᾶται ἐπὶ τῆς θύρας τοῦ στρατοδικείου, καὶ κοινοποιεῖται πρὸς τὸν δικασθέντα, ἢ τοιχοκολλᾶται εἰς τὴν κατοικίαν αὐτοῦ.

Ὁ καταδικασθεὶς δύναται νὰ κάμῃ ἀνακοπὴν ἐντὸς πέντε ἡμερῶν ἀπὸ τῆς οὕτω γενομένης κοινοποιήσεως τῆς ἀποφάσεως· ἐπεκτείνεται δὲ ἡ προθεσμία τῆς ἀνακοπῆς, προστιθεμένης μιᾶς ἡμέρας διὰ πᾶσαν ἀπόστασιν τεσσάρων μυριομέτρων ἀπὸ τὸν τόπον τῆς κατοικίας τοῦ καταδικασθέντος, ἕως τοῦ τόπου ἐνῷ ἑδρεύει τὸ στρατοδικεῖον.

Κατὰ τῶν ἐπὶ τῇ ἀνακοπῇ ἀποφάσεων καὶ τῶν ἐρήμην, καθ' ὧν δὲν ἐγένετο ἐμπροθέσμως ἀνακοπή, δύναται νὰ ζητηθῇ ἀναθεώρησις καὶ ἀναίρεσις κατὰ τὰ ἐν τοῖς ἄρθροις **136** καὶ ἑπόμ. τοῦ παρόντος νόμου διατεταγμένα, ἀρχομένων ὅμως τῶν προθεσμιῶν εἰς μὲν τὴν πρώτην περίπτωσιν ἀπὸ τῆς λήξεως τῆς ἡμέρας, καθ' ἣν ἐδημοσιεύθη ἡ ἀπόφασις, εἰς δὲ τὴν δευτέραν, ἀπὸ τῆς παρελεύσεως τῆς πρὸς ἀνακοπὴν προθεσμίας.

Ἡ ἀνακοπὴ γίνεται εἰς τὸ γραφεῖον τοῦ στρατοδικείου.

Ὁ Βασιλικὸς ἐπίτροπος καλεῖ τὸν ἀνακόπτοντα εἰς ῥητὴν ἡμέραν πρὸς νέαν συζήτησιν.

Ἐμφανισθέντος τοῦ ἀνακόψαντος, γίνεται κατ' ἀντιμωλίαν συζήτησις· ὅθεν ἡ κατ' ἐρήμην ἀπόφασις καθίσταται ἄκυρος, ἐξαιρουμένων τῶν ἐξόδων τῆς κατ' ἐρήμην διαδικασίας, τὰ ὁποῖα πληρώνονται πάντοτε παρὰ τοῦ ἀνακόπτοντος. Νέοι μάρτυρες εἶναι δεκτοί, οἱ δὲ πρῶτοι δὲν ἐξετάζονται καὶ πάλιν, εἰμὴ ὅταν τὸ στρατοδικεῖον νομίσῃ τοῦτο ἀναγκαῖον, ἀλλ' ἀναγινώσκονται αἱ ἐκθέσεις τῶν ἐν τῇ κατ' ἐρήμην δίκῃ ἐξετασθέντων ἢ ληφθέντων ὑπ' ὄψιν, καὶ τοῦτο ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος.

Ἐὰν δὲ δὲν ἐμφανισθῇ καὶ πάλιν ὁ ἀνακόπτων, ἀπορρίπτεται ἡ ἀνακοπὴ αὐτοῦ, καὶ ἀναλαμβάνει τὸ κῦρος ἡ κατ' ἐρήμην ἀπόφασις· ἄλλη ἀνακοπὴ εἶναι ἀπαράδεκτος.

Μὴ γενομένης ἐμπροθέσμως ἀνακοπῆς, ἡ κατ' ἐρήμην ἀπόφασις θεωρεῖται ὡς ἐκδοθεῖσα κατ' ἀντιμωλίαν.

Β'.

Διαδικασία κατὰ φυγοδίκων καὶ ἀπόντων.

Ἄρθρον **167.** Ἐὰν ὁ ἐπὶ πλημμελήματι ἢ κακουργήματι κατηγορούμενος δὲν ἦναι παρὼν καὶ ἀγνοῆται ὁ ἐν τῇ ἐμεδαπῇ τόπος τῆς διαμονῆς του, κατὰ δὲ τὴν ἀνάκρισιν δὲν συνελήφθη, ἢ συλληφθεὶς ἀπέδρα, ὁ τοῦ στρατοδικείου Βασιλικὸς ἐπίτροπος

ἐκδίδει μετὰ τὴν διαταγὴν τῆς εἰς δίκην εἰσαγωγῆς αὐτοῦ κλητήριον ἐπίκριμα, ἐν ᾧ ἀναφέρει τὰ ἐν τῷ ἄρθρῳ **100** διαλαμβανόμενα, καὶ διατάττει τὸν κατηγορούμενον νὰ ἐμφανισθῇ ἐντὸς ἑνὸς μηνός.

Ἡ πρόσκλησις αὕτη δημοσιεύεται διὰ καταχωρίσεως εἰς τὴν διαταγὴν τῆς ἡμέρας τοῦ φρουραρχείου, παρ' ᾧ ἑδρεύει τὸ στρατοδικεῖον, διὰ τοιχοκολλήσεως εἰς τὴν δημαρχίαν τοῦ δήμου, εἰς ὃν ἀνήκει ὁ κατηγορούμενος, καταχωρίζεται δὲ καὶ ἐν τινι ἐφημερίδι.

Ἄρθρον **168.** Μόνον μετὰ παρέλευσιν ἑνὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς τελευταίας δημοσιεύσεως τῆς ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ διαλαμβανομένης προσκλήσεως, δικάζεται, τῇ διαταγῇ τοῦ ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν, ἐρήμην ὁ μὴ ἐμφανισθείς.

Οὐδεὶς δύναται νὰ παρασταθῇ ὑπερασπιστὴς αὐτοῦ.

Ἀναγινώσκονται δὲ ἐν τῇ συνεδριάσει ὑπὸ τοῦ γραμματέως αἱ ἐκθέσεις τῆς ἀνακρίσεως, αἱ ἐξομολογήσεις τῶν μαρτύρων καὶ τὰ λοιπὰ τῆς δικογραφίας ἔγγραφα.

Ἡ ἀπόφασις τοῦ στρατοδικείου ἐκδίδεται κατὰ τοὺς συνήθεις τύπους, δημοσιεύεται διὰ τῆς διαταγῆς τῆς ἡμέρας τοῦ φρουραρχείου τῆς ἕδρας τοῦ στρατοδικείου, καὶ τοιχοκολλᾶται ἐπὶ τῆς θύρας τοῦ στρατοδικείου καὶ τῆς δημαρχίας τῆς κατοικίας τοῦ καταδικασθέντος.

Ὁ γραμματεὺς τοῦ στρατοδικείου καὶ ὁ δήμαρχος συντάττουσιν ἕκαστος ἔκθεσιν τῆς τοιχοκολλήσεως.

Μετὰ τὰς διατυπώσεις αὐτὰς, ἡ ἀπόφασις ἐπὶ κακουργήματι θεωρεῖται ἐκτελεστέα.

Ἄρθρ. **169.** Μόνος ὁ Βασιλικὸς ἐπίτροπος δύναται νὰ ζητήσῃ τὴν ἀναθεώρησιν τῆς ἐρήμην ἐπὶ κακουργημάτων ἐκδοθείσης ἀποφάσεως.

Ἄρθρον **170.** Ἐὰν ὁ ἐρήμην ἐπὶ κακουργήματι καταδικασθεὶς πρὸ τῆς παρελεύσεως τοῦ χρόνου τῆς παραγραφῆς (**550** ἄρθρ. ποιν. δικονομίας) ἢ ἐμφανισθῇ ἑκουσίως ἢ συλληφθῇ, γίνεται κατ' ἀντιμωλίαν συζήτησις κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου **166 § 7** τοῦ παρόντος νόμου. Τὰ ἄρθρα **467, 469, 471, 472** καὶ **474** τῆς κοινῆς ποιν. δικονομίας, καθόσον δὲν ἀντιβαίνουσιν εἰς τὸν παρόντα νόμον, ἐφαρμόζονται εἰς τοὺς οὕτω ἐπὶ κακουργήματι καταδικασθέντας ὑπὸ τῶν στρατοδικείων.

Ἐὰν οἱ ἐπὶ πλημμελήματι καταδικασθέντες δὲν κάμωσιν ἀνακοπὴν ἐντὸς τριῶν μηνῶν ἀπὸ τῆς ἐκπληρώσεως τῶν διατυπώσεων τοῦ ἄρθρου **168**, ἡ ἀπόφασις καθίσταται τελεσίδικος·

εἰς τὴν ἀνακοπὴν ἐφαρμόζονται τὰ ἐν τῷ ἄρθρῳ **166** ὡρισμένα, ἐκτὸς τῆς ἤδη προσδιορισθείσης προθεσμίας.

Μόνον ἐναντίον τῶν οὕτω κατ' ἀντιμωλίαν ἐκδιδομένων ἀποφάσεων συγχωρεῖται ἀναθεώρησις καὶ ἀναίρεσις.

ΤΜΗΜΑ ΠΕΜΠΤΟΝ.

Γενικοὶ ὁρισμοί.

Ἄρθρ. **171.** Ἡ περὶ τῆς ταυτότητος δίκη τοῦ ἀποδράντος στρατιωτικοῦ καταδίκου καὶ μετέπειτα συλληφθέντος, γίνεται ἐνώπιον τοῦ στρατοδικείου, ἐν τῇ περιφερείᾳ τοῦ ὁποίου σταθμεύει τὸ στρατιωτικὸν σῶμα εἰς ὃ ἀνήκει ὁ καταδικασθείς· ἐὰν δὲ οὗτος δὲν ἀνήκῃ εἰς οὐδὲν τῶν στρατιωτικῶν σωμάτων, ἡ περὶ τῆς ταυτότητος αὐτοῦ δίκη γίνεται ὑπὸ τοῦ ἐκδόντος τὴν κατ' αὐτοῦ ποινικὴν ἀπόφασιν στρατοδικείου, καὶ, τούτου μὴ ὑπάρχοντος πλέον, ὑπὸ τοῦ στρατοδικείου ἐν τῇ περιφερείᾳ τοῦ ὁποίου συνελήφθη ὁ καταδικος φυγάς.

Τὸ στρατοδικεῖον δικάζει, ἐν δημοσίᾳ συνεδριάσει παρόντος τοῦ συλληφθέντος φυγάδος περὶ τῆς ταυτότητος αὐτοῦ, ἀφ' οὗ ἐξετάσῃ τοὺς κληθεντας ἐπὶ τούτῳ ὑπὸ τοῦ Βασιλικοῦ ἐπιτρόπου καὶ ὑπὸ τοῦ φυγάδος ἢ τοῦ συνηγόρου αὐτοῦ μάρτυρας.

Ἅπαντα δὲ ταῦτα ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος.

Ὁ Βασιλικὸς ἐπίτροπος καὶ ὁ συλληφθείς, ὡς φυγὰς, δύνανται νὰ ζητήσωσι τὴν ἀναθεώρησιν τῆς περὶ τῆς ταυτότητος ἀποφάσεως.

Αἱ διατάξεις αὗται ἐφαρμόζονται καὶ ἐπὶ τῶν ἐρήμην, ἢ ὡς φυγοδίκων καταδικασθέντων καὶ μετὰ τὴν ἀπόφασιν συλληφθέντων, ἢ αὐθορμήτως παρασταθέντων.

Ἄρθρ. **172.** Μετὰ τὴν διάλυσιν τῶν ἐν ἐκστρατείᾳ ἀποκλεισμῷ ἢ ἐν πολιορκίᾳ στρατοδικείων, αἱ δίκαι, τῶν ὁποίων ἤρχισεν ἡ ἀνάκρισις, εἰσάγονται εἰς τὰ διαρκῆ στρατοδικεῖα.

Ἄρθρ. **173.** Αἱ πρὸς τοὺς κατηγορουμένους καὶ μάρτυρας κλήσεις καὶ κοινοποιήσεις ἐπιδίδονται ὑπὸ χωροφυλάκων ἢ ὑπηρετῶν τῆς δημοσίας δυνάμεως, ἄνευ οὐδεμιᾶς δαπάνης· καὶ κατὰ τὰ ἄρθρα **190** καὶ **191** τῆς ποιν. δικονομίας συντασσομένης ἐκθέσεως περὶ τῆς ἐπιδόσεως.

Ἄρθρ. **174.** Αἱ διατάξεις τῆς κοινῆς ποινικῆς δικονομίας περὶ παραγραφῆς τῶν ποινικῶν ἀποφάσεων (ἄρθρ. **5, 549** καὶ **550**) καὶ αἱ διατάξεις τοῦ κοινοῦ ποιν. νόμου περὶ παραγραφῆς τοῦ ἀξιοποίνου (ἄρθρ. **119—122** ἐφαρμόζονται καὶ ἐπὶ τῆς ποινικῆς διαδικασίας τῶν κακουργημάτων, πλημμελημάτων

τῶν καὶ πταισμάτων τῶν ὑπαγομένων εἰς τὴν ἁρμοδιότητα στρατιωτικῶν δικαστηρίων καὶ ἐπὶ τῶν ἀποφάσεων τῶν δικαστηρίων τούτων· ἀλλ' ἡ παραγραφὴ τοῦ ἀξιοποίνου τῆς φυγοστρατείας, λειποταξίας καὶ αὐτομολίας ἄρχεται ἀφ' οὗ ὁ κατηγορούμενος συμπληρώσῃ τὸ 45 ἔτος τῆς ἡλικίας του.

Ἐν οἱαδήποτε ἡλικίᾳ συλληφθῇ ὁ λειποτάκτης, ὁ αὐτόμολος ἢ ὁ φυγόστρατος, παραπέμπεται εἰς τὸν ὑπουργὸν τῶν Στρατιωτικῶν, ἵνα συμπληρώσῃ, ἐὰν ἦναι δυνατόν, τὸν ὀφειλόμενον χρόνον τῆς στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας του.

ΒΙΒΛΙΟΝ ΤΕΤΑΡΤΟΝ.

ΤΜΗΜΑ ΠΡΩΤΟΝ.

Κακουργήματα, πλημμελήματα καὶ ποιναί.

Γενικοὶ ὁρισμοί.

Ἄρθρ. **175.** Ἐγκληματικαὶ ποιναὶ εἶναι·

α') Ὁ θάνατος·

β'. Τὰ διὰ βίου δεσμά·

γ') Τὰ πρόσκαιρα δεσμά·

δ') Ἡ ἐν φρουρίῳ φυλάκισις·

ε') Ἡ εἰρκτή·

ς') Ἡ καθαίρεσις.

Ἄρθρ. **176.** Ἐπανορθωτικαὶ ποιναὶ εἶναι·

α') Ἡ ἔκπτωσις·

β') Τὰ δημόσια ἔργα·

γ') Ἡ φυλάκισις.

Ἄρθρ. **177.** Ὁ ὑπὸ στρατιωτικοῦ δικαστηρίου καταδικασθεὶς εἰς θάνατον τουφεκίζεται.

Ἄρθρ. **178.** Ἡ θανατικὴ ποινὴ κατὰ παντὸς στρατιωτικοῦ, ὁσάκις ἐπιβάλλεται δυνάμει διατάξεως τοῦ κοινοῦ ποινικοῦ νόμου, συνεπιφέρει αὐτοδικαίως καὶ τὴν στρατιωτικὴν καθαίρεσιν.

Ἄρθρον **179.** Ἡ διάρκεια καὶ τὰ ἀποτελέσματα τῶν δεσμῶν καὶ τῆς εἰρκτῆς κανονίζονται κατὰ τὰ ἐν τοῖς ἄρθροις **8, 9, 10, 11, 21, 23, 28, 30, 33, 35, 36** καὶ **37** τοῦ κοινοῦ ποινικοῦ νόμου ὁριζόμενα.

Ὁ καταδικασθεὶς εἰς τὴν ποινὴν τῆς ἐν φρουρίῳ φυλακίσεως, κλείεται ἐντὸς τοῦ ἐπὶ τούτῳ διὰ Βασιλικοῦ διατάγματος ὁρισθέντος φρουρίου, τοὐλάχιστον διὰ πέντε καὶ τὸ πολὺ δι' εἴκοσιν ἔτη. Κοινωνεῖ δὲ μὲ τοὺς ἐν τῷ φρουρίῳ ἢ τοὺς ἐκτὸς αὐτοῦ, κατὰ τοὺς διὰ Βασ. διατάγματος γενομένους κανονισμούς.

Ἅπασαι δὲ αἱ ποιναὶ αὗται συνεπιφέρουσι καὶ τὴν στρατιωτικὴν καθαίρεσιν.

Τὰ ἄρθρα 25 καὶ 26 τοῦ κοινοῦ ποινικοῦ νόμου ἐφαρμόζονται καὶ εἰς πάντα καταδικασθέντα εἰς ἄλλην ἐγκληματικὴν ποινὴν ἐκτὸς τῆς καθαιρέσεως.

Ἄρθρ. **180.** Ὁ μέλλων νὰ ὑποστῇ τὴν στρατιωτικὴν καθαίρεσιν στρατιωτικός, εἴτε ὡς κυρίαν ποινήν, εἴτε ὡς συνέπειαν ποινῆς, προσάγεται ἐνώπιον στρατοῦ ὑπὸ τὰ ὅπλα, ἔνθα, ἀναγνωσθείσης τῆς κατ' αὐτοῦ ἀποφάσεως, ὁ διοικητὴς τοῦ στρατεύματος ἐκφωνεῖ τὰ ἑξῆς· « N. N. (ὄνομα καὶ ἐπώνυμον τοῦ καταδίκου) « Εἶσαι ἀνάξιος νὰ φέρῃς τὰ ὅπλα· ἐν ὀνόματι τοῦ Βασι» λέως σὲ καθαιρῶ ».

Μετὰ τοῦτο ἀφαιροῦνται ἀπ' αὐτοῦ ὅλα τὰ στρατιωτικὰ σημεῖα καὶ παράσημα. Ἐὰν ὁ καταδικος ἦναι ἀξιωματικός, συντρίβεται τὸ ξίφος αὐτοῦ καὶ ῥίπτεται χαμαὶ ἐνώπιόν του.

Ἡ στρατιωτικὴ καθαίρεσις συνεπιφέρει·

α') Τὴν στέρησιν τοῦ βαθμοῦ καὶ τοῦ δικαιώματος τοῦ φέρειν τὰ διακριτικὰ αὐτοῦ σημεῖα καὶ τὴν στολήν·

β') Τὴν παντελῆ ἀνικανότητα τοῦ ὑπηρετεῖν εἰς τὸν στρατὸν, ὑφ' ὁποιανδήποτε ἰδιότητα, καὶ τὰς λοιπὰς ὑπὸ τῶν ἄρθρων **21** καὶ **23** τοῦ κοινοῦ ποινικοῦ νόμου ὁριζομένας ἀνικανότητας·

γ') Τὴν στέρησιν τοῦ δικαιώματος τοῦ φέρειν ὁποιανδήποτε παράσημον, καὶ παντὸς δικαιώματος εἰς σύνταξιν, ἢ εἰς ἀμοιβὴν αὐτοῦ διὰ προτέρας ὑπηρεσίας του.

Ἄρθρ. **181.** Εἰς τὴν στρατιωτικὴν καθαίρεσιν, ἐπιβαλλομένην ὡς κυρίαν ποινήν, προστίθεται πάντοτε καὶ φυλάκισις, τῆς ὁποίας ἡ διάρκεια ὁρίζεται ὑπὸ τῆς δικαστικῆς ἀποφάσεως, καὶ δὲν ὑπερβαίνει τὰ πέντε ἔτη, οὐδὲ εἶναι βραχυτέρα τῶν δύο μηνῶν.

Ἄρθρ. **182.** Ἡ ἔκπτωσις συνεπιφέρει τὴν στέρησιν τοῦ βαθμοῦ ἢ τῆς τάξεως (rang) καὶ τοῦ δικαιώματος τοῦ φέρειν τὰ διακριτικὰ αὐτοῦ σημεῖα καὶ τὴν στολήν.

Ὁ ἐκπτωτος ἀξιωματικὸς στερεῖται τοῦ δικαιώματος πάσης συντάξεως καὶ ἀμοιβῆς αὐτοῦ διὰ τὰς προτέρας ὑπηρεσίας του.

Ἄρθρ. **183.** Ἡ διάρκεια τῶν δημοσίων ἔργων δὲν ὑπερβαίνει τὰ πέντε ἔτη, οὐδὲ εἶναι βραχυτέρα τῶν δύο· ὁ εἰς τὴν ποινὴν ταύτην καταδικασθείς, φέρων τὸ κατὰ τοὺς κανονισμοὺς ἔνδυμα τῶν καταδίκων, προσάγεται ἐνώπιον τοῦ στρατοῦ ἐν παρατάξει καὶ τῷ ἀναγινώσκεται ἡ κατ' αὐτοῦ ἀπόφασις.

Ὑποβάλλεται δὲ εἰς δημοσίας ὠφελείας ἔργα, ἀλλ' οὐδέποτε ἐργάζεται εἰς τὰ αὐτὰ ἐργοστάσια, ἐν οἷς καὶ οἱ εἰς δεσμὰ καταδικαζόμενοι.

Ἄρθρ. **184.** Ἡ διάρκεια τῆς φυλακίσεως δὲν ὑπερβαίνει τὰ πέντε ἔτη, οὐδὲ εἶναι βραχυτέρα τῶν ἓξ ἡμερῶν.

Ἄρθρ. **185.** Ὁσάκις ὁ κοινὸς ποινικὸς νόμος ἐπιβάλλει χρηματικὴν ποινήν, τὰ στρατιωτικὰ δικαστήρια δύνανται νὰ μεταβάλωσιν αὐτὴν εἰς φυλάκισιν ἓξ ἡμερῶν μέχρις ἓξ μηνῶν.

Ἄρθρ. **186.** Εἰς τὰς περιπτώσεις τῶν ἄρθρων **60** ἕως **62** τοῦ παρόντος νόμου, τὸ ἀρχιδίκιον δικαστήριον ἐφαρμόζει εἰς τοὺς στρατιωτικοὺς ἢ εἰς τοὺς ἐξομοιουμένους μὲ στρατιωτικοὺς τὰς ποινὰς τῶν στρατιωτικῶν νόμων, εἰς τοὺς ναυτικοὺς, τὰς ποινὰς τῶν ναυτικῶν νόμων, καὶ εἰς τοὺς λοιποὺς, τὰς ποινὰς τῶν κοινῶν νόμων, ἐκτὸς ἐὰν ἄλλο τι διατάττῃ ῥητῶς ὁ νόμος.

Αἱ κατὰ τῶν στρατιωτικῶν ποιναὶ ἐκτελοῦνται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου, καὶ τῇ ἐπιμελείᾳ τῆς στρατιωτικῆς ἀρχῆς.

Τὰ αὐτὰ ἰσχύουσι καὶ εἰς πᾶσαν ἄλλην περίπτωσιν, καθ' ἣν τὰ κοινὰ ποινικὰ δικαστήρια δικάζουσι κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου οἱουδήποτε στρατιωτικοῦ.

Ἄρθρ. **187.** Κατὰ τὰς αὐτὰς ὡς ἀνωτέρω περιπτώσεις, ὁσάκις οἱ μὴ στρατιωτικοί, ἢ οἱ μὴ ἐξομοιούμενοι μὲ στρατιωτικούς, κηρύττονται ἔνοχοι κακουργήματος ἢ πλημμελήματος μὴ προβλεπομένου ὑπὸ τοῦ κοινοῦ ποινικοῦ νόμου, καταδικάζονται αὐτοὶ εἰς τὰς κατὰ τοῦ κακουργήματος ἢ πλημμελήματος τούτου ὑπὸ τοῦ παρόντος νόμου ἐπιβαλλομένας ποινάς. Ἀντὶ ὅμως τῆς ἐκπτώσεως καὶ τῶν δημοσίων ἔργων, ἐπιβάλλεται φυλάκισις ἑνὸς μέχρι πέντε ἐτῶν· ἀντὶ δὲ τῆς καθαιρέσεως, ὡς κυρίας ποινῆς, εἰρκτή· ἀλλ' ὁσάκις ἡ καθαίρεσις συνοδεύει τὴν θανατικὴν ἢ ἄλλην ἐγκληματικὴν ποινήν, ἡ ποινὴ αὕτη συνεπιφέρει, ἀντὶ τῆς καθαιρέσεως, ἁπάσας τὰς κατὰ τὸν παρόντα καὶ τὸν κοινὸν ποινικὸν νόμον λοιπὰς συνεπείας αὐτῆς.

Ἄρθρ. **188.** Οἱ ἐν ὑπηρεσίᾳ παρὰ τῷ στρατῷ καὶ λοιποὶ ἐξομοιούμενοι μὲ στρατιωτικούς, θεωροῦνται κατὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν ποινῶν ὡς ἀξιωματικοί, ὑπαξιωματικοὶ ἢ στρατιῶται, καθ' ὃν βαθμὸν ἐξομοιοῦται ἡ τάξις ἑκάστου αὐτῶν.

Ἄρθρ. **189.** Ἡ ποινικὴ διάρκεια τῶν ὑπὸ τῶν στρατιωτικῶν δικαστηρίων καταγινωσκομένων ποινῶν ἄρχεται·

α) Κατὰ τῶν εἰς δεσμὰ, εἰς φυλάκισιν ἐν φρουρίῳ καὶ εἰς εἰρκτὴν καταδικασθέντων, ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς καθαιρέσεως αὐτῶν·

β) Κατὰ τῶν εἰς δημόσια ἔργα, ἀφ' ἧς ἡμέρας ἀναγνωσθῇ ἐνώπιον στρατεύματος ἡ κατ' αὐτῶν ἀπόφασις, τῶν δὲ λοιπῶν, ἀφ' ἧς ἡμέρας ἡ καταδίκη ἔγεινεν ἀμετάκλητος· ἐὰν δὲ ὁ καταδικασθεὶς δὲν εὑρίσκηται τότε εἰς φυλάκισιν, ἀφ' ἧς ἡμέρας οὗτος φυλακισθῇ πρὸς ἐκπλήρωσιν τῆς ποινῆς του.

Ἄρθρ. **190.** Πᾶσα κατ' ἀξιωματικοῦ καταγινωσκομένη ὑφ' ὁποιουδήποτε δικαστηρίου καταδίκη εἰς ἐπανορθωτικὴν ποινήν, ἕνεκα κλοπῆς, ὑπεξαιρέσεως, ἀπάτης, πλαστογραφίας, ψευδοῦς διὰ χειραψίας ὑποσχέσεως ἐνώπιον δικαστηρίου, ἐπιορκίας, ψευδοῦς καταμηνύσεως ἢ συκοφαντίας, συνεπιφέρει καὶ τὴν στέρησιν τοῦ βαθμοῦ του.

Αἱ δὲ διατάξεις τοῦ **22** καὶ **23** ἄρθρου τοῦ κοινοῦ ποινικοῦ νόμου ἐφαρμόζονται καὶ κατὰ τὰ λοιπὰ, ὁσάκις ἡ καταδίκη εἰς ἐπανορθωτικὴν ποινὴν ἕνεκα τῶν αὐτόθι προβλεπομένων πλημμελημάτων εἶναι τοὐλάχιστον ἐνιαύσιος.

Ἄρθρ. **191.** Ἡ διάρκεια τῶν παρ' οἱουδήποτε δικαστηρίου καταγινωσκομένων ποινῶν ἕνεκα πλημμελήματος δὲν θέλει λογίζεσθαι ὡς χρόνος στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας.

Ἡ διάρκεια τῆς προφυλακίσεως δὲν θέλει λογίζεσθαι ὡς χρόνος ὑπηρεσίας, εἰμὴ ἐν περιπτώσει ἀθωώσεως ἢ ἀπολύσεως τοῦ κατηγορηθέντος.

Ἄρθρ. **192.** Αἱ διατάξεις τοῦ Β'. Γ'. Δ'. Ε' καὶ Ϛ'. κεφαλαίου τοῦ Α Βιβλίου τοῦ κοινοῦ ποινικοῦ νόμου, ὡς καὶ τῶν ἄρθρων **117** ἕως **122** αὐτοῦ, καθόσον δὲν ἀντιβαίνουσιν εἰς τὸν παρόντα νόμον, ἰσχύουσι καὶ διὰ τὰς ὑπ' αὐτοῦ προβλεπομένας ἀξιοποίνους πράξεις.

Ὁσάκις δὲ εἰς τὸ τετελεσμένον κακούργημα ἢ πλημμέλημα ἐπιβάλλεται ὑπὸ τοῦ παρόντος νόμου ποινὴ καθαιρέσεως ἢ ἐκπτώσεως, ἡ ἀπόπειρα αὐτῶν τιμωρεῖται, εἰς μὲν τὴν πρώτην περίπτωσιν, μὲ καθαίρεσιν καὶ εἴκοσιν ἡμερῶν μέχρις εἴκοσι μηνῶν φυλάκισιν, εἰς δὲ τὴν δευτέραν, μὲ φυλάκισιν ἓξ μηνῶν μέχρι τριῶν ἐτῶν.

Ἡ ποινὴ τῆς ἐν φρουρίῳ φυλακίσεως μειοῦται λόγῳ ἀποπείρας κατὰ τὸ ἥμισυ, πλὴν ὄχι ἔλαττον τῶν πέντε ἐτῶν· τὰ δὲ δημόσια ἔργα μειοῦνται ἐπίσης κατὰ τὸ ἥμισυ, καὶ, ἐλαττουμένης ἐντεῦθεν τῆς ποινῆς ὑπὸ τὸν ἐλάχιστον ὅρον αὐτῆς, ἐπιβάλλεται φυλάκισις, πλὴν ὄχι κατωτέρα τοῦ ἑνὸς ἔτους.

Κατὰ τὴν περίπτωσιν τοῦ **84** ἄρθρου τοῦ κοινοῦ ποινικοῦ νόμου, ἡ ἐν φρουρίῳ φυλάκισις μειοῦται κατὰ τὸ ἥμισυ· καὶ, ἐλαττουμένης ἐντεῦθεν τῆς ποινῆς ὑπὸ τὸν ἐλάχιστον ὅρον αὐτῆς, ἐπιβάλλεται ἰσόχρονος φυλάκισις. Κατὰ τὴν αὐτὴν δὲ περίπτωσιν, ἀντὶ στρατιωτικῆς καθαιρέσεως, ἐπιβάλλεται φυλάκισις ἑνὸς ἕως τεσσάρων ἐτῶν εἰς ἐπανορθωτικόν τι κατάστημα, ἀντὶ

δὲ τῆς ἐκπτώσεως καὶ τῶν δημοσίων ἔργων, παρομοία φυλάκισις τεσσάρων μηνῶν ἕως δύω καὶ ἡμίσεως ἐτῶν.

ΤΜΗΜΑ ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

Στρατιωτικὰ κακουργήματα καὶ πλημμελήματα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΠΡΩΤΟΝ.

Προδοσία, κατασκοπία, καὶ ἀποπλάνησις στρατιωτικῶν.

Α'.

Προδοσία.

Ἄρθρ. **193.** Πᾶς στρατιωτικὸς Ἕλλην, καὶ πᾶς ἐν τῇ Ἑλληνικῇ στρατιωτικῇ ὑπηρεσίᾳ ὅστις φέρει ὅπλα κατὰ τῆς Ἑλλάδος, τιμωρεῖται μὲ θάνατον καὶ στρατιωτικὴν καθαίρεσιν.

Πᾶς αἰχμάλωτος ὅστις παρέβη τὴν ὑπόσχεσίν του καὶ ἐκ νέου συνελήφθη ἔνοπλος, τιμωρεῖται μὲ θάνατον.

Ἄρθρον **194.** Τιμωρεῖται μὲ θάνατον καὶ στρατιωτικὴν καθαίρεσιν πᾶς στρατιωτικὸς·

α') Ὅστις παραδώσει πρὸς τὸν ἐχθρὸν ἢ πρὸς πάντα ἄλλον πρὸς τὸ συμφέρον τοῦ ἐχθροῦ, εἴτε τὸ διοικούμενον παρ' αὐτοῦ στρατιωτικὸν σῶμα, εἴτε τὸ ἐμπιστευθὲν εἰς αὐτὸν φρούριον, πόλιν, δίοδον ἢ ἄλλην στρατιωτικὴν θέσιν, εἴτε τὰς προμηθείας ἢ πολεμεφόδια τοῦ στρατοῦ, εἴτε τὰ σχέδια τῶν φρουρίων ἢ ἄλλων ὀχυρωμάτων, ὁπλοθηκῶν, ναυστάθμων, λιμένων ἢ ὁρμων, εἴτε τὸ σύνθημα ἢ τὸ ἀπόρρητον πολεμικῆς τινος ἐπιχειρήσεως, ἐκστρατείας ἢ διαπραγματεύσεως·

β') Ὅστις συννοεῖται μετὰ τοῦ ἐχθροῦ ἐπὶ σκοπῷ νὰ βοηθήσῃ τὰς ἐπιχειρήσεις αὐτοῦ·

γ') Ὅστις συμμετάσχει εἰς συνωμοσίαν ἐπὶ σκοπῷ νὰ ἀναγκάσῃ τὸν Φρούραρχον πολιορκουμένου φρουρίου, ἵνα παραδοθῇ ἢ συνθηκολογήσῃ·

δ') Ὅστις, ἀπέναντι τοῦ ἐχθροῦ, προκαλέσει εἰς φυγὴν τὸ στράτευμα, ἢ ἐμποδίσει τὴν ἀνασυνάθροισιν αὐτοῦ.

Β'.

Κατασκοπία καὶ ἀποπλάνησις στρατιωτικῶν.

Ἄρθρ. **195.** Ὁ ἐνοχος κατασκοπίας τιμωρεῖται μὲ θάνατον καὶ στρατιωτικὴν καθαίρεσιν·

α') Πᾶς στρατιωτικός, ὅστις εἰσέλθῃ ἐντὸς φρουρίου, ἐντὸς στρατιωτικῆς θέσεως (poste) ἢ στρατιωτικοῦ καταστήματος, ἐντὸς ἀμυντικῶν ἢ ἐπιθετικῶν ἔργων στρατοῦ, ἐντὸς στρατοπέδου, καταυλισμοῦ (bivouac) ἢ ἐπισταθμίας (cantonnement) στρατεύματός τινος, ἵνα προμηθευθῇ αὐτόθι ἔγγραφα ἢ πληροφορίας πρὸς τὸ συμφέρον τοῦ ἐχθροῦ·

β') Πᾶς στρατιωτικός, ὅστις προμηθεύσει εἰς τὸν ἐχθρὸν ἔγγραφα ἢ πληροφορίας δυναμένας νὰ βλάψωσι τὰς πολεμικὰς ἐπιχειρήσεις (opérations) τοῦ στρατεύματος ἢ νὰ διακινδυνεύσωσι τὴν ἀσφάλειαν φρουρίου, φυλακῆς (poste) ἢ ἄλλων στρατιωτικῶν καταστημάτων (établissements militaires)·

γ') Πᾶς στρατιωτικός, ὅστις ἐν γνώσει κρύπτει ἢ ἐνεργεῖ νὰ κρύψωσι τοὺς κατασκόπους ἢ τοὺς πρὸς ἀνακάλυψιν (à la découverte) στελλομένους ἐχθρούς.

Ἄρθρ. **196.** Τιμωρεῖται μὲ θάνατον ὁ εἰς τοὺς ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ ἀναφερομένους τόπους ὑπὸ πλαστὴν στολὴν, ἐνδυμασίαν ἢ ὁπωσδήποτε ἄλλως μετημφιεσμένος ἢ ὑπὸ πλαστὸν ὄνομα εἰσερχόμενος ἐχθρός.

Ἄρθρ. **197.** Τιμωρεῖται μὲ θάνατον, ὅστις προτρέπει δι' ὁποιουδήποτε τρόπου στρατιωτικοὺς νὰ αὐτομολήσωσιν εἰς τοὺς ἐχθροὺς, ἢ ἐν γνώσει εὐκολύνει εἰς αὐτοὺς τὰ πρὸς τοῦτο μέσα· ἢ στρατολογήσει ὑπὲρ δυνάμεως εἰς πόλεμον μετὰ τῆς Ἑλλάδος. Ἐὰν δὲ ὁ ἔνοχος ἦναι στρατιωτικός, τιμωρεῖται πρὸς τούτοις καὶ μὲ στρατιωτικὴν καθαίρεσιν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

Κακουργήματα καὶ πλημμελήματα κατὰ τοῦ στρατιωτικοῦ καθήκοντος.

Ἄρθρ. **198.** Τιμωρεῖται μὲ θάνατον καὶ στρατιωτικὴν καθαίρεσιν πᾶς στρατιωτικὸς διοικητὴς ἢ φρούραρχος, ὅστις, εἰσαχθεὶς εἰς δίκην μετὰ γνωμοδότησιν ἀνακριτικῆς ἐπιτροπῆς, κηρυχθῇ ἔνοχος, ὅτι ἐσυνθηκολόγησε μὲ τὸν ἐχθρὸν καὶ παρέδοσε τὸ εἰς αὐτὸν ἐμπιστευθὲν φρούριον (place) χωρὶς νὰ ἐξαντλήσῃ ὅλα τὰ πρὸς ἄμυναν δυνατὰ μέσα, καὶ χωρὶς νὰ ἐκπληρώσῃ τὰς εἰς αὐτὸν ἐπιβαλλομένας ὑπὸ τοῦ στρατιωτικοῦ καθήκοντος καὶ τῆς τιμῆς ὑποχρεώσεις.

Ἄρθρ. **199.** Πᾶς στρατηγὸς ὁποιουδήποτε βαθμοῦ ἢ διοικητὴς ἑνόπλου στρατεύματος (troupe armée) ὅστις εἰς ἀνοικτὸν τόπον (rase campagne) συνθηκολογήσει, τιμωρεῖται α') μὲ θάνατον καὶ στρατιωτικὴν καθαίρεσιν, ἐὰν ὡς ἐκ τῆς συνθηκολογήσεως καταθέσῃ τὰ ὅπλα τὸ στράτευμά του, ἢ, ἐὰν προτοῦ διαπραγματευθῇ προφορικῶς ἢ ἐγγράφως, δὲν ἐξεπλήρωσε πᾶν

ὅ,τι τὸ καθῆκον καὶ ἡ στρατιωτικὴ τιμὴ τῷ ὑπηγόρευον, β') μὲ ἔκπτωσιν εἰς πᾶσαν περίπτωσιν, καθ' ἣν ἀποδειχθῇ ὁποιαδήποτε ἄλλη ἔλλειψις ἐκ μέρους του, εἴτε πρὸ τῆς συνθηκολογήσεως, εἴτε κατ' αὐτήν.

Ἄρθρ. 200. Πᾶς στρατιωτικὸς σκοπὸς ἢ προφύλαξ, ὅστις ἐγκαταλείψει τὴν θέσιν του, χωρὶς νὰ ἐκπληρώσῃ τὴν ὁποίαν ἔλαβεν ἐντολὴν (consigne) τιμωρεῖται α) μὲ θάνατον, ἐὰν εὑρίσκετο ἐνώπιον τοῦ ἐχθροῦ ἢ ἐνόπλων ἐπαναστατῶν· β') μὲ δημόσια ἔργα δύο ἕως πέντε ἐτῶν, ἐὰν, ἐκτὸς τῆς προηγουμένης περιπτώσεως, εὑρίσκετο ἐπὶ χώρας εἰς κατάστασιν πολέμου ἢ ἐνόπλου στάσεως· γ') μὲ φυλάκισιν δύω μηνῶν ἕως ἑνὸς ἔτους εἰς πᾶσαν ἄλλην περίπτωσιν.

Ἄρθρ. 201. Πᾶς στρατιωτικὸς σκοπὸς ἢ προφύλαξ, φωραθεὶς κοιμώμενος τιμωρεῖται α) μὲ δημόσια ἔργα δύο ἕως πέντε ἐτῶν, ἐὰν εὑρίσκετο ἐνώπιον τοῦ ἐχθροῦ ἢ ἐνόπλων ἐπαναστατῶν· β') μὲ φυλάκισιν ἓξ ἕως δώδεκα μηνῶν, ἐὰν, ἐκτὸς τῆς προηγουμένης περιπτώσεως, εὑρίσκετο ἐπὶ χώρας εἰς κατάστασιν πολέμου ἢ ἐνόπλου στάσεως· γ') μὲ φυλάκισιν δύο ἕως ἓξ μηνῶν εἰς πᾶσαν ἄλλην περίπτωσιν.

Ἄρθρ. 202. Πᾶς στρατιωτικὸς, ὅστις ἐγκατέλιπε τὴν θέσιν του τιμωρεῖται α) μὲ θάνατον, ἐὰν ἔγεινεν ἡ ἐγκατάλειψις ἐνώπιον τοῦ ἐχθροῦ ἢ ἐνόπλων ἐπαναστατῶν· β') μὲ δύο ἕως πέντε ἐτῶν φυλάκισιν ἐὰν, ἐκτὸς τῆς προηγουμένης περιπτώσεως, ἡ ἐγκατάλειψις ἔγεινεν ἐπὶ χώρας εἰς κατάστασιν πολέμου ἢ ἐνόπλου στάσεως· γ') μὲ δύο ἕως ἓξ μηνῶν φυλάκισιν, εἰς πᾶσαν ἄλλην περίπτωσιν.

Ἐὰν δὲ ὁ ἔνοχος ἦναι ἀρχηγὸς στρατιωτικῆς θέσεως (chef de poste), ἐπιβάλλεται εἰς αὐτὸν πάντοτε ὁ μέγιστος ὅρος τῆς ποινῆς.

Ἄρθρ. 203. Πᾶς στρατιωτικὸς, ὅστις ἐν καιρῷ πολέμου, ἐν στρατῷ ἢ ἐν χώρᾳ εἰς κατάστασιν ἐνόπλου στάσεως, ἢ ἐν φρουρίῳ εἰς κατάστασιν πολέμου, δὲν προσέλθῃ εἰς τὴν θέσιν του ἐν περιπτώσει θορύβου (alerte) ἢ μετὰ τὴν σήμανσιν τοῦ πολεμικοῦ (générale), τιμωρεῖται μὲ ἓξ μηνῶν μέχρι δύο ἐτῶν φυλάκισιν· ἐὰν δὲ ἦναι ἀξιωματικὸς, μὲ ἔκπτωσιν.

Ἄρθρ. 204. Πᾶς στρατιωτικὸς, ὅστις προσκληθεὶς δὲν ἔλθη εἰς τὴν συνεδρίασιν τοῦ στρατιωτικοῦ δικαστηρίου, ἄνευ νομίμου κωλύματος, τιμωρεῖται μὲ φυλάκισιν δύο μέχρις ἓξ μηνῶν. Ὁ ἀξιωματικὸς, ἐν περιπτώσει ἀρνήσεως, δύναται νὰ τιμωρηθῇ μὲ ἔκπτωσιν.

Ἄρθρ. 205. Αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 182, 183, 184, 186 τοῦ κοινοῦ ποινικοῦ νόμου, ἐφαρμόζονται καὶ εἰς τοὺς στρατιωτικοὺς, ὡς πρὸς τὴν ἀπόδρασιν καὶ τὴν ἀπόκρυψιν τῶν αἰχμαλώτων, καὶ παντὸς συλληφθέντος, φυλακισθέντος ἢ ἐμπιστευθέντος εἰς τὴν φύλαξιν αὐτῶν. Εἰς πάντα δὲ ἄλλον στρατιωτικὸν ἐνεργοῦντα τὴν ἐλευθέρωσιν τῶν εἰρημένων, ἐφαρμόζονται αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 181 τοῦ κοινοῦ ποινικοῦ νόμου. Τὰ δὲ ἄρθρα 72. §. 5. καὶ 74. §. 1. καὶ 2. καὶ 76. τοῦ κοινοῦ ποινικοῦ νόμου ἐφαρμόζονται καὶ εἰς τοὺς στρατιωτικοὺς ὡς πρὸς τὴν ἀπόκρυψιν ἢ διάσωσιν παντὸς ἐνόχου πλημμελήματος τινος ἢ κακουργήματος. Ἡ ἰδιότης ὅμως τοῦ στρατιωτικοῦ θεωρεῖται πάντοτε ὡς ἰδιαιτέρα ἐπιβαρυντικὴ αἰτία.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΡΙΤΟΝ.

Στάσις, ἀνυποταξία καὶ ἀντίστασις.

Ἄρθρ. 206. Εἰς κατάστασιν στάσεως θεωροῦνται·

α.) Οἱ ὑπὸ τὰ ὅπλα στρατιῶται, οἵτινες, τέσσαρες ἢ πλειότεροι ἡνωμένοι καὶ ἐνεργοῦντες ἐκ συμφώνου, ἀποποιοῦνται εἰς πρώτην πρόσκλησιν νὰ ὑπακούσωσιν εἰς τὰς διαταγὰς τῶν ἀρχηγῶν αὐτῶν·

β.) Οἱ στρατιῶται, οἵτινες, τέσσαρες ἢ πλειότεροι ὄντες, λαμβάνουσι τὰ ὅπλα ἄνευ ἀδείας, καὶ ἐνεργοῦσιν ἐναντίον τῶν διαταγῶν τῶν ἀρχηγῶν των·

γ.) Οἱ στρατιῶται, οἵτινες, ὀκτὼ ἢ πλειότεροι ἡνωμένοι, πράττουσι διαιωπραγίας δι' ὅπλων, καὶ προσκαλούμενοι ἀπὸ τοὺς ἀνωτέρους των ἀρνοῦνται νὰ διαλυθῶσιν, ἢ νὰ ἐπανέλθωσιν εἰς τὴν τάξιν.

Τιμωροῦνται δὲ οἱ μὲν ἀρχηγοὶ καὶ ὁδηγοὶ τῆς στάσεως, ὡς καὶ ὁ κατὰ βαθμὸν ἀνώτερος στρατιώτης, μὲ θάνατον, οἱ δὲ λοιποὶ μὲ εἰρκτὴν, ἢ, ἐὰν ἦναι ἀξιωματικοὶ, μὲ ἔκπτωσιν καὶ φυλάκισιν δύω ἕως πέντε ἐτῶν.

Εἰς τὴν περίπτωσιν τοῦ ἐδαφίου τρίτου, ἐὰν ἔγειναν βιαιοπραγίαι, ἀλλ' ἄνευ χρήσεως ὅπλων, ἅπαντες τιμωροῦνται μὲ εἰρκτὴν, οἱ δὲ ἀξιωματικοὶ μὲ ἔκπτωσιν καὶ φυλάκισιν δύο ἕως πέντε ἐτῶν.

Ἄρθρ. 207. Πᾶς στρατιώτης ὅστις, προσταχθεὶς νὰ βαδίσῃ κατὰ τοῦ ἐχθροῦ, ἢ νὰ ἐκτελέσῃ ὁποιανδήποτε ἄλλην ὑπηρεσίαν διαταχθεῖσαν ὑπὸ τοῦ ἀρχηγοῦ του ἐνώπιον τοῦ ἐχθροῦ ἢ ἐνόπλων ἐπαναστατῶν, ἀποποιεῖται νὰ ὑπακούσῃ, τιμωρεῖται μὲ θάνατον καὶ στρατιωτικὴν καθαίρεσιν.

Ἐκτὸς τῆς ἀνωτέρω περιπτώσεως, ὁ ἔνοχος ἀνυποταξίας ἐπὶ τόπου εἰς κατάστασιν πολέμου ἢ ἐνόπλου στάσεως τιμωρεῖται μὲ εἰρκτήν, ἢ, ἐὰν ἦναι ἀξιωματικός, μὲ ἔκπτωσιν καὶ μὲ φυλάκισιν δύο ἕως πέντε ἐτῶν.

Καθ' ὅλας δὲ τὰς λοιπὰς περιπτώσεις, τιμωρεῖται μὲ φυλάκισιν ἑνὸς ἔτους μέχρι δύο ἐτῶν, καὶ, ἐὰν ἦναι ἀξιωματικός, μὲ ἔκπτωσιν.

Ἄρθρ. 208. Πᾶς στρατιωτικός, ὅστις παραβῇ ἢ ἐκδιάσει στρατιωτικὴν ἐντολὴν (consigne) τιμωρεῖται α') μὲ φυλάκισιν ἐν φρουρίῳ, γενομένης τῆς πράξεως ἐνώπιον τοῦ ἐχθροῦ ἢ ἐνόπλων ἐπαναστατῶν, β') ἐὰν ἐκτὸς τῆς περιπτώσεως τοῦ α' ἐδαφίου ἡ πρᾶξις ἐγένετο ἐν φρουρίῳ εἰς κατάστασιν πολέμου ἢ ἐν χώρᾳ εἰς κατάστασιν ἐνόπλου στάσεως, μὲ εἰρκτήν, καὶ εἰς ἰδίως ἐλαφρυντικὰς περιστάσεις, μὲ δημόσια ἔργα δύω ἕως πέντε ἐτῶν. Ἐὰν δὲ ὁ ἔνοχος ἦναι ἀξιωματικός, μὲ ἔκπτωσιν καὶ φυλάκισιν ἐνὸς ἕως πέντε ἐτῶν, γ') μὲ φυλάκισιν δύω μηνῶν ἕως τριῶν ἐτῶν, καθ' ὅλας τὰς λοιπὰς περιπτώσεις.

Ἄρθρ. 209. Πᾶς στρατιωτικός, κηρυχθεὶς ἔνοχος βίας δι' ὅπλων κατὰ σκοποῦ ἢ προύπτου, τιμωρεῖται μὲ θάνατον. Ἐὰν αἱ βιαιοπραγίαι ἐξετελέσθησαν κατὰ τοῦ σκοποῦ ἢ προύπτου, ἄνευ ὅπλων, ἀλλ' ὑπ' ἐνὸς στρατιωτικοῦ βοηθουμένου ὑπὸ δύο ἢ πλειόνων ἄλλων, οἱ ἔνοχοι τιμωροῦνται μὲ εἰρκτήν. Ἐὰν δέ τις τούτων ἦναι ἀξιωματικός, μὲ ἔκπτωσιν καὶ φυλάκισιν δύο ἕως πέντε ἐτῶν. Ἐὰν αἱ βιαιοπραγίαι ἐξετελέσθησαν παρ' ἑνὸς μόνου ἀόπλου στρατιωτικοῦ, τιμωρεῖται οὗτος μὲ ἑνὸς μέχρι πέντε ἐτῶν φυλάκισιν.

Τιμωρεῖται μὲ ἓξ ἡμερῶν μέχρις ἑνὸς ἔτους φυλάκισιν πᾶς στρατιωτικός, ὅστις προσβάλλει σκοπόν τινα διὰ λόγου, κινημάτων ἢ ἀπειλῶν.

Ἄρθρ. 210. Πᾶς στρατιωτικός, ὅστις ἐκτελέσει βιαιοπραγίαν ἐκ προμελέτης κατὰ τοῦ ἀνωτέρου του, τιμωρεῖται μὲ θάνατον καὶ στρατιωτικὴν καθαίρεσιν.

Ἄρθρ. 211. Τιμωρεῖται μὲ θάνατον πᾶσα βιαιοπραγία πραχθεῖσα ὑπὸ στρατιωτικοῦ ὑπὸ τὰ ὅπλα κατὰ τοῦ ἀνωτέρου του.

Ἄρθρ. 212. Αἱ κατὰ τὴν ὑπηρεσίαν ἢ ἕνεκα ὑπηρεσίας; βιαιοπραγίαι στρατιωτικοῦ τινος κατὰ τοῦ ἀνωτέρου του, τιμωροῦνται μὲ θάνατον.

Ἐὰν ὅμως αἱ βιαιοπραγίαι δὲν ἐξετελέσθησαν κατὰ τὴν ὑπηρεσίαν, ἢ ἕνεκα τῆς ὑπηρεσίας, τιμωροῦνται οἱ ἔνοχοι, ἐὰν μὲν

ὦναι ἀξιωματικοί, μὲ ἔκπτωσιν καὶ μὲ φυλάκισιν δύο ἕως πέντε ἐτῶν, ἐὰν δὲ ὦναι ὑπαξιωματικοὶ καὶ στρατιῶται, μὲ εἰρκτήν.

Ἄρθρ. 213. Πᾶς στρατιωτικός, ὅστις, κατὰ τὴν ὑπηρεσίαν ἢ ἕνεκεν τῆς ὑπηρεσίας, ἐξυβρίσει τὸν ἀνώτερόν του διὰ λέξεων, κινημάτων ἢ ἀπειλῶν, τιμωρεῖται, ἐὰν ὁ ἔνοχος ἦναι ἀξιωματικός, μὲ ἔκπτωσιν καὶ φυλάκισιν ἑνὸς ἕως πέντε ἐτῶν, μὲ εἰρκτὴν δέ, ἐὰν ὦναι ὑπαξιωματικὸς ἢ στρατιώτης.

Ἐὰν ὅμως αἱ ἐξυβρίσεις δὲν ἐγένοντο κατὰ τὴν ὑπηρεσίαν, ἢ ἕνεκεν τῆς ὑπηρεσίας, ὁ ἔνοχος τιμωρεῖται μὲ ἑνὸς ἕως πέντε ἐτῶν φυλάκισιν.

Ἄρθρ. 214. Πᾶς στρατιωτικός, ὅστις προσβάλλει βιαίως τὴν ἔνοπλον δύναμιν, ἢ τοὺς ὑπηρέτας τῆς ἀρχῆς, ἐνῷ οὗτοι ἐνεργοῦσι τὰ καθήκοντά των πρὸς ἐκτέλεσιν νόμου τινός, διατάγματος ἢ διαταγῆς τῆς ἀρχῆς, ἐντάλματος συλλήψεως ἢ φυλακίσεως, ἢ ἀποφάσεώς τινος, ἢ ὅστις κατὰ τὴν αὐτὴν περίπτωσιν ἀντισταθῇ διὰ βίας εἰς αὐτούς, τιμωρεῖται ὡς ἔνοχος ἀντιστάσεως μὲ φυλάκισιν δύο ἕως ἓξ μηνῶν· ἐὰν δὲ ἡ προσβολὴ ἢ ἡ ἀντίστασις ἐπράχθη μεθ' ὅπλων, μὲ φυλάκισιν ἓξ μηνῶν ἕως δύο ἐτῶν.

Ἐὰν ἡ προσβολὴ ἢ ἡ ἀντίστασις ἐπράχθη ὑπὸ τριῶν ἢ πλειόνων ἄνευ ὅπλων στρατιωτικῶν, οἱ ἔνοχοι αὐτῆς τιμωροῦνται μὲ φυλάκισιν δύο ἕως πέντε ἐτῶν· μὲ εἰρκτὴν δέ, ἐὰν ἐπράχθη ἐνόπλως.

Γενομένης τῆς ἀντιστάσεως ὑπὸ ὀκτὼ τοὐλάχιστον στρατιωτικῶν ἐνόπλων, οἱ ἔνοχοι αὐτῆς τιμωροῦνται κατὰ τὸν 3 καὶ 5 § τοῦ 206 ἄρθρου τοῦ παρόντος νόμου.

Ὁ μέγιστος ὅρος τῆς ποινῆς ἐπιβάλλεται πάντοτε εἰς τοὺς ἀρχηγοὺς ἢ ὁδηγούς, καὶ εἰς τὸν ἔχοντα ἀνώτερον βαθμὸν στρατιωτικόν.

Ἄρθρ. 215. Πᾶς ἀξιωματικός, ὅστις ἐνεργουμένης στάσεως ἢ ἀντιστάσεως στρατιωτικῶν, εὑρεθεὶς παρὼν δὲν πράξει πᾶν τὸ καθ' ἑαυτὸν πρὸς ἐμπόδισιν ἢ κατάπαυσιν αὐτῆς, τιμωρεῖται μὲ καθαίρεσιν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΕΤΑΡΤΟΝ.

Καταχρήσεις τῆς στρατιωτικῆς ἐξουσίας.

Ἄρθρ. 216. Πᾶς στρατιωτικὸς ἀρχηγός, ὅστις ἄνευ προκλήσεως (provocation), διαταγῆς ἢ ἀδείας (autorisation) ἐνεργήσει ἀμέσως ἢ δι' ἄλλου ἐνόπλου ἐπίθεσιν κατὰ στρατευμάτων ἢ ὑπηκόων συμμάχου ἢ οὐδετέρας δυνάμεως, τιμωρεῖται μὲ θά-

νατον. Μ' ἐκπτωσιν δὲ, πᾶς στρατιωτικὸς ἀρχηγὸς ὅστις ἄνευ προκλήσεως διαταγῆς ἢ ἀδείας ἐνεργήσει ὁποιανδήποτε ἐχθροπραξίαν ἐπὶ οὐδετέρας ἢ ἐπὶ συμμάχου χώρας.

Ἄρθρ. **217**. Πᾶς στρατιωτικὸς ἀρχηγὸς, ὅστις παρατείνει τὰς ἐχθροπραξίας, ἀφοῦ τῷ κοινοποιηθῇ ἐπισήμως ἡ εἰρήνη, ἢ γενικὴ ἢ μερικὴ ἀνακωχὴ ὅπλων, τιμωρεῖται μὲ θάνατον.

Ἄρθρ. **218**. Πᾶς στρατιωτικὸς, ὅστις ἀναλαμβάνει ἀρχηγίαν τινὰ ἄνευ διαταγῆς ἢ νομίμου αἰτίας, ἢ διατηρεῖ αὐτὴν ἐναντίον τῶν διαταγῶν τῶν ἀρχηγῶν του, τιμωρεῖται μὲ θάνατον.

Ἄρθρ. **219**. Πᾶς στρατιωτικὸς, ὅστις, ἐκτὸς τῆς περιπτώσεως τῆς νομίμου ἀμύνης ἑαυτοῦ ἢ ἄλλου τινὸς ἢ τῆς συναθροίσεως τῶν φευγόντων (ralliement des fuyards) ἢ τῆς ἀνάγκης νὰ παύσῃ τὴν διαρπαγὴν ἢ τὴν καταστροφὴν, κτυπᾷ τὸν κατώτερόν του, τιμωρεῖται μὲ φυλάκισιν δύω μηνῶν ἕως πέντε ἐτῶν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΠΕΜΠΤΟΝ.

Φυγοστρατεία, λειποταξία καὶ αὐτομολία.

Α'.

Φυγοστρατεία.

Ἄρθρ. **220**. Θεωρεῖται ὡς φυγόστρατος καὶ τιμωρεῖται μὲ φυλάκισιν ἓξ ἡμερῶν μέχρις ἑνὸς ἔτους, πᾶς νεοσύλλεκτος κληροῦχος ἢ ἐθελοντὴς, ἢ ἀντικαταστάτης γενόμενος δεκτὸς διὰ τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ στρατοῦ, ὅστις, λαβὼν διαταγὴν δὲν προσέλθῃ εἰς τὸν πρὸς ὃν ὅρον του, ἐντὸς τριάκοντα ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἐν τῇ διαταγῇ ὁρισθείσης ἡμέρας, ἐκτὸς τῆς περιπτώσεως ἀνωτέρας βίας· ἐν καιρῷ δὲ πολέμου, τιμωρεῖται μὲ φυλάκισιν ἑνὸς μηνὸς μέχρι δύο ἐτῶν.

Β'.

Λειποταξία εἰς τὸ ἐσωτερικόν.

Ἄρθρ. **221**. Θεωρεῖται ὡς λειποτάκτης εἰς τὸ ἐσωτερικόν·

α) Πᾶς ὑπαξιωματικὸς ἢ στρατιώτης ἀπὸν ἐκ τοῦ σώματος ἢ ἀποσπάσματος αὐτοῦ ἄνευ ἀδείας, μετὰ παρέλευσιν ἓξ ἡμερῶν ἀπὸ τῆς βεβαιωμένης ἀπουσίας του, ἐὰν δὲ ὁ στρατιώτης δὲν συνεπλήρωσεν ἓξ μηνῶν ὑπηρεσίαν, μετ' ἀπουσίαν ἑνὸς μηνός·

β') Πᾶς ὑπαξιωματικὸς ἢ στρατιώτης ὁδοιπορῶν μεμονωμένως ἀπὸ ἑνὸς σώματος εἰς ἄλλο, ἢ τοῦ ὁποίου ἡ ἄδεια (le congé ou la permission) ἔληξεν, ὅστις δὲν ἐμφανισθῇ εἰς τὸ σῶμά του

15 ἡμέρας μετὰ τὴν προσδιορισθεῖσαν ἡμέραν τῆς ἐπιστροφῆς, ἢ τοῦ ἐρχομοῦ του.

Ἄρθρ. **222**. Πᾶς ὑπαξιωματικὸς ἢ στρατιώτης ἔνοχος λειποταξίας εἰς τὸ ἐσωτερικὸν ἐν καιρῷ εἰρήνης, τιμωρεῖται μὲ φυλάκισιν δύο ἕως πέντε ἐτῶν. Ἐν καιρῷ δὲ πολέμου ἢ ἐν ῥρουρίῳ εἰς κατάστασιν πολέμου ἢ εἰς χώραν εἰς κατάστασιν ἐνόπλου στάσεως, μὲ δημόσια ἔργα δύο ἕως πέντε ἐτῶν.

Ὁ ἐλάχιστος ὅρος τῆς φυλακίσεως ἢ τῶν δημοσίων ἔργων δὲν εἶναι κατώτερος τῶν τριῶν ἐτῶν εἰς τὰς ἑξῆς περιπτώσεις·

α) Ἐὰν ὁ λειποτάκτης ἔλαβε μεθ' ἑαυτοῦ ἓν ἐκ τῶν ὅπλων του ἢ μέρος τῆς ἀποσκευῆς του ἢ τὸν ἵππον του·

β') Ἐὰν διατελῶν ἐν ὑπηρεσίᾳ ἐλειποτάκτησεν, ἐπιφυλαττομένων τῶν περιπτώσεων τῶν ἄρθρων 200 καὶ 202 τοῦ παρόντος νόμου·

γ') Ἐὰν ἐλειποτάκτησε καθ' ὑποτροπήν.

Ἄρθρ. **223**. Πᾶς ἀξιωματικὸς, ἀπὼν τοῦ σώματος ἢ τῆς ἐπισταθμίας αὐτοῦ ἄνευ ἀδείας, πλέον τῶν ἓξ ἡμερῶν, ἢ μὴ ἐμφανιζόμενος αὐτόθι 15 ἡμέρας μετὰ τὴν λῆξιν τῆς ἀδείας του, τιμωρεῖται μὲ φυλάκισιν ἓξ μηνῶν ἕως ἑνὸς ἔτους, ἐπιφυλαττομένων τῶν διατάξεων τοῦ 1 ἄρθρου τοῦ ἀπὸ 7 Μαρτίου (14 Ἀπριλ.) 1851 ὑπὸ στοιχ. ΡΟΗ περὶ καταστάσεως τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ στρατοῦ νόμου.

Ἐὰν δὲ παραιτήσῃ τὸ σῶμά του ἢ τὴν ἐπισταθμίαν του ἐν ῥρουρίῳ εἰς κατάστασιν πολέμου, ἢ ἐν χώρᾳ εἰς κατάστασιν ἐνόπλου στάσεως, μετὰ παρέλευσιν τῶν εἰς τὸν προηγούμενον παράγραφον ἀναφερομένων προθεσμιῶν, θεωρεῖται ὡς λειποτάκτης, καὶ τιμωρεῖται μὲ ἔκπτωσιν καὶ φυλάκισιν δύω ἕως πέντε ἐτῶν.

Ἄρθρ. **224**. Ἐν καιρῷ πολέμου αἱ προθεσμίαι τῶν ἄρθρων 221 καὶ 223 ἐλαττοῦνται κατὰ τὸ ἥμισυ.

Γ'.

Λειποταξία εἰς τὸ ἐξωτερικόν.

Ἄρθρ. **225**. Πᾶς στρατιωτικὸς, ὅστις διαβῇ ἄνευ ἀδείας τὰ Ἑλληνικὰ ὅρια, ἢ ὅστις παραιτήσει ἐκτὸς τῆς Ἑλλάδος τὸ σῶμα, εἰς ὃ ἀνήκει, καθίσταται ἔνοχος λειποταξίας εἰς τὸ ἐξωτερικὸν μετὰ παρέλευσιν τριῶν ἡμερῶν ἀπὸ τῆς βεβαιωμένης ἀπουσίας του.

Ἄρθρ. **226**. Πᾶς ὑπαξιωματικὸς ἢ στρατιώτης, ὅστις καταχῇ ἔνοχος λειποταξίας εἰς τὸ ἐξωτερικὸν, τιμωρεῖται, ἐὰν μὲν ἡ

λειποταξία ἐπράχθη ἐν εἰρήνῃ, μὲ δημόσια ἔργα δύο ἕως πέντε ἐτῶν, ἐὰν δὲ ἐν πολέμῳ ἢ ἐν φρουρίῳ εἰς κατάστασιν πολέμου ἢ ἐν χώρᾳ εἰς κατάστασιν ἐνόπλου στάσεως, μὲ εἰρκτήν.

Ὁ ἐλάχιστος ὅρος τῆς ποινῆς δὲν καταβιβάζεται, εἰς μὲν τὴν πρώτην περίπτωσιν ὑπὸ τὰ τρία ἔτη, εἰς δὲ τὴν δευτέραν ὑπὸ τὰ ἑπτὰ εἰς τὰς ἑξῆς περιστάσεις·

α) Ἐὰν ὁ λειποτάκτης ἔλαβε μεθ' ἑαυτοῦ ἓν ἐκ τῶν ὅπλων του, ἢ μέρος τῆς ἀποσκευῆς του, ἢ τὸν ἵππον του·

β') Ἐὰν διατελῶν ἐν ὑπηρεσίᾳ ἐλειποτάκτησε, ἐπιφυλαττομένων τῶν ὑπὸ τῶν ἄρθρων 200 καὶ 202 ὁριζομένων·

γ') Ἐὰν ἐλειποτάκτησε καθ' ὑποτροπήν.

Ἄρθρ. 227. Πᾶς ἀξιωματικός, ὅστις καταστῇ ἔνοχος λειποταξίας εἰς τὸ ἐξωτερικόν, τιμωρεῖται μὲ ἔκπτωσιν καὶ φυλάκισιν ἑνὸς μέχρι πέντε ἐτῶν, ἐὰν ἡ λειποταξία ἐπράχθη ἐν εἰρήνῃ, καὶ μὲ φυλάκισιν ἐν φρουρίῳ, ἐὰν ἡ λειποταξία ἐπράχθη ἐν πολέμῳ ἢ ἐν φρουρίῳ εἰς κατάστασιν πολέμου ἢ ἐν χώρᾳ εἰς κατάστασιν ἐνόπλου στάσεως.

Δ'.

Αὐτομολία καὶ λειποταξία ἐπὶ παρουσίᾳ τοῦ ἐχθροῦ.

Ἄρθρ. 228. Πᾶς στρατιωτικὸς ἢ προσκολλημένος εἰς τὸν στρατὸν καὶ εἰς τὴν ἀκολουθίαν αὐτοῦ, ὅστις ἄνευ ἐγγράφου ἀδείας ἢ ἐγγράφου διαταγῆς τοῦ ἀνωτέρου του μεταβῇ εἰς τὸν ἐχθρὸν ἢ εἰς τοὺς ἐπαναστάτας, ἢ διαβῇ τὰ ὑπὸ τοῦ διοικητοῦ τοῦ στρατοῦ, εἰς ὃν οὗτος ἀνήκει, ὁρισθέντα ὅρια κατὰ τὰ μέρη δι' ὧν δύναται νὰ κοινωνήσῃ μετὰ τοῦ ἐχθροῦ ἢ τῶν ἐπαναστατῶν, ἢ ὅστις ἐξέρχεται φρουρίου ἢ χώρας πολιορκουμένης ἢ ἀποκλεισμένης ὑπὸ τοῦ ἐχθροῦ, ἄνευ ἐγγράφου ἀδείας ἢ ἐγγράφου διαταγῆς τοῦ διοικητοῦ τοῦ φρουρίου ἢ τῆς χώρας, θεωρεῖται ὡς ἔνοχος αὐτομολίας, καὶ τιμωρεῖται μὲ θάνατον καὶ στρατιωτικὴν καθαίρεσιν.

Ἄρθρ. 229. Εἰς πᾶσαν ἄλλην περίπτωσιν ὁ λειποτάκτης ἐπὶ παρουσίᾳ τοῦ ἐχθροῦ ἢ τῶν ἐπαναστατῶν τιμωρεῖται μὲ φυλάκισιν ἐν φρουρίῳ.

Ε'.

Γενικαὶ περὶ φυγοστρατείας, λειποταξίας καὶ αὐτομολίας διατάξεις.

Ἄρθρ. 230. Λειποταξία ἢ αὐτομολία πραχθεῖσα ἐκ συνεγνώσεως ὑπὸ τριῶν ἢ πλειόνων στρατιωτικῶν θεωρεῖται ὡς ἐκ συστάσεως γενομένη.

Ἄρθρον 231. Τιμωρεῖται μὲ θάνατον·

α) Ὁ ἔνοχος ἐκ συστάσεως λειποταξίας ἐπὶ παρουσίᾳ τοῦ ἐχθροῦ·

β') Ὁ ἀρχηγὸς ἐκ συστάσεως λειποταξίας εἰς τὸ ἐξωτερικόν.

Ὁ ἀρχηγὸς ἐκ συστάσεως λειποταξίας εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τιμωρεῖται, ἐὰν μὲν ἦναι ὑπαξιωματικὸς ἢ στρατιώτης μὲ εἰρκτήν, ἐὰν δὲ ἦναι ἀξιωματικὸς μὲ φυλάκισιν ἐν φρουρίῳ.

Εἰς πᾶσαν ἄλλην περίπτωσιν ὁ ἔνοχος ἐκ συστάσεως λειποταξίας ἢ αὐτομολίας, τιμωρεῖται μὲ τὸν ἀνώτατον ὅρον τῆς ὑπὸ τῶν ἄρθρων 221—229 ὁριζομένης ποινῆς.

Ἄρθρ. 232. Πᾶς στρατιωτικός, ὅστις προκαλεῖ ἢ διευκολύνει τὴν λειποταξίαν, τιμωρεῖται μὲ τὴν κατὰ τοῦ λειποτάκτου ὑπὸ τῶν ἄρθρων τοῦ παρόντος κεφαλαίου ὁριζομένην ποινήν.

Πᾶς μὴ στρατιωτικὸς ἢ μὴ ἐξομοιούμενος μὲ στρατιωτικόν, ὅστις δὲν ἀποπλανᾷ μὲν στρατιωτικοὺς ὑπὲρ τοῦ ἐχθροῦ ἢ τῶν ἐπαναστατῶν, προκαλεῖ ὅμως ἢ διευκολύνει τὴν λειποταξίαν, τιμωρεῖται ὑπὸ τοῦ ἀρμοδίου δικαστηρίου μὲ φυλάκισιν δύο μηνῶν ἕως πέντε ἐτῶν.

Ἄρθρ. 233. Ὅστις ἐν γνώσει ἀπέκρυψεν ἢ ἔλαβεν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν του φυγόστρατον, τιμωρεῖται μὲ φυλάκισιν ἓξ ἡμερῶν ἕως ἓξ μηνῶν, ἢ μὲ 100 ἕως 500 δραχμῶν χρηματικὴν ποινήν.

Μὲ τὴν αὐτὴν ποινὴν τιμωρεῖται καὶ ὅστις ἐν γνώσει διευκολύνει τὴν φυγὴν ἢ ἀπόδρασιν φυγοστρατίτων, καὶ ὅστις ἐν γνώσει ἢ ἐπιτηδὲς ἐμπόδισεν ἢ ἐβράδυνε τὴν ἀναχώρησιν τῶν νεοσυλλέκτων κληρούχων.

Ἐὰν ὁ ἔνοχος ἦναι δημόσιος, δημοτικός, ἢ ἐκκλησιαστικὸς ὑπάλληλος, τιμωρεῖται μὲ φυλάκισιν μέχρις ἑνὸς ἔτους καὶ προσέτι μὲ 200 μέχρι 1000 δραχμῶν χρηματικὴν ποινήν.

Αἱ ἀνωτέρω ποιναὶ ἐπιβάλλονται ὑπὸ τοῦ ἀρμοδίου δικαστηρίου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΕΚΤΟΝ.

Πώλησις, κατανάλωσις, ἐνεχυρίασις καὶ ἀπόκρυψις πραγμάτων στρατιωτικῶν.

Ἄρθρ. 234. Πᾶς στρατιωτικός, ὅστις πωλεῖ τὸν ἵππον του, μέρος ἢ τὸ ὅλον τοῦ ὁπλισμοῦ του, τῆς ἀποσκευῆς του, τῆς κλινοστρωμνῆς του, πολεμεφόδια ἢ ὁποιονδήποτε ἄλλο πρᾶγμα εἰς

τοῦ, τιμωρεῖται με θάνατον καὶ στρατιωτικὴν καθαίρεσιν. Ὑπαρχουσῶν δὲ ἰδιαιτέρων ἐλαφρυντικῶν περιστάσεων, μὲ πρόσκαιρα δεσμὰ ἢ μὲ εἰρκτήν.

Ἄρθρ. 242. Πᾶς στρατιωτικός, ὅστις ἐκ δολίας προαιρέσεως καταστρέψει ἢ ζημιώσει δι' ἄλλων μέσων ἢ τοῦ πυρὸς καὶ τῆς δι' ὑπονόμου ἐκρήξεως, κτίρια, οἰκοδομάς, στρατιωτικὰ ἔργα, ἐργαστήρια, ἀποθήκας, ναυπηγεῖα, πλοῖα ἢ λέμβους πρὸς χρῆσιν τοῦ στρατοῦ, τιμωρεῖται μὲ πρόσκαιρα δεσμά, ὑπαρχουσῶν δὲ ἰδιαιτέρων ἐλαφρυντικῶν περιστάσεων, μὲ εἰρκτὴν ἢ μὲ φυλάκισιν δύο ἕως πέντε ἐτῶν, καὶ μὲ ἔκπτωσιν, ἐὰν ὁ ἔνοχος ἦναι ἀξιωματικός.

Ἄρθρ. 243. Πᾶς στρατιωτικός, ὅστις δολίως καταστρέψει αὐτοπροσώπως ἢ δι' ἄλλου ἁμυντικὰ μέσα, τὸ ὅλον ἢ μέρος τοῦ ὑλικοῦ τοῦ πολέμου, προμηθείας ὅπλων, ζωοτροφιῶν, πολεμεφοδίων, ὑλικοῦ στρατοπεδεύσεως, ἀποσκευῆς ἢ ἱματισμοῦ, τιμωρεῖται μὲ θάνατον καὶ στρατιωτικὴν καθαίρεσιν, ἐὰν ἔπραξε τὴν καταστροφὴν ἐνώπιον τοῦ ἐχθροῦ, ἄλλως δὲ μὲ φυλάκισιν ἐν ῥρυρίῳ.

Ἄρθρ. 244. Πᾶς στρατιωτικός, ὅστις ἐκ δολίας προαιρέσεως καταστρέψει ἢ θραύσει ὅπλα, ὑλικὸν στρατοπεδεύσεως, στρατωνισμοῦ (casernement), ἀποσκευῆς ἢ ἱματισμοῦ, ἀνήκοντος εἰς τὸ Κράτος, εἴτε τὰ πράγματα ταῦτα τῷ διαπιστεύθησαν διὰ τὴν ὑπηρεσίαν, εἴτε τὴν χρῆσιν αὐτῶν εἶχον ἄλλοι στρατιωτικοί, ἢ ὅστις ἐκ δολίας προαιρέσεως πηρώσει ἢ θανατώσει ἵππον ὑποζύγιον ἢ ἀχθοφόρον κτῆνος τῆς χρήσεως τοῦ στρατοῦ, τιμωρεῖται μὲ δημόσια ἔργα δύο ἕως πέντε ἐτῶν. Ἐὰν δὲ ὁ ἔνοχος ἦναι ἀξιωματικὸς μὲ ἔκπτωσιν ἢ μὲ φυλάκισιν δύο ἕως πέντε ἐτῶν.

Ὑπαρχουσῶν ἰδιαιτέρων ἐλαφρυντικῶν περιστάσεων, ἡ ποινὴ εἰς ἀμφοτέρας τὰς περιπτώσεις μεταβάλλεται εἰς φυλάκισιν δύο μηνῶν ἕως πέντε ἐτῶν.

Ἄρθρ. 245. Πᾶς στρατιωτικός, ὅστις ἐκ δολίας προαιρέσεως καταστρέψει, καύσει ἢ σχίσει κατάστιχα (registres) σχέδια πρωτότυπα (minutes) ἢ πρωτότυπα ἔγγραφα στρατιωτικῆς τινος ἀρχῆς, τιμωρεῖται μὲ εἰρκτήν. Ὑπαρχουσῶν δὲ ἰδιαιτέρων ἐλαφρυντικῶν περιστάσεων, μὲ φυλάκισιν δύο ἕως πέντε ἐτῶν, καὶ μὲ ἔκπτωσιν, ἐὰν ὁ ἔνοχος ἦναι ἀξιωματικός.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΕΝΝΑΤΟΝ.

Πλαστογραφία κατὰ τὴν στρατιωτικὴν διαχείρισιν.

Ἄρθρ. 246. Πᾶς στρατιωτικός, στρατιωτικὸς διαχειριστὴς καὶ πᾶς ἀνήκων εἰς τὴν στρατιωτικὴν οἰκονομίαν, ὅστις ἐν γνώσει ἐγγράψει εἰς τοὺς ἐλέγχους, εἰς τὰς καταστάσεις τῆς δυνάμεως ἢ τῆς ἐπιθεωρήσεως ἀριθμὸν ἀνδρῶν, ἵππων ἢ παρουσίας ἡμερῶν, ἀνώτερον τοῦ πραγματικοῦ, ἢ ἐν γνώσει αὐξήσει τὸ ποσὸν τῶν καταναλώσεων, ἢ πράξει ὁποιανδήποτε ἄλλην πλαστογραφίαν εἰς τοὺς λογαριασμούς του, τιμωρεῖται μὲ πρόσκαιρα δεσμά. Ὑπαρχουσῶν ἐλαφρυντικῶν περιστάσεων, ἡ ποινὴ μεταβάλλεται εἰς εἰρκτὴν ἢ φυλάκισιν δύο ἕως πέντε ἐτῶν. Κατὰ πᾶσαν δὲ περίπτωσιν ὁ ἔνοχος ἀξιωματικὸς τιμωρεῖται καὶ μὲ ἔκπτωσιν.

Ἄρθρον 247. Πᾶς στρατιωτικός, στρατιωτικὸς διαχειριστὴς καὶ πᾶς ἀνήκων εἰς τὴν στρατιωτικὴν οἰκονομίαν, ὅστις ἐν γνώσει μετεχειρισθῇ εἰς τὴν ὑπηρεσίαν του ψευδῆ μέτρα ἢ σταθμά, τιμωρεῖται μὲ ἑνὸς ἕως πέντε ἐτῶν φυλάκισιν, ἐὰν δὲ ἦναι ἀξιωματικὸς καὶ μὲ ἔκπτωσιν.

Ἄρθρον 248. Πᾶς στρατιωτικός, στρατιωτικὸς διαχειριστὴς καὶ πᾶς ἀνήκων εἰς τὴν στρατιωτικὴν οἰκονομίαν, ὅστις παραποιήσει τὰς σφραγίδας, τὰ σήμαντρα (timbres) ἢ ἄλλα στρατιωτικὰ σημεῖα (marques) ἐκ τῶν ὡρισμένων νὰ τεθῶσιν εἴτε ἐπὶ ἐγγράφων ἐπισήμων ἀφορώντων τὴν στρατιωτικὴν ὑπηρεσίαν, εἴτε ἐπὶ πραγμάτων ἢ ἀντικειμένων ὁποιωνδήποτε ἀνηκόντων εἰς τὸν στρατόν, ἢ ὅστις ἐν γνώσει κάμει χρῆσιν τῶν παραποιημένων, τιμωρεῖται μὲ εἰρκτήν.

Ἄρθρον 249. Πᾶς στρατιωτικός, στρατιωτικὸς διαχειριστὴς καὶ πᾶς ἀνήκων εἰς τὴν στρατιωτικὴν οἰκονομίαν, ὅστις κάμει χρῆσιν δολίως τῶν γνησίων σφραγίδων, σημάντρων ἢ σημείων, τῶν εἰς τὸ προηγούμενον ἄρθρον ἀναφερομένων, πρὸς βλάβην τῶν δικαιωμάτων ἢ τῶν συμφερόντων τοῦ κράτους, ἢ στρατιωτικοῦ τινος, τιμωρεῖται μὲ καθαίρεσιν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΚΑΤΟΝ.

Δωροδοκία, συμμέθεξις εἰς πράγματα μὴ συμβαίνοντα μὲ τὴν δημοσίαν ὑπηρεσίαν, κατασπίσεις, ἀτιστία καὶ νόθευσις κατὰ τὴν στρατιωτικὴν ὑπηρεσίαν ἢ διαχείρισιν.

Ἄρθρον 250. Τὰ ἄρθρα 456—460 τοῦ κοινοῦ ποινικοῦ νόμου ἐφαρμόζονται καὶ εἰς τοὺς στρατιωτικούς, τοὺς στρατιωτικοὺς διαχειριστὰς ἢ τοὺς ἀνήκοντας εἰς τὴν στρατιωτικὴν οἰκονομίαν. Ὁσάκις δὲ ὁ νόμος ἐπιβάλλει ποινὴν φυλακίσεως τοὐλάχιστον δύο ἐτῶν, προστίθεται εἰς αὐτὴν καὶ ἡ ποινὴ τῆς ἐκπτώσεως.

Ἄρθρον 251. Πᾶς στρατιωτικὸς ἰατρός, ὅστις κατὰ τὴν ἐνέργειαν τῶν καθηκόντων του, καὶ πρὸς χάριν ἄλλου βεβαιοῖ ψευδῶς ἢ ἀποκρύπτει τὴν ὕπαρξιν νόσου ἢ ἀνικανότητός τινος (infirmité) τιμωρεῖται μὲ ἐνὸς ἕως τεσσάρων ἐτῶν φυλάκισιν. Ὑπαρχουσῶν δὲ ἐπιβαρυντικῶν περιστάσεων, καὶ μὲ ἔκπτωσιν.

Ἐὰν ὅμως κατὰ τὴν εἰρημένην περίπτωσιν ὁ ἰατρὸς ἐδέχθη ὑποσχέσεις, ἢ δῶρα, τιμωρεῖται μὲ εἰρκτήν. Πᾶς δὲ ὅστις ὑπόσχεται ἢ δίδει τοιαῦτα δῶρα, καταδικάζεται εἰς φυλάκισιν ἑνὸς μέχρι πέντε ἐτῶν, καὶ εἰς τὴν πληρωμὴν τοῦ διπλοῦ τοῦ δοθέντος ἢ προτεινχθέντος δώρου, ἢ, μὴ ἐπιδεχομένου τούτου ἐκτίμησιν εἰς χρήματα, εἰς χρηματικὴν ποινὴν πεντήκοντα μέχρι πεντακοσίων δραχμῶν.

Ἄρθρον 252. Τιμωρεῖται μὲ πρόσκαιρα δεσμὰ πᾶς στρατιωτικός, στρατιωτικὸς διαχειριστὴς, καὶ πᾶς ἀνήκων εἰς τὴν στρατιωτικὴν οἰκονομίαν·

α) Ὅστις ἐμπορεύεται τὰς περὶ χορηγίας διαταγάς του, τὰ ἐντάλματα, τὰς ἐγκρίσεις δαπανῶν, τὰς ἐξελέγξεις ἢ τακτοποιήσεις λογαριασμῶν·

β) Ὅστις, πρὸς ἴδιον ὄφελος ἐνεργεῖ κρατήσεις, προαφαιρέσεις ἢ ζητεῖ ἐκπτώσεις ἢ πληρωμὰς, εἴτε ἐκ τῶν κεφαλαίων, χρημάτων, τροφίμων, ἢ πραγμάτων, τῶν ὁποίων ἔχει τὴν διαχείρισιν ἢ τὴν φύλαξιν, εἴτε λόγῳ τῶν ἐπιχειρήσεων τῶν ἀγορῶν, ἢ τῶν πωλήσεων, μὲ τὰς ὁποίας εἶναι ἐπιφορτισμένος·

γ) Ὅστις ἐξ ἰδιοτελείας εἰσπράττει φόρους, δασμοὺς, τέλη, δικαιώματα χαρτοσήμων, δικαστικὰ ἔξοδα, πληρωμὰς, μισθοὺς, ἢ ἀποδοχὰς, ἐν γνώσει ὢν ὅτι δὲν ὀφείλονται παντάπασιν, ἢ ὅτι δὲν ὀφείλονται κατὰ τὴν ἀπαιτουμένην παρ' αὐτοῦ ποσότητα·

δ) Ὅστις λαμβάνει ἀμέσως, ἢ ἐμμέσως, ὁποιονδήποτε ὄφελος εἰς πράξεις, κατακυρώσεις ἐργολαβίας, ἢ ἄλλας ἐπιχειρήσεις, τῶν ὁποίων ἔχει καθολοκληρίαν, ἢ ἐν μέρει τὴν διοίκησιν, διαχείρισιν, ἐπιτήρησιν, ἐξέλεγξιν, ἢ τῶν ὁποίων εἶναι ὁ διατάκτης.

Ὑπαρχουσῶν δὲ ἰδιαιτέρων ἐλαφρυντικῶν περιστάσεων, τιμωρεῖται μὲ εἰρκτὴν ἢ μὲ δύω ἕως πέντε ἐτῶν φυλάκισιν. Εἰς τὴν τελευταίαν περίπτωσιν καὶ μὲ ἔκπτωσιν ἐὰν ὁ ἔνοχος ἦναι ἀξιωματικός.

Ἄρθρον 253. Πᾶς στρατιωτικὸς, στρατιωτικὸς διαχειριστὴς καὶ πᾶς ἀνήκων εἰς τὴν στρατιωτικὴν οἰκονομίαν, ὅστις κάμει χρῆσιν πρὸς ἴδιον ὄφελος ὑλικοῦ κεφαλαίων (fonds) ἢ χρημάτων ἀνηκόντων εἰς τὸ κράτος ἢ εἰς τοὺς στρατιωτικοὺς, ἢ πρὸς

ἴδιον ὄφελος ἐμπορεύεται αὐτὰ τιμωρεῖται μὲ ἑνὸς ἕως πέντε ἐτῶν φυλάκισιν.

Ἄρθρον 254 Τιμωρεῖται μὲ εἰρκτὴν, πᾶς στρατιωτικὸς, στρατιωτικὸς διαχειριστὴς, καὶ πᾶς ἀνήκων εἰς τὴν στρατιωτικὴν οἰκονομίαν.

α) Ὅστις νοθεύει ἢ ἐνεργήσει νὰ νοθεύσωσιν ἄλλοι, οὐσίας, ὕλας, τρόφιμα ἢ ῥευστὰ, τῶν ὁποίων εἶχε τὴν φύλαξιν ἢ τὴν ἐπιτήρησιν, ἢ ὅστις ἐν γνώσει διανείμει ἢ ἐνεργήσει νὰ διανείμωσιν ἄλλοι τὰς ὡς εἴρηται νοθευμένας οὐσίας, ὕλας, τρόφιμα ἢ ῥευστά.

β) Ὅστις ἐν γνώσει καὶ πρὸς ὁποιονδήποτε ἀθέμιτον σκοπὸν, διανείμει ἢ ἐνεργήσει νὰ διανείμωσιν ἄλλοι κρέατα ζώων προσβεβλημένων ὑπὸ μολυντικῶν νοσημάτων ἢ οὐσίας, ὕλας, τρόφιμα ἢ ῥευστὰ ἐφθαρμένα ἢ χαλασμένα.

Ὑπαρχουσῶν δὲ ἰδιαιτέρων ἐλαφρυντικῶν περιστάσεων, τιμωρεῖται μὲ ἑνὸς ἕως πέντε ἐτῶν φυλάκισιν, καὶ μὲ ἔκπτωσιν ἐὰν ὁ ἔνοχος ἦναι ἀξιωματικός.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΚΑΤΟΝ ΠΡΩΤΟΝ.

Ἀντιποίησις στολῆς, ἐνδυμασίας, διακριτικῶν σημείων, παρασήμων καὶ νομισματοσήμων.

Ἄρθρον 255. Τιμωρεῖται μὲ δύο μηνῶν ἕως ἑνὸς ἔτους φυλάκισιν πᾶς στρατιωτικός·

α) Ὅστις φέρει δημοσίως παράσημα, νομισματόσημα, διακριτικὰ σημεῖα, στολὰς ἢ ἐνδυμασίας τοῦ Βασιλείου, χωρὶς νὰ ἔχῃ πρὸς τοῦτο δικαίωμα·

β) Ὅστις φέρει δημοσίως παράσημα, διακριτικὰ σημεῖα, ἢ νομισματόσημα ξένα, χωρὶς προηγουμένως νὰ λάβῃ τὴν πρὸς τοῦτο ἄδειαν τῆς Κυβερνήσεως·

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΚΑΤΟΝ ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

Νύμφευσις ἄνευ ἀδείας.

Ἄρθρον 256. Πᾶς στρατιωτικὸς, ὅστις συνέλθει εἰς γάμον ἄνευ ἀδείας τῆς ἁρμοδίας στρατιωτικῆς ἀρχῆς, τιμωρεῖται μὲ φυλάκισιν ἓξ μηνῶν, ὁ δὲ γάμος αὐτοῦ δὲν παράγει δικαίωμα πρὸς σύνταξιν κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἀπὸ 19 Αὐγούστου 1852 περὶ συντάξεως νόμου.

ΤΜΗΜΑ ΤΡΙΤΟΝ.

Γενικαὶ διατάξεις.

Ἄρθρον 257. Ἅπαντα τὰ ὑπὸ τοῦ παρόντος νόμου μὴ προβλεπόμενα κακουργήματα καὶ πλημμελήματα, τιμωροῦνται ὑπὸ τῶν στρατιωτικῶν δικαστηρίων κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ κοινοῦ ποινικοῦ νόμου.

Ἄρθρον 258. Πᾶς μὴ στρατιωτικὸς ἢ μὴ ἐξομοιούμενος μὲ στρατιωτικὸν συναίτιος τῶν ὑπὸ τῶν ἄρθρων 241, 242, 243, 244, 245 τοῦ παρόντος νόμου προβλεπομένων ἐγκλημάτων τιμωρεῖται ὑπὸ τοῦ ἁρμοδίου δικαστηρίου μὲ τὰς ὑπὸ τῶν ῥηθέντων ἄρθρων ὁριζομένας ποινάς, ἐφαρμοζομένων ὅμως, ἐὰν ὑπάρχῃ ἀφορμή, τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 187 τοῦ παρόντος νόμου.

Ἐὰν δὲ ἦναι ἔνοχος συνεργείας, τιμωρεῖται κατὰ τὰ ἀνωτέρω συνδυαζόμενα μὲ τὰς περὶ συνεργείας διατάξεις τοῦ κοινοῦ ποινικοῦ νόμου.

Ἄρθρον 259. Πᾶς ὑπαγόμενος εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τῶν στρατιωτικῶν δικαστηρίων κατὰ τὰ ἄρθρα 49 ἕως 55 τοῦ παρόντος νόμου αὐτουργὸς ἐγκλήματος, προβλεπομένου ὑπὸ τοῦ 1 κεφαλαίου τοῦ β'. τμήματος τοῦ 4 βιβλίου τοῦ αὐτοῦ νόμου, τιμωρεῖται μὲ τὰς ὑπὸ τοῦ νόμου τούτου ὁριζομένας ποινάς, παραβλεπομένης τῆς καθαιρέσεως, ἐὰν ὁ ἔνοχος δὲν ἦναι στρατιωτικός, ἢ δὲν ἐξομοιοῦται μὲ στρατιωτικόν. Εἰς τὴν περίπτωσιν δὲ ταύτην ἡ ποινὴ τοῦ θανάτου συνεπιφέρει ἁπάσας τὰς παρὰ τοῦ κοινοῦ ποινικοῦ νόμου ὁριζομένας συνεπείας· ἐὰν δὲ ὁ μὴ στρατιωτικὸς ἢ ὁ μὴ ἐξομοιούμενος μὲ στρατιωτικὸν ἦναι συνεργός, τιμωρεῖται κατὰ τὰ ἀνωτέρω συνδυαζόμενα μὲ τὰς περὶ συνεργείας διατάξεις τοῦ κοινοῦ ποινικοῦ νόμου. Τιμωροῦνται ὅμως ὅ,τε αὐτουργὸς καὶ συνεργὸς μὲ τὴν ὑπὸ τοῦ κοινοῦ ποινικοῦ νόμου ὁριζομένην ποινήν, ὁσάκις αὕτη εἶναι βαρυτέρα.

Ἄρθρον 260. Πᾶσα παράβασις τῶν γενικῶν διατάξεων (reglements) τοῦ ἐν ἐγχωρικῇ χώρᾳ ἐνεργοῦντος διοικητοῦ τοῦ στρατοῦ, τιμωρεῖται μὲ φυλάκισιν τὸ πολὺ ἑνὸς ἔτους.

Ἄρθρον 261. Αἱ στρατιωτικαὶ ἀρχαὶ τιμωροῦσι·

α') Τὰς παραβάσεις τῶν κανονισμῶν, τῶν ἀφορώντων τὴν πειθαρχίαν (discipline) κατὰ τοὺς περὶ τούτων κανονισμούς· ἡ ποινὴ ὅμως τῆς φυλακίσεως δὲν ὑπερβαίνει τοὺς δύο μῆνας·

β') Τὰ ὑπὸ τῶν στρατιωτικῶν πραττόμενα πταίσματα, κατὰ

τοὺς περὶ πταισμάτων νόμους, οὐδέποτε ὅμως ἐπιβάλλουσι πρόστιμον. Ὁσάκις δὲ ὁ νόμος καταγινώσκει μόνον τὴν ποινὴν τοῦ προστίμου, ἀντ' αὐτῆς ἐπιβάλλουσι κράτησιν μιᾶς ἡμέρας μέχρι δύο μηνῶν.

Δύνανται ὅμως ἡ στρατιωτικὴ ἀρχὴ διὰ τὴν βαρύτητα τῶν περιστάσεων νὰ παραπέμψῃ τὸν ἔνοχον τῶν ἐν τῷ β'. ἐδαφίῳ πταισμάτων εἰς τὸ στρατιωτικὸν δικαστήριον, τὸ ὁποῖον ἐφαρμόζει τότε τὰς ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ ἐδαφίου ὁριζομένας ποινάς.

Ἄρθρον 262. Εἰς τὰς περιπτώσεις τοῦ προηγουμένου ἄρθρου ὁ παθὼν παραπέμπεται ἐνώπιον τῶν πολιτικῶν δικαστηρίων διὰ τὰς πολιτικὰς αὐτοῦ ἀπαιτήσεις.

Ἄρθρον 263. Ἡ διοίκησις, ὁ κανονισμός, ἡ πειθαρχικὴ ἁρμοδιότης καὶ ἡ ἀγωγιμία τοῦ πειθαρχικοῦ λόχου, τῶν μαστανοκτηρίων, τῶν καταστημάτων τῶν δημοσίων ἔργων, τοῦ τύπου τῆς ἐν φρουρίῳ φυλακίσεως καὶ τῶν λοιπῶν στρατιωτικῶν ποινικῶν καταστημάτων καὶ φυλακῶν, κανονίζονται διὰ Βασιλικοῦ διατάγματος.

Ἄρθρον 264. Καταργοῦνται, καθόσον ἀφορᾷ τὸν στρατὸν τῆς ξηρᾶς, οἱ ἄχρι τοῦδε νόμοι καὶ τὰ διατάγματα περὶ ὀργανισμοῦ, ἁρμοδιότητος καὶ διαδικασίας τῶν στρατιωτικῶν δικαστηρίων, καὶ περὶ τιμωρίας τῶν στρατιωτικῶν κακουργημάτων καὶ πλημμελημάτων.

Ἀκροτελεύτιοι ὁρισμοί.

Ἄρθρον 265. Τὰ πρὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου πραχθέντα κακουργήματα καὶ πλημμελήματα δικάζονται κατὰ τὰς διατάξεις αὐτοῦ, τιμωροῦνται δὲ μὲ τὰς ὑπ' αὐτοῦ ὁριζομένας ποινάς, ὁσάκις αὗται εἶναι ἐλαφρότεραι τῶν προηγουμένων στρατιωτικῶν νόμων.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῇ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῇ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.»

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

Ἐπὶ τοῦ ἕξης ζητήματος.

« Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὸ σύνολον τοῦ νομοσχεδίου περὶ στρατιωτικῆς ποινικῆς νομοθεσίας, ναὶ ἢ ὄχι; »

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Κων. Θεοδώρου	N	Δημ. Γιαννούλης	
Ἰω. Σωτηριάδης	N	Γ. Ν. Καΐρης	N
Ἀντώνιος Βενιζέλος		Νικόλαος Π. Ἀθαγασίου	N

Δημήτριος Τσόκρης	Ἰωάννης Ζάρκος . . . . .
Ἀνδρέας Δανόπουλος . . . N	Γεώργιος Περωτῆς . . . N
Ἰωάννης Βλάσσης . . . . N	Α. Κοντόσταυλος . . . . N
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς . . N	Ἰωάννης Μπαλάφας . . N
Γεώργιος Α. Ράλλης . . .	Γεώργιος Μιχαὴλ . . . . N
Γεώργιος Σκοῦφος	Ἀνδρέας Δελιγιάννης . . . N
Σταῦρος Βλάχος . . . . N	Κωνστ. Πλαπούτας . . . .
Ἰωάν. Καραγιαννόπουλος . .	Ἀ. Ἀντωνόπουλος . . . .
Ἀθανάσιος Ἴσκος . . . . N	Πέτρος Δελιγιάννης . . . N
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς . .	Ποθητὸς Ῥεβελάκης . . . .
Φίλων Φίλωνος . . . . . N	Κωνστ. Κυπριάδης . . . . N
Λεωνίδας Λογοθέτης . . . N	Ἰωάννης Δελιγιάννης . . N
. . . . .	Σταῦρος Καμπερόπουλος . . N
Γεώργιος Γεροθανάσης . . .	Ἀνδρέας Νοταρᾶς . . . . N
Λεωνίδας Πετροπουλάκης . N	Ἀριστ. Μεντσελόπουλος . . N
Θ. Τσανετάκης . . . . . N	Ἐμμανουὴλ Τσοῦχλος . . .
Ἰωάννης Σαράκας . . . . N	Χαράλ. Α. Χριστόπουλος . N
Ἀθανάσιος Παπαθαναίου . N	Ν. Χ. Παναγιώτου . . . .
Ἐλευθέριος Καλογερᾶς . . .	Δημήτριος Σακελλαράκης . N
Ν. Παπαμιχαλόπουλος . . .	Σ. Κοπανίτσας . . . . .
Σταμάτ. Μήτσας . . . . N	Ἐμμ. Μελετόπουλος . . .
Ἀνδρέας Ζέρβας	Ν. Λεώπουλος . . . . . N
Γ. Κ. Βελῆς . . . . . N	Λουκᾶς Στεφάνου . . . .
Δημήτριος Ζῶτος	Νῖκος Βουλπιώτης . . . . N
Γ. Γιολδάσης . . . . . N	Β. Ρ. Παλαμίδης . . . .
Ἰωάννης Χατσόπουλος . N	Ν. Ἀλεξανδρόπουλος . . . N
Λύσανδρος Βιλαέτης . . . N	Ἰω. Ν. Ταμπακόπουλος . .
Ἀνδρέας Αὐγερινός . . .	Γ. Ν. Ῥεβελιώτης . . . .
Νικόλαος Σισίνης . . . . N	Δημήτριος Φιλάρετος . . .
Αὐγερινὸς Πετραλιᾶς . . . N	Μελέτιος Χ. Μελέτης . . . N
Γεώργιος Διαμάντης . . .	Νικόλαος Δικαῖος . . . . N
Ἀναγνώστης Δημητρίου . . N	Δημ. Σακελλαριάδης . . . N
Γ. Δελένδας . . . . . N	Ἐπαμιν. Δελιγιώργης . . .
Σ. Μαρκεζίνης . . . . . N	Π. Τσιμπορράκης . . . . N
Ν. Βαρβαρῆγος	Ἀλέξανδρος Κουμουνδοῦρος . N
Θ. Α. Ζαΐμης . . . . . N	Παναγιώτης Παπατσώνης . N
Ἀσημάκης Χαραλάμπης . .	Σπ. Ἀντωνόπουλος . . . . N
Λεωνίδας Ν. Πετιμεζᾶς . . N	Ἰω. Πραβελέγιος . . . . N
Χ. Θεοχαρόπουλος	Ἰω. Ταταράκης . . . . .
Γρηγόριος Κορφιωτάκης . . N	Σ. Βαρότσης . . . . .

Ἐμμ. Ναυπλιώτης	Γεώργιος Μπάστας. . . . N
Κωνστ. Κρίσπης . . . . N	Ἰωάννης Μανιώτης . . . N
Νικόλαος Τσαβέλλας . . . N	Ἰωαννης Δουλίδης . . . N
Ν. Καναβός . . . . . N	Κωνστ. Πλατύς . . . . .
Α. Παπαδημητριάδης . . . N	Ἀν. Ρενουάρδος . . . . . N
Θ. Μιχαλόπουλος	Μιχαὴλ Σολωμὸς . . . . .
Παν. Μ. Ἰατρὸς . . . . . N	Γεώργιος Ναούτης . . . . N
Κίμων Χριστοδούλου . . .	Ἰωάννης Σαγρέδος . . . . N
Στέφανος Α. Δούκας . . .	Παναγ. Ψάθης . . . . . N
Ἰωάννης Κατσάκος . . . N	Ἀντ. Ἀρμάος . . . . .
Δημ. Κουμουνδουράκης . . N	Γρηγ. Μανοῦσος . . . . .
Βενετσάνος Κυβέλος . . . N	Ἀδαμ. Διαμαντόπουλος . .
Νικόλαος Πιεράκος . . . N	Δημ. Πολυχρονόπουλος . . N
Χ. Χριστόπουλος	Δημ. Βότσαρης . . . . .
Π. Κανελλόπουλος . . . . N	Γεώργ. Ι. Στάϊκος . . . .
Νικόλαος Μοσχούλας . . . N	Νικόλ. Πιπῖνος . . . . . N
Π. Ἀργυρόπουλος	Κωνστ. Δουζίνας . . . . .
Ν. Πανουργιᾶς	Ἀνδρ. Γ. Κουντουριώτης . .
Εὐθ. Κεχαγιᾶς.	Δημ. Βουδούρης . . . . .
Κωνσταντῖνος Βλάμης . . N	Ἀντών. Τσαμαδὸς . . . . N
Βενιζέλος Ῥοῦφος	Π. Χ. Πέτρου . . . . .
Ἀνδρέας Χ. Λόντος . . . N	Εὐαγ. Βαλατσὸς . . . N
Π. Καλαμογδάρτης.	Σ. Σκουμπουρδῆς . . . . .
Κωνστ. Κωνστάκης . . . N	Εὐαγ. Κοντογιάννης . . .
Ἀνάργυρος Α. Χ. Ἀναργύρου N	Αὐγερινὸς Λβέρωφ . . . . N
Νικόλαος Γκίνης . . . . N	Ἀ. Μάντσαρης . . . . . N
Ἀθαν. Μησυρλῆς . . . . N	Δημ. Κριεζώτης . . . . .

Μετὰ ταῦτα ὁ πρόεδρος διέλυσε τὴν συνεδρίασιν ἐν ὥρᾳ 5 μ. μ.

Ὁ Πρόεδρος
Α. Χ. ΛΟΝΤΟΣ,

Οἱ Γραμματεῖς
Χ. Λ. Χριστόπουλος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΠΘ'
Τῆς 11 Μαΐου 1860.

Συμπληρωθείσης τῆς Βουλῆς περὶ τὴν μεσημβρίαν, ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προτεραίας καὶ ἐπεκυρώθησαν.

Παρῆλθεν ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργὸς ὑπέβαλε τὸ περὶ

γεωμετρῶν νομοσχέδιον τροπολογηθὲν ὑπὸ τῆς Γερουσίας, προστεθεισῶν ἐν τῷ ἄρθρῳ 5 μετὰ τὴν λέξιν *στρατιωτικῶν* τῶν λέξεων *καὶ διοριζομένης διὰ Β. διατάγματος*. Τὴν τροπολογίαν δὲ ταύτην παρεδέχθη ἡ Βουλὴ ἀμέσως δι' ἀναστάσεως.

Προβάσης εἶτα τῆς Βουλῆς εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ περὶ πολιτικῶν ὑπηρεσιῶν τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ στρατοῦ καὶ τοῦ ναυτικοῦ νομοσχεδίου, ἠρώτησέ τις τοὺς ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν καὶ Στρατιωτικῶν ὑπουργοὺς νὰ τῷ εἴπωσι κατὰ πόσον διὰ τοῦ νομοσχεδίου θέλει ἐπιβαρυνθῇ ὁ προϋπολογισμός· καὶ ὁ μὲν ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν ὑπουργὸς διεβεβαίωσε διὰ τοῦ θετικωτέρου τρόπου ὅτι οἱ ἀξιωματικοὶ οὗτοι δὲν θέλουν εἶσθαι πλειότεροι τῶν δέκα· ὁ δὲ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν εἶπεν ὅτι τῷ εἶναι δυσκολώτατον νὰ ὁρίσῃ ἀμέσως τὸν ἀριθμὸν τῶν ἀξιωματικῶν, οἵτινες ὅμως δὲν εἶναι πολλοὶ καὶ δὲν πρέπει νὰ διαφιλονεικῶμεν εἰς ἄνδρας τοῦ ἀγῶνος ἓν δικαίωμα, τὸ ὁποῖον διὰ τοῦ περὶ καταστάσεως τῶν ἀξιωματικῶν νομοσχεδίου ἐχορηγήσαμεν εἰς τοὺς ἀξιωματικοὺς τῆς εἰρήνης.

Ἐπαναλαβόντος δὲ τοῦ τὴν ἐρώτησιν ἀπευθύναντος, ὅτι σκοπὸν δὲν εἶχε νὰ διαφιλονεικήσῃ τὸ διὰ τοῦ νομοσχεδίου εἰς τοὺς ἀγωνιστὰς χορηγούμενον δικαίωμα, ἀλλ' ἁπλῶς μόνον νὰ μάθῃ κατὰ πόσον ἐπιβαρύνεται δι' αὐτοῦ ὁ προϋπολογισμὸς καὶ μὲ τὴν πληροφορίαν αὐτὴν ὤφειλεν ὁ ὑπουργὸς νὰ συνοδεύῃ τὸ νομοσχέδιον· ἐγένετο ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Ἰω. Καραγιαννόπουλον καὶ Δ. Σακκελαριάδην, ἐξ ἧς συνήχθη κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη αὐτὴν παμψηφεὶ διὰ ψήφων 87.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἐξῆς ζητήματος.

« Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν ἀρχὴν τοῦ νομοσχεδίου περὶ τοῦ δικαιώματος συντάξεως τῶν πολιτικῶν ὑπηρεσιῶν κλπ. τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ στρατοῦ καὶ τοῦ ναυτικοῦ, ναὶ ἢ ὄχι; »

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Κωνστ. Θεοδώρου	Γ. Ν. Καΐρης . . . . . Ν
Ἰωάννης Σωτηριάδης . . .	Νικόλ. Π. Ἀθανασίου . . . Ν
Ἀντώνιος Βενιζέλος . . . Ν	Δημήτριος Τσάκρης . . . .
Δημ. Γιαννούλης	Ἀνδρέας Δανόπουλος . . . Ν

Ἰωάννης Βλάσσης . . . . Ν	Α. Κοντόσταυλος . . . . Ν
Δημήτριος Καλλιτρονᾶς . . Ν	Ἰωάννης Μπαλάφας . . . Ν
Γεώργιος Α. Ῥάλλης . . .	Γεώργιος Μιχαήλ . . . . Ν
Γεώργιος Σκοῦρος	Ἀνδρέας Δελιγιάννης . . . Ν
Σταῦρος Βλάχος . . . . Ν	Γ. Πλαπούτας . . . . . Ν
Ἰω. Καραγιαννόπουλος . . Ν	Α. Ἀντωνόπουλος . . . .
Ἀθανάσιος Ἴσκος . . . . Ν	Πέτρος Δελιγιάννης . . . .
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς . . Ν	Ποθητὸς Ῥεβελάκης . . .
Φίλων Φίλωνος . . . . Ν	Κωνστ. Κυπριάδης . . . .
Λεωνίδας Λογοθέτης	Ἰωάννης Δελιγιάννης . . .
. . . . .	Σταῦρος Καμπερόπουλος . Ν
Γεώργιος Γεροβασιλάκης . .	Ἀνδρέας Νοταρᾶς . . . .
Λεωνίδας Πετροπουλάκης . Ν	Ἀριστείδης Μεντσελόπουλος Ν
Θ. Τσαιτάκης . . . . . Ν	Ἐμμανουὴλ Τσοῦχλος . . .
Ἰωάννης Σαφάκας . . . . Ν	Χαράλ. Α. Χριστόπουλος . Ν
Α. Παπαθανασίου	Ν. Χ. Παναγιώτου . . . .
Ἐλευθέριος Καλογερᾶς . . Ν	Δημήτριος Σακελλαράκης . . Ν
Ν. Παπαμιχαλόπουλος . . .	Σπυρίδων Κοπανίτσας . . .
Σταμάτιος Μήτσας . . . Ν	Ἐμμ. Μελετόπουλος . . . .
Ἀνδρέας Ζέρβας . . . . . Ν	Ν. Λεώπουλος . . . . . Ν
Γ. Κ. Βελλῆς . . . . . Ν	Λουκᾶς Στεφάνου . . . . .
Δημήτριος Ζῶτος . . . . Ν	Νῖκος Βουλπιώτης . . . . Ν
Γ. Γιαλδάσης . . . . . Ν	Β. Ρ. Παλαμίδης . . . . Ν
Ἰωάννης Χατζόπουλος . . Ν	Α. Ἀλεξανδρόπουλος . . . Ν
Λύσανδρος Βιλαέτης	Ἰωάν. Ν. Ταμπακόπουλος . Ν
Ἀνδρέας Αὐγερινός . . . . Ν	Γ. Ν. Ῥεβελιώτης . . . .
Νικόλαος Σισίνης . . . . Ν	Δημήτριος Φιλάρετος . . .
Αὐγερινὸς Πετραλιᾶς . . . Ν	Μελέτιος Χ. Μελέτης . . .
Γεώργιος Διαμάντης . . . Ν	Ν. Δικαῖος . . . . . Ν
Ἀναγν. Δημητρίου . . .	Ν. Σακελλαριάδης . . . . Ν
Γασ. Δελένδας . . . . Ν	Ἐπαμ. Δελιγιώργης . . . .
Σπ. Μαρκεζίνης . . . . Ν	Π. Ταμπουράκης . . . . .
Ν. Βαρβαρῆγος	Ἀλέξανδρος Κουμουνδοῦρος .
Θρασύβουλος Α. Ζαΐμης . . Ν	Παναγιώτης Παπατσώνης . Ν
Ἀσημάκης Χαραλάμπης . . Ν	Σπ. Ἀντωνόπουλος . . . . Ν
Λεων. Ν. Πετιμεζᾶς . . . Ν	Ἰω. Προβελέγιος . . . . Ν
Χαρίλαος Θεοχαρόπουλος . Ν	Ἰω. Ταταράκης . . . . . Ν
Γρηγόριος Κορριωτάκης . .	Σ. Βαρότσης . . . . . Ν
Ἰωάννης Ζάρκος . . . . . Ν	Ἐμμ. Ναυπλιώτης . . . . Ν
Γεώργιος Πρωτᾶς	Κωνστ. Κρίτσης . . . . Ν

Νικόλαος Τσαβέλλας	. . N	Ἰω. Μανιώτης	. . . . . N
Β. Καναβός	. . . . . N	Ἰω. Δουλίδης	. . . . . N
Α. Παπαδημητριάδης	. . N	Κωνστ. Πλατύς	. . . . .
Θ. Μιχαλόπουλος	. . . . N	Ἀν. Ρενουάρδος	. . . . . N
Π. Μ. Ἰατρὸς	. . . . .	Μιχαὴλ Σολωμός	. . . . N
Κίμων Χριστοδούλου	. . .	Γεώργιος Ναύτης	. . . . .
Στέφανος Α. Δούκας	. . . .	Ἰωάννης Σαγρέδος	. . . . N
Ἰωάνγης Κατσάκος	. . . .	Παναγιώτης Ψάθης	. . . N
Δημ. Κουμουνδουράκης	. . N	Ἀντώνιος Ἀρμάος	. . . . N
Βενετσάνος Κυβέλος	. . . N	Γρηγόριος Μανοῦσος	. . . .
Νικόλαος Πιεράκος	. . . N	Ἀδαμ. Διαμαντόπουλος	. . N
Χ. Χριστόπουλος	. . . . .	Δημ. Πολυχρονόπουλος	. . N
Π. Κανελλόπουλος	. . . .	Δημήτριος Βότσαρης	. . . .
Νικόλαος Μοσχούλας	. . . N	Γεώργιος Ι. Σταΐκος	. . . .
Π. Ἀργυρόπουλος	. . . . N	Νικόλαος Πιπῖνος	. . . N
Ν. Πανουριᾶς	. . . . .	Κωνστ. Δουζίνας	. . . . .
Εὐθ. Κεχαγιᾶς	. . . . . N	Ἀνδρέας Γ. Κουντουριώτης	.
Κωνσταντῖνος Βλάμης	. . N	Δημήτριος Βουδούρης	. . . N
Βενιζέλος Ῥοῦφος	. . . .	Ἀντώνιος Τσαμαδός	. . . N
Α. Χ. Λάντος	. . . . . N	Πέτρος Χ. Πέτρος	. . . .
Παναγ. Καλαμογδάρτης	. . N	Εὐαγγέλης Βαλατσός	. . . N
Κωνστ. Κωνστάκης	. . . N	Σ. Σκουμπουρδῆς	. . . .
Α. Α. Χ. Ἀναργύρου	. . . N	Εὐαγγέλης Κοντογιάννης	. .
Ν. Β. Γκίνης	. . . . .	Αὐγερινὸς Ἀβέρωφ	. . . N
Ἀθαν. Μησυρλῆς	. . . . N	Α. Μάντσαρης	. . . .
Γεώργιος Μπάστας	. . . N	Δημήτριος Κριεζώτης	. . . N

Δεκτοῦ εἶτα γενομένου καὶ τοῦ μοναδικοῦ ἄρθρου τοῦ νομοσχεδίου δι' ἀναστάσεως, ἐπανελήφθη ἡ αὐτὴ καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου ψηφοφορία, τῶν ἰδίων ἐπιτηρούντων ψηφολεκτῶν, ἐξ ἧς προέκυψε τὸ αὐτὸ ἀποτέλεσμα· ἔχει δὲ τὸ σύνολον οὕτως·

Ο Θ Ω Ν κτλ.

«Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Αἱ πρὸ τῆς δημοσιεύσεως τῶν νόμων, τῶν περὶ καταστάσεως τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ στρατοῦ καὶ τοῦ ναυτικοῦ πολιτικαὶ ὑπηρεσίαι τῶν στρατιωτικῶν καὶ τῶν ναυτικῶν ἀξιωματικῶν πάσης τάξεως, λογίζονται ὡς ἐνεργητικὴ ὑπηρεσία καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὸ δικαίωμα τῆς συντάξεως καὶ συγκαταριθμοῦνται μὲ τὰς στρατιωτικὰς ἢ ναυτικὰς αὐτῶν ὑπηρεσίας.

Ὁ παρὼν Νόμος ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, δημοσιευθήτω διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθήτω ὡς νόμος τοῦ Κράτους.»

Ἀναγγελθέντος εἶτα ὅτι ἀντικείμενον τῆς παρούσης εἶναι ἡ συζήτησις τῆς ἐπερωτήσεως τοῦ βουλευτοῦ Μεσσήνης περὶ τῆς δημοτ. ἐκλογῆς Παμίσου, λαβὼν τὸν λόγον ὁ ἐπερωτήτας βουλευτὴς ἐξέθεκεν ὅτι εἰς τὸν δῆμον Παμίσου ἔληγεν ἡ τριετὴς διάρκεια τοῦ δημάρχου τὴν 22 Ἀπριλίου 1855 καὶ μόλις κατὰ τὸ 1857 συνετάχθη ὁ κατάλογος ἐπὶ τῇ βάσει τῆς φορολογίας τοῦ 1856, μετὰ δὲ τὴν πρωτόδικον ἀνάκρισιν τοῦ καταλόγου, ἀποσταλέντα τὰ πρακτικὰ εἰς τὴν Νομαρχίαν, ἔμειναν παρ' αὐτῇ εἴκοσιν ὁλοκλήρους μῆνας καὶ τότε, τουτέστι τὸν Μάϊον τοῦ 1859, ἐξέδοσεν ὁ νομάρχης τὴν ἀπόφασίν του, τὸν δὲ 8βριον τοῦ αὐτοῦ ἔτους ἐγένετο ἡ ἐκλογὴ τῶν δύω τριτημορίων τοῦ συμβουλίου καὶ τὸν Νοέμβριον ἡ ἐκλογὴ τῶν ὑποψηφίων διὰ τὴν θέσιν τοῦ δημάρχου. Τὸν Ἰανουάριον τοῦ 1860 ἐξέδοσεν ὁ νομάρχης ἐπὶ τοῦ ἀποτελέσματος τὴν ἀπόφασίν του καὶ τὸν Μάϊον τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν. Δὲν ἔχει ἀνάγκην νὰ ἐκθέσῃ τὸν τρόπον, καθ' ὃν δυστυχῶς ἐνεργοῦνται ἐνταῦθα αἱ δημοτικαὶ ἐκλογαὶ καὶ πῶς διαιωνιζόμεναι ἀφίνουσι τὰ πνεύματα εἰς ἀνησυχίαν. Ἐπὶ τῆς προκειμένης ἐκλογῆς ἔλαβον χώραν ἐξαιρετικαὶ περιστάσεις, φόνοι καὶ πολλὰ τοιαῦτα δυστυχήματα, ἅτινα τοσοῦτον εἶχον ἐρεθίσει τὰ πνεύματα τῶν κατοίκων καὶ τοιαῦτα ἐπαπειλοῦντο κακά, ὥστε ἠναγκάσθησαν καὶ αἱ ἐπιτόπιοι ἀρχαὶ νὰ λάβωσιν ἐξαιρετικὰ μέτρα. Ἐπειδὴ δὲ ἀπὸ τῆς συντάξεως τοῦ καταλόγου μέχρι τῆς ἐποχῆς καθ' ἣν ἐνηργήθη ἡ ἐκλογὴ, συνέβησαν ἀποβιώσεις τινες ἐκλογέων, ὁ Δήμαρχος κατὰ τὴν ἐπιδιόρθωσιν τοῦ καταλόγου ἔλαβε τὸ μέτρον νὰ κάμῃ ἐπ' αὐτοῦ μνείαν τῶν ἀποβιωσάντων καὶ ἐπειδὴ πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ ἀριθμοῦ τῶν μελλόντων ν' ἀπαρτίσωσι τὴν ἐκλεκτικὴν συνέλευσιν κατὰ τὸ ἄρθρον 62 τοῦ νόμου, ἔπρεπε νὰ ἐλθωσιν οἱ ἐν τῷ καταλόγῳ ἑπόμενοι μᾶλλον φορολογούμενοι, ὁ Δήμαρχος ἔπραξε τοῦτο, διακρίνας δι' ἀστερίσκου τοὺς οὕτω ἀναδεικνυομένους ἐκλογεῖς, ἀντίγραφον δὲ τοῦ καταλόγου τούτου ἀπέστειλε τὴν 23 Ἰουλίου εἰς τὸν Νομάρχην κατὰ τὰ διατεταγμένα. Ἐν τούτοις ἐγένετο ἀναφορὰ πρὸς τὸν Νομάρχην ὑπὸ τῶν ἀντιθέτων τῆς δημοτικῆς ἀρχῆς, παραπονουμένων ὅτι ἡ ἐπιδιόρθωσις τοῦ καταλόγου δὲν ἦτο ἀκριβής. Τὴν ἀναφορὰν ταύτην παρέπεμψεν ὁ Νομάρχης εἰς τὸν δήμαρχον διὰ νὰ φέρῃ τὰς

ἀπαιτουμένας ἐπὶ τοῦ καταλόγου διορθώσεις, δὲ ὁ δήμαρχος συμμορφωθεὶς μὲ τὴν διαταγὴν τοῦ Νομάρχου, ἐπέστρεψεν αὐτῷ τὴν ἀναφορὰν δι' ἐγγράφου του, ἐν ᾧ γίνεται μνεία περὶ τε τῶν ἀποβιωσάντων καὶ περὶ τῆς ἀντικαταστάσεως αὐτῶν διὰ τῶν ἑπομένων μᾶλλον φορολογουμένων. Ὁ Δήμαρχος λοιπὸν ἐγνωστοποίησεν εἰς τὸν Νομάρχην τὰς πράξεις του, μολονότι καὶ ἂν δὲν τὸ ἔπραττεν ὁ δήμαρχος, ὁ Νομάρχης κατά τινα ἐγκύκλιον τοῦ ὑπουργείου ὤφειλε, λαμβάνων ἀντίγραφον τοῦ καταλόγου, νὰ ἐξετάσῃ ἂν ἔγεινεν ἡ διόρθωσις σύμφωνα μὲ τὰς ἀποφάσεις καὶ τὸν νόμον καὶ νὰ τὸν διατάξῃ νὰ ἐπανορθώσῃ τὰ τυχὸν ἡμαρτημένα, ἀλλὰ τοιοῦτόν τι δὲν ἔπραξε καὶ ἑπομένως φαίνεται ὅτι παρεδέχθη σιωπηλῶς τὰς πράξεις τοῦ δημάρχου ὡς συμφώνους μὲ τὸν νόμον.

Ἠξεύρετε πόσον αἱ δημοτικαὶ ἐκλογαὶ ἐξάπτουσι τὰ τοπικὰ πάθη καὶ ὁποῖα δυσάρεστα περιστατικὰ λαμβάνουσι χώραν. Τοιαῦται λυπηραὶ σκηναὶ ἔλαβον χώραν καὶ κατὰ τὴν ἐνέργειαν τῆς προκειμένης ἐκλογῆς, ἀλλὰ δὲν θέλει ν' ἀποδώσῃ οὐδεμίαν μομφὴν εἰς πρόσωπα ἀπόντα ἐκ τοῦ περιβόλου τούτου καὶ μὴ δυνάμενα νὰ ὑπερασπισθῶσι. Κατὰ τὴν ἐνέργειαν τῆς ἐκλογῆς, ἐνεργηθείσης ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τοῦ Νομάρχου, ἐστάλησαν εἰς τὴν πρωτεύουσαν τοῦ δήμου εἷς ἀντιμοίραρχος, πέντε ἐνωμοτάρχαι καὶ πεντήκοντα χωροφύλακες, μεταβάντος ἐκεῖ καὶ τοῦ ἰδίου Μοιράρχου. Μολονότι δὲ κατὰ τὸν νόμον ὁ Νομάρχης δὲν δικαιοῦται νὰ λαμβάνῃ μέρος εἰς τὴν ἐνέργειαν τῆς ἐκλογῆς, ἡ δὲ δημαιρεσιακὴ ἐπιτροπή, ἥτις διευθύνει τὰ τῆς ἐκλογῆς, συνεκροτεῖτο ἐκ φίλων του, καὶ ἠδύνατο ν' ἀποκρούσῃ πᾶσαν τοῦ Νομάρχου ἐπέμβασιν, οὐδεμίαν ἔκαμε παρατήρησιν ὑποθέτουσα ὅτι ἡ ἐπέμβασις τοῦ Νομάρχου δὲν εἶχεν ἄλλον σκοπὸν παρὰ τὴν κατεύνασιν τῶν παθῶν καὶ τὴν ἀμερόληπτον τῆς ἐκλογῆς διεξαγωγήν. Καὶ μολαταῦτα τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν ἀφ' οὗ ἐβασάνισεν ἐπὶ δύω μῆνας τὴν ἐκλογὴν ταύτην, ἐπὶ τέλους τὴν ἀκυροῖ, διότι, λέγει, οἱ ἀναπληρώσαντες τοὺς ἀποθνόντας ἐπηρέαζον τὸ ἀποτέλεσμα καὶ ἔπρεπε νὰ ψηφοφορήσωσι μόνον οἱ ζῶντες, χωρὶς ν' ἀναπληρωθῶσιν οἱ ἀποβιώσαντες. Καὶ ἂν μὲν ὁ δήμαρχος ἐνήργει ἐξ ἐπαγγέλματος χωρὶς νὰ ζητήσῃ τὴν γνώμην τοῦ Νομάρχου ἠδύνατο ἴσως νὰ ἦναι κατακριτέος. Ἀφ' οὗ ὅμως ὁ δήμαρχος ἀνεκοίνωσε τὰς ἐνεργείας του εἰς τὸν Νομάρχην, ὁ δὲ Νομάρχης τὰς ἐνέκρινεν, καὶ ἡ ὑπηρεσία σιωπηλῶς παρεδέχθη τοιούτου ἤδη ἐνεργείας, δὲν ἔπρεπε, νομίζει, νὰ θεωρηθῇ ἡ πρᾶξις του ὡς λόγος ἀκυρώσεως, ἐν ᾧ

τουναντίον, ἐὰν ὁ δήμαρχος δὲν ἔπραττεν ὅ,τι ἔπραξε, τὸ ὑπουργεῖον ἐδικαιοῦτο πλειότερον νὰ προέλθῃ εἰς τῆς ἐκλογῆς τὴν ἀκύρωσιν. Ἐπειδὴ δὲ τὸ ὑπουργεῖον λέγει ὅτι περὶ τῶν μεταβολῶν ἔπρεπε νὰ εἰδοποιηθῶσι καὶ οἱ ἐκλογεῖς, παρατηρεῖ ὅτι ὡς ἐκ τῶν ἐγγράφων ἐξάγεται οἱ ἐκλογεῖς εἰδοποιήθησαν παρὰ τοῦ δημάρχου καὶ τὴν πρώτην μάλιστα ἡμέραν ἦλθον οἱ ἑπόμενοι καὶ ἐψηφοφόρησαν.

Λέγει ὁ ὑπουργὸς ἐν τῇ ἐκθέσει του ὅτι ἀφ' οὗ ἐμελέτησε τὴν ὑπόθεσιν, ἐπειδὴ ἀμφέβαλλε περὶ τῆς λύσεως τοῦ ζητήματος, ἐσχημάτισεν ἐπίτηδες ἐπιτροπὴν, ἥτις ἐγνωμοδότησεν ὑπὲρ τῆς ἀκυρώσεως. Ὅταν δὲ ἔμαθεν οὗτος τὴν σύστασιν τῆς ἐπιτροπῆς παρεκάλεσε τὸν ὑπουργὸν νὰ προσκληθῇ διὰ νὰ ἐκθέσῃ ἐνώπιον αὐτῆς τὰ διάφορα περιστατικὰ, ἀλλὰ δυστυχῶς δὲν ἐκλήθη καὶ εἰς τὰς 2 Μαΐου ἡμέραν καθ' ἣν αὐτὸς ἀπεύθυνεν εἰς τὸν ὑπουργὸν τὴν περὶ τῆς ἐκλογῆς ἐπερώτησίν του, τὸ ὑπουργεῖον ἠκύρωσε τὴν ἐκλογὴν, ἐν ᾧ ἠδύνατο νὰ ἀναβάλῃ τὴν ἀπόφασίν του ἐπὶ δύω ἡμέρας διὰ ν' ἀκούσῃ καὶ τὴν γνώμην τῆς Βουλῆς, ἀλλ' ἡ ἐπίσπευσις δεικνύει ὅτι ὑπῆρχε πρόθεσις πρὸς ἀκύρωσιν.

Ὁ ὑπουργὸς λέγει ἐν τῇ ἐκθέσει του πάντοτε ὅτι ὁ δημαιρεσιακὸς κατάλογος περιέχει ἐκλογεῖς καὶ ἐκλεξίμους καὶ ἑπομένως ὁ δήμαρχος δὲν ἠδύνατο νὰ δημιουργήσῃ ἐκλογεῖς ὅπου δὲν ὑπῆρχον. Ἀλλ' ὁ ὑπουργὸς ἐνασχοληθεὶς ἰδίως εἰς τὰ ἐξωτερικὰ πράγματα καὶ εἰς τὰ τῆς πρεσβείας τῆς Κωνσταντινουπόλεως συγχωρεῖται ν' ἀγνοῇ τὰς λεπτομερείας τῆς διοικητικῆς ὑπηρεσίας· ὁ ἁρμόδιος ὅμως ὑπάλληλος καὶ ἡ ἐπιτροπὴ ἔπρεπε νὰ γνωρίζωσι καλλίτερον τὸ καθῆκόν των. Ἐν τῷ καταλόγῳ σημειοῦνται ὅλοι οἱ δημόται, ἐὰν δὲ ὁ δήμαρχος διακρίνῃ ἐπ' αὐτοῦ τοὺς ἐκλογεῖς δι' ἀστερίσκου, τοῦτο οὐδεμίαν σημασίαν ἔχει, διότι ἡ πρᾶξις αὕτη τοῦ δημάρχου ὑπάγεται εἰς μεταβολὰς συνεπείᾳ τῆς πρωτοδίκου καὶ τῆς κατ' ἔφεσιν ἐκδιδομένης ἀποφάσεως, ἐκ δὲ τῶν μεταβολῶν αὐτῶν δύνανται ν' ἀναβιβασθῶσιν ἐκλογεῖς νὰ γείνῃ περὶ αὐτῶν λόγος, ἐὰν ἄλλων προηγουμένων καταβιβασθῇ ἡ φορολογία διὰ τῶν ἀποράσεων· ἄλλως τε εἰς τὴν ἐλδίκασιν τοῦ καταλόγου δὲν περιορίζουσι πάντες τὰς ἐξετάσεις, ἐνστάσεις καὶ ἐφέσεις των εἰς μόνους τοὺς σημειουμένους ὡς ἐκλογεῖς, ἀλλ' ἐφ' ὅλων τῶν ἐν τῷ καταλόγῳ ὀνομάτων καὶ ἀπόδειξις τούτου εἶναι ὅτι ἐνῷ κατὰ τὸν δημαιρεσιακὸν κατάλογον ὁ τελευταῖος ἐκλογεὺς εἰς τὸν δῆμον Ναμίσου ἀπέβιδε φόρον δραχμῶν 27, ἡ πρωτόδικος καὶ κατ' ἔ-

φεσιν ἀπόφασις δὲν περιωρίσθη εἰς μόνους τοὺς ἀποδίδοντας φόρον δραχ. 27 ἢ ἀνώτερον, ἀλλὰ προσδιώρισε καὶ τὸν φόρον ἐκείνων, οἵτινες ἀπέδιδον ὀλιγώτερον φόρον, ἤτοι δραχμὰς 18 καὶ 20.

Ὁ ὑπουργὸς λέγει ἐν τῇ ἐκθέσει ὅτι ὁ δημοτικὸς νόμος ἐν ἄρθρῳ 71 θεωρεῖ ἔγκυρον τὴν ἐκλογήν, ὅταν εἰς ταύτην λαμβάνωσι μέρος τὰ 2|3 τῶν ἐκλογέων, ἐκ τούτου δὲ ἕπεται ὅτι ἀρνεῖται τὴν ψηφοφορίαν τῶν ζώντων, ὅταν μάλιστα ὁ κατάλογος οὗτος εἶναι πλέον τῶν 2|3 καὶ δὲν ὑπάρχῃ ἀνάγκη τῆς διὰ τῶν ἑπομένων ἀναπληρώσεώς των. Πρὸς τούτοις λέγει ὅτι ὁ δήμαρχος οὐδὲν ὑπὸ τοῦ νόμου ἔχει δικαίωμα νὰ κάμνῃ τοιαύτας μεταβολὰς εἰς τὴν διόρθωσιν τοῦ καταλόγου, διότι κατὰ τὸ ἄρθρον 13 τῶν δημαιρισιακῶν ὁδηγιῶν δικαίωμα καὶ καθῆκον ἔχει νὰ κάμνῃ ἐκείνας μόνον τὰς ἐπιδιορθώσεις, αἵτινες ἀπορρέουσιν ἀπὸ τὰς πρωτοδίκους καὶ κατ' ἔφεσιν ἀποφάσεις. Εἰς τοὺς ἰσχυρισμοὺς αὐτοὺς τοῦ ὑπουργοῦ ἁπάντων, παρατηρεῖ ὅτι τὸ ἄρθρον 62 κανονίζον τὰς βάσεις τῆς ἐκλογῆς, τρεῖς ἐγγυήσεις ἀπαιτεῖ εἰς τὴν δημοτικὴν ἐκλογήν· α) ὡρισμένον ἀριθμὸν ἀτόμων ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ πληθυσμοῦ· β) φορολογίαν ἐξηγμένην ἐκ τῶν πραγμάτων καὶ γ) ἱκανότητα ἐκ τῆς ἡλικίας κτλ. Καὶ ἡ μὲν πρώτη ἐγγύησις δὲν εἶναι βεβαίως ἀντικείμενον ἰδιαιτέρας διαδικασίας, ἀλλὰ διοικητικῆς ἐνεργείας ὁριζομένης ὑπὸ τοῦ νόμου. Ποῦ δὲ περιορίζεται ἡ διοικητικὴ καὶ δημοτικὴ διαδικασία; Ἐπὶ τῆς προλήψεως ἀνικάνων ἢ τῆς παραλείψεως τῶν ἱκανῶν καὶ ἐπὶ τῆς φορολογίας, διὰ τοῦτο δὲ καὶ αἱ ἐνστάσεις, ἐρέσεις καὶ αἱ ἀποφάσεις τοῦ τε δημάρχου καὶ τοῦ νομάρχου εἰς τοῦ αὐτὸ μόνον τὸ ἀντικείμενον περιορίζονται, τὸ δὲ ἀντικείμενον ἂν ἀπεβίωσεν εἷς εἶναι καθαρῶς διοικητικὴ ἐνέργεια τοῦ δημάρχου, ὡς τοῦτο προκύπτει καὶ ἐκ τῆς γαλλικῆς νομολογίας. Ἐγκύκλιος τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν ἀπὸ 10 Μαΐου 1841 ὁρίζει τὴν σύνταξιν συμπληρωτικῶν καταλόγων εἰς ἀντικατάστασιν τῶν δημοτῶν ἐκλογέων, οἵτινες εἴτε ἀπεβίωσαν, εἴτε διὰ δικαστικῆς ἀποφάσεως ἐστερήθησαν τῶν πολιτικῶν δικαιωμάτων των, τῶν ὁποίων τὴν ἐκ τῶν καταλόγων διαγραφὴν κάμνει ὁ δήμαρχος, ἡ πρᾶξις δὲ αὕτη δὲν ἔχει χαρακτῆρα δικαστικῆς ἐνεργείας, ἀλλὰ καθαρῶς διοικητικῆς. Σημειωτέον δὲ ὅτι καὶ ἐν Γαλλίᾳ ὑπάρχουν αἱ αὐταὶ διατάξεις περὶ ὁριστικότητος τοῦ καταλόγου καὶ οὐδεμία μεταβολὴ ἐπιτρέπεται ἐκτὸς μόνης τῆς ὑπὸ τοῦ δημάρχου γινομένης διαγραφῆς τῶν ἀποβιωσάντων κτλ.

Ἀλλά, λέγουν οἱ ἐναντίοι, οἱ ἀποβιώσαντες καθὼς καὶ οἱ στερηθέντες τῶν πολιτικῶν των δικαιωμάτων διὰ μεταγενεστέρων δικαστικῶν ἀποφάσεων, διαγράφονται μὲν ἀπὸ τὸν κατάλογον, δὲν ἀναπληροῦνται ὅμως ἀπὸ τοὺς ἑπομένους· εἰς ἐνίσχυσιν δὲ τοῦ ἰσχυρισμοῦ των φέρουσι τὸ ἄρθρον 71 τοῦ δημοτ. νόμου, καθ' ὃ ἡ ἐκλογὴ ὑπάρχει ἔγκυρος ὅταν ψηφοφορῶσι τὰ δύω τρία τῶν ἐκλογέων. Ἀλλὰ τὸ ἄρθρον 71 νομοθετεῖ περὶ ἐκλογέων πραγματικῶν καὶ οὐχὶ ἰδανικῶν, περὶ ἐκλογέων δηλ. προκληθέντων νομίμως νὰ ἀπαρτίσωσι τὴν ἐκλογικὴν Συνέλευσιν καὶ μὴ θελησάντων νὰ ἐξασκήσωσι τὸ δικαίωμά των τοῦτο, οὐχὶ δὲ καὶ περὶ ἐκλογέων περὶ ὧν ἀπεφάσισεν ἡ θεία βούλησις καὶ τὰ ποινικὰ δικαστήρια. Ὁ νόμος ἐν ἄρθρῳ 62 ἀπῄτησε τὴν συγκάλεσιν ὡρισμένου ἀριθμοῦ ἀτόμων καὶ ἑπομένως πρέπει νὰ προσκληθῶσιν ὅσοι ὑπὸ τοῦ νόμου ὁρίζονται, ἐὰν δὲ τυχὸν τινὲς τούτων δὲν θελήσωσι νὰ ἐξασκήσωσι τὸ δικαίωμά των, ὁ νόμος ἐπαναπαύεται εἰς τὰ 2|3 αὐτῶν, διότι ἡ μὴ συμμετοχὴ των εἰς τὴν ἐκλεκτικὴν Συνέλευσιν εἶναι σιωπηλὴ ἀποδοχὴ τοῦ ἀποτελέσματος τῆς ἐκλογῆς τῶν 2|3, οὐδεὶς ὅμως δύναται νὰ ἀποκλείσῃ αὐτοὺς τῆς ψηφοφορίας, καθ' ὅσον τοῦτο εἶναι ἐγγύησις τῆς καλῆς ἀντιπροσωπείας. Ἐκ τούτων ἕπεται ὅτι ἐὰν οἱ ἀποβιώσαντες ἢ στερηθέντες τῶν πολιτικῶν δικαιωμάτων δὲν ἀντικατασταθῶσι διὰ τῶν ἐν τῷ καταλόγῳ σημειουμένων καὶ ἀμέσως ἑπομένων κατὰ τὴν φορολογίαν, τότε ἐκλείπει ἡ πρωτίστη ἐγγύησις, τουτέστιν ἡ συμμετοχὴ τοῦ νενομισμένου ἀριθμοῦ ἀτόμων εἰς τὴν ἐκτελεστικὴν Συνέλευσιν. Ὁ νόμος εἰς δῆμον ἔχοντα π. χ. χιλίους κατοίκους, ἀπῄτησε νὰ ἀπαρτίζωσι τὴν ἐκλεκτικὴν συνέλευσιν 250 ἐκλογεῖς. Ὁ νόμος διὰ τῶν 250 ἐκλογέων εἶπεν ὅτι ἐκφράζεται ἡ θέλησις τῶν δημοτῶν καὶ ὅτι οὕτω τὴν δημοτικὴν ἐξουσίαν θέλουσιν ἀπαρτίσει ἄνδρες ἀπολαύοντες τῆς ἀγάπης καὶ ἐμπιστοσύνης τῶν συμπολιτῶν των καὶ ὑποσχόμενοι τὴν καλὴν τῶν δημοτικῶν πραγμάτων διαχείρισιν καὶ βέβαια οἱ μᾶλλον φορολογούμενοι δημόται, οἱ καλούμενοι εἰς τὴν ἐκλεκτικὴν συνέλευσιν, ὑποτίθεται ὅτι θέλουν φροντίσει περὶ τούτου ἐξ ἰδίου συμφέροντος, διότι ἡ ἐξασφάλισις τῶν κτημάτων των, ἡ ἠθικὴ καὶ ὑλικὴ πρόοδος τοῦ δήμου, πρὸς τὴν ὁποίαν συνδέεται καὶ ἡ ἀτομική των καὶ τέλος ἡ ἀκριβὴς διαχείρισις τῶν πρὸς συντήρησιν τοῦ δήμου καὶ πρὸς ἐκτέλεσιν διαφόρων κοινωφελῶν ἔργων ἀποδιδομένων φόρων, τοὺς ἀναγκάζει νὰ λάβωσι πρόνοιαν. Ἐὰν λοιπόν, ἐν περιπτώσει καθ' ἣν ἐξ ἀποβιώσεως ἢ ἕνεκα στερήσεως πολιτικῶν δικαι-

ωμάτων ελαττοῦται ὁ ἀπαιτούμενος ἀριθμὸς δὲν καλῶνται νὰ λάβουν μέρος οἱ ἑπόμενοι κατὰ τὴν φορολογίαν μέχρι τῆς συμπληρώσεως τοῦ ἀριθμοῦ αὐτοῦ, τότε δὲν ἐκπληροῦται ἡ κυριωτέρα ἀπαίτησις τοῦ ἄρθρου 62 τοῦ νόμου καὶ ἐλλείπει ἡ κυριωτέρα ἐγγύησις. Οἱ ἔχοντες ἐναντίαν ἰδέαν περὶ τῆς διὰ τῶν ἑπομένων ἀντικαταστάσεως στηρίζονται εἰς τὸ 2 § τοῦ ἄρθρου 62, καθ' ὃ ἐπιτρέπεται ὁ ἀριθμὸς τῶν μελῶν τῆς ἐκλεκτικῆς συνελεύσεως νὰ ἦναι κατ' ἐλάχιστον ὅρον μέχρι τῶν τριάκοντα, ἐὰν δὲν ὑπάρχωσιν ἄλλοι δημόται ὑπαγόμενοι εἰς ἄμεσον φορολογίαν καὶ ἔχοντες δικαίωμα ψήφου. Ἀλλὰ τὸ ἐπιχείρημά των τοῦτο δὲν εἶναι βάσιμον α) διότι ἡ διάταξις αὕτη εἶναι ἐξαίρεσις, αἱ δὲ ἐξαιρέσεις ἑρμηνεύονται στενότατα καὶ δὲν ἀποτελοῦσι κανόνα καὶ β) διότι τὸ ἐδάφιον προνοεῖ τὴν περίστασιν, καθ' ἣν δὲν ὑπάρχουσι δημόται ἀποδίδοντες οἱονδήποτε ἄμεσον φόρον, ἐνῷ εἰς τὸν δῆμον Παμίσου ὑπῆρχον πολλοὶ ἐκ τῶν ἑπομένων, οἵτινες ἀποδίδουσιν ἀνάλογον φόρον.

Ἄλλως ἡ ἐκλογὴ Παμίσου ἠκυρώθη, διότι 14 ἀποβιώσαντες καὶ ἀντικατασταθέντες διὰ τῶν ἑπομένων ἐπροέζον τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἐκλογῆς. Ἀλλὰ τοῦτο τί ἄλλο ἀποδεικνύει παρ' ὅτι τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἐκλογῆς ἦτον ἀπόρροια τῆς θελήσεως τῆς πλειοψηφίας τῶν πραγματικῶν μᾶλλον φορολογουμένων, ἐνῷ, ἂν δὲν ἐγίνετο ἡ ἀντικατάστασις αὕτη καὶ ἐκαλοῦντο ν' ἀπαρτίσωσι τὴν συνέλευσιν ἱδανικοὶ ἐκλογεῖς, τὸ ἀποτέλεσμα ἤθελεν εἶσθαι ψευδὲς ὡς μὴ ἀντιπροσωπεῦον τὴν πλειοψηφίαν; Ἐκτὸς δὲ τούτου ἡ ἀντικατάστασις τῶν ἀποβιούντων εἶναι σύμφωνος καὶ μὲ τὴν νομολογίαν τοῦ ὑπουργείου, ὡς γνωρίζετε, τοῦτο δὲ ἀποδεικνύεται ἐνεργέστερον καὶ ἀπ' αὐτὴν τὴν πρᾶξιν τοῦ νομάρχου, ὅστις διὰ τῆς προβουλευτικῆς ἀπαράσεώς του, δι' ἧς συνεκαλεῖτο τὸ δημαρεσιακὸν Συμβούλιον εἰς τὴν ἐκλογὴν τῶν ὑποψηφίων διὰ τὴν θέσιν τοῦ δημάρχου, ἀντικατέστησεν ἕνα μᾶλλον φορολογούμενον ἀποβιώσαντα διὰ τοῦ ἑπομένου. Δὲν εἶναι λοιπὸν ἄτοπον, εἶναι λογικὸν ὁ ἀποβιώσας ν' ἀντικαθίσταται μὲν διὰ τοῦ ἑπομένου εἰς τὸ δημαρεσιακὸν συμβούλιον, οὐχὶ δὲ καὶ εἰς τὴν ἐκλεκτικὴν συνέλευσιν; Τοῦτο καταδεικνύει πρὸς τοῖς ἄλλοις καὶ τὴν ἀντίφασιν, εἰς ἣν ὑποπίπτουν οἱ ἔχοντες τὴν ἐναντίαν ἰδέαν.

Ἡ πρὸς γνωμοδότησιν ἐπὶ τῆς ἐκλογῆς συσταθεῖσα ὑπὸ τοῦ ὑπουργοῦ ἐπιτροπὴ εἶπεν ὅτι, εἰς ἐκλογεύς, γενόμενος ἐφεὺς στερεῖται τοῦ δικαιώματος τῆς ψηφοφορίας καὶ τοι ἐγγεγραμμένος ἐν τῷ ὁριστικῷ καταλόγῳ ὡς ἐκλογεύς.

Ἀλλ' ἐὰν ὁ κατάλογος εἶναι ὁριστικὸς καὶ ἂν, ὁριστικοῦ καθιστα μένου τοῦ καταλόγου, οὐδεμία πρᾶξις δύναται νὰ γείνῃ ἐπὶ τοιούτων ἐξαιρετικῶν περιστάσεων, τίς ἠδύνατο νὰ ἐμποδίσῃ αὐτὸν τοῦ νὰ ψηφοφορήσῃ; ὁ δήμαρχος; οὐχί· ἡ δημαρεσιακὴ ἐπιτροπή; πολὺ μᾶλλον ὄχι· τίς λοιπὸν ἠδύνατο νὰ τὸν ἐμποδίσῃ; Βλέπετε λοιπὸν εἰς ποίας ὑποπίπτουσιν ἀντιφάσεις οἱ μακρυνόμενοι τῆς ἐννοίας τοῦ νόμου καὶ ὑπολαμβάνοντες ὅτι αἱ τοιαῦται πράξεις περὶ ἀντικαταστάστεως τῶν ἀποβιωσάντων κτλ. δὲν εἶναι ἀντικείμενον διοικητικῆς δικαιοδοσίας.

Σᾶς λέγουν ὅτι ὁ κατάλογος εἶναι ὁριστικὸς καὶ οὐδεμία δύναται νὰ γείνῃ ἐπ' αὐτοῦ διοικητικὴ πρᾶξις. Ἀλλ' ἂς ὑποθέσωμεν ὅτι ἐπιδημικὴ νόσος ἐνσκήψασα, ἁρπάζει πλείονας τοῦ 1/3 τῶν ἑπομένων καὶ οὕτω δὲν ὑπολείπονται τὰ 2/3. Πῶς τότε θέλει ἐνεργηθῇ ἡ ἐκλογή, ὅταν δὲν ἐπιτρέπεται ἡ συμπλήρωσις διὰ τῶν ἑπομένων; Ποῦ ἡ ὁριστικότης τοῦ καταλόγου;

Ἠδύνατο νὰ φέρῃ ἐνώπιόν σας πλεῖστα ὅσα ἐπιχειρήματα πρὸς ὑποστήριξιν τῆς ἰδέας του, διότι τῷ χορηγεῖ τοιαῦτα ὁ νόμος, ἀλλὰ διὰ νὰ μὴ ἐπασχολῇ τὴν Βουλὴν καὶ θεωρῶν ἱκανὰ τὰ λεχθέντα, περιορίζεται νὰ εἴπῃ ὅτι, ἐὰν ἀληθῶς ὁ ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν ὡρμήθη ἀπὸ πνεῦμα εὐθυδικίας καὶ ἂν, ὡς ἰσχυρίζεται, μελετήσας ἀρκούντως τὴν ὑπόθεσιν ἐσχημάτισε τοιαύτην πεποίθησιν κατὰ τῆς ἐκλογῆς, διατί ἐξαιρετικῶς ἐξελέξατο τὴν ἐκλογὴν Παμίσου διὰ νὰ ἐφαρμώσῃ τὰς πεποιθήσεις του καὶ τὴν ἀκυρώσῃ καὶ τοι ἐνεργηθεῖσαν ὑπὸ τὸ κράτος τοιούτων περιστάσεων; Ἐὰν ἀκριβὴς ἐφαρμογὴ τοῦ νόμου ἠνάγκασε τὸν ὑπουργὸν νὰ προέλθῃ εἰς τὸ μέτρον τῆς ἀκυρώσεως, ἠδύνατο διεξερχόμενος ἐπικυρωμένας ὑπὸ Νομάρχου δημαιρεσίας, νὰ κάμῃ ἐπ' αὐτῶν τὰς παρατηρήσεις του καὶ δι' ἐγκυκλίου κοινοποιήσῃ αὐτὰς πρὸς γνῶσιν καὶ ὁδηγίαν τῶν τε νομαρχῶν καὶ τῶν ἐκλογέων, οὐχὶ δὲ ν' ἀκυρώσῃ ἐκλογὴν διεξαχθεῖσαν ὑπὸ ἰσχύουσαν νομολογίαν. Ὄχι λοιπὸν πνεῦμα εὐθυδικίας, ἀλλὰ μεροληψίας ἐπηρέασε τὸν ὑπουργὸν εἰς τὴν ἀπόφασίν του ταύτην.

Ἐὰν ὁ ὑπουργὸς εἶχεν ὑπ' ὄψιν τὸν ἀκριβῆ τοῦ νόμου ἐκτέλεσιν, διατί κρατεῖ ἐκκρεμῆ τὴν δημαιρεσίαν Ποτιδαιτείας ἑπτὰ ἤδη μῆνας εἰς τὸ γραφεῖόν του; Διατί τοσαῦτα ἔτη κρατεῖ ἐκκρεμῆ τὴν ἐκλογὴν τοῦ δήμου Κλείτορος τῆς Γόρτυνος; Ἐννοεῖ τὴν αἰτίαν. Ἡ ἐκκρεμότης αὕτη ἔχει ἰδιάζοντας λόγους. Ὁ δήμαρχος Κλείτορος προστατεύμενος διῳτλεῖ ὑπὸ δίκην ἐπὶ

κακουργήματι. Ἀναμένεται λοιπὸν ἡ ἀθώωσίς του καὶ οὕτω νὰ ἐνεργηθῇ ἡ ἐκλογὴ ὑπὸ τὴν διεύθυνσίν του. Τὸν δήμαρχον αὐτὸν βουλεύματα Πρωτοδικείου, Ἐφετείου καὶ Ἀρείου Πάγου ἐκήρυξαν ἔνοχον ἐπὶ κακουργήματι καὶ τὴν ὁριστικὴν αὐτοῦ παῦσιν ὤφειλεν ὁ ὑπουργὸς νὰ προκαλέσῃ, ὅταν πρὸς ἑνὸς μηνὸς ἐπροκάλεσε τοσούτων ἄλλων τὴν παῦσιν. Ἀλλὰ δυστυχῶς οὗτοι δὲν εἶχον ἐν τῷ ὑπουργείῳ τὴν ἰσχυρὰν προστασίαν, ἣν ἔχει ὁ δήμαρχος Κλείτορος. Ἐὰν ἠδύνατο νὰ ἔχῃ τὴν πλειονοψηφίαν τῆς Βουλῆς, ἤθελε προτείνει τὴν σύστασιν ἐπιτροπῆς διὰ νὰ ἐξετάσῃ τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν, εἰς ἣν ἤθελον βεβαίως ἀνακαλυφθῆ διάφοροι σκανδαλώδεις καὶ μεροληπτικαὶ ἐνέργειαι. Δήμαρχος ἐξυβρίσας δημόσιον εἰσπράκτορα καὶ καταδικασθείς, δὲν ἐπαύθη τῆς θέσεώς του διὰ τὴν ἀπρεπῆ ταύτην πρὸς δημόσιον ὑπάλληλον διαγωγήν του, ἀλλὰ μετὰ τὴν ἀπότισιν τῆς ποινῆς του ἐπανῆλθε πάλιν εἰς τὴν θέσιν του, ὡς ἔχων ἰσχυρὰν ἐν τῷ ὑπουργείῳ προστασίαν, ἐνῷ ἄλλοι ἀπελύθησαν δι' αἰτίας ἧττον βαρείας. Εἰς τὸν δῆμον Ἄρεως τῆς ἐπαρχίας Καλαμῶν δὲν διωρίσθη μέχρι τοῦδε ἡ νέα δημοτικὴ ἀρχή, καὶ τοι ἐπικυρωθέντος τοῦ ἀποτελέσματος, ἀλλὰ μένει ἐκκρεμὴς ἐν τῷ ὑπουργείῳ πρὸ ἑνὸς ἔτους. Εἰς τὸν δῆμον Ἐράνης ἑνδεκα ἤδη ἔτη μένει ἡ ἐκλογὴ ἐκκρεμής.

Ἐὰν ἡ τοιαύτη τῶν ὑπουργῶν διαγωγὴ ἔχῃ ἐπιρροὴν εἰς τὰς τύχας μας, ἐὰν παραλύῃ τὸν δημοτικὸν νόμον, πταίομεν βεβαίως καὶ ἡμεῖς, οἵτινες δὲν ἐπεστήσαμεν τὴν προσοχήν μας ἐπὶ τῆς ἀκριβοῦς ἐφαρμογῆς τῶν νόμων καὶ κατεστήσαμεν διὰ τῆς ἀδιαφορίας μας ἀρχάς τινας αὐθαιρετωτέρας καὶ αὐτῆς τῆς Ὀθωμανικῆς ἐξουσίας, πάντες δὲ ἡμεῖς εἴμεθα μάρτυρες τῶν τοιούτων παραβιάσεων καὶ παρανομιῶν. Τί εἶναι τὸ δημοτικὸν σύστημα, τὸ ὁποῖον περιῆλθεν εἰς τοιαύτην κατάστασιν; Ἡ κρηπὶς τῶν ἐλευθεριῶν μας. Τί ζητεῖτε ἐλευθερίαν βουλευτικῶν ἐκλογῶν, ὅταν τὸ δημοτικὸν σύστημα εἶναι τοσοῦτον πλημμελές; Τὸ σημερινὸν δὲ δημοτικὸν σύστημα εἶναι τὸ κοινωτικὸν πρὸ τῆς ἐπαναστάσεως, τὸ ὁποῖον μᾶς διέσωσε καὶ τὴν θρησκείαν, καὶ τὴν Ἑλληνικὴν παιδείαν, καὶ τὸ φρόνημα ἀκμαῖον καὶ ζωηρὸν ὑπὲρ τῶν ἐλευθεριῶν μας. Τὸ κοινωτικὸν σύστημα μᾶς κατέστησε Βασίλειον ἀνεξάρτητον καὶ φέρει ἡμᾶς σήμερον ἐν τῷ περιβόλῳ τούτῳ. Ἀλλ' ἴδατε εἰς ποίαν θέσιν περιῆλθον σήμερον αἱ δημοτικαὶ ἀρχαί. Ἐπὶ ἀντιβασιλείας αἱ δημοτικαὶ ἀρχαὶ ἦσαν σεβαστότεραι καὶ σήμερον κατήντησαν εἰς τὸν ταπεινότερον ἐξευτελισμόν.

Διὰ τῶν ἐκτεθέντων ἠθέλησε ν' ἀποδείξῃ ἐὰν ὁ ὑπουργὸς ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἐνήργησεν ἐξ εὐθυδικίας ἢ συνεπείᾳ προκαταλήψεων, τὰς ὁποίας καὶ αὐτὸς ἐγνώριζε πρὸ πολλοῦ ἐξ ἐπιστολῶν ἐκ τῆς ἐπαρχίας του. Βεβαίως σήμερον, ἐ κδοθείσης τῆς ἀποφάσεως, δὲν ἔχει τι νὰ πράξῃ. Ὁ ὑπουργὸς φοβούμενος μέπως μία συζήτησις τὸν ἠνάγκαζε νὰ μεταβάλῃ γνώμην, ἐξέδοτο τὴν ἀπόφασίν του τὴν ἡμέραν τῆς ἐπερωτήσεως, ἐνῷ ἠδύνατο νὰ συζητήσῃ προηγουμένως μεθ' ἡμῶν τὸ ἀντικείμενον.

Ἐρχόμενος ἤδη εἰς τὸ περὶ καταλόγων ζήτημα, παρατηρεῖ ὅτι ὁ ὑπουργὸς διέταξε τὴν νέαν ἐκλογὴν ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ὑπάρχοντος καταλόγου, ὅστις εἶναι συντεταγμένος ἐπὶ τῇ βάσει τῆς φορολογίας τοῦ **1856**, πρόκειται δηλ. κατὰ τὸ **1860** νὰ λάβωσι μέρος εἰς τὴν ἐκλογὴν τοῦ δημάρχου ἄνθρωποι, οἵτινες εἶχον τὴν ἱκανότητα πρὸ τετραετίας. Ἀλλ' ἡ κατάστασις τοῦ καταλόγου αὐτοῦ ἀντιπροσωπεύει τὴν πραγματικὴν τῶν ψηφοφόρων κατάστασιν; Ὑπάρχουσι καὶ σήμερον οἱ κατὰ τὸ **1856** μᾶλλον φορολογούμενοι; Βεβαίως ὄχι. Ὁ νομάρχης Λακωνίας ἀκυροῖ τὸν κατάλογον, διότι παρῆλθεν ἡ τριετὴς προθεσμία, ἀλλαχοῦ δὲ καὶ μετὰ πενταετίαν ἐπικυροῦται διὰ τὸν λόγον τῆς ὁριστικότητος. Βλέπετε λοιπὸν ὅτι αἱ ἀρχαὶ ἀποφασίζουσι κατὰ θέλησιν. Ὁ νόμος θεωρεῖ μὲν τὸν κατάλογον ὁριστικὸν, ἀλλὰ μέχρις ὡρισμένης προθεσμίας. Ὁ νόμος ἀπήτησεν ἐντὸς τεσσάρων ἑβδομάδων νὰ γίνεται ἡ ἐκλογὴ τοῦ δημάρχου καὶ ἐπομένως δὲν ἠδύνατο νὰ δώσῃ τόσην ἐκτεταμένην διάρκειαν εἰς τοὺς καταλόγους. Τελευταῖον ὁ νόμος ἀπαιτεῖ ἐντὸς τριετίας νὰ ἀλλάσσουν οἱ δήμαρχοι καὶ τοῦτο ἔπραξεν ὁ νόμος, θέλων ν' ἀντιπροσωπεύηται ἡ ἐνεστῶσα τοῦ δήμου κατάστασις. Προτείνει λοιπὸν, καὶ πιστεύει ὅτι καὶ ἡ Βουλὴ θέλει συμμερισθῇ τὴν πρότασίν του, κατὰ τὴν ἐνέργειαν τῆς νέας ἐκλογῆς νὰ συνταχθῶσι καὶ νέοι κατάλογοι.

Ἐπήνεγκεν ἕτερος ὅτι ἀρχόμενος ἀπὸ τὸ τελευταῖον μέρος τοῦ προαγορεύσαντος, νομίζει ὅτι τὸ θέμα, τὸ ὁποῖον μᾶς προτείνεται νὰ λύσωμεν, δὲν εἶναι τοῦ παράντος καιροῦ, διότι φαίνεται ὡς μία νομολογία καὶ τοιαύτην σήμερον δὲν δυνάμεθα νὰ καθιερώσωμεν.

Διὰ νὰ ἔχῃ τις δικαίωμα ψήφου ἀπαιτεῖται τὸ στοιχεῖον τῆς φορολογίας, στοιχεῖον ὅπερ μεταβάλλεται ἐκ διαφόρων περιστατικῶν καὶ τοῦτο εἶναι ἡ ὑγιὴς βάσις τοῦ νόμου, ἤτις ὅμως κατὰ δυστυχίαν καταστρέφεται ἕνεκα τῆς ὁριστικότητος τῶν καταλόγων. Ἀλλ' ἐπὶ τοῦ προκειμένου νομίζει ὅτι δὲν ἔχομ-

μεν ἀνάγκην νὰ ἔμβωμεν εἰς τὴν ἐξέτασιν ὅλων αὐτῶν τῶν ζητημάτων, διότι καταλόγοι, πρὸ τριετίας συντεταγμένοι, δὲν δύνανται νὰ ὑρίστανται, καθόσον μετὰ τριετίαν τὸ τριτημόριον τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου καθίσταται ἀνίκανον, ἐπειδὴ δὲ συμπίπτει καὶ ἡ ἀκύρωσις τῆς ἐκλογῆς, πρέπει καὶ κατὰ τὴν ἐνέργειαν τῆς νέας ἐκλογῆς νὰ συνταχθῶσι καὶ νέοι καταλόγοι καὶ νέα ἐκλογὴ τοῦ τριτημορίου τοῦ δημοτικοῦ Συμβουλίου.

Παρετήρησεν ὁ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης ὑπουργὸς ὅτι τὸ ζήτημα δὲν ἐπαρουσιάσθη εἰς τὸ ὑπουργεῖον ὅπως σήμερον φέρεται, διότι εἰς τὸ ὑπουργεῖον παρεστάθη ὅτι οἱ κατάλογοι ἐνοθεύθησαν ὑπὸ τοῦ δημάρχου κατὰ τὴν παραμονὴν τῆς ἐκλογῆς καὶ ἐπὶ τῇ βάσει αὐτῇ ἡ ἐπιτροπὴ ἐγνωμοδότησεν ὑπὲρ τῆς ἀκυρώσεως τῆς ἐκλογῆς. Νομίζει ὅτι ἡ Βουλὴ δὲν δύναται νὰ δώσῃ γνώμην ἐπὶ διοικητικῆς ἐνεργείας, διότι ὡς καὶ χθὲς ἐν παρόδῳ ἐρρέθη, ἡ Βουλὴ δὲν εἶναι Σῶμα γνωμοδοτικόν, καὶ ἐπομένως ἡ ἐπερώτησις δὲν δύναται νὰ ἔχῃ οὕτω τὸν τόπον της.

Ἐπανέλαβεν ὁ τὴν ἐπερώτησιν ἀπευθύνας ὅτι ὑποστηρίζει καὶ ὑποστηρίζει ὅτι οἱ ὑπουργοὶ ἐρχόμενοι ἐνταῦθα νὰ συζητήσωσιν ἓν ἀντικείμενον, ὀφείλουσι νὰ μελετῶσι τὴν ὑπόθεσιν. Εἶπεν ὁ ὑπουργὸς τῆς δικαιοσύνης ὅτι ἡ μεταβολὴ τοῦ καταλόγου ἐγένετο τὴν παραμονὴν τῆς ἐκλογῆς, ἐν ᾧ αὐτὸς ἀπέδειξεν, ὅτι ὁ δήμαρχος ἐγνωστοποίησεν ὅλας του τὰς ἐναργείας εἰς τὸν νομάρχην, ὅστις καὶ τὰς ἐνέκρινεν. Ἡ Βουλή, λέγουν, δὲν εἶναι Σῶμα γνωμοδοτικόν, ἀλλ' ἡ Βουλή, ἀπαντᾷ, ὀφείλει νὰ ἐπιτηρῇ τὴν διαγωγὴν τῶν ὑπουργῶν καὶ νὰ ὑποδεικνύῃ πῶς αὕτη ἐννοεῖ νὰ ἐφαρμόζηται εἷς νόμος καὶ ἂν τὸ ὑπουργεῖον δὲν συμμερισθῇ τὴν ἰδέαν τῆς Βουλῆς, ἡ Βουλὴ τότε δύναται νὰ κάμῃ χρῆσιν τῶν δικαιωμάτων της καὶ διὰ τοῦτο τὸ ὑπουργεῖον εἰς πολλὰς περιστάσεις, ὡς εἰς τὸ ζήτημα τῆς Σμύρνης καὶ εἰς τὸ περὶ ἐπιβολῆς ποινῶν κατὰ τῶν δημοτικῶν ἀρχῶν συνεμορφώθη μετὰ τῆς γνώμης τῆς Βουλῆς. Ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου νομίζει ὅτι ἡ ἔννοια τοῦ νόμου εἶναι ὅτι οἱ κατάλογοι δὲν εἶναι διαρκεῖς.

Προσέθηκεν ἕτερος ὅτι δύω ζητήματα ἐξετέθησαν ἐπὶ τῆς προκειμένης ὑποθέσεως. Βεβαίως ἡ Βουλὴ δὲν εἶναι Σύνοδος γνωμοδοτική, ἀλλ' ἐν τούτοις γενομένης μιᾶς ἐπερωτήσεως πρέπει ν' ἀναζητᾶται καὶ ἀνορίσκεται ἡ ἀλήθεια. Τὸ πρῶτον δὲ ζήτημα εἶναι ἂν, ἀποβιωσάντων τινῶν ἐκ τοῦ καταλόγου, δύνανται νὰ ἐλθωσιν οἱ ἑπόμενοι μετὰ τῶν ἀπαρτίζοντα τὸν ἐκλεκτικὸν σύλλογον ἀριθμόν. Δυστυχῶς παρ' ἡμῖν ἕνεκα τοῦ

σχετικοῦ τιμήματος, τὰ πάντα μένουν ἐν ἀμφιβολίᾳ, διότι ὑπάρχει μὲν ὁριστικότης, ἀλλ' αὕτη ἐπεκτείνεται ἐφ' ὅλου τοῦ καταλόγου, διότι καὶ ὁ νομάρχης ὅλον τὸν κατάλογον δικάζει καὶ ἂν ἡ Γαλλικὴ νομοθεσία διὰ μιᾶς ἐγκυκλίου ἦλθεν εἰς αὐτὸ τὸ ἀποτέλεσμα, τὸ ἀποτέλεσμα εἶναι σύμφωνον μὲ τὴν ἀληθῆ ἑρμηνείαν τοῦ νόμου, διότι ὁδηγὸς εἶναι ἡ ἐπέκτασις τῶν ἐκλογικῶν δικαιωμάτων, οὐδέποτε δὲ ὁ περιορισμός. Δὲν βλέπει λοιπὸν τὸ ἄτοπον, ἐὰν ἡ δημαιρεσιακὴ ἐπιτροπὴ, ἐν περιπτώσει ἀποβιώσεως ἢ ἄλλης ἀνικανότητος τοῦ ἐκλογέως, προέλθῃ εἰς μίαν ἀριθμητικὴν ἐργασίαν. Νομίζει ὅμως ὅτι ἐπὶ τοιούτου ζητήματος δὲν πρέπει νὰ ἐλθωμεν εἰς μίαν λύσιν ὁδηγούμενοι ἐκ τῆς γαλλικῆς νομολογίας.

Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὴν ὁριστικότητα τῶν καταλόγων, νομίζει ὅτι ἡ ὁριστικότης αὐτῶν δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς ἡ ὁριστικότης τῶν δικαστικῶν ἀποφάσεων. Ἡ εἰκασία τοῦ νόμου ἦτο βεβαίως ὅτι αἱ δημοτικαὶ ἐκλογαὶ ἤθελον περαιοῦσθαι ἐντὸς τριῶν τὸ πολὺ μηνῶν, οὐδέποτε ὅμως ὑπέθεσε τὴν εἰκονικὴν αὐτὴν κατάστασιν τῆς διαιωνίσεως καὶ ἐπομένως ἡ ὁριστικότης τοῦ καταλόγου πρέπει νὰ κανονισθῇ ἐπὶ τῇ βάσει τῶν δικαιωμάτων τοῦ ἐκλογέως, τὰ δὲ δικαιώματα τῶν πρὸ τριετίας ἐκλογέων δὲν δύνανται νὰ ἦναι πλέον σεβαστά, διότι ἐπέρχονται τὰ νέα δικαιώματα τῶν ἐνηλικιωθέντων ἐκλογέων, οἵτινες δικαιοῦνται νὰ εἰσέλθωσιν εἰς τὸν ἐκλογικὸν σύλλογον. Ἀλλὰ κατὰ ποῖον τρόπον θέλει γίνει ἡ ἀντικατάστασις; Ἐπὶ τῶν δημοτικῶν ἐκλογῶν, τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν ἐθεωρήθη ἀναρμόδιον, ἀλλ' ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἡ ἐκλογὴ δὲν ἦρχισεν, οὔτε ἀπεκτήθησαν δικαιώματα, τοὐναντίον μάλιστα πρόκειται νὰ ἀποκτηθῶσι τοιαῦτα καὶ ἐπομένως τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν εἶναι ἀρμόδιον νὰ διατάξῃ τὴν σύνταξιν νέων καταλόγων.

Συμφώνων δὲ μετὰ τοῦ ὑπουργοῦ τῆς δικαιοσύνης ὅτι ἡ Βουλὴ δὲν εἶναι Σῶμα γνωμοδοτικόν, παρατηρεῖ ὅτι ὁ βουλευτὴς Μεσσήνης δὲν ἦλθε νὰ δώσῃ γνώμην ὑποχρεωτικὴν διὰ τὸ ὑπουργεῖον, διότι οὕτως ἀπαλλάττομεν τοὺς ὑπουργοὺς τῆς ὀφειλομένης εὐθύνης. Νομίζει λοιπὸν ὅτι ὡς συμπέρασμα δυνάμεθα νὰ παραδεχθῶμεν ὅτι ἡ Βουλὴ μετὰ τὰ λεχθέντα, συνιστῶσα τὴν ἐπὶ τῆς προκειμένης ἐκλογῆς σύμφωνον μὲ τὸν νόμον ἐνέργειαν, μεταβαίνει εἰς τὴν ἡμερησίαν διάταξιν. »

Ἀντιπαρετήρησεν ἄλλος ὅτι τὸ δικαίωμα τῆς ἐπερωτήσεως εἶναι βεβαίως ἓν τῶν ἱερωτέρων καὶ ὡραιοτέρων τοῦ βουλευτοῦ

δικαιωμάτων, ἀλλ' ἡ ἐπερώτησις πρέπει νὰ ἔχῃ ἀντικείμενον ῥητὴν παράβασιν νόμου καὶ οὐχὶ τὴν λύσιν ἑνὸς ζητήματος κατὰ τὴν τοιαύτην ἢ τοιαύτην γνώμην τοῦ ὑπουργοῦ. Ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἔχομεν ἕνα νόμον δημοτικὸν πλημμελῆ, διὰ τὴν διόρθωσιν τοῦ ὁποίου κατωρθώσαμεν νὰ μᾶς δοθῇ ἐπίσημος διὰ τοῦ Β. Λόγου ὑπόσχεσις, ἐρρέθη δὲ ὡς πρὸς τὴν ὁριστικότητα τῶν καταλόγων, ὅτι δὲν πρέπει νὰ θεωρῶμεν τὴν τοιαύτην ὁριστικότητα ὡς μίαν δικαστικὴν ἀπόφασιν. Τοιαύτη ἰδέα ἐξετέθη καὶ ἄλλοτε ἐνταῦθα, ἀλλ' ἡ ἐλευθερία αὕτη ἠδύνατο ἴσως νὰ ἦναι ὀρθή, ἐὰν αἱ κοινωνίαι συνεκροτοῦντο ὑπ' ἀγγέλων, δυστυχῶς ὅμως εἴμεθα ἄνθρωποι καὶ ἔπρεπε νὰ τεθῶσιν ὁριά τινα. Εἰς τὸν κατάλογον τοῦ δήμου Παμίσου ὁ δήμαρχος ἔφερε μεταβολάς τινας, ἀντικαταστήσας ἀποβιώσαντας, ἀπόντας ἢ καὶ μὴ ὑπάρχοντας. Ἀλλ' ἠδύνατο νὰ πράξῃ τοῦτο; Ἐὰν παραχωρήσωμεν εἰς τὸν δήμαρχον τοιοῦτον δικαίωμα, τότε καταστρέφομεν τὰ δικαιώματα τοῦ πολίτου ἐπὶ τῆς ἐξελέγξεως τῶν καταλόγων. Ἀλλά, λέγουν, ὁ κατάλογος διωρθώθη, ὑπεβλήθη εἰς τὸν Νομάρχην καὶ ἐπεκυρώθη. Διατί ὅμως ὁ δήμαρχος νὰ μὴ ὑποβάλῃ τὰς πράξεις του εἰς τὴν ἐξέλεγξιν τῶν πολιτῶν, ἀλλὰ νὰ περιορισθῇ εἰς μόνην τὴν μετὰ τοῦ νομάρχου ἔγγραφον συνεννόησιν; Τὸ ὑπουργεῖον λοιπὸν εὐλόγως ἠκύρωσε τὴν ἐκλογήν.

Μεμφόμεθα τὸ ὑπουργεῖον διότι ἡ δημοτικὴ κατάστασις δὲν εἶναι εὐάρεστος καὶ ἡ ἐνέργεια τῶν δημοτικῶν ἐκλογῶν ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴν θέλησιν τῶν ὑπαλλήλων. Δυστυχῶς ὅμως ὑπάρχουσι περιστάσεις, καθ' ἃς ἡ περαίωσις μιᾶς ἐκλογῆς δὲν ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴν κυβέρνησιν. Εἰς τὴν Γόρτυνα π. χ. τὸ δημοτικὸν συμβούλιον εἶναι διῃρημένον εἰς ἰσοψηφίαν καὶ οὕτως ἀναβάλλεται ἡ ἐκλογὴ τέσσαρα ἤδη ἔτη, ἡ δὲ Κυβέρνησις δὲν δύναται νὰ ἐπέμβῃ. Δὲν εἶναι λοιπὸν ἀκριβὴς ἡ ἰδέα αὕτη ὅτι εἰς τὴν βραδύτητα τῶν ἐκλογῶν πταίει ἡ κυβέρνησις.

Ἐὰν συγχίσωμεν τὴν παράβασιν τοῦ νόμου μὲ τὴν περίστασιν καθ' ἣν εἰς ὑπουργὸς εὑρίσκεται εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ δώσῃ μίαν λύσιν ἐπὶ ἑνὸς ζητήματος, τότε δεσμεύομεν τὴν ἐνέργειαν τοῦ ὑπουργείου, ἐν ᾧ πρέπει νὰ ἦναι ἐλεύθερον διὰ νὰ ἔχῃ καὶ τὴν εὐθύνην τῶν πράξεών του. Δυνάμεθα λοιπὸν νὰ εἴπωμεν ὅτι ἡ ἀπόρασις τοῦ ὑπουργοῦ ἐπὶ τῆς προκειμένης ἐκλογῆς δὲν ἦτο μὲν ἓν ἔργον τέλιον, ἀλλὰ δὲν δυνάμεθα νὰ προέλθωμεν καὶ εἰς μίαν ἀπόφασιν, οἵαν ὁ βουλευτὴς Μεσσήνης ἐπροκάλεσε.

Νομίζει λοιπὸν ὅτι ἡ Βουλὴ δύναται νὰ ἀρκεσθῇ εἰς τὰ λεχθέντα, συνιστῶσα εἰς τὸν ὑπουργὸν πᾶν ὅ,τι ἐρρέθη.

Ἐπέφερεν ὁ ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης ὑπουργός, ὅτι πολλὰ ἐρρέθησαν ἐπὶ τοῦ προκειμένου ζητήματος, τῶν ὁποίων τὴν πρώτην ἀφορμὴν ἔδωκεν ἡ ἐκλογὴ τοῦ δήμου Παμίσου. Ἐρρέθη δὲ ὅτι ἡ ἐκλογὴ ἐνηργήθη ἐπὶ τῇ βάσει παλαιοῦ καταλόγου, ὅτι ἐν τῷ μεταξὺ πολλοὶ εἶχον ἀποκτήσει δικαίωμα ἐκλογέως καὶ ὅτι ὁ δήμαρχος ὠρκέσθη νὰ συμπληρώσῃ ἁπλῶς τὸν κατάλογον. Καὶ κατ' ἀρχὰς μὲν αἱ ἀντίθετοι μερίδες οὐδένα ἐποίησαν λόγον περὶ τοῦ καταλόγου, μετὰ δὲ τὴν ἐκλογὴν οἱ μὲν ἐπικρατήσαντες ἐσιώπησαν, οἱ δὲ ἀποτυχόντες ἤγειραν τὰ παράπονά των, διότι ἡ ἐκλογὴ ἐνηργήθη ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ παλαιοῦ καταλόγου χωρὶς νὰ συνταχθῇ νέος καὶ νὰ γίνωσιν αἱ ἀνήκουσαι ἐπ' αὐτοῦ παρατηρήσεις. Ἀλλὰ τὸ ζήτημα δὲν εἶναι ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἐσυζητήθη σήμερον, καὶ λέγει μάλιστα ὅτι εἰς παλαιὸς κατάλογος δὲν δύναται νὰ χρησιμεύσῃ ὡς βάσις νέας ἐκλογῆς. Εἶναι ὅμως πάντῃ διάφορον ζήτημα ἂν ἡ συμπλήρωσις τοῦ καταλόγου ἔπρεπε νὰ γίνῃ κατ' αὐτὸν ἢ ἐκεῖνον τὸν τρόπον. Οἱ νομομαθεῖς, τοὺς ὁποίους ἐσυμβουλεύθη ἐπὶ τοῦ προκειμένου ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργός, ἔδωκαν νομικὴν εἰς τὸ ζήτημα λύσιν, καὶ περιωρίσθησαν εἰπόντες, ὅτι ποτὲ κατάλογος ὁριστικὸς δὲν δύναται νὰ τροποποιηθῇ πρὸ τῆς ἐκλογῆς, ἀλλὰ δὲν εἶπον ἂν πρέπει νὰ γίνῃ ἢ ὄχι νέος κατάλογος. Ἡ δὲ γνώμη τοῦ βουλευτοῦ πανεπιστημίου, ὅτι ἐν ἀμφιβολίᾳ πρέπει νὰ ἐπεκτείνεται τὸ ἐκλογικὸν δικαίωμα, δὲν εἶναι γνώμη καθηγητοῦ, ἀλλ' ἐκχείλισις αἰσθήματος ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας τῶν ἐκλογῶν ἐναντίον τῆς ἀληθοῦς ἐννοίας τοῦ νόμου. Ὁ αὐτὸς μάλιστα βουλευτὴς ἐπρότεινε νὰ συσταθῇ εἰς τὸ ὑπουργεῖον ἡ προστασία τοῦ δημοτικοῦ νόμου· ἀλλὰ τοῦτο εἶναι καθῆκον τοῦ ὑπουργείου, καὶ μία γενικὴ σύστασις δὲν εἶναι δικαία, καθ' ὅσον ὑπάρχουσιν ἐπὶ τῶν ἐκλογικῶν πολλαὶ προπατορικαὶ ἁμαρτίαι, δι' ἃς δὲν πταίει τὸ ὑπουργεῖον, καὶ εἶναι καιρὸς νὰ ἐμβῶμεν εἰς νέον αἰῶνα. Κυρίως δὲ εἶναι ἔργον νέου δημοτικοῦ νόμου, ὅστις ἐρχόμενος θέλει ἐξασφαλίσει τὸ δίκαιον καὶ τὰς δημοτικὰς ἐλευθερίας.

Ἐξέθηκεν ἄλλος, ὅτι μετὰ τὴν ἀγόρευσιν τοῦ βουλευτοῦ Πανεπιστημίου ἐπίστευεν ὅτι ἡ Βουλὴ ἤθελε δώσει πέρας εἰς τὴν συζήτησιν καὶ δὲν εἶχε σκοπὸν νὰ λάβῃ τὸν λόγον· ἀλλὰ δυστυχῶς ὁ βουλευτὴς Ναυπλίας καὶ ὁ ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης ὑπουργὸς τὸν φέρουσιν εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ εἴπῃ ὀλίγα τινά, μά-

λιστα, δὲ ὁ βουλευτὴς Ναυπλίας, ὅστις ἦλθε προτάσσων ἓν παράδοξον συνταγματικὸν δόγμα. Πρὸ ὀλίγου ἠκούσατε τὴν παράδοξον ἰδέαν ἑνὸς ὑπουργοῦ, ὅτι δὲν εἶσθε εἰμὴ ἓν γνωμοδοτικὸν σῶμα, καὶ τοιαύτας ἰδέας ἠθέλησαν νὰ ὑψώσουν εἰς βαθμὸν δογμάτων. Τὴν αὐτὴν πορείαν ἀκολουθῶν καὶ ὁ βουλευτὴς Ναυπλίας, εἶπεν ὅτι δὲν ἔχετε τὸ δικαίωμα τῆς ἐπερωτήσεως εἰμὴ ὅταν παραβιάζεται ῥητὸς νόμος. Ὄχι· τὸ δικαίωμα τῆς ἐπερωτήσεως εἶναι εὐρὺ διὰ τὰ νομοθετικὰ Σώματα, εἶναι δικαίωμα ἐποπτείας καὶ ἐξελέγξεως, καὶ ἡ Βουλὴ καὶ ἡ Γερουσία δύνανται νὰ παρακολουθῶσιν εἰς πᾶν βῆμα τὴν νομοτελεστικὴν ἐξουσίαν καὶ εἰς πᾶν βῆμα νὰ τὴν ἐξελέγχωσιν. Ἐπὶ τοῦ προκειμένου δύω ζητήματα ἐπαρουσιάσθησαν· α) ἂν τὸ ὑπουργεῖον δύναται νὰ ἀκυρώσῃ τὴν ἐκλογὴν, διότι ἔλαβον μέρος ἄλλοι δημόται, καὶ β) ἂν ἡ ἐκλογὴ πρέπει ἢ ὄχι νὰ γίνηται ἐπὶ τῇ βάσει νέου καταλόγου. Ὡς πρὸς τὸ πρῶτον ὁ βουλευτὴς πανεπιστημίου καὶ τοι ἐκφράσας τὴν ἰδέαν του, ὀρθῶς εἶπεν ὅτι ἀρίνει τὸ ζήτημα ἄλυτον, διότι ἡ ἐκτέλεσις τοῦ νόμου ὡς καὶ ἡ εὐθύνη ἀνήκει εἰς τὴν ἐκτελεστικὴν ἐξουσίαν. Ὡς πρὸς τὸ ἕτερον δὲ ζήτημα αὐτὸς ὁ ὑπουργὸς τῆς δικαιοσύνης ὡμολόγησεν ἀνωτέρω, ὅτι νέα ἐκλογὴ δὲν δύναται νὰ ἐνεργηθῇ ἐπὶ τῇ βάσει καταλόγου ἀπηρχαιωμένου. Ὁ περὶ δήμων νόμος περιλαμβάνει μὲν τὰς ἀναγκαίας περὶ συντάξεως τῶν δημαρεσιακῶν καταλόγων διατάξεις, ἀλλ' ἔχει τὸ κενὸν ὅτι δὲν ἀναφέρει τὸ ἔτος, τὸ ὁποῖον πρέπει νὰ λαμβάνῃ ὑπ' ὄψιν ὁ δήμαρχος διὰ τὴν σύνταξιν τῶν καταλόγων. Ὁ περὶ ἐπαρχιακῶν συμβουλίων νόμος ὁρίζει ὅτι οἱ ἐκλογικοὶ κατάλογοι συντάσσονται ἐπὶ τῇ βάσει τῆς φορολογίας τοῦ προηγουμένου ἔτους. Τὴν διάταξιν ταύτην μετέφερε τὸ ὑπουργεῖον ἐξ ἀναλογίας καὶ εἰς τὴν σύνταξιν τῶν δημαιρεσιακῶν καταλόγων, μία δὲ τις ἐγκύκλιος τοῦ **1849** ὥρισε τὸ σημεῖον, ἐξ οὗ πρέπει νὰ ἀναχωρῇ ὁ δήμαρχος διὰ τὴν σύνταξιν τῶν καταλόγων τούτων, ἤτοι νὰ μὴν ἐκτείνεται πέραν τοῦ προηγουμένου ἐνιαυτοῦ· ὥστε τὸ ὑπουργεῖον προέθετο νὰ ἀντιπροσωπεύῃ ὅσον ἔνεστιν ὁ κατάλογος τὴν κατάστασιν τῶν ἐκλογικῶν δικαιωμάτων ὡς πρὸς τὴν ἐνέργειαν τῆς ἐκλογῆς. Ἐρωτῶ λοιπὸν ἂν ἐπὶ τοῦ προκειμένου εἶναι δίκαιον δι' ἐκλογὴν τοῦ **1860** νὰ λαμβάνηται ὡς βάσις ἡ φορολογία τοῦ **1856**; Τοῦτο βεβαίως εἶναι ἀντίθετον πρὸς τὸν ἀνωτέρω σκοπόν, τὸν ὁποῖον ἡ Κυβέρνησις ἔθηκε. Σᾶς προτάττουν τινὲς τὴν ὁριστικότητα τοῦ καταλόγου, ἀλλ' ὁ κατάλογος δὲν εἶναι αἰώνιος, καὶ θεωρεῖται ὁριστικὸς ἐφ' ὅσον

συνάπτεται μὲ τὴν ἐκλογήν, τῆς ὁποίας μέλλει νὰ χρησιμεύσῃ ὡς βάσις. Ἀλλ' ὁ ἔντιμος βουλευτὴς πανεπιστημίου ὀρθῶς εἶπεν, ὅτι θέλομεν τὴν ἐλευθερίαν τῶν ὑπουργῶν ὡς καὶ τὴν εὐθύνην, καὶ διὰ τοῦτο συμφωνεῖ νὰ δεχθῶμεν ὡς λύσιν τὴν πρότασίν του, ὅτι ἡ Βουλὴ συνιστῶσα τὴν ἀκριβῆ τοῦ νόμου ἐνέργειαν μεταβαίνει εἰς τὴν ἡμερησίαν διάταξιν.

Παρετήρησεν ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς, ὅτι διαφωνεῖ καθ' ὁλοκληρίαν ὡς πρὸς τὴν ἀναπλήρωσιν τοῦ δημαρεσιακοῦ καταλόγου καὶ διαφωνεῖ ἕνεκα τῆς ὁριστικότητος αὐτοῦ, ὅστις εἶναι τὸ ὅριον, ἐντὸς τοῦ ὁποίου πρέπει νὰ ἐνεργῆται ἡ ἐκλογή. Περὶ τῆς ἀκριβείας τοῦ καταλόγου ζητεῖ ὁ νόμος ἐγγυήσεις οὐχὶ ἁπλῶς ἀπὸ τὴν διοικητικὴν ἀρχὴν, ἀλλ' ἀπ' αὐτὸν τὸν ἀντιπρόσωπον ἕτι τοῦ δήμου. Εἶναι δὲ ἐγγυήσεις σπουδαιότατα, ἐκτὸς ἂν νομίζητε ὅτι τὰ ἐπὶ τοῦ καταλόγου παράπονα εἶναι τί περιττὸν καὶ τὸ πᾶν εἶναι ἡ νομαρχιακὴ ἀπόφασις. Ἂν δώσητε τὸ δικαίωμα εἰς τὸν δήμαρχον νὰ εἴπῃ ὅτι ἀντικαθιστᾷ αὐτὸν ἢ ἐκεῖνον ὡς ἀνίκανον, τότε τὸ πᾶν καταστρέφεται. Ὁ νόμος λύει τὸ ζήτημα τοῦτο, εἰπὼν ὅτι ἀπαιτεῖται εἷς ἀριθμὸς δημοτῶν διὰ τὴν ἐκλογήν, ἐξ αὐτῶν δὲ τὰ 2/3 ἀποτελοῦσι τὴν ἐκλογὴν νόμιμον. Ἂν ὅμως δὲν δύνανται νὰ συμπληρωθῶσι τὰ 2/3, ὁ νόμος λέγει ῥητῶς ὅτι τὴν τοιαύτην ἔλλειψιν δὲν ἐπιτρέπει εἰς οὐδένα νὰ ἀναπληρώσῃ. Ἰδοὺ ἓν παράδειγμα τῶν ἐκ τῆς διατάξεως ταύτης καλῶν. Εἰς τὴν ἐκλογὴν τοῦ δήμου Ἕδρας ἡ διοικητικὴ ἀρχὴ ἠθέλησε ἄλλοτε νὰ διευθύνῃ τὴν ἐκλογὴν ὑπὲρ μιᾶς μερίδος, τῆς ἐναντίας ἡμῶν. Τοῦτο καταναοήσαντες δὲν προσήλθομεν εἰς τὴν ἐκλογὴν καὶ τὰ 2/3 δὲν συνεπληροῦντο. Μᾶς προσεκάλεσαν ἐπὶ τούτῳ, μᾶς κατεδίωξαν πολυτρόπως, ἀλλ' ἐπεμείναμεν καὶ ἐπὶ τέλους ἡ πλειοψηφία ὑπερίσχυσεν. Ἂν εἴχον ὅμως τὸ δικαίωμα τῆς ἀντικαταστάσεως, ἀνεπλήρουν τὸν ἀριθμὸν καὶ κατώρθονον ὅ,τι ἤθελον. Ὡς πρὸς τὸ δεύτερον ζήτημα παρατηρεῖ, ὅτι τὸ κακὸν εἶναι συνέπεια τῆς ὑφισταμένης ἀνωμαλίας, τὴν ὁποίαν οὐδεὶς ὑπέθετε καὶ ἥτις πρέπει ἀναντιῤῥήτως νὰ παύσῃ. Ἀλλὰ πόθεν προέρχεται κατὰ μέγα μέρος ἡ ἀνωμαλία αὕτη; Ἀρά γε δὲν συντελοῦσιν εἰς ταύτην καὶ οἱ δήμαρχοι διὰ νὰ παρατείνωσι τὴν ἐξουσίαν αὐτῶν ὅσον δύνανται; Ἰδοὺ ἀπόδειξις πρόχειρος ἡ ἐκλογὴ τοῦ Παμίσου, ἥτις ἔπρεπε νὰ ἐνεργηθῇ τὸ **1857** καὶ μόλις ἐνεργεῖται τῷ **1860**. Ἂν ἡ δημοτικὴ ἀρχὴ δὲν ἔχει ὡς πρὸς τοῦτο ἓν τέρμα, φοβεῖται μὴ αἱ ἐκλογαὶ θὰ παρατείνωνται ἔτι μᾶλλον. Οὐδεὶς νόμος ἐπιτρέπει νὰ διακόπτηται ἡ ἐνέργεια ἑνὸς

καταλόγου, ὅστις δὲν ἐκπληροῖ τὸν προορισμόν του εἰμὴ ὅταν τελειώσῃ ἡ ἐκλογή. Τότε καὶ μόνον πρέπει νὰ θεωρῆται περαιωμένος, διότι ἄλλως, διὰ τί νὰ θέσητε προθεσμίαν τρία καὶ ὄχι δύω ἔτη; Διὰ τῆς ἀντιθέτου ἰδέας καθιεροῦται ἓν δικαίωμα ὑπὲρ τῆς δημοτικῆς ἀρχῆς. Ἂν δὲ παραδέχεσθε ὅτι ὁ κατάλογος πρέπει νὰ ἐκτελῆται ἀμέσως, τότε πρέπει νὰ ἐκτελῆται ἐντὸς τῆς νενομισμένης προθεσμίας· ἄλλως εὑρίσκεσθε ἐκτὸς τοῦ νόμου. Δὲν εἶναι δὲ μόνη ἡ ἀδικία ὅτι ἀποκλείεται ὁ ἐκλογεὺς τοῦ νὰ δώσῃ ψῆφον, ἀλλὰ, τὸ χειριστον, ἐξαρτῶνται τὰ ἠθικὰ καὶ ὑλικὰ συμφέροντά του ἀπὸ ἀρχὴν ἥτις ἔπαυσε. Τελευταῖον δὲν δύναται τὸ ὑπουργεῖον νὰ δεχθῇ ὡς λύσιν τὸ θέμα τοῦ βουλευτοῦ πανεπιστημίου, διότι ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς ἐνήργησεν ἐντὸς τοῦ νόμου, καὶ τὸ νὰ γίνῃ σύστασις περὶ ἐνεργείας τοῦ νόμου σημαίνει ὅτι ὁ νόμος δὲν ἐνεργεῖται.

Ἐξέθηκεν ἄλλος, ὅτι τρία τινὰ τὸν φέρουσιν εἰς τὸ βῆμα· α) ἡ ἰδέα ὅτι ἡ Βουλὴ δὲν δύναται νὰ φέρῃ γνώμην ἐπὶ ἑκάστου ζητήματος, β) ἡ ἀρχὴ τοῦ βουλευτοῦ Ναυπλίας περὶ τοῦ δικαιώματος τῶν ἐπερωτήσεων, καὶ γ) ἡ παρατήρησις ὅτι πρέπει νὰ εἰσέλθωμεν εἰς νέον αἰῶνα. Εἰς τὰ δεσποτικὰ Κράτη ἡ θέλησις τοῦ Μονάρχου εἶναι ἀπόλυτος νόμος, εἰς δὲ τὰς συνταγματικὰς πολιτείας ὁ λαὸς ἐκλέγει τοὺς βουλευτάς του, οἵτινες συντρέχουν τὴν Κυβέρνησιν καὶ ἐνεργοῦν τὰ πάντα ἀπὸ κοινοῦ. Εἰς τὰ τοιαῦτα πολιτεύματα ἡ Κυβέρνησις συγκροτεῖται τῇ συνδρομῇ τῆς πλειοψηφίας τῶν Βουλῶν, ἄνευ δὲ ταύτης Κυβέρνησις δὲν ὑφίσταται. Παρ' ἡμῖν ὅμως διαφέρει, καὶ διὰ τοῦτο εἷς ὑπουργὸς ἐλθὼν εἶπεν ὅτι δὲν ἔχομεν δικαίωμα γνώμης, καὶ εἶπε βέβαια τὴν ἀλήθειαν, διότι δὲν ἐζητήθη ἡ γνώμη μας ὅταν ἐλάμβανε τὸ χαρτοφυλάκιον. Ἀφοῦ δὲ αἱ Βουλαὶ δὲν συντελέσαν εἰς τὴν κατάρτισιν τοῦ ὑπουργείου, πῶς θέλετε νὰ ἔλθουν οἱ ὑπουργοὶ σήμερον καὶ νὰ σᾶς ζητήσωσι γνώμην ἐπὶ τῶν πράξεών των; Αἱ ἐπερωτήσεις εἶναι συνέπεια πολυειδῶν παραπόνων καὶ παράπονα ἔχομεν καθ' ἑκάστην. Ἐκ τούτου τοσαῦται ἐπερωτήσεις ἐγένοντο, ἀλλ' ἦτον προτιμότερον νὰ μὴ τὰς ἐκάμναμεν, ἀφοῦ δὲν φέρουσιν ἀποτέλεσμα, ἀφοῦ οἱ λόγοι μας παρέρχονται φρυῦδοι. Τότε δὲ θέλομεν φέρει τὰς ἐπερωτήσεις ἡμῶν εἰς ἀποτέλεσμα, ὅταν εἴπωμεν εἰς τοὺς ὑπουργοὺς « δὲν σᾶς συντρέχομεν καὶ ἡμεῖς· » ἀλλ' ὡς μὴ στερούμενοι πατριωτισμοῦ ἔπρεπε νὰ εἴπωσι καὶ αὐτοὶ « δὲν θέλομεν νὰ ἔλθωμεν ὑπουργοὶ παρὰ διὰ τῆς συνδρομῆς τῶν Βουλῶν » καὶ τότε μόνον θέλομεν ἔχει καὶ βουλευτικὰς ἐκλογὰς γνησίας,

καὶ δημοτικὰς καὶ τὰ πάντα. Ἤδη εὑρισκόμεθα εἰς ἕνα τραγέλαφον, τὰ πάντα εἶναι ἀνώμαλα καὶ δὲν ὑπάρχει ἓν σύστημα ἑνότητος καὶ σκοποῦ. Νὰ ἔλθωμεν λοιπὸν εἰς νέον αἰῶνα, ὡς εἶπεν ὁ ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης, καὶ προπερχόμενα τὰ μέλη τῆς Κυβερνήσεως νὰ εἴπωσιν ὅτι παραιτοῦνται. Δὲν θέλουν; Νὰ ἔλθῃ τότε ἡ πλειοψηφία τῆς Βουλῆς εἰς νέον αἰῶνα καὶ μετὰ θάρρους νὰ εἴπῃ εἰς τοὺς ὑπουργοὺς « δὲν σᾶς θέλομεν. » Αὐτὸ ἔχομεν καθῆκον νὰ πράξωμεν καὶ ὄχι νὰ ταλαιπωρώμεθα διὰ μίαν δημοτικὴν ἐκλογήν, ἥτις δὲν εἶναι ἡ ἀποτέλεσμα τῆς γενικῆς καταστάσεώς μας, καὶ ἂν δὲν συνέλθωμεν πλέον, θὰ εἴμεθα εἰς τὴν αὐτὴν πάντοτε ἀθικτικὴν κατάστασιν.

Ἄλλος δέ τις ἀνέπτυξεν, ὅτι πολὺ στενὰ ἠθέλαμεν περιορίσει τὰ ὅρια τῆς Βουλῆς, ἂν, ὡς ἐρρέθη ὑπό τινος, ἐφαρμώσωμεν καὶ ἐνταῦθα τὴν διατύπωσιν καὶ τὰ ὅρια τῶν δικαστηρίων. Πρόκειται νὰ ἀποφανθῶμεν περὶ γεγονότος, τὸ ὁποῖον ἐνέργησεν ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργός, καὶ τοῦτο πρέπει νὰ ἐξετάσωμεν ἀδιάφοροι πρὸς πᾶν ἄλλο, διότι ἡ Βουλὴ ἔχει καθῆκον νὰ ἐξετάσῃ τὸ γεγονὸς ὡς κυριαρχικὸν Σῶμα καὶ ὄχι ὡς Ἐφετεῖον. Ἡ διοικητικὴ ἀρχὴ ὀφείλει νὰ ἐφαρμόζῃ τὸν νόμον ἀπολύτως, καὶ κατ' ἀλήθειαν, εἰς δὲ τὴν Βουλὴν ἀπόκειται νὰ τὴν ἐξιλέγχῃ. Καὶ ἂν δὲ ὑποτεθῇ ὅτι δὲν ἐγένοντο παράπονα κατὰ τῆς ἐκλογῆς, δὲν εἶναι ἡ Βουλὴ ἀρμοδία νὰ ἀποφανθῇ ἀπ' εὐθείας ὑπὲρ τοῦ νόμου, περιορίζουσα τὴν παράνομον τοῦ ὑπουργείου ἐνέργειαν; Ἐνταῦθα δὲ πρόκειται νὰ ἀποφανθῇ ἂν ἐκλογὴ τοῦ **1856** δύναται νὰ ἐνεργηθῇ τὸ **1860**. Ὡς πρὸς δὲ τὸ δεύτερον ζήτημα, νομίζει ὅτι δὲν ἔπρεπεν οὔτε νὰ ἀπασχολήσῃ τὸν αἰῶνά μας, διότι μόνον εἰς ἄλλας ἐποχὰς ἀπωτέρας ἠδύνατο νὰ παρουσιασθῇ. Ἔχομεν δὲ κατὰ τοῦτο ὑπὲρ ἡμῶν καὶ τὴν καθαρὰν ἔκφρασιν τοῦ ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης ὑπουργοῦ, συνομολογήσαντος ὅτι κατάλογος παλαιὸς δὲν δύναται νὰ χρησιμεύσῃ ὡς βάσις ἐκλογῆς νεωτέρας. Ἡ δὲ ὁμολογία του καὶ ὡς καθηγητοῦ καὶ ὡς μὴ ἔχοντος συμφέρον εἰς τὴν ὑπόθεσιν ἔχει πολλὴν σημασίαν, ἐνῷ δὲν δύναται νὰ εἶναι ἀποχρῶσα ἡ γνώμη τοῦ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ, ὡς ἔχοντος συμφέρον εἰς τὴν ὑπόθεσιν καὶ ὄντος, οὕτως εἰπεῖν, ἀντιδίκου. Ὁ νόμος θέτει ὡς προσὸν ἐκλογέως τὸ τίμημα, καὶ ἠθέλομεν ἐμπαίξει τὸν νόμον, ἂν μετὰ **15** ἔτη ἐρχόμενοι, ἐλαμβάνομεν διὰ τὴν ἐκλογὴν κατάλογον πρὸ **15** ἐτῶν συνταχθέντα. Ὁ βουλευτὴς Καλαβρύτων εἶπεν, ὅτι πᾶς δημαιρεσιακὸς κατάλογος δύναται νὰ διαρκῇ ἐπὶ τριετίαν, αὐτὸς δὲ λέγει ὅτι δὲν δύναται

νὰ διαρκέσῃ πλέον τοῦ ἔτους, ὡς καὶ ἄλλοτε προκληθεὶς ἐγνωμοδότησε περὶ τούτου. Ὡς γνώρισμα τοῦ τιμήματος παρεδέχθη ὁ νόμος τὴν φορολογίαν τοῦ λήξαντος ἔτους. Ἂν λοιπὸν ἡ ἐκλογὴ δὲν ἐνεργηθῇ ἀμέσως, ὁ καταλογος τηρεῖ τὴν ἰσχὺν αὐτοῦ μέχρις οὗ ἔλθῃ ἡ νέα φορολογία, καὶ κατὰ συνέπειαν ἡ διοικητικὴ ἀρχὴ εἶναι εἰς θέσιν νὰ ἔλθῃ εἰς τὸ γνώρισμα τῆς νέας φορολογίας πρὸς σύντ ξιν νέου καταλόγου. Διὰ ταῦτα συνίστησι καὶ αὐτὸς ὡς λύσιν τοῦ ζητήματος τὴν γνώμην τοῦ βουλευτοῦ Πανεπιστημίου, τὴν ὁποίαν πρέπει νὰ δεχθῶμεν εἰς τὴν προκειμένην περίστασιν.

Ἐπέφερεν ἄλλος, ὅτι τὸ προκείμενον ζήτημα εἶναι λίαν σπουδαῖον ἕνεκα τοῦ ἀντικειμένου του, καὶ ὅσος ἂν δαπανηθῇ χρόνος πρὸς ὀρθὴν λύσιν αὐτοῦ ἀντὶ τοῦ νὰ εἶναι ζημία εἶναι κέρδος. Θέλει περιορίσει τὴν ἀγόρευσίν του ἐπὶ μόνου τοῦ ζητήματος, ἀποφεύγων οὐ μόνον πᾶσαν περιττολογίαν, ἀλλὰ καὶ πᾶσαν ἐπανάληψιν τῶν ὑπὸ τῶν προαγορευσάντων εἰρημένων. Ἐκ τῶν ἐπιχειρημάτων ὅσα ἀντετάχθησαν κατὰ τῶν ὑπὸ τοῦ ἀξιοτίμου βουλευτοῦ Μεσσηνίας λεχθέντων μέγιστον εἶναι ἡ προσαγομένη γνωμοδότησις τριῶν νομομαθῶν καὶ ἑνὸς πρακτικοῦ διοικητικοῦ ὑπαλλήλου. Ἀνάγκη λοιπὸν νὰ ἐξετάσωμεν πρῶτον τὴν ἔκθεσιν ταύτην ὅπως καταδείξωμεν τὴν ἀληθῆ ἀξίαν της, ἵνα ἐπιτυχόντες νὰ ἄρωμεν αὐτὴν ἐκ τοῦ μέσου προβῶμεν εὐχερέστερον εἰς τὴν λύσιν τοῦ ζητήματος. Ὅθεν ἰσχυριζόμεθα ὅτι οὔτε τὸ ζήτημα ὑπεβλήθη εἰς τοὺς γνωμοδοτήσαντας ὅπως πραγματικῶς ἔχει, οὔτε καὶ ὡς ὑπεβλήθη ἔτυχε τῆς νομίμου λύσεως. Διότι τὸ πρῶτον εἰς τὴν ἐπιτροπὴν ὑποβληθὲν ζήτημα ἀφορᾷ περίπτωσιν, καθ' ἣν ὁ δήμαρχος ἐπιτρέπει εἰς τοὺς ἑπομένους ν' ἀντικαταστήσωσι κατ' αὐτὴν τὴν ψηφορίαν τοὺς δι' οἱονδήποτε λόγον ἀποβαλόντας τὸ ἐκλογικὸν δικαίωμα, ἐνῷ πολλὰς ἡμέρας πρὸ τῆς ψηφοφορίας ἀνεκοίνωσε τὴν τοιαύτην περίπτωσιν εἰς τὸν νομάρχην, καθυποβαλών αὐτῷ καὶ τὸν κατάλογον, τὸν ὁποῖον ἐπιστρέψας ὁ νομάρχης ἄνευ ἀντιρρήσεώς τινος, ἔπεται ὅτι παρεδέχθη σιωπηλῶς τὴν τοιαύτην ἀντικατάστασιν. Τὸ δεύτερον ζήτημα ἀφορᾷ καθαρῶς τὴν περίπτωσιν, ἂν οἱ ἐν τῷ καταλόγῳ σημειούμενοι ὡς ἐκλογεῖς ἀποβαλόντες τὸ δικαίωμά των δύνανται νὰ ψηφοφορήσωσιν, ἢ ἂν τούτους ὀφείλει ὁ δήμαρχος νὰ μὴ δεχθῇ εἰς τὴν ψηφοφορίαν, τοὺς δ' ἑπομένους, πρὸς ἀντικατάστασιν αὐτῶν. Ἡ λύσις τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου εἶναι καταφατική, ἀλλὰ κατ' αὐτὸν καὶ ἀντιρατικὴ καὶ ἐσφαλμένη. Καὶ

ἀντιφατικὴ μέν, διότι ἐνῷ ἀναγνωρίζει εἰς τὸν δήμαρχον ἐξουσίαν τοῦ νὰ κρίνῃ τίς ἀπέβαλε τὸ ἐκλογικόν του δικαίωμα καὶ νὰ τὸν ἀποκλείῃ τῆς ψηφοφορίας, τῷ ἀρνεῖται ὁμοίαν ἐξουσίαν τοῦ ν' ἀντικαθιστᾷ αὐτὸν διὰ τοῦ ἀμέσως ἑπομένου ἐν τῷ καταλόγῳ. Ἐσφαλμένη δέ, καθ' ὅσον ὑποτίθεται ὅτι οἱ μὴ σημειούμενοι ἐν τῷ καταλόγῳ ὡς ἐκλογεῖς δὲν ἐξετέθησαν ὡς καὶ ἐκεῖνοι διὰ νὰ ἀνευρεθῶσι τὰ ἐκλογικά των δικαιώματα, ἐνῷ τὸ ἄρθρον 65 τοῦ δημοτικοῦ νόμου, ὁρίζον ὅτι εἰς τὸν κατάλογον σημειοῦνται τὰ ὀνόματα ὅλων τῶν κατοίκων κατὰ τὴν σειρὰν τῆς φορολογίας των, ἀποδεικνύει ὅτι ἅπαντες ἐκτίθενται εἰς τὴν δοκιμασίαν τῶν θελόντων νὰ φέρωσιν ἐνστάσεις κατ' αὐτῶν, καὶ ὅτι οἱ μὴ σημειούμενοι ὡς ἐκλογεῖς ἀποκλείονται τοῦ ἐκλογικοῦ δικαιώματος μόνον διότι οἱ ἄλλοι προηγοῦνται τούτων χάριν τῆς φορολογίας των. Συνάγεται δὲ ἐκ τούτου ὅτι, ὅταν ἐκλείψῃ τὸ κάλυμμα, ἀναγεννᾶται ἡ ἐξάσκησις τοῦ ἐκλογικοῦ δικαιώματος. Μίαν λοιπὸν καὶ μόνην σημασίαν δύναται νὰ ἔχῃ ἡ γνωμοδότησις αὕτη, τὸ νὰ μὴ ἀποδοθῇ εἰς τὸν ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργὸν ἰδία τις πρόθεσις. Τὸ ζήτημα, ὅπως ἐτέθη παρὰ τοῦ ἐπερωτήσαντος, λύεται ὑπὸ τοῦ δημοτικοῦ νόμου, ἀρκεῖ τις νὰ διερευνήσῃ τὸν σκοπὸν αὐτοῦ καὶ νὰ συνδιάσει τὰς διατάξεις του. Σκοπὸς τοῦ δημοτικοῦ νόμου εἶναι ἡ οἰκονομία τῶν διαφόρων συμφερόντων τῶν δημοτῶν, διὸ καὶ ἀπαιτεῖ ὥστε τὸ δημαιρεσιακὸν συμβούλιον νὰ σύγκειται ἐκ δύω στοιχείων, τοῦ τῶν μᾶλλον φορολογουμένων καὶ τοῦ τῶν συμβούλων, οἵτινες εἶναι ἀπόρρητα τῶν ἧττον φορολογουμένων. Ἂν λοιπὸν παραδεχθῶμεν ὅτι ὁ δημαιρεσιακὸς κατάλογος δύναται νὰ εἶναι ἀρχαιότερος κατὰ 3, 6 ἢ καὶ 9 ἔτη τῆς ἐνεργουμένης ἐκλογῆς, τότε θέλομεν ἀποδώσει εἰς τοὺς ἐκλογεῖς πρῶτον μὲν φορολογικὴν ἰδιότητα, ἣν πιθανὸν νὰ μὴ ἔχουν, καὶ δεύτερον, δικαίωμα τοῦ νὰ ἐκλέξωσι συμβούλους τοῦ β'. ἢ καὶ τοῦ γ'. τριτημορίου, δικαίωμα ὅπερ δὲν εἶχον ὅτε ἐσημειώθησαν ὡς ἐκλογεῖς. Μάλιστα δέ, κατὰ τὸν δημοτικὸν νόμον, ὁ κατάλογος δὲν πρέπει νὰ εἶναι ἀρχαιότερος τῆς ἐκλογῆς ὑπὲρ τὰς 4 ἑβδομάδας. Οὕτω λοιπὸν λύεται τὸ ζήτημα ὅτι ἡ προκειμένη ἐκλογὴ πρέπει νὰ ἐνεργηθῇ διὰ νέου καταλόγου. Εἴρηθη ὅτι κανὼν πρέπει νὰ εἶναι ἡ ἐπέκτασις τοῦ ἐκλογικοῦ δικαιώματος, καὶ τὸ ἐκάκισαν τινές, ἀλλ' ἀδίκως. Διότι, κατὰ τὸ Σύνταγμα, πάντες οἱ Ἕλληνες εἶναι ἴσοι ἐνώπιον τῶν νόμων· ὅθεν τὸ νὰ μὴ ψηφοφορῶσιν εἰς τὰς ἐκλογὰς πάντες εἶναι ἐξαίρεσις, στηριζομένη εἰς τὴν φορολογίαν, ἥτις, ὁσάκις ἐλλείπει, παύει τὴν

εὐχέρειαν τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ γενικοῦ κανόνος διὰ τῆς ἀντικαταστάσεως τῶν ἐλλιπόντων ὑπὸ τῶν παρεπομένων. Ἐρρέθη ὅτι ἡ ἀκύρωσις τοῦ καταλόγου πρέπει νὰ ζητηθῇ διὰ τοῦ ὑπουργείου, ἀλλὰ φρονεῖ ὅτι εἶναι περιττὴ καὶ ἡ αἴτησις, ἐπειδὴ ἐκ περισσοῦ ἐννοεῖται ὅτι παρελθόντος τοῦ χρόνου δι' ὃν προωρίσθη, παρέρχεται καὶ πᾶσα ἰσχύς του. Ἐρρέθη πρὸς τούτοις, ὅτι ἐπιτρεπομένης τῆς τοιαύτης ἀντικαταστάσεως εἰς τὸν δήμαρχον, καθίσταται οὗτος κυριάρχης ἀπονέμων ἐκλογικὰ δικαιώματα· ἀντίρρησις ὑποδεικνύουσα μετὰ τῆς ὀξυναίας τὴν αὐτοθέλητον σφαλερὰν ἰδέαν, διότι ὁ δήμαρχος οὐδὲν ἄλλο εἰς τὴν περίστασιν ταύτην ἐνεργεῖ εἰμὴ τὸ τοῦ κήρυκος ἔργον, ἀνακηρύττων ὡς ἐκλογεῖς τοὺς ἀμέσως ἐπομένους εἰς τὸν κατάλογον. Ἡ ἀλήθεια αὕτη ἀναφαίνεται καὶ εἰς αὐτὴν τὴν ὑπηρεσίαν, διότι ἐκτὸς ἄλλων αὐτὸς οὗτος ὁ νομάρχης Μεσσηνίας διέταξε τὸν δήμαρχον Τριφυλίας νὰ ἀντικαταστήσῃ τοὺς ἀποβιώσαντας διὰ τῶν παρεπομένων ἐν τῷ καταλόγῳ· ἀκυρώσας δὲ τὴν ἐκλογὴν Παμίσου, ἔπραξε τοῦτο οὐχὶ ἀπὸ ἐναντίαν πεποίθησιν, ἀλλ' ἀπὸ ἐναντίαν θέλησιν ἂν ὄχι εἰσήγησιν. Εἰς ποίαν ἄρα τῶν δύω τούτων περιπτώσεων ἐφήρμοσε τὸν νόμον ὀρθῶς; Ἐρρέθη ὅτι τὸ ὑπουργεῖον ἐφαρμόζον τὸν νόμον, ἀκύρωσε τὴν ἐκλογὴν τοῦ δήμου Παμίσου, καὶ ὅτι εἶναι ἐλεύθερον νὰ ἑρμηνεύῃ τὸν νόμον κατὰ τὴν κρίσιν του, καὶ οὐχὶ κατὰ τὴν κρίσιν τῆς Βουλῆς, ὑποχρεούμενον μόνον νὰ ὑποκύπτῃ εἰς τὴν αὐθεντικὴν ἑρμηνείαν. Ἀλλὰ τοῦτο εἶναι ἀπάτη τοῦ συνταγματικοῦ δικαίου, πρῶτον διότι ἡ αὐθεντικὴ ἑρμηνεία δὲν ἐπιτυγχάνεται ἄνευ τῆς Βασιλικῆς κυρώσεως, τὴν ὁποίαν τὸ ὑπουργεῖον δὲν προκαλεῖ ὅταν δὲν ἀποδέχεται τὴν γενομένην ἑρμηνείαν· δεύτερον, διότι ἐκ τῶν δικαιωμάτων τῆς Βουλῆς εἶναι καὶ ἡ ἐπίβλεψις τοῦ περὶ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν νόμων τρόπου καὶ τῆς ἐφαρμογῆς αὐτῶν· ὁσάκις δὲ ἔχει ἀλλοίαν γνώμην, νὰ προκαλῇ τὴν πρὸς τοῦτο προσοχὴν τοῦ ὑπουργείου, καὶ ἐν περιπτώσει ἀδιαφορίας νὰ κατηγορῇ τὸν ὑπουργὸν ἐπὶ παραβάσει νόμου. Ἂν λοιπὸν ἐπιστήσωμεν τὴν προσοχὴν τοῦ ὑπουργείου περὶ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ δημοτικοῦ νόμου, δὲν ἐξασκοῦμεν τραχύ τι βουλευτικὸν δικαίωμα.

Κλεισθείσης ἐνταῦθα τῆς συζητήσεως, ὁ πρόεδρος ἠρώτησε τὴν Βουλὴν ἂν παραδέχηται τὸ ὑπὸ τοῦ Ἐουλευτοῦ Πανεπιστημίου προταθὲν θέμα, ἤτοι νὰ συσταθῇ εἰς τὸ ὑπουργεῖον ἡ ἀκριβὴς τοῦ νόμου ἐφαρμογή, ἡ δὲ Βουλὴ δὲν παρεδέχθη αὐτὸ μὴ ἀναστάσα.

Ἑπομένως παρεδέχθη ὡς λύσιν τοῦ ζητήματος, ὅτι μεταβαίνει εἰς τὴν ἡμερησίαν διάταξιν. Οὕτω δὲ ὁ πρόεδρος διέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ ὥραν 5 μ. μ.

Ὁ Πρόεδρος
Α. Χ ΛΟΝΤΟΣ,

Οἱ γραμματεῖς
Χ. Α. Χριστόπουλος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ϟ'.

Τῆς 13 Μαΐου 1860.

Πλήρους γενομένης τῆς Βουλῆς περὶ τὴν 11 π. μ. ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης συνεδριάσεως καὶ ἐπεκυρώθησαν.

Προκειμένου ἔπειτα νὰ ἐπιληφθῇ ἡ Βουλὴ τῆς συζητήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ 1861, ἐνέστησάν τινες προτείνοντες νὰ προηγηθῇ ἡ συζήτησις τοῦ περὶ διανομῆς τῶν Ἐοσκῶν νομοσχεδίου.

Ἀλλ' ἐναντιουμένων ἄλλων, λαβὼν τὸν λόγον ἐξέθηκέ τις, ὅτι καὶ ἡ Βουλὴ καὶ ἡ Κυβέρνησις ἔχουν τὴν ἐντολὴν νὰ προνοήσωσιν ὑπὲρ τοῦ τόπου τούτου, ὅστις δὲν ἐκλήθη εἰς τὸν κόσμον ἄνευ σκοποῦ. Ἐπὶ τοῦ προκειμένου τινὲς θεωροῦσι τὸν προϋπολογισμὸν ἐλλειπῆ, τινὲς δὲ ἀνάξιον τῆς ἐποχῆς του καὶ κατ' οὐδὲν διαφέροντα τῶν προϋπολογισμῶν τοῦ 1857, 1858 καὶ 1859. Ὁ προϋπολογισμὸς οὗτος, ὅστις ζητεῖται νὰ δοθῇ τὸν Μάϊον τοῦ 1860, ἀφορᾷ τὴν χρῆσιν τοῦ 1861, καὶ ἂν ἕνεκα τῆς ἐπικειμένης λήξεως ψηφισθῇ παρὰ μόνης τῆς Βουλῆς, θέλει μείνει ἁπλοῦν νομοσχέδιον· ἂν τοὐναντίον θέλουν νὰ τὸν ψηφίσωμεν εἰς μίαν ἡμέραν διὰ νὰ ἐπιψηφισθῇ καὶ ὑπὸ τῆς Γερουσίας, τοιαύτη αἴτησις δὲν ἐπιτρέπεται οὔτε νὰ λεχθῇ. Ἐν τούτοις, ἐκτὸς τοῦ προϋπολογισμοῦ, ἔχομεν καὶ ἄλλα νομοσχέδια πολλοῦ λόγου ἄξια, ὡς τὸ περὶ ἱπποσιδηροδρόμων, καὶ μάλιστα τὸ περὶ διανομῆς τῶν Ἐοσκῶν, τὸ ὁποῖον πρέπει νὰ προτιμηθῇ παντὸς ἄλλου. Ὁ ὑπουργὸς τῶν οἰκονομικῶν ὁποιουσδήποτε καὶ ἂν τρέφῃ σκοποὺς, πρέπει νὰ ἦναι φίλος τῆς τάξεως, παρατηρεῖ δὲ ὅτι ἕνεκα τῶν Ἐοσκῶν οἱ σκηνῖται ἔρχονται συνεχῶς εἰς ῥῆξιν μετὰ τῶν χωρικῶν. Ἐπίστητε σεῖς τὰς συνεπείας τῶν τοιούτων ἀνωμαλιῶν, πληρόνοντες διὰ τῶν φόρων καὶ τῶν ἰδρώτων σας τὰ πρὸς καταδίωξιν τῶν τοι-

ούτων άταξιών άναγκαΐα; Τάς ύπέστητε διά νά όπισθοδρομήτε τής πατρίδος τό μέλλον; Παύων συμπεραίνει ότι ό προϋπολογισμός καί άν μείνη ώς νομοσχέδιον, είναι άβλαβές, τό δέ νά μή συζητηθή τό περί διανομής τών βοσκών νομοσχέδιον άντίκειται πρός τό συμφέρον καί τής κοινωνίας καί τής Κυβερνήσεως.

Άπήντησεν ό έπί τών Οίκονομικών ύπουργός, ότι ώς πρός τήν σπουδαιότητα τοϋ περί διανομής τών βοσκών νομοσχεδίου παρατηρεί ότι πολλοί βουλευταί, καί μάλιστα Στερεοελλαδΐται, τόν έβεβαίωσαν ότι άν ή ύπόθεσις τών βοσκών μείνη καί παρ' αύτοΐς ώς καί είς τά λοιπά μέρη τής Έλλάδος, ούδεμία ή έντεϋθεν βλάβη. Τό περί διανομής τών βοσκών νομοσχέδιον μένει είς τήν Βουλήν έκκρεμές πρό δύο ίσως μηνών, έπηνέχθησαν δέ τοιαϋται έπ' αύτοϋ τροποποιήσεις, ώστε δέν είναι είς θέσιν νά τάς παραδεχθή, ή άν γίνουν δεκταί παρά τής Βουλής, ίσως τότε δέν καταρτισθή νόμος. Διά τοϋτο έπιμένει νά συζητηθή κατά προτίμησιν ό προϋπολογισμός τών έξόδων, καί άφοϋ τόν άποκαλοϋσι τινές άναξιον της έποχής μας, δι' αύτό τοϋτο μάλιστα πρέπει νά τόν συζητήσωμεν άμέσως διά νά φωτισθή καί τό κοινόν καί ή Κυβέρνησις. Διό παρακαλεί ύπέρ πάν άλλο νομοσχέδιον νά προηγηθή ή συζήτησις τοϋ προϋπολογισμοϋ.

Παρετήρησεν άλλος, ότι μετά τάς έξηγήσεις τοϋ έπί τών Οίκονομικών ύπουργοϋ, συμφωνεί καί αύτός νά προηγηθή ή συζήτησις τοϋ προϋπολογισμοϋ, άλλά νά σημειωθή είς τά πρακτικά, ότι πολλοί Στερεοελλαδΐται τόν διεβεβαίωσαν ότι είναι εύχαριστημένοι άν ή διανομή τών βοσκών γίνη ώς είς τά λοιπά μέρη, ό έστίν άνευ νόμου. Έφερε λοιπόν ό ύπουργός τό νομοσχέδιον διά νά είπη ότι τό έφερε πρός συζήτησιν, καί έν τώ μεταξύ ένεργεί τήν τοποθέτησιν άνευ νόμου, ώστε ό ύπουργός εύρίσκεται έκτός τοϋ νόμου. Μετά τήν έξήγησιν λοιπόν ταύτην άς προηγηθή ή συζήτησις οίουδήποτε νομοσχεδίου θέλει ό ύπουργός.

Προσέθηκεν άλλος, ότι ώς πρός τήν διανομήν τών βοσκών διαβεβαιοί μέ τόν έπισημότερον τρόπον ότι οί Στερεοελλαδΐται ύπαρέρουσι δίκην είλωτος. Καί είναι μέν άληθές ότι τώ είπομεν νά θέση καί τούς Στερεοελλαδίτας είς ίσην μοίραν μέ τά λοιπά τής Έλλάδος μέρη, δέν ένήσαμεν όμως νά πράξη τοϋτο άνευ νόμου, διότι οί αύθαιρέτως κατέχοντες τάς ίδιοκτησίας μας νομίζουν ότι δύνανται νά τάς κρατώσιν έφ' όσον δέν ύπάρχει νόμος, έκ τούτου δέ είπεν ό βουλευτής Μεσολογγίου, ότι

οί πολίται θέλουν έλθει είς ρήξιν καί πολλά θέλουν συμβή άτοπα. Άν λοιπόν ό ύπουργός θέλει νά προηγηθή ή τοϋ προϋπολογισμοϋ συζήτησις, δεχόμεθα καί ήμεΐς τοϋτο, άλλά νά σημειωθή είς τά πρακτικά ότι ό ύπουργός έπροτίμησε τήν συζήτησιν τοϋ προϋπολογισμοϋ παντός άλλου νομοσχεδίου κατεπείγοντος.

Προσθέντος δέ καί άλλου νά σημειωθή καί ότι έναντιοϋνται ούδέ θέλουν νά ένεργηθή ούδέν νομοθετικόν μέτρον άνευ νόμου, ή Βουλή έπελήφθη τής συζητήσεως τοϋ προϋπολογισμοϋ τών έξόδων τοϋ 1861, άρξαμένη άπό τοϋ προϋπολογισμοϋ τοϋ έπί τών Οίκονομικών ύπουργείου.

Ούτω δέ άναγνωσθέντος τοϋ 1 άρθρου τοϋ ά. Κεφαλαίου, λαβών τόν λόγον έξέθηκέ τις, ότι θέλει ύποβάλει παρατηρήσεις τινάς έπί τοϋ προϋπολογισμοϋ τών έξόδων, όσον ένεστι συντόμως, διότι ή Βουλή έπιθυμεί μέν τήν έν τή Συνόδω ταύτη έπιψήφισιν τοϋ προϋπολογισμοϋ, χωρίς όμως καί νά παραβιασθή ώς πρός τό δικαίωμα τοϋ νά συζητή σπουδαιότερα τοϋ έθνους συμφέροντα. Βλέπομεν έν τή προτεινομένη έκθέσει τοϋ ύπουργείου σύστημά τι μεγαλαυχίας τό όποίον άποδοκιμάζει ώς άντικείμενον καί είς τήν ήθικήν καί είς τά άληθή τοϋ έθνους συμφέροντα. Δέν δύναται ν' άρνηθή έν συμβιβικός, τό όποίον όλοι άποδεχόμεθα, ότι ό έλληνικός λαός είναι φύσει φιλόπονος καί διά τής φιλοπονίας του ήθικός, διό καί ύπό όλας τάς Κυβερνήσεις ύπήρξε προοδευτικός. Δυστυχώς όμως κατέστη έπιζήμιος έξις τό νά έπικρατή είς όλας τάς δημοσίας έκθέσεις έξυμνημένη τις μεγαληγορία καί νά μεταχειριζώμεθα είδός τι διθυραμβικοϋ ύψους ένοχοποιοϋντος τήν άληθή κατάστασιν τών πραγμάτων καί θέτοντος μεγάλην άπόστασιν μεταξύ αύτών καί τών γραφομένων. Ύπήρξαν άλλοδαποί τινες συκοφαντήσαντες τήν Έλλάδα καί νομίσαντες ότι είναι καιρός άντιδράσεώς τινος συστηματικής έναντίον της καί έπιρρίψεως μομφών άναξίων. Άλλά τό καλλίτερον μέσον τής άποκρούσεως αύτών δέν είναι τό νά καυχώμεθα διά παντός είδους έπισήμων έκθέσεων ότι έκάμαμεν τεραστίας προόδους. Θέλετε ν' άποκρούσητε όλας τάς μομφάς έκείνων, οίτινες δέν άγαποϋν τήν Έλλάδα ή θέλουν νά στρέψωσιν άλλαχοϋ τήν προσοχήν τής Εύρώπης; Άς άντιτάξωμεν τήν έσωτερικήν εύνομίαν καί ήθικήν, τό σέβας καί τήν άγάπην είς τούς θεσμούς ήμών, καί άρμονίαν μεταξύ τών έξουσιών άληθή καί όχι έπίπλαστον, τείνουσαν είς πάν ό,τι συμφέρει είς τόν λαόν. Πάν άλλο μέτρον μάς άδικεί ώς αίωνίως μέ-

γαλαυγοῦντας, καὶ αὐτὸς διαμαρτύρεται κατά τε τῶν ἐχθρῶν τῆς Ἑλλάδος καὶ κατὰ τῶν ἐχόντων τὸ σύστημα τοιαύτης ἀπολογίας. Ὁ προϋπολογισμὸς εἶναι ἡ ἑνότης καὶ ἰσολόγησις ὅλων τῶν ἀναγκῶν πρὸς τοὺς πόρους μας, ἀλλ' εἰς τὸν προϋπολογισμὸν δὲν πρέπει νὰ παραβλέπωνται αἱ ἀληθεῖς ἀνάγκαι τοῦ λαοῦ καὶ νὰ προτιμῶνται τὰ ἐπιδεικτικὰ ἔργα πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς μεγαλαυχίας. Ἀλλ' ἡ ἑνότης τοῦ προϋπολογισμοῦ πρέπει νὰ εἶναι καὶ ἑνότης τῆς Κυβερνήσεως, πρέπει νὰ ἐνυπάρχῃ καὶ εἰς αὐτήν. Τοὐναντίον ὁ προϋπολογισμὸς ἐμφαίνει τὸν χρωματισμὸν τῆς ἐλλείψεως τῆς ἑνότητος, καὶ πᾶς ὑπουργὸς φιλοτιμούμενος νὰ παρουσιάσῃ τι ἴδιον εἰς τὸν κλάδον του, ἀποσπᾷ μέρος τῶν ἐξόδων τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐπὶ βλάβῃ τῶν γενικῶν ἀναγκῶν. Ἐν Ἀγγλίᾳ διὰ τί ὁ ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν εἶναι συνήθως πρωθυπουργός; Διότι συγκρατεῖ τὰς δαπάνας τοῦ Κράτους καὶ τὰς συναρμονίζει. Ὑπάρχει πιθανότης πολέμου; Τότε τὰ τοῦ πολέμου ἔξοδα ὀγκοῦνται. Ὑπάρχει τάσις πρὸς εἰρήνην; Τότε ἐπικρατοῦσι τὰ ἔργα τῆς εἰρήνης, καὶ μεταξὺ αὐτῶν ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα καθίστανται ἀναγκαῖα εἴτε ἐξ ἀποκαλύψεώς τινος εἴτε ἐκ τῆς γενικῆς τοῦ λαοῦ τάσεως. Ἀλλ' ὄχι μόνον τοιαύτη συναρμολόγησις ἐδῶ δὲν ὑπάρχει, ἀλλὰ βλέπομεν ἐκ τοὐναντίου ἓν εἶδος συμβιβασμοῦ χαρακτηρίζον ἰδίως τὰ ἀσθενῆ καὶ ἀλληλομαχοῦντα ὑπουργεῖα. Μετὰ τὴν ἐπιψήφισιν τοῦ προϋπολογισμοῦ ἕκαστος ἡμῶν ἀποχωρεῖ μὲ τὴν πεποίθησιν ὅτι ὑπελόγισεν ἀκριβῶς τὰ ἔξοδα πρὸς τὰ ἔσοδα τοῦ Κράτους, ἀλλ' ἡ σωρεία τῶν ἐπιφερομένων πιστώσεων κάμνει νὰ ἐκλείψῃ ὁλοτελῶς ἡ ἑνότης τοῦ προϋπολογισμοῦ καὶ ἡ ἀναλογία τῶν ἐσόδων πρὸς τὰ ἔξοδα. Πρὸ πολλοῦ ἐπικρατεῖ εἰς τὸν προϋπολογισμὸν ἓν σόφισμα σύνηθες, τὸ σόφισμα τοῦ ν' αὐξάνωμεν τὸ ποσὸν τῶν ἐσόδων καὶ νὰ ἐλαττόνωμεν τεχνικῶς τὰ ἔξοδά μας, ἀλλ' αὐτὰ οὐχ ἧττον ἀναπληροῦνται διὰ τῶν ἐκτάκτων καὶ ἀναπληρωτικῶν πιστώσεων ῥᾳδίως ἐπιχειρουμένων. Ἐντὸς τῶν ἡμετέρων προϋπολογισμῶν κατονομάζονται μερικὰ κεφάλαια, εἰς ἃ δύναται νὰ γίνῃ ἀναπλήρωσις ἢ αὔξησις καὶ ἀπόντων τῶν νομοθετικῶν σωμάτων. Ἐκτὸς τούτου δύναται νὰ ἐπισυμβῇ καὶ πλημμύρα τις, ἢ πόλεμος ἢ ἐπιδημία. Τότε πάλιν τὸ Σύνταγμα δὲν εἶναι ἐναντίον τῶν κοινωνικῶν παθημάτων, καὶ ἐπιτρέπει εἰς τοὺς ὑπουργοὺς νὰ ἔρχωνται εἰς τὸ μέτρον ἐκτάκτων πιστώσεων ὑπ' εὐθύνην των. Ἀλλ' ἐρωτᾷ· τὸ **1857**, τῷ **1858** καὶ τῷ **1859** περιῆλθομεν εἰς θεομηνίαν τινὰ, παρουσιάσθησαν τοιαῦται ἔκτακτοι ἀνάγκαι,

ὥστε νὰ διάσωσι τὴν Κυβέρνησιν εἰς ἔκτακτα μέτρα; Βεβαίως θέλετε θυμάσει ἂν μάθητε ὅτι εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ **1858** προσετέθησαν δι' ἐκτάκτων καὶ ἀναπληρωτικῶν πιστώσεων **5,744,000**. Ὁ προϋπολογισμὸς ἐκεῖνος δὲν ὑπερέβαινε τὰ **19 1/2** ἑκατομμύρια ἐν συνόλῳ, καὶ ὅμως κύζησε διὰ τῶν εἰρημένων πιστώσεων πλέον τοῦ **1/4**, καὶ τότε δὲν ὑπάρχει πλέον ἑνότης προϋπολογισμοῦ, αὐτὴ συνετρίβη, καὶ ἔχομεν ἕνα ἄλλον προϋπολογισμὸν πρόσθετον, τὸν ὁποῖον τὸ ὑπουργεῖον ἐπραγματοποίησε καὶ ἀκολούθως ἐζήτησε τὴν ἐπιψήφισίν μας. Κατὰ δὲ τὸ **1859** τὸ ὑπουργεῖον ἐπίσης ἐδαπάνησε **5 1/2** περίπου ἑκατομμύρια, ὅλαι δὲ αἱ πιστώσεις αὗται δὲν εἶναι ἀπὸ τὰ ἀντικείμενα ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα κατονομάζει ὁ λογιστικὸς νόμος ὡς δεκτικὰ αὐξήσεως ἢ ἀναπληρωματικῶν καὶ ἐκτάκτων πιστώσεων, ὥστε εὑρισκόμεθα ἐκτὸς τοῦ νομοθετικοῦ λογιστικοῦ, τὸ ὁποῖον εἶναι ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ Συντάγματος. Ἀλλ' ἐπὶ προϋπολογισμῶν οὕτω συνταξομένων ἐνεργήσαμεν τῷ ὄντι μίαν ἐξέλεγξιν ἀκριβῆ; Μετὰ θλίψεως λέγει ὄχι, καὶ πρῶτος αὐτὸς εἶναι ὁ ἔνοχος. Ἐπιχοληθέντες εἰς ἄλλα ἔργα οὐχ ἧττον χρήζοντα προσοχῆς, ἀρήσαμεν τὸν προϋπολογισμὸν ἀνεξέλεγκτον, καὶ ὡς πρὸς τὴν ἔλλειψιν ταύτην πταῖσμα εἶναι ἡ πάροδος εἰσαγωγή του, ἀλλ' ἐν μέρει καὶ ὁ κανονισμός μας. Ἐν Ἀγγλίᾳ ὁ προϋπολογισμὸς ὑποβάλλεται εὐθὺς μετὰ τὴν ἔναρξιν τῆς Συνόδου, καὶ δὶς τῆς ἑβδομάδος συνέρχεται ὅλη ἡ Βουλὴ πρὸς ἐξέλεγξίν του. Ἀντὶ δὲ νὰ ἐμπιστεύηται εἰς τμήματα καὶ ἐπιτροπὰς καὶ νὰ ἀμεριμνῇ διὰ τῆς ἐμπιστοσύνης της, εἶναι πολὺ προτιμότερον νὰ ἐμπιστεύηται τὸ ἔργον εἰς ἑαυτήν. Ὑπάρχουν εἰς τὸν προϋπολογισμόν μας κεφάλαια ἐξόδων ἐπίτηδες μειωμένα, ὑποκρύπτοντα τὸ σύνολον τῶν ἐξόδων μας, ὡς θέλει ἀποδειχθῇ εἰς τὴν κατὰ κεφάλαια συζήτησιν. Ἡμεῖς ἐμάθαμεν πρόθυμοι νὰ ἐπιψηφίσωμεν ὅλας τὰς ἀναγκαίας δαπάνας, ἀλλὰ πρέπει καὶ νὰ γνωρίζωμεν αὐτὰς ἀκριβῶς, πρέπει νὰ γνεύρωμεν ποῖα τὰ εἰς τὸν λαὸν ἐπιβαλλόμενα βάρη. Ὁ λογιστικὸς νόμος ἐν ἄρθρῳ **9** λέγει, ὅτι πᾶσα αἴτησις πιστώσεως δι' ἔξοδον μὴ προβλεφθὲν ἐν τῷ οἰκονομικῷ νόμῳ πρέπει νὰ καταδεικνύῃ καὶ τὸν χρηματικὸν πόρον, ἐκ τοῦ ὁποίου θέλει πληρωθῇ αὕτη. Ἡ λαοστοτήριος τοῦ ἄρθρου τούτου διάταξις δὲν ἐνεργεῖται εἰς οὐδεμίαν πίστωσιν, ὑπάρχει δὲ ἐν τῷ λογιστικῷ νόμῳ διότι, ἐὰν δὲν ἔχωμεν ἀντιστοιχοῦντας πόρους, δὲν πρέπει νὰ τὰς ζητῶμεν. Τοὐναντίον ἡμεῖς δὲν γνεύρομεν οὔτε πότε οὔτε πόθεν θὰ πληρωθῶσιν αἱ τοιαῦται πιστώσεις, καὶ καθ' ἑκάστην παρου-

σιάζονται εἰς τὸ ταμεῖον ἄθρόα ἐντάλματα πληρωμῆς ζητοῦντα δικαίωμα προτεραιότητος, ἐνῷ τοῦτο εἶναι ἐναντίον πάσης οἰκονομικῆς τάξεως. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ὑποκρύπτοντες εἰς τοὺς ὀρθαλμοὺς τὸν ὄγκον τῶν ἐξόδων μας, κατακερματίζομεν εἰς κλάσματα τὴν ἑνότητα τοῦ προϋπολογισμοῦ, ἡ δὲ ἑνότης αὕτη εἶναι ἡ πρώτη βάσις τῆς τάξεως τῆς οἰκονομίας καὶ τῆς δημοσίου πίστεως.

Μετὰ τὰς γενικὰς αὐτὰς παρατηρήσεις, αἵτινες θέλουν ἐπὶ μᾶλλον ἀποδειχθῆ εἰς τὰ καθέκαστα, παρατηρεῖ ὅτι καλὴ Κυβέρνησις εἶναι οὐχὶ μόναν ἡ ζητοῦσα ὀλιγώτερα ἔξοδα παρὰ τοῦ λαοῦ, ἀλλὰ καὶ ἡ ποιοῦσα καλλιτέραν χρῆσιν τῶν χορηγουμένων πιστώσεων. Εἰς ὅλα τὰ εὐνομούμενα ἔθνη ἐπικρατεῖ τὸ σύστημα τῆς προτεραιότητος τῶν ἐξόδων ὡς πρὸς τὰ ἔσοδα, διότι ὑπάρχουν δαπάναι ἄφευκτοι διὰ τὴν κοινωνικὴν ζωήν, ὡς εἶναι ἡ διατήρησις τοῦ στρατοῦ, τῆς δικαιοσύνης καὶ ἄλλων σπουδαίων δημοσίων λειτουργῶν, χωρὶς τῶν ὁποίων καὶ ἡ συντήρησις καὶ ἡ πρόοδος τῆς κοινωνίας εἶναι ἀδύνατος. Ἀπέναντι τῆς ἀρχῆς ταύτης ἀντιτάσσεται κανὼν ἄλλος, τὸν ὁποῖον πολλοὶ δημοκρατικοὶ ὑπεστήριξαν, κανὼν ὁρίζων ὅτι οὐδεμία δαπάνη ψηφίζεται ὑπερτεροῦσα καὶ κατὰ μικρὸν τὰ ἔσοδα. Ἡμεῖς τὸν πρῶτον κανόνα ἀκολουθοῦμεν, ἀλλ' ἐπιψηφίζοντες τὰς ἀναγκαίας δαπάνας, πρέπει πάντοτε ν' ἀποβλέπωμεν εἰς τὸ ποσὸν τῶν ἐσόδων, καὶ νὰ προκρίνωμεν μεταξὺ αὐτῶν τὰς πλέον ἀναγκαίας. Ἀναγνωρίζει ὅτι τῶν πολιτισμένων ἐθνῶν οἱ προϋπολογισμοὶ εἶναι ὀγκώδεις, καὶ δὲν ζηλεύει τῶν Ἀσιατικῶν ἐθνῶν τὴν περὶ τοὺς προϋπολογισμοὺς ἁπλότητα. Ἀγνοεῖ μάλιστα ἐὰν τὰ ἔθνη ταῦτα ἔχουν προϋπολογισμοὺς παρὰ τοὺς ἰδανικοὺς ἐκείνους τοὺς ὁποίους συντάσσουσι νομάδες τινὲς λογιστικοὶ τῆς Εὐρώπης. Ὁ προϋπολογισμὸς τῶν ἐθνῶν τούτων εἶναι ἁπλούστατος, διότι δὲν ἔχουν ἔξοδα παιδείας, ὁδοποιίας καὶ πᾶν ὅ,τι συντείνει εἰς τὴν διάπλασιν τοῦ λαοῦ, καὶ διὰ τοῦτο ἐπαναλέγει ὅτι τυπικῶς καλλιτέρα Κυβέρνησις εἶναι οὐχὶ ἡ ζητοῦσα ὀλιγώτερα, ἀλλ' ἡ ποιοῦσα καλλιτέραν χρῆσιν τοῦ προϋπολογισμοῦ. Ἀφίνει τὰς ἐντυπώσεις ἃς ἔλαβεν ἡ Βουλὴ ἐπὶ τῶν κεφαλαίων τῶν δημοσίων ἔργων ἐκ μόνης τῆς ἀντιπαραθέσεως τῶν λόγων τοῦ ὑπουργοῦ καὶ τῶν λόγων τοῦ εἰσηγητοῦ ὑμῶν. Ἡ Βουλὴ σπεύδει πάντοτε νὰ ἐνθαῤῥύνῃ τὰ δημόσια, καὶ μάλιστα πιστεύει ὅτι ἡ Κυβέρνησις διὰ τὰ ἔργα ταῦτα εἰμπορεῖ νὰ προσφύγῃ εἰς τὴν δημόσιον πίστιν καὶ νὰ ἐπιβαρύνῃ τὸ μέλλον, διότι τὰ τοιαῦτα ἔργα τὸ παρὸν ὠφελοῦσιν, ἀλλὰ τὸ μέλλον κυρίως εὐεργετοῦν καὶ ἀνα-

πτύσσουσι. Δὲν θέλει νὰ προκαλέσῃ τὸν ἀνταγωνισμὸν μεταξὺ τῆς πρωτευούσης καὶ τῶν ἐπαρχιῶν τοῦ Κράτους. Πᾶσα πρωτεύουσα καὶ μάλιστα ἡ τῆς Ἑλλάδος πρέπει νὰ λαμβάνῃ ὅλην τὴν δυνατὴν συνδρομήν, διότι ἡ πρωτεύουσα ἐκπροσωπεῖ τὸ σύνολον τῆς Ἑλλάδος, ἐπιτρέπει τὴν προσοχὴν τῶν ἀλλοδαπῶν, οἵτινες τείνουν ἀείποτε ἐκ τῆς πρωτευούσης νὰ κρίνωσι περὶ τῆς ὅλης προόδου τοῦ ἔθνους. Ἀλλὰ καὶ αἱ ἐπαρχίαι καὶ οἱ δῆμοι ἔχουν ἐπίσης ἀνάγκην ἀναλόγου συνδρομῆς καὶ ἀναπτύξεως. Τιμᾷ βεβαίως τὰς ἐπαρχιακὰς καὶ κοινοτικὰς ἀναπτύξεις, αἵτινες καὶ πρὸς τῆς ἐπαναστάσεως καὶ κατ' αὐτὴν ὠφέλησαν τὸ ἔθνος, καὶ ὀφείλομεν νὰ τὰς σεβασθῶμεν· ἀλλ' ἀγαπᾷ τὴν συγκέντρωσιν ὡς μὴ ἐναντιουμένην εἰς τὴν πρόοδον τῶν τμημάτων τοῦ Κράτους, καὶ ὅταν ἓν ἔθνος ὁρμᾷ πρὸς τὴν πρόοδον καὶ πιστεύῃ εἰς τὸ μέλλον του, διὰ τῆς μοναρχικῆς μάλιστα συγκεντρώσεως δύναται νὰ φθάσῃ εἰς τὸν ποθούμενον σκοπόν του. Δὲν πρέπει νὰ παραμελήσωμεν τὰς στοιχειώδεις ἀνάγκας τῶν ἐπαρχιῶν. Ἐκεῖ ἢ εἶναι παρημελημένα τὰ δημόσια ἔργα, ἢ ἂν ἐπεχειρίσθη τι, δὲν ἐστέρθη διὰ τὰς ἐπιτυχίας. Τοὐναντίον εἰς τὴν πρωτεύουσαν βλέπει τὰς μεγάλας καὶ πολλὰ ἔργα. Τὸ Πανεπιστήμιον ἐναῤῥύνεται φιλοξενοῦν τὰ νομοθετικὰ σώματα μέχρι τῆς καταρτίσεως τοῦ Βουλευτηρίου. Δὲν ἐπικρίνει τὴν ἀνέγερσιν αὐτοῦ, εὐλογεῖ μάλιστα τὴν ἰδέαν τὴν συναφθεῖσαν τὸ Σύνταγμα μὲ τὴν ἀνέγερσιν μεγάλου βουλευτικοῦ ἱδρύματος. Τὸ κατ' αὐτὸν ὅμως ἐπεθύμει ἓν βουλευτήριον ταπεινότερον, ἐντὸς τοῦ ὁποίου ἤθελον ἀντηχεῖ αἰσθήματα πατριωτικὰ καὶ τῶν νομοθετῶν καὶ τῆς Κυβερνήσεως. Μέχρι γενικωτέρας τινὸς συνόδου ἀντιπροσώπων πρὸς τὸ παρὸν καλλίτερον ἤθελεν εἶναι νὰ ἐπαρκέσωμεν εἰς τὰς στοιχειώδεις ἡμῶν ἀνάγκας. Καὶ τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδος ἡ περὶ τὰς τέχνας εὐκλεια ἐκορυφώθη κυρίως μετὰ τὰ Μηδικά, ὅτε εἰς πλοῦτον τῶν λαφύρων προσετέθησαν καὶ αἱ χρηματικαὶ εἰσροαί. Ἂς μὴ σπεύδωμεν λοιπὸν ἀκαίρως εἰς μεγάλας δαπάνας. Ἀλλὰ τί νὰ εἴπῃ τις περὶ τοῦ ἐγειρομένου τελωνείου Πειραιῶς, τοῦ ὁποίου τὰ θεμέλια φιλοπονοῦνται δι' ὑδραυλικῶν ἔργων, καὶ τὸ σχέδιον ἀσχημίζει τὸν ἱστορικώτερον λιμένα τῆς Ἑλλάδος; Ἡ οἰκοδομὴ αὕτη, ἥτις προκαλεῖ τὸν οἶκτον ὅλων τῶν ἡμετέρων καὶ ξένων ναυτικῶν, ἠδύνατο νὰ παραλειφθῇ χάριν ἐπαρχιακῶν δημοσίων ἔργων, τὸ δὲ περισωθὲν κατάστημα νὰ στεγάζῃ δεόντως τὰς τελωνιακὰς ἐργασίας. Ἀλλὰ περιορίζεται ἐν ὀλίγοις εἰς αὐτὴν τὴν ἀντιπαράθεσιν. Ἀπαντῶμεν εἰς τὸν προϋπολογισμὸν μεγάλην αἴτησιν

τῶν οἰκονομικῶν μας ἐξόδων, καὶ ἐν τούτοις δὲν θεραπεύει ἡ αὔξησις αὐτὴ τὰς στοιχειωδεστέρας ἀνάγκας, τὰ δὲ πολυπαθῆ καθυστερούμενα δηλητηριάζουν ὅλην τὴν οἰκονομικὴν διαχείρισίν μας. Ἐν τῷ λογιστικῷ νόμῳ καθιεροῦται μία πενταετὴς παραγραφή, καὶ ταύτην ἀποδέχεται ὡς ὀρθὴν, ἀλλ' ἀγνοεῖ ἐὰν γίνηται χρῆσις αὐτῆς, οὐδὲ ἔχει τὴν πεποίθησιν ἂν τοιαῦται παραγραφαὶ δὲν ἐκάλυψαν πολλὰ κλεισμένων χρήσεων ἔξοδα, τὰ ὁποῖα δι' ἀναπληρωτικῶν πιστώσεων ἐπιψηφίσαμεν. Ὑπάρχει παρ' αὐτὴν εἰς ἄλλα ἔθνη, καὶ ἄλλη παραγραφὴ ὑπὲρ τῶν καθυστερούντων, τὴν ὁποίαν οὐδέποτε ἡμεῖς ἐφημόσαμεν, καὶ τοῦτο ἴσως βοηθεῖ νὰ μείνουν παρ' ἡμῖν ἀνοικταὶ ἀπὸ τοῦ **1833—1860** ὅλαι αἱ χρήσεις. Οὐδεμία ἑπομένως καθυστέρησις παραγράφεται, ἐνῷ πολλαὶ ἴσως δὲν εἶναι δίκαιαι, καὶ ἡ μὴ παραγραφὴ αὐτῶν μᾶς φέρει εἰς τὸ πέλαγος τοῦτο τῶν καθυστερήσεων. Πρέπει δὲ νὰ ἐλθωμεν καὶ εἰς τὰ παραλείμματα, νὰ κηρύξωμεν δηλ. ὅτι τινὰ τῶν καθυστερημάτων δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ εἰσπραχθῶσιν, ἔργον μέγα βεβαίως ἀπαιτοῦν ἠθικὴν καὶ σύνεσιν ὅπως εἷς ὑπουργὸς ἀναλάβῃ αὐτὰ μὲ μεγάλην συναίσθησιν εὐθύνης. Ὁ περὶ ταμιῶν νόμος τῆς 6 Φεβρουαρίου **1834** περιέχει τὴν διάταξιν, ὅτι πᾶς ταμίας καθήκον ἔχει νὰ καταδεικνύῃ ὅτι μετεχειρίσθη ὅλα τὰ θεμιτὰ ἐκδικαστικὰ μέσα πρὸς εἴσπραξιν τῶν καθυστερούντων, ἄλλως ὑπογρεοῦται νὰ καταβάλλῃ ἐξ ἰδίων ὅσα δὲν εἰσέπραξε. Κατὰ τὸ **1813** ὑπῆρξε παροδόξως μία ἀπόρασις τοῦ ὑπουργείου τῶν οἰκονομικῶν ἀξία νὰ καταταχθῇ μεταξὺ τῶν φιλανθρωποτέρων τοὐλάχιστον ἱστορικῶν ἀποράσεων, ἥτις ἀνεξαιρέτως ἐκήρυττεν ὅτι ὅλοι οἱ Ταμίαι καὶ εἰσπράκτορες εἰσὶν ἐλεύθεροι πάσης εὐθύνης μέχρι τέλους τοῦ **1842**, διότι, ἔλεγε, κατέβαλον ὅλα τὰ θεμιτὰ καὶ ἀθέμιτα μέσα πρὸς εἴσπραξιν τῶν καθυστερούντων, ἀλλ' ἀπέτυχον. Αὐτὴ ἡ τόσον σπουδαία διάταξις οὐχὶ μόνον δὲν παρεγράφη, ἀλλ' ἐκ τοὐναντίου καθιερώθη εἰς τὸν λογιστικὸν νόμον, θέτοντα τὴν εὐθύνην παντὸς ὑπολόγου καὶ ἀπαιτοῦντα ἀπόρασιν διοικητικὴν πρὸς ἀπάλυσίν του. Ἀλλ' οἱ ταμίαι μένουσιν αἰωνίως ὑπὸ τὸ βάρος τῆς εὐθύνης ταύτης, ἥτις καθίσταται ἀόριστος καὶ ἀνυπόστατος σχεδὸν μεριζομένη μεταξὺ τῶν ἀλληλοδιαδόχως ἀναλαμβανόντων καὶ παραιτούντων τὰ ταμεῖα τοῦ Κράτους· τοῦτο δὲ γίνεται ὕστερον μάλιστα τῆς μεγάλης αὐξήσεως τοῦ προσωπικοῦ καὶ τῆς μισθοδοσίας τῶν ταμιῶν. Δὲν θέλομεν λοιπὸν ἔλθει ποτὲ εἰς διευθέτησιν τοῦ δυσκόλου τούτου ζητήματος, τὸ ὁποῖον δηλητηριάζει, ὡς εἶπε, πᾶσαν

οἰκονομικὴν διαχείρισιν; Ὑπάρχει ἓν ζήτημα γενικὸν εἰς ὅλα τὰ ὑπουργεῖα, καὶ ἰδίως εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν, τὸ ζήτημα τῶν περιθάλψεων. Ἀπορεῖ πῶς παρεισέδυσαν τόσαι πιστώσεις περιθάλψεων εἰς ἕκαστον ὑπουργεῖον, καὶ τοῦτο, ἐκτὸς τῆς μεγάλης πιστώσεως τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργείου, περιλαμβανούσης τὰς περιθάλψεις, τὰς κηδείας καὶ τὴν συνδρομὴν τῶν ἐφημερίδων, καὶ συνενούσης ἴσως ἐν τῷ αὐτῷ τὰς ἐφημερίδας μὲ τὰς κηδείας, διότι τῷ ὄντι δι' αὐτῆς τῆς πιστώσεως κηδεύεται ἡ εἰλικρίνεια τῆς ἐλευθεροτυπίας. Δὲν θέλω νὰ ἀποστερήσω τὴν κυβέρνησιν τῆς διὰ τῶν ἐφημερίδων ἀμύνης, ἀλλ' ἐπιθυμῶ νὰ γίνηται φανερὰ καὶ ἀνυπόκριτος. Προχθὲς ἐκηδεύσαμεν ἔνδοξον ἄνδρα, τὸν Φαρμακίδην, εἰς τὸν ὁποῖον αἱ κυβερνήσεις τῆς ἐπαναστάσεως ἀνέθετον τὴν ἐπίσημον ἐφημεριδογραφίαν, πιστεύουσαι, ὡς ἔλεγον ἐπισήμως, εἰς τὴν ἀρετὴν καὶ εἰς τὴν παιδείαν του. Δὲν εἶναι λοιπὸν ἐπιλήψιμος παρὰ ἡ λαθραία ὑπεράσπισις τῶν Κυβερνήσεων. Εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν, ἐκτὸς τῆς ὑπερεξοδήσεως τῶν γραφικῶν ἐξόδων καὶ ἐκτὸς τῆς εἰδικῆς πιστώσεως τῶν περιθάλψεων, βλέπομεν καὶ αὔξησιν 100000 δραχ. δι' ἔξοδα διοικήσεως. Εἰς τί ἀρά γε χρησιμεύει ἡ αὔξησις αὐτη; Μήπως, ὡς ὑπάρχει γενικὴ πεποίθησις καὶ ὑποφαίνεται ἐκ τῶν πραγμάτων, αἱ αὐξήσεις αὗται διαχέονται εἰς εὐνοουμένους ἢ εἰς ὑπερασπιστὰς ἀκεφίων καὶ καταστρεπτικῶν πράξεων; Κακὸν εἶναι βεβαίως νὰ κυβερνᾶται κακῶς ὁ λαός, ἀλλ' ἀλγεινὸν εἶναι τὸ νὰ προστίθεται καὶ ἡ διὰ τῶν χρημάτων τοῦ λαοῦ ὑπεράσπισις τῆς κακῆς διοικήσεως. Δὲν βλέπω τῷ ὄντι κινδυνωδέστερόν τι εἰς τὰ ἔθνη ἢ τὸ νὰ προκαλῶνται δι' ἰδίων ἐξόδων των καὶ ψευδομάρτυρες κατ' αὐτῶν. Αἱ περιθάλψεις ἐν γένει εἶναι ὁ μέγας τῶν ὑπουργῶν πειρασμός, καὶ διανέμοντες αὐτὰς, δυσκόλως δύνανται νὰ ὦναι δίκαιοι.

Ὑπῆρξαν ἔνδοξοι οἰκονομολόγοι πρεσβεύσαντες, ὅτι τὸ Κράτος δὲν ἔχει δικαίωμα ἀγαθοποιΐας καὶ εἰς μόνον τὸν ἰδιώτην ἀφίεται τοῦτο, καθόσον ὁ μὲν ἰδιώτης ἀγαθοποιεῖ ἐξ ἰδίων, τὰ δὲ κεράλαια τοῦ Κράτους συνιστῶνται ἐκ φόρων ἀναγκαστικῶν καὶ μεταξὺ θλίψεων εἰσπραττομένων. Δὲν ἠμπορεῖ λοιπὸν, λέγουν, νὰ φορολογῇ τὸ Κράτος ἀνιλεῶς καὶ νὰ ἀγαθοεργῇ ἐκ τῶν φορολογημάτων· τὴν γνώμην ταύτην δὲν ἀποδεχόμεθα καθ' ὁλοκληρίαν, διότι τὰ κράτη δὲν ἠμποροῦν ν' ἀποξενωθῶσι τῆς χριστιανικῆς ἀρετῆς τοῦ ἐλέους, ἥτις θεμελιοῦται εἰς τὴν μεταξὺ ἀνθρώπων ἀλληλεγγύην. Ὑπάρχουν ἔθνη διαπράψαντα

ἐπὶ ἀγαθοεργίαις καὶ ἐπὶ ἄλλαις γενναίαις ἀρεταῖς, εἰς δὲ τὰς ἡμετέρας κυβερνήσεις ἡ ἀγαθοεργία εἶναι ἄφευκτος, διότι δὲν εὑρίσκονται μόνον ἀπέναντι ἰδιωτικῶν παθημάτων ἀλλὰ καὶ ἀπέναντι δικαιωμάτων τοῦ ἀγῶνος. Ἀλλὰ δι' αὐτὸ τοῦτο πρέπει νὰ ὑπάρξῃ μεγάλη φειδὼ καὶ ἀκριβὴς διάγνωσις τῶν ἀναγκῶν τῶν πασχόντων καὶ τῶν καθιερωμένων δικαιωμάτων, διότι ὑπὲρ ὅλων αὐτῶν ἐκ τῆς αὐτῆς μικρᾶς καὶ διψώσης πηγῆς τοῦ δημοσίου πλούτου θέλομεν ἀντλήσει. Πρό τινων ἡμερῶν ὁ ἔντιμος φίλος μου βουλευτὴς Μεσολογγίου ἐπρότεινε τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ὑπὲρ τοῦ ἀγῶνος ψηφισμάτων τῆς ἐθνικῆς συνελεύσεως. Πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς ἐκτελέσεως αὐτῶν συνεστήθη τῷ **1845** ἐπιτροπὴ κολοσσιαία· ἐπιτροπὴ γεννήσασα μεγάλας ἀπεκδοχάς, ἥτις καλέσασα τρόπον τινὰ ὁλόκληρον τὸ ἔθνος νὰ ἀποζημιώσῃ ὁλόκληρον τὸ ἔθνος, ἔφθανεν εἰς μαθηματικήν τινα ἐξίσωσιν. Εἴτε τοιαύτην ἐπιτροπὴν συγήσωμεν, εἴτε ἄλλην μετριωτέραν, εἰς ἣν καὶ τὰ νομοθετικὰ σώματα δὲν θέλουν μείνει ἀμέτοχα, πρέπει νὰ φθάσωμεν εἰς τὴν δυνατὴν ἐξομάλυνσιν τῆς δυσκολίας ταύτης, καὶ διὰ τοῦτο μάλιστα χρειάζεται καὶ ἄκρα φειδὼ εἰς τὰς πολυειδεῖς αὐτὰς ὅλων τῶν ὑπουργείων περιθάλψεις, χρειάζεται δὲ κυρίως ὁ διὰ νόμου κανονισμὸς ἀτάκτων συντάξεων καὶ περιθάλψεων.

Πιστεύει ὅτι εἰς τὸ μέλλον ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς δύναται νὰ γίνῃ δεκτικὸς πλειοτέρων φόρων, ἀλλὰ τότε μόνον, ὅταν ἡ οἰκονομικὴ αὐτοῦ κατάστασις βελτιωθῇ, ὅταν ἀφ' ἑαυτοῦ λάβῃ καὶ παρὰ τῆς κυβερνήσεώς του πορισθῇ ὅλα τὰ μέσα πρὸς ἀνάπτυξιν τῆς δραστηριότητός του, καὶ κατὰ συνέπειαν πρὸς ἀνάπτυξιν τῆς ἱκανότητος τοῦ ὑποφέρειν πλειότερα βάρη. Ἀλλ' ἤδη ἔχει πλήρη πεποίθησιν ὅτι ἂν ἡ οἰκονομικὴ κατάστασις τοῦ λαοῦ προοδεύῃ, δυσαναλόγως προώδευσεν ἡ αὔξησις τοῦ προϋπολογισμοῦ. Πρέπει νὰ σταματήσωμεν εἰς αὐτὴν τὴν ἀδιακόπως ἀνιοῦσαν πρόοδον, πρέπει ν' ἀφήσωμεν τὸν λαὸν ὀλίγον ν' ἀνασάνῃ καὶ νὰ προετοιμάσῃ τὴν μέλλουσάν του οἰκονομικὴν πρόοδον. Εἰς τὸ μέγα δὲ τοῦτο ἔργον τῆς τοῦ λαοῦ πριόδου πᾶς τις ὀφείλει νὰ φέρῃ τὸν ὀβολὸν τῆς συνδρομῆς αὐτοῦ. Εἷς ἔντιμος βουλευτὴς ἀποκρούων προχθὲς τὰς αἰτιάσεις τῆς ἀντιπολιτεύσεως ἔλεγεν ὅτι ἡ ἐνεστῶσα κατάστασις δὲν εἶναι κακή, ἀλλὰ καὶ κακίστη ἂν ἦτον, δὲν πρέπει νὰ μεμψιμοιρῶμεν, διότι παντὸς χρώματος καὶ πάσης ἡλικίας ἄνδρες περιήλθομεν εἰς τὰ πράγματα, καὶ ἂν ὅλοι δὲν ἠδυνήθημεν νὰ φέρωμεν τὴν ἐπιθυμητὴν αὐτὴν πρόοδον, πρέπει βεβαίως ν' ἀπελπισθῶμεν.

Τὸ κατ' αὐτὸν δὲν ἀποδέχεται τὴν ἀπελπιστικὴν ταύτην βεβαίωσιν· δὲν ἀποδέχεται τὴν ἀνόρυξιν ἑνὸς κοινοταφείου, ἐντὸς τοῦ ὁποίου ῥίπτονται ἀθρόα τὰ πτώματα ὅλων τῶν ἀπ' αἰῶνος ὑπουργῶν, χωρὶς οὔτε εἰς σταυρὸς νὰ ἐπιτεθῇ, σταυρὸς ἐλπίδος ὅτι ἕκαστος αὐτῶν θέλει ποτὲ δικαιολογήσει τὰς πράξεις του καὶ λάβει ἢ τὸν προσήκοντα ἔπαινον ἢ τὴν μομφὴν καὶ καταδίκην τῆς συνειδήσεώς του καὶ τοῦ λαοῦ. Ὄχι, ὅλοι φέρομεν εὐθύνην καὶ ἐνώπιον τῆς πατρίδος, καὶ ἐνώπιον τῶν νομοθετικῶν σωμάτων, καὶ ἐνώπιον τοῦ Βασιλέως, ὅστις δίδει μεγάλην καὶ σπουδαίαν ἐντολὴν εἰς διάπραξιν τῶν δημοσίων πραγμάτων. Ἐὰν δὲ ἀξιώσῃ ἡ ἱστορία νὰ κάμῃ μνείαν καὶ τῶν ὑπουργικῶν πράξεων, τουλάχιστον τῶν ἀρχαίων ἀνδρῶν τῶν διαχειρισθέντων τὰ πράγματα τῆς πατρίδος, γεννᾶται πάλιν βαρεῖα εὐθύνη ἐνώπιόν της.

Περαίνων τὸν λόγον δὲν ἠμπορεῖ νὰ διέλθῃ ἐν σιωπῇ καὶ αἰτιάσεις τινὰς ἐρχομένας καθ' ἡμῶν ἀπὸ συμπολίτας ἐν Ἑλλάδι καὶ ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ εὑρισκομένους. Πῶς; λέγουσι, δὲν εἶναι ὄνειδος, δὲν εἶναι εὐθύνη δι' ἡμᾶς, ἐνῷ, τὸ πᾶν συνταράσσεται καὶ τοσαῦτα προσωπογίζονται συμβάντα, νὰ χάνεσθε σεῖς εἰς μικρὰς ἐσωτερικὰς συζητήσεις; Συναισθάνεται βαθύτατα τὸ βάρος τῶν παρατηρήσεων τούτων, καὶ ἐπεθύμει νὰ ἐξετείνῃ εἰς ἄλλας χώρας ἰδεῶν καὶ πραγμάτων τὸν λόγον του. Ἀλλ' ἐρωτᾷ, πότε ἡ ἐσωτερικὴ σιωπὴ καὶ νάρκωσις ἦτον σύμπτωμα ἐξωτερικῆς ἐνεργείας καὶ δραστηριότητας; Μήπως ἡ ἀνατείλασα πρὸ ὀλίγου ἀδελφὴ ἑνότης δὲν προοιμιάσθη ἀπὸ ἐσωτερικοὺς συνταγματικοὺς ἀγῶνας καὶ ἀπὸ σύγκρουσιν γενναίαν δοξασιῶν; Ἤκουσεν ἀσμένως τὸν φίλον του βουλευτὴν Τριπολίας πραγματευόμενον εὐστόχως τὰ ἐξωτερικὰ γεγονότα, αὐτὸς ὅμως ἀπέχει πρὸς τὸ παρὸν πάσης φλογώδους συζητήσεως. Ἀλλὰ πέποιθεν ὅτι ἡ ἐσωτερικὴ εὐνομία, τὸ ἀμοιβαῖον σέβας τῶν δικαιωμάτων μας καὶ ἡ ζωηρὰ καὶ ἐλευθέρα τῶν ἰδεῶν πάλη, δὲν ἐξασθενεῖ ἡμᾶς ἀλλὰ μάλιστα προοδοποιεῖ εἰς μέλλον μέγα καὶ ἄγνωστον.

Ἐπήνεγκεν ἕτερος ὅτι ἡ συζήτησις τοῦ προϋπολογισμοῦ εἶναι τῷ ὄντι ἔργον πολὺ σπουδαῖον τῶν νομοθετικῶν Σωμάτων καὶ θυμάζει πῶς ὑψώθη φωνὴ ἐναντίον ἐκείνων, οἵτινες θέλουν λεπτομερῶς νὰ συζητήσωσιν αὐτόν. Κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ ἡ Βουλὴ δὲν ἐκπληροῖ ἔργα νομοθετικά, ἀλλὰ ἔργα διοικήσεως, διότι ὁ προϋπολογισμὸς δὲν εἶναι ἀκριβῶς νόμος οἰκονομικός, ἀλλὰ εἶναι τὸ πρόγραμμα τῆς κυβερνητικῆς πορείας. Ἐπερυλάχθη δὲ ὁ λαὸς τὸ δικαίωμα τῆς ἐξελέγξεως

τοῦ προϋπολογισμοῦ διὰ τῶν ἀντιπροσώπων αὐτοῦ, ὡς τὸ μόνον μέσον διὰ τοῦ ὁποίου ἠδύνατο ν' ἀντιπαραταχθῇ ἐναντίον τῶν μεγάλων δικαιωμάτων, ἅτινα ἀπένειμεν εἰς τὴν ἐκτελεστικὴν ἐξουσίαν. Καὶ ἂν ἐρωτήσητέ τινα τῶν δημοσιολόγων τοῦ μεγάλου ἐκείνου ἔθνους, τὸ ὁποῖον εἶναι τὸ πρότυπον τῶν Συνταγματικῶν ἐλευθεριῶν ἀπὸ πότε χρονολογεῖται ἡ συνταγματικὴ ἐλευθερία τῆς Πατρίδος του, θέλει ἀποκριθῇ «ἀπὸ τῆς ἐποχῆς καθ' ἣν ἀπεδόθη εἰς τὰς κοινότητας τὸ δικαίωμα τοῦ ἐξελέγχειν τὰ ἔσοδα καὶ ἔξοδα τῆς ἐπικρατείας», μολονότι ὁ χάρτης ὑπῆρχε πολὺ πρὸ τῆς ἐποχῆς ταύτης. Συνέβαινε καὶ παρὰ τοῖς Ἄγγλοις ὅ,τι συμβαίνει σήμερον καὶ παρ' ἡμῖν, ὑπῆρχε παρ' αὐτοῖς ἡ συνταγματικὴ μηχανή, ἀλλ' ἔλλειπεν ὁ ἀτμός, μὲ μόνην τὴν διαφορὰν ὅτι παρ' ἡμῖν ὑπάρχει καὶ συνταγματικὴ μηχανὴ καὶ ἀτμός, δηλ. καὶ Σύνταγμα καὶ τὸ 53 αὐτοῦ ἄρθρον, ἀλλὰ δὲν ἠξεύρει διατί πολλὴ ἐνέργεια καὶ μεγάλη φροντὶς καταβάλλεται ὥστε ἡ μηχανὴ νὰ μένῃ μακρὰν τοῦ ἀτμοῦ. Ἀγνοεῖ πόσοι ἐξ ἡμῶν συμμερίζονται τῆς ἰδέας του ταύτης, ἀλλὰ δι' αὐτὸν δὲν εἶναι ζήτημα ἡ κακὴ ἐφαρμογὴ τοῦ Συντάγματος καὶ ἔχει πλήρη πεποίθησιν ὅτι αὐτὴ εἶναι ἡ αἰτία, διὰ τὴν ὁποίαν ἡ Πατρὶς ἡμῶν ἔφθασεν εἰς τὴν λυπηρὰν αὐτὴν θέσιν, διότι ἄλλως πρέπει νὰ παραδεχθῶμεν ὅτι ἡ Ἑλλάς, ἥτις οὔτε ὑπὸ ἀπόλυτον οὔτε ὑπὸ Συνταγματικὴν Μοναρχίαν δύναται νὰ εὐημερήσῃ, στερεῖται ἐθνισμοῦ. Ἀλλὰ τοῦτο δὲν εἶναι ἀλήθεια, μόνη ἀλήθεια τοὐναντίον εἶναι ἡ κοινὴ γνώμη, ἥτις εἰς τὴν κακὴν ἐφαρμογὴν τοῦ Συντάγματος ἀποδίδει ὅλα τὰ βάσανα τῆς Πατρίδος. Ἡ κοινὴ γνώμη μὴ οὖσα διάδικος εἰς οὐδεμίαν ὑπόθεσιν εἶναι μόνος ἀληθὴς δικαστής.

Ἐξετάζων τὸν προϋπολογισμὸν πρὸς ἀνακάλυψιν τῶν ἰδεῶν τῆς Κυβερνήσεως καὶ τῶν μέτρων, τὰ ὁποῖα νομίζει ἀναγκαῖα, κατὰ δυστυχίαν, παρατηρεῖ ὅτι ὁ προϋπολογισμὸς τοῦ **1861** εἶναι ἁπλοῦν ἀντίγραφον τῶν παρελθόντων προϋπολογισμῶν καὶ μετ' ἀπορίας καὶ λύπης ἐνταυτῷ, παρατηρεῖ πόσον ζωηρὰ καταφαίνεται ἐκ τῆς ἀναγνώσεως αὐτῶν ἡ στασιμότης εἰς ἣν διατελεῖ ἡ Πατρὶς ἡμῶν. Εἰς ἄλλων ἐθνῶν προϋπολογισμούς, ὅταν ἡ Κυβέρνησις προβλέπῃ ἀνωμαλίας, ἀναβιβάζει τὰ ἔξοδα τῶν στρατιωτικῶν δυνάμεων. Ἐὰν προβλέπῃ πόλεμον εἰρηνικόν, πόλεμον οὐχὶ δι' ὅπλων, ἀλλὰ δι' ἀντιδράσεως καὶ καταδιωγμοῦ, ἡ Κυβέρνησις ἐνισχύει τότε τὸ καταδιωκόμενον μέρος τοῦ κοινωνικοῦ Σώματος. Ἡ θρησκεία καταδιώκεται; τὴν θρησκείαν ὑποβοηθεῖ. Κατὰ τοῦ ἐμπορίου ἡ ἀντίδρασις; τὸ ἐμπόριον συν-

τρέχει. Κατὰ τῆς ἐθνικῆς ἑνότητος ἡ ἀντίδρασις; ταύτην παντὶ σθένει ὑποστηρίζει. Ἀλλ' ἐν ᾧ ἔπρεπε νὰ ψηφίζητε σήμερον προϋπολογισμὸν ἀνταποκρινόμενον εἰς τὸν χαρακτῆρα τῶν περιστάσεων, τοὐναντίον καλεῖσθε νὰ ψηφίσητε προϋπολογισμὸν δεικνύοντα τοσοῦτον ὁμαλὴν τὴν κατάστασιν τῶν πραγμάτων, ὥστε ἀμφιβάλλει ἂν ἡ Κυβέρνησις ἐσκέφθη διόλου ἐπὶ τοῦ ζητήματος τοῦ τί ὑπαγορεύουσιν αὐτῇ εἰς περιστάσεις καὶ τοῦτο θέλει προσπαθήσει νὰ καταδείξῃ.

Ὁ προϋπολογισμὸς τοῦ **1861** ἕνα μόνον περιέχει νεωτερισμόν, τὴν προσθήκην τοῦ ἑνὸς ἑκατομμυρίου διὰ τὸ δάνειον, ἔργον διὰ τὸ ὁποῖον ἡ κυβέρνησις ἔδρωσεν, ὡς μᾶς εἶπε προχθὲς ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργός. Ἐπεθύμει νὰ πιστεύσῃ τὴν διαβεβαίωσιν ταύτην τοῦ ὑπουργοῦ, ἂν δὲν ἦτο ἀσυμβίβαστος μὲ τὴν ἀνθηρὰν κατάστασιν τῶν οἰκονομικῶν μας, τὴν ὁποίαν κατὰ κόρον ἐξύμνησεν, ὁσάκις περὶ αὐτῆς ἐγένετο λόγος καὶ εἰς τὸν ἡμέτερον καὶ εἰς τὸν τῆς Γερουσίας περίβολον. Ὁ προϋπολογισμὸς ὅμως τοῦ **1861** ἀναβιβάζει τὰ ἔσοδα εἰς 23 ἑκατομμύρια, ἐνῷ πρὸ δύω ἐτῶν ἦσαν δεκαοκτώ. Διὰ τοῦτο ἂς τῷ συγχωρηθῇ νὰ πιστεύσῃ ὅτι ἡ στενοχωρία τῆς Κυβερνήσεως δὲν προέρχεται ἐκ τοῦ ἑκατομμυρίου τοῦ δανείου, ἀλλ' ἐξ οἰκονομικῆς κρίσεως. Ἡ οἰκονομικὴ κρίσις εἶναι προφανὴς ὅταν τις συλλογισθῇ, ὅτι ἐψηφίσθησαν ἔκτακτοι πιστώσεις ἐννέα περίπου ἑκατομμυρίων ἐπὶ τῶν χρήσεων τοῦ **1858** καὶ **1859**, ἐνῷ οἱ προϋπολογισμοὶ τῶν ἐτῶν τούτων περιλαμβάνουν πλεόνασμα ὀλίγων μόνων χιλιάδων. Ἀλλ' ἐκτὸς ταύτης ὑπάρχει καὶ ἄλλη σπουδαία ἔνδειξις ὅτι νοσοῦμεν οἰκονομικῶς. Ὁ προϋπολογισμὸς τοῦ **1861** διὰ νὰ δείξῃ περίσσευμα **100,000** δραχμῶν ἀποκρύπτει ἔξοδα **700,000**, ὡς θέλει καταδειχθῇ παρ' ἄλλου συναδέλφου του.

Τοιούτου ὄντος τοῦ προϋπολογισμοῦ εἶναι ἀδύνατον νὰ φέρωμεν ἐπ' αὐτοῦ καμμίαν βελτίωσιν. Οὐδεὶς βουλευτής, οὐδεὶς γερουσιαστὴς θέλει δυνηθῇ νὰ προτείνῃ ἔξοδα εἰς προαγωγὴν τῆς καλλιεργείας καὶ τῆς παραγωγῆς, εἰς ἐκτέλεσιν δημοσίων ἔργων, εἰς ἀνάπτυξιν τοῦ κλήρου καὶ διοργάνωσιν τοῦ ἔθνους, εἰς ἐκτέλεσιν ἱερῶν καθηκόντων καὶ ἐξάσκησιν ἀναμφισβητήτων τῆς Πατρίδος δικαιωμάτων. Τὸ ἔργον τοῦτο εἶναι ἀδύνατον εἰς ἡμᾶς, ἐκτὸς ἐὰν ἐπιχειρήσωμεν νὰ κυβερνηθῶμεν ἀπὸ τοῦ βήματος τούτου, εἶναι δ' ἐφικτὸν εἰς μόνους τοὺς κυβερνῶντας καὶ διὰ τοῦτο θέλει περιορισθῇ εἰς τὴν κατεξέλεγξιν τῆς πολιτικῆς ἀρχῆς, τὴν ὁποίαν ἀκολουθοῦν.

Ἐπεθύμει νὰ γείνῃ ὀπαδὸς τῆς γνώμης τοῦ προλαλήσαντος καὶ νὰ παρατρέξῃ τὴν ἐξέτασιν τοῦ ζητήματος τούτου· ἀλλ' ἡ σιγὴ δὲν εἶναι πάντοτε ὠφέλιμος. Ἠδύνατο ἕνεκα τινῶν περιστάσεων νὰ σιωπήσῃ, ἂν ἡ Πατρὶς κατὰ τὴν πεποίθησίν του, κατὰ τὴν πεποίθησιν ὅλων τῶν παρακολουθούντων ἐπιμελῶς τὰ γινόμενα, δὲν εὑρίσκετο ἐν κινδύνῳ, ἂν ὁ τόπος μας δὲν ἐδέχετο πρὸ μικροῦ τοὺς ἐκ τῆς δουλης Ἑλλάδος φεύγοντας τὸν καταδιωγμὸν, ἂν καὶ προφορικῶς καὶ δι' ἐπιστολῶν δὲν ἤκουε πολλάκις τὴν πικρὰν ἐπίπληξιν « τί πράττετε ἐν ὥρᾳ κινδύνου, τί πράττετε ὑμεῖς οἱ ἀντιπρόσωποι τοῦ ἔθνους. » Ὅταν τὰ πολυτιμότερα συμφέροντα τοῦ ἔθνους κινδυνεύουν, ὅταν τοὺς κυβερνῶντας λανθάνῃ τὸ παρελθὸν καὶ τὸ μέλλον τοῦ τόπου, τὸν ὁποῖον κυβερνοῦν, ἔργον τῆς Βουλῆς εἶναι νὰ ἐξελέγξῃ τὰ ῥιζικὰ ἐλαττώματα τῆς διοικήσεως. Ἀλλ' ἐγὼ βέβαιος ὅτι δὲν θέλει εἰπεῖ τι δυνάμενον νὰ ἐκθέσῃ τὸ Σῶμα, ἢ νὰ βλάψῃ ὁποιονδήποτε καὶ διὰ παρεξηγήσεως τὸ ἔθνος, τὸ ὁποῖον μεθ' ὑμῶν ἀντιπροσωπεύει.

Τὴν πολιτικὴν ἀρχὴν τῆς Κυβερνήσεως ἠκούσαμεν πρό τινων ἡμερῶν παρὰ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν. Τὸ Ὑπουργεῖον, μᾶς εἶπε, δὲν θέλει διαιρέσεις ἐσωτερικῶς, δὲν θέλει διαιρέσεις ἐξωτερικῶς. Αὐτὴ εἶναι ἡ ἀρχὴ τοῦ Ὑπουργείου, τὴν ὁποίαν πολὺ εὐστόχως ὁ βουλευτὴς Τριφυλλίας ἀπεκάλεσεν ἀρχὴν τῆς ἀπομονώσεως. Ἡ ἀρχὴ ὅμως αὕτη εἶναι χίμαιρα, καὶ διὰ τοῦτο ποτὲ δὲν θέλει φθάσει εἰς τὸν σκοπόν της. Εἰς δύω μόνον περιστάσεις δύναται τὸ δόγμα τοῦτο νὰ ὑπάρξῃ· ἢ τὸ ἔθνος πρέπει νὰ μὴ γνωρίζῃ διόλου τὴν Εὐρώπην καὶ εἰς οὐδεμίαν νὰ εὑρίσκεται μετ' αὐτῆς σχίσιν, ἢ νὰ ἀπεφασίσθη ἡ τύχη του καὶ νὰ διεγράφῃ ἀπὸ τοῦ χάρτου τῶν Ἐθνῶν. Ῥίψατε τὰ βλέμματά σας ἐπὶ τοῦ χάρτου τῆς Εὐρώπης καὶ θέλετε παντοῦ ἀπαντήσει τὴν ἐπιῤῥοὴν τῶν ἄλλων Κρατῶν, ὄχι διότι οἱ πολιτικοὶ ἄνδρες τῶν Ἐπικρατειῶν ἐκείνων ὑπηρετοῦν ξένα ἔθνη, ἀλλὰ διότι ἀκολουθοῦν τὴν ἀλάθαστον ἀλήθειαν, ὅτι σήμερον τίποτε δὲν δύναται νὰ κατορθωθῇ ἄνευ συμμάχων. Ἀλλ' ἂν ὁ κανὼν οὗτος εἶναι παγκόσμιος, ἀπαντῶνται ὅμως καὶ ἐξαιρέσεις καὶ, ἂς ὁμολογήσωμεν τὴν ἀλήθειαν, ἡ Ἑλλὰς ἔχει ῥοπὴν πάντοτε πρὸς αὐτάς. Εἰς τὴν Ἰταλίαν, φέρ' εἰπεῖν, ἀπαντῶνται ἀμφότερα. Ἡ Σαρδηνία διαιρεῖται εἰς κόμματα, καὶ οἱ μὲν νομίζουν, ὅτι ἡ Ἀγγλία εἶναι ὁ πολυτιμότερος αὐτῆς σύμμαχος, ὡς φίλη τῶν ἐλευθεριῶν, οἱ δὲ, ὅτι ἡ Γαλλία εἶναι ὁ καλλίτερος αὐτῆς φίλος, ὡς ἀντίπαλος τῶν ἐχθρῶν της. Ὑπάρχουν καὶ ἐκεῖ διαιρέσεις, ἀλλὰ τῆς ἀρχῆς αὐτῆς δὲν γίνεται κατάχρησις. Ἴδετε ὅ-

μως τὴν μέσην Ἰταλίαν, ἥτις κατέστη ἐπὶ χρόνον μακρὸν δούλη μιᾶς πολιτικῆς. Εἶναι λοιπὸν ἀδύνατον ἔθνος εὐρωπαϊκὸν νὰ πραγματοποιήσῃ τὴν ἀρχὴν αὐτὴν καὶ διὰ τοῦτο τὸ Ὑπουργεῖον πιστεύει μὲν ὅ,τι ἐπιθυμεῖ, εἶναι ὅμως βέβαιος ὅτι ποτὲ δὲν θέλει δυνηθῇ νὰ τετραγωνίσῃ τὸν κύκλον.

Καὶ τῷ ὄντι ἐὰν τὸ Ὑπουργεῖον δὲν θέλει τὰς διαιρέσεις οὔτε ἐσωτερικῶς, οὔτε ἐξωτερικῶς, τί λοιπὸν τότε ζητεῖ; Οὐδὲν ἄλλο εἰμὴ νὰ διατελῇ ἡ Ἑλλὰς ὑπὸ τὴν ἐπιῤῥοὴν μόνης τῆς Κυβερνήσεώς της. Δὲν θέλει νὰ εἴπῃ ὅτι τὸ σύστημα τοῦτο, ὁ σκοπὸς αὐτὸς ἀντιβαίνει εἰς τὸ πολίτευμα, τὸ ὁποῖον καθιερώσαμεν, διότι ἐκουράσθη καὶ ν' ἀκούῃ καὶ νὰ κηρύττῃ τὴν παραβίασιν αὐτήν. Ἀλλ' ἐρωτῶ τὸ ὑπουργεῖον διὰ τίνος μέσου ἐπεχείρησε νὰ φθάσῃ εἰς τὸ ἀποτέλεσμα τοῦτο; Εἶναι γνωστὸν ὅτι εὑρεθέντες πρό τινων ἐτῶν ἀπέναντι τῆς Δύσεως, προσεφέραμεν ἓν ἑκατομμύριον δραχμὰς κατ' ἔτος πρὸς ἀπαλλαγήν μας, πρὸς κατάπαυσιν τῶν διαιρέσεων, ὡς διατείνεται τὸ ὑπουργεῖον. Ἀλλ' οὔτε διὰ παντὸς, οὔτε πρὸς ὥραν δὲν κατωρθώσαμεν τὸ σκοπούμενον. Ἐρωτήσατε τὴν Κυβέρνησιν, διατί, ἐν ᾧ ἐξώδευσε 800 χιλιάδας δραχμὰς εἰς κατασκευὴν τριῶν βομβοροφάγων, ἀφήρεσεν ἀπὸ τὸν προϋπολογισμὸν τὸ ἀπαιτούμενον πρὸς κατασκευὴν τῶν πρὸς ῥυμουλκίαν αὐτῶν ἀναγκαιούντων ἀτμοκινήτων καὶ θέλει ἀφεύκτως σᾶς ἀπαντήσει, ὅτι ἡ θύρα τῶν ἀπαιτήσεων τῶν δανειστῶν εἶναι ἀνοικτὴ, καὶ ἂν προβλέψῃ νέας δεπάνας, ἂν ὑψώσῃ τὰς γινομένας ὑπεράνω τῆς ἀπολύτου ἀνάγκης πρὸς συντήρησιν τοῦ Κράτους, εἶναι βεβαία ὅτι τὰ χρήματα ταῦτα θέλουν λειποτακτήσει. Ἂς ὁμολογήσῃ λοιπὸν τὸ ὑπουργεῖον, ὅτι σήμερον μάλιστα, ὅτε καυχᾶται ἐπὶ τῇ νέᾳ ταύτῃ πολιτικῇ ἐφευρέσει διατελεῖ οὐχὶ μόνον ὑπὸ τὴν ἐπιῤῥοὴν, ἀλλ' ὑπὸ τὴν κηδεμονίαν τῶν κομμάτων.

Ἀφ' οὗ ἀπέδειξεν ὅτι ἡ ἀρχὴ, τὴν ὁποίαν ὁ ὑπουργὸς τῶν οἰκονομικῶν μετὰ τόσου στόμφου ἔῤῥιψεν εἰς τὴν Βουλὴν εἶναι ἀπολύτως μία χίμαιρα, ὡς ἀρχὴ δὲ τῆς ἑλληνικῆς κυβερνήσεως εἶναι καὶ πρὸς τὸ πολίτευμα καὶ πρὸς τὴν ἀνεξαρτησίαν ἡμῶν ἐναντία, θέλει ἤδη ἐξετάσει πολὺ ὀλεθριώτερα αὐτῆς ἀποτελέσματα.

Ἀλλὰ πρὸ τούτου ἂς τῷ ἐπιτραπῇ νὰ συζητήσῃ ἂν τὸ ὑπουργεῖον ἐκὼν ἄκων ἠναγκάσθη νὰ προσφύγῃ εἰς τοῦτο τὸ μέσον. Δὲν εἶναι πρώτη φορὰ, καθ' ἣν ἡ Δύσις παρεξήγησε τὴν Ἑλλάδα. Ἐνθυμηθῆτε πόσον δυσμενὴς ἐφάνη κατὰ τῆς ἱερᾶς ἐπαναστάσεώς μας. Ὑπέθεσεν ὅτι τὸ ἔργον ἐκεῖνο ἦτο ὑποκίνησις ξέ-

νης ἐπιρροῆς. Εἶδεν ὅτι ἡ ἐπανάστασίς μας ἀνεφάνη κατὰ πρῶτον εἰς τόπον διατελοῦντα ὑπὸ ξένην κηδεμονίαν, ὅτι ἀρχηγὸς τοῦ κινήματος ἐκεῖ ἦτον ὁ Ὑψηλάντης, ἀξιωματικὸς ξένος, κέντρον δὲ τῆς φιλικῆς ἑταιρίας ὁ Λεβέντης, Πρόξενος ξένος. Μετρήσατε ἐπὶ τοῦ σώματός σας τὰς πληγάς, ὅσας ἡ παρεξήγησις ἐκείνη σᾶς ἐκληροδότησε καὶ ἀναλογισθῆτε τὰ δεινὰ ὅσα ἔπαθεν ἡ Ἑλλὰς ἐωσοῦ νὰ πείσῃ τὴν Εὐρώπην, ὅτι ἐπὶ τῆς σημαίας αὐτῆς οὐδὲν ἄλλο ἦτο γεγραμμένον εἰμὴ Πίστις καὶ Πατρίς. Ἀλλ' ἠδυνήθη ἐπὶ τέλους νὰ τὴν σώσῃ, ἐπικαλεσθεῖσα τὴν προστασίαν της, καὶ τότε ἡ δυσμένεια τῆς Δύσεως μετετράπη εἰς βροχὴν εὐεργεσιῶν. Τὸ αὐτὸ ὤφειλε νὰ πράξῃ καὶ κατὰ τὴν τελευταίαν ἐποχήν, περὶ τῆς ὁποίας ὁμιλεῖ. Ὤφειλε νὰ εἰπῇ εἰς τὴν Δύσιν « Δὲν πρέπει νὰ παραξενεύεσαι διὰ τὰ κινήματά μου· ὅταν ἡ ἀνατολὴ κινδυνεύῃ, εἶναι φυσικὸν ἡ Ἑλλὰς νὰ σπαράττεται. Συλλογίσου τί ἔκτρωμα εἶναι τὸ ἔργον τῶν χειρῶν σου καὶ εἰπὲ ἂν ἦναι δυνατὸν ἡ Ἑλλὰς νὰ μένῃ ἀδιάφορος πρὸς τὰ παθήματα τῶν ἀδελφῶν της, ἀπὸ τῶν ὁποίων ἀπερισκέπτως τὴν ἐχώρισες. » Καὶ δὲν ὤφειλε μόνον νὰ εἰπῇ, ἀλλὰ καὶ ἐμπράκτως νὰ δείξῃ ὅτι ἡ Δύσις πλανᾶται ὡς πρὸς τὰ αἰσθήματα τῆς Ἑλλάδος. Κατὰ κακὴν ὅμως τύχην ἡ Ἑλλὰς διοικεῖτοι ἀπὸ τὴν καρδίαν, ἐν ᾧ τὰ ἔθνη ὅσα ζῶσι καὶ προκόπτουν διοικοῦνται ὑπὸ τοῦ νοός. Οἱ κυβερνῆται τῶν ἐθνῶν δὲν πρέπει ποτὲ νὰ ὑποτάσσουν εἰς τὰ αἰσθήματα τῆς καρδίας τὰ συμφέροντα τῆς πατρίδος, ὄχι διότι καρδίαν δὲν πρέπει νὰ ἔχουν, ἀλλὰ διότι ἡ καρδία των πρέπει νὰ ἦναι ἀποκλειστικὴ ἰδιοκτησία τῆς πατρίδος. Οὐδεὶς κατέκρινε τὴν Αὐστρίαν, διότι, λησμονήσασα κατὰ τὴν αὐτὴν ἐποχὴν περὶ ἧς λαλεῖ, τὴν ὀφειλομένην εὐγνωμοσύνην πρὸς τὴν γείτονα αὐτῆς δύναμιν, ἔλαβε τὰ ὅπλα κατ' αὐτῆς. Ἀφ' οὗ τὰ συμφέροντά της ὑπηγόρευον αὐτῇ τὴν πολιτικήν, τὴν ὁποίαν ἠκολούθησεν, ὤφειλε νὰ παρακούσῃ εἰς τὴν καρδίαν καὶ ἔπραξε καλῶς.

Ἀλλ' ἀντὶ τούτου τί ἔπραξε τὸ ὑπουργεῖον μας ; Ἔπραξεν ὅ,τι πράττει ὁ ἰδιώτης ἐν ὥρᾳ θυμοῦ καὶ ἀγανακτήσεως, ἵνα μὴ εἰπῇ ἄλλο τι. Εἶπε πρὸς τοὺς δανειστάς του « Σᾶς χρεωστῶ, Σᾶς πληρώνω. » Δὲν ἀμφισβητεῖ ὅτι τὸ δάνειον ἔπρεπε μίαν ἡμέραν νὰ τακτοποιηθῇ, ἀλλὰ διαφωνεῖ πρὸς τοὺς ὑπουργοὺς, ὅτι ἡ ὥρα καθ' ἣν ἐπεχείρισαν τὸ ἔργον τοῦτο, δὲν ἦτο καταλληλος. Εἶναι ἄφρων ὁ ὀφειλέτης ἐκεῖνος, ὅστις ζητῶν νὰ *συμβιβασθῇ* μὲ τοὺς δανειστάς του καὶ ἔχει νὰ τοὺς *ἐξοφλήσῃ*, ἐκλέγει ὡς περίστασιν ἀρμοδίαν τὴν ὥραν, καθ' ἣν εὑρίσκεται εἰς ῥῆξιν

μὲ αὐτούς. Τοιαύτη διαγωγὴ ὡς ἀποτέλεσμα θέλει ἔχει καὶ ἐπὶ ἰδιώτου καὶ ἐπὶ ἔθνους νὰ παρατείνῃ τὴν δυσμένειαν καὶ τὴν ῥῆξιν καὶ νὰ χειροτερεύσῃ τὴν θέσιν τοῦ ἀδυνάτου.

Καὶ τῷ ὄντι ἡ θέσις τῆς ἀδυνάτου Ἑλλάδος ἐχειροτέρευσε καὶ, ἵνα μὴ εἰπῃ τίποτε βαρύτερον, ἡ Ἑλλὰς ἐρρίφθη ἔκτοτε εἰς τὸν ἔσχατον κίνδυνον. Τὰ πράγματα τὸ κηρύττουν, εἶναι περιττὴ πᾶσα ἄλλη ἀπόδειξις.

Ἡ Δύσις ἀναχωρήσασα ἀπὸ τὸ ἔδαφος τῆς Ἑλλάδος μὲ τὰς αὐτὰς περὶ τῆς πολιτικῆς αὐτῆς πεποιθήσεως, ἃς εἶχεν ὅταν ἀφίχθη εἰς Πειραιᾶ, μετέβαλε τὴν ἐν ἀνατολῇ πολιτικὴν αὐτῆς καὶ ἀπεφάσισε νὰ πράξῃ ἰδίαις χεραὶν, ὅ,τι συστήσασα τὸ ἑλληνικὸν Βασίλειον ἤλπισε δι' αὐτοῦ νὰ κατορθώσῃ.

Ὀλίγας ἔτι λέξεις περὶ τοῦ προορισμοῦ τῆς Ἑλλάδος εἶναι ἀναγκασμένος νὰ εἰπῃ πρὶν προβῇ εἰς τὴν ἐξέτασιν τῶν λυπηρῶν ἀποτελεσμάτων τῆς νέας πολιτικῆς τῆς Δύσεως περὶ ἀναμορφώσεως τῆς ἀνατολῆς.

Εἶναι τοῖς πᾶσι γνωστὴ ἡ ἀρχὴ τῆς ἀκεραιότητος τῆς Ὀθωμανικῆς αὐτοκρατορίας, ἣν ἀπὸ τὰ μέσα τῆς τελευταίας ἑκατονταετηρίδος ἐκήρυξεν ἡ Εὐρώπη. Αἱ ἀλλεπάλληλοι κατακτήσεις τῶν Σλαβικῶν φύλων, αἵτινες εἰς ὀλίγον χρόνον διάστημα εἶχον σκεπάσει σχεδὸν τὸ ἥμισυ τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἠπείρου, διήγειραν σπουδαίους φόβους εἰς τὴν Εὐρώπην, ἥτις ἐγίνωσκεν ὅτι τὸ πολυτιμότερον κατὰ τῆς προόδου ταύτης προπύργιον εἶναι ἡ Ὀθωμανικὴ αὐτοκρατορία, ὡρκίσθη νὰ θέσῃ αὐτὸ ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψιν καὶ προστασίαν της. Ἀλλ' ὁ ἑλληνικὸς ἀγὼν ἀνεκάλυψε δύω μεγάλα μυστήρια· ὅτι ἡ αὐτοκρατορία δὲν ἦτο ὅσον ὑπελαμβάνετο ἰσχυρὰ καὶ ὅτι εἰς τὰ σπλάγχνα αὐτῆς εὑρίσκετο ὁ ἐχθρός της, λαὸς ἰσχυρότερος, νοημονέστερος καὶ πολὺ πλέον πολιτισμένος τοῦ δεσπόζοντος αὐτοῦ. Ἀφ' οὗ τὰ θαύματα τῆς ἑλληνικῆς ἐπαναστάσεως κατέστησαν καὶ εἰς αὐτοὺς τοὺς τυφλοὺς φανερὰς τὰς εἰρημένας ἀληθείας, ἡ Εὐρώπη ἐθυσίασε τὰς λαοκτόνους ἀρχάς, τὰς ὁποίας ὑπὸ τὸ σεπτὸν ὄνομα τῆς ἱερᾶς Συμμαχίας εἶχε καθιερώσει ἐν Βιέννῃ καὶ Λαϋμβάχ. Ἡ ἀναγνώρισις τοῦ Ἕλλην. Βασιλείου μετέτρεψε τὴν ἀρχὴν τῆς ἀκεραιότητος τῆς Ὀθωμανικῆς αὐτοκρατορίας εἰς ἀκεραιότητα τῆς Ὀθωμανικῆς χώρας καὶ δυνάμει τῆς ἀρχῆς αὐτῆς ἡ μικρά μας Ἑλλὰς ἠδυνήθη νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὴν Εὐρωπαϊκὴν οἰκογένειαν.

Ἡ Εὐρώπη ἤλπιζεν, ἢ καὶ ἂν αὐτὴ δὲν ἤλπιζεν, ἡ Ἑλλὰς ὤφειλε νὰ κατασταθῇ φάρος τῆς ἀνατολῆς· ὤφειλε νὰ ἀναμορφώσῃ αὐτὴν, ἀναπλάττουσα νέον λαὸν, νέον πολιτισμὸν,

νέας ἰδέας καὶ εἶναι βέβαιος ὅτι ἡ Ἑλλὰς, καὶ τοι μικρὰ ἐντὸς τῆς ἐπικρατείας της, ἠδύνατο νὰ διαπράξῃ τὰ ἔργα ταῦτα, διότι κατῴκει ἐντὸς τῆς Ἀνατολῆς, ἐντὸς τῆς Ὀθωμανικῆς αὐτοκρατορίας, ἐντὸς τῆς ὁποίας ἔμενον οἱ λαοί της, οἱ συναγωνισταί της, ἡ γλῶσσά της, ἡ θρησκεία της, τὸ Πατριαρχεῖον της, πᾶσα ζωὴ καὶ πᾶσα κίνησις τῆς Ὀθωμανικῆς αὐτοκρατορίας. Ἂν δὲ ἡ Ἑλλὰς μετὰ ζήλου ἐρρίπτετο εἰς τὸ στάδιον τοῦτο, αἱ ἀνησυχίαι τῆς Δύσεως ἤθελον μετριασθῆ, ἡ εὐμένεια αὐτῶν πρὸς τὸν Δυνάστην ἤθελε σκεπάσει τὸν δυναστευόμενον καὶ ἡ Ἑλλὰς ἡ ἀντιπρόσωπος αὐτοῦ ἤθελε κερδήσει τοὺς ὑπερασπιστὰς τῆς ἀκεραιότητος.

Δὲν εἶναι ἴσως τολμηρὸν νὰ εἴπῃ ὅτι ἄνευ τοῦ ἑλληνικοῦ στοιχείου ἡ ἀναμόρφωσις τῆς Ἀνατολῆς ἦτο ἀδύνατος· ἡ κατάστασις τῆς χώρας ταύτης ἦτο φανερὰ διαμαρτύρησις κατὰ τῆς ἰδέας, ὅτι ὁ Εὐρωπαϊκὸς πολιτισμὸς ἠδύνατο διὰ μιᾶς νὰ μεταφυτευθῇ εἰς αὐτήν.

Μεταβαίνων δὲ ἤδη εἰς τὴν ἐξέτασιν τῶν ἀποτελεσμάτων τῆς πολιτικῆς μας ταύτης, παρατηρεῖ ὅτι ἡ Εὐρώπη ἐξέπεσεν εἰς τὸ μέτρον νὰ ἐκπολιτίσῃ τὴν Ἀνατολὴν, πέμπουσα τοὺς θεσμούς αὐτῆς. Ἀλλὰ τὸ μόνον ἀποτέλεσμα τοῦ μέτρου τούτου ἦτο ἡ διάλυσις τῆς ἑλληνικῆς οἰκογενείας, τοῦ πυρῆνος τῆς ἀναμορφώσεως. Εἶναι ἀσυμβίβαστος πρὸς τὰς ἀρχὰς τοῦ εὐρωπαϊκοῦ πολιτισμοῦ ἡ ἀνισότης μεταξὺ λαῶν τῆς αὐτῆς ἐπικρατείας, εἶπεν ἡ ὀθωμανικὴ κυβέρνησις, ἑπομένως πρέπει νὰ ἐκλείψουν τὰ προνόμια τῶν χριστιανῶν· ὅθεν ἡ κοσμικὴ καὶ δικαστικὴ ἐξουσία τοῦ Πατριαρχείου καταργεῖται.

Γνωρίζετε ὅτι ὁ ἐθνισμὸς διετηρήθη διὰ τῆς θρησκείας καὶ τῶν προνομίων· ἠξεύρετε ὅτι ἀπὸ τῆς ἁλώσεως τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ἡ Ἑλληνικὴ ἐκκλησία ἔμεινεν ἐπὶ κεφαλῆς τοῦ γένους· αἱ κυριώτεραι, αἱ καθημεριναὶ ἀνάγκαι τοῦ ἔθνους ἐθεραπεύοντο ἄνευ τῆς ἀμέσου ἐπεμβάσεως τοῦ δυνάστου, ὅστις πλὴν φόρου καὶ ὑποταγῆς οὐδὲν ἄλλο ζητῶν ἄφινε τὸ ἔθνος ἐν τῇ ἑνότητί του νὰ ζῇ καὶ νὰ προάγηται· ἀπὸ τεσσάρων αἰώνων οὐδὲν ἐκαινοτομήθη καὶ ἂν ἐγένετο καινοτομία τις ἀπέβη πρὸς ἐνίσχυσιν τοῦ γένους καὶ ἀπονομὴν νέων προνομίων.

Ὁ κλῆρος, εἶπεν ἡ ἐξουσία, πρέπει νὰ μισθοδοτῆται ἵνα κατασταθῇ ἀξιοπρεπὴς, ὅθεν ἐπεβλήθησαν φόροι. Ἠξεύρετε ὅμως τίς πληρώνει τοὺς φόρους, τοὺς ὁποίους ὁ κατακτητὴς ἐπιβάλλει; Ἠξεύρετε προσέτι, ὅτι ἡ Τουρκία δὲν διαπρέπει ἐπὶ οἰκονομικῇ τάξει; Τὸ ἑλληνικὸν ὅθεν ἔθνος ὑπέκυψεν εἰς νέον φόρον

καὶ ὁ φόρος ἀντὶ νὰ δίδεται εἰς τὸν κλῆρον καταναλίσκεται εἰς τὰς κατεπειγούσας ἀνάγκας τοῦ κατακτητοῦ. Τὸ ἀποτέλεσμα εἶναι φυσικόν· ὁ κλῆρος μείνας ἄνευ ἀπολαυῶν ἔπρεπε νὰ προστρέξῃ καὶ πάλιν εἰς τὰ πατροπαράδοτα καὶ οἱ χριστιανοὶ ὑπεβλήθησαν εἰς τὸ δίλημμα ἢ νὰ ἐγκαταλείψουν τὸν κλῆρον, ἢ νὰ ὑποβληθοῦν εἰς φόρον διπλοῦν· ἀμφότερα δυσάρεστα, διότι ἀμφότερα χαλαρόνουν τὴν πρὸς τὸν κλῆρον ἀγάπην.

Οἱ χριστιανοὶ, εἶπεν ἡ ἐξουσία, πρέπει νὰ συντρέχουν εἰς τὴν ὑπεράσπισιν τῆς χώρας· ἄρα πρέπει νὰ ὑπόκεινται εἰς στρατείαν· ἀλλὰ τὸ ἔλεγε μὲ τὴν ἀπόφασιν νὰ μὴ τὸ ἐκτελέσῃ καὶ θαυμάζει πῶς ἐπίστευσεν ἡ Εὐρώπη ὅτι ἤθελον δοθῇ ὅπλα εἰς τοὺς ὑποτελεῖς. Τὸ ἰατρικὸν ὅμως ἦτο πρόχειρον· εἶναι περιττὸν νὰ στρατολογῶνται οἱ χριστιανοὶ, εἶπεν ἡ ἐξουσία· ἀντὶ στρατιωτῶν ἠμποροῦν νὰ προσφέρουν χρήματα καὶ νέος φόρος πρὸς ἀντικατάστασιν τῆς στρατείας ὡρίσθη.

Κράτος ἐν Κράτει δὲν πρέπει νὰ ὑπάρχῃ ἐφώναξε τὸ Διβάνι. Ἀλλὰ μὲ τὴν μεγάλην αὐτὴν ἀρχὴν τοῦ εὐρωπαϊκοῦ πολιτισμοῦ εἶναι ἀσυμβίβαστος ὁ ὀργανισμὸς τοῦ πατριαρχείου, πρέπει νὰ μεταρρυθμισθῇ. Ἐνταῦθα ἂς τῷ συγχωρηθῇ νὰ ἐκφράσῃ τὴν θαθειάν του λύπην ὅτι εἰς τὴν μεταρρύθμισιν ταύτην συνετέλεσαν καὶ τινες τῶν Ἑλλήνων. Θαυμάζει πῶς ἠδυνήθησαν νὰ συμβουλεύσουν ἢ καὶ νὰ δεχθοῦν τὴν μεταρρύθμισιν τῶν πατροπαραδότων ἐν ὥρᾳ μεγάλης τοῦ Γένους καταδρομῆς. Ἡ μεταρρύθμισις αὕτη ἀνέσυρε τὸν θεμέλιον λίθον τοῦ γιγαντιαίου οἰκοδομήματος, τὸ ὁποῖον ἐκ τῆς Βυζαντινῆς Αὐτοκρατορίας περιεσώθη εἰς τὸ Γένος.

Αὐτὰ ἦσαν τὰ ἀποτελέσματα τῆς ἀναμορφώσεως τὴν ὁποίαν ὑπεθάλψαμεν ἡμεῖς διὰ τῆς πολιτικῆς ὁδοῦ, τὴν ὁποίαν ἠσπάσθημεν. Τὸ μέλλον οὐδεὶς δύναται νὰ προΐδῃ· τὸ ἀληθὲς ὅμως εἶναι ὅτι βαδίζομεν πεζῇ, ἐν ᾧ τὰ πέριξ τρέχουσι μὲ τὸν ἀτμὸν καὶ οὐδεὶς ἠμπορεῖ ν' ἀναπαυθῇ εἰς τὰς ἐλπίδας τοῦ μέλλοντος, ὅταν ἡ ἑλληνικὴ οἰκογένεια κατακερματίζεται καὶ ἀποσυντίθηται. Ποῦ ν' ἀναθέσωμεν τὰς ἐλπίδας μας, ἀφ' οὗ εἰς τὴν σημαίαν μας ἐγράφη ἡ ἀλεθρία ἀρχὴ τῆς ἀπομονώσεως; Νὰ ἐλπίσωμεν εἰς τὸ Πατριαρχεῖον; Ἀλλ' ἂς παύσωμεν ἀντλοῦντες ἐλπίδας ἀπὸ δυνάμεων ἀσθενῶν. Τὸ Πατριαρχεῖον μὲ μίαν φωνὴν ἠδύνατο ν' ἀναρριπίσῃ πᾶν εὐγενὲς αἴσθημα, ἀλλ' ἔπρεπε νὰ εὑρίσκεται, ὅπου ἀφῆκεν αὐτὸ ὁ πρωτομάρτυς Γρηγόριος. Τὸ Πατριαρχεῖον ὅμως τώρα εἶναι λέξις κενὴ, θεσμὸς ἄσημος καὶ ἀνωφελής. Περιμένομεν ἐλπίδας ἀπὸ τὴν ἐνέργειαν τῆς ἡμε-

τέρας Κυβερνήσεως; Δὲν ἀμφισβητεῖ ὅτι τὸ ὑπουργεῖόν μας ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν γράφει φύλλα τινὰ χάρτου, καθὼς εἶναι βέβαιος ὅτι ἡ πρεσβεία τῆς Κωνσταντινουπόλεως διευθύνεται μὲ ἀκραιφνῆ πατριωτισμόν. Ἀλλὰ τί δύνανται νὰ κατωρθώσουν τοιαῦτα μέσα; Εἶναι ποτὲ δυνατὸν ν' ἀνασταλῇ χειμαρρος ὁρμητικὸς δι' εὐχῶν καὶ δεήσεων; Εἶναι δυνατὸν νὰ τρέφετε ἐλπίδας ὅταν πέριξ ἡμῶν σύμμαχος δὲν ὑπάρχῃ κανείς, οἱ δὲ ἰδρῶτες τοῦ λαοῦ, εἰς περιστάσεις μεγάλων κινδύνων τοῦ παρόντος καὶ μέλλοντος προωρίσθησαν εἰς ἐξόρλησιν παλαιῶν χρεῶν; Μεθ' ὅλα λοιπὸν ταῦτα ἐρωτῶ ἐὰν ἡ πολιτικὴ τοῦ ὑπουργείου μας εἶναι ἡ προσήκουσα εἰς ἔθνος εὑρισκόμενον εἰς τὴν ὁδὸν τῆς προόδου.

Ἰδοὺ διατὶ δυσανασχετεῖ. Βλέπει τὴν πατρίδα του μετατρεπεῖσαν ἀπὸ Κράτος τῆς Ἀνατολῆς εἰς τράπεζαν τοκοφόρων. Βλέπει ὅτι ἐπραγματοποιήθη ἡ ἄλλοτε γελοία ἰδέα τινων, ὅτι ἡ Ἑλλὰς προορισμὸν ἄλλον δὲν ἔχει εἰμὴ ν' ἀναπνέῃ ἐλεύθερον ἀέρα, ἡ κλασσικὴ χώρα τοῦ ἀρχαίου πολιτισμοῦ. Εἰς Μουσεῖον μετεβλήθη ἡ πατρίς μας, εἰς Μουσεῖον ἀρχαιοτήτων.

Ἐξέθηκεν ἄλλος ὅτι ὡς μέλος τῆς ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ εἰσηγητικῆς ἐπιτροπῆς ἔρχεται νὰ φέρῃ παρατηρήσεις τινας ἐφ' ὅσων ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου ἐλάλησαν οἱ δύω προαγορεύσαντες ὅ,τι βουλευτὴς τοῦ Πανεπιστημίου καὶ ὁ τοῦ Μεσολογγίου.

Καὶ πρῶτον δὲν ἀποδέχεται ὅτι ὁ προϋπολογισμὸς πρέπει νὰ συζητῆται ἀπὸ τὴν ὁλομέλειαν τῆς Βουλῆς καὶ οὐχὶ ἀπὸ τὰ τμήματα, διότι τὸ σύστημα τοῦτο, ἂν καὶ δὲν ἀντιβαίνει εἰς τὸν κανονισμόν, δὲν εἶναι μολαταῦτα ὀρθόν, οὐδὲ ἤθελεν εἶσθαι ἀποτελεσματικόν, ἀλλὰ μάλιστα ἤθελε παρεισάξει τὴν μεγαλειτέραν ἀνωμαλίαν εἰς τὰ νομοθετικὰ ἔργα τῆς Βουλῆς καὶ ἤθελε παρατείνει ἐπὶ ματαίῳ τὸν χρόνον τῆς ἐξελέγξεως, ἥτις ἄλλως τε ἐνεργεῖται μὲν ἐνώπιον τῆς ἐκ τῶν τμημάτων ἐπιτροπῆς, ὑπὸ 14 συγκειμένης μελῶν κατὰ τὸν κανονισμόν, γίνεται δὲ πλατυτέρα ἐνώπιον ὁλοκλήρου τῆς Βουλῆς μεθ' ὅλης τῆς δημοσιότητος καὶ αὐστηρότητος ἐνώπιον πολυπληθοῦς ἀκροατηρίου διαφόρων τάξεων. Τὸ τοιοῦτον δὲ σύστημα ἐπικρατεῖ καὶ εἰς ὀλιγώτερον πολυμελῆ σώματα, ὅπου εἷς εἰσηγητὴς ἐξετάζει τὴν ὑπόθεσιν καὶ ἀκολούθως φέρει αὐτὴν ἐνώπιον ὁλοκλήρου τοῦ Σώματος.

Καὶ κατὰ τὴν προηγηθεῖσαν συζήτησιν ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐσόδων, οἱ ἀγορεύσαντες ἐξύμνησαν τὴν ἐργασίαν τῆς ἐπιτροπῆς, καὶ πρὸ μικροῦ ὁ βουλευτὴς Πανεπιστημίου εἶπεν

ὅτι ἐπιδοκιμάζει τὸ ἔργον αὐτῆς καὶ τὴν ἀκρίβειαν μεθ' ἧς διεξῆλθε τὸν προϋπολογισμόν, ἂν καὶ, ὡς εἶπεν, ὁ πρὸς ἐξέλεγξιν χρόνος δὲν ἦτο ἀνάλογος. Οὐδεὶς βεβαίως δύναται νὰ ἀρνηθῇ τὴν σπουδαιότητα τοῦ προϋπολογισμοῦ, ἀλλὰ δὲν πρέπει καὶ νὰ ἐξογκῶμεν ὑπὲρ τὸ δέον τὰς δυσχερείας τῆς ἐξελέγξεως, διότι προϋπολογισμὸς ἐξ 23 ἑκατομμυρίων ἐσόδων καὶ ἐκ τοσούτων ἐξόδων δὲν εἶναι τοσοῦτον καταπληκτικὸς ὥστε ἡ ἐξέλεγξίς του νὰ καταντᾷ ἔργον δυσχερές. Ὁ προϋπολογισμὸς περιλαμβάνει, εἰς μὲν τὰ ἔσοδα, τὰ ἐκ διαφόρων πόρων τοῦ Κράτους πρωϊρχόμενα καὶ τὰ ἀπὸ διαφόρους φορολογίας εἰσπραττόμενα ποσά, ὑπολογιζόμενα ἐπὶ τῇ βάσει τῶν κατὰ τὰ προηγούμενα ἔτη βεβαιωθέντων, καὶ δὲν εἶναι ἀληθὲς ὅτι ὁ ὑπουργὸς τῶν οἰκονομικῶν, ὡς διϊσχυρίσθη ὁ προαγορεύσας, ἐξώγκωσε τὸν προϋπολογισμὸν τῶν ἐσόδων μὲ ψευδῆ ποσά, ἠλάττωσε δὲ τὸν τῶν ἐξόδων ἐπὶ σκοπῷ, τὸν ὁποῖον ὅμως αὐτὸς δὲν δύναται νὰ ἐννοήσῃ. Ὅλοι οἱ προϋπολογισμοὶ ὡς πρὸς τὰ ἔσοδα στηρίζονται, ὡς εἶπεν, εἰς τὰ κατὰ τὰ προηγούμενα ἔτη βεβαιωθέντα ποσά, ἄτινα βεβαίως εἰσὶν ὑποθετικά, διότι ἄλλοτε μὲν ὑπερέβησαν τὸν προϋπολογισμόν, ἄλλοτε δὲ ἐβεβαιώθησαν ὀλιγώτερα τῶν προϋπολογισθέντων, καθόσον παρ' ἡμῖν δὲν ὑπάρχουσιν ἔσοδα ἢ πόροι σταθεροί, ἀλλὰ τὰ πλεῖστα εἰσὶν εἰσοδήματα ἐλπίδος, ὑποκείμενα εἰς διαφόρους περιπετείας. Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὰ ἔξοδα, ὁ προϋπολογισμὸς οὔτε νὰ μειωθῇ εἶναι δυνατὸν καὶ μάλιστα ἐπὶ σκοπῷ οὔτε νὰ ἐξογκωθῇ πέραν τῶν ὁρίων του, διὰ τὸν ἁπλούστατον λόγον τοῦ ὅτι αἱ δι' αὐτοῦ ὁριζόμεναι δαπάναι στηρίζονται εἰς νόμους προϋπάρχοντας, εἰς ὀργανικὰς διατάξεις καθιερωμένας καὶ παραδεδεγμένας ἀπὸ τὰ νομοθετικὰ σώματα καὶ εἰς ἄλλα τινα ἀντικείμενα καὶ δαπάνας εἰδικῶς ὡρισμένας, περὶ τῶν ὁποίων δὲν διατελεῖ εἰς ἄγνοιαν τὸ ἔθνος, ὡς ἠθέλησε νὰ διϊσχυρισθῇ ὁ προαγορεύσας, καθ' ὅσον, πᾶν ὅ,τι ψηφίζουσιν οἱ ἀντιπρόσωποι τοῦ λαοῦ, ὑποτίθεται ὅτι εἶναι γνωστὸν καὶ εἰς τὸ ἔθνος, ἴσως δὲ τὸ εἰκοστημόριον τῶν ἐν τῷ προϋπολογισμῷ σημειουμένων ἐξόδων ὁρίζεται δι' ἔργα μέλλοντα, τῶν ὁποίων τὴν δαπάνην ἀναδέχεται ἡ Κυβέρνησις καὶ διὰ μόνου τοῦ ἀπολογισμοῦ γίνεται ὁ ἔλεγχος ἐὰν ἐπραγματοποιήθησαν ἢ οὔ, εἰς τὴν τελευταίαν δὲ περίστασιν μένουσιν ὡς ἀποθεματικὸν κεφάλαιον ἐν τῷ δημοσίῳ ταμείῳ.

Ἀλλ' εἶπεν ὁ προαγορεύσας ὅτι οἱ ὑπουργοὶ δαπανῶσι τὰ εἰσοδήματα τοῦ Κράτους εἰς ἄλλας παρὰ τὰς διὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ ὡρισμένας ἀνάγκας. Ἀλλὰ τίς δύναται νὰ πιστεύσῃ

ὅτι ὁ ὑπουργὸς δύναται νὰ πράξῃ τοῦτο, χωρὶς προηγουμένως νὰ μεταβιβασθῇ τακτικῶς τὸ ποσὸν εἰς τὸ οἰκεῖον κεφάλαιον καὶ ἄρθρον; Εἰς τοὺς ἀπολογισμοὺς τοὐλάχιστον δὲν ἀπηντήσαμεν τοιοῦτόν τι.

Ὡς πρὸς τὸν ὄγκον τῶν πιστώσεων, αὗται εἶναι συνέπεια δαπανῶν παρουσιαζομένων μετὰ τὴν ἐπιψήφισιν τοῦ προϋπολογισμοῦ, τὰς ὁποίας ἀνάγκη τις νομιμοποιημένη προκαλεῖ.

Ἄπορον ἀληθῶς τῷ φαίνεται τὸ νὰ ἐπαναλαμβάνωσιν οἱ ἀγορεύοντες συνεχῶς τὰ περὶ δανείου, ὡς νὰ ἦσαν ξένοι τῶν πραγμάτων, καὶ ἀγνοοῦσιν ἴσως ὅτι περὶ τῆς διαχειρίσεως τοῦ δανείου αὐτοῦ ἐπαρουσιάσθη καὶ κατὰ τὸ **1847** ἀπολογισμὸς καὶ πρὸ τῆς μεταπολιτεύσεως ἐδόθη ἔκθεσις ἐνώπιον τοῦ Βασιλέως ἀπὸ τὸν ἁρμόδιον Γραμματέα τῆς ἐπικρατείας. Κατὰ τὸν ἐνώπιον τῶν Βουλῶν παρουσιασθέντα ὑπὸ τοῦ τότε ὑπουργοῦ τῶν οἰκονομικῶν Κ. Α. Μεταξᾶ ἀπολογισμόν, ἐξελεγχθέντα καὶ ἀπὸ τὴν ἐπιτροπὴν τῆς Βουλῆς, ἐκ τοῦ δανείου τῶν **60** ἑκατομμυρίων φράγκων, ἐδαπανήθησαν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν αὐτοῦ μέχρι τοῦ **1843**, νομίζει, δραχ. **29,174,098**, ἤτοι εἰς τόκους τῆς πρώτης σειρᾶς καὶ μέρους τῆς δευτέρας δραχ. **24,031,863**· εἰς χρεωλύσια δραχ. **4,747,469**· εἰς προμήθειαν δραχ. **284,399** καὶ εἰς τόκους προκαταβολῶν καὶ διαφόρων ἐξόδων δραχμαὶ **110,365**· διετέθησαν δὲ καὶ εἰς ἄλλας ὑποχρεώσεις τοῦ Κράτους δραχ. **14,769,723**, ἤτοι διὰ προκαταβολὰς χορηγηθείσας εἰς τὸν ἀείμνηστον Κυβερνήτην τῆς Ἑλλάδος πρὸς τῆς διαπραγματεύσεως τοῦ δανείου αὐτοῦ, περὶ ἧς εἶχε χορηγήσει τὸ δικαίωμα καὶ τὴν πληρεξουσιότητα εἰς τὴν Α. Ε. διὰ ψηφίσματός της ἡ ἐν Τροιζῆνι Συνέλευσις, δρ. **1,857,358**· εἰς χρεωλύσιον τοῦ παλαιοῦ δανείου τοῦ Λονδίνου **381,201** καὶ εἰς ἀποζημίωσιν τῆς Ὀθωμανικῆς Πύλης δραχ. **12,511,164**, μόλις δὲ ἡ ἀντιβασιλεία διεχειρίσθη διὰ τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ Κράτους, κατὰ τὰ πρῶτα τῆς ἀρίζεώς της ἔτη, **14** περίπου ἑκατομμύρια, ἀφ' οὗ δυστυχῶς ἡ κατάστασις τῆς Ἑλλάδος μετὰ τὸν θάνατον τοῦ ἀειμνήστου Κυβερνήτου ἐπαρουσιάζετο εἰς τὸν ἔξω κόσμον ὡς λίαν ἀνώμαλος καὶ χάρις εἰς τὸν πατριωτισμὸν καὶ τὴν πρὸς τὴν τάξιν ἔμφυτον τάσιν τοῦ εὐγενοῦς λαοῦ τῆς Ἑλλάδος ἡ ἡσυχία καὶ ἡ ἀσφάλεια παρεδόθησαν εἰς τὴν νέαν Κυβέρνησίν του ὡς ἱερὰ παρακαταθήκη. Ἀλλὰ τί ἔπρεπε νὰ πράξῃ μία Κυβέρνησις ἐξωθεν ἐρχομένη, ὅπως ἐξασφαλίσῃ τὴν τάξιν εἰς Κράτος νέον διοργανισμοῦ δεόμενον καὶ νὰ παγιώσῃ ἐξ ἀρχῆς τὴν ἀπολύτως ἀναγκαίαν πειθαρχίαν τεταραγμένων ὑπὸ

τῶν ἐμφυλίων πολέμων ἐπαρχιῶν; Εἶχε βεβαίως ἀνάγκην ξένου στρατοῦ διοργανισμένου καὶ τοιαύτη ἦτο καὶ ἡ ἀπόφασις τῶν εὐεργετίδων Δυνάμεων, ἐνεργουσῶν κατ' αἴτησιν τοῦ ἔθνους ὡς πρὸς τὴν ἐκλογὴν τοῦ νέου ἡγεμόνος του καὶ ἐντεῦθεν ἡ ἀνάγκη τῆς δαπάνης ἑνὸς μεγάλου ποσοῦ ἐκ τοῦ δανείου αὐτοῦ.

Ἀλλ' ὅ,τι ἐλύπησε τὴν καρδίαν του ὡς καὶ ὅλων ὑμῶν εἶναι ἡ οἰκτρὰ κατάστασις, εἰς ἣν ἐπροσπάθησαν ν' ἀποδείξωσιν οἱ προαγορεύσαντες ὅτι εὑρίσκεται τὸ ἔθνος, ἀγνοεῖ πόθεν ὁρμώμενοι. Ἀποδοκιμάζων πᾶσαν κατὰ τῆς πατρίδος ἡμῶν προσβολήν, διαμαρτύρεται κατὰ πάσης τοιαύτης μομφῆς, ἀποκρουομένης εὐτυχῶς καὶ ἐκ τῶν πραγμάτων. Ὀφείλει δὲ χάριν τῆς τιμῆς τοῦ ἔθνους καὶ διὰ τὴν ὑπόληψιν τῶν γηραιῶν ἀγωνιστῶν νὰ εἴπῃ εἰς τοὺς προαγορεύσαντας ὅτι τὸ ἑλληνικὸν ἔθνος ἐν τῷ μέσῳ τοῦ πυρὸς καὶ τοῦ σιδήρου ἀπὸ τοῦ πρώτου ἔτους, καθ' ὃ ἔλαβεν εἰς χεῖρας τὰ ὅπλα, ἐβάδιζε γενναίως εἰς τὸν προορισμόν του καὶ ἐψήφιζε πολιτεύματα σταθερά, εἰς τὰ ὁποῖα δὲν πρέπει ν' ἀρνηθῶμεν ὅτι στηρίζεται καὶ τὸ σημερινὸν ἡμῶν πολίτευμα. Ἂς ἀνατρέξωμεν εἰς τὰς πράξεις τῶν ἐθνικῶν Συνελεύσεων τῆς Ἐπιδαύρου, τοῦ Ἄστρους, τῆς Τροιζηνίας καὶ αὐτῆς τῆς ἐν Ἄργει ἐθνικῆς Συνελεύσεως, καὶ θέλομεν πεισθῇ ὅτι τὸ ἔθνος καὶ εἰς αὐτὴν τὴν ἐποχήν, καθ' ἣν ὁ καταστρεπτικὸς ἄραψ, ἀνασκάπτων ἐκ θεμελίων τὰ κεντρικώτερα μέρη τῆς Πελοποννήσου, ἐξηπλώθη εἰς τὸ ἡρωϊκὸν Μεσολόγγιον, τὸ ἔθνος λέγει καὶ τότε ἐπέμενεν εἰς τὴν ὕπαρξιν τῆς αὐτονομίας καὶ ἀνεξαρτησίας του, ἐκάλει Κυβερνήτην καὶ ὡπὰν ἦτο ἐμπνευσμένον Θεόθεν ἐπίστευεν εἰς τὴν ἔκβασιν τῶν ἱερῶν πεποιθήσεών του. Ἂν εἰς τοιαύτην λοιπὸν ἐποχήν, εἰς τοιούτους χρόνους, καθ' οὓς ὁ μέγας πατριωτισμός, ἡ ἀκράδαντος ἐπιμονὴ καὶ ἡ μεγάλη πεῖρα δὲν συνωδεύοντο ἀπὸ τὴν παλυμάθειαν καὶ τὰ ρῶτα τῶν νεωτέρων, τὸ ἔθνος τοιαύτην ἔλαβε προαγωγήν, εἶναι δίκαιον ἀπὸ τοῦ βήματος τούτου τὰ διασαλπίζωμεν νὰ ἐναντία σήμερον, ὅτε ἡ παιδεία τοσοῦτον ἐξηπλώθη καὶ ἡ βιομηχανία τοσοῦτον ἀναπτύσσεται; Αὐτῶν τῶν ἰδίων ἀγορευσάντων τὰ ρῶτα καὶ ἄλλων ἐκτὸς τοῦ περιβόλου τούτου δὲν ἀρκοῦσι ν' ἀποκρούσωσι τοιαύτην μομφήν;

Εἰς ἐποχὴν καθ' ἣν ἡ Εὐρώπη ἅπασα κινεῖται, ἡ Ἑλλὰς ὑπνώττει προσέθηκαν οἱ προαγορεύσαντες· ἀλλὰ διατί δὲν ἐπείσθησαν ἐκ προσφάτων εἰσέτι πραγμάτων, ὅτι ἡ ὑπὲρ τοῦ μεγαλείου τῆς πατρίδος ἡμῶν ἄσβεστος ἐπιθυμία καὶ διακαὴς ζῆλος διαμένουσι πάντοτε ἀκμαῖα εἰς τὴν καρδίαν μας;

Μᾶς εἶπεν εἷς τῶν προαγορευσάντων ὅτι ξένος τις ὠνόμασε τὴν Ἑλλάδα ἐξάμβλωμα. Ἀποδοκιμάζει τὴν τοιαύτην ἔκφρασιν καὶ διαμαρτύρεται κατὰ πάσης συκοφαντίας ἀπευθυνομένης ἐναντίον μεγάλου διὰ τὴν καταγωγήν του καὶ τὸν προορισμόν του ἔθνους, ὑπὲρ τοῦ ὁποίου αἱ εὐγενεῖς διαθέσεις τοῦ ἐξηυγενισμένου κόσμου ὄχι μόνον δὲν ἐξέλιπον, ἀλλ' ὁσημέραι ἀναζωπυροῦνται.

Ἐπήνεγκεν ἕτερος ὅτι συμμεριζόμενος πληρέστατα τὴν γνώμην τοῦ βουλευτοῦ Πανεπιστημίου, εἰπόντος ὅτι ἡ καλὴ ἐσωτερικὴ διοίκησις προετοιμάζει τὸ μεγαλεῖον τῆς πατρίδος, δὲν θέλει οὐδόλως ἐνασχοληθῆ εἰς τὰ ἐξωτερικά, εἰς ἃ καὶ ἀνεπιτήδειος εἶναι, ἀλλὰ θέλει περιορισθῆ εἰς τὸν προϋπολογισμόν, ὅστις ἄμεσον ἔχει σχέσιν μὲ τὴν ἐσωτερικὴν τοῦ Κράτους διοίκησιν.

Παρεξενεύθη ὁ προαγορεύσας, διότι οἱ πρὸ αὐτοῦ ἀγορεύσαντες εἶπον, ὅτι ὁ προϋπολογισμὸς στερεῖται τῆς ἀπαιτουμένης ἀληθείας καὶ συνετάχθη ἐπὶ τῷ σκοπῷ τοῦ νὰ παραστήσῃ εἰκονικὴν τὴν κατάστασιν τοῦ 1861. Ἀλλὰ φαίνεται ὅτι ἂν καὶ μέλος τῆς ἐπιτροπῆς εὑρίσκεται εἰς πλήρη τοῦ προϋπολογισμοῦ ἄγνοιαν. Καὶ ἀληθῶς ὁ ὑπουργὸς τῶν οἰκονομικῶν ἐξώγκωσε μὲν τὰ ἔσοδα, ἠλάττωσε δὲ τὰ ἔξοδα διὰ νὰ φέρῃ εἰς ἰσορροπίαν τὸ Κράτος. Καὶ ἤθελεν εἶσθαι ἀνεκτὸν ἐὰν ἠλάττονε τὰς δαπάνας ἐκείνας, αἵτινες μὴ ὁριζόμεναι ὑπὸ τοῦ νόμου εἰσὶν ἐπιδεκτικαὶ αὐξομειώσεων, ἀλλ' αὐτός, ὡς θέλετε ἰδῆ, ἠλάττωσε δαπάνας ὁριζομένας ὑπὸ τοῦ νόμου καὶ παρακολουθούσας τὴν αὐξομείωσιν τοῦ ἀντιστοιχοῦντος ἐσόδου. Τὰ ἔσοδα π. χ. τοῦ φόρου τῶν ἐπιτηδευμάτων ἐσημειοῦντο εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ 1860 εἰς δραχμὰς 300,000, ἡ δὲ δαπάνη εἰς 50,000, εἰς δὲ τὸ 1861 τὸ μὲν ἔσοδον ἀναβιβάζεται εἰς 360,000, εἰς δὲ τὸ ποσοστὸν σημειοῖ τὸ αὐτὸ ποσοστόν. Ἐπίσης τὸ ἀπὸ φόρους οἰκοδομῶν ἔσοδον κατὰ μὲν τὸ 1860 ἐσημειοῦτο εἰς δραχ. 250,000 καὶ τὸ ποσοστὸν εἰς 30,000, εἰς δὲ τὸ 1861 τὸ μὲν ἔσοδον ἀνεβιβάσθη εἰς 290,000, τὸ δὲ ποσοστὸν ἔμεινε τὸ αὐτό, ἐνῷ ἀμφότερα τὰ ἔξοδα ταῦτα ἔπρεπε ν' αὐξήσωσιν ἀναλόγως τοῦ ἐσόδου. Ἀλλ' ἡ διαφορὰ αὕτη δύναται νὰ θεωρωθῆ ἀσήμαντος καὶ διὰ τοῦτο ἔρχεται εἰς ἄλλο σπουδαιότερον ἀντικείμενον. Εἰς τὰ 1860 ἡ πρόσοδος τοῦ χαρτοσήμου ὑπελογίσθη εἰς 1,800,000, αἱ δὲ ἀποδοχαὶ αὐτοῦ εἰς 400,000, καὶ εἰς τὸ 1861 αἱ μὲν ἀποδοχαὶ μένουσιν αἱ αὐταί, τὸ δὲ ἔσοδον ἀναβιβάζεται εἰς 2,000,000. Ἐὰν δὲ ῥίψατε ἓν βλέμμα εἰς τοὺς ἀπολογισμοὺς θέλετε ἰδῆ, ὅτι εἰς τὸ 1859 ἡ πρόσοδος τοῦ χαρτοσήμου ἦτο 1,500,000, εἶχον δὲ ζητηθῆ διὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ ἀποδοχαὶ 300,000 καὶ ἀκολούθως διὰ πιστώτεων ἐζητήθησαν ἕτεραι 150,000. Ἐὰν λοιπὸν ἀπέναντι ἐσόδου ἐκ δραχ. 1,500,000 αἱ ἀποδοχαὶ ἀνεβιβάσθησαν εἰς 450,000, ἕπεται ὅτι, ἀναβιβαζομένου τοῦ ἐσόδου εἰς 2,000,000, αἱ ἀποδοχαὶ θέλουσιν ἀναβιβασθῆ εἰς 600,000 δραχ. καὶ ἐν τοσούτῳ ὁ ὑπουργὸς σημειοῖ ἐν τῷ προϋπολογισμῷ μόνον 400,000, μεθυρίων δὲ διὰ πιστώσεων θέλει μᾶς ζητήσει τὸ ἐπίλοιπον, δικαιολογούμενος, ὡς καὶ ἐπὶ τῆς πιστώσεως τῶν τελευταίων 50,000, ὅτι ἡ αὔξησις τῶν ἀποδοχῶν δεικνύει μεγαλειτέραν τοῦ χαρτοσήμου κατανάλωσιν.

Ὑπάρχει δὲ καὶ ἕτερον ἀντικείμενον, εἰς τὸ ὁποῖον ἐφίστησι τὴν προσοχὴν τῆς Βουλῆς, καθ' ὅσον πρόκειται περὶ παραλείψεως ἐν γνώσει γενομένης. Εἰς τὸ 17 κεφ. τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν διὰ τὸ 1860 ζητεῖται πίστωσις 100,000 δραχ. διὰ συμψηφισμὸν φαλαγγιτικῶν γραμματίων, εἰς δὲ τὸ 1861 ὁ ὑπουργὸς ἀφαιρεῖ τὸ ποσὸν αὐτὸ καὶ λέγει εἰς τὸ φύλλον λεπτομερείας, ὅτι ἀφῃρέθη διότι τὰ κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος ψηφισθέντα ποσὰ ἀρκοῦν καὶ διὰ τὸ 1861. Ἠξεύρετε ὅτι ὑπάρχει νόμος, καθ' ὃν τὰ φαλαγγιτικὰ γραμμάτια εἶναι δεκτὰ πρὸς πληρωμὴν παλαιῶν χρεῶν, καὶ ἐπομένως δι' ὅσα ποσὰ ἐξοφλοῦνται διὰ φαλαγγιτικῶν γραμματίων ζητεῖται κατ' ἔτος πίστωσις. Ἐν πρώτοις λοιπὸν ὁ ὑπουργός, λέγων ὅτι αἱ πιστώσεις τῶν ἄλλων ἐτῶν ἀρκοῦσι καὶ διὰ τὸ 1861, δεικνύει μίαν ἄγνοιαν, διότι αἱ πιστώσεις τοῦ ἑνὸς ἔτους καὶ ἂν δὲν ἐξαντληθοῦν δὲν δύνανται νὰ διατεθῶσιν εἰς ἄλλο ἔτος. Ἐκτὸς ὅμως τούτου εἰς τὸν λογαριασμὸν τῆς διαχειρίσεως τοῦ 1857 σημειοῦται εἰς τὸ ἐνεργητικόν, ὅτι ὑπῆρχον εἰς τὸ Ταμεῖον πρὸς συμψηφισμὸν γραμμάτια 573,000 δραχ. Πρὸς συμψηφισμὸν λοιπὸν αὐτῶν τὸ ὑπουργεῖον εἶχεν ἀνάγκην νὰ ζητήσῃ πίστωσιν 570,000 δραχμῶν καὶ δὲν ἐζήτησε παρὰ 300,000 εἰς τὸ 1859 καὶ 100,000 εἰς τὸ 1860, τὸ ὅλον δραχ. 400,000 καὶ ἐπομένως ὑπολείπονται διὰ τὸ 1857 150,000 δραχμάς, ἐὰν δὲ ὑπολογίσωμεν κατὰ μέσον ὅρον 100 χιλ. δι' ἕκαστον ἔτος, ἔχομεν εἰσέτι ἀνάγκην διὰ τὰ ἔτη 1858, 1859, 1860 καὶ 1861, ἑτέρων 400,000 χιλιάδων, τὸ ὅλον δραχ. 600,000 καὶ ἐν τούτοις λέγει, ὅτι διὰ τὸ 1861 δὲν ἔχει ἀνάγκην πιστώσεως, ὅπερ δὲν εἶναι ἀληθές, καὶ τοῦτο θέλει ἔχει κακὰς συνεπείας

καὶ δι' ἡμᾶς, οἵτινες ψηφίζομεν ἕνα ψευδῆ προϋπολογισμὸν καὶ διὰ τοὺς συναδέλφους τοῦ ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν, εἵτινες ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐξοδεύουν εἰς διάφορα ἀντικείμενα, ὑποθέτοντες ὅτι τὰ ἔσοδα καλύπτουσι τὰ ἔξοδα. Συγχρόνως δὲ τὸ τοιοῦτον μᾶς βλάπτει καὶ ἐξωτερικῶς, διότι αἱ συνάμεις βλέπουσαι ὅτι τὰ ἔσοδα εἰσὶν ἀνώτερα τῶν ἐξόδων δικαιοῦνται νὰ μᾶς ζητήσωσι τὴν πληρωμὴν ἀνωτέρου κατ' ἔτος ποσοῦ.

Ἐξέθηκεν ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργός, ὅτι δὲν ἔχει σκοπὸν νὰ ἀπαντήσῃ πρὸς τὸν βουλευτὴν τοῦ Μεσολογγίου· ἡ θεωρία τούτου εἶναι ξένη ὅλως τοῦ πρακτέου καὶ διὰ τοῦτο θέλει εἴπει ὀλίγα μόνον πρὸς τοὺς βουλευτὰς τοῦ Πανεπιστημίου καὶ τῆς Παρνασσίδος, καθόσον ἀφορᾷ τὸν προϋπολογισμὸν κυρίως. Ἡ καλλιτέρα ἀπάντησις ἑνὸς ὑπουργοῦ δὲν εἶναι ἡ παρλαπολογία βεβαίως, ἀλλ' ὀνομάζετε παρλαπολογίαν, ὅταν εἷς ὑπουργὸς δι' ἀριθμῶν ἀκαταμαχήτων ἀποδεικνύῃ τὰς προόδους τοῦ ἔθνους, τὰς αὐξήσεις τῶν εἰσπράξεων, καὶ τὴν ἀνθηρὰν τοῦ ταμείου κατάστασιν; παρλαπολογίαν ὀνομάζετε ὅταν σᾶς λέγουν ῥητῶς, ἐπράξαμεν τὸ δεῖνα ἔργον, ἀνηγείραμεν τὸ δεῖνα κατάστημα, ἐκαθαρίσαμεν τὸν δεῖνα λιμένα, ἐχορηγήσαμεν τὴν δεῖνα συνδρομὴν κλπ; Λυπεῖται ὁ Κ. βουλευτὴς διότι ἀπέναντι τόσων συκοφαντιῶν, τόσων ὕβρεων κατὰ τῆς πατρίδος, ἀντιτάσσομεν προόδους, πραγματικὰς βελτιώσεις; τὸν λυποῦν αἱ βελτιώσεις αὗται; ὡς ὑπουργὸς αὐτὸς ἄλλοτε δὲν ἀνέχεται ν' ἀκούῃ α μεθ' ὑμᾶς ἐξετελέσθησαν ταῦτα· ἡ κατάστασις τῶν δημοσίων καὶ τῆς ὑπηρεσίας ἐβελτιώθη οὐσιωδῶς.»

Ὡμίλησεν ὁ Κ. βουλευτὴς περὶ ἐλευθερίας, ἀλλ' ὁποίαν καλλιτέραν ζητοῦν ἀπόδειξιν πλειοτέρας ἐλευθερίας παρὰ τὸ βῆμα τοῦτο, καὶ προκαλεῖ νὰ ἀποδείξουν μίαν ἄλλην ἐποχὴν ἀπὸ τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ συνταγματικοῦ πολιτεύματος ὁμοίαν τῆς παρούσης. Αἱ ἐκλογαί, προϊόν τῶν ὁποίων ὑπάρχει ἡ παροῦσα Βουλή, ἐνηργήθησαν παρ' ἡμῶν, καὶ γελᾷ ἀληθῶς ὅταν ἀκούῃ τὸν Κ. βουλευτὴν ὁμιλοῦντα περὶ τύπου, χωρὶς νὰ ἐνθυμεῖται τὴν ἐποχὴν ἐκείνην καθ' ἣν αἱ κατασχέσεις ἐνηργοῦντο διοικητικῶς, καὶ αἱ ἐφημερίδες κατελαμβάνοντο ἐντὸς τῶν τυπογραφείων. Ποία ἤδη ἐνεργεῖται καταδίωξις τῶν ἐφημερίδων, ποῖοι ἐτέθησαν περιορισμοί; ὑπερέβησαν μάλιστα αὗται τὰ ὅρια τῆς ἐλευθερίας; ἡ ἐλευθερία ἔχει βεβαίως καὶ τ' ἄτοπά της, ἀλλ' ἄτοπα τείνοντα ν' ἀγνίσουν τὴν κοινωνίαν, καὶ ν' ἀπομακρύνουν τὰ κακά· καὶ τὰ ἄτοπα δύνανται ἐπιτυχῶς νὰ θερα-

πευθῶσι διὰ μόνης τῆς ἐλευθερίας· ἡμεῖς ἔχομεν πίστιν εἰς τὴν ἐλευθερίαν, ἀλλ' ὁπωσδήποτε ὁ Κ. βουλευτὴς τοῦ Πανεπιστημίου δὲν ἦτο ὁ ἄνθρωπος ὁ δυνάμενος νὰ μεμφθῇ ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου αὐτοῦ ἡμᾶς.

Ὅταν ἤκουσε τὰς κομψὰς ἐκείνας θεωρίας, ὅτι ὁ προϋπολογισμὸς ἔπρεπε νὰ προβλέψῃ τὸν πόλεμον, νὰ ἔλθῃ εἰς συνδρομὴν ὑπὲρ τοῦ πάσχοντος τυχὸν ἐμπορίου καὶ τὰ τοιαῦτα, ἐνόμιζεν ὅτι εὑρίσκετο εἰς μεγάλον τι κράτος, ὅπου ἀκωλύτως διατίθενται ἑκατομμύρια, ὅπου οἱ πόροι εἰσὶν ἄφθονοι καὶ ποικίλοι. Πόσα ἑκατομμύρια δίδετε διὰ τὰς ἀνάγκας τοῦ πολέμου; πιθανὸν περὶς ἡμῶν νὰ ἐκραγῇ πόλεμος καταστρεπτικός, (ὁποῖον εἰρήσθω ἐν παρόδῳ ἐγὼ δὲν πιστεύω) θὰ ἔχωμεν ἀνάγκην τριάκοντα ἑκατομμυρίων, διὰ νὰ προμηθευθῶμεν ὑλικοῦ, διὰ νὰ ἐτοιμάσωμεν πλοῖα, διὰ νὰ κινήσωμεν τὸν στρατόν, μᾶς τὰ δίδετε; παρακαλεῖ τὸν Κ. βουλευτὴν νὰ τῷ δείξῃ τὸν πόρον δι' ἓν ἑκατομμύριον μόνον· ἐνθυμηθῆτε ὅτι ὁμιλεῖτε περὶ προϋπολογισμοῦ εἴκοσιν ἑκατομμυρίων καὶ περὶ Ἑλλάδος πτωχῆς καὶ ἄνευ πόρων. Θέλετε νὰ μεμφθῆτε τὴν Κυβέρνησιν· δὲν ἀρκοῦν λόγοι καὶ θεωρίαι, πρέπει νὰ ἔχετε πράγματα, ἀλλ' ἐὰν ζητῆτε σπουδαίως ἓν πρόγραμμα εἰς τὸν προϋπολογισμὸν καὶ τὰς πιστώσεις, τὸ εὑρίσκετε καθαρὸν εἰς τὸ περὶ ἀσφαλείας κεφάλαιον καὶ εἰς τὸ περὶ ἐβραιώσεως τῆς τάξεως εἰς τὰς ἐπαρχίας, τὴν ὁποίαν τῷ 1856 μᾶς παρήτησαν αἰκτρόν. τὸ εὑρίσκετε εἰς τὰ δημόσια καὶ κοινωφελῆ ἔργα. Αἱ πιστώσεις δὲν εἶναι ἀπόδειξις διαφωνίας οὔτε κακῆς ἐκτιμήσεως τῆς ἀνάγκης τοῦ τόπου, ὡς εἶπεν· ἐὰν ἐξετάσητε αὐτὰς μετὰ προσοχῆς θέλετε ἴδει ὅτι ἀφορῶσι κυρίως δημόσια ἔργα, τὰ ὁποῖα ἐκτελοῦνται ἅμα ἡ κατάστασις τοῦ ταμείου τὸ ἐπιτρέπει· εἰς τοὺς προϋπολογισμοὺς προβλέπονται, ἐσὸν εἶναι δυνατὸν ἀκριβῶς αἱ κατεπείγουσαι ἀνάγκαι τῆς ὑπηρεσίας καὶ τοῦ τόπου, καὶ τὰ περισσεύματα χρησιμεύουσιν εἰς δημόσια ἔργα, ἐκ τούτου αἱ πιστώσεις· ἄλλως· ἐὰν αἱ πιστώσεις ἐμπεριέχωσι κακόν τι, τὰς πιστώσεις μᾶς ἐκληροδότησεν ὁ κατήγορος αὐτῶν βουλευτὴς τοῦ Πανεπιστημίου, ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν ἄλλοτε, ἡ διαχείρισις τοῦ ὁποίου ἐπροκάλεσεν πιστώσεις τριῶν καὶ ἐπέκεινα ἑκατομμυρίων· ὁ ἴδιος ὑπουργὸς μᾶς ἐκληροδότησεν καὶ τὸν προϋπολογισμὸν ἐξογκωμένον, ἀναβιβάσας αὐτὸν εἰς 23 ἑκατομμύρια, ἐνῷ ἐξ αὐτῶν ἐλάχιστον ποσὸν δὲν ἐδαπανήθη ὑπὲρ τῆς ὠφελείας τοῦ τόπου· γνωρίζετε δὲ ὅτι ἀνάγκαι καθιερωθεῖσαι, ὠφέλειαι νομοθετηθεῖσαι δὲν ἐξαλείφονται εὐκό-

λως. Ἐὰν ἐσυζήτει τὸν προϋπολογισμὸν συγκριτικῶς καὶ οὐχὶ ἀπολύτως εὔκολον τῷ ἦτο ν' ἀποδείξῃ ὅτι ἐλαττώσεις ἀντὶ αὐξήσεων περιέχει ὁ προκείμενος προϋπολογισμός, καὶ ὅτι αἱ αὐξήσεις, ἐκτὸς ἐκείνων τὰς ὁποίας ἡ αὔξησις τῶν ἐσόδων ἐπροκάλεσεν εἰσὶν ἀποτέλεσμα παλαιῶν κυρίως ἀναγκῶν. Ἐπεθύμει νὰ τῷ δείξῃ ὁ Κ. βουλευτὴς τοῦ Πανεπιστημίου ποῦ εὗρε τὴν αὔξησιν τῶν 100,000 δραχμῶν εἰς τὰ ἔξοδα τῆς διοικήσεως, διότι ὁ προϋπολογισμὸς ἄλλό τι ἐμπεριλαμβάνει.

Παρακαλεῖ νὰ τῷ εἴπωσι προσέτι ποίας δυνάμεως ἀποκλειστικὴν συμμαχίαν πρέπει νὰ ἐπιζητήσωμεν, καὶ ἐὰν αἱ περιπέτειαι τῆς πολιτικῆς προκαλέσωσιν μεταξὺ τῶν Δυνάμεων τὸν πόλεμον, πρέπει καὶ ἡμεῖς νὰ ἐγείρωμεν ὅπλα κατὰ τῆς Ἀγγλίας, Γαλλίας καὶ τῆς Ῥωσσίας; Ἡ ἀγνωμοσύνη εἶναι κακία, καὶ δὲν δύναται νὰ ἔχῃ παρ' ὀλεθρίους τὰς συνεπείας. Ἂς μὴ διαζώμεθα, ἡ Ἑλλὰς εἶχεν τὴν ὁμόφρονων συνδρομὴν τῆς Δύσεως, ὅταν αὐτὴ ἐπείσθη ὅτι στοιχεῖον ζωῆς καὶ μέλλοντος παρουσιάζει ἡ Ἑλλάς. Ἐνόσῳ ὁμοφωνία δὲν ὑπῆρχεν, ἡ Εὐρώπη ἐσυμπαθοῦσεν, ἀλλὰ δὲν ἐνήργει, ὀφείλομεν ν' ἀποδείξωμεν διὰ τῆς προόδου καὶ τῶν βελτιώσεων, ὅτι αἱ πρῶται ἐλπίδες, αἱ πρῶται πεποιθήσεις αὐτῆς ὑπὲρ ἡμῶν δὲν ἐψεύσθησαν, ἐνόσῳ ἡ πεποίθησις αὕτη δὲν ἐγεννᾶτο περὶ τῆς Ἰταλίας, ὅλα τὰ ὑπὲρ αὐτῆς συμμαχοῦντα ἐξωτερικὰ συμφέροντα ἐκάθευδον. Ἂς γνωρίζετε ἡ ἀπομάκρυνσις τῆς Αὐστρικῆς ἀπὸ τὴν Ἰταλίαν, πρὸ αἰῶνος εἶναι τὸ σημεῖον μιᾶς μεγάλης πολιτικῆς, ἡ ἀποκλειστικὴ συμμαχία δὲν μᾶς ὠφελεῖ, εἰς ἀπομόνωσιν δὲν ἦτο ἡ Ἑλλὰς ἐπὶ τῆς σωτηρίου ναυμαχίας τῶν Ναβαρίνων, καὶ ὅμως δὲν ἀνῆκεν εἰς οὐδεμίαν ἀποκλειστικὴν συμμαχίαν.

Μεταβαίνων ἤδη εἰς τὰς παρατηρήσεις τοῦ Κ. Βουλευτοῦ Παρνασσίδος, λέγει, ὅτι ὁ προϋπολογισμὸς περὶ οὗ πρόκειται πρὸ μηνῶν συζητεῖται ἐνώπιον τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου καὶ πολλὰς ὑπέστη τροποποιήσεις, πιθανὸν νὰ συνέβῃ λάθος τι ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ 23 ἑκατομμυρίων, ἡ παράλειψις ἐὰν ὑπάρχῃ τοιαύτη, περιοριζομένη εἰς ἓν ποσὸν δέκα χιλιάδων δραχ. διὰ τὰ ἔξοδα τοῦ φόρου τῶν ἐπιτηδευμάτων, πεντε χιλιάδων δραχμῶν διὰ ποσοστὰ τοῦ φόρου τῶν οἰκοδομῶν. καὶ 50,000 δραχ. διὰ τὰς ἀποδοχὰς χαρτοσήμου, τοῦτο δὲν δύναται νὰ ἔχῃ ἐπιρροήν τινα· ἀλλ' ὁ Κ. βουλευτὴς Παρνασσίδος δὲν ἐμελέτησεν καλῶς τοὺς ἀπολογισμούς, ὁ λογαριασμὸς τῶν ὁποίων παρουσιάζει περὶ χαρτοσήμου δὲν εἶναι ἀκριβὴς, καὶ ἐπικαλοῦμαι τὴν προσοχὴν σας· ἐπὶ τοῦ εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν.

Ἐὰν τοιαύτην παράλειψιν ἤθελε νὰ κάμῃ, ὑπῆρχον ἄλλα ποσὰ ἐφ' ὧν ἠδύνατο νὰ φέρῃ τροποποιήσεις καὶ παραλείψεις ἀνεξελέγκτως, ἡ ἀπάτη ὅμως τοῦ Κ. βουλευτοῦ ὡς πρὸς τὰ ἀφορῶντα τὸν συμψηφισμὸν τῶν φαλαγγιτικῶν γραμματίων εἶναι μεγίστη· τὰ φαλαγγιτικὰ γραμμάτια εἰσῆλθον πρὸ ἐτῶν εἰς τὸ ταμεῖον· καὶ ἐσημειώθησαν ἀντὶ μετρητῶν, διὰ τῆς προσθήκης δὲ ἑνὸς ποσοῦ ἐν τῷ προϋπολογισμῷ πρὸς συμψηφισμόν, πρόκειται νὰ διορθωθῇ ἡ σημείωσις αὕτη, δὲν πρόκειται περὶ ἐσόδων τῆς τρεχούσης χρήσεως κακῶς σημειωθέντων, ὥστε ἡ παράλειψις ποσοῦ πρὸς συμψηφισμὸν νὰ ἐπηρεάζῃ τὸν προϋπολογισμόν· τὸ ταμεῖον πρόκειται νὰ πληρώσῃ χρέος πρὸ πολλοῦ λαβὸν χώραν, εἶναι δὲ ἀδιάφορον ὁπότε τὸ πληρώσει, πρόκειται τοὐτέστι περὶ ἁπλῆς τακτοποιήσεως, καὶ κατ' οὐδὲν ἐβλαφεν ἐὰν ἡ τακτοποίησις αὕτη ἀνεβλήθη ἔτη τοσαῦτα· δὲν πρόκειται περὶ ἐσόδων τοῦ παρόντος προϋπολογισμοῦ, τὸ ἐπαναλαμβάνω, τὰ ὁποῖα ἡ παράλειψις τῆς σημειώσεως τῶν ἐξόδων νὰ ἐπηρεάζῃ, δὲν πρόκειται νὰ γίνῃ ἔξοδον κἀνὲν καὶ δὲν γίνεται.

Περαίνων τὸν λόγον προσθέτει, ὅτι ὁ συζητούμενος προϋπολογισμὸς στηρίζεται ἐπὶ ὑποθέσεων κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἧττον ἀκριβῶν, ὅσον δηλ. ἡ πεῖρα τοῦ παρελθόντος τὸ ἐπιτρέπει· ἡ προσπάθειά του ὑπῆρξε νὰ πλησιάσῃ ὅσον οἷόν τε πρὸς τὴν ἀλήθειαν, ἀλλ' ὁμολογεῖ ὅτι ἡ πρακτικὴ δύναται νὰ καταδείξῃ τὰ λάθη, ὡς συμβαίνει τοῦτο εἰς ὅλους τοὺς προϋπολογισμοὺς τοῦ κόσμου. Ἐκ τῶν ὀλίγων τούτων ἂς κρίνῃ ἡ Βουλὴ ἐὰν ἔχωσι δίκαιον οἱ τοσοῦτον κατακρίνοντες τὴν σύνταξιν τοῦ προϋπολογισμοῦ.

Ἐπήνεγκεν ἄλλος ὅτι θέλει εἰπεῖ δύω λέξεις ἐπὶ ἑνὸς ζητήματος, μὴ ἔχοντος μὲν ἄμεσον σχέσιν μετὰ τῆς ἐξελέγξεως, τὴν ὁποίαν ἐνεργοῦμεν, τὸ ὁποῖον ὅμως εἶναι ἀντικείμενον σπουδαῖον μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ, τίς δηλ. τῶν δύω λανθάνεται ὡς πρὸς τὸν τρόπον τῆς συντάξεως τοῦ προϋπολογισμοῦ. Εἶπεν ὁ ὑπουργὸς ὅτι ἡ μέθοδος καθ' ἣν συντάσσονται οἱ προϋπολογισμοὶ κατὰ γενικὸν κανόνα εἶναι τὸ νὰ λαμβάνωνται ὑπ' ὄψιν πρῶτον τὰ λίαν ἀναγκαῖα ἔξοδα καὶ ἀκολούθως τὰ ἔσοδα. ἡ πρώτη δηλ. ἀνάγκη εἶναι ἡ ἀναλόγισις μεταξὺ τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων. Ἀλλ' ὑπάρχει μία μεγαλητέρα ἀνάγκη τὸ νὰ προβλέψωμεν διὰ τὰς οὐσιωδεστέρας ἀνάγκας. Οἱαδήποτε π. χ. καὶ ἂν ἦναι ἡ ὀλιγότης τῶν πόρων, δύναθε νὰ διαλύσητε τὸν στρατὸν, νὰ καταστρέψητε τὰ σχο-

λεῖα ἢ νὰ καταργήσητε μίαν τάξιν ὁλόκληρον δημοσίων λειτουργῶν; Βεβαίως ὄχι. Τὰ ἔξοδα λοιπὸν αὐτὰ ὀφείλομεν νὰ τὰ ἐγγράψωμεν καὶ ἀκολούθως, ἀφ' οὗ σημειώσωμεν τὰ ἔσοδα, νὰ προσπαθῶμεν ν' ἀναλογίσωμεν τὰς λοιπὰς δαπάνας πρὸς τὰ ὑπάρχοντα ἔσοδα. Τὴν μέθοδον αὐτὴν μετεχειρίσθη ὁ ὑπουργὸς ὡς καὶ οἱ προκάτοχοί του καὶ αὐτὴν θέλουσι μεταχειρισθῆ καὶ οἱ διάδοχοι, τὴν μετεχειρίσθη δὲ ἐν πλήρει ἕως ἀγνοίᾳ τῆς θεωρίας, τὴν ὁποίαν ἐφαρμόζει. Τὴν ἐντελῆ ἀναλόγισιν τῶν ἐξόδων πρὸς τὰ ἔσοδα ὑπεστήριξαν οἱ δημοκράται, ἀλλὰ φέρει τῷ ὄντι εἰς καταστροφὴν τὸ Κράτος. Βεβαίως ὅταν πρὸ 14 ἢ 16 ἐτῶν εἴχομεν ὀκτὼ ἑκατομμύρια ἔσοδα, μήπως κατεστρέψαμεν τὴν ἐπιψήφισιν ἢ τὴν ἐγγραφὴν ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τῶν ἀναγκαίων δαπανῶν πρὸς συντήρησιν τοῦ στρατοῦ καὶ τὰ τοιαῦτα; Ὄχι βεβαίως. Ἐν Ἀγγλίᾳ προηγοῦνται ἐπίσης τὰ ἔξοδα καὶ κατ' ἐξαίρεσιν μόνον ὁ Κ. Γλάδστων ἔνεκα τῆς μετὰ τῆς Γαλλίας ἐμπορικῆς συνθήκης καὶ τῶν πολλῶν προπολογιῶν τοῦ τιμολογίου του ἐσυζήτησε πρῶτον τὰ ἔσοδα, ἀλλ' ἐζήτησε συγγνώμην διὰ τὴν ἀνωμαλίαν αὐτήν.

Ἔρχεται ἤδη εἰς ἓν ἄλλο ἀντικείμενον, τὸ ὁποῖον ἀποβλέπει αὐτόν. Πρῶτον ὅμως παρατηρεῖ ὅτι δὲν ἀποδέχεται ὅτι ὁ λογιστικὸς νόμος πρέπει νὰ ἐκτελῆται ἐφ' ὅσον εἶναι δυνατόν· ὁ λογιστικὸς νόμος πρέπει νὰ ἐφαρμόζηται καθ' ὅλην αὐτοῦ τὴν ἔκτασιν, διότι περιέχει κανόνας ἐξαγομένους ἀπὸ τὸ Σύνταγμα. Κατ' αὐτόν, τὸ ὑπουργεῖον δὲν δύναται νὰ ζητῇ ἀναπληρωτ. πιστώσεις παρὰ ἐπὶ τῶν κατονομαζομένων ἐν τῷ προϋπολογισμῷ κεφαλαίων· ἀλλ' ὁ ὑπουργὸς λέγει ὅτι αἱ ἀναπληρωτικαὶ πιστώσεις ζητοῦνται καὶ ἐκτὸς τῶν κεφαλαίων αὐτῶν καὶ ἑπομένως δὲν ἐφαρμόζει τὸν λογιστικὸν νόμον. Αἱ δαπάναι τῶν δημοσίων ἔργων εἶναι καλαί, ἀλλὰ δὲν πρέπει νὰ γίνωνται διὰ Β. διαταγμάτων, διότι τοῦτο ἀπαγορεύεται ἀπὸ τὸ νομοθετικὸν μέρος τοῦ περὶ δημοσίου λογιστικοῦ νόμου.

Ὁ ὑπουργὸς ἠθέλησε νὰ ἐξελέγξῃ τοὺς λόγους μου, ἐξηκολούθησεν ὁ ἀγορεύων, διὰ τῶν πράξεών μου καὶ δὲν ἀρνοῦμαι ὅτι εἰς μίαν ἐποχὴν πολὺ ἀνώμαλον, σκανδαλώδη καὶ θυελλώδη, καθ' ἣν διεχειρίσθην τὰ οἰκονομικὰ τῆς πατρίδος μου ἐπὶ ἔνδεκα μῆνας, ἠναγκάσθην μετὰ καὶ ἄλλων ἀνδρῶν ἐνδόξων νὰ καταφύγωμεν εἰς μικρὰς πιστώσεις. Ἀλλ' εἴπομεν τότε ἐν ὑπουργικῷ Συμβουλίῳ ὅτι εἴμεθα ἀληθῶς ἐκτὸς τοῦ νόμου, ἀλλ' ἡ χολέρα μᾶς μαστίζει, εὑρισκόμεθα μεταξὺ τοσούτων δυσκόλων

περιστάσεων, ἂς ἀναλάβωμεν ἡμεῖς τὴν εὐθύνην καὶ ἂν παρανομήσωμεν; ἂς ζητήσωμεν ἀκολούθως τὴν ἀμνηστείαν μας. Ποῖαι δὲ εἶναι αἱ ζητηθεῖσαι τότε πιστώσεις; Καθ' ὃν καιρὸν ἤλθομεν εἰς τὰ πράγματα εὕρομεν τὸ κεφάλαιον τοῦ μισθοῦ τῶν ἀξιωματικῶν καὶ στρατιωτῶν μειωμένον, διότι ὑπῆρχεν εἷς τὰς τάξεις ἀνώτερος τοῦ νενομισμένου ἀριθμὸς στρατιωτῶν, οὓς δὲν ἠδυνάμεθα ν' ἀφήσωμεν ἄνευ μισθοῦ· ἐφέραμεν τ' ἀγορασθέντα πλοῖα, ἅτινα ἐκρατοῦντο ἐν τινι λιμένι τῆς Δαλματίας· ἐπληρώσαμεν τὰ ὑπὸ τῶν προκατόχων μας παραγγελθέντα ὅπλα διὰ νὰ καλύψωμεν τὴν εὐθύνην των· ἡ πίστωσις τῆς δημοσίου ἀσφαλείας ὡς καὶ ἡ τῶν περιθαλψίων ἦσαν ἐντελῶς ἐξηντλημέναι καὶ εἴχομεν μεγίστην αὐτῶν ἀνάγκην, ἐλήφθη δὲ καὶ τὸ δραστήριον μέτρον τῆς διαλύσεως τῆς ὁρφυλακῆς· ἐὰν τὸ μέτρον τοῦτο εἶχε καλὰ ἀποτελέσματα, τὸ ἀφίνομεν εἰς τὴν κρίσιν σας. Βεβαίως τοιαῦται περιστάσεις δὲν θέλουσιν ἐπαναληφθῆ εἰς τὴν Ἑλλάδα, ἀλλὰ θέλουσι παρουσιασθῆ εὐτυχέστεραι περιστάσεις, ὁ δὲ ὑπουργὸς θέλει λαβεῖ τὴν ἀνάγκην νὰ πραγματοποιήσῃ δαπάνας διὰ Β. διατάγματος καὶ ἡ Βουλὴ θέλει στεφανώσει τὸν ὑπουργὸν αὐτόν.

Αἱ δι' ἀναπληρ. πιστώσεων ζητούμεναι δαπάναι δὲν εἶναι βεβαίως παράλογοι, ἀλλὰ διὰ νὰ εἴμεθα ἐντὸς τοῦ νόμου πρέπει νὰ ζητῶνται ἐκ τῶν ῥητῶς ἐν τῷ προϋπολογισμῷ κατονομαζομένων κεφαλαίων.

Ὁ ὑπουργὸς εἶπεν ὅτι πρῶτοι ἡμεῖς ὑψώσαμεν τὸν προϋπολογισμὸν εἰς 22 ἑκατομμύρια κατὰ τὸ 1855, ἀλλὰ ὁ ἰσχυρισμὸς οὗτος δὲν εἶναι ἀκριβής, οὐχὶ μόνον διότι ἡ διαχείρισις ἡμῶν ἔληγε τὸν Μάϊον, ἀλλὰ καὶ διότι τὸ ὑπουργεῖον παρητήθη τὸν Σεπτέμβριον καὶ μετὰ ταῦτα ὁ προϋπολογισμὸς ἐπεβαρύνθη μὲ μυρίας πιστώσεις καὶ πρόχειρον ἔχετε τὴν πίστωσιν τῶν 800 χιλιάδων δραχμῶν διὰ τὰ σιτηρά, τὴν ἀγορὰν τῶν ὁποίων αὐτὸς ἀπέκρυψεν ὡς ἀντικειμένην εἰς τὰ συμφέροντα τοῦ ἔθνους, ἀφίνει δὲ ἄλλας μικροτέρας πιστώσεις, αἵτινες δὲν πρέπει νὰ ἐπιβαρύνωσι τὴν εὐθύνην αὐτοῦ καὶ τῶν συναδέλφων του, οἵτινες ὥρισαν τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ 1855 εἰς 17 ἑκατομμύρια, ἀλλὰ τοὺς διαδόχους αὐτῶν.

Ἓν μικρὸν περιστατικὸν ἐλησμόνησε νὰ εἴπῃ καὶ τὸ περιστατικὸν τοῦτο εἶναι ὅτι ἡ μερὶς τοῦ ἄρτου τῶν στρατιωτῶν εἶχε προϋπολογισθῆ πρὸ λεπτὰ 13, καὶ αὐτοὶ ἠναγκάσθησαν νὰ τὴν πληρώσωσι πρὸς λ. 27, τοῦτο δὲ ἐξώγκωσεν ἐπίσης τὰς πιστώσεις τοῦ 1851.

Νομίζει ὅτι δὲν θέλει ἐγγίσει διόλου οὔτε αἰσθήματα, οὔτε διαθέσεις ἁπάντων εἰς μίαν παραβολήν, ἣν ἔκαμεν ὁ ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν. Οὐδέποτε ἠρνήθη τὴν πρόοδον τοῦ ἔθνους, εἰς τὴν ὁποίαν μάλιστα καὶ αὐτὸς εἴτε ὡς καθηγητὴς, εἴτε ὡς ὑπουργὸς κατὰ μικρὸν συνετέλεσεν. Ἀλλ' ἡ διεύθυνσις τῆς πολιτικῆς τῆς ἐποχῆς ἐκείνης ἀνήκει εἰς ἄνδρας ἀρχαιοτέρους καὶ ἐξόχους, ἰδίως δὲ ὁ ἔξοχος ἀνὴρ, ὅστις ἐξεύχθη ἄκων μὲν, ἀλλὰ μετ' αὐταπαρνήσεως εἰς τὴν ἀπὸ δυσκολίας φορτωμένην ἅμαξαν τοῦ Κράτους, δύναται νὰ ἐπαναπαύηται ἥσυχος καὶ κατ' αὐτὴν τὴν περίστασιν ἐπὶ τῆς συνειδήσεώς του. Ἂς τῷ συγχωρηθῇ δ' ἐνταῦθα νὰ ἀναφέρῃ εὐαγγελικήν τινα παραβολήν. Ἐνθυμεῖσθε ὅταν ὁ Διάβολος προσκαλέσας εἰς ὄψηλόν τι ὄρος τὸν Ἰησοῦν Χριστὸν τῷ ἐπεδείκνυε τοῦ κόσμου τὰ Βασίλεια ὅλα καὶ τῷ τὰ προσέφερεν ὑπὸ τὸν ὅρον τοῦ νὰ τὸν προσκυνήσῃ. Λυπεῖται διότι ἀναγκάζεται ν' ἀναμίξῃ τὰ Θεῖα μὲ τὰ ἀνθρώπινα, ἀλλ' ἐπὶ τοῦ προκειμένου Διάβολος ἦτο ἡ φιλοδοξία, ἥτις εἰς τὸν διέποντα τότε τὰ πράγματα κατέδειξε τοὺς θελκτικοὺς ὁρίζοντας, τὰ μεγάλα πλεονεκτήματα δι' αὐτὸν καὶ διὰ τοὺς φίλους του, ἀλλὰ περιεφρόνησεν ὅλα ταῦτα καὶ εἰς ἓν μόνον ἀπέβλεψε, το νὰ σώσῃ τοὺς θεσμοὺς τῆς πατρίδος του καὶ νὰ γίνῃ χρήσιμος εἰς τὴν Μοναρχίαν. Βεβαίως δὲν ἐξεπλήρωσεν ἢ τὸ καθῆκόν του ἀλλὰ τὸ ἐξεπλήρωσε καθ' ὅλην τὴν ἔκτασιν. Ἀφίνει δὲ τὰ μικρὰ συμβεβηκότα, τὰς πολυειδεῖς ἀνάγκας τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, ὅλως εἰσέτι ἀγνώστους, νὰ τὰς κρίνῃ ἀπαθῶς ἡ Ἱστορία.

Ἕνα εἰσέτι λόγον πρὸς τὸν ὑπουργὸν καὶ πρὸς ἄλλον τινα βουλευτὴν εἰπόντας ὅτι μεμψιμοιροῦμεν κατὰ τῆς πατρίδος μας. Τοῦτο δὲν τὸ παραδέχεται, ἀλλ' εἶναι φυσικὸν οἱ μακρὰν τῶν πραγμάτων εὑρισκόμενοι νὰ ἐπιζητοῦν πάντοτε πλειοτέρας βελτιώσεις καὶ τοῦτο ἀποτελεῖ τὴν κίνησιν καὶ τὴν ἀλήθειαν τῆς συνταγματικῆς ζωῆς. Οὐδεὶς ὅμως ἀρνεῖται ὅτι τὸ ἔθνος προώδευσε καὶ τοῦτο πολλάκις ἐκήρυξεν, ὡς ἐπίσης καὶ ὅτι ἐντὸς τῆς οἰκογενείας τῶν ἀνατολικῶν ἐθνῶν ἡ Ἑλλὰς κατέχει τὴν πρώτην θέσιν καὶ ἐνταῦθα ἀναμιμνήσκει τοὺς λόγους ἑνὸς νέου καταχτητοῦ, ὅστις τελευταῖον ἐγένετο δεσμώτης τῆς ἁγίας Ἑλένης. Συνωμολόγει μετὰ τοῦ Στρατάρχου τῆς Αὐστρίας τὴν περίφημον συνθήκην τοῦ Λουνεβίλ, ὁ δὲ Στρατάρχης τοῦ ἐζήτει παραχωρήσεις τινας ὑποσχόμενος ν' ἀναγνωρίσῃ τὴν γαλλικὴν δημοκρατίαν. Ἡ Δημοκρατία, τῷ ἀπεκρίθη ὁ δαφνοστερὸς Στρατάρχης αὐτῆς, εἶναι ὡς ὁ ἥλιος καὶ τυφλὸς, ὅστις δὲν τὴν βλέπει. Ἡ πρόοδος τῆς Ἑλλάδος, λέγει καὶ αὐτὸς, εἶναι λαμπρὰ

ὡς ὁ ἥλιος καὶ τυφλὸς ὅστις δὲν τὴν βλέπει, ἀλλὰ δὲν πρέπει διὰ τοῦτο καὶ νὰ μεγαλαυχῶμεν, ἀλλὰ νὰ ζητῶμεν αἰωνίαν πρόοδον δι' ὅλων τῶν μέσων, τὰ ὁποῖα τὸ Σύνταγμα ἐφίεται καὶ καθιεροῖ, ἡ δὲ πρόοδος ν' ἀποδίδεται, ὡς ἡμεῖς φρονοῦμεν, εἰς τὸν λαόν.

Ἀπαντῶνενταῦθα ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς εἰς μίαν φράσιν τοῦ προαγορεύσαντος, παρατήρησεν ὅτι τὸ νὰ σώσῃ τις τοὺς θεσμοὺς τῆς πατρίδος του δὲν εἶναι εἰμὴ ἐκπλήρωσις καθήκοντος καὶ οὐδεὶς πρέπει νὰ καυχᾶται, διότι ἐξεπλήρωσεν ἓν τοιοῦτον καθῆκον. Ὅστις δὲ τολμήσῃ καὶ κατὰ διάνοιαν ἂν ἐγγίσῃ αὐτούς, θέλει συντριφθῇ ἀπέναντι ὁλοκλήρου τοῦ ἔθνους.

Ἐνταῦθα παρελθούσης τῆς ὥρας ὁ πρόεδρος, ἀναβαλὼν ἐπὶ τὴν αὔριον τὴν ἐξακολούθησιν, διέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ ὥραν 6 Μ. Μ.

Ὁ πρόεδρος
Α. Χ. ΛΟΝΤΟΣ,

Οἱ γραμματεῖς
Χ. Α. Χρηστόπουλος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΚΔ.

Τῆς 14 Μαΐου 1860.

Συμπληρωθείσης τῆς Βουλῆς περὶ τὴν μεσημβρίαν, ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προτεραίας καὶ ἐπεκυρώθησαν.

Παρελθὼν ὁ εἰσηγητὴς τῆς ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ μεταβολῆς τοῦ φορολογικοῦ συστήματος ἐπιτροπῆς, ἀνέγνω ἔκθεσιν ἐπ' αὐτοῦ, ἔχουσαν οὕτω·

Πρὸς τὴν Βουλήν.

α Ἡ εἰσηγητικὴ Ἐπιτροπὴ τῆς Βουλῆς ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν τὸ παρὰ τοῦ Κυρίου ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν ὑποβληθὲν νομοσχέδιον περὶ καταργήσεως τοῦ ἰσχύοντος φορολογικοῦ συστήματος, καὶ ἐφαρμογῆς νέου καταλληλοτέρου, καὶ συζητήσασα μετὰ τῆς δυνατῆς ἀκριβείας τὰς βάσεις, ἐφ' ὧν στηρίζεται τοῦτο·

Παρατηρεῖ, ὅτι

Τὸ προκείμενον νομοσχέδιον βάσιν ἔχον τὴν μεταβολὴν τοῦ ἰσχύοντος φορολογικοῦ συστήματος, καὶ τὴν ἐφαρμογὴν νέου ἐπιβάλλοντος φόρον ἐπὶ τῆς καθαρᾶς προσόδου τῶν προϊόντων

τῆς γῆς, τοῦ ὁποίου τὸ ἄνισον καὶ πολλαχοῦ ἄδικον, ἂν καὶ δὲν ἦσαν ἐντελῶς ἄγνωστα, ἡ ἔλλειψις ὅμως στατιστικῶν γνώσεων καὶ ἐπιστημονικῶν ἀνακαλύψεων τῆς καταστάσεως τῶν διαφόρων ποιοτήτων τῆς γῆς, ἔργον χρόνου μακροῦ, δαπάνης οὐ σμικρᾶς καὶ πολλῶν ἄλλων δεόμενον, ἐγένοντο ἐμπόδιον εἰς τὴν ἀντικατάστασιν αὐτοῦ, παρὰ τὴν ἐπιθυμίαν καὶ τῶν νομοθετικῶν Σωμάτων καὶ τῆς Κυβερνήσεως, σκοπεῖ ἀναντιῤῥήτως ν' ἀνακουφίσῃ οὐσιωδῶς τὴν γεωργίαν καὶ νὰ διευκολύνῃ τὴν πρόοδον αὐτῆς. Κατὰ συνέπειαν δὲ τούτου ἡ ἀρχὴ αὐτοῦ καὶ λίαν ὠφέλιμος καὶ διὰ τοὺς λαοὺς αὐτούς, περὶ ὧν προνοεῖ, καὶ διὰ τὸ δημόσιον συμφέρον ἐπίσης, θεωρεῖται παραδεκτὴ ὡς εὐεργητικὴ καὶ δικαία, τὴν ἰσότητα τῶν φόρων, περὶ ὧν πρόκειται, καθιεροῦσα.

Ἡ ἐπιτροπή Σας συμμεριζομένη καὶ τῶν λόγων, οὓς ὁ Κ. ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν ἐκτίθησιν εἰς τὴν συνοδεύουσαν τὸ νομοσχέδιον ἔκθεσίν του, δὲν δύναται νὰ μὴ ὁμολογήσῃ ἓν εὐεργέτημα, ὅπερ ὑποστηρίζει ὁ παρασκευαζόμενος νέος νόμος, διότι ἡ ἰσότης, ἣν καθιεροῖ ἐπὶ τῆς σπουδαιοτέρας φορολογίας τῶν προϊόντων τῆς γῆς, εἶναι ἀπόῤῥοια μιᾶς τῶν συνταγματικῶν ἡμῶν βάσεων καὶ τοῦ δικαίου παντὸς εὐνομουμένου ἔθνους, θέτει δὲ ἐκτὸς ἐνεργείας ἓν σύστημα φορολογίας τῆς ἐπὶ τοῦ ἀκαθαρίστου ἀποδεκατώσεως τὸ ὁποῖον πολυχρόνιος πεῖρα ἀπέδειξεν ὡς κωλύον διὰ τὸ ἐπαχθὲς αὐτοῦ τὴν πρόοδον καὶ ἀνάπτυξιν τῆς γεωργίας, μ' ὅλην τὴν ζωηρὰν προσπάθειαν, ἥτις καταβάλλεται εἰς τὴν καλλιέργειαν τῆς γῆς, καὶ ἀντικαθιστάνον αὐτὸ διὰ τῆς ἐπὶ τῆς καθαρᾶς παραγωγῆς φορολογίας, ἐμψυχώνει οὐσιωδῶς τὰς παραγωγικὰς πηγὰς τοῦ κοριωτέρου ἐν Ἑλλάδι ἰδιωτικοῦ καὶ δημοσίου πλούτου.

Τὸ περὶ οὗ πρόκειται νομοσχέδιον, διὰ τοῦ πρώτου ἄρθρου αὐτοῦ, καθιεροῖ τρία τινα οὐσιώδη στοιχεῖα·

α') τὴν κατὰ στρέμμα φορολογίαν ἐφ' ὅλων τῶν προσοδοφόρων γαιῶν καὶ φυτειῶν,

β') Τὴν ἐπὶ τῆς καθαρᾶς προσόδου ἀνάλογον διανομὴν τοῦ φόρου, καὶ

γ') τὴν εἰς χρήματα, ἀντὶ εἰς εἶδος, ἀπόδοσιν αὐτοῦ.

ἰς πρὸς τὸ πρῶτον μέρος·

Ἡ κατὰ στρέμμα φορολογία ἐπὶ τῶν προϊόντων τῆς γῆς, φαί-

νεται μὲν ἐκ πρώτης ὄψεως δυσχερὴς, διά τινας εἰδικὰς περιπτώσεις, ὡς π. χ. ἐπὶ τῶν σποράδην, ἢ καὶ ἀναμὶξ κειμένων δένδρων, καὶ τοῦ εἰσοδήματος τῶν σταφιδαμπέλων, τοῦ ὁποίου ἡ αὐξομείωσις τῆς τιμῆς παρουσιάζει τοσοῦτον ἀνώμαλον καὶ παράδοξον μεταβολὴν, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν πρώτην καὶ εἰς τὴν δευτέραν περίπτωσιν δὲν εἶναι τόσον ἰσχυραὶ, ὅσον κατὰ πρῶτον φαίνονται, καθόσον ὡς ἐκ τῶν ἄρθρων 5, 8, 9, 13, 15, 18 καὶ 19 τοῦ νομοσχεδίου λεπτομερῶς φαίνεται, αἱ δι' αὐτῶν καθιερούμεναι ἀρχαὶ, ὑποβάλλουσιν ὅλα ἐν γένει τὰ φορολογητέα κτήματα, εἰς τὴν αὐτὴν ὁμοιόμορφον φορολογίαν τῆς ὁλικῆς παραγωγικῆς δυνάμεως τῆς γῆς, ἀφ' ὁποιουδήποτε παραγωγικοῦ ἀντικειμένου προερχομένης, λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν ὅλων ἐκείνων τῶν ἀξίων λόγου μεταβολῶν ἢ αὐξομειώσεων τῆς καλλιεργίας καὶ παραγωγῆς, μὴ παραβλεπομένων ἀκόμη καὶ τινος ἀτμοσφαιρικῆς ἐπιῤῥοίας ἐπερχομένων σπουδαίων ζημιῶν, κατὰ τὰς εἰδικωτέρας ἐπὶ τῶν ἄρθρων 19, 21, 22, 23, 25, 26 καὶ 27 καθιερουμένας διατάξεις· ἑπομένως ἡ κατὰ στρέμμα φορολογία, ἐν ᾧ ἔχει τὸ μέγα πλεονέκτημα μιᾶς ὁμοιοδοῦς καὶ κανονικῆς φόρου ἐπιβολῆς, καὶ εἰς αὐτὴν τὴν ἀλήθειαν ἐγγυτέρω ἀποληγούσης, θέλει συντελέσει ἀποτελεσματικῶς καὶ εἰς τὸν σχηματισμὸν κτηματολογίου, τόσον ἐπιζητήτου ὡς ἀπολύτως ἀναγκαίου διὰ τὴν ἐπιστημονικὴν ἀνακάλυψιν τῶν πόρων τοῦ Κράτους καὶ τὴν ἐναρμόνιον διανομὴν τῶν φόρων, περιςάσεις, αἵτινες θέλουν χρησιμεύσει, οὐχὶ μόνον εἰς τὸ νὰ καθοδηγήσωσι τὴν Κυβέρνησιν, ἵνα διαγνώσῃ τὰς ὑλικὰς δυνάμεις τοῦ ἔθνους καὶ νὰ ἀνεύρῃ τὰ πρὸς βελτίωσιν καὶ ἀνάπτυξιν αὐτοῦ μέσα, ἀλλὰ καὶ τὴν ἰδιωτικὴν κτηματικὴν περιουσίαν νὰ ἐξασφαλίσῃ καὶ τὴν εἰς τὰς συναλλαγὰς τῶν πολιτῶν πίστιν νὰ ἐδραιώσῃ.

ἰς πρὸς τὸ δεύτερον μέρος.

Καὶ εἰς τὸ μέρος τοῦτο ἐνησχολήθη ἡ ἐπιτροπή σας ὅσον ἠδύνατο σπουδαιότερον, διότι ἡ ἐπὶ τῆς καθαρᾶς προσόδου διανομὴ τοῦ φόρου ἐγέννησε πολλοὺς ἐνδοιασμοὺς περὶ τοῦ δυνατοῦ τῆς ἐκτελέσεως τοῦ νόμου ἀφ' ἑνὸς, καὶ ὑπονοίας ἀφ' ἑτέρου περὶ ἐλαττώσεως οὐσιώδους, τῶν ἐκ τῆς προσόδου ταύτης πόρων τοῦ δημοσίου ὡς πρὸς τὸ κατὰ τὸ ἰσχύον σύστημα εἰσπραττόμενον ποσὸν τῶν φόρων τῆς γῆς· ἀλλὰ μετὰ τὴν ὁποίαν κατέβαλεν ὥριμον μελέτην καὶ συζήτησιν δὲν ἐδίστασε νὰ πεισθῇ, ὅτι αἱ κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν ἑνὸς τοσοῦτον οὐσιώδους νόμου ὑπολογιζόμεναι δυσκολίαι οὐδαμῶς, ἢ κατὰ μικρὸν δύ-

ναται νὰ ἀντιταχθῶσιν εἰς τὴν ἐπιμελῆ καὶ ἰσχυρὰν ἐνέργειαν τῆς Κυβερνήσεως, διὰ τῆς ὁποίας βεβαίως ἢ τάχιον θέλει φθάσει εἰς ὁριστικὸν καὶ ἀσφαλὲς ἀποτέλεσμα.

Ἐν τούτοις ὁμολογητέον, ὅτι τῆς ἀνάγκης ἀναγνωρισθείσης, ἵνα ἐφαρμοσθῇ ἓν ὑγιέστερον σύστημα φορολογίας, ἡ Κυβέρνησις ὤφειλε βεβαίως νὰ κάμῃ ἔναρξιν, καὶ νὰ προβῇ εἰς τὴν ἐξέτασιν καὶ ἐφαρμογὴν τῶν λυσιτελῶν τούτων μέτρων, τὰ ὁποῖα δύνανται μὲν νὰ παρουσιάζωσι δυσκολίας, οὐχὶ ὅμως καὶ ἀνυπερβλήτους.

Καὶ εἶναι μὲν ἀληθὲς, ὅτι ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου, ὡς ἀνεῦρεν ἡ ἐπιτροπή Σας, κατὰ τὴν καλλιέργειαν τῶν δημητριακῶν καρπῶν, μέγα μέρος γαιῶν παράγει εἰσόδημα μόλις καλύπτον τὰ ἔξοδα τῆς καλλιεργείας καὶ συλλογῆς, καὶ ὡς ἐκ τούτου ἀπαλλαττόμενον δικαίως πάσης φορολογίας, ἡ ἐλάχιστα φορολογούμενον ἐνδέχεται νὰ ἐπιβαρύνῃ τὴν παραγωγὴν τῶν τῆς ἀνωτέρας ποιότητος κτημάτων, καὶ διὰ τοῦτο ἐθεώρησεν ὡς ἀναγκαῖον καὶ μὲ τὸ δίκαιον συμβιβαζόμενον, νὰ προτείνῃ ὡς ἀνώτατον ὅρον εἴκοσι τοῖς 0|0 ἐπὶ τῆς καθαρᾶς παραγωγῆς τῶν ἰδιοκτησιῶν, ἀντὶ τοῦ μέχρι τοῦδε ἀποδιδομένου δεκάτου ἐπὶ τοῦ ἀκαθαρίστου, ν' ἀφήσῃ δὲ ὅπως ἔχῃ τὸ μέρος τοῦ νομοσχεδίου ὡς πρὸς τὸν φόρον τῆς ἐπικαρπίας, τὸν ὁποῖον δὲν θεωρεῖ βαρύνοντα πέραν τοῦ δικαίου τὸν γεωργὸν ἀλλοτρίας ἰδιοκτησίας, ἀπέναντι τῆς ὁποίας οὐδὲν κατέβαλε κεφάλαιον, ἀφ' οὗ καὶ ἄλλου μέρους δὲν ἐξαιρεῖται τῶν εἰς τοὺς ἰδιοκτήμονας παρεχομένων εὐεργετημάτων, εἰς τρόπον, ὥστε ἡ φορολογία κατὰ τὴν ἀναλογίαν ταύτην οὖσα μετριωτέρα τῆς πρώτης καὶ ἐλαφρύνουσα τὰ μᾶλλον προσοδοφόρα κτήματα, ἀπαλλάττει τὰ ἧττον προσοδοφόρα.

Ἐπὶ τῇ βάσει λοιπὸν ταύτῃ θεωρεῖ ὀρθὸν νὰ προσδιορισθῇ ὡς ἀνώτατος ὅρος τοῦ φόρου ἐπὶ τῆς καθαρᾶς προσόδου τῶν ἰδιοκτησιῶν, εἴκοσιν ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν, ἐπὶ δὲ τῶν ἐθνικῶν φυτειῶν καὶ ἄλλων ἐθνικοῦ ἰδιοκτήτων κτημάτων, ὅσα δὲν διατίθενται ἄλλως πως δυνάμει εἰδικῶν διατάξεων, νὰ μείνῃ ὅπως ἔχει τὸ νομοσχέδιον.

Εἶναι δὲ βεβαίως ἀναντίρρητον, ὅτι ἡ διὰ τοῦ νομοσχεδίου καθιερουμένη φορολογία, θέλει παρουσιάσει ἔλλειμμά τι ἐπὶ τῶν κατὰ τὸ ἰσχύον σύστημα παραγομένων εἰσόδων τοῦ Κράτους ἀπὸ τὴν φορολογίαν τῆς γῆς, ἀλλὰ τὸ ἔλλειμμα, τοῦτο ἀναπόφευκτος συνέπεια ὂν τῆς εὐεργετικῆς πρὸς τὴν γεωργίαν

προνοίας τοῦ νόμου, τὴν ἀνακούφισιν αὐτῆς ἐπιζητοῦντος, δὲν πρέπει νὰ παραξληθῇ μὲ τὸ προκαλοῦν τὸν νόμον δίκαιον τοῦ πάσχοντος λαοῦ, καθίσον μάλιστα, ἀφ' ἑνὸς μὲν τὸ δημόσιον ταμεῖον θέλει ὠφεληθῇ ὅλα τὰ ἔξοδα τῆς ἐπιστασίας καὶ διοικήσεως, τῶν ὁποίων τὸ νέον φορολογικὸν σύστημα δὲν ἔχει ἀνάγκην, καὶ ἀφ' ἑτέρου διὰ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ συστήματος, ὅπερ καθιεροῖ τὸ νομοσχέδιον, θέλουν προκύψει νέαι πρόσοδοι διαρρεύσουσαι νῦν τὴν δικαίαν καὶ ἴσην φορολογίαν.

Ὡς πρὸς τὸ τρίτον μέρος·

Καὶ εἰς τὸ ἀντικείμενον τοῦτο ἡ ἐπιτροπή σας σκεφθεῖσα ὡρίμως, ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν καὶ ἐξετίμησε δεόντως τὰς δυσχερείας ἐκείνας, αἵτινες πιθανῶς δύνανται νὰ ἐπέλθωσιν εἰς τὴν διὰ χρημάτων ἀπότισιν τοῦ ἐπιβαλλομένου κατὰ τὸ νομοσχέδιον φόρου, διότι οἱ φορολογούμενοι, πλὴν τῶν κατὰ τοὺς παραλίους τόπους καὶ τῶν περὶ αὐτοὺς κατοικούντων, μὴ εὑρίσκοντες πρόχειρον τὸν τρόπον καὶ τὰ μέσα τῆς συναλλαγῆς τῶν προϊόντων αὐτῶν διὰ τὰς ὑρισταμένας ἰδίως ἀπανταχοῦ σχεδὸν δυσκολίας τῆς συγκοινωνίας, καὶ τῶν ἕνεκα τούτων ὑπερόγκων ἐξόδων τῆς μεταφορᾶς εἰς τόπους κεντρικωτέρους ἢ καὶ παραλίους ἔτι, ἐνδεχόμενον νὰ καθυστερήσωσιν ἐνιαχοῦ εἰς τὴν ἀπότισιν τῶν φόρων των. Ἀλλ' ἐξ ἄλλου μέρους θεωρεῖ ὅτι αἱ χορηγούμεναι προθεσμίαι διὰ τὴν κατὰ δόσεις ἀπότισιν αὐτῶν, ἐλαττόνουσι πολὺ τοὺς φόρους τῆς καθυστερήσεως, τοσούτῳ δὲ μᾶλλον, καθόσον ἐν μέρει τὸ σύστημα τοῦτο ἐξακολούθησε διὰ τῆς καθιερωθείσης εἰς τοὺς ἐτησίους φορολογικοὺς νόμους δηλώσεως τῶν κατὰ στρέμμα φορολογητέων εἰδῶν, τῆς κρατήσεως τῶν φόρων, καὶ τῆς εἰς χρήματα πληρωμῆς αὐτῶν ἐν ὡρισμένῳ χρόνῳ, ὅπερ πάντοτε ἐπροτιμήθη παρὰ τῶν φορολογουμένων ὡς συνεπάγον τὴν ἀπαλλαγὴν αὐτῶν ἀπὸ τὰ συνήθη ἐπαχθῆ μέτρα τῆς εἰς εἴδη εἰσπράξεως, καὶ τῶν ἐκ ταύτης πολλῶν ἀτοπημάτων, κόπων, καὶ ἐξόδων τῆς εἰς τὰς δημοσίους ἀποθήκας συγκεντρώσεως αὐτῶν, ἐπομένως καὶ ἡ βάσις αὕτη τοῦ νομοσχεδίου θεωρεῖται ἐπίσης ἐπωφελὴς καὶ κατάλληλος.

Μίαν τινὰ διάταξιν, περὶ ἧς προέβλεψε τὸ νομοσχέδιον, ἡ ἐπιτροπὴ φρονεῖ ἀναγκαῖον νὰ ὑποβάλῃ εἰς τὴν κρίσιν τῆς Βουλῆς, αὕτη δὲ εἶναι ἡ ἑξῆς·

Τὸ ἄρθρον **18** τοῦ ἀπὸ **26** Μαΐου **1835** περὶ προικοδοτήσεως νόμου συνδυαζόμενον μὲ τὸ ἄρθρ. **1** τοῦ ἀπὸ **13** Νοεμβρίου **1838**, ἐπέτρεψεν εἰς τοὺς προικοδοτημένους τὴν κατ' ἐκλογὴν

ἀπόδοσιν τοῦ φόρου, ἢ εἰς εἶδος, ἢ εἰς χρήματα 3 0/0 ἐπὶ τῆς ἀξίας τοῦ κτήματος. Διὰ τῆς διατάξεως ταύτης ὁ νομοθέτης ἐσκόπει ν' ἀπαλλάξῃ, ἀφ' ἑνὸς μὲν τὸν φορολογούμενον ἀπὸ τὸ ἐπαχθὲς τῆς εἰσέδου φορολογίας, καὶ ἀφ' ἑτέρου τὸ δημόσιον τῶν τοσούτων περιπετειῶν καὶ ἐξόδων τῆς εἰς εἶδος συγκεντρώσεως τῶν φόρων αὐτῶν, ἐκ δὲ τοῦ § 6'. τοῦ ἄρθρου 18 τοῦ μνησθέντος νόμου, ἐξάγεται ἀριδήλως, ὅτι ὁ νομοθέτης ἐπίστευεν ὡς δυνατὴν τὴν ἀλλαγὴν τοῦ φορολογικοῦ συστήματος ἐντὸς τριῶν ἐτῶν ἀπὸ τοῦ ἔτους 1835, διὸ καὶ ἐνεθάρρυνε τοὺς προικοδοτουμένους εἰς τὸ νέον τοῦτο εἶδος τῆς φορολογίας, ὑπισχνούμενος, ὅτι ἐν περιπτώσει καθ' ἣν ἐντὸς τριῶν ἐτῶν δὲν ἤθελεν ἐπέλθῃ μεταβολὴ τοῦ φορολογικοῦ συστήματος, καὶ ὁ φόρος 3 0/0 ἤθελεν ἀποδειχθῇ κατά τι ἐπαχθὴς, θέλει ἐπέλθει ἀναθεώρησις αὐτοῦ μόνου, πάντοτε ἐπὶ τὸ βέλτιον, εἰς τρόπον ὥστε ἡ εἰσαγωγὴ τοῦ νέου φορολογικοῦ συστήματος ἐπάγει αὐτοδικαίως τὴν κατάργησιν τῶν διαληφθεισῶν ὡς ἀνωτέρω διατάξεων τῶν περὶ προικοδοτήσεως ἀπὸ 26 Μαΐου 1835 καὶ 13 Νοεμβρίου 1838 νόμων, καὶ διὰ τοῦτο εἶναι ἀνάγκη νὰ γίνῃ μνεία τῆς περιστάσεως ταύτης εἰς τὸ ἄρθρον 1 τοῦ ὑποβληθέντος νομοσχεδίου, πρὸς ἀποφυγὴν πάσης παρεννοήσεως τοῦ νόμου τοῦ 1835 ἔτους. Ἀλλ' ἐπειδὴ καὶ διὰ τοῦ ἀπὸ 12 Αὐγούστου 1835 περὶ καθυστερούντων ἀπὸ προικοκτησιῶν νόμου, τοῦ τροποποιήσαντος ἐν μέρει τὸν ἀπὸ 26 Μαΐου 1835 περὶ προικοδοτήσεως, ὁ νομοθέτης ἐθεώρησέ τινας τῶν προικοδοτηθέντων, οἵτινες ἀπεδέχθησαν τὴν φορολογίαν τῶν 3 ἐπὶ τοῖς 0/0 ὡς μὴ βαρυνομένους δι' ἴσης φορολογίας μὲ τὰς λοιπὰς τάξεις τῶν κτηματιῶν, διὰ τῆς διατάξεως τοῦ ἐδαφ. ά. τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ μνησθέντος νόμου ἐστέρησε τούτους τῶν εὐκολιῶν αὐτοῦ, ἐν περιπτώσει καθ' ἣν δὲν ἤθελον παραιτηθῆ τοῦ ἐξαιρετικοῦ τούτου προνομίου τοῦ προγενεστέρου νόμου, κατὰ συνέπειαν δὲ τούτου πολλοὶ παρῃτήθησαν τῶν εὐκολιῶν τοῦ εἰρημένου ἀπὸ 12 Αὐγούστου 1855 νόμου· ἑπομένως ἡ ἐπιτροπὴ θεωρεῖ καὶ δίκαιον καὶ σύμφωνον μὲ τὴν διὰ τοῦ νομοσχεδίου καθιερουμένην ἰσότητα νὰ καταργηθῇ ὁ ἐξαιρετικὸς οὗτος φόρος 3 ἐπὶ τοῖς 100, καὶ ἐγκαθιστάμενων τῶν, ἕνεκα τῆς ἀρνήσεώς των, ἀποκλεισθέντων ἀπὸ τὰς εὐκολίας τοῦ νόμου τοῦ 1855 εἰς τὰ ἴσα μὲ τοὺς ἀποδεχθέντας αὐτῶν δικαιώματα, νὰ ὑπαχθῶσιν εἰς τὴν ὁμοιόμορφον τοῦ παρόντος νομοσχεδίου φορολογίαν, διότι ἄλλως πᾶσα ἀνισότης φορολογίας ἐπὶ ὁμοειδῶν ἀντικειμένων εἴτε ὡς ἐξαιρετικὴ, εἴτε ὡς προνομιοῦχος ἤθελεν ἀντίκεισθαι εἰς τὴν γενικὴν ἀρχὴν τοῦ

νομοσχεδίου, τὸ ὁποῖον ἀναλαμβάνει ἐν ἑαυτῷ τὸ δικαίωμα τοῦ νὰ φέρῃ εἰς μίαν καὶ τὴν αὐτὴν ἰσότητα ἅπασαν τὴν ἐπὶ τῆς παραγωγικῆς δυνάμεως τῶν γαιῶν, τῶν φυτειῶν καὶ ἄλλων ὁμοίας φύσεως κτημάτων φορολογίαν.

Ἐπὶ τῶν αὐτῶν εὐεργετικῶν μέτρων, τοῦ, περὶ οὗ πρόκειται, νομοσχεδίου, στηριζομένη ἡ ἐπιτροπή σας, καὶ συνομολογοῦσα μετὰ τοῦ Κυρίου ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν, ὅτι τὸ ἰσχύον φορολογικὸν σύστημα πολλαχοῦ ἀποβρόχῳ ὀλόκληρον τὴν καθαρὰν παραγωγὴν, καὶ βαρύνει σπουδαίως τὴν γεωργικὴν τάξιν δὲν θεωρεῖ σύμφωνον καὶ μὲ τὴν εὐεργετικὴν ταύτην ἀρχὴν τοῦ νομοσχεδίου, καὶ μὲ τὸ ἤδη πανδήμως ὁμολογούμενον δίκαιον τῆς γεωργικῆς τάξεως, τὸ νὰ μὴ γίνῃ μικρὸν κἂν βῆμα πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς ἀνακουφίσεως τοῦ τοσοῦτον ἐπαχθοῦς δι' αὐτὴν βάρους τῆς φορολογίας καὶ διὰ τὸ πρῶτον ἔτος, περὶ οὗ πραγματεύεται τὸ ἄρθρον 3 τοῦ ὑπὸ συζήτησιν ὑποβληθέντος νομοσχεδίου, ἡ δὲ ἐλάττωσις αὕτη θεωρεῖται δικαία μὲν καθόσον καὶ αἱ ὠφέλειαι τοῦ δημοσίου ἄρχονται εὐθὺς ἀπὸ τοῦ πρώτου ἔτους, διὰ τῆς καταργήσεως ἀποθηκῶν, ἀποθηκαρίων, δημοπρασιῶν, καὶ λοιπῶν, ἀναγκαία δὲ, διότι ὡς πρόδρομος τῶν διὰ τὰ ἑπόμενα ἔτη μεγαλειτέρων εὐεργετημάτων καὶ πλεονεκτημάτων τοῦ συστήματος τούτου, καὶ ὡς προαγγέλλουσα εἰς τὴν φορολογουμένην γεωργικὴν τάξιν καὶ τοὺς λοιποὺς κτηματίας μείζονας, ὡς εἴρηται, ὠφελείας, καθιστᾷ τὸν νόμον προσφιλῆ εἰς τὸ κοινὸν, καὶ ἐνθαρρύνει ἀρκούντως τοὺς πάντας εἰς τὸ νὰ συντρέξωσιν ὅσον τάχιον καὶ εἰλικρινέστερον εἰς τὴν πραγματοποίησιν τῶν καθιερουμένων διατάξεων καὶ τὴν πληρεστέραν ἐκτέλεσιν τῶν πρὸς καταρτισμὸν τῶν ὁριζομένων μητρώων, ἅτινα θέλουν εἶσθαι ἡ μόνη βάσις τῆς δικαίας καὶ ἴσης διανομῆς τῶν ἐπιβλητέων φόρων τοῦ δημοσίου· ἑπομένως ὡς μέτρον ἐλαττώσεως διὰ τὸ πρῶτον ἔτος θεωρεῖ τὴν ἐξαίρεσιν ἀπὸ τῆς φορολογίας, δέκα ἐπὶ τοῖς 0/0 ἀπὸ τῆς ἀκαθαρίστου προσόδου τῶν δημητριακῶν καρπῶν ἐν γένει. Ὑποβάλλουσα ὅθεν ἡ ἐπιτροπή σας τὴν ἔκθεσιν ταύτην μὲ τὰς προεκτεθείσας σκέψεις καὶ παρατηρήσεις αὐτῆς, εἰς τὰς ὁποίας ἐντὸς τόσου στενοῦ χρόνου καὶ ἐπὶ τοσοῦτον σπουδαίου ἔργου ἠδυνήθη νὰ προέλθῃ ἐπὶ τῆς ἀρχῆς καὶ τῶν κυριωτέρων βάσεων τοῦ ὑποβληθέντος νομοσχεδίου, μὴ προβᾶσα δὲ διὰ τὸν ἐκτεθέντα λόγον εἰς ἐκτενεστέραν ἀνάπτυξιν καὶ εἰς λεπτομερῆ τινα λύσιν τῶν καθ' ἕκαστα τῶν λοιπῶν ἄρθρων αὐτοῦ, ἀφορώντων ἰδίως τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἀρχικῶν τούτων

βάσεων, ἃς προτίθεται νὰ καθιερώσῃ ὁ νέος νόμος πέποιθεν, ὅτι πρακτέον νὰ συζητηθῇ κατὰ τὴν ἐπομένην σύνοδον, θέλει ἀναπληρώσει καὶ τὸ μέρος τοῦτο ἐκτενεστέρᾳ μελέτῃ, ἥτις ἐν τῷ μεσολαβοῦντι διαστήματι μέχρι τῆς ἐπαναλήψεως τῶν ἐργασιῶν τῆς Βουλῆς, θέλει λάβει χώραν μεταξὺ εἰδημόνων περὶ τὰ τοιαῦτα καὶ ἥτις θέλει παρασκευάσει ἀρκούντως τοὺς ΚΚ. Βουλευτὰς, ὅπως δι' ἐμβριθοῦς συζητήσεως προβῇ τὸ Σῶμα εἰς τὴν διάγνωσιν τῶν ὅσων τυχὸν ἡ πεῖρα καταδεικνύει τελειοτέρων τροποποιήσεων διὰ τὴν καλὴν ἐφαρμογὴν καὶ ἐκτέλεσιν ἑνὸς τοιούτου νόμου σκοποῦντος νὰ παρέξῃ ὁμολογουμένας ὠφελείας εἰς τὴν πάσχουσαν γεωργίαν.

Συνιστᾷ εἰς τὴν Βουλὴν τὴν παραδοχὴν τῆς ἀρχῆς τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου μετὰ τῶν κατὰ μέρος γενομένων τροποποιήσεων καὶ παρατηρήσεων.

Δύω δὲ μέλη τῆς ἐπιτροπῆς ἀσπαζόμενα καθ' ὁλοκληρίαν τὴν ἀρχὴν τοῦ νομοσχεδίου, διεφώνησαν ὡς πρὸς τὴν κατὰ στρέμμα φορολογίαν τῶν σταφιδαμπέλων καὶ ἐλαιοδένδρων, ὡς ἐπιζήμιον ἴσως διά τε τοὺς ἰδιοκτήτας καὶ τὸ δημόσιον αὐτό. Ἐπιφυλάττονται δὲ νὰ φέρωσιν ἐν καιρῷ τὰς λεπτομερεῖς ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου παρατηρήσεις των. Τὸ ἓν δὲ τούτων ἰδίως τὴν ἐπὶ τῆς καθαρᾶς παραγωγῆς φορολογίαν παραδεχόμενον ἐν γένει, ἐπιφυλάττει κατὰ τὰ λοιπὰ μέρη τοῦ νομοσχεδίου τὴν γνώμην του νὰ ἐκθέσῃ εἰς τὴν ἐν τῇ Βουλῇ ἐν καιρῷ γενομένην συζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 13 Μαΐου 1860.

Ἡ εἰσηγητικὴ ἐπιτροπὴ

Δ. ΚΑΛΛΙΦΡΟΝΑΣ, Πρόεδρος,

Σταῦρος Βλάχος,	Δ. Τσόκρης,
Α Δ. Λύγερινὸς,	Α. Σ. Δανόπουλος,
Γ. Α. Ναύτης,	Α. Γεωργαντᾶς,
Κωνστ. Θεοδώρου,	Π. Καλαμογδάρτης,

Ὁ εἰσηγητὴς

Α. Ἀλεξανδρόπουλος. »

Ἀναγγελθέντος ὅτι ἀντικείμενον τῆς παρούσης εἶναι ἡ ἐξακολούθησις τῆς ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων συζητήσεως, ἀναγινώσθη τὸ 1 ἄρθρον τοῦ 1 κεφ. τὸ ὁποῖον ἐγένετο δεκτὸν δι' ἀναστάσεως, ἔχον οὕτω·

« Κεφ. 1 χρέος ἐξωτερικόν.

Ἄρθρον 1. Ἀπόδοσις εἰς λ/σμὸν τῆς ἐτησίας προκαταβολῆς τῶν 3 Δυνάμεων 1,005,120 »

Ἐπὶ δὲ τοῦ ἄρθρου 2 παρετήρησέ τις ὅτι ἀφ' οὗ τὸ ἔθνος ἀνέλαβε τὴν πληρωμὴν τοῦ ἑνὸς ἑκατομμυρίου δὲν βλέπει τὸν λόγον δι' ὃν ἐξακολουθοῦμεν νὰ πληρώνωμεν τὸ αὐτὸ διὰ προμήθειαν ποσόν.

Ἀπαντήσαντος δέ τινος ὅτι κατὰ τὸ συμβόλαιον ἡ Ἑλλὰς ὑποχρεοῦται νὰ πληρώνῃ εἰς τὸν Κ. Ῥόδσχιλδ ἥμισυ τοῖς ἑκατὸν ὡς προμήθειαν, εἴτε αἱ Δυνάμεις, εἴτε ἡ Ἑλλὰς πληρόνει τὰς δόσεις· διεσάφησεν ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργὸς ἐπὶ τῇ ἐρωτήσει βουλευτοῦ τινος ὅτι τὸ ποσὸν τοῦ ἑνὸς ἑκατομμυρίου δὲν εἶναι εἰσέτι ὡρισμένον, ἐὰν θέλει πληρώνεσθαι ἀπέναντι τῶν τρεχουσῶν ἢ ἀπέναντι τῶν παλαιῶν δόσεων.

Ἐπίσης δὲ ἀπήντησε καταφατικῶς εἰς ἕτερον βουλευτὴν, ἐρωτήσαντα αὐτὸν ἐὰν οἱ αὐτοὶ λόγοι τῆς ἐκκρεμότητος ἐξακολουθοῦν νὰ διακωλύωσι τὴν παρακατάθεσιν τῶν ἐγγράφων, ἅτινα ἀφορῶσι τὴν διαπραγμάτευσιν τῆς πληρωμῆς τοῦ ἑνὸς ἑκατομμυρίου.

Ἐπὶ τούτοις δὲ ἡ Βουλὴ παρεδέχθη καὶ τὸ ἄρθρον 2 δι' ἀναστάσεως, ἔχον οὕτως·

« Ἄρθρον 2. Προμήθεια καὶ λοιπὰ ἔξοδα δανείου Ῥοδσχιλδ . . 45,256. »

Γενομένης εἶτα καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ κεφαλ. ἐκ δραχ. 1,050,376. ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Π. Ἰατρὸν καὶ Δ. Πολυχρονόπουλον, συνήχθη κατὰ τὸ ὡδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν πίττωσιν αὐτοῦ παμψηφεὶ διὰ ψήφων 89.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἕξης ζητήματος·

« Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὸ σύνολον τοῦ κεφαλαίου Α. τοῦ προϋπολογ. τῶν ἐξόδων τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργείου ἐκ δραχ. 1,050,376, ναὶ ἢ ὄχι; »

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Κωνσταντῖνος Θεοδώρου . . | Ἰωάννης Σωτηριάδης . . .

Ἀντώνιος Βενιζέλος . . . Ν	Ἀσημάκης Χαραλάμπης . .
Δημ. Γιαννούλης . . . . Ν	Λεωνίδας Ν. Πετιμεζᾶς . .
Γ. Ν. Καΐρης . . . . . Ν	Χαρίλαος Θεοχαρόπουλος . .
Νικόλαος Π. Ἀθανασίου . . Ν	Γρηγόριος Κορφιωτάκης . .
Δημήτριος Τσάκρης . . . Ν	Ἰωάννης Ζάρκος . . . . Ν
Ἀνδρέας Δανόπουλος . . . Ν	Γεώργιος Περωτής . . . . Ν
Ἰωάννης Βλάσσης . . . . Ν	Α. Κοντόσταυλος . . . . Ν
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς . . Ν	Ἰωάννης Μπαλάφας . . . Ν
Γεώργιος Α. Ράλλης . . . Ν	Γεώργιος Μιχαήλ . . . . Ν
Γεώργιος Σκοῦφος	Ἀνδρέας Δεληγιάννης . . . Ν
Σταῦρος Βλάχος . . . . Ν	Γ. Πλαπούτας . . . . .
Ἰω. Καραμαννόπουλος . . .	Α. Ἀντωνόπουλος . . . .
Ἀθανάσιος Ἴακος	Πέτρος Δεληγιάννης . . . .
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς . . Ν	Παθητὸς Ῥεβελάκης . . . Ν
Φίλων Φίλωνος . . . . . Ν	Κωνσταντίνος Κυπριάδης . . Ν
Λεωνίδας Λογοθέτης . . .	Ἰωάννης Δεληγιάννης . . . Ν
. . . . .	Σταῦρος Καλπερόπουλος . . Ν
Γεώργιος Γεροθεόδας . . .	Ἀνδρέας Νοταρᾶς . . . .
Λεωνίδας Πετρομιχελάκης . Ν	Ἀριστείδης Μεντσελόπουλος Ν
Θ. Τσαννετάκης . . . . Ν	Ἐμμανουὴλ Τσούχλος . . .
Ἰωάννης Σαφάκης . . . . Ν	Χαρ. Α. Χρηστόπουλος . . Ν
Ἀθανάσιος Παπαθανασίου . Ν	Νικόλαος Χ. Παναγιώτου . .
Ἐλευθέριος Καλογερᾶς . . Ν	Δημήτριος Σακελλαράκης . Ν
Ν. Παπαμιχαλόπουλος . . Ν	Σπυρίδων Κυπανίτσας . . Ν
Σταμάτιος Μήτσας . . . Ν	Ἐμμανουὴλ Μελετόπουλος . .
Ἀνδρέας Ζέρβας . . . . . Ν	Νικόλαος Θ. Λειώπουλος . . Ν
Γεώργιος Βελῆς . . . . . Ν	Λουκᾶς Στεφάνου . . . . Ν
Δημήτριος Ζώτος . . . . Ν	Νῖκος Βουλπιώτης . . . . Ν
Γεωργούλας Γιαλδάσης . . Ν	Θ. Ρ. Παλαμίδης . . . . Ν
Ἰωάννης Χατσόπουλος . . Ν	Α. Ἀλεξανδρόπουλος . . . Ν
Λύσανδρος Βιλαέτης	Ἰω. Ν. Ταμπακόπουλος . . Ν
Ἀνδρέας Λύγερινὸς	Γ. Ν. Ῥεβελιώτης . . . .
Νικόλαος Σισίνης . . . . Ν	Δημήτριος Φιλάρετος . . .
Λύγερινὸς Πετραλιᾶς . . . Ν	Μελέτιος Χ. Μελέτης . . .
Γεώργιος Διαμάντης	Νικόλαος Δικαῖος . . . . Ν
Ἀναγνώστης Δημητρίου . .	Δημ. Σακελλαριάδης . . .
Γασ. Δελένδας . . . . . Ν	Ἐπαμ. Δελιγιώργης . . . .
Σπ. Μαρκεζίνης . . . . . Ν	Παν. Τσιμπουράκης . . . .
Ν. Βαρβαρῆγος . . . . . Ν	Ἀλέξαν. Κουμουνδοῦρος . . Ν
Θρασύβουλος Α. Ζαΐμης . . Ν	Παναγ. Παπατσώνης . . . Ν

Σπῦλιος Ἀντωνόπουλος . . Ν	Νικόλαος Γκίνης . . . . .
Ἰωάννης Προβελέγιος . . . Ν	Ἀθανάσιος Μησυρλῆς . . . Ν
Ἰωάννης Ταταράκης . . . Ν	Γεώργιος Μπάστας . . . Ν
Σπυρ. Βαρύτσης	Ἰωάννης Μανιώτης . . . . Ν
Ἐμμ. Ναυπλιώτης . . . . Ν	Ἰωάννης Δουλίδης . . . . Ν
Κωνστ. Κρίσπης	Κωνσταντῖνος Πλατὺς . . .
Νικόλαος Τσαβέλας . . . Ν	Ἀντώνιος Ῥενουάρδος . . . Ν
Νικόλαος Καναβὸς . . . . Ν	Μιχαὴλ Σολωμὸς . . . . Ν
Α. Παπαδημητριάδης . . .	Γεώργιος Ναύτης . . . . Ν
Θ. Μιχαλόπουλος . . . . Ν	Ἰωάννης Σαγρέδος . . . . Ν
Παν. Π. Ἰατρὸς . . . . Ν	Παναγιώτης Ψάθης . . . . Ν
Κίμων Χριστοδούλου . . .	Ἀντώνιος Ἀρμάος . . . . Ν
Στέφανος Α. Δούκας	Γρηγόριος Μανοῦσος . . . .
Ἰωάννης Κατσάκος	Ἀδαμ. Διαμαντόπουλος . . Ν
Δ. Κουμουνδουράκης . . . Ν	Δημ. Πολυχρονόπουλος . . Ν
Βενετσάνος Κυβέλος . . . Ν	Δημήτριος Βότσαρης . . .
Νικόλαος Πιεράκος . . . Ν	Γεώργιος Ι. Σταΐκος . . . .
Χ. Χριστόπουλος	Νικόλαος Πιπῖνος . . . . Ν
Π. Κανελλόπουλος	Κ. Δουζίνας . . . . .
Νικόλαος Μασχούλας . . . Ν	Ἀνδ. Γ. Κουντουριώτης . .
Π. Ἀργυρόπουλος . . . . Ν	Δημήτριος Βαυδούρης . . . Ν
Ν. Πανουριᾶς	Ἀντώνιος Τσαμαδὸς . . . Ν
Εὐθ. Κεχαγιᾶς . . . . . Ν	Πέτρος Χ. Πέτρος . . . .
Κωνσταντῖνος Βλάμης . . .	Εὐαγγέλης Βαλατσὸς . . . Ν
Βενιζέλος Ῥοῦφος	Σ. Σκουμπουρδὴς . . . . Ν
Ἀνδρέας Χ. Λόντος . . . Ν	Εὐαγγέλης Κοντογιάννης . Ν
Παναγιώτης Καλαμογδάρτης Ν	Αὐγερινὸς Ἀξέρωφ . . . .
Κωνστ. Κωνστάκης . . . Ν	Α. Μάντσαρης . . . . .
Ἀνάργυρος Α. Χ. Ἀναργύρου .	Δημήτριος Κριεζώτης . . . Ν

Ἐπὶ δὲ τοῦ κεφάλ. 2 ἐξέθηκέ τις ὅτι ὀλίγας μόνον λέξεις θέλει προσθέσει ἐπὶ τοῦ ὑπὸ συζήτησιν κεφαλαίου διὰ νὰ μὴ ὑποτεθῇ ὅτι οἱ λόγοι συντελοῦν εἰς τὴν βραδύτητα τῆς ἐπιψηφίσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ, καὶ οἱ λόγοι του οὗτοι περιστρέφονται εἰς τὸ ὅτι τὸ προκείμενον κεφάλαιον περιορίζεται εἰς δύω ἄρθρα. Πιστεύει ὅτι θέλει εἶσθαι πάντοτε ἀληθὴς ἡ ἀρχὴ, τὴν ὁποίαν καὶ ἄλλοτε ἐξέφρασεν, ὅτι ἡ δικαίωσις τοῦ παρελθόντος θέλει εἶσθαι ἡ ἐλπὶς τοῦ μέλλοντος καὶ ἐπομένως νομίζει ὅτι ἡ Κυβέρνησις θέλει φροντίσει νὰ συμπεριλάβῃ εἰς τὸ κεφάλαιον αὐτὸ ὅλα τὰ ἐσωτερικὰ ἡμῶν χρέη καὶ ἀκόμη τὰ σχετιζόμενα μετά

τινος πρὸ πολλοῦ γενομένης καὶ ἐκκρεμοῦς εἰσέτι μενούσης ἐπερωτήσεως περὶ τῆς πραγματοποιήσεως τοῦ Ε. ψηφίσματος, διὰ νὰ μὴ μείνωσιν ἄνευ ἄρτου οἰκογένειαι θυσιάσασαι τὰ πάντα διὰ τὴν ἀνεξαρτησίαν τῆς Πατρίδος. Ἐκτὸς δὲ τούτων ὑπάρχουσι καὶ ἄλλα χρέη, περὶ ὧν πολλάκις ἐγένετο καὶ ἐν τῇ Βουλῇ λόγος καὶ περὶ τῶν ὁποίων προγενέστερα ὑπουργεῖα συνέταξαν καὶ νομοσχέδιον, τὸ ὁποῖον ὅμως δὲν ὑπεβλήθη εἰς τὰς Βουλὰς καὶ τὰ χρέη ταῦτα εἶναι τὰ τῶν κοινοτήτων καὶ παρακαλεῖ τὴν Κυβέρνησιν νὰ λάβῃ καὶ περὶ αὐτῶν πρόνοιαν, καθ' ὅσον εἶναι ἄδικον νὰ στερῶνται τῶν χρημάτων των οἰκογένειαι, πεινῶσαι σήμερον καὶ τὸ ἄδικον εἶναι μεγαλείτερον, καθ' ὅσον προέρχεται ἀπὸ αὐτὴν τὴν πολιτείαν.

Ἐπήνεγκεν ἕτερος ὅτι σχετικῶς μὲ τὸ κονδύλιον τῶν χορηγημάτων ἔρχεται ν' ἀπευθύνῃ εἰς τὸν ὑπουργὸν μίαν ἐρώτησιν. Εἰς τὰ ναυτικὰ χορηγήματα περιλαμβάνεται καὶ ἡ ἀποζημίωσις τῶν πλοίων, ἅτινα ἐχρησιμευσαν κατὰ τὸν ἀγῶνα. Ἀλλὰ τέσσαρα πλοῖα, τὰ μεγαλείτερα καὶ τὰ ἐνδοξώτερα μάλιστα τοῦ ἔθνους, μὴ εὑρεθέντα ἐντὸς τοῦ Κράτους, καθ' ἣν ἐποχὴν ἡ ἐπὶ Καποδιστρίου συστηθεῖσα ἐπιτροπὴ ἔκαμε τὴν καταμέτρησιν καὶ ἐκτίμησιν τῶν πλοίων, δὲν συμπεριελήφθησαν ἐν αὐτῇ. Τὰ πλοῖα ταῦτα εἶναι ἡ καθ' ὅλον τὸ διάστημα τοῦ ἀγῶνος χρησιμεύσασα ὡς Ναυαρχὶς τοῦ Μιαούλη, ὁ Ἄρης, ἀνήκουσα κατὰ τὸ μεγαλείτερον μέρος εἰς τὴν οἰκογένειάν του, ἡ Ναβέτα τοῦ Τομπάζη, τὸ πλοῖον τῶν Κουντουριωτῶν, τὸ μεγαλείτερον πλοῖον τῆς Ὕδρας, καὶ τὸ τῶν Κοτζιδῶν. Τὰ πλοῖα ταῦτα δὲν συμπεριελήφθησαν εἰς τὴν ἀποζημίωσιν, οὐχὶ διότι δὲν ἦτο γνωστὴ ἡ ἔκτασις των, ἀλλὰ διότι ἔλειπεν ἡ διατύπωσις τῆς καταμετρήσεως. Ὅταν ἦτο εἰς τὴν Ἀγγλίαν, νέος ἔτι, εἶδε τὸ πλοῖον, ἐφ' οὗ ἐναυμάχησεν ὁ ἐνδοξώτερος τῆς Ἀγγλίας Ναύαρχος, τὸ ὁποῖον διετηρεῖτο ἐν εἴδει τροπαίου. Ἡμεῖς δὲ ἔχομεν τέσσαρα πλοῖα ἐνδόξως ἀγωνισθέντα καὶ ἐν τούτοις ἀφίνομεν πεινώσας τὰς οἰκογενείας ἐκείνας, εἰς ἃς ἀνῆκον τὰ πλοῖα ταῦτα καὶ αἵτινες τὰ διετήρουν ἰδίαις δαπάναις. Τὸ περιστατικὸν τοῦτο διέφυγεν ἐπί τινα ἔτη τὴν συμπαθητικὴν πρόνοιαν τῆς Κυβερνήσεως, ἀλλὰ τελευταῖον εἶχεν εἰσαχθῇ νομοσχέδιον εἰς τὴν Βουλήν, κατὰ τὴν τελευταίαν ὅμως ἡμέραν τῆς Ε'. συνόδου τῆς ε. περιόδου, δι' οὗ ἐχορηγεῖτο ποσόν τι εἰς τὰς περὶ ὧν ὁ λόγος οἰκογενείας. Ἀλλὰ τὸ νομοσχέδιον αὐτό, μετὰ πλείστης προθυμίας ψηφισθὲν ὑπὸ τῆς Βουλῆς, ἀγνοεῖ διατί, δὲν εἰσήχθη εἰς τὴν Γερουσίαν. Εἰς μάτην ἐπροσπάθησε νὰ μάθῃ τοὺς λόγους

οἵτινες ἔπεισαν τὸν ἁρμόδιον ὑπουργὸν νὰ μὴ τὸ εἰσαγάγῃ. Ἔκτοτε ἐπολιορκήθη ἀπὸ τὰ δάκρυα καὶ τοὺς στεναγμοὺς τῶν ἀδικουμένων καὶ πεινώντων καὶ ἀναγκάσθη καὶ αὐτὸς νὰ πολιορκήσῃ τοὺς ὑπουργούς, οἵτινες πολλὰς πολλάκις τῷ ἔδοσαν ὑποσχέσεις, τὰς ὁποίας ὅμως δὲν ἐπραγματοποίησαν καὶ διὰ τοῦτο ἐθεώρησεν ἀναγκαῖον ἀπέναντι τῶν ἀδικουμένων ν' ἀκούσῃ παρὰ τοῦ ὑπουργοῦ λόγους μᾶλλον εἰλικρινεῖς καὶ ἐπισήμους καὶ οὐχὶ ἐξ ἐκείνων, οἵτινες χρησιμεύουσι πρὸς ἀναβολὴν τῆς πραγματοποιήσεως μιᾶς αἰτήσεως.

Κατὰ τὸ 1846 περιοδεύων εἰς τὴν μικρὰν Ἀσίαν, εὗρεν Ἕλληνας, μὴ λαλοῦντας τὴν ἑλληνικὴν γλῶσσαν, οἵτινες διὰ διερμηνέως τῷ ἐξήγησαν τὴν ἐλεεινήν των κατάστασιν καὶ παρ' αὐτοῦ ἐπληροφορήθη ὅτι ἠναγκάζοντο ἐν ὥρᾳ λοιμοῦ νὰ πωλῶσι τὰ χάλκινα σκεύη των διὰ νὰ δώσωσιν ἄρτον εἰς τὰς οἰκογενείας των. Εἰς τοιαύτην περιῆλθον κατάστασιν, μαρτύρεται τὸν Θεόν, πολλαὶ οἰκογένειαι τῆς Ὕδρας καὶ συγγενικαὶ αὐτοῦ, αἵτινες δαπανήσασαι ὑπὲρ τὸ ἓν ἑκατομμύριον κατὰ τὸν ἀγῶνα, πωλοῦσι σήμερον τὰ χάλκινα σκεύη των διὰ νὰ κατασιγάσωσι τὴν πεῖναν των.

Ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργὸς πρῶτον μὲν ὡς πρὸς τὴν παρατήρησιν τοῦ βουλευτοῦ Μαντινείας, ὅτι δύναται νὰ διακηρύξῃ ἐπισήμως ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ, ἥτις θέλει πραγματοποιήσει τὸ ε. ψήφισμα, ὁσονούπω συγκροτεῖται. Ὡς πρὸς δὲ τὸ παράπονον τοῦ βουλευτοῦ Ὕδρας, ἀληθῶς ὅσα πλοῖα δὲν συμπεριελήφθησαν εἰς τὴν ἐκτίμησιν, εὑρίσκονται ἐκτὸς τοῦ διδομένου ποσοῦ εἰς τὰς ναυτικὰς νήσους. Κατὰ τὸ 1858 ἐπαρουσιάσθη τῷ ὄντι ἐν νομοσχέδιον σκοπὸν ἔχον ν' ἀμείψῃ καὶ τοὺς κυρίους τῶν περὶ ὧν ὁ λόγος 4 πλοίων, ἀλλὰ πρὶν ἢ εἰσαχθῇ εἰς τὴν Γερουσίαν, ἐπαρουσιάσθησαν ἀνυπέρβλητοι τινες, ἂν καὶ ἄδικοι, δυσκολίαι, αἵτινες παρεμπόδισαν τὴν εἰς τὸ ἕτερον Σῶμα εἰσαγωγήν του. Εὐχόμενος δὲ νὰ λυθῇ καὶ περὶ αὐτῶν ταχεῖα πρόνοια, πιστεύει ὅτι ἡ Κυβέρνησις θέλει σπεύσει νὰ φέρῃ τὸ ἀπαιτούμενον νομοσχέδιον.

Ἐπανέλαβεν ὁ βουλευτὴς Ὕδρας ὅτι, ἂν τὸ ζήτημα ἀπέβλεπεν ἀτομικά του συμφέροντα, ἠδύνατο βεβαίως, διακοινόνων τὴν κοινοβουλευτικὴν αὐτὴν ἀπάντησιν τοῦ ὑπουργοῦ, νὰ πιστεύσῃ ὅτι ἐξεπλήρωσε τὸ καθῆκον του. Ἀλλὰ τεθῶμεν εἰς τὴν θέσιν αὐτοῦ ἀπέναντι τῶν ἰδιοκτητῶν τῶν ἐνδόξων αὐτῶν πλοίων καὶ εἴπατε εἰς αὐτοὺς τότε, ἐὰν δύνασθε, « πεινᾶτε,

γίνατε θῦμα τῆς πεινης, ἀλλ' ὑπομείνατε, διότι ὁ ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν μᾶς εἶπεν ὅτι τὸ εἰσαχθὲν ἄλλοτε νομοσχέδιον ἐναυάγησεν εἰς τὰ παράλια τῆς Γερουσίας διά τινας ἀπαντηθείσας δυσκολίας· » ἀλλὰ ποῖαι ἦσαν αἱ δυσκολίαι αὗται ; Ἦσαν δυσκολίαι προερχόμεναι ἀπὸ τὴν ἀντιπολίτευσιν, ἀπὸ τὴν συμπολίτευσιν ; Ἦτο κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην πρόεδρος καὶ ἐνθυμεῖται ὅτι συνεδριαζούσης τῆς Βουλῆς ἐγκαταλιπὼν τὴν ἕδραν του εἰς τὸν ἀντιπρόεδρον, μετέβη εἰς τὸ ἕτερον Σῶμα καὶ εὑρὼν τὸν ἀρχηγὸν τῆς εἴτε πραγματικῆς, εἴτε φαινομένης ἀντιπολιτεύσεως, τὸν Κ. Χρηστίδην, τὸν ἠρώτησεν ὁποίαν περὶ τοῦ νομοσχεδίου εἶχεν ἰδέαν, οὗτος δὲ τὸν διεβεβαίωσεν ὅτι σκοπὸν εἶχε νὰ τὸ ὑποστηρίξῃ. Παρακαλεῖ λοιπὸν τὸν ὑπουργὸν νὰ τὸν θέσῃ εἰς τὴν θέσιν τοῦ νὰ δώσῃ θετικωτέραν τινα ἀπάντησιν εἰς τὰς πεινώσας αὐτὰς οἰκογενείας.

Προσέθηκεν ἕτερος ὅτι ὁ ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν, ἀποδίδων δικαιοσύνην εἰς ὅσα εἶπεν ὁ βουλευτὴς Ὕδρας, ἀνέφερεν ἐν ὀλίγοις ὅτι τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος νομοσχέδιον δὲν εἰσήχθη εἰς τὴν Γερουσίαν ἕνεκα δυσκολιῶν, ἃς προεῖδεν ὁ ἁρμόδιος ὑπουργός. Ἐπειδὴ δὲ καθ' ἣν ἡμέραν ἔμελλε νὰ εἰσαχθῇ τὸ νομοσχέδιον εἰς τὴν Γερουσίαν, ὁ ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν ἦτο ἀπὼν, δὲν εἶναι βεβαίως ἐν γνώσει γεγονότων τινων καὶ διὰ τοῦτο θεωρεῖ ἀναγκαῖον νὰ δώσῃ διασαφήσεις τινας. Ἐγένετο τὴν ἡμέραν ἐκείνην εἰς τὸν πρόεδρον τοῦ ὑπουργικοῦ Συμβουλίου ὑπό τινος τῶν γερουσιαστῶν ἡ παρατήρησις, ὅτι ἡ Κυβέρνησις εἰσάγουσα τοιοῦτον νομοσχέδιον, ὤφειλε νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν ὅλα τῆς αὐτῆς φύσεως τὰ ἀντικείμενα καὶ ἰδίως τὰ εἰς τὴν τράπεζαν τοῦ Κυβερνήτου δοθέντα χρήματα, διότι καὶ ταῦτα ὡς καὶ τὰ πλοῖα εἰς τὸν αὐτὸν ἐχρησίμευσαν σκοπόν, ἡ δὲ ἔρις αὕτη προέβη καὶ μέχρι προσωπικοτήτων μεταξὺ τοῦ ὑπουργοῦ καὶ τοῦ γερουσιαστοῦ, καὶ διὰ τοῦτο γενναίως φερόμενος ὁ ὑπουργὸς δὲν εἰσήγαγε τὸ νομοσχέδιον εἰς τὴν Γερουσίαν. Μὴ ἔχων λοιπὸν ὁ προαγορεύσας νὰ παραπονεθῇ κατ' οὐδενὸς δικαιοῦται μόνον νὰ ζητῇ τὴν εἰσαγωγὴν ἑνὸς γενικοῦ νομοσχεδίου συμπεριλαμβάνοντος ὅλα τῆς αὐτῆς φύσεως τὰ ἀντικείμενα.

Ἐπαναλαβόντος δὲ καὶ πάλιν τοῦ βουλευτοῦ Ὕδρας ὅτι τὰ τέσσαρα περὶ ὧν ὁ λόγος πλοῖα ἂν καὶ ἀπόντα, ἡ ἐπὶ Καποδιστρίου συστηθεῖσα ἐπιτροπὴ τὰ κατέταξεν εἰς μίαν τάξιν, καὶ μόνη ἐλλείπει ἡ τῆς καταμετρήσεως διατύπωσις· ἐπέφερεν ἄλλος ὅτι πολὺς πολλάκις γίνεται λόγος περὶ τῶν χορη-

γημάτων καὶ σύντάξεων καὶ δίκαια ἐγείρονται παράπονα, τὸ δὲ ὑπουργεῖον περιορίζεται εἰς ἁπλᾶς πάντοτε ὑποσχέσεις. Ἀντὶ λοιπὸν νὰ παραπονώμεθα ἄνευ ἀποτελέσματος, διὰ νὰ ὑποχρεώσωμεν τὴν Κυβέρνησιν νὰ προέλθῃ εἰς ἓν γενικὸν μέτρον, προτείνει νὰ καταργηθῶσι καὶ αἱ διδόμεναι ἤδη συντάξεις, διότι ἄλλως οὐδέποτε θέλομεν ἐπιτύχῃ τὴν πραγματοποίησιν τῶν ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως διδομένων ὑποσχέσεων.

Ἐπήνεγκεν ἕτερος ὅτι, ἐπειδὴ πρόκειται περὶ χρεῶν ἐσωτερικῶν, θεωρεῖ ἀναγκαῖον νὰ προτείνῃ μίαν ἰδίαν, ἥτις, χωρὶς νὰ ἐπιβαρύνῃ τὸ δημόσιον, θέσει γενῇ καὶ πρόξενος ὠφελείας εἰς τοὺς πιστωτὰς τοῦ δημοσίου. Νῦν εἰδῶν δάνεια ὑπάρχουν, τὰ πάγια καὶ τὰ προσωρινὰ, καὶ διὰ τὰ δύω δὲ ταῦτα δάνεια οἱ Κυβερνήσεις ἐκδίδουσι τίτλους, οἵτινες κυκλοφοροῦσιν ὡς κεφάλαιον, καὶ ὅπου ὑπάρχουσι τοιαῦτα δάνεια, μέγα μέρος τοῦ κεφαλαίου τῶν πολιτῶν διατίθεται εἰς ἀγορὰν τίτλων τοιούτων. Τὸ προκείμενον χορήγημα ἀντιπροσωπεύει ἓν κεφάλαιον πέντε ἑκατομμυρίων, διὰ τὸ ὁποῖον ἡ Κυβέρνησις δύναται νὰ ἐκδώσῃ ὁμολογίας, τὰς ὁποίας οἱ ἰδιοκτῆται θέλουν μεταχειρίζεσθαι πρὸς ἐκπλήρωσιν τῶν ἀναγκῶν των.

Ἐπὶ τούτοις ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα παρεδέχθη δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως τὰ ἄρθρα 1, 2 καὶ 3 τοῦ κεφ. 2, ἔχοντα οὕτω·

« Κεφάλ. 2. Χρέος ἐσωτερικόν

Ἄρθρ. 1. Χορηγήματα ναυτικῶν νήσων . . . 200,000
» 2. Ὅμοια ἀπέναντι παλαιῶν ἀπαιτήσεων. 20,370
» 3. Τόκοι ἐγγυοδοσιῶν ὑπολόγων . . . 6,500 »

Γενομένης δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ κεφαλαίου ἐκ δραχμῶν 226,870 ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Δ. Λογοθέτην καὶ Χ. Θεοχαρόπουλον, συνήχθη, κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν πίστωσιν αὐτοῦ παμψηφεὶ διὰ ψήφων 90.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἐξῆς ζητήματος·

« Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὸ σύνολον τοῦ κεφαλαίου 2 ἐκ δραχ. 226870, ναὶ ἢ ὄχι; »

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Κωνστ. Θεοδώρου . . . . | Ἰωάννης Σωτηριάδης . . .

Ἀντώνιος Βενιζέλος	N	Ἀσημ. Χαραλάμπης	N
Δημ. Γιαννούλης	N	Λεωνίδας Ν. Πετιμεζᾶς	N
Γ. Ν. Καΐρης	N	Χαρίλαος Θεοχαρόπουλος.	
Νικόλ. Π. Ἀθανασίου	N	Γρηγ. Κορφιωτάκης	
Δημήτριος Τσόκρης	N	Ἰωάννης Ζάρκος	
Ἀνδρέας Δανόπουλος	N	Γεώργιος Περωτῆς	N
Ἰωάννης Βλάσσης	N	Α. Κοντόσταυλος	N
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς	N	Ἰωάννης Μπαλάφας	N
Γεώργιος Α. Ράλλης	N	Γεώργιος Μιχαήλ	N
Γεώργιος Σκοῦφος		Ἀνδρ. Δελιγιάννης	N
Σταῦρος Βλάχος	N	Γ. Πλαπούτας	
Ἰω. Καραγιαννόπουλος		Ἀντ. Ἀντωνόπουλος	
Ἀθαν. Ἴσκος		Πέτρος Δελιγιάννης	N
Ἀντ. Γεωργαντᾶς	N	Ποθητὸς Ῥεβελάκης	N
Φίλων Φίλωνος	N	Κωνστ. Κυπριάδης.	N
Λεων. Λογοθέτης		Ἰω. Δελιγιάννης	N
		Σταῦρος Καμπερόπουλος	N
Γεώργ. Γεροβανάσης		Ἀνδρέας Νοταρᾶς	
Λεων. Πετροπουλάκης		Ἀριστ. Μεντσελόπουλος	
Θ. Τσανετάκης	N	Ἐμμανουὴλ Τσοῦχλος.	
Ἰω. Σαφάκας	N	Χαρ. Α. Χρηστόπουλος	N
Α. Παπαθανασίου	N	Ν. Χ. Παναγιώτου	
Ἐλευθέριος Καλογερᾶς	N	Δημ. Σακελλαράκης	N
Ν. Παπαμιχαλόπουλος	N	Σ. Κοπανίτσας	
Σταμάτιος Μήτσας	N	Ἐμμ. Μελετόπουλος	
Ἀνδρέας Ζέρβας	N	Ν. Λεώπουλος	
Γ. Κ. Βελῆς	N	Λουκᾶς Στεφάνου	
Δημ. Ζῶτος	N	Νῖκος Βουλπιώτης	N
Γ. Ι. Γιολδάσης	N	Β. Ρ. Παλαμίδης	
Ἰω. Χατσόπουλος	N	Λ. Ἀλεξανδρόπουλος	N
Λύσανδρος Βιλαέτης		Ἰω. Ν. Ταμπακόπουλος	N
Ἀνδρέας Αὐγερινός	N	Γ. Ν. Ῥεβελιώτης	
Νικόλαος Σισίνης	N	Δημήτριος Φιλάρετος	
Αὐγ. Πετραλιᾶς		Μελέτιος Χ. Μελέτης.	
Γεώργιος Διαμάντης	N	Ν. Δικαῖος	N
Ἀναγνώστης Δημητρίου		Δ. Σακελλαριάδης	
Γασ. Δελένδας	N	Ἐπαμιν. Δελιγιώργης	
Σπ. Μαρκεζίνης		Π. Τσιμπουράκης	
Ν. Βαρβαρῆγος		Ἀλέξανδρος Κουμουνδοῦρος	N
Θρασύβουλος Α. Ζαΐμης		Παναγιώτης Παπατσώνης	N

Σπ. Ἀντωνόπουλος	N	Ν. Γκίνης	
Ἰω. Προβελέγιος	N	Ἀθαν. Μπαρλῆς	N
Ἰω. Ταταράκης	N	Γεώργιος Μπάστας	N
Σ. Βαρότσης		Ἰωάν. Μανιώτης	N
Ἐμ. Ναυπλιώτης	N	Ἰω. Δουλίδης	N
Κωνστ. Κρίσπης		Κωνστ. Πλατύς	
Νικ. Τσαβέλλας	N	Ἀν. Ῥενουάρδος	N
Ν. Καναβὸς	N	Μιχαὴλ Σολωμός	N
Α. Παπαδημητριάδης		Γεώργιος Ναύτης	N
Θ. Μιχαλόπουλος	N	Ἰωάννης Σαγρέδος	N
Παν. Μ. Ἰατρὸς	N	Παναγιώτης Ψάθης	N
Κίμων Χριστοδούλου		Ἀντ. Ἀρμάος	N
Στέφανος Α. Δούκας		Γρηγόριος Μανοῦσος	
Ἰωάννης Κατσάκος		Ἀδαμ. Διαμαντόπουλος	N
Δημ. Κουμουνδουράκης	N	Δημ. Πολυχρονόπουλος	N
Βενεστάνος Κυβέλος	N	Δημ. Βότσαρης	
Νικόλαος Πιεράκος	N	Γεώργιος Ι. Στάϊκος	
Χ. Χριστόπουλος		Νικόλ. Πιπῖνος	N
Π. Κανελλόπουλος		Κωνστ. Δουζίνας	N
Νικόλαος Μοσχούλας	N	Ἀνδρ. Γ. Κουντουριώτης	N
Π. Ἀργυρόπουλος	N	Δημήτριος Βουδούρης	N
Ν. Πανουριᾶς		Ἀντ. Τσαμαδός	
Εὐθ. Κεχαγιᾶς.	N	Πέτρος Χ. Πέτρος	
Κωνσταντῖνος Βλάμης.		Εὐαγγέλης Βαλατσός	N
Βενιζέλος Ῥοῦφος		Σ. Σκουμπουρδῆς	N
Ἀνδρέας Χ. Λόντος.	N	Εὐαγγέλης Κοντογιάννης	
Παναγ. Καλαμογδάρτης	N	Αὐγερινὸς Ἀβέρωφ	N
Κωνστ. Κωνστάκης	N	Ἀ. Μάντσαρης	N
Ἀν. Χ. Ἀναργύρου	N	Δημ. Κριεζώτης	N

Ἐπὶ δὲ τοῦ κεφαλ. 3 ἐξέθηκέ τις ὅτι ἐκ τῆς ἐπιγραφῆς τοῦ κεφαλαίου ὁρμώμενος δικαιοῦται ν' ἀπευθύνῃ εἰς τὸν ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργόν, ὡς μέλος τῆς Κυβερνήσεως, τὴν ἐπερώτησιν διατί ἓν νομοσχέδιον περὶ συντάξεων τῶν πολιτικῶν ὑπαλλήλων, εἰσαχθὲν ἄλλοτε εἰς τὴν Βουλήν, καὶ μὴ ψηφισθὲν διὰ τὸ ὀλίγον τοῦ χρόνου, δὲν ἐπανῆλθεν, ἐν ᾧ τὸ νομοσχέδιον τοῦτο εἶναι ἄφευκτον διὰ τὴν καλλιτέρευσιν τῆς ὑπηρεσίας.

Εἰπόντος δὲ τοῦ ὑπουργοῦ, ὅτι τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος νομοσχέδιον εὑρίσκεται ὑπὸ μελέτην· ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα παρεδέχθη ς' εἰδικῆς ἀναστάσεως τὰ ἄρθρα 1, 2, 3 καὶ 4, ἔχοντα οὕτω.

α Κεφάλ. 3 Συντάξεις.

Άρθρον	1. Στρατιωτικαί.....	δρ.	921,266
»	2. Ναυτικαί	»	435,597
»	3. Εκκλησιαστικαί.....	»	14,049
»	4. Πολιτικαί.....	»	52,928 »

Αναγνωσθέντος δὲ τοῦ ἄρθρου 5 μετὰ τῶν ἐπ' αὐτοῦ παρατηρήσεων τῆς ἐπιτροπῆς, γνωμοδοτούσης, κατὰ πλειοψηφίαν μέν, ὑπὲρ τῆς διατηρήσεως τοῦ ποσοῦ καὶ μετὰ τὴν ἐπιψήφισιν τοῦ περὶ πολιτ. συντάξεων νομοσχεδίου ὡς χρησίμου διὰ περιθαλψιν ὑπαλλήλων, μὴ ἀποκτησάντων μὲν τὰ προσόντα συνταξιούχου, ἀξίων δὲ τῆς δημοσίας περιθάλψεως, κατὰ μειοψηφίαν δὲ, ὑπὲρ τῆς ἀπαλείψεως τοῦ ποσοῦ μέχρι τῆς εἰσαγωγῆς νομοσχεδίου περὶ πολιτ. συντάξεων· παρετήρησεν ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς ὅτι τὸ ποσὸν αὐτὸ ὑπηγορεύθη ἀπὸ τὴν ἀνάγκην καὶ εἰσήχθη πρό τινος χρόνου καὶ εἰς τὰ λοιπὰ ὑπουργεῖα. Εἰς τὴν οἰκονομικὴν ὑπηρεσίαν, ὡς καὶ εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῶν ἄλλων ὑπουργείων, ὑπάρχουσιν ὑπάλληλοι γεγηρακότες, τοὺς ὁποίους δὲν δύναται τὸ ὑπουργεῖον ν' ἀπολύσῃ χωρὶς καὶ νὰ τοῖς χορηγήσῃ τουλάχιστον τὰ μέσα τοῦ ζῆν. Ἀλλὰ τὸ μέτρον τοῦτο ἐλήφθη προσωρινῶς μέχρι τῆς καταρτίσεως τοῦ νόμου τῶν συντάξεων, τὸ ὁποῖον ὅμως παρέχει μεγάλας δυσκολίας εἰς τὴν πραγματοποίησίν του καὶ ἰδίως δὲν εἶναι εἰσέτι γνωστὸν κατὰ πόσον θέλει ἐπιβαρυνθῇ ὁ προϋπολογισμός. Τὸ κεφάλαιον τῶν βοηθειῶν τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν χρησιμεύει εἰς περιθάλψεις ἀγωνιστῶν καὶ ἄλλων ἐχόντων δικαίωμα εἰς περίθαλψιν. Γνωρίζει ὅτι εἷς ἐν ὑπουργεῖον διατηρεῖται εἷς ὑπάλληλος, κατέχων μεγάλην θέσιν πρὸς βλάβην τῆς ὑπηρεσίας, διότι ὁ ὑπουργὸς δὲν δύναται νὰ τὸν παύσῃ χωρὶς νὰ τῷ δώσῃ μίαν τινα περιθάλψιν. Διὰ τοὺς λόγους αὐτοὺς καὶ τὰ νομοθετικὰ σώματα παρεδέχθησαν πάντοτε τὸ ποσὸν αὐτὸ διὰ περιθάλψιν τοιούτων ὑπαλλήλων.

Ἐπήνεγκέ τις ὅτι εἶναι ἤδη τετάρτη βουλευτικὴ σύνοδος, ἀφ' ὅτου τὸ ὑπὸ συζήτησιν ποσὸν σημειοῦται εἰς τοὺς προϋπολογισμοὺς διαφόρων ὑπουργείων ὡς προσωρινὸν μέτρον, καὶ πάντοτε οἱ ὑπουργοὶ μᾶς ὑπέσχοντο ὅτι ἐντὸς ὀλίγου θέλει εἰσαχθῇ ἐν νομοσχέδιον κανονίζον τὰ δικαιώματα τῶν ὑπαλλήλων, καὶ τοιοῦτον μάλιστα εἶχεν ὑποβληθῇ, ἀλλὰ διὰ τὸ ὀλίγον τοῦ ὑπολειπομένου χρόνου δὲν κατηρτίσθη εἰς νόμον. Ἤτο διατεθειμένος νὰ καταψηφίσῃ ὡς καὶ ἄλλοτε κατὰ τοῦ ποσοῦ αὐτοῦ, ἀλλὰ διὰ νὰ μὴ ὑποτεθῇ ὅτι δὲν ἔχει τὰ αὐτὰ καὶ οὗτος ὑπὲρ τῶν ὑπαλλήλων αἰσθήματα, παραδέχεται τὴν ζητουμένην πίστωσιν, πεποιθὼς ὅτι ἐντὸς τῆς ἐρχομένης συνόδου θέλει ὑποβληθῇ ἐν γενικὸν νομοσχέδιον, καθόσον μάλιστα γνωρίζει ὅτι ὁ ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης προητοίμασε τοιοῦτον νομοσχέδιον διὰ τοὺς δικαστικοὺς ὑπαλλήλους καὶ διὰ τοῦτο ἐπεθύμει ν' ἀκούσῃ καὶ παρὰ τοῦ ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν ἂν ἡ ἐντὸς τῆς ἐρχομένης συνόδου εἰσαγωγὴ τοιούτου νομοσχεδίου θέλει εἶσθαι ἐφικτή. Δὲν θεωρεῖ δὲ τοσοῦτον δύσκολον τὸ νὰ γνωρίσῃ τὸ ὑπουργεῖον κατὰ πόσον διὰ τοῦ νόμου αὐτοῦ θέλει ἐπιβαρυνθῇ τὸ δημόσιον.

Παρετήρησεν ἄλλος ὅτι οὐδεὶς βέβαια θέλει νὰ ἐγκαταλειφθῶσιν ἄνευ ἄρτου ἄνδρες ὑπηρετήσαντες τὸ ἔθνος εἰς τὴν καλλιτέραν μάλιστα ἐποχὴν τῆς ζωῆς των καὶ διὰ τοῦτο προτείνει καὶ ἡ ἐπιτροπὴ νὰ ληφθῇ ὁριστικὸν μέτρον. Ἀλλὰ δυστυχῶς αἱ περιθάλψεις περὶ ὧν πρόκειται, δὲν θεραπεύουσι τὴν ἀνάγκην αὐτὴν, διδόμεναι εἰς πρόσωπα μὴ ἔχοντα ἄλλο ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ δικαίωμα παρὰ τὰς συμπαθείας τοῦ ὑπουργοῦ, ἐνῷ ἄλλοι ὑπάλληλοι, γηράσαντες εἰς τὴν ὑπηρεσίαν καὶ στερούμενοι τοῦ ἄρτου τῆς ἡμέρας ἀποκλείονται τοῦ μέτρου τῆς περιθάλψεως. Διὰ τὸν λόγον λοιπὸν αὐτὸν, ὑποστηρίζων τὴν γνώμην τῆς πλειονοψηφίας τῆς ἐπιτροπῆς, προτείνει τὴν ἀφαίρεσιν τοῦ ποσοῦ.

Ἐπὶ τούτοις ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα, ἀπέρριψε μὲν τὴν περὶ ἀπαλείψεως τοῦ ποσοῦ πρότασιν μὴ ἀναστᾶσα, παρεδέχθη δὲ δι' ἀναστάσεως τὸ ἄρθρον 5, ἔχον οὕτως·

α Ἄρθρον 5. Περίθαλψις ὑπαλλήλων . . . . . 15000. »

Γενομένης δι' καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ κεφαλαίου ἐκ δραχ. 1,441,840 ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Λ. Λογοθέτην καὶ Ν. Παπαμιχαλόπουλον, συνήχθη κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν ἀνωτέρω πίστωσιν διὰ ψήφων 77 κατὰ 1.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος·

«Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὸ σύνολον τοῦ κεφαλαίου 3 ἐκ δραχ. 1,441840, ναὶ ἢ ὄχι; »

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Κωνσταντῖνος Θεοδώρου • Ν|Ἰωάννης Σωτηριάδης • . . »

Ἀντώνιος Βενιζέλος . . . N	Ἀσημάκης Καραλάμπης . . N
Δημ. Γιαννούλης . . . . N	Λεωνίδας Πετιμεζᾶς . . . N
Γ. Ν. Καΐρης	Χαρίλαος Θεοχαρόπουλος . N
Νικόλαος Π. Ἀθανασίου . . N	Γρηγόριος Κορφιωτάκης . . N
Δημήτριος Τσάκρης	Ἰωάννης Ζάρκος . . . . .
Ἀνδρέας Δανόπουλος . . . N	Γεώργιος Περωτής . . . N
Ἰωάννης Βλάσης . . . . N	Α. Κοντόσταυλος . . . . N
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς . . N	Ἰωάννης Μπαλάφας . . . N
Γεώργιος Α. Ῥάλλης . . . N	Γεώργιος Μιχαήλ . . . . N
Γεώργιος Σκαῦρος . . . . N	Ἀνδρέας Δελιγιάννης . . . N
Σταῦρος Βλάχος . . . . N	Γ. Πλαπούτας . . . . .
Ἰω. Καραγιαννόπουλος . . .	Α. Ἀντωνόπουλος . . . .
Ἀθανάσιος Ἴσκος	Πέτρος Δελιγιάννης . . . .
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς . . .	Ποθητὸς Ῥεβελάκης . . . . N
Φίλων Φίλωνος . . . . . N	Κωνσταντῖνος Κυπριάδης . . N
Λεωνίδας Λογοθέτης . . .	Ἰωάννης Δελιγιάννης . . . .
. . . . .	Σταῦρος Καμπερόπουλος . .
Γεώργιος Γεροθανάσης . . N	Ἀνδρέας Νοταρᾶς . . . .
Λεωνίδας Πετροπουλάκης . N	Ἀριστείδης Μεντσελόπουλος .
Θ. Τσαννετάκης . . . . N	Ἐμμανουὴλ Τσοῦχλος . . . N
Ἰωάννης Σαφάκας . . . . N	Χαρ. Α. Χρηστόπουλος . . N
Ἀθανάσιος Παπαβανασίου .	Νικόλαος Χ. Παναγιώτου . .
Ἐλευθέριος Καλογερᾶς . . .	Δημήτριος Σακελλαράκης . .
Ν. Παπαμιχαλόπουλος . . N	Σπυρίδων Κοπανίτσας . . N
Σταμάτιος Μήτσας . . . N	Ἐμμανουὴλ Μελετόπουλος . N
Ἀνδρέας Ζέρβας . . . . O	Νικόλαος Θ. Λεώπουλος . N
Γεώργιος Βελῆς . . . . N	Λουκᾶς Στεφάνου . . . .
Δημήτριος Ζῶτος . . . . N	Νῖκος Βουλπιώτης . . . N
Γεωργούλας Γιολδάσης . .	Β. Ρ. Παλαιῖδης . . . .
Ἰωάννης Χατσόπουλος . . .	Α. Ἀλεξανδρόπουλος . . . N
Λύσανδρος Βιλαέτης . . .	Ἰω. Ν. Ταμπακόπουλος . . N
Ἀνδρέας Αὐγερινός . . . . N	Γ. Ν. Ῥεβελιώτης . . . .
Νικόλαος Σισίνης	Δημήτριος Φιλάρετος . . .
Αὐγερινὸς Πετρελιᾶς . . .	Μελέτιος Χ. Μελέτης . . .
Γεώργιος Διαμάντης . . .	Νικόλαος Δικαῖος . . . . N
Ἀναγνώστης Δημητρίου . .	Δημ. Σακελλαριάδης . . . N
Γασ. Δελένδας	Ἐπαμιν. Δελιγεώργης . . .
Σπ. Μαρκεζίνης	Παν. Τσιμπουράκης . . .
Ν. Βαρβαρῆγος . . . . . N	Ἀλέξανδρος Κουμουνδοῦρος . N
Θρασύβουλος Α. Ζαΐμης . N	Παναγιώτης Παπατσώνης . N

Σπήλιος Ἀντωνόπουλος . . N	Ν. Γκίνης . . . . .
Ἰωάννης Προβελέγγιος . . N	Ἀθανάσιος Μησυρλῆς . . . N
Ἰωάννης Τσταράκης . . . N	Γεώργιος Μπάστας . . . N
Σπυρ. Βιρότσης . . . . N	Ἰωάννης Μανιώτης . . . N
Ἐμμ. Ναυπλιώτης . . . N	Ἰωάννης Δουλίδης . . . . N
Κωνστ. Κρίσπης . . . . N	Κωνστ. Πλατύς . . . . .
Νικόλαος Τσαβέλας . . . N	Ἀντώνιος Ῥενουάρδος . . .
Νικόλαος Καναβός . . . N	Μιχαὴλ Σολωμός . . . .
Α. Παπαδημητριάδης . . .	Γεώργιος Ναύτης . . . .
Θ. Μιχαλόπουλος . . . N	Ἰωάννης Σαγρέδος . . . . N
Παν. Μ. Ἰατρὸς	Παναγιώτης Ψάθης . . . N
Κίμων Χριστοδούλου . . .	Ἀντώνιος Ἀρμάος . . . .
Στέφανος Α. Δούκας . . . N	Γρηγόριος Μανοῦσος . . .
Ἰωάννης Κατσάκος	Ἀδαμ. Διαμαντόπουλος . .
Δημ. Κουμουνδουράκης . . N	Δημ. Πολυχρονόπουλος . . N
Βενετσάνος Κυβέλος . . . N	Δημήτριος Βότσαρης . . .
Νικόλαος Πιεράκος . . . N	Γεώργιος Ι. Στάϊκος . . .
Χ. Χριστόπουλος	Νικόλαος Πιπῖνος . . . . N
Π. Κανελόπουλος	Κωνστ. Δουζίνας . . . .
Νικόλαος Μοσχούλας . . . N	Ἀνδρέας Γ. Κουντουριώτης. N
Π. Ἀργυράπουλος . . . . N	Δημήτριος Βουδούρης . . .
Νάκος Πανουργιᾶς	Ἀντώνιος Τσαμαδός . . .
Εὐθύμιος Κεχαγιᾶς	Πέτρος Χ. Πέτρος . . . .
Κωνσταντῖνος Βλάμης . . N	Εὐαγγέλης Βαλατσός . . N
Βενιζέλος Ῥοῦφος	Σ. Σκουμπουρδῆς . . . . N
Ἀνδρέας Χ. Λόντος . . N	Εὐαγγέλης Κοντογιάννης . .
Παναγιώτης Καλαμογδάρτης. N	Αὐγερινὸς Ἀβέρωφ . . . N
Κωνσταντῖνος Κωστάκης . N	Α. Μάντσαρης . . . . . N
Ἀνάργυρ. Α. Χ. Ἀναργύρου .	Δημήτριος Κριεζώτης . . .

Δεκτοῦ δὲ γενομένου ἄνευ ψηροφορίας καὶ τοῦ κεφ. 4, ἔχοντος οὕτω·

« Κεφάλαιον 4 Χορηγήσεις.

Βασιλικὴ χορήγησις . . . . . 1,000,000.»

Ἀνεγνώσθησαν τὰ ἄρθρα 1 καὶ 2 τοῦ κεφαλαίου 5, ἅτινα ἐγένοντο δεκτὰ δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως, ὡς καὶ τὸ σύνολον αὐτοῦ διὰ ψήφων 80, ἔχον οὕτω·

« Κεφ. 5 ἀποζημιώσεις Βουλῶν.

Ἄρθρον 1. Βουλή 320,000

» 2. Γερουσία . . . . . 280,000»

Ἐπίσης δ' ἐγένετο δεκτὸν διὰ ψήφων 84 καὶ τὸ κεφάλ. 6α, ἄνευ ἄρθρων, ἔχον οὕτω·

« Κεφ. 6α. Προεδρεία τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου 9,720.»

Ἀνεγνώσθη εἶτα τὸ ἄρθρον 1 τοῦ κεφ. 6ου καὶ ἡ ἐπ' αὐτοῦ γνώμη τῆς ἐπιτροπῆς περὶ ἀφαιρέσεως δραχ. 1440, σημειουμένων κατὰ τὸ φύλλον τῆς λεπτομερείας δι' ἐνδιχομένους προβιβασμούς, μεθ' ἃς συνεφώνησε καὶ ὁ ὑπουργός. Οὕτω δὲ ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὸ ἄρθρον 1 δι' ἀναστάσεως μὲ τὴν προτεινομένην ἐλάττωσιν, ἔχον οὕτω·

« Κεφ. 6ου. Κεντρικὴ ὑπηρεσία.

« Ἄρθρον 1 Προσωπικὸν τοῦ ὑπουργείου . . 115,560.»

Ἀνεγνώσθη ἐπίσης καὶ τὸ ἄρθρον 2 μετὰ τῆς περὶ ἀφαιρέσεως δρ. 1160, πρὸς τὸν αὐτὸν σημειουμένων σκοπὸν, γνώμης τῆς ἐπιτροπῆς, τὴν ὁποίαν ὁ ὑπουργὸς δὲν παρεδέχθη, διεβεβαίωσεν ὅμως τὴν Βουλὴν ὅτι θέλει φροντίσει νὰ κάμῃ ἐν ἀνάγκῃ χρῆσιν τοῦ ποσοῦ αὐτοῦ, σύμφωνον πρὸς τὸν νόμον, ἀφίνων δηλ. ἕνα γραμματέα καὶ ἕνα γραφέα 6', τάξεως.

Οὕτω δὲ ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὰ ἄρθρα 2 καὶ 3 κατὰ τὸν πίνακα, ἔχοντα οὕτω,·

« Ἄρθρον 2. Προσωπ. τοῦ γεν. λογιστηρίου . 47,000
» 3. Προσωπ. οἰκον. ἐπιθεωρητῶν . . 19,200.»

Ἀνεγνώσθη ἐπομένως τὸ ἄρθρον 4 καὶ αἱ ἐπ' αὐτοῦ παρατηρήσεις τῆς ἐπιτροπῆς διὰ τὴν ἐκ δρ. 1200 διδομένην ἐκ τῶν γραφικῶν ἐξόδων ἀντιμισθίαν εἰς ἕνα ἔκτακτον βοηθὸν, ἐργαζόμενον ἐπὶ τῶν ναυτικῶν χορηγημάτων, οὗ τινος τὴν θέσιν, ἐὰν θεωρῇ ἀναγκαίαν, ὀφείλει ὁ ὑπουργὸς νὰ προσδιορίσῃ διὰ νόμου.

Εἰς τὴν παρατήρησιν ταύτην τῆς ἐπιτροπῆς ἀπήντησεν ὁ ὑπουργός, ὅτι δὲν ἠθέλησε νὰ νομοθετήσῃ τὴν θέσιν ταύτην, διότι, ἐὰν τὰ χορηγήματα μονιμοποιηθῶσιν, ὡς εἶπεν ὁ βουλευτὴς Παρνασσίδος καὶ ὡς διανοεῖται καὶ ἡ κυβέρνησις, ἡ θέσις αὕτη καταντᾷ περιττὴ καὶ ἀφ' οὗ ἅπαξ νομοθετηθῇ θέλει ἐξακολουθεῖ νὰ μένῃ καὶ νὰ μισθοδοτῆται εἰς ὑπάλληλος περιττός.

Ἐπὶ τούτοις ἡ Βουλὴ παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὸ ἄρθρον 4 κατὰ τὸν πίνακα, ὡς καὶ τὰ ἑπόμενα 5, 6, 7 καὶ 8, ἔχοντα οὕτως·

« Ἄρθρον 4. Ἔξοδα γραφείου τοῦ ὑπουργείου . 16,700
» 5. » τοῦ γεν. λογιστηρίου . . 3,000

Ἄρθρον 6. » ἐπιθεωρήσεων 10,000
» 7. Προσωπικὸν τοῦ ἐλεγκ. συνεδρίου. 125,280
» 8. Ἔξοδα γραφείου κτλ. . . . . 14,680.»

Γενομένης δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ κεφαλ. ἐκ δραχμῶν 352,860 ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Α. Διαμαντόπουλον καὶ Κ. Κυπριάδην, συνήχθη, κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν ἀνωτέρω πίστωσιν παμψηφεὶ διὰ ψήφων 89.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἓξ; ζητήματος·

« Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὸ σύνολον τοῦ Κεφαλαίου 6ου. ἐκ δραχ. 352860, ναὶ ἢ ὄχι ;»

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ

Κώνστ. Θεοδώρου		Ν. Παπαμιχαλόπουλος	Ν
Ἰωάννης Σωτηριάδης		Σταμάτιος Μήτσας	Ν
Ἀντώνιος Βενιζέλος	Ν	Ἀνδρέας Ζέρβας.	Ν
Δημήτριος Γιαννούλης	Ν	Γ. Κ. Βελῆς	Ν
Γ. Ν. Καΐρης	Ν	Δημ. Ζῶτος	
Νικόλαος Π. Ἀθανασίου	Ν	Γ. Γιολδάσης	
Δημήτριος Τσόκρης	Ν	Ἰωάννης Χατσόπουλος.	Ν
Ἀνδρέας Δανόπουλος	Ν	Ἀλέξανδρος Βιλαέτης	
Ἰωάννης Βλάσσης	Ν	Ἀνδρέας Αὐγερινός.	Ν
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς	Ν	Νικόλαος Σιτίνης	Ν
Γεώργιος Α. Ῥάλλης	Ν	Αὐγερινὸς Πετραλιᾶς	Ν
Γεώργιος Σκοῦφος	Ν	Γεώργιος Διαμάντης	
Σταῦρος Βλάχος	Ν	Ἀναγνώστης Δημητρίου.	
Ἰωάννης Καραγιαννόπουλος		Γασ. Δελένδας	
Ἀθανάσιος Ἴσκος		Σπ. Μαρκεζίνης	
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς	Ν	Ν. Βαρβαρῆγος	
Φίλων Φίλωνος		Θρασύβουλος Α. Ζαΐμης	Ν
Λεωνίδας Λογοθέτης		Ἀσημάκης Χαραλάμπης	Ν
		Λεων. Ν. Πετιμεζᾶς	Ν
Γεώργιος Γεροθανάσης	Ν	Χαρίλαος Θεοχαρόπουλος	Ν
Λεων. Πετροπουλάκης		Γρηγ. Κορφιωτάκης	Ν
Θ. Τσανετάκης		Ἰωάννης Ζάρκος	Ν
Ἰωάν. Σαφάκας		Γεώργιος Περωτῆς	Ν
Α. Παπαθανασίου		Ἀλέξανδρος Κοντόσταυλος	Ν
Ἐλευθέριος Καλογερᾶς.	Ν	Ἰωάννης Μπαλάφας	Ν

Γεώργιος Μιχαήλ . . . . N	Α. Παπαδημητριάδης . . .
Ἀνδρέας Δελιγιάννης . . . N	Θ. Μιχαλόπουλος . . . . N
Γ. Πλαπούτας	Παν. Θ. Ἰατρός . . . . . N
Α. Ἀντωνόπουλος	Κίμων Χριστοδούλου . . . N
Πέτρος Δελιγιάννης . . . N	Στέφανος Α. Δούκας . . . N
Ποθητός Ῥεβελάκης . . . N	Ἰωάννης Κατσάκος . . . .
Κωνστ. Κυπριάδης . . . N	Δημ. Κουμουνδουράκης . . N
Ἰω. Δελιγιάννης . . . N	Βενετσ. Κυβέλος . . . . .
Σταῦρος Καμπερόπουλος . .	Νικόλαος Πιεράκος . . . N
Ἀνδρέας Νοταρᾶς	Χ. Χριστόπουλος . . . .
Ἀριστ. Μεντσελόπουλος . N	Π. Κανελλόπουλος . . . .
Ἐμμανουὴλ Τσοῦχλος . . .	Νικόλ. Μοσχούλας . . . N
Χαρ. Α. Χρηστόπουλος . . N	Π. Ἀργυράπουλος . . . . N
Ν. Χ. Παναγιώτου	Νάκος Πανουριᾶς . . . . .
Δημ. Σακελλαράκης . . . N	Εὐθ. Κεχαγιᾶς . . . . N
Σ. Κοπανίτσας . . . . . N	Κωνστ. Βλάμης . . . . . N
Ἐμ. Μελετόπουλος . . . N	Βενιζέλος Ῥοῦφος . . . .
Ν. Λεώπουλος . . . . . N	Ἀνδρέας Χ. Λόντος . . . N
Λουκᾶς Στεράνου . . . . N	Περικλῆς Καλαμογδάρτης . N
Νίκος Βουλπιώτης. . . . N	Κωνστ. Κωνστάκης . . . N
Β. Ρ. Παλαμίδης. . . . . N	Ἀναργ. Α. Χ. Ἀναργύρου .
Α. Ἀλεξανδρόπουλος . . . N	Νικόλαος Γαΐνης . . . . .
Ι. Ν. Ταμπακόπουλος . . N	Ἀθαν. Μησυρλῆς . . . . N
Γ. Ν. Ῥεβελιώτης	Γεώργιος Μπάστας . . . N
Δημ. Φιλάρετος	Ἰω. Μανιώτης . . . . . N
Μελέτιος Χ. Μελέτης . .	Ἰω. Δουλίδης . . . . . N
Νικόλαος Δικαῖος . . . . N	Κωνστ. Πλατύς . . . . .
Δημ. Σακελλαριάδης . . . N	Ἀν. Ῥενουάρδος . . . . . N
Ἐπαμιν. Δελιγιώργης . . .	Μιχαὴλ Σολωμός . . . . N
Π. Τσιμπουράκης	Γεώργιος Ναύτης . . . .
Ἀλέξανδρος Κουμουνδοῦρος . N	Ἰωάννης Σαγρέδος . . . N
Παναγιώτης Παπατσώνης . N	Παναγιώτης Ψάθης . . . .
Σπ. Ἀντωνόπουλος	Ἀντώνιος Ἀρμάος . . . . N
Ἰω. Προβελέγιος . . . . N	Γρηγόριος Μανοῦσος . . .
Ἰω. Ταταράκης . . . . . N	Ἀδαμ. Διαμαντόπουλος . N
Σ. Βαρότσης . . . . . N	Δημ. Πολυχρονόπουλος . . N
Ἐμμ. Ναυπλιώτης . . . . N	Δημ. Βότσαρης . . . . .
Κωνστ. Κρίσπης . . . . N	Γεώργιος Ι. Σταΐκος . . .
Νικ. Τσαβέλλας . . . . . N	Νικόλαος Πιπῖνος . . . . N
Ν. Καναβός . . . . . N	Κωνστ. Δουζίνας . . . . .

Ἀνδρέας Γ. Κουντουριώτης .	Σ. Σκουμπουρδῆς . . . . .
Δημήτριος Βουδούρης . . N	Εὐαγγέλης Κοντογιάννης . N
Ἀντώνιος Τσαμαδός . . . N	Εὐγενικὸς Ἀβέρωφ . . . N
Πέτρος Χ. Πέτρου	Ἀναγ. Μάντσαρης . . . N
Εὐαγγέλης Βαλατσὸς . . N	Δημήτριος Κριεζώτης . . . N

Παραδεχθεῖσα εἶτα ἡ Βουλὴ δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως τὰ διάφορα ἄρθρα τῶν κεφαλ. 7 καὶ 8, περιεδέχθη ὡταύτως καὶ τὸ σύνολον τοῦ μὲν κεφ. 7 ἐκ δρ. 460,860 διὰ ψήφων 84, τοῦ δὲ κεφ. 8 ἐκ δραχ. 252,200 διὰ ψήφων 79· ἔχουσι δ' οὕτω·

« Κεφ. 7. Ταμεῖα.

«Ἄρθρον 1.	Προσωπικὸν Ταμείων	212,360
» 2.	Ποσοστὰ ἐν γένει	100,000
» 3.	Ἔξοδα ὑπηρεσίας ταμείων . . .	18,000
» 4.	Ὑλικὸν ταμιακῆς ὑπηρεσίας . . .	13,500
» 5.	Ἔξοδα μεταφορᾶς χρημάτων . .	12,000
» 6.	» μεταθ. προσ. Ταμείων. .	5,000

Κεφ. 8. Ἐφορεῖαι.

Ἄρθρον 1.	Προσωπ. Ἐφορειῶν	228,300
» 2.	Ἔξοδα ὑπηρεσίας Ἐφορειῶν . .	23,000.»

Ἐπὶ δὲ τοῦ κεφαλ. 9 ἀναγνωσθεισῶν τῶν ἑπομένων παρατηρήσεων τῆς ἐπιτροπῆς·

« Κατὰ τὸν λογιστικὸν νόμον, ἄρθρ. 65, 66 καὶ 67, τὰ πληρωτέα ὑπόλοιπα ἑκάστης κλεισθείσης χρήσεως πρέπει νὰ μεταφέρωνται εἰς τὸν οἰκεῖον ἀπολογισμόν· περὶ δὲ τῶν χρεῶν τῶν ἀποδεδειγμένων ἀπορρώντως καὶ μὴ συμπεριειλημμένων εἰς τὰ πληρωτέα ὑπόλοιπα κατὰ τὸν ἀπολογισμὸν τῆς κλεισθείσης χρήσεως, ἀπαιτεῖται ἀναπληρωτικὴ ἐπὶ τῆς τρεχούσης πίστωσις· ἐκ τούτου ἕπεται, ὅτι τὸ ὑπολογιζόμενον ποσὸν ἐκ δραχμῶν 17,666 εἰς πληρωμὴν ἐξόδων κεκλεισμένων χρήσεων φέρεται ἀτάκτως ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ 1861. Τὸ ποσὸν τοῦτο ἀφορᾷ πληρωμὴν δικαιωμάτων ἀναγνωρισμένων καὶ προερχομένων ἐκ τῶν ἐτῶν 1841 καὶ ἑπομένων μέχρι τοῦ 1857. Ὁ Νόμος ὁ λογιστικὸς ζητήσας νὰ φέρωνται τὰ τοιαῦτα πληρωτέα ὑπόλοιπα εἰς τοὺς ἀπολογισμοὺς τῶν οἰκείων ἐτῶν, ἢ ἐν ἐλλείψει τούτου νὰ ζητῆται εἰδικὴ ἀναπληρωτικὴ πίστωσις ἐπὶ τῆς χρήσεως τοῦ ἔτους ἐκείνου, καθ' ὃ γίνεται ἡ πληρωμή,

σκοπὸν ἔχει νὰ ὑποβάλλῃ ταῦτα εἰς τὸν νομοθετικὸν ἔλεγχον ὡς ἔξοδα οὐχὶ ὑπολογιζόμενα, ἀλλὰ γενόμενα καὶ ἔχοντα ἀνάγκην τῆς νομοθετικῆς ἀναγνωρίσεως. Ὁ σκοπὸς ὅμως οὗτος δὲν ἐκπληροῦται, ὅταν εἰς τὰ ὑπολογιζόμενα ἔξοδα ἔτους τινὸς παρεισάγωνται καὶ τὰ πληρωτέα ὑπόλοιπα ἄλλων χρήσεων, διότι, ὡς εἶναι ἐπόμενον, δὲν συνοδεύονται μὲ τὰ στοιχεῖα ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα διευκολύνουν τὴν νομοθετικὴν ἐξέλεγξιν· ἄλλως εἶναι ἐπιζήμιον νὰ ζητῆται κατὰ τὸ 1861 πίστωσις εἰς πληρωμὴν δαπανῶν γενομένων πρὸ δεκαπενταετίας· διότι ἡ καθυστέρησις δικαιολογημένων πληρωμῶν ἐπὶ τοσαῦτα ἔτη βλάπτει τὴν δημοσίαν πίστιν· ἕνεκα τούτου καὶ πέρυσιν ἡ ἐπιτροπὴ τοῦ προϋπολογισμοῦ παρετήρησεν, ὅτι πρέπει νὰ καταβάλληται πᾶσα προσπάθεια νὰ ἐκκαθαρίζωνται καὶ πληρώνωνται ἐγκαίρως τὰ τοιαῦτα ἔξοδα. Ἐκ τῶν σκέψεων τούτων ὁρμωμένη ἡ ἐπιτροπή Σας προτείνει ν' ἀπαλειφθῇ τὸ σημειούμενον ποσὸν ἐκ δραχ. 17666 εἰς πληρωμὴν ἐξόδων κλεισθεισῶν χρήσεων καὶ νὰ ζητηθῇ ἀναπληρωτικὴ μὲν πίστωσις περὶ ἐκείνων τῶν πληρωτέων ὑπολοίπων τῶν κλεισθεισῶν χρήσεων, τῶν ὁποίων οἱ ἀπολογισμοὶ ὑπεβλήθησαν εἰς τὴν Βουλὴν καὶ εἰς τοὺς ὁποίους δὲν συμπεριελήφθησαν ταῦτα, νὰ σημειωθῶσι δὲ εἰς τοὺς εἰκείους ἀπολογισμοὺς τὰ πληρωτέα ὑπόλοιπα τῶν χρήσεων ἐκείνων, τῶν ὁποίων οἱ ἀπολογισμοὶ δὲν ὑπεβλήθησαν μέχρι τοῦδε εἰς τὴν Βουλήν.»

Ἐπὶ τούτων παρετήρησεν ὁ ὑπουργὸς ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ ἔχει κατά τι δίκαιον καὶ τοῦτο προέρχεται ἀπὸ τὴν ἀσάφειαν τοῦ νόμου προκύπτουσαν ἐκ τῆς παραλείψεως ἑνὸς ἐφαρίου ὑπάρχοντος εἰς τὸν Γαλλικὸν νόμον, ὅθεν μετερράσθη ὁ ἡμέτερος. Ἐὰν παραδεχθῶμεν τὸ σύστημα τῆς ἐπιτροπῆς, δὲν θέλομεν ἔχει τὴν ἀπαιτουμένην ἐξέλεγξιν, ἥτις γίνεται κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ. Ἐκτὸς δὲ τούτου ὅταν τ' ἀπαιτούμενα ποσὰ ζητῶνται διὰ πιστώτεων καὶ οὐχὶ διὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ, ὁ προϋπολογισμὸς θέλει φαίνεσθαι ἠλαττωμένος καθ' ἓν ποσόν, τὸ ὁποῖον ὀφείλεται. Διὰ τοὺς λόγους αὐτοὺς θεωρεῖ προτιμότερον τὸ ἐπικρατοῦν σύστημα, ἂν καὶ δὲν ἐναντιοῦται καὶ εἰς τὸ σύστημα τῆς ἐπιτροπῆς.

Ἐπὶ τούτοις ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὸ κεφ. 9 ἄνευ ἄρθρων διὰ ψήφων 78, ἔχον οὕτω·

«Κεφάλ. 9. Ἔξοδα κεκλεισμένων χρήσεων · 17,666.»

Παρελέχθη εἶτα δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως τὰ ἄρθρα 1, 2, 3, 4 καὶ 5 τοῦ κεφαλ. 10, ἔχοντα οὕτω·

«Κεφάλαιον 18. Ἄμεσοι φόροι.

Ἄρθρον 1.	Ἔμμεσος εἴσπραξις δεκάτων . .	180,000	
» 2.	Ὑλικὸν καὶ ἄλλα ἔξοδα δεκάτων ·	10,000	
» 3.	Ἔξοδα ἀπολήψιμα δεκάτων . .	30,000	
» 4.	Προσωπικὸν φόρου ζώων . . .	11,000	
» 5.	Ὑλικὸν φόρου ζώων	4,000	»

Ἐπὶ δὲ τοῦ ἄρθρου 6 παρετήρησέ τις ὅτι τὸ σημειούμενον ποσὸν τῶν 50,000 δραχ. δὲν εἶναι ἀρκετόν, διότι καὶ κατὰ τὸ 1860, ὅτε ὑπελογίσθη τὸ ἔσοδον εἰς δραχ. 300,000, ἐσημειώθη ἐπίσης ὡς ἔξοδον τὸ ποσὸν τῶν 50,000 δραχμῶν. Ἐπειδὴ ὅμως ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τῶν ἐσόδων τοῦ 1861 σημειοῦνται 360,000 δραχμαί, ἕπεται ὅτι πρέπει ἀναλόγως ν' αὐξήσῃ καὶ τὸ ποσὸν τῆς δαπάνης πρὸς 17 0|0 εἰς δραχ. 61,000, ἄλλως θέλομεν ψηφίσει ἐν γνώσει ἓν ποσὸν δαπάνης μὴ ἀκριβές, διότι, ἀφ' οὗ κατὰ τὸ 1858, ὅτε τὸ ἔσοδον ἦτο ὀλιγώτερον τῶν 300,000 δραχ. ἐδαπανήσαμεν 56,000, πῶς εἶναι δυνατὸν νὰ δαπανήσωμεν 50,000 μόνον δραχμὰς κατὰ τὸ 1861, ὅτε τὸ ἔσοδον ἀναβιβάζεται εἰς 360,000;

Ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργὸς ὅτι καὶ ἀληθὲς ἐὰν ὑποτεθῇ ὁ διϋσχυρισμὸς τοῦ βουλευτοῦ Παρνασίδος, ἡ διαφορὰ συνίσταται εἰς 6,000 δραχμὰς καὶ ἐπομένως ποσὸν τοσοῦτον εὐτελὲς ἀπέναντι 23 ἑκατομμυρίων δὲν δύναται νὰ ὑποτεθῇ ὅτι ἀφηρέθη ἐπιτηδὲς διὰ νὰ παρουσιασθῶσιν ἠλαττωμένα τὰ ἔξοδα. Ἀλλ' ἐκτὸς τούτου ὁ βουλευτὴς Παρνασίδος δὲν ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν, ὅτι τὰ πραγματικὰ ἔξοδα τοῦ 1858 ἦσαν μόνον 43,000 δραχμαί, τὰ δὲ περιπλέον ἐδαπανήθησαν διὰ τὴν εἴσπραξιν φόρων παρελθόντων ἐτῶν. Ἐὰν δὲ ἐσημειώθη ὡς ἔσοδον τοῦ 1861 τὸ ποσὸν τῶν 360,000 δραχ. δὲν ἔπεται ὅτι θέλει εἰσπραχθῇ καὶ ὁλόκληρον τὸ ποσὸν αὐτὸ καὶ ἐπομένως δὲν ἀπαιτεῖται κατ' ἀνάγκην νὰ σημειωθῇ καὶ τὸ ἀναλογοῦν εἰς τὸ ἔσοδον αὐτὸ ποσὸν τῆς δαπάνης. Διὰ νὰ πεισθῇ δὲ ὁ προαγορεύσας περὶ τῆς εἰλικρινείας τοῦ προϋπολογισμοῦ ἔπρεπε νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν τὴν ὅλην ἀναλογίαν τῶν ἐξόδων πρὸς τὰ ἔσοδα τῶν ἐτῶν 1858 καὶ 1861 καὶ τότε ἤθελεν ἰδῇ ὅτι, κατὰ μὲν τὸ 1858 ἐδαπανήθησαν 5 1|2 ἑκατομμύρια ἀπέναντι 21 1|2 ἑκατομμυρίων, εἰς δὲ τὸ 1861 ἀπέναντι 23

ἑκατομμυρίων σημειοῦνται ἔξοδα ὀκτὼ ἑκατομμύρια καὶ ἐπομένως δὲν δικαιοῦται νὰ ὑποθέτῃ ὅτι δὲν συνετάχθη εἰλικρινῶς ὁ προϋπολογισμὸς τοῦ 1861.

Ἐπὶ τούτοις ἡ Βουλὴ ἀπέρριψε μὲν τὴν πρότασιν τοῦ βουλευτοῦ Παρνασίδος μὴ ἀναστᾶσα, παρεδέχθη δὲ δι' ἀναστάσεως τὰ ἄρθρα 6 καὶ 7 κατὰ τὸν πίνακα, ἔχοντα οὕτως·

«Ἄρθρον 6. Ποσοστὰ φόρου ἐπιτηδεύματος . 50,000
« 7. Ὑλικὸν κλπ. φόρου οἰκοδομῶν . . . . 1,000»

Ἀναγνωσθέντος δὲ τοῦ ἄρθρου 8, ὁ βουλευτὴς Παρνασίδος διὰ τοὺς ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 6 ἐκτεθέντας λόγους ἐπρότεινε ν' αὐξηθῇ καὶ ἐνταῦθα τὸ ποσὸν τῶν 30,000 εἰς 43000.

Ἀπορρίψασα δὲ ἡ Βουλὴ καὶ τὴν πρότασιν ταύτην, παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὸ ἄρθρον 8 κατὰ τὸν πίνακα, ἔχον οὕτως·

«Ἄρθρον 8. Ποσοστὰ φόρου οἰκοδομῶν . . . 30,000»

Γενομένης δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ κεφαλαίου ἐκ δραχ. 319,000 ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Α. Διαμαντόπουλον καὶ Κ. Κυπριάδην, συνήχθη, κατὰ τὸ ὡδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν ἀνωτέρω πίστωσιν διὰ ψήφων 69 κατὰ 2, ἀρνηθέντων 2.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος·

«Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὸ σύνολον τοῦ κεφαλαίου 10 ἐκ δραχ. 319000, ναὶ ἢ ὄχι; »

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Κωνστ. Θεοδώρου	Σταῦρος Βλάχος . . . . N
Ἰωάννης Σωτηριάδης . . .	Ἰω. Καραγιαννόπουλος . .
Ἀντώνιος Βενιζέλος . . . N	Ἀθανάσιος Ἴσκος . . . .
Δημ. Γιαννούλης . . . . N	Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς . . N
Γ. Ν. Καΐρης . . . . . N	Φίλων Φίλωνος . . . . N
Νικόλαος Π. Ἀθανασίου . . N	Λεωνίδας Λογοθέτης . . .
Δημήτριος Τσόκρης	. . . . .
Ἀνδρέας Δανόπουλος . . . N	Γεώργιος Γεροθανάσης . . .
Ἰωάννης Βλάσσης . . . . N	Λεωνίδας Πετροπουλάκης .
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς . N	Θ. Τσαννετάκης . . . . N
Γεώργιος Α. Ράλλης . . . N	Ἰωάννης Σαφάκας . . . . .
Γεώργιος Σκοῦρος . . . . N	Α. Παπαθανασίου . . . . .

Ἐλευθέριος Καλογερᾶς . . N	Δημ. Σακελλαράκης . . . N
Ν. Παπαμιχαλόπουλος . . N	Σ. Κοπανίτσας . . . . .
Σταμάτιος Μήτσας . . . N	Ἐμμανουὴλ Μελετόπουλος . N
Ἀνδρέας Ζέρβας . . . . N	Ν. Λεώπουλος . . . . . N
Γ. Κ. Βελῆς . . . . . N	Λουκᾶς Στεφάνου . . . . .
Δημήτριος Ζῶτος	Νῖκος Βουλπιώτης . . . . N
Γ. Γιολδάσης	Β. Ρ. Παλαμίδης . . . . N
Ἰωάννης Χατσόπουλος . . .	Α. Ἀλεξανδρόπουλος . . . N
Λύσανδρος Βιλαέτης . . .	Ἰω. Ν. Ταμπακόπουλος . . N
Ἀνδρέας Λύγερινὸς	Γ. Ν. Ῥεβελιώτης . . . .
Νικόλαος Σισίνης . . . . N	Δημήτριος Φιλάρετος . . .
Λύγερινὸς Πετραλιᾶς . . .	Μελέτιος Χ. Μελέτης . . .
Γεώργιος Διαμάντης . . .	Ν. Δικαῖος . . . . . N
Ἀναγνώστης Δημητρίου . .	Δ. Σακελλαριάδης . . . .
Γασ. Δελένδας	Ἐπαμειν. Δελιγιώργης . . O
Σπ. Μαρκεζίνης . . . . N	Π. Τσαπουράκης . . . .
Ν. Βαρβαρῆγος . . . . . N	Ἀλέξανδρος Κουμουνδοῦρος . N
Θρασύβουλος Α. Ζαΐμης . . N	Παναγιώτης Παπατσώνης . N
Ἀσημάκης Χαραλάμπης . .	Σπ. Ἀντωνόπουλος . . . .
Λεων. Ν. Πετιμεζᾶς . . . N	Ἰω. Προβελέγιος . . . . N
Χαρίλαος Θεοχαρόπουλος . N	Ἰω. Ταταράκης . . . . . N
Γρηγόριος Κορφιωτάκης . . N	Σ. Βαρότσης . . . . . N
Ἰωάννης Ζάρκος	Ἐμμ. Ναυπλιώτης . . . . N
Γεώργιος Περωτῆς . . . . N	Κωνστ. Κρίσπης . . . . N
Α. Κοντόσταυλος . . . . N	Νικόλαος Τσαβέλλας . . . N
Ἰωάννης Μπαλάφας . . . N	Νικόλαος Καναβός . . . N
Γεώργιος Μιχαὴλ	Α. Παπαδημητριάδης . . .
Ἀνδρέας Δελιγιάννης . . N	Θ. Μιχαλόπουλος . . . . N
Γ. Πλαπούτας	Π. Μ. Ἰατρὸς . . . . .
Ἀντ. Ἀντωνόπουλος	Κίμων Χριστοδούλου . . . N
Πέτρος Δελιγιάννης	Στέφανος Α. Δούκας . . . O
Ποθητὸς Ῥεβελάκης . . . N	Ἰωάννης Κατσάκος . . . . N
Κωνσταντῖνος Κυπριάδης . N	Δημ. Κουμουνδουράκης . .
Ἰωάννης Δελιγιάννης . . .	Βενετσάνος Κυβέλος . . . N
Σταῦρος Καμπερόπουλος . .	Νικόλαος Πιεράκος . . . .
Ἀνδρέας Νοταρᾶς	Χ. Χριστόπουλος . . . . .
Ἀριστείδης Μεντζελόπουλος.	Π. Κανελλόπουλος . . . .
Ἐμμανουὴλ Τσοῦχλος . . .	Νικόλαος Μοσχούλας . . . N
Χαράλ. Α. Χρηστόπουλος . N	Π. Ἀργυρόπουλος . . . .
Ν. Χ. Παναγιώτου	Ν. Πανουριᾶς . . . . .

Εὐθ. Κεχαγιᾶς	ἀρνεῖται	Ἀντων. Ἀρμάος	Ν
Κωνσταντῖνος Βλάμης		Γρηγόριος Μανοῦσος	
Βενιζέλος Ῥοῦφος		Λδαμ. Διαμαντόπουλος	ἀρνεῖται
Ἀνδρέας Χ. Λόντος	Ν	Δημ. Πολυχρονόπουλος	
Παναγ. Καλαμαγδάρτης	Ν	Δημήτριος Βότσαρης	
Κωνστ. Κωνστάκης	Ν	Γεώργιος Ι. Στάϊκος	
Ἀναργ. Χ. Ἀναργύρου		Νικόλαος Πιπῖνος	Ν
Ν. Γκίνης		Κωνστ. Δουζίνας	
Ἀθανάσιος Μπουρλῆς	Ν	Ἀνδρέας Γ. Κουντουριώτης	
Γεώργιος Μπάστας	Ν	Δημήτριος Βουδούρης	
Ἰωάννης Μανιώτης	Ν	Ἀντώνιος Τσαμαδός	
Ἰωάννης Δουλίδης	Ν	Πέτρος Χ. Πέτρος	
Κωνστ. Πλατύς		Εὐαγγέλης Βαλατσός	
Ἀν. Ῥενουάρδος		Σ. Σκουμπουρδῆς	Ν
Μιχαὴλ Σολωμός	Ν	Εὐαγγέλης Κοντογιάννης	
Γεώργιος Ναύτης		Αὐγερινὸς Ἀβέρωφ	Ν
Ἰωάννης Σαγρέδος	Ν	Α. Μάντσαρης	Ν
Παναγιώτης Φάθης		Δημήτριος Κριεζώτης	Ν

Ἀναγνωσθέντα δὲ καὶ τὰ ἄρθρα 1 καὶ 2 τοῦ 11 κεφαλαίου, ἐγένοντο δεκτὰ δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως, ἔχοντα ὡς ἕπεται·

« Κεφάλαιον 11 Ἔμμεσοι φόροι.

« Ἄρθρον 1. Προσωπικὸν τελωνείων . . . 506,400
« 2. Ὑλικὸν καὶ ἔξοδα ὑπηρεσίας τελωνείων. 49,940 »

Ἀναγνωσθέντος δὲ καὶ τοῦ 3 ἄρθρου, ἠρώτησέ τις ἂν ἡ κατασκευὴ τοῦ τελωνιακοῦ καταστήματος Πειραιῶς ἐξακολουθῇ ἢ ἔπαυσε καὶ διὰ ποῖον λόγον.

Ἀπήντησε δὲ ὁ ὑπουργός, ὅτι ἔπαυσεν ἀπό τινος χρόνου, διότι ἐλλείπει ὁ ἀξιωματικὸς ὁ διευθύνων τὸ μηχανικὸν τμῆμα τοῦ ὑπουργείου· ἅμα δὲ ἡ ἔλλειψις αὕτη ἀναπληρωθῇ, θέλει ἐξακολουθήσει τὸ ἔργον διὰ νὰ φθάσῃ εἰς πέρας.

Ἐρωτήσαντος δὲ καὶ τοῦ εἰσηγητοῦ ἂν ἤρχισεν ἡ οἰκοδομὴ τοῦ τελωνιακοῦ καταστήματος Καλαμῶν, ἀπήντησεν ὁ ὑπουργός, ὅτι ἅμα καταρτισθῇ τὸ περὶ τῆς οἰκοδομῆς ταύτης σχέδιον, θέλει γίνει καὶ ἡ ἔναρξις αὐτῆς.

Παρετήρησεν ὁ εἰσηγητής, ὅτι αἱ Καλάμαι εἰσὶ μία τῶν κεντρικωτέρων πόλεων τῆς Πελοποννήσου, εἰς ἣν εἰσάγονται πολυειδῆ ἐμπορεύματα, τὰ ὁποῖα δι' ἔλλειψιν καταστήματος μένουν ἐκτεθειμένα εἰς τὰς βροχὰς καὶ εἰς τὰς ἀτμοσφαιρικὰς ἐ-

πηρείας. Ἡ Κυβέρνησις ἐνησχολήθη κατ' ἀρχὰς ἐπὶ δύο τρία ἔτη διὰ νὰ ἐκλέξῃ κατάλληλον πρὸς ἀνέγερσιν τελωνείου θέσιν, καὶ ἀφοῦ ἐπὶ τέλους ἡ θέσις αὕτη ὡρίσθη, ἀναβάλλεται ἐπὶ δύω πάλιν ἔτη δι' ἔλλειψιν ἁπλοῦ σχεδίου. Εἶναι λύπης ἀξία ἡ τοιαύτη βραδύτης καὶ ἐν ὀνόματι ἁπάσης τῆς κοινωνίας Καλαμῶν συνίστησι θερμῶς εἰς τὸν ὑπουργὸν νὰ ἐπισπεύσῃ τὴν οἰκοδομὴν τοῦ καταστήματος τούτου.

Ἐπὶ τούτοις ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα, παρεδέχθη καὶ τὸ 3 ἄρθρον ὡς καὶ τὰ ἑπόμενα 4, 5 καὶ 6 δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως, ἔχοντα οὕτως·

« Ἄρθρον 3. Οἰκοδομαὶ καὶ ἐπισκευαὶ . . . 20,000
« 4. Προσωπικὸν σφραγιστηρίου χαρτοσήμου. 7,920
« 5. Ὑλικὸν χαρτοσήμου 35,630
« 6. Ἔξοδα ἀποστολῆς κλπ. χαρτοσήμου . 6,000. »

Ἐπὶ δὲ τοῦ 7 ἄρθρου παρετήρησέ τις, ὅτι ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τοῦ 1858 προϋπελογίσθη δαπάνη χαρτοσήμου 1 1|2 ἑκατομμυρίου, ἐζητεῖτο δὲ πίστωσις ἀποδοχῶν αὐτοῦ 430,000 δραχμῶν. Ἐνῷ δὲ ἔκαμε χθὲς τὴν παρατήρησιν ταύτην, ὁ ὑπουργὸς τῷ εἶπεν ὅτι ὡς πρὸς τοῦτο πρέπει νὰ βασισθῇ εἰς τὸν ἀπολογισμὸν καὶ εἰς αὐτὸν νὰ ἀνατρέξῃ μὴ λαμβάνων ὑπ' ὄψιν τὸν προϋπολογισμόν. Κατὰ συνέπειαν ἐξετάσας τὸν ἀπολογισμόν, εὗρε καὶ ἐκεῖ σημειουμένας δι' ἀποδοχὰς χαρτοσήμου 430,000 δραχμάς. Ἀλλ' εἰς τὸν ἀνὰ χεῖρας προϋπολογισμὸν παρατηρεῖ αἴφνης ὅτι, ἐνῷ αὐξάνεται ἡ δαπάνη τοῦ χαρτοσήμου, ἐνῷ σημειοῦται ὅτι θέλει ἀναλωθῇ δύω ἑκατομμυρίων χαρτόσημον, ἡ πίστωσις τῶν ἀποδοχῶν, ἀντὶ νὰ αὐξηθῇ ἀναλόγως, ἐλαττοῦται εἰς 400,000 δραχμάς. Πῶς γίνεται ἀντίθετος αὕτη παραλλαγή; διὰ τί ἀντὶ νὰ ἀναβιβάσῃ καὶ τὸ κεφάλαιον τῶν ἀποδοχῶν ὁ Κ. ὑπουργὸς τὸ ἐλαττόνει κατὰ 30,000 δραχμῶν;

Ἀπήντησεν ὁ ὑπουργὸς ὅτι ἡ λύσις τῆς ἀπορίας τοῦ προαγορεύσαντος εἶναι ἁπλουστάτη. Τῷ 1858 εἶχε προϋπολογισθῇ ὅτι κατὰ πιθανότητα ἠδύνατο νὰ ἐξοδευθῇ χαρτόσημον 1 1|2 ἑκατομμυρίου δραχμῶν, ἐσημειώθη δὲ ὡς ἐνδεχόμενον κεφάλαιον ἀποδοχῶν ἡ ποσότης 430,000. Ἀκολούθως ὅμως ὑπολογισθέντος τοῦ καθ' ὅλα τὰ ἔτη ἐξοδευθέντος χαρτοσήμου καὶ τῶν ἀναλογουσῶν πρὸς τὴν ἀνάλωσιν αὐτοῦ ἀποδοχῶν, εὑρέθη ὅτι ὡς ἔγγιστα δαπανᾶται κατ' ἔτος 2 ἑκατομμυρίων χαρτόσημον, καὶ ἑπομένως ἀναλογοῦσι δι' ἀποδοχὰς δραχ. 400,000, καὶ αὐτὸς εἶναι ὁ λόγος δι' ὃν σημειοῦνται εἰς τὸν παρόντα προϋπολογισμὸν μόνον 400,000.

Ἐπὶ τούτοις ἡ Βουλὴ παρεδέχθη καὶ τὸ 7 ἄρθρον διάταξιν, ἔχον ὡς ἑξῆς·

« 7. Ἀποδοχαὶ χαρτοσήμου . . . . . 400,000».

Γενομένης δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ 11 κεφαλαίου, ἀναβαίνοντος εἰς 1,025,890 δραχμάς, ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Κ. Κυπριάδην καὶ Π. Ῥεβελάκην, συνήχθη, κατὰ τὸ προσαρτώμενον ἐνταῦθα τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὸ σύνολον αὐτοῦ ψηφισθὲν διὰ ψήφων 72.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος·

« Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὸ σύνολον τοῦ 11 Κεφαλ. ἀναβαίνοντος εἰς δραχ. 1025890, ναὶ ἢ ὄχι; »

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ

Κωνσταντῖνος Θεοδώρου	Ν	Ν. Παπαμιχαλόπουλος	Ν
Ἰωάννης Σωτηριάδης		Σταμάτιος Μήτσας	Ν
Ἀντώνιος Βενιζέλος	Ν	Ἀνδρέας Ζέρβας	Ν
Δημ. Γιαννούλης	Ν	Γεώργιος Βελῆς	Ν
Γ. Ν. Καΐρης	Ν	Δημήτριος Ζῶτος	Ν
Νικόλαος Θ. Ἀθανασίου	Ν	Γεωργούλας Γιολδάσης	
Δημήτριος Τσόκρης	Ν	Ἰωάννης Χατσόπουλος	
Ἀνδρέας Δανόπουλος	Ν	Ἀλέξανδρος Βιλαέτης	
Ἰωάννης Βλάσσης	Ν	Ἀνδρέας Αὐγερινός	Ν
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς	Ν	Νικόλαος Σισίνης	
Γεώργιος Α. Ῥάλλης	Ν	Αὐγερινὸς Πετραλιᾶς	
Γεώργιος Σκοῦρος	Ν	Γεώργιος Διαμάντης	
Σταῦρος Βλάχος	Ν	Ἀναγνώστης Δημητρίου	
Ἰω. Καραγιαννόπουλος		Γασ. Δελένδας	
Ἀθανάσιος Ἴσκος		Σπ. Μαρκιζίνης	Ν
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς	Ν	Ν. Βαρβαρῆγος	
Φίλων Φίλωνος	Ν	Θρασύβουλος Α. Ζαΐμης	
Λεωνίδας Λογοθέτης		Δημάκης Χαραλάμπης	
		Λεωνίδας Ν. Πετιμεζᾶς	Ν
Γεώργιος Γεροθανάσης	Ν	Χαρίλαος Θεοχαρόπουλος	Ν
Λεωνίδας Πετροπουλάκης	Ν	Γρηγόριος Κορφιωτάκης	Ν
Θ. Τσανετάκης	Ν	Ἰωάννης Ζάρκος	
Ἰωάννης Σαράκας		Γεώργιος Περωτῆς	Ν
Ἀθανάσιος Παπαθανασίου		Α. Κοντόσταυλος	Ν
Ἐλευθέριος Καλογερᾶς	Ν	Ἰωάννης Μπαλάρας	Ν

Γεώργιος Μιχαὴλ		Α. Παπαδημητριάδης	
Ἀνδρέας Δελιγιάννης		Θ. Μιχαλόπουλος	Ν
Γ. Πλαπούτας		Πανν. Μ. Ἰατρὸς	Ν
Α. Ἀντωνόπουλος		Κίμων Χριστοδούλου	
Πέτρος Δελιγιάννης	Ν	Στέφανος Α. Δούκας	
Ποθητὸς Ῥεβελάκης	Ν	Ἰωάννης Κατσάκος	
Κωνσταντῖνος Κυπριάδης	Ν	Δημήτριος Κουμουνδουράκης	Ν
Ἰωάννης Δελιγιάννης		Βενετσάνος Κυβέλος	Ν
Σταῦρος Καμπερόπουλος		Νικόλαος Πιτσάκος	Ν
Ἀνδρέας Νοταρᾶς		Χ. Χριστοπουλος	
Ἀριστείδης Μενταελόπουλος		Π. Κανελλόπουλος	
Ἐμμανουὴλ Τσοῦχλος		Νικόλαος Μοσχούλας	Ν
Χαράλ. Α. Χριστόπουλος	Ν	Π. Ἀργυρόπουλος	
Νικόλαος Χ. Παναγιώτου		Νάκος Πανουριᾶς	
Δημήτριος Σκελλαράκης	Ν	Εὐθύμιος Κεχαγιᾶς	
Σπυρίδων Κοπανίτσας		Κωνσταντῖνος Βλάμης	
Ἐμμανουὴλ Μελετόπουλος	Ν	Βενιζέλος Ῥοῦφος	
Νικόλαος Θ. Λεώπουλος	Ν	Ἀνδρέας Χ. Λόντος	Ν
Λουκᾶς Σ-εράνου	Ν	Παναγιώτης Καλαμογδάρτης	
Νῖκος Βουλπιώτης		Κωνσταντῖνος Κωνστάκης	
Β. Ρ. Παλαμίδης	Ν	Ἀνάρ. Α. Χ. Ἀναργύρου	
Α. Ἀλεξανδρόπουλος	Ν	Ν. Γκίνης	
Ἰω. Ν. Ταμπακόπουλος	Ν	Ἀθανάσιος Μησυρλῆς	Ν
Γ. Ν. Ῥεβελιώτης		Γεώργιος Μπάστας	Ν
Δημήτριος Φιλάρετος		Ἰωάννης Μανιώτης	Ν
Μελέτιος Χ. Μελέτης		Ἰωάννης Δουλίδης	Ν
Νικόλαος Δικαῖος	Ν	Κωνσταντῖνος Πλατύς	
Δημ. Σακελλαριάδης	Ν	Ἀντώνιος Ῥενουάρδος	
Ἐπαμιν. Δελιγιώργης		Μιχὴλ Σκλωμός	Ν
Παν. Τσιμπουράκης		Γεώργιος Ναύτης	
Ἀλέξανδρος Κουμουνδοῦρος	Ν	Ἰωάννης Σαγρέδος	Ν
Παναγιώτης Παπατσώνης	Ν	Παναγιώτης Ψάθης	
Σπήλιος Ἀντωνόπουλος		Ἀντώνιος Ἀρμάος	Ν
Ἰωάννης Προβελέγιος	Ν	Γρηγόριος Μανοῦσος	
Ἰωάννης Ταταράκης	Ν	Ἀδαμ. Διαμαντόπουλος	Ν
Σπυρ. Βαρότσης	Ν	Δημ. Πολυχρονόπουλος	
Ἐμμ. Ναυπλιώτης	Ν	Δημήτριος Βότσαρης	
Κωνστ. Κρίσπης		Γεώργιος Ι. Στάϊκος	
Νικόλαος Τσαβέλλας	Ν	Νικόλαος Πιπῖνος	Ν
Νικόλαος Καναβός	Ν	Κωνστ. Δουζίνας	

Ἀνδρέας Γ. Κουντουριώτης .	Σ. Σκουμπουρδῆς . . . .
Δημήτριος Βουδούρης . . .	Εὐαγγέλης Κοντογιάννης . .
Ἀντώνιος Τσαμαδός . . . N	Λύγερινός Λέβερωφ . . . . N
Πέτρος Χ. Πέτρος	Α. Μάντσαρης . . . . . N
Εὐαγγέλης Βαλατσός . . . N	Δημήτριος Κριεζώτης . . . N

Ἀναγνωσθέντος δὲ τοῦ 1 ἄρθρου τοῦ 12 κεφαλαίου, παρετήρησέ τις, ὅτι δὲν ἐννοεῖ πρὸς τί ἡ ἐπὶ τοῦ ἄρθρου τούτου δαπάνη ἀφοῦ, τὸ νομισματοκοπεῖον διατελεῖ ἐν ἀργίᾳ καὶ οὐδεμίαν παρέχει ὠφέλειαν.

Ἀπαντήσαντος δὲ τοῦ ὑπουργοῦ, ὅτι ἡ ζητουμένη δαπάνη ἀφορᾷ τεχνίτας τινὰς τοῦ νομισματοκοπείου, οἵτινες χρησιμεύουσιν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ Β. Τυπογραφείου καὶ Λιθογραφείου· ἐπέφερεν ἄλλος, ὅτι ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργός, ἐνθυμεῖται βεβαίως, τὸν εἶχε παρακαλέσει μετὰ πολλῆς προθυμίας νὰ τῷ μεταφράσῃ ἐκ τοῦ ἀγγλικοῦ πραγματείαν τινὰ περὶ ἐκκοπῆς νομισμάτων ἐπὶ τῷ σκοπῷ τοῦ νὰ χαράξῃ ἐθνικὸν νόμισμα. Ἤθελε δὲ πρὸ πάντων νὰ χαράξῃ, ὡς ἔλεγεν, ἀργυρᾶ νομίσματα, διότι ἡ ἔλλειψις αὐτῶν ἔφερε δυσκολίας εἰς τὴν νομισματικὴν κυκλοφορίαν. Ἀφοῦ ὅμως καὶ ἡ μετάφρασις τῆς πραγματείας ἐγένετο καὶ ὁ Κ. ὑπουργὸς ἔσπευδε μάλιστα νὰ φροντίσῃ καὶ περὶ μηχανῶν, ἀπορεῖ πῶς ἐστάθη ἐξαίρνης καὶ οὐδεμίαν ἔλαβε πρόνοιαν.

Ἀπήντησεν ὁ ὑπουργὸς, ὅτι ἀληθῶς οὐ μόνον εἶχε τὴν πρόθεσιν νὰ χαράξῃ ἐθνικὸν νόμισμα, ἀλλὰ καὶ ἐπιτροπὰς συνέστησε κατ' ἐπανάληψιν πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον, ἀλλὰ τοσαῦτα ἐγεννήθησαν ζητήματα καὶ τόσοι ἀνεπτύχθησαν ἀντίθετοι λόγοι, ὥστε ἀμφιβαλλέ τις τί ἔπρεπεν ἐπὶ τέλους νὰ προτιμήσῃ. Περιπλέον ἀπέβαινε πρόβλημα ἂν ἡ ἐκκοπὴ νομισμάτων ἦτον συμφερότερον νὰ γίνῃ παρ' ἡμῖν ἢ ἐν τῇ Εὐρώπῃ, καὶ διὰ τοὺς λόγους τούτους δὲν ἀπεφασίσθη τι θετικόν.

Ἀντειπόντος δὲ τοῦ προαγορεύσαντος, ὅτι ἦτον ἀρκετὴ μία τετραετία διὰ νὰ ἐξομαλυνθῶσι τὰ ἀνωτέρω κωλύματα, ἀλλὰ δυστυχῶς ἡμεῖς κατ' ἀρχὰς μὲν ἐγκολπούμεθα τὰ καλὰ μετὰ προθυμίας καὶ ἔπειτα σταματῶμεν· ἐπέφερεν ἄλλος, ὅτι εἶναι λυπηρὸν τῷ ὄντι νὰ ἔχωμεν ἰδίαν μονάδα, τὴν δραχμὴν, καὶ ἐν τούτοις νὰ κυκλοφορῶσιν εἰς τὸν τόπον ξένα νομίσματα. Προσθὲ δὲ τοῦτο διότι ἐπὶ ἀντιβασιλείας παρεισέδυσαν εἰς τὴν διατίμησιν τῶν ξένων νομισμάτων λάθη αὐξάνοντα τὴν ἀληθῆ ἀξίαν αὐτῶν, διότι δὲν ὑπελογίσθησαν οὔτε τὰ ἔξοδα τῆς ἐκ-

τυπώσεως οὔτε ἡ τριβὴ αὐτῶν. Ἐκ τούτου ἐφυγαδεύθη τὸ ἑλληνικὸν νόμισμα καὶ κυκλοφοροῦσιν ἀλλογενῆ, ἕνεκα τοῦ ὀπωΐου καὶ ζημιούμεθα καὶ δυσκολίας ἀπαντῶμεν εἰς τὴν συναλλαγήν. Ἀλλ' ἡ ἐκτύπωσις ἐγχωρίου νομίσματος δὲν ἐμφαίνει βεβαίως τὸν πλοῦτον τῶν ἐθνῶν, καὶ ἂν ἐκτυπώσωμεν Ἑλληνικὸν νόμισμα, οὐχ ἧττον θέλει ἐκλείψει, διότι εἶναι βαρύτερον τοῦ τῶν ἄλλων ἐθνῶν. Ἂν λοιπὸν ὁρίσωμεν καὶ ἡμεῖς τὴν μονάδα μας ἴσην μὲ τὸ φράγκον καὶ διορθώσωμεν τὰ λάθη τῆς διατιμήσεως, τότε θέλει ἐπικρατήσει παρ' ἡμῖν τὸ γαλλικὸν νόμισμα, τὸ ὁποῖον ὅμως θὰ εἶναι τότε ἰσοβαρὲς πρὸς τὸ ἡμέτερον καὶ δὲν θὰ ἔχωμεν ἀνάγκην νὰ κόψωμεν ἴδιον νόμισμα.

Ἐπὶ τούτοις ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὸ 1 ἄρθρον δι' ἀναστάσεως, ἔχον ὡς ἀκολούθως·

Κεφάλαιον 12. Δημόσια Καταστήματα.

«Ἄρθρον 1. Προσωπικὸν νομισματοκοπείου . . 6,360 »

Παραλειφθέντων δὲ τοῦ 2 καὶ 3 ὡς κενῶν, ἀνεγνώσθη τὸ 4 ἄρθρον καὶ ἡ ἐπ' αὐτοῦ παρατήρησις τῆς ἐπιτροπῆς ὡς πρὸς τὴν βραδείαν παρὰ τοῦ Β. τυπογραφείου περαίωσιν τῶν σπουδαιοτέρων ἐργασιῶν.

Ἀντεῖπε δὲ ὁ ὑπουργὸς, ὅτι ἡ παρατήρησις τῆς ἐπιτροπῆς εἶναι ἄδικος, ἐπειδὴ ἀπὸ καιροῦ ἤδη τὸ τυπογραφεῖον ἐργάζεται ἀνενδότως. Ἐνῷ δὲ εἶναι ἐνήμερον εἰς τὴν ἐκτύπωσιν τῶν πρακτικῶν τῆς Βουλῆς, ἐργάζεται νηχθημερὸν εἰς τύπωσιν πρωτοκόλλων, ἀπολογισμῶν, ἐγκυκλίων, διπλοτύπων καὶ πλήθους ἄλλων ἐγγράφων, ὥστε οἱ δυστυχεῖς τυπογράφοι ἀναγκάζονται πολλάκις καὶ νύκτας ὁλοκλήρους νὰ διανυκτερεύωσιν.

Ἀπήντησεν ὁ εἰσηγητὴς, ὅτι ὅτε ἡ ἐπιτροπὴ ἔφερε τὰς παρατηρήσεις της περὶ τοῦ τυπογραφείου καθυστέρουν τὰ πρακτικὰ τῆς Βουλῆς, ἰδίως δὲ εἶχεν ἀγανακτήσει διὰ τὴν βραδεῖαν ἐκτύπωσιν τοῦ ἀνὰ χεῖρας προϋπολογισμοῦ. Ἀλλ' ἡ ἐπιτροπὴ ἐπληροφορήθη ἔπειτα ὅτι ἡ καθυστέρησις αὐτοῦ προῆρχετο ἐκ τῆς ἐλλείψεως τῶν φύλλων τῆς λεπτομερείας, τὰ ὁποῖα τὸ ὑπουργεῖον ἀπέστειλεν ἕνα μῆνα βραδύτερον. Διὸ ἀνακαλεῖ τὰ περὶ τοῦ τυπογραφείου λεχθέντα ἐν τῇ ἐκθέσει τῆς ἐπιτροπῆς.

Ἐπὶ τούτοις ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὸ 4 ἄρθρον ὡς καὶ τὰ ἑπόμενα 5 καὶ 6 τοῦ κεφαλαίου δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως ἔχοντα οὕτως·

Ἄρθρ. 4.	Προσωπικὸν Τυπογραφ. καὶ Λιθογραφ.		38,820
» 5.	ὑλικὸν καὶ ἔξοδα.	»	» 13,750
» 6.	ἐπισκευαὶ	»	» 500.»

Γενομένης δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ 12 κεφαλαίου, ἀναβαίνοντος εἰς 59,430 δραχμάς, ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ἀνωτέρω ψηφολέκτας, συνήχθη, κατὰ τὸ προσαρτώμενον ἐνταῦθα τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὸ σύνολον αὐτοῦ διὰ ψήφων 77 κατὰ 1.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος·

« Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὸ κεφ. 12 τοῦ πίνακος τῶν ἐξόδων τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομ. ὑπουργείου, ναὶ ἢ ὄχι; »

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Κωνστ. Θεοδώρου . . . . N	Γεώργιος Βελῆς . . . . N
Ἰωάν. Σωτηριάδης	Δημήτριος Ζῶτος . . . . N
Ἀντώνιος Βενιζέλος . . . N	Γ. Γιολδάσης . . . . .
Δημ. Γιαννούλης . . . . N	Ἰωάννης Χατσόπουλος . . .
Γ. Ν. Καΐρης	Λύσανδρος Βιλαέτης . . . .
Νικόλ. Π. Ἀθανασίου . . N	Ἀνδρέας Αὐγερινός . . . N
Δημήτριος Τσόκρης	Νικόλαος Σιτίνης . . . . N
Ἀνδρέας Δανόπουλος . . . N	Αὐγερινὸς Πετραλιᾶς . . .
Ἰωάννης Βλάσσης . . . . N	Γεώργιος Διαμάντης . . . .
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς . . N	Ἀναγνώστης Δημητρίου . .
Γεώργιος Α. Ῥάλλης. . . . N	Γασ. Δελένδας . . . . .
Γεώργιος Σκοῦρος . . . . N	Σπ. Μαρκεζίνης . . . . .
Σταῦρος Βλάχος . . . . N	Ν. Βαρβαρῆγος . . . . N
Ἰω. Καραγιαννόπουλος . .	Θρασύβουλος Α. Ζαΐμης . . N
Ἀθανάσιος Ἴσκος	Ἀσημάκης Χαραλάμπης . . N
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς . . .	Δεων. Ν. Πετιμεζᾶς . . . N
Φίλων Φίλωνος . . . . . N	Χαρ. Θεοχαρόπουλος . . . N
Λεωνίδας Λογοθέτης . .	Γρηγόριος Κορφιωτάκης . . N
. . . . .	Ἰωάννης Ζάρκος . . . . .
Γεώργιος Γεροβασάσης . . N	Γεώργιος Περωτῆς . . . . N
Λεωνίδας Πετροπουλάκης . N	Α. Κοντόσταυλος . . . . N
Θ. Τσαννετάκης . . . . N	Ἰωάννης Μπαλάφας . . . N
Ἰωάννης Σαφάκας . . . . N	Γεώργιος Μιχαὴλ . . . . N
Α. Παπαθανασίου	Ἀνδρέας Δελιγιάννης . . N
Ἐλευθέριος Καλογερᾶς . . .	Γ. Πλαπούτας . . . . .
Ν. Παπαμιχαλόπουλος . . N	Γ. Α. Ἀντωνόπουλος . . .
Σταμάτιος Μήτσας . . . N	Πέτρος Δελιγιάννης . . . .
Ἀνδρέας Ζέρβας . . . . . O	Ποθητὸς Ῥεβελάκης . . . N

Κωνστ. Κυπριάδης . . . N	Δημ. Κουμουνδουράκης . . N
Ἰωάννης Δελιγιάννης . . .	Βενετσάνος Κυβέλος . . . N
Σταῦρος Καμπερόπουλος . .	Νικόλαος Πιεράκος . . . N
Ἀνδρέας Νοταρᾶς.	Χ. Χριστόπουλος . . . .
Ἀριστ. Μεντσελόπουλος . .	Π. Κανελλόπουλος . . . .
Ἐμμανουὴλ Τσοῦχλος . . N	Νικόλαος Μοσχούλας . . N
Χαράλ. Α. Χρηστόπουλος . N	Π. Ἀργυρόπουλος . . . . N
Ν. Χ. Παναγιώτου	Ν. Πανουριᾶς . . . . .
Δημ. Σακελλαράκης	Βύθ. Κεχαγιᾶς . . . . .
Σ. Κοπανίτσας . . . . N	Κωνσταντῖνος Βλάμπης . . N
Ἐμμ. Μελετόπουλος . . . N	Βενιζέλος Ῥοῦφος . . . .
Ν. Λεώπουλος. . . . . N	Ἀνδρέας Χ. Λόντος . . . N
Λουκᾶς Στεφάνου	Παναγ. Καλαμογδάρτης . N
Νῖκος Βουλπιώτης . . . N	Κωνστ. Κωνστάκης . . . N
Β. Ρ. Παλαμίδης	Ἀνάργυρος Α. Χ. Ἀναργύρου .
Α. Ἀλεξανδρόπουλος . . . N	Νικόλαος Γκίνης . . . . .
Ἰω. Ν. Ταμπακόπουλος . . N	Ἀθανάσιος Μησυρλῆς . . . N
Γ. Ν. Ῥεβελιώτης	Γεώργιος Μπάστας . . . N
Δημήτριος Φιλάρετος . . .	Ἰωάννης Μανιώτης . . . N
Μελέτιος Χ. Μελέτης . . .	Ἰω. Δουλίδης . . . . . N
Ν. Δικαῖος . . . . . N	Κωνστ. Πλατύς . . . . .
Δ. Σακελλαριάδης . . . . N	Ἀν. Ῥενουάρδος . . . . .
Ἐπαμ. Δελιγεώργης . . .	Μιχαὴλ Σολωμὸς . . . . .
Π. Τσιμπουράκης	Γεώργιος Ναύτης . . . .
Ἀλ. Κουμουνδοῦρος . . . N	Ἰωάννης Σαγρέδος . . . . N
Παναγ. Παπατσώνης . . . N	Παναγιώτης Ψάθης . . . N
Σπ. Ἀντωνόπουλος . . . N	Ἀντ. Ἀρμάος . . . . .
Ἰω. Προβελέγιος . . . . N	Γρηγόριος Μανοῦσος . . . .
Ἰω. Ταταράκης . . . . . N	Ἀδαμ. Διαμαντόπουλος . .
Σ. Βαρότσης . . . . . N	Δημ. Πολυχρονόπουλος . . N
Ἐμμ. Ναυπλιώτης . . . N	Δημ. Βότσαρης . . . . .
Κωνστ. Κρίσπης . . . . N	Γεώργιος Ι. Στάϊκος . . . .
Νικόλαος Τσαβέλλας . . . N	Νικόλαος Πιπῖνος . . . . N
Ν. Καναβός. . . . . N	Κωνστ. Δουζίνας . . . . .
Α. Παπαδημητριάδης. . . .	Ἀνδ. Γ. Κουντουριώτης . . N
Θ. Μιχαλόπουλος	Δημήτριος Βουδούρης . . .
Παν. Μ. Ἰατρὸς	Ἀντώνιος Τσαμαδός . . .
Κίμων Χριστοδούλου . . .	Πέτρος Χ. Πέτρος . . . .
Στέφανος Α. Δούκας . . . N	Εὐαγγέλης Βαλαπσός . . . N
Ἰωάννης Κατσάκος	Σ. Σκουμπουρδῆς . . . . N

Εὐαγγέλης Κοντογιάννης . .	Ἀναγν. Μάντσαρης . . . . Ν
Λύγερινὸς Ἀβέρωφ . . . . Ν	Δημ. Κριεζώτης . . . .

Ἀναγνωσθέντος δὲ καὶ τοῦ 1 ἄρθρου τοῦ 13 κεφαλαίου μετὰ τῆς ἐπομένης γνώμης τῆς ἐπιτροπῆς·

«Εἰς τὸ ὑπολογιζόμενον ποσὸν ἐκ δρ. 151,200 εἰς μισθὸν τοῦ προσωπικοῦ τῶν δασῶν ἐμπεριλαμβάνεται καὶ ὁ μισθὸς ὑπεραριθμίων δασοφυλάκων 45, διότι, ἐνῷ μόνον ἑκατὸν ὑπάρχουσι νομοθετημένοι, ὁ προϋπολογισμὸς αὐξάνει τὸν ἀριθμὸν αὐτῶν εἰς 145· ἡ ἐπιτροπή σας φρονεῖ, ὅτι ἐὰν ἡ ἀνάγκη τῆς ὑπηρεσίας ἀπαιτῇ τὴν κατὰ 45 ἢ καὶ πλείονας δασοφύλακας αὔξησιν τοῦ προσωπικοῦ τῆς δασοφυλακῆς, οὐδεμία ὑπάρχει ἀντίρρησις νὰ χορηγηθῇ ἡ ἀπαιτουμένη πίστωσις ἀφοῦ συμφώνως μὲ τὴν διάταξιν 27 τοῦ Συντάγματος νομοθετηθῇ ἡ προσθήκη. Καὶ τὸ 1858 ἐγένετο ὑπὸ μελῶν τῆς ἐπιτροπῆς παρατήρησις, καὶ κατὰ τὸ 1859 ἡ πλειονοψηφία τῆς ἐπιτροπῆς ἐπρότεινε νὰ πραγματοποιηθῇ ἡ χορηγουμένη πίστωσις εἰς μισθὸν τῶν δασοφυλάκων τότε, ὅταν ἡ θέσις αὐτῶν νομοθετηθῇ, ἂν ὑπαγορεύηται ὑπὸ τῆς ἀνάγκης· ἀλλὰ νόμος τοιοῦτος δὲν εἰσήχθη, ἡ δὲ χορηγουμένη πίστωσις διατίθεται εἰς ἐκτάκτους δασοφύλακας. Ἐκ τούτου διττὴ ἀνεφύη μεταξὺ τῶν μελῶν τῆς ἐπιτροπῆς Σας γνώμη, ἐξ ὧν ἡ μὲν ἦτο ν' ἀποβριφθῇ τὸ εἰς μισθὸν τῶν 45 δασοφυλάκων ὑπολογιζόμενον ποσὸν, ἡ δὲ ἑτέρα ἦτο νὰ μείνῃ ὡς ἔχει ἐν τῷ προϋπολογισμῷ, καὶ νὰ εἰσαχθῇ ἐγκαίρως νόμος κανονίζων εἰς τὸ μέλλον τὴν δαπάνην ταύτην.»

Ἐξέθηκεν ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργὸς ὅτι πρὸ πολλοῦ ὑπῆρχον διατηρούμενοι 45 δασοφύλακες διὰ 6 κατ' ἔτος μῆνας, οἵτινες ὅμως ἔπαυσαν ὅτε μάλιστα ἦσαν ἀναγκαῖοι, δηλονότι τὸ ἔαρ, ὅτε κυρίως συμβαίνουσιν αἱ πυρκαϊαί. Ἐκ τούτου δ' ἐθεωρήθη ἀπαραίτητον οἱ δασοφύλακες οὗτοι νὰ διατηρῶνται διαρκῶς. Ἀλλ' εἶναι βέβαιον ὅτι τὸ ἀντικείμενον τοῦτο πρέπει τῷ ὄντι νὰ κανονισθῇ διὰ νόμου, καὶ εἰς τὴν προσοχὴν Σύνοδον πιστεύει ὅτι θέλει εἰσαγάγῃ τὸ περὶ νομοθετήσεως τῶν θέσεων τούτων νομοσχέδιον.

Ἐπέφερεν ὁ εἰσηγητὴς, ὅτι, ἐπειδὴ ὁ ὑπὸ συζήτησιν προϋπολογισμὸς ἀφορᾷ τὸ 1861, καὶ ὁ ὑπουργὸς δὲν θέλει κωλυθῇ πρὸς τὸ παρὸν εἰς τὴν ἐκ τῶν 45 δασοφυλάκων ὑπηρεσίαν, εἶναι καλὸν νὰ ἐγκριθῇ μὲν ἡ ἐπ' ὀνόματι αὐτῶν ζητουμένη

δαπάνη, ἀλλ' ὑπὸ τὸν ὅρον τοῦ νὰ μὴ γίνῃ χρῆσις τῆς πιστώσεως πρὶν ὁ ὑπουργὸς φέρῃ τὸ πρὸς νομοθέτησιν τῶν θέσεων τούτων νομοσχέδιον.

Καὶ ἄλλοι δὲ ὑποστηρίζαντες τὴν πρότασιν ταύτην, καὶ τοῦ ὑπουργοῦ συμφωνοῦντος, ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα παρεδέχθη τὸ ἄρθρον δι' ἀναστάσεως ὑπὸ τὸν τεθέντα ὅρον τοῦ νὰ μὴ κάμῃ χρῆσιν ὁ ὑπουργὸς τῆς διὰ τοὺς 45 προσθέτους δασοφύλακας δαπάνης πρὶν ἢ φέρῃ τὸν περὶ τῆς θέσεως αὐτῶν νόμον. Ἔχει δὲ τὸ ἄρθρον οὕτω·

ΜΕΡΟΣ Ε'.

Δημόσια νομίσματα.

«1. Προσωπικὸν δασῶν . . . . . 151,200»

Ἀναγνωσθέντα δὲ καὶ τὰ ἄρθρα 2—12 τοῦ αὐτοῦ κεφαλαίου, ἐκτὸς τοῦ 8 ὄντος κενοῦ, ἐγένοντο δεκτὰ δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως, ἔχοντα ὡς ἕπεται·

«Ἄρθρ. 2.	Ὑλικὸν κλπ. ἔξοδα δασῶν.	27440
» 3.	Προσωπικὸν διοικήσεως μεταλλείων κλπ.	23616
» 4.	Ὑλικὸν » »	6680
» 5.	Ἔξοδα ὑπηρεσίας μεταλλείων.	10000
» 6.	Ἔξοδα ἐξορύξεως ὀρυκτῶν.	122000
» 7.	Ἔξοδα μετακομίσεως »	20000
» 8.	Ὁμοίως καλλιεργείας θερμ.	πρὸς ἐνθύμ.
» 9.	Ἐπισκευαὶ καὶ οἰκοδομ. ὀρυκτ. καταστ.	10000
» 10.	Προσωπικὸν διοικήσεως ἁλικῶν.	25800
» 11.	Ὑλικὸν καὶ ἔξοδα ὑπηρεσίας ἁλικῶν.	12200
» 12.	Ἔξοδα καλλιεργείας.	70000.»

Ἐπὶ δὲ τοῦ 13 ἄρθρου παρετήρησέ τις, ὅτι ἂν παραβάλωμεν τὰ ἔσοδα τῶν ἁλικῶν πρὸς τὰ ἔξοδα, θέλομεν ἴδει ὅτι εἶναι ἀσήμαντος ἡ διαφορά. Διὰ τοῦτο πολλάκις ἐπρότεινε καὶ ἤδη ὑποστηρίζει νὰ ληφθῇ τὸ μέτρον ὥστε αἱ ἁλικαὶ νὰ ἐνοικιάζωνται ἐν γένει δι' ἐργολαβίας, καθ' ὅσον σήμερον οὐ μόνον ἀγοράζουν πολλάκις οἱ κάτοικοι τὸ ἅλας πρὸς 60 λεπτὰ τὴν ὀκάν, ἀλλὰ καὶ τὸ ἀγοράζουν μικτὸν μὲ ἄμμον. Ἂν δ' αἱ ἁλικαὶ παραχωρηθῶσιν εἰς ἐνοίκιον, καὶ τὰ ἄτοπα ταῦτα θέλουσι παύσει, καὶ τὸ δημόσιον θέλει ἔχει πολὺ μεγαλειτέρας ὠφελείας.

Ἀντεῖπεν ἄλλος, ὅτι τὸ ἀντικείμενον τοῦτο ἀπησχόλησεν ἄλλοτε ἕνα ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργόν, ὅστις ἠθέλησε νὰ ἐνεργήσῃ τοιαύτην γενικὴν ἐνοικίασιν τῶν ἁλικῶν. Ἀλλὰ τὸ ἔργον εἶναι ἀδύνατον, διότι ἡ τιμὴ τοῦ ἅλατος δὲν εἶναι

πραγματική καὶ προέρχεται λόγῳ φόρου. Ἂν ἠδύνατο τὸ δημόσιον νὰ παραιτηθῇ τοῦ μονοπωλείου τούτου τοῦ φόρου, τότε τοῦ ἅλατος ἡ τιμὴ θὰ ἐξέπιπτεν, ἀφοῦ καὶ ἔξωθεν δὲν θὰ εἰσήγετο. Ἀλλ' ὑπάρχοντος τοῦ φόρου, δὲν εἶναι φρόνιμον νὰ παραχωρήσωμεν τὰς ἁλικὰς εἰς ἐργολάβον, διότι καὶ ἀφοῦ ἀναλάβῃ αὐτὸς τὰ ἔξοδα, πάλιν ἡ τιμὴ τοῦ ἅλατος θὰ εἶναι ἀκριβή.

Εἰπόντος δὲ τοῦ εἰσηγητοῦ, ὅτι εἰς πολλὰ μέρη, δι' ἔλλειψιν ἁλαταποθηκῶν, διάζονται οἱ κάτοικοι νὰ διέρχωνται μακρὰς ἀποστάσεις ὅπως ἀγοράσωσι τὸ ἀναγκαῖον αὐτοῖς ἅλας, διὸ εἶναι ἀνάγκη νὰ συστηθοῦν ἀποθῆκαι τοὐλάχιστον εἰς τὰς πρωτευούσας τῶν ἐπαρχιῶν· ἀπήντησεν ὁ ὑπουργός, ὅτι εἰς πολλὰ μέρη ἡ σύστασις ἀποθηκῶν εἶναι τῷ ὄντι ἄφευκτος, καὶ διὰ τοῦτο συλλέγει τὰς ἀναγκαίας πληροφορίας ἵνα θεραπεύσῃ τὴν ἔλλειψιν ταύτην.

Ἐπὶ τούτοις ἡ Βουλὴ παρεδέχθη καὶ τὸ 13 ἄρθρον δι' ἀναστάσεως, ἔχον οὕτως.

« 13. Ὁμοίως μετακομίσεως ἁλάτων. 73,000. »

Παραλειφθέντος δὲ τοῦ 11 ἄρθρου ὡς κενοῦ, ἐγένετο ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ 13 κεφαλαίου, ἀναβαίνοντος εἰς 551,936 δραχμὰς, ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Π. Ῥεβελάκην καὶ Κ. Θεοδώρου, ἐξ ἧς συνήχθη, κατὰ τὸ ἐνταῦθα προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη καὶ τὸ σύνολον διὰ ψήφων 78 κατὰ 1.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἐξῆς ζητήματος·

« Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὸ σύνολον τοῦ 13 κεφαλαίου ἀναβαίνοντος εἰς δραχ. 551936, ναὶ ἢ ὄχι ; »

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Κων. Θεοδώρου	Ν	Δημήτριος Καλλιφρονᾶς	Ν
Ἰωάννης Σωτηριάδης		Γεώργ. Α. Ῥάλλης	Ν
Ἀντώνιος Βενιζέλος	Ν	Γεώργιος Σκοῦρος	Ν
Δημ. Γιαννούλης	Ν	Σταῦρος Βλάχος	
Γ. Ν. Καΐρης	Ν	Ἰω. Καϊαγιαννόπουλος	
Νικόλαος Π. Ἀθανασίου	Ν	Ἀθανάσιος Ἴσκος	
Δημήτριος Τσόκρης	Ν	Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς	
Ἀνδρέας Δανόπουλος	Ν	Φίλων Φίλωνος	Ν
Ἰωάννης Βλάσσης	Ν	Λεωνίδας Λογοθέτης	Ν

		Σταῦρος Καμπερόπουλος	
Γεώργιος Γεροθανάσης	Ν	Ἀνδρέας Νοταρᾶς	
Λεωνίδας Πετροπουλάκης	Ν	Ἀριστείδης Μεντσελόπουλος	
Θ. Τσαννετάκης	Ν	Ἐμμανουὴλ Τσοῦχλος	Ν
Ἰωάννης Σαφάκας	Ν	Χαράλ. Α. Χρηστόπουλος	Ν
Α. Παπαθανασίου	Ν	Ν. Χ. Παναγιώτου	
Ἐλευθέριος Καλογερᾶς		Δημ. Σακελλαράκης	Ν
Ν. Παπαμιχαλόπουλος	Ν	Σ. Κοπανίτσας	Ν
Χταμάτιος Μήτσας	Ν	Ἐμμ. Μελετόπουλος	Ν
Ἀνδρέας Ζέρβας	Ο	Ν. Λεώπουλος	Ν
Γεώργιος Βελῆς	Ν	Λουκᾶς Στεφάνου	Ν
Δημήτριος Ζῶτος	Ν	Νῖκος Βουλπιώτης	Ν
Γεώργιος Γιολδάσης	Ν	Β. Ρ. Παλαμίδης	Ν
Ἰωάννης Χατσόπουλος	Ν	Α. Ἀλεξανδρόπουλος	Ν
Λύσανδρος Βιλαέτης		Ἰω. Ν. Ταμπακόπουλος	Ν
Ἀνδρέας Λύγερινός	Ν	Γ. Ν. Ῥεβελιώτης	
Νικόλαος Σισίνης		Δημήτριος Φιλάρετος	
Λύγερινὸς Πετραλιᾶς		Μελέτιος Χ. Μελέτης	
Γεώργιος Διαμάντης		Νικόλαος Δικαῖος	Ν
Ἀναγνώστης Δημητρίου		Δημ. Σακελλαριάδης	Ν
Γασ. Δελένδας		Ἐπαμ. Δελιγιώργης	
Σπ. Μαρκεζίνης		Π. Τσιμπουράκης	
Ν. Βαρβαρῆγος		Ἀλέξανδρος Κουμουνδοῦρος	Ν
Θρασύβουλος Α. Ζαΐμης	Ν	Παναγιώτης Παπατσώνης	Ν
Ἀσημάκης Χαραλάμπης		Σπ. Ἀντωνόπουλος	Ν
Λεων. Ν. Πετιμεζᾶς	Ν	Ἰω. Προβελέγιος	Ν
Χαρίλαος Θεοχαρόπουλος	Ν	Ἰω. Ταταράκης	Ν
Γρηγόριος Κορφιωτάκης		Σ. Βαρότσης	Ν
Ἰωάννης Ζάρκος		Ἐμμ. Ναυπλιώτης	Ν
Γεώργιος Περωτὴς	Ν	Κωνστ. Κρίσπης	Ν
Α. Κοντόσταυλος	Ν	Νικόλαος Τσαβέλλας	Ν
Ἰωάννης Μπαλάφας	Ν	Νικόλαος Καναβὸς	
Γεώργιος Μιχαὴλ		Α. Παπαδημητριάδης	
Ἀνδρέας Δελιγιάννης	Ν	Θ. Μιχαλόπουλος	Ν
Γ. Πλαπούτας		Παν. Μ. Ἰατρὸς	
Ἀντ. Ἀντωνόπουλος		Κίμων Χριστοδούλου	Ν
Πέτρος Δελιγιάννης		Στέφανος Α. Δούκας	
Ποθητὸς Ῥεβελάκης		Ἰωάννης Κατσάκος	
Κωνστ. Κυπριάδης	Ν	Δημ. Κουμουνδουράκης	Ν
Ἰωάν. Δελιγιάννης		Βενετσάνος Κυβέλος	Ν

Νικόλαος Πιεράκος . . . Ν	Γεώργιος Ναύτης . . . . .
Χ. Χριστόπουλος	Ιωάννης Σαγρεδός . . . . Ν
Π. Κανελλόπουλος	Παναγιώτης Ψαθης . . . Ν
Νικόλαος Μασχούλας . . .	Αντ. Αρμάος . . . . . Ν
Π. Αργυρόπουλος . . . . Ν	Γρηγ. Μανοῦσος. . . . .
Ν. Πανουριᾶς	Αδαμ. Διαμαντόπουλος . .
Εὐθ. Κεχαγιᾶς . . . . . Ν	Δημ. Πολυχρονόπουλος . Ν
Κωνσταντῖνος Βλάμης . . Ν	Δημήτριος Βότσαρης . . .
Βενιζέλος Ῥοῦφος	Γεώργιος Ι. Στάϊκος . . .
Ἀνδρέας Χ. Λόντος	Νικόλαος Πιπῖνος . . . . Ν
Παναγ. Καλαμογδάρτης . .	Κωνστ. Δουζίνας . . . . .
Κωνστ. Κωνστάκης	Ἀνδρ. Γ. Κουντουριώτης . Ν
Ἀνάργυρος Χ. Ἀναργύρου . .	Δημήτριος Βουδούρης . . .
Νικόλαος Γκίνης	Ἀντώνιος Τσαμαδός . . .
Ἀθανάσιος Μησυρλῆς . . . Ν	Πέτρος Χ. Πέτρος . . . .
Γεώργιος Μπάστας . . . Ν	Εὐαγγέλης Βαλατσός . . . Ν
Ἰωάννης Μανιώτης . . . Ν	Σ. Σκουμπουρδῆς . . . . Ν
Ἰωάννης Δουλίδης . . . . Ν	Εὐαγγέλης Κοντογιάννης . .
Κωνς. Πλατύς	Αὐγερινὸς Ἀβέρωφ . . . Ν
Ἀν. Ῥενουάρδος . . . . Ν	Α. Μάντσαρης . . . . .
Μιχαὴλ Σολωμός . . . . Ν	Δημήτριος Κριεζώτης . . .

Ἀναγνωσθὲν δ' ἐγένετο δεκτὸν δι' ἀναστάσεως καὶ τὸ 1 ἄρθρον τοῦ 14 κεφαλαίου, ἔχον ὡς ἑξῆς·

Κεφ. 14. Δημόσια κτήματα.

«1. Προσωπικὸν γεωμετρικοῦ γραφείου δραχ. 49,320 »

Ἐπὶ δὲ τοῦ 2 ἄρθρου παρετήρησέ τις, ὅτι ἡ Κυβέρνησις ἐξακολουθοῦσα νὰ διατηρῇ τὰ φθαρτὰ κτήματα, καὶ νομίζουσα ὅτι δῆθεν τὰ καλλιεργεῖ, δὲν κάμνει ἄλλο ἢ νὰ συντείνῃ εἰς τὴν καταστροφήν των. Οὕτω π. χ. εἶδεν ἰδίοις ὄμμασιν ὅτι οἱ πλεῖστοι τῶν ἐθνικῶν ἐλαιώνων Ἀμφίσσης κατεστράφησαν, καὶ διὰ νὰ διακρίνῃ τις τὰ ἐθνικὰ ἀπὸ τὰ ἰδιόκτητα κτήματα, ἀρκεῖ νὰ ἐξετάσῃ ποῖον εἶναι κατεστραμμένον. Εἶναι λοιπὸν ἀνάγκη ἀπαραίτητος νὰ ἐκποιηθῶσι τὰ ἐθνικὰ φθαρτὰ κτήματα. Μολονότι δὲ ὁ Κ. ὑπουργὸς τῷ εἶπεν, ὅτι θέλει φέρει τοιοῦτον πρὸς ἐκποίησιν αὐτῶν νομοσχέδιον, κατὰ δυστυχίαν δὲν ἔγεινε τίποτε, ἂν καὶ εἰς τὸν Β. λόγον ἐδόθη ἡ περὶ τούτου ὑπόσχεσις.

Προσέθηκεν ἄλλος, ὅτι κατὰ δυστυχίαν οὐχὶ μόνον οἱ ἐθνικοὶ ἐλαιῶνες, ἀλλὰ καὶ ἀμπελῶνες καὶ δάση ὁλόκληρα κατεστράφησαν, ἡ δὲ φθορὰ τῶν μοναστηριακῶν κτημάτων εἶναι τοσαύτη, ὥστε οὔτε στέγη ἔμεινεν εἰς αὐτά. Τὸ δημόσιον ἐνοικίασε δι' 60,000 δραχμὰς τὴν ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ τοῦ Μονὴν τοῦ Ἀϋγοῦ καὶ ἐν τούτοις οἱ ἐνοικιασταὶ θέλουσιν ὠφεληθῇ 60000 δραχμὰς μόνον ἐκ τῶν καταστροφῶν, ἃς θέλουν φέρει εἰς τὰ παρακείμενα δημόσια δάση. Εἰς ὅλα λοιπὸν ταῦτα ὑπάρχει ἀκηδία τις κυβερνητική, ἀφίνουσα τὰ πάντα νὰ καταστρέφωνται. Ἀπόδειξις ὁ μέχρις ἐσχάτων διευθυντὴς τοῦ βοτανικοῦ κήπου Χαιρέτης, ὅστις ἐπὶ 10 ἔτη δὲν ἔδωκε λεπτὸν εἰς τὸ δημόσιον, ἐνῷ ὁ ἤδη διορισθεὶς νέος διευθυντὴς δίδει, ὡς ἤκουσεν, 800 δραχμὰς κατὰ μῆνα. Διὸ συμπεραίνει ὅτι τὰ μὲν μοναστήρια πρέπει νὰ διατηρηθῶσιν ἐκ νέου, ὅλα δὲ τὰ λοιπὰ φθαρτὰ κτήματα νὰ ἐκποιηθῶσιν.

Ἐπὶ τούτοις ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὸ 2 ἄρθρον, ὡς καὶ τὰ ἑπόμενα 3, 4 καὶ 5 δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως, ὡς παρεδέχθη καὶ τὸ σύνολον τοῦ 14 κεφαλαίου ἀναβαίνοντος εἰς δραχμὰς 133,270, διὰ ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν διὰ ψήφων 79 κατὰ 1, κατὰ πρωτόκολλον ὅμοιον σχεδὸν τῷ προηγηθέντι. Ἔχουσι δὲ τὰ ἄρθρα ὡς ἀκολούθως·

«2. Ἔξοδα διοικήσεως 43400
3. Ὑλικὸν καὶ λοιπὰ ἔξοδα 15000
4. Οἰκοδομαὶ καὶ ἐπισκευαὶ κτιρίων . . . 20350
5. Ἐκκλησιαστικὰ κτήματα . . . . . 5000.»

Γενομένου δὲ δεκτοῦ διὰ ψηφορορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν καὶ τοῦ 15 κεφαλαίου μὴ διαιρουμένου εἰς ἄρθρα, διὰ ψήφων 78, ἔχοντος οὕτω·

«Κεφ. 15. Ἐπιστροφαὶ χρημάτων 30,000.»

Ἀναγνωσθὲν τὸ 1 ἄρθρον τοῦ 16 κεφαλαίου, τὸ ὁποῖον ἐγένετο δεκτὸν δι' ἀναστάσεως, ἔχον ὡς ἐρεῖς·

Κεφ. 16. Ἀποζημιώσεις.

«1. Ἐκτέλεσις δικαστικῶν ἀποφάσεων 200000»

Ἀναγνωσθέντος δὲ καὶ τοῦ 2 ἄρθρου μετὰ τῆς ἑπομένης γνώμης τῆς ἐπιτροπῆς·

«Τὸ εἰς ἀντιμισθίας δικηγόρων ὑπολογισθὲν τὸ 1860 ποσὸν εἰς δραχμὰς 55,000 ὑπολογίζεται τὸ 1861 εἰς δραχμὰς 57200, τοὐτέστι κατὰ δραχμὰς 2200 ὑπέρτερον. Ἡ ἐπιτροπὴ ἀπέχουσα νὰ διαφιλονεικήσῃ τὴν ἀνάγκην τῆς τοιαύτης αὐξήσεως, περιορίζεται μόνον νὰ παρατηρήσῃ κατὰ μειονοψηφίαν ὅτι αἱ θέσεις δημοσίων δικηγόρων πρέπει νὰ νομοθετηθῶσι συμφώνως μὲ τὸ ἄρθρον 27 τοῦ Συντάγματος, καθόσον ὁ δια-

ρισμὸς τῶν ἐμμίσθων τούτων δημοσίων παρὰ τοῖς δικαστηρίοις δικηγόρων γίνεται δι' εἰδικῶν Βασιλικῶν διαταγμάτων καὶ ἑπομένως κατατάττονται οὗτοι εἰς τὴν τάξιν τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων, ἐὰν δὲ τυχὸν δὲν συμφέρῃ εἰς τοὺς τοιούτους νὰ ἀπομακρυνθῶσι καὶ πάσης ὑπερασπίσεως ἰδιωτικῶν συμφερόντων ἀπέναντι ἰδιωτῶν δύναται νὰ περιληφθῇ εἰς τὸν νόμον διάταξις ἐπιτρέπουσα τὴν τοιαύτην ὑπεράσπισιν.»

Ἐξέθηκέ τις, ὅτι οἱ περὶ ὧν ὁ λόγος δικηγόροι τοῦ δημοσίου ἀπορροφῶσιν ἐκ τοῦ προϋπολογισμοῦ 57,200 δραχμὰς ἐτησίως, τὸ δὲ πτωχὸν ἔθνος πληρόνει τὴν ποσότητα ταύτην διὰ νὰ τοὺς ἔχῃ ὑπερασπιστὰς ἀπέναντι ἄλλων ζητούντων νὰ τὸ ἀδικήσωσιν, ἀλλ' οἱ φύλακες οὗτοι τοῦ δημοσίου ἐνόνονται ἐνίοτε μετὰ τῶν λύκων ἵνα τὸ καταστρέψωσιν ἐντελῶς. Ἀπόδειξις, ὅτι εἷς μόνον ἐκ τῶν δικηγόρων τούτων ἐκίνησε πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν ἀγωγὴν κατὰ τοῦ δημοσίου, καὶ ἐκέρδησε 30—40,000 δραχμὰς λόγῳ δῆθεν μισθοδοσίας του ὡς ὑπάρξαντος ἀξιωματικοῦ. Δὲν γίνεται λοιπὸν ἐκ μέρους τῶν δικηγόρων τοῦ δημοσίου καλὴ ἡ ὑπεράσπισις τῶν συμφερόντων αὐτοῦ, καὶ τότε εἶναι προτιμότερον νὰ λείψῃ ἡ δαπάνη αὕτη.

Ἀντέταξεν εἰπὼν ἄλλος, ὅτι ἂν ὁ προαγορεύσας ἔχῃ ὡς βουλευτὴς τὸ δικαίωμα, νὰ ἐπικρίνῃ ἐντὸς τοῦ δικαίου τὰς δημοσίας ἀρχάς, δὲν ἔπεται ὅτι ἔχει καὶ τὸ δικαίωμα τοῦ νὰ προσβάλλῃ ἄνευ λόγου ἀνθρώπους ἀνωτέρους πάσης μομφῆς διὰ τὸν χαρακτῆρα καὶ τὴν τιμιότητά των. Ἡ σύστασις τακτικῶν δικηγόρων τοῦ δημοσίου ἔλαβεν ἀρχὴν πρῶτον ἐπὶ τῆς ὑπουργείας τοῦ Κ. Ἀργυροπούλου, ὅστις θεωρήσας ἀναγκαῖον νὰ ἀναθέσῃ τὴν ὑπεράσπισιν τῶν δημοσίων συμφερόντων εἰς ὡρισμένον τι πρόσωπον, εἶχε διορίσει πρὸς τοῦτο τὸν ἀξιότιμον Κ. Κυπαρίσσην, καὶ βεβαίως δὲν ἀπέτυχεν εἰς τὴν ἐκλογήν του. Μετὰ δὲ ταῦτα ἐθεωρήθη καλὸν νὰ διορισθῇ ἀριθμός τις τακτικῶν δικηγόρων τοῦ δημοσίου, οἵτινες νὰ συζητῶσιν ὅλας τὰς ὑποθέσεις αὐτοῦ καὶ τὰς ὑπερασπίζωσιν ἀπέναντι τῶν δικαστηρίων. Κατὰ συνέπειαν τὸ ὑπουργεῖον ἐπροκάλεσε Β. διάταγμα δι' οὗ ἐπετράπη νὰ ἀνατεθῇ εἰς ὡρισμένον ἀριθμὸν δικηγόρων ἡ ὑπεράσπισις τῶν ὑποθέσεων τοῦ δημοσίου. Ἀντὶ λοιπὸν νὰ ἀνατίθηται ἡ ὑπεράσπισις σήμερον εἰς τὸν ἕνα καὶ αὔριον εἰς τὸν ἄλλον δικηγόρον, χωρὶς ἐν τούτοις νὰ ἔχῃ τὸ δημόσιον τοὺς εἰδικοὺς δικηγόρους του, ἐθεωρήθη προτιμότερον νὰ ὁρισθῶσι τινες τούτων, τοὺς ὁποίους ἀντὶ νὰ πληρόνῃ

τὸ δημόσιον ἀνὰ πᾶσαν δίκην, νὰ ἀποζημιοῖ κατ' ἀποκοπήν· πρὸς τοῦτο δὲ λαμβάνουσιν ὅ,τι ἤθελον λαμβάνει καὶ ἂν ἀνεδέχοντο τὴν ἐκ διαλειμμάτων ὑπεράσπισιν αὐτῆς ἢ ἐκείνης τῆς ὑποθέσεως τοῦ δημοσίου. Ἑπομένως ἡ σύστασις τακτικῶν δικηγόρων οὐχὶ μόνον δὲν φέρει χαρακτῆρα δημοσίας θέσεως, ἵνα καθιερωθῇ διὰ νόμου, ἀλλ' οὔτε ἦτον ἀνάγκη Β. διατάγματος δυνάμει τοῦ ὁποίου νὰ ἐπιτραπῇ ὁ προσδιορισμὸς τακτικῶν δικηγόρων. Ἐπειδὴ δὲ μεταξὺ αὐτῶν ἔχει τὴν τιμὴν νὰ συναριθμῆται καὶ ὁ ἀγορεύων, παρατηρεῖ ὅτι μὲ πολλὴν τόλμην ἠθέλησεν ὁ προαγορεύσας νὰ προσβάλῃ ἄνδρας ἀνωτέρους πάσης αἰτιάσεως, εἰπὼν ὅτι οἱ δικηγόροι τοῦ δημοσίου ἠνώθησαν μετὰ τῶν λύκων πρὸς διαρπαγὴν τῆς περιουσίας του. Τοιαῦται ἐκφράσεις δὲν εἶναι κοινοβουλευτικαί, οὐδὲ δύναταί τις νὰ προσβάλῃ δωρεὰν τὴν τιμὴν καὶ τὸν χαρακτῆρα τῶν ἄλλων. Παρατηρεῖ μάλιστα εἰς τὸν προαγορεύσαντα ὅτι ἡ σύστασις εἰδικῶν δικηγόρων, μεθ' ὅσα καὶ ἂν ἠθέλησε νὰ εἴπῃ, ὠφέλησε τὸ δημόσιον κατὰ πολλὰς χιλιάδας δραχμῶν, ὡς δύναται νὰ ἀποδειχθῇ διὰ τῶν πραγμάτων. Ἀνέφερε πρὸς τοῖς ἄλλοις, ὅτι εἷς τῶν δικηγόρων τούτων ἐκέρδησεν ἀπέναντι τοῦ δημοσίου 40,000 δραχμῶν. Καὶ διὰ τί νὰ μὴ τὰς κερδήσῃ; Ὁ δικηγόρος οὗτος εἶναι ὁ κύριος Ἀξελός· ὑπῆρξεν ἀξιωματικὸς ἐπὶ τοῦ ἀγῶνος, διετέλεσε τοιοῦτος καὶ μετὰ ταῦτα, καὶ ἔχων ἀπαιτήσεις νομίμους, εἰσήγαγε τὴν ὑπόθεσίν του εἰς τὰ δικαστήρια, τὰ ὁποῖα ὅλα μέχρι τοῦ Ἀρείου πάγου ἀπεφάνθησαν ὑπὲρ τοῦ δικαίου του. Δὲν ἔπρεπε νὰ τὸ λάβῃ διότι ὑπῆρξε δικηγόρος τοῦ δημοσίου; Καὶ ὅμως τὴν ὑπεράσπισιν τῆς μετὰ τοῦ κυρίου Ἀξελοῦ δίκης δὲν ἀνέλαβεν οὐδεὶς τῶν δικηγόρων τοῦ δημοσίου καθ' ὅσον ἐπρόκειτο περὶ συναδέλφου των, καὶ ἀνετέθη ἡ ὑπεράσπισις εἰς δικηγόρους γνωστοὺς διὰ τὴν αὐστηρότητα καὶ νομομάθειάν των, τοὺς ΚΚ. Ῥενιέρην καὶ Βέλλιον. Ἀλλ' ὁ κύριος Ἀξελὸς ἐκέρδησε, καὶ εὐθὺς μετὰ τοῦτο παρητήθη ἐν γένει τῆς δικηγορίας ἵνα διατρέξῃ τὸ στρατιωτικὸν στάδιον.

Παρετήρησεν ἄλλος, ὅτι ἐπὶ τοῦ συζητουμένου ἄρθρου βλέπει σημειούμενον ἐν ποσῷ 200,000 δραχμῶν πρὸς ἐκτέλεσιν δικαστικῶν ἀποφάσεων, ὀλίγον δὲ πρότερον ἐζητήθη πίστωσις στωσις 100,000 δραχμῶν διὰ τὸν αὐτὸν λόγον. Διὸ παρατηρεῖ ὅτι ἦτον εὐκταῖον νὰ μὴ παρεπέμποντο εἰς τὰ δικαστήρια ἀνεξετάστως ὅλαι αἱ ὑποθέσεις, ἀλλὰ νὰ διερευνᾶται ἡ φύσις ἑκάστης καὶ ὅσον ἔνεστι νὰ συμβιβάζωνται αἱ διαφοραί. Εὐτυχῶς προίσταται ἤδη τοῦ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργείου

ἀνὴρ νοήμων καὶ ἱκανὸς, περιστοιχιζόμενος δὲ καὶ ὑπὸ ἱκανῶν συμβούλων, πέποιθεν ὅτι θέλει ἀσπασθῇ τὸ σύστημα τοῦ συμβιβασμοῦ ὅπου τὸ συμφέρον τοῦ δημοσίου ἀπαιτεῖ τοῦτο.

Εἰπόντος δὲ ἄλλου, ὅτι μεθ' ὅσα καὶ ἂν ἐλέχθησαν οὐχ ἧττον ἡ θέσις τῶν δικηγόρων τοῦ δημοσίου εἶναι καθαρῶς θέσις δημοσίων ὑπαλλήλων, καὶ ἐπειδὴ δὲν εἶναι νομοθετημένη, πρέπει νὰ ἐξαλειφθῇ τὸ ζητούμενον ποσὸν· ἐπέφερεν ὁ εἰσηγητὴς, ὅτι καὶ εἰς τὴν ἐπιτροπὴν παρουσιάσθησαν ἐπὶ τοῦ πρακειμένου δύω ἰδέαι, καὶ οἱ μὲν εἶπον ὅτι οἱ δικηγόροι τοῦ δημοσίου δὲν εἶναι ὑπάλληλοι διὰ τοὺς μικρὸν ἀνωτέρω ἐκτεθέντας λόγους, οἱ δὲ, ὅτι ἀφοῦ διωρίσθη ὡρισμένος ἀριθμὸς δικηγόρων, ἀφοῦ ἐπετράπη τοῦτο δυνάμει Β. διατάγματος καὶ ἀφοῦ δὲν δύναται νὰ ἀνατεθῇ πλέον εἰς ἄλλους δικηγόρους ἡ ὑπεράσπισις τοῦ δημοσίου, ἕπεται ὅτι οἱ διορισθέντες εἶναι ὑπάλληλοι, διὸ πρέπει νὰ νομοθετηθῇ καὶ ἡ θέσις των. Ὅσον δ' ἀφορᾷ τὰ περὶ τῆς δίκης τῶν 40,000 δραχμῶν λεχθέντα, δὲν ἐξετάζομεν ἐνταῦθα τὸ δεδικασμένον, οὐδὲ θίγομεν τὸ δικαστικὸν μέρος· ἀλλ' ἔχομεν τὸ δικαίωμα νὰ ἐξετάσωμεν τὰ πρὸς ὑπεράσπισιν δοθέντα μέσα καὶ τὴν διαγωγὴν τῶν δικηγόρων τοῦ δημοσίου χωρὶς νὰ μᾶς ἐλέγξῃ τις ὅτι παρεκκλίνομεν, καὶ ἑπομένως δὲν ἦτον δίκαιον νὰ κατακριθῇ ὁ τὴν ὑπόθεσιν ταύτην παρενείρας βουλευτής.

Ἐξέθηκεν ἄλλος, ὅτι ἡ ὑπεράσπισις τῆς ὑποθέσεως ταύτης εἶχε τῷ ὄντι ἀνατεθῇ εἰς ἕνα τῶν πλέον ἱκανῶν καὶ ἀξιοτίμων δικηγόρων. Καὶ εἶναι μὲν ἀληθὲς ὅτι τὸ δεδικασμένον οὐδεὶς δύναται νὰ ἐπικρίνῃ, ἀλλ' ὡς πρὸς τὸ διοικητικὸν μέρος, τοῦ ὁποίου δυνάμεθα νὰ ἐπιληφθῶμεν, διαμαρτύρεται ἀπέναντι τοῦ παντὸς ὅτι ἡ ὑπεράσπισις ὑπῆρξεν ἐντελεστάτη. Ὡς πρὸς δὲ τὸ μέτρον τοῦ νὰ διορίσῃ τὸ δημόσιον τακτικοὺς ἐπὶ τῶν ὑποθέσεών του δικηγόρους, νομίζει ὅτι ἐξέκλινεν ἡ συζήτησις, διότι δὲν πρέπει νὰ ἐξετάσωμεν ἐνταῦθα ἄλλο τι εἰμὴ ἂν οἱ διορισθέντες δικηγόροι ἐκπληροῦν καλῶς τὸ καθῆκόν των, λέγει δὲ ὅτι οἱ πλεῖστοι τούτων εἶναι οἱ πρώτιστοι τῶν παρ' ἡμῖν δικηγόρων, καὶ ἐδέχθησαν τὸν διορισμὸν τοῦτον οὐχὶ δι' ἀνάγκην, διότι καὶ ἰδιωτικῶς ἠδύναντο νὰ ἔχωσι τὰς αὐτὰς ὠφελείας, ἀλλὰ δι' ἄλλους λόγους. Ὅ,τι λοιπὸν εἰς τὴν περίστασιν ταύτην ἤθελεν εὐχηθῇ εἶναι τὸ νὰ περιωρίζοντο οἱ δικηγόροι οὗτοι εἰς μόνην τὴν ὑπεράσπισιν τῶν ὑποθέσεων τοῦ δημοσίου, καὶ νὰ μὴ ἀνελάμβανον καὶ ἰδιωτικὰς ὑποθέσεις, τὸ ὁποῖον εἶ-

ναι κράμα τι ἐνεργείας ἐπιβλαβὲς καὶ γεννῶνται συγχρόνως παράπονα.

Ἐπέφερεν ἄλλος, ὅτι καθ' ἣν ἐποχὴν διεύθυνε τὰ οἰκονομικά, ἐστέφθη τῷ ὄντι ὅτι διὰ νὰ κανονισθῶσιν αἱ δίκαι τοῦ δημοσίου, ἔπρεπε νὰ καλέσῃ δικηγόρον τινὰ φίλον του, εἰς ὃν νὰ ἀναθέσῃ τὴν διεξαγωγὴν ὅλων τῶν δικῶν. Ὡς τοιοῦτον δ' ἐξελέξατο τὸν Κ. Κυπαρίσσην, καὶ πάντες συνωμολόγησαν μετὰ τὸν διορισμόν του, ὅτι καὶ αἱ ὑποθέσεις τοῦ δημοσίου ἔβαινον ἐπὶ τὰ κρείττω, καὶ ὁ ῥηθεὶς δικηγόρος ὡρμᾶτο ἀπὸ πνεῦμα καλῆς πίστεως καὶ εὐθυδικίας. Ἐν γένει δὲ ὁ ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν εἶναι κύριος νὰ ἀναθέτῃ τὸ καθῆκον τῆς ὑπερασπίσεως εἰς οἱονδήποτε θέλει δικηγόρον εἴτε ἐπὶ ἀναλόγῳ ἀμοιβῇ, εἴτε διὰ μιᾶς μισθώσεως περιληπτικῆς, ὥστε δὲν ὑπάρχει ἀνάγκη νομοθετήσεως τῆς θέσεως ταύτης.

Προσθέντος δὲ τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ, ὅτι μετὰ τὸν διορισμὸν τακτικῶν δικηγόρων καὶ τὸ δημόσιον δαπανᾷ ὀλιγώτερα καὶ τὰ συμφέροντά του εὑρίσκουν καλλιτέραν ὑπεράσπισιν καὶ ἀσφάλειαν· ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα παρεδέχθη τὸ 1 καὶ 2 ἄρθρον τοῦ 16 κεφαλαίου δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως, ὡς παρεδέχθη καὶ τὸ σύνολον αὐτοῦ, ἀναβαῖνον εἰς 257,200 δραχμὰς διὰ ψήφων 79 κατὰ μιᾶς, κατὰ τὸ προσαρτώμενον ἐνταῦθα τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον. Ἔχει δ' οὕτω·

Κεφάλαιον 16 αποζημιώσεις.

α 1. Ἐκτέλεσις δικαστικῶν ἀποφάσεων . . .	200,000
2. Ἀντιμισθία δικηγόρων	57,200.»

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἓξ ζητήματος·

«Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὸ σύνολον τοῦ κεφ. 16 τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργείου, ναὶ ἢ ὄχι;»

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Κωνσταντῖνος Θεοδώρου	. .	Ἰωάννης Βλάσσης	. . . . N
Ἰωάννης Σωτηριάδης	. . . .	Δημήτριος Καλλιφρονᾶς	. . N
Ἀντώνιος Βενιζέλος	. . . N	Γεώργιος Δ. Φάλλης	. . . N
Δημ. Γιαννούλης	. . . . N	Γεώργιος Σκυῦφος	. . . N
Γ. Ν. Καΐρης	. . . . . N	Σταῦρος Βλάχος	. . . . N
Νικόλαος Π. Ἀθανασίου	. . N	Ἰω. Καραγιαννόπουλος	. .
Δημήτριος Τσόκρης	. . . N	Ἀθανάσιος Ἴσκος	. . . . .
Ἀνδρέας Δανόπουλος	. . . N	Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς	. . .

Φίλων Φίλωνος . . . . . N	Κωνσταντῖνος Κυπριάδης . .
Λεωνίδας Λογοθέτης . . . N	Ἰωάννης Δελιγιάννης . . .
. . . . .	Σταῦρος Καμπερόπουλος . .
Γεώργιος Γεροθανάσης . . N	Ἀνδρέας Νοταρᾶς . . . . .
Λεωνίδας Πετροπουλάκης . N	Ἀριστείδης Μεντσελόπουλος .
Θ. Τσαννετάκης . . . . . N	Ἐμμανουὴλ Τσοῦχλος . . N
Ἰωάννης Σαφάκας . . . . N	Χαράλ. Α. Χρηστόπουλος . N
Ἀθανάσιος Παπαθανασίου . .	Νικόλαος Χ. Παναγιώτου . .
Ἐλευθέριος Καλογερᾶς . . . N	Δημήτριος Σακελλαράκης . . N
Ν. Παπαμιχαλόπουλος . . N	Σπυρίδων Κοπανίτσας . . . N
Σταμάτιος Μήτσας . . . N	Ἐμμανουὴλ Μελετόπουλος . N
Ἀνδρέας Ζέρβας . . . . . O	Νικόλαος Θ. Λεώπουλος . . N
Γεώργιος Βελῆς . . . . . N	Λουκᾶς Στεφάνου . . . . N
Δημήτριος Ζῶτος . . . . N	Νῖκος Βουλπιώτης . . . .
Γεωργούλας Γιολδάσης . . .	Β. Ρ. Παλαμίδης . . . . N
Ἰωάννης Χατσόπουλος . . .	Α. Ἀλεξανδρόπουλος . . . N
Λύσανδρος Βιλαέτης	Ἰω. Ν. Ταμπακόπουλος . . .
Ἀνδρέας Αὐγερινός . . . . N	Γ. Ν. Ῥεβελιώτης . . . .
Νικόλαος Σισίνης	Δημήτριος Φιλάρετος . . .
Αὐγερινὸς Πετραλιᾶς . . .	Μελέτιος Χ. Μελέτης . . .
Γεώργιος Διαμάντης	Ν. Δικαῖος . . . . . N
Ἀναγνώστης Δημητρίου . .	Ν. Σακελλαριάδης . . . . N
Γασ. Δελένδας	Ἐπαμιν. Δελιγιώργης . . .
Σπ. Μαρκεζίνης . . . . . N	Παν. Τσιμπουράκης . . . .
Ν. Βαρβαρῆγος . . . . . N	Ἀλέξανδρος Κουμουνδοῦρος . N
Θρασύβουλος Α. Ζαΐμης . . N	Παναγιώτης Παπατσώνης . N
Ἀσημάκης Χαραλάμπης . .	Σπῆλιος Ἀντωνόπουλος . . N
Λεωνίδας Ν. Πετιμεζᾶς . N	Ἰωάννης Προβελέγιος . . . N
Χαρίλαος Θεοχαρόπουλος . N	Ἰωάννης Ταταράκης . . N
Γρηγόριος Κορφιωτάκης . .	Σπυρ. Βαρότσης . . . . . N
Ἰωάννης Ζάρκος	Ἐμμ. Ναυπλιώτης . . . . N
Γεώργιος Περωτῆς . . . . N	Κωνστ. Κρίσπης . . . . N
Α. Κοντόσταυλος . . . N	Νικόλαος Τσαβέλλας . . . N
Ἰωάννης Μπαλάφας . . . N	Νικόλος Καναβός . . . . .
Γεώργιος Μιχαὴλ . . . . N	Α. Παπαδημητριάδης . . .
Ἀνδρέας Δελιγιάννης . . . N	Θ. Μεχαλόπουλος . . . . N
Γ. Πλαπούτας	Παν. Μ. Ἰατρὸς . . . . .
Α. Ἀντωνόπουλος	Κίμων Χριστοδούλου . . .
Πέτρος Δελιγιάννης	Στέφανος Α. Δούκας . . . N
Ποθητὸς Ῥεβελάκης . . . N	Ἰωάννης Κατσάκος . . . .

Δημήτριος Κουμουνδουράκης N	Μιχαὴλ Σολωμός . . . .
Βενετσάνος Κυβέλος . . . N	Γεώργιος Ναύτης . . . .
Νικόλαος Πιεράκος . . . . N	Ἰωάννης Σαγρέδος . . . . N
Χ. Χριστόπουλος . . . . N	Παναγιώτης Φάθης . . . . N
Π. Κανελλόπουλος	Ἀντώνιος Ἀρμάος . . . . N
Νικόλαος Μοσχούλας . . . N	Γρηγόριος Μανοῦσος . . . .
Π. Ἀργυρόπουλος . . . . N	Ἀδαμ. Διαμαντόπολος . . .
Νάκος Πανουριᾶς	Δημ. Πολυχρονόπουλος . N
Εὐθύμιος Κεχαγιᾶς	Δημήτριος Βότσαρης . . . .
Κωνσταντῖνος Βλάμης . . .	Γεώργιος Ι. Σταΐκος . . . .
Βενιζέλος Ῥοῦφος	Νικόλαος Πιπῖνος . . . . .
Ἀνδρέας Χ. Λόντος . . . N	Κωνσταντῖνος Δουζίνας . . .
Παναγιώτης Καλαμογδάρτης N	Ἀνδρέας Γ. Κουντουριώτης . N
Κωνσταντῖνος Κωνστάκης . N	Δημήτριος Βαυδούρης . . .
Ἀν. Ἀνδρ. Χ. Ἀναργύρου . .	Ἀντώνιος Τσαμαδός . . . .
Νικόλαος Γκίνης	Πέτρος Χ. Πέτρος . . . .
Ἀθανάσιος Μησυρλῆς . . . N	Εὐαγγέλης Βαλατσός . . .
Γεώργιος Μπάστας . . . . N	Σ. Σκουμπουρδῆς . . . . N
Ἰωάννης Μανιώτης . . . . N	Εὐαγγέλης Κοντογιάννης . .
Ἰωάννης Δουλίδης . . . . N	Αὐγερινὸς Ἀβέρωφ . . . . N
Κωνσταντῖνος Πλατύς . . .	Α. Μάντσαρης . . . . . N
Ἀντώνιος Ῥενουάρδος . . . N	Δημήτριος Κριεζώτης . . N

Ἀναγνωσθέντος δὲ τελευταῖον καὶ τοῦ 17 κεφαλαίου, ἐξέθηκέ τις, ὅτι, καθ' ἃ εἶχεν εἴπει ὁ ὑπουργός, ἐκ τοῦ κεφαλαίου τούτου τῶν φαλαγγιτικῶν γραμματίων ὑπῆρχον ἐν τῷ ταμείῳ τὴν 31 Δεκεμβρίου 1857 δραχμαὶ 570,000, ἀφοῦ δὲ παρεδέχθη αὐτὰς ὡς μετρητάς, ἔπρεπεν, ἐννοεῖται, νὰ ζητήσῃ πίστωσιν ἵνα μειώσῃ τὸ ὅλον ποσὸν κατὰ 570,000, ἀλλ' ὁ ὑπουργὸς δὲν ἔπραξε τοῦτο. Ἀκολούθως ἐζήτησε τῷ 1859 πίστωσιν μόνον 300,000 δραχμῶν, τῶν ὁποίων ἐποίησε χρῆσιν, ὥστε, ἀφαιρουμένου τοῦ ποσοῦ τούτου, μένουν μέχρι τῶν 570,000 ἔτι δραχμαὶ 270,000. Κατόπιν ἐζήτησεν ἔτι τῷ 1860, 100,000 δραχμάς, τῷ δὲ 1861 δὲν ζητεῖ τίποτε, ὥστε ἐκ τοῦ ἀρχικοῦ ποσοῦ τῶν 570,000 δραχμῶν μένουν ἔτι 170,000, τὰς ὁποίας ὤφειλε νὰ ζητήσῃ. Ἀλλ' ἐὰν τὸ ἀρχικὸν ποσὸν εἰσῆλθεν εἰς τὸ ταμεῖον ἐν διαστήματι δύω ἐτῶν, τοῦ 1856 καὶ 1857, ἡμεῖς ἂν ὑπολογίσωμεν ἀπὸ 100,000 μόνον δραχμὰς κατὰ τὰ λοιπὰ τέσσαρα ἔτη, εὑρίσκομεν ἐκ φαλαγγιτικῶν γραμματίων μέχρι τοῦ 1861 δραχμὰς 400,000, ἂν δὲ προσθέσωμεν εἰς ταύτας καὶ τὸ ὑπόλοιπον 170,000 δραχ-

μῶν, αἵτινες μένουσιν ἀπὸ τοῦ 1857, ὡς ἀπέδειξεν ἀνωτέρω, πάλιν ἀναβαίνει τὸ ποσὸν εἰς 570,000 δραχμάς. Καὶ μολονοτοῦτο ὁ Κ. ὑπουργὸς οὐ μόνον δὲν σημειοῖ ἐπὶ τοῦ προκειμένου κεφαλαίου κἀμμίαν ποσότητα, ἀλλὰ καὶ λέγει εἰς τὸ ὑπ' ἀριθμὸν 83 φύλλον τῆς λεπτομερείας, ὅτι τὸ διὰ συμψηφισμὸν φαλαγγιτικῶν γραμματίων ποσὸν ἀφῃρέθη, διότι τὰ μέχρι τοῦδε ψηφισθέντα ποσὰ ἐξαρκοῦν πρὸς ἐξόφλησιν. Μετὰ τὸν μαθηματικὸν τοῦτον ἔλεγχον ἂς διϊσχυρισθῇ πλέον ὁ ὑπουργὸς, ὅτι ὁ προϋπολογισμός του εἶναι ἀκριβής.

Ἀπήντησεν ὁ ὑπουργὸς, ὅτι δι' ὅλων τῶν ὑπολογισμῶν τούτων ἐζήτησεν ὁ βουλευτὴς Παρνασσίδος νὰ ἀποδείξῃ ὅτι τὰ ἀναγκαῖα ἔσοδα καὶ ἔξοδα δὲν εἶναι ἀκριβῶς σημειωμένα εἰς τὸν προϋπολογισμὸν, δυστυχῶς ὅμως ἀπέτυχε τοῦ σκοποῦ του, διότι κατὰ μὲν τὸ 1857 ἐσημειώθη ἐν ἔσοδον ἐκ φαλαγγιτικῶν γραμματίων, καθ' ὅσον εἶχε πληρωθῇ ποσὸν ἴσον εἰς τὰ δημόσιον, τὸ δὲ 1861 δὲν περιέχει τοιαύτης φύσεως ἔσοδον, καὶ ἐπομένως οὔτε σημειοῦται. Ὅταν δὲ δὲν ἔχῃ ἤδη τοιοῦτον ἔσοδον δὲν εἶναι ποσῶς ὑπόχρεως νὰ σημειώσῃ τὸ ἔσοδον τοῦ 1857 διὰ νὰ φέρῃ ἐξίσωσιν, καὶ δύναται νὰ κάμῃ τὸν συμψηφισμὸν μὲ οἱονδήποτε ἄλλο ἔτος θελήσῃ· ὥστε ὁ προϋπολογισμὸς εἶναι ἀκριβέστερος παρ' ὅσον ἠθέλησε νὰ ὑποθέσῃ ὁ προαγορεύσας.

Ἀπαντήσαντος δὲ τοῦ πρὸ αὐτοῦ, ὅτι ὁ ὑπουργὸς δὲν ἔπρεπε νὰ διακρίνῃ τὴν χρῆσιν τοῦ 1857 ἀπὸ τὴν τοῦ 1861, διότι ὁ αὐτὸς ἦτον καὶ τότε καὶ σήμερον ὑπουργὸς, μόνον δὲ ἤθελεν εἶσθαι τοῦτο δικαιολόγημα δι' ἕνα ὑπουργὸν ἄλλον· μετά τινας ἄλλας ὁμοίας παρατηρήσεις παρελείφθη τὸ 17 κεφάλαιον «Συμψηφισμὸς φαλαγγιτικῶν γραμματίων» ὡς κενόν, οὕτω δ' ἐπεραιώθη ἡ συζήτησις τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργείου.

Μετὰ ταῦτα ὁ πρόεδρος ἀνήγγειλας ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης θέλει εἶσθαι ἡ συζήτησις τῶν προϋπολογισμῶν τῶν λοιπῶν ὑπουργείων διέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ ὥραν 5 μ. μ.

Ὁ Πρόεδρος
Α. Χ. ΛΟΝΤΟΣ.

Οἱ γραμματεῖς
Χ. Λ. Χρηστόπουλος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΙΒ'.

Τῆς 15 Μαΐου 1860.

Πλήρους γενομένης τῆς Βουλῆς περὶ τὴν 11 π. μ. ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῶν παρελθουσῶν συνεδριάσεων καὶ ἐπεκυρώθησαν.

Ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ προέδρου ἡ Βουλὴ παρεδέχθη νὰ ἐπιληφθῇ τῆς συζητήσεως κατεπειγόντων τινῶν νομοσχεδίων, κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 59 τοῦ κανονισμοῦ.

Οὕτω δ' ἐπελήφθη πρῶτον τῆς συζητήσεως τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἐκτάκτου πιστώσεως ἐκ δραχμῶν 147,230 διὰ τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ τηλεγράφου, καὶ γενομένης ἐπὶ τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Π. Ἰατρὸν καὶ Ν. Καναβὸν, συνήχθη, κατὰ τὸ προσαρτώμενον ἐνταῦθα τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν ἀρχὴν αὐτοῦ διὰ ψήφων 70, ἀρνηθέντων 2.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος·

« Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν ἀρχὴν τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἐκτάκτου πιστώσεως ἐκ δραχ. 147230 διὰ τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ τηλεγράφου, ναὶ ἢ ὄχι; »

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Κωνσταντῖνος Θεοδώρου		Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς	Ν
Ἰωάννης Σωτηριάδης		Φίλων Φίλωνος	Ν
Ἀντώνιος Βενιζέλος		Λεωνίδας Λογοθέτης	
Δημ. Γιαννούλης			
Γ. Ν. Καΐρης	Ν	Γεώργιος Γεροθανάσης	Ν
Νικόλαος Π. Ἀθανασίου	Ν	Λεωνίδας Πετροπουλάκης	Ν
Δημήτριος Τσόκρης	Ν	Θ. Τσαννετάκης	
Ἀνδρέας Δανόπουλος		Ἰωάννης Σαφάκας	Ν
Ἰωάννης Βλάσσης		Ἀθανάσιος Παπαθανασίου	Ν
Δημήτριος Καλλιῤῥονᾶς		Ἐλευθέριος Καλογερᾶς	Ν
Γεώργιος Α. Ράλλης	Ν	Ν. Παπαμιχαλόπουλος	Ν
Γεώργιος Σκοῦρος	Ν	Σταμάτιος Μήτσας	Ν
Σταῦρος Βλάχος		Ἀνδρέας Ζέρβας	
Ἰω. Καραγιαννόπουλος		Γεώργιος Βελῆς	Ν
Ἀθανάσιος Ἴσχος		Δημήτριος Ζῶτος	

Γεωργούλας Γιολδάσης . . N	Β. Ρ. Παλαμίδης . . ἀρνεῖται
Ἰωάννης Χατσόπουλος . . N	Α. Ἀλεξανδρόπουλος . . . N
Λύσανδρος Βιλαέτης . . .	Ἰω. Ν. Ταμπακόπουλος . . N
Ἀνδρέας Αὐγερινός	Γ. Ν. Ῥεβελιώτης . . . .
Νικόλαος Σισίνης	Δημήτριος Φιλάρετος . . .
Αὐγερινὸς Πετραλιᾶς . . . N	Μελέτιος Χ. Μελέτης . . .
Γεώργιος Διαμάντης . . .	Νικόλαος Δικαῖος . . . . N
Ἀναγνώστης Δημητρίου . .	Δ. Σακελλαριάδης . . . . N
Γασ. Δελίνδας . . . . N	Ἐπαμιν. Δελιγιώργης . . .
Σπ. Μαρκεζίνης . . . . N	Π. Τσιμπουράκης . . . . .
Ν. Βαρβαρῆγος	Ἀλέξανδρος Κουμουνδοῦρος . N
Θρασύβ. Α. Ζαΐμης . ἀρνεῖται	Παναγιώτης Παπατσώνης . N
Ἀσημάκης Χαραλάμπης . N	Σπ. Ἀντωνόπουλος . . . .
Λεωνίδας Ν. Πετιμεζᾶς . N	Ἰω. Προβελέγιος . . . N
Χαρίλαος Θεοχαρόπουλος . N	Ἰω. Ταταράκης . . . . . N
Γρηγόριος Κορριωτάκης . .	Σ. Βαρότσης . . . . .
Ἰωάννης Ζάρκος	Ἐμμαν. Ναυπλιώτης . . .
Γεώργιος Περωτὴς . . . . N	Κωνστ. Κρίσπης . . . . .
Ἀλ. Κοντόσταυλος . . . . N	Νικόλαος Τσαβέλλας . . . N
Ἰωάννης Μπαλάφας . . . N	Ν. Καναβός . . . . . N
Γεώργιος Μιχαὴλ . . . . N	Δ. Παπαδημητριάδης . . .
Ἀνδρέας Δελιγιάννης . . . N	Θ. Μιχαλόπουλος . . . . .
Γ. Πλαπούτας . . . . . N	Παν. Μ. Ἰατρὸς . . . . . N
Δ. Ἀντωνόπουλος	Κίμων Χριστοδούλου . . .
Πέτρος Δελιγιάννης	Στέφανος Δ. Δούκας . ἀρνεῖται
Ποθητὸς Ῥεβελάκης . . . N	Ἰωάννης Κατσάκος . . .
Κωνσταντῖνος Κυπριάδης . .	Δημ. Κουμουνδουράκης . . N
Ἰωάννης Δελιγιάννης . . .	Βενετσάνος Κυβέλος . . . N
Σταῦρος Καμπερόπουλος . . N	Νικόλαος Πιεράκος . . . N
Ἀνδρέας Νοταρᾶς	Χ. Χριστόπουλος . . . . .
Ἀριστείδης Μεντσελόπουλος .	Π. Κανελλόπουλος . . . .
Ἐμμανουὴλ Τσοῦχλος . . .	Νικόλαος Μοσχούλας . . . N
Χαρ. Α. Χριστόπουλος . . N	Π. Ἀργυρόπουλος . . . .
Ν. Χ. Παναγιώτου	Ν. Πανουριᾶς . . . . .
Δημήτριος Σακελλαράκης . . N	Εὐθ. Κεχαγιᾶς . . . . . N
Σ. Κοπανίτσας . . . . . N	Κωνσταντῖνος Βλάμης . . N
Ἐμμ. Μελετόπουλος . . . N	Βενιζέλος Ῥοῦφος . . . . .
Ν. Λεώπουλος	Ἀνδρέας Χ. Λόντος . . . N
Λουκᾶς Στεφάνου . . . . N	Π. Καλαμογδάρτης . . . .
Νῖκος Βουλπιώτης . . . N	Κωνστ. Κωνστάκης . . . N

Ἀν. Α. Χ. Ἀναργύρου . . .	Δημ. Πολυχρονόπουλος . . N
Νικόλαος Γκίνης	Δημήτριος Βότσαρης . . . .
Ἀθανάσιος Μησυρλῆς . . . N	Γεώργιος Ι. Στάϊκος . . . .
Γ. Μπάστας . . . . . N	Νικόλαος Πιπῖνος . . . . N
Ἰωάννης Μανιώτης	Κωνστ. Δουζίνας . . . . .
Ἰωάννης Δουλίδης . . . . N	Ἀνδρέας Γ. Κουντουριώτης . N
Κωνστ. Πλατύς	Δημήτριος Βουδούρης . . .
Ἀν. Ῥενουάρδος	Ἀντώνιος Τσαμαδὸς . . . N
Μιχαὴλ Σολωμὸς . . . . N	Πέτρος Χ. Πέτρου . . . .
Γεώργιος Ναύτης	Εὐαγγέλης Βιλατσὸς . . .
Ἰωάννης Σαγρέδος . . . N	Σ. Σκουμπουρδῆς . . . .
Παναγιώτης Ψάθης . . . N	Εὐαγγέλης Κοντογιάννης . N
Ἀντ. Ἀρμάος . . . . . N	Αὐγερινὸς Ἀβέρωφ . . . N
Γρηγ. Μανοῦσος	Α. Μάντσαρης . . . . . N
Ἀδαμ. Διαμαντόπουλος . .	Δημήτριος Κριεζώτης . . .

Ἀναγνωσθέντος τοῦ 1 ἄρθρου, παρετήρησέ τις, ὅτι ἀφοῦ δίδεται καὶ τὸ κεφάλαιον τοῦτο διὰ τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ τηλεγράφου, καλὸν εἶναι νὰ σημειῶνται ὑποθετικῶς εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τῶν ἐσόδων καὶ τὰ ἐκ τοῦ τηλεγράφου προκύπτοντα ἔσοδα, ἀφοῦ εἰσέτι δὲν εἶναι ὡρισμένον τὸ ποσὸν αὐτῶν.

Συμφωνοῦντος δὲ τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ, ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὸ 1 καὶ 2 ἄρθρον δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως.

Ἐπαναληφθείσης δὲ ὁμοίας καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ψηφολέκτας, ἡ Βουλὴ παρεδέχθη καὶ τὸ σύνολον διὰ ψήφων 75, ἔχον οὕτως·

Ο Θ Ω Ν κτλ.

« Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρον 1. Χορηγεῖται εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργεῖον ἔκτακτος πίστωσις δραχμῶν ἑκατὸν τεσσαράκοντα ἑπτὰ χιλιάδων διακοσίων τριάκοντα, ἀριθμ. **147,230**, τασσομένη ὑπὸ τὸ Κεφάλαιον μὲν ΙΑ'. « Τηλέγραφος » τοῦ διὰ τὸ ἔτος **1860** εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ αὐτοῦ ὑπουργείου, ὑπὸ τὰ ἄρθρα δὲ κατὰ τὸν συναπτόμενον πίνακα.

Ἄρθρον **2**. Ἡ ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ πίστωσις θέλει χρησιμεύσει εἰς πληρωμὴν μισθῶν προσωπικοῦ τῶν συγκεστημένων

ήθη τηλεγραφείων καὶ τηλεγραφικῶν γραμμῶν, καὶ ἄλλων ἐξόδων τῆς τηλεγραφικῆς ὑπηρεσίας.

Μέχρις οὗ δι' ἰδίου νόμου κανονισθῇ ὁ μισθὸς τοῦ προσωπικοῦ τῆς τηλεγραφικῆς ὑπηρεσίας, ὁ τηλεγραφητὴς αὐτοῦ θέλει γίνεσθαι ὅπως δὲ τοῦ συναπτισθῇ πίναξ προσδιορίζεται.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῇ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῇ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ — **ΧΡΗΣΙΣ ΤΟΥ 1860.**

Πίναξ ἐκτάκτου πιστώσεως ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἀνωτέρω Ὑπουργείου.

ΚΕΦΑΛ. ΙΑ'. ΤΗΛΕΓΡΑΦΟΣ.

Κεφάλ.	Ἄρθρον	Ὑπηρεσία	Ποσά: Κατὰ μῆνα	Ποσά: Ἐτησίως	Ποσά: Κατ' ἄρθρον
1		ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ ΤΗΣ ΤΗΛΕΓΡΑΦΙΚΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ.			
		α.) Μισθοὶ προσωπικοῦ.			
	1	Εἰς μισθὸν Διευθυντοῦ	400	4800	
	2	» Γραμματέως Α'. τάξεως	200	2400	
	3	» Γραφέως	100	1200	
	4	» Κλητῆρος	60	720	
	5	Γραφείου ἔξοδα	30	360	
	6	Ἐνοικίων καταστήματος	100	1200	
				10680	—
		β.) Γενικὰ ἔξοδα Τηλεγραφείων.			
	1	Ἐνοικίων ἀποθήκης, ἐργαλείων καὶ ἄλλων τηλεγραφικῶν εἰδῶν.	65	780	
	2	Ἐπισκευὴ καὶ διατήρησις τῶν τηλεγραφικῶν συσκευῶν καὶ τῶν ὁροηλεκτρίδων (piles galvaniques)		2000	

	3	Χάρτης διὰ τηλεγραφικὰ ἔντυπα		1500		
	4	Περιοδείας ἔξοδα πρὸς ἐπιθεώρησιν τῶν γραμμῶν		1000		15960
2		**ΤΗΛΕΓΡΑΦΕΙΑ.**				
		α.) Τηλεγραφεῖον Ἀθηνῶν.				
	1	Εἰς ἀντιμισθίαν ἑνὸς ἀνωτέρου τηλεγραφητοῦ ξένου	500	6000		
	2	Εἰς μισθὸν τηλεγραφητοῦ Β΄. τάξεως	200	2400		
	3	» » Γ΄. »	160	1920		
	4	» Κλητῆρος	60	720		
	5	Γραφικὰ ἔξοδα	30	360		14100
		β.) Τηλεγραφεῖον Πατρῶν.				
	1	Εἰς ἀντιμισθίαν τηλεγραφητοῦ ξένου	500	6000		
	2	Εἰς μισθὸν τηλεγραφητοῦ Β΄. τάξεως	200	2400		
	3	» Κλητῆρος	60	720		
	4	Γραφικὰ ἔξοδα	30	360		9480
		γ΄.) Τηλεγραφεῖον Σύρου.				
	1	Εἰς ἀντιμισθίαν ἑνὸς ἀνωτέρω τηλεγραφητοῦ ξένου	400	4800		
	2	Εἰς μισθὸν τηλεγραφητοῦ Β΄. τάξεως	200	2400		
	3	» Κλητῆρος	60	720		
	4	Γραφικὰ ἔξοδα	30	360		8280
		δ΄.) Τηλεγραφεῖον Πειραιῶς.				
	1	Εἰς ἀντιμισθίαν τηλεγραφητοῦ ξένου	400	4800		
	2	Εἰς μισθὸν τηλεγραφητοῦ Β΄. τάξεως	200	2400		

	3	» Κλητῆρος	*50*	*600*		
	4	Γραφικὰ ἔξοδα	*20*	*240*		*8040*
		ε.) Τηλεγραφεῖον Αἰγίου.				
	1	Εἰς ἀντιμισθίαν ἑνὸς τηλεγραφητοῦ ξένου	400	4800		
	2	Εἰς μισθὸν τηλεγραφητοῦ Γ΄. τάξεως	160	1920		
	3	» Κλητῆρος	50	600		
	4	Γραφικὰ ἔξοδα	25	300		7620
		ς΄.) Διὰ τὴν σύστασιν τηλεγραφείου ἐν Κορίνθῳ				3000
		ζ΄.) Ἐκτέλεσις ὑπηρεσίας ἐν Χίῳ	433 33			5200
						53020
		Φύλαξις καὶ συντήρησις ἠλεκτρικῶν γραμμῶν.				
		Α. Φύλαξις.				
		α) Τῆς ἀπ' Ἀθηνῶν εἰς Πειραιᾶ.				
		Εἰς μισθὸν 2 φυλάκων πρὸς δραχ. 60 ἑκάστῳ	120	1440		
3		β.) Τῆς ἀπ' Ἀθηνῶν εἰς Πάτρας.				
		Εἰς μισθὸν 20 πεζῶν φυλάκων πρὸς 60 δρ. ἑκάστῳ	1200	14400		
		γ΄.) Τῆς ἐν Χίῳ	187 50	2250		
		Β. Συντήρησις.				
		Δι' ὑλικὸν πρὸς ἀντικατάστασιν τοῦ φθειρομένου, καὶ δι' ἐργασίας ἐπισκευῶν τῆς ἀπὸ Πειραιῶς εἰς Πάτρας γραμμῆς μήκους 208 χιλιομέτρων πρὸς δρ. 10 κατὰ χιλιόμετρον .		4160		22250
		Ἀπόδοσις τηλεγρ. τελῶν, ἀνηκόντων εἰς ξένας τηλεγρ. διοικήσεις.				42000
4		Ἀπροσδόκητα ἔξοδα				14000
						147230

Προβάσης ἔπειτα τῆς Βουλῆς καὶ εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἐκτάκτου πιστώσεως ἐκ 30.000 δραχμῶν διὰ τὴν ἐκτύπωσιν γραμματοσήμου, ἐγένετο ἐπὶ τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Ἐλ. Καλογερᾶν καὶ Ν. Καναβοῦν, ἐξ ἧς συνήχθη ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη, κατὰ τὸ προσαρτώμενον ἐνταῦθα τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, τὴν ἀρχὴν αὐτοῦ παμψηφεὶ διὰ ψήφων 75.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν.

ἐπὶ τοῦ ἐξῆς ζητήματος.

« Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν ἀρχὴν τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἐκτάκτου πιστώσεως διὰ τὴν ἐκτύπωσιν γραμματοσήμου, ναὶ ἢ ὄχι ; »

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ

Κωνσταντῖνος Θεοδώρου	. .	Σταμάτιος Μήτσας	. . . N
Ἰωάννης Σωτηριάδης	. . . .	Ἀνδρέας Ζέρβας	. . . . .
Ἀντώνιος Βενιζέλος	. . . .	Γεώργιος Βελῆς	. . . . N
Δημ. Γιαννούλης	. . . . .	Δημήτριος Ζῶτος	. . . .
Γ. Ν. Καΐρης	. . . . N	Γ. Γιολδάσης	. . . . . N
Νικόλαος Π. Ἀθανασίου	. N	Ἰωάννης Χατσόπουλος	. . N
Δημήτριος Τσόκρης	. . . N	Λύσανδρος Βιλαέτης	. . .
Ἀνδρέας Δανόπουλος	. . . N	Ἀνδρέας Λύγερινός	. . . .
Ἰωάννης Βλάσσης	. . . .	Νικόλαος Σισίνης	. . . . .
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς	. .	Λύγερινὸς Πετραλιᾶς	. . . N
Γεώργιος Α. Ῥάλλης	. . . N	Γεώργιος Διαμάντης	. . .
Γεώργιος Σκοῦφος	. . . . N	Ἀναγνώστης Δημητρίου	. .
Σταῦρος Βλάχος	. . . . .	Γασ. Δελένδας	. . . . . N
Ἰωάννης Καραγιαννόπουλος	.	Σπ. Μαρκεζίνης	. . . . . N
Ἀθανάσιος Ἴσκος	. . . . .	Ν. Βαρβαρῆγος	. . . . . N
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς	. . .	Θρασύβουλος Α. Ζαΐμης	. . N
Φίλων Φίλωνος	. . . . N	Ἀσημάκης Χαλαλάμπης	. .
Λεωνίδας Λογοθέτης	. . . .	Α. Ν. Πετιμεζᾶς	. . . . N
. . . . .		Χαρίλαος Θεοχαράπουλος	. N
Γεώργιος Γερουβανάσης	. . N	Γρηγόριος Κορριωτάκης	. . N
Λεωνίδας Πετροπουλάκης	. N	Ἰωάννης Ζάρκος	. . . . .
Θ. Τσανετάκης	. . . . .	Γεώργιος Περωτῆς	. . . N
Ἰωάννης Σαφάκας	. . . . N	Α. Κοντόσταυλος	. . . . N
Α. Παπαβασιλείου	. . . . N	Ἰωάννης Μπαλάφας	. . . N
Ἐλευθέριος Καλογερᾶς	. . . N	Γεώργιος Μιχαὴλ	. . . N
Ν. Παπαμιχαλόπουλος	. . N	Ἀνδρέας Δελιγιάννης	. . . N

[illegible]	. . . . . N	Παν. Μ. Ἰατρὸς	. . . . N
Ἀντ. Ἀντωνόπουλος	. . . .	Κίμων Χριστοδούλου	. . .
Πέτρος Δελιγιάννης	. . . .	Στέφανος Α. Δούκας	. . . N
Παθητὸς Ῥεβελάκης	. . . N	Ἰωάννης Κατσάκος	. . . .
Κων. Κυπριάδης	. . . .	Δημ. Κουμουνδουράκης	. .
Ἰωάννης Δελιγιάννης	. . .	Βενετσάνος Κυβέλος	. . . N
Σταῦρος Καμπερόπουλος	. N	Νικόλαος Πιεράκος	. . . N
Ἀνδρέας Νοτσρᾶς	. . . .	Χ. Χριστόπουλος	. . . .
Ἀριστείδης Μεντσελόπουλος	.	Π. Κανελλόπουλος	. . . .
Ἐμμανουὴλ Τσοῦχλος	. . .	Νικόλαος Μασχούλας	. . . N
Χαρ. Α. Χρηστόπουλος	. . N	Π. Ἀργυρόπουλος	. . . . .
Ν. Χ. Παναγιώτου	. . . .	Ν. Πανουριᾶς	. . . . .
Δημήτριος Σακελλαράκης	. . N	Εὐθύμιος Κεχαγιᾶς	. . . N
Σ. Κοπανίτσας	. . . . . N	Κωνσταντῖνος Βλάμης	. . N
Ἐμμαν. Μελετόπουλος	. . N	Βενιζέλος Ῥοῦφος	. . . . .
Ν. Θ. Λεϊωπουλος	. . . . N	Ἀνδρέας Χ. Λόντος	. . . N
Λουκᾶς Στεράνου	. . . . N	Παναγιώτης Καλαμογδάρτης	.
Νῖκος Βουλπιώτης	. . . . N	Κων. Κωνστάκης	. . . . N
Β. Ρ. Παλαμίδης	. . . . .	Ἀνάργυρος Α. Χ. Ἀναργύρου	.
Α. Ἀλεξανδρόπουλος	. . . N	Ν. Β. Γκίνης	. . . . .
Ἰ. Ν. Ταμπακόπουλος	. . . N	Ἀθανάσιος Μησυρλῆς	. . . N
Γ. Ν. Ῥεβελιώτης	. . . .	Γεώργιος Μπάστας	. . . N
Δημήτριος Φιλάρετος	. . .	Ἰωάννης Μανιώτης	. . . . N
Μελέτιος Χ. Μελίτης	. . .	Ἰω. Δουλίδης	. . . . .
Ν. Δικαῖος	. . . . . N	Κωνστ. Πλατύς	. . . . .
Δ. Σακελλαριάδης	. . . . N	Ἀντ. Ῥενουάρδος	. . . . N
Ἐπαμινώνδας Δελιγεώργης	.	Μιχαὴλ Σολωμὸς	. . . . N
Π. Τσιμπουράκης	. . . . .	Γεώργιος Ναύτης	. . . .
Ἀλέξανδρος Κουμουνδοῦρος	. N	Ἰωάννης Σαγρέδος	. . . . N
Παναγιώτης Παπατσώνης	. N	Παναγιώτης Ψάθης	. . . N
Σπ. Ἀντωνόπουλος	. . . .	Ἀντ. Ἀρμάος	. . . . . N
Ἰω. Προβελέγιος	. . . . N	Γρηγ. Μανοῦσος	. . . . .
Ἰω. Ταταράκης	. . . . . N	Ἀδαμ. Διαμαντόπουλος	. .
Σ. Βαρότσης	. . . . .	Δημ. Πολυχρονόπουλος	. . N
Ἐμμαν. Ναυπλιώτης	. . .	Δημήτριος Βότσαρης	. . .
Κων. Κρίσπης	. . . . .	Γεώργιος Ι. Στάϊκος	. . .
Νικόλαος Τσαβέλλας	. . . N	Νικόλ. Πιπῖνος	. . . . . N
Ν. Καναβός	. . . . . N	Κωνστ. Δουζίνας	. . . . .
Α. Παπαδημητριάδης	. . .	Ἀνδρέας Γ. Κουντουριώτης	. N
Θ. Μιχαλόπουλος	. . . .	Δημήτριος Βουδούρης	. . .

Άντώνιος Τσαμαδὸς. . . . Ν	Εὐαγγέλης Κοντογιάννης . Ν
Πέτρος Χ. Πέτρος	Λύγερινὸς Λεβέρης . . . . Ν
Εὐάγγελης Βαλατσὸς . . .	Α. Μάντσαρης . . . . . Ν
Σ. Σκουμπουρδῆς	Δημήτριος Κριεζώτης . . .

Δεκτοῦ δὲ γενομένου τοῦ μοναδικοῦ αὐτοῦ ἄρθρου δι' ἀναστάσεως, ἐπανελήφθη ὁμοία ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ψηφολέκτας καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν, ἐξ ἧς συνήχθη ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη καὶ τὸ σύνολον διὰ ψήφων 75, ἔχον ὡς ἕπεται·

Ο Θ Ω Ν κτλ.

«Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρον μοναδικόν.

Χορηγεῖται εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργεῖον ἔκτακτος πίστωσις δραχμῶν τριάκοντα χιλιάδων ἀριθ. 30,000 ἐπὶ τοῦ εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν τῆς χρήσεως 1860, καταλογισθησομένη ὑπὸ τὸ Κεφάλαιον 21 «Ἔξοδα ἐκτυπώσεως γραμματοσήμου.»

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.»

Πρὸ ἑβδομάδος ἀκολούθως ἡ Βουλὴ καὶ εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ περὶ συστάσεως ἱπποσιδηροδρόμων νομοσχεδίου, ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ ὁποίου γενομένης ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Γ. Πλαπούταν καὶ Ἰω. Ταταράκην, συνήχθη, κατὰ πρωτόκολλον ὅμοιον τῷ προηγηθέντι, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν ἀρχὴν αὐτοῦ παμψηφεὶ διὰ ψήφων 57.

Οὕτω δ' ἀναγνωσθὲν τὸ 1 ἄρθρον αὐτοῦ ἐγένετο δεκτὸν δι' ἀναστάσεως.

Ἐπὶ δὲ τοῦ 2 ἄρθρου λαβὼν τὸν λόγον παρετήρησέ τις, ὅτι τὸ ὑπὸ συζήτησιν ἄρθρον ἐννοεῖ ὅτι, ἅμα ὁ ἐργολάβος ἀναδεχθῆ τὴν ὑποχρέωσιν νὰ κατασκευάσῃ μίαν ὁδὸν, ὀφείλει νὰ καταθέσῃ λόγῳ ἐγγυήσεως τῆς ἐκπληρώσεως τῶν ὑποχρεώσεών του τόσας χιλιάδας δραχμῶν ὅσων χιλιομέτρων ἔκτασιν ἔχει ἡ ὁδός. Ἐπειδὴ δὲ τὸ συμφέρον τοῦ ἐργολάβου εἶναι νὰ ἐπιχειρίζεται τὴν κατασκευὴν ὁδῶν μεγάλης ἐκτάσεως, ἐὰν ὑποθέσωμεν ὅτι ἀναδέχεται τὴν κατασκευὴν τῆς ὁδοῦ ἀπὸ Πειραιῶς εἰς Λαμίαν, ἐχούσης ἔκτασιν 170 χιλιομέτρων, ὑποχρεοῦται κατὰ τὸ

ἄρθρον νὰ παρακαταθέσῃ 170 χιλ. δραχμῶν καὶ τοιουτοτρόπως θέλομεν τοῦ στερήσει ἐν μέγα ποσὸν, ἐν ᾧ αὐτὸς ἔχει ἀνάγκην κεφαλαίων διὰ τὴν κατασκευὴν τῆς ὁδοῦ καὶ θέλομεν παρεμβάλλει προσκόμματα εἰς τὴν ἐπιχείρησιν. Νομίζει λοιπὸν ἀναγκαῖον νὰ ἐλαττώσωμεν τὸ ποσὸν τῆς ἐγγυήσεως καὶ ἐπὶ τούτῳ προτείνει μετὰ τὰς λέξεις *κατὰ χιλιόμετρον* νὰ προστεθῶσιν αἱ λέξεις *οὔτε ἀνώτερον τῶν 50,000 δραχμῶν δι' ἑκάστην ὁδόν.*

Καὶ ἄλλου δὲ εἰπόντος ὅτι συμφωνεῖ μὲν μετὰ τῆς προτάσεως τοῦ προαγορεύσαντος, ἀλλὰ θεωρεῖ μικρὸν τὸ ποσὸν τῶν 50,000 καὶ προτείναντος ν' ἀναβιβασθῇ εἰς 100,000 λόγῳ πλειοτέρας ἀσφαλείας, νὰ προστεθῇ δὲ καὶ ἡ λέξις *ὁμολογίας* μετὰ τὴν λέξιν *μετρητὰ*, διὰ τὸν λόγον ὅτι αἱ μετοχαὶ εἶναι δυσεύρετοι σήμερον· ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὸ ἄρθρον 2 μὲ τὰς ἀνωτέρω τροπολογίας, μεθ' ὧν καὶ ὁ ὑπουργὸς συνεφώνησεν· ἔχει δ' οὕτως·

Ἄρθρον 2.

«Διὰ τοῦ Β. διατάγματος, τοῦ παραχωροῦντος τὸ ἀποκλειστικὸν δικαίωμα, προσδιορίζεται καὶ ἡ διάρκεια αὐτοῦ, ἥτις δὲν δύναται νὰ ἦναι ἀνωτέρα τῶν 65 ἐτῶν.

Πρὸ τῆς ἐκδόσεως τοῦ Β. διατάγματος ὁ ἐργολάβος ὀφείλει νὰ καταθέσῃ εἰς τὴν Ἐθνικὴν Τράπεζαν ἢ εἰς τὸ Κεντρικὸν Ταμεῖον, λόγῳ ἐγγυήσεως τῆς ἐκπληρώσεως τῶν διὰ τοῦ ἄρθρου 4 ἐπιβαλλομένων αὐτῷ ὑποχρεώσεων, ποσὸν, τὸ ὁποῖον δὲν δύναται νὰ ἦναι κατώτερον τῶν χιλίων δραχμῶν κατὰ χιλιόμετρον οὔτε ἀνώτερον τῶν 100,000 δρ. δι' ἑκάστην ὁδόν· ἡ κατάθεσις θέλει γίνει εἰς μετρητὰ, εἰς ὁμολογίας ἢ εἰς μετοχὰς τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης.»

Ἀναγνωσθέντος δὲ τοῦ ἄρθρου 3 παρετήρησέ τις ὅτι τὸ ἄρθρον περιέχει τοὺς ὅρους, ὑφ' οὓς θέλει γίνεσθαι ἡ μειοδοσία, ὁ δὲ κυριώτερος ὅρος εἶναι ἡ διάρκεια τοῦ προνομίου καὶ ἐπομένως νομίζει, ὅτι αὐτὴ πρέπει νὰ περιέχηται ἐν τῷ διατάγματι.

Ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργὸς ὅτι θεωρεῖ ὅλως περιττὴν τὴν προτεινομένην προσθήκην, διότι ὑποθέσατε, ὅτι ἐκτίθεται εἰς μειοδοσίαν ἡ ἀπ' Ἀθηνῶν εἰς Πειραιᾶ ἄγουσα ὁδός. Οἱ ἐργολάβοι τότε θέλουσι ζητήσει τὴν κατασκευὴν, ὁ μὲν ζητῶν προνόμιον 40 ἐτῶν καὶ τόκον 4 0/0, ὁ δὲ 50 ἐτῶν προνόμιον, καὶ τόκον 3 0/0, καὶ ἄλλος 60 ἐτῶν προνόμιον καὶ ἄνευ τόκου. Τὸ δὲ ὑπουργεῖον θέλει λάβῃ ὑπ' ὄψιν τὰς προτάσεις ταύτας καὶ θέλει παραδεχθῆ τὴν συμφερωτέραν, ὥστε ἂν

βλέπει τὴν ἀνάγκην τοῦ νὰ σημειοῦται ἐν τῷ διατάγματι καὶ ἡ προθεσμία τοῦ προνομίου, τῆς ὁποίας ἄλλως ὁ ἀνώτατος ὅρος ὑπάρχει ἐν τῷ νόμῳ καὶ ὑποτίθεται ὅτι ἕκαστος ἐργολάβος θέλει ἔχει γνῶσιν τῶν διατάξεων τοῦ νόμου, καθ' ὅσον ἐπὶ τῇ βάσει αὐτοῦ θέλει ἐνεργεῖσθαι ἡ δημοπρασία.

Μετά τινα μικρὰν ἔτι ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου περιστραφεῖσαν συζήτησιν, ἡ Βουλὴ παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὸ ἄρθρον 3 κατὰ τὸ νομοσχέδιον.

Ἐπὶ δὲ τοῦ ἄρθρου 4 παρετήρησέ τις ὅτι ὁ ἐργολάβος κηρύττεται ἔκπτωτος τοῦ δικαιώματος ἐὰν δὲν ἀρχίσῃ τὰς ἐργασίας του κτλ. Ἀλλ' ἐὰν τὸ κώλυμα προέρχηται ἀπὸ ἀφορμὰς ἀνυπερβλήτους καὶ ἀνεξαρτήτους τῆς θελήσεως τοῦ ἐργολάβου, καὶ ὡς τοιαύτας τὰς ἀναγνωρίζει καὶ ὁ νομάρχης, θεωρεῖ ἄδικον τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου καὶ διὰ τοῦτο προτείνει νὰ τροποποιηθῇ ὡς ἑρμηνεύῃ τὸ πρῶτον μέρος τοῦ ἄρθρου·

« Ἐὰν ὁ ἐργολάβος κ.τ.λ. κατὰ τὰς ἀνωτέρω προθεσμίας, προσκαλεῖται ἐγγράφως νὰ τὰς ἐκπληρώσῃ ἐντὸς ἑνὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς προσκλήσεως· ἐὰν δὲ καὶ αὖθις καταστῇ ὑπερήμερος θέλει κηρύττεσθαι δι' ἠτιολογημένης ἀποφάσεως κτλ· »

Ἐπίσης δὲ εἰς τὸν τελευταῖον παράγραφον τοῦ ἄρθρου προτείνει ν' ἀντικατασταθῶσιν αἱ λέξεις « *Καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν* κτ.λ. διὰ τῶν λέξεων « *Μετὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τῶν ἐργασιῶν ὁ ἐργολάβος λαμβάνει* κτ.λ. Οὕτω δὲ διακρίνονται δύω ἐποχαί, καὶ κατὰ μὲν τὴν πρώτην, ὅταν δηλ. περαιώσῃ τὰς ἐργασίας λαμβάνει τοὺς τόκους τοῦ κατατεθέντος ποσοῦ, κατὰ δὲ τὴν δευτέραν, ὅταν δηλ. ὁ σιδηρόδρομος τεθῇ εἰς ἐνέργειαν, τῷ ἐπιστρέφεται ὁλόκληρον τὸ κατατεθὲν ποσόν.

Ἀπήντησεν ἕτερος ὅτι πᾶσα ἐγγύησις διδομένη εἰς χρήματα σκοπὸν ἔχει βεβαίως νὰ ἐξασφαλίσῃ ἓν συμφέρον, χωρὶς ὅμως καὶ ν' ἀφαιρῇ ἀπὸ τὸν δίδοντα αὐτὴν τοὺς πολιτικοὺς καρποὺς τῆς ἐγγυήσεως. Δὲν βλέπει ἑπομένως τὸν λόγον τοῦ νὰ νεωτερίσωμεν ἐνταῦθα, ἐπιβάλλοντες διπλῆν ποινὴν εἰς τὸν ἐργολάβον, στεροῦντες ἀπ' αὐτὸν τοὺς τόκους τῶν χρημάτων του ἐπὶ ἓν χρονικὸν διάστημα. Ἀποκρούων διὰ ταῦτα τὴν δευτέραν τοῦ προαγορεύσαντος τροπολογίαν, θεωρεῖ καταλληλον τὴν ἐπὶ τοῦ πρώτου μέρους τοῦ ἄρθρου.

Ἐπήνεγκεν ἕτερος ὅτι παραδεχόμενος καὶ αὐτὸς τὴν ἐπὶ τοῦ α. μέρους τοῦ ἄρθρου προτεινομένην ὑπὸ τοῦ βουλευτοῦ Μαντινείας τροπολογίαν, θεωρεῖ ἀναγκαῖον νὰ ἐπιτραπῇ ἡ ἐνώπιον τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν προσφυγὴ κατὰ τῆς ἀποφάσεως τοῦ Νομάρχου, διότι ἄλλως καταντᾷ λίαν αὐθαίρετος ἡ διάταξις.

Ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης ὑπουργὸς ὅτι δὲν θεωρεῖ ὀρθὰς τὰς προτάσεις τοῦ βουλευτοῦ Μαντινείας, καθόσον ἡ μὲν πρώτη δὲν θέλει ἔχει ἄλλο ἀποτέλεσμα παρὰ τὴν ἐπὶ ἕνα μῆνα ἀναβολὴν τῆς ἐκπτώσεως, διότι βεβαίως ἐντὸς ἑνὸς μηνὸς δὲν θέλει εἶσθαι δυνατὸν νὰ κατορθώσῃ ὁ ἐργολάβος ὅ,τι πρότερον δὲν ἠδυνήθη νὰ πράξῃ. Ἡ κυβέρνησις βεβαίως θέλει λάβει ὑπ' ὄψιν ὅλας τὰς περιστάσεις καὶ τὰς ἐνδεχομένας δυσκολίας καὶ θέλει προσδιορίσει ἀνάλογον προθεσμίαν καὶ ἂν ἑπομένως ἐντὸς αὐτῆς δὲν κατορθώσῃ ὁ ἐργολάβος τὴν πραγματοποίησιν τῶν ὑποχρεώσεών του, ἔπεται ὅτι καὶ μετὰ ἕνα μῆνα θέλει εὑρίσκεσθαι εἰς τὴν αὐτὴν ἀνικανότητα. Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὴν ἐποχὴν τῆς πληρωμῆς τοῦ τόκου, ἡ πρότασις τοῦ βουλευτοῦ ἀντίκειται εἰς τὰ κοινῶς παραδεδεγμένα καὶ δὲν δυνάμεθα νὰ παραδεχθῶμεν ἐνταῦθα μίαν ἐξαίρεσιν, ἥτις συγχρόνως καταστρέφει καὶ τὴν ὅλην τοῦ νομοσχεδίου ὑφήν.

Ὡς πρὸς δὲ τὴν πρότασιν τοῦ βουλευτοῦ Εὐρυτανίας περὶ προσφυγῆς τοῦ ἐργολάβου ἐνώπιον τοῦ ὑπουργείου, παρατηρεῖ ὅτι ἡ ἀπόφασις τοῦ Νομάρχου εἶναι καθαρῶς διοικητικὴ καὶ τὸ ὑπουργεῖον εἶναι ἁρμόδιον νὰ φέρῃ τὴν ἀνήκουσαν διόρθωσιν. Τὸ νὰ προστεθῇ ἑπομένως ἐν τῷ νόμῳ ἡ διάταξις περὶ προσφυγῆς θέλει εἶσθαι εἰς νομοθετικὸς σολοικισμός.

Εἰπόντος δέ τινος ὅτι εἰς τὸ ἄρθρον 6 ἀναφέρεται ῥητῶς ὅτι ἐπιτρέπεται ἡ ἐνώπιον τοῦ ὑπουργείου ἔκκλησις τῆς ἀποφάσεως τοῦ Νομάρχου καὶ ἑπομένως πρέπει νὰ τεθῇ καὶ ἐνταῦθα, διότι ἄλλως δὲν ὑποτίθεται· παρετήρησεν ἕτερος ὅτι εἰς τὸ ἄρθρον 6 πρόκειται περὶ τρίτων, ἐνταῦθα δὲ πρόκειται περὶ διαφορᾶς μεταξὺ Νομάρχου καὶ ἐργολάβου καὶ ἑπομένως δὲν δύναται νὰ ὑπάρξῃ ἀμφιβολία ὅτι ὁ ἐργολάβος ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἐκκαλέσῃ τὴν ἀπόφασιν τοῦ Νομάρχου. Μόνον δὲ ἀναγκαῖον θεωρεῖ νὰ προσδιορισθῇ ἡ προθεσμία ἐντὸς τῆς ὁποίας ὁ ἐργολάβος ὀφείλει νὰ προσφύγῃ εἰς τὸ ὑπουργεῖον.

Ἐνταῦθα ἐρωτήσαντός τινος ὁπότερος τῶν Νομαρχῶν θέλει εἶσθαι ἁρμόδιος νὰ κηρύξῃ τὸν ἐργολάβον ἔκπτωτον τοῦ δικαιώματός του, ὅταν ἡ ὁδὸς διέρχεται διὰ δύω νομῶν· ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς ὅτι ἁρμόδιος εἶναι ὁ τοῦ νομοῦ, ὅθεν ἤρχισεν ἡ ὁδός.

Μετὰ ταῦτα ἡ Βουλὴ ἀπέῤῥιψε μὲν τὰς τροπολογίας τοῦ βουλευτοῦ Μαντινείας μὴ ἀναστᾶσα, παρεδέχθη δὲ δι' ἀναστά-

σεως τὸ ἄρθρον μὲ τὴν προσθήκην τῆς περὶ προθεσμίας διατάξεως, ἔχον οὕτως·

Ἄρθρον 4.

« Ἐὰν ὁ ἐργολάβος δὲν ἀρχίσῃ τὰς ἐργασίας, ἢ δὲν ἀποπερατώσῃ αὐτὰς καὶ θέσῃ εἰς πλήρη ἐνέργειαν τὸν ἱπποσιδηρόδρομον κατὰ τὰς ὡρισμένας προθεσμίας, θέλει κηρύττεσθαι δι' ἀποφάσεως τοῦ ἀρμοδίου Νομάρχου ἔκπτωτος τοῦ παραχωρηθέντος εἰς αὐτὸν δικαιώματος· κατὰ τῆς ἀποφάσεως τοῦ Νομάρχου ὁ ἐργολάβος δύναται νὰ προστρέχῃ ἐνώπιον τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργείου ἐντὸς ἑνὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς εἰς αὐτὸν κοινοποιήσεως τῆς ἀποφάσεως· καὶ τὸ μὲν λόγῳ ἐγγυήσεως κατατεθειμένον ποσὸν μεταβαίνει αὐτοδικαίως καὶ ἄνευ διατυπώσεώς τινος εἰς τὴν πλήρη κυριότητα τοῦ δημοσίου, τὰ δὲ πρὸς σύστασιν τοῦ ἱπποσιδηροδρόμου ληφθέντα τυχὸν ἀκίνητα κτήματα καὶ ἀνεγερθέντα κτίρια καὶ ἄλλα ἔργα, ἡ Κυβέρνησις ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἐκθέσῃ, ὅπως εὑρίσκονται, εἰς πλειστηριασμὸν διὰ λογαριασμὸν τοῦ ἐργολάβου, ὑπὸ τὸν ὅρον τοῦ νὰ ἀναδεχθῶσι καὶ φέρωσιν εἰς πέρας τὸν ἱπποσιδηρόδρομον οἱ ἀγοράσαντες.

Κατὰ τὸν πλειστηριασμὸν τοῦτον τὸ δημόσιον δύναται νὰ παρουσιασθῇ ὡς ἀγοραστής.

Καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῶν ἐργασιῶν ὁ ἐργολάβος ἐξακολουθεῖ νὰ λαμβάνῃ παρὰ τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης ἢ παρὰ τοῦ δημοσίου τοὺς κανονισμένους τόκους τοῦ κατατεθέντος ποσοῦ. Τεθέντος δὲ εἰς ἐνέργειαν τοῦ ἱπποσιδηροδρόμου, ἐπιστρέφεται εἰς τὸν ἐργολάβον τὸ ῥηθὲν ποσόν. »

Διατυπωθέντος δὲ γενομένου τοῦ ἄρθρου 5 δι' ἀναστάσεως κατὰ τὸ νομοσχέδιον, διετάρηξεν ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομ. ὑπουργὸς ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 6 ἐπὶ τῇ ἐρωτήσει τινός, ὅτι ἡ περὶ ἧς ὁ λόγος ἐπιτροπὴ θέλει γνωμοδοτεῖ ποῖα κτήματα ὑπάγονται εἰς ἐκποίησιν, οὐχὶ δὲ καὶ περὶ τῆς ἀξίας αὐτῶν.

Ἐπὶ τούτοις ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὸ ἄρθρον 6, διορθωθείσης μόνον τῆς λέξεως *ἐκδόσεως* εἰς *ἐπιδόσεως*, ὡς καὶ τὰ ἑπόμενα 7, 8, 9, 10, 11 καὶ 12 κατὰ τὸ νομοσχέδιον.

Παρεδέχθη εἶτα καὶ τὸ ἄρθρον 13, προστεθεισῶν ἐν τῷ τέλει τῶν λέξεων *ἐντὸς ὀκτὼ ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἐπιδόσεως τῆς ἀποφάσεως*. Ἔχει δ' οὕτω·

Ἄρθρον 13.

« Τὰς μεταξὺ τοῦ ἐργολάβου καὶ τῶν ἰδιωτῶν περὶ ἐφαρμογῆς

τοῦ τιμολογίου διαφορὰς, λύει δι' ἀποφάσεώς του ὁ Νομάρχης ἐπιφυλαττομένης τῆς προσφυγῆς εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν ἐντὸς 8 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἐπιδόσεως τῆς ἀποφάσεως. »

Ἐπὶ δὲ τοῦ ἄρθρου 14 ἐζήτησέ τις νὰ ἐπιτραπῇ εἰς τὸν διευθυντὴν τοῦ ἱπποσιδηροδρόμου νὰ ἐκκαλῇ ἐνώπιον τοῦ ὑπουργείου τὴν περὶ παύσεως τῶν ὑπαλλήλων του ἀπόφασιν τοῦ Νομάρχου.

Παρατηρήσαντος δὲ τοῦ ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν ὅτι ὁ νομάρχης θέλει παύει τοὺς περὶ ὧν ὁ λόγος ὑπαλλήλους μόνον ἀπὸ τὰ ἀστυνομικὰ των καθήκοντα, οὐχὶ δὲ καὶ ἀπὸ τῆς ἐν τῷ ἱπποσιδηροδρόμῳ θέσεώς των· ἀντιπαρετήρησέ τις ὅτι, ἀφ' οὗ τὰ ἀστυνομικὰ καθήκοντα εἰσὶν ἀνατεθειμένα εἰς τὰ αὐτὰ πρόσωπα, δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ παυθῶσι μὲν τῶν ἀστυνομικῶν καθηκόντων των, νὰ διατηρηθῶσι δὲ εἰς τὴν ἄλλην θέσιν των, διότι τότε ἀπαιτεῖται νὰ διορισθῶσιν ἄλλα πρόσωπα εἰς ἃ ν' ἀνατεθῇ ἰδιαιτέρως ἡ ἀστυνομικὴ ὑπηρεσία, ὅπερ ἀντίκειται εἰς τὸν νόμον.

Οὕτω δὲ ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα παρεδέχθη τὸ ἄρθρον δι' ἀναστάσεως μετὰ τῆς προταθείσης προσθήκης, ἔχον οὕτως·

Ἄρθρον 14.

« Ἀνατίθεται εἰς τὸν ἐργολάβον νὰ ἐνεργῇ δι' ἰδίων ὑπαλλήλων, ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῆς Κυβερνήσεως, τὴν ἀστυνομίαν τῆς ὁδοῦ, καθόσον ἀφορᾷ τὴν συντήρησιν καὶ χρῆσιν αὐτῆς. Οἱ ὑπάλληλοι οὗτοι διαφροντίζουσιν αὐτὴν κατὰ τὸν ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν ἐπὶ τῇ βάσει τῶν κειμένων νόμων ἐνδεδειγμένον κανονισμόν· ἔχουσι δὲ, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὰ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ ἀστυνομικὰ αὐτῶν καθήκοντα, τὴν ἰδιότητα δημοσίων ὑπαλλήλων, ὁρκιζόμενοι πρὶν ἀναλάβωσι τὰ καθήκοντά των τὸν τῆς ὑπηρεσίας ὅρκον ἐνώπιον τοῦ ἀρμοδίου εἰρηνοδίκου· ὁ ἀρμόδιος Νομάρχης δύναται, ἀνάγκης τυχούσης, νὰ παύσῃ τοὺς ὑπαλλήλους τούτους καὶ ἀφοῦ ἀκούσῃ προηγουμένως τὰς ἀντιρρήσεις τοῦ ἐν Ἑλλάδι διευθυντοῦ τοῦ ἱπποσιδηροδρόμου, ὅστις δύναται νὰ προσφύγῃ κατὰ τῆς ἀποφάσεως τοῦ νομάρχου εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν ἐντὸς 15 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς εἰς αὐτὸν κοινοποιήσεως τῆς ἀποφάσεως. »

Παρεδέχθη ὡσαύτως δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως τὰ ἄρθρα 15, 16, 17, 18 καὶ 19 κατὰ τὸ νομοσχέδιον, διασαφήσαντος τοῦ ὑπουργοῦ τῶν οἰκονομικῶν ἐπὶ τῇ ἐρωτήσει τινός, ὅτι ἡ καλὴ κατάσασις κατὰ τὸ ἄρθρον 19 θέλει βεβαιοῦσθαι δικαστικῶς.

Ἐπὶ δὲ τοῦ ἄρθρου 20 ἐξετέθη τι ὅτι κατὰ τὸ ἄρθρον ἡ κυβέρ-

νησις ὑποχρεοῦται νὰ ἐξασφαλίσῃ τόκον 4 0|0 ἐπὶ τοῦ ἀναγκαίου κεφαλαίου, ὅταν δηλ. τὸ καθαρὸν κέρδος φέρῃ τόκον 2 μόνον τοῖς 0|0. ἡ κυβέρνησις τότε ὑποχρεοῦται νὰ πληρώσῃ ἕτερα 2 0|0. Ἐὰν ὅμως τὰ ἔξοδα ἀπορροφῶσιν οὐ μόνον τὰς εἰσπράξεις, ἀλλὰ καὶ μέρος τοῦ κεφαλαίου, ὑποχρεοῦται τότε ἡ Κυβέρνησις, ἐκτὸς τῶν 4 0|0, νὰ συμπληρώσῃ καὶ τὸ κεφάλαιον; Τὸ ἄρθρον βεβαίως δὲν ἐννοεῖ τοῦτο, ἀλλ' ὡς εἶναι συντεταγμένον δύναται νὰ γεννήσῃ τοιαύτην ἀμφιβολίαν καὶ διὰ τοῦτο θεωρεῖ ἀναγκαίαν μίαν διασάφησιν.

Εἰπόντος δὲ τοῦ ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν ὅτι τὸ ἄρθρον ὡς ἔχει εἶναι ἀρκούντως σαφὲς καὶ ὅτι δὲν ἐννοεῖ εἰμὴ μόνον τὴν ἐξασφάλισιν τοῦ τόκου τῶν 4 0|0, οὐχὶ δὲ καὶ τὴν πληρωμὴν κεφαλαίου ἐν περιπτώσει καθ' ἣν τὰ ἔξοδα ὑπερβῶσι τὰ ἔσοδα· ἐπρότεινέ τις νὰ προστεθῇ χάριν πλειοτέρας σαφηνείας ἐν τῷ τέλει ἡ λέξις τοῦ τόκου.

Συμφωνήσαντος δὲ καὶ τοῦ ὑπουργοῦ, ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὸ ἄρθρον μὲ τὴν ἀνωτέρω προσθήκην, ἔχον οὕτως·

Ἄρθρον 20.

α Εἰς τοὺς ἐργολάβους ἱπποσιδηροδρόμων δύναται νὰ ἐξασφαλισθῇ τόκος μέχρι 4 τοῖς 0|0 ἐπὶ τοῦ ἀναγκαίου πρὸς τὴν σύστασιν αὐτῶν κεφαλαίου. Ἑπομένως, ἐὰν αἱ εἰσπράξεις, μετὰ τὴν ἀπ' αὐτῶν ἀφαίρεσιν τῆς πρὸς συντήρησιν καὶ χρῆσιν τῶν ἱπποσιδηροδρόμων ἀπαιτουμένης δαπάνης, δὲν ἀποφέρωσι κέρδος ἴσον τῷ 4 0|0, ἡ Κυβέρνησις ἀναπληροῖ τὸ ἐλλεῖπον τοῦ τόκου. »

Δεκτῶν εἶτα γενομένων δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως τῶν ἄρθρων 21 καὶ 22 κατὰ τὸ νομοσχέδιον· ἐγένετο καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Ἀθ. Μησυρλὴν καὶ Δ. Σακκελαριάδην, ἐξ ἧς συνήχθη, κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὸ σύνολον παμψηφεὶ διὰ ψήφων 75· ἔχει δ' οὕτως·

Ο Θ Ω Ν κτλ.

«Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν·

Ἄρθρον 1.

Τῇ Βασιλικῇ ἐγκρίσει δύναται νὰ παραχωρηθῇ εἰς ἰδιώτην ἢ ἑταιρίαν δικαίωμα ἀποκλειστικὸν πρὸς σύστασιν ἱπποσιδηροδρόμων ἐπὶ τῇ βάσει τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος νόμου.

Ἄρθρον 2.

Διὰ τοῦ Β. διατάγματος, τοῦ παραχωροῦντος τὸ ἀποκλειστικὸν δικαίωμα, προσδιορίζεται καὶ ἡ διάρκεια αὐτοῦ, ἥτις δὲν δύναται νὰ ᾖναι ἀνωτέρα τῶν 65 ἐτῶν.

Πρὸ τῆς ἐκδόσεως τοῦ Β. διατάγματος ὁ ἐργολάβος ὀφείλει νὰ καταθέσῃ εἰς τὴν ἐθνικὴν τράπεζαν ἢ εἰς τὸ κεντρικὸν ταμεῖον, λόγῳ ἐγγυήσεως τῆς ἐκπληρώσεως τῶν διὰ τοῦ ἄρθρου 4 ἐπιβαλλομένων αὐτῷ ὑποχρεώσεων, ποσόν, τὸ ὁποῖον δὲν δύναται νὰ ᾖναι κατώτερον τῶν χιλίων δραχμῶν κατὰ χιλιόμετρον, οὔτε ἀνώτερον τῶν 100,000 δρ. δι' ἑκάστην ὁδόν· ἡ κατάθεσις θέλει γίνει εἰς μετρητά, εἰς ὁμολογίας ἢ εἰς μετοχὰς τῆς ἐθνικῆς τραπέζης.

Ἄρθρον 3.

Ἡ παραχώρησις τῆς κατασκευῆς ὡρισμένου ἱπποσιδηροδρόμου γίνεται προηγουμένου συναγωνισμοῦ.

Τὸ Β. διάταγμα, τὸ ὁποῖον θέλει προκαλεῖ αὐτὸν,

α) Γνωστοποιεῖ τὴν διεύθυνσιν τῆς γραμμῆς τοῦ ἱπποσιδηροδρόμου δι' ὅλων τῶν διαμέσων σημείων· τὸ εἶδος τῆς κατασκευῆς τοῦ ἱπποσιδηροδρόμου· τὰ μετακομιστικὰ μέσα, καὶ τὰ σχέδια τῶν ἐπὶ τῆς γραμμῆς σταθμῶν καὶ φυλακείων.

β) Προσδιορίζει·

1. Τὰς προθεσμίας, ἐντὸς τῶν ὁποίων ὁ ἐργολάβος ὀφείλει ν' ἀρχίσῃ, νὰ ἀποπερατώσῃ καὶ θέσῃ εἰς πλήρη ἐνέργειαν τὸν ἱπποσιδηρόδρομον.

2. τὸν ἐλάχιστον ὅρον τῶν καθεκάστην ἀναχωρήσεων καὶ τῆς ταχύτητος τῆς κινήσεως.

Τὰ ἀφορῶντα τὰς σχέσεις τῆς ἐργολαβίας πρὸς τὴν γενικὴν διεύθυνσιν τῶν ταχυδρομείων, τὰς ὑποχρεώσεις της ὡς πρὸς τὸ στρατιωτικὸν καὶ ναυτικόν· τὰς ὀφειλομένας ὑπὸ τοῦ ἐργολάβου ἀποζημιώσεις διὰ τὴν τυχὸν ἀπώλειαν ἢ βλάβην τῶν μεταφερομένων πραγμάτων· τὴν περίστασιν καθ' ἣν ὁ ἐργολάβος ἤθελε παύσει ἐκπληρῶν τοὺς γενικοὺς ἢ μερικοὺς ὅρους τῆς συμφωνίας, καὶ τὸ ἐφορευτικὸν τῆς Κυβερνήσεως δικαίωμα.

Ἄρθρον 4.

Ἐὰν ὁ ἐργολάβος δὲν ἀρχίσῃ τὰς ἐργασίας, ἢ δὲν ἀποπερατώσῃ αὐτὰς καὶ θέσῃ εἰς πλήρη ἐνέργειαν τὸν ἱπποσιδηρόδρομον κατὰ τὰς ὡρισμένας προθεσμίας, θέλει κηρύττεσθαι δι' ἀποφάσεως τοῦ ἀρμοδίου Νομάρχου ἔκπτωτος τοῦ παραχωρηθέντος εἰς αὐτὸν δικαιώματος· κατὰ τῆς ἀποφάσεως τοῦ νομάρχου ὁ ἐργολάβος δύναται νὰ προσφύγῃ ἐνώπιον τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερ. ὑπουργείου ἐντὸς ἑνὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς εἰς αὐτὸν κοινοποιήσεως τῆς ἀποφάσεως· καὶ τὸ μὲν λόγῳ ἐγγυήσεως κατατεθειμένου

ποσὸν μεταβαίνει αὐτοδικαίως καὶ ἄνευ διατυπώσεώς τινος εἰς τὴν πλήρη κυριότητα τοῦ δημοσίου, τὰ δὲ πρὸς σύστασιν τοῦ ἱπποσιδηροδρόμου ληφθέντα τυχὸν ἀκίνητα κτήματα καὶ ἀνεγερθέντα κτίρια καὶ ἄλλα ἔργα, ἡ Κυβέρνησις ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἐκθέσῃ, ὅπως εὑρίσκονται, εἰς πλειστηριασμὸν διὰ λογαριασμὸν τοῦ ἐργολάβου, ὑπὸ τὸν ὅρον τοῦ νὰ ἀναδεχθῶσι καὶ φέρωσιν εἰς πέρας τὸν ἱπποσιδηρόδρομον οἱ ἀγοραστάι.

Κατὰ τὸν πλειστηριασμὸν τοῦτον τὸ δημόσιον δύναται νὰ παρουσιασθῇ ὡς ἀγοραστής.

Καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῶν ἐργασιῶν ὁ ἐργολάβος ἐξακολουθεῖ νὰ λαμβάνῃ παρὰ τῆς ἐθνικῆς τραπέζης ἢ παρὰ τοῦ δημοσίου τοὺς κανονισμένους τόκους τοῦ κατατεθέντος ποσοῦ. Τεθέντος δὲ εἰς ἐνέργειαν τοῦ ἱπποσιδηροδρόμου, ἐπιστρέφεται εἰς τὸν ἐργολάβον τὸ ῥηθὲν ποσόν.

Ἄρθρον 5.

Οἱ ἱπποσιδηρόδρομοι χαρακτηρίζονται ἔργα δημοσίας ἀνάγκης, ἑπομένως οἱ ἐργολάβοι δικαιοῦνται νὰ ἀπαιτήσωσι τὴν ἀναγκαστικὴν ἐκποίησιν ἐκείνων τῶν γηπέδων καὶ οἰκοπέδων, τὰ ὁποῖα ἤθελον κριθῆ ἀναγκαῖα·

1. Εἰς τὸν ἱπποσιδηρόδρομον, εἰς τὸ περίφραγμα αὐτοῦ καὶ εἰς τοὺς οἰκίσκους τῶν ἐπιστατῶν καὶ ὁδοφυλάκων.

2. Εἰς τὴν σύστασιν κτιρίων καὶ καταστημάτων κατὰ τοὺς σταθμοὺς καὶ τὰς ἐπιβατηρίους καὶ ἀποβατηρίους θέσεις.

3. Εἰς τὴν τυχὸν κατασκευὴν ὁδῶν ἐπὶ τῷ σκοπῷ τοῦ νὰ τεθῶσιν εἰς συναφειαν καὶ ἄλλα μέρη μετὰ τῶν ἱπποσιδηροδρόμων.

Ἄρθρον 6.

Περὶ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ δικαιώματος τῆς ἐκποιήσεως εἰς τὰς περιπτώσεις τὰς ἐνδιαλαμβανομένας εἰς τὸ προηγούμενον ἄρθρον, ἀποφασίζει ὁ Νομάρχης, ἀκούων τὴν γνώμην πενταμελοῦς ἐπιτροπῆς, διοριζομένης παρ' αὐτοῦ καὶ συγκειμένης ἐξ ἑνὸς μηχανικοῦ, ἑνὸς δικηγόρου, ἑνὸς ἰδιοκτήτου, ἑνὸς ἐμπόρου, καὶ τοῦ δημάρχου τοῦ δήμου, εἰς τὴν περιφέρειαν τοῦ ὁποίου κεῖται τὸ κτῆμα. Δύνανται δ' ἀμφότερα τὰ μέρη νὰ ἐκκαλέσωσι τὴν ἀπόφασιν τοῦ Νομάρχου εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν, ἐντὸς ὀκτὼ ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἐπιδόσεως τῆς ἀποφάσεως τοῦ Νομάρχου.

Ἄρθρον 7.

Αἱ περὶ ἐκποιήσεως καὶ ἐκτιμήσεως διατάξεις τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ΥΙΕ. νόμου ἀπὸ 10 Ἰουνίου 1857 ἰσχύουν καὶ διὰ τὸν ἱπποσιδηρόδρομον.

Ἄρθρον 8.

Πλὴν τοῦ δικαιώματος τῆς ἀναγκαστικῆς ἐκποιήσεως παραχωρεῖται εἰς τοὺς ἐργολάβους καὶ δικαίωμα παροδικῆς χρήσεως ξένων γαιῶν καὶ κτημάτων πρὸς ἐξόρυξιν χωμάτων, λίθων, χαλίκων, καὶ ἄμμου καὶ πρὸς σύστασιν διαμέσων ὁδῶν διὰ μετακόμισιν τοῦ ὑλικοῦ.

Ἡ ἀποζημίωσις διὰ τὴν παροδικὴν χρῆσιν τῶν ἰδιωτικῶν γαιῶν καὶ κτημάτων γίνεται ἀπαραλλάκτως ὡς καὶ διὰ τὴν ἀναγκαστικὴν ἐκποίησιν· ὡς μέτρον δὲ εἰς τὸν προσδιορισμὸν τῆς ἀποζημιώσεως λαμβάνεται ἡ ἐκ τῆς χρήσεως ἐλάττωσις τῆς ἀξίας αὐτῶν. Ἐὰν δὲ ἀποδειχθῇ, ὅτι ἐκ ταύτης καθίσταται ἀνωφελὴς ἡ χρῆσις τῆς γῆς ἢ τοῦ κτήματος, ὁ ἐργολάβος ὑποχρεοῦται ν' ἀποκτήσῃ αὐτὰ ἀποζημιῶν τὸν ἰδιοκτήτην κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ νόμου ΥΙΕ. ἀπὸ 10 Ἰουνίου 1857.

Ἄρθρον 9.

Ἡ ξυλεία, ὁ σίδηρος καὶ πᾶν ἐν γένει τὸ πρὸς κατασκευὴν τοῦ ἱπποσιδηροδρόμου ἀναγκαῖον ὑλικόν, πρὸς δὲ, τὰ ὀχήματα, αἱ φορτηγοὶ ἅμαξαι, αἱ ἀκίνητοι καὶ κινηταὶ μηχαναί, οἱ ἵπποι καὶ ἐν γένει τὰ παντὸς εἴδους ἐργαλεῖα τὰ προσδιωρισμένα εἰς τὴν σύστασιν καὶ τὴν κατὰ πρῶτον πλήρη ἐνέργειαν τοῦ ἱπποσιδηροδρόμου, ἀπαλλάσσονται τῆς πληρωμῆς παντὸς τέλους κατὰ τὴν εἰς τὸ Κράτος εἰσαγωγήν των.

Ἄρθρον 10.

Διὰ Β. διατάγματος δύναται νὰ ἐπιτραπῇ εἰς τὸν ἐργολάβον ἡ ἀπαλλοτρίωσις τῶν εἰς τὸν ἱπποσιδηρόδρομον ἢ τὰ παραρτήματά του ἀνηκόντων γηπέδων, οἰκοπέδων ἢ κτιρίων.

Ἄρθρον 11.

Οἱ ἐργολάβοι ἱπποσιδηροδρόμων ὀφείλουσιν ἀποκλειστικῶς νὰ μεταχειρίζωνται ἵππους πρὸς μεταφορὰν ἀνθρώπων καὶ πραγματειῶν. Χρῆσις ἄλλης φυσικῆς δυνάμεως δὲν συγχωρεῖται.

Ἄρθρον 12.

Πλὴν τῶν διὰ τοῦ κανονισμοῦ τοῦ ἱπποσιδηροδρόμου καὶ ἐξ ἄλλων ἀστυνομικῶν διατάξεων ἀπαγορευμένων πραγματειῶν, ὅλων τῶν λοιπῶν τὴν μεταφορὰν ὀφείλει νὰ διευκολύνῃ ὁ ἐργολάβος, ἄνευ διακρίσεως προσώπων, ἐπιφυλαττομένων ὅμως τῶν δικαιωμάτων τῆς Κυβερνήσεως διὰ τὴν στρατιωτικὴν, ναυτικὴν καὶ ταχυδρομικὴν ὑπηρεσίαν. (ἄρθρ. 3.)

Ἄρθρον 13.

Τὰς μεταξὺ τοῦ ἐργολάβου καὶ τῶν ἰδιωτῶν περὶ ἐφαρμογῆς τοῦ τιμολογίου διαφορὰς, λύει δι' ἀποφάσεώς του ὁ Νομάρχης,

ἐπιφυλαττομένης τῆς προσφυγῆς εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν, ἐντὸς ὀκτὼ ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἐπιδόσεως τῆς ἀποράσεως.

Ἄρθρον 14.

Ἀνατίθεται εἰς τὸν ἐργολάβον νὰ ἐνεργῇ δι' ἰδίων ὑπαλλήλων ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῆς Κυβερνήσεως, τὴν ἀστυνομίαν τῆς ὁδοῦ, καθόσον ἀφορᾷ τὴν συντήρησιν καὶ χρῆσιν αὐτῆς. Οἱ ὑπάλληλοι οὗτοι διαφροντίζουσιν αὐτὴν κατὰ τὸν ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν ἐπὶ τῇ βάσει τῶν κειμένων νόμων ἐκδοθησόμενον κανονισμόν· ἔχουσι δὲ, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὰ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ ἀστυνομικὰ αὐτῶν καθήκοντα, τὴν ἰδιότητα δημοσίων ὑπαλλήλων, ὁρκιζόμενοι πρὶν ἀναλάβωσι τὰ καθήκοντά των τὸν τῆς ὑπηρεσίας ὅρκον ἐνώπιον τοῦ ἁρμοδίου εἰρηνοδίκου. Ὁ ἁρμόδιος Νομάρχης δύναται, ἀνάγκης τυχούσης, νὰ παύσῃ τοὺς ὑπαλλήλους τούτους καὶ ἀφοῦ ἀκούσῃ προηγουμένως τὰς ἀντιρρήσεις τοῦ ἐν Ἑλλάδι διευθυντοῦ τοῦ ἱπποσιδηροδρόμου, ὅστις δύναται νὰ προσφύγῃ κατὰ τῆς ἀποφάσεως τοῦ νομάρχου εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν ἐντὸς 15 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς εἰς αὐτὸν κοινοποιήσεως τῆς ἀποράσεως.

Ἄρθρον 15.

Ὁ ἐργολάβος ὀφείλει νὰ διατηρῇ τὸν ἱπποσιδηρόδρομον καὶ τὰ διαμετακομιστικὰ μέσα διηνεκῶς εἰς τοιαύτην κατάστασιν, ὥστε ἡ μεταφορὰ νὰ γίνηται ἀσφαλῶς καὶ συμφώνως πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς ἐπιχειρήσεως· δύναται δὲ νὰ ὑποχρεωθῇ εἰς τοῦτο διοικητικῶς.

Ἄρθρον 16.

Δι' ἄλλων ἐργολάβων σύστασις δευτέρου ἱπποσιδηροδρόμου, ἔχοντος τὴν αὐτὴν μὲ τὸν πρῶτον διεύθυνσιν καὶ ἐνοῦντος τὰ αὐτὰ μέρη, δὲν συγχωρεῖται καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τοῦ ἀποκλειστικοῦ δικαιώματος.

Ἄρθρον 17.

Ὁ ἐργολάβος δύναται κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ παραχωρηθέντος αὐτῷ προνομίου, τῇ Βασιλικῇ ἐγκρίσει, νὰ ἐπεκτείνῃ τὸν ἱπποσιδηρόδρομον καὶ νὰ συστήσῃ καὶ κλάδους τῆς κυρίας ὁδοῦ, ἐφαρμοζομένων εἰς τοὺς νέους τούτους ἱπποσιδηροδρόμους ὅλων τῶν ὅρων τοῦ παρόντος νόμου, πλὴν τοῦ περὶ διαρκείας τοῦ ἀποκλειστικοῦ δικαιώματος, τὸ ὁποῖον διὰ μὲν τὰς ἐπεκτάσεις τῶν ὁδῶν θέλει διαρκεῖ ὅσον καὶ τὸ παραχωρηθὲν προνόμιον εἰς τὴν κυρίαν ὁδὸν, διὰ δὲ τοὺς κλάδους, θέλει συντελευτᾷ μὲ τὸ τῆς κυρίας ὁδοῦ, καὶ δὲν δύναται νὰ ἐπεκταθῇ πέραν αὐτοῦ ἄνευ νόμου.

Ἄρθρον 18.

Ἂν ὁ ἐργολάβος τοῦ ἱπποσιδηροδρόμου δὲν θελήσῃ νὰ ἐπιχειρήσῃ, ἔχων τὴν προτίμησιν ἐπὶ ἴσοις ὅροις, τὴν ἐπέκτασιν τῆς ὁδοῦ ἢ τὴν σύστασιν κλάδων, δύναται ἡ τοιαύτη ἐπιχείρησις νὰ παραχωρηθῇ εἰς ἄλλους· ὁ ἐργολάβος ὑποχρεοῦται τότε, καθ' ὅσον αἱ ἀνάγκαι τῆς κινήσεως τοῦ ἱπποσιδηροδρόμου τὸ ἐπιτρέπουσι, καὶ καθ' ὅσον ἤθελε συμφωνήσει ἰδιαιτέρως μὲ τοὺς ἐργολάβους τῶν προσθέτων ὁδῶν, νὰ συγχωρῇ εἰς τούτους νὰ ἐνεργῶσι τὴν μεταφορὰν οἱ ἴδιοι διὰ τοῦ ἱπποσιδηροδρόμου του, καὶ προσέτι νὰ ἀνεγείρωσιν ἐπ' αὐτοῦ δι' ἰδίων ἐξόδων τὰ ἀναγκαῖα καταστήματα.

Διὰ τὴν ἐκ τῆς ὑποχρεώσεως ταύτης ἐνδεχομένην ζημίαν καὶ βλάβην λαμβάνει παρὰ τῶν εἰρημένων ἐργολάβων πλήρη ἀποζημίωσιν. Τὸ ποσὸν αὐτῆς προσδιορίζεται, ἐν ἐλλείψει ἐκουσίου συμβιβασμοῦ, ὑπὸ τοῦ Νομάρχου καὶ τεσσάρων πραγματογνωμόνων, διοριζομένων τῶν μὲν δύο ὑπὸ τοῦ ἐργολάβου τοῦ παλαιοῦ ἱπποσιδηροδρόμου, τῶν δὲ ἄλλων ὑπὸ τοῦ ἐργολάβου τοῦ νέου ἱπποσιδηροδρόμου.

Ἄρθρον 19.

Ληξάσης τῆς διαρκείας τοῦ ἀποκλειστικοῦ δικαιώματος, ὁ ἱπποσιδηρόδρομος μεθ' ὅλων τῶν ἀκινήτων παραρτημάτων αὐτοῦ, τιθέμενος ὑπὸ τοῦ ἐργολάβου εἰς καλὴν κατάστασιν, μεταβαίνει αὐτοδικαίως εἰς τὴν πλήρη κυριότητα τῆς Κυβερνήσεως, ἀναλαμβανούσης τὴν ἐνέργειάν του ἢ ἀπ' εὐθείας, ἢ δι' ἐνοικιάσεως πρὸς ὄφελος τοῦ δημοσίου.

Τὰ λοιπὰ μετακομιστικὰ μέσα, ἤτοι μηχανὰς, ἁμάξας, ἵππους καὶ ἄλλα κινητὰ, θέλει προσαποκτήσει ἡ Κυβέρνησις κατ' ἐκτίμησιν πραγματογνωμόνων, διοριζομένων ὑπὸ τοῦ ἁρμοδίου δικαστηρίου.

Ἄρθρ. 20.

Εἰς τοὺς ἐργολάβους ἱπποσιδηροδρόμων δύναται νὰ ἐξασφαλισθῇ τόκος μέχρι 4 τοῖς 0|0 ἐπὶ τοῦ ἀναγκαίου πρὸς τὴν σύστασιν αὐτῶν κεφαλαίου. Ἑπομένως, ἐὰν αἱ εἰσπράξεις, μετὰ τὴν ἀπ' αὐτῶν ἀφαίρεσιν τῆς πρὸς συντήρησιν καὶ χρῆσιν τῶν ἱπποσιδηροδρόμων ἀπαιτουμένης δαπάνης, δὲν ἀποφέρωσι κέρδος ἴσον τῷ 4 0|0, ἡ Κυβέρνησις ἀναπληροῖ τὸ ἐλλεῖπον τοῦ τόκου.

Ἄρθρ. 21.

Πρὸς ἀπόληψιν τῶν χάριν πληρωμῆς τόκων τυχὸν καταβολῶν, δικαιοῦται ἡ Κυβέρνησις νὰ λαμβάνῃ τὸ πλεονάζον τοῦ καθαροῦ κέρδους τῶν 4 τοῖς 0|0 ἐπὶ τῶν εἰσπράξεων τῶν ἐφε-

ξῆς ἐτῶν, μέχρι συμπληρώσεως τοῦ καταβληθέντος ποσοῦ μετὰ τοῦ τόκου αὐτοῦ, λογιζομένου πρὸς 4 τοῖς 0|0.

Ἄρθρ. 22.

Ἐφ' ἑκάστης ἐργολαβίας ἱπποσιδηροδρόμων ἡ Κυβέρνησις δικαιοῦται καὶ δύναται νὰ λαμβάνῃ κατ' ἀνώτατον ὅρον τὸ πεμπτημόριον τῶν μετοχῶν, εἰς ἃς διηρέθη τὸ μετοχικὸν τῆς ἑταιρίας κεφάλαιον, ὑποβαλλομένη ὡς ἐκ τούτου εἰς τὰς αὐτὰς ὑποχρεώσεις, εἰς ἃς ὑπόκεινται πάντες οἱ λοιποὶ μέτοχοι.

Ὁ παρὼν νόμος, ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθείς, θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.»

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν.

ἐπὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος.

« Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὸ σύνολον τοῦ περὶ συστάσεως ἱπποσιδηροδρόμων νομοσχεδίου, ναὶ ἢ ὄχι ; »

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Κωνσταντῖνος Θεοδώρου	.	Ἀθανάσιος Παπαθανασίου	N
Ἰωάννης Σωτηριάδης	.	Ἐλευθέριος Καλογερᾶς	N
Ἀντώνιος Βενιζέλος	.	Ν. Παπαμιχαλόπουλος	N
Δημ. Γιαννούλης	.	Σταμάτιος Μήτσας	N
Γ. Ν. Καΐρης	N	Ἀνδρέας Ζέρβας	.
Νικόλαος Π. Ἀθανασίου	N	Γεώργιος Βελῆς	N
Δημήτριος Τσόκρης	N	Δημήτριος Ζῶτος	N
Ἀνδρέας Δανόπουλος	N	Γεωργούλας Γιωλδάσης	N
Ἰωάννης Βλάσσης	.	Ἰωάννης Χατσόπουλος	N
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς	.	Λύσανδρος Βιλαέτης	.
Γεώργιος Α. Ῥάλλης	N	Ἀνδρέας Λύγερινός	.
Γεώργιος Σκοῦρος	N	Νικόλαος Σισίνης	.
Σταῦρος Βλάχος	.	Λύγερινὸς Πετραλιᾶς	N
Ἰω. Καραγιαννόπουλος	.	Γεώργιος Διαμάντης	.
Ἀθανάσιος Ἴσκος	.	Ἀναγνώστης Δημητρίου	.
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς	.	Γασ. Δελένδας	.
Φίλων Φίλωνος	N	Σπ. Μαρκεζίνης	.
Λεωνίδας Λογοθέτης	.	Ν. Βαρβαρῆγος	.
	.	Θρασύβουλος Α. Ζαΐμης	N
Γεώργιος Γερουβανάσης	N	Ἀσημάκης Χαραλάμπης	.
Λεωνίδας Πετροπουλάκης	N	Λεωνίδας Ν. Πετιμεζᾶς	N
Θ. Τσανετάκης	.	Χαρίλαος Θεοχαρόπουλος	N
Ἰωάννης Σαφάκας	N	Γρηγόριος Κορφιωτάκης	N

Ἰωάννης Ζάρκος	N	Ἐμμ. Ναυπλιώτης	.
Γεώργιος Περωτής	N	Κωνστ. Κρίσπης	.
Α. Κοντόσταυλος	.	Νικόλαος Τσαβέλας	N
Ἰωάννης Μπαλάφας	N	Νικόλαος Καναβός	N
Γεώργιος Μιχαήλ	N	Α. Παπαδημητριάδης	.
Ἀνδρέας Δεληγιάννης	N	Θ. Μιχαλόπουλος	N
Γ. Πλαπούτας	N	Παν. Μ. Ἰατρός	N
Α. Ἀντωνόπουλος	.	Κίμων Χριστοδούλου	.
Πέτρος Δεληγιάννης	N	Στέφανος Α. Δούκας	.
Ποθητὸς Ῥεβελάκης	N	Ἰωάννης Κατσάκος	.
Κωνσταντῖνος Κυπριάδης	N	Δημήτριος Κουμουνδουράκης	.
Ἰωάννης Δεληγιάννης	.	Βενετσάνος Κυβέλος	N
Σταῦρος Καμπερόπουλος	N	Νικόλαος Πιεράκος	N
Ἀνδρέας Νοταρᾶς	.	Χ. Χριστόπουλος	.
Ἀριστείδης Μεντσελόπουλος	.	Π. Κανελλόπουλος	.
Ἐμμανουὴλ Τσοῦχλος	.	Νικόλαος Μαχούλας	N
Χαράλ. Α. Χρηστόπουλος	N	Π. Ἀργυρόπολος	.
Νικόλαος Χ. Παναγιώτου	.	Νάκος Πανουριᾶς	.
Δημήτριος Σακελλαράκης	N	Εὐθύμιος Κεχαγιᾶς	N
Σπυρίδων Κοπανίτσας	N	Κωνσταντῖνος Βλάμης	N
Ἐμμανουὴλ Μελετόπουλος	N	Βενιζέλος Ῥοῦφος	.
Νικόλαος Θ. Λεώπουλος	.	Ἀνδρέας Χ. Λόντος	N
Λουκᾶς Στεφάνου	N	Παναγιώτης Καλαμογδάρτης	.
Νῖκος Βουλπιώτης	N	Κωνσταντῖνος Κωνστάκης	N
Β. Ρ. Παλαμίδης	N	Ἀνάργυρος Χ. Ἀναργύρου	.
Α. Ἀλεξανδρόπουλος	N	Νικόλαος Γκίνης	.
Ἰω. Ν. Ταμπακόπουλος	N	Ἀθανάσιος Μήσυρλης	N
Γ. Ν. Ῥεβελιώτης	.	Γεώργιος Μπάστας	N
Δημήτριος Φιλάρετος	.	Ἰωάννης Μανιώτης	N
Μελέτιος Χ. Μελέτης	.	Ἰωάννης Δουλίδης	N
Νικόλαος Λικαῖος	N	Κωνσταντῖνος Πλατὺς	.
Δημ. Σακελλαριάδης	N	Ἀντώνιος Ῥενουάρδος	N
Ἐπαμιν. Δελιγιώργης	.	Μιχαὴλ Σολωμὸς	N
Παν. Τσιμπουράκης	.	Γεώργιος Ναύτης	.
Ἀλέξ. Κουμουνδοῦρος	N	Ἰωάννης Σαγρέδος	N
Παναγ. Παπατσώνης	N	Παναγιώτης Ψάθης	N
Σπήλιος Ἀντωνόπουλος	.	Ἀντώνιος Ἀρμάος	N
Ἰωάννης Προβελέγιος	N	Γρηγόριος Μανοῦσος	.
Ἰωάννης Ταταράκης	N	Ἀδαμ. Διαμαντόπουλος	.
Σπυρ. Βαρότσης	.	Δημ. Πολυχρονόπουλος	N

Δημήτριος Βότσαρης	Πέτρος Χ. Πέτρος . . . .
Γεώργιος Ι. Στάϊκος	Εὐαγγέλης Βαλατσὸς . . .
Νικόλαος Πιπίνος . . . . Ν	Σ. Σκουμπουρδὴς . . . . .
Κωνστ. Δουζίνας	Εὐαγγέλης Κοντογιάννης . .
Ἀνδρέας Γ. Κοντουριώτης . Ν	Λύγερινὸς Ἀβέρωφ . . . Ν
Δημήτριος Βουδούρης . . .	Α. Μάντσαρης . . . . . Ν
Ἀντώνιος Τσαμαδὸς . . . Ν	Δημήτριος Κριεζώτης . . Ν

Μετὰ ταῦτα ὁ πρόεδρος διέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ ὥραν 2 1/2 Μ. Μ.

Ὁ Πρόεδρος
Λ. Χ. ΛΟΝΤΟΣ,

Οἱ Γραμματεῖς
Χ. Α. Χριστόπουλος

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΚΓ'.

Τῆς 16 Μαΐου 1860.

Συμπληρωθείσης τῆς Βουλῆς περὶ τὴν μεσημβρίαν ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προτεραίας καὶ ἐπεκυρώθησαν.

Ἀνεγνώσθη ἔγγραφον τῆς ἐπὶ τῆς ἐκτελέσεως τῆς διαθήκης τοῦ μακαρίτου Στουρνάρη ἐπιτροπῆς, δι' οὗ εἰδοποιεῖται ἡ Βουλὴ ὅτι ἡ Κυρία Τοσίτσα ἐδωρήσατο εἰς τὸ δημόσιον τὸ ἀνάλογον διὰ τὴν ἀνέγερσιν τοῦ καταστήματος τοῦ Πολυτεχνείου οἰκόπεδον, ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Αἰόλου.

Λαβὼν δὲ τὸν λόγον ὁ πληρεξούσιος τῆς Βουλῆς βουλευτὴς Λακεδαίμονος ἐξέθηκεν ὅτι, ὅταν ἡ ἐπιτροπὴ ἐσκέπτετο διὰ τὴν ἀγορὰν οἰκοπέδου πρὸς ἀνέγερσιν τοῦ καταστήματος, ὁ Κ. Μανάκης ὑπέβαλε τὴν ἰδίαν ὅτι ἦτο πιθανὸν νὰ πείσῃ τὴν Κ. Τοσίτσα νὰ δωρήσῃ αὐτὴ τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος οἰκόπεδον καὶ ἔκτοτε ὁ Κ. Μανάκης, ὅστις καὶ εἰς ἄλλας περιστάσεις ἔδωκε δείγματα τῶν ὑπὲρ τοῦ τόπου φρονημάτων του, κατεγίνετο νὰ πείσῃ τὴν Κ. Τοσίτσα εἰς τὸ νὰ κάμῃ τὴν προσφορὰν ταύτην, ἡ δὲ Κ. Τοσίτσα ἐφάνη πρόθυμος εἰς τὴν πραγματοποίησιν τῆς προτάσεως τοῦ Κ. Μανάκη, ἀλλ' ἀνεφύησαν δυσκολίαι τινες περὶ τὴν τυπικὴν τοῦ οἰκοπέδου παραχώρησιν. Ἤδη δὲ ἐξομαλυνθεισῶν τῶν δυσκολιῶν, ἐγένετο ἡ παραχώρησις διὰ συμβολαίου, ὅπερ παρακατέθεσεν εἰς τὸ γραφεῖον τῆς Βουλῆς καὶ νομίζει ὅτι εἶναι δίκαιον ἡ Βουλὴ νὰ ἐκφράσῃ τὰς εὐχαριστίας της εἰς τὴν Κ. Τοσίτσα διὰ τὸ νέον τοῦτο δεῖγμα τῆς φιλογενείας της, τὸ ὁποῖον διευκολύνει τὴν ἀνέγερσιν τοῦ οἰκοδομήματος, ἥτις θέλει ἀρχίσει εὐθὺς μετὰ τὴν περαίωσιν τοῦ ἑτοιμαζομένου σχεδίου.

Καὶ ἄλλων δὲ παρατηρησάντων ὅτι εἶναι ἐπίσης δίκαιον νὰ ἐκφρασθῶσιν αἱ εὐχαριστίαι τοῦ Σώματος καὶ εἰς τὰ μέλη τῆς ἐπιτροπῆς, διότι συνετέλεσαν εἰς τὴν πραγματοποίησιν τῆς δωρεᾶς, ἡ Βουλὴ ἀνέθηκεν εἰς τὸν πρόεδρον νὰ ἐκφράσῃ τὰς εὐχαριστίας τοῦ Σώματος εἴς τε τὴν Κ. Τοσίτσα καὶ εἰς τὰ μέλη τῆς ἐπιτροπῆς.

Παρετήρησεν ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργὸς ὅτι χθὲς παρακατέθεσε τὰ ὑπὸ τῆς εἰσηγητικῆς ἐπιτροπῆς ζητηθέντα ἔγγραφα, τὰ ἀφορῶντα τὴν διαχείρισιν τοῦ ἐξωθεν ἀγορασθέντος σίτου καὶ παρακαλεῖ τὴν Βουλὴν νὰ λύσῃ τὸ ζήτημα αὐτὸ ἵνα μὴ μένῃ καὶ πάλιν ἄνευ ἀποτελέσματος τὸ τρίτην ἤδη φορὰν εἰσαχθὲν περὶ τοῦ ἀντικειμένου αὐτοῦ νομοσχέδιον.

Πολλῶν δὲ ἐκ τῶν μελῶν τῆς εἰσηγητικῆς ἐπιτροπῆς παρατηρησάντων ὅτι τὸ ἔργον εἶναι λίαν σπουδαῖον καὶ δυσχερές, καὶ ὅτι δὲν δύνανται ἄνευ ἐμβριθοῦς μελέτης καὶ χωρὶς νὰ λάβωσιν ὅλας τὰς ἀναγκαίας πληροφορίας νὰ προβῶσιν εἰς τὴν σύνταξιν τῆς ἐκθέσεως καὶ ὅτι ἂν ἡ Βουλὴ νομίζῃ ὅτι δύναται νὰ συζητήσῃ τὸ νομοσχέδιον ἄνευ ἐκθέσεως, αὐτοὶ ἀπεκδύονται πάσης εὐθύνης· παρετήρησεν ὁ βουλευτὴς Καρυστίας ὅτι καθ' ὅσον ἀφορᾷ αὐτὸν ὡς ὑπόλογον, ἡ ὑπόθεσις εἶναι καὶ ἁπλουστάτη καὶ εἰλικρινὴς καὶ θέλει ὥστε ἡ ἐπιτροπὴ νὰ ἐξετάσῃ μετ' αὐστηρότητος τὸ ἀντικείμενον, ἀλλ' ἐπιθυμεῖ συγχρόνως νὰ μάθῃ ἐὰν τὸ νομοσχέδιον θέλει συζητηθῇ ἐντὸς τῆς παρούσης συνόδου.

Ἀπαντήσαντος δὲ ἑνὸς μέλους τῆς ἐπιτροπῆς ὅτι θέλει καταβληθῇ πᾶσα δυνατὴ προσπάθεια εἰς τὸ νὰ καταστῇ ἐφικτὴ ἡ συζήτησις τοῦ νομοσχεδίου κατὰ τὴν λήγουσαν σύνοδον· ἠρώτησεν ὁ πρόεδρος τὴν Βουλὴν ἐὰν ἐγκρίνῃ νὰ προβῇ εἰς τὴν ἐπιψήφισιν κατεπειγόντων τινῶν νομοσχεδίων καὶ ἀκολούθως νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ.

Ἡ δὲ Βουλὴ συμφωνήσασα εἰς τὸ ν' ἀναβληθῇ διὰ τὴν αὔριον ἡ τῶν νομοσχεδίων συζήτησις διὰ νὰ λάβωσι γνῶσιν αὐτῶν οἱ βουλευταί, προέβη εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν. Ἀναγνωσθέντα δ' οὕτω τὰ ἄρθρα 1 καὶ 2 τοῦ Κεφ. 1, ἐγένοντο δεκτὰ δι' ἀναστάσεως, ἔχοντα οὕτω·

« Κεφ. 1. Κεντρικὴ ὑπηρεσία.

ἄρθρ. 1. Προσωπικὸν τοῦ ὑπουργείου . . . 50760
» 2. Γραφικὰ ἔξοδα . . . . . 15126:75»

Ἐπὶ δὲ τοῦ ἄρθρου 3 λαβών τις τὸν λόγον ἐξέθηκεν ὅτι

ὁμιλῶν περὶ παρασήμων δὲν θέλει ἐπεμβῆ εἰς τὸν τρόπον τῆς διανομῆς αὐτῶν, μαλιστα δὲ ἐξ ὅτου πολλοὺς ἀρχαίους ἄνδρας, καὶ ἐν τῇ Βουλῇ καὶ ἐκτός, στερουμένους τοῦ παρασήμου αὐτοῦ. Ἐπὶ μιᾶς μόνον χρήσεως τοῦ παρασήμου θέλει εἰπῆ ὀλίγας λέξεις, διότι τὴν χρῆσιν αὐτὴν καὶ ὡς ἰδιώτης ἀπεδοκίμασε καὶ ὡς βουλευτὴς ἀποκρούει. Πρό τινος καιροῦ ἐπεκράτησεν ἡ συνήθεια τοῦ νὰ δίδωνται παράσημα ἀπέναντι χρηματικῶν χορηγήσεων καί τινες μάλιστα ἐδημιούργησαν ἓν εἶδος δασμολογίου, τὸ ὁποῖον θεωρεῖ ἐναντίον τῆς ἀξιοπρεπείας καὶ τοῦ Ἔθνους καὶ τῆς Κυβερνήσεως καὶ ὅστις θέλει ἂς ἴδῃ τὴν ἀρχὴν τοῦ περὶ τῶν παρασήμων αὐτῶν νόμου, ὅστις λέγει ὅτι δημιουργεῖται παράσημον πρὸς βράβευσιν τῆς ἀρετῆς καὶ πρὸς ἀνταμοιβὴν τῶν ἀγαθῶν ἀγώνων· τοιοῦτον ἑπομένως παράσημον δὲν πρέπει νὰ δίδηται εἰς ἀμοιβὴν τοῦ πλούτου. Ταῦτα δὲ λέγων δὲν κινεῖται ἀπὸ ζηλοτυπίαν κατὰ τοῦ πλούτου. Ὁ πλοῦτος ὅταν ἀποκτᾶται δι' ἐντίμων μέσων, καθὼς ἀποκτᾶται ἀπὸ τοὺς ὁμογενεῖς ἡμῶν, ὄχι μόνον δὲν εἶναι ἀντικείμενον ζηλοτυπίας καὶ μομφῆς, ἀλλὰ δύναται νὰ θεωρηθῇ καὶ ὡς ἓν πλεονέκτημα, τὸ ὁποῖον χαρακτηρίζει ἰδίως τοὺς ὁμογενεῖς μας, οἵτινες τιμοῦν τὸν ἑλληνικὸν χαρακτῆρα, διότι διὰ τῆς ἱκανότητός των κατώρθωσαν νὰ κατακτήσουν διὰ τοῦ ἐμπορίου ὅλον τὸν κόσμον, ἀλλὰ ἂν εἶναι οὗτοι οἱ ζητοῦντες τὸ ἑλληνικὸν παράσημον ἐπὶ μισθῷ, γίνονται ὅμως τοιαῦται αἰτήσεις καὶ ἡ Κυβέρνησις ὀφείλει νὰ καθιερώσῃ ὡς κανόνα τὸ νὰ μὴ δίδωνται ἐφ' οἱῳδήποτε λόγῳ παράσημα ἐπὶ μισθῷ. Βεβαίως εἶναι ἀξιέπαινοι οἱ χορηγοῦντες χρηματικὰς βοηθείας εἰς τὴν Ἑλλάδα δι' εὐεργετικόν τινα σκοπόν, ἀλλ' ἡ ἰδέα του εἶναι ὅτι δὲν πρέπει νὰ ἐπιζητῶνται τοιαῦτα βοηθήματα, διότι ἡ Ἑλλὰς εἶναι ἀρκετὰ πλουσία, προκειμένου περὶ ἀγαθοεργῶν καταστημάτων. Θεωρῶν ἑπομένως προσβλητικὴν τὴν τοιαύτην τῶν παρασήμων διανομήν, νομίζει ὅτι καὶ ἡ Βουλὴ θέλει ὑποστηρίξει τὴν ἰδέαν του.

Ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργὸς ὅτι ἀγνοεῖ ἂν ἐδόθησαν παράσημα ἐπὶ μισθῷ, οὐδεὶς ὅμως δύναται νὰ πιστεύσῃ ὅτι ἡ Κυβέρνησις ἔλαβε τὸ μέτρον τοῦτο ὡς κανόνα εἰς τὴν διανομὴν τῶν περὶ ὧν πρόκειται παρασήμων.

Ἐπαναλαβόντος δὲ τοῦ προαγορεύσαντος ὅτι ἀπέναντι τῆς ὁμολογίας τοῦ ὑπουργοῦ ἀρίστεται εἰς τὴν συνείδησιν τῆς Βουλῆς· προσέθηκεν ἕτερος ὅτι δὲν ἐξηγεῖται ἄλλως τὸ νὰ δίδηται παράσημον εἰς πρόσωπα πρώτην φορὰν ἐρχόμενα εἰς τὴν Ἑλ-

λάδα καὶ μόλις ὀλίγας διαμείναντα ἡμέρας, ἀφ' οὗ ἔδωσαν 10 ἢ 20 χιλιάδας δραχμῶν καὶ ἂν δὲν ἦτο σκανδαλώδες ἤθελε κατονομάσει καὶ τὰ πρόσωπα ταῦτα.

Ἐπήνεγκεν ἕτερος ὅτι ἂν καλῶς ἐνόησε τὸν κατὰ πρῶτον ἀγορεύσαντα, καταδικάζει καὶ ὀφείλομεν πάντες νὰ καταδικάσωμεν τὴν ἰδέαν τοῦ νὰ δίδωνται παράσημα ἑλληνικὰ ἐπὶ χρηματικοῖς χορηγήμασιν, ἀλλὰ δὲν ἐγένοντο καὶ ῥηταὶ κατηγορίαι εἰς τίνας τοιούτους καὶ ὑπὸ ποίων ἐδόθησαν ὑπουργῶν. Παρατηρεῖ λοιπὸν ὅτι, ὅταν ὁμογενής τις προσφέρῃ δι' ἀγαθοεργόν τινα σκοπὸν 40 ἢ 50 χιλιάδας δραχμάς, δὲν πρέπει ν' ἀποκρούωμεν τὴν τοιαύτην προσφοράν. Ὅταν ὅμως ἔρχεταί τις καὶ λέγει « σᾶς δίδω τόσα χρήματα διὰ νὰ μοὶ δώσητε παράσημον » τότε βεβαίως ἡ Κυβέρνησις ὀφείλει ν' ἀποκρούσῃ τοιαύτας προσφοράς.

Ἐπανέλαβεν ὁ κατὰ πρῶτον ἀγορεύσας ὅτι ὅταν ἓν τέκνον τῆς Ἑλλάδος ἔρχεται αὐθόρμητον καὶ δίδει ἓν μέρος τῆς καταστάσεώς του, βεβαίως τοιαύτη προσφορὰ δὲν πρέπει ν' ἀποκρούηται. Ἐν τούτοις εἶναι γνωστὸν ὅτι γίνονται προτάσεις χρηματικαὶ πρὸς ἀπόκτησιν παρασήμου καὶ ἐνθυμεῖται μάλιστα ὅτι ὁ μακαρίτης Ἀναστ. Λόντος, ὁ διὰ τὴν ἀκεραιότητα τοῦ χαρακτῆρος του ἀπυθανών πένης, τὸν ἐβεβαίωσεν, ὅτι τῷ ἀπηυθύνθησαν τοιαῦται προτάσεις, ἀμοιβόλοι μάλιστα ἂν αὗται ἐγίνοντο πρὸς τὸ ἔθνος ἢ πρὸς τὸ ἄτομον τοῦ ὑπουργοῦ, καὶ τὰς ἀπέκρουσεν. Ὅταν λοιπὸν αἱ προσφοραὶ γίνωνται πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς προσκτήσεως παρασήμου, αἱ τοιαῦται προσφοραὶ πρέπει ν' ἀποκρούωνται, διότι τὸ τοιοῦτον προσβάλλει τὴν φιλοτιμίαν καὶ τοῦ Ἔθνους καὶ τῆς Κυβερνήσεως.

Παρετήρησεν ἕτερος ὅτι ὁ προαγορεύσας γνωρίζει βεβαίως καλλίτερον παντὸς ἄλλου τὴν διάκρισιν, ἥτις πρέπει νὰ γίνηται ὡς πρὸς τὴν εὐθύνην τῶν ὑπουργῶν καὶ τὴν ἐξουσίαν, ἣν ἔχει ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου ὁ ἀνώτατος ἄρχων, καὶ ὁ προαγορεύσας ἠθέλησε βεβαίως νὰ καταστήσῃ μεγαλειτέραν τὴν εὐθύνην τοῦ προτείνοντος ὑπουργοῦ. Οὐδεὶς βεβαίως ἀγνοεῖ ὅτι εἰς τὸ ἐξωτερικὸν ὑπάρχει γενικὴ ἰδέα ὅτι τὸ παράσημόν μας διανέμεται ἐπὶ χρηματικῇ ἀμοιβῇ καὶ πολλοὶ ἀπηύθυνον αἰτήσεις τοιαύτας, εἶναι δὲ γνωστὸν ὅτι ἐδόθη παράσημον καὶ εἰς πρόσωπα, ἅτινα δὲν εἶχον οὔτε τὸ προσὸν τοῦ πολίτου εἰς τὴν πατρίδα των, διότι ἦσαν ἀνήλικες. Ἐν τούτοις πιστεύει ὅτι αἱ γενόμεναι παρατηρήσεις θέλουσιν ἔχει ὠφέλιμον ἀποτέλεσμα. Δυστυχῶς ὁ χρυσὸς εἶναι ἡ λατρεία τοῦ αἰῶνος μας καὶ ἡ λα-

τεία αὐτὴ ἀνεπτύχθη τοσοῦτον παρ' ἡμῖν, ὥστε γίνονται διάφοροι πράξεις, τῶν ὁποίων ἡ λύσις ἀφορᾷ πρόσωπα, ἅτινα εἶναι πλούσια· ἀλλὰ θεραπεύοντες τοὺς σήμερον ἔχοντας πλοῦτον, δὲν πρέπει νὰ λησμονῶμεν καὶ ἐκείνους, οἵτινες εἶχον ἄλλοτε καὶ τὸν ἐθυσίασαν διὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν τῆς πατρίδος των.

Ἐπήνεγκεν ἄλλος ὅτι ἀπέναντι ἀορίστων λόγων περὶ διανομῆς παρασήμων ἐπὶ χρηματικῇ ἀμοιβῇ, ἠκούσατε δύω περιστάσεις, τὴν τοῦ μακαρίτου Λόντου ὡς ὑπουργοῦ καὶ τὴν τοῦ βουλευτοῦ Ὕδρας, εἰς οὓς γενόμεναι τοιαῦται προτάσεις ἀπεκρούσθησαν. Ἔχομεν ἀφ' ἑτέρου καὶ τὴν διαβεβαίωσιν τοῦ ὑπουργοῦ ὅτι ποτὲ δὲν ἔγεινε τοιαύτη ἀπονομὴ παρασήμου καὶ ἑπομένως δὲν πρέπει ἡμεῖς σήμερον νὰ ἐπικυρῶμεν τὰς ἔξωθεν ἐπιρριπτομένας κατὰ τοῦ ἔθνους μομφάς. Ἐν τούτοις δὲν δύναται ἡ ν' ἀποκρούσῃ καὶ μίαν ἄλλην ἰδέαν ἀρκετὰ ὑπερήφανον, ὅτι ἡ Ἑλλὰς εἶναι ἀρκετὰ πλουσία καὶ δὲν ἔχομεν ἀνάγκην τῆς συνδρομῆς τῶν ὁμογενῶν μας, εἰς οὓς ὀφείλομεν μεγάλην εὐγνωμοσύνην.

Ἐπὶ τούτοις ἐγένετο δεκτὸν δι' ἀναστάσεως τὸ ἄρθρον 3 ὡς καὶ τὰ ἑπόμενα 4, 5, 6 καὶ 7, ἔχοντα οὕτως·

« Ἄρθρον 3	Βασιλ. διάσημα.	9000
» 4	Ταχυδρομικὰ ἐκτὸς τοῦ Κράτους.	26000
» 5	Ἔξοδα ἀμάξης.	3600
» 6	Προσωπ. τῆς μικτῆς ἐπιτροπῆς.	3000
» 7	Γραφικὰ ἔξοδα.	800 »

Γενομένης δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ Κεφαλαίου ἐκ δραχ. 108,286·75 ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Ἰω. Ζάρκον καὶ Ν. Βαρβαρῆγον, συνήχθη κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν πίστωσιν παμψηφεὶ διὰ ψήφων **81**.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἕξης ζητήματος·

« Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὸ κεφάλ. Α τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν, ναὶ ἢ ὄχι; »

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Κωνσταντῖνος Θεοδώρου	Ν	Νικόλαος Π. Ἀθανασίου	Ν
Ἰωάννης Σωτηριάδης		Δημήτριος Τσάκρης	Ν
Ἀντώνιος Βενιζέλος	Ν	Ἀνδρέας Δανόπουλος	Ν
Δημ. Γιαννούλης	Ν	Ἰωάννης Βλάσσης	Ν
Γ. Ν. Καΐρης	Ν	Δημήτριος Καλλιρρονᾶς	Ν

Γεώργιος Α. Ῥάλλης	Ν	Γεώργιος Μιχαὴλ	Ν
Γεώργιος Σκοῦφος		Ἀνδρέας Δεληγιάννης	Ν
Σταῦρος Βλάχος	Ν	Γ. Πλαπούτας	
Ἰω. Καραγιαννόπουλος		Α. Ἀντωνόπουλος	
Ἀθανάσιος Ἴσκος		Πέτρος Δεληγιάννης	Ν
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς	Ν	Ποθητὸς Ῥεβελάκης	Ν
Φίλων Φίλωνος	Ν	Κωνσταντῖνος Κυπριάδης	Ν
Λεωνίδας Λογοθέτης	Ν	Ἰωάννης Δεληγιάννης	Ν
		Σταῦρος Καμπερόπουλος	Ν
Γεώργιος Γερακάνας	Ν	Ἀνδρέας Νοταρᾶς	
Λεωνίδας Πετροπουλάκης		Ἀριστείδης Μεντζελόπουλος	
Θ. Τσινετάκης	Ν	Ἐμμανουὴλ Τσοῦχλος	
Ἰωάννης Σαφάκας	Ν	Χαράλ. Α. Χρηστόπουλος	Ν
Ἀθανάσιος Παπαθανασίου	Ν	Νικόλαος Χ. Παναγιώτου	
Ἐλευθέριος Καλογερᾶς	Ν	Δημήτριος Σακελλαράκης	Ν
Ν. Παπαμιχαλόπουλος	Ν	Σπυρίδων Κοπανίτσας	
Σταμάτιος Μήτσας	Ν	Ἐμμανουὴλ Μελετόπουλος	Ν
Ἀνδρέας Ζέρβας	Ν	Νικόλαος Θ. Λεώπουλος	Ν
Δημήτριος Ζῶτος		Λουκᾶς Στεράνου	
Γεώργιος Βελῆς	Ν	Νῖκος Βουλπιώτης	
Γεωργούλας Γιολδάσης	Ν	Β. Ρ. Παλαμίδης	Ν
Ἰωάννης Χατσόπουλος	Ν	Α. Ἀλεξανδρόπουλος	Ν
Λύσανδρος Βιλαέτης		Ἰω. Ν. Τσιμπακόπουλος	Ν
Ἀνδρέας Λύγερινός	Ν	Γ. Ν. Ῥεβελιώτης	
Νικόλαος Σισίνης		Δημήτριος Φιλάρετος	
Λύγερινὸς Πετραλιᾶς		Μελέτιος Χ. Μελέτης	Ν
Γεώργιος Διαμάντης		Νικόλαος Δικαῖος	Ν
Ἀναγνώστης Δημητρίου		Δημ. Σακελλαρίδης	Ν
Γασ. Δελένδας		Ἐπαμιν. Δεληγεώργης	
Σπ. Μαρκεζίνης		Παν. Τσιμπουράκης	
Ν. Βαρβαρῆγος	Ν	Ἀλέξανδρος Κουμουνδοῦρος	Ν
Θρασύβουλος Λ. Ζαΐμης	Ν	Παναγιώτης Παπατσώνης	
Ἀθημάκης Χαραλάμπης	Ν	Στέλιος Ἀντωνόπουλος	
Λεωνίδας Ν. Πετιμεζᾶς	Ν	Ἰωάννης Προβελέγιος	Ν
Χαρίλαος Θεοχαρόπουλος	Ν	Ἰωάννης Ταταράκης	Ν
Γρηγόριος Κορφιωτάκης		Σπυρ. Βαρότσης	
Ἰωάννης Ζάρκος	Ν	Ἐμμ. Ναυπλιώτης	Ν
Γεώργιος Περωτής	Ν	Κωνστ. Κρίσπης	Ν
Α. Κοντόσταυλος	Ν	Νικόλαος Τσαβέλας	Ν
Ἰωάννης Μπαλάφας	Ν	Νικόλαος Κανακός	

Α. Παπαδημητριάδης	. . .	Ἰωάννης Δουλίδης	. . . N
Θ. Μιχαλόπουλος	. . . .	Κωνσταντῖνος Πλατύς	. . N
Παν. Μ. Ἰατρός	. . . .	Ἀντώνιος Ρενουάρδος	. . N
Κίμων Χριστοβούλου	. . . N	Μιχαὴλ Σολωμός	. . . .
Στέφανος Α. Δούκας	. . . N	Γεώργιος Ναύτης	. . . .
Ἰωάννης Κατσάκος	. . . .	Ἰωάννης Σαγρέδος	. . . . N
Δημήτριος Κουμουνδουράκης	N	Παναγιώτης Ψάθης	. . . N
Βενετσάνος Κυβέλος	. . . N	Ἀντώνιος Λρμάος	. . . .
Νικόλαος Πιτράκος	. . . N	Γρηγόριος Μανοῦσος	. . . .
Χ. Χριστόπουλος	. . . . .	Ἀδαμ. Διαμαντόπουλος	. . N
Π. Κανελλόπουλος	. . . .	Δημ. Πολυχρονόπουλος	. .
Νικόλαος Μοσχούλας	. . .	Δημήτριος Βότσαρης	. . . .
Π. Ἀργυρόπουλος	. . . . N	Γεώργιος Ι. Στάϊκος	. . . .
Νάκος Πανουριᾶς	. . . .	Νικόλαος Πιπῖνος	. . . . N
Εὐθύμιος Κεχαγιᾶς	. . . N	Κωνς. Δουζίνας	. . . . .
Κωνσταντῖνος Βλάμης	. . .	Ἀνδρέας Γ. Κουντουριώτης	.
Βενζέλος Ῥοῦφος	. . . . .	Δημήτριος Βουδούρης	. . .
Ἀνδρέας Χ. Λόντος	. . . N	Αντώνιος Τσαμαδὸς	. . . N
Παναγιώτης Καλαμογδάρτης	N	Πέτρος Χ. Πέτρος	. . . .
Κωνσταντῖνος Κωνστάκης	.	Εὐαγγέλης Βαλατσὸς	. . . N
Ἀνάργυρος Α. Χ. Ἀναργύρου	N	Σ. Σκουμπουρδὴς	. . . . .
Νικόλαος Γαΐνης	. . . . N	Εὐαγγέλης Κοντογιάννης	. .
Ἀθανάσιος Μητυλλὴς	. . .	Αὐγερινὸς Ἀβέρωφ	. . . N
Γεώργιος Μπάστας	. . . .	Α. Μάντσαρης	. . . . . N
Ἰωάννης Μανιώτης	. . . .	Δημήτριος Κριεζώτης	. . N

Ἐπὶ δὲ τοῦ Κεφ. 2 παρετήρησέ τις ὅτι ἀφ' οὗ διὰ τοῦ ἐπιψηφισθέντος περὶ ναυτιλιακῶν τελῶν νόμου ἀφηρέθη τὸ εἰς τοὺς λιμενάρχας Κωνσταντινουπόλεως, Ἀλεξανδρείας καὶ Σμύρνης πληρονόμενον τέλος τῶν δύο λεπτῶν κατὰ τόνον, καθίσταται περιττὴ πλέον ἡ διατήρησίς των καὶ ἑπομένως πρέπει νὰ παύσωσι τοῦ νὰ διατηρῶνται εἰς τὰς θέσεις αὐτὰς καὶ νὰ δαπανᾷ τὸ δημόσιον 6000 περίπου δρ. ἄνευ λόγου.

Ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργὸς ὅτι οἱ λιμενάρχαι οὗτοι δὲν διωρίσθησαν διὰ νὰ εἰσπράττωσι μόνον τὸ τέλος, ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν ἀστυνομικὴν ἐπιτήρησιν τοῦ λιμένος καὶ ἑπομένως δὲν βλέπει τὸν λόγον διὰ τὸν ὁποῖον νὰ παυθῶσιν ἀφοῦ ἔπαυσεν ἡ πληρωμὴ τοῦ τέλους. Ἐὰν ὅμως εἰς κανὲν μέρος εἶναι ἀληθῶς περιττὴ ἡ διατήρησις λιμενάρχου, ὁ ἁρμόδιος ὑπουργὸς θέλει βεβαίως τὸν παύσει.

Παρετήρησεν ἕτερος ἐπὶ τοῦ 1 ἄρθρου ὅτι χωρὶς νὰ εἴπῃ τίποτε κατὰ τοῦ διευθύνοντος σήμερον τὴν πρεσβείαν τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ὑπὲρ τοῦ ὁποίου μάλιστα ἀκούει πολλοὺς ἐπαίνους, παρατηρεῖ μόνον ὅτι εἰς τοιαύτας περιστάσεις δὲν πρέπει νὰ μένῃ ἡ πρεσβεία ἐκείνη ἄνευ πρέσβεως, ἀφ' οὗ μάλιστα ἔχομεν τοιούτους καὶ εἰς Ῥωσσίαν, καὶ εἰς Γαλλίαν καὶ εἰς Ἀγγλίαν ὅπου δὲν ὑπάρχει τόση ἀνάγκη.

Προσέθηκεν ἄλλος ὅτι δὲν ἔχει τίποτε νὰ εἴπῃ ὡς πρὸς τὴν παρατήρησιν τοῦ προαγορεύσαντος, ἡ πραγματοποίησις τῆς ὁποίας εἶναι ἔργον κυβερνητικὸν, μολονότι καὶ ἡ Βουλὴ ὀφείλει νὰ προνοῇ ὑπὲρ τοιούτων ἀντικειμένων. Ὀφείλει ὅμως ὡς πρὸς τὸν διευθύνοντα σήμερον τὴν πρεσβείαν Κ. Ζάνον νὰ εἴπῃ, ὡς διευθύνας τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ἐξωτερικῶν, ὅτι ὑπῆρξε πάντοτε ἔνθερμος, ἱκανὸς καὶ δραστήριος προστάτης τῶν ἑλληνικῶν συμφερόντων καὶ κατὰ τὴν ἀπουσίαν τοῦ πρέσβεως οὐδὲν, οὔτε ἰδιωτικὸν, οὔτε γενικὸν συμφέρον παρεβλάβη.

Ἐπήνεγκεν ἕτερος ὅτι ἐπειδὴ ἐγένετο αὐτόπτης τῆς δραστηριότητος τοῦ διευθύνοντος σήμερον τὰ τῆς πρεσβείας, ἔρχεται καὶ αὐτὸς νὰ ὁμολογήσῃ τὴν ἀλήθειαν ταύτην ἵνα μὴ τυχὸν ἡ παρατήρησις τοῦ βουλευτοῦ Μεσσηνίας ἐκληφθῇ ὡς μομφή τις κατὰ τοῦ Κ. Ζάνου.

Ἐπανέλαβεν ὁ βουλευτὴς Μεσσήνης ὅτι διὰ τῆς παρατηρήσεώς του οὐδόλως ἐνόει νὰ ἐλαττώσῃ τὴν ἀξίαν τοῦ Κ. Ζάνου, ἀλλὰ μόνον νὰ εἴπῃ ὅτι εἰς τοιαύτας περιστάσεις ἀπαιτεῖται νὰ ἦναι εἰς Κωνσταντινούπολιν εἰς πρέσβυς, διότι καὶ τὸ ὕψος αὐτὸ τῆς θέσεως δύναται νὰ ἔχῃ ἐπιρροὴν εἰς τὰ συμφέροντα τοῦ ἔθνους. Ὀφείλει ἑπομένως ἡ Κυβέρνησις νὰ διορίσῃ πρέσβυν, ἔστω καὶ αὐτὸν τὸν διευθύνοντα τὰ τῆς πρεσβείας.

Ἐρωτήσαντος δέ τινος διὰ ποῖον λόγον αὐξήθη ὁ μισθὸς τοῦ γραμματέως τῆς ἐν Βιέννῃ πρεσβείας εἰς 1000 δρ. ἀπήντησεν ἕτερος ὅτι οἱ λαμβάνοντες 500 δρ. τρώγουν καὶ κατοικοῦν εἰς τὰς οἰκίας τῶν πρέσβεων, ὅπου δὲ οἱ γραμματεῖς διαιτῶνται ἀφ' ἑαυτῶν καὶ ἔχουν ἰδιαιτέραν κατοικίαν, λαμβάνουσι 1000 δρ. μισθὸν, ἀλλ' αἱ 500 ἐκπίπτονται ἀπὸ τὰς ἀποδοχὰς τοῦ πρέσβεως. Ἐπειδὴ ὅμως ὁ ἐν Βιέννῃ πρέσβυς δὲν μισθοδοτεῖται, διὰ τοῦτο ἀναλαμβάνει ἡ Κυβέρνησις τὴν πληρωμήν.

Ἐπὶ τούτοις ἐγένοντο δεκτὰ δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως τὰ ἄρθρα 1, 2, 3 καὶ 4 τοῦ Κεφ. 2, ἔχοντα οὕτω·

« Κερ. 2. Διπλωματική ὑπηρεσία.

ἄρθρ.	1.	Προσωπικὸν τῶν πρεσβειῶν.....	354476
»	2.	Γραφικὰ ἔξοδα	37900
»	3.	Ἔξοδα ἀ. διασκευῆς.....	7000
»	4.	Ταξειδίου τῶν διπλωματ. ὑπαλλήλων.	3000 »

Ἐπὶ δὲ τοῦ ἄρθρου 5 ἐρωτήσαντός τινος τὸν σκοπὸν τῆς ἐκτάκτου ἀποστολῆς, διεσάφησεν ὁ βουλευτὴς Καλαβρύτων, πρώην ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπουργός, ὅτι λόγοι ὑπηρεσίας ἀπήτησαν τὴν ἀποστολὴν ἐκτάκτου ὑπαλλήλου εἰς Νεάπολιν· ὁ πρῶτος λόγος εἶναι ἡ ὑπογραφὴ τῆς μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Νεαπόλεως ἐμπορικῆς συνθήκης λίαν οὐσιώδους, διότι τὰ ἐγχώρια τέλη εἶναι βαρύτατα καὶ ἐσχάτως μάλιστα ἡ Νεαπολιτανικὴ κυβέρνησις ἐβιπλασίασεν ὅλα τὰ ἐγχώρια τέλη, ὥστε ἡ ὑπογραφὴ τῆς συνθήκης κατέστη λίαν ἀναγκαία, ἀπῃτεῖτο δὲ νὰ σταλῇ ἐκεῖ ἐπίτηδες πρόσωπον, καθ' ὅσον ἡ Νεαπολιτανικὴ κυβέρνησις ἔχει πατροπαράδοτον συνήθειαν νὰ μὴ ὑπογράφῃ συνθήκην ἐκτὸς τῆς ἐπικρατείας της. Ἐκτὸς δὲ τούτου ὑπάρχει καὶ ἓν ἄλλο ζήτημα ἐκκρεμὲς ἀπὸ τοῦ 1818· τὸ ζήτημα δὲ τοῦτο εἶναι τὸ τῶν ἐκκλησιῶν. Εἰς Νεάπολιν ὑπῆρχον ἐκκλησίαι ἰδιόκτητοι Ἑλλήνων, ἡ δὲ Νεαπολιτανικὴ κυβέρνησις ἀφῄρεσε τὰς ἐκκλησίας αὐτὰς ἀπὸ τὴν κυριότητα τῶν Ἑλλήνων. Περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου καὶ ἄλλοτε ἐγένετο σκέψις, ἰδίως δὲ ὁ Κ. Χριστόπουλος συνέταξεν ἀξιόλογον ὑπόμνημα, ὅπερ ὑπέβαλεν εἰς τὸ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργεῖον. Καὶ ἐπὶ τοῦ μακαρίτου Κωλέττου εἶχε σταλῇ πρὸς τὸν αὐτὸν σκοπὸν εἰς Νεάπολιν ὁ μακαρίτης Ῥίζος, ὅστις ὅμως ἀπέθανε χωρὶς νὰ κατορθώσῃ τίποτε. Ἐσχάτως δὲ ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος ὑπομνήματος ἤρχισαν πάλιν αἱ διαπραγματεύσεις ἐπὶ τοῦ ἀπουδαίου αὐτοῦ ἀντικειμένου καὶ ἰδοὺ ὁ δεύτερος ἰσχυρὸς λόγος ὁ ἀπαιτήσας τὸν διορισμὸν ἐκτάκτου ἀπεσταλμένου, αἱ δὲ ἀποδοχαὶ αὐτοῦ εἰσὶν 900 δρ. κατὰ μῆνα.

Ἐπὶ τούτοις ἐγένετο δεκτὸν δι' ἀναστάσεως τὸ ἄρθρον 5, ἔχον οὕτως·

« ἄρθρον 5. Ἀποστολαὶ ἔκτακτοι ..... 15000 »

Γενομένης δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ Κεφαλαίου ἐκ δραχμῶν 417,376 ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Δ. Καλλιφρονᾶν καὶ Ἐλ. Θ. Καλογερᾶν, συνήχθη κατὰ πρωτόκολλον ὁμοίαν τῷ προηγηθέντι, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν πίστωσιν τοῦ κεφαλαίου 2 ἐπίσης διὰ ψήφων 81.

Ἐπὶ δὲ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ Κερ. 3 παρετήρησέ τις ὅτι ἐγ-

τὸς τοῦ προσωπικοῦ τῶν προξένων ὑπάρχει καὶ τὸ τῶν πρακτόρων καὶ νομίζει ὅτι τὰ πλεῖστα τῶν γινομένων παραπόνων ἀφορῶσιν αὐτούς. Εἰς τὸ ὑποβληθὲν ἄλλοτε νομοσχέδιον περὶ προξένων, τὸ ὁποῖον ὅμως δὲν ἐπραγματοποιήθη, ὑπῆρχε σωτηρία τις διάταξις, δι' ἧς ὁ διορισμὸς τῶν πρακτόρων ἀνετίθετο εἰς τοὺς προξένους ὑπ' εὐθύνην των, οἵτινες γνωρίζοντες τοὺς διαφόρους ἐμπόρους τῶν ὑπὸ τὴν δικαιοδοσίαν των μερῶν ἐπεφόρτιζον τὰ καθήκοντα τοῦ πράκτορος εἰς αὐτούς. Νομίζει λοιπὸν ὅτι τὸ ὑπουργεῖον δὲν πρέπει νὰ διορίζῃ ἀπ' εὐθείας τὸ προσωπικὸν τῶν πρακτόρων, διότι μὴ ἔχοντες οὗτοι μισθὸν δὲν δύνανται ἄνευ καταχρήσεων νὰ συντηρῶνται, ἐνῷ οἱ πρόξενοι δύνανται νὰ διορίζωσιν ὡς τοιούτους τοὺς εἰς τὰ διάφορα μέρη εὑρισκομένους ἐμπόρους καὶ εἶναι βέβαιος ὅτι τοιουτοτρόπως θέλουν παύσει καὶ τὰ παράπονα, ἅτινα καθ' ἑκάστην παρουσιάζονται.

Εἰπόντος δέ τινος ὅτι δὲν πρέπει νὰ δίδωμεν τὰς θέσεις περὶ ὧν ὁ λόγος εἰς τὴν πλουτοκρατείαν, διότι πολλάκις τὸ μέτρον τοῦτο ἔβλαψε τὰ ἑλληνικὰ συμφέροντα· ἡ Βουλὴ παρεδέχθη δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως τὰ ἄρθρα 1, 2 καὶ 3. ὡς ἐπίσης καὶ τὸ σύνολον τοῦ Κερ. ἐκ δρ. 339,840 διὰ ψήφων 72. Ἔχει δ' οὕτω·

» Κερ. 3. Προξενικὴ ὑπηρεσία.

ἄρθρον	1.	Προσωπικὸν τῶν προξενείων.....	308040
»	1.	Γραφικὰ ἔξοδα	28800
»	3.	Ἔξοδα δι' ἐπιθεωρήσεις	3000 »

Δεκτοῦ εἶτα γενομένου τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ Κερ. 4 δι' ἀναστάσεως, ἔχοντος οὕτω·

« Κερ. 4. Ἔξοδα μεταβλητέα.

ἄρθρον 1. Ἀποζημιώσεις καὶ βοήθειαι..... 4000 »

Ἐξέθηκεν ὁ εἰσηγητὴς ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 2, ὅτι τὸ ποσὸν αὐτοῦ πυξήθη ἐν τῷ ὑπὸ συζήτησιν προϋπολογισμῷ κατὰ 12000 δρ. ἐξ ὧν αἱ μὲν 6000 ἐσημειώθησαν διὰ περιθλῖψιν ὑπαλλήλων, αἱ δὲ ἕτεραι 6000 δι' ἔκτακτον ἐπιχορήγησιν τοῦ ἐν Παρισίοις πρέσβεως. Καὶ διὰ μὲν τὸ πρῶτον ποσὸν δὲν ἔχει νὰ εἴπῃ τι, καθ' ὅσον ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου αὐτοῦ ἀρκετὰ ἤδη ἐλέχθησαν κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργείου, καθ' ὅσον ὅμως ἀφορᾷ τὸ δεύτερον ποσόν, ἡ ἐπιτροπὴ ἐδιχογνώμησεν, ὑποστηριζάντων μελῶν τινων τὴν ἀπάλειψιν τοῦ ποσοῦ, καθ' ὅσον μάλιστα καὶ πρὸ μικροῦ ἐδόθησαν εἰς τὸν ἴδιον πρέσβυν ἕτεραι 5000 δραχμαί.

Ἀπήντησεν ὁ βουλευτὴς Καλαβρύτων ὅτι, ἐπειδὴ αὐτὸς ὡς

ὑπουργὸς κατεχώρισε τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος ποσὸν ἐν τῷ προϋπολογισμῷ, ὀφείλει νὰ δώσῃ διασαφήσεις τινας καὶ ἐπομένως παρατηρεῖ ὅτι τὸ ποσὸν αὐτὸ δὲν θέλει χρησιμεύσῃ ὡς μισθὸς τοῦ Πρέσβεως. Λόγοι ἄλλοι οὐσιωδῶς ἐνδιαφέροντες τὸ συμφέρον τοῦ τόπου, τοὺς ὁποίους δὲν δύναται νὰ εἴπῃ σήμερον ἔπεισαν αὐτὸν νὰ χορηγήσῃ τὸ ποσὸν τοῦτο εἰς τὸν Κ. Καλλέργην καὶ πιστεύει ὅτι ὁ Κ. Καλλέργης δὲν θέλει κάμει ἰδίαν αὐτοῦ χρῆσιν διότι παρακαλεῖ τὸν προαγορεύσαντα νὰ μὴ ἐπιμείνῃ εἰς τὴν ἀπάλειψιν τοῦ ποσοῦ.

Παρατηρήσαντος δὲ τοῦ εἰσηγητοῦ ὅτι δὲν ἐννοεῖ τὴν μυστικὴν αὐτὴν δαπάνην καὶ φοβεῖται μήπως καθιερουμένης ἅπαξ τῆς ἀρχῆς προστεθῇ τοιοῦτον ἔξοδον καὶ εἰς τοὺς προϋπολογισμοὺς τῶν ἄλλων ὑπουργείων, ὡς ταῦτο ἐγένετο καὶ διὰ τὰς περιθάλψεις· ἡ Βουλὴ παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὸ ἄρθρον 2, ἔχον οὕτως·

« Ἄρθρον 2. Ἔξοδα ἀπρόβλεπτα . . . . 27,000.»

Παρεδέχθη δὲ καὶ τὸ σύνολον τοῦ κεφαλαίου ἐκ δρ. 31,000 διὰ ψήφων 74. ὡς καὶ τὸ κεφαλ. ε. ἄνευ ἄρθρων διὰ ψήφων 73, ἔχον οὕτω·

« Κεφ. Ε'. Ἔξοδα κλεισμένων χρήσεων . . 10497,25.»

Προβᾶσα εἶτα εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης ὑπουργείου, παρεδέχθη δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως τὰ ἄρθρα 1, 2, 3 καὶ 4 τοῦ κεφαλ. Α'. ἔχοντα οὕτω·

« Κεφ. Α'. Προσωπικόν.

Ἄρθρον	1. Ὑπουργείου	32640
»	2. Ἀρείου Πάγου	66360
»	3. Ἐφετῶν	158010
»	4. Πρωτοδικῶν	472280.»

Ἐπὶ δὲ τοῦ ἄρθρου 5 ἀνεγνώσθησαν αἱ παρατηρήσεις τῆς ἐπιτροπῆς περὶ διορισμοῦ Εἰρηνοδικῶν εἰς τινα εἰσέτι μέρη καὶ περὶ ἐκλογῆς καταλλήλου προσωπικοῦ.

Πολλῶν δὲ βουλευτῶν ζητούντων τὸν διορισμὸν Εἰρηνοδικῶν εἰς διαφόρους δήμους τῆς ἐπαρχίας των, ὡς εἰς τοὺς δήμους Τευθίδος καὶ Τρικολλώνων τῆς Καρυταίνης, εἰς τὸν δῆμον Κτημενίων τῆς Εὐρυτανίας, εἰς τὸν δῆμον Λύλωναρίου τῆς Καρυστίας, καθ' ὅσον ἕνεκα τῆς μεγάλης τῶν δήμων αὐτῶν ἀποστάσεως καὶ τῶν ἀπείρων δυσκολιῶν τῆς συγκοινωνίας, καὶ τὰ συμφέροντα τῶν πολιτῶν ὑποφέρουσι καὶ ἡ ποινικὴ δικαιοσύνη πάσχει ἐπαισθητῶς· ἐπήνεγκεν ἕτερος ὅτι οὐδόλως παραξενεύεται, διότι παντοχόθεν γίνονται αἰτήσεις περὶ διορισμοῦ Εἰρηνοδικῶν, διότι ἡ δικαιοσύνη ἀπαιτεῖται νὰ ἦναι ὅσον τὸ δυνατὸν προσιτή. Ὅτι ὅμως ὀφείλομεν ἰδίως νὰ συστήσωμεν εἰς τὴν Κυβέρνησιν εἶναι τὸ εὐτελὲς τῆς μισθοδοσίας τῶν Εἰρηνοδικῶν, ἕνεκα τῆς ὁποίας δὲν κατορθοῦται ὁ διορισμὸς νέων ἐπιστημόνων καὶ ἱκανῶν εἰς τὰς θέσεις αὐτὰς, αἵτινες τοσαύτην ἔχουσι σχέσιν μὲ τὰ συμφέροντα τοῦ λαοῦ, διότι οἱ Εἰρηνοδίκαι εἶναι ἐκεῖνοι, οἵτινες διανέμουσι τὸν ἐπιούσιον ἄρτον τῆς δικαιοσύνης καὶ χρησιμεύουσιν ὡς διδάσκαλοι τῆς ἠθικῆς καὶ διὰ τοῦτο θεωρεῖ τὸ ἀντικείμενον τοῦτο ἄξιον τῆς προσοχῆς τῆς Κυβερνήσεως.

Ἀπαντήσαντος δὲ τοῦ ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν, ὅτι καὶ αἱ αἰτήσεις τῶν βουλευτῶν περὶ διορισμοῦ Εἰρηνοδικῶν θέλουσι ληφθῇ ὑπ' ὄψιν καὶ τὸ ζήτημα περὶ τῆς μισθοδοσίας αὐτῶν θέλει λυθῇ προσεχῶς ὑπὲρ τῶν εἰρηνοδικῶν, ἡ Βουλὴ παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὸ ἄρθρον 5, ἔχον οὕτως·

« ἄρθρον 5. Εἰρηνοδικῶν . . . . . Δραχ. 251760.»

Γενομένης δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ Κεφ. ἐκ δρ. 981080 ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Δ. Βουδούρην καὶ Δ. Καλλιφρονᾶν, συνήχθη, κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν πίστωσιν διὰ ψήφων 84.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος·

« Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὸ Κεφ. Α'. τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ ὑπουργείου τῆς Δικαιοσύνης, ναὶ ἢ ὄχι; »

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ

Κωνστ. Θεοδώρου	Ν	Ἰω. Καραγιαννόπουλος	
Ἰωάννης Σωτηριάδης		Ἀθανάσιος Ἴσκος	
Ἀντώνιος Βενιζέλος	Ν	Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς	Ν
Δημήτριος Γιαννούλης	Ν	Φίλων Φίλωνος	Ν
Γ. Ν. Καΐρης	Ν	Λεωνίδας Λογοθέτης	Ν
Νικόλαος Π. Ἀθανασίου	Ν		
Δημήτριος Τσάκρης	Ν	Γεώργιος Γεροθανάσης	Ν
Ἀνδρέας Δανόπουλος	Ν	Λεωνίδας Πετροπουλάκης	Ν
Ἰωάννης Βλάσσης	Ν	Θ. Τσαννετάκης	Ν
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς	Ν	Ἰωάννης Σαφάκας	Ν
Γεώργιος Α. Ῥάλλης	Ν	Α. Παπαθανασίου	Ν
Γεώργιος Σκοῦφος		Ἐλευθέριος Καλογερᾶς	Ν
Σταῦρος Βλάχος	Ν	Ν. Παπαμιχαλόπουλος	Ν

Σταμάτιος Μήτσας . . . N	Ἐμμ. Μελετόπουλος . . . N
Ἀνδρέας Ζέρβας . . . . N	Ν. Θ. Λεώπουλος . . . . N
Γ. Κ. Βελῆς . . . . . N	Λουκᾶς Στεφάνου . . . . .
Δημήτριος Ζῶτος . . . . N	Νῖκος Βουλπιώτης . . . .
Γ. Ἰω. Γιολδάσης . . . N	Β. Ρ. Παλαμίδης . . . . N
Ἰωάννης Χατσόπουλος . . N	Α. Ἀλεξανδράπουλος . . N
Ἀλέξανδρος Βιλαέτης	Ἰω. Ν. Ταμπακόπουλος . . N
Ἀνδρέας Αὐγερινὸς . . . N	Γ. Ν. Ῥεβελιώτης . . . .
Νικόλαος Σισίνης . . . . N	Δημήτριος Φιλάρετος . . .
Αὐγερινὸς Πετραλιᾶς . . . N	Μελέτιος Χ. Μελέτης . . N
Γεώργιος Διαμάντης	Νικόλαος Δικαῖος . . . . N
Ἀναγνώστης Δημητρίου . .	Δημ. Σακελλαριάδης . . . N
Γαστ. Δελένδας	Ἐπαμιν. Δελιγιώργης . . .
Χρ. Μαρκεζίνης	Π. Τσιμπουράκης . . . .
Ν. Βαρβαρῆγός . . . . . N	Ἀλέξανδρος Κουμουνδοῦρος . N
Θρασύβουλος Α. Ζαΐμης . . N	Παναγ. Παπατσώνης . . .
Ἀσημάκης Χαραλάμπης . .	Σπ. Ἀντωνόπουλος . . . .
Λεων. Ν. Πετιμεζᾶς . . . N	Ἰωάννης Προβελέγιος . . . N
Χαρίλαος Θεοχαρόπουλος . N	Ἰωάννης Ταταράκης . . . N
Γρηγόριος Κορριωτάκης . .	Σ. Βαρότσης . . . . .
Ἰωάννης Ζάρκος . . . . . N	Ἐμμ. Ναυπλιώτης . . . N
Γεώργιος Περωτῆς . . . . N	Κωνστ. Κρίσπης . . . . N
Α. Κοντόσταυλος . . . N	Νικόλαος Τσαβέλλας . . . N
Ἰωάννης Μπαλάφας . . . N	Νικόλαος Καναβός . . . .
Γεώργιος Μιχαὴλ . . . N	Α. Παπαδημητριάδης . . .
Ἀνδρέας Δελιγιάννης . . . N	Θ. Μιχαλόπουλος . . . .
Γ. Πλαπούτας	Παν. Μ. Ἰατρὸς . . . . .
Ἀντ. Ἀντωνόπουλος	Κίμων Χριστοδούλου . . . N
Πέτρος Δελιγιάννης . . . N	Στέφανος Α. Δούκας . . . N
Ποθητὸς Ῥεβελάκης . . . N	Ἰωάννης Κατσάκος . . . .
Κωνστ. Κυπριάδης . . . N	Δημ. Κουμουνδουράκης . . N
Ἰωάννης Δελιγιάννης . . . N	Βενετσάνος Κυβέλος . . . N
Σταῦρος Καμπερόπουλος . . N	Νικόλαος Πιεράκος . . . N
Ἀνδρέας Νοταρᾶς	Χ. Χριστόπουλος . . . . .
Ἀριστείδης Μεντσελόπουλος .	Π. Κανελλόπουλος . . . .
Ἐμμανουὴλ Τσοῦχλος . . .	Νικόλαος Μοσχούλας . . .
Χαράλ. Α. Χρηστόπουλος . N	Π. Ἀργυρόπουλος . . . N
Ν. Χ. Παναγιώτου	Νάκος Πανουριᾶς . . . . .
Δημ. Σακελλαράκης . . . N	Εὐθύμιος Κεχαγιᾶς . . . N
Χ. Κοπανίτσας	Κωνσταντῖνος Βλάμης . . .

Βενιζέλος Ῥοῦφος	Γρηγόριος Μανοῦσος . . .
Ἀνδρέας Χ. Λόντος . . . N	Ἀθαν. Διαμαντόπουλος . . N
Παναγ. Καλαμογδάρτης . . N	Δημ. Πολυχρονόπουλος . . .
Κωνσταντῖνος Κωνστάκης .	Δημήτριος Βότσαρης . . . .
Ἀνάργυρος Α. Χ. Ἀναργύρου N	Γεώργιος Ι. Στάϊκος . . . .
Νικόλαος Γκίνης . . . . N	Νικόλαος Πιπῖνος . . . . N
Ἀθανάσιος Μπουρλῆς . . .	Κωνστ. Δουζίνας . . . . .
Γεώργιος Μπάστας	Ἀνδρέας Γ. Κουντουριώτης .
Ἰωάννης Μανιώτης	Δημήτριος Βουδούρης . . .
Ἰωάννης Δουλίδης . . . . N	Ἀντώνιος Τσαμαδὸς . . . N
Κωνσταντῖνος Πλατὺς . . N	Πέτρος Χ. Πέτρος . . . .
Ἀντώνιος Ῥενουάρδος . . . N	Εὐαγγέλης Βαλατσὸς . . . N
Μιχαὴλ Σελωμὸς	Σ. Σκουμπουρδὴς . . . .
Γεώργιος Ναύτης	Εὐαγγέλης Κοντογιάννης . .
Ἰωάννης Σαγρέδος . . . . N	Αὐγερινὸς Ἀδέρωφ . . . . N
Παναγιώτης Ψάθης . . . N	Α. Μάντσαρης . . . . N
Ἀντώνιος Ἀρμάος	Δημήτριος Κριεζώτης . . N

Παρεδέχθη ὡσαύτως καὶ τὰ ἄρθρα 1, 2, 3, 4 καὶ 5 τοῦ Κεφ. Β δι' ἀναστάσεως, ὡς καὶ τὸ σύνολον αὐτοῦ ἐκ δρ. 121650 διὰ ψήφων 88 ἔχον οὕτω·

« Κεφ. Β. Ὑλικόν.

ἄρθρον	1. Ὑπουργείου.	10000
»	2. Ἀρείου Πάγου	6770
»	3. Ἐφετείων.	16620
»	4. Πρωτοδικείων.	65500
»	5. Εἰρηνοδικείων.	22760 »

Ἐπὶ δὲ τοῦ Κεφ. Γ'. ἀναγνωσθεισῶν τῶν ἑπομένων παρατηρήσεων τῆς ἐπιτροπῆς·

Κεφάλαιον 3. *Φυλακαὶ ὑποδίκων.*

«Ἡ ἐπιτροπὴ δὲν δύναται νὰ παρίδῃ τὴν ἀθλιεστάτην κατάστασιν εἰς ἣν διατελοῦσιν αἱ ἐξεταστικαὶ φυλακαί, ἐν αἷς πολλάκις προφυλακίζονται καὶ ἄνθρωποι, ἀποδεικνύμενοι κατόπιν ἀθῷοι. Εἶναι λυπηρὸν καὶ ἐπιβλαβὲς νὰ ἐγκλείωνται εἰς τὰ αὐτὰ δωμάτια ἀνάμικτοι παῖδες, ἄνδρες, ὑπόδικοι καὶ κατάδικοι ἐπὶ διαρρόους ἐγκλήμασιν. Ὅθεν καθίσταται ἀναγκαῖον νὰ ἐπιστήσῃ τὸ ὑπουργεῖον τὴν προσοχήν του ἐπὶ τῆς βελτιώσεως τῆς καταστάσεως τῶν φυλακῶν, ὡς καὶ ἐπὶ τῆς τροφῆς καὶ συντηρήσεως τῶν ἐν αὐταῖς κρατουμένων, οὗσης ἀθλιεστάτης. Ἡ τροφ

ψὴ δὲν ἤθελε γενναῖ βεβαίως παράπονα, ἐὰν αἱ ὡρισμέναι ἐπιθεωρήσεις ἐγίνοντο ἀκριβῶς καὶ οὐχὶ μόνον τυπικαί».

Παρετήρησεν ὁ βουλευτὴς Ἀττικῆς καὶ πρώην ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης ὑπουργὸς ὅτι καθόσον ἀφορᾷ τὴν ἀνάμιξιν παίδων, ἀνδρῶν, ὑποδίκων καὶ καταδίκων δὲν ἐξακολουθεῖ ἡ αὐτὴ κατάστασις καὶ ὅταν αὐτὸς ἦτο ὑπουργὸς εἶχε διατάξει νὰ ἐνοικιασθῶσιν ἐπίτηδες οἰκίαι. Ὡς πρὸς δὲ τὴν τροφὴν ηὔξησε τὸ ποσὸν κατὰ 10 λεπτὰ καὶ τέλος ὡς πρὸς τὰς φυλακὰς, ἀνεμένετό τὸ σχέδιον ἐξ Εὐρώπης διὰ νὰ γείνῃ ἀμέσως ἡ ἔναρξις τῆς οἰκοδομῆς.

Παρετήρησεν ἕτερος ὅτι εἰς πολλοὺς ὑποδίκους δὲν δίδεται τροφὴ διὰ τὸν λόγον ὅτι ἔχουσιν ἰδίαν περιουσίαν, καὶ τὸ μέτρον τοῦτο γενικεύουσιν οἱ ἐπιστάται τῶν φυλακῶν καὶ εἰς πρόσωπα ἀποδεδειγμένως ἄπορα. Ἀγνοῶν ἂν ὁ Νόμος διατάσσῃ τοιαύτην ἐξαίρεσιν διὰ τοὺς ἔχοντας περιουσίαν ἰδίαν, παρακαλεῖ τὸν ὑπουργὸν νὰ ἐπιστήσῃ τὴν προσοχήν του ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου αὐτοῦ πρὸς ἀπορυγὴν τῶν λαμβανόντων χώραν ἀτοπημάτων.

Εἰπόντος δὲ τοῦ ὑπουργοῦ ὅτι θέλει ληφθῇ ἡ δέουσα πρόνοια, ἡ Βουλὴ παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὰ ἄρθρα 1, 2, 3 καὶ 4 ὡς καὶ τὸ σύνολον τοῦ Κερ. ἐκ δρ. 105175 διὰ ψήφων 88, ἔχον οὕτω·

« Κερ. 3. Ὑποδίκων φυλακαί.

ἄρθρον 1.	Ἐνοίκια φυλακῶν	9000
» 2.	Ἐπισκευαί	4135
» 3.	Μισθοὶ φυλακιτῶν	12040
» 4.	Διατροφὴ ὑποδίκων	80000»

Παρεδέχθη εἶτα δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως τὰ διάφορα ἄρθρα τοῦ κεφαλ. Δ'. ὡς καὶ τὸ σύνολον αὐτοῦ ἐκ δρ. 390,560 διὰ ψήφων 85, ἔχον οὕτω·

« Κεφάλαιον Ε. Ἔξοδα ποινικῆς δικαιοσύνης.

Ἄρθρον 1.	Γραφείου καὶ ἐπισκευῆς ἔξοδα κακουργιοδικείων	8,000.
» 2.	Ἀποζημιώσεις συνέδρων καὶ ἐνόρκων.	40,000.
» 3.	Ἐπιμίσθια ἀνακριτῶν	4,500.
» 4.	Ἔξοδα μεταφορᾶς ἀνακριτῶν . . .	15,000.
» 5.	Ἐνοίκια ἀνακριτηρίων	800.
» 6.	Ἀποζημιώσεις μαρτύρων	304,960.
» 7.	Ἔξοδα μεταφορᾶς ὑποδίκων . . .	6,000.
» 8.	» δημοσ. δικαστ. ἀποφ. . .	1,300.
» 9.	» ἐκτελ. θανατ. » . . .	10,000.

Ἐπὶ δὲ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ κεφαλ. Ε. ἀναγνωσθεισῶν τῶν ἐπομένων παρατηρήσεων τῆς ἐπιτροπῆς·

Κεφάλ. 5. ἄρθρον 1. *Ἐπισκευαὶ δικαστηρίων.*

« Ἡ ἐπιτροπὴ ἔχουσα ὑπ' ὄψιν τὴν ἀθλιότητα τῶν εἰς καταστήματα δικαστηρίων χρησιμευουσῶν οἰκιῶν, ὁρονεῖ ἀναγκαῖον νὰ ληφθῇ πρόνοια περὶ τῆς ὅσον οἷόν τε ταχίστης κατασκευῆς δημοσίων καταστημάτων. Ἔτι δὲ συνιστᾷ ἡ ἐπιτροπὴ νὰ ληφθῇ πρόνοια ὅπως διὰ τοῦ καταλλήλου ἀριθμοῦ καὶ προσωπικοῦ τῶν δικαστῶν καταστῶσιν ἐνήμερα τὰ δικαστήρια, διότι ἡ βραδύτης τῆς ἀπονομῆς τῆς δικαιοσύνης δὲν ἀπέχει τῆς ἀρνήσεως αὐτῆς. »

Ἐξέθηκέ τις ὅτι καθόσον ἀφορᾷ τὴν κατασκευὴν καταστημάτων, ἡ Βουλὴ, νομίζει, εἶχεν ἄλλοτε ψηφίσει ἓν ποσὸν, τὸ ὁποῖον ἀγνοεῖ τί γίνεται. Ἐκ δὲ τοῦ δευτέρου μέρους τῶν παρατηρήσεων τῆς ἐπιτροπῆς λαμβάνων ἀφορμὴν θεωρεῖ ἀναγκαῖον νὰ εἴπῃ ὀλίγας λέξεις. Τὸ ὑπουργεῖον ἐκ τῆς ἐκθέσεως τῆς συνοδευούσης τὸν προϋπολογισμὸν φαίνεται ὅτι ἀναγνωρίζει πόσον τὰ πολιτικὰ δικαστήρια εἰσὶ βεβαρυμένα μὲ δίκας. Δὲν προτίθεται βεβαίως νὰ μεμφθῇ διὰ τοῦτο οὔτε τὸ ὑπουργεῖον, οὔτε τοὺς δικαστὰς, ἀλλ' οὐχ ἧττον ἡ κατάστασις αὐτῶν εἶναι ἀθλία. Τὸ πρωτοδικεῖον π. χ. Σπάρτης εἶναι βεβαρυμένον μὲ δύω χιλιάδας δικῶν, τὸ δὲ προσωπικὸν τοῦ δικαστηρίου μένει ἐλλειπὲς, μολονότι πολλάκις ἔκαμεν εἰς τὸν ὑπουργὸν τὴν παρατήρησιν οὐ μόνον νὰ συμπληρώσῃ τὸ προσωπικὸν, ἀλλὰ καὶ νὰ προσθέσῃ ἕνα εἰσέτι δικαστὴν διὰ νὰ κατορθωθῇ ἡ ἐκκαθάρισις τοῦ διλτίου τοῦ δικαστηρίου ἐκείνου. Ὁ Κ. Ῥάλλης ἐδίωξε προσπάθειάν τινα, ἀλλὰ δὲν κατώρθωσε τίποτε καὶ σήμερον τὸ Πρωτοδικεῖον Σπάρτης συγκροτεῖται ἐξ ἑνὸς προέδρου καὶ δύω δικαστῶν, τῶν δύω ἄλλων διατελούντων ἐν ἀδείᾳ καὶ διὰ λόγους ἀρκετὰ ἰσχυροὺς μὴ θελόντων νὰ ἐπανέλθωσιν εἰς τὴν θέσιν των. Τὸ δικαστήριον λοιπὸν χωλαίνει ἐπαισθητῶς καὶ ἂν ἦτο παρὼν ὁ ἀρμόδιος ὑπουργὸς ἤθελε τὸν παρακαλέσει νὰ λάβῃ ταχεῖαν περὶ τῆς συμπληρώσεώς του πρόνοιαν.

Παρατηρήσαντος δὲ τοῦ βουλευτοῦ Ἀττικῆς, ὅτι ἡ κολόβωσις προῆλθεν ἐξ ἀσθενείας τῶν δικαστῶν, ἕνεκα τῆς ὁποίας τὸ ὑπουργεῖον βεβαίως δὲν εὐθύνεται· ἐτόνιζεν ἕτερος ὅτι πρὸ παντὸς ἄλλου ἀνάγκη νὰ ληφθῇ πρόνοια διὰ τὴν καλὴν κατάστασιν τῶν ὑποθηκοφυλακείων, διότι ἐκ τῆς κακῆς αὐτῶν καταστάσεως δύνανται νὰ διακινδυνεύσωσι καὶ τῶν ἰδιωτῶν καὶ τοῦ δημοσίου αἱ ὑποθῆκαι.

Ἐπὶ τούτοις ἡ Βουλὴ παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὰ ἄρθρα 1 καὶ 2, ἔχοντα οὕτω·

« Κεφ. Ε'. Διάφορα ἔξοδα.

ἄρθρον 1. Ἐπισκευὴ δικαστηρίων. 200
» 2. Ἔξοδα μεταθέσεως ὑπαλλήλων . . . . 4000»

Ἀναγνωσθεισῶν δὲ τῶν ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 3 ἐπομένων παρατηρήσεων τῆς ἐπιτροπῆς·

« Πρὸ πολλῶν ἐτῶν εἶναι διωρισμένη ἐπιτροπὴ εἰς προπαρασκευὴν νομοσχεδίων, καὶ ἀνάλογον ἐψηφίσθη πάντοτε πρὸς ἀντιμισθίαν τῶν μελῶν της ποσόν· ἐν τῷ διαστήματι δὲ τούτῳ ἐγένετο βεβαίως ὑπ' αὐτῆς πᾶν ὅ,τι ἦτο δυνατὸν νὰ γένῃ ἢ θέλει ἀποπερατωθῇ ἐντὸς τοῦ ἔτους· ἕνεκα τούτου φρονεῖ ἡ ἐπιτροπή Σας κατὰ πλειονοψηφίαν ὅτι πρέπει ν' ἀπαλειφθῇ ὡς περιττὴ ἡ ἐκ δραχ. 13900 εἰς προπαρασκευὴν νομοσχεδίων ὑπολογιζομένη δαπάνη. Ἐὰν δὲ ἡ διωρισμένη ἐπιτροπὴ δὲν ἐπεράτωσε τὰς ἐργασίας της, τότε δύναται νὰ γένῃ διὰ νόμου συμβούλιον εἰδικόν, διὰ νὰ δικαιολογῶσι τὰς δαπάνας τ' ἀποτελέσματα τῶν ἐργασιῶν του. »

Παρετήρησεν ὁ βουλευτὴς Ἀττικῆς ὅτι πρὸ πολλοῦ ἀληθῶς ἡ περὶ ἧς ὁ λόγος ἐπιτροπὴ ἐργάζεται ἐπὶ τοῦ σχεδίου τοῦ ἀστυκοῦ νόμου, ἀλλ' ἡ Βουλὴ γνωρίζει ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ αὐτὴ δὲν περιωρίσθη μόνον εἰς τὸν ἀστυκὸν νόμον, ἀλλὰ καὶ εἰς διάφορα ἄλλα νομοσχέδια, τὰ ὁποῖα ἐπεψήφισεν ἤδη ἡ Βουλή, ὥστε ἡ σύνταξις τοῦ ἀστυκοῦ νόμου δὲν εἶναι τὸ μόνον τῆς ἐπιτροπῆς ἔργον, ἄλλως τε τὰ μέλη αὐτῆς κατέχουσι καὶ ἄλλας θέσεις καὶ δὲν δύνανται νὰ ἐνασχοληθῶσιν ἀποκλειστικῶς εἰς τὸ προκείμενον ἔργον· ἔργα τοιαῦτα καὶ ἐν Εὐρώπῃ δὲν περαιοῦνται ἐντὸς βραχέων χρονικῶν διαστημάτων, ἡ δὲ βραδύτης ὑπόσχεται τελειότερον ἔργον.

Ἐπὶ τούτοις ἡ Βουλὴ ἀπορρίψασα τὴν περὶ ἀπαλείψεως τοῦ ποσοῦ πρότασιν τῆς ἐπιτροπῆς, παρεδέχθη τὸ ἄρθρον 3 δι' ἀναστάσεως, ὡς καὶ τὸ σύνολον τοῦ Κεφ. ἐκ δρ. 18100 διὰ ψήφων 80, ἔχει δὲ τὸ ἄρθρον 3 οὕτως·

« ἄρθρ. 3. Ἔξοδα προπαρασκευῆς νομοσχεδίων. 13900»

Παρελθὼν ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς, ἀνέγνω δύω μετὰ τῶν ἐκθέσεων αὐτῶν νομοσχέδια, α) περὶ ἀναπληρωτικῆς πιστώσεως ἐκ δραχ. 130,155 ἐπὶ τοῦ διὰ τὴν χρῆσιν τοῦ 1860 εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργείου, καὶ β) περὶ διεθνῶν τηλεγραφικῶν τελῶν, ἔχοντα οὕτως

Πρὸς τὴν Βουλήν.

Κύριοι,

« Ὑποβάλλω εἰς τὴν συζήτησιν Ὑμῶν, κατὰ διαταγὴν τοῦ Βασιλέως, τὸ συναπτόμενον νομοσχέδιον, κατὰ τὸ ὁποῖον χορηγεῖται τῷ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργείῳ ἀναπληρωματικὴ πίστωσις δρ. 130155: 86/00 εἰς βάρος τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους.

Ἡ συνοδεύουσα τὸ νομοσχέδιον αὐτὸ ἔκθεσις τοῦ ἁρμοδίου ὑπουργοῦ δίδωσι τὸν λόγον, δι' ὃν ἀναγκαία καθίσταται ἡ χορηγία τῆς προκειμένης πιστώσεως· διότι δι' αὐτῆς πρόκειται νὰ πληρωθῶσιν οἱ μισθοὶ τοῦ προσωπικοῦ τοῦ διευθυντηρίου τῆς δημοσίας οἰκονομίας, τὰ ὑπόλοιπα ἐξόδων οἰκοδομῆς στρατῶνος τῶν πυροσβεστῶν, διάφορα ἔξοδα κεκλεισμένων χρήσεων ἐκκαθαρισμένα καὶ ἀναγνωρισμένα εἰς βάρος τοῦ δημοσίου, καὶ νὰ θεραπευθῶσιν ἄλλαι τινὲς ἀνάγκαι τῆς τρεχούσης ὑπηρεσίας.

Πείθομαι λοιπὸν, Κύριοι, ὅτι καὶ ὑμεῖς θέλετε κρίνει δεδικαιολογημένην τὴν χορηγίαν τῆς αἰτουμένης πιστώσεως καὶ ἐπιψηφίσει ἄνευ ἐνδοιασμοῦ τὸ νομοσχέδιον αὐτό.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 16 Μαΐου 1860.

Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργὸς
Α. ΚΟΥΜΟΥΝΔΟΥΡΟΣ.

Ο Θ Ω Ν κ.τ.λ.

Τὸ ἐπόμενον νομοσχέδιον, ὡς ἔχει, ὑποβληθήτω εἰς τὴν Βουλὴν ὑπὸ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ καὶ κατὰ τὴν συζήτησιν ὑποστηριχθήτω ὑπ' αὐτοῦ τε καὶ τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 16 Μαΐου 1860.

Ο Θ Ω Ν

Α. Γ. ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ, Α. ΚΟΥΜΟΥΝΔΟΥΡΟΣ

Ψηφισάμεναι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν·

Ἄρθρον μόνον.

Χορηγεῖται τῷ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργείῳ ἐπὶ τοῦ εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ αὐτοῦ διὰ τὸ ἔτος 1860 ἀναπληρωτικὴ πίστωσις δραχ. ἑκατὸν τριάκοντα χιλιάδων ἑκατὸν πεντήκ-

κοντα πέντε καὶ λεπτῶν ὀγδοήκοντα ἓξ ἀριθ. 130,155. 86, τασσομένη ὑπὸ τὰ κεφάλαια καὶ ἄρθρα κατὰ τὸν συναπτόμενον πίνακα.

Ὁ παρὼν Νόμος, ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, δημοσιευθήτω διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήτεως, καὶ ἐκτελεσθήτω ὡς νόμος τοῦ Κράτους. »

Πρὸς τὴν Βουλήν.

Κύριοι,

«Ἐκ τῆς ὑπ' ὄψιν ὑμῶν τηλεγραφικῆς συμβάσεως μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Τουρκίας ἀπὸ 17/29 Ἰουλίου 1859 παρετηρήσατε βεβαίως ὅτι διὰ τοῦ παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 4 αὐτῆς συνεφωνήσαμεν νὰ κανονισθῶσιν αἱ μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Τουρκίας τηλεγραφικαὶ συγκοινωνίαι κατὰ τὰς διατάξεις τῆς ἀπὸ 9/21 Ἰανουαρίου 1857 συμβάσεως μεταξὺ τῆς Τουρκίας καὶ τῆς Αὐστρίας. Ἑπομένως καὶ τὰ τέλη ἐπὶ τῶν διεθνῶν τηλεγραφημάτων δέον νὰ κανονίζωνται κατὰ τὰς διατάξεις τῆς τελευταίας ταύτης, καὶ οὕτω θέλουσι κανονίζεσθαι τὰ τέλη ἐπὶ τῇ διελεύσει τῶν τηλεγραφημάτων τούτων διὰ τῶν Ἑλληνικῶν ἐναερίων ἠλεκτρικῶν γραμμῶν, καθὼς καὶ τὰ διὰ τὴν ἀπόδειξιν τῆς παραλαβῆς τῶν τηλεγραφημάτων, τὴν ἀντιπαραβολὴν αὐτῶν, τὴν ἀπάντησιν, τὴν ἔκδοσιν ἀντιγράφων, τὴν βεβαίωσιν τῆς ταυτότητος τῶν ἀποστολέων, τὴν εἰδοποίησιν περὶ μὴ ἐπιδόσεως τηλεγραφήματος καὶ τὴν μεταφορὰν τῶν τηλεγραφημάτων ἐκτὸς τῶν τηλεγραφικῶν γραμμῶν, συμφώνως πρὸς τὰ ἄρθρα 20, 23, 24, 26 καὶ 29 τῆς διαληφθείσης συμβάσεως.

Ἐξαίρεσιν ἀποτελοῦσι μόνον τὰ ἐπὶ τῶν ὑποβρυχίων ἠλεκτρικῶν γραμμῶν εἰσπρακτέα τέλη, ὧν τὸν προσδιορισμὸν ἐπεφύλαξε ῥητῶς ὁ παράγραφος 2 τοῦ μνησθέντος 4 ἄρθρου τῆς μεταξὺ Τουρκίας καὶ Ἑλλάδος συμβάσεως εἰς ἑκάτερον τῶν συμβληθέντων μερῶν ἐπὶ τῶν ἰδίων του γραμμῶν.

Τὰ τέλη ταῦτα προσδιωρίσθησαν πρὸ καιροῦ διὰ τοῦ ἀπὸ 10 Τῶρίου 1859 Β. διατάγματος δυνάμει τοῦ ΦΝΑ'. νόμου ἀπὸ 29 Μαΐου τοῦ αὐτοῦ ἔτους περὶ προσδιορισμοῦ τῶν διεθνῶν τηλεγραφικῶν τελῶν ἐν ἀπουσίᾳ τῶν Βουλῶν· ἀλλ' ὁ νόμος ἐκεῖνος περιλαμβάνει τὸν ῥητὸν ὅρον τοῦ νὰ μεταποιῆται τὸ Β. διάταγμα εἰς νομοσχέδιον καὶ νὰ ὑποβάλληται εἰς τὴν ἐπιψήφισιν τῶν βουλευτικῶν σωμάτων κατὰ τὴν προσεχῆ αὐτῶν σύνοδον.

Πρὸς ἐκπλήρωσιν τοῦ ὅρου τούτου παρεσκευάσθη τὸ ἀπαιτούμενον νομοσχέδιον, τὸ ὁποῖον, εἰσάγων κατὰ διαταγὴν τῆς Α. Μεγαλειότητος τοῦ Βασιλέως εἰς τὴν συζήτησιν καὶ ἐπιψήφισίν σας, συνοδεύω μὲ τὰς ἀκολούθως διασαφήσεις·

Τρία ἄρθρα συνιστῶσιν, ὡς θέλετε εὐαρεστηθῆ νὰ παρατηρήσητε, τὸ νομοσχέδιον τοῦτο.

Τὸ πρῶτον προσδιορίζει τὰ πληρωτέα τέλη ἐπὶ τῇ διελεύσει τῶν διεθνῶν τηλεγραφημάτων διὰ τῶν Ἑλληνικῶν ὑποβρυχίων γραμμῶν καὶ περιλαμβάνει συνάμα τὸν χαρακτηρισμὸν τῶν τηλεγραφημάτων τούτων.

Τὰ τέλη ταῦτα μεταξὺ μὲν Σύρου καὶ Χίου καὶ μεταξὺ Ἀθηνῶν καὶ Πειραιῶς ἢ Χίου διετηρήθησαν ὁποῖα προσδιωρίσθησαν διὰ τοῦ Β. διατάγματος, περιελήφθησαν δὲ καὶ τὰ τέλη μεταξὺ Κύθνου καὶ Χίου, προσδιορισθέντα ἐπὶ τῆς κατ' εὐθείαν γραμμῆς ἀποστάσεως χωρὶς νὰ ληφθῶσιν ὑπ' ὄψιν τὰ κλάσματα, χάριν εὐκολίας κατὰ τὸν ὑπολογισμὸν καὶ τὴν εἴσπραξιν καὶ χάριν τηρήσεως ἀριθμητικῆς ἀναλογίας ὅπως, ἂν ἀποφασίσῃ βραδύτερον ἡ Κυβέρνησις νὰ συστήσῃ σταθμὸν ἐν Κύθνῳ, μὴ ἐπέλθῃ ἐμπόδιον εἰς τοῦτο ὡς ἐκ τοῦ μὴ προσδιορισμοῦ αὐτῶν.

Ἡ ἐν τῷ ἄρθρῳ 2 τοῦ νομοσχεδίου περιεχομένη διάταξις ἐκρίθη ἀναπόφευκτος διὰ τὰ διεθνῆ τηλεγραφήματα τὰ ἀναχωροῦντα ἀπὸ τῶν ἐκεῖθεν τῆς μεταξὺ Ῥίου καὶ Ἀντιῤῥίου ὑποβρυχίου γραμμῆς συστηθησομένων ἑλληνικῶν σταθμῶν (τοῦ Μεσολογγίου δηλαδὴ, τῆς Βονίτσης κλπ.), ἐπειδὴ ἄνευ αὐτῆς ἀποβαίνει ἀδύνατον νὰ ἐφαρμοσθῶσιν εἰς αὐτὰ τὰ διδόμενα ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 20 τῆς μεταξὺ Αὐστρίας καὶ Τουρκίας συμβάσεως, καθ' ὅσον ὁ ὑποβρύχιος τηλέγραφος, περὶ οὗ ὁ λόγος, θέλει διατέμνει τὰς ἐναερίους ἠλεκτρικὰς γραμμὰς τῆς Ἑλλάδος εἰς δύο. Ἄλλως τε αὐτὸ τοῦτο ἐγένετο δεκτὸν καθ' ἅπασαν τὴν Εὐρώπην ἐπὶ τῶν μικρῶν ὑποβρυχίων ἠλεκτρικῶν καλωδίων· π. χ. ἐν Ἑλβετίᾳ ἐπὶ τῆς λίμνης τῶν τεσσάρων Καντωνίων, ἐν Βαυαρίᾳ καὶ Βυτεμβέργῃ ἐπὶ τοῦ τῆς λίμνης Βοδενσεῦ, ἐν Πρωσσίᾳ ἐπὶ τοῦ τῆς διαβάσεως τοῦ Ῥήνου, Αὐστρίᾳ καὶ Σερβίᾳ ἐπὶ τοῦ τῆς διαβάσεως τοῦ Δουνάβεως κλπ. ἐφαιρουμένων ἐφ' ὅλων τῶν καλωδίων τούτων τῶν τελῶν τῶν ἐναερίων ἠλεκτρικῶν γραμμῶν ἀτροπολογήτως. Οὕτω δὲ γενήσεται καὶ παρ' ἡμῖν, δηλαδὴ εἰς τὸ ὑποβρύχιον τέλος μεταξὺ Χίου καὶ Πειραιῶς, ἐν τῇ ἀκτῇ τοῦ ὁποίου μετηνέχθη τὸ τηλεγραφικὸν μεθόριον τῆς Ἑλλάδος διὰ τῆς μετὰ τῆς Τουρκίας συμβάσεως καθιερουμένης ἐξαιρέσεως θέλει προστεθεσθαι τὸ τέλος ἐπὶ τῇ διελεύσει τοῦ τηλεγρα-

ρήματος διὰ τῶν ἐναερίων Ἑλληνικῶν γραμμῶν ἀπὸ τοῦ εἰρημένου σημείου μέχρι τοῦ τόπου τῆς ἀναχωρήσεως κατὰ λόγον τῆς κατ' εὐθεῖαν γραμμὴν ἀποστάσεως, ὡς ἐστὶ κανονισμένον ἐν τῷ ἄρθρῳ 20 τῆς μεταξὺ Τουρκίας καὶ Αὐστρίας συμβάσεως.

Τὸ τρίτον καὶ τελευταῖον ἄρθρον τοῦ νομοσχεδίου προτίθεται νὰ ποιήσηται ἐκποδὼν εἰς τὸ μέλλον τὰ προσκόμματα τὰ ἐπιπροσθοῦντα εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ νεοσυστάτου κλάδου τῆς τηλεγραφικῆς ὑπηρεσίας, παρέχον εἰς τὴν Κυβέρνησιν τὴν ἀναγκαίαν ἐλευθερίαν νὰ ἀκολουθῇ κατὰ βῆμα ὡς πρὸς τὰ διεθνῆ ἑλληνικὰ τέλη τὴν ἀδιάπαυστον κίνησιν τῶν ξένων τελῶν.

Ἀληθῶς ἡ ἔννοια τοῦ μοναδικοῦ ἄρθρου τοῦ ΦΝΑ'. νόμου εἶναι, ὁσάκις, ἀπουσῶν τῶν Βουλῶν, παραστῇ ἀνάγκη προσδιορισμοῦ διεθνῶν τηλεγραφικῶν τελῶν, νὰ γίνηται ὁ προσδιορισμὸς διὰ Β. διατάγματος· ἀλλ' ὁ ὅρος τῆς εἰς νομοσχέδιον μετατροπῆς αὐτοῦ καὶ τῆς ὑπὸ τῶν βουλευτικῶν Σωμάτων ἐπιψηφίσεώς του παρεμβάλλει προσκόμματα ὡς συνεπαγόμενος τὴν ἀνάγκην συχνῶν νομοσχεδίων καὶ ἀναβολὰς ἐπιζημίους, ἅπερ τὸ συμφέρον τῆς ὑμαλῆς πορείας καὶ τῆς ἀναπτύξεως τῆς τηλεγραφικῆς ὑπηρεσίας ὑπαγορεύει ν' ἀπορύγωμεν.

Ἀρκούσας θεωρῶν τὰς διασαφήσεις ταύτας, καταπαύω τὸν λόγον, ἐπικαλούμενος ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου τὴν λευκὴν ψῆφόν σας.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 16 Μαΐου 1860.

Ὁ ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν
Α. Γ. ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ.

ΟΘΩΝ κτλ.

Τὸ ἑπόμενον νομοσχέδιον θέλει εἰσαχθῇ ὡς ἔχει εἰς τὴν Βουλὴν ὑπὸ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργοῦ καὶ ὑποστηριχθῇ ὑπ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἀθήνησι τῇ 16 Μαΐου 1860.

ΟΘΩΝ

Α. Γ. ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀποφασίζομεν καὶ διατάσσομεν.

Ἄρθρον 1.

Ἁπλοῦν διεθνὲς τηλεγράφημα, τουτέστι τηλεγράφημα μέχρις εἰκοσιπέντε λέξεων, ὑπολογιζομένων κατὰ τὸ ἄρθρον 21 τῆς ἀπὸ 9/21 Ἰανουαρίου 1857 τηλεγραφικῆς συμβάσεως μεταξὺ Τουρκίας καὶ Αὐστρίας, καὶ ὁριζόμενον ἐν τῷ τελευταίῳ παραγράφῳ τοῦ ἄρθρου 2 τῆς αὐτῆς συμβάσεως, ὑπόκειται ἐπὶ τῇ διὰ τῶν ἑλληνικῶν ὑποβρυχίων γραμμῶν διελεύσει του εἰς τέλος μεταξὺ μὲν Σύρου καὶ Χίου . . . . . Δραχ. 8
μεταξὺ Κύθνου καὶ Χίου . . . . . » 12
καὶ μεταξὺ Ἀθηνῶν καὶ Πειραιῶς καὶ Χίου » 16

Ἐπὶ τῶν διεθνῶν τηλεγραφημάτων μήκους ἐπέκεινα τῶν εἰκοσιπέντε λέξεων ἐφαρμόζονται ἐξ ἀναλογίας αἱ διατάξεις τῆς μνησθείσης τηλεγραφικῆς συμβάσεως.

Ἄρθρον 2.

Ἡ μεταξὺ Ῥίου καὶ Ἀντιῤῥίου ὑποβρύχιος γραμμὴ θεωρεῖται, ὡς πρὸς τὸν ὑπολογισμὸν τῶν τελῶν τῶν δι' αὐτῆς διερχομένων διεθνῶν τηλεγραφημάτων, ὡς γραμμὴ ἐναέριος.

Ἄρθρον 3.

Αἱ διατάξεις τῆς μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Τουρκίας τηλεγραφικῆς συμβάσεως ἀπὸ 17|29 Ἰουλίου 1859 καὶ αἱ τοῦ 1 ἄρθρου τοῦ παρόντος νόμου, αἱ ἀφορῶσαι τὸ μῆκος τῶν δι' ὑποβρυχίων ἢ ἐναερίων γραμμῶν διαβιβαζομένων διεθνῶν τηλεγραφημάτων, ἢ τὰ ἐπιβαλλόμενα εἰς αὐτὰ τέλη δύνανται νὰ μεταβάλλωνται διὰ Β. διατάγματος κατὰ λόγον τῶν μεταβολῶν τῶν τυχὸν γενομένων ἐπὶ ξένων γραμμῶν ὡς πρὸς τὴν μεταξὺ τῆς Ἑλλάδος καὶ τῆς ἀλλοδαπῆς τηλεγραφικὴν συγκοινωνίαν.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῇ καὶ ἐκτελεσθῇ ὡς νόμος τοῦ Κράτους. »

Προέβη ἔπειτα ἡ Βουλὴ εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν ὑπουργείου, καὶ ἀναγνωσθέντα τὰ ἄρθρα 1 καὶ 2 τοῦ 1 κεφαλαίου, ἐγένοντα δεκτὰ δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως, ἔχοντα ὡς ἑπεται·

Κεφ. 1. Μισθοί.

« 1. Ἀξιωματικῶν . . . . . Δραχ. 1,321,000
2. Στρατοῦ . . . . . » 1,174,007·79 »

Γενομένης δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ κεφαλαίου, ἀναβαίνον εἰς 2,495,007·79 δραχμὰς, ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Σ. Λούκαν καὶ Β. Παλαμίδην, συνήχθη, κατὰ τὸ προσαρτώμενον ἐνταῦθα τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὸ σύνολον παμψηφεὶ διὰ ψήφων 78.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος.

«Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὸ σύνολον τοῦ κεφ. α. τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν ὑπουργείου, ναὶ ἢ ὄχι;»

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Κωνσταντῖνος Θεοδώρου . . .	Ἀνδρέας Λύγερινός . . . . .
Ἰωάννης Σωτηριάδης . . . . . Ν	Νικόλαος Σισίνης . . . . . Ν
Ἀντώνιος Βενιζέλος . . . . . Ν	Αὐγερινὸς Πετραλιᾶς . . . . . Ν
Δημ. Γιαννούλης . . . . . Ν	Γεώργιος Διαμάντης . . . . .
Γ. Ν. Καΐρης . . . . . Ν	Ἀναγνώστης Δημητρίου . . . .
Νικόλαος Π. Ἀθανασίου . . . . Ν	Γασ. Δελένδας . . . . .
Δημήτριος Τσόκρης	Σπ. Μαρκεζίνης . . . . .
Ἀνδρέας Δανόπουλος	Ν. Βαρβαρῆγος . . . . . Ν
Ἰωάννης Βλάσσης . . . . . Ν	Θρασύβουλος Α. Ζαΐμης . . . Ν
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς . . . . Ν	Ἀσημάκης Χαραλάμπης . . . . Ν
Γεώργιος Ῥάλλης	Λεωνίδας Ν. Πετιμεζᾶς . . . . Ν
Γεώργιος Σκοῦφος . . . . . Ν	Χαρίλαος Θεοχαρόπουλος . . . .
Σταῦρος Βλάχος . . . . . Ν	Γρηγόριος Κορφιωτάκης . . . .
Ἰω. Καραγιαννόπουλος	Ἰωάννης Ζάρκος . . . . .
Ἀθανάσιος Ἴσκος	Γεώργιος Περωτής . . . . . Ν
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς . . . . Ν	Α. Κοντόσταυλος . . . . .
Φίλων Φίλωνος	Ἰωάννης Μπαλάρας . . . . . Ν
Λεωνίδας Λογοθέτης . . . . . Ν	Γεώργιος Μιχαὴλ . . . . . Ν
. . . . .	Ἀνδρέας Δεληγιάννης . . . . . Ν
Γεώργιος Γεροθανάσης . . . . Ν	Γ. Πλαπούτας . . . . . Ν
Λεωνίδας Πετροπουλάκης . . Ν	Α. Ἀντωνόπουλος . . . . .
Θ. Τσανετάκης	Πέτρος Δεληγιάννης . . . . .
Ἰωάννης Σαφάκας . . . . . Ν	Ποθητὸς Ῥεβελάκης . . . . . Ν
Ἀθανάσιος Παπαθανασίου . . Ν	Κωνσταντῖνος Κυπριάδης . . Ν
Ἐλευθέριος Καλογερᾶς . . . . Ν	Ἰωάννης Δεληγιάννης . . . . . Ν
Ν. Παπαμιχαλόπουλος	Σταῦρος Καμπερόπουλος . . Ν
Σταμάτιος Μήτσας . . . . . Ν	Ἀνδρέας Νοταρᾶς . . . . .
Ἀνδρέας Ζέρβας . . . . . Ν	Ἀριστείδης Μενελόπουλος . .
Γεώργιος Βιλᾶς	Ἐμμανουὴλ Τσοῦχλος . . . . .
Δημήτριος Ζῶτος	Χαράλ. Α. Χρηστόπουλος . . Ν
Γεωργούλας Γιολδάσης . . . . Ν	Νικόλαος Χ. Παναγιώτου . . .
Ἰωάννης Χατσόπουλος	Δημήτριος Σαπελλαράκης . . Ν
Λύσανδρος Βιλαέτης	Σπυρίδων Κοπανίτσας . . . . .

Ἐμμανουὴλ Μελετόπουλος . .	Νάκος Πανουργιᾶς . . . . .
Νικόλαος Θ. Λεώπουλος . . . . Ν	Εὐθύμιος Κεχαγιᾶς . . . . . Ν
Λουκᾶς Στεφάνου . . . . . Ν	Κωνσταντῖνος Βλάμης . . . . .
Νῖκος Βουλπιώτης	Βενιζέλος Ῥοῦφος . . . . .
Β. Ρ. Παλαμίδης . . . . . Ν	Ἀνδρέας Χ. Λόντος . . . . . Ν
Α. Ἀλεξανδρόπουλος . . . . . Ν	Παναγιώτης Καλαμογδάρτης
Ἰω. Ν. Ταμπακόπουλος . . . . Ν	Κωνσταντῖνος Κωνστάκης . . Ν
Γ. Ν. Ῥεβελιώτης	Ἀνάργυρος Α. Χ. Ἀναργύρου Ν
Δημήτριος Φιλάρετος	Νικόλαος Γκίνης . . . . . Ν
Μελέτιος Χ. Μελέτης . . . . Ν	Ἀθανάσιος Μητυρλῆς . . . . . Ν
Νικόλαος Δικαῖος . . . . . Ν	Γεώργιος Μπάστας . . . . . Ν
Δημ. Σακελλαριάδης . . . . . Ν	Ἰωάννης Μαντιώτης . . . . . Ν
Ἐπαμιν. Δεληγιώργης	Ἰωάννης Δουλίδης . . . . . Ν
Παν. Τσιμπιυράκης	Κωνσταντῖνος Πλατύς . . . . .
Ἀλέξανδρος Κουμουνδοῦρος . Ν	Ἀντώνιος Ῥενουάρδος . . . . .
Παναγιώτης Παπατσώνης . .	Μιχαὴλ Σολωμὸς . . . . . Ν
Σπῆλιος Ἀντωνόπουλος . . . . Ν	Γεώργιος Ναύτης . . . . . Ν
Ἰωάννης Προβελέγγιος . . . . Ν	Ἰωάννης Σαγρέδος . . . . . Ν
Ἰωάννης Ταταράκης . . . . . Ν	Παναγιώτης Ψάθης . . . . . Ν
Σπυρ. Βαρότσης	Ἀντώνιος Ἀρμάος . . . . . Ν
Ἐμμ. Ναυπλιώτης	Γρηγόριος Μανοῦσος . . . . .
Κωνστ. Κρίσπης . . . . . Ν	Ἀθαν. Διαμαντόπουλος . . . . Ν
Νικόλαος Τσαβέλας	Δημ. Πολυχρονόπουλος . . . . Ν
Νικόλαος Καναβός	Δημήτριος Βότσαρης . . . . . Ν
Α. Παπαδημητριάδης	Γεώργιος Ι. Στάϊκος . . . . .
Θ. Μιχαλόπουλος . . . . . Ν	Νικόλαος Πιπῖνος . . . . . Ν
Παν. Μ. Ἰατρὸς	Κωνστ. Δουζίνας . . . . .
Κίμων Χριστοδούλου	Ἀνδρέας Γ. Κουντουριώτης Ν
Στέφανος Α. Δούκας . . . . . Ν	Δημήτριος Βουδούρης . . . . .
Ἰωάννης Κατσάκος	Ἀντώνιος Τσαμαδὸς . . . . .
Δημήτριος Κουμουνδουράκης Ν	Πέτρος Χ. Πέτρος . . . . .
Βενετσάνος Κυβέλος	Εὐαγγέλης Βαλατσὸς . . . . .
Νικόλαος Πιεράκος . . . . . Ν	Σ. Σκουμπουρδῆς . . . . . Ν
Χ. Χριστόπουλος . . . . . Ν	Εὐαγγέλης Κοντογιάννης . .
Π. Κανελλόπουλος	Αὐγερινὸς Ἀβέρωφ . . . . . Ν
Νικόλαος Μοσχούλας	Ἀ. Μάντσαρης . . . . . Ν
Π. Ἀργυρόπουλος . . . . . Ν	Δημήτριος Γριεζώτης . . . . . Ν

Ἐπὶ δὲ τοῦ 1 ἄρθρου τοῦ 2 κεφαλαίου παρετήρησέ τις, ὅτι, ὡς εἶπε καὶ ἄλλοτε, καθῆκον ἑκάστου τῶν ἀντιπροσώπων εἶναι

οὐχὶ μόνον νὰ μὴ φέρῃ ἀντίδρασιν εἰς τὰς νομίμους ἐνεργείας τῆς κυβερνήσεως, ἀλλὰ καὶ νὰ συντρέχῃ αὐτὴν εἰς τὰ καλά. Ἐπίσης ὅμως καθῆκον ἡμῶν εἶναι καὶ νὰ καταδεικνύωμεν τὰς ἐλλείψεις της ἐπιζητοῦντες τὴν δέουσαν θεραπείαν. Παρατηρεῖ λοιπὸν ὅτι ἓν τῶν πρωτίστων ἔργων τῆς Κυβερνήσεως ἔπρεπε νὰ εἶναι καὶ ἡ σύστασις τῆς ἐθνοφυλακῆς, ἀλλὰ δυστυχῶς δὲν ἐλήφθη περὶ τούτου πρόνοια, καὶ δι' ἔλλειψιν ταύτης τὸ ἔθνος μένει ἐκτεθειμένον εἰς τὰ περιπετείας ἐκτάκτων περιστάσεων. Διὸ ἐρωτᾷ τὸν ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν ὑπουργὸν, ἕως πότε θέλει στερεῖσθαι τὸ ἔθνος τῆς μονίμου καὶ ἀληθοῦς ταύτης ἀσφαλείας του.

Ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν ὑπουργὸς, ὅτι, ὡς εἶπε καὶ ἄλλοτε, ἡ σύστασις ἐθνοφυλακῆς εἶναι ἓν τῶν σπουδαιοτέρων ζητημάτων. Ἀπὸ τῆς πρώτης στιγμῆς τῆς εἰς τὸ ὑπουργεῖον ἐλεύσεώς του ἓν τῶν κυρίων ἔργων, εἰς ὃ ἐνησχολήθη καὶ ἀσχολεῖται εἶναι τὸ ἀντικείμενον τοῦτο ὑπὸ τὴν ἔποψιν, ὑφ' ἣν τὸ θεωρεῖ. Λυπεῖται ὅμως μεγάλως διότι δὲν ηὐτύχησε νὰ φέρῃ ἔτι εἰς τὴν Βουλὴν τὸ καινοίζον τὸ τοιοῦτον ζήτημα ἀντικείμενον, ἀλλ' ὅσον ἡ πραγματοποίησίς του εἶναι ὠφέλιμος, ἄλλο τόσον καθίσταται βλαβερὰ, ἐὰν δὲν γίνῃ καλῶς. Μολονότι λοιπὸν ἠδύνατο νὰ φέρῃ τὸ περὶ τούτου νομοσχέδιον, τὸ ἀνέβαλεν ἔτι, καθ' ὅσον πρέπει νὰ συζητηθῇ μεθ' ὅλης τῆς σπουδαιότητος, καὶ πρὶν καταστῇ νόμος νὰ μελετηθῇ ὡρίμως ὑπό τε τοῦ ἔθνους καὶ τῶν Βουλῶν. Ἔχει ὅμως μίαν παρηγορίαν, ὅτι καὶ αἱ Βουλαὶ, καὶ ὁ τύπος, καὶ ἡ Κυβέρνησις καὶ αὐτὸς ὁ ἀνώτατος Ἄρχων ἀναγνωρίζουν τὴν τοιαύτην ἀνάγκην καὶ ἂν δὲν εἰσήχθη ἔτι τὸ νομοσχέδιον, δὲν πρέπει ν' ἀμφιβάλλῃ οὐδεὶς ὅτι θέλει εἰσαχθῇ ταχέως ὑπὸ τὴν σκέψιν καὶ συζήτησιν τοῦ νομοθετικοῦ Σώματος.

Ἐπὶ τούτοις ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα, παρεδέχθη τὰ ἄρθρα 1—8 τοῦ 2 κεφαλαίου δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως, ὡς παρεδέχθη καὶ τὸ σύνολον τοῦ κεφαλαίου, ἀναβαῖνον εἰς δραχ. 1,324,547:40 διὰ ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν παμψηφεὶ διὰ ψήφων 79. Ἔχει δ' οὕτω·

Κεφ. 2. Ὑλικόν.

α1.	Τροφαὶ	Δραχ.	489,217:53
2.	Ἱπποφορβὴ	»	185,020
3.	Ἱματισμὸς ἐπὶ τῆς καταθέσεως .	»	430,347:97
4	Ὁπλισμὸς καὶ πολεμεφόδια . .	»	100,000
5.	Στρατωνισμὸς	»	52,420

6.	Ἱππόσκευὴ	»	15,000
7.	Ἀποσκευὴ	»	46,541:90
8.	Σήμαντρα καὶ ὄργανα	»	6,000 »

Ἀναγνωσθέντος δὲ τοῦ 1 ἄρθρου τοῦ 3 κεφαλαίου, ἠρώτησέ τις ἂν ἡ εἰς τὸ προηγηθὲν κεφάλαιον πίστωσις 100,000 δραχμῶν εἶναι ἀρκοῦσα πρὸς ὁπλισμὸν τοῦ ἡμετέρου στρατοῦ.

Ἀπήντησεν ὁ ὑπουργὸς, ὅτι εἶναι καθ' ὁλοκληρίαν ἀνεπαρκὴς, καὶ ὄχι μόνον εἰς τὴν βαθμιαίαν αὔξησιν καὶ πρόοδον τοῦ ἑλληνικοῦ στρατοῦ, ἀλλ' οὐδ' εἰς τὴν σημερινὴν χρῆσιν αὐτοῦ ἀνταποκρίνεται ἐπαρκῶς. Δυστυχῶς τὰ ὅρια τοῦ προϋπολογισμοῦ εἶναι τοσοῦτον στενὰ, ὥστε δὲν ἠδυνήθη, ἐπὶ τοῦ παρόντος, νὰ σημειώσῃ ποσὸν μεγαλείτερον καὶ νὰ προσθέσῃ τὴν ἀναγκαίαν δαπάνην. Εἶναι ἀληθὲς ὅτι ὁ ἐθνικὸς στρατὸς ὑπάρχει ἐφωδιασμένος μὲ τὰ ἀπαιτούμενα ὅπλα καὶ δὲν στερεῖται τῶν ἀναγκαίων ἐφοδίων. Ἀλλ' ἀπέναντι εὐχῶν, τὰς ὁποίας πληρέστατα συμμερίζεται, ἀπέναντι δηλ. τῶν ἐπανειλημμένων εὐχῶν τῶν Βουλῶν τοῦ νὰ ἐξασκηθῇ τὸ ἔθνος καὶ ὑπερασπίζῃ ἀφ' ἑαυτοῦ τὴν αὐτονομίαν του, βεβαίως δὲν ἀρκοῦν τὰ ὑπάρχοντα μέσα, καὶ ἐν περιπτώσει τοιαύτῃ πρέπει νὰ γίνῃ ἡ ἀναγκαία συμπλήρωσις. Ἀλλ' ὅλα ταῦτα κυρίως εἶναι ἔργον τοῦ χρόνου, καὶ βαθμηδὸν, ἐλπίζει, θέλομεν φθάσει εἰς πληρεστέραν τῆς ἐθνικῆς δυνάμεως κατάρτισιν καὶ προαγωγήν.

Παρετήρησεν ἄλλος, ὅτι ἡ σύστασις τῆς ἐθνοφυλακῆς εἶναι τὸ ἀντικείμενον τῶν εὐχῶν ὅλων, καθ' ὅσον ἐξασφαλίζεται δι' αὐτῆς ἂν ὄχι αἱ ἐλπίδες τοῦ μέλλοντος, τοὐλάχιστον ἡ ἐθνικὴ ὕπαρξίς μας. Διὸ προτείνει νὰ προστεθῇ ἐν τῷ προϋπολογισμῷ ποσόν τι ἀνώτερον δι' ὁπλισμόν, καὶ προκαλεῖ τὸν Κ. ὑπουργὸν νὰ ἐξηγηθῇ περὶ τούτου.

Εἰπόντος δὲ τοῦ ὑπουργοῦ, ὅτι πληρέστατα ἀποδέχεται τὴν πρότασιν ὡς συντελοῦσαν εἰς πλειοτέραν κατάρτισιν τῆς ἐθνικῆς ἡμῶν δυνάμεως καὶ ὑπάρξεως, ἀπόκειται δὲ εἰς τὴν Βουλὴν νὰ ὁρίσῃ ὁποιανδήποτε ἐγκρίνῃ ποσόν· ἐπέφερεν ἄλλος, ὅτι ὅλα τὰ ἔθνη ἐν γένει, ἀνεξαρτήτως πάσης ἄλλης ἰδέας, ἔχουν τὴν ἐθνοφυλακὴν ὡς αἰγίδα καὶ θώρακα τῆς ὑπάρξεώς των, ὥστε τὸ νὰ μὴ συστηθῇ παρ' ἡμῖν εἶναι σημαντικὴ ἔλλειψις. Ἀλλὰ τὸ νὰ προνοῶμεν ἤδη περὶ ὁπλισμοῦ, ἐνῷ δὲν εἰσήχθη τὸ περὶ ἐθνοφυλακῆς νομοσχέδιον, εἶναι πρωθύστερον καὶ δὲν πρέπει νὰ ἔλθωμεν εἰς μίαν ἀπόφασιν ἄκαιρον.

Ἀπήντησεν ἄλλος, ὅτι ἡ ἀντίρρησις τοῦ προαγορεύσαντος δὲν εἶναι δικαιολογημένη, ἐπειδὴ ἡ προμήθεια ὅπλων εἶναι τὸ

πρῶτον εἰς σύστασιν τῆς ἐθνοφυλακῆς βῆμα, ὅταν δὲ βλέπωμεν τὴν Κυβέρνησιν διατιθεμένην εἰς τοῦτο, ἡμεῖς πρέπει νὰ χορηγήσωμεν ὅλα τὰ μέσα διὰ νὰ μένῃ εἰς αὐτὴν ἡ εὐθύνη πάσης ἐνδεχομένης ἀναβολῆς εἰς τὸ μέλλον. Διὰ ταῦτα προτείνει νὰ σημειωθῇ ἐν τῷ προϋπολογισμῷ ἓν ἑκατομμύριον δραχμῶν ἵνα χρησιμεύσῃ πρὸς σύστασιν ἐθνοφυλακῆς, τὴν ὁποίαν ὡς ἔθνος ζηλότυπον τῆς αὐτονομίας μας ἔπρεπε νὰ ἔχωμεν πρὸ πολλοῦ.

Ἀντέταξεν ἄλλος ὅτι πρῶτος αὐτὸς ὑπεστήριξεν ἄλλοτε τὴν ἀνάγκην συστάσεως ἐθνοφυλακῆς, διότι τὴν θεωρεῖ ὡς ἀρίστην ἐγγύησιν τῆς ἐλευθερίας παντὸς τόπου. Ἀλλ' ἂν παρατηρήσωμεν τὸν ἀνὰ χεῖρας προϋπολογισμόν, βλέπομεν ὅτι τὰ ἔξοδα ἐξισοῦνται σχεδὸν μὲ τὰ ἔσοδά μας. Ἐὰν δὲ προσθέσωμεν εἰς τὰ ἔξοδα καὶ τὸ ἐκ φαλαγγιτικῶν γραμματίων καταδειχθὲν ἔλλειμμα 175,000 περίπου δραχμῶν, ὑπολογίσωμεν δὲ καὶ ὅλας τὰς ἐκτάκτους ἢ ἀναπληρωτικὰς πιστώσεις, θέλομεν ἴδει ὅτι τὰ ἔσοδα ἐλαττοῦνται ἐπαισθητῶς ὡς πρὸς τὰ ἔξοδα, καὶ ἐπομένως δὲν ἔχομεν διὰ νὰ προσθέσωμεν ἔτι ἓν ἑκατομμύριον. Δὲν πρέπει λοιπὸν νὰ χορηγῶμεν ποσὰ ἀνύπαρκτα καὶ ἰδανικά, ἐκτὸς ἂν θέλωμεν νὰ σημειόνωμεν αὐτὰ εἰς τὸν χάρτην.

Ἀντέκρουσεν εἰπὼν ἄλλος, ὅτι ἂν ὄχι ἄλλο, μόνον διὰ τὴν ἰδέαν τοῦ νὰ διατηρήσωμεν ἑαυτούς, μόνον διὰ νὰ ἔχωμεν ὅπλα ἐκ τῶν τῆς νῦν ἐποχῆς καὶ ἡ ἀρτιγενὴς ἐθνοφυλακή μας εὕρῃ τὰ πρὸς ἐξάσκησιν μέσα, μόνον διὰ τοὺς λόγους τούτους ἔπρεπε νὰ δώσωμεν ἄνευ σκέψεως ἄλλης ἀνάλογον πίστωσιν. Δὲν βλέπετε; Μόλις ἀριθμεῖ ὀκτὼ τηλεβόλα τὸ πυροβολικόν μας, μόλις ἔχομεν ὀλίγα τουφέκια τοῦ μεσαιῶνος, καὶ ἂν ἐσχάτως μᾶς ἦλθον τινὰ, οὔτε αὐτὰ δὲν εἶναι τῆς τελευταίας κατασκευῆς. Μεθ' ὅλα ταῦτα σκέπτεσθε ἀκόμη ἂν πρέπει νὰ δώσωμεν μίαν πίστωσιν; Ποσάκις δὲν κατεκρίναμεν τὴν Κυβέρνησιν ὡς ἀναβάλλουσαν τὴν ἐθνοφυλακήν, ἢ μὴ θέλουσαν ἴσως τὴν ὕπαρξίν της. Καὶ τώρα μετὰ τὰς γενομένας ἐξηγήσεις περὶ παρασκευαζομένου νομοσχεδίου ἡμεῖς ὀπισθοδρομοῦμεν; τοιοῦτος δισταγμὸς εἶναι ἀσύγγνωστος. Ἀλλὰ, δὲν ἔχομεν μᾶς λέγουσι, χρήματα· καὶ ἂν δὲν ἔχωμεν τί βλάπτει ἂν σημειωθῇ ποσόν τι πρὸς τοῦτο. Καὶ ἄλλοτε μὴ ἔχοντες περίσσευμα, ἐσημειώσαμεν ποσά τινα ἀναγκαῖα καὶ ἡ δαπάνη αὐτῶν κατωρθώθη νὰ πραγματοποιηθῇ. Ἂς σημειώσωμεν καὶ ἤδη τὴν ἀναγκαίαν πίστωσιν μετὰ θάρ-

ῥους, καὶ θέλει τὴν διευκολύνει ἡ θεία πρόνοια, ἐκείνη ἥτις ἀείποτε ἐπροστάτευσε τὴν Ἑλλάδα, καὶ θέλει τὴν προστατεύσει—μὴν ἀμφιβάλλετε—πλειότερον εἰς τὸ μέλλον. Συνιστῶν ἑπομένως εἰς τὴν φιλοπατρίαν τῆς Βουλῆς τὸ ἀντικείμενον τοῦτο, ὑποστηρίζει νὰ προστεθῇ ἓν ἑκατομμύριον δραχμῶν ἐν τῷ προϋπολογισμῷ.

Ἐξέθηκεν ἄλλος ὅτι μακρὰν τοῦ νὰ φρονῇ ὅτι δὲν πρέπει νὰ προβῶμεν καὶ ἀπὸ τοῦδε ἀκόμη εἰς τὴν πραγματοποίησιν ἑνὸς ἐπιθυμητοῦ εἰς ὅλους μέτρου, ὑπὲρ οὗ ζητεῖται ἡ προσθήκη δαπάνης ἑνὸς ἑκατομμυρίου δραχμῶν εἰς τὸν ὑπὸ συζήτησιν προϋπολογισμὸν τοῦ ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν, μᾶλλον ἤθελεν ὑποστηρίζει καὶ μεγαλειτέραν ἔτι δαπάνην ζητουμένην ἀπὸ τὴν Κυβέρνησιν ἁρμοδίως.

Ὁ νόμος τῶν ἐσόδων τὸν ὁποῖον προεψηφίσαμεν, ὑπολογίζει τὰ ἔσοδα τοῦ Κράτους εἰς 23,290,000 δραχ. περίπου ὁ δὲ τῶν ἐξόδων ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ συνταχθέντος προϋπολογισμοῦ προσδιορίζει τὰ ἔξοδα, τὰ ὁποῖα καὶ εἶναι σταθερὰ καὶ ἀμετάβλητα εἰς 23,170,000 δραχμάς. Ἐν ᾧ λοιπὸν διαφεύγει τὴν οἰκείαν ἡμῶν ἁρμοδιότητα ἡ πρότασις περὶ αὐξήσεως ἐξόδων μὴ ἀντιστοιχούντων εἰς τὰ ἔσοδα τοῦ Κράτους καὶ εἰς περίπτωσιν καθ' ἣν ὁ ὑπουργὸς τὴν παραδεχθῇ, δὲν δυνάμεθα νὰ τὴν ἐπιψηφίσωμεν, διότι περιπίπτομεν εἰς φανερὰν ἀντίφασιν μὲ τὸν ἐπιψηφισθέντα νόμον τῶν ἐσόδων, θέτομεν εἰς θέσιν δυσχερῆ τὴν Κυβέρνησιν παραδεχόμενοι τοσοῦτον μεγάλην δαπάνην μὴ καλυπτομένην ἀπὸ τὰ προϋπολογισθέντα ἔσοδα, καὶ παρεκτὸς τοῦ ὅτι καθιστῶμεν σόλοικον τὸν προϋπολογισμόν μας καὶ λογιστικῶς καὶ πραγματικῶς ἀναγκάζομεν τὴν Κυβέρνησιν νὰ συνομολογήσῃ μὲ τοὺς αἰτιαθέντας πρότερον τὸν προϋπολογισμὸν ὡς ψευδῆ, καὶ ὡς μὴ εἰλικρινῆ, ὅτι οὕτως ἔχει. Ἡ Κυβέρνησις προτιθεμένη, ὡς εἶπεν ὁ Κ. ὑπουργὸς τῶν στρατιωτικῶν, νὰ φέρῃ προσεχῶς τὸν περὶ ἐθνοφυλακῆς νόμον, θέλει εὑρεθῇ εἰς καιρὸν ἐν τῷ διαστήματι τούτῳ νὰ σκεφθῇ συγχρόνως καὶ νὰ ἀνεύρῃ τὰ μέσα τῆς ἀντικαταστάσεως τῆς δαπάνης αὐτῆς ἢ καὶ μεγαλειτέρας ἔτι ἀναλόγως τῆς ἀνάγκης, διὰ τῆς βεβαιουμένης τυχὸν αὐξήσεως τῶν ἐσόδων τοῦ Κράτους εἴτε διὰ ἄλλων τόρων νέων, εἴτε ὅπως δήποτε ἤθελε θεωρήσῃ ἐφικτόν, καὶ διὰ πιστώσεως φερομένης νὰ ζητήσῃ ἀπὸ τὰς Βουλὰς τὴν ἐπιψήφισιν αὐτῆς· διὸ καὶ συνίστησι τὸ μέτρον αὐτὸ ὡς συνᾴδον μᾶλλον εἰς τὴν τάξιν, καὶ ὡς ἀπαλλάττον τὴν Βουλὴν καὶ τὴν Κυβέρνησιν αὐτὴν ἀπὸ

μίαν προφανῆ ἀντίφασιν, καὶ συνταγματικὸν σολοικισμὸν ὅστις πρόκειται νὰ λάβῃ χώραν εἰς τὸν προϋπολογισμόν μας.

Ἀντεῖπεν ἕτερος ὅτι δὲν πρόκειται νὰ ἐπιδαρύνῃ ἀφεύκτως τὸν προϋπολογισμὸν ἡ περὶ ἧς ὁ λόγος ποσότης, ἀλλὰ νὰ καταδείξῃ ὅτι ἡ Βουλὴ περιμένει τὴν ὅσον οὔπω εἰσαγωγὴν τοῦ περὶ ἐθνοφυλακῆς νόμου.

Καὶ ἄλλος δέ τις προσέθηκεν, ὅτι ἂν τὸ δημόσιον ταμεῖον δὲν ἐπαρκῇ πρὸς σύστασιν ἐθνοφυλακῆς, δυνάμεθα νὰ περιορίσωμεν τοὺς μισθοὺς τῆς ὑπαλληλίας, νὰ ἐλαττώσωμεν τὴν βουλευτικήν μας ἀποζημίωσιν, νὰ πωλήσωμεν ἐπὶ τέλους τὸν χιτῶνα μας, διὰ νὰ διευκολύνωμεν τὴν ἀναγκαίαν πρὸς σύστασιν της δαπάνην.

Προσέθηκεν ἄλλος, ὅτι κατ' ἀρχὰς ἐξέφρασεν ἀντίρρησίν τινα περὶ τῆς προσθήκης, ἰδίως διότι μὴ συστηθείσης ἔτι τῆς ἐθνοφυλακῆς, ἡ σημείωσις τῆς δαπάνης δὲν εἶχε λόγον. Ἂν ὅμως θεωρῇ τὸ Σῶμα ὅτι δύναται νὰ σημειωθῇ ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τὸ ἀναγκαῖον πρὸς σύστασιν ἐθνοφυλακῆς ποσόν, διὰ νὰ ἐνθαρρύνῃ τὸ ὑπουργεῖον καὶ δείξῃ ὅτι περὶ πολλοῦ ποιεῖται τὴν σύστασιν αὐτῆς, εἶναι καὶ αὐτὸς πληρέστατα σύμφωνος.

Ἐπέφερεν ὁ Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν, ὅτι τιμᾷ τὴν γενικὴν ἀμιλλαν, δι' ἧς πάντες σχεδὸν συνιστοῦν εἰς τὸ πουργεῖον τὴν σύστασιν ἐθνοφυλακῆς, καὶ δὲν εἶναι ἤδη πρώτη φορά, καθ' ἣν τὰ νομοθετικὰ Σώματα ἐκφράζονται περὶ ταύτης. Χάριν ὅμως τῆς ἀληθείας ὀφείλει νὰ παρατηρήσῃ, ὅτι τὸ περὶ ἐθνοφυλακῆς ζήτημα ὑπῆρξεν ἀείποτε ἀντικείμενον σπουδαίας μελέτης εἰς τὴν Κυβέρνησιν, καὶ ὅλα τὰ κατὰ καιροὺς Ὑπουργεῖα ἐσκέφθησαν περὶ τῆς συστάσεώς της, ἀλλ' αἱ περὶ τὴν ἐκτέλεσιν δυσκολίαι καὶ ἄλλαι ἀνάγκαι ἐγγύτεραι ἀνεβάλοσαν μέχρι τοῦδε τὸ ἔργον. Δὲν ἀρνεῖται ὅτι ἡ σύστασις ἐθνοφυλακῆς εἶναι προϊὸν καὶ στήριγμα τῆς τάξεως καὶ τῆς εὐνομίας, καὶ διὰ τοῦτο ὅλα τὰ ἔθνη τὰ εἰς πολιτισμὸν προαχθέντα καὶ εὐλαβούμενα ἑαυτὰ στηρίζονται ἐπὶ τῆς κραταιᾶς αὐτῆς βάσεως. Συμφωνεῖ λοιπὸν ὅτι καὶ ἡμεῖς, οἵτινες δὲν ζητοῦμεν νὰ μᾶς φοβῶνται, καὶ ὑπὲρ πᾶν ἄλλο ἀνάγκην ἔχομεν εὐνομίας, πρέπει νὰ θέσωμεν ἑαυτοὺς εἰς σεβαστήν τινα θέσιν, διὰ νὰ εἰμεθα ἀσφαλεῖς καὶ φθάσωμεν εἰς τὸν πολιτισμὸν τῆς πατρίδος. Ὑπὸ τὴν ἔποψιν ταύτην ἀποδέχεται καὶ αὐτὸς τὴν ἀνάγκην συστάσεως ἐθνοφυλακῆς. Ἐπειδὴ λοιπὸν τὸ ζήτημα εἶναι τόσον ἁπλοῦν καὶ οὐδεμίαν ἐπιδέχεται παρεξήγησιν, δὲν δύναται εἰμὴ νὰ ὁμολογήσῃ, ὅτι ἡ προμήθεια τοῦ ὁπλισμοῦ πρέπει τῷ ὄντι

νὰ προηγηθῇ, ὡς ἀπεράνθησαν πολλοὶ τῶν ἀγορασάντων, καὶ ἀκολούθως νὰ ἐπέλθῃ ἡ τῆς ἐθνοφυλακῆς σύστασις, διότι ἄνευ ὅπλων φυσικῷ τῷ λόγῳ οὔτε ἄσκησις δύναται νὰ ὑπάρξῃ οὔτε ἐθνοφυλακὴ νὰ συγκροτηθῇ. Δὲν εἶναι δὲ ἀληθὲς, ὡς εἶπον τινὲς, ὅτι εἴμεθα γυμνοὶ ὡς πρὸς τὸν ὁπλισμὸν τοῦ στρατοῦ μας, διότι εἶναι καλῶς κατηρτισμένος καὶ ἔχει ὅλα τὰ ἀπαιτούμενα μέσα· ἀλλ' ὡς πρὸς τὴν συγκρότησιν ἐθνοφυλακῆς βεβαίως ἔχομεν ἀνάγκην ἀπαραίτητον ὅπλων, καὶ ἦτον εὐκταῖον νὰ ἦσαν πλήρεις αἱ ἀποθῆκαι μας. Ἀφοῦ ἐξήγησεν ἤδη τὸ ζήτημα εἰς ὅλην αὐτοῦ τὴν ἁπλότητα ἀπόκειται εἰς τὴν Βουλὴν νὰ ἀποφασίσῃ ὅ,τι ἐγκρίνῃ.

Παρετήρησεν ἄλλος, ὅτι ἡ ἐθνοφυλακὴ εἶναι τῷ ὄντι ἡ εὐχὴ ὅλων, διὸ καὶ ἡ ἐθνοσυνέλευσις τὴν ἀπεράσιτε καὶ αἱ Βουλαὶ ἀείποτε τὴν ἐζήτησαν. Ἀλλ' ἤδη, ἀφοῦ ὁ ὑπουργὸς τῶν στρατιωτικῶν εἶπεν ὅτι παρασκευάζει τὸ περὶ αὐτῆς νομοσχέδιον, πρέπει νὰ περιμείνωμεν νὰ ἔλθῃ, νὰ ἰδῶμεν τὰς βάσεις αὐτοῦ καὶ ἐν γνώσει νὰ δώσωμεν τότε τὴν ἀναγκαίαν δαπάνην. Περιπλέον πρέπει νὰ δοθῇ καιρὸς εἰς τὸν ὑπουργὸν νὰ συσκεφθῇ μετὰ τῶν ἄλλων μελῶν τῆς Κυβερνήσεως, καὶ ἐξερευνήσῃ τοὺς πόρους ἐξ ὧν θέλει πληρωθῇ ἡ προτεινομένη ποσότης, καὶ τότε νὰ ἀποφασίσωμεν τί θετικὸν καὶ ὡρισμένον. Ἂν ὅμως πιστεύῃ ὁ ὑπουργὸς ὅτι δύναται καὶ ἀπὸ τοῦδε νὰ σημειωθῇ ἐν ποσὸν, δὲν ἔχει τίποτε νὰ ἀντείπῃ.

Παρατηρήσαντος δὲ ἄλλου, ὅτι καὶ ἐν ἐλλείψει χρηματικῶν μέσων δυνάμεθα νὰ ἀναπληρώσωμεν τὸ ποσὸν εἴτε διὰ δανείου εἴτε δι' ἐκποιήσεως ἐθνικῶν κτημάτων, ἀρκεῖ νὰ γίνῃ ἡ ἐθνοφυλακή· ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως νὰ τεθῇ ὡς 1 ἄρθρον τοῦ 3 κεφαλαίου ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν Ὁπλισμὸς ἐν ἑκατομμύριον δραχμῶν ὑπὸ τὴν ἔννοιαν καὶ τὰς ἐξηγήσεις ἃς ἔδωκεν ἀνωτέρω ὁ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργός. Ἔχει δὲ ὡς παρεδέχθη τὸ πρόσθετον 1 ἄρθρον οὕτω·

« Κεφ. 3. Στρατιωτικαὶ χορηγήσεις.

ἄρθρ. 1. Ὁπλισμός . . . . . Δραχ. 1,000,000. »

Ἀναγνωσθέντα δὲ καὶ τὰ λοιπὰ ἄρθρα τοῦ αὐτοῦ κεφαλαίου, μεταβληθέντα εἰς 2 3, 4, 5 καὶ 6, ἐγένοντο δεκτὰ δι' εἰδικῆς ἕκαστον ἀναστάσεως, ἔχοντα ὡς ἑξῆς·

« ἄρθρ. 2. Συντήρησις ὁπλισμοῦ 9,315: 60

3. » στρατωνισμοῦ 50,921

4. » ἱπποσχευῆς καὶ ἱπποστασίων. 12,128

5. » καθαριότητος νεοσυλλέκτων . . 6,000
6. » τυμπάνων καὶ σαλπίγγων . . . . 2,601 »

Γενομένης δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ 3 κεφαλαίου, ἀναβαίνοντος μὲ τὴν γενομένην προσθήκην τοῦ Ὁπλισμοῦ εἰς δρχ. 1,080,971 60, ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολίκτας Σ. Δούκαν καὶ Π. Ῥεβελάκην, συνήχθη, κατὰ τὸ προσαρτώμενον ἐνταῦθα τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὸ σύνολον αὐτοῦ διὰ ψήφων 81 κατὰ 1.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

Ἐπὶ τοῦ ἐξῆς ζητήματος.

« Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὸ Κεφ. 3 τοῦ προϋπολ. τοῦ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν ὑπουργείου, ναὶ ἢ ὄχι; »

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Κων. Θεοδώρου . . . . N	Σταμάτ. Μήτσας . . . .
Ἰω. Σωτηριάδης	Ἀνδρέας Ζέρβας . . . . .
Ἀντώνιος Βενιζέλος . . . . N	Γ. Κ. Βιλλῆς . . . N
Δημ. Γιανιούλης . . . . N	Δημήτριος Ζώτος . . . . N
Γ. Ν. Καΐρης . . . . . N	Γ. Γιολδάσης . . . . . N
Νικόλαος Π. Ἀθανασίου . . .	Ἰωάννης Χατσόπουλος . . N
Δημήτριος Τσόκρης	Λύσανδρος Βιλαέτης . . .
Ἀνδρέας Δανόπουλος . . O	Ἀνδρέας Αὐγερινὸς . . . N
Ἰωάννης Βλάσσης . . . . N	Νικόλαος Σισίνης . . . .
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς . . N	Αὐγερινὸς Πετραλιᾶς . . N
Γ. Α. Ῥάλλης . . . . . N	Γεώργιος Διαμάντης . . .
Γεώργιος Σκοῦφος	Ἀναγνώστης Δημητρίου . .
Σταῦρος Βλάχος . . . . . N	Γ. Δελένδας . . . . .
Ἰωάν. Καραγιαννόπουλος . .	Σ. Μαρκεζίνης . . . . .
Ἀθανάσιος Ἴσκος	Ν. Βαρβαρῆγος . . . . N
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς . . . N	Θ. Α. Ζαΐμης . . . . . N
Φιλων Φίλωνος . . . . . N	Ἀσημάκης Χαραλάμπης . N
Λεωνίδας Λ γυθέτης	Λεωνίδας Ν. Πετιμεζᾶς . N
. . . . .	Χ. Θεοχαράπουλος . . . N
Γεώργιος Γερουλανάκης . . N	Γρηγόριος Κορτζιωτάκης . .
Λεωνίδας Πετροπουλάκης . N	Ἰωάννης Ζάρκος . . . . .
Θ. Γκαΐτσκης . . . . . N	Γεώργιος Περωτῆς . . . N
Ἰωάννης Σαράκης . . . . N	Α. Κωτσόπουλος . . . . N
Ἀθανάσιος Παπαθανασίου . N	Ἰωάννης Μπαλάφας . . . N
Ἐλευθέριος Καλογερᾶς . . .	Γεώργιος Μιχαήλ . . . N
Ν. Παπαμιχαλόπουλος . . N	Ἀνδρέας Δελιγιάννης . . N

Κωνστ. Πλαπούτας . . . N	Παν. Μ. Ἰατρὸς . . . . .
Α. Ἀντωνόπουλος	Κίμων Χριστοδούλου . . .
Πέτρος Δελιγιάννης	Στέφανος Α. Δούκας . . . N
Ποθητὸς Ῥεβελάκης . . . N	Ἰωάννης Κατσάκος . . . .
Κωνσταντ. Κυπριάδης . . .	Δημήτριος Κουμουνδουράκης N
Ἰωάννης Δελιγιάννης . . . N	Βενετσάνος Κοκέλος . . .
Σταῦρος Καμπερόπουλος . . N	Νικόλτος Πιεράκος . . . N
Ἀνδρέας Νοταρᾶς	Χ. Χριστόπουλος . . . . N
Ἀριστείδης Μεντζελόπουλος .	Π. Κανελλόπουλος . . . .
Ἐμμανουὴλ Τσοῦχλος . . .	Νικόλαος Μοσχούλας . . . .
Χαράλ. Α. Χρηστόπουλος . .	Π. Ἀργυρόπουλος . . . . N
Νικόλαος Χ. Παναγιώτου . .	Νάκος Πανουριᾶς . . . . .
Δημήτριος Σακελλαράκης . N	Εὐθύμιος Κεχαγιᾶς . . . N
Σπυρίδων Κοπανίτσας . . N	Κωνσταντ. Βλάχος . . . .
Ἐμμανουὴλ Μελετόπουλος . N	Βενιζέλος Ῥοῦφος . . . .
Νικόλαος Θ. Λεώπουλος . N	Ἀνδρέας Χ. Λόντος . . . N
Λουκᾶς Στεφάνου . . . . N	Παναγ. Καλαμογδάρτης . .
Νῖκος Βουλπιώτης . . . . N	Κωνσταντῖνος Κωνστάκης . N
Β. Ρ. Παλαμίδης . . . . N	Ἀνάργυρος Α. Χ. Ἀναργύρου N
Α. Ἀλεξανδρόπουλος . . .	Νικόλαος Γκίνης . . . . N
Ἰωάν. Ν. Ταμπακόπουλος . N	Ἀθανάσιος Μησιρλῆς . . . .
Γ. Ν. Ῥεβελιώτης	Γεώργιος Μπάστας . . . N
Δημήτριος Φιλάρετος . . .	Ἰωαννης Μανιώτης . . . N
Μελέτιος Χ. Μελέτης . . N	Ἰωάννης Δουλιδῆς . . . .
Νικόλαος Δικαῖος . . . . N	Κωνταντῖνος Πλατύς . . .
Δημ. Σακελλαριάδης . . . N	Ἀντώνιος Ῥενουάρδος . . . N
Ἐπαμ. Δελῆγιώργης . . . N	Μιχαὴλ Σολωμὸς . . . . N
Παν Τσιμπουράκης	Γεώργιος Ναύτης . . . .
Ἀλέξανδρος Κουμουνδοῦρος .	Ἰωάννης Σκυρέδης . . . . N
Παναγιώτης Παπατσώνης . N	Παναγιώτης Ψάθης . . . N
Σπήλιος Ἀντωνόπουλος . . N	Ἀντώνιος Ἀρμάος . . . . N
Ἰωάννης Προβελέγιος . . . N	Γρηγόριος Μανοῦσος . . . .
Ἰωάννης Ταταράκης . . . N	Ἀδὰμ Διαμαντόπουλος . . N
Σπυρ. Βαρότσης	Δημ. Πολυχρονόπουλος . . N
Ἐμμ. Ναυπλιώτης . . . N	Δημήτριος Βότσαρης . . . N
Κωνστ. Κρίσπης . . . . N	Γεώργιος Ι. Στάϊκος . . . .
Νικόλαος Τσαβέλλας . . . N	Νικόλαος Πιπῖνος . . . . N
Νικόλαος Καναβὸς . . . . N	Κωνστ. Δουζίνας . . . . .
Α. Παπαδημητριάδης . . .	Ἀνδρέας Γ. Κουντουριώτης .
Θ. Μιχαλόπουλος	Δημήτριος Βουδούρης . . .

Άντώνιος Τσαμαδὸς	Εὐαγγέλης Κοντογιάννης . . . .
Πέτρος Χ. Πέτρος	Αὐγερινὸς Ἀβέρωφ . . . . . N
Εὐαγγέλης Βαλατσὸς . . . N	Α. Μάντσαρης . . . . .
Σ. Σκουμπουρδὴς . . . . N	Δημήτριος Κριεζώτης . . . . N

Ἀναγνωσθέντα δὲ καὶ τὰ ἄρθρα τῶν κεφαλαίων 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10 καὶ 11, μηδεμιᾶς ὑπαρχούσης παρατηρήσεως, ἐγένοντο δεκτὰ δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως, ὡς ἐγένετο δεκτὸν καὶ τὸ σύνολον ἑκάστου τῶν κεφαλαίων τούτων διὰ ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν, ἐπιτηρηθείσης ὑπὸ τῶν ψηφολεκτῶν Β. Παλαμίδου καὶ Π. Ῥεβελάκη, παμψηφεὶ διὰ ψήφων 86 καθ' ἓν πρόσαρτώμενον ἐνταῦθα τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον. Ἔχουσι δ' ὡς ἕπεται.

4		« Κατάλυσις.					
	1	Νέαι οἰκοδομαὶ	100000	..			
	2	Συντήρησις οἰκοδομῶν	65000	..			
	3	Ἔνοίκια ἰδιωτ. οἰκιῶν καὶ ὑδάτων	65000	..			
	4	Συντήρησις φυλακείων	16000	..	246000		
5		Μετακομίσεις καὶ ὁδοιπορίαι					
	1	Τῶν νεοσυλλέκτων	27000	..			
	2	Τοῦ στρατοῦ	80000	..	107000		
6	μόνον	Νοσηλεία	.....	..	117721	74	
7	»	Ἱππωνεία	.....	..	18000		
8	»	Ἐξοδα γραφείου τῶν σωμάτων καὶ καταστημάτων	.....	..	39160		
9		Στρατιωτικὴ δικαιοσύνη.					
	1	Δαπάνη στρατοδικείων	16100	.			
	2	Συντήρησις φυλακισμένων	16753	50	32853	50	
10		Στρατιωτικὴ ἐκπαίδευσις.					
	1	Σχολεῖον Εὐελπίδων	132783	20			
	2	Δαπάνη διδασκομένων ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ	25200	..			
	3	Σχολεῖα ταγμάτων	12120	..			
	4	Σχολεῖον γυμναστικῆς	6000	..			
	5	» βίμματος	3000	..			
	6	Ἱπποδρόμιον	3000	..	182103	20	
11		Ἀργία καὶ ἀπόμαχοι.					
	1	Ἀργία	100000	..			
	2	Δόχος ἀπομάχων	75000	..	175000	»	

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

Ἐπὶ τοῦ ἕξης ζητήματος.

«Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὸ σύνολον τοῦ Κεφ. Δ τοῦ προϋπολ. τοῦ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν ὑπουργείου, ναὶ ἢ ὄχι;»

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Κων. Θεοδώρου . . . . N	Νικόλαος Σισίνης . . . . N
Ἰω. Σωτηριάδης	Αὐγερινὸς Πετραλιᾶς . . . N
Δημ. Γιαννούλης . . . . N	Γεώργιος Διαμάντης . . .
Γ. Ν. Καΐρης . . . . . N	Ἀναγνώστης Δημητρίου . .
Νικόλαος Π. Ἀθανασίου . . N	Γ. Δελένδας . . . . . N
Ἀντώνιος Βενιζέλος . . . N	Σ. Μαρκιζίνης . . . . . N
Δημήτριος Τσόκρης . . . N	Ν. Βαρβαρῆγος . . . . . N
Ἀνδρέας Δανόπουλος . . . N	Θ. Α. Ζαΐμης . . . . . N
Ἰωάννης Βλάσσης . . . . N	Ἀσημάκης Χαραλάμπης . . N
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς . . N	Λεωνίδας Ν. Πετιμεζᾶς . . N
Γεώργιος Α. Ῥάλλης . . . N	Χ. Θεοχαράπουλος . . . N
Γεώργιος Σκοῦφος	Γρηγόριος Κορριωτάκης . . N
Σταῦρος Βλάχος . . . . N	Ἰωάννης Ζάρκος . . . . .
Ἰωάν. Καραγιαννόπουλος . .	Γεώργιος Περωτῆς . . . .
Ἀθανάσιος Ἴσκος	Α. Κοντόσταυλος . . . . N
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς . . N	Ἰωάννης Μπαλάφας . . N
Φίλων Φίλωνος . . . . . N	Γεώργιος Μιχαὴλ . . . . N
Λεωνίδας Λογοθέτης	Ἀνδρέας Δελιγιάννης . . . N
. . . . .	Γ. Πλαπούτας . . . . . N
Γεώργιος Γερουθανάσης . . .	Ἀ. Ἀντωνόπουλος . . . .
Λεωνίδας Πετροπουλάκης . N	Πέτρος Δελιγιάννης . . . N
Θ. Τσανετάκης . . . . . N	Ποθητὸς Ῥεβελάκης . . . .
Ἰωάννης Σαράκας . . . . N	Κωνστ. Κυπριάδης . . . .
Ἀθανάσιος Παπαθανασίου . N	Ἰωάννης Δελιγιάννης . . N
Ἐλευθέριος Καλογερᾶς . . N	Σταῦρος Καμπερόπουλος . . N
Ν. Παπαμιχαλόπουλος . . N	Ἀνδρέας Νοταρᾶς . . . .
Σταμάτ. Μήτσας . . . . N	Ἀρις. Μεντσελόπουλος . . .
Ἀνδρέας Ζέρβας . . . . . N	Ἐμμανουὴλ Τσοῦχλος . . .
Γ. Κ. Βελῆς . . . . . N	Χαράλ. Α. Χρηστόπουλος . .
Δημήτριος Ζῶτος . . . . N	Ν. Χ. Παναγιώτου . . . .
Γ. Γιολδάσης . . . . . N	Δημήτριος Σακελλαράκης . N
Ἰωάννης Χατσόπουλος . . .	Σ. Κοπανίτσας . . . . .
Λύσανδρος Βιλαέτης	Ἐμμ. Μελετόπουλος . . . N
Ἀνδρέας Αὐγερινός . . . N	Ν. Δεϊκόπουλος . . . . . N

Λουκᾶς Στεφάνου	N	Κύθ. Κεχαγιᾶς	N
Νέος Βουλπιώτης	N	Κωνσταντίνος Βλάμης	N
Β. Ρ. Παλαμίδης	N	Βενιζέλος Ῥοῦφος	
Α. Ἀλεξανδρόπουλος		Ἀνδρέας Χ. Λόντος	N
Ἰω. Ν. Ταμπακόπουλος	N	Π. Καλαμογδάρτης	N
Γ. Ν. Ῥεβελιώτης		Κωνστ. Κωνστάκης	N
Δημήτριος Φιλάρετος		Ἀνάργυρος Α. Χ. Ἀναργύρου	
Μελέτιος Χ. Μελέτης	N	Νικόλαος Γκίνης	
Νικόλαος Δικαῖος	N	Ἀθαν. Μησυρλῆς	N
Δημ. Σακελλαριάδης	N	Γεώργιος Μπάστας	N
Ἐπαμιν. Δελιγιώργης	N	Ἰωάννης Μανιώτης	N
Π. Τσιμπουράκης		Ἰωαννης Δουλίδης	N
Ἀλέξανδρος Κουμουνδοῦρος		Κωνστ. Πλατύς	
Παναγιώτης Παπατσώνης	N	Ἀν. Ρενουάρδος	
Σπ. Ἀντωνόπουλος	N	Μιχαὴλ Σολωμὸς	N
Ἰω. Προβελέγιος	N	Γεώργιος Ναΐτης	N
Ἰω. Ταταράκης	N	Ἰωάννης Σαγρέδος	N
Σ. Βαρότσης		Παναγ. Ψάθης	N
Ἐμμ. Ναυπλιώτης		Ἀντ. Ἀρμάος	N
Κωνστ. Κρίσπης		Γρηγ. Μανοῦσος	
Νικόλαος Τσαβέλλας		Ἀδαμ. Διαμαντόπουλος	N
Ν. Κανεβός	N	Δημ. Πολυχρονόπουλος	
Α. Παπαδημητριάδης	N	Δημ. Βότσαρης	N
Θ. Μιχαλόπουλος		Γεώργ. Ι. Σιάϊκος	
Παν. Μ. Ἰατρὸς		Νικόλαος Πιπῖνος	N
Κίμων Χριστοδούλου		Κωνστ. Δουζίνας	
Στέφκνος Α. Δούκας	N	Ἀνδρ. Γ. Κουντουριώτης	
Ἰωάννης Κατσάκος		Δημ. Βουδούρης	
Δημ. Κουμουνδουράκης	N	Ἀντών. Τσαμαδὸς	
Βενετσάνος Κυβέλος	N	Π. Χ. Πέτρου	
Νικόλαος Πιεράκος	N	Εὐαγ. Βαλατσὸς	
Χ. Χριστόπουλος	N	Σ. Σκουμπουρδῆς	
Π. Κανελλόπουλος		Εὐαγ. Κοντογιάννης	N
Νικόλαος Μασχούλας	N	Αὐγερινὸς Ἀβέρωφ	N
Π. Ἀργυρόπουλος		Ἀ. Μάντσαρης	
Ν. Πανουργιᾶς		Δημ. Κριεζώτης	N

Ἐπὶ δὲ τοῦ 12 κεφαλαίου παρετήρησέ τις, ὅτι εἰς τὸ 177 φύλλον τῶν λεπτομερειῶν τοῦ προϋπολογισμοῦ ὑπάρχει ὡς πρὸς τὸ κεφάλαιον τῶν κλεισμένων χρήσεων ἓν κονδύλιον τοσοῦτον ἀτόπως εἰσαχθὲν, ὥστε δὲν δύναται νὰ τὸ παραλείψῃ. Τὸ κονδύλιον τοῦτο σημειοῦται ὡς ἑξῆς· « ὅσα κατὰ τὸν Ἰανουάριον τοῦ 1852 ἐπληρώθησαν ὑπὸ τῆς Μοιραρχίας Ἀττικῆς εἰς τὴν Διεύθυνσιν τῆς Διοικητικῆς Ἀστυνομίας κτλ. Ἀλλ' ὁ διοικητὴς τῆς ἀστυνομίας ὑπάγεται, ὡς γνωστὸν, εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργεῖον, καὶ δὲν ἐννοεῖ πῶς ἔλαβε χρήματα ἀπὸ τοῦ ταμείου τῆς Μοιραρχίας, καὶ πῶς, ἀφοῦ ἔλαβε, δὲν ἀπεδόθησαν μέχρι σήμερον. Τοῦτο θὰ εἶναι παραδρομή τις ἢ δολίευσις ὑπαλλήλου, καὶ ἂν ὁ ὑπουργὸς δὲν δύναται νὰ εἴπῃ προχείρως τὸν λόγον, προτείνει νὰ παραλειφθῇ ἡ τοῦ ἄρθρου τούτου ἐπιψήφισις ἕως οὗ ἐξετάσῃ καὶ μᾶς πληροφορήσῃ αὖθις.

Εἰπόντος δὲ ἄλλου, ὅτι τὸ ποσὸν ἐπληρώθη ἐπὶ τῆς ὑπουργείας Μήλιου εἰς τὸν μακαρίτην Δυϊκὸν διευθυντὴν τῆς Ἀστυνομίας, ὅστις καὶ ἔδωκεν ἀπόδειξιν παραλαβῆς εἰς τὸ ταμεῖον τῆς μοιραρχίας· προσέθηκεν ὁ ὑπουργὸς, ὅτι ἡ πληρωμὴ αὕτη πρέπει νὰ θεωρηθῇ ὡς προκαταβολὴ διὰ κατεπείγουσαν ἀνάγκην, οὐχ ἧττον ὅμως θέλει ἐξετάσει καὶ πληροφορήσει τὴν Βουλὴν περὶ τούτου. Οὕτω δὲ ἐγένετο δεκτὸν καὶ τὸ κεφάλαιον 12, ὡς καὶ τὰ λοιπὰ 13, 14, 15 καὶ 16 μὴ διαιρούμενα εἰς ἄρθρα διὰ ψηφορορίας κατ' ὁμαδικὴν κλῆσιν, ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν αὐτῶν ψηφολεκτῶν ἐνεργηθεῖσης, διὰ ψήφων 84 κατὰ πρωτόκολλα ὅμοια τῷ προηγηθέντι. Ἔχουσι δ' οὕτω·

12	μόνον	Ἔξοδα κλεισμένων χρήσεων	.....	8354	45
		ΜΕΡΟΣ Β'.			
13	μόνον	Χωροφυλακὴ	.....	1082870	97
14	»	Λόχος πυροσβεστῶν	.....	47857	75
15	»	Ὑποφόρβιον	.....	30948	00
		ΜΕΡΟΣ Γ'.			
16	»	Ἐφεδρεία	.....	5000	..
			Τὸ ὅλον δραχ.....	7038097	..

Προσελθὼν ὁ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν ὑπουργὸς, ἀνέγνω τὰς ἐπενεχθείσας ὑπὸ τῆς Γερουσίας τροπολογίας ἐπὶ τοῦ περὶ στρατιωτικῆς ποινικῆς νομοθεσίας νομοσχεδίου, ἐχούσας ὡς ἀκολούθως·

Πρὸς τὴν Βουλήν.

Κύριε,

« Συζητηθέντος καὶ ἐπιψηφισθέντος ὑπὸ τῆς Γερουσίας τοῦ νομοσχεδίου περὶ τῆς ποινικῆς νομοθεσίας τοῦ στρατοῦ τῆς ξηρᾶς, τὸ ὁποῖον ἡ Βουλὴ ἐσυζήτησε καὶ ἐπιψήφισε κατὰ τὰς

συνεδριάσεις τῆς 9, 10 καὶ 11 τρ. μηνὸς, θέτω αὐτὸ ἐκ νέου ὑπ' ὄψιν τῆς Βουλῆς καὶ ἐπικαλοῦμαι τὴν ταχεῖαν συζήτησιν καὶ ἐπιψήφισιν μόνον τῶν τροποποιήσεων ἃς ἐπέφερεν ἐπ' αὐτῶν ἡ Γερουσία.

Ἀθήνησι τῇ 15 Μαΐου 1860.

Ὁ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν ὑπουργὸς
Δ. ΒΟΤΣΑΡΗΣ.»

« Ἄρθρον 58. Ἀντὶ ε') ἡ ἀναρμοδιότης· ὁσάκις δὲ προτείνεται λόγῳ ὕλης καὶ ἂν δὲν προὐτάθη ἐνώπιον τοῦ Στρατοδικείου ε νὰ τεθῇ ϛ') ἡ ἀναρμοδιότης καὶ ἂν κατὰ πρῶτον προτείνεται ἐνώπιον τοῦ ἀναθεωρητικοῦ δικαστηρίου» διότι εἰς τὰ ποινικὰ καὶ λόγῳ προσώπου ἀναρμοδιότης θεωρεῖται τῆς δημοσίας τάξεως καὶ δύναται νὰ προταθῇ καὶ κατὰ πρῶτον ἐνώπιον τοῦ ἀναθεωρητικοῦ δικαστηρίου· οὕτω ὑπάρχει καὶ εἰς τὴν ποινικήν μας δικονομίαν καὶ οὕτως ἔχει καὶ ὁ Γάλλος εἰς τὴν ποινικὴν αὐτοῦ στρατιωτικὴν νομοθεσίαν. Ἀντὶ δὲ τῆς φράσεως «δ') ἡ παράβασις ἢ παράλειψις ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος διατεταγμένου ἢ οὐσιώδους τύπου,» νὰ τεθῇ «δ') ἡ παράβασις ἢ παράλειψις τύπου ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος ὑπὸ τοῦ νόμου διατεταγμένης» καὶ τοῦτο διότι ὁ νόμος μὴ θέλων ν' ἀφήσῃ εἰς τὴν αὐθαιρεσίαν τοῦ δικαστοῦ τὴν ἐκτίμησιν τοῦ οὐσιώδους ἢ μὴ οὐσιώδους τύπου, ὥρισεν ἐν αὐτῷ τοὺς οὐσιώδεις τύπους καὶ διέταξεν αὐτοὺς ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος ὥστε ἡ φράσις «οὐσιώδους τύπου» οὐχὶ μόνον παραβλάπτει τὴν οἰκονομίαν τοῦ νόμου, ἀλλὰ καὶ καθίσταται λίαν ἐπιβλαβής.

Οὕτω δὲ ἔχει καὶ ἡ ποινική μας δικονομία καὶ οὕτως ἔχει καὶ ἡ γαλλικὴ στρατιωτικὴ νομοθεσία.

«Ἄρθρον 110. Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 110 § ε ἀντὶ τῆς φράσεως «ἐὰν ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ μένωσιν ἐπὶ σκοπῷ θορύβου, παρεμποδίζοντες τὴν ἐνέργειαν τῆς δικαιοσύνης,» νὰ τεθῇ «ἐὰν ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ διὰ θορύβων παρεμποδισθῇ ἐπὶ σκοπῷ ἡ ἐνέργεια τῆς δικαιοσύνης καὶ τοῦτο διότι ὁ σκοπὸς τοῦ θορυβοῦντος πρέπει νὰ ἦναι ἡ παρεμπόδισις τῆς ἐνεργείας τῆς δικαιοσύνης, ὁ δὲ θόρυβος ὡς μέσον, νὰ ἐπέλθῃ δὲ τὸ σκοπούμενον ἀποτέλεσμα διὰ νὰ ἐφαρμοσθῇ ἡ ἐν τῷ προκειμένῳ § ποινή».

«Ἄρθρον 174. Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 174 ἀντὶ «αἱ διατάξεις τῆς κοινῆς ποινικῆς δικονομίας περὶ παραγραφῆς τῶν ποινικῶν ἀποφάσεων (ἄρθρον 5, 549 καὶ 550) καὶ αἱ διατάξεις τοῦ κοινοῦ ποινικοῦ νόμου, περὶ παραγραφῆς τοῦ ἀξιοποίνου (ἄρθρον 119 καὶ 122) ἐφαρμόζονται κτλ.» νὰ τεθῇ ὡς ἦτο καὶ πρότερον

«αἱ διατάξεις τῆς κοινῆς ποινικῆς δικονομίας περὶ παραγραφῆς τῶν ἀξιοποίνων πράξεων καὶ τῶν ποινικῶν ἀποφάσεων (ἄρθρον 5,549 καὶ 550) ἐφαρμόζονται κτλ.» διότι αἱ περὶ παραγραφῆς τοῦ ἀξιοποίνου διατάξεις τοῦ ποινικοῦ νόμου ἀφορῶσι τὸ μέρος τοῦ ποινικοῦ νόμου τῆς στρατιωτικῆς νομοθεσίας, καὶ ὄχι τὴν δικονομίαν καὶ περὶ τούτου προβλέπει ῥητῶς τὸ ἄρθρον 192 τοῦ παρόντος νομοσχεδίου ἐν οἰκείῳ χώρῳ ἤτοι ἐν τῷ ποινικῷ μέρει· διὰ τοῦτο δὲ εἶναι ἐνταῦθα ἡ προσθήκη, ἥτις ἐγένετο ὅλως ἀνοίκειος ὡς προκειμένη περὶ ποινικῆς δικονομίας καὶ ἐπομένως μὴ ὄντος εὐλόγου νὰ γίνηται μνεία, ἢ μόνον τῶν διατάξεων τῆς κοινῆς ποινικῆς δικονομίας περὶ τῆς παραγραφῆς τῶν ποινικῶν ἀποφάσεων καὶ περὶ τοῦ πότε δὲν δύναται νὰ γενῇ καταδίωξις ἀξιοποίνων πράξεων, περὶ ὧν διαλαμβάνουσι τὰ ἀνωτέρω παρατεθέντα ἄρθρα 5,519 καὶ 550 τῆς ποινικῆς δικονομίας».

Ἡ δὲ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα παρεδέχθη αὐτὰς δι' ἀναστάσεως.

Μετὰ ταῦτα ὁ πρόεδρος ἀναγγείλας ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης θέλει εἶναι ἡ συζήτησις τῶν ὑπολοίπων προϋπολογισμῶν, διέλυσε τὴν συνεδρίασιν ἐν ὥρᾳ 5 Μ. Μ.

Ὁ Πρόεδρος
Α. Χ. ΛΟΝΤΟΣ,

Οἱ Γραμματεῖς
Χ. Α. Χρηστόπουλος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΚΔ'.

Τῆς 17 Μαΐου 1860.

Πλήρους γενομένης τῆς Βουλῆς περὶ τὴν 11ην Π. Μ. ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προτεραίας καὶ ἐπικυρώθησαν.

Προσελθὼν ὁ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν ὑπουργὸς, ἀνέγνω ἀντὶ τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν, τὰ ἑξῆς μετὰ τῶν ἐκθέσεων αὐτῶν νομοσχέδια· α) περὶ ἀναπληρωτικῆς πιστώσεως ἐκ δραχμῶν 682531:20 δι' αὔξησιν τῶν μισθῶν τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων, καὶ β) ἐπίσης ἐκ δραχ. 20,000 πρὸς ἐκτέλεσιν ἔργων τοῦ σχεδίου τῆς πρωτευούσης. Ἔχουσι δ' οὕτω·

Πρὸς τὴν Βουλήν!

Κύριοι,

« Παραταθείσης μέχρι τέλους τοῦ ἐνεστῶτος τῆς ἰσχύος τοῦ ἀπὸ 28 Μαΐου 1859 νόμου ΦΛΣ'. περὶ αὐξήσεως τοῦ μισθοῦ τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων, ἄφευκτος συνέπεια ὑπάρχει ἡ χορηγία πιστώσεως πρὸς πληρωμὴν τοῦ ὑπερβάλλοντος τὰς διὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους κεχορηγημένας πιστώσεις μέρους τῶν μισθῶν αὐτῶν. Ἐπὶ τούτῳ ὑποβάλλω κατὰ διατα-

γὴν τοῦ Βασιλέως εἰς τὴν ὑμετέραν συζήτησιν τὸ συναπτόμενον τῇ παρούσῃ νομοσχέδιον, κατὰ τὸ ὁποῖον χορηγεῖται ἡ ἀναγκαία ἐκ Δρ. 682,531 20/00 ἀναπληρωτικὴ πίστωσις εἰς βάρος τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους, χρησιμεύσασα εἰς πληρωμὴν τῆς αὐξήσεως τῶν μισθῶν τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων ἀπὸ 1ης Ἰουνίου ἕως 31 Δεκεμβρίου ε. ε. Παρακαλῶ δ' ὑμᾶς, κύριοι, ἵνα ἐν προθυμίᾳ παραδέξησθε αὐτό.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 16 Μαΐου 1860.

Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομ. Ὑπουργὸς
Α. ΚΟΥΜΟΥΝΔΟΥΡΟΣ.

Ο Θ Ω Ν κ.τ.λ.

Τὸ ἐπόμενον νομοσχέδιον, ὡς ἔχει, καθυποβληθήτω εἰς τὴν Βουλὴν ὑπὸ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοῦ καὶ κατὰ τὴν συζήτησιν ὑποστηριχθήτω ὑπ' αὐτοῦ τε καὶ τῶν λοιπῶν ὑπουργῶν τοῦ Κράτους.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 16 Μαΐου 1860.

Ο Θ Ω Ν,

ΑΘ. Α. ΜΙΛΟΥΛΗΣ.
Α. Γ. ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ, Δ. ΒΟΤΣΑΡΗΣ, Α. ΚΟΥΜΟΥΝΔΟΥΡΟΣ.

«Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρον 1.

Χορηγεῖται ἀναπληρωτικὴ πίστωσις Δραχμῶν ἑξακοσίων ὀγδοήκοντα δύω χιλιάδων πεντακοσίων τριάκοντα μιᾶς καὶ λεπτῶν εἴκοσιν, ἀριθ. 682,531 20/00 ἐπὶ τοῦ γενικοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ 1860, λογιζομένη εἰς βάρος μὲν τῶν καθ' ὑπουργεῖον εἰδικῶν προϋπολογισμῶν ὡς ἑρεξῆς

τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν	Δραχ.	46,722:62
» » τῆς Δικαιοσύνης	»	109,179 »
» » τῶν Ἐσωτερικῶν	»	75,783:19
» » » Ἐκκλησιαστικῶν	»	47,203:38
» » » Στρατιωτικῶν	»	105,858:55
» » » Ναυτικῶν	»	60,970
» » » Οἰκονομικῶν	»	236,814:46
Τὸ ὅλον Δραχμαὶ		682,531:20

καταταττομένη δὲ ὑπὸ τὰ κεφάλαια καὶ ἄρθρα τῶν εἰδικῶν καθ' ὑπουργεῖον προϋπολογισμῶν κατὰ τοὺς συναπτομένους ἀνακεφαλαιωτικοὺς καὶ ἀναλυτικοὺς πίνακας.

Ἄρθρον 2.

Ἡ πίστωσις αὕτη χρησιμεύσει εἰς πληρωμὴν τῆς αὐξήσεως

μισθῶν τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων ἀπὸ 1ης Ἰουνίου ἕως 31 Δεκεμβρίου 1860.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, δημοσιευθήτω διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθήτω ὡς νόμος τοῦ Κράτους. »

Πρὸς τὴν Βουλήν.

Κύριοι,

« Διατεταγμένος ὑπὸ τοῦ Βασιλέως ὑποβάλλω εἰς τὴν Ὑμετέραν συζήτησιν τὸ συναπτόμενον τῇ παρούσῃ νομοσχέδιον καθ' ὃ χορηγεῖται τῷ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργείῳ ἀναπληρωτικὴ πίστωσις δραχ. 20000 ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν ἔργων τοῦ σχεδίου τῆς πρωτευούσης τοῦ Κράτους.

Τὰ ἔργα ταῦτα ἀφορῶσι τὴν κατὰ τὸ μακεδαμικὸν σύστημα ἰσοπέδωσιν καὶ ἐπισκευήν.

ἀ) τῆς πλατείας τῶν ἀνακτόρων . .	Δραχ.	3000
β') » » τοῦ Ὄθωνος . . .	»	3000
γ') » ὁδοῦ Ἑρμοῦ	»	6000
δ') » » Ἀθηνῶν	»	8000
		20000

Παρακαλῶ λοιπὸν ὑμᾶς, Κύριοι, νὰ φέρητε προθύμως ὑπὲρ τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου τὴν ψῆφόν σας.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 16 Μαΐου 1860.

Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργὸς
Α. ΚΟΥΜΟΥΝΔΟΥΡΟΣ.

Ο Θ Ω Ν κτλ.

Τὸ ἐπόμενον νομοσχέδιον, ὡς ἔχει, ὑποβληθήτω εἰς τὴν Βουλὴν ὑπὸ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ, καὶ κατὰ τὴν συζήτησιν ὑποστηριχθήτω ὑπ' αὐτοῦ τε καὶ τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 16 Μαΐου 1860.

Ο Θ Ω Ν,

Α. Γ. ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ, Α. ΚΟΥΜΟΥΝΔΟΥΡΟΣ.

« Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆ, Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρον μοναδικόν.

Χορηγεῖται τῷ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργείῳ ἀναπληρω-

τική πίστωσις δρτχ. εἴκοσι χιλιάδων ἀριθ. 20000 ταττομένων ὑπὸ τὸ Κεφ. Ι. α ἐκτέλεσις σχεδίου τῆς πρωτευούσης τοῦ Κράτους » τοῦ διὰ τὸ ἔτος 1860 εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ αὐτοῦ.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, δημοσιευθήτω διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθήτω ὡς νόμος τοῦ Κράτους. »

Προσελθὼν ὁ εἰσηγητὴς τῆς ἐπὶ τοῦ λογιστικοῦ τῆς Βουλῆς ἐπιτροπῆς, ἀνέγνω ἔκθεσιν ἐπὶ τοῦ ἀπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ Σώματος τῆς ἤδη λησθείσης συνόδου. Ἔχει δ' ὡς ἑρεξῆς.

Πρὸς τὴν Βουλήν.

Κύριοι,

«Ὑποβάλλεται εἰς τὴν ἐπικύρωσιν τοῦ Σώματος τῆς Βουλῆς ὁ ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς τοῦ λογιστικοῦ ἐπεξεργασθεὶς καὶ καταστρωθεὶς ἀπολογισμὸς τῶν ἐξόδων τῆς ληγούσης Συνόδου.

Ὡς θέλετε παρατηρήσει εἰς τὸν ἀπολογισμὸν τοῦτον, τὰ προϋπολογισθέντα ἔξοδα τῆς Βουλῆς ἀναβαίνουσιν εἰς δραχ. 344,310, ἤτοι διὰ τὴν ἀποζημίωσιν τῶν Κυρίων Βουλευτῶν, τὴν ἐκ τοῦ Νόμου τῆς 6 Ἰουνίου 1857 ἐπιχορήγησιν αὐτῶν καὶ τὴν ἀποζημίωσιν τοῦ Προέδρου δραχ. 301,900, διὰ τὸ προσωπικὸν τοῦ Γραφείου, τῶν εὐταξιῶν καὶ κλητήρων δρ. 23,880, διὰ προμήθειαν τυπογραφικοῦ χάρτου, συνδρομὴν ἐφημερίδων ἐγχωρίων, ἀγορὰν σκευῶν καὶ ἐπίπλων κλπ. δρ. 5130, ἔξοδα ἁμαξῶν κλπ. δρ. 900 καὶ διὰ τὴν βιβλιοθήκην δρ. 12,500.

Τὰ δὲ δαπανηθέντα ἐπὶ τῇ βάσει καταστάσεων τῆς ἐπιτροπῆς καὶ ἐνταλμάτων τοῦ Προέδρου καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς Συνόδου εἰς δραχ. 320,615:91 ἤτοι εἰς τὴν ἀποζημίωσιν τῶν Κ. Βουλευτῶν δραχ: 194,828:61, εἰς τὴν Βουλ.ἐπιχορήγησιν δρ. 96,000, διὰ τὸ Γραφεῖον κλπ. δρ. 16,380, δι' ὑλικὸν, ἐφημερίδας κλπ. δρ. 3,888 καὶ διὰ τὴν Βιβλιοθήκην δρ. 5,580:70 ἔμειναν δὲ διαθέσιμα ἐκ τῶν προϋπολογισθέντων δρ. 23,694:70.

Ἡ διαχείρισις τῶν ἐξόδων ὑπῆρξε, Κύριοι, ἀκριβὴς, ἐπεκράτησε δ' ἐφ' ὅλων πνεῦμα οἰκονομίας καὶ εὐλαβείας περὶ τὴν χρηματικὴν διαχείρισιν.

Ἡ Βουλὴ ἐν τῷ προϋπολογισμῷ αὐτῆς προϋπελόγισε διὰ τὴν ἀποζημίωσιν τῶν ΚΚ. Βουλευτῶν 27,500 δραχ. κατὰ μῆνα, ἀναλογούσας εἰς 100 Βουλευτὰς· ἀλλ' ὡς γινώσκετε, κατὰ τὴν σύνοδον ταύτην, πάντες σχεδὸν οἱ Κύριοι Βουλευταὶ παρευρέθησαν εἰς τὰ καθήκοντά των, καὶ ἡ ἀναλογία αὕτη ἠδύνατο νὰ ὑπάρξῃ ἀλάνθαστος, διὰ τοῦτο αἱ ἀποζημιώσεις ἐπραγματοιήθησαν ὡς ἑρεξῆς· κατὰ τὸν μῆνα Νοέμβριον ἐπληρώθησαν δραχ. 25,091, κατὰ τὸν Δεκέμβριον 25,666, κατὰ τὸν Ἰανουάριον 27,091, κατὰ τὸν Φεβρουάριον δρ. 26,579, κατὰ τὸν Μάρτιον 28,727 61/00 κατὰ τὸν Ἀπρίλιον 30,866 καὶ κατὰ τὸν Μάϊον δραχ. 30,808. Τὸ ὅλον δραχ. 194,828:81.

Ἡ δαπάνη τῆς ἐπιχορηγήσεως τῶν 750 δραχ. ἀνέβη εἰς δρ. 96,000, δὲν διετέθησαν δὲ 90,000 δραχ. διότι μέλη μέν τινα τῆς Βουλῆς προσῆλθον ἐσχάτως, ἕτερα δὲ δὲν μετέσχον τῆς ἀποζημιώσεως ταύτης ὡς μέλη τῆς Κυβερνήσεως καὶ παρελείφθησαν ἀπὸ τὰς καταστάσεις.

Ἡ ἐπιτροπὴ εἶδε μετ' εὐχαριστήσεως ὅτι τὸ Προεδρεῖον διεχειρίσθη μετὰ φειδοῦς τὰς χορηγηθείσας αὐτῷ πιστώσεις, καὶ ὅτι οὐδεμία ὑπέρβασις ἐγένετο τῶν προϋπολογισθέντων· ἀπ' ἐναντίας ἔμειναν ποσὰ διαθέσιμα χρησιμεύσοντα εἰς τὰς προσεχεῖς ἀνάγκας τῆς ὑπηρεσίας.

Ἡ οἰκονομία εἰς τὴν διαχείρισιν ταύτην δικαιολογεῖ ὑπέρβασίν τινα, γενομένην εἰς τὸ προσωπικὸν τῶν κλητήρων, τὴν ὁποίαν ἡ ἐπιτροπὴ ἀρίκησιν εἰς τὴν ἐπικύρωσιν τῆς Βουλῆς.

Ὡς εἶναι γνωστὸν ἕνεκα τῆς βραδύτητος τοῦ σχηματισμοῦ τοῦ Προεδρείου, ὑπῆρξεν ἐκκρεμὴς ἐπί τινα καιρὸν ἡ τακτοποίησις τῶν κλητήρων τῆς Βουλῆς. Ἐκ τούτου πολλοὶ ἄποροι ὑπηρέτουν ἐν τῇ Βουλῇ ἐπ' ἐλπίδι διορισμοῦ. Τὸ Προεδρεῖον μὴ δυνηθὲν ἕνεκα τοῦ τεθέντος ἀριθμοῦ εἰς τὸν προϋπολογισμὸν, νὰ οἰκονομήσῃ τὰ πρόσωπα ταῦτα, ἠναγκάσθη νὰ δώσῃ αὐτοῖς χάριν τῆς ἀξιοπρεπείας τοῦ Σώματος περίβλεψίν τινα, καὶ νὰ περιορισθῇ εἰς τὸν τεθέντα ὅρον. Ἡ δαπάνη αὕτη ἀναβαίνει κατὰ τὴν κατάστασιν τοῦ Ταμείου εἰς δραχ. 870.

Ὡσαύτως ὁ Βιβλιοφύλαξ Κ. Τερτσέτης ἐδαπάνησε δρ. 228 εἰς ναύλους καὶ μεταφορὰν βιβλίων σταλέντων ἐξ Εὐρώπης εἰς τὴν βιβλιοθήκην, καὶ εἰς τὴν εἰκόνα τοῦ φιλέλληνος Chateaubriand. Ἐπειδὴ δὲ τὸ ἔξοδον τοῦτο δὲν προϋπελογίσθη, ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ ἐγκριθῇ καὶ καταχωρηθῇ μετὰ τοῦ προηγουμένου εἰς τὸν ψηφισθησόμενον ἀπολογισμόν.

Περαίνουσα τὴν ἔκθεσίν της ἡ ἐπιτροπή Σας ὀφείλει νὰ προσθέσῃ ὅτι ὁ Ταμίας τῆς Βουλῆς διεξήγαγε μετὰ προθυμίας καὶ ἀκριβείας τὰ ἀνατεθέντα αὐτῷ καθήκοντα.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 15 Μαΐου 1860.

Ἡ ἐπὶ τοῦ λογιστικοῦ ἐπιτροπὴ

Αὐγ. Ἀβέρωφ	Γ. Ν. Καΐρης
ΣΤ. Μήτσας	Ν. Πολυχρονόπουλος
Αν. Μάντσαρος	Στέφ. Δούκας. »

ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ
Τῶν ἐξόδων τῆς Βουλῆς τῆς Α΄. Συνόδου τῆς ΣΤ΄. Περιόδου 1859—1860.

Κεφάλαιον	Ἄρθρον	Προϋπολογισθέντα	Ποσὸν κατ' ἄρθρον	Ποσὸν κατὰ κεφάλαιον	Ἀναλογία τῶν ἐξόδων τοῦ μηνὸς Μαΐου	Ὁλικὸν ποσὸν προϋπολογισμοῦ	Δαπανηθέντα ἐπὶ ἕντεκα μῆνας: Κατ' Ἄρθρον Δρ.	Λ.	Κατὰ κεφάλαιον Δραχ.	Λ.	Ποσὰ διαθέσιμα τοῦ προϋπολογισμοῦ	
Α.	1	Ἀποζημιώσεις τῶν βουλευτῶν ἐπὶ ἓξ μῆνας . . .	165000		29900		191828	64				
	2	Ἐπιχορηγ. αὐτῶν κατὰ τὸν νόμον τῆς 6 Ἰουνίου	105000				96000					
	3	ὁμ. τοῦ προέδρου κατὰ τὸν νόμον.	2000	272000		301900	2000		292828	61	9072	
Β.		Γραφεῖον										
	1	Μισθὸς τοῦ διευθυντοῦ τοῦ Γραφείου ἐπὶ ἓν ἔτος	3600				2100					
	2	ὁμ. τῶν δύο συντακτῶν ἐπὶ ἓν ἔτος	7200				4200					
	3	ὁμ. ἑνὸς βοηθοῦ ἐπὶ ἓν ἔτος	2880				1680					
	4	ὁμ. ἑνὸς ἑτέρου	1560				910					
	5	ὁμ. τοῦ βοηθητικοῦ προσωπικοῦ ἐπὶ ἓξ μῆνας . .	1410		240		1690					
	6	ὁμ. δύο εὐταξιῶν	2760				1610					
	7	ὁμ. 12 κλητήρων ἐπὶ ἓξ μῆνας πρὸς δραχ. 50 . .	3600	23040	600	23880	4200		16380		7500	
Γ.		Ὑλικὸν κτλ.										
	1	Προμήθεια γραφικῆς ὕλης	540		90		630					
	2	ὁμ. τυπογρ. χάρτου διὰ πρακτικὰ κλπ.	1500				792					
	3	Συνδρομὴ ἐγχωρίων ἐφημερίδ. καὶ περιοδ. συγγραμ.	1500				1236					
	4	Δετικὰ τῶν πρακτικῶν καὶ ἄλλων βιβλίων	600				480					
	5	Προμήθεια καυσοξύλων	400				350					
	6	Προμήθεια σκευῶν καὶ ἐπίπλων	500	5040		6030	400		3888		1242	

Δ.	1	Ἔκτακτα ἔξοδα										
		Ἀγώγια ἁμαξῶν, ἐπισκευαὶ θερμαστρῶν κλπ . . .	700	700	200	900	900		900			
Ε.		Βιβλιοθήκη.										
	1											
	2	Μισθὸς τοῦ βιβλιοφύλακος ἐπὶ ἓν ἔτος	3500				2100					
	3	ὁμ. ἑνὸς βοηθοῦ ἀνὰ δραχ. 90	1080				630					
	4	» δύο κλητήρων ἐπὶ ἓν ἔτος ἀνὰ 60 καὶ 40 . . .	1100				700					
	5	Συνδρομὴ ξένων ἐφημερίδων	1500				956	65				
	6	Ἀγορὰ βιβλίων	2000				338	90				
	7	Ἐπίπλων τῆς βιβλιοθήκης ἐπὶ ἓν ἔτος	3000				1750					
		διὰ θέρμανσιν καὶ λοιπὰς ἀνάγκας	120	12500		12500	143	75			5880	70
									6619	30		
		Τὸ ὅλον δραχ. . . .	. . .	. . .	. . .	344310			329615	91	14694	70

Προύτέθη ἔπειτα ἡ συζήτησις τοῦ περὶ ἀναπληρωτικῆς πιστώσεως ἐκ δραχ. 459,800 νομοσχεδίου ἐπὶ τοῦ διὰ τὸ 1859 προϋπολογισμοῦ τοῦ ὑπουργείου τῶν στρατιωτικῶν, καὶ γενομένης ἐπὶ τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Ν. Παπαμιχαλόπουλον καὶ Ἰω. Δηλιγιάννην, συνήχθη, κατὰ τὸ ἐνταῦθα προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν ἀρχὴν αὐτοῦ παμψηφεὶ διὰ ψήφων 84.

Κατάλογος ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

Ἐπὶ τοῦ ἕξης ζητήματος.

« Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν ἀρχὴν τοῦ Νομοσχεδίου περὶ ἀναπληρωτ. πιστώσεως δρ. 459,800, ναὶ ἢ ὄχι ; »

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Κωνσταντῖνος Θεοδώρου . . . N	Σταμάτιος Μήτσας . . . . . N
Ἰωάννης Σωτηριάδης	Ἀνδρέας Ζέρβας . . . . . N
Ἀντώνιος Βενιζέλος	Γεώργιος Βελῆς . . . . . N
Δημ. Γιαννούλης	Δημήτριος Ζῶτος . . . . . N
Γ. Ν. Καΐρης . . . . . N	Γεωργούλας Γιαλδάσης . . . . N
Νικόλαος Π. Ἀθανασίου . . . . N	Ἰωάννης Χατσόπουλος . . . . N
Δημήτριος Τσόκρης	Ἀλύσανδρος Βιλαέτης . . . . .
Ἀνδρέας Δανόπουλος . . . . . N	Ἀνδρέας Αὐγερινὸς . . . . . N
Ἰωάννης Βλάσσης . . . . . N	Νικόλαος Σισίνης . . . . .
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς . . . . N	Αὐγερινὸς Πετραλιᾶς . . . . . N
Γεώργιος Α. Ῥάλλης . . . . . N	Γεώργιος Διαμάντης . . . . .
Γεώργιος Σκοῦρος	Ἀναγνώστης Δημητρίου . . . .
Σταῦρος Βλάχος . . . . . N	Γασ. Δελένδας . . . . .
Ἰω. Καραγιαννόπουλος	Σπ. Μαρκεζίνης . . . . .
Ἀθανάσιος Ἴσκος . . . . . N	Ν. Βαρβαρῆγος . . . . . N
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς . . . . N	Θρασύβουλος Α. Ζαΐμης . . . . N
Φίλων Φίλωνος . . . . . N	Δημάκης Χαραλάμπης . . . . N
Λεωνίδας Λογοθέτης . . . . . N	Λεωνίδας Ν. Πετιμεζᾶς . . . . N
. . . . .	Χαρίλαος Θεοχαρόπουλος . . N
Γεώργιος Γεροβασάσης . . . . N	Γρηγόριος Κορφιωτάκης . . . . N
Λεωνίδας Πετροπουλάκης . . N	Ἰωάννης Ζάρκος . . . . .
Θ. Τσανετάκης . . . . . N	Γεώργιος Περωτὴς . . . . .
Ἰωάννης Σαφάκας . . . . . N	Α. Κοντόσταυλος . . . . .
Ἀθανάσιος Παπαθανασίου . . N	Ἰωάννης Μπαλάφας . . . . . N
Ἐλευθέριος Καλογερᾶς . . . . N	Γεώργιος Μιχαὴλ . . . . . N
Ν. Παπαμιχαλόπουλος . . . . N	Ἀνδρέας Δεληγιάννης . . . . . N

Γ. Πλαπούτας . . . . . N	Παν. Μ. Ἰατρὸς . . . . .
Α. Ἀντωνόπουλος	Κίμων Χριστοδούλου . . . . . N
Πέτρος Δεληγιάννης	Στέφανος Α. Δούκας . . . . . N
Παθητὸς Ῥεβελάκης	Ἰωάννης Κατσάκος . . . . .
Κωνσταντῖνος Κυπριάδης	Δημ. Κουμουνδουράκης . . . . N
Ἰωάννης Δεληγιάννης . . . . . N	Βενετσάνος Κυβέλος . . . . . N
Σταῦρος Καμπερόπουλος . . N	Νικόλαος Πιεράκος . . . . . N
Ἀνδρέας Νοταρᾶς	Χ. Χριστόπουλος . . . . .
Ἀριστείδης Μεντσελόπουλος . .	Π. Κανελλόπουλος . . . . .
Ἐμμανουὴλ Τσοῦχλος	Νικόλαος Μοσχούλας . . . . .
Χαράλ. Α. Χρηστόπουλος . . N	Π. Ἀργυρόπουλος . . . . . N
Νικόλαος Π. Παναγιώτου	Νάκος Πανουριᾶς . . . . .
Δημήτριος Σακελλαράκης . . N	Εὐθύμιος Κεχαγιᾶς . . . . . N
Σπυρίδων Κοπανίτσας . . . . N	Κωνσταντῖνος Βλάμης . . . . N
Ἐμμανουὴλ Μελετόπουλος . . N	Βενιζέλος Ῥοῦφος . . . . .
Νικόλαος Θ. Λεώπουλος . . N	Ἀνδρέας Χ. Λόντος . . . . . N
Λουκᾶς Στεφάνου . . . . . N	Παν. Καλαμογδάρτης . . . . N
Νῖκος Βουλπιώτης . . . . . N	Κωνσταντῖνος Κωνστάκης . . N
Β. Ρ. Παλαμίδης . . . . . N	Ἀναργυρος Α. Χ. Ἀναργύρου N
Α. Ἀλεξανδρόπουλος . . . . N	Νικόλαος Γκίνης . . . . .
Ἰω. Ν. Ταμπακόπουλος . . . . N	Ἀθανάσιος Μησυρλῆς . . . . . N
Γ. Ν. Ῥεβελιώτης	Γεώργιος Μπάστας . . . . . N
Δημήτριος Φιλάρετος	Ἰωάννης Μανιώτης . . . . . N
Μελέτιος Χ. Μελέτης	Ἰωάννης Δουλίδης . . . . . N
Νικόλαος Δικαῖος . . . . . N	Κωνσταντῖνος Πλατύς . . . . .
Δημ. Σακελλαριάδης . . . . N	Ἀντώνιος Ῥενουάρδος . . . . .
Ἐπαμ. Δεληγιώργης . . . . . N	Μιχαὴλ Σολωμὸς . . . . .
Παν. Τσιμπουράκης	Γεώργιος Ναύτης . . . . .
Ἀλέξανδρος Κουμουνδοῦρος . .	Ἰωάννης Σαγρέδος . . . . .
Παναγ. Παπατσώνης . . . . . N	Παναγιώτης Ψάθης . . . . .
Σπήλιος Ἀντωνόπουλος . . . N	Ἀντώνιος Ἀρμάος . . . . .
Ἰωάννης Προβελέγγιος . . . . . N	Γρηγόριος Μαυροῦσος . . . . .
Ἰωάννης Ταταράκης . . . . . N	Ἀδὰμ Διαμαντόπουλος . . . N
Σπυρ. Βαρότσης	Δημ. Πολυχρονόπουλος . . . . N
Ἐμμ. Ναυπλιώτης	Δημήτριος Βότσαρης . . . . . N
Κωνστ. Κρίσπης . . . . . N	Γεώργιος Ι. Στάϊκος . . . . .
Νικόλαος Τσαβέλλας . . . . . N	Νικόλαος Πιπῖνος . . . . . N
Νικόλαος Καναβὸς . . . . . N	Κωνστ. Δουζίνας . . . . .
Α. Παπαδημητριάδης	Ἀνδρέας Γ. Κουντουριώτης . .
Θ. Μιχαλόπουλος	Δημήτριος Βουδούρης . . . . .

Αντώνιος Τσαμαδός	Εὐαγγέλης Κοντογιάννης . . Ν
Πέτρος Χ. Πέτρος	Αὐγερινὸς Ἀβέρωφ . . . . . Ν
Εὐαγγέλης Βαλατσός . . . . . Ν	Α. Μάντσαρης . . . . . Ν
Σ. Σκουμπουρδής	Δημήτριος Γριεζώτης . . . . . Ν

Ἀναγνωσθὲν δ' ἐγένετο δεκτὸν τὸ μοναδικὸν αὐτοῦ ἄρθρον δι' ἀναστάσεως.

Ἐπαναληφθείσης δ' ὁμοίας ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ψηφολέκτας καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν, συνήχθη καθ' ὁμοιον τῷ προηγηθέντι πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη καὶ τὸ σύνολον αὐτοῦ παρψηφεῖ διὰ ψήφων **84**, ἔχον οὕτως·

Ο Θ Ω Ν κτλ.

«Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρον μόνον.

Χορηγεῖται εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν ὑπουργεῖον ἀναπληρωτικὴ πίστωσις ἐκ δραχμῶν τετρακοσίων πεντήκοντα ἐννέα χιλιάδων ὀκτακοσίων, ἀριθ. **459,800**, τασσομένη ὑπὸ τὰ κεφάλαια καὶ ἄρθρα τοῦ διὰ τὸ ἔτος **1859** εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ αὐτοῦ κατὰ τὸν συναπτόμενον πίνακα.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.

Κεφάλαιον	Ἄρθρον	Ὑπηρεσία.	Ποσότητες κατ' Ἄρθρον Δραχ.	Λ.	Ποσότητες κατ' Κεφάλαιον Δραχ.	Λ.
1		Μισθοὶ ἐνεργείας	21440			
	1	Ἀξιωματικῶν				
		Αὔξησις τῆς μισθοδοσίας τοῦ μουσικοῦ Μάγγελ	280			
		Αὔξησις μισθοδοσίας τοῦ γραμματέως Ἀποστολίδου . . .	280		22000	
	2	Ὑπαξιωματικῶν καὶ στρατιωτῶν			32000	54000
2	1	Τροφαὶ			90000	90000
3		Ἱματισμός.				
	1	Ἱματισμὸς ἐπὶ τῇ καταβάσει			220000	
	2	Σκεύη καθαριότητος . . .			1000	221000
4		Ὁπλισμός.				
6	4	Τύμπανα καὶ σάλπιγγες . .			300	300
		Στρατωνισμός.				
	1	Ἀντικατάστ. στρατωνισμοῦ . .			11000	
	3	Ἐνοίκια ἰδιωτ. οἰκιῶν,			1000	
	4	Φυλακεῖα			4500	16500
7		Οἰκοδομαί.				
	1	Νέαι οἰκοδομαί			8000	
	2	Συντήρησις δημοσίων κτιρίων			8000	16000
9		Στρατιωτ. ἐκπαίδευσις.				
	1	Σχολεῖον Εὐελπίδων . . .			26000	
	2	Δαπάνη διδασκομένων ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ			1000	
	3	Σχολεῖα Ταγμάτων			1000	28000
10		Ἔξοδα γραφείου.				
	1	Τῶν Σωμάτων καὶ Καταστημάτων			1000	
	2	Ἐπιμίσθια γραφείων . . .			1000	2000
11		Ὁδοιπορίαι καὶ μετακομίσεις.				
	2	Ἔξοδα στρατολογίας . . .			6000	6000
12		Στρατιωτ. δικαιοσύνη. .				
	2	Συντήρησις φυλακισμένων			3000	3000
13	μόνον	Λόγος Πυροσβεστῶν . . .			2000	2000
16	»	Κεκλεισμέναι χρήσεις . . .			21000	21000
		Ἄθροισις . . .				459800

Ἤτοι δραχμὰς τετρακοσίας πεντήκοντα ἐννέα χιλιάδας ὀκτακοσίας.

Προέβη έπειτα ή Βουλή καὶ εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ περὶ ἀναπληρωτικῆς πιστώσεως ἐκ δραχ. 249,000 νομοσχεδίου ἐπὶ τοῦ διὰ τὸ 1859 προϋπολογισμοῦ τοῦ ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν. Γενομένης δὲ ὑπὸ τοὺς ἀνωτέρω ψηφολέκτας ἐπὶ τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν, συνήχθη κατὰ τὸ προσαρτώμενον ἐνταῦθα τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν ἀρχὴν αὐτοῦ παρὰ ψήφοι διὰ ψήφων 85.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἐξῆς ζητήματος.

« Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν ἀρχὴν τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἀναπλ. πιστώσεως δραχ. 249,900, ναὶ ἢ ὄχι; »

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Κωνσταντῖνος Θεοδώρου	N	Ν Παπαμιχαλόπουλος	N
Ἰωάννης Σωτηριάδης		Σταμάτιος Μήτσας	N
Ἀντώνιος Βενιζέλος		Ἀνδρέας Ζέρβας	
Δημ. Γιαννούλης		Γεώργιος Βελῆς	N
Γ. Ν. Καΐρης	N	Δημήτριος Ζῶτος	N
Νικόλαος Π. Ἀθανασίου	N	Γεωργούλας Γιολδάσης	N
Δημήτριος Τσάκρης	N	Ἰωάννης Χατσόπουλος	N
Ἀνδρέας Δανόπουλος	N	Ἀλέξανδρος Βλαΐτης	
Ἰωάννης Βλάσσης		Ἀνδρέας Λύγερινός	
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς		Νικόλαος Σισίνης	N
Γεώργιος Α. Ῥάλλης	N	Λύγερινός Πετραλιᾶς	N
Γεώργιος Σκοῦφος	N	Γεώργιος Διαμάντης	N
Σταῦρος Βλάχος		Ἀναγνώστης Δημητρίου	
Ἰω. Καραγιαννόπουλος		Γασ. Δελένδας	
Ἀθανάσιος Ἴσκος		Σπ. Μαρκεζίνης	
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς		Ν. Βαρβαρῆγος	
Φίλων Φίλωνος	N	Θρασύβουλος Α. Ζαΐμης	N
Λεωνίδας Λογοθέτης		Ἀσημάκης Χαραλάμπης	
		Λεωνίδας Ν. Πετιμεζᾶς	N
Γεώργιος Γερουβανάσης	N	Χαρίλαος Θεοχαρόπουλος	N
Λεωνίδας Πετροπουλάκης	N	Γρηγόριος Κοριωτάκης	N
Θ. Τσανετάκης		Ἰωάννης Ζάρκος	N
Ἰωάννης Σαφάκας	N	Γεώργιος Περωτής	N
Ἀθανάσιος Παπαθανασίου	N	Α. Κοντόσταυλος	N
Ἐλευθέριος Καλογερᾶς	N	Ἰωάννης Μπαλάφας	N

Γεώργιος Μιχαλλ	N	Α. Παπαδημητριάδης	
Ἀνδρέας Δεληγιάννης	N	Θ. Μιχαλόπουλος	N
Γ. Πλαπούτας	N	Παν. Μ. Ἰατρὸς	N
Α. Ἀντωνόπουλος		Κίμων Χριστοδούλου	
Πέτρος Δεληγιάννης		Στέφανος Α. Δούκας	N
Παθητὸς Ῥεβελάκης	N	Ἰωάννης Κατσάκος	
Κωνσταντῖνος Κυπριάδης	N	Δημήτριος Κουμουνδουράκης	
Ἰωάννης Δεληγιάννης		Βενετσάνος Κυβέλος	N
Σταῦρος Καμπερόπουλος	N	Νικόλαος Πιεράκος	N
Ἀνδρέας Νοταρᾶς		Χ. Χριστόπουλος	N
Ἀριστείδης Μεντσελόπουλος		Π. Κανελλόπουλος	
Ἐμμανουὴλ Τσοῦχλος		Νικόλαος Μοσχούλας	N
Χαράλ. Α. Χρηστόπουλος	N	Π. Ἀργυρόπουλος	
Νικόλαος Χ. Παναγιώτου		Νάκος Πανουριᾶς	
Δημήτριος Σακελλαράκης	N	Εὔθυμιος Κεχαγιᾶς	N
Σπυρίδων Κοπανίτσας	N	Κωνσταντῖνος Βλάμης	N
Ἐμμανουὴλ Μελετόπουλος	N	Βενιζέλος Ῥοῦφος	
Νικόλαος Θ. Λεώπουλος		Ἀνδρέας Χ. Δόντος	N
Λουκᾶς Στεφάνου	N	Παναγιώτης Καλαμογδάρτης	
Νῖκος Βουλπιώτης	N	Κωνσταντῖνος Κωνστάκης	N
Β. Ρ. Παλαμίδης	N	Ἀνάργυρος Α. Χ. Ἀναργύρου	N
Α. Ἀλεξανδρόπουλος	N	Νικόλαος Γκίνης	N
Ἰω. Ν. Ταμπακόπουλος	N	Ἀθανάσιος Μισυρλῆς	N
Γ. Ν. Ῥεβελιώτης		Γεώργιος Μπάτσας	N
Δημήτριος Φιλάρετος		Ἰωάννης Μανιώτης	N
Μελέτιος Χ. Μελέτης		Ἰωάννης Δουλίδης	N
Νικόλαος Δικαῖος	N	Κωνσταντῖνος Πλατύς	
Δημ. Σκελλαριάδης	N	Ἀντώνιος Ῥενουάρδος	N
Ἐπαμειν. Δεληγιώργης		Μιχαὴλ Σολωμὸς	N
Παν. Τσιμπουράκης		Γεώργιος Ναύτης	
Ἀλέξανδρος Κουμουνδοῦρος	N	Ἰωάννης Στυλιάδης	N
Παναγιώτης Παπατσώνης	N	Παναγιώτης Φάθης	N
Σπήλιος Ἀντωνόπουλος		Ἀντώνιος Ἀρμάος	N
Ἰωάννης Πραβελέγιος	N	Γρηγόριος Μανοῦσος	
Ἰωάννης Ταταράκης	N	Ἀδαμ. Διαμαντόπουλος	N
Σπυρ. Βαρότσης		Δημήτριος Πολυχρονόπουλος	N
Ἐμμ. Ναυπλιώτης		Δημήτριος Βότσαρης	
Κωνστ. Κρίσπης		Γεώργιος Ι. Στάϊκος	
Νικόλαος Τσαβέλας	N	Νικόλαος Πιπῖνος	N
Νικόλαος Καναβός	N	Κωνστ. Δουζίνας	

Ἀνδρέας Γ. Κουντουριώτης · N	Σ. Στεφανόπουλος · · · N
Δημήτριος Βουδούρης · · ·	Εὐαγγέλης Κοντογιάννης · N
Ἀντώνιος Τσαμαδὸς · · · N	Αὐγερινὸς Ἀθέρωφ · · · · N
Πέτρος Χ. Πέτρος · ·	Ἀ. Μάντσαρης · · · · · N
Εὐαγγέλης Βαλατσὸς · · ·	Δημήτριος Κριεζώτης · · · N

Ἀναγνωσθέντα δὲ τὰ ἄρθρα 1 καὶ 2 τοῦ νομοσχεδίου ἐγίνοντο δεκτὰ δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως.

Ἐπαναληφθείσης δὲ ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ψηφολέκτας ὁ οἷας καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου ψηφοφορίας συνήχθη, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη καὶ τὸ σύνολον αὐτοῦ παρ' ψηφεῖ δι' ψήφων 86, ἔχον ὡς ἕπεται·

Ο Θ Ω Ν κτλ.

«Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν.

Ἄρθρον 1. Χορηγεῖται εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργεῖον ἀναπληρωτικὴ πίστωσις ἐκ δραχ. διακοσίων τεσσαράκοντα ἐννέα χιλιάδων, τετρακοσίων ἐννενήκοντα τεσσάρων καὶ λεπτοῦ ἑνός, ἀριθ. 249,494: 01 ἐπὶ τῶν ἐξόδων τοῦ εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργείου τῆς χρήσεως 1860, καταλογιζομένη ὡς ἑξῆς·

Εἰς ἀποζημιώσεις Βουλῶν · · · · · · · · · ·	Δραχ.	75,000 —
Εἰς γενικὴν ὑπηρεσίαν · · · · · · · · · · · ·	»	48,274: 01
Εἰς ἔξοδα διοικήσεως · · · · · · · · · · · ·	»	26,220 —
Εἰς διαφόρους πληρωμὰς · · · · · · · · · ·	»	100,000 —
Τὸ ὅλον ·	Δραχ.	249,494: 01

Ἄρθρον 2. Ἡ ἐν τῷ ἄρθρῳ 1 ἀναπληρωτικὴ πίστωσις θέλει καταλογισθῆ εἰς τὰ διάφορα κεφάλαια καὶ ἄρθρα τοῦ εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργείου τῆς χρήσεως 1860 κατὰ τὸν ὧδε προσαρτηθέντα πίνακα.

Ἄρθρον 3. Τὰ ἔξοδα, δι' ἃ χορηγεῖται ἡ ἀνωτέρω ἀναπληρωτικὴ πίστωσις θέλουσι πληρωθῆ ἐκ τῶν ἐσόδων τοῦ προϋπολογισμοῦ τῆς χρήσεως 1860.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς νόμος τοῦ Κράτους».

		ΜΕΡΟΣ Γ'.				
		Ἀποζημίωσις Βουλῶν.				
5						
	1	Βουλὴ · · · · · · · · · · · · · ·	60000			
	2	Γερουσία. · · · · · · · · · · · ·	15000		75000	
		Ἄθροισμα τοῦ Γ'. Μέρους.			75000	
		ΜΕΡΟΣ Δ'.				
		Γενικὴ ὑπηρεσία.				
6		Προεδρ. ὑπουρ. συμβουλίου	600			
6		*Κεντρικὴ ὑπηρεσία.*				
	1	Προσωπικὸν ὑπουργείου .	5160			
	2	Ὑμ. γενικοῦ λογιστηρίου .	7940			
	4	Ἔξοδα ὑπηρεσίας · · · · · ·	7000	—	20700	
7		*Ταμεῖα.*				
	1	Προσωπικὸν ταμείων · · ·	5280	—	5280	
9		Ἔξοδα κλειστῶν ἐνωχρέων	22294	10	22294	01
		Ἄθροισμα τοῦ Δ'. Μέρους.			48274	
		ΜΕΡΟΣ Ε'.				
		Ἔμμεσοι φόροι.				
11						
	1	Προσωπικὸν τελωνείων · ·	12720			
	2	Ἔξοδα ὑπηρεσίας · · · · · ·	6000		18720	
		Δημόσια κτήματα.				
13						
	2	Ἔξοδα ὑπηρεσίας δασῶν .	7500		7500	
		Ἄθροισμα τοῦ Ε'. Μέρους.			26220	
		ΜΕΡΟΣ Στ'.				
		Διάφοραι πληρωμαί.				
16		*Ἀποζημιώσεις.*				
	1	Ἐκτέλεσις δικαστ. ἀποφάσ.	100000		100000	
		Ἄθροισμα τοῦ Στ'. Μέρους.			100000	

Ἐνταῦθα διεδέχθη τὴν ἔδραν τοῦ προέδρου ὁ ἀντιπρόεδρος, ἡ δὲ Βουλὴ ἐπελήφθη τῆς συζητήσεως τοῦ περὶ ἀναπληρωτικῆς πιστώσεως ἐκ δραχ. 200,334 νομοσχεδίου ἐπὶ τοῦ διὰ τὸ 1859 προϋπολογισμοῦ τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν. Γενομένης δὲ ἐπὶ τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Α. Χ. Ἀναργύρου καὶ Ν. Κανα-

ὄν, συ ἤχθη κατὰ τὸ προσαρτώμενον ἐνταῦθα τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν ἀρχὴν αὐτοῦ διὰ ψήφων 86 κατὰ 1.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν.

ἐπὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος·

« Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν ἀρχὴν τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἀναπληρωτ. πιστώσεως ἐκ δρ. 200,331, ναὶ ἢ ὄχι; »

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Κωνσταντῖνος Θεοδώρου	N	Γεωργούλας Γιολδάσης	N
Ἰωάννης Σωτηριάδης	N	Ἰωάννης Χατσόπουλος	
Ἀντώνιος Βενιζέλος	N	Λύσανδρος Βιλαέτης	
Δημ. Γιαννούλης	N	Ἀνδρέας Αὐγερινὸς	O
Γ. Ν. Καΐρης	N	Νικόλαος Σισίνης	N
Νικόλαος Π. Ἀθανασίου	N	Αὐγερινὸς Πετραλιᾶς	N
Δημήτριος Τσόκρης		Γεώργιος Διαμάντης	
Ἀνδρέας Δανόπουλος		Ἀναγνώστης Δημητρίου	N
Ἰωάννης Βλάτσης	N	Γασ. Δελένδας	N
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς		Σπ. Μαρκεζίνης	N
Γεώργιος Α. Ῥάλλης		Ν. Βερβαρῆγος	
Γεώργιος Σκοῦφος		Θρασύβουλος Α. Ζαΐμης	N
Σταῦρος Βλάχος	N	Ἀσημάκης Χαραλάμπης	N
Ἰω. Καραγιαννόπουλος		Ἀεωνίδας Ν. Πετιμεζᾶς	N
Ἀθανάσιος Ἴσκος	N	Χαρίλαος Θεοχαρόπουλος	
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς	N	Γρηγόριος Κορφιωτάκης	N
Φίλων Φίλωνος	N	Ἰωάννης Ζάρκος	
Δεωνίδας Λογοθέτης	N	Γεώργιος Περωτῆς	N
		Α. Κοντόσταυλος	N
Γεώργιος Γεροθανάσης		Ἰωάννης Μπαλάφας	N
Λεωνίδας Πετροπουλάκης	N	Γεώργιος Μιχαὴλ	N
Θ. Τσαννετάκης	N	Ἀνδρέας Δελιγιάννης	N
Ἰωάννης Σαφάκας	N	Γ. Πλαπούτας	
Ἀθανάσιος Παπαθανασίου	N	Α. Ἀντωνόπουλος	
Ἐλευθέριος Καλογερᾶς		Πέτρος Δελιγιάννης	N
Ν. Παπαμιχαλόπουλος	N	Ποθητὸς Ῥεβελάκης	N
Σταμάτιος Μήτσας	N	Κωνσταντῖνος Κυπριάδης	N
Ἀνδρέας Ζέρβας	N	Ἰωάννης Δελιγιάννης	N
Γεώργιος Βελῆς	N	Σταῦρος Καμπερόπουλος	N
Δημήτριος Ζῶτος	N	Ἀνδρέας Νοταρᾶς	

Ἀριστείδης Μεντσελόπουλος	N	Π. Κανελλόπουλος	N
Ἐμμανουὴλ Τσοῦχλος		Νικόλαος Μοσχούλης	N
Χαράλ. Α. Χριστόπουλος	N	Π. Ἀργυρόπουλος	
Νικόλαος Χ. Παναγιώτου		Νάκος Πανουριᾶς	
Δημήτριος Σακελλαράκης	N	Εὐθύμιος Κεχαγιᾶς	N
Σπυρίδων Κοπανίτσας		Κωνσταντῖνος Βλάμης	
Ἐμμανουὴλ Μελετόπουλος	N	Βενιζέλος Ῥοῦφος	
Νικόλαος Θ. Δεώπουλος		Ἀνδρέας Χ. Λόντος	N
Λουκᾶς Στερνάου		Παναγ. Καλαμογδάρτας	N
Νῖκος Βουλπιώτης	N	Κωνσταντῖνος Κωνστάκης	N
Β. Ρ. Παλαμίδης		Ἀνάργυρος Α. Χ. Ἀναργύρου	N
Α. Ἀλεξανδρόπουλος		Νικόλαος Γκίνης	N
Ἰω. Ν. Ταμπακόπουλος		Ἀθανάσιος Μητυρλῆς	
Γ. Ν. Ῥεβελιώτης		Γεώργιος Μπάστας	N
Δημήτριος Φιλάρετος		Ἰωάννης Μαυιώτης	N
Μελέτης Χ. Μελέτης	N	Ἰωάννης Δουλίδης	N
Νικόλαος Δικαῖος	N	Κωνσταντῖνος Πλατύς	
Δημ. Σακελλαριάδης	N	Ἀντώνιος Ῥενόπουλος	N
Ἐπαμινώνδας Δελιγιώργης		Μιχαὴλ Σολωμός	N
Παναγ. Τσαμπουράκης		Γεώργιος Ναύτης	N
Ἀλέξανδρος Κουμουνδοῦρος	N	Ἰωάννης Σαγρέδος	N
Παναγιώτης Παπατσώνης		Παναγιώτης Ψαθᾶς	N
Σπήλιος Ἀντωνόπουλος		Ἀντώνιος Ἀρμάος	N
Ἰωάννης Προβελέγγιος	N	Γρηγόριος Μανοῦσος	
Ἰωάννης Ταταράκης	N	Ἀβάμ. Διαμαντόπουλος	N
Σπυρίδων Βαρότσος	N	Δημ. Πολυχρονόπουλος	
Ἐμμ. Ναυπλιώτης	N	Δημήτριος Βότσαρης	
Κωνστ. Κρίσπης	N	Γεώργιος Ι. Σταΐκος	
Νικόλαος Τσαβέλλας		Νικόλαος Πιπῖνος	N
Νικόλαος Καναβός		Κωνσταντῖνος Δουζίνας	
Α. Παπαδημητριάδης		Ἀνδρέας Γ. Κουτουριώτης	N
Θ. Μιχαλόπουλος	N	Δημήτριος Βουδούρης	N
Παν. Μ. Ἰατρὸς	N	Ἀντώνιος Τσαμαδός	N
Κίμων Χριστοδούλου	N	Πέτρος Χ. Πέτρου	
Στέφανος Α. Δούκας	N	Εὐαγγέλης Βαλατσός	
Ἰωάννης Κατσάκος		Σ. Σκουμπουρδῆς	
Δημ. Κουμουνδουράκης		Εὐαγγέλης Κοντογιάννης	
Βενετσάνος Κυβέλος	N	Αὐγερινὸς Ἀβέρωφ	N
Νικόλαος Πιεράκος	N	Α. Μάντσαρης	N
Χ. Χριστόπουλος		Δημήτριος Κριεζώτης	N

Ἀναγνωσθέντος δὲ τοῦ 1 ἄρθρου, παρετήρησέ τις, ὅτι μεταξὺ τῶν διαφόρων αὐτοῦ δαπανῶν περιέχεται καὶ ποσόν τι 50,000 δραχμῶν πρὸς ἀποζημίωσιν τῶν ἐκ τῆς λιστείας δηθέν παθόντων. Ἀλλ' ἀφοῦ εὐτυχῶς ἡ λιστεία ἐξέλιπε παρ' ἡμῖν, δὲν πρέπει νὰ ἐπιβαρύνηται πλέον ὁ προϋπολογισμὸς διὰ πράξεις λαβούσας χώραν πρὸ τεσσάρων ἐτῶν, διότι ἐντεῦθεν εἷς ξένος δύναται νὰ ὑποθέσῃ ὅτι ἐξακολουθοῦμεν ὑποφέροντες ἐκ τῆς λιστείας, καὶ δὲν πρέπει νὰ φέρωνται δωρεὰν δικαιολογίαι, αἵτινες προξενοῦν μομφὴν εἰς τὸ ἔθνος.

Ἄλλου δέ τινος εἰπόντος, ὅτι ἐνῷ ἡ δαπάνη τῶν ἰδιαιτέρων ἐθνικῶν ἀνέβαινεν εἰς 98,000 δραχμάς, ἀπορεῖ πῶς ἐφέτος κόπτεται κατὰ 50,000 δραχμάς, καὶ ὅτι τὸ κεφάλαιον τοῦτο χορηγεῖ ἡ Βουλὴ ἵνα διανέμηται εἰς δυστυχεῖς ἀγωνιστὰς καὶ ἄλλους τοιούτους, οὐχὶ δὲ εἰς μίσθια ὄργανα τοῦ τύπου· ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν ὑπουργός, ὅτι ἡ κατὰ τὸ ἐνεστὼς ἔτος παρουσιαζομένη αὔξησις προέρχεται ἐκ τοῦ πολλαπλασιασμοῦ τῶν λαμβανόντων περιθάλψεις προσώπων, τοῦτο δὲ δὲν θέλει παύσει πρὸ τῆς ἐκδόσεως τοῦ περὶ συντάξεων νόμου. Ἐκτὸς τούτου ἐδόθησαν διάφορα βουλεύματα καὶ εἰς ἄτομα προσφυγόντα ἐνταῦθα ἐκ Κρήτης καὶ ἀλλαχόθεν, τὰ ὁποῖα ἔχρηζον τῆς συμπαθείας οὐ μόνον τῆς Κυβερνήσεως, ἀλλὰ καὶ τοῦ ἔθνους. Διὰ τοὺς λόγους δὲ τούτους κόπτεται τὸ περὶ οὗ πρόκειται κονδύλιον.

Παρετήρησεν ἄλλος, ὅτι ἡ Κυβέρνησις πράττει καλῶς συντηροῦσα πρόσωπα ἄξια τῆς ἐθνικῆς συμπαθείας, ἀλλὰ πρὸς τοῦτο ἔχομεν καὶ τὰ ἔξοδα τῆς δημοσίου ἀσφαλείας, ἐφ' ὧν ἀντλοῦνται αἱ τοιαῦται δαπάναι. Καὶ ὅμως εἶναι ἄξιον παρατηρήσεως, ὅτι ἄλλοτε καὶ τοὺς πιεζόμενοι ὑπὸ στάσεων καὶ λιστειῶν, καὶ τοὺς μὴ διδομένων ὡς τώρα τόσων συντάξεων, δὲν εἴχομεν τοιαύτας δαπάνας, ἐνῷ σήμερον αὐξάνουσι καθ' ἑκάστην, καθόσον καὶ κακῶς διατίθενται καὶ χρησιμεύουν τῷ ὄντι εἰς μισθωτοὺς δημοσιογράφους διὰ νὰ μᾶς ὑβρίζωσιν ὁσημέραι. Φέρει δὲ τὰς παρατηρήσεις ταύτας διὰ νὰ προσέχωσιν οἱ ὑπουργοὶ εἰς τὸ μέλλον.

Προσέθηκεν ἄλλος, ὅτι ὡς μέλος τῆς ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐπιτροπῆς γνωρίζει, ὅτι ἐγένοντο τῷ ὄντι δαπάναι τινες χάριν τῶν πρόσφυγων, ἀλλ' αὗται εἶναι πολλὰ μικραί, οἱ δὲ τακτικῶς λαμβάνοντες περιθάλψεις δὲν ὑπερβαίνουσι τὰ 15 ἄτομα. Εἶναι λοιπὸν ἀναντίρρητον, ὅτι πολλὰ τοῦ κεφαλαίου τούτου δαπανῶνται εἰς ἀντικείμενα ἄλλα, καὶ εἶναι προτιμότερον νὰ ἔχῃ

τὸ ὑπουργεῖον μίαν τινὰ ἐκτιμερίδα ἀνεγνωρισμένην, δι' ἧς νὰ ἐκθέτῃ τὰς ἀρχὰς αὐτοῦ καὶ ἀντικρούῃ πᾶσαν ἄδικον αἰτίασιν. Ἄλλως μισθοδοτοῦσα καὶ ἀγοράζουσα τοὺς ἐπαίνους ἐφημερίδων, ἡ Κυβέρνησις ἐπιχύνει σκότος εἰς τὰς ἰδίας της πράξεις, τὸ ὁποῖον καὶ τὴν πατρίδα βλάπτει καὶ τὴν τοιαύτην Κυβέρνησιν καταστρέφει μέχρι τέλους. Ὅταν δ' ἀφορᾷ τὰ πρὸς περίθαλψιν τῶν εὐγενῶν πρόσφύγων καὶ ἀδελφῶν μας, εἶναι βέβαιος, ὅτι ἡ Βουλὴ ἀποδέχεται μετὰ προθυμίας πᾶσαν τὴν ἀναγκαίαν δαπάνην, ἀφοῦ πρόκειται νὰ ἐλαφρύνωμεν διὰ τοῦ μέσου τούτου τὴν τύχην των, εἰς ἣν τοὺς ὠθεῖ ἡ μέχρι τοῦδε ἀνοχὴ μεγάλων δυνάμεων.

Ἐπὶ τούτοις ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα παρεδέχθη τὸ ἄρθρον δι' ἀναστάσεως.

Γενομένης δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ νομοσχεδίου ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας **Χ. Θεοχαρόπουλον** καὶ **Στ. Δούκαν**, συνήχθη κατὰ τὸ παρατεθὲν ἐν ταύτῃ τῇ ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὸ σύνολον διὰ ψήφων 72 κατὰ 1, ἀνηθέντος ἑνός, ἔχον οὕτως·

Ο Θ Ω Ν κτλ.

« Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρον μόνον.

Χορηγεῖται εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργεῖον ἀναπληρωτικὴ πίστωσις δραχ. διακοσίων χιλιάδων τριακοσίων τριάκοντα τεσσάρων ἀριθ. 200,334 τασσομένη ὑπὸ τὰ διάφορα κεφάλαια καὶ ἄρθρα τοῦ διὰ τὸ ἔτος 1859 εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ αὐτοῦ, κατὰ τὸν συνημμένον πίνακα.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῇ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῇ ὡς νόμος τοῦ Κράτους. »

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος·

« Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὸ σύνολον τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἀναπληρωτ. πιστώσεως ἐκ δραχ. 200334, ναὶ ἢ ὄχι; »

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ

Κωνστ. Θεοδώρου . . . Ν|ωάννης Σωτηριάδης . . .

Ἀντώνιος Βενιζέλος	Ἀσημάκης Χαραλάμπης . . N
Δημήτριος Γιαννούλης . . N	Λεων. Ν. Πετιμεζᾶς . . . N
Γ. Ν. Καΐρης . . . . . N	Χαρίλαος Θεοχαρόπουλος . N
Νικόλαος Π. Ἀθανασίου . . N	Γρηγ. Κορφιωτάκης . . . N
Δημήτριος Τσόκρης	Ἰωάννης Ζάρκος . . . . . N
Ἀνδρέας Δανόπουλος . . . N	Γεώργιος Περωτῆς . . . . N
Ἰωάννης Βλάσσης	Ἀλέξανδρος Κοντόσταυλος . N
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς . . N	Ἰωάννης Μπαλάφας . . . N
Γεώργιος Α. Ῥάλλης . . N	Γεώργιος Μιχαήλ . . . . N
Γεώργιος Σκοῦρος . . . N	Ἀνδρέας Δελιγιάννης . . . N
Σταῦρος Βλάχος . . . . N	Γ. Πλαπούτας . . . . . N
Ἰωάννης Καραγιαννόπουλος .	Α. Ἀντωνόπουλος . . .
Ἀθανάσιος Ἴσκος	Πέτρος Δελιγιάννης . . . N
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς . . .	Ποθητός Ῥεβελάκης . . . N
Φίλων Φίλωνος	Κωνστ. Κυπριάδης . . . N
Λεωνίδας Λογοθέτης . . .	Ἰω. Δελιγιάννης . . . N
. . . . .	Σταῦρος Καμπερόπουλος . N
Γεώργιος Γεροθανάσης . . .	Ἀνδρέας Νοταρᾶς . . . . .
Λεων. Πετροπουλάκης . . N	Ἀριστ. Μεντζελόπουλος . .
Θ. Τσανετάκης . . . . . N	Ἐμμανουὴλ Τσοῦχλος . . N
Ἰωάν. Σαφάκας . . . . . N	Χαρ. Α. Χρηστόπουλος . . N
Α. Παπαθανασίου	Ν. Χ. Παναγιώτου . . . .
Ἐλευθέριος Καλογερᾶς. ἀρνεῖται	Δημ. Σακελλαράκης . . . N
Ν. Παπαμιχαλόπουλος . . .	Σ' Κοπανίτσας . . . . N
Σταμάτιος Μήτσας . . . N	Ἐμ. Μελετόπουλος . . . N
Ἀνδρέας Ζέρβας. . . . . N	Ν. Λεώπουλος . . . . .
Γ. Κ. Βελῆς . . . . . N	Λουκᾶς Στεράνου . . . .
Δημ. Ζῶτος . . . . . N	Νίκος Βουλπιώτης. . . . N
Γ. Γιολδάσης	Β. Ρ. Παλαμίδης. . . . . N
Ἰωάννης Χατσόπουλος. . . N	Α. Ἀλεξανδρόπουλος . . . N
Λύσανδρος Βιλαέτης . . .	Ι. Ν. Ταμπακόπουλος . . N
Ἀνδρέας Αὐγερινός. . . . O	Γ. Ν. Ῥεβελιώτης . . . .
Νικόλαος Σισίνης . . .	Δημ. Φιλάρετος . . . . .
Αὐγερινὸς Πετραλιᾶς . . . N	Μελέτιος Χ. Μελέτης . .
Γεώργιος Διαμάντης . . .	Νικόλαος Δικαῖος . . . . N
Ἀναγνώστης Δημητρίου. . .	Δημ. Σακελλαριάδης . . . N
Γασ. Δελένδας	Ἐμμαν. Δελιγιώργης . . N
Σπ. Μαρκεζίνης	Π. Τσιμπουράκης . . . .
Ν. Βαρβαρῆγος . . . . . N	Ἀλέξανδρος Κουμουνδοῦρος .
Θρασύβουλος Α. Ζαΐμης . . N	Παναγιώτης Παπατσώνης . .

Σπ. Ἀντωνόπουλος	Νικόλαος Γκίνης . . . . N
Ἰω. Προβελέγιος . . . . N	Ἀθαν. Μησυρλῆς . . . . .
Ἰω. Ταταράκης . . . . . N	Γεώργιος Μπάστας . . . N
Σ. Βαρότσης	Ἰω. Μανιώτης . . . . .
Ἐμμ. Ναυπλιώτης	Ἰω. Δουλίδης . . . . .
Κωνστ. Κρίσπης	Κωνστ. Πλατύς . . . . .
Νικ. Τσαβέλλας . . . . . N	Ἀν. Ῥενουάρδος . . . . .
Ν. Καναβός	Μιχαὴλ Σολωμός . . . .
Α. Παπαδημητριάδης . . .	Γεώργιος Ναύτης . . . .
Θ. Μιχαλόπουλος . . . . N	Ἰωάννης Σαγρέδος . . . N
Παν. Θ. Ἰατρός	Παναγιώτης Ψάθης . . . .
Κίμων Χριστοδούλου . . .	Ἀντώνιος Ἀρμάος . . . .
Στέφανος Α. Δούκας . . . N	Γρηγόριος Μανοῦσος . . . N
Ἰωάννης Κατσάκος	Ἀδαμ. Διαμαντόπουλος . .
Δημ. Κουμουνδουράκης . . N	Δημ. Πολυχρονόπουλος . . N
Βενετσ. Κυβέλος . . . . N	Δημ. Βότσαρης . . . . . N
Νικόλαος Πιεράκος . . . N	Γεώργιος Ι. Σταΐκος . . . .
Χ. Χριστόπουλος	Νικόλαος Πιπῖνος . . . . N
Π. Κανελλόπουλος	Κωνστ. Δουζίνας . . . . .
Νικόλ. Μασχούλας	Ἀνδρ. Γ. Κουντουριώτης . . N
Π. Ἀργυρόπουλος . . . . N	Δημήτριος Βουδούρης . . .
Νάκος Πανουριᾶς	Ἀντ. Τσαμαΐδος . . . . N
Εὐθ. Κεχαγιᾶς . . . . N	Πέτρος Χ. Πέτρος . . . .
Κων. Βλάμης	Εὐαγγέλης Βαλατσός . . .
Βενιζέλος Ρούφος	Σ. Σκουμπουρδῆς . . . . N
Ἀνδρέας Χ. Λόντος . . . N	Εὐαγγέλης Κοντογιάννης . N
Περικλῆς Καλαμογδάρτης . .	Αὐγερινὸς Ἀβέρωφ . . . .
Κωνστ. Κωνστάκης	Α. Μάντσαρης . . . . . N
Ἀνάργ. Α. Χ. Ἀναργύρου .	Δημ. Κριεζώτης . . . N

Προέβη ἔπειτα ἡ Βουλὴ εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἀναπληρωτικῆς πιστώσεως 20,000 δραχμῶν διὰ τὸ σχέδιον τῆς πρωτευούσης. Γενομένης δὲ ἐπὶ τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Θ. Τσανετάκην καὶ Θ. Μιχαλόπουλον, συνήχθη κατὰ τὸ προσαρτώμενον ἐνταῦθα τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν ἀρχὴν αὐτοῦ διὰ ψήφων 72 κατὰ 2.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος

« Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν ἀρχὴν τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἀναπληρωτ. πιστώσεως 20000 δραχ., ναὶ ἢ ὄχι ; »

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Κωνσταντῖνος Θεοδώρου . .	Ἀνδρέας Λύγερινὸς . . . . Ν
Ἰωάννης Σωτηριάδης . . .	Νικόλαος Σισμανης . . . . Ν
Ἀντώνιος Βενιζέλος . . . Ν	Λύγερινὸς Πετραλιᾶς . . . Ν
Δημ. Γιαννούλης . . . . Ν	Γεώργιος Διαμάντης . . .
Γ. Ν. Καΐρης . . . . . Ν	Ἀναγνώστης Δημητρίου . . Ν
Νικόλαος Π. Ἀθανασίου . . Ν	Γασ. Δελένδας . . . . .
Δημήτριος Τσόκρης	Σπ. Μαρκεζίνης . . . . .
Ἀνδρέας Δανόπουλος . . . Ν	Ν. Βαρβαρίγος . . . . . Ν
Ἰωάννης Βλάσσης	Θρασύβουλος Δ. Ζαΐμης . . Ο
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς . . Ν	Ἀτημάσης Χαραλάμπης . . Ν
Γεώργιος Α. Ῥάλλης . . . Ν	Λεωνίδης Ν. Πιτυμεζᾶς . Ν
Γεώργιος Σκοῦρος . . . . Ν	Χαρίλαος Θεοχαρόπουλος . Ν
Στάϊκος Βλάχος . . . . Ν	Γρηγόριος Καρμιωτάκης . . Ν
Ἰω. Καρατζινόπουλος . . .	Ἰωάννης Ζάρκος . . . . Ν
Ἀθανάσιος Ἴτσος	Γεώργιος Περωτής . . . . Ν
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς . . Ν	Α. Κοντόσταυλος . . . . Ν
Φίλων Φίλωνος	Ἰωάννης Μπαλάφας . . . Ν
Λεωνίδας Λογοθέτης . . .	Γεώργιος Μιχαήλ . . . .
. . . . .	Ἀνδρέας Δεληγιάννης . . . Ν
Γεώργιος Γερουβάκης . . .	Γ. Πλαπούτας . . . . .
Λεωνίδας Πετροπουλάκης . Ν	Α. Ἀντωνόπουλος . . . .
Θ. Τσαννετάκης . . . . Ν	Πέτρος Δεληγιάννης . . . Ν
Ἰωάννης Σαφάκης	Ποθητὸς Ῥεζελάκης . . . Ο
Ἀθανάσιος Παπαθανασίου . .	Κωνσταντῖνος Κυπριάδης . . Ν
Ἐλευθέριος Καλογερᾶς . . .	Ἰωάννης Δεληγιάννης . . .
Ν. Παπαμιχαλόπουλος . . Ν	Σταῦρος Καλπερόπουλος . Ν
Σταμάτιος Μήτσας . . . Ν	Ἀνδρέας Ναταρᾶς . . . .
Ἀνδρέας Ζέρβας . . . . . Ν	Ἀριττείδης Μενιτσελόπουλος .
Γεώργιος Βελῆς . . . . . Ν	Ἐμμανουὴλ Τσοκρῆς . . .
Δημήτριος Ζῶτος . . . . Ν	Χαρ. Α. Χριστόπουλος . .
Γεωργούλας Γιολδάσης . . Ν	Νικόλαος Χ. Παναγιώτου . .
Ἰωάννης Χατσόπουλος . . Ν	Δημήτριος Σακελλαράκης . Ν
Ἀλέξανδρος Βιλαέτης	Σπυρίδων Κυπανίτσας . . Ν

Ἐμμανουὴλ Μελετόπουλος . Ν	Ν. Πανουριᾶς . . . . .
Νικόλαος Θ. Ἀεώπουλος . .	Εὐθ. Κεχαγιᾶς . . . . .
Λουκᾶς Στεφάνου	Κωνσταντῖνος Βλάχος . . Ν
Νίκος Βουλπιώτης . . . . Ν	Βενιζέλος Ῥοῦφος . . . .
Β. Ρ. Παλαμίδης	Ἀνδρέας Χ. Λόντος . . . Ν
Α. Ἀλεξανδρόπουλος . . . Ν	Παναγιώτης Καλαμογδάρτης .
Ἰω. Ν. Ταμπακόπουλος . . Ν	Κωνστ. Κωνστάκης . . . Ν
Γ. Ν. Ῥεβελιώτης	Ἀνάργυρος Α. Χ. Ἀναργύρου .
Δημήτριος Φιλάρετος . . .	Νικόλαος Γκίνης . . . . Ν
Μελέτιος Χ. Μελέτης . . .	Ἀθανάσιος Μπουρλῆς . . Ν
Νικόλαος Δικαῖος . . . . Ν	Γεώργιος Μπάστας . . . Ν
Δημ. Σακελλαριάδης . . .	Ἰωάννης Μανιώτης . . . . Ν
Ἐπαμ. Δελιγιώργης	Ἰωάννης Δουλίδης . . . .
Παν. Τσιμπουράκης	Κωνσταντῖνος Πιατὺς . . .
Ἀλέξαν. Κουμουνδοῦρος . . Ν	Ἀντώνιος Ῥενουάρδος . . . Ν
Παναγ. Παπατσώνης . . .	Μιχαὴλ Σολωμὸς . . . . .
Σπήλιος Ἀντωνόπουλος . . Ν	Γεώργιος Ναύτης . . . . Ν
Ἰωάννης Προβελέγιος . . . Ν	Ἰωάννης Σαγρέδης . . . . Ν
Ἰωάννης Ταταράκης . . Ν	Παναγιώτης Ψάθας . . . .
Σπυρ. Βαρότσης . . . . Ν	Ἀντώνιος Ἀρμάος . . . . Ν
Ἐμμ. Ναυπλιώτης . . . Ν	Γρηγόριος Μανοῦσος . . . .
Κωνστ. Κρίσπης	Ἀδαμ. Διαμαντόπουλος . . Ν
Νικόλαος Τσαβέλας	Δημ. Πολυχρονόπουλος . . Ν
Νικόλαος Καναβὸς . . . . Ν	Δημήτριος Βότσαρης . . .
Α. Παπαδημητριάδης . . . Ν	Γεώργιος Ι. Στάϊκος . . . .
Θ. Μιχαλόπουλος	Νικόλαος Πιπῖνος . . . . Ν
Παν. Π. Ἰατρὸς	Κωνστ. Δουζίνας . . . .
Κίμων Χριστοδούλου . . .	Ἀνδ. Γ. Κουντουριώτης . . Ν
Στέφανος Α. Δούκας . . . Ν	Δημήτριος Βουδούρης . . .
Ἰωάννης Κατσάκος	Ἀντώνιος Τσαμαδὸς . . .
Δ. Κουμουνδουράκης . . . Ν	Πέτρος Χ. Πέτρος . . . .
Βενετσάνος Κοκκέλος . . .	Εὐαγγέλης Βαλατσὸς . . . Ν
Νικόλαος Πιεράκος	Σ. Σκουμπουρδῆς . . . . Ν
Χ. Χριστόπουλος	Εὐαγγέλης Κοντογιάννης . Ν
Π. Καπελλόπουλος	Αὐγερινὸς Ἀβέρωφ . . . .
Νικόλαος Μοσχοβίλας . . . Ν	Α. Μάντσαρης . . . . . Ν
Π. Ἀργυρόπουλος	Δημήτριος Κριεζώτης . . . Ν

Ἀναγνωσθέντος δὲ τοῦ ὑπαδικοῦ αὐτοῦ ἄρθρου, ἐξέθηκέ τις, ὅτι ἡ ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐπιτροπὴ ἐκφράζει τὰ πλέον

δίκαια παράπονα, διότι προτιμᾶται ἀεί ποτε ὁ καλλωπισμὸς τῆς πρωτευούσης, περὶ δὲ τῶν ἐπαρχιῶν δὲν λαμβάνεται ἡ ἐλαχίστη πρόνοια. Εἶναι δὲ ἄδικον τὸ νὰ πληρώνωσι φόρους αἱ ἐπαρχίαι ὑπὲρ μόνης τῆς βελτιώσεως τῆς πρωτευούσης ἀπαράλλακτα ὡς ἦσαν ποτὲ ὑποχρεωμένοι οἱ σύμμαχοι νὰ πληρώνωσι τὰς ἀχαΐας Ἀθήνας. Εἶναι δὲ καὶ ἀσύμφορον τὸ μέτρον τοῦτο, διότι βλέπων ὁ περιηγητὴς τὴν πρωτεύουσαν, καὶ παραβάλλων αὐτὴν πρὸς τὰς ἐπαρχίας, εὑρίσκει αὐτὰς νέαν ἔρημον τῆς Ζαχάρας. Πρέπει λοιπὸν νὰ ὑπάρξῃ ἀναλογία τις ὡς πρὸς τὰς βελτιώσεις τοῦ τόπου, νὰ προσέξῃ δὲ ἡ Κυβέρνησις ἵνα μὴ γίνωνται ἀδικίαι ἕνεκα τοῦ σχεδίου τῆς πόλεως Ἀθηνῶν, καθ' ὅσον καὶ δίκαι ἐπιζήμιοι προκύπτουν ἐκ τούτου καὶ μεγάλα γίνονται ἔξοδα.

Ἀντειπόντος δὲ ἄλλου, ὅτι δὲν ἔπρεπεν οὔτε κατ' ἰδέαν νὰ γίνῃ παράπονον περὶ προτιμήσεως δῆθεν τῆς πόλεως Ἀθηνῶν, διότι μόνις ζητεῖται ὑπὲρ τοῦ σχεδίου αὐτῆς τὸ εὐτελὲς ποσὸν 20,000 δραχμῶν, ἐνῷ ὁ δῆμος καὶ οἱ ἰδιῶται πληρώνουσι 500 χιλιάδας· προσέθηκεν ἄλλος, ὅτι ἀληθῶς διάφοροι καλλωπισμοὶ καὶ βελτιώσεις ἐγένοντο ὑπὲρ τῆς πρωτευούσης τοῦ Κράτους, ἀλλὰ κυρίως δὲν ἐδαπάνησε τὸ δημόσιον πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον, διότι διὰ τὰ περιζώματα, τὰ πιζοδρόμια καὶ τὰς ὑπονόμους ὁ μὲν δῆμος κατέβαλε τὸ 1/4 τῆς δαπάνης, τὰ δὲ λοιπὰ οἱ πολῖται. Τὸ δημόσιον λοιπὸν δὲν πληρώνει τίποτε, καὶ ἀπ' ἐναντίας ἔχομεν ὑπ' ὄψιν ἀναφορὰν τῶν πολιτῶν παραπονουμένων ὅτι ὑποχρεοῦνται νὰ πληρώνουν δι' τὰ περιζώματα 15 καὶ 30 δραχμὰς τὸ μέτρον. Οὐ μόνον δὲ τοῦτο, ἀλλὰ καὶ τοσαῦται οἰκίαι πολιτῶν κατηδαφίσθησαν πρὸς τὸ κατὰ τὴν ὁδὸν Πειραιῶς μέρος χάριν τῆς ρυμοτομήσεως, καὶ μέχρι τῆς στιγμῆς ταύτης μένουν εἰς τὸ ὕπαιθρον οἱ ἰδιοκτῆται χωρὶς νὰ ληφθῇ ἓν ὁριστικὸν μέτρον. Δι' ὅλα ταῦτα, ἂν θέλωμεν νὰ εἰμεθα δίκαιοι, ἂν θέλωμεν ἀληθῆ ρυμοτόμησιν καὶ καλλωπισμὸν πρωτευούσης, πρέπει νὰ ἐλαφρύνωμεν ἐν μέρει τὸν δῆμον καὶ τοὺς πολίτας ἀπὸ τὰ ἐπιβαλλόμενα αὐτοῖς βάρη. Τὸ χείριστον δὲ πάντων εἶναι ὅτι μετὰ τοσοῦτον χρόνον δὲν ὑπάρχει καὶ ἓν σχέδιον γενικὸν τῆς τακτοποιήσεως τῆς πρωτευούσης, καὶ ἐπομένως ὅπου ὑπάρχει τοιοῦτον σχέδιον δύνανται νὰ οἰκοδομοῦν οἱ πολῖται, εἰς δὲ τὰ λοιπὰ μέρη ὄχι. Διὸ συνίστησιν εἰς τὸ ὑπουργεῖον νὰ ἐπισπεύσῃ τὸ γενικὸν σχέδιον τῆς πόλεως, ἀφοῦ μάλιστα πρὸ ἑνὸς ἤδη ἔτους συνεστήθη πρὸς τοῦτο ἐπιτροπή.

Ἀπαντήσαντος δέ τινος, ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ αὕτη μόλις συνεστήθη πρὸ τριῶν μηνῶν, τὸν δὲ προσεχῆ Ἰούνιον τελειόνει ἀφεύκτως τὸ σχέδιόν της· ἐπέφερεν ἄλλος, ὅτι καὶ ἡ ἐπιτροπὴ εἶπε καὶ ἡμεῖς αὐτὸ ἐννοοῦμεν νὰ γίνηται μὲν πᾶσα ἡ δέουσα συνδρομὴ πρὸς καλλωπισμὸν τῆς πρωτευούσης, ἀλλὰ νὰ μὴ ἐγκαταλείπωνται καθ' ὁλοκληρίαν καὶ αἱ ἐπαρχίαι. Θέλομεν ἑπομένως νὰ γίνηται ἀνάλογον καλόν τι καὶ ὑπὲρ τῶν ἐπαρχιῶν· θέλομεν νὰ μὴ ἀποβρίπτωνται πάσης κοινωνικῆς βελτιώσεως, καὶ ἐνῷ δαπανῶνται τοσαῦτα διὰ τὴν πρωτεύουσαν, νὰ μὴ θεωρῆται τοῦτο ὡς δικαίωμά της. Εἰς Τρίπολιν, Καλάβρυτα, Πλείαν καὶ ἀλλαχοῦ στεροῦνται οἱ κάτοικοι καὶ αὐτοῦ τοῦ ὕδατος, εἰς ἄλλας δὲ ἐπαρχίας οἱ κάτοικοι πνίγονται ἐτησίως ἐκ τῶν χειμάρρων. Παραλείπει ὅτι ἐν Καλάμαις ὑπάρχει εἶδός τι λίμνης, τὴν ὁποίαν διὰ νὰ ξηράνωσιν οἱ κάτοικοι καὶ χρήματα καὶ προσωπικὴν ἐργασίαν κατέβαλον, ἀλλ' εἰς μόνα τὰ μέσα των ἐγκαταλελειμμένοι, δὲν ἠδυνήθησαν νὰ κατορθώσωσί τι. Διὸ πρέπει νὰ δίδηται ἀνάλογός τις καὶ εἰς τὰς ἐπαρχίας συνδρομή, νὰ ἐπιταχυνθῇ δὲ καὶ τὸ σχέδιον τῆς πρωτευούσης, διότι πολλοὶ θέλοντες νὰ οἰκοδομήσουν, ἐμποδίζονται, ἐκ τούτου δὲ ζημιοῦνται σημαντικά.

Ἀπαντήσαντος δὲ τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργοῦ, ὅτι ἐν τῷ τμήματι τὸ σχέδιον τῆς πρωτευούσης καθίσταται ὁριστικόν· παρετήρησεν ἄλλος, ὅτι κάνεις δὲν πρέπει νὰ ἐκφράζῃ παράπονα δι' ὅσα κρίνει ἀναγκαῖον τὸ Ἔθνος νὰ ἐξοδεύσῃ διὰ τὴν πρωτεύουσαν, ἀφοῦ μάλιστα πάντες συρρέομεν εἰς αὐτὴν καὶ ὠφελούμεθα ἐκ τῶν καλῶν αὐτῆς καὶ τῶν ὑγιεινῶν βελτιώσεών της. Δὲν πρέπει ὅμως ν' ἀδιαφορήσωμεν δι' ὅσα παράπονα ὑποβάλλουσιν εἰς τὴν Βουλὴν οἱ πολῖται τῆς πρωτευούσης, ἐξ ὧν τῷ ἐπροξένησε μεγάλην ἐντύπωσιν ὅτι ἐνῷ ἠδύναντο νὰ κατασκευάσωσι τὰ περιζώματα πρὸς 11 δραχμὰς τὸ μέτρον, ὑπεχρεώθησαν νὰ πληρώνουν κατ' ἀρχὰς μὲν 23 δραχμάς, ἀκολούθως δὲ 20 μέχρι 16. Ἐκτὸς δὲ τούτου καὶ ὁ ἐργολάβος αὐτὸς ἐνῷ εἶναι συμφωνημένος νὰ πληρώνηται 16 δραχμάς, λαμβάνει 12 μόνον, αἱ δὲ λοιπαὶ 4 ἀγνοεῖ τί γίνονται. Διὸ ἀνάγκη νὰ ἐξετάσῃ ὅλα τὰ παράπονα ταῦτα ὁ ὑπουργὸς ἵνα ἐξακριβωθῶσι τὰ πράγματα.

Ἀλλ' ἀναβληθείσης ἐπὶ τὴν αὔριον τῆς συζητήσεως τῆς ἀνωτέρω ἀναφορᾶς τῶν πολιτῶν Ἀθηνῶν, ὡς καὶ τῆς τοῦ ἰατροῦ Γού-

δκ καὶ ἄλλων τινῶν, ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα, παρεδέχθη τὸ ἄρθρον τοῦ νομοσχεδίου δι' ἀναστάσεως.

Ἐπαναληφθείσης δὲ ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ψηφολέκτας ὁμοίας καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν, συνήχθη κατὰ πρωτόκολλον σχεδὸν ὅμοιον ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη καὶ τὸ σύνολον αὐτοῦ διὰ ψήφων 74 κατὰ 1. ἔχον οὕτως·

Ο Θ Ω Ν κτλ.

« Ψηφισάμενοι διορθώνομεν μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρον μόνον.

Χορηγεῖται τῷ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργείῳ ἀναπληρωτικὴ πίστωσις δραχ. εἴκοσι χιλιάδων ἀριθ. 20,000 τασσομένη ὑπὸ τὸ Κεφ. Γ'. « Ἐκτέλεσις σχεδίου τῆς πρωτευούσης τοῦ Κράτους » τοῦ διὰ τὸ 1860 προϋπολογισμοῦ αὐτοῦ.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς νόμος τοῦ Κράτους. »

Προβάσης ἔπειτα τῆς Βουλῆς εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργείου, ἀνεγνώσθη τὸ 1 ἄρθρον τοῦ Α. κεφαλαίου, ἐφ' οὗ παρετήρησέ τις, ὅτι εἰς τὸ κονδύλιον τοῦτο ὑπάρχει κατὰ λάθος αὔξησις 960 δραχμῶν, τὰς ὁποίας καὶ ἡ ἐπιτροπὴ ἐξηκρίβωσεν, ἀλλὰ δὲν ἐθυμήθη νὰ σημειώσῃ ἐν τῇ ἐκθέσει. Τὸ λάθος δὲ τοῦτο προκύπτει, διότι σημειοῦνται εἰς τὸν προϋπολογισμὸν 3 τμηματάρχαι ά. τάξεως καὶ οὐδεὶς ϐ'. ἐνῷ, ὡς προκληθεὶς διεσάφησεν ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργός, εἷς ἐξ αὐτῶν πρέπει νὰ εἶναι ϐ'. τάξεως. Διὰ ταῦτα προτείνει νὰ ἐλαττωθῇ τὸ ἄρθρον κατὰ δραχ. 960.

Συμφωνούντος δὲ καὶ τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργοῦ, ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα παρεδέχθη τὸ ἄρθρον δι' ἀναστάσεως κατὰ τὴν ἀνωτέρω πρότασιν ἀντὶ ἐκπτωσιν τῶν 960 δραχμῶν. Ἔχει δ' ὡς ἐγένετο δεκτὸν οὕτω·

Κεφαλ. ά. Κεντρικὴ διοίκησις.

« 1. Προσωπικόν . . . . . 98 400. »

Ἀναγνωσθέντα δὲ καὶ τὰ ἄρθρα 2—5 τοῦ αὐτοῦ κεφαλαίου, ἐγένοντο δεκτὰ δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως, ἔχοντα ὡς ἑξῆς·

« 2. Ἔξοδα ὑπηρεσίας 15,200
3. Ἀντιμισθία δικηγορικῶν συμβουλίων . 1,200
4. Ἀποστολὴ ὑπαλλήλων τοῦ ὑπουργείου . 6,000
5. Ἔξοδα ἀμάξης . . . . . 3,600. »

Γενομένης δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ Α. κεφαλαίου ἀναβαίνοντος εἰς 124.400 δραχμὰς, ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Ἰω. Βλάσσην καὶ Ἰω. Ταμπακόπουλον, συνήχθη, κατὰ τὸ προσαρτώμενον ἐνταῦθα τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν πίστωσιν αὐτοῦ παμψηφεὶ διὰ ψήφων 80.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος·

« Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὸ σύνολον τοῦ κεφαλαίου Α. τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργείου, ναὶ ἢ ὄχι; »

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Κωνσταντῖνος Θεοδώρου . N	Α. Παπαθανασίου . . . . N
Ἰωάννης Σωτηριάδης . . .	Ἐλευθέριος Καλογερᾶς . . N
Ἀντώνιος Βενιζέλος . . . N	Ν. Παπαμιχαλόπουλος . . N
Δημ. Γιαννούλης . . . . N	Σταμάτιος Μήτσας . . . N
Γ. Ν. Καΐρης . . . . . N	Ἀνδρέας Ζέρβας . . . . . N
Νικόλαος Π. Ἀθανασίου . . N	Γ. Κ. Βελῆς . . . . . N
Δημήτριος Τσόκρης	Δημ. Ζῶτος . . . . . N
Ἀνδρέας Δανόπουλος . . . N	Γ. Ι. Γιολδάσης . . . . . N
Ἰωάννης Βλάσσης . . . . N	Ἰω. Χατσόπουλος . . . . N
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς . . N	Ἀλέξανδρος Βιλαέτης . . .
Γεώργιος Α. Ῥάλλης . . . N	Ἀνδρέας Αὐγερινός . . . .
Γεώργιος Σκοῦρος . . . N	Νικόλαος Σισίνης . . . . N
Σταῦρος Βλάχος . . . . N	Αὐγ. Πετραλιᾶς . . . . .
Ἰω. Καραγιαννόπουλος . . .	Γεώργιος Διαμάντης . . .
Ἀθαν. Ἴσκος	Ἀναγνώστης Δημητρίου . . .
Ἀντ. Γεωργαντᾶς	Γασ. Δελένδας . . . . . N
Φίλων Φίλωνος . . . . . N	Σπ. Μαρκεζίνης . . . . .
Λεωνίδας Λογοθέτης . . . N	Ν. Βαρδαρῆγος . . . . . N
. . . . .	Θρασύβουλος Α. Ζαΐμης . . N
Γεώργ. Γεροθανάσης . . . N	Ἀσημ. Χαραλάμπης . . . N
Λεωνίδας Πετροπουλάκης . .	Λεωνίδας Ν. Πετιμεζᾶς . . N
Θ. Τσανετάκης . . . . . N	Χαρίλαος Θεοχαρόπουλος. . N
Ἰω. Σαφάκας . . . . . N	Γρηγ. Κορφιωτάκης . . . N

Ἰωάννης Ζάρκος	Ἐμμ. Ναυπλιώτης . . . .
Γεώργιος Περωτᾶς . . . . N	Κωνστ. Κρίσπις . . . . .
Α. Κοντόσταυλος . . . . N	Νικόλαος Τσαβέλας . . . N
Ἰωάννης Μπαλάρας . . . N	Νικόλαος Καναβός . . N
Γεώργιος Μιχαήλ . . . . N	Α. Παπαδημητριάδης . . N
Ἀνδρ. Δελιγιάννης . . . . N	Θ. Μιχαλόπουλος . . . .
Γ. Πλαπούτας	Πανν. Μ. Ἰατρίς . . . .
Ἀντ. Ἀντωνόπουλος	Κίμων Χριστοδούλου . . .
Πέτρος Δελιγιάννης	Στέφανος Α. Δούκας . . .
Ποθητὸς Ῥεβελάκης . . . N	Ἰωάννης Κατσάκος . . . N
Κωνστ. Κυπριάδης. . . . N	Δημ. Κουμουνδουράκης . . N
Ἰω. Δελιγιάννης . . . . . N	Βενετσάνος Κυβέλος . . .
Σταῦρος Καμπερόπουλος . .	Νικόλαος Πιτράκος . . . N
Ἀνδρέας Νοταρᾶς	Χ. Χριστόπουλος . . . . N
Ἀριστ. Μεντεσλόπουλος . .	Π. Κανελλόπουλος . . . .
Ἐμμανουὴλ Τσοῦχλος. . . .	Νικόλαος Μοσχούλας . . . N
Χαρ. Α. Χρηστόπουλος . . N	Π. Ἀργυρόπουλος . . . . N
Ν. Χ. Παναγιώτου	Νάκος Πανουργιᾶς . . . .
Δημ. Σακελλαράκης . . . N	Εὐθύμιος Κεχαγιᾶς . . . N
Σ. Κοπανίτσας . . . . . N	Κωνσταντῖνος Βλάμης . . N
Ἐμμ. Μελετόπουλος . . . N	Βενιζέλος Ῥοῦφος . . . .
Ν. Λεώπουλος . . . . . N	Ἀνδρέας Χ. Λόντος . . N
Λουκᾶς Στεφάνου . . . . N	Παναγιώτης Καλαμογδάρτης .
Νῖκος Βουλπιώτης . . . N	Κωνσταντῖνος Κωστάκης . N
Β. Ρ. Παλαμίδης	Ἀνάργυρ. Α. Χ. Ἀναργύρου .
Α. Ἀλεξανδρόπουλος . . . N	Νικόλαος Γκίνης . . . .
Ἰω. Ν. Ταμπακόπουλος . . N	Ἀθανάσιος Μησυρλῆς . . . N
Γ. Ν. Ῥεβελιώτης	Γεώργιος Μπάστας . . . N
Δημήτριος Φιλάρετος . .	Ἰωάννης Μανιώτης . . .
Μελέτιος Χ. Μελέτης. . . .	Ἰωάννης Δουλίδης . . . . N
Ν. Δικαῖος . . . . . N	Κωνστ. Πλατύς . . . . .
Δ. Σακελλαριάδης . . . . N	Ἀντώνιος Ῥενουάρδος . . N
Ἐπαμιν. Δελιγιώργης . . N	Μιχαὴλ Σολωμὸς . . . .
Π. Τσιμπουράκης . . .	Γεώργιος Ναύτης . . . . N
Ἀλέξανδρος Κουμουνδοῦρος . N	Ἰωάννης Σαγρέδος . . . .
Παναγιώτης Παπατσώνης .	Παναγιώτης Ψαῦης . . . N
Σπῦλιος Ἀντωνόπουλος . . N	Ἀντώνιος Ἀρμάος . . . .
Ἰωάννης Πρωβελέγιος . . N	Γρηγόριος Μανοῦσος . . . N
Ἰωάννης Τσαράκης . . . N	Ἀδαμ. Διαμαντόπουλος . . N
Σπυρίδων Βερόττης . . .	Δημ. Πολυχρονόπουλος . .

Δημήτριος Βότσαρης . . .	Πέτρος Χ. Πέτρος . . . .
Γεώργιος Ι. Στάϊκος . . .	Εὐαγγέλης Βαλατσός . . .
Νικόλαος Πιπῖνος . . . . N	Σ. Σκουμπουρδῆς . . . .
Κωνστ. Δουζίνας	Εὐαγγέλης Κοντογιάννης . .
Ἀνδρέας Γ. Κουνταυριώτης. .	Αὐγερινὸς Ἀβέρωφ . . . N
Δημήτριος Βουδούρης . . .	Α. Μάντσαρης . . . . . N
Ἀντώνιος Τσαμαδός . . .	Δημήτριος Κριεζώτης . . .

Ἀναγνωσθέντος ἔπειτα τοῦ 1 ἄρθρου τοῦ Ε'. κεφαλαίου μετὰ τῆς ἐπ' αὐτοῦ γνώμης τῆς Ἐπιτροπῆς, τὴν ὁποίαν ἀναπτύσσων ὁ εἰσηγητὴς ἐξέθεκεν, ὅτι ἐπὶ τοῦ ἄρθρου τούτου ὑπάρχει προσθήκη 44,400 δραγμῶν, ἐκ τῶν ὁποίων αἱ μὲν 21,600 προέρχονται ἐκ τῆς αὐξήσεως τῆς μισθοδοσίας τῶν ὑπαλλήλων, κατὰ τὸν περὶ τούτου εἰσαχθέντα νόμον, αἱ δὲ 22,800 ἵνα διορισθῶσι δέκα δημαλογισταὶ συνεπείᾳ νομοσχεδίου, τὸ ὁποῖον ἔμελλε νὰ ὑποβληθῇ τὸ ὑπουργεῖον. Ἡ Ἐπιτροπὴ λοιπὸν προτείνει νὰ ἀπαλειφθῇ τὸ δεύτερον τοῦτο ποσόν, καθ' ὅσον οὐδεμία δαπάνη δίδεται ἄνευ νόμου. Εἶναι δὲ καὶ ἀνακόλουθον νὰ δίδωμεν διὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ μίαν πίστωσιν, καὶ ἀκολούθως νὰ ἔρχεται ὁ νομιμοποιῶν αὐτὴν νόμος. Ἄλλως τε εἶναι ἐνδεχόμενον νὰ δεχθῶμεν σήμερον τὸ ποσόν, καὶ αὔριον νὰ μὴ δεχθῶμεν τὸν νόμον ἢ καὶ νὰ προτείνωμεν ἐλάττωσιν εἰς τὴν μισθοδοσίαν τῶν δημαλογιστῶν, ὁριζομένην ἤδη εἰς 190 δραχμὰς τὸν μῆνα. Διὰ νὰ μὴ περιπέσωμεν λοιπὸν εἰς οὐδεμίαν τοιαύτην ἀντίφασιν, πρέπει νὰ ἀπαλείψωμεν τὸ ποσόν.

Ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς, ὅτι ἡ ζητουμένη δαπάνη εἶναι ἐκ τῶν ἀπαραιτήτων, ἐπειδὴ ἄνευ τῶν δημαλογιστῶν ἀδύνατον νὰ κατορθωθῶσιν οἱ προϋπολογισμοὶ καὶ ἀπολογισμοὶ τῶν δήμων. Ἐννοεῖται δὲ ὅτι δὲν θέλει γίνει χρῆσις τοῦ ποσοῦ πρὶν ἐλθῇ ὁ περὶ δημαλογιστῶν νόμος.

Προσέθηκε δὲ καὶ ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργὸς, ὅτι ἡ ζητουμένη πίστωσις ἀφορᾷ τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ 1861, ὁ δ' ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς θεωρεῖ ὅτι θέλει λάβει τότε ἀνάγκην τοῦ ποσοῦ τούτου διὰ τὴν ὑπηρεσίαν τῶν δήμων. Δὲν εἶναι ἐπομένως κακὸν νὰ σημειοῦται ἡ δαπάνη ἐντὸς τοῦ προϋπολογισμοῦ, διὰ νὰ μὴ ἔχωμεν ἀνάγκην ἐκτάκτων πιστώσεων, τὰς ὁποίας ἡ Βουλὴ ἀποκρούει. Εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργείου ἐσημειοῦτο ἄλλοτε ποσόν τι διὰ γεωμέτρας ἐπὶ τῇ ἐλπίδι εἰσαγωγῆς νόμου, ἡ δὲ Βουλὴ τὸ παρεδέχετο τακτικῶς, ὑπὸ τὸν ὅρον μόνον τοῦ νὰ μὴ γίνῃ

χρῆσις αὐτοῦ ἄνευ νόμου. Ἡ τοιαύτη δὲ πρᾶξις ἔχει μάλιστα τὸ καλὸν τοῦ νὰ γνωρίζωμεν ἐκ τῶν προτέρων ποῖαι αἱ ἀναγκαῖαι δαπάναι καὶ ποῖοι οἱ πόροι μας.

Ἀντείπεν ὁ εἰσηγητής, ὅτι δυστυχῶς ἐπικρατεῖ παρ' ἡμῖν ἡ τάσις τοῦ νὰ γίνωνται ὅλα ἀντίγραφα καὶ διὰ τοῦτο ἔρχονται κἀκεῖ καὶ μᾶς ζητοῦν δαπάνην διὰ θέσεις μὴ νομοθετηθείσας. Καὶ μᾶς λέγουσι μάλιστα ὅτι εἶναι καλὸν τοῦτο, διότι δυνάμεθα νὰ προγνωρίζωμεν τὰς ἀνάγκας καὶ τοὺς πόρους ἡμῶν, ὡς νὰ εἶναι ὁ προϋπολογισμὸς τι βέβαιον, ὡς νὰ μὴν εἶναι μία ὑποθετικὴ πρᾶξις, εἰς τὴν ὁποίαν δὲν δύνανται νὰ στηριχθῶ τις.

Παρετήρησεν ἄλλος, ὅτι δύναται, ὡς νομίζει, νὰ συμβιβασθῇ ἡ διαφορὰ ἐὰν παραδεχθῶμεν ἁπλῶς τὸ ποσὸν χωρὶς νὰ σημειωθῇ οὔτε ὁ ἀριθμὸς τῶν δέκα θέσεων τῶν δημοσιογιστῶν, οὔτε τὸ ποσὸν τῆς μισθοδοσίας των, καὶ σημειώσωμεν μόνον ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τὴν φράσιν «διὰ δημοσιογιστὰς νομοθετηθησομένους, δραχμὰς 22,800.»

Ἐπὶ τούτοις ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὸ 2 ἄρθρον δι' ἀναστάσεως ἄνευ μὲν ἐλαττώσεως τοῦ ποσοῦ, ἀλλὰ κατὰ τὴν ἀνωτέρω τοῦ τίτλου τροπολογίαν σημειωθεῖσαν ἐν τῷ προϋπολογισμῷ. Ἔχει δὲ τὸ ἄρθρον οὕτω·

Κεφάλ. Β'. Διοίκησις ἐπαρχιῶν.

« 1. Προσωπικὸν τῶν Νομαρχείων . . . . 159,600. »

Ἀναγνωσθέντα δὲ καὶ τὰ ἄρθρα 2—5 τοῦ αὐτοῦ κεφαλαίου ἐγένοντο δεκτὰ δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως, ἔχοντα ὡς ἀκολούθως.

« 2. Ὡσαύτως προσωπικὸν ἐπαρχείων . . 259,200.
« 3. Ἔξοδα ὑπηρεσίας τῶν νομαρχείων . . 19,000.
« 4. » » τῶν ἐπαρχείων . . 32,880.
« 5. Ἔκτακτα ἔξοδα . . . . . 10,000. »

Γενομένης δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ Β'. κεφαλαίου ἀναβαίνοντος εἰς δραχ. 480,680, ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Β. Παλαμιδῆν καὶ Α. Μουσελῆν συνήχθη ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν πίστωσιν αὐτοῦ παμψηφεί διὰ ψήφων 86.

Ἀναγνωσθέντα δὲ τὰ ἄρθρα 1—5 τοῦ γ'. κεφαλαίου, ἐγένοντο δεκτὰ δι' εἰδικῆς ἕκαστον ἀναστάσεως, ἔχοντα ὡς ἑξῆς·

Κεφάλ. Γ'. Δημόσιος ἀσφάλεια.

« 1. Γενικὰ μέτρα ἀσφαλείας . . . . . 120 000.
2. Διοικητικὴ ἀστυνομία . . . . . 130,320.
3. Ἐνοίκια καὶ σκεύη φυλακῶν . . . . 22,000.
4. Μισθοὶ δεσμοφυλάκων . . . . . 18,000.
5. Διατήρησις καταδίκων . . . . . 197,000. »

Ἀναγνωσθέντος δὲ καὶ τοῦ ἄρθρου 6 μετὰ τῆς ἐπομένης γνώμης ἐπιτροπῆς.

« Διὰ τοῦ ἄρθρου τούτου ὑπολογίζονται δραχ. 9,000 εἰς ἐφαρμογὴν τοῦ σχεδίου τῶν ἐν Μεθώνῃ ἀνεγερθησομένων σωφρονιστικῶν φυλακῶν, εἰσαγωγὴν ἐν αὐταῖς τάξεως καὶ ἠθικοποίησιν τῶν καταδίκων, ἔτι δὲ καὶ εἰς μισθὸν λογιστοῦ καὶ ἐπιστάτου ἐπὶ τῶν ἔργων. Μέλη τινὰ τῆς ἐπιτροπῆς σας ἐπρότειναν τὴν ἀπάλειψιν τῆς δαπάνης ταύτης ἀ. διότι ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ σχεδίου τῶν ἐγειρομένων φυλακῶν εἶναι ἀνατεθειμένη εἰς ἀξιωματικὸν τοῦ μηχανικοῦ πληρονόμενον ἐκ τοῦ ἁρμοδίου κεφαλαίου, β'. διότι πρὶν ἐγερθῶσιν αἱ φυλακαὶ εἶναι ἄτοπον νὰ δαπανᾶται ποσὸν εἰς εἰσαγωγὴν τάξεως καὶ ἠθικοποίησιν τῶν ἐν αὐταῖς καθειρχθησομένων· καὶ γ'. διότι ὁ λογιστὴς καὶ ὁ ἐπὶ τῶν ἔργων ἐπιστάτης δύνανται καταλληλότερον νὰ πληρώνωνται ἀπὸ τὸ εἰς ἀνέγερσιν τῶν καταστημάτων ὡρισμένον ποσόν, ὡς τοῦτο γίνεται καὶ ἐπὶ ἄλλων δημοσίων ἔργων· ἕτερα δὲ μέλη τῆς ἐπιτροπῆς σας ἐνέμειναν εἰς τὴν μὴ ἀπάλειψιν. »

Παρατήρησέ τις, ὅτι εἶναι ἐκ τῶν μελῶν τῆς ἐπιτροπῆς τῶν συνιστώντων τοῦ ζητουμένου ποσοῦ τὴν ἀπάλειψιν καὶ διὰ τοὺς ἐν τῇ ἐκθέσει ἀναφερομένους λόγους καὶ διότι ἐπεθύμει νὰ μάθῃ εἰς ποίαν κατάστασιν εἶναι αἱ περὶ ὧν ὁ λόγος φυλακαί, τί ἐγένετο ἡ θρυλλουμένη ἠθικοποίησις τῶν καταδίκων καὶ τί λαμβάνει τὸ ἐπιτετραμμένον τὴν διεύθυνσιν πρόσωπον. Λέγει δὲ ταῦτα τοσούτῳ μᾶλλον, καθ' ὅσον μὲ ἀγανάκτησιν ἔμαθεν ὅτι ὑπὸ τὸν τίτλον *ἠθικοποίησις* διαπράττονται εἰς τὰς φυλακὰς Μεθώνης πράγματα, τὰ ὁποῖα οὐδεμία ἠθικὴ ἐπιτρέπει νὰ ἐκφράσῃ τις. Διὸ συνιστᾷ εἰς τὸν ὑπουργὸν νὰ λάβῃ τὰ συντονώτερα περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου μέτρα.

Ἀπαντήσαντος δὲ τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργοῦ, ὅτι ἂν ἡ Βουλὴ ἀποκρούσῃ τὴν δαπάνην, δὲν ἔχει δυσκολίαν τινὰ νὰ παραδεχθῇ τὴν ἀπάλειψιν τῶν διὰ τὴν *ἠθικοποίησιν τῶν καταδίκων* σημειουμένων 6,000 δραχμῶν, καὶ νὰ περιορισθῇ ἡ πίστωσις εἰς μόνον τὰς λοιπὰς 3,000 διὰ μισθὸν τοῦ λογιστοῦ

καὶ τοῦ ἐπὶ τῶν ἔργων ἐπιστάτου, ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα παρεδέχθη τὸ ἄρθρον κατὰ τὴν ἀνωτέρω ἐλάττωσιν, ἔχον οὕτω·

« Ἄρθρον 6 Ποινικὰ ἐργοστάσια . . . . . 3,000. »

Ἐπίσης δὲ παρεδέχθη καὶ τὸ σύνολον τοῦ γ'. κεφαλαίου, ἀναβαῖνον εἰς δραχ. 490,320 παμψηφεὶ διὰ ψήφων 79.

Ἀναγνωσθέντα δὲ καὶ τὰ ἄρθρα 1, 2 καὶ 3 τοῦ δ'. κεφαλαίου, ἐγένοντο δεκτὰ δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως, ἔχοντα ὡς ἕπεται·

Κεφάλ. Δ'. *Δημόσιος ὑγεία.*

« 1. Δημόσιοι ἰατροὶ 78,700
2. Μαιευτικὸν κατάστημα 7,660
3. Δημόσια λουτρὰ . . . . . 5,510 ».

Ἐπὶ δὲ τοῦ 4 ἄρθρου ἐξέθηκέ τις, ὅτι κατὰ τὸν λήξαντα μῆνα παρεκάλεσε τὸν ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργὸν νὰ πληροφορήσῃ τὴν Βουλὴν ὁποίαν ἔλαβε πρόνοιαν ὑπὲρ τῶν ἐξ ἐλεφαντιάσεως πασχόντων, ἀλλ' ὁ ὑπουργὸς οὐδεμίαν ἔδωκε μέχρι τοῦδε πληροφορίαν. Ἐπομένως παρεκάλεσε τὴν Βουλὴν νὰ ἐκφράσῃ εὐχήν τινα πρὸς τὴν σεπτὴν Ἀνασσαν διὰ νὰ λάβῃ καὶ αὐτοὺς ὑπὸ τὴν Β. προστασίαν Της, καὶ διατάξῃ τὸν ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπουργὸν, ἵνα προσκαλέσῃ τοὺς ἡμετέρους προξένους νὰ συναθροίσωσι συνδρομὰς πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον.

Εἰπόντος δὲ τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργοῦ, ὅτι σκέπτεται περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου σπουδαίως, θέλει δὲ ἀπευθύνει καὶ εἰς τοὺς προξένους τὴν δέουσαν πρόσκλησιν· ἡ Βουλὴ παρεδέχθη καὶ τὸ 4 ἄρθρον, ὡς καὶ τὰ ἑπόμενα 5, 6 καὶ 7 δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως, ὡς παρεδέχθη καὶ τὸ σύνολον τοῦ δ'. κεφαλαίου, ἀναβαῖνον εἰς δραχ. 879,730, παμψηφεὶ διὰ ψήφων 97. Ἔχουσι δὲ τὰ ἄρθρα οὕτω·

« 4. Θεραπευτήρια συφιλιδικῶν καὶ λέπρας . . 31,800
5. Ὑγειονομεῖα 203,920
6. Λοιμοκαθαρτήρια 16,140
7. Ἔκτακτα ὑγειονομικὰ . . . . . 30,000 ».

Ἀναγνωσθέντος δὲ τοῦ 1 ἄρθρου τοῦ 5 κεφαλαίου μετὰ τῆς ἐπ' αὐτοῦ γνώμης τῆς ἐπιτροπῆς, συνιστώσης νὰ ὑποβληθῇ καὶ τὸ δενδροκομεῖον Ἀθηνῶν εἰς ἀκριβῆ ἔλεγχον τῶν εἰσπραττομένων ἐσόδων, καὶ συνφωνοῦντος τοῦ ὑπουργοῦ, ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὸ ἄρθρον δι' ἀναστάσεως, ἔχον ὡς ἑξῆς·

Κεφάλ. ε'. *Δημόσιος οἰκονομία.*

« 1. Δενδροκομεῖον Ἀθηνῶν . . . . . 12,020 »

Ἐπὶ δὲ τοῦ 2 ἄρθρου παρετήρησεν ὁ εἰσηγητὴς, ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ προτείνει τὴν σύστασιν πρακτικῶν σχολείων τῆς γεωργίας, διότι οὐσιώδες αὐτῆς μέρος εἶναι ἡ βελτίωσις τῶν προϊόντων, καὶ διότι παρ' ἡμῖν μάλιστα ἀπαιτοῦνται μᾶλλον πρακτικὰ παρὰ θεωρητικὰ σχολεῖα γεωργίας. Ἐπειδὴ δὲ τὸ ὑπουργεῖον προτίθεται, ὡς μανθάνει, νὰ συστήσῃ ἐνταῦθα ἓν θεωρητικὸν σχολεῖον, παρατηρεῖ εἰς τὸν ὑπουργὸν, ὅτι ὀφείλει νὰ προτιμήσῃ τὴν σύστασιν πρακτικοῦ, τοῦτο δὲ νὰ πράξῃ καὶ εἰς διάφορα ἄλλα μέρη.

Εἰπόντος δὲ τοῦ ὑπουργοῦ, ὅτι ἔχει ἤδη παρασκευασμένην τὴν περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου ἐργασίαν, ἐπέρερεν ἄλλος ὅτι ἀληθῶς ἐπειδὴ εἰς τὸ ἐν Τιρύνθῳ γεωργικὸν σχολεῖον παραδίδονται ἀνώτερα μαθήματα, μόλις ὑπάρχουν εἰς αὐτὸ 7 μαθηταὶ, καὶ οὗτοι ἁπλοῖ γεωργῶν παῖδες, ἐ ῷ οἱ καθηγηταὶ τοῦ σχολείου εἰσὶ 4. Διὸ συνιστᾷ εἰς τὸν ὑπουργὸν νὰ φροντίσῃ, ὥστε ἢ νὰ στέλλωνται εἰς τὸ σχολεῖον τοῦτο παῖδες κατηρτισμένοι διὰ τῶν ἀναγκαίων γνώσεων, ὥστε νὰ ἐννοοῦν τὰ μαθήματα, ἢ νὰ τὸ μεταβάλῃ ἀπὸ θεωρητικοῦ εἰς πρακτικόν.

Ἐπὶ τούτοις ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα παρεδέχθη καὶ τὸ 2 ἄρθρον δι' ἀναστάσεως, ἔχον οὕτω·

« 2. Γεωργικὸν σχολεῖον ἐν Τίρυνθι . . . . . 37,960 ».

Ἀναγνωσθέντος δὲ τοῦ 3 ἄρθρου μετὰ τῆς ἑπομένης γνώμης τῆς ἐπιτροπῆς·

« Εἰς τῶν προορισμῶν τῆς συστάσεως τοῦ Πολυτεχνείου ἦτον καὶ ὁ καταρτισμὸς ἀρχιτεκτόνων, ἀλλ' ἤδη ὁ σκοπὸς οὗτος ἀπέτυχεν ἐντελῶς, μὴ διδασκομένου τοῦ τοιούτου μαθήματος, ἐ ῷ ἡ Πατρὶς ἀπόλυτον ἔχει ἀνάγκην σχηματισμοῦ ἀρχιτεκτόνων· οὐχ ἧττον δὲ παρίσταται ἀνάγκη καὶ γεωμετρῶν, διὰ τὴν ἔλλειψιν τῶν ὁποίων πολλὰ δημόσια καὶ ἰδιωτικὰ συμφέροντα προσβάλλονται· φρονεῖ λοιπὸν ἡ ἐπιτροπή σας, ὅτι εἶναι ἀνάγκη νὰ δοθῇ εἰς τὸ κατάστημα τοῦτο ὠθησις πρακτικωτέρας τάσεως ».

Μεθ' ἃς καὶ ὁ ὑπουργὸς συνεφώνησεν, ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα παρεδέχθη τὸ ἄρθρον ὡς καὶ τὸ ἑπόμενον 4 δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως. Ἔχουσι δ' οὕτω·

« 3. Σχολεῖον τεχνῶν 34,002
4. Χορηγίαι ὑποτρόφων . . . . . 61,600 ».

Ἀναγνωσθέντος δὲ καὶ τοῦ 5 ἄρθρου μετὰ τῆς ἑπομένης γνώμης τῆς ἐπιτροπῆς·

« Διὰ τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου προνοεῖται καὶ δαπάνη δραχ. 1000,

ἀπαιτουμένη εἰς ἀνακάλυψιν καὶ ἐξέτασιν μεταλλείων καὶ ὀρυκτῶν, ἐνῷ περὶ τοῦ αὐτοῦ ἀντικειμένου γίνεται πρόνοια ἐν τῷ κεφαλαίῳ 13 ἄρθρῳ 5 τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν, διὰ τοῦ ὁποίου προϋπολογίζονται δραχμαὶ 16,000. Ἡ σύγχισις αὕτη τῆς ὑπηρεσίας, ἡ παρὰ δύω διαφόρων ὑπουργείων πρόνοια περὶ ἑνὸς καὶ τοῦ αὐτοῦ ἔργου δὲν ἔχει συνεπείας εὐαρέστους, διότι, ἢ θέλουσι γίνεσθαι δαπάναι περιτταὶ ἐκ τῆς ἀσχέτου ἐνεργείας τῶν ὑπουργείων Οἰκονομικῶν καὶ Ἐσωτερικῶν, ἢ θέλει ἐπέρχεσθαι ἀκριβεία ὑπολαμβάνοντος τοῦ ἑνὸς ὑπουργείου, ὅτι θέλει ἐνεργήσει τὸ ἕτερον· ὡς ἐκ τῆς φύσεως τῶν καθηκόντων ἡ ἀνακάλυψις καὶ ἐξέτασις τῶν μεταλλείων καὶ ὀρυκτῶν ἀνάγεται ἀναντιῤῥήτως εἰς τὸ παρὰ τῷ ὑπουργείῳ τῶν Ἐσωτερικῶν γραφεῖον τῆς δημοσίου οἰκονομίας, ἡ δ' ἐνέργεια τοῦ ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν ἀντιπροσωπεύοντος καὶ διαχειριζομένου τὴν δημοσίαν περιουσίαν ἐπέρχεται μετὰ τὴν ἀνακάλυψιν ὀρυκτολογείου ἢ μεταλλείου. Ἐκ τούτων ὁρμωμένη ἡ ἐπιτροπή σας ἠδύνατο νὰ συστήσῃ τὴν συγχώνευσιν ἢ τὴν ἐλάττωσιν τῶν ἐν τοῖς ὑπουργείοις Οἰκονομικῶν καὶ Ἐσωτερικῶν ὑπολογιζομένων δαπανῶν εἰς ἀνακάλυψιν καὶ ἐξέτασιν μεταλλείων καὶ ὀρυκτῶν, ἀλλ' ἐπηρεαζομένη ἀπὸ τὴν ἰδέαν τοῦ νὰ μὴ φέρῃ τὸ ἐλάχιστον πρόσκομμα εἰς τὴν πορείαν τῆς Κυβερνήσεως περιορίζεται εἰς μόνας τὰς ἀνωτέρω παρατηρήσεις της».

Ὁ ὑπουργὸς παρετήρησεν, ὅτι θέλει συνεννοηθῆ μετὰ τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ, διὰ νὰ πράξῃ ὅ,τι εἶναι καταλληλότερον.

Ἐπὶ τούτοις ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὸ 5 ἄρθρον ὡς καὶ τὰ ἑπόμενα 6—12 δι' ἐδικῆς ἀναστάσεως, ἔχοντα οὕτω·

« 5. Βραβεῖα καὶ συνδρομαὶ πρὸς ἐμψύχωσιν τῆς

βιομηχανίας	66,000
6. Ἐθνικὴ Τράπεζα	4,800
7. Γεωμετρικὰ	34,800
8. Γενικὴ διεύθυνσις τῶν Ταχυδρομείων	49,800
9. Διεύθυνσις τῶν κατ' ἐπαρχίας Ταχυδρομείων	63,060
10. Ταχυδρομικὰ γραφεῖα ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ	22,548
11. Μετακομιδὴ γραμμάτων	116,220
12. Ἀπόδοσις δικαιωμάτων	78,420 ».

Ἐπὶ δὲ τοῦ 13 ἄρθρου καὶ τῆς παρὰ πόδας γνώμης τῆς ἐπιτροπῆς·

« Τὸ ἐδάφιον 2 τοῦ ἄρθρου τούτου, κατὰ τὸ ὁποῖον τῆς

λιπτομερείας, προνοεῖ περὶ δαπάνης δραχμῶν 20,000 εἰς ἔμφραξιν ῥηγμάτων εἰς ποταμοὺς καὶ χειμάρρους κτλ. Ἡ ἐπιτροπή σας παρατηρεῖ ὅτι τοιαύτη ἐργασία ἀπαιτεῖται καὶ ἐπὶ τῶν χειμάρρων τῶν διερχομένων διὰ τῶν πόλεων Καλαμῶν καὶ Καλαβρύτων, καὶ ἐπαπειλούντων τὴν καταστροφήν των, ὡς γνωρίζει ἤδη τὸ ὑπουργεῖον, καθ' ἃς ἔχει πληροφορίας ἡ ἐπιτροπή σας, ἔτι δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ διερχομένου παρὰ τὸ χωρίον Κεράσοβον τῆς ἐπαρχίας Μεσολογγίου, ὅστις τὸ 1849 μεταβαλὼν κοίτην, ἔφερε σημαντικὰς ζημίας εἴς τε τὸ χωρίον Κεράσοβον καὶ τὸ παρακείμενον Ζευγαράκιον. Προτείνει ὅθεν ν' αὐξηθῇ κατὰ δραχ. 10,000 διὰ νὰ ἐπαρκέσῃ εἰς τὰς ἀναγκαίας ἐργασίας.»

Ἐξέθηκέ τις, ὅτι ἂν ὑπάρχωσιν ἐπαρχίαι ἄξιαι τῆς κυβερνητικῆς ἐπιβλέψεως, εἶναι βεβαίως καὶ ἡ πόλις τῶν Καλαβρύτων, ἥτις δικαιοῦται σεμνυνομένη ὅτι ἐκ τῶν σπλάγχνων αὐτῆς ἀνεπήδησαν αἱ πρῶται τοῦ ἀγῶνος φλόγες αἱ διασείσασαι μίαν αὐτοκρατορίαν. Λέγει δὲ τοῦτο οὐχὶ διὰ νὰ ὑπομνήσῃ ἀκαίρως τὰ ἄθλα τῆς ἐπαρχίας του, ἀλλὰ διότι ἡ ἐπισημότης αὐτῆς προκαλεῖ τὴν ἐπίσκεψιν διασήμων ξένων καὶ δὲν πρέπει νὰ ἐγκαταλείπηται ὅλως ἀμελημένη. Πρό τινων ἐτῶν ἡ πόλις τῶν Καλαβρύτων ἐστερεῖτο καὶ αὐτοῦ τοῦ ὕδατος, καὶ μόλις διὰ πολλῶν θυσιῶν καὶ ἀγώνων κατώρθωσαν οἱ κάτοικοι νὰ φέρωσιν ὕδωρ. Δυστυχῶς ὅμως ὑπάρχει χείμαρρός τις, ὅστις, ἐν ὥρᾳ χειμῶνος μάλιστα, πολύορμος καταῤῥέων, οὐ μόνον διακόπτει τὴν συγκοινωνίαν, ἀλλὰ καὶ κατακλύζει τὴν πόλιν καὶ κίνδυνος εἶναι νὰ τὴν καταστρέψῃ. Ἐκ τούτου ἡ ἐπιτροπὴ προτείνει τὴν εἰς 30,000 αὔξησιν τοῦ σημειουμένου ἐν τῷ προϋπολογισμῷ ποσοῦ τῶν 20,000 δραχμῶν δι' ἔμφραξιν ῥηγμάτων εἰς ποταμοὺς καὶ χειμάῤῥους κτλ. Παρακαλεῖ δὲ τὴν Βουλὴν νὰ ἐγκρίνῃ τὴν αὔξησιν ταύτην, ἵνα ἐπαρκέσῃ ὡρισμένως καὶ διὰ τὴν ἔμφραξιν τοῦ χειμάῤῥου Καλαβρύτων.

Ἐπέφερεν ἄλλος, ὅτι τοιοῦτος χείμαρρος κατακλύζει ἐπίσης καὶ τὸ χωρίον Κεράσοβον τῆς ἐπαρχίας Μεσολογγίου, ὅστις μάλιστα ἀλλάξας κοίτην τῷ 1849, παρέσυρεν ἕνα μύλον, κατέστρεψεν οἰκίας καὶ διέφθειρε 240 στρέμματα ἀμπέλων. Καθ' ὅλου δὲ τὸ διάστημα τοῦτο οὐχὶ μόνον δὲν κατωρθώθη νὰ τὸν ἐπαναφέρῃ τὸ δημόσιον εἰς τὴν κοίτην του, ἀλλ' οὔτε μηχανικὸς ἐστάλη πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον. Ἐντεῦθεν δὲ καὶ τὸ δημόσιον καὶ οἱ ἰδιῶται ἐξακολουθοῦν ζημιούμενοι, ἐνῷ ἐν

διαστήματι 11 χρόνων ἡ μὲν Κυβέρνησις ἤθελεν ἔχει ὠφέλειαν 30,000 δραχμῶν, οἱ δὲ ἰδιῶται 200,000. Διὸ παρακαλεῖ καὶ αὐτὴ νὰ σημειωθῶσιν αἱ προτεινόμεναι 10,000 δραχ. εἰδικῶς διὰ τὴν ἔμφραξιν τῶν χειμάρρων Κερασόβου καὶ Καλαβρύτων.

Εἰπόντος δὲ τοῦ ὑπουργοῦ, ὅτι εἶναι περιττὴ ἡ προσθήκη τῶν 10,000 δραχμῶν, διότι αἱ ζητούμεναι διὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ 20,000 θέλουν δαπανηθῆ ὅπου ἡ ἀνάγκη εἶναι μᾶλλον κατεπείγουσα· ἐπέφερεν ὁ εἰσηγητὴς, ὅτι προτείνασα ἡ ἐπιτροπὴ τὴν προσθήκην 10,000 δραχμῶν διὰ τοὺς χειμάρρους Καλαβρύτων, Κερασόβου καὶ Καλαμῶν, ἐπιμένει εἰς τὴν προσθήκην ταύτην ἵνα εὐκολύνῃ εἰδικῶς τὴν κατάρτισιν τῶν τριῶν τούτων ἔργων ὡς λίαν κατεπειγόντων. Ἀλλ' ἂν ὁ ὑπουργὸς δὲν θέλῃ νὰ προστεθῶσιν αἱ 10,000 δραχ. ἂς σημειωθῇ ἐν τῷ προϋπολογισμῷ, εἰς τὸ εἰδικὸν φύλλον τῶν λεπτομερειῶν, σελὶς 136, ὅτι αἱ σημειούμεναι 20,000 δραχμαὶ θέλουσι χρησιμεύσει *ἰδίως διὰ τὴν ἔμφραξιν τῶν χειμάρρων τοῦ χωρίου Κερασόβου καὶ τῶν πόλεων Καλαβρύτων καὶ Καλαμῶν*, καὶ τότε ἡ ἐπιτροπὴ δὲν ἐπιμένει διὰ τὴν προσθήκην τῶν 10,000 δραχμῶν.

Οὕτω δὲ ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα παρεδέχθη καὶ τὸ 13 ἄρθρον διὰ ἀναστάσεως, διορθωθέντος ὡς ἀνωτέρω τοῦ ἐν σελίδι 136 τῶν λεπτομερειῶν ἐδαφίου ὑπὲρ τῆς ἐμφράξεως τῶν χειμάρρων Κερασόβου, Καλαβρύτων καὶ Καλαμῶν ὡς παρεδέχθη ἐπίσης καὶ τὸ 14 ἄρθρον, ἔχοντα ἀμφότερα οὕτως·

« Ἄρθρον 13. Ἀποξήρανσις ἑλῶν καὶ τελμάτων. 119,128

» 14. Καταμερίσεις πόλεων . . . 5,000 ».

Γενομένης δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ ε. κεφαλαίου, ἀναβαίνοντος εἰς 705650 δραχμὰς, ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Α. Πετροπουλάκην καὶ Β. Παλαμίδην, συνήχθη κατὰ τὸ ἐνταῦθα προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν πίστωσιν αὐτοῦ παμψηφεὶ διὰ ψήφων 90.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἕξης ζητήματος·

« Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὸ σύνολον τοῦ κεφ. Ε'. τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργείου, ναὶ ἢ ὄχι; »

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Κωνς. Θεοδώρου	Ἰωάννης Σωτηριάδης . . .

Ἀντώνιος Βενιζέλος . . . N	Ἀσημάκης Χαριλάμπης . .
Δημ. Γιαννούλης . . . . N	Δεων. Ν. Πετιμεζᾶς . . . N
Γ. Ν. Καΐρης . . . . . N	Χαρίλαος Θεοχαρόπουλος . .
Νικόλαος Π. Ἀθανασίου . . N	Γρηγόριος Κορφιωτάκης . . N
Δημήτριος Τσάκρης . . . N	Ἰωάννης Ζάρκος . . . . . N
Ἀνδρέας Δανάπουλος . . . N	Γεώργιος Περωτῆς . . . . N
Ἰωάννης Βλάσσης . . . . N	Α. Κοντόσταυλος . . . . N
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς . . N	Ἰωάννης Μπαλάφας . . . N
Γεώργιος Α. Ῥάλλης . . N	Γεώργιος Μιχαήλ . . . .
Γεώργιος Σκοῦφος	Ἀνδρέας Δεληγιάννης . . N
Σταῦρος Βλάχος . . . . N	Γ. Πλαπούτας . . . . .
Ἰω. Καραγιαννόπουλος . . .	Ἀντ. Ἀντωνόπουλος . . . N
Ἀθανάσιος Ἴσκος	Πέτρος Δελιγιάννης . . . N
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς . . N	Παθητὸς Ῥεβελάκης . . . N
Φίλων Φίλωνος . . . . . N	Κωνσταντῖνος Κυπριάδης . N
Λεωνίδας Λογοθέτης . . . N	Ἰωάννης Δεληγιάννης . . . N
. . . . .	Σταῦρος Καμπερόπουλος . . N
Γεώργιος Γερακαράκης . . N	Ἀνδρέας Νοταρᾶς . . . . .
Λεωνίδας Πετροπουλάκης . N	Ἀριστείδης Μεντσελόπουλος .
Θ. Τσαννετάκης . . . . N	Ἐμμανουὴλ Τσοῦχλος . . .
Ἰωάννης Σκρᾶκας . . . . N	Χαράλ. Α. Χριστόπουλος . N
Α. Παπαθανασίου . . . . N	Ν. Χ. Παναγιώτου . . . .
Ἐλευθέριος Καλογερᾶς . . N	Δημ. Σακελλαράκης . . . N
Ν. Παπαμιχαλόπουλος . . N	Σ. Κοπανίτσας . . . . . N
Σταμάτιος Μήτσας . . . N	Ἐμμανουὴλ Μελετόπουλος . N
Ἀνδρέας Ζέρβας . . . . N	Ν. Λεώπουλος . . . . .
Γ. Κ. Βελῆς . . . . . N	Λουκᾶς Στεφάνου . . . . N
Δημήτριος Ζῶτος	Νίκος Βουλπιώτης . . . . N
Γ. Γιολδάσης . . . . . N	Β. Ρ. Παλαμίδης . . . . .
Ἰωάννης Χατσόπουλος . . N	Α. Ἀλεξανδρόπουλος . . . N
Λύσανδρος Βιλαέτης . . N	Ἰω. Ν. Ταμπακόπουλος . .
Ἀνδρέας Λύγεριος . . . N	Γ. Ν. Ῥεβελιώτης . . . .
Νικόλαος Σαΐνης . . . . N	Δημήτριος Φιλάρετος . . .
Λύγερινὸς Πετραλιᾶς . .	Μελέτιος Χ. Μελέτης . . . N
Γεώργιος Διαμάντης . . .	Νικόλαος Δικαῖος . . . N
Ἀναγνώστης Δημητρίου . .	Δ. Σακελλαριάδης . . . . N
Γασ. Δελένδας	Ἔπαμιν. Δελιγιώργης . . .
Σπ. Μαρκεζίνης . . . . N	Π. Τσιμπουράκης . . . .
Ν. Βαρβαρῆγος	Ἀλέξανδρος Κουμουνδοῦρος . N
Θρασύβουλος Α. Ζαΐμης . . N	Παναγιώτης Παπατσώνης . .

Σπ. Αντωνόπουλος	Νικόλαος Γαΐνης . . . . N
Ἰω. Προβελέγιος . . . . N	Ἀθανάσιος Μησυρλῆς . . . N
Ἰω. Γαταράκης . . . . . N	Γεώργιος Μπάστας . . . N
Σ. Βαρότσης . . . . . N	Ἰωάννης Μανιώτης . . . N
Ἐμμ. Ναυπλιώτης . . . . N	Ἰωάννης Δουλίδης . . . . N
Κων. Κρίσπης . . . . N	Κωνστ. Πλατύς . . . . N
Νικόλαος Τσαβέλλας . . . N	Ἀν. Ῥενουάρδος . . . . N
Νικόλαος Καναβός . . . N	Μιχαὴλ Σολωμός . . . . N
Α. Παπαδημητριάδης . . .	Γεώργιος Ναύτης . . . . N
Θ. Μιχαλόπουλος	Ἰωάννης Σαγρέδος . . . . N
Π. Μ. Ἰατρὸς	Παναγιώτης Τάθης . . . N
Κίμων Χριστοδούλου . . . N	Ἀντων. Ἀρμάος . . . . . N
Στέφανος Α. Δούκας	Γρηγόριος Μανοῦσος . . .
Ἰωάννης Κατσάκος	Ἀδαμ. Διαμαντόπουλος . .
Δημ. Κουμουνδουράκης . . N	Δημ. Πολυχρονόπουλος . .
Βενετσάνος Κυβέλος . . . N	Δημήτριος Βότσαρης . . .
Νικόλαος Πιπεράκος . . N	Γεώργιος Ι. Στάϊκος . . .
Χ. Χριστόπουλος . . . . N	Νικόλαος Πιπῖνος . . . . N
Π. Κανελλόπουλος	Κωνστ. Δουζίνας . . . .
Νικόλαος Μοσχούλας . . . N	Ἀνδρέας Γ. Κουντουριώτης .
Π. Ἀργυρόπουλος	Δημήτριος Βουδούρης . . .
Ν. Πανουριᾶς	Ἀντώνιος Τσαμαδός . . N
Εὐθ. Κεχαγιᾶς . . . . . N	Πέτρος Χ. Πέτρος . . . .
Κωνσταντῖνος Βλάμης . . N	Εὐαγγέλης Βαλατσός . . .
Βενιζέλος Ῥοῦφος	Σ. Σκουμπουρδῆς . . . .
Ἀνδρέας Χ. Λόντος . . . N	Εὐαγγέλης Κοντογιάννης . .
Παναγ. Καλαμογδάρτης . . N	Λύγερινὸς Ἀξέρωφ . . . N
Κωνστ. Κωνστάκης . . . N	Ἀναγν. Μάντσαρης . . . . N
Ἀνάργ. Α. Χ. Ἀναργύρου . N	Δημήτριος Κριζώτης . . N

Ἀναγνωσθέντα δὲ τὰ ἄρθρα 1 καὶ 2 τοῦ Γ'. κεφαλαίου, ἐγένοντο δεκτὰ δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως, ἔχοντα οὕτω·

Κεφαλ. Γ'. Δημόσιοι οἰκοδομαί.

« 1. Μισθοὶ καὶ ἔξοδα ὑπηρεσίας 15,520

2. Ἐπισκευὴ δημοσίων οἰκοδομῶν . . . . . 50,000 »

Ἀναγνωσθέντος δὲ καὶ τοῦ 3 ἄρθρου μετὰ τῆς ἐπ' αὐτοῦ γνώμης τῆς ἐπιτροπῆς, προτεινούσης ν' αὐξηθῇ ἡ διὰ τὴν κατασκευὴν τοῦ βουλευτηρίου δαπάνη κατὰ 40 ἔτι χιλιάδας δραχμῶν· ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς παρετήρησεν ὅτι δὲν εἶναι ἀναγκαία ἡ αὔξησις τῆς δαπάνης, καθ' ὅσον τὸ

προϋπολογισθὲν ποσὸν ἐπαρκεῖ ἀναλόγως τῶν ἀναγκῶν καὶ τῶν μέσων μας.

Ἐπὶ τούτοις ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα, δὲν παρεδέχθη τὴν περὶ αὐξήσεως τῆς δαπάνης γνώμην τῆς ἐπιτροπῆς μὴ ἀναστᾶσα· παρεδέχθη δὲ τὸ ἄρθρον κατὰ τὸν προϋπολογισμὸν δι' ἀναστάσεως, ἔχον οὕτω·

« 3. Κατασκευὴ δημοσίων οἰκοδομῶν . . . . 100,000 »

Ἐπίσης δὲ παρεδέχθη καὶ τὸ σύνολον τοῦ Γ'. κεφαλαίου, ἀναβαῖνον εἰς 165,520 δραχμὰς, διὰ ψήφων 91, κατὰ πρωτόκολλον ψηφοφορίας σχεδὸν ἀπαράλλακτον τῷ προηγηθέντι.

Ἀναγνωσθέντος δὲ τοῦ 1 ἄρθρου τοῦ Ζ'. κεφαλαίου μετὰ τῆς ἀκολούθου γνώμης τῆς ἐπιτροπῆς·

« Κατὰ τὴν θέσιν Μάτεσι τοῦ Ἀλφειοῦ ποταμοῦ ὑπῆρχεν ἄλλοτε γέφυρα, διευκολύνουσα τὴν συγκοινωνίαν τῶν ἐπαρχιῶν Γορτυνίας, Ἠλείας καὶ Ὀλυμπίας· ἐπαναλαμβάνουσα ἡ ἐπιτροπή σας τὴν περὶ τούτου σύστασιν τῆς περυσινῆς ἐπιτροπῆς συνιστᾶ τὴν ἀνέγερσιν τοιαύτης γεφύρας κατὰ τὴν θέσιν ταύτην ὡς καὶ τὴν ἐπιδιόρθωσιν τῶν μεταξὺ Αἰτωλίας καὶ Τριχωνίας πολυτίμων γεφυρῶν Ἀλαμάπεη, δι' ὧν συγκοινωνεῖ ὅλη ἡ δυτικὴ Ἑλλάς. Ἡ ἐργασία αὕτη εἶναι κατεπείγουσα, διότι ἂν δὲν ληφθῇ ταχίστη πρόνοια θέλουσιν ἀπαιτηθῇ μετὰ παρέλευσιν χρόνου μεγάλα χρηματικὰ ποσὰ εἰς ἀνακαίνισιν· ἔτι δὲ παρίσταται ἀνάγκη καὶ τῆς ἐπισκευῆς τῆς κατὰ τὸν δῆμον Ἀγραίων γεφύρας καλουμένης τοῦ Μανόλη. Διὰ νὰ πραγματοποιηθῶσι δὲ ταῦτα εἶναι ἴσως ἀνάγκη τῆς αὐξήσεως τοῦ ἐν τῷ προϋπολογισμῷ ὑπολογισθέντος ποσοῦ εἰς ἐπισκευὴν δημοσίων ὁδῶν· ὅθεν ἡ ἐπιτροπή σας δὲν διστάζει νὰ σᾶς προτείνῃ τὴν αὔξησιν τῆς αἰτουμένης πιστώσεως τῶν δραχ. 100,000 εἰς 120,000. »

Εἷς μὲν παρετήρησεν, ὅτι πρὸ δύω ἤδη μηνῶν εἶχεν ἀπευθύνει εἰς τὸ ὑπουργεῖον ἐπερώτησιν περὶ διορθώσεως ἀναγκαίων τινῶν γεφυρῶν, καὶ οὔτε ἀπάντησις ἐδόθη, ἐνῷ διὰ τὴν ἔλλειψιν αὐτῶν ἡ κόπτεται ἡ συγκοινωνία ἢ πληρώνονται καθ' ἑκάστην οἱ πολῖται. Εἰς τὴν πατρίδα του εἴκοσιν ἤδη ἔτη λέγουν ὅτι θέλουσιν ἀνοικοδομήσει τὴν γέφυραν Ἀλφειοῦ, στέλλονται δὲ καὶ οἱ ἀναγκαῖοι μηχανικοί, καὶ ὅμως δὲν γίνεται τίποτε. Διὸ παρακαλεῖ τὴν Βουλὴν νὰ συστήσῃ τὸ ἔργον εἰς τὴν Κυβέρνησιν.

Ἄλλος δέ τις ἐπέρεεν, ὅτι αἱ γέφυραι τοῦ Ἀλαμάπεη ἔχουν ἀπόστασιν μιᾶς καὶ ἡμισείας ὥρας, καὶ εἶναι γέφυραι συνεχεῖς

καὶ οὕτως εἰπεῖν ἀλληλένδετοι. Ἀλλὰ μετὰ τὴν ἀποκατάστασιν τῶν πραγμάτων οὐδεμία ἐδόθη εἰς αὐτὰς προσοχή, ὥστε κινδυνεύουν σχεδὸν νὰ καταστραφῶσι καὶ κατὰ συνέπειαν νὰ διακοπῇ ἡ συγκοινωνία ὅλης τῆς δυτικῆς Ἑλλάδος. Ὅσον δ' ἀφορᾷ τὴν καλουμένην γέφυραν τοῦ Μανώλη, δὲν δύναταί τις νὰ φαντασθῇ τὸ μεγαλεῖον αὐτῆς. Εἶναι ἔργον ἀληθῶς γιγαντῶδες, καὶ ἂν παραμεληθεῖσα καταρρύσῃ, δὲν ἀρκοῦν πρὸς ἐπισκευὴν 300,000 δραχ. ἐνῷ ἤδη ζητοῦνται 3,000 μόνον. Διὰ ταῦτα ἀνάγκη νὰ γίνῃ ἡ ἐπισκευὴ τῶν πολυτίμων τούτων γεφυρῶν, καὶ παρακαλεῖ τὸ Σῶμα νὰ ἐγκρίνῃ τὴν πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον φερομένην ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς αὔξησιν 20,000 δραχμῶν.

Καὶ ἄλλου δὲ ἐκθέσαντος τὰ αὐτὰ περὶ τῶν γεφυρῶν τοῦ Ἀλαήμπεη καὶ Μανώλη, παρετηρήθη ὑπό τινος ὅτι ἡ περὶ προσθήκης 20,000 χιλιάδων δραχμῶν πρότασις γίνεται ἐπ' ἀμφοτέρων τῶν ἄρθρων, ἤτοι ἐπὶ τοῦ ὅλου Ζ'. κεφαλαίου.

Συμφωνήσαντος δὲ καὶ τοῦ ὑπουργοῦ τῶν οἰκονομικῶν εἰς τὴν προσθήκην, ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα παρεδέχθη τὸ 1 καὶ 2 ἄρθρον δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως μετὰ τῆς ἐπ' ἀμφοτέρων προσθήκης τῶν 20,000 δραχμῶν. Ἔχουσι δὲ τὰ ἄρθρα οὕτω.

Κεφάλ. Ζ'. Ὁδοποιΐα.

«1. Ἐπισκευὴ δημοσίων ὁδῶν 120,000

2. Κατασκευὴ δημοσίων ὁδῶν. . . . . 293,572»

Συστήσαντος δέ τινος εἰς τὸν ὑπουργὸν τὴν ὅσον ἔνεστι ταχυτέραν ἐπισκευὴν τῶν γεφυρῶν Ἀλαήμπεη καὶ Μανώλη, καθ' ὅσον κινδυνεύουν νὰ καταστραφῶσιν, ἡ Βουλὴ παρεδέχθη καὶ τὸ σύνολον τοῦ Ζ'. κεφαλαίου, ἀναβαῖνον εἰς δραχ. 413,572 δραχμάς, παμψηφεὶ διὰ ψήφων 78.

Ἀκολούθως ἀναγνωσθὲν ἐγένετο δεκτὸν δι' ἀναστάσεως καὶ τὸ 1 ἄρθρον τοῦ Η'. κεφαλαίου, ἔχον ὡς ἑξῆς·

Κεφαλ. Η'. Λιμένες.

«1. Ἀνέγερσις φάρων καὶ φανῶν . . . . . 13,866.»

Ἐπὶ δὲ τοῦ 2 ἄρθρου ἐξέθηκέ τις, ὅτι διὰ νόμου ὑπεβλήθη φόρος πρὸς κατασκευὴν τοῦ λιμένος Ἄνδρου, ἐφ' ᾧ συνηθροίσθησαν 15 περίπου χιλιάδες δραχμῶν, καὶ ἔγεινεν ἔναρξις τοῦ ἔργου, ἀλλ' ἐκ τῆς ἐλλείψεως τῶν ἀναγκαίων μηχανικῶν ἐσταμάτησε καὶ μένει σήμερον ἐκκρεμές. Ἐπειδὴ δὲ τὸ ὑπουργεῖον ἐφρόντισεν ἤδη νὰ πέμψῃ μηχανικοὺς καὶ μετὰ μικρὸν ἄρχεται πάλιν ἡ ἐργασία, παρακαλεῖ τὴν Κυβέρνησιν νὰ ἔλθῃ εἰς βοήθειαν τῶν κατοίκων δι' ἐτησίας συνδρομῆς 5—6000 δραχμῶν πρὸς διευκόλυνσιν τῆς περαιώσεως τοῦ ἔργου, καθ' ὅσον καὶ σπουδαῖον καὶ πολυδάπανον εἶναι, ἡ δὲ Κυβέρνησις μόνον τὴν πρώτην φορὰν συνεισέφερε 5,000 δραχμῶν.

Τῆς δὲ Βουλῆς συστησάσης τὴν ἀνωτέρω πρότασιν εἰς τὸ ὑπουργεῖον, ἐπρότεινεν ἄλλος νὰ δοθῶσι 10,000 δραχμαὶ πρὸς κατασκευὴν τοῦ λιμένος Τήνου, ἀρξαμένης ἤδη, καὶ 2,000 ἔτι δραχμαὶ πρὸς ἀνέγερσιν φάρου εἰς Πάνορμον καὶ ἀπορρύγην τῶν ἕνεκα τῆς ἐκεῖ ὑπαρχούσης ὑφάλου κινδύνων.

Ἡ δὲ Βουλὴ συνέστησε καὶ τὰς προτάσεις ταύτας εἰς τὸ ὑπουργεῖον.

Μετὰ ταῦτα ἐπέφερεν ἄλλος, ὅτι μία τῶν κυρίων φροντίδων, ἃς ὤφειλε νὰ ἀναλάβῃ ἡ Κυβέρνησις, εἶναι καὶ ἡ ἀνόρυξις τοῦ λιμένος Μεσολογγίου, τῆς ἡρωϊκῆς αὐτῆς πόλεως, ἥτις προσέθηκε τὰς ὡραιοτέρας σελίδας εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς παλιγγενεσίας ἡμῶν. Διὸ συνιστᾷ ὅσον οἷόν τε τὸ ἔργον τοῦτο εἰς τὴν Κυβέρνησιν, καθ' ὅσον ἄλλως ἐξ αὐτοῦ θέλει ὠφεληθῇ ὁλόκληρος ὁ νομὸς τῆς δυτικῆς Ἑλλάδος. Τὴν αὐτὴν δὲ σύστασιν κάμνει καὶ διὰ τὸν λιμένα Στυλίδος, τοῦ ὁποίου τὰ ὕδατα εἶναι τόσον ῥηχά, ὥστε τὰ πλοῖα προσορμίζονται δύω ὥρας μακράν.

Ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργός, ὅτι εἶναι ἐντελῶς σύμφωνος πρὸς ὅσα ὁ βουλευτὴς Εὐρυτανίας ἐξέθηκε περὶ τοῦ Μεσολογγίου, τῆς εὐκλεοῦς ταύτης πόλεως ἥτις δικαιοῦται εἰς μεγάλας θυσίας, πολὺ δὲ μᾶλλον εἰς τὴν ἀνόρυξιν τοῦ αὐλακος, ἥτις θέλει ἀναστήσει οὐχὶ μόνον τὴν πόλιν, ἀλλὰ καὶ τὸν νομὸν ὅλον. Ἀλλ' ἡ ἀποτρέψασα τὴν Κυβέρνησιν δυσκολία εἶναι τὸ μέγα καὶ ὑπέρογκον ποσὸν, τὸ ὁποῖον ὑπελογίσθη ὅτι ἀπαιτεῖται πρὸς τοῦτο. Ἂν ἡ δαπάνη ἠδύνατο νὰ περιορισθῇ μέχρι 200,000 χιλιάδων δραχμῶν, ἡ Κυβέρνησις δὲν ἤθελε δυσκολευθῇ νὰ δώσῃ τὸ ποσὸν τοῦτο εἴτε προκαταβολικῶς εἴτε καὶ ὡς συνδρομήν. Ἐπειδὴ ὅμως τὸ ἀπαιτούμενον ποσὸν εἶναι πολὺ μεγαλείτερον, ἤθελεν εἶσθαι καλὸν ἂν τὰ δημοτικὰ συμβούλια συνήρχοντο καὶ ἀπεφάσιζον φόρον τινὰ πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον, ὅτε καὶ ἡ Κυβέρνησις ἤθελεν ἔλθει βεβαίως εἰς ἀνάλογον συνδρομὴν καὶ ἐπικουρίαν.

Ἐπέφερεν ὁ βουλευτὴς Μεσολογγίου, ὅτι ἡ πόλις αὕτη, περὶ τῶν ἀναμνήσεων τῆς ὁποίας δὲν θέλει νὰ εἴπῃ τίποτε, εὑρίσκεται εἰς τὴν ἐλεεινὴν κατάστασιν εἰς ἣν ἦτον ὅτε ἐξῆλθεν ἐκ τῶν καταστροφῶν τοῦ ἀγῶνος, καὶ εἶχε καθῆκον ἡ Κυβέρνησις νὰ προνοήσῃ περὶ αὐτῆς. Ἀλλὰ καὶ ὑπὸ οἰκονομικὴν ἐπο-

ψιν τὸ ὑπουργεῖον ὤφειλε νὰ ἐπιχειρήσῃ τὴν ἀνόρυξιν τοῦ αὐλακος, διότι ἡ μεταφορὰ τῶν ἁλάτων ἀναβαίνει σήμερον εἰς 20 λεπτὰ τὴν χιλιάδα, ἐνῷ, ἂν ἦτον ἀνοιγμένος ὁ αὐλαξ, δὲν ἤθελε φθάνει οὔτε τὸ 1/3. Σήμερον ὅμως οὐχὶ μόνον τῶν πραγμάτων ἀλλὰ καὶ τῶν ἀνθρώπων ἡ μετάβασις καταντᾷ δύσκολος. Ἂν λοιπὸν ἡ Κυβέρνησις ἐπέβαλλε φόρον 25 λεπτὰ ε᾽ς πᾶν ἄτομον, ἤθελεν ἔχει κατ᾽ ἔτος 50 χιλιάδας δραχμάς. Προστιθεμένης δὲ καὶ τῆς ἐκ τῆς μεταφορᾶς τοῦ ἅλατος ὠφελείας, διὰ μόνων τῶν πόρων τούτων ἤθελε δυνηθῇ ἐν βραχεῖ διαστήματι νὰ περαιώσῃ τὸ ἔργον, καθ᾽ ὅσον δὲν ἀπαιτεῖται, ὡς ὑπελογίσθη, μεγάλη δαπάνη, ἀφοῦ εἰς τὸν αὔλακα τοῦτον δὲν ὑπάρχει εἰμὴ *λάσπη* καὶ *κόκκαλα* τούρκων. Δὲν εἶναι δὲ δυνατὸν νὰ ψηφίσωσι τὰ δημοτικὰ συμβούλια ἕκτακτον φόρον, διότι δὲν ἐπιτρέπει τοῦτο ἡ δυστυχὴς τῶν πολιτῶν θέσις, τὰ δὲ ἔσοδα τοῦ δήμου μόλις φθάνουσι τὰς 20,000 δραχμάς. Τελευταῖον καὶ αὐτὸς ὁ σεβαστὸς ἡμῶν Βασιλεὺς, εἴτε διότι ἐπωνομάσθη *Κόμης Μεσολογγίου*, εἴτε διότι ἡ πόλις ἀντέστη εἰς τὴν ἀντάρσίαν τοῦ Ζέρβα ἢ καὶ δι᾽ ἄλλους συνάμα λόγους, ὑπεσχέθη δὶς εἰς τὴν πόλιν τὴν ἀνόρυξιν τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος αὔλακος, καὶ δι᾽ ὅλα ταῦτα συμπεραίνει ὅτι δὲν πρέπει νὰ ἀναβληθῇ ἐπὶ πλέον.

Διαβεβαιώσαντος δὲ τοῦ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ, ὅτι ἐκ μέρους τοῦ Βασιλέως ἐδόθησαν τῷ ὄντι ἐπανειλημμέναι διαταγαὶ περὶ τούτου, ἀλλὰ τὸ ὑπουργεῖον δὲν ἠδυνήθη νὰ προβῇ εἰς τὸ ἔργον δι᾽ ἃς ἀνέφερε δυσκολίας· ἡ Βουλὴ ἀπεφήνατο ὅτι συνιστᾷ στενότατα εἰς τὸ ὑπουργεῖον τὴν ἀνόρυξιν τοῦ αὔλακος Μεσολογγίου.

Λαβὼν μετὰ ταῦτα τὸν λόγον ἐξέθηκεν ἕτερος, ὅτι ἡ Νάξος εἶναι μία τῶν εὐφορωτέρων νήσων τοῦ Αἰγαίου, ἥτις διὰ τὴν φορολογίαν τῶν προϊόντων της συνεισφέρει ἀρτιούντως εἰς τὸ δημόσιον ταμεῖον, ἐκτὸς δὲ τούτου, ἐν τῇ νήσῳ ταύτῃ ὑπάρχει καὶ εἷς τῶν σημαντικωτέρων πόρων τοῦ δημοσίου ταμείου, ἡ Σμύρις. Ἀλλ᾽ ἐνῷ ἡ φύσις ἐδώρησεν εἰς τὴν νῆσον ταύτην ἀρκετὰ πλεονεκτήματα, ἀφ᾽ ἑτέρου ἠδίκησε αὐτὴν εἰς τοιοῦτον βαθμόν, ὥστε ὅλα τὰ δῶρα της ταῦτα μηδενίζονται, καὶ τὸ ἀδίκημα συνίσταται εἰς τὸ ὅλως ἀλίμενον τῆς νήσου. Ἕνεκα δὲ τούτου οἱ κάτοικοι δὲν δύνανται νὰ ἔχωσι τὰ ἀπαιτούμενα πλοῖα πρὸς ἐξαγωγὴν τῶν προϊόντων των, οὐδὲ ξένα βεβαίως ἀποφασίζουσι νὰ κινδυνεύσωσι χάριν ἐμπορίου προσορμιζόμενα εἰς τὸ ἀλίμενον αὐτὸ μέρος, καὶ ἀπόδειξις ἐξ ναυάγια συμβάντα κατὰ τὸν παρελθόντα χειμῶνα εἰς τὴν νῆσον ταύτην ἕνεκα τῆς ἐλλείψεως ἀσφαλοῦς λιμένος· ἐννοεῖται δ᾽ ἐκ τούτου ὅτι οἱ κάτοικοι μὴ δυνάμενοι νὰ πωλῶσι τὰ προϊόντα των εἰς ἀναλόγους τιμάς, ἀλλ᾽ ὑποτετιμημένα πάντοτε, ἀποθαρρύνονται καὶ διὰ τὴν καλλιέργειαν τῶν ἄλλων προσοδοφόρων κτημάτων των.

Τὴν ἀνάγκην τῆς νήσου ταύτης παρατηρήσασα ἡ Κυβέρνησις, συνεπείᾳ ἐπανειλημμένων αἰτήσεων τῶν κατοίκων αὐτῆς, γενομένων διὰ τοῦ ἐπαρχιακοῦ συμβουλίου, ἔφερε νόμον πρὸ τεσσάρων ἐτῶν ἐπιψηφισθέντα, διὰ τοῦ ὁποίου ἐπεβλήθη πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς κατασκευῆς λιμένος ἕκτακτος φόρος πέντε ἐπὶ τῆς ἑκατὸν ἐφ᾽ ὅλων τῶν προϊόντων τῆς νήσου, ὑπεσχέθη δὲ καὶ ἡ Κυβέρνησις διὰ τοῦ νόμου τούτου νὰ συνεισφέρῃ ἀνὰ ἓξ χιλιάδας δραχμὰς κατ᾽ ἔτος ἐπὶ πενταετίαν.

Φαντασθῆτε τὴν τύχην τῶν κατοίκων τῆς νήσου βεβαρυμένων μὲ τὴν ἕκτακτον ταύτην φορολογίαν, ἀφοῦ ὅλοι γνωρίζομεν, καὶ πολλάκις ἐντὸς τοῦ περιβόλου τούτου ὑψώθη φωνὴ περὶ τοῦ καταβλιπτικοῦ τοῦ ὑπάρχοντος φορολογικοῦ συστήματος. Ἐν τούτοις ἀγογγύστως ἢ μᾶλλον εἰπεῖν εὐχαρίστως συνεισφέρουν τὸν ἕκτακτον αὐτὸν φόρον εὐελπιζόμενοι, ὅτι διὰ τῆς κατασκευῆς λιμένος θέλει βελτιωθῇ ἡ τύχη αὐτῶν. Τέσσαρα ὅμως ἔτη παρῆλθον ἤδη ἔκτοτε, ἐπέκεινα τῶν 150,000 δραχμῶν ὑπάρχουσιν ἐκ τοῦ φόρου τούτου εἰσπεπραγμένα παρὰ τοῦ δημοσίου ταμείου καὶ παρὰ πᾶσαν προσδοκίαν οὐδὲ κἂν ἐνάρξις τοῦ σωτηρίου διὰ τὴν νῆσον καὶ κοινωφελοῦς τούτου ἔργου ἐγένετο· ἔπρεπε, νομίζει, τοὐλάχιστον τὰ χρήματα ταῦτα νὰ παρακατατίθενται ἐπὶ τούτῳ εἰς τὴν ἐθνικὴν τράπεζαν καὶ νὰ μὴ ζημιοῦται οὕτω τὸ ταμεῖον τοῦ ἔργου χρηματικὸν ποσὸν ἴσον σχεδὸν μὲ τὴν ὑποσχεθεῖσαν διὰ τοῦ μνησθέντος νόμου παρὰ τῆς Κυβερνήσεως συνδρομήν.

Ἀπορεῖ δὲ πῶς, ἐνῷ διὰ τὸ ἔργον τοῦτο ὑπάρχει ὁ πόρος τῆς ἐκτελέσεως, τὸ ὑπουργεῖον δὲν λαμβάνει τὴν ἀπαιτουμένην φροντίδα. Τί λοιπὸν θέλομεν οὕτως περὶ πολλῶν ἄλλων κοινωφελῶν ἔργων, τῶν ὁποίων ἔχουσιν ἀνάγκην πολλαὶ τῆς Ἑλλάδος ἐπαρχίαι, καὶ τῶν ὁποίων πρόκειται νὰ ἀνευρεθῶσι καὶ οἱ πόροι τῆς ἐκτελέσεως;

Παραμένει νὰ εἴπῃ ὁ κύριος ὑπουργὸς τῶν ἐσωτερικῶν τίνες οἱ λόγοι τῆς τοιαύτης βραδύτητος καὶ τὸν παρακαλεῖ θερμῶς νὰ δώσῃ τὴν ἀπαιτουμένην ὥθησιν εἰς τὸ ἔρ-

γων, κυλόσον μάλιστα εἶναι ἤδη ὁ ἀριθμὸς καιρὸς, καθ' ὃν γίνονται τὰ τοιαῦτα ὑδραυλικὰ ἔργα.

Ἀπαντήσαντος δὲ τοῦ ὑπουργοῦ, ὅτι τὸ ἔργον ἀνεβλήθη μέχρι σήμερον δι' ἔλλειψιν κατακλήλου μηχανικοῦ, ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα παρεδέχθη καὶ τὸ 2 ἄρθρον τοῦ Η'. κεφαλαίου δι' ἀναστάσεως, ἔχον οὕτω·

«2. Κάθαρσις λιμένων . . . . . 61,000.»

Γενομένης δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ κεφαλαίου, ἀναβαίνοντος εἰς 74,866 δραχμὰς ψηφοφορίας, κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Ἰω. Βλάσσην καὶ Β. Παλαμίδην, συνήχθη, κατὰ τὸ προσαρτώμενον ἐνταῦθα τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν πίστωσιν αὐτοῦ παμψηφεὶ διὰ ψήφων 82.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἕξης ζητήματος·

«Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὸ κεφ. Ι' τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργείου, ναὶ ἢ ὄχι;»

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ

Κωνσταντῖνος Θεοδώρου . . N	Λεωνίδας Πετροπουλάκης . N
Ἰωάννης Σωτηριάδης	Θ. Τσανετάκης . . . . . N
Ἀντώνιος Βενιζέλος . . . . N	Ἰωάννης Σκφάκας . . . . . N
Δημ. Γιαννούλης . . . . . N	Ἀθανάσιος Παπαθανασίου . N
Γ. Ν. Καΐρης . . . . . N	Ἐλευθέριος Καλογερᾶς . . N
Νικόλαος Π. Ἀθανασίου . . N	Ν. Παπαμιχαλόπουλος . N
Δημήτριος Τσάκρης	Σταμάτιος Μήτσας . . . N
Ἀνδρέας Δανίπουλος . . . N	Ἀνδρέας Ζέρβας . . . . N
Ἰωάννης Βλάσσης . . . . . N	Γεώργιος Βιλῆς . . . . . N
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς . . N	Δημήτριος Ζῶτος . . . .
Γεώργιος Α. Ῥάλλης	Γεωργούλας Γιολδάσης . . N
Γεώργιος Σκοῦφος . . . . N	Ἰωάννης Χατσόπουλος . . N
Σταῦρος Βλάχος . . . . . N	Λύσανδρος Βιλαέτης . . . N
Ἰω. Καραγιαννόπουλος . . .	Ἀνδρέας Λύγερινός . . . .
Ἀθανάσιος Ἴσκος	Νικόλαος Σισίνης . . . . .
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς . . .	Αὐγερινὸς Πετρελιᾶς . . .
Φίλων Φίλωνος . . . . . N	Γεώργιος Διαμάντης . . .
Λεωνίδας Λογοθέτης . . N	Ἀναγνώστης Δημητρίου . .
. . . . .	Γασ. Δελένδας . . . . .
Γεώργιος Γεροβασάσης . . N	Σπ. Μαρκιζίνης . . . . N

Ν. Βαρβαρῆγος . . . . . N	Ἀλέξανδρος Κουμουνδοῦρος . N
Θρασύβουλος Α. Ζαΐμης . . N	Παναγιώτης Παπατσώνης . .
Δημάκης Χαραλάμπης . . N	Στέλιος Ἀντωνόπουλος . . N
Λεωνίδας Ν. Πετιμεζᾶς . . N	Ἰωάννης Πρ. Βελέγιος . . . N
Χαρίλαος Θεοχαράπουλος . N	Ἰωάννης Ταταράκης . . . N
Γρηγόριος Κορφιωτάκης . . N	Σπυρ. Βαρότσης . . . . N
Ἰωάννης Ζάρκος	Ἐμμ. Ναυπλιώτης . . . .
Γεώργιος Περωτῆς . . . . N	Κωνστ. Κρίσπης . . . . .
Α. Κοντόσταυλος . . . . N	Νικόλαος Τσαβέλλας . . . N
Ἰωάννης Μπαλάφας . . . N	Νικόλαος Καναβός . . . . N
Γεώργιος Μιχαήλ . . . . N	Α. Παπαδημητριάδης . . . N
Ἀνδρέας Δελιγιάννης . . N	Θ. Μιχαλόπουλος . . . .
Γ. Πλαπούτας	Παν. Μ. Ἰατρὸς . . . .
Α. Ἀντωνόπουλος	Κίμων Χριστοδούλου . . .
Πέτρος Δελιγιάννης . . . N	Στέφανος Α. Δούκας . . . .
Ποθητὸς Ῥεβελάκης . . . N	Ἰωάννης Κατσάκος . . . . N
Κωνσταντῖνος Κυπριάδης N	Δημήτριος Κουμουνδουράκης. N
Ἰωάννης Δελιγιάννης . . .	Βενετσάνος Κυβέλος . . .
Σταῦρος Καμπεράπουλος . .	Νικόλαος Πειράκος . . . .
Ἀνδρέας Νοταρᾶς	Χ. Χριστόπουλος . . . . N
Ἀριστείδης Μεντσελόπουλος .	Π. Κανελλόπουλος . . . . N
Ἐμμανουὴλ Τσοῦχλος . . .	Νικόλαος Μοσχούλας . . .
Χαραλ. Α. Χρηστόπουλος . N	Π. Ἀργυρόπουλος . . . . N
Νικόλαος Χ. Παναγιώτου . .	Νάκος Πανουριᾶς . . . . .
Δημήτριος Σακελλαράκης . N	Εὐθύμιος Κεχαγιᾶς . . . N
Σπυρίδων Κοπανίτσας . . N	Κωνσταντῖνος Βλάμης . . .
Ἐμμανουὴλ Μελετόπουλος . N	Βενιζέλος Ῥοῦφος . . . .
Νικόλαος Θ. Λεώπουλος . . N	Ἀνδρέας Χ. Λόντος . . . N
Λουκᾶς Στεράνου . . . . N	Παναγιώτης Καλαμογδάρτης.
Νῖκος Βουλπιώτης . . . . N	Κωνσταντῖνος Κωνστάκης . N
Β. Ρ. Παλαμίδης . . . . N	Ἀνάρ. Α. Χ. Ἀναργύρου . . .
Α. Ἀλεξανδρόπουλος . . . N	Νικόλαος Γκίνης . . . . .
Ἰω. Ν. Ταμπακόπουλος . . N	Ἀθανάσιος Μησυρλῆς . . . N
Γ. Ν. Ῥεβελιώτης	Γεώργιος Μπάστας . . . N
Δημήτριος Φιλάρετος . . .	Ἰωάννης Μανιώτης . . . .
Μελέτιος Χ. Μελέτης . . .	Ἰωάννης Δουλίδης . . . . N
Νικόλαος Δικαῖος . . . . N	Κωνσταντῖνος Πλατύς . . .
Δημ. Σακελλαριάδης . . . N	Ἀντώνιος Ῥενουάρδος . . . N
Ἐπαμειν. Δελιγιώργης . . . N	Μιχαὴλ Σολωμός . . . .
Παν. Τσιμπουράκης	Γεώργιος Ναύτης . . . . N

Ἰωάννης Σαγρέδος	Ἀνδρέας Γ. Κουντουριώτης .
Παναγιώτης Ψάθας . . . N	Δημήτριος Βουδούρης . . .
Ἀντώνιος Ἀρμάος	Ἀντώνιος Τσαμαδός . . . N
Γρηγόριος Μανοῦσος . . . N	Πέτρος Χ. Πέτρος . . . .
Ἀθαν. Διαμαντόπουλος . . N	Εὐαγγέλης Βαλαισές . . .
Δημ. Πολυχρονόπουλος . . .	Σ. Σκουμπουρδῆς . . . .
Δημήτριος Βότσαρης . . .	Εὐαγγέλης Κοντογιάννης . .
Γεώργιος Ι. Στάϊκος	Αὐγερινὸς Ἀδέρωφ . . . . N
Νικόλαος Πιπῖνος . . . . N	Α. Μάντσαρης . . . . . N
Κωνστ. Δουζῖνας	Δημήτριος Κριεζώτης . . N

Ἀναγνώσθη εἶτα τὸ ἄρθρον 1 τοῦ κερ. Θ'. μετὰ τῶν ἑπομένων παρατηρήσεων τῆς ἐπιτροπῆς·

« Εὐχαρίστως ἡ ἐπιτροπή σας εἶδε τὴν χορηγουμένην εἰς τὸν δῆμον Ἑρμουπόλεως συνδρομὴν ἐκ δραχ. 2158 εἰς πληρωμὴν τοῦ ἑνὸς τετάρτου τῆς πρὸς συντήρησιν ἑνὸς ἀποσπάσματος πυροσβεστῶν ἀπαιτουμένης ἐτησίας δαπάνης. Ἀλλ' ἐντεῦθεν λαμβάνουσα ἀφορμὴν συνιστᾷ ἐπανειλημμένως εἰς τὴν Κυβέρνησιν ὅτι ἀπαιτεῖται νὰ λαμβάνῃ ὑπ' ὄψιν τὰς μεγάλας καὶ προφανεῖς ἀνάγκας δήμων τινῶν τοῦ Κράτους, μὴ ἐπαρκούντων ἐκ τῶν ἰδίων αὐτῶν μέσων πρὸς θεραπείαν των καὶ νὰ χορηγῇ ἐκ τῶν ἐσόδων ἀνάλογον συνδρομήν, ὡς π. χ. εἰς τὴν κοινότητα τῆς πόλεως Καρπενησίου, εἰς τὴν τοῦ Πύργου, τῆς Τριπόλεως καὶ ἄλλων μερῶν διὰ τὴν κατασκευὴν ὑδραγωγείων, τῶν ὁποίων ἀπόλυτον ἀνάγκην ἔχουσιν αἱ πόλεις αὗται. »

Προσέθηκε δέ τις ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ προτείνει νὰ δοθῇ συνδρομή τις καὶ εἰς τὸν δῆμον Τριπόλεως διὰ τὴν κατασκευὴν ὑδραγωγείου. Διὰ τὸ ἔργον τοῦτο ὁ δῆμος συνεισφέρει ἓν ποσόν, τὸ ὁποῖον ὅμως δὲν ἀρκεῖ εἰς τὴν ὅλην τοῦ ἔργου περαίωσιν καὶ ἐντεῦθεν θέλει προκύψει βραδύτης. Παρακαλεῖ ἑπομένως τὴν Βουλὴν νὰ δώσῃ τὴν συγκατάθεσίν της εἰς τὸ νὰ προκαταβληθῇ ὑπὸ τοῦ δημοσίου τὸ ὅλον τοῦ ἀπαιτουμένου ποσοῦ τῆς δαπάνης ἀτόκως, νὰ κρατηθῇ δὲ πρὸς ἐξόφλησιν τὸ κατ' ἔτος ὑπὸ τοῦ δήμου χορηγούμενον.

Ἐπήνεγκεν ἕτερος ὅτι ὁ δῆμος Ἄργους κατώρθωσε νὰ φέρῃ εἰς τὴν πόλιν ὕδωρ, ἀλλ' ἀπαιτεῖται ἤδη ἡ κατασκευὴ κρηνῶν. Ἐπειδὴ δὲ ἐν τῇ πόλει τοῦ Ἄργους σταθμεύει πάντοτε ἱππικὸν καὶ ὡς ἐκ τούτου τὸ δημόσιον ἀναγκάζεται νὰ δαπανᾷ κατ' ἔτος ἓν ποσὸν πρὸς διατήρησιν φρέατος διὰ νὰ ποτίζωνται οἱ ἵπποι, παρακαλεῖ τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν,

συνεννοούμενον μετὰ τοῦ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν νὰ χορηγήσωσιν εἰς τὸν δῆμον ὡς συνδρομὴν τὸ ποσὸν τῆς δαπάνης πέντε ἐτῶν καὶ οὕτω καὶ τὸ δημόσιον νὰ ἀπαλλαγῇ τῆς ἐτησίας αὐτῆς δαπάνης καὶ ἡ κατασκευὴ τῶν κρηνῶν νὰ κατορθωθῇ.

Οὕτω δὲ ἡ Βουλὴ ἐνωτισθεῖσα παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὸ ἄρθρον 1 μετὰ τῶν ἀνωτέρω συστάσεων ὡς καὶ ἐκείνων τῆς ἐπιτροπῆς· ἔχει δὲ τὸ ἄρθρον οὕτω·

Κερ Θ'. Βοήθειαι.

« Ἄρθρ. 1. Γενικαί . . . . . 2158. »

Ἐπὶ δὲ τοῦ ἄρθρου 2 παρετήρησέ τις ὅτι ἐγένετο ποτὲ λόγος ἀπὸ τοῦ βήματος τούτου περὶ τοῦ ὅτι μεταβάλλεται πολλάκις ἡ χρῆσις τῶν διαφόρων κονδυλίων καὶ ἡ παρατήρησις αὕτη πραγματοποιεῖται ἐπὶ τοῦ προκειμένου κονδυλίου, τὸ ὁποῖον εἶναι μὲν προσδιωρισμένον δι' ἀπρόβλεπτα δυστυχήματα, συμβαίνοντα εἰς πολίτας, ἔχοντας δικαιώματα εἰς τὴν πρόνοιαν τῆς Κυβερνήσεως, καὶ ἡ χρῆσις τοῦ ποσοῦ αὐτοῦ δικαίως ἀνετέθη εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν, ὡς ἔχον ἄμεσον μετὰ τοῦ λαοῦ σχέσιν, δυστυχῶς ὅμως τὸ πλεῖστον αὐτοῦ μέρος δαπανᾶται εἰς συντάξεις τακτικὰς καὶ εἰς φιλοδωρήματα, οὕτως εἰπεῖν, καὶ ἑπομένως ὁ προϋπολογισμὸς δὲν εἶναι ἀληθὴς κάτοπτρον τῆς κυβερνητικῆς ἐνεργείας. Ἡ ἐπιτροπὴ μᾶς λέγει ὅτι ἐκ τοῦ ποσοῦ τοῦ ἐν τῷ ἄρθρῳ 2 σημειουμένου, 50000 δραχμαὶ δαπανῶνται εἰς μηνιαίας συντάξεις, διδομένας κατὰ τὰς συμπαθείας τῶν ὑπουργῶν, ὁ δὲ ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν μᾶς εἶπεν ὅτι ἡ κατάστασις αὕτη θέλει ἐξακολουθεῖ μέχρι τῆς καταρτίσεως νόμου περὶ πολιτικῶν συντάξεων, ἥτις ὅμως ἀναβάλλεται, διότι θέλει αὐξήσει τὸν προϋπολογισμὸν τῶν ἐξόδων· αὐτὸς ὅμως νομίζει ὅτι ἀπέναντι τῶν ἐκ τοῦ νόμου αὐτοῦ ἐλπιζομένων ἀγαθῶν, δὲν πρέπει νὰ λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν ἡ ἐνδεχομένη αὔξησις.

Αἱ λοιπαὶ δὲ 48000 δραχ. χρησιμεύουσιν εἰς φιλοδωρήματα, εἰς κηδείας καὶ εἰς ἐφημερίδας. Δὲν ἀρνεῖται οὐδ' αὐτὸς ὅτι ἡ Κυβέρνησις δικαιοῦται νὰ ζητῇ τὴν διὰ τοῦ τύπου ὑπεράσπισίν της καὶ πρὸς πραγματοποίησιν τοῦ συνταγματικοῦ τούτου δικαιώματος τῆς Κυβερνήσεως προτείνει νὰ δοθῇ ἓν ποσὸν διὰ νὰ μισθοδοτηθῇ κατάλληλόν τι πρόσωπον πρὸς ἔκδοσιν ἐπισήμου ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, ἥτις νὰ τυπώνηται εἰς τὸ Β. Τυπογραφεῖον. Οὕτω δὲ ἡ Κυβέρνησις θέλει ἔχει καὶ τὴν εὐθύνην διὰ τὰ γραφόμενα καὶ θέλει δώσει συγχρόνως

τὸ παράδειγμα τῆς ἠθικοποιήσεως τοῦ τύπου ἵνα μὴ κατατᾷ· ὡς εἶπε καὶ ὁ ὑπουργὸς, εἰς ἀκολασίαν, τῆς ὁποίας ἀφορμὴ εἶναι ἡ ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως μίσθωσις διαφόρων ἐφημερίδων. Προτείνει λοιπὸν νὰ διαιρεθῇ τὸ ἄρθρον εἰς δύω καὶ τὸ μὲν 1 ἐκ δραχ. 50000 νὰ χρησιμεύῃ ἀποκλειστικῶς εἰς συνδρομὴν πολιτῶν ἐχόντων δικαιώματα, τὸ δὲ 2 ἐκ δραχ. 12000 νὰ χρησιμεύσῃ εἰς μίσθωσιν ἑνὸς τακτικοῦ ἐκδότου ἐφημερίδος.

Παρατηρήσαντος δὲ τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργοῦ ὅτι διὰ τὴν ἔκδοσιν μιᾶς τοιαύτης ἐφημερίδος ἀπαιτοῦνται 30000 δραχ. προσέθηκέ τις ὅτι ἄλλοτε διὰ τὴν ἔκδοσιν τῆς ἐφημερίδος « ἡ Ἑβδομὰς » ἥτις ἐξεδίδετο καὶ γαλλιστὶ, ἐδαπανῶντο 18000 μόνον δραχμαὶ καὶ τόσας δυνάμεθα νὰ χορηγήσωμεν καὶ ἡμεῖς πρὸς ἔκδοσιν μιᾶς ἐπισήμου ἐφημερίδος, ἥτις βεβαίως θέλει ἔχει καὶ ἄλλας συνδρομὰς ὑποχρεωτικὰς καὶ τυπονομένη εἰς τὸ Β. Τυπογραφεῖον δὲν θέλει ἔχει καὶ τὴν ἀνάγκην τῆς δαπάνης αὐτῆς.

Ἐπὶ τούτοις ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα παρεδέχθη τὸ ἄρθρον 2 κατὰ τὸν πίνακα, ἔχον οὕτως·

« Ἄρθρον 2. Ἰδιαίτερα. . . . . 98000. »

Γενομένης δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ Κεφαλαίου τούτου ἐκ δρ. 100158 ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ἰδίους ψηφολέκτας, συνήχθη κατὰ τὸ ᾠδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν πίστωσιν διὰ ψήφων 82 κατὰ 2, ἀρνηθέντος 1.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἐξῆς ζητήματος.

« Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὸ κεφ. Θ'. τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργείου, ναὶ ἢ ὄχι; »

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Κωνστ. Θεοδώρου . . . . Ν	Γεώργιος Α. Ῥάλλης . . .
Ἰωάννης Σωτηριάδης . . .	Γεώργιος Σκοῦρος . . . .
Ἀντώνιος Βενιζέλος . . . Ν	Σταῦρος Βλάχος . . . Ν
Δημ. Γιαννούλης	Ἰω. Καραγιαννόπουλος . Ν
Γ. Ν. Καΐρης . . . . . Ν	Ἀθανάσιος Ἴσκος . . . . Ν
Νικόλ. Π. Ἀθανασίου . . . Ν	Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς . . Ν
Δημήτριος Τσόκρης	Φίλων Φίλωνος . . . . . Ν
Ἀνδρέας Δανόπουλος	Λεωνίδας Λογοθέτης . . . .
Ἰωάννης Βλάσσης . . . . Ν	. . . . .
Δημήτριος Καλλιγρονᾶς . . Ν	Γεώργιος Γεροθανάσης . . .

Λεωνίδας Πετροπουλάκης . Ν	Ἀριστείδης Μεντσελόπουλος Ν
Θ. Τσανετάκης . . . . . Ν	Ἐμμανουὴλ Τσοῦχλος . . .
Ἰωάννης Σαφάκας . . . . Ν	Χαράλ. Α. Χριστόπουλος . Ν
Α. Παπαθανασίου	Ν. Χ. Παναγιώτου . . . .
Ἐλευθέριος Καλογερᾶς . . Ν	Δημήτριος Σακελλαράκης . . Ν
Ν. Παπαμιχαλόπουλος . . .	Σπυρίδων Κοπανίτσας . . .
Σταμάτιος Μήτσας . . . Ν	Ἐμμ. Μελετόπουλος . . . .
Ἀνδρέας Ζέρβας . . . . . Ο	Ν. Λεώπουλος . . . . . Ν
Γ. Κ. Βελῆς . . . . . Ν	Λουκᾶς Στεφάνου . . . . .
Δημήτριος Ζῶτος . . . . Ν	Νίκος Βουλπιώτης . . . . Ν
Γ. Γιολδάσης . . . . . Ν	Β. Ρ. Παλαμίδης . . . . Ν
Ἰωάννης Χατσόπουλος . . Ν	Α. Ἀλεξανδρόπουλος . . . Ν
Λύσανδρος Βιλαέτης	Ι. Ν. Ταμπακόπουλος, ἀρνεῖται
Ἀνδρέας Αὐγερινός. . . . Ν	Γ. Ν. Ῥεβελιώτης . . . .
Νικόλαος Σισίνης . . . . Ν	Δημήτριος Φιλάρετος . . .
Αὐγερινὸς Πετραλιᾶς . . . Ν	Μελέτιος Χ. Μελέτης . . .
Γεώργιος Διαμάντης . . . Ν	Νικόλαος Δικαῖος . . . . Ν
Ἀναγν. Δημητρίου	Ν. Σακελλαριάδης . . . . Ν
Γασ. Δελένδας . . . . Ν	Ἐπαμ. Δελιγιώργης . . . .
Σπ. Μαρκεζίνης . . . . Ν	Π. Τσιμπουράκης . . . . .
Ν. Βαρβαρῆγος	Ἀλέξανδρος Κουμουνδοῦρος .
Θρασύβουλος Α. Ζαΐμης . . Ν	Παναγιώτης Παπατσώνης . Ν
Ἀσημάκης Χαραλάμπης . . Ν	Σπ. Ἀντωνόπουλος . . . . Ν
Ἀεων. Ν. Πετιμεζᾶς . . . Ν	Ἰω. Προβελέγιος . . . . Ν
Χαρίλαος Θεοχαράπουλος . Ν	Ἰω. Ταταράκης . . . . . Ν
Γρηγόριος Κορριωτάκης . .	Σπυρ. Βαρότσης . . . . Ν
Ἰωάννης Ζάρκος . . . . Ν	Ἐμμ. Ναυπλιώτης . . . . Ν
Γεώργιος Περωτῆς	Κωνστ. Κρίσπης . . . . Ν
Α. Κοντόσταυλος . . . . Ν	Νικόλαος Τσαβέλλας . . . Ν
Ἰωάννης Μπαλάφας . . . Ν	Ν. Καναβός . . . . . Ν
Γεώργιος Μιχαήλ . . . . Ν	Α. Παπαδημητριάδης . . Ν
Ἀνδρέας Δελιγιάννης . . . Ν	Θ. Μιχαλόπουλος . . . . Ν
Γ. Πλαπούτας . . . . . Ν	Π. Μ. Ἰατρὸς . . . . .
Α. Ἀντωνόπουλος	Κίμων Χριστοδούλου . . .
Πέτρος Δελιγιάννης	Στέφανος Α. Δούκας . . . .
Ποθητὸς Ῥεβελάκης . . .	Ἰωάννης Κατσάκος . . . .
Κωνστ. Κυπριάδης	Δημ. Κουμουνδουράκης . . Ν
Ἰωάννης Δελιγιάννης . . .	Βενετσάνος Κυβέλος . . Ν
Σταῦρος Καμπερόπουλος . Ν	Νικόλαος Πιεράκος . . . Ν
Ἀνδρέας Νοταρᾶς	Χ. Χριστόπουλος . . . . .

Π. Κανελλόπουλος	Ἰωάννης Σαγρέδος . . . . N
Νικόλαος Μοσχούλας . . . N	Παναγιώτης Ψάθης . . . N
Π. Ἀργυρόπουλος . . . . N	Ἀντώνιος Ἁρμάος . . . . N
Ν. Πανουριᾶς	Γρηγόριος Μανοῦσος . . . .
Εὐθ. Κεχαγιᾶς . . . . . N	Ἀδαμ. Διαμαντόπουλος . . N
Κωνσταντῖνος Βλάμης . . N	Δημ. Πολυχρονόπουλος . . N
Βενιζέλος Ῥοῦφος . . .	Δημήτριος Βότσαρης . . . .
Α. Χ. Λόντος . . . . . N	Γεώργιος Ι. Στάϊκος . . . .
Παναγ. Καλαμογδάρτης . .	Νικόλαος Πιπῖνος . . . N
Κωνστ. Κωνστάκης . . . N	Κωνστ. Δουζίνας . . . . .
Α. Α. Χ. Ἀναργύρου . . . N	Ἀνδρέας Γ. Κουντουριώτης .
Ν. Β. Γκίνης	Δημήτριος Βουδούρης . . . O
Ἀθαν. Μησυρλῆς . . . . N	Ἀντώνιος Τσαμαδός . . . N
Γεώργιος Μπάστας . . . N	Πέτρος Χ. Πέτρος . . . .
Ἰω. Μανιώτης . . . . . N	Εὐαγγέλης Βαλατσός . . . N
Ἰω. Δουλίδης	Σ. Σκουμπουρδῆς . . .
Κωνστ. Πλατύς	Εὐαγγέλης Κοντογιάννης . .
Ἀν. Ῥενουάρδος . . . . . N	Αὐγερινὸς Ἀβέρωφ . . . N
Μιχαὴλ Σολωμός . . . . N	Α. Μάντσαρης . . . .
Γεώργιος Ναύτης	Δημήτριος Κριεζώτης . . . N

Περιοριισθέντος εἶτα τοῦ ποσοῦ τῶν 50000 δραχμῶν τοῦ Κεφ. Ι. εἰς 40000 κατ' αἴτησιν τοῦ ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν, ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὸ Κεφ. διὰ ψήφων 84, ἔχον οὕτω·

« ΚΕΦΑΛ. Ι'.

« Ἐκτέλεσις τοῦ σχεδίου τῆς πρωτευούσης . . 40000. »

Ἐπὶ δὲ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ Κεφ. ΙΑ'. ἐρωτήσαντος τινος τὸν ὑπουργὸν ποία ἡ μεταξὺ τῆς δαπάνης καὶ τοῦ ἐσόδου ἀναλογία καὶ διὰ τί δὲν ἐσημειώθη ἐν τῷ προϋπολογισμῷ οὐδὲν ἔσοδον ἐκ τῆς τηλεγραφικῆς ὑπηρεσίας· ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργὸς ὅτι αἱ εἰσπράξεις κατὰ τὴν ἀναλογίαν τῶν μέχρι τοῦδε γενομένων φθάνουσιν εἰς 40000 δραχμὰς κατ' ἔτος, ἐλπίζεται ὅμως πλειοτέρα τῆς ὑπηρεσίας ἀνάπτυξις καὶ κατὰ συνέπειαν καὶ αὔξησις τοῦ ἐσόδου, ὥστε νὰ ἐπαρκῇ τοὐλάχιστον εἰς τὴν δαπάνην τῆς συντηρήσεως..

Οὕτω δὲ ἡ Βουλὴ παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὸ ἄρθρον 1 ὡς καὶ τὰ ἑπόμενα 2, 3 καὶ 4, ἔχοντα οὕτω·

« Κεφ. ΙΑ'. Τηλέγραφος.

Ἄρθρ. 1 Διεύθυνσις τῆς τηλεγραφικῆς ὑπηρεσίας · 16380
» 2. Τηλεγραφεῖα 38500
» 3. Φύλαξις καὶ συντήρησις ἠλεκτρικῶν γραμμῶν 37890
» 4. Σύστασις νέων ἠλεκτρικῶν γραμμῶν . 43220.»

Γενομένης δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ Κεφ. ἐκ δραχ. 135990 ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Φ. Φίλωνος καὶ Β. Παλαμίδην συνήχθη, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν πίστωσιν διὰ ψήφων 79.

Προέβη εἶτα ἡ Βουλὴ εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργείου, τοῦ ὁποίου ἀναγνωσθέντα τὰ ἄρθρα τῶν Κεφ. Α'. καὶ Β'. ἐγένοντο δεκτὰ δι' εἰδικῆς ἕκαστον ἀναστάσεως, ἔχοντα οὕτω·

« Κεφ. Α'. Κεντρικὴ ὑπηρεσία.

Ἄρθρ. 1. Προσωπικὸν τοῦ ὑπουργείου 47820
» 2. Ἔξοδα 8500
» 3. Ἐνοίκια ἁμάξης δι' ὑπηρεσίαν τοῦ ὑπουργείου 3600

Κεφ. Β. Κλῆρος.

Ἄρθρ. 1. Ἐπιμίσθια συνοδικῶν. 30720
» 2. Ἔξοδα » 4000
» 3. Ἐπίδομα ἐπισκόπων. 108000
» 4. Μισθοὶ ἱεροκηρύκων 21000
» 5. » ἐκκλ. μουσικῶν. 4200
» 6. Ἐκκλ. ἐξωτερικαὶ δαπάναι 18360
» 7. Προπαρασκευαζόμενοι διὰ τὸν κλῆρον. 3600
» 8. Περιθάλψεις. . . . . 1800»

Γενομένης δὲ εἰδικῆς ἐφ' ἑκατέρων τῶν Κεφαλαίων ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Φ. Φίλωνος καὶ Β. Παλαμίδην, συνήχθη καθ' ἓν τῶν πρωτοκόλλων προσαρτώμενον ἐνταῦθα ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη ἑκάτερα αὐτῶν διὰ ψήφων 79.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος·

« Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὸ κεφ. Α. τοῦ προϋπολογ. τῶν ἐξόδων τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργείου, ναὶ ἢ ὄχι ; »

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Κωνσταντῖνος Θεοδώρου . .	Νικόλαος Σισίνης . . . . .
Ἰωάννης Σωτηριάδης	Αὐγερινὸς Πετραλιᾶς . . .
Ἀντώνιος Βενιζέλος . . . N	Γεώργιος Διαμάντης . . . .
Δημ. Γιαννούλης . . . . N	Ἀναγνώστης Δημητρίου . .
Γ. Ν. Καΐρης . . . . . N	Γασ. Δελένδας . . . . .
Νικόλαος Π. Ἀθανασίου . . N	Σπ. Μαρκεζίνης . . . . . N
Δημήτριος Τσόκρης . . . N	Ν. Βαρβαρῆγος . . . . . N
Ἀνδρέας Δανόπουλος . . . N	Θρασύβουλος Α. Ζαΐμης . N
Ἰωάννης Βλάσσης . . . . N	Ἀσημάκης Χαραλάμπης . .
Δημήτριος Καλλιρρονᾶς . . N	Λεωνίδας Ν. Πετιμεζᾶς . N
Γεώργιος Δ. Ῥάλλης	Χαρίλαος Θεοχαρόπουλος . N
Γεώργιος Σκεῦφος . . . N	Γρηγόριος Κορφιωτάκης . .
Σταῦρος Βλάχος . . . . N	Ἰωάννης Ζάρκος . . . . .
Ἰω. Καραγιαννόπουλος . .	Γεώργιος Περωτῆς . . . . N
Ἀθανάσιος Ἴσκος	Α. Κοντόσταυλος . . . N
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς . . .	Ἰωάννης Μπαλάφας . . . N
Φίλων Φίλωνος . . . . . N	Γεώργιος Μιχαήλ . . . . N
Λεωνίδας Λογοθέτης . . . N	Ἀνδρέας Δελιγιάννης . . . N
. . . . .	Γ. Πλαπούτας . . . . .
Γεώργιος Γερυθανάσης . . N	Α. Ἀντωνόπουλος . . . .
Ἀτωνίδας Πετροπουλάκης N	Πέτρος Δελιγιάννης . . . .
Θ. Τσαννετάκης . . . . . N	Ποθητὸς Ῥεβελάκης . . . N
Ἰωάννης Σαράτας . . . . N	Κωνσταντῖνος Κυπριάδης . .
Ἀθανάσιος Παπαθανασίου . .	Ἰωάννης Δελιγιάννης . . .
Ἐλευθέριος Καλογερᾶς . . . N	Σταῦρος Καμπερόπουλος . .
Ν. Παπαμιχαλόπουλος . . N	Ἀνδρέας Νοταρᾶς . . . . .
Σταμάτιος Μήτσας . . . N	Ἀριστείδης Μεντσελόπουλος .
Ἀνδρέας Ζέρβας . . . . . N	Ἐμμανουὴλ Τσοῦχλος . . N
Γεώργιος Βελῆς . . . . . N	Χαράλ. Α. Χρηστόπουλος . N
Δημήτριος Ζῶτος . . . . N	Νικόλαος Χ. Παναγιώτου . .
Γεωργούλας Γιολδάσης . . .	Δημήτριος Σακελλαρίκης . . N
Ἰωάννης Χατσόπουλος . . .	Σπυρίδων Κυπαρίτσας . . . N
Ἀλέξανδρος Βιλαέτης	Ἐμμανουὴλ Μελετόπουλος . N
Ἀνδρέας Αὐγερινός . . . . N	Νικόλαος Θ. Λεώπουλος . . N

Λουκᾶς Στεράνου . . . . N	Εὐθύμιος Κεχαγιᾶς . . . N
Νίκος Βουλπιώτης . . . . N	Κωνσταντῖνος Βλάμης . . .
Β. Ρ. Παλαμίδης . . . . N	Βενιζέλος Ῥοῦφος . . . . .
Α. Ἀλεξανδρόπουλος . . . N	Ἀνδρέας Χ. Λόντος . . . N
Ἰω. Ν. Ταμπακόπουλος . . .	Παναγιώτης Καλαμογδάρτης .
Γ. Ν. Ῥεβελιώτης	Κωνσταντῖνος Κωνστάκης . N
Δημήτριος Φιλάρετος . . . N	Ἀν. Ἀνδρ. Χ. Ἀναργύρου . . N
Μελέτιος Χ. Μελέτης . . .	Νικόλαος Γκίνης . . . .
Ν. Δικαῖος . . . . . N	Ἀθανάσιος Μησυρλῆς . . . N
Νικόλαος Σακελλαριάδης . N	Γεώργιος Μπάστας . . . . N
Ἐπαμινῶνδας Δελιγιώργης . N	Ἰωάννης Μανιώτης . . . .
Παν. Τσιαπουράκης	Ἰωάννης Δουλίδης . . . . N
Ἀλέξανδρος Κουμουνδοῦρος . N	Κωνσταντῖνος Πλατύς . . .
Παναγιώτης Παπατσώνης . N	Ἀντώνιος Ῥενουάρδος . . . N
Σπήλιος Ἀντωνόπουλος . . .	Μιχαὴλ Σολωμός . . . .
Ἰωάννης Προβελέγιος . . . N	Γεώργιος Ναύτης . . . . N
Ἰωάννης Ταταράκης . . . N	Ἰωάννης Σαγρέδος . . . . .
Σπυρ. Βαρότσης . . . . . N	Παναγιώτης Ψάθης . . . . N
Ἐμμ. Ναυπλιώτης	Ἀντώνιος Ἀρμάος . . . . N
Κωνστ. Κρίσπης	Γρηγόριος Μανοῦσος . . . .
Νικόλαος Τσαβέλλας . . . N	Ἀδαμ. Διαμαντόπουλος . . N
Νικόλαος Καναβός . . . N	Δημ. Πολυχρονόπουλος . .
Α. Παπαδημητριάδης . . . N	Δημήτριος Βότσαρης . . .
Θ. Μιχαλόπουλος . . . . N	Γεώργιος Ι. Στάϊκος . . . N
Παν. Μ. Ἰατρὸς	Νικόλαος Πιπῖνος . . . . .
Κίμων Χριστοδούλου . . .	Κωνσταντῖνος Δουζίνας . . .
Στέφανος Α. Δούκας	Ἀνδρέας Γ. Κουντουριώτης . N
Ἰωάννης Κατσάκος . . . N	Δημήτριος Βουδούρης . . .
Δημήτριος Κουμουνδουράκης N	Ἀντώνιος Τσαμαδός . . . N
Βενετσάνος Κυβέλος	Πέτρος Χ. Πέτρης . . . .
Νικόλαος Πιεράκος	Εὐαγγέλης Βαλατσός . . .
Χ. Χριστόπουλος . . . . N	Σ. Σκουμπουρδῆς . . . . .
Π. Κανελλόπουλος	Εὐαγγέλης Καντογιάννης . .
Νικόλαος Μοσχούλας . . .	Αὐγερινὸς Λεβέρωρ . . . . N
Π. Ἀργυρόπουλος . . . . N	Α. Μάντσαρης . . . . . N
Νάκης Πανουριᾶς	Δημήτριος Κριεζώτης . . N

Ἐπὶ δὲ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ Κεφ. Γ'. παρετήρησέ τις ὅτι ἐν τῇ φιλολογικῇ σχολῇ ὑπάρχει καὶ τὸ φροντιστήριον, τὸ ὁποῖον προετοιμάζει τοὺς διδασκάλους καὶ περὶ τοῦ ὁποίου, ὑπουργὸς

ών ἄλλοτε τῶν Ἐκκλησιαστικῶν εἶχε λάβει πρόνοιάν τινα. Ἂν δὲ καὶ ἡ ἔλλειψις διδασκάλων προέρχεται καὶ ἀπὸ τὴν μεγάλην αὐτῶν ζήτησιν, εἶναι ὅμως ἀνάγκη νὰ σχηματισθῇ ἰσχυρότερον τὸ φροντιστήριον καὶ τοῦτο ὀφείλομεν νὰ συστήσω εν εἰς τὴν Κυβέρνησιν.

Ἐπίσης δὲ καθόσον ἀφορᾷ τὴν ἰατρικὴν, ἐπειδὴ ἡ ἐπιστήμη αὕτη εἶναι πειραματική, τὸ δὲ παρ' ἡμῖν ὑπάρχον νοσοκομεῖον εἶναι ὅλως ἀνεπαρκὲς. τὴν ἔλλειψιν αὐτὴν ὑπομιμνήσκων εἰς τὸν ὑπουργὸν, παρατηρεῖ ὅτι καὶ τὸ στρατιωτικὸν νοσοκομεῖον ἔπρεπε νὰ ἦναι ἀνοικτὸν εἰς τοὺς φοιτητὰς τοῦ Πανεπιστημίου, καὶ ἂν ἦτο παρὼν ὁ ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν ἤθελε τῷ ἀπευθύνει τὴν αἴτησιν ταύτην, ὡς ἐπίσης καὶ εἰς τὸν ὑπουργὸν τῶν Ἐσωτερικῶν ἵνα θέσῃ τὸ νοσοκομεῖον τῶν στρατιωτικῶν παθῶν εἰς τὴν διάθεσιν τῆς ἰατρικῆς σχολῆς.

Ἐπὶ τούτοις ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα, παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὸ ἄρθρον 1 ὡς καὶ τὰ ἑπόμενα 2—13, ἔχοντα οὕτω·

« Κεφ. Γ'. Ἀνωτέρα ἐκπαίδευσις.

Ἄρθρον	1.	Προσωπικὸν τοῦ Πανεπιστημίου .	213060
»	2.	Αὔξησις μισθοῦ.	5000
»	3.	Περιθάλψεις	2000
»	4.	Ἔξοδα Πανεπιστημίου.	14650
»	5.	Προσωπικὸν Βιβλιοθήκης	18180
»	6.	Ἔξοδα »	16460
»	7.	Προσωπικὸν Ἀστεροσκοπείου . . .	2100
»	8.	Ἔξοδα » . . .	800
»	9.	Προσωπικὸν Βοτανικοῦ κήπου . . .	1920
»	10.	Ἔξοδα » »	3200
»	11.	Φυσιογραφικὸν ταμεῖον . . .	1600
»	12.	Προσωπικὸν ἀρχαιολ. ὑπηρεσίας . .	10110
»	13.	Ἔξοδα » » . . .	16000»

Ἐπὶ δὲ τοῦ ἄρθρου 11 λαβών τις τὸν λόγον ἐξέθηκεν ὅτι μία ἀπὸ τὰς ἀφορμὰς τῆς δόξης καὶ εὐημερίας τῶν ἐθνῶν εἶναι ἡ παιδεία, τὴν ὁποίαν ἡ Κυβέρνησις ὀφείλει νὰ ἐπεκτείνῃ εἰς ὅλας τὰς ἄκρας τοῦ Κράτους. Ἐν τούτοις διάφοροι νομοὶ στεροῦνται γυμνασίου, οἱ δὲ ὑπουργοὶ παρασίζονται ὅτι δὲν ὑπάρχουσιν οἱ ἀναγκαῖοι καθηγηταί, ἐνῷ ὠφελιμον διὰ πάσης θυσίας καὶ παντὸς μέσου νὰ προντίσωσι διὰ τὴν ὕπαρξιν τοῦ ἀναγκαίου προσωπικοῦ καὶ νὰ φέρωσιν ἐν γενεαῖον ὑπὲρ αὐτῶν νομοσχέδιον ἵνα μὴ ἀναγκάζωνται ἐκ τῆς ποταπότητος τοῦ μι-

σθοῦ ν' ἀποδιώσι πρὸς εὕρεσιν πόρου ζωῆς καὶ νὰ μένωσι τρεῖς νομοὶ ἄνευ γυμνασίων.

Ἐκτὸς δὲ τούτου παρατηρεῖ ὅτι τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ἐκκλησιαστικῶν δι' ἐγκυκλίου του ὑπεσχέθη νὰ συστήσῃ παντοῦ σχολεῖα διὰ τὴν πρώτην τῶν παίδων ἐκπαίδευσιν. Ἐν τούτοις εἰς τὸν δῆμον Κονιστρίων τῆς ἐπαρχίας του, μὴ ὑπάρχοντος σχολείου, ἐζήτησαν οἱ κάτοικοι νὰ συστήσωσι δι' ἰδίας αὐτῶν δαπάνης ἓν γραμματοδιδασκαλεῖον καὶ δὲν τοῖς ἐσυγχωρήθη. Προτείνει διὰ ταῦτα νὰ τοῖς ἐπιτραπῇ ἡ σύστασις τοιούτων σχολείων καὶ συγχρόνως νὰ προστεθῇ ἐν τῷ προϋπολογισμῷ ἡ διὰ τὴν σύστασιν τριῶν γυμνασίων ἐν τοῖς νομοῖς Εὐβοίας, Καλαμῶν καὶ Λακεδαίμονος ἀπαιτουμένη δαπάνη.

Παρατηρήσαντος δὲ τοῦ Βουλευτοῦ Καλαβρύτων ὡς πρώην ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κτλ. ὑπουργοῦ, ὅτι προσέθηκεν ἐν τῷ ὑπὸ συζήτησιν προϋπολογισμῷ τὴν δὲ διὰ τὴν σύστασιν τῶν τριῶν γυμνασίων ἀναγκαιοῦσαν δαπάνην, τὰ ὁποῖα θέλουσι βεβαίως συσταθῇ ἐὰν εὑρεθῶσι τὰ κατάλληλα πρόσωπα· ἡ Βουλὴ παραδεχθεῖσα τὴν προσθήκην 10800 εἰσέτι δραχμῶν εἰς τὸ ἄρθρον 14 καὶ συστήσασα εἰς τὸ ὑπουργεῖον τὴν πραγματοποίησιν τῆς πρὸς σύστασιν τῶν τριῶν γυμνασίων προστεθείσης δαπάνης, παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὸ ἄρθρον 11 μετὰ τῆς προσθήκης τῶν 10800 δραχ. ὡς καὶ τὰ ἑπόμενα 15—25, ἔχοντα οὕτως·

« Ἄρθρ.	14.	Προσωπικὸν γυμνασίων	242160
»	15.	Αὔξησις μισθοῦ	2000
»	16.	Περιθάλψεις	4500
»	17.	Ἔξοδα γυμνασίων	14895
»	18.	Προσωπικὸν Ἑλλην. σχολείων .	324560
»	19.	Αὔξησις μισθοῦ	4000
»	20.	Περιθάλψεις	5000
»	21.	Ἔξοδα Ἑλλην. σχολείων . . .	7060
»	22.	Γυμναστική.	1560
»	23.	Ἔξοδα γυμναστικῆς	960
»	24.	Ἐπιθεώρησις	2000
»	25.	Ἀγορὰ βιβλίων διὰ σχολεῖα . .	10000»

Γενομένης δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ Κεφαλαίου ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ψηφολέκτας, συνήχθη κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη αὐτὸ παμψηφεὶ διὰ ψήφων 81.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος·

« Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὸ κεφ. Γ'. τοῦ προϋπολ. τῶν ἐξόδων τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργείου, ναὶ ἢ ὄχι ; »

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Κωνστ. Θεοδώρου . . . . Ν	Ἀνδρέας Αὐγερινός . . . .
Ἰωάννης Σωτηριάδης . . .	Νικόλαος Σισίνης . . . . Ν
Ἀντώνιος Βενιζέλος . . . Ν	Αὐγερινὸς Πετραλιᾶς . . .
Δημ. Γιαννούλης . . . . Ν	Γεώργιος Διαμάντης . . . .
Γ. Ν. Καΐρης . . . . Ν	Ἀναγνώστης Δημητρίου . .
Νικόλαος Π. Ἀθανασίου . . Ν	Γασ. Δελένδας . . . . .
Δημήτριος Τσόκρης	Σπ. Μαρκεζίνης . . . . .
Ἀνδρέας Δανόπουλος . . . Ν	Ν. Βαρβαρῆγος . . . . . Ν
Ἰωάννης Βλάσσης . . . . Ν	Θρασύβουλος Α. Ζαΐμης . . Ν
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς . . Ν	Ἀσημάκης Χαραλάμπης . . Ν
Γεώργιος Α. Ῥάλλης . . . Ν	Δεων. Ν. Πετιμεζᾶς . . . Ν
Γεώργιος Σκοῦρος . . . Ν	Χαρίλαος Θεοχαρόπουλος . Ν
Σταῦρος Βλάχος . . . . Ν	Γρηγόριος Κορφιωτάκης . . Ν
Ἰω. Καραγιαννόπουλος . .	Ἰωάννης Ζάρκος . . . . .
Ἀθανάσιος Ἴσκος	Γεώργιος Περωτὴς . . . Ν
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς . . Ν	Α. Κοντόσταυλος . . . . Ν
Φίλων Φίλωνος . . . . Ν	Ἰωάννης Μπαλάφας . . . Ν
Λεωνίδας Λογοθέτης . . . Ν	Γεώργιος Μιχαὴλ . . . . Ν
. . . . .	Ἀνδρέας Δελιγιάννης . . Ν
Γεώργιος Γεροθανάσης . Ν	Γ. Παπούτας . . . . .
Λεωνίδας Πετροπουλάκης . Ν	Ἀντ. Ἀντωνόπουλος . . .
Θ. Τσαννετάκης . . . . Ν	Πέτρος Δελιγιάννης . . .
Ἰωάννης Σαράκας . . . . Ν	Παθήτὸς Ῥεβελάκης . . . Ν
Α. Παπαθανασίου . . . . Ν	Κωνστ. Κυπριάδης . . . Ν
Ἐλευθέριος Καλογερᾶς . . Ν	Ἰωάν. Δελιγιάννης . . . . Ν
Ν. Παπαμιχαλόπουλος . . Ν	Σταῦρος Καμπιρόπουλος . .
Σταμάτιος Μήτσης . . . Ν	Ἀνδρέας Νοταρᾶς . . . .
Ἀνδρέας Ζέρβας . . . . Ν	Ἀριστείδης Μεντσελόπουλος.
Γεώργιος Βελῆς . . . . Ν	Ἐμμανουὴλ Τσοῦχλος . . .
Δημήτριος Ζῶτος . . . . Ν	Χαράλ. Α. Χριστόπουλος . Ν
Γεώργιος Γιολδάσης . . . Ν	Ν. Χ. Παναγιώτου . . . .
Ἰωάννης Χατσόπουλος . . Ν	Δημ. Σακελλαράκης . . . Ν
Ἀλέξανδρος Βιλαέτης . . .	Σ. Κοπανίτσας . . . . . Ν

Ἐμμ. Μελετόπουλος . . . Ν	Ν. Πανουριᾶς . . . . .
Ν. Λεώπουλος . . . . Ν	Εὐθ. Κεχαγιᾶς . . . . Ν
Λουκᾶς Στεφάνου . . . . Ν	Κωνσταντῖνος Βλάμης . . .
Νίκος Βουλπιώτης . . . Ν	Βενιζέλος Ῥούφος . . . .
Β Ρ. Παλαμιδης . . . . Ν	Ἀνδρέας Χ. Λόντος . . . Ν
Α. Ἀλεξανδρόπουλος . . . Ν	Παναγ. Καλαμογδάρτης . .
Ἰω. Ν. Ταμπακόπουλος . . Ν	Κωνστ. Κωνστάκης . . . Ν
Γ. Ν. Ῥεβελιώτης	Ἀνάργυρος Α. Χ. Ἀναργύρου .
Δημήριος Φιλάρετος . . .	Νικόλαος Γαΐνης . . . .
Μελέτιος Χ. Μελέτης . . .	Ἀθανάσιος Μησυρλῆς . . . Ν
Νικόλαος Δικαῖος . . . . Ν	Γεώργιος Μπάστας . . . Ν
Δημ. Σακελλαριάδης . . . Ν	Ἰωάννης Μανιώτης . . . .
Ἐπαμ. Δελιγιώργης . . . Ν	Ἰωάννης Δουλίδης . . . . Ν
Π. Τσιμπουράκης	Κωνστ. Πλατύς . . . . .
Ἀλέξανδρος Κουμουνδοῦρος . Ν	Ἀν. Ῥενουάρδος . . . . Ν
Παναγιώτης Παπατσώνης . .	Μιχαὴλ Σαλωμός . . . . Ν
Σπ. Ἀντωνόπουλος . . . Ν	Γεώργιος Ναύτης . . . . .
Ἰω. Προβελέγιος . . . . Ν	Ἰωάννης Σαγρέδος . . . .
Ἰω. Ταταράκης . . . . . Ν	Παναγιώτης Ψαθᾶς . . . Ν
Σ. Βαρότσης	Ἀντ. Ἀρμάος . . . . .
Ἐμμ. Ναυπλιώτης	Γρηγ. Μανοῦσος. . . . . Ν
Κωνστ. Κρίσπης	Ἀδαμ. Διαμαντόπουλος . . Ν
Νικόλαος Τσαβέλλας . . . Ν	Δημ. Πολυχρονόπουλος . .
Νικόλαος Καναβὸς . . . . Ν	Δημήτριος Βότσαρης . . .
Α. Παπαδημητριάδης . . . Ν	Γεώργιος Ι. Σταΐκος . . . .
Θ. Μιχαλόπουλος	Νικόλαος Πιπῖνος . . . . Ν
Παν. Μ. Ἰατρὸς	Κωνστ. Δουζίνας . . . . .
Κίμων Χριστοδούλου . . .	Ἀνδρ. Γ. Κουντουριώτης . .
Στέφανος Α. Δούκας . . .	Δημήτριος Βουδούρης . . .
Ἰωάννης Κατσάκος . . . Ν	Ἀντώνιος Τσαμαδὸς . . . Ν
Δημ. Κουμουνδουράκης . . Ν	Πέτρος Χ. Πέτρης . . . .
Βενετσάνος Κυβέλος . . .	Εὐαγγέλης Βαλατσός . . .
Νικόλαος Πιεράκος	Σ. Σκουμπουρδῆς . . . . .
Χ Χριστόπουλος	Εὐαγγέλης Κοντογιάννης . .
Π. Κανελλόπουλος . . . Ν	Αὐγερινὸς Ἀβέρωφ . . . Ν
Νικόλαος Μοσχούλας . . .	Α. Μάντσαρης . . . . . Ν
Π. Ἀργυρόπουλος . . . . Ν	Δημήτριος Κριεζώτης . . .

Δεκτῶν δὲ γενομένων δι' ἀναστάσεως καὶ τῶν ἄρθρων 1, 2 καὶ 3 τοῦ Κεφ. Δ. ἡ Βουλὴ παρεδέχθη καὶ τὸ σύνολον τοῦ Κεφ. δ.ὰ ψήφων 80, ἔχον οὕτω·

« Κεφ. Δ'. Δημοτική ἐκπαίδευσις.

Ἄρθρον 1.	Προσωπικὸν Διδασκαλείου. . . .	169706
» 2.	Ἔξοδα	11100
» 3.	Συνδρομὴ εἰς τὴν Φιλεκπαιδευτικὴν Ἑταιρίαν	10000»

Μετὰ ταῦτα παρελθούσης τῆς ὥρας, ὁ Πρόεδρος, ἀναβαλὼν ἐπὶ τὴν αὔριον τὴν ἐξακολούθησιν, διέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ ὥραν 6. Μ. Μ.

Ὁ Πρόεδρος
Α. Χ. ΛΟΝΤΟΣ,

Οἱ Γραμματεῖς
Χ. Α. Χρηστόπουλος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΚΕ'.

Τῆς 18 Μαΐου 1860.

Συμπληρωθείσης τῆς Βουλῆς περὶ τὴν μεσημβρίαν ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προτεραίας καὶ ἐπεκυρώθησαν.

Προέβη ἡ Βουλὴ εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ ἀπολογισμοῦ τῶν δαπανῶν τοῦ Σώματος τῆς λαγούσης Συνόδου, ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ὁποίου ἐν τῷ Κεφ. δ. ἐζήτησέ τις νὰ προστεθῇ ἓν ποσὸν ἐκ δραχ. 4,500 διά τινας τῶν βουλευτῶν, οἵτινες προσῆλθον μετὰ τὴν ἔναρξιν τῆς Βουλῆς, διότι ἡ ἐκλογή των δὲν εἶχε περαιωθῇ ἐγκαίρως.

Παρετήρησεν ἕτερος, ὅτι ἡ Βουλὴ ἔλυσεν ἄλλοτε τὸ ζήτημα, δοῦσα πλατυτέραν ἔννοιαν εἰς τὸν νόμον, συμπαραλαβοῦσα εἰς μὲν τὴν λέξιν *ἔναρξις* τοὺς τρεῖς πρώτους μῆνας, εἰς δὲ τὴν λέξιν *λῆξις* τοὺς τρεῖς τελευταίους μῆνας, καὶ εἰς τὴν λύσιν αὐτὴν τοῦ ζητήματος νομίζει ὅτι ὀφείλομεν νὰ ἐμμένωμεν.

Ἐπήνεγκεν ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργὸς ὅτι ὁ νόμος ἐννοεῖ νὰ πληρόνωνται τὴν ἐπιχορήγησιν οἱ βουλευταὶ κατὰ τὴν ἔναρξιν ἑκάστης Συνόδου κατὰ *γράμμα*, ἀλλ' ἀκολούθως θεωρηθείσης οὐχὶ τόσον εὐλόγου τῆς ἐξηγήσεως ταύτης, τὸ ὑπουργεῖον παρεδέχθη τὴν πλατυτέραν ἔννοιαν τῶν λέξεων, περὶ ἧς ὁ προαγορεύσας ἐποίησε λόγον. Καθόσον δ' ἀφορᾷ τοὺς βουλευτάς, ὧν ἡ ἐκλογὴ δὲν εἶχε περαιωθῇ κατὰ τοὺς πρώτους τρεῖς μῆνας, ἐπειδὴ οὗτοι οὔτε ἀνεγνωρισμένοι βουλευταὶ ἦσαν οὔτε εἰργάσθησαν, δὲν δικαιοῦνται βεβαίως νὰ λάβωσι τὴν εἰς τοὺς ἐκπληρουντας τὰ χρέη των βουλευτὰς διδομένην ἐπιχορήγησιν. Μένουσιν ἤδη οἱ βουλευταί,

τῶν ὁποίων ἡ ἐκλογὴ ἀκυρώθη ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ ὑπέκυψαν εἰς νέον ἀγῶνα. Πρὸς λύσιν τοῦ ζητήματος τούτου ἀπαιτεῖται πρῶτον νὰ λύσωμεν τὸ ζήτημα, ἂν ὁ βουλευτὴς δύναται νὰ θεωρηθῇ τοιοῦτος ἀφ' ἧς ἐποχῆς ἐξελέχθη, ἢ ἀφ' ἧς ἐποχῆς ἐκυρώθη ἡ ἐκλογὴ αὐτοῦ· καὶ ἐπειδή, κατ' αὐτόν, ὁ βουλευτὴς δὲν δύναται νὰ ἦναι τοιοῦτος, παρ' ἀρὸ ἀναγνωρισθῇ ὑπὸ τῆς Βουλῆς, ἔπεται ὅτι καὶ οὗτοι δὲν δικαιοῦνται νὰ λάβωσι τὸ πρῶτον μέρος τῆς ἐπιχορηγήσεως, ἐὰν ἡ ἐκλογή των δὲν ἐκυρώθη ἐντὸς τῆς πρώτης τριμηνίας.

Μετά τινα ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου περιστραφεῖσαν συζήτησιν, ἡ Βουλὴ ἀρκεσθεῖσα εἰς τὰ λεχθέντα, παρεδέχθη δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως τὰ διάφορα ἄρθρα καὶ κεφάλαια τοῦ ἀπολογισμοῦ, ἀπορανθεῖσα νὰ προστεθῶσιν ἐν αὐτῷ κατὰ τὴν πρότασιν τῆς ἐπὶ τοῦ λογιστικοῦ ἐπιτροπῆς καὶ δραχ. 870 δοθεῖσαι εἰς ἀπόρους τινας ὑπηρετήσαντας εἰς τὴν Βουλὴν πρὸ τοῦ σχηματισμοῦ τοῦ προεδρείου, καὶ ἕτεραι δραχ. 228 δι' ἔξοδα τῆς βιβλιοθήκης, τὸ ὅλον δραχ. 1098. Ἔχει δὲ ὁ ἀπολογισμὸς ὡς ὑπὸ τῆς Βουλῆς ἐπιψηφισθὴ οὕτως·

ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ
Τῶν ἐξόδων τῆς Βουλῆς τῆς Α'. Συνόδου τῆς ΣΤ'. Περιόδου 1859—1860.

Κεφάλαιον	Ἄρθρον	Προϋπολογισθέντα	Πρώτον κατ' ἄρθρον	Ποσὸν κατὰ κεφάλαιον	Ἀναλογία τῶν ἐξόδων τοῦ μηνὸς Μαΐου	Ὅλων τῶν ποσῶν προϋπολογισμοῦ	Δαπανηθέντα ἐπὶ ἑπτὰ μῆνας: Κατ' Ἄρθρον Δρ.	Λ.	Κατὰ κεφάλαιον Δρχ.	Λ.	Ποσὰ διαθέσιμα τοῦ προϋπολογισμοῦ	
Α'	1	Ἀποζημιώσεις τῶν βουλευτῶν ἐπὶ ἓξ μῆνας	165000		29900		191828	64				
	2	Ἐπιχορήγ. αὐτῶν κατὰ τὸν νόμον τῆς 6 Ἰουνίου	105000				96000					
	3	ὁμ. τοῦ προέδρου κατὰ τὸν νόμον.	2000	272000		301900	2000		292828	61	9072	
Β'		Γραφεῖον.										
	1	Μισθὸς τοῦ διευθυντοῦ τοῦ Γραφείου ἐπὶ ἓν ἔτος	3600				2100					
	2	ὁμ. τῶν δύο συντακτῶν ἐπὶ ἓν ἔτος	7200				4200					
	3	ὁμ. ἑνὸς βοηθοῦ ἐπὶ ἓν ἔτος	2880				1680					
	4	ὁμ. ἑνὸς ἑτέρου	1560				910					
	5	ὁμ. τοῦ βοηθητικοῦ προσωπικοῦ ἐπὶ ἓξ μῆνας	1410		240		1690					
	6	ὁμ. δύο εὐτελῶν	2760				1610					
	7	ὁμ. 12 κλητήρων ἐπὶ ἓξ μῆνας πρὸς δρχ. 50	3600	23040	600	23880	4200		16380		7500	
Γ'		Γλωσσόν κτλ.										
	1	Προμήθεια γραφικῆς ὕλης	540		90		630					
	2	ὁμ. τυπογρ. χάρτου διὰ πρακτικὰ κλπ.	1500				792					
	3	Συνδρομὴ ἐγχωρίων ἐφημερίδ. καὶ περιοδ. συγγραμ.	1500				1236					
	4	Δετικὰ τῶν πρακτικῶν καὶ ἄλλων βιβλίων	600				480					
	5	Προμήθεια καυσοξύλων	400				350					
	6	Προμήθεια σκευῶν καὶ ἐπίπλων	500	5040		5130	400		3888		1242	

Δ'		Ἔκτακτα ἔξοδα										
	1	Ἀγώγια ἁμαξῶν, ἐπισκευαὶ θερμαστρῶν κλπ	700	700	200	900	900		900			
Ε'		Βιβλιοθήκη.										
	1	Μισθὸς τοῦ βιβλιοφύλακος ἐπὶ ἓν ἔτος	3600				2100					
	2	ὁμ. ἑνὸς βοηθοῦ ἀνὰ δρχ. 90	1080				630					
	3	» δύο κλητήρων ἐπὶ ἓν ἔτος ἀνὰ 60 καὶ 40	1100				700					
	4	Συνδρομὴ ξένων ἐφημερίδων	1500				956	65				
	5	Ἀγορὰ βιβλίων	2000				338	90				
	6	Ἐνοίκιον τῆς βιβλιοθήκης ἐπὶ ἓν ἔτος	3000				1750					
	7	Διὰ θέρμανσιν καὶ λοιπὰς ἀνάγκας	120	12500		12500	443	75			5880	70
									6619	30		
		Τὸ ὅλον δρχ.				344310			320615	91	23694	70

Προβάσα είτα ἡ Βουλὴ εἰς τὴν ἐξακολούθησιν τῆς συζητήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ ἐπὶ τοῦ ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργείου, παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὰ ἄρθρα 1 καὶ 2 τοῦ Κεφαλαίου Ε. ἔχοντα οὕτω.

» Κεφαλ. Ε. Ὑπότροφοι.

» Ἄρθρ. 1.	Μισθοὶ δραχ.	54,360
» 2.	Ἔξοδα »	1,700

Γενομένης καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ Κτρ. ἐκ δραχ. 56,060 ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Β. Παλαμίδην καὶ Δ. Σακελλαριάδην, συνήχθη κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν πίστωσιν διὰ ψήφων 81.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος·

« Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὸ κτρ. Ε. τοῦ προϋπολ. τῶν ἐξόδων τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργείου, ναὶ ἢ ὄχι ; »

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Κωνσταντῖνος Θεοδώρου . . N	Γεώργιος Γερβανάσης . . N
Ἰωάννης Σωτηριάδης . . .	Λεωνίδας Πετροπουλάκης . N
Ἀντώνιος Βενιζέλος . . . N	Θ. Τσαννετάκης . . . . N
Δημ. Γιαννούλης . . . . N	Ἰωάννης Σαφάκας . . . . N
Γ. Ν. Καΐρης . . . . . N	Ἀθανάσιος Παπαθανασίου . N
Νικόλαος Π. Ἀθανασίου . . N	Ἐλευθέριος Καλογερᾶς . . N
Δημήτριος Τσόκρης . . . . N	Ν. Παπαμιχαλόπουλος . .
Ἀνδρέας Δανόπουλος . . .	Σταμάτιος Μήτσας . . N
Ἰωάννης Βλάσσης	Ἀνδρίας Ζέρβας . . . . N
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς . . N	Γεώργιος Βελῆς . . . . N
Γεώργιος Α. Ράλλης . . . N	Δημήτριος Ζῶτος . . . N
Γεώργιος Σκοῦφος . . . . N	Γεωργούλας Γιολδάσης . . N
Σταῦρος Βλάχος . . . . . N	Ἰωάννης Χατσόπουλος . . .
Ἰω. Καραγιαννόπουλος . . .	Λύσανδρος Βιλαέτης . . . N
Ἀθανάσιος Ἴσκος	Ἀνδρέας Λύγερινός . . . .
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς . . N	Νικόλαος Σισίνης . . . .
Φίλων Φίλωνος . . . . . N	Αὐγερινὸς Πετραλιᾶς . . . N
Λεωνίδας Λογοθέτης	Γεώργιος Διαμάντης . . .
. . . . .	Ἀναγνώστης Δημητρίου . .

Γασ. Δελένδας	Ἐπαμιν. Δελιγιώργης . . .
Σπ. Μαρκεζίνης	Π. Τσιμπουράκης . . . . .
Ν. Βαρβαρῆγος . . . . N	Ἀλέξανδρος Κουμουνδοῦρος . N
Θρασύβουλος Α. Ζαΐμης . .	Παναγιώτης Παπατσώνης . .
Ἀσημάκης Χαραλάμπης . N	Σπυρ. Ἀντωνόπουλος . . .
Λεωνίδας Ν. Πετιμεζᾶς . N	Ἰω. Προβελέγιος . . . N
Χαρίλαος Θεοχαράπουλος . N	Ἰω. Ταταράκης . . . . . N
Γρηγόριος Κορριωτάκης . .	Σ. Βαρότσης . . . . . N
Ἰωάννης Ζάρκος . . . . . N	Ἐμμαν. Ναυπλιώτης . . . N
Γεώργιος Περωτὴς . . . . N	Κωνστ. Κρίσπης . . . . .
Ἀλ. Κοντόσταυλος . . . . N	Νικόλαος Τσαβέλλας . . . N
Ἰωάννης Μπαλάρας . . . N	Νικόλαος Καναβὸς . . . . N
Γεώργιος Μιχαὴλ . . . . N	Α. Παπαδημητριάδης . . .
Ἀνδρέας Δελιγιάννης . . . N	Θ. Μιχαλόπουλος . . . . .
Γ. Πλαπούτας . . . . . N	Πκν. Μ. Ἰατρὸς . . . . . N
Δ. Ἀντωνόπουλος	Κίμων Χριστοδούλου . . .
Πέτρος Δελιγιάννης	Στέφανος Α. Δούκας . . .
Ποθητὸς Ῥοδελάκης . . . N	Ἰωάννης Κατσάκος . . .
Κωνσταντῖνος Κυπριάδης . N	Δημ. Κουμουνδουράκης . . N
Ἰωάννης Δελιγιάννης . . .	Βενετσάνος Κυβέλος . . . N
Σταῦρος Καμπερόπουλος . . N	Νικόλαος Πιερράκος . . . N
Ἀνδρέας Νοταρᾶς	Χ. Χριστόπουλος . . . . N
Ἀριστείδης Μεντζελόπουλος .	Π. Κανελλόπουλος . . . .
Ἐμμανουὴλ Τσοῦχλος . . .	Νικόλαος Μαγχούλας . . . N
Χαρ. Α. Χρηστόπουλος . . N	Π. Ἀργυρόπουλος . . . . N
Ν. Χ. Παναγιώτου	Ν. Πανουριᾶς . . . . .
Δημήτριος Σακελλαράκης . . N	Βύθ. Κεχαγιᾶς . . . . .
Σ. Κοπανίτσας . . . . . N	Κωνσταντῖνος Βλάμης . . N
Ἐμμ. Μελετόπουλος . . . N	Βενιζέλος Ῥοῦφος . . . .
Ν. Λεώπουλος	Ἀνδρέας Χ. Λόντος . . . N
Λουκᾶς Στεφάνου . . . . N	Π. Καλαμογδάρτης . . . .
Νῖκος Βουλπιώτης . . . N	Κωνστ. Κωνστάκης . . . N
Β. Ρ. Παλαμίδης	Ἀν. Α. Χ. Ἀναργύρου . . .
Α. Ἀλεξανδρόπουλος . . . N	Νικόλαος Γκίνης . . . . N
Ἰω. Ν. Ταμπακόπουλος . . N	Ἀθανάσιος Μπουρλῆς . . . N
Γ. Ν. Ῥοδελιώτης	Γ. Μπάστας . . . . . N
Δημήτριος Φιλάρετος . . .	Ἰωάννης Μανιώτης . . . .
Μελέτιος Χ. Μελέτης . . . N	Ἰωάννης Δουλίδης . . . . N
Νικόλαος Δικαῖος . . . . N	Κωνστ. Πλατὺς . . . . .
Δ. Σακελλαριάδης . . . . N	Ἀν. Ῥενουάρδος . . . . . N

Μιχαὴλ Σολωμὸς . . . . N	Κωνστ. Δουζίνας . . . . .
Γεώργιος Ναύτης	Ἀνδρέας Γ. Κουντουριώτης . N
Ἰωάννης Σαγρέδος . . . N	Δημήτριος Βουδούρης . . .
Παναγιώτης Ψάθης . . . N	Ἀντώνιος Τσαμαδὸς . . . N
Ἀντώνιος Ἀρμάος . . . . N	Πέτρος Χ. Πέτρου . . . .
Γρηγ. Μανοῦσος	Εὐαγγέλης Βλατσὸς . . .
Ἀδαμ. Διαμαντόπουλος . .	Σ. Σκουμπουρδῆς . . . .
Δημ. Πολυχρονόπουλος . . N	Εὐαγγέλης Κοντογιάννης . N
Δημήτριος Βότσαρης	Αὐγερινὸς Λεβέρωφ . . . N
Γεώργιος Ι. Στάϊκος	Α. Μάντσαρης . . . . . N
Νικόλαος Πιπῖνος . . . . N	Δημήτριος Κριεζώτης . . .

Παρεδέχθη εἶτα καὶ τὸ Κεφ. Γ'. διὰ ψήφων 85, ἔχον οὕτω

« Κεφ. Γ'. Ἔξοδα κλεισμένων χρήσεων δρ . . . 259»

Ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ βουλευτοῦ Εὐρυτανίας ἡ Βουλὴ ἐξέφρασεν εἰς τὸ ὑπουργεῖον τὴν εὐχὴν ὅπως ληφθῇ ταχεῖα πρόνοια ὑπὲρ τῆς οἰκογενείας τοῦ μακαρίτου Γενναδίου, Σερούτου καὶ ἄλλων τοιούτων διδασκάλων τῆς Ἑλλάδος.

Προέβη ἀκολούθως εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ ὑπουργείου τῶν Ναυτικῶν, τοῦ ὁποίου ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὰ μὲν ἄρθρα δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως, τὰ δὲ κεφάλαια δι' εἰδικῆς ἐφ' ἑκάστου αὐτῶν ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν, ἐπιτηρηθείσης ὑπὸ τῶν ψηφολεκτῶν Β. Παλαμίδου καὶ Α. Δεληγιάννη διὰ ψήφων 75 καθ' ἓν τῶν πρωτοκόλλων προσαρτωμένων ἐνταῦθα, γενομένης ἐπὶ τοῦ κεφαλαίου 10 τῆς παρατηρήσεως, ἣν καὶ ὁ ὑπουργὸς συνεμερίσθη, ὅτι τὸ ὑπὸ τῶν προξένων εἰσπραττόμενον ποσὸν δι' ἀγαθοεργοὺς σκοποὺς, κατὰ τοὺς ψηφισθέντας περὶ ναυτιλιακῶν καὶ προξενικῶν τελῶν νόμους, νὰ δαπανᾶται ὑπὲρ τῶν δυστυχῶν ναυαγούντων, καθ' ὅσον τὸ ποσὸν τῶν δραχ. 3,000 εἶναι ὅλως ἀνεπαρκές.

Ἔχουσι δὲ τὰ διάφορα κεφάλαια καὶ ἄρθρα οὕτω·

« Κεφ. 1. Προσωπικόν.

ά. Μισθὸς ἐνεργείας ἀξιωματικῶν .		471010:19.	
β'. » ἀργίας ὁμοίων . . .		52620	
γ'. » ἐνεργ. ὑπαξιωμ. καὶ ναυτῶν.		549160	
δ'. » ἀργίας ὁμοίων		5526	1078316:19
2. Τροφαὶ		199653:81	199653:81

	Κεφ. 3. Ὑλικόν.		
ά. ἐπισκευαὶ πλοίων		180000	
β'. ὁπλισμὸς		25000	
γ'. γαιάνθρακες		100000	
δ'. ἡμερομίσθια		15000	320000
4. Ναυπηγία		270000	270000
	5. Καταστήματα.		
ά. ἐπισκευαὶ		15000	
β'. ἐνοίκια		8800	
γ'. οἰκοδομαὶ		60000	
δ'. μηχανήματα		90000	173800
6. Ἔξοδα νοσηλείας		5380	5380
7. » ἐκπαιδεύσεως		31800	31800
8. » γραφείων		16080	16080
9. » ὁδοιπορικὰ		9800	9800
10. » ναυπηγίων		3000	3000
11. » φάρων καὶ φανῶν . . .		21128	21128
12 » κλεισμένων χρήσεων . .		»	»
Τὸ ὅλον δραχ . . .			2131958. »

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἓξ ζητήματος.

« Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὸ κεφ. Α'. τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν ὑπουργείου, ναὶ ἢ ὄχι ;»

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ

Κωνσταντῖνος Θεοδώρου . .	Γεώργιος Λ. Ῥάλλης . . . N
Ἰωάννης Σωτηριάδης	Γεώργιος Σ. Θύφος . . . . N
Ἀντώνιος Βενιζέλος	Σταῦρος Βλάχος . . . . .
Δημ. Γιαννούλης	Ἰωάννης Καραγιαννόπουλος .
Γ. Ν. Καΐρης . . . . N	Ἀθανάσιος Ἴσκος . . . . .
Νικόλαος Π. Ἀθανασίου . N	Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς . . .
Δημήτριος Τσόκρης . . . N	Φίλων Φίλωνος . . . . . N
Ἀνδρέας Δανόπουλος . . . N	Λεωνίδας Λογοθέτης . . . .
Ἰωάννης Βλάσσης	. . . . .
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς . .	Γεώργιος Γεροθανάσης . . N

Λεωνίδας Πετροπουλάκης . N	Ἀριστείδης Μεντσελόπουλος •
Θ. Τσανετάκης	Ἐμμανουὴλ Τσοῦχλος . . .
Ἰωάννης Σαράκας . . . . N	Χαρ. Α. Χριστόπουλος . . N
Α. Παπαθανασίου . . . . N	Ν. Χ. Παναγιώτου . . . .
Ἐλευθέριος Καλογερᾶς . . N	Δημήτριος Σακελλαράκης . N
Ν. Παπαμιχαλόπουλος . . N	Σ. Κοπανίτσας . . . . . N
Σταμάτιος Μήτσας . . . N	Ἐμμαν. Μελετόπουλος . . N
Ἀνδρέας Ζέρβας	Ν. Θ. Λεώπουλος . . . . N
Γεώργιος Βελῆς . . . . N	Λουκᾶς Στεφάνου . . . . N
Δημήτριος Ζῶτος	Νῖκος Βουλπιώτης . . . . N
Γ. Γιολδάσης . . . . . N	Β. Ρ. Παλαμιδῆς . . . . .
Ἰωάννης Χατσόπουλος . . N	Α. Ἀλεξανδρόπουλος . . . N
Λύσανδρος Βιλαέτης . . .	Ἰ. Ν. Ταμπακόπουλος. . . N
Ἀνδρέας Λύγερινός	Γ. Ν. Ῥεβελιώτης . . . .
Νικόλαος Σισίνης	Δημήτριος Φιλάρετος . . .
Αὐγερινὸς Πετραλιᾶς . . . N	Μελέτιος Χ. Μελέτης . . .
Γεώργιος Διαμάντης . . .	Νικόλαος Δικαῖος . . . . N
Ἀναγνώστης Δημητρίου . .	Δ. Σακελλαριάδης . . . N
Γασ. Δελένδας . . . . . N	Ἐπαμινώνδας Δελιγεώργης .
Σπ. Μαρκεζίνης . . . . . N	Π. Τσιμπουράκης . . . . .
Ν. Βασβαρῆγος . . . . . N	Ἀλέξανδρος Κουμουνδοῦρος . N
Θρασύβουλος Α. Ζαΐμης . . N	Παναγιώτης Παπατσώνης . N
Ἀσημάκης Χαραλάμπης . .	Σπ. Ἀντωνόπουλος . . . .
Α. Ν. Πετιμεζᾶς . . . . N	Ἰω. Προβελέγιος . . . . N
Χαρίλαος Θεοχαρόπουλος . N	Ἰω. Ταταράκης . . . . . N
Γρηγόριος Κορφιωτάκης . . N	Σ. Βαρότσης . . . . .
Ἰωάννης Ζάρκος	Ἐμμαν. Ναυπλιώτης . . .
Γεώργιος Περωτῆς . . . N	Κωνς. Κρίσπης . . . . .
Α. Κοντόσταυλος . . . . N	Νικόλαος Τσαβέλλας . . . N
Ἰωάννης Μπαλάφας . . . N	Ν. Καναβός . . . . . N
Γεώργιος Μιχαὴλ . . . . N	Α. Παπαδημητριάδης . . .
Ἀνδρέας Δελιγιάννης . . . N	Θ. Μιχαλόπουλος . . . .
Γ. Πλαπούτας . . . . . N	Παν. Μ. Ἰατρὸς . . . . N
Ἀντ. Ἀντωνόπουλος	Κίμων Χριστοδούλου . . .
Πέτρος Δελιγιάννης	Στέφανος Α. Δούκας . . . N
Ποθητὸς Ῥεβελάκης . . . N	Ἰωάννης Κατσάκος . . . .
Κωνστ. Κυπριάδης	Δημ. Κουμουνδουράκης . .
Ἰωάννης Δελιγιάννης . . .	Βενετσάνος Κυβέλος . . . N
Σταῦρος Καμπερόπουλος . N	Νικόλαος Πιεράκος . . . N
Ἀνδρέας Νοταρᾶς	Χ. Χριστόπουλος . . . .

Π. Κανελλόπουλος	Ἰωάννης Σαγρέδος . . . . N
Νικόλαος Μοσχούλας . . . N	Παναγιώτης Ψάθης . . . N
Π. Ἀργυρόπουλος	Ἀντ. Ἀρμάος . . . . . N
Ν. Πανουριᾶς	Γρηγ. Μανοῦσος . . . . .
Εὐθύμιος Κεχαγιᾶς . . . N	Ἀδαμ. Διαμαντόπουλος . .
Κωνσταντῖνος Βλάμης . . N	Δημ. Πολυχρονόπουλος . . N
Βενιζέλος Ῥοῦφος	Δημήτριος Βότσαρης . . .
Ἀνδρέας Χ. Λόντος . . . N	Γεώργιος Ι. Σταΐκος . . .
Παναγιώτης Καλαμογδάρτης .	Νικόλ. Πιπῖνος . . . . . N
Κωνς. Κωνστάκης . . . . N	Κωνστ. Δουζίνας . . . . .
Ἀνάργυρος Α. Χ. Ἀναργύρου .	Ἀνδρέας Γ. Κουντουριώτης . N
Ν. Β. Γκίνης	Δημήτριος Βουδούρης . . .
Ἀθανάσιος Μησυρλῆς . . . N	Ἀντώνιος Τσαμαδὸς . . . N
Γεώργιος Μπάστας . . . N	Π. Χ. Πέτρου . . . . .
Ἰωάννης Μανιώτης . . . . N	Εὐαγ. Βαλατσὸς . . . . .
Ἰω. Δουλίδης	Σ. Σκουμπουρδῆς . . . . .
Κωνστ. Πλατύς.	Εὐαγ. Καντογιάννης . . . .
Ἀντ. Ῥενουάρδος . . . . N	Αὐγερινὸς Ἀβέρωφ . . . N
Μιχαὴλ Σολωμός . . . N	Α. Μάντσαρης . . . . .
Γεώργιος Ναύτης	Δημήτριος Κριεζώτης . . N

Προβάσης εἶτα τῆς Βουλῆς εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ περὶ κυρώσεως τῶν ἐξόδων νομοσχεδίου, ἀνεγνώσθη τὸ 1 ἄρθρον αὐτοῦ, ὅπερ ἐγένετο δεκτὸν δι ἀναστάσεως, κατὰ τὰς ἐπενεχθείσας ἐπὶ τῶν διαρόρων κανδυλίων τῶν προϋπολογισμῶν τῶν ὑπουργείων, ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν, ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν, ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ τῶν Στρατιωτικῶν αὐξομειώσεις. Ἐγένοντο ἀκολούθως δεκτὰ δι' εἰδικῆς ἕκαστον ἀναστάσεως καὶ τὰ ἄρθρα 2 καὶ 3 κατὰ τὸ Νομοσχέδιον.

Γενομένης τέλος καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου ψηφοφορίας κατ ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Ν. Παπαμιχαλόπουλον καὶ Π. Ῥεβελάκην συνήχθη, κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παριδέχθη τὸ σύνολον διὰ ψήφων 74, ἔχον οὕτω·

Ο Θ Ω Ν κτλ.

«Ψηφισάμενοι ὁμοῦ ὡς μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρον 1. Τὰ διὰ τὸ ἔτος 1861 ἔξοδα τοῦ Κράτους προσδιορίζονται εἰς δραχμὰς εἴκοσι τέσσαρα ἑκατομμύρια

δώδεκα χιλ. πεντακοσίας ἐννενήκοντα δύω, ἀριθ. 24012592.

Διὰ τὴν ποσότητα δ' αὐτὴν χορηγοῦνται τοῖς ὑπουργοῖς πιστώσεις, καταλογιζόμεναι κατὰ τὸν συναπτόμενον γενικὸν πίνακα τῶν ἐξόδων, καὶ ὑπὸ τὰ κεφάλαια καὶ ἄρθρα τῶν εἰς αὐτὸν προσηρτημένων εἰδικῶν καθ' ὑπουργεῖον προϋπολογισμῶν, ὡς ἕπεται·

Α'. Εἰς χρέος δημόσιον, ἤτοι εἰς ἀπόδοσιν μέρους πρακαταβολῶν τῶν τριῶν δυνάμεων ἀπέναντι τοῦ δανείου Ροδοχίλδ, καὶ εἰς προμήθειαν καὶ ἄλλα ἔξοδα αὐτοῦ

		δραχ. 1,050,376	
Εἰς χορηγήματα τῶν ναυτικῶν νήσων	»	200,000	
Εἰς ὅμοια χορηγήματα ἀπέναντι παλαιῶν ἀπαιτήσεων	»	20,370	
Εἰς τόκους ἐγγυοπαροχῆς ὑπαλλήλων	»	6,500	
Εἰς συντάξεις	»	1,441,840	2,719,086

Β'. Εἰς Βασιλικὴν χορηγίαν . . . . . δρ. 1,000,000

Εἰς ἀποζημίωσιν τῶν Βουλῶν . . . . . » 600,000

Εἰς τὴν γενικὴν ὑπηρεσίαν τῶν ὑπουργείων, ἤτοι τοῦ Βασ. Οἴκου καὶ τῶν

Ἐξωτερικῶν Σχέσεων.	δρ.	907,000	
τῆς Δικαιοσύνης. . . .	»	1,616,565	
τῶν Ἐσωτερικῶν . . .	»	3,104,894	
τῶν Ἐκκλησιαστικῶν	»	1,425,800	
τῶν Στρατιωτικῶν. . .	»	7,038,697	
τῶν Ναυτικῶν	»	2,131,958	
τῶν Οἰκονομικῶν . .	»	1,091,866	17,316780

Ε. Εἰς ἔξοδα διοικήσεως κτημάτων, ἐπισταλίας καὶ εἰσπράξεις φόρων . . . 2,089,526

Γ'. Εἰς διαφόρους πληρωμὰς . . . 287,200

24,012.592

Ἄρθρον 2. Τὰ ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ διαλαμβανόμενα ἔξοδα πληρωθήσονται ἐκ τῶν κυρωθέντων ἐσόδων τῆς χρήσεως 1861, ἀναπληρουμένων κατὰ τὴν ἐτησίαν διαχείρισιν διὰ τῶν

ὑπολοίπων ἐσόδων τῶν προγενεστέρων χρήσεων, τὰ ὁποῖα δὲν διετέθησαν εἰς πληρωμὴν ἐξόδων τῶν αὐτῶν χρήσεων.

Ἄρθρον 3. Ἐὰν αἱ διὰ τοῦ παρόντος νόμου χορηγούμεναι πιστώσεις, ἄνευ ἐπεκτάσεως τῆς ὑπηρισίας δὲν ἐπαρκέσωσιν εἰς τὰ ἔξοδα τῆς χρήσεως 1861, ἐπιτρέπεται, ἵνα, ἐν ἀπουσίᾳ τῶν Βουλῶν, χορηγηθῶσι διὰ Β. Διαταγμάτων ἀναπληρωτικαὶ πιστώσεις, ἐπὶ τῇ γνωμοδοτήσει τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου, ἀλλ' ἐπὶ τῶν ἐρεξῆς ἄρθρων τῶν εἰδικῶν προϋπολογισμῶν τῶν ὑπουργείων.

Α. Τοῦ *ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης.*

Κεφ. Γ' .ἄρθρον 4. Διατροφὴ ὑποδίκων.
» Δ'. » 6. Ἀποζημιώσεις μαρτύρων.
» » » 7 Ἔξοδα μεταφορᾶς ὑποδίκων.
» » » 9. Ἔξοδα ἐκτελέσεως θανατικ. ἀποφάσεων.

Β'. Τοῦ *ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν.*

Κεφ. Γ'. ἄρθρον 1. Γενικὰ μέτρα ἀσφαλείας.
» » » 5. Διατήρησις καταλίκων.
» ΙΑ. » » Ἀπόδοσις ἀλλοτρίων τηλεγραφικῶν δικαιωμάτων.

Γ'. Τοῦ *ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν.*

Κεφ. 7. ἄρθρον 2. Ποσοστὰ ἐπὶ τῶν εἰσπράξεων,
» 10. » 6. » φόρων ἐπιτηδευμάτων,
» » » 8. » » οἰκοδομῶν.
» 11. » 7. Ἀποδοχαὶ χαρτοσήμου.
» » » 12. Ἔξοδα καλλιεργείας ἀλνῶν.
» » » 13. » μετακομιδῆς ἁλάτων.
» 15. » — Ἐπιστροφαὶ χρημάτων.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, δημοσιευθήτω διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, καὶ ἐκτελεσθήτω ὡς νόμος τοῦ Κράτους. »

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν.

ἐπὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος.

« Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὸ σύνολον τοῦ νομοσχεδίου περὶ κυρώσεως τῶν ἐξόδων διὰ τὸ 1861, ναὶ ἢ ὄχι ; »

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Κωνσταντῖνος Θευδώρου . .	Ἀνδρέας Αὐγερινός . . . . .
Ἰωάννης Σωτηριάδης	Νικόλαος Σισίνης . . . . .
Ἀντώνιος Βενιζέλος	Αὐγερινὸς Πετραλιᾶς . . . . . Ν
Δημ. Γιαννούλης . . . . . Ν	Γεώργιος Διαμάντης . . . . .
Γ. Ν. Καΐρης . . . . . Ν	Ἀναγνώστης Δημητρίου . . . .
Νικόλαος Π. Ἀθανασίου . . Ν	Γασ. Δελένδας . . . . .
Δημήτριος Τσάκρης . . . Ν	Σπ. Μαρκεζίνης . . . . .
Ἀνδρέας Δανόπουλος . . Ν	Ν. Βαρβαρῆγος . . . . .
Ἰωάννης Βλάσσης	Θρασύβουλος Α. Ζαΐμης . . . . Ν
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς . . Ν	Ἀσημάκης Χαραλάμπης . . Ν
Γεώργιος Α. Ράλλης . . . Ν	Λεωνίδας Ν. Πετιμεζᾶς . . Ν
Γεώργιος Σκοῦρος . . . . Ν	Χαρίλαος Θεοχαρόπουλος . Ν
Σταῦρος Βλάχος	Γρηγόριος Κορφιωτάκης . Ν
Ἰω. Καραγιαννόπουλος . . .	Ἰωάννης Ζάρκος . . . . Ν
Ἀθανάσιος Ἴσκος	Γεώργιος Περωτής . . . . Ν
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς . . .	Α. Κοντόσταυλος . . . . Ν
Φίλιων Φίλωνος . . . . Ν	Ἰωάννης Μπαλάρας . . . Ν
Λεωνίδας Λογοθέτης	Γεώργιος Μιχαήλ . . . . Ν
. . . . .	Ἀνδρέας Δεληγιάννης . . Ν
Γεώργιος Γερουβανάσης . . Ν	Γ. Πλαπούτας . . . . . Ν
Λεωνίδας Πετροπουλάκης . Ν	Λ. Ἀντωνόπουλος . . . .
Θ. Τσανετάτης . . . . . Ν	Πέτρος Δεληγιάννης . . . Ν
Ἰωάννης Σαράκας . . . Ν	Ποθητὸς Ῥεβελάκης . . . Ν
Ἀθανάσιος Παπαθανασίου . Ν	Κωνσταντῖνος Κυπριάδης . Ν
Ἐλευθέριος Καλογερᾶς . . Ν	Ἰωάννης Δεληγιάννης . . .
Ν. Παπαμιχαλόπουλος . Ν	Σταῦρος Καμπερόπουλος . Ν
Στεμάτιος Μήτσας . . . Ν	Ἀνδρέας Νοταρᾶς . . . .
Ἀνδρέας Ζέρβας . . . . Ν	Ἀριστείδης Μεντσελόπουλος .
Γεώργιος Βελῆς . . . . Ν	Ἐμμανουὴλ Τσοῦχλος . . .
Δημήτριος Ζῶτος . . . Ν	Χαράλ. Α. Χρηστόπουλος . Ν
Γεωργούλας Γιαλδάσης . . . . Ν	Νικόλαος Χ. Παναγιώτου . .
Ἰωάννης Χατσόπουλος . . . . Ν	Δημήτριος Σακελλαράκης . Ν
Λύσανδρος Βιλαέτης	Σπυρίδων Κοπανίτσας . . Ν

Ἐμμανουὴλ Μελετόπουλος . Ν	Νάκος Πανουριᾶς . . . . .
Νικόλαος Θ. Λεώπουλος . .	Εὐθύμιος Κεχαγιᾶς . . . Ν
Λουκᾶς Στεφάνου . . . . Ν	Κωνσταντῖνος Βλάμης . . Ν
Νῖκος Βουλπιώτης . . . . Ν	Βενιζέλος Ῥοῦφος . . . . .
Β. Ρ. Παλαμίδης . . . . Ν	Ἀνδρέας Χ. Λόντος . . . Ν
Α. Ἀλεξανδρόπουλος . . . Ν	Παναγιώτης Καλαμογδάρτης .
Ἰω. Ν. Ταμπακόπουλος . . Ν	Κωνσταντῖνος Κωνστάκης . Ν
Γ. Ν. Ῥεβελιώτης	Ἀνάργυρος Α. Χ. Ἀναργύρου .
Δημήτριος Φιλάρετος . . .	Νικόλαος Γκίνης . . . . .
Μελέτιος Χ. Μελέτης . . .	Ἀθανάσιος Μῆσυρλῆς . . . Ν
Νικόλαος Δικαῖος . . . . Ν	Γεώργιος Μπάστας . . . Ν
Δημ. Σακελλαριάδης . . . Ν	Ἰωάννης Μανιώτης . . . Ν
Ἐπαμιν. Δελιγιώργης . . .	Ἰωάννης Δουλίδης . . . . Ν
Παν. Τσιμπουράκης	Κωνσταντῖνος Πλατὺς . . .
Ἀλέξ. Κουμουνδοῦρος . . Ν	Ἀντώνιος Ῥενουάρδος . . Ν
Παναγ. Παπατσώνης . . . Ν	Μιχαὴλ Σολωμὸς . . . . Ν
Σπῦλιος Ἀντωνόπουλος . .	Γεώργιος Ναύτης . . . .
Ἰωάννης Προβελέγιος . . . Ν	Ἰωάννης Σαγρέδος . . . Ν
Ἰωάννης Ταταράκης . . . Ν	Παναγιώτης Ψάθης . . . Ν
Σπυρ. Βαρότσης	Ἀντώνιος Λρμάος . . . . Ν
Ἐμμ. Ναυπλιώτης . . . Ν	Γρηγόριος Μανούσος . . . .
Κωνς. Κρίσπης	Αδαμ. Διαμαντόπουλος . . Ν
Νικόλαος Τσαβέλας	Δημ. Πολυχρονόπουλος . . .
Νικόλαος Καναβός . . . Ν	Δημήτριος Βότσαρης . . . .
Α. Παπαδημητριάδης . . .	Γεώργιος Ι. Στάϊκος . . . .
Θ. Μιχαλόπουλος . . . . Ν	Νικόλαος Πιπῖνος . . . . Ν
Παν. Μ. Ἰατρὸς . . . . Ν	Κωνστ. Δουζίνας . . . . .
Κίμων Χριστοδούλου . . .	Ἀνδρέας Γ. Κοντουριώτης .
Στέφανος Α. Δούκας . . . Ν	Δημήτριος Βουδούρης . . . Ν
Ἰωάννης Κατσάκος	Ἀντώνιος Τσαμαδὸς . . . Ν
Δημήτριος Κουμουνδουράκης .	Πέτρος Χ. Πέτρος . . . .
Βενετσάνος Κυβέλος . . . Ν	Εὐαγγέλης Βαλατσὸς . . Ν
Νικόλαος Πιτράκος . . . Ν	Σ. Σκουμπουρδῆς . . . . .
Χ. Χριστόπουλος	Εὐαγγέλης Κοντογιάννης . .
Π. Κανελλόπουλος	Αὐγερινὸς Ἀβέρωφ . . . Ν
Νικόλαος Μοσχούλας . . .	Α. Μάντσαρης . . . . . Ν
Π. Ἀργυρόπουλος . . . . Ν	Δημήτριος Κριεζώτης . . Ν

Προέβη κατόπιν ἡ Βουλὴ εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ νομοσχεδίου περὶ τῆς μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Τουρκίας τηλεγραφικῆς συμ-

βάσεως. Γενομένης δὲ ἐπὶ τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν, ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Χ. Θεοχαρόπουλον καὶ Β. Παλαμίδην, συνήχθη, κατὰ τὸ προσαρτώμενον ὧδε τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν ἀρχὴν διὰ ψήφων 85.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἕξης ζητήματος·

«Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν ἀρχὴν τοῦ νομοσχεδίου περὶ κυρώσεως τῆς τηλεγραφικῆς συμβάσεως μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Τουρκίας, ναὶ ἢ ὄχι;»

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Κωνσταντῖνος Θεοδώρου . . N	Ἀνδρέας Ζέρβας . . . . N
Ἰωάννης Σωτηριάδης . . .	Δημήτριος Ζῶτος . . . . .
Ἀντώνιος Βενιζέλος . . . N	Γεώργιος Βελῆς . . . . . N
Δημ. Γιαννούλης . . . . N	Γεωργούλας Γιολδάσης . . N
Γ. Ν. Καΐρης . . . . . N	Ἰωάννης Χατσόπουλος . . N
Νικόλαος Π. Ἀθανασίου . N	Λύσανδρος Βιλαέτης . . .
Δημήτριος Τσόκρης . . . N	Ἀνδρέας Λύγερινός . . . N
Ἀνδρέας Δανόπουλος . . . N	Νικόλαος Σισίνης . . . .
Ἰωάννης Βλάσσης . . . . N	Λύγερινὸς Πετραλιᾶς . . .
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς . . N	Γεώργιος Διαμάντης . . . .
Γεώργιος Α. Ῥάλλης . . . N	Ἀναγνώστης Δημητρίου . .
Γεώργιος Σκοῦρος	Γασ. Δελένδας . . . . .
Σταῦρος Βλάχος . . . . N	Σπ. Μαρκεζίνης . . . . .
Ἰω. Καραγιαννόπουλος . . .	Ν. Βαρβαρῆγος . . . . . N
Ἀθανάσιος Ἴσκος	Θρασύβουλος Α. Ζαΐμης . N
Ἀντώνιος Γιωργαντᾶς . . N	Ἀσημάκης Χαραλάμπης . . N
Φίλων Φίλωνος . . . . . N	Λεωνίδας Ν. Πετιμεζᾶς . . N
Λεωνίδας Λογοθέτης . . . N	Χαρίλαος Θεοχαρόπουλος . N
. . . . .	Γρηγόριος Κορφιωτάκης . .
Γεώργιος Γεροθανάσης . . N	Ἰωάννης Ζάρκος . . . . N
Λεωνίδας Πετροπουλάκης . .	Γεώργιος Περωτής . . . . N
Θ. Τσανετάκης . . . . . N	Α. Κοντόσταυλος . . . . N
Ἰωάννης Σαφάκας . . . . N	Ἰωάννης Μπαλάφας . . . N
Ἀθανάσιος Παπαθανασίου . N	Γεώργιος Μιχαὴλ . . . . N
Ἐλευθέριος Καλογερᾶς . . N	Ἀνδρέας Δεληγιάννης . . . N
Ν. Παπαμιχαλόπουλος . . N	Γ. Πλαπούτας . . . . .
Σταμάτιος Μήτσας . . . N	Α. Ἀντωνόπουλος . . . .

Πέτρος Δεληγιάννης . . . N	Στέφανος Α. Δούκας . . . N
Ποθητὸς Ῥεβελάκης . . . N	Ἰωάννης Κατσάκος . . . .
Κωνσταντῖνος Κυπριάδης . N	Δημήτριος Κουμουνδουράκης N
Ἰωάννης Δεληγιάννης . . . N	Βενετσάνος Κυβέλος . . . N
Σταῦρος Καμπερόπουλος . N	Νικόλαος Πιεράκος . . . N
Ἀνδρέας Νοταρᾶς	Χ. Χριστόπουλος . . . . .
Ἀριστείδης Μεντσελόπουλος .	Π. Κανελλόπουλος . . . .
Ἐμμανουὴλ Τσοῦχλος . . .	Νικόλαος Μοσχούλας . . .
Χαράλ. Α. Χρηστόπουλος . N	Π. Ἀργυρόπουλος . . . . N
Νικόλαος Χ. Παναγιώτου . .	Νάκος Πανουριᾶς . . . .
Δημήτριος Σακελλαράκης . N	Εὐθύμιος Κεχαγιᾶς . . . N
Σπυρίδων Κοπανίτσας . . .	Κωνσταντῖνος Βλάμης . . .
Ἐμμανουὴλ Μελετόπουλος . N	Βενιζέλος Ῥοῦφος . . . . .
Νικόλαος Θ. Λεώπουλος . . N	Ἀνδρέας Χ. Λόντος . . . N
Λουκᾶς Στεφάνου	Παναγιώτης Καλαμογδάρτης N
Νῖκος Βουλπιώτης	Κωνσταντῖνος Κωνστάκης .
Β. Ρ. Παλαμίδης . . . . N	Ἀνάργυρος Α. Χ. ἈναργύρουN
Α. Ἀλεξανδρόπουλος . . . N	Νικόλαος Γαΐνης . . . . N
Ἰω. Ν. Ταμπακόπουλος . N	Ἀθανάσιος Μησυρλῆς . . .
Γ. Ν. Ῥεβελιώτης	Γεώργιος Μπάστας . . . .
Δημήτριος Φιλάρετος . . .	Ἰωάννης Μανιώτης . . . .
Μελέτιος Χ. Μελέτης . . . N	Ἰωάννης Δουλίδης . . . . N
Νικόλαος Δικαῖος . . . . N	Κωνσταντῖνος Πλατύς . . N
Δημ. Σακελλαριάδης . . . N	Ἀντώνιος Ρενουάρδος . . N
Ἐπαμιν. Δελιγιώργης . . .	Μιχαὴλ Σολωμός . . . .
Παν. Τσιμπουράκης	Γεώργιος Ναύτης . . . .
Ἀλέξανδρος Κουμουνδοῦρος N	Ἰωάννης Σαγρέδος . . . . N
Παναγιώτης Παπατσώνης . .	Παναγιώτης Ψάθης . . . N
Σπήλιος Ἀντωνόπουλος . .	Ἀντώνιος Λομάος . . . . N
Ἰωάννης Προβελέγιος . . . N	Γρηγόριος Μανοῦσος . . . .
Ἰωάννης Ταταράκης . . . N	Ἀδαμ. Διαμαντόπουλος . . N
Σπυρ. Βαρότσης	Δημ. Πολυχρονόπουλος . .
Ἐμμ. Ναυπλιώτης . . . N	Δημήτριος Βότσαρης . . . N
Κων. Κρίσπης . . . . N	Γεώργιος Ι. Σταΐκος . . . .
Νικόλαος Τσαβέλας . . . N	Νικόλαος Πιπῖνος . . . . N
Νικόλαος Καναβός	Κων. Δουζίνας . . . . .
Α. Παπαδημητριάδης . . .	Ἀνδρέας Γ. Καυντουριώτης N
Θ. Μιχαλόπουλος	Δημήτριος Βουδούρης . . .
Παν. Μ. Ἰατρός	Ἀντώνιος Τσαμαδὸς . . . N
Κίμων Χριστοδούλου . . . N	Πέτρος Χ. Πέτρος . . . .

Εὐαγγέλης Βαλατσὸς . . . Ν	Αὐγερινὸς Ἀβέρωφ . . . Ν
Σ. Σκουμπουρδὴς	Α. Μάντσαρης . . . . . Ν
Εὐαγγέλης Κοντογιάννης . .	Δημήτριος Κριεζώτης . . Ν

Ἐγένετο ἀκολούθως ἄνευ ἀντιρρήσεως δεκτὸν τὸ μοναδικὸν τοῦ νομοσχεδίου ἄρθρον, ὡς καὶ τὸ σύνολον αὐτοῦ διὰ κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ψηφοφορίας, ἐπιτρηθείσης ὑπὸ τῶν αὐτῶν ψηφολεκτῶν, καθ' ἣν προέκυψεν ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη αὐτὸ διὰ ψήφων 85 ἔχον οὕτως·

Ο Θ Ω Ν κ.τ.λ.

«Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀποφασίζομεν καὶ διατάσσομεν.

Ἄρθρον μοναδικόν.

Ἡ ἐν Κωνσταντινουπόλει τὴν 17/29 Ἰουλίου 1859 συναφθεῖσα μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Τουρκίας σύμβασις περὶ τηλεγραφικῆς ὑπηρεσίας συγκειμένη ἐξ ἄρθρων δέκα ἑπτά, ἔχει ἰσχὺν νόμου.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς ὑπό τε τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς θέλει δημοσιευθῆ καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.

ΣΥΜΒΑΣΙΣ ΤΗΛΕΓΡΑΦΙΚΗ

Μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Τουρκίας.

«Ὁ Μεγαλειότατος Βασιλεὺς τῆς Ἑλλάδος καὶ ὁ Μεγαλειότατος Σουλτάνος, ἐπιθυμοῦντες νὰ συστήσωσι τηλεγραφικὴν συγκοινωνίαν μεταξὺ τῶν ἐπικρατειῶν των, διὰ τῆς ἑνώσεως τῆς Χίου μετὰ τῆς Σύρου δι' ὑποβρυχίου καλωδίου, διώρισαν ὡς πληρεξουσίους των·

Ὁ μὲν Μεγαλειότατος Βασιλεὺς τῆς Ἑλλάδος τὸν παρὰ τῇ Ὑψηλῇ Πύλῃ ἐπιτετραμμένον τὰς ὑποθέσεις Αὐτοῦ Κύριον Πέτρον Ζάνον, ἱππότην τοῦ Ἑλληνικοῦ Τάγματος τοῦ Σωτῆρος καὶ Ταξιάρχην τοῦ Αὐτοκρατορικοῦ τάγματος τοῦ Μετζιδιέ.

Ὁ δὲ Μεγαλειότατος Σουλτάνος τὸν Μωχαμὲδ Φουὰτ Πασᾶν, Μουσίρην καὶ Βεζύρην τῆς Αὐτοκρατορίας, φέροντα τὰ Αὐτοκρατορικὰ παράσημα τοῦ Μετζιδιὲ καὶ τῆς προσωπικῆς ἀξίας τῆς α. τάξεως, τῆς στρατιωτικῆς τάξεως καὶ τοὺς μεγαλοσταύρους τοῦ Ἑλληνικοῦ Τάγματος τοῦ Σωτῆρος, τοῦ Σιδηροῦ στέμματος τῆς Αὐστρίας, τοῦ Τάγματος τοῦ Ἀσσπόλδου τοῦ Βελγίου, τοῦ Τάγματος τῆς Κρουζείρας τῆς Βραζιλίας, τῆς Ἰσαβέλλης τῆς καθολικῆς τῆς Ἱσπανίας, τοῦ Λεγεῶνος τῆς τιμῆς τῆς Γαλλίας, τοῦ Νεκρλανδοῦ λέοντος τῆς Ὁλλανδίας, τοῦ Πύργου καὶ τοῦ Ξρους τῆς Πορτογαλλίας, τοῦ Ἐρυθροῦ Ἀετοῦ τῆς Ρωσσίας, τοῦ λευκοῦ Ἀετοῦ, τῆς Ἁγίας Ἄννης καὶ τοῦ Ἁγίου Σταυισλάου τῆς Ρωσσίας, τῶν Ἁγίων Μαυρικίου καὶ Λαζάρου, τῆς Σαρδηνίας, τοῦ Πολικοῦ Ἀστέρος τῆς Σουηδίας καὶ Νορβηγίας, καὶ νῦν Ὑπουργόν του ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν, οἵτινες ἀφοῦ ἀνεκοίνωσαν ἀλλήλοις τὰ πληρεξούσιά των, εὑρεθέντα ἐν τάξει, συνέθεντο τὰ ἀκόλουθα ἄρθρα.

Ἄρθρον 1.

Ἐπειδὴ ἡ Κυβέρνησις τῆς Α. Μ. τοῦ Σουλτάνου συνίστησεν ὑποβρύχιον γραμμὴν μεταξὺ Ἀλεξανδρείας καὶ τοῦ ἀκρωτηρίου Ἔλλης, συνδεομένην ἐν Κωνσταντινουπόλει δι' ἐναερίου γραμμῆς καὶ διερχομένην διὰ Χίου, καὶ παρέσχε τῇ Ἑλληνικῇ Κυβερνήσει τὸ δικαίωμα νὰ ἑνώσῃ τὴν Σύρον μετὰ τῆς γραμμῆς ταύτης, αὕτη (ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις δηλονότι) θέλει συστήσει ὑποβρύχιον καλώδιον, ὅπερ ἀναχωρῶν ἀπὸ τῆς τελευταίας ταύτης νήσου, θέλει ἀπολήγει εἰς Χίον.

Ἡ Ὀθωμανικὴ Κυβέρνησις θέλει παρέχει ἐν τῇ χώρᾳ αὐτῆς πᾶσαν προστασίαν εἰς τὸ τελευταῖον τοῦτο καλώδιον.

Ἄρθρον 2.

Ἑκάστη τῶν συμβαλλομένων Κυβερνήσεων θέλει διαφροντίζει νὰ διατηρῶνται καὶ ἐνεργῶσι, καὶ ἐν περιπτώσει διαταράξεως νὰ ἐπισκευάζωνται, ὅσον ἔνεστι ταχύτερον αἱ εἰς αὐτὴν ἀνήκουσαι γραμμαὶ κατὰ τὸ 1 ἄρθρον.

Ἄρθρον 3.

Ὁ ἐν Χίῳ τηλεγραφικὸς σταθμὸς τῆς Ὀθωμανικῆς Κυβερνήσεως θέλει ἐπιφορτισθῆ τὴν μεταβίβασιν τῶν μεταξὺ Τουρκίας καὶ Ἑλλάδος τηλεγραφημάτων, τὸ δ' ἐν Σύρῳ Ἑλληνικὸν Τηλεγραφεῖον τὴν μεταβίβασιν τῶν μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Τουρκίας.

Ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις λαμβάνει τὸ δικαίωμα νὰ ἔχῃ ἐν τῇ νήσῳ Χίῳ δύο μηχανικούς, οἵτινες ἐπιφορτισθήσονται νὰ ἐπαγρυπνῶσιν, ἵνα τὸ μεταξὺ Σύρου καὶ Χίου ὑπάρχον καὶ εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Κυβέρνησιν ἀνῆκον ὑποβρύχιον καλώδιον διατηρῆται ἐν καλῇ καταστάσει, καὶ ἵνα φροντίζωσι νὰ γίνωνται αἱ ἀναγκαῖαι ἐπισκευαί.

Ἐπειδὴ πρὸς τὴν διὰ τῶν ἐναερίων γραμμῶν μεταβίβασιν τῶν διεθνῶν ἀνταποκρίσεων γενήσεται πρισωρινῶς παραδεκτὴ ἡ μορσαϊκὴ συσκευή, θέλει γίνεσθαι χρῆσις ὡσαύτως τῆς αὐτῆς

συσκευῆς ἐν ταῖς ὑποθρυχίοις γραμμαῖς, ἀλλὰ μετὰ τῆς ὑπὸ τῶν ἐν Βερολίνῳ Κ. Κ. εἰρ. εν καὶ Χάλσε γενομένης εἰς αὐτὴν τροποποιήσεως, τῆς ἐπιτρεπούσης τὴν ἐξάλειψιν τοῦ ἐπιστρέφοντος ῥεύματος διὰ τῆς ἐνεργείας ἰδίας Βολταϊκῆς στήλης.

Ἄρθρον 4.

Αἱ μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Τουρκίας τηλεγραφικαὶ συγκοινωνίαι κανονισθήσονται κατὰ τὰς διατάξεις τῆς κατὰ τὴν 9|21 Ἰανουρ. 1857 συναφθείσης συμβάσεως μεταξὺ τῆς Ὑψηλῆς Πύλης καὶ τῆς Αὐστρίας.

Τὰ εἰσπρακτέα δὲ τέλη ἐπὶ τῶν ὑποθρυχίων γραμμῶν τῶν δύω Ὑψηλῶν συμβαλλομένων Μερῶν, διὰ τὴν μεταξὺ τῶν δύω τόπων τηλεγραφικὴν ἀλληλογραφίαν, θέλουσι προσδιορισθῆ παρ' ἑκάτου αὐτῶν κατὰ τὸ δοκοῦν αὐτῷ ἐπὶ τῶν ἰδίων του γραμμῶν.

Θεωροῦνται δὲ ὡς γραμμαὶ ἀνήκουσαι ἑκάστῳ τῶν Ὑψηλῶν συμβαλλ μένων Μερῶν, αἱ συνδέουσαι μέρη τῆς χώρας Του, ὡς καὶ ἡ συνδέουσα τοὺς δύο τόπους, καὶ συσταθεῖσα ἰδίοις αὐτοῦ ἀναλώμασι.

Ἄρθρον 5.

Νοεῖται καὶ συμφωνεῖται ῥητῶς ὑπὸ τῶν δύο Ὑψ λῶν συμβαλλομένων Μερῶν, ὅτι ἡ μεταξὺ τῶν Ἰνδιῶν καὶ τῆς Εὐρώπης τηλεγραφικὴ ἀλληλογραφία δὲν θέλει μεταβιβάζεσθαι διὰ τῆς Ἑλληνικῆς γραμμῆς, ἐξαιρέσει τῶν προωρισμένων διὰ τὴν Ἑλλάδα καὶ προερχομένων ἐξ αὐτῆς τηλεγραφημάτων.

Ἄρθρον 6.

Ἐν περιπτώσει διακοπῆς ἐν τῇ τελεγραφικῇ συγκοινωνίᾳ, γνωστῆς γενομένης μετὰ τὴν παραλαβὴν τηλεγραφήματος, τὸ Τηλεγραφεῖον, ἐξ οὗ ἡ τηλεγραφικὴ μεταβίβασις κατασταθήσεται ἀδύνατος, θέλει διαφροντίζει νὰ πέμπηται τὸ τηλεγράφημα εἰς τὸν πρὸς ὃν ὅ ον ἐντὸς τῆς ὅσον ἐνεστι βραχυτέρας προθεσμίας.

Πρὸς τοῦτο θέλει ἀπευθύνει τὸ τηλεγράφημα δι' ἄλλης ὁδοῦ κατὰ τὰς περιστάσεις, εἴτε εἰς τὸ τηλεγραφεῖον τὸ πέραν μὲν τοῦ σημείου τῆς διακοπῆς, ἐγγύτερον ὅμως κείμενον καὶ δυνάμενον νὰ τὸ μεταβιβάσῃ διὰ τ ς τελεγραφικῆς ὁδοῦ, εἴτε κατ' εὐθεῖαν εἰς τὸ τηλεγραφεῖον τοῦ πρὸς ὃν ὅρου, ὅπερ θέλει θεωρεῖ τὸ τηλεγράφημα, ὡς σύνηθες.

Ἐὰν ἡ διακοπὴ συμβῇ ἐν τοῖς ὑποθρυχίοις καλωδίοις, θέλει γίνεσθαι χρῆσις τοῦ ἀποπλέοντος πλοίου, τοῦ καταλληλοτέρου πρὸς πλήρωσιν τοῦ τῆς ταχείας συγκοινωνίας σκοποῦ. Ἐὰν ἡ διακοπὴ ἐπέλθῃ ἐν ταῖς ἐναερίοις γραμμαῖς, θέλει γίνεσθαι

χρῆσις πρὸς τὴν ἀποστολὴν τοῦ τηλεγραφήματος ἐκτάκτων ταχυδρόμων, καὶ ἐξεπίτηδες ἀποστελλομένων πεζοδρόμων ἢ ἱππέων, ὅπου τὰ τοιαύτης ἀποστολῆς μέσα ἤθελον εἶσθαι ἐφικτά, ἢ τοῦ συνήθους ταχυδρομείου, ἢ ἐφίππων ἢ πεζῶν φυλάκων τῆς γραμμῆς, ὧν ἡ ὑπηρεσία ὀργανισθήσεται οὕτως, ὥστε ἀπὸ χειρὸς εἰς χεῖρα νὰ δύνηται νὰ μεταβιβάζηται τὸ τηλεγράφημα ἄνευ διακοπῆς.

Εὐθὺς ὡς ἀποκατασταθῇ ἡ συγκοινωνία, θέλει μεταβιβάζεσθαι διὰ τοῦ τηλεγράφου αὐθις τὸ τηλεγράφημα ὑπὸ τοῦ δι' ἄλλης ὁδοῦ πέμψαντος τοῦτο τηλεγραφείου.

Ἄρθρον 7.

Ἡ εἰς τόπους, ἐκτὸς τῶν τηλεγραφικῶν γραμμῶν κειμένους, τῶν τηλεγραφημάτων ἀποστολὴ θέλει γίνεσθαι κατ' ἐκλογὴν τοῦ ἀποστολέως, δι' ἐπιστολῶν ἐπὶ συστάσει, ἢ δι' ἐξεπίτηδες ἀποστελλομένων πεζοδρόμων, ἢ ἱππέων, ἢ δι' ἐκτάκτων ταχυδρόμων, ἐὰν τὸ μέσον τοῦτο τῆς ἀποστολῆς ὑπάρχῃ. Τὰ εἰσπρακτέα τέλη διάτους διαφόρους τούτους τρόπους ἀποστολῆς θέλουσιν εἶσθαι τὰ αὐτὰ πρὸς τὰ ὑπὸ τῆς μεταξὺ Αὐστρίας καὶ Τουρκίας συμβάσεως προσδιοριζόμενα.

Ἄρθρον 8.

Ἐὰν ὁ, πρὸς ὃν διευθύνεται, ἦναι ἄγνωστος, ἢ ἐὰν ἐξ ἄλλου οἱουδήποτε λόγου δὲν ἦναι δυνατὸν νὰ παραδοθῇ τηλεγράφημά τι εἰς τὸν πρὸς ὃν διευθύνεται, τὸ τηλεγραφεῖον τῆς καταγωγῆς θέλει εἰδοποιεῖσθαι δι' εἰδοποιήσεως τῆς ὑπηρεσίας περί τε τούτου καὶ περὶ τῶν αἰτίων τῶν κωλυόντων τὴν παράδοσιν· τοῦτο δὲ θέλει εἰδοποιεῖ περὶ αὐτῶν τὸν ἀποστολέα, εἰ δυνατόν.

Ἐὰν ὁ πρὸς ὃν διευθύνεται ἦναι ἄγνωστος, ἢ πρὸς αὐτὸν ἀπεύθυνσις τηλεγραφήματος θέλει τοιχοκολλᾶσθαι ἐν τῷ τηλεγραφείῳ τοῦ πρὸς ὃν ὅρου, τὸ δὲ τηλεγράφημα θέλει καταστρέφεσθαι ἐντὸς ἓξ ἑβδομάδων ἐὰν, ὁ πρὸς ὃν διευθύνεται, δὲν ἐπαρουσιάσθη ἵνα τὸ ἀπαιτήσῃ· οὔτε ἡ βραδέως γενομένη ἀπαίτησις, οὔτε ἡ καταστροφὴ τηλεγραφήματος θέλει γνωστοποιεῖσθαι εἰςτὸ τηλεγραφεῖον τῆς ἀναχωρήσεως διὰ τηλεγραφήματος τῆς ὑπηρεσίας.

Ἄρθρον 9.

Τὰ διὰ τὰ τηλεγραφήματα ἐκ παραδρομῆς ἐπὶ ἔλαττον εἰσπραττόμενα τέλη πρέπει νὰ συμπληρῶνται ὑπὸ τῶν ἀποστολέων, ἂν ζητηθῇ.

Τὰ ἐκ παραδρομῆς δ' ἐπὶ πλέον εἰσπραττόμενα θέλουσιν ἀποδίδοσθαι αὐτοῖς.

Ἄρθρον 10.

Ἐὰν κατὰ τὴν μεταξὺ τῶν Διοικήσεων ἐκκαθάρισιν τῶν λογαριασμῶν γνωσθῶσι λάθη περὶ τὸν ἀριθμὸν τῶν λέξεων, δὲν θέλουσι δίδει ταῦτα χώραν εἰς ἀπόδοσιν τελῶν κατὰ τοῦ ἀποστέλλοντος γραφείου, ἀλλ' ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ θέλει λαμβάνεσθαι, ὡς βάσις τῆς διατιμήσεως τῶν τηλεγραφημάτων, ὁ ἀριθμὸς τῶν λέξεων τῶν ἐνδεικνυμένων ὑπὸ τοῦ τηλεγραφείου τῆς καταγωγῆς.

Ἄρθρον 11.

Τὰ σχέδια τῶν παρουσιασθέντων τηλεγραφημάτων, αἱ ταινίαι τοῦ χάρτου τοῦ φέροντος τα τηλεγραφικὰ σημεῖα καὶ τὰ ἀντίγραφα τῶν τηλεγραφημάτων θέλουσι διατηρεῖσθαι ἐπὶ ἓν τοὐλάχιστον ἔτος· μετὰ δὲ τὴν προθεσμίαν ταύτην ἐπιτρέπεται νὰ ἐξαφανίζωνται.

Ἄρθρον 12.

Ἡ ἀναγωγὴ τῶν νομισμάτων, τόσον πρὸς εἴσπραξιν τῶν τελῶν, ὡς καὶ πρὸς ἐξίσωσιν τῶν λογαριασμῶν, θέλει γίνεσθαι ἐν ταῖς ἑξῆς τιμαῖς.

1 φράγκον ἰσοδυναμεῖ πρὸς 1 δραχμὴν καὶ λεπ. 11·

25 ἑκατοστὰ τοῦ φράγκου ἰσοδυναμοῦσι πρὸς 28 λεπτά.

Τὰ κλάσματα, τὰ ἔλαττον τοῦ ἡμίσεως ἑκατοστοῦ τοῦ φράγκου καὶ τοῦ ἡμίσεως λεπτοῦ, ἢ τὰ ἴσα τῷ ἡμίσει ἑκατοστῷ τοῦ φράγκου καὶ τῷ ἡμίσει λεπτῷ, δὲν θέλουσι λογίζεσθαι, τὰ δὲ πλέον λογίζονται, ὡς ἓν ἑκατοστὸν τοῦ φράγκου, ἢ ἓν λεπτόν.

Ἄρθρον 13.

Οἱ ἀμοιβαῖοι λογαριασμοὶ θέλουσι καταστρωννύεσθαι ὑπὸ μὲν τῆς Ἑλληνικῆς Διοικήσεως εἰς δραχμάς, μετ' ἀναγωγῆς τῶν ἀθροισμάτων εἰς φράγκα, ὑπὸ δὲ τῆς Ὀθωμανικῆς εἰς φράγκα μετ' ἀναγωγῆς τῶν ἀθροισμάτων εἰς δραχμάς.

Ἄρθρον 14.

Οἱ διὰ τὰ τηλεγραφήματα τὰ διὰ τῶν ὑποβρυχίων γραμμῶν τῶν Κ. Ρ. Σ. Νουβὰλ καὶ συντροφίας διερχόμενα λογαριασμοί, καθόσον ἀφορᾷ τὴν διέλευσιν διὰ τῶν γραμμῶν τούτων, θέλουσι κανονίζεσθαι δι' ἀμέσων ἐκκαθαρίσεων μεταξὺ ἑκάστου τῶν συμβαλλομένων Κρατῶν καὶ τῶν Κ. Ρ. Σ. Νουβὰλ καὶ συντροφίας.

Ἄρθρον 15.

Πᾶν εἰς τὴν τηλεγραφικὴν συγκοινωνίαν ἀναγόμενον μεῖζον, ἢ διάφορον τῶν ἐν τῇ παρούσῃ συμβάσει περιεχομένων πλεονέκτημα, ὅπερ ἤθελε παραχωρηθῇ ὑπὸ τοῦ ἑνὸς τῶν Ὑψηλῶν

συμβαλλομένων Μερῶν εἰς τὴν μετ' ἄλλου τινὸς οἱουδήποτε τόπου τηλεγραφικὴν συγκοινωνίαν, θέλει ἀποκτᾶσθαι ἀμέσως καὶ ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ὅρους ἐπὶ τῇ αἰτήσει τοῦ ἑτέρου συμβαλλομένου Μέρους εἰς τὴν μεταξὺ τῆς Ἑλλάδος καὶ τῆς Τουρκίας τηλεγραφικὴν συγκοινωνίαν.

Ἄρθρον 16.

Ἡ παροῦσα σύμβασις τεθήσεται εἰς ἐνέργειαν ὅσον τὸ δυνατὸν ταχύτερον, καὶ διαμενεῖ ἐν ἰσχύϊ ἐπὶ δύο ἔτη ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς ἀνταλλαγῆς τῶν ἐπικυρώσεών της.

Τὰ Ὑψηλὰ συμβαλλόμενα Μέρη ὅμως δύνανται ἐκ συμφώνου νὰ παρατείνωσι τ' ἀποτελέσματα αὐτῆς καὶ πέραν τῆς προθεσμίας ταύτης.

Ἐν τῇ τελευταίᾳ ταύτῃ περιπτώσει θέλει θεωρεῖσθαι ὡς ἰσχύουσα ἐπ' ἀόριστον χρόνον καὶ μέχρι τῆς λήξεως ἑνὸς ἔτους, ἀπὸ τῆς ἡμέρας, καθ' ἣν γίνεται ἡ περὶ τούτου καταγγελία.

Ἄρθρον 17.

Ἡ παροῦσα Σύμβασις θέλει ἐπικυρωθῇ, καὶ αἱ ἀμοιβαῖαι ἐπικυρώσεις αὐτῆς θέλουσιν ἀνταλλαχθῇ ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐν τῇ κατὰ τὸ δυνατὸν βραχυτέρᾳ προθεσμίᾳ.

Εἰς πίστωσιν τούτων οἱ ἀμοιβαῖοι πληρεξούσιοι ὑπέγραψαν αὐτὴν, καὶ ἐπέθεντο ἐπ' αὐτῆς τὰς ἑαυτῶν σφραγίδας.

Ἐγένετο ἐν Κωνσταντινουπόλει εἰς διπλοῦν ἀπόγραφον.

Τὴν 17/29 Ἰουλίου 1859.

(Τ. Σ.) Η. Α. ΖΑΝΟΣ. (Τ. Σ.) ΦΟΥΑΤ.»

Ἐπιλήφθη ἀκολούθως τῆς συζητήσεως τῶν πρὸς τὴν Βουλὴν δοθεισῶν ἀναφορῶν, καὶ ἡ μὲν τῶν κατοίκων Σύρου αἰτούντων τὴν ἀπαλλαγὴν των ἀπὸ τῆς πληρωμῆς τόκων, ἀπερρίφθη νὰ συσταθῇ εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργεῖον, ἡ δὲ τινῶν κατοίκων Ἀθηνῶν παραπονουμένων διὰ τὸν ὑποβληθέντα αὐτοῖς φόρον ἐπὶ τῆς κατασκευῆς τῶν πεζοδρομίων, νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργεῖον ἵνα δώσῃ τὴν δέουσαν προσοχὴν εἰς τὴν ἀκριβῆ ἐφαρμογὴν τοῦ Νόμου πρὸς ἀπορρύγην τοιούτων αἰτιάσεων· ἡ τῶν ἰδιοκτητῶν τῶν κατεδαφισθεισῶν ἐπὶ τῆς Ἑρμαϊκῆς ὁδοῦ οἰκιῶν, νὰ συσταθῇ εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργεῖον ἵνα ἀποζημιωθῶσιν οἱ ἀναφερόμενοι· ἡ τοῦ Ν. Καλαματιανοῦ καὶ ἄλλων τινῶν ἀγωνιστῶν νὰ συσταθῶσιν εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν, ἡ τῶν ἀποστράτων τοῦ στρατοῦ τῆς ξηρᾶς νὰ συσταθῇ εἰς τὸ ὑπουργικὸν Συμβούλιον, ἡ τῶν κατοίκων Γιαννιτσοῦς τῆς ἐπαρχίας Φθιώτιδος καὶ ἡ τοῦ Τσόγκα νὰ

συστηθῶσιν, ἡ μὲν πρώτη εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργεῖον ὅπως ἐκπληρωθῇ ὑπὲρ αὐτῶν ἡ διὰ τοῦ Διατάγματος τῆς 3|15 Ἀπριλίου 1834 δοθεῖσα ὑπόσχεσις περὶ παραχωρήσεως γαιῶν, ἡ δὲ, ὅπως δοθῇ εἰς τὸν ἀναφερόμενον μέρος τοὐλάχιστον τῶν ὅσων ἐδαπάνησεν ὁ θεῖός του διὰ τὴν ἀνώρυξιν τοῦ αὐλακος.

Ἡ τῶν κατοίκων Γόρτυνος νὰ συστηθῇ εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργεῖον ἵνα εἰσαχθῇ ὑπὲρ αὐτῶν ἐν δέοντι νόμος εὐεργητικός.

Ἡ τοῦ ἰατροῦ Ἄνας. Γούδα νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργεῖον διὰ νὰ ἐξετασθῶσι τὰ παράπονα αὐτοῦ, ἐὰν ἔχωνται ἀληθείας.

Τελευταῖον ἐπὶ τῇ αἰτήσει τοῦ ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν εἰσηγητοῦ ἡ Βουλὴ παρεδέχθη νὰ λάβῃ αὖτος ὑπ' ὄψιν τὰς ὑπολειπομένας ἀναφορὰς καὶ φέρῃ τὴν ἀνάλογον ἐνέργειαν, παραπεμφθῶσι δ' ἀκολούθως εἰς τὰ ἁρμόδια ὑπουργεῖα.

Ἐνταῦθα προτείναντος τοῦ Ἐφόρου τῆς Βουλῆς νὰ ἐκφρασθῶσιν αἱ εὐχαριστίαι τῆς Βουλῆς εἰς τὸν Πρόεδρον διὰ τὴν ἀμεροληψίαν αὐτοῦ καὶ τὴν εὔστοχον ἐκπλήρωσιν τῶν καθηκόντων του, λαβὼν τὸν λόγον ὁ βουλευτὴς Καλαβρύτων ἐξέθηκεν, ὅτι συμφωνεῖ πληρέστατα μὲ τὸν Ἔφορον τῆς Βουλῆς καὶ προτείνει καὶ οὗτος νὰ ἐκφράσῃ ἡ Βουλὴ τὰς εὐχαριστίας αὐτῆς πρὸς τὸν πρόεδρον διὰ τὴν καλὴν διεύθυνσιν τῶν συζητήσεων. Πολλοὶ ἐξ ἡμῶν, προσέθηκεν, ἔλαβον τὴν τιμὴν νὰ προεδρεύσωσι τῆς Βουλῆς, ἀλλ' ὀλίγοι εὑρέθησαν εἰς τὴν δυσχερῆ ἀλλὰ καὶ συνάμα εὐάρεστον θέσιν, εἰς ἣν ἔτυχεν ὁ κατὰ τὴν λήγουσαν Σύνοδον προεδρεύσας τοῦ Νομοθετικοῦ τούτου Σώματος. Ἡ διεύθυνσις τῶν συζητήσεων Βουλῆς ὁμορφύνου καὶ οὐδεμίαν παρουσιαζούσης ἀντίθεσιν ἰδεῶν εἶναι ἔργον λίαν εὐχερές· ἡ λήγουσα ὅμως Σύνοδος εὐτυχῶς δὲν παρέστησε θέαμα τοιοῦτον. Σπουδαία ἀντίθεσις ἰδεῶν καὶ ἐντεῦθεν πηγάζον πνεῦμα τῆς συζητήσεως ἀνεφάνησαν μετὰ ζωηρότητος ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῶν ἐργασιῶν τῆς Βουλῆς. Μετὰ χαρᾶς δὲ τὸ ἔθνος ἐχαιρέτησε τὴν κατάστασιν ταύτην, διότι τὸ καλλίκαρπον τῆς συνταγματικῆς ἐλευθερίας δένδρον τότε ριζοβολεῖ καὶ θάλλει, ὅταν ἐν τοῖς βουλευτικοῖς σώμασιν ἐνυπάρχει ζωή. Ζωὴ δὲ ὑπάρχει, ὅταν ἐμφιλοχωρῇ ἀντίθεσις γνωμῶν καὶ συζήτησις, ὅταν ταῦτα ἐλλείπωσιν ἐπικρατεῖ νέκρωσις καὶ τὸ δένδρον τοῦτο μαραίνεται καὶ καταστρέφεται. Ὁ Κ. Λόντος εὐρεθεὶς ἀπέναντι μειονοψηφίας προσεπάθησε καὶ πρὸς τὴν πλειονοψηφίαν

νὰ δείξῃ τὸ ὀφειλόμενον σέβας καὶ τῆς μειοψηφίας τὰ δικαιώματα νὰ τηρήσῃ ἀκέραια. Ὅθεν ἐχορήγησε τὴν μεγαλειτέραν προστασίαν εἰς τὴν ἐλευθερίαν τοῦ λόγου καὶ τοῦ βήματος. Προτείνει λοιπὸν εὐχαριστίας πρὸς τὸν πρόεδρον ἂν καὶ εὑρέθη ἐνίοτε εἰς διενέξεις μετ' αὐτοῦ διὰ τῶν συζητήσεων τὴν διεύθυνσιν· ἀλλ' ὀφείλων νὰ ἦναι δίκαιος πρέπει νὰ ὁμολογήσῃ ὅτι οὐδέποτε ἀνεράνη ἄδικος πρὸς τὴν μειονοψηφίαν καὶ ἐλπίζει ὅτι ἡ Βουλὴ θέλει παραδεχθῇ εὐμενῶς τὴν πρότασίν του. Ἡ δὲ Βουλὴ ὁμοφώνως παραδεχθεῖσα τὴν πρότασιν ταύτην, ἀπεφάνθη νὰ ἐκφρασθῶσιν αἱ εὐχαριστίαι της εἰς τὸν Κ. Προέδρου τῆς Βουλῆς.

Ἐπὶ τῇ προτάσει ὡσαύτως ἄλλων ἡ Βουλὴ παρεδέχθη νὰ ἐκφρασθῶσιν αἱ εὐχαριστίαι της εἰς τοὺς τρεῖς ἀνωτέρους ὑπαλλήλους αὐτῆς, ἤτοι τὸν διευθυντὴν τοῦ Γραφείου Κ. Μιχαὴλ Παρίσην, καὶ τοὺς συντάκτας Γ. Παράσχον καὶ Σ. Σοφιανόν. διὰ τὸν ζῆλον, τὴν ἱκανότητα καὶ τὴν προθυμίαν μεθ' ὧν ἐξεπλήρωσαν τὰ καθήκοντά των καὶ κατὰ τὴν λήγουσαν Σύνοδον

Ἐπὶ τῇ προτάσει ἄλλου ἡ Βουλὴ παρεδέχθη νὰ ἐξακολουθήσῃ ἡ πληρωμὴ τοῦ μισθοῦ τῶν ὑπαλλήλων τοῦ Γραφείου Ῥουσσοπούλου καὶ Γ. Τσακάλου ὡς καὶ τῶν ἀρχαίων κλητήρων τῆς Βουλῆς μέχρι τῆς προσεχοῦς Συνόδου.

Μετὰ ταῦτα ὁ πρόεδρος ἀνέγνω ἔκθεσιν ἐπὶ τῶν ἐργασιῶν τῆς Συνόδου, ἔχουσαν οὕτω·

« Κλείει, Κύριοι Συνάδελφοι, τὴν στιγμὴν ταύτην τὸ στάδιον τῶν ἐργασιῶν μας κατὰ τὴν ἐνεστῶσαν Σύνοδον, καὶ ἀπολήγει ὡσαύτως ἡ ἐξουσία, ἣν εὐηρεστήθητε τοσοῦτον φιλοπαγάθως νὰ μοὶ ἀναθέσητε.

Ἐξετίμησα, κύριοι, δεόντως τὴν τιμὴν, ἧς μὲ ἐκρίνατε ἄξιον. Διευθύνων Σῶμα ἐμπεριλαμβάνον καὶ ἐκφράζον τὴν ἐθνικὴν θέλησιν, συγκεκροτημένον ἐξ ἀνδρῶν πάσης ὑπολήψεως ἀξίων, δὲν ὤφειλα νὰ θεωρῶ μεγίστην τὴν τιμὴν νὰ πηδαλιουχῶ τὰς ἐν τῷ περιβόλῳ τούτῳ ἐργασίας του;

Μετὰ τὴν 3 Σεπτεμβρίου, ὅτε ἔλαβον μέρος εἰς τὴν ἐθνικὴν Συνέλευσιν, δὲν ηὐτύχησα νὰ παρευρεθῶ ἐνδελεχῶς εἰς τὰς Συνόδους τῆς ἐθνικῆς ἀντιπροσωπείας. Κατὰ τὴν παρελθοῦσαν περίοδον, ὡς βουλευτὴς, ἐπὶ μικρὸν, ἀκαταμαχήτων ἐμποδίων ἕνεκεν, ἔλαβον τὴν τιμὴν νὰ συνεδριάσω ἐν τῇ Λιθούσῃ ταύτῃ. Ἡ μεθ' ὑμῶν ἐν τῇ παρούσῃ Συνόδῳ σύμπραξις ἐπλήρωσε τὴν καρδίαν μου εὐφροσύνης, καὶ ἐβεβαίωσεν ἔτι μᾶλλον τὰς πεποιθήσεις μου περὶ τῶν ἀγαθῶν καρπῶν τοὺς ὁποίους τὸ ἡ-

μέτερον πολίτευμα ἐπιφέρει. Ὁποῖον τῷ ὄντι εὐάρεστον θέαμα ἐπαρουσίασαν πάντοτε αἱ συζητήσεις! Ὑπῆρξαν αὗται ἐκτεταμέναι, σοβαραί. Διάφορα ζητήματα μεγάλου ἐθνικοῦ συμφέροντος ἐγένοντο ἀντικείμενον ἐμβριθῶν καὶ σπουδαίων λόγων· ἡ δὲ πάλη ὑπῆρξεν οὐσιωδῶς κοινοβουλευτική. Εἶδα σπουδαῖον ἀνταγωνισμὸν μεταξὺ διαφόρων ἐξ ὑμῶν, ἀλλ' οὗτος ὑπῆρξε πάντοτε, τὸ κεφάλαιον καὶ ἤδη ἀσμένως, προϊὸν εὐγενῶν αἰσθημάτων, τῆς ἀγάπης καὶ τῆς ἀφοσιώσεως πρὸς τὸ κοινὸν συμφέρον. Καὶ πῶς οὐχί ἐγώ, ὅστις ἠκολούθησα κατ' ὀφειλὴν τὴν ὁδὸν πορείαν τῶν συζητήσεων, ἀλλὰ καὶ πᾶς ὁ παρευρεθεὶς ἐπ' ὀλίγον ἐν τῷ περιβόλῳ τούτῳ νὰ μὴ πεισθῇ, ὅτι τῆς ἀναφανείσης ἀμίλλης γενναία ὑπῆρξεν ἡ ἐφετηρία, ὅταν σᾶς ἐβλέπομεν μετὰ ζωηρὰν πάλην, εἰς τὸ τέλος τῶν συνεδριάσεων ὅλους ἀδελφοποιουμένους, οὐδεμίαν φυλάττοντας μῆνιν, οὐδεμίαν μνησικακίαν κατὰ τῶν ἀνταγωνισαμένων, καὶ οὐδὲν ἄλλο αἴσθημα διατηροῦντας παρὰ τὸ τῆς πεποιθήσεως, ὅτι κατὰ τὸν βουλευτικὸν ἀγῶνα ἕκαστος ἐξεπλήρωσε κατὰ τὴν ἰδίαν κρίσιν ἐπιτυχέστερον πρὸς τὴν πατρίδα τὸ καθῆκον του; Τοῦτο διετράνωσα, Κύριοι Συνάδελφοι, καὶ κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν ἐργασιῶν μας ὄχι μόνον ἐκτὸς τοῦ περιβόλου τούτου, ἀλλὰ καὶ ἰδίᾳ εἰς τοὺς ῥήτορας, οἵτινες ἀλληλοδιαδόχως ἀνέβησαν ἐπὶ τοῦ βήματος τούτου, ἀπέδωκα δίκαιον καὶ ἀμερόληπτον τὸν ἔπαινον. Μεμψιμοίρως οὐδέποτε κατελόγισα, οὐδ' ἐκάκισα στιγμιαίας ἀποπλανήσεις τοῦ λόγου, ἀναποφεύκτους πάντοτε ὅπου ἡ πάλη τῶν ἰδεῶν γίνεται μετὰ θερμουργοῦ ζωηρότητος.

Ὁ χρόνος ὃν εἴχατε νὰ δαπανήσητε εἰς νομοθετικὰ ἔργα δὲν ὑπῆρξε μακρός. Αἱ ἐξελέγξεις τῶν πληρεξουσίων ἀπερρόφησαν μέγα αὐτοῦ μέρος. Ἐντούτοις ἐσυζητήσατε τεσσαράκοντα ἑπτὰ νομοσχέδια, ἐν οἷς τέσσαρα ἀφορῶσι νομοθετήματα μεγάλης χρησιμότητος, ἤτοι τὸ περὶ γραμματοσήμου, τῶν προξενικῶν καὶ ναυτιλιακῶν τελῶν, τῶν ἱπποσιδηροδρόμων καὶ τὸ τῆς ποινικῆς στρατιωτικῆς νομοθεσίας. Ἡ Κυβέρνησις ὄργανον τῆς ἀκοιμήτου μερίμνης τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως ὑπὲρ τῆς κοινῆς εὐημερίας καὶ προόδου, ἐπαρουσίασε καὶ δύο ἄλλα ἄξια λόγου ὀργανικὰ νομοσχέδια, τὸ περὶ νέου φορολογικοῦ συστήματος καὶ περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Πανεπιστημίου. Λυποῦμαι ὅτι ὁ χρόνος δὲν μᾶς ἐπέτρεψε καὶ ταῦτα νὰ ἐπιψηφίσωμεν.

Αἱ δαπάναι τοῦ Σώματος ἐγένοντο κατὰ τὰ προϋπολογισθέντα. Ἡ λογιστικὴ ἐπιτροπὴ καὶ ὁ Ταμίας τῆς Βουλῆς ἐξε-

πλήρωσαν μετ' εὐγενοῦς προθυμίας τὰ ἀνατεθέντα αὐτοῖς καθήκοντα. Ἡ Βουλὴ ὑπηρετήθη πιστῶς καὶ δραστηρίως ἀπὸ τὸ προσωπικὸν τοῦ Γραφείου τῆς Βουλῆς, καὶ τὸ προεδρεῖον διαδηλοῖ τὸν ἔπαινόν του πρὸς τὸν Διευθυντὴν τοῦ Γραφείου τῆς Βουλῆς Κ. Μ. Παρίσην καὶ τοὺς συντάκτας ΚΚ. Παράσχον καὶ Σοφιανόν, τοὺς τρεῖς τούτους ἀκαμάτους ὑπαλλήλους τοῦ μεγάλου τούτου Σώματος τῆς Ἐπικρατείας.

Πρὶν περαιώσω τὸν λόγον μου ὀφείλω νὰ σᾶς εἴπω, ὅτι ἐξετέλεσα πιστῶς μίαν ἀξίαν λόγου ἀπόφασιν ὑμῶν, μαρτύριον τῆς πρὸς τὴν παιδείαν ἀφοσιώσεως τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἔθνους, ὅπερ παριστάνετε, καὶ εὐγενὲς αὐτοῦ γνώρισμα. Ἐπροίκισα τὴν Βιβλιοθήκην τῆς Βουλῆς μὲ σπουδαῖα συγγράμματα, χρῆσιν ποιησάμενος ὅλου τοῦ παρ' ὑμῶν ψηφισθέντος ποσοῦ· ἐξετέλεσα ὡσαύτως καὶ τὴν ἄλλην ἐθνικὴν ἐπιθυμίαν, συμφωνήσας τὴν περαιτέρω τύπωσιν τῶν σωζομένων ἐγγράφων τοῦ μεγάλου ἡμῶν ἀγῶνος.

Ἐναβρύνομαι, κύριοι, ὅτι προέδρευσα τοῦ Σώματος τούτου. Θέλω τηρήσει ἐν ὅλῳ τῷ βίῳ μου γλυκείαν περὶ τούτου ἀνάμνησιν. Διεύθυνα τὰς συζητήσεις ἄνευ κόπων· ἁπλῆ ἐπίκλησις μετὰ μετριοπαθείας γενομένη, ἐπανέφερε πάντοτε τῆς ἡσυχίαν εἰς ὅλας τὰς θέσεις, τὴν γαλήνην εἰς τὰς συνδιασκέψεις καὶ συζητήσεις σας. Οὐδεὶς δύναται νὰ αἰτιαθῇ τινα ἐξ ἡμῶν ὅλων, ὅτι τὸν κυβερνῶντα ἡμᾶς νόμον ὠλιγωρήσαμεν. Ἐλπίζω ὅτι εἴμεθα τέκνα οὐχὶ ἀνάξια ἐκείνων, οἵτινες κρατήσαντες εἰς χεῖρας πολύφωτον δᾷδα, διέδωκαν τὰ ἀγαθὰ τοῦ πολιτισμοῦ, τῆς ἐλευθερίας καὶ τῶν ἀϊδίων ἀληθειῶν εἰς ὅλην τὴν ἀνθρωπότητα »

Ἀκολούθως προσελθὼν ὁ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης ὑπουργὸς ἀνέγνω νομοσχέδιον περὶ ὁρκωμοσίας τῶν ἀρχιερέων καὶ ἱερέων τῆς Ῥωμαιο-καθολικῆς ἐκκλησίας, ἔχον οὕτως·

Ο Θ Ω Ν κ.τ.λ.

« Τὸ ἑπόμενον νομοσχέδιον παραγγέλλομεν τὸν ἡμέτερον ὑπουργὸν τῆς Δικαιοσύνης νὰ ὑποβάλῃ εἰς τὴν Βουλὴν καὶ τὸ ὑποστηρίξῃ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 18 Μαΐου 1860.

Ο Θ Ω Ν,

Μ. ΠΟΤΛΗΣ.

« Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς, καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρον μοναδικόν.

Ὁ διὰ τοῦ ἄρθρου ΚΓ'. τοῦ καταστατικοῦ νόμου τῆς ἱερᾶς Συνόδου τῆς 9 Ἰουλίου 1852 ὁριζόμενος τύπος ὅρκου ἰσχύει καὶ διὰ τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ λοιποὺς κληρικοὺς τῆς Ρωμαιο-καθολικῆς ἐκκλησίας.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς νόμος τοῦ Κράτους." »

Ζητήσαντος δὲ τοῦ ὑπουργοῦ τὴν ἄμεσον τοῦ νομοσχεδίου συζήτησιν ὡς κατεπείγοντος, ἐνέστησάν τινες εἰπόντες, ὅτι δὲν δύνανται νὰ ἐπιληρθῶσιν ἀμέσως τῆς συζητήσεως νομοσχεδίου χρήζοντος μελέτης καὶ σκέψεως, καὶ ὅτι εἶναι πρωτοφανὲς νὰ φέρωνται ἐν τῇ λήξει αὐτῇ τῆς Συνόδου νομοσχέδια θρησκευτικῶν μάλιστα ἀντικειμένων καὶ νὰ ζητῆται ἡ ἄμεσος ἐπιψήφισις των.

Εἰπόντος δὲ τοῦ ὑπουργοῦ, ὅτι ἡ συζήτησις τοῦ νομοσχεδίου κατεπείγει, καθόσον ἀπ' αὐτοῦ ἐξαρτῶνται μεγάλα συμφέροντα δικῶν, ἐπὶ τῶν ὁποίων πρόκειται νὰ δοθῇ ὅρκος· καὶ ξένων κυβερνήσεων ἀπαιτήσεις ὑπάρχουσι. Παρετήρησέ τις, ὅτι ἐν τῇ νομοθεσίᾳ ἡμῶν ὑπάρχει διάταξις καθιεροῦσα τὴν ὁρκοδοσίαν τῶν ἀλλοθρήσκων κατὰ τὰ εἰθισμένα εἰς τὴν θρησκείαν των, ὥστε δὲν εἶναι τι κατεπείγον νὰ συζητηθῇ αὐθωρεὶ τὸ νομοσχέδιον.

Ἐπέφερεν ἄλλος, ὅτι ἂν ὁ ὑπουργὸς ἦτο μέλος τοῦ Σώματος τούτου, ἤθελε τὸν αἰτιαθῇ ὡς ἀγνοοῦντα ὅτι δὲν δύναται νὰ εἰσαχθῇ τὸ νομοσχέδιον κατόπιν τῶν τελευταίων πράξεων τῆς Βουλῆς, αἵτινες ἐμφαίνουν τὴν λῆξιν αὐτῶν, ἀφοῦ μάλιστα ἐξερράσθησαν καὶ αἱ πρὸς τὸν Κ. πρόεδρον εὐχαριστίαι της. Παραλείπων λοιπὸν τὴν ἄγνοιαν ταύτην, δὲν δύναται νὰ διέλθῃ ἀδιαφόρως μίαν τινὰ ἔκφρασιν τοῦ Κ. ὑπουργοῦ, ἥτις καὶ ἐν τῷ ἄλλῳ περιβόλῳ καὶ ἐν τούτῳ ὑπέδειξεν ὅτι τὴν ἀποδοχὴν τοῦ νομοσχεδίου τούτου μᾶς ζητοῦσι καὶ ἄλλαι Κυβερνήσεις· ἀποκρούει τὴν ἰδέαν ταύτην ὡς μὴ δυναμένην νὰ ἔχῃ ἰσχὺν ἐπὶ τοῦ χαρακτῆρος ἡμῶν, τὸν ὁποῖον δὲν δύνανται νὰ πιέσωσιν ἄλλοι. Δὲν εἶναι δὲ ἔγκαιρον οὔτε ἴδιον λογικῶν ὄντων νὰ ψηφίσωμεν ἀμέσως τὸ νομοσχέδιον καὶ διὰ τοῦτο κηρύττεται καὶ αὐτὸς ὑπὲρ τῆς ἀναβολῆς.

Τελευταῖον ἐπὶ τῇ αἰτήσει πολλῶν βουλευτῶν, ἐγένετο ψη-

φοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Ἑλ. Καλογερᾶν καὶ Ἰω. Ταταράκην περὶ τοῦ ἂν ἡ Βουλὴ δέχηται ἢ οὔ τὴν ἀναβολὴν τοῦ νομοσχεδίου. Συνήχθη δὲ κατὰ τὸ ἐνταῦθα προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ δὲν παρεδέχθη τὴν ἀναβολὴν διὰ ψήφων 48 κατὰ 23.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἰδίου ζητήματος.

α Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν πρότασιν περὶ ἀναβολῆς τῆς συζητήσεως τοῦ νομοσχεδίου περὶ ὁμοιωσίας, ναὶ ἢ ὄχι ;»

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Κωνσταντῖνος Θεοδώρου . . .	Ἀνδρέας Ζέρβας . . . . . N
Ἰωάννης Σωτηριάδης	Γεώργιος Βελῆς . . . . . O
Ἀντώνιος Βενιζέλος	Δημήτριος Ζῶτος . . . . . N
Δημ. Γιαννούλης . . . . . O	Γεωργούλας Γιολδάσης . . . . O
Γ. Ν. Καΐρης . . . . . O	Ἰωάννης Χατσόπουλος . . . . O
Νικόλαος Π. Ἀθανασίου . . . . O	Λύσανδρος Βιλαέτης . . . . .
Δημήτριος Τσόρτσης . . . . N	Ἀνδρέας Αὐγερινός . . . . . N
Ἀνδρέας Δανόπουλος . . . . N	Νικόλαος Σισίνης . . . . . N
Ἰωάννης Βλάσσης . . . . . N	Αὐγερινὸς Πετραλιᾶς . . . . . O
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς . . . O	Γεώργιος Διαμάντης . . . . .
Γεώργιος Ῥάλλης	Ἀναγνώστης Δημητρίου . . . .
Γεώργιος Σκοῦφος . . . . . O	Γασ. Δελένδας . . . . .
Σταῦρος Βλάχος . . . . . O	Σπ. Μαυρογένης . . . . .
Ἰω. Καραγιαννόπουλος	Ν. Βαρβαρῆγος . . . . . O
Ἀθανάσιος Ἴσκος	Θρασύβουλος Α. Ζαΐμης . . . . N
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς	Δημάκης Χαραλάμπης . . . . N
Φίλων Φίλωνος	Λεωνίδας Ν. Πετιμεζᾶς . . . . O
Λεωνίδας Λογοθέτης . . . . . N	Χαρίλαος Θεοχαρόπουλος . . . .
. . . . .	Γρηγόριος Κορφιωτάκης . . . .
Γεώργιος Γεροθανάσης . . . . O	Ἰωάννης Ζάρκος . . . . .
Λεωνίδας Πετροπουλάκης . . O	Γεώργιος Περωτής . . . . .
Θ. Τσανετάκης . . . . . O	Α. Κοντόσταυλος . . . . . N
Ἰωάννης Σαφάκας	Ἰωάννης Μπαλάφας . . . . . O
Ἀθανάσιος Παπαθανασίου	Γεώργιος Μιχαὴλ . . . . . O
Ἐλευθέριος Καλογερᾶς . . . O	Ἀνδρέας Δελιγιάννης . . . . . N
Ν. Παπαμιχαλόπουλος . . . . N	Γ. Ἰλαποῦτας . . . . . O
Σταμάτιος Μήτσας	Α. Ἀντωνόπουλος . . . . .

Πέτρος Δεληγιάννης	Στέφανος Α. Δούκας . . . . .
Ποθητὸς Ῥεβελάκης . . . . . Ο	Ἰωάννης Κατσάκος . . . . .
Κωνσταντῖνος Κυπριάδης . . Ο	Δημήτριος Κουμουνδουράκης Ο
Ἰωάννης Δεληγιάννης . . . . . Ν	Βενετσάνος Κυβέλος . . . . . Ο
Σταῦρος Καμπερόπουλος . . Ο	Νικόλαος Πιεράκος . . . . . Ο
Ἀνδρέας Νοταρᾶς	Χ. Χριστόπουλος . . . . .
Ἀριστείδης Μενσελέπουλος . .	Π. Κανελλόπουλος . . . . .
Ἐμμανουὴλ Τσοῦχλος	Νικόλαος Μοσχούλας . . . . .
Χαράλ. Α. Χρηστόπουλος . . Ο	Π. Ἀργυρόπουλος . . . . . Ν
Νικόλαος Χ. Παναγιώτου	Νάκος Πανουργιᾶς . . . . .
Δημήτριος Σα-ελλαράκης . . Ν	Εὔθυμιος Κεχαγιᾶς . . . . . Ο
Σπυρίδων Κοπανίτσας	Κωνσταντῖνος Βλάμης . . . . .
Ἐμμανουὴλ Μελετόπουλος . . Ο	Βενιζέλος Ῥοῦφος . . . . .
Νικόλαος Θ. Λεώπουλος . . . . Ν	Ἀνδρέας Χ. Λόντος . . . . . Ο
Λουκᾶς Στεράνου . . . . . Ο	Παναγιώτης Καλαμογδάρτης .
Νίκος Βουλπιώτης	Κωνσταντῖνος Κωνστάκης . . Ο
Β. Ρ. Παλαμίδης . . . . . Ν	Ἀνάργυρος Α. Χ. Αναργύρου . .
Α. Ἀλεξανδρόπουλος . . . . . Ο	Νικόλαος Γκίνης . . . . . Ν
Ἰω. Ν. Ταμπακόπουλος . . . . Ν	Ἀθανάσιος Μησυρλῆς . . . . . Ο
Γ. Ν. Ῥεβελιώτης	Γεώργιος Μπάστας . . . . .
Δημήτριος Φιλάρετος	Ἰωάννης Μανιώτης . . . . .
Μελέτιος Χ. Μελέτης . . . . Ο	Ἰωάννης Δουλίδης . . . . .
Νικόλαος Δικαῖος . . . . . Ο	Κωνσταντῖνος Πλατύς . . . . .
Δημ. Σακελλαριάδης	Ἀντώνιος Ῥενουάρδος . . . . Ο
Ἐπαμειν. Δεληγιώργης . . . . . Ν	Μιχαὴλ Σολωμὸς . . . . . Ο
Παν. Τσιμπουράκης	Γεώργιος Ναυτης . . . . .
Ἀλέξανδρος Κουμουνδοῦρος . Ο	Ἰωάννης Σαγρέδος . . . . .
Παναγιώτης Παπατσώνης . Ο	Παναγιώτης Γάθρς . . . . .
Σπήλιος Ἀντωνόπουλος . . . . Ο	Ἀντώνιος Ἀρμάος . . . . .
Ἰωάννης Προβελέγιος . . . . Ο	Γρηγόριος Μανοῦσος . . . . .
Ἰωάννης Ταταράκης . . . . . Ο	Ἀδαμ. Διαμαντόπουλος . . . . Ν
Σπυρ. Βαρότσης	Δημ. Πυλυχρονόπουλος . . . . Ο
Ἐμμ. Ναυπλιώτης	Δημήτριος Βότσαρης . . . . .
Κωνστ. Κρίσπης	Γεώργιος Ι. Στάϊκος . . . . .
Νικόλαος Τσαβέλας . . . . . Ο	Νικόλαος Πιπῖνος . . . . . Ο
Νικόλαος Καναβός	Κωνστ. Δουζίνας . . . . . Ο
Α. Παπαδημητριάδης	Ἀνδρέας Γ. Κουντουριώτης Ο
Θ. Μεγαλόπουλος . . . . . Ν	Δημήτριος Βουδούρης . . . . Ν
Παν. Μ. Ἰατρὸς	Ἀντώνιος Τσαμαδὸς . . . . Ν
Κίμων Χριστοδούλου	Πέτρος Χ. Πέτρος . . . . .

Εὐαγγέλης Βλαττσῆς . . . . Ο	Λύγερινὸς Ἀθέρωρ . . . . . Ο
Σ. Σκουμπουρδῆς	Ἀ. Μάντσαρης . . . . .
Εὐαγγέλλης Κοντογιάννης . .	Δημήτριος Κριζώτης . . . . . Ο

Οὕτω δὲ προτεθείσης τῆς ἀμέσου τοῦ νομοσχεδίου συζητήσεως, εἷς μὲν ἐζήτησεν ἐπὶ τῆς ἀρχῆς νὰ προσαχθῶσιν ἐγκύκλιοί τινες τῆς Ἱερᾶς Συνόδου ἵνα δυνηθῇ συμβουλευόμενος αὐτάς, νὰ φέρῃ τὴν ψῆφόν του.

Ἄλλος δέ τις ἐτέθηκεν ὅτι ἡ νομοθεσία μας ἔχει τὴν ἀρχὴν ὅτι ἕκαστος ὁρκίζεται κατὰ τὰ εἰθισμένα τῆς θρησκείας του. Ὑπάρχει διάταξις μᾶλλον φιλελευθέρα; ποίαν ἄλλην ἐπέκτασιν νὰ τῇ δώσωμεν; τοὐναντίον ζητεῖται διὰ τοῦ νομοσχεδίου ὁ περιορισμὸς τῆς διατάξεως ταύτης. Ὡς πρὸς τὸν τύπον τοῦ ὅρκου καὶ παρ' ἡμῖν ἠγέρθη ἄλλοτε συζήτησις καὶ παρὰ τοῖς Βυζαντινοῖς ἀλλ' ὡς τότε ἐθεωρήθη καὶ σήμερον ὅτι ὅρκος εἶναι ἡ φωνὴ τῆς συναθήσεως ἑκάστου. Διότι ἐν ἀποσπάσματα καθολικῶν διαμενόντων ἐνταῦθα ζητεῖ ἐν προνόμιον, θέλετε νὰ ἐπιβάλωμεν τὴν ὑποχρέωσιν ταύτην εἰς ὅλον τὸν καθολικὸν κόσμον; ἂν ὑποτεθῇ δὲ ὅτι εἶναι προνόμιον, πρέπει νὰ παραχωρηθῇ διὰ συνθήκης πρὸς ἀγοράσῃς ἴσα δικαιώματα.

Ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης ὑπουργός, ὅτι ἐπὶ δικῶν ὁρίζει ὁ νομοθέτης τὸν ὅρκον εἰς τοὺς διαδίκους καὶ μάρτυρας χωρὶς νὰ ἐξετάσῃ τὸ θρήσκευμα οὐδενός. Ὁ ὅρκος δὲ οὗτος εἶναι ὁ λεγόμενος πολιτικὸς ὅρκος, ὅστις ἰσχύει ἐν τῇ Γαλλίᾳ. Ὁ ἡμέτερος ὅμως νομοθέτης καθιέρωσε τὸν θρησκευτικὸν ὅρκον, ἤτοι ὅτι ἕκαστος καταθέτων τι εἰς τὸ δικαστήριον ὀφείλει νὰ ὁρκίζηται κατὰ τὴν θρησκείαν του. Διὰ τοὺς χριστιανοὺς ὁ νομοθέτης ὥρισε νὰ ἐπικαλῆται ὁ ὁρκιζόμενος τὸ ἱερὸν Εὐαγγέλιον, θέτων τὴν δεξιὰν ἐπ' αὐτοῦ· ἀλλὰ δὲν ἐπρόβλεπεν ὁ νόμος ἂν καὶ οἱ ἱερωμένοι πρέπει νὰ ὁρκίζωνται ἢ ὄχι. Ἐπὶ τέλους δὲ ἐτέθη τύπος τις εἰδικὸς ὅρκου διὰ τοὺς ἱερεῖς. Ἤδη ἔρχονται οἱ ἐν Ἑλλάδι δυτικοὶ ἱερεῖς, ἐπίσης ὑπήκοοι Ἑλληνες, καὶ λέγουν ἃ εἴμεθα χριστιανοὶ ὡς ὑμεῖς, ἀλλ' ἔχομεν τυπικάς τινας διαφοράς, καὶ ζητοῦμεν νὰ ὁρκιζώμεθα κατὰ τὰς ἰδικάς μας διατυπώσεις. Τὸ Εὐαγγέλιον ἀπαγορεύει τὸν ὅρκον, καὶ ἐν τούτοις καθ' ἡμᾶς ὁ ὁρκιζόμενος θέτει τὴν χεῖρα ἐπὶ τοῦ Εὐαγγελίου, διὸ παρὰ τοῖς Βυζαντινοῖς ἀπηγορεύετο ὁ ὅρκος εἰς τοὺς κληρικούς, οἵτινες ἐδίδαν ἔγγραφον διαβεβαίωσιν. Καὶ παρὰ τοῖς δυτικοῖς ἡ αὐτὴ διαφωνία ἐπικράτει μέχρι τινος, τῶν μὲν λεγόντων ὅτι οἱ κληρικοὶ δὲν ὁρκίζονται,

τῶν δὲ συγχωρούντων τοῦτο. Θέλοντες εἰδικὸν ὅρκον διὰ τοὺς ἡμετέρους κληρικούς, δὲν τοὶς ἐχορηγήσαμεν κάνέν προνόμιον, διότι ἂν οἱ καιροὶ τὸ ἐσυγχώρουν, καλῶς ἐπράξαμεν, ἂν τὸ ἐμπόδιζον, δὲν ἔπρεπε νὰ τὸ κάμωμεν. Τοῦτο πρόκειται νὰ γίνῃ ἤδη καὶ περὶ τῶν καθολικῶν ἱερέων, ἤτοι νὰ παραδεχθῶμεν τὸν διὰ τοὺς ἱερεῖς τούτους εἰθισμένον ὅρκον, χωρὶς νὰ τοῖς παραχωρήσωμεν οὐδὲν προνόμιον, οὔτε νὰ παραβιάσωμεν συνταγματικήν τινα διάταξιν.

Ἐτέρωθεν ἄλλος, ὅτι δὲν ἦτον εἰδικῶς ὁ ἁρμόδιος καιρὸς νὰ συζητήσωμεν τὸ προκείμενον νομοσχέδιον, καὶ μόνον ἡ κατεπείγουσα ἀνάγκη, ἣν ἐξήγησε τὸ ὑπουργεῖον δύναται νὰ δικαιολογήσῃ τὴν ἄμεσον συζήτησίν του. Τὸ ἔθος εἰς πᾶσαν ἐποχὴν, παντοῦ καὶ πάντοτε ἔδειξε τὴν ἀνεξιθρησκείαν του, καὶ ἡ ἀρετὴ αὕτη εἶναι παρὰ τῷ Ἕλληνι ὑπερτάτη. Τὴν ἀνεξιθρησκείαν καθέρωσε παρ' ἡμῖν καὶ τὸ Σύνταγμα· τὸ νὰ ζητοῦν οἱ συμπολῖται μας δυτικοὶ τὴν φερομένην ἐν τῷ νομοσχεδίῳ διάταξιν, ἤτοι νὰ ὁρκίζωνται δι' ὅρκου κανονισθησομένου ὑπὸ τῶν ἑλληνικῶν νόμων, τοῦτο τὸ θεωρεῖ ἓν βῆμα πρὸς τὰ πρόσω, ἕνα ἀδελφικὸν αὐτῶν ἀσπασμόν. Διὸ προτείνει νὰ παραδεχθῶμεν τὸ νομοσχέδιον, τὸ ὁποῖον μάλιστα δύναται πολλὰ ἄλλα προσκόμματα νὰ ἐξομαλύνῃ. Ἐπιθυμεῖ νὰ εἴπῃ τὸ ὑπουργεῖον εἰς τοὺς παρ' ἡμῖν δυτικοὺς ἱερεῖς, ὅτι τοῖς παραχωροῦνται ὅλα τὰ καλὰ τοῦ καταστατικοῦ τῆς ἐκκλησίας ἡμῶν, ἀλλ' ὅτι καὶ τοῖς ἐπιβάλλουσι τὰς ὑποχρεώσεις εἰς ἃς ὑπόκειται καὶ ὁ ἀνατολικὸς κλῆρος. Εἶναι καιρὸς νὰ δείξῃ ἡ δυτικὴ ἐκκλησία ὅτι δὲν θεωρεῖ τοὺς κληρικούς της ὡς καταδικασμένους ἐὰν ὑπάγωνται εἰς τὴν ἑλληνικὴν Κυβέρνησιν. Ἀφοῦ χειροτονοῦνται ἔξωθεν, ἀφοῦ δὲν δίδουν διαβεβαίωσιν εἰς τὸν ἀνώτατον ἄρχοντα, τὸ νὰ ἦναι ἐλεύθεροι νὰ περιφέρωνται ὡς θέλουσιν εἰς τὰς πόλεις μας καὶ ν' ἀπολαύωσι μόνον τῶν καλῶν, τοῦτο δὲν εἶναι δίκαιον. Τελευταῖον συμφωνῶν εἰς τὴν παραδοχὴν τοῦ νομοσχεδίου, ἐφιστᾷ τὴν προσοχὴν τῶν Κ.Κ. ὑπουργῶν, μὴ τυχὸν καὶ ὁ καθιερούμενος ἤδη ὅρκος τῶν δυτικῶν ἱερέων δὲν εἶναι ὁ αὐτὸς τῆς προϊσταμένης κεντρικῆς αὐτῶν ἀρχῆς, καὶ κατὰ συνέπειαν, δίδοντες παρ' ἡμῖν ὅρκον διάφορον θεωροῦν τὴν συνείδησίν των ἐλευθέραν, διότι, ἂν ὑποτεθῇ τοῦτο, θέλουν διακινδυνεύει μεγάλα πολιτικὰ συμφέροντα καὶ συναλλαγαί. Ἐρωτῶν ἐπομένως κατὰ τοῦτο ὅλην τὴν προσοχὴν τῆς Κυβερνήσεως, συμφωνεῖ εἰς τὴν παραδοχὴν τοῦ νομοσχεδίου.

Εἷς τις δέ τινος, ὅτι διὰ τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου

πρόκειται νὰ πληρώσωμεν μόνον ἓν κενὸν ὑπάρχον ἐν τῷ καταστατικῷ τῆς ἱερᾶς Συνόδου, ἐνῷ δὲν γίνεται λόγος περὶ τοῦ δυτικοῦ κλήρου· προσέθηκεν ὁ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης ὑπουργός, ὅτι ἡμεῖς πάντοτε νομοθετοῦμεν διὰ τοὺς ὑπηκόους Ἕλληνας, οἱ δὲ ἀλλοδαποὶ ὑπάγονται εἰς τοὺς νόμους τῆς Ἑλλάδος καὶ εἰς ἰδιαιτέρας τινὰς περιστάσεις διαγραφομένας ὑπὸ τοῦ νόμου. Παρατηρεῖ δὲ ὡς πρὸς τὸν τύπον τοῦ ὅρκου, ὅτι τὸν τύπον αὐτὸν ἐζήτησεν ὁ δυτικὸς κλῆρος, ὅστις γνωρίζετε πόσον ἀφοσιωμένος εἶναι εἰς τὴν θρησκείαν του καὶ δὲν δύνασθε νὰ ὑποθέσητε, ὅτι ἦτο δυνατὸν νὰ ζητήσουν τι ἐναντίον τῆς θρησκείας των. Κάμνει δὲ τὴν παρατήρησιν, ὅτι ὁ ὅρκος τῶν ὁποίων καθιερροῖ ἡ δικονομία εἶναι ὅρκος τοῦ μεσαιῶνος, μεταγενεστέρως δὲ εἰς τὴν Βυζαντινὴν Αὐτοκρατορίαν ὡς καὶ εἰς τὴν Δύσιν ἐπεκράτησεν ἡ συνήθεια τοῦ νὰ μὴ γίνεται ὁ ὅρκος ἐπὶ τοῦ ἱεροῦ Εὐαγγελίου.

Παρετήρησέ τις, ὅτι ἂν καὶ ἡ περὶ ὅρκου διάταξις τῆς δικονομίας εἶναι τοιοῦτον καθ' ἑαυτό, ἐγεννήθη μολαταῦτα ἓν σκάνδαλον, καὶ τὸ δικαστήριον ἠναγκάσθη νὰ φυλακίσῃ ἕνα ἱερέα δυτικὸν ἀρνηθέντα νὰ δώσῃ ὅρκον. Νομίζει ἐπομένως, ὅτι, ἐὰν δὲν σαφηνισθῇ ῥητῶς ἐν τῷ νόμῳ, ὅτι ἀφορᾷ μόνον τοὺς Ἕλληνας ὑπηκόους δυτικοὺς ἱερεῖς, οὐχὶ δὲ καὶ τοὺς ἀλλοδαπούς, ἡ ἀμφιβολία θέλει εἶσθαι πολὺ μεγαλειτέρα καὶ πιθανὸν ἐκ ταύτης νὰ λάβωσι χώραν σκανδαλωδέστεραι περιστάσεις.

Ἐπήνεγκεν ἄλλος, ὅτι πρώτην φορὰν ἀναβαίνει ἴσως τὸ βῆμα χωρὶς νὰ ἔχῃ νὰ προτείνῃ οὔτε ὀβολὸν εἰς τὴν γινομένην συζήτησιν. Καὶ πρῶτον δὲν ἔχει ἀνάγκην νὰ κηρύξῃ ὅτι πρεσβεύει τὰς ἀρχὰς τῆς ἀνοχῆς, διότι αἱ ἀρχαὶ αὐταὶ εἶναι ἀρχαὶ τῆς πατρίδος καὶ τοῦ πολιτεύματός μας καὶ ἐπιθυμεῖ τὸ σύνταγμα νὰ ἐμπεδεύεται πάντοτε, ὥστε νὰ μὴ δεσμεύηται ἡ συνείδησις τῶν πρεσβευόντων ἄλλο θρήσκευμα καὶ πολὺ μᾶλλον, ὅταν οὗτοι τύχωσι συμπολῖται Ἕλληνες. Ἀλλὰ παρατηρεῖ, ὅτι δὲν ἔχει τὰ στοιχεῖα διὰ νὰ πεισθῇ καὶ ψηφίσῃ ὑπὲρ τοῦ νομοσχεδίου αὐτοῦ. Δὲν γνωρίζει πρῶτον τὰς σχέσεις τῆς Κυβερνήσεως μετὰ τοῦ ὑπερτάτου ἄρχοντος τοῦ καθολικισμοῦ ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου αὐτοῦ, διότι αἴφνης οἱ ἐν Ἑλλάδι δυτικοὶ κληρικοὶ ζητοῦν νὰ τοῖς παραχωρήσωμεν τὸ δικαίωμα νὰ ὁρκίζωνται ὡς οἱ ἡμέτεροι κληρικοί, ἡ δὲ Κυβέρνησις χωρὶς νὰ μᾶς δώσῃ καὶ ἂν νὰ μελετήσωμεν τὸ ζήτημα καὶ νὰ λάβωμεν ὑπ' ὄψιν τοὺς κανόνας τῆς ἐκκλησίας ἀπαιτεῖ τοῦ νομοσχεδίου τὴν ἐπιψήφισιν. Θέλουσιν οἱ ὑπουργοὶ νὰ μᾶς πείσωσιν,

ὅτι ἡ αἴτησις τοῦ καθολικοῦ κλήρου εἶναι σύμφωνος πρὸς τὰς ἀρχὰς τῆς θρησκείας του, ἀλλὰ δὲν μᾶς τὸ ἀποδεικνύουσι καὶ διὰ τοῦτο νομίζει καλλίτερον ν' ἀρήσωμεν τὸν ἐν Ἑλλάδι δυτικὸν κλῆρον ἐλεύθερον νὰ ἐκλέγῃ μεταξὺ τοῦ κοινοῦ ὅρκου καὶ τοῦ ἤδη νομοθετουμένου.

Ἐπαναλαμβάνων δέ, ὅτι ἀποδέχεται τὰς ἀρχὰς τῆς ἀνοχῆς καὶ θεωρῶν ὡς δόξαν τῆς Ἑλλάδος, τὸ νὰ πρεσβεύῃ πάντοτε τὰς ἀρχὰς τῆς ἀνεξιθρησκείας, δὲν δύναται ἢ νὰ κηρύξῃ τὸ ὑπὸ συζήτησιν νομοσχέδιον ὡς κατεσπευσμένον, ἀτελὲς καὶ ἐπιθετικὸν ἐναντίον τῆς συνειδήσεως τῆς Βουλῆς.

Ἀντιπαρετήρησεν ἄλλος, ὅτι ἡ δικονομία ἡμῶν ἐκανόνισε πρὸς τοῖς ἄλλοις καὶ τὸν ὅρκον τοῦ δυτικοῦ κλήρου ἄνευ προηγουμένης συνεννοήσεως μετὰ τοῦ ἀνωτάτου τῆς θρησκείας των ἄρχοντος καὶ οἱ δυτικοὶ ὡρκίζοντο ὡς καὶ οἱ ἡμέτεροι ἱερεῖς. Ἀκολούθως ὅμως ἐγένετο τὸ παράπονον ὑπὸ τοῦ κλήρου ἡμῶν, ὅτι ὁ τύπος ἐκεῖνος τοῦ ὅρκου δὲν ἐσυμβιβάζετο μετὰ τοῦ ἱερατικοῦ χαρακτῆρός των καὶ ὅταν ἦλθε τὸ ἔθνος νὰ νομοθετήσῃ συνταγματικῶς ἐτροποποίησε τὴν διάταξιν τῆς δικονομίας ὡς πρὸς μόνον τὸν κλῆρον τῆς Ἑλλάδος, χωρὶς ὅμως νὰ κάμῃ λόγον καὶ περὶ τοῦ δυτικοῦ κλήρου, ὅστις σήμερον ζητεῖ νὰ ὑπαχθῇ καὶ αὐτὸς εἰς τὴν αὐτὴν μὲ τοὺς Ἕλληνας ἱερεῖς διατύπωσιν τοῦ ὅρκου καὶ ἑπομένως δὲν βλέπει τίποτε ἁπλούστερον, οὐδὲ πρέπει διὰ προφάσεων ἀλλοκότων ν' ἀναβάλλωμεν τὴν ἐπιψήφισιν τοῦ νομοσχεδίου.

Ἐπήνεγκεν ἕτερος, ὅτι οἱ κατὰ τοῦ νομοσχεδίου ἀγορεύσαντες ἔφερον ἀνιτχύρους τινὰς ἐνστάσεις. Ὁ βουλευτὴς Μεσολογγίου εἶπε π. χ., ὅτι ἀφοῦ ὁ νόμος αὐτὸς δὲν δύναται νὰ ἔχῃ ὀπισθενεργὸν δύναμιν, δὲν βλέπει τὸν λόγον, δι' ὃν διαζόμεθα εἰς τὴν ἐπιψήφισιν αὐτοῦ. Ἀλλ' ἀφ' οὗ ὑπάρχει ἐκκρεμὴς δίκη, διὰ τὴν ὁποίαν ἐφυλακίσθη ἤδη εἷς ἱερεὺς καὶ ἴσως φυλακισθῇ καὶ ἄλλος ἀνώτερος κληρικὸς διὰ τὴν αὐτὴν ἀφορμήν, ὁ ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης, πρὸς ἀποφυγὴν δυσαρέστων περιπλοκῶν, ἔφερε τὸ προκείμενον νομοσχέδιον. Τὸ νὰ λέγωσι δέ, ὅτι δὲν ἐζητήθη ὁ νόμος αὐτός, εἶναι λόγος ἀνυπόστατος, διότι ἂν δὲν ἐγίνετο τοιαύτη αἴτησις, ὁ ὑπουργὸς βέβαια δὲν ἠδύνατο νὰ φέρῃ τὸ νομοσχέδιον χάριν ἁπλῆς παιδιᾶς.

Ἐπὶ τούτοις ἐγένετο ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Λ. Λογοθέτην καὶ Ἰω. Τσαράκην, ἐξ ἧς συνήχθη κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη αὐτὴν διὰ ψήφων 66 κατὰ 1, ἀρνηθέντων 9.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

Ἐπὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος.

« Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν ἀρχὴν τοῦ νομοσχεδίου περὶ ὁρκωμοσίας τῶν δυτικῶν ἱερέων, ναὶ ἢ ὄχι; »

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Κωνστ. Θευδώρου	. . .	Ἰωάννης Χατσόπουλος	. . N
Ἰωάννης Σωτηριάδης	. . . .	Ἀλέξανδρος Βιλαέτης	. . . .
Ἀντώνιος Βενιζέλος	. . . .	Ἀνδρέας Αὐγερινὸς	. ἀρνεῖται
Δημήτριος Γιαννούλης	. . N	Νικόλαος Σισίνης	. . ἀρνεῖται
Γ. Ν. Καΐρης	. . . . . N	Αὐγερινὸς Πετραλιᾶς	. . . N
Νικόλαος Π. Ἀθανασίου	. . N	Γεώργιος Διαμάντης	. . . .
Δημήτριος Τσόκρης	. . . .	Ἀναγνώστης Δημητρίου	. .
Ἀνδρέας Δανόπουλος	. ἀρνεῖται	Γασ. Δελένδας	. . . . .
Ἰωάννης Βλάσσης	. . . . N	Σπ. Μαρκεζίνης	. . . . .
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς	. N	Ν. Βαρβαρῆγος	. . . . . N
Γεώργιος Α. Ῥάλλης	. . . .	Θρασύβουλος Α. Ζαΐμης	. .
Γεώργιος Σκοῦρος	. . . . N	Ἀσημάκης Χαραλάμπης,	ἀρνεῖται
Σταῦρος Βλάχος	. . . . N	Λεων. Ν. Πετιμεζᾶς	. . . N
Ἰω. Καραγιαννόπουλος	. .	Χαρίλαος Θεοχαρόπουλος	. .
Ἀθανάσιος Ἴσκος	. . . . .	Γρηγόριος Κορριωτάκης	. .
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς	. . O	Ἰωάννης Ζάρκος	. . . . .
Φίλων Φίλωνος	. . . . .	Γεώργιος Περωτᾶς	. . . . N
Λεωνίδας Λογοθέτης	. ἀρνεῖται	Α. Κοντόσταυλος	. . . . .
	. . . . .	Ἰωάννης Μπαλάφας	. . . N
Γεώργιος Γερουβασάκης	. . N	Γεώργιος Μιχαὴλ	. . . N
Λεωνίδας Πετροπουλάκης	. N	Ἀνδρέας Δελιγιάννης	. ἀρνεῖται
Θ. Τσαννετάκης	. . . . N	Γ. Πλαπούτας	. . . . . N
Ἰωάννης Σαφάκας	. . . . N	Ἀντ. Ἀντωνόπουλος	. . . .
Α. Παπαθανασίου	. . . . N	Πέτρος Δελιγιάννης	. . . .
Ἐλευθέριος Καλογερᾶς	. . N	Ποθητὸς Ῥεβελάκης	. . . N
Ν. Παπαμιχαλόπουλος	. . .	Κωνστ. Κυπριώτης	. . . N
Σταμάτιος Μήτσας	. . . .	Ἰωάννης Δελιγιάννης	. ἀρνεῖται
Ἀνδρέας Ζέρβας	. . . . .	Σταῦρος Καμπερόπουλος	. . N
Γ. Κ. Βελῆς	. . . . . N	Ἀνδρέας Νταραβᾶς	. . . . .
Δημήτριος Ζῶτος	. . . . .	Ἀριστείδης Μεντσελόπουλος	.
Γ. Ἰω. Γιολδάσης	. . . N	Ἐμμανουὴλ Τσοῦχλος	. . .

Χαράλ. Α. Χρηστόπουλ[illegible]	N
Ν. Χ. Παναγιώτου	
Δημ. Σακελλαράκης	
Σ. Κοπανίτσας	
Ἐμμ. Μελετόπουλος	N
Ν. Θ. Λεώπουλος	
Λουκᾶς Στεφάνου	N
Νίκος Βουλπιώτης	
Β. Ρ. Παλαμίδης	
Α. Ἀλεξανδρόπουλος	N
Ἰω. Ν. Ταμπακόπουλος	
Γ. Ν. Ῥεβελιώτης	
Δημήτριος Φιλάρετος	
Μελέτιος Χ. Μελέτης	N
Νικόλαος Δικαῖος	N
Δημ. Σακελλαριάδης	N
Ἐπαμειν. Δελιγιώργης, ἀρνεῖται	
Π. Τσιμπουράκης	
Ἀλέξανδρος Κουμουνδοῦρος	N
Παναγ. Παπατσώνης	N
Σπ. Ἀντωνόπουλος	
Ἰωάννης Προβελέγιος	N
Ἰωάννης Ταταράκης	N
Σπυρ. Βαρότσης	
Ἐμμ. Ναυπλιώτης	
Κων. Κρίσπης	
Νικόλαος Τσιβέλλας	N
Νικόλαος Καναβός	
Α. Παπαδημητριάδης	
Θ. Μιχαλόπουλος	
Παν. Μ. Ἰατρός	
Κίμων Χριστοδούλου	
Στέφανος Α. Δούκας	
Ἰωάννης Κατσάκης	
Δημ. Κουμουνδουράκης	N
Πανετσάνος Κυβέλος	N
Νικόλαος Πιεράκος	N
Χ. Χριστόπουλος	
Π. Κανελλόπουλος	
Νικόλαος Μοσχούλας	
Π. Ἀργυρόπουλος	
Νάκος Πανουριᾶς	
Εὐθύμιος Κεχαγιᾶς	N
Κωνσταντῖνος Βλάμης	N
Βενιζέλος Ῥοῦφος	
Ἀνδρέας Χ. Λόντος	N
Παναγ. Καλαμογδάρτης	
Κωνσταντῖνος Κωνστάκης	N
Ἀναργυρος Α. Χ. Ἀναργύρου	N
Νικόλαος Γκίνης	
Ἀθανάσιος Μπουρλῆς	N
Γεώργιος Μπάστας	N
Ἰωάννης Μανιώτης	N
Ἰωάννης Δουλίδης	N
Κωνσταντῖνος Πλατὺς	N
Ἀντώνιος Ῥενουάρδος	N
Μιχαὴλ Σελωμὸς	N
Γεώργιος Ναύτης	N
Ἰωάννης Σαγρέδος	
Παναγιώτης Ψάθης	
Ἀντώνιος Ἀρμάος	N
Γρηγόριος Μανοῦσος	
Ἀθαν. Δ αμαντόπουλος, ἀρνεῖται	
Δημ. Πολυχρονόπουλος	N
Δημήτριος Βοτσαρης	N
Γεώργιος Ι. Στάϊκος	
Νικόλαος Πιπῖνος	N
Κωνστ. Δουζίνας	N
Ἀνδρέας Γ. Κουντουριώτης	N
Δημήτριος Βουδούρης	
Ἀντώνιος Τσαμαδὸς	N
Πέτρος Χ. Πέτρος	
Εὐαγγέλης Βαλαττὸς	N
Σ. Σκουμπουρδῆς	N
Εὐαγγέλης Κοντογιάννης	
Αὐγερινὸς Ἀβέρωφ	N
Α. Μάντσαρης	N
Δημήτριος Κριεζώτης	N

Δεκτοῦ δὲ γενομένου δι' ἀναστάσεως τοῦ μοναδικοῦ ἄρθρου κατὰ τὸ νομοσχέδιον, ἐπανελήφθη ἡ αὐτὴ καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου ψηφοφορία, τῶν ἰδίων ἐπιτηρούντων ψηφολεκτῶν, ἐξ ἧς συνήχθη κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη καὶ τὸ σύνολον διὰ ψήφων 65 κατὰ 2, ἀρνηθέντων 5· ἔχει δ' οὕτως·

ΟΘΩΝ κτλ.

«Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρον μοναδικόν.

Ὁ διὰ τοῦ ἄρθρου ΚΓ'. τοῦ καταστατικοῦ νόμου τῆς ἱερᾶς Συνόδου τῇ 9 Ἰουλίου 1852 ὁριζόμενος τύπος ὅρκου ἰσχύει καὶ διὰ τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ λοιποὺς κληρικοὺς τῆς Ῥωμαιοκαθολικῆς ἐκκλησίας.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.»

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἐξῆς ζητήματος.

«Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὸ σύνολον τοῦ νομοσχεδίου περὶ ὁρκωμοσίας τῶν δυτικῶν ἱερέων, ναὶ ἢ ὄχι;»

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ

Κων. Θεοδώρου	
Ἰω. Σωτηριάδης	
Ἀντώνιος Βενιζέλος	
Δημ. Γιαννούλης	N
Γ. Ν. Καίρης	N
Νικόλαος Π. Ἀθανασίου	N
Δημήτριος Τσόκρης	
Ἀνδρέας Δανόπουλος	ἀρνεῖται
Ἰωάννης Βλάσσης	N
Δημήτριος Καλλιγρονᾶς	N
Γ. Α. Ῥάλλης	
Γεώργιος Σκοῦφος	N
Σταῦρος Βλάχος	N
Ἰωάν. Καραγιαννόπουλος	
Ἀθανάσιος Ἰσκος	
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς	O
Φίλων Φίλωνος	
Λεωνίδας Αὐγουστῖνος	ἀρνεῖται
Γεώργιος Γεροθανάσης	N
Λεωνίδας Πετροπουλάκης	N
Θ. Τσανετάκης	N
Ἰωάννης Σαφάκας	N
Ἀθανάσιος Παπαθανασίου	N
Ἐλευθέριος Καλογερᾶς	N
Ν. Παπαμιχαλόπουλος	
Σταμάτ. Μήτσας	
Ἀνδρέας Ζέρβας	
Γ. Κ. Βεϊκῆς	N
Δημήτριος Ζώτος	

Γ. Γιολδάσης . . . . . Ν	Β. Ρ. Παλαμίδης . . . .
Ἰωάννης Χατσόπουλος . . Ν	Α. Ἀλεξανδρόπουλος . . . Ν
Ἀλέξανδρος Βιλαέτης . . .	Ἰωάν. Ν. Ταμπακόπουλος .
Ἀνδρέας Αὐγερινὸς . . .	Γ. Ν. Ῥεβελιώτης . . . .
Νικόλαος Σισινης	Δημήτριος Φιλάρητος . . .
Αὐγερινὸς Πετραλιᾶς . . Ν	Μελέτιος Χ. Μελέτης . . Ν
Γεώργιος Διαμάντης . . .	Νικόλαος Δικαῖος . . . . Ν
Ἀναγνώστης Δημητρίου . .	Δημ. Σακελλαριάδης . . . Ν
Γ. Δελένδας	Ἐπαμ. Δεληγιώργης . ἀρνεῖται
Σ. Μαρεζίνης	Παν. Τσιμπουράκης . . .
Ν. Βαρβαρῆγος . . . . Ν	Ἀλέξανδρος Κουμουνδοῦρος . Ν
Θ. Α. Ζαΐμης	Παναγώτης Παπατσώνης . Ν
Ἀσημάκης Χαραλάμπης . .	Σπῆλιος Ἀντωνόπουλος . . .
Λεωνίδας Ν. Πετιμεζᾶς . . Ν	Ἰωάννης Περδικέλης . . . Ν
Χ. Θεοχαρόπουλος	Ἰωάννης Ταταράκης . . . Ν
Γρηγόριος Κορφιωτάκης . .	Σπυρ. Βαρότσης . . . . .
Ἰωάννης Ζάρκος . . . . Ν	Ἐμμ. Ναυπλιώτης . . . .
Γεώργιος Περιωτῆς . . . Ν	Κωνστ. Κρίσπης . . . . .
Α. Καντόσταυλος	Νικόλαος Τσαβέλλας . . . Ν
Ἰωάννης Μπαλάνας . . . Ν	Νικόλαος Καναβὸς . . . .
Γεώργιος Μιχαὴλ . . . Ν	Α. Παπαδημητριάδης . . .
Ἀνδρέας Δεληγιάννης. ἀρνεῖται	Θ. Μιχαλόπουλος . . . .
Γ. Παπούτας . . . . . Ν	Παν. Μ. Ἰατρὸς . . . . .
Α. Ἀντωνόπουλος	Κίμων Χριστοδούλου . . .
Πέτρος Δεληγιάννης . . .	Στέφανος Α. Δούκας . . .
Ποθητὸς Ῥεβελάκης . . .	Ἰωάννης Κατσάκος . . . .
Κωνσταντ. Κυπριάδης . . Ν	Δημήτριος Κουμουνδουράκης Ν
Ἰωάννης Δεληγιάννης. . . .	Βενετσάνος Κυβέλος . . . Ν
Σταῦρος Καμπερόπουλος . Ν	Νικόλαος Πιερράκος . . . Ν
Ἀνδρέας Νοταρᾶς	Χ. Χριστόπουλος . . . .
Ἀριστείδης Μεντζελόπουλος .	Π. Κανελλόπουλος . . . .
Ἐμμανουὴλ Τσοῦχλος . . .	Νικόλας Μοσχούλας . . . .
Χαράλ. Α. Χρηστόπουλος . Ν	Π. Ἀργυρόπουλος . . . . .
Νικόλαος Χ. Παναγιώτου . .	Νάκος Πανουριᾶς . . . . .
Δημήτριος Σακελλαράκης . .	Εὐθύμιος Κεχαγιᾶς . . . Ν
Σπυρίδων Κοπανίτσας . . .	Κωνσταντ. Βλάχης . . . Ν
Ἐμμανουὴλ Μελετόπουλος . Ν	Βενιζέλος Ῥούφος . . . .
Νικόλαος Θ. Λεώπουλος . . Ο	Ἀνδρέας Χ. Λόντος . . . Ν
Λουκᾶς Στεράνου . . . . Ν	Παναγ. Καλαμογδάρτης . .
Νίκος Βυλπιώτης	Κωνσταντῖνος Κωνστάκης . Ν

Ἀνάργυρος Α. Χ. Ἀναργύρου Ν	Δημ. Πολυχρονόπουλος . . Ν
Νικόλαος Γκίνης	Δημήτριος Βότσαρης . . . Ν
Ἀθανάσιος Μπουρλῆς . . . Ν	Γεώργιος Ι. Στάϊκος . . . .
Γεώργιος Μπάστας . . . Ν	Νικόλαος Πιπῖνος . . . . Ν
Ἰωάννης Μανιώτης . . . Ν	Κωνστ. Δουζίνας . . . . Ν
Ἰωάννης Δουλίδης . . . Ν	Ἀνδρέας Γ. Κουντουριώτης .
Κωνσταντῖνος Πλατύς . . . Ν	Δημήτριος Βουδούρης . . .
Ἀντώνιος Ῥενουάρδος . . . Ν	Ἀντώνιος Τσαμαδὸς. . . . Ν
Μιχαὴλ Σολωμὸς . . . . Ν	Πέτρος Χ. Πέτρος . . . .
Γεώργιος Ναύτης . . . . Ν	Εὐαγγέλης Βαλτατσός . . . Ν
Ἰωάννης Σαγρέδος	Σ. Σκουμπουρδῆς . . . . Ν
Παναγιώτης Γάθης	Εὐαγγέλης Κωστογιάννης . .
Ἀντώνιος Ἀρμάς . . . Ν	Αὐγερινὸς Ἀβέρωφ . . . . Ν
Γρηγόριος Μανοῦσος	Α. Μάντσαρης . . . . . Ν
Ἀδαμ. Διαμαντόπουλος, ἀρνεῖται	Δημήτριος Κριεζώτης . . . Ν

Μετὰ ταῦτα παρελθὼν ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς ἀνέγνω Β. Διάταγμα, δι' οὗ κηρύσσεται ἡ λῆξις τῆς Α'. συνόδου τῆς Ϛ'. βουλευτικῆς Περιόδου, ἔχον οὕτως.

Ο Θ Ω Ν κτλ.

«Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὸ ἄρθρον 30 τοῦ Συντάγματος κηρύττομεν τὴν λῆξιν τῆς Α. συνόδου τῆς ἕκτης βουλευτικῆς περιόδου.

Ὁ ἡμέτερος πιστὸς τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου, ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν θέλει κοινοποιήσει τὸ παρὸν διάταγμα εἰς τὴν Γερουσίαν, ὁ δὲ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν εἰς τὴν Βουλήν.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 18 Μαΐου 1860.

Ο Θ Ω Ν,

ΑΘ. Α. ΜΙΛΟΥΛΗΣ, Α. Γ. ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ.

Ὁ δὲ πρόεδρος ἐβεβαίου ὅτι θέλει καταχωρίσει αὐτὸ ἐν τοῖς πρακτικοῖς.

Ὁ πρόεδρος
ΑΝΔΡΕΑΣ Χ. ΛΟΝΤΟΣ,

Οἱ γραμματεῖς
Χ. Α. Χρηστόπουλος.
Α. Παπαδημητριάδης

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ

ΤΩΝ ΚΥΡΙΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Αἰγιάλεια
Κωνσταντῖνος Θεοδώρου.
Ἰωάννης Σωτηριάδης.

Αἴγινα
Ἀντώνιος Βενιζέλος.

Ἄνδρος
Δημήτριος Γιαννούλης.
Γεώργιος Ν. Καΐρης.
Νικόλαος Π. Ἀθανασίου.

Ἄργος
Δημήτριος Τσόκρης.
Ἀνδρέας Δανόπουλος.
Ἰωάννης Βλάσσης.

Ἀττικὴ
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς.
Γεώργιος Α. Ῥάλλης.
Γεώργιος Σκοῦφος.
Σταῦρος Βλάχος

Βέλτος
Ἰω. Καραγιαννόπουλος.
Ἀθανάσιος Ἴσκος.

Βοιωτία
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς.
Φίλων Φίλωνος.

Βόνιτσα καὶ Ξηρόμερον
Λεωνίδας Λογοθέτης.

Γεώργιος Γεροβασάκης.

Γύθειον
Λεωνίδας Πετροπουλάκης.
Θεόδωρος Τσανετάκης.

Δωρὶς
Ἰωάννης Σαράκης.
Ἀθανάσιος Παπαθανασίου.

Ἐπίδαυρος Λιμηρὰ
Ἐλευθέριος Καλογερᾶς.
Ν. Παπαμιχαλόπουλος.

Ἑρμιονὶς
Σταμάτιος Μήτσας.
Ἀνδρέας Ζέρβας.

Εὐρυτανία
Γεώργιος Βελῆς.
Δημήτριος Ζῶτος.
Γεωργούλας Γιολδάσης.
Ἰωάννης Χατσόπουλος.

Ἤλεία
Ἀλέξανδρος Βιλαέτος.
Ἀνδρέας Αὐγερινός.
Νικόλαος Σισινης.
Αὐγερινὸς Πετραλιᾶς.

Θῆβαι
Γεώργιος Διαμάντης.
Ἀναγνώστης Δημητρίου.

Θήρα
Γάσπαρης Δελένδας,
Σπ. Μαρκεζίνης.
Νικόλαος Βαρβαρῆγος.

Καλάβρυτα
Θρασύβουλος Α. Ζαΐμης.
Δημάκης Χαλάμπης.
Λεωνίδας Ν. Πετμεζᾶς.
Χαρίλαος Θεοχαρόπουλος.

Καλάμαι
Γρηγόριος Κορφιωτάκης.
Ἰωάννης Ζάρκος.
Γεώργιος Περωτὴς.

Καρυστία
Αλ. Κοντόσταυλος.
Ἰωάννης Μπαλάφας.
Γεώργιος Μιχαὴλ.

Καρύταινα
Ἀνδρέας Δεληγιάννης.
Γ. Πλαπούτας.
Α. Αντωνόπουλος.
Πέτρος Δεληγιάννης.

Κία
Ποθητὸς Ῥεβελάκης.
Κωνσταντῖνος Κυπριάδης.

Κορινθία
Ἰωάννης Δεληγιάννης.
Σταῦρος Καμπερόπουλος.
Ἀνδρέας Νοταρᾶς.
Ἀριστείδης Μεντσελόπουλος.

Κυνουρία
Ἐμμανουὴλ Τσοῦχλος.
Χαράλ. Α. Χρηστόπουλος.
Νικόλαος Π. Παναγιώτου.

Λακεδαίμων
Δημήτριος Σακελλαράκης.
Σπυρίδων Κοπανίτσας.
Ἐμμανουὴλ Μελετόπουλος.
Νικόλαος Θ. Λεώπουλος.

Λοκρὶς
Λουκᾶς Στεφάνου.
Νῖκος Βουλπιώτης.

Μαντίνεια
Β. Ρ. Παλαμίδης.
Α. Ἀλεξανδρόπουλος.
Ιω. Ν. Ταμπακόπουλος.
Γ. Ν. Ῥεβελιώτης.

Μεγαρὶς
Δημήτριος Φιλάρετος.
Μελέτιος Χ. Μελέτης.

Μεγαλόπολις
Νικόλαος Δικαῖος.
Δημ. Σακελλαριάδης.

Μεσολόγγιον
Ἐπαμεινώνδας Δελιγιώργης.
Παν. Τσιμπουράκης.

Μεσσήνη
Ἀλέξανδρος Κουμουνδοῦρος.
Παναγ. Παπατσώνης.
Σπήλιος Ἀντωνόπουλος.

Μῆλος
Ἰωάννης Προβελέγγιος.
Ἰωάννης Ταταράκης.

Νάξος.
Σπυρίδων Βαρότσης.
Ἐμμ. Ναυπλιώτης.
Κωνσταντῖνος Κρίσπης.

Ναυπακτία
Νικόλαος Τσαβέλλας.
Νικόλαος Καναβὸς.
Α. Παπαδημητριάδης.

Ναυπλία
Θ. Μιχαλόπουλος.
Παναγ. Μ. Ἰατρὸς.

Ξηροχῶρι
Κίμων Χριστοδούλου.
Στέφανος Α. Δούκας.

Οἴτυλον
Ἰωάννης Κατσάκος.
Δημ. Κουμουνδουράκης.
Βενετσάνος Κυβέλος.
Νικόλαος Πιεράκος.

Ὀλυμπία
Χ. Χριστόπουλος.
Π. Κανελλόπουλος.
Νικόλαος Μοσχούλας.

Πανεπιστήμιον
Π. Ἀργυρόπουλος.

Παρνασσὶς
Νάκος Πανουριᾶς.
Εὐθύμιος Κεχαγιᾶς.
Κωνσταντῖνος Βλάμης.

Πάτραι
Βενιζέλος Ῥοῦφος.
Ἀνδρέας Χ. Λόντος.
Παν. Καλαμογδάρτης.
Κωνσταντῖνος Κωνστάκης.

Πέτραι
Ἀνάργυρος Α. Χ. Ἀναργύρου.
Νικόλαος Γκίνης.

Πυλία
Ἀθανάσιος Μησυρλῆς.
Γεώργιος Μπάστας.

Σκιάθος
Ἰωάννης Μανιώτης.
Ἰωάννης Δουλίδης.

Σύρος
Κωνσταντῖνος Πλατύς.
Ἀντώνιος Ῥενουάρδος.
Μιχαὴλ Σολωμὸς.
Γεώργιος Ναύτης.

Τῆνος
Ἰωάννης Σαγρέδος.
Παναγιώτης Ψάθης.
Ἀντώνιος Ἀρμάος.

Τριφυλία
Γρηγόριος Μανοῦσος.
Ἀδαμάντ. Διαμαντόπουλος.
Δημ. Πολυχρονόπουλος.

Τριχωνία
Δημήτριος Βότσαρης.
Γεώργιος Ι. Σταΐκος.

Τροιζηνία
Νικόλαος Πιπῖνος.
Κωνσταντῖνος Δουζίνας.

Ὕδρα
Ἀνδρέας Γ. Κουντουριώτης.
Δημήτριος Βουδούρης.
Ἀντώνιος Τσαμαδὸς.

Φθιῶτις
Πέτιος Χ. Πέτρος.
Εὐαγγέλης Βαλατσὸς.
Σπυρ. Σκουμπουρδῆς.
Εὐαγγέλης Κοντογιάννης.

Χαλκὶς
Αὐγερινὸς Ἀβέρωφ.
Α. Μάντσαρης.
Δημήτριος Κριεζώτης.

ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ Γ'. ΤΟΜΟΥ.

ΠΙΝΑΞ

ΤΩΝ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ.

Συνεδρίασις ΠΓ'. τῆς 3 Μαΐου 1860. Σελ.

Ἐπιψήφισις τῆς ἀρχῆς τοῦ περὶ ἀναπληρωτικῆς πιστώσεως ἐκ δραχ. 62,000 νομοσχεδίου ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Δικαιοσύνης 1635

Ἐπιψήφισις τοῦ συνόλου 1637

Εἰσαγωγὴ νομοσχεδίων μετ' ἐκθέσεων ἀ) περὶ ἀναπληρωτικῆς πιστώσεως ἐκ δραχ. 56,664 διὰ τὸ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργεῖον 1638

καὶ β) Περὶ παραχωρήσεως ὑμηρειακῶν καρπῶν εἰς τοὺς ἀπόρους κατοίκους τῶν ἐπαρχιῶν 1641

Ἐξακολούθησις τῆς ἐπὶ τῆς ἐκθέσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐσόδων τοῦ Κράτους διὰ τὸ 1861 συζητήσεως 1643

Συνεδρίασις ΠΔ'. τῆς 4 Μαΐου 1860.

Ἀνάγνωσις ἐκθέσεως ἐπὶ τοῦ περὶ συνοικισμοῦ τῶν Ψαριανῶν νομοσχεδίου 1667

Ἐπίσης ἐπὶ τῶν νομοσχεδίων περὶ ἀναπληρωτικῆς πιστώσεως ἐκ δραχ. 70,000 ἐπὶ τοῦ διὰ τὸ 1859 προϋπολογισμοῦ τοῦ ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν, β) ἐκ δραχ. 26,325 τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν, καὶ γ) ἐπὶ τοῦ περὶ μηνιαίας συντάξεως τοῦ ὑποστρατήγου Κ. Δελιγιάννη. 1668

Ἀντίκρουσις τῶν κατὰ τοῦ Γεν. γραμματέως Θ Δελιγιάννη λεχθέντων 1669

Ὑπόμνησις ἀναφορᾶς πολιτῶν περὶ τοῦ ἐπιβαλλομένου αὐτοῖς ὑπερόγκου φόρου διὰ τὴν κατασκευὴν πεζοδρομίων· ἐξακολούθησις τῆς ἐπὶ τῆς ἐκθέσεως τῶν ἐσόδων τοῦ 1861 συζητήσεως . 1670

Ἐπιψήφισις τοῦ περὶ κυρώσεως τῶν ἐσόδων τοῦ 1861 νομοσχεδίου 1694

Συνεδρίασις ΠΕ'. τῆς 5 Μαΐου 1860.

Ἀνάγνωσις ἐκθέσεων ἐπὶ τῶν νομοσχεδίων, ἀ) περὶ στρατιωτικῆς ποινικῆς νομοθεσίας 1697

Σελ.

6) Περὶ ἀναπληρωτικῆς πιστώσεως ἐκ δραχ. 75,600 διὰ τὴν ἐπιχορήγησιν τῶν γερουσιαστῶν, καὶ γ) ἐπὶ τοῦ περὶ καταργήσεως τοῦ 16 ἄρθρου τοῦ περὶ μισθοδοσίας τῶν ὑπαλλήλων νομοσχεδίου 1702

Συζήτησις ἐπὶ ἐκθέσεως δημοτῶν τινων τοῦ δήμου Κλείτορος τῆς Γορτυνίας, ἀποδιδόντων διαφόρους ἀξιοποίνους πράξεις κατὰ τοῦ Γεν. γραμματέως Θ. Δελιγιάννη ἐπὶ τῆς δημοτικῆς αὐτῶν ἐκλογῆς 1701

Κατάθεσις ἐγγράφων καὶ παρατηρήσεις περὶ τῶν ἀποδιδομένων εἰς τὸν ἔφορον Τριφυλίας κατηγοριῶν 1710

Συζήτησις ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ περὶ ἀπονομῆς συντάξεως εἰς τὸν ὑποστράτηγον Κ. Δελιγιάννην νομοσχεδίου 1711

Ἐπιψήφισις αὐτοῦ· ὡσαύτως ἐπιψήφισις τῆς ἀρχῆς τοῦ περὶ συνοικισμοῦ τῶν Ψαριανῶν νομοσχεδίου 1712

Ἐπιψήφισις τοῦ συνόλου· ἐπίσης τῆς ἀρχῆς τοῦ περὶ ἀναπληρωτικῆς πιστώσεως ἐκ δραχ. 70,000 νομοσχεδίου εἰς βάρος τοῦ ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν 1715

Ἐπιψήφισις τοῦ συνόλου αὐτοῦ 1717

Ἐπιψήφισις τῆς ἀρχῆς τοῦ περὶ ἀναπληρωτικῆς πιστώσεως ἐκ δραχ. 26325 νομοσχεδίου ἐκ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν 1719

Συζήτησις ἐπὶ τοῦ 1 ἄρθρου αὐτοῦ 1721

Ἐπιψήφισις τοῦ συνόλου 1724

Περὶ τῆς γενομένης ἐπὶ τῶν σιτηρῶν συζητήσεως 1727

Συνεδρίασις ΠΣ'. τῆς 7 Μαΐου 1860.

Ἐπιψήφισις τῆς ἀρχῆς τοῦ περὶ αὐξήσεως τῆς μισθοδοσίας τῶν ὑπαλλήλων νομοσχεδίου 1728

Ἐπιψήφισις τοῦ συνόλου· εἰσαγωγὴ ἐκθέσεων καὶ νομοσχεδίων, α) περὶ ἐκτάκτου πιστώσεως ἐκ δραχ. 50,000 ἐπὶ τοῦ διὰ τὸ 1860 προϋπολογισμοῦ τοῦ ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν . 1730

β) Περὶ ἀναπληρωτικῆς πιστώσεως ἐκ δραχ. 200,334 ἐπὶ τοῦ διὰ τὸ 1859 προϋπολογισμοῦ τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν. 1732

Ἐπιψήφισις τῆς ἀρχῆς τοῦ περὶ ἀναπληρωτικῆς πιστώσεως ἐκ δραχ. 75000 νομοσχεδίου ἐπὶ τοῦ διὰ τὸ 1860 προϋπολογισμοῦ τοῦ ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν 1733

Ἐπιψήφισις τοῦ συνόλου 1735

Εἰσαγωγὴ τῶν ἐπενεχθεισῶν ὑπὸ τῆς Γερουσίας τροπολογιῶν ἐπὶ τοῦ περὶ γραμματοσήμου νομοσχεδίου 1736

Εἰσαγωγὴ ἐκθέσεως καὶ νομοσχεδίου περὶ συστάσεως τηλεγραφείων 1737

Ἀνάγνωσις ἐκθέσεως ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ συμβάσεως μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Τουρκίας περὶ σύστασιν τηλεγραφικῶν γραμμῶν 1740

Ἐπιψήφισις τῶν ὑπὸ τῆς Γερουσίας ἐπενεχθεισῶν τροπολογιῶν ἐπὶ τοῦ περὶ γραμματοσήμου νομοσχεδίου 1741

Ἐπιψήφισις τῆς ἀρχῆς τοῦ περὶ στρατιωτικῆς ποινικῆς νομοθεσίας νομοσχεδίου 1749

Σελ.

Ἀνάγνωσις ἀναφορᾶς κατοίκων τινῶν τῆς πρωτευούσης διὰ τὸ ἐπαχθὲς τῆς ἐπιβαλλομένης αὐτοῖς φορολογίας διὰ τὰ πεζοδρόμια, καὶ ἀναβολὴ τῆς συζητήσεως τοῦ περὶ στρατιωτικῆς ποινικῆς νομοθεσίας νομοσχεδίου 1751

Συζήτησις ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 43 τοῦ νομοσχεδίου 1755

Ἀνάγνωσις ἐκθέσεως ἐπὶ τοῦ διὰ τὸ 1861 προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ κράτους 1760

Ὑπόμνησις περὶ προσαγωγῆς κτλ. τῶν ἀφορώντων τὴν δημοτικὴν ἐκλογὴν Ἠμαθίου ἐγγράφων 1778

Συνεδρίασις ΠΖ'. τῆς 9 Μαΐου 1860.

Ἐκλογὴ εἰσηγητῶν τῶν τμημάτων· εἰσαγωγὴ ἐκθέσεως καὶ νομοσχεδίου περὶ συστάσεως ἱπποσιδηροδρόμων 1779

Παρακατάθεσις τῶν ἀφορώντων τὴν δημοτικὴν ἐκλογὴν Ἠμαθίου ἐγγράφων· ἐπερώτησις περὶ τοῦ εἰς τὴν Βουλὴν ὑποβληθέντος νομοσχεδίου περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Πανεπιστημίου . . . 1796

Ἀνάγνωσις ἐκθέσεως ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἐκτάκτου πιστώσεως ἐκ 50,000 δραχ. εἰς προκαταβολὴν τοῦ γερουσιαστοῦ Α. Γ. Κριεζῆ 1798

Ἀνάγνωσις ἐκθέσεως ἐπὶ τοῦ περὶ διαθέσεως τῶν βοσκῶν νομοσχεδίου 1799

Ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως τοῦ περὶ στρατιωτικῆς ποινικῆς νομοθεσίας νομοσχεδίου 1803

Ἀναβολὴ τῆς συζητήσεως τοῦ 99 ἄρθρου αὐτοῦ, καὶ ἐξακολούθησις τῶν λοιπῶν 1809

Ἀνάγνωσις ἐκθέσεων α) ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἀναπληρωτικῆς πιστώσεως ἐκ δραχμ. 259,494· 1 ἐπὶ τοῦ διὰ τὸ 1860 προϋπολογισμοῦ τοῦ ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν 1814

β) Ἐπὶ τοῦ περὶ πολιτικῶν ὑπηρεσιῶν τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ τε στρατοῦ καὶ τοῦ ναυτικοῦ 1815

Συνεδρίασις ΠΗ'. τῆς 10 Μαΐου 1860.

Δευτέρα ὑπόμνησις περὶ τῆς δημοτικῆς ἐκλογῆς Ἠμαθίας· ἐπιψήφισις τῆς ἀρχῆς τοῦ περὶ ἐκτάκτου πιστώσεως ἐκ 50,000 δραχ. νομοσχεδίου εἰς προκαταβολὴν τοῦ γερουσιαστοῦ Α. Γ. Κριεζῆ, καὶ συζήτησις ἐπὶ τοῦ 1 ἄρθρου 1816

Συζήτησις ἐπὶ τοῦ 2 ἄρθρου 1818

Ἐπιψήφισις τοῦ συνόλου τοῦ νομοσχεδίου· εἰσαγωγὴ ἐκθέσεως καὶ νομοσχεδίου περὶ ἐκτάκτου πιστώσεως ἐκ δραχ. 30,000 δι' ἀγορὰν γραμματοσήμου 1820

Ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως τοῦ περὶ στρατιωτικῆς ποινικῆς νομοθεσίας νομοσχεδίου ἐπὶ τοῦ 171 ἄρθρου 1822

Ἀνάγνωσις τῆς ἐπὶ τοῦ 99 ἄρθρου τοῦ αὐτοῦ νομοσχεδίου τροπολογίας 1826

Ἐπιψήφισις τοῦ ἄρθρου τούτου ὡς τροπολογηθέντος, καὶ ἐπιψήφισις τοῦ συνόλου τοῦ νομοσχεδίου 1835

Συνεδρίασις ΠΘ'. τῆς 11 Μαΐου 1860.

Εἰσαγωγὴ τῶν ὑπὸ τῆς Γερουσίας ἐπενεχθεισῶν τροπολογιῶν

Σελ.

ἐπὶ τοῦ περὶ γεωμετρῶν νομοσχεδίου, καὶ παραδοχὴ αὐτῶν· ἐπιψήφισις τῆς ἀρχῆς τοῦ περὶ πολιτικῶν ὑπηρεσιῶν τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ τε στρατοῦ καὶ τοῦ ναυτικοῦ νομοσχεδίου . . . 1906
Ἐπιψήφισις τοῦ συνόλου 1908
Συζήτησις τῆς ὑπὸ τοῦ βουλευτοῦ Μεσσήνης γενομένης ἐπερωτήσεως περὶ τῆς δημοτικῆς ἐκλογῆς Πατρέων 1909

Συνεδρίασις ΚΓ'. τῆς 13 Μαΐου 1860.

Ἔνστασις ὡς πρὸς τὴν συζήτησιν τοῦ διὰ τὸ 1861 προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ Κράτους 1929
Ἔναρξις τῆς συζητήσεως αὐτοῦ καὶ συζήτησις ἐπὶ τοῦ 1 ἄρθρου τοῦ α'. κεφαλ. τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργείου 1931

Συνεδρίασις ΚΑ'. τῆς 14 Μαΐου 1860.

Ἀνάγνωσις ἐκθέσεως ἐπὶ τοῦ περὶ μεταβολῆς τοῦ φορολογικοῦ συστήματος νομοσχεδίου 1964
Ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργείου 1968
Συζήτησις ἐπὶ τοῦ Β'. κεφαλαίου αὐτοῦ 1971
Ὁμοίως ἐπὶ τοῦ Γ'. 1978
Συζήτησις ἐπὶ τοῦ 2 ἄρθρου τοῦ ΙΓ'. κεφαλαίου 2003
Ἐπίσης ἐπὶ τοῦ ΙΖ'. κεφαλαίου 2009

Συνεδρίασις ΚΒ'. τῆς 15 Μαΐου 1860.

Ἐπιψήφισις τῆς ἀρχῆς τοῦ περὶ ἐκτάκτου πιστώσεως ἐκ δραχ. 147,230 νομοσχεδίου διὰ τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ τηλεγράφου. 2011
Ἐπιψήφισις τοῦ συνόλου 2013
Ἐπιψήφισις τῆς ἀρχῆς τοῦ περὶ ἐκτάκτου πιστώσεως ἐκ 30000 δραχ. νομοσχεδίου περὶ ἀγορῶν γραμματοσήμου . . . 2018
Ἐπιψήφισις τοῦ συνόλου· ἐπιψήφισις τῆς ἀρχῆς τοῦ περὶ συστάσεως ἱπποσιδηροδρόμων νομοσχεδίου 2020
Ἐπιψήφισις τοῦ συνόλου 2026

Συνεδρίασις ΚΓ'. τῆς 16 Μαΐου 1860.

Ἀνάγνωσις ἐγγράφου τῆς ἐπὶ τῆς διαθήκης τοῦ μακαρίτου Στουρνάρη ἐπιτροπῆς περὶ δωρήσεως οἰκοπέδου εἰς τὸ δημόσιον. 2034
Ὑπόμνησις τοῦ ἀφορῶντος τὸν ἔξωθεν ἀγορασθέντα σῖτον ζητήματος· συζήτησις τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπουργείου 2035
Συζήτησις ἐπὶ τοῦ 3 ἄρθρου τοῦ Α'. κεφαλαίου 2043
Συζήτησις τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης ὑπουργείου 2044
Εἰσαγωγὴ ἐκθέσεων καὶ νομοσχεδίων, α) περὶ ἀναπληρωτικῆς πιστώσεως ἐκ δραχ. 130,155. 86 ἐπὶ τοῦ διὰ τὸ 1860 προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργείου 2051
β) Περὶ διεθνῶν τηλεγραφικῶν τελῶν 2052
Συζήτησις τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν ὑπουργείου 2055

Σελ.

Συζήτησις ἐπὶ τοῦ 1 ἄρθρου τοῦ 3 κεφαλαίου καὶ προσθήκη ἑνὸς ἑκατομμυρίου δραχμῶν πρὸς σύστασιν ἐθνοφυλακῆς . . . 2059
Εἰσαγωγὴ τῶν ἐπενεχθεισῶν ὑπὸ τῆς Γερουσίας τροπολογιῶν ἐπὶ τοῦ περὶ στρατιωτ. ποινικῆς νομοθεσίας νομοσχεδίου . . 2069
Παραδοχὴ αὐτῶν 2071

Συνεδρίασις ΚΔ'. τῆς 17 Μαΐου 1860.

Εἰσαγωγὴ ἐκθέσεων καὶ νομοσχεδίων, α) περὶ ἀναπληρωτικῆς πιστώσεως ἐκ δραχ. 682,531: 20 δι' αὔξησιν τῆς μισθοδοσίας τῶν ὑπαλλήλων . . . . . »
β) Ἐπίσης ἐκ δραχ. 20,000 πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν ἔργων τοῦ σχεδίου τῆς πρωτευούσης 2073
Ἀνάγνωσις ἐκθέσεως ἐπὶ τοῦ ἀπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τῆς Βουλῆς 2074
Ἐπιψήφισις τῆς ἀρχῆς τοῦ περὶ ἀναπληρωτικῆς πιστώσεως ἐκ δραχ. 459,800 νομοσχεδίου ἐπὶ τοῦ διὰ τὸ 1859 προϋπολογισμοῦ τοῦ ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν 2078
Ἐπιψήφισις τοῦ συνόλου 2080
Ἐπιψήφισις τῆς ἀρχῆς τοῦ περὶ ἀναπληρωτικῆς πιστώσεως ἐκ δραχ. 249,494. 1 νομοσχεδίου ἐπὶ τοῦ διὰ τὸ 1859 προϋπολογισμοῦ τοῦ ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν 2082
Ἐπιψήφισις τοῦ συνόλου 2084
Ἐπιψήφισις τῆς ἀρχῆς τοῦ περὶ ἀναπληρωτικῆς πιστώσεως ἐκ δραχ. 200,324 νομοσχεδίου ἐπὶ τοῦ διὰ τὸ 1850 προϋπολογισμοῦ τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν 2086
Συζήτησις ἐπ' αὐτοῦ 2088
Ἐπιψήφισις τοῦ συνόλου 2089
Ἐπιψήφισις τῆς ἀρχῆς τοῦ περὶ ἀναπληρωτικῆς πιστώσεως ἐκ δραχ. 20,000 νομοσχεδίου διὰ τὰ ἔργα τοῦ σχεδίου τῆς πρωτευούσης 2091
Συζήτησις ἐπ' αὐτοῦ 2093
Ἐπιψήφισις τοῦ συνόλου· συζήτησις τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργείου 2096
Ἐπίσης τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργείου 2121

Συνεδρίασις ΚΕ'. τῆς 18 Μαΐου 1860.

Συζήτησις καὶ ἐπιψήφισις τοῦ ἀπολογισμοῦ τῶν δαπανῶν τῆς Βουλῆς 2128
Πίναξ τοῦ ἀπολογισμοῦ 2130
Ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργείου 2132
Πρότασις ὑπὲρ τῶν οἰκογενειῶν Γ. Γενναδίου, Σερκίου κλπ. συζήτησις τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν ὑπουργείου 2134
Ἐπιψήφισις τοῦ περὶ κυρώσεως τῶν ἐξόδων τοῦ Κράτους νομοσχεδίου 2137
Ἐπιψήφισις τῆς ἀρχῆς τοῦ περὶ τηλεγραφικῆς συμβάσεως μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Τουρκίας νομοσχεδίου 2142

Σελ.
Ἐπιψήφισις τοῦ συνόλου μετὰ τῆς συμβάσεως 2144
Συζήτησις ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν 2149
Ἔκφρασις εὐχαριστίας τῆς Βουλῆς εἰς τὸν πρόεδρον αὐτῆς . 2150
Ὡσαύτως εἰς τοὺς τρεῖς ἀνωτέρους ὑπαλλήλους τοῦ Σώματος, καὶ παραδοχὴ τῆς ἐξακολουθήσεως τοῦ μισθοῦ ὑπαλλήλων τινων καὶ ἀρχαίων κλητήρων· ἀνάγνωσις ἐκθέσεως τοῦ προέδρου ἐπὶ τῶν ἐργασιῶν τῆς Βουλῆς 2151
Εἰσαγωγὴ νομοσχεδίου περὶ ὁρκωμοσίας τῶν ἱερέων τῆς Ῥωμαιοκαθολικῆς Ἐκκλησίας 2153
Πρότασις περὶ ἀμέσου συζητήσεως αὐτῆς καὶ ἔνστασις ἐπὶ τῆς προτάσεως 2154
Ἀπόρριψις τῆς περὶ ἀναβολῆς τοῦ νομοσχεδίου προτάσεως καὶ πρωτοκόλλου ψηφοφορίας 2155
Συζήτησις ἐπὶ τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ 2157
Παραδοχὴ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου καὶ πρωτοκόλλου ψηφοφορίας 2161
Ἐπιψήφισις τοῦ συνόλου 2163
Λῆξις τῆς Α'. Συνόδου τῆς ΣΤ'. Περιόδου διὰ Βασιλικοῦ Διατάγματος 2165

ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ ΠΙΝΑΚΟΣ.

ΠΡΑΚΤΙΚΑ

ΤΩΝ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΕΩΝ

ΤΗΣ

ΒΟΥΛΗΣ

ΤΗΣ Β'. ΣΥΝΟΔΟΥ ΤΗΣ Ϛ' ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ Α.

Τῆς 30 Ὀκτωβρίου 1860.

Συνελθόντων τῶν ἐνταῦθα παρευρισκομένων ΚΚ. Βουλευτῶν καὶ Γερουσιαστῶν, κατὰ τὴν ὑπὸ τοῦ προγράμματος ταχθεῖσαν 10 ὥραν π. μ. παρέστη ὁ ἀναπληρῶν τὸν κωλυόμενον Μητροπολίτην Ἀθηνῶν Ἀρχιεπίσκοπος Κορινθίας μετὰ τῶν βοηθούντων αὐτῷ ἱερέων καὶ διακόνων, καὶ ψάλλας ἁγιασμὸν ἡγίασε τοὺς ΚΚ. Βουλευτὰς καὶ Γερουσιαστὰς καὶ τὴν τοῦ Βουλευτηρίου αἴθουσαν.

Ἀνηγορεύθησαν δὲ κατὰ τὸν κανονισμὸν προσωρινὸς μὲν πρόεδρος ὁ πρεσβύτερος τῶν βουλευτῶν Ι. Σαγρέδος βουλευτὴς Τήνου, προσωρινοὶ δὲ γραμματεῖς οἱ νεώτεροι Χαράλαμπος Α. Χριστόπουλος βουλευτὴς Κυνουρίας, Βασίλειος Παλαμίδης βουλευτὴς Μαντινείας καὶ Κων. Κρίσπης βουλευτὴς Νάξου.

Συνῆλθον πρὸς τούτοις καὶ οἱ ἐν τῷ προγράμματι ἀναφερόμενοι ὑπάλληλοι.

Περὶ δὲ τὴν 11 ὥραν π. μ. εἰσῆλθε τὸ ὑπουργικὸν συμβούλιον καὶ τότε ὁ πρόεδρος αὐτοῦ, ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν ἀναβὰς τὸ βῆμα, ἀνέγνω τὸ ἑξῆς Βασ. Διάταγμα, δι' οὗ ἐκηρύχθη ἡ ἔναρξις τῆς Β'. Συνόδου τῆς ΣΤ'. Βουλευτικῆς περιόδου.

ΟΘΩΝ κτλ.

« Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὸ ἄρθρον 30 τοῦ Συντάγματος κηρύττομεν τὴν ἔναρξιν τῆς Β'. συνόδου τῆς Στ'. Βουλευτικῆς περιόδου.

« Ὁ Ἡμέτερος Πρόεδρος τοῦ ὑπουργικοῦ Συμβουλίου καὶ ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν θέλει κοινοποιήσει τὸ παρὸν Διάταγμα πρός τε τὴν Βουλὴν καὶ Γερουσίαν, εἰς ἓν συνημμένας.

Ἀθήνησι, τῇ 31 Ὀκτωβρίου 1860.

Ο Θ Ω Ν

ΑΘ. Α. ΜΙΑΟΥΛΗΣ.

Μετὰ ταῦτα ἐπευφημησάντων κατ' ἐπανάληψιν τῶν Κ. Κ. Βουλευτῶν καὶ Γερουσιαστῶν ὑπὲρ τῶν Α. Α. Μ. Μ. διελύθη ἡ συνεδρίασις.

Ὁ προσ. Πρόεδρος
Ιω ΣΑΓΡΕΔΟΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Χ. Α. Χρηστόπουλος,
Κ. Κρίσπης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ Β'.

Τῆς 7 Νοεμβρίου 1860.

Πλήρους γενομένης τῆς Βουλῆς περὶ τὴν μεσημβρίαν, ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης καὶ ἐπεκυρώθησαν.

Ἀνεγνώσθη ἔγγραφον τοῦ Προέδρου τοῦ ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, δι' οὗ κοινοποιῶν τὴν κατὰ τὸν παρελθόντα Ἰούνιον γενομένην μεταρρύθμισιν τοῦ ὑπουργείου, ἀναγγέλλει, ὅτι ὑπουργὸς μὲν τῶν Ἐσωτερικῶν διωρίσθη, ἀντὶ τοῦ Κυρίου Α. Κουντουριώτου μετατεθέντος εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπουργεῖον, ὁ Κ. Λ. Κρεστενίτης, ἀντὶ δὲ τοῦ Κ. Α. Κουμουνδούρου, παραιτηθέντος, ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν ὁ Κ. Εὐστάθιος Σίμος.

Ἀναγγελθέντος, ὅτι ἀντικείμενον τῆς παρούσης εἶναι ὁ προσδιορισμὸς τῆς ἡμέρας καθ' ἣν θέλει ἐκλεχθῆ ὁ ὁριστικὸς τῆς Βουλῆς πρόεδρος, ὁ προσωρινῶς προεδρεύων ἐπρότεινεν ὡς ἡμέραν τῆς ἐκλογῆς τὴν προσεχῆ Παρασκευήν, ἡ δὲ Βουλὴ παρεδέχθη ὁμοφώνως τὴν πρότασιν, μὲ τὴν παρατήρησιν τοῦ νὰ γίνῃ τὴν ἡμέραν ἐκείνην μόνη ἡ ἐκλογὴ τοῦ Προέδρου.

Ἐπὶ τούτοις ὁ προσωρινὸς πρόεδρος διέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ τὴν αὐτὴν ὥραν.

Ὁ προσ. Πρόεδρος
Ι. ΣΑΓΡΕΔΟΣ,

Οἱ προσ. Γραμματεῖς
Χ. Α. Χρηστόπουλος,
Κ. Κρίσπης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ Γ'.

Τῆς 11 Νοεμβρίου 1860.

Πλήρους γενομένης τῆς Βουλῆς περὶ τὴν ἑνδεκάτην Π. Μ. ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης καὶ ἐπεκυρώθησαν.

Ἀναγγελθέντος, ὅτι ἀντικείμενον τῆς παρούσης εἶναι ἡ ἐκλογὴ τοῦ ὁριστικοῦ προέδρου τῆς Βουλῆς, ἐπρότεινέ τις νὰ διατάξῃ ὁ προσωρινὸς πρόεδρος τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ μέρους τοῦ κανονισμοῦ τοῦ ἀφορῶντος ἐν γένει τὰς περὶ μυστικῆς ψηφοφορίας διατάξεις, διότι, εἶπε, πιθανὸν τινὲς τῶν Κυρίων Βουλευτῶν νὰ μὴ ἔχουν προχείρως ὑπ' ὄψιν τὸν κανονισμὸν, καὶ πρέπει διὰ τοῦτο ν' ἀναγνωσθῶσιν ὅλαι αἱ περὶ μυστικῆς ψηφοφορίας διατάξεις.

Οὕτω δὲ ἀναγνωσθέντων ὅλων τῶν περὶ μυστικῆς ψηφοφορίας ἄρθρων τοῦ κανονισμοῦ, ὁ προσωρινὸς πρόεδρος παρετήρησεν, ὅτι ὅλοι βεβαίως οἱ βουλευταὶ ἐνδιαφέρονται εἰς τὴν τάξιν, καὶ ἐπομένως πέποιθεν, ὅτι πάντες θέλουν τηρήσει αὐτήν. Ἐπίσης δὲ παρακαλεῖ τὸ ἀκροατήριον νὰ τηρήσῃ εὐσχήμονα ἡσυχίαν, καθ' ὅσον δὲν πρέπει νὰ λησμονήσωμεν, ὅτι ἐπιβλέπει τὰς πράξεις μας ἡ Εὐρώπη.

Ἐπὶ τούτοις προὐτέθησαν αἱ κάλπαι πρὸς μυστικὴν τοῦ ὁριστικοῦ προέδρου ψηφοφορίαν, καὶ προσερχόμενοι οἱ βουλευταὶ ἔρριπτον εἰς τὴν μίαν τῶν καλπῶν τὸ ψηφοδέλτιον, εἰς δὲ τὴν ἑτέραν τὸν κύκλον. Γενομένης δὲ τῆς ἀριθμήσεως εὑρέθησαν τὰ ψηφοδέλτια ἴσα πρὸς τοὺς κυάμους, ἤτοι 114, ἀκολούθως ἐγένετο ἡ διαλογὴ ἐξ ὧν εἰσήχθη, ὅτι ὁριστικὸς Πρόεδρος τῆς Βουλῆς ἀνεδείχθη ὁ Κύριος Θ. Α. Ζαΐμης λαβὼν ψήφους 62, ἐπιλαχόντος τοῦ Κυρίου Δ. Καλλιφρονᾶ διὰ ψήφων 50, καὶ εὑρεθέντων ἀγράφων 2.

Κηρύξαντος ἐπομένως τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ προεδρεύοντος πρεσβυτέρου, λαβὼν τὴν ἕδραν ὁ ἀναδειχθεὶς ὁριστικὸς πρόεδρος ἔλεξε τάδε.

Κύριοι συνάδελφοι,

« Πρὸς τοῖς δείγμασιν εὐμενείας, δι' ὧν ἐτιμήθην ἄλλοτε ὑπὸ τῆς Βουλῆς, ἡ σημερινὴ ψῆφος ὑμῶν, Κύριοι συνάδελφοι, ὑπάρχει κολακευτικώτατον τεκμήριον τῆς περὶ ἐμοῦ ἀγαθῆς ὑπολήψεως τῆς Βουλῆς.

« Ἐκφράζω ὑμῖν τὴν βαθεῖαν εὐγνωμοσύνην μου. Γινώσκω καλῶς, ὅτι ἡ προεδρεία δὲν εἶναι ἁπλῆς ἕξοχος τιμῆς, ἀλλ'

εἶναι θέσις ἐπιβάλλουσα μεγάλα καὶ σπουδαῖα καθήκοντα· ἐθέλω προσπαθήσει, σὺν πάσῃ δυνάμει νὰ δικαιώσω τὴν ἐκλογὴν Βουλῆς, τῆς ὁποίας ἡ πορεία θέλει ἔχει οὐσιώδη ἐπιρροὴν ἐπὶ τῆς τύχης τῆς φίλης πατρίδος ».

«Ἡ Ἑλλὰς κατέχουσα ἐν τῷ γεωγραφικῷ χάρτῃ μικρὰν θέσιν ἐκατὸ τὸ παρὸν, εἶναι προωρισμένη νὰ ἐξασκήσῃ μεγίστην ἐπιρροὴν ἐπὶ τῆς τύχης τῆς Ἀνατολῆς διὰ τῆς τάξεως τῆς ἐλευθερίας καὶ τοῦ χριστιανικοῦ πολιτισμοῦ, ἡ δὲ ἐκπλήρωσις τῆς ἀποστολῆς ταύτης δύναται νὰ ἐπιτευχθῇ διὰ τῆς ἀδόξης καὶ τοῦ μεγαλείου τοῦ Θρόνου καὶ τῆς προόδου καὶ ἀναπτύξεως τῶν συνταγματικῶν θεσμοθεσιῶν. Ὁ Θρόνος εἶναι ἡ ἀσφαλὴς ἄγκυρα τοῦ παρόντος καὶ μέλλοντος τῆς φίλης πατρίδος. Ἐν τῇ ἀναπτύξει δὲ καὶ προόδῳ τῶν συνταγματικῶν θεσμοθεσιῶν ἔγκειται ἡ ἐδραίωσις τῆς ἐσωτερικῆς ἡσυχίας καὶ ἡ ἐπὶ στερεᾶς κρηπίδος θεμελίωσις τῆς ἐθνικῆς εὐημερίας. Ὁ Θρόνος λοιπὸν καὶ αἱ συνταγματικαὶ θεσμοθεσίαι ἔστωσαν τὸ περιῤῥόντιστον μέλημα ἁπάντων. Αὐστηρὸς στηρικτὴς τοῦ ἡμετέρου κανονισμοῦ θέλω διατελεῖ ἔνθερμος ἀσυνήγορος τῶν δικαιωμάτων τῆς Βουλῆς, τὴν ἀμεροληψίαν ἐπρὸς ὅλας τὰς ἀποχρώσεις τοῦ μεγάλου τούτου Σώματος τῆς ἀπεικρατείας ἔχων ὑπογραμμὸν τῆς διαγωγῆς μου, θέλω διευθύνει μεθ' ὅλης τῆς τάξεως τὰς συζητήσεις ὑμῶν. Πέποιθα δὲ, ὅτι θέλω ἔχει τὴν τύχην νὰ διευθύνω συζητήσεις σπουδαίας καὶ πλήρεις πατριωτικῶν φρονημάτων. Αἱ σοβαραὶ ἀσυζητήσεις εἶναι ἡ ζωὴ τοῦ συνταγματικοῦ πολιτεύματος. «Διὰ τῶν συζητήσεων εἶχον τὴν τιμὴν νὰ εἴπω ἄλλοτε, τὸ καλλίκαρπον τῆς ἐλευθερίας δένδρον προοδεύει καὶ ἀνθεῖ, διὰ ἀτῆς σιγῆς μαραίνεται καὶ καταπίπτει. Τελειόνω, Κύριοι ἀσυνάδελφοι, ἐπικαλούμενος τὴν ἀδελφικὴν ὑμῶν συνδρομὴν εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν καθηκόντων μου ».

Ἀναγγείλας μετὰ ταῦτα, ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης ἔσεται ἡ ἐκλογὴ τῶν ἀντιπροέδρων καὶ γραμματέων, τοῦ ταμίου καὶ ἐφόρου τῆς Βουλῆς διέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ τὴν ὥραν 2 Μ. Μ.

Ὁ Προεδρεύσας πρεσβύτερος
Ι. ΣΑΓΡΕΔΟΣ.

Ὁ ὀρτικὸς Πρόεδρος
Θ. Α. ΖΑΙΜΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Κ. Κρίσπης.
Χ. Α. Χρηστόπουλος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ Δ'.

Τῇς 16 Νοεμβρίου 1860.

Συμπληρωθείσης τῆς Βουλῆς περὶ τὴν μεσημβρίαν, ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης καὶ ἐπεκυρώθησαν.

Ἀναγγελθέντος, ὅτι ἀντικείμενον τῆς παρούσης εἶναι ἡ ἀνάγνωσις Βασιλικῆς τινος ἀποφάσεως, παρελθὼν ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς, ἀνέγνω Βασ. Διάταγμα περὶ διαλύσεως τῆς ἐνεστώσης Ϛ'. Βουλευτικῆς περιόδου καὶ συγκαλέσεως νέας, ἔχον οὕτως.

Ο Θ Ω Ν κτλ.

« Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὸ ἄρθρ. 30 τοῦ συντάγματος διαλύομεν τὴν Βουλὴν τῆς ἐνεστώσης περιόδου. Διατάττομεν δὲ συγχρόνως, ὥστε οἱ μὲν ἐκλογεῖς νὰ συνέλθωσιν ἐντὸς δύω μηνῶν ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως τοῦ παρόντος Διατάγματος, ἵνα ἐκλέξωσι τοὺς βουλευτὰς κατὰ τὸν περὶ ἐκλογῆς Νόμον, τὴν δὲ Βουλὴν συγκαλοῦμεν τὴν 15 Φεβρουαρίου τοῦ ἐπιόντος ἔτους.

Ὁ Ἡμέτερος ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς θέλει διακοινώσει τὸ παρὸν Διάταγμα εἰς τὴν Βουλὴν, ὁ δὲ πρόεδρος τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου εἰς τὴν Γερουσίαν.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 16 Νοεμβρίου 1860.

Ο Θ Ω Ν

ΑΘ. Α. ΜΙΔΟΥΛΗΣ.
Α. ΚΡΕΣΤΕΝΙΤΗΣ. »

Ὁ δὲ πρόεδρος ἐβεβαίου, ὅτι θέλει καταχωρήσει τὸ παρὸν Διάταγμα εἰς τὰ πρακτικά.

Μετὰ ταῦτα διελύθη ἡ συνεδρίασις περὶ τὴν αὐτὴν ὥραν.

Ὁ Πρόεδρος
Θ. Α. ΖΑΙΜΗΣ.

Οἱ προσ Γραμματεῖς
Χ. Α. Χρηστόπουλος,
Κ. Κρίσπης.

ΤΕΛΟΣ ΤΩΝ ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ.